

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

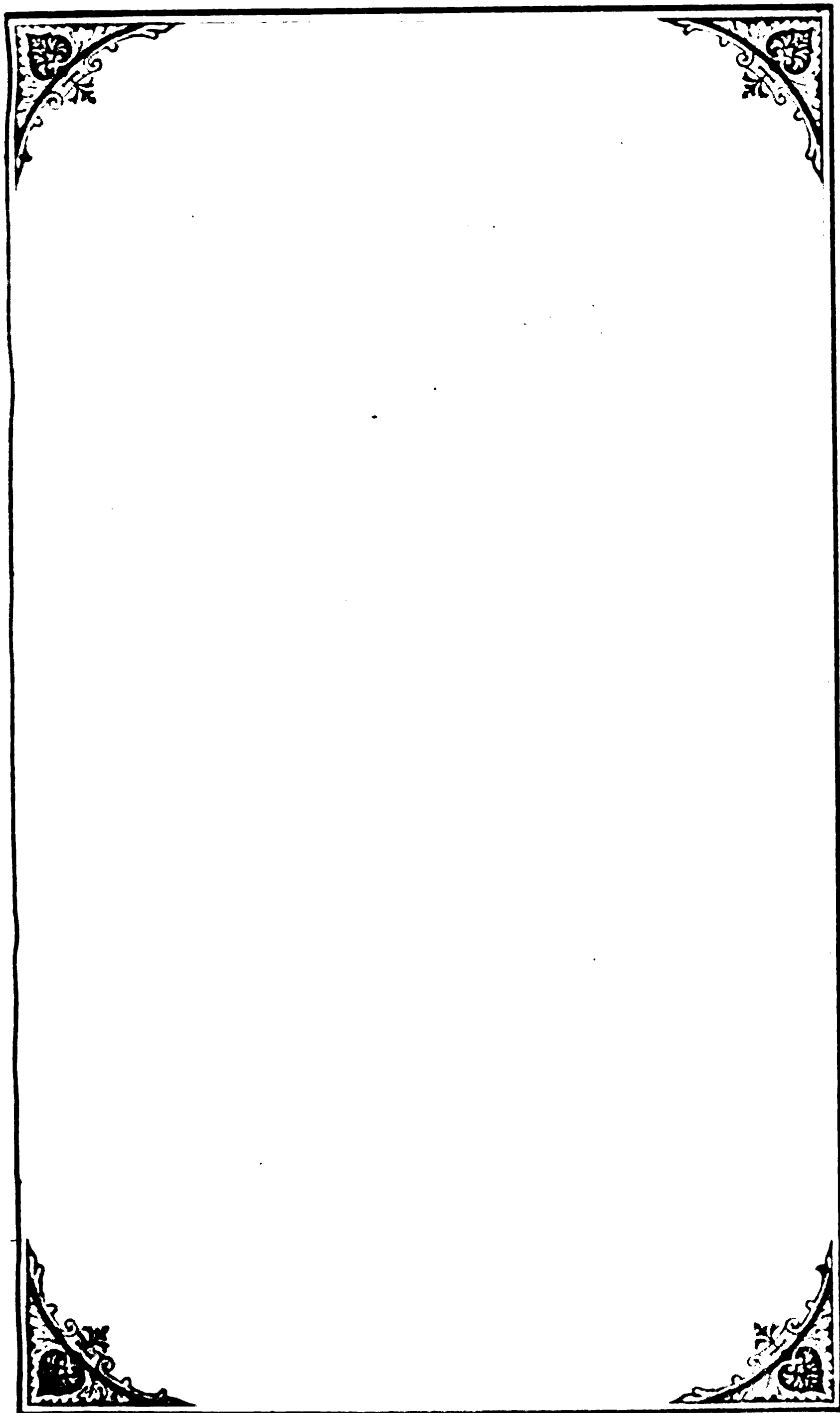
Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

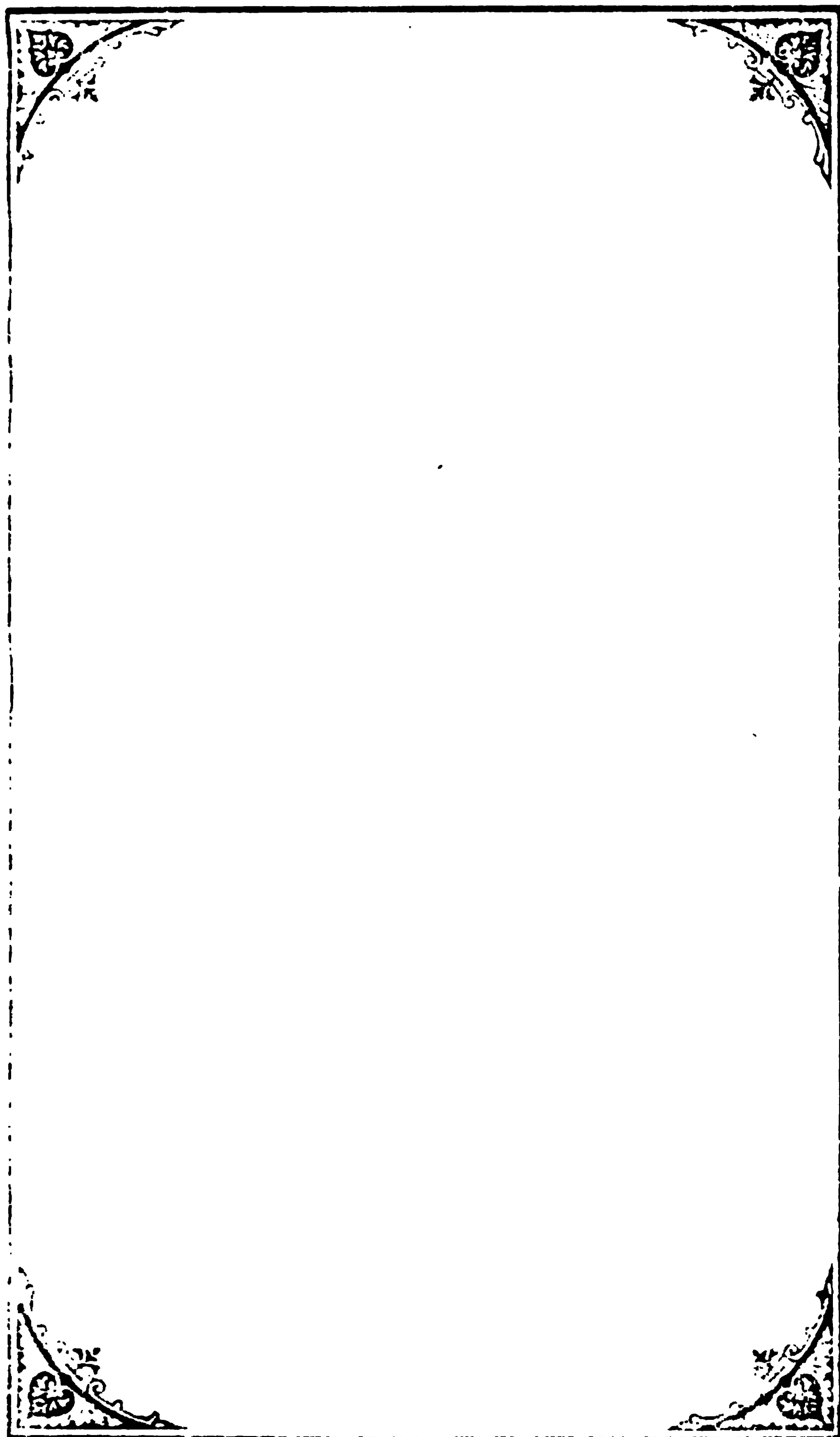
We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

BIBLIA

ALO

ÑMĀLE KRONKRON LE

KPĀŃMŌ MOMO KE KPĀŃMŌ HĒ LE

YE GĀ WIEMŌ MLI

THE HOLY BIBLE

TRANSLATED FROM THE ORIGINAL TONGUES
INTO THE ACCRA OR GĀ LANGUAGE.

BY

J. ZIMMERMANN,
MISSIONARY.

NEW EDITION, REVISED.

PRINTED FOR THE
BRITISH AND FOREIGN BIBLE SOCIETY.
BASEL, 1907.

NII NĪ YŲ MLI.

I. KPĀŅMŲ MOMO LĒ MLI WODŠI :

1.	1 Mose	ehle yitšei	50
2.	2 Mose	" "	40
3.	3 Mose	" "	27
4.	4 Mose	" "	36
5.	5 Mose	" "	34
6.	Iošua	" "	24
7.	Kodšoloi	" "	21
8.	Rut	" "	4
9.	1 Samuel	" "	31
10.	2 Samuel	" "	24
11.	1 Mantšemei	" "	22
12.	2 Mantšemei	" "	25
13.	1 Kronika	" "	29
14.	2 Kronika	" "	36
15.	Ezra	" "	10
16.	Nehemia	" "	13
17.	Ester	" "	10
18.	Hiob	" "	42
19.	Lalai	" "	150
20.	Abēi	" "	31
21.	Dšadšelo	" "	12
22.	Lalai amli lala	" "	8
23.	Iesaia	" "	66
24.	Ieremia	" "	52
25.	Ieremia yāfū	" "	5
26.	Ezekiel	" "	48
27.	Daniel	" "	12
28.	Hošea	" "	14
29.	Ioel	" "	4
30.	Amos	" "	9
31.	Obadia	" "	1
32.	Iona	" "	4
33.	Mika	" "	7
34.	Nahum	" "	3
35.	Habakuk	" "	3
36.	Zefania	" "	3
37.	Hagai	" "	2
38.	Zakaria	" "	14
39.	Malaki	" "	3

Gift of the
British & Foreign Bible Society

MOSE KLENKLEN WOLO

NÍ ATŠÉOLE GENESIS LE.

Yitso 1.

(Kw. Lal. 104.)

Šisidšē mli lē Nyohmo bō nwei ke šikpoñ.

Bof. 17, 24. Kpoda. 4, 11. Heb. 11, 3. loh. 1, 1—3.

2. Ni šikpoñ lē yē olēñlē ni efe flōññ, ni duñ ha bu kwōñkwōñ lē hīe; ni Nyohmo Mumō bu nui lē ahīe.

3. Ni Nyohmo kē: La aba! ni la ba.

Lal. 33, 9. 2 Kor. 4, 6.

4. Ni Nyohmo na la lē akē ehī. Ni Nyohmo gbla la lē kē duñ lē mli.

5. Ni Nyohmo tšē la lē fane, ni duñ lē etšēle nyōñ. Ni dšē na ni dšē tšere, ni efe klenklen gbī lē.

6. Ni Nyohmo kē: Atatu aba nui lē atēñ, ni egbla nui lē kē nui lē amli.

7. Ni Nyohmo fe atatu lē, ni egbla nui ni yō atatu lē šiši lē kē nui ni yō atatu lē yiteñ lē mli. Ni efe nakai.

Lal. 19, 2.

8. Ni Nyohmo tšē atatu lē nwei. Ni dšē na ni dšē tšere, ni efe gbī ní dši gbī enyo lē.

9. Ni Nyohmo kē: Nui ní yō nwei šiši lē abua amēhe nā yē he kome, ni ana šikpoñ gbīñ lē! Ni efe nakai.

2 Pet. 3, 5. Hlob 33, 8—11.

10. Ni Nyohmo tšē heni egbi lē šikpoñ, ni nui lē anābuamō lē etšēle nšō. Ni Nyohmo na akē ehī.

11. Ni Nyohmo kē: Šikpoñ lē akwē dšei, bai ní woō wui kē tšei ní woō yibii yē eheno, ni ewui lē yō emli, yē šikpoñ lē nō! Ni efe nakai.

12. Ni šikpoñ lē kwē dšei, bai ní woō wui yē eheno, kē tšei ní woō yibii ní ewui lē yō emli yē eheno. Ni Nyohmo na akē ehī.

13. Ni dšē na ni dšē tšere, ni efe gbī ní dši gbī etē lē.

14. Ni Nyohmo kē: Kanei aba nwei atatu lē mli, koni amegbla fane kē nyōñ mli, ni ametšō okadii kē bei kē gbīñ kē afi;

Lal. 74, 16.

15. ni ametšōmō kanei yē nwei atatu lē mli, ni ametšō yē šikpoñ lē nō. Ni efe nakai.

16. Ni Nyohmo fe kanei wudši enyo lē: kane wulu lē ní eye fane nō, kē kane bibiō lē ní eye nyōñ nō, kē nulamii lē hū.

Lal. 136, 7—9.

17. Ni Nyohmo nšame eto nwei atatu lē mli, koni ametšō yē šikpoñ lē nō,

18. ní ameye fane kē nyōñ nō, ni amegbla la lē kē duñ lē mli. Ni Nyohmo na akē ehī.

19. Ni dšē na ni dšē tšere, ni efe gbī ní dši gbī edšē lē.

20. Ni Nyohmo kē: Nui lē awo lōi ni hīe kāmō nyēñenyēñē, ni lofōdši afiki yē šikpoñ lē nō yē nwei atatu lē hīe.

21. Ni Nyohmo bō nšonloi wudši lē kē bonii fē ni hīe kāmō ní tšiq amēhe ni nui lē wo nyēñenyēñē yē amēhenō lē, kē lofōdši fē ní yō fidši yē amēhenō. Ni Nyohmo na akē ehī.

22. Ni Nyohmo dšōame, ni ekē: Nye-foa ni nyeyi afāa ni nyeyimōa nšoiāñ nui lē amli, ni lofōdši afā yē šikpoñ lē nō!

23. Ni dšē na ni dšē tšere, ni efe gbī ní dši gbī enumo lē.

24. Ni Nyohmo kē: Šikpoñ lē awo bonii ni hīe kāmō yē amēhenō: šla koloi kē

20. Ni Adam wo šla koloi fě ke nwei lofōdši ke nānō koloi fě gbei; ši Adam le, enaa hefatalo ko ni sale.

21. Ni Iehowa Nyohmo hā wo ni tši nyō Adam nō, ni ewo; ni edšie enmā-wui le eko, ni enō lō etšimo nādšian.

22. Ni Iehowa Nyohmo * nō nmāwu ni edšie ye Adam mli le efe yō, ni ekēle ba Adam nō. * 1 Kor. 11, 7—9. 12. 1 Tim. 2, 13.

23. Ni Adam kē: Agbene ene dši wu ni dšē miwui le amli ke lō ni dšē mihelo le mli; aatšē mone yō, edšake nū mli adšiele ke-dšē.

24. Nohewo le nū aaši etšē ke enye, ni eekpete enā he, ni ameatsō helo kome. Mat 19, 5. 6. Ef. 5, 28—31.

25. Ni ameyi enyo le fě amenyie yayai, nū le ke enā le, ni amehle gboo he.

Yitso 3.

Ši onūfū le nā fě nānō koloi fě ni Iehowa Nyohmo fe le, ni ekē yō le akē: Lelen, Nyohmo kē akē: Nyekaye trom le mli tšeiayibii le fě eko le?

Kpods. 12, 9; 20, 2.

2. Ni yō le kē onūfū le akē: Trom le mli tšeiayibii le eko woyeo; 2, 16.

3. Ši tšo ni yō trom le ten le nō yibii le ni Nyohmo kē: Nyekayea eko, ni nyekataš he tete, koni nyekagboi. 2, 17.

4. Ni onūfū le kē yō le akē: Dsee gboimo nyeagboi; loh. 8, 44.

5. Ši mon le Nyohmo le akē gbi nō ni nyeaye eko le, nyehinmeii aagble, ni nyeatšōmo tamō Nyohmo, ni nyeale ekpakpa ke efōn.

6. Ni beni yō le * na akē tšo le hī hā yeli, ni efeq hiinmeii akono, ni tšo le baā mo tšine, ni etšōq mo nii le, †etše eno yibii le eko ni eye, ni ehā ewū ni kele yō le hū eko, ni eye.

* lak. 1, 14. † 1 Tim. 2, 14.

7. Ni ameyi enyo le fě amehinmeii gble, ni amēna * akē amenyie yayai, ni amekpe akwadubāi amefe mamai amēha amēhe. * 2, 25.

8. Ni amēnu Iehowa Nyohmo gbē ni enyie trom le mli, beni gbekenāši kōyo fie le; ni Adam kē enā le * tē amēhe ye trom len tšei le aten ke-dšē Iehowa Nyohmo hie. * Ier. 23, 24.

9. Ni Iehowa Nyohmo tšē Adam ni ekēle akē: Nēgbe oyo?

10. Ni ekē: Minu ogbē ye trom le mli, ni miše gbeyei, edšake minyie yayai, ni miyatē mihe.

11. Ni ekē: Namo kēo, akē onyie yayai? Nto tšo le ni miwoō he kitā akē okaye eyibii le eko le oye ne?

12. Ni Adam kē: Yō le ni onō-fata mihe le, le ehāmi tšo le yibii le eko, ni miye.

13. Ni Iehowa Nyohmo kē yō le akē: Mēba ofe ene? Ni yō le kē: Onūfū le lakami, ni miye. 2 Kor. 11, 3.

14. Ni Iehowa Nyohmo kē onūfū le akē: Akē-ni ofe ene hewo le, alomō ye šla koloi fě ke nānō koloi fě aten; omūsū nō oonyie, ni * sū ooye owala gbīi abo fě. * Ier. 65, 25.

15. Ni mike nyē aahmē oke yō le ten, ke oseši ke * eseši ten; †eetfa oyitšo nō, ni **bo hū ootfa enanetsitši nō. * Gal. 4, 4. † 1 Ioh. 3, 8.

Heb. 2, 14. Rom. 16, 20. ** Ioh. 14, 30. Kpods. 12, 17.

16. Yō le, ekēle akē: Fá mahā ohe-dšramo ke ohonō afā; dšramo mli oofō bii ye, ni owū le segbē ootao, ni le * eeye ono. * Ef. 5, 22. 23. 1 Tim. 2, 11. 12.

17. Ni Adam le, ekēle akē: Akē-ni obo onā le toi ni oye tšo le ni miwoō he kitā akē okaye eyibii le eko hewo le, alomō šikpon sū ye ohewo, dšramo mli ooye eno nii ye, owala gbīi abo fě.

18. Ni nmei ke anlēnlē eewo ehāo, ni nānō bāi ooye.

19. Ohie * latšā mli ooye nii ye, †ke-yaši beyino ni ookū ose ke-ate šikpon sū mli, edšake emli adšieo ke-dšē. Edšake sū dšio, ni sū mli ookū ose ke-ate! * 2 Tes. 3, 10. † Dsads. 12, 7.

20. Ni Adam tšē enā le gbei Hawa, edšake le dši hlekāloi fě anye.

21. Ni Iehowa Nyohmo fe wolo atadei ehā Adam ke enā le, ni enō-woame.

22. Ni Iehowa Nyohmo kē: Na, Adam etšō * tamō woten mokome, ni ele ekpakpa ke efōn; ni agbene beni afe ni ekakpā enine mli, ni etše wala tšo le yibii le hū eko, nieye, niehie mikā ke-miyanānō! * K. 5.

23. Hewo le Iehowa Nyohmo dšiele ye Eden trom le mli, koni eyahū šikpon, nō mli ni adšiele ke-dšē le;

Ni gbii abo ni Adam ye, beni efo le, dsi afi ohai-kpanyo, ni efo ke biyei.

Ni gbii fe ni Adam ye dsi afi ehũ ke nyonmai-etẽ, ni egbo.

Ni Set ye afi oha ke enumo, ni noš;

ni beni Set fo Enoš se le, eye afi panyo ke kpawo, ni efo bihi ke

ni gbii fe ni Set ye dsi afi ohai-ke nyonma ke enyo, ni egbo.

Ni Enoš ye afi nyonmai-nehũ, ni enan;

ni beni Enoš fo Kenan se le, eye oai-kpanyo ke nyonma ke enumo, bihi ke biyei;

ni gbii fe ni Enoš ye dsi afi ohai-ke enumo, ni egbo.

Ni Kenan ye afi nyonmai-kpawo, Mahalalel;

ni beni Kenan fo Mahalalel se le, ii ohai-kpanyo ke nyonmai-edfe, ni hi ke biyei;

ni gbii fe ni Kenan ye dsi afi ohai-ke nyonma, ni egbo.

Ni Mahalalel ye afi nyonmai-ekpa umo, ni efo lared;

ni beni Mahalalel fo lared se le, ii ohai-kpanyo ke nyonmai-etẽ, ni hi ke biyei;

ni gbii fe ni Mahalalel ye dsi afi panyo ke nyonmai-nehũ ke enumo, no.

Ni lared ye afi oha ke nyonmai-ke enyo, ni efo Henok;

ni beni lared fo Henok se le, eye oai-kpanyo, ni efo bihi ke biyei;

ni gbii fe ni lared ye dsi afi ohai-ke nyonmai-ekpa ke enyo, ni egbo.

Ni Henok ye afi nyonmai-ekpa ke , ni efo Metusela;

ni Henok ke *Nyonmo nyie afi tẽ, beni efo Metusela se le, ni efo ke biyei; *6,9. Iuda 14.

ni gbii fe ni Henok ye dsi afi tẽ ke nyonmai-ekpa ke enumo;

ni Henok ke Nyonmo nyie, aale, edšake Nyonmo nõle

25. Ni Metusela ye afi oha ke nyonmai-kpanyo ke kpawo, ni efo Lamek;

26. ni beni Metusela fo Lamek se le, eye afi ohai-kpawo ke nyonmai-kpanyo ke enyo, ni efo bihi ke biyei;

27. ni gbii fe ni Metusela ye dsi afi ohai-nehũ ke nyonmai-ekpa ke nehũ, ni egbo.

28. Ni Lamek ye afi oha ke nyonmai-kpanyo ke enyo, ni efo binũ,

29. ni ewole gbei ake Noa, ni ekẽ: Mone bašedše womi ye wonitšumoi ke wonidšian tolei le ni dšẽ šikpon le *lõ-mo ni Iehowa elomole le hewo le mli. *3,17—19.

30. Ni beni Lamek fo Noa se le, eye afi ohai-enumo ke nyonmai-nehũ ke enumo, ni efo bihi ke biyei;

31. ni gbii fe ni Lamek ye dsi afi ohai-kpawo ke nyonmai-kpawo ke kpawo, ni egbo.

32. Ni Noa ye afi ohai-enumo, ni efo Šem ke Ham ke Iafet.

Yitso 6.

Ni eba mli ake, beni gbomei bõi feo-mo ye šikpon le no, ni afõfõ biyei ahãame le,

2. Nyonmo bihi le yana ake gbomei abiyei le ahe ye feo, ni amewewẽ ametea yei fe ni amesumoq. Mat. 24, 28.

3. Ni Iehowa kẽ: Mimumo le ke gbomei epleh he dã ye amegbedũ le mli; edšake helo dšiamẽ, ni *amegbii afe afi oha ke nyonmai-enyo. *1 Pet. 3, 20.

4. No gbii le amli le oblãni agboi le ye šikpon le no ni no se hũ, beni Nyonmo bihi le te gbomei abiyei le anõ, ni amekame fõfõ bii le, amẽ nohẽ amedši kãkãloi ni yo gbei ke-dšẽ blema bẽbe.

5. Ni Iehowa na ake gbomei anõfõh-femo fá ye šikpon le no, ni *ametsuin susumoi adfẽnmõ fe le efõh keke dsi dãnẽ. *8, 21.

6. Keke ni Iehowa *fa ehe ake efe gbomo ye šikpon le no, ni edole ye etšui mli. *Ier. 18, 10. 4 Mose 28, 19. Lal. 18, 27.

7. Ni Iehowa kẽ: Makpãtã gbomo ni mibo le hie ke-dšẽ šikpon le no, ke-dšẽ

fě ye ameheno, fidšiatšemei fě
lloi fě;

i helo fě ni wala mumo yo mli
enyonyo ba Noa nõ ye adeka le

i nii ni baã le, amebaã le nũ ke
ke yõ, ke-dšẽ helo fě mli, take
Nyõnmõ fále le. Ni Iehowa ná

* 6, 19.

i nu afua le damo šikpon le nõ
onmai-edšẽ; ni nui le fá, ni amewó
le nõ, ni ametẽle šĩ ke-dšẽ šikpon

i nui le he šĩ ni efá babaõ ye
le nõ; ni adeka le teo nui le ahie.

i nui le he šĩ ye šikpon le nõ
ni eha gödši ni kwõlo fě ni yo
iši fě nõ.

inetaloi nyõnma ke enumo nui le
teke gödši ni eha ameno le anõ.

Keke ni helo-fě-helo ni tšio ehe
pon le nõ, lofõdši ke šla koloi ke
oloi ke wamõnii ni wamoo ye šĩ-
e nõ le, ke gbomei fě plenẽ.

2 Pet. 3, 6. Hlob 22, 15. 16.

i fě ni mũo wala mumo ye amẽ-
li ye šikpon gbĩ le nõ le fě gboi.

i akpātā nibii fě ni hie kāmõ ni
on le nõ le hie ke-dšẽ gbomo nõ
koloi ke wamõnii ke nwei lofõ-

; akpātā amehie ke-dšẽ šikpon le
efẽ Noa kome ke mei ni kele yo
le mli le keke.

i nui le damo šikpon le nõ, gbĩ
nyõnmai-enumo.

Yitso 8.

i ni Nyõnmõ kai Noa ke koloi
šla koloi le fě ni kele yo adeka le

ni Nyõnmõ hã kōyo ko batša ye
le nõ, ni nui le bõĩ kpõnmõ.

i atšimõ bu kwõkwõn le hĩnmeii
nwei samfedši le, ni nyõnmõ ni
p-dšẽo nwei le kpa. 7, 11. 12.

i nui le hie kpõnmõ fiofio ye šĩ-
e nõ, ni gbĩ oha ke nyõnmai-
le se le nui le anõ gbõ.

i nyõn ni dšĩ kpawo le nõ gbĩ
gbĩ nyõnma ke kpawo le nõ le
e yamã šĩ ye Ararat gödši le anõ.

5. Ni nui le anõ hie gbomo ahũ ke-
yaši nyõn ni dšĩ nyõnma le nõ; ni nyõn
ni dšĩ nyõnma le nõ kleńkleń gbĩ le nõ
le ana gödši le ayiteań.

6. Ni eba mli ake gbĩ nyõnmai-edšẽ
se le Noa gble adeka le he samfle ni
efe le,

7. ni etšũ kwãkwãlabite ke-te; ni ehie
yã ke bã ke-yaši beyino ni nui le mĩ
ye šikpon le nõ.

8. Keke ni etšũ okpo ke-dšẽ enõ, ni
eke-na ake nui le emĩ ye šikpon le nõ lo.

9. Šĩ beni okpo le náá enane mãhe
le, ekũ ese ke-ba enõ ye adeka le mli,
edšake nui le ye šikpon le fě hie lolo;
ni ekpã enine mli, ni emõle, ni enõle ke-
ba enõ ye adeka le mli.

10. Ni emẽ gbĩ kpawo kroko, ni esã
etšũ okpo le ekoń ke-dšẽ adeka le mli.

11. Ni okpo le ba enõ gbekenaši, ni
na, mũtšo-bãfo kō enã; ni Noa ná le
ake nui le emĩ ye šikpon le nõ.

12. Ni esã emẽ gbĩ kpawo kroko hũ,
ni etšũ okpo le; ni ekũũ ese ke-baa enõ
donń.

13. Ni eba mli ake afi ni dšĩ ohai-
ekpa ke ekome le nõ, ye kleńkleń nyõn
le nõ kleńkleń gbĩ le nõ le nui le mĩ
ye šikpon le nõ; ni Noa dšie adeka le
nobumõnõ le, ni ekwe, ni na, šikpon le
nõ egbĩ.

14. Ni nyõn ni dšĩ enyo le nõ gbĩ ni
dšĩ nyõnmai-enyo ke kpawo le nõ le šĩ-
kpon le nõ gbĩ kwra.

15. Ni Nyõnmõ ke Noa wie ni ekẽ:

16. Dšẽ adeka le mli, bo ke onã ke
obii ke obii anãmei ni fata ohe le.

17. Koloi fě ni keo yo ni dšẽ helo fě
mli le, lofõdši ke šla koloi ke wamõnii
ni wamoo ye šikpon le fě le, okeame
adšẽ kpo, koni ametši amehie ye šikpon
le nõ, ni *amefo ni ameyi afã ye šikpon
le nõ. * 1, 22. 28.

18. Ni Noa ke ebii le ke enã ke ebii
le anãmei ni fata ehe le dšẽ kpo;

2 Pet. 2, 5.

19. ni koloi fě ke wamõnii fě ke lofõ-
dši fě, nofẽno ni tšio ehe ye šikpon le
nõ ye amewekuwekui le anã le dšẽ kpo
ye adeka le mli.

ekē: Alomọ Kanaan, nyódši anyón
ehā enyemimeí lẹ!

Ni esā ekē: Aadšọ Iehowa, Šem
no lẹ, ni Kanaan aatšó enyón!

Rom. 9, 16.

Nyohmọ aahā Iafet mli alẹ, ni *eehí
ui lẹ amlí, ni Kanaan aatšó amẹ-

* Ef. 8, 6.

Ni nu afua lẹ se lẹ Noa hí ší afí
tẹ ke nyohmai-enumọ;

ni Noa gbí fẹ ní eye dši afí ohai-
ke nyohmai-enumọ, ni egbo.

Yitso 10.

(Kw. 1 Kron. 1, 5—28.)

bii Šem, Ham ke Iafet sešibii
i amẹfọ bihí ye nu afua lẹ se.
Iafet bii dši: Gomer ke Magog ke
ke Iavan ke Tubal ke Mešek ke

Ni Gomer bii dši: Aškenaz ke Rifat
garma.

Ni Iavan bii dši: Eliša ke Tar-
itim ke Dodanim.

Menemei amlí meí dše fā dšehmādši
iokpoi lẹ anọ, ye amẹšikpōdši lẹ
iofemo ke ewiemo, ye amekutšei ke
ehmādši lẹ anā.

Zak. 2, 15.

Ni Ham bii dši: Kuš ke Mizraim
t ke Kanaan.

Ni Kuš bii dši: Seba ke Havila
ta ke Raama ke Sabteka; ni Raama
i: Šeba ke Dedan.

Ni Kuš fọ Nimrod. Lẹ edše šíši
e kākālo ye šikpoñ lẹ nọ.

Lẹ noññ dši gbqbilọ kpanā ye Ie-
hle; nohewọ lẹ akẹọ ake: Gbqbilọ
ne ye Iehowa hie tamọ Nimrod.

Ni emantšeyeli šíšidšē dši Babel
ek ke Akad ke Kalne ye Šinear
lẹ nọ.

Ni edše neke šikpoñ ne nọ ni eyin
iur, ni eyato *Ninive ke Rehobot-
Kala,

* Iona 1, 2.

ke Resen ye Ninive ke Kala teñ.
kpetenkle dši no.

Ni Mizraim fọ Ludbii ke Anambii
habbii ke Naftubii,

ke Patrubii ke Kaslubii (menemei
Filistibii dše), ke Kaftorbii.

15. Ni Kanaan fọ Zidon, ekromobi lẹ,
ke Het,

16. ke Iebusbii ke Amorbii ke Girgašbii,

17. ke Hivbii ke Arkbii ke Sinbii,

18. ke Arvadbii ke Zemarbii ke Hamat-
bii. No se dāni Kanaanbii akutšei lẹ
gbe fā.

19. Ni Kanaanbii lẹ ahūsui lẹ dše
Zidon ke-tšó Gerar ke-yaši Gaza, ke-tšó
Sodom ke Gomora ke Adāma ke Ze-
boim ke-yaši Laša.

20. Menemei dši Ham bii lẹ ye amẹ-
kutšei ke amewiemoi ke amẹšikpōdši ke
amedšehmādši anā.

21. Ni Šem, Eberbii lẹ fẹ atše, ní dši
Iafet nyemi nukpa lẹ, lẹ hū efo bii.

11, 10.

22. Ni Šem bii dši: Elam ke Ašur
ke Arpakšad ke Lud ke Aram.

23. Ni Aram bii dši: Uz ke Hul ke Geter
ke Maš.

24. Ni Arpakšad fọ Šela, ni Šela fọ
Eber.

25. Ni Eber lẹ fọ bii enyo; mokome
gbei dši Peleg, edšake egbi lẹ amlí
agbla šikpoñ lẹ mli; ni enyemi lẹ gbei
dši Ioktan.

26. Ni Ioktan fọ Almodad ke Šelef ke
Hazarmawet ke Iera,

27. ke Hadoram ke Uzal ke Dikla,

28. ke Obal ke Abimael ke Šeba,

29. ke Ofir ke Havila ke Iobab. Mene-
mei fẹ lẹ Ioktan bii ni.

30. Ni amẹšihlehe dše Meša ke-yaš
Sefar, bokā goñ lẹ he.

31. Menemei dši Šem bii lẹ ye amẹ-
kutšei ke amewiemoi ke amẹšikpōdši ke
amedšehmādši anā.

32. Menemei dši Noa bii lẹ awekui ye
amesešibii lẹ anā ye amemādši lẹ amlí;
ni menemei amlí dšehmādši lẹ dše fā
šikpoñ lẹ nọ ye nu afua lẹ se. 9, 1, 19.

Yitso 11.

(Kw. 1 Kron. 1, 24—27.)

Ni šikpoñ mū lẹ fẹ ye nābu kome,
ni amewieq wiemo kome.

2. Ni eba mli akẹ, beni amefā gbe
ke-te bokāgbe lẹ, ameyana nā kplenē ko
ye Šinear šikpoñ lẹ nọ, ni amehí dšei.

eye afi nyoñmai-kpawo ke enumo, beni eyin ke-dše Haran le.

5. Ni Abram nõ enã Sarai le ke enyemibi Lot le, ke amenibii fẽ ni amebua nã ke susumai ni amená ye Haran le, ni ameyin ke-míya Kanaan šikpoñ le nõ; ni ameba Kanaan šikpoñ le nõ.

6. Ni Abram foñ ye šikpoñ le nõ ke-te heko ni atšéo Šekem le, ye More tšo kple le he. Ni Kanaanbii le ye šikpoñ le nõ ye no be le mli.

7. Ni Iehowa dšie ehe kpo etšõ Abram ni ekē: *Oseši le mañõ neke šikpoñ ne mahã. Ni emã afolešálate ye dšei ehã Iehowa, moni dšie ehe kpo etšõle le.

* 13, 14; 15, 18; 17, 8; 24, 7; 26, 3, 4; 28, 13; 35, 12.
2 Mose 6, 4, 8; 32, 13. Ios. 21, 43. Bof. 7, 5.

8. Ni efã ye dšei ke-te goñ ko ni yõ Betel bokãgbẽ le he, ni eši ebũ le, ni Betel ye anaigbẽ ni Ai ye bokãgbẽ; ni dšei hũ emã afolešálate ye ehã Iehowa, ni *etšé Iehowa gbẽi. * 4, 26.

9. Ni Abram mifã ke-míya wuoyigbẽ le lolo.

10. Ni hõmo ko ba šikpoñ le nõ. Ni Abram yin ke-te Mizraim, koni eyato gbõ ye dšei; edšake hõmo le nã wa ye šikpoñ le nõ. Yl. 20; 26, 1—11.

11. Ni eba mli akẽ, beni efẽ fiõ ni ebašẽ Mizraim le, ekẽ enã Sarai akẽ: Agbene na, mile akẽ yõ ni he yõ feo dšio, ni osa kwẽmo;

12. nohewo le aaba mli akẽ, kẽ Mizraimbii le nao le, amekẽ akẽ: Ehã ne! ni amegbemi, ni bo le ameahere oyi-wala.

13. Nohewo le, mikpao fai, kẽmo akẽ minyemiyõ dšio, koni ahlahãmi ye ohewo, ni misusuma yi anã wala ye ohewo.

14. Ni eba mli akẽ, beni Abram bašẽ Mizraim le, Mizraimbii le na yõ le akẽ ehe ye feo naakpa.

15. Ni Farao lumei le hũ nale, ni ameyadšie eyi amehã Farao; ni abanõ yõ le ke-te Farao we le.

16. Ni ehle Abram dšogbãñ ye ehewo; ni enã tõi ke tšinai ke tedšihli ke we-hli ke weyei ke tedšiyei ke yomai.

17. Ši Iehowa ke pĩmõ ni nã wa pĩ Farao kẽ ewe le ye Abram nã Sarai le hewo. Lal. 106, 14

18. Ni Farao tšé Abram, ni ekẽle akẽ: Meni ofemi ne? mēba okēēmi akẽ yõ le onãñ?

19. Mēba okẽ akẽ: Minyemiyõ dšile? nto kũle mibanõle mafe minã. Ni agbene, na onã, nõle ni okẽle aya!

20. Ni Farao fãmo hli komei eto ehe akẽ ameyadšiele ke enã ke nofẽno ni eyo le gbẽ.

Yitso 13.

Ni Abram dšẽ Mizraim, le ke enã le ke nofẽno ni eyo, ni Lot fata ehe, ke-te wuoyigbẽ.

2. Ni Abram enã nii babaõ ye šla koloi ke dšietei ke šika gbefãñ. Abei 10, 22.

3. Ni ekã egbefãi le ahe ke-dšẽ wuoyigbẽ le ke-te Betel tõ, ke-te heni eši ebũ le ye tšutšu le, ye Betel ke Ai teñ,

4. heni etšutšu afolešálate le yõ le. Ni dšei Abram *tšé Iehowa gbẽi le ye. * 12, 8.

5. Ni Lot hũ ni ke Abram te le ye tõi ke tšinai ke bũi.

6. Ni šikpoñ le fáã hããame, boni ameahĩ hekome; edšake amenibii fá, nohewo le amenyẽẽ amehĩ šĩ ye hekome.

7. Ni bẽi ba Abram kolokweloĩ le ke Lot kolokweloĩ le atẽ; ni no be leñ le Kanaanbii le ke Perizbii le ye šikpoñ le nõ.

8. Ni Abram kẽ Lot akẽ: Ofai ne, kãhã bẽi mĩba mĩkeo teñ, ke mikolokweloĩ le ke okolokweloĩ le atẽ; šĩ nyemimeĩ dšiwõ. Lal. 13, 1.

9. Ani dšee šikpoñ mũ le fẽ kã ohle ne? Mikpao fai, tšẽ ohe ke-dšẽ mihe; kedši okõ abekugbẽ le, no le mako ninedšürõgbẽ, ni kedši okõ ninedšürõgbẽ le, no le mako abekugbẽ.

10. Ni Lot hole ehĩñmeĩ anõ ni ekwe Iordan nĩañ kutũ le fẽ, ni hefẽhe ye frõfrõ; dãni Iehowa kpãtã Sodom ke Gomora hle le, etamõ Iehowa trom le ke Mizraim šikpoñ le, ahũ ke-yaši Zoar tõ

11. Kẽke ni Lot kõ Iordan nĩañ kutũ le fẽ, ni Lot fá ke-te bokãgbẽ; ni amegbla amemli, mo ke-dšẽ enyemi he;

12. Abram hĩ Kanaan šikpoñ le nõ, ni Lot hĩ Iordan nĩañ mãdši le amli, ni ešišĩ ebũ le ke-yašẽ Sodom.

22. Ni Abram kẹ Sodom mantše le ake: Miwò minine nọ mĩtšò Iehowa nwei flōflo Nyohmọ ni dši nwei kẹ šikpoñ tše le,

23. ake kẹ-dše kpā nọ āhū kẹ-yaši tokotafikpā nọ lo nii fě ni dši onō le, kẹdši miko eko, fī! koni okakẹ ake: Mi, mife Abram nĩiatše;

24. dša noni oblahī le eye kẹkẹ, kẹ hī ni kemi te ni dši Aner kẹ Eškol kẹ Mamre le agbefānnō, amẹ le hā amēñō amēgbefānnō!

Yitso 15.

Sādši ne ase le Iehowa wiemo ba Abram nō ye ninā mli ake: Kāše gbeyei, Abram; midši *otšēñ kẹ onyōmowo ni fā naakpa.

* Lal. 2, 4; 84, 12; 119, 114.

2. Ni Abram kẹ: Nuntšo Iehowa! meni oohāmi, mi ni minyie ni mibe bi, ni Eliezer, Damaskonyo ne, dši moni bañō miwe le eye le?

3. Ni Abram kẹ: Na, mi le ohākomi seši ko; ni na, miwenū ne baye minii.

4. Ni na, Iehowa wiemo ba enō ake: Monẹ yeñ onii; ši moñ moni aadše bo-dientše omūsūñ le, le eeye onii.

5. Ni ehā edše kpo, ni ekẹle ake: Kwemo nwei ko, ni okane nulamii, ake oonyeame okane lo? Ni ekẹle ake: Boni oseñi aatamọ ne. 22, 17. 2 Mose 32, 13. 5 Mose 1, 10.

6. Ni ehe Iehowa eye, ni ebu ene dšale ehāle.

Rom. 4, 3—5. 18—22. Iak. 2, 23.

7. Ni ekẹle ake: Midši Iehowa moni dšieo kẹ-dše Ur ye Kaldea, koni mañō neke šikpoñ ne mahāo ni oye nọ le.

11, 31.

8. Ni ekẹ: Nuntšo Iehowa! meni mīkẹ-ale ake maye nọ? 2 Mañ. 20, 8. Luk. 1, 18.

9. Ni ekẹle ake: Nō tšinayō ni eye afi etě, kẹ tōabotia ni eye afi etě, kẹ tōagbo ni eye afi etě, kẹ kose-okpo kẹ okpobi obahāmi.

10. Ni enō enemei fě ebahāle, ni *egbla amemli enyonyo, ni eto fāfāi le efie bie kẹ bie, eko ye eko heleno; ši lofōdši le egblaa amemli.

* Ier. 34, 18, 19.

11. Ni lofōdši lōyeloi kpleke ši basōmo gboli le anọ, ni Abram fieame.

12. Ni beni hūlū yanyō ši le, wọ ni tši nyō Abram nọ; ni na, nminmi ke duñ kpī ba enọ.

Hlob 4, 13, 14.

13. Ni ekẹ Abram ake: Ná ole ake osešibii aatšōmo gboi ye šikpoñ ni dsee amēñō nọ; ni amēasumoame, ni nomei aawa ameyi afi ohai-edfe.

2 Mose 12, 40. Bof. 7, 6.

14. Ši nakai dšēñmañ le hū ni amē-asumo le, mi le makodšoame, ni no se le amekẹ nii babaō aadše kpo. 2 Mose 3, 21, 22.

15. Ni bo le oote otšemei le anō ye hedšole mli, aafūo ye gbole kpakpa mli.

16. Ši yino ni dši edfe le nọ le amekū amese kẹ-aba bie ekoñ; edšake Amorbbii le anōša le nako ayi.

17. Ni beni hūlū enyō ši ni hie ebu le, na, flōñō ni fāa lasū kẹ lalilei batšō kukudši ne atēñ.

18. Nakai gbī le Iehowa kẹ Abram kpāñ ni ekẹ ake: *Oseši le mañō neke šikpoñ ne mahā kẹ-dše Mizraim fā le nā kẹ-yaši fā kpetēnkple ni dši Eufrate fā le nā:

* 12, 7.

19. Kenbii kẹ Kenizbii kẹ Kadmonbii,

10, 15—18.

20. kẹ Hitbii kẹ Perizbii kẹ *Refabii,

* 4 Mose 13, 38.

21. kẹ Amorbbii kẹ Kanaanbii kẹ Gir-gašbii kẹ Iebusbii le.

Yitso 16.

Agbene Sarai, Abram nā le, foko lolo; ši eye weyō Mizraimyō ko ni egbei dši Hagar.

2. Ni Sarai kẹ Abram ake: Na, Iehowa etšimi fomọ gbe; nohewo le ya miweyō le nō; ši ekole manā bii kẹ-adše emli. Ni Abram bo Sarai gbē toi. 30, 3, 9. 1 Kor. 7, 2.

3. Ni Abram nā Sarai le nō Mizraim-yō Hagar, eweyō le, ehā ewū Abram gblā, beni Abram eye afi nyoma ye Kanaan šikpoñ le nọ le.

4. Ni eba Hagar nō, ni enā mūsū; ši beni ena ake ehie mūsū le, ewura le he guo gbo ye ehie.

5. Kẹkẹ ni Sarai kẹ Abram ake: Mihlegbēle ne aakā onọ! Miñō miweyō le miwo omliši; ni beni ena ake ehie mūsū le, mihe guo egbo ye ehie. Iehowa aakodšo mīkẹo teñ!

Isak; ni mahā mikelē kpānmō lē amā šī, ni atšō *nānō kpānmō ahā eseši nī aaba ye ese lē. *26,2.

20. Ni kēlē Išmael hū hewō lē miboō toi; na, midšōlē ni mahā ewo fīei ni yi afā *babaō dientše. †Eefō lumei nyonma kē enyo, ni mahā efe dšehman kpetenkple. *18,10; 21,13. 18. †26,16.

21. Šī mikpānmō lē, Isak moni Sara kēo aafō biē afi nākplo lē, lē mikelē akpān.

22. Ni ekelē fō wiemo. Ni Nyonmō yin kē-dšē Abraham nō *kē-te hwei. *33,18.

23. Ni Abraham nō ebi Išmael kē hī fē nī afo ye ewe lē kē hī fē nī eke šika he, nū-fē-nū nī yō Abraham webii lē ateh lē, ni efo amefē ketia ye nakai gbi lē nō nonh, take boni Nyonmō kēle wio lē.

24. Ni Abraham eye afi nyonmai-nehū kē nehū, beni afole ketia lē.

25. Ni ebi Išmael eye afi nyonma kē etē, beni afole ketia lē.

26. Nakai gbi lē nō nonh afo Abraham kē ebi Išmael lē ketia;

27. ni ewehi lē fē, mei nī afoame ye šia kē mei nī akē šika heame ye gboi adeh lē, afoame ketia afata ehe.

Yitso 18.

Ni Iehowa dšie ehe kpo etšōlē ye Mamre tšei kutū lē ašiši, beni etā šī ye ebū lē šinā lē nā sane ketekete lē.

2. Ni ehole ehīhmeii anō ni ekwe, ni na, hī etē damō ehelenō; ni beni enaame lē, eša foi kē-dšē bū lē šinā lē šī kē-teame kpēmō ni ekoto šī, Heb. 13,2.

3. ni ekē: Nuntšō, kēdši mihie eba nyam ye ohie lē, mikpao fai, kāho otšūlo he ōya!

4. Ofai nē, hā nī aye nu fiō kē-ba, ni nyekē-fō nyenādši ahe, ni nyedšō nyehē ye tšō lē šiši;

5. ni mayakō abolo atrōma kome kē-ba, ni nyekē-wo nyetšui, ni no sē koni nyefon kē-ya; šī nohewō nyebatšō nyetšūlo hō nē. Ni amekē: Femō boni okē lē.

6. Ni Abraham yin kē-te Sara nō oyā mli ye bū lē mli ni ekē: Femō nrāmā, tī mā saai etē ni okpoto, nī nō-šī tatalei!

7. Ni Abraham ša foi kē-te tšinai lē ateh, ni eyamō tšinabi nī esako nī hī, ni enō-hā oblanyo lē, ni enō-fe niyenii oyā.

8. Ni ewō butru, kē fufō kpakpa, kē tšinabi nī enō-fe niyenii lē, ni eke-bamā-mō amehie; šī lē lē ebadamō amehie ye tšō lē šiši, ni ameye nii lē.

9. Ni amekēlē akē: Nēgbe onā Sara yō? Ni ekē: Na, eye bū lē mli.

10. Ni ekē: Kū *makū mise maba onō wōse afi bene, ni na, onā Sara aanā binū. Ni Sara nu ye bū nī yō esegbe lē šinā lē šī. *17,19. Rom. 9,9.

11. Ni Abraham kē Sara fē egbo, ni ameye afi pī, ni boni feo yei lē enō sē efo.

12. Nohewō lē Sara *nmō ye etšui mli ni ekē: Bēlē migbole nē sē mibanā nōmō-yeli ko, ni minuntšō hū etšō nūmo nē? *17,17. 1 Pet. 3,6.

13. Ni Iehowa kē Abraham akē: Meni hewō Sara nmō ni ekē akē: Aso leleh akē mi nī mitšō yōmo nē manā bi mafō lo lē?

14. *Ani sane ko wa hā Iehowa? Be nī mito lē mli lē maba onō ekon afi nā-kplo bene, ni Sara aanā binū! *Luk. 1,37.

15. Kēkē ni Sara tšō, ni ekē: Miñmōko; edšake ēše gbeyei. Šī ekē: Dabida, onmō.

16. Ni hī lē te šī kē-dšē dšei, ni amē-tšōmō amehie amehā Sodom gbē; ni Abraham kēame te eyadšieame gbē.

17. Ni Iehowa kē: Ani miñō noni mi-bafe nē mitē Abraham,

18. akē-nī Abraham batšō dšehman kpetenkple nī he wa, ni abadšō šikpon lē nō dšehmādši fē ye emli lē? 12,3.

19. Edšake milelē akē *eefā ebii kē ewebii nī baā ye ese lē, koni amē-nyie Iehowa gbē lē nō, ni amēfe dšalēni kē kodšomō, koni Iehowa ahā noni ewie ye Abraham hewō lē aba enō. *5 Mose 6,7; 32,46.

20. Ni Iehowa kē: Edšake Sodom kē Gomora *blomō lē fā ni amehē ešai lē etšī naakpa hewō lē, *19,13.

21. *makpleke šī mate agbene, ni †mayakwe akē, boni blomō lē ba miñō lē, amēfe nakai kwrā lo; ni kē-dšee nakai hū, nī male. *11,5. †Lal. 24,16.17.

h ne hie! Ši etamo moni yeo feo ye hime! le ahie. * 4 Mose 16, 21.

5. Ni beni dše tšere le, bofoi le tšire t yi se, ni amekē: Te ši, nō onā ke yei enyo ni yo bie le, koni akalōo e ye mañ le nōša le mli.

6. Ni beni elilaā ši le, hīl le mōmole enā ke ebiyei enyo le anidši aši, take Iehowa mibā eyi, ni amekēle dše o, ni amebašile ye mā le agbó le nā.

7. Ni eba mli ake, beni amekēame edše o le, ekē: Dšo foi ni ohere osusuma vala, kākwe ose ni kāwa ye bie niaan roheko; dšo foi ke-ya goñ le nō, koni dlo afie! Mat. 24, 16.

8. Ši Lot kēame ake: Ō, akabale na, mi-Nuntšo!

9. Na, otšulo hie eba nyam ye ohie, ohā omobō ni onami le efá ye mino, ni ohere misusuma yiwala le; ni mi minyēñ foi madše ke-ya goñ le nō; enō noko fōñ ko aabafemi, ni magbo.

10. Na, neke mañ ne beñke, boni aadšo ke-ate dšei, ni no edaa; hā madšo ke-ya dšei; ani dsee bibiō ni? ni usuma yi aná wala.

11. Ni ekēle ake: Na, miwo ohie nyam neke sane ne hū mli, ni mibutuh h ni owie he ne.

12. Ohe afe oyá ni odšo foi ke-ya dšei; take minyēñ noko mafe, ake dša obote i dā. Nohewo le atšeo mañ le gbei o Zoar.

13. Ni hūlūdšē mli pe Lot bote Zoar.

14. Keke ni Iehowa hā swō ke la ne dšē Iehowa nō ye nwei efie Sodom Gomora nō, 5 Mose 20, 22. Lal. 11, 6.

os 4, 11. Luk. 17, 29. 2 Pet. 2, 6. Ies. 1, 9. 10; 13, 19.

15. ni ebutu neke mādši ne ke dšei an fē ke mādši le amli bii fē ke ši on le nō nibii ni ekwēkwēi le.

16. Ši enā le kwe ese, ni etšó nōkpo mā ši. Luk. 17, 32.

17. Ni Abraham te ši lebi mánkpa ete ni edamo Iehowa hie ye le;

18. ni etšó ehie ehā Sodom ke Gomora dšei niaan šikpon kutū le fē, ni ekwe, na, šikpon le nō lasū mite ši take on lasū.

19. Ni eba mli ake, beni Nyommo kpātā

mādši ni yo dšei niaan kutū le ahie le, Nyommo kai Abraham ni edšie Lot ke-dše butumo le mli, beni ebutu mādši le ni Lot hī mli le.

30. Ni Lot dše Zoar, ni eke ebiyei enyo le yahī goñ le nō, edšake ēše Zoar hile gbeyei; ni eyahī tekplo ko mli, le ke ebiyei enyo le.

31. Keke ni onukpa le kē gbekē le ake: Wotše egbo, ni nū ko be šikpon le nō, ni aaba wonō, take boni afeo ye šikpon le fē nō le;

32. ba, hā ni wohā wotše wein enu, ni * wokele awo, koni woke wotše afo bii. * 3 Mose 18, 7.

33. Ni amehā ametše wein enu nakai nyō leñ; ni onukpa le yin te, ni eke etše yawo; ni elee ešikāmo mli lo ešitē mli.

34. Ni dšetšerenō lebi le eba mli ake onukpa le kē gbekē le ake: Na, nye nyōñ le mike mitše yawo; hā ni wohāle wein enu nyō neñ hū, ni bo hū oya okele yawo, koni woke wotše afo bii.

35. Ni amehā ametše wein enu nakai nyō leñ hū; ni gbekē le hū yin te, ni ekele yawo; ni elee ešikāmo mli lo ešitē mli.

36. Boni fe ni Lot biyei enyo le ke ametše ná mūsū ne.

37. Ni kromobi le fo binū, ni ewole gbei ake Moab; le dši Moabbii le atše ke-baši nmenē. 5 Mose 2, 9.

38. Ni gbekē le hū fo binū, ni ewole gbei ake Ben-Ami; le dši Amonbii le atše ke nmenē. 5 Mose 2, 19.

Yitšo 20.

Ni Abraham fā ye dšei ke-te wuoyi-gbe šikpon le nō, ni eyahī Kadeš ke Šur ten, ni eyato gbo ye Gerar. 12, 9. 10; 26, 1.

2. Ni Abraham kē ye enā Sara hewo ake: Minyemiyō dšile. Ni Abimelek, Gerar mantše le, tšū ni ayanō Sara ke-ba.

3. Ni Nyommo ba Abimelek nō nyōñ ye lamō mli, ni ekēle ake: Na, obagbo ye yō le ni onō le hewo, edšake nū nā dšile.

4. Ši Abimelek náko ata ehe. Ni ekē: Nuntšo, ani oogbe dšehmañ ko ni dša?

17. Ni Nyoñmọ nu oblanyo lẹ gbē, ni yonmọ bofo lẹ tšé Hagar ke-dšẹ nwei, i ekēle akẹ: Meni feọ, Hagar? Kāše beyei; ši Nyoñmọ enu oblanyo lẹ gbē e heni eyọ lẹ.

18. Te ši ní owó oblanyo lẹ nọ, ni kẹ onine amō emli; ši mahā etšó dšeh-an kpetenkple.

19. Ni Nyoñmọ gble ehñmeii, ni ena nbu ko; ni eyiñ ete, ni eyaye nu ewo oloto lẹ obō, ni ehñ-hā oblanyo lẹ enu.

20. Ni Nyoñmọ kẹ oblanyo lẹ yẹ; ni la, ni ehñ ši yẹ nānọ, ni etšó gāitšēlọ,

21. ni ehñ ši yẹ Paran nā lẹ nọ. Ni nye yakpẹ yō ke-dšẹ *Mizraim šikpon nọ ebahāle. * 16,8.

22. Ni eba mli yẹ nakai be lẹ mli akẹ Abimelek kẹ etatšẹ Fikol bakẹ Abraham kẹ: Nyoñmọ kẹo yẹ yẹ nibii fě ní ofeọ mli. * 26,26.

23. Nohewọ lẹ agbẹnẹ ká Nyoñmọ kitā tšōmi yẹ biẹ nẹ, akẹ oyeñmi lo mibii e mihoi akūtūmpọ; ši edšūrō boni mifeo lẹ, nakai oonō-femi kẹ šikpon ní bato gbọ yẹ nọ nẹ. * 20,15.

24. Ni Abraham kẹ: Makā kitā lẹ.

25. Ni Abraham ká Abimelek hie yẹ nbu ko ni Abimelek tšūdši lẹ šō ekā a lẹ hewọ. * 26,15.18.

26. Ni Abimelek kẹ akẹ: Milee moni e neke sane nẹ, ni bo hū otšii tā okēēmi, asan minuko dā hū, akẹ dša ñmẹnẹ.

27. Kẹkẹ ni Abraham nō tōi kẹ tšinai hā Abimelek, ni ameyi enyo lẹ fě amepān.

28. Ni Abraham dšie tōi lẹ amli gwan-tenbiyei kpawo eto afā.

29. Ni Abimelek kẹ Abraham akẹ: Kẹkẹ gwan-tenbiyei kpawo ni odšie oto fā nẹ, té ešišin.

30. Ni ekẹ: Gwan-tenbiyei kpawo nẹ nō yẹ mideñ, koni anō-ye odase ahāmi, kẹ mi midše neke nubu nẹ.

31. Nohewọ lẹ etšé dšei *Beeršeba, dšakẹ dšei ameyi enyo lẹ fě amekāmo itā yẹ. * 26,33.

32. Ni amekpān yẹ Beeršeba; ni Abimelek kẹ etatšẹ Fikol te ši, ni amekū mēšẹ kẹ-ba Filistibii lẹ ašikpon lẹ nọ kon.

33. Ni Abraham tẹo tamarisketšo yẹ Beeršeba, ni *etšé Iehowa, †nānọ Mawu lẹ, gbei yẹ dšei. * 12,8. † Ies. 40,28. Rom. 16,26.

34. Ni Abraham to gbọ yẹ Filistibii lẹ ašikpon lẹ nọ gbii pi.

Yitso 22.

Ni sādši nẹ ase lẹ eba mli akẹ Nyoñmọ *ka Abraham, ni ekēle akẹ: Abraham! Ni ekẹ: Nami! *Heb. 11,17. Iak. 1,12.

2. Ni ekẹ: Agbẹnẹ nō obi Isak ní dši obi kōme ní odoọ ehe lẹ, ni oyin oya *Moria šikpon lẹ nọ, ni okele ayašā šā-afole yẹ dšei, yẹ gōdši lẹ ateh ekome ní matšōo lẹ nọ. * 2Kron. 3,1.

3. Ni Abraham te ši lebi mānkpa, ni ewo etedši nọ nii, ni ehñ eblahii lẹ enyo kẹ ebi Isak lẹ efata ehe, ni egba lai ni eke-yašā šā-afole lẹ, ni ete ši, ni eyiñ ete heni Nyoñmọ etšōle lẹ.

4. Ni gbī ní dši gbī etě lẹ Abraham hole ehñmeii anọ, ni ena dšei yẹ šonñ.

5. Ni Abraham kẹ eblahii lẹ akẹ: Nyeke tedši lẹ ahia biẹ; ni mike oblanyo lẹ aya dšei, ni woyasole, ni wokū wose woba nyenñ ekon.

6. Ni Abraham nō afolešā lai lẹ etere ebi Isak, ni ehñ la lẹ kẹ kakla lẹ ehie edě; ni ameyi enyo lẹ fě ameyiñ amete.

7. Ni Isak kẹ etšẹ Abraham wie ni ekẹ: Mitšẹ! Ni ekẹ: Nami, mibi! Ni ekẹ: Na, la kẹ lai nẹ; ši nēgbẹ tōgwantenbi ní akẹ-bašā šā-afole lẹ yọ?

8. Ni Abraham kẹ akẹ: Nyoñmọ aaná tōgwantenbi ahā ehe ní akẹ-šā šā-afole lẹ, mibi! Kẹkẹ ni ameyi enyo lẹ fě amenñ-fie nọ kẹ-te.

9. Ni ameba heni Nyoñmọ etšōle lẹ; ni Abraham mā afolešālate yẹ dšei, ni eto lai lẹ gbedšiano, ni efi ebi Isak lẹ, ni ehñle ehñmē lai lẹ nọ yẹ afolešālate lẹ nọ.

10. Ni Abraham kpā enine mli ekọ kakla lẹ, koni eke-gbe ebi lẹ. Iak. 2,21.

11. Kẹkẹ ni Iehowa bofo lẹ dšẹ nwei tšéle, ni ekẹ: Abraham! Abraham! Ni ekẹ: Nami!

12. Ni ekẹ: *Kāhā onine mīsa oblanyo lẹ he, ni asan kafele nokonoko! Ši kpako miná mile akẹ ošẹo Nyoñmọ

19. Ni enẹ se le Abraham fū enā Sara le ye tẹkplo ní yọ Makpela abō leñ le mli ye Mamre hie, no dši Hebron ní yọ Kanaan šikpoñ le nọ le.

20. Ni atu abō le ke *tẹkplo le ní yọ mli le awo Abraham dē, ni etšó ledientše efūhe ní dše Hetbii le aden.

* 23, 9. 10; 47, 30; 49, 29. 30; 50, 13.

Yitso 24.

Ni Abraham egbo ni eye gbīl pī. Ni Iehowa edšō Abraham ye nibii fē mli.
12, 2. Lal. 112, 2. 3.

2. Ni Abraham kē etšūlo ní dši ewe le onukpa ní yeo nii fē ní eyo le nọ le ake: Ba ni *oke onine abaho mifuo šiši,
* 47, 29.

3. ni mahā okā Iehowa, nwei Nyoñmo ke šikpoñ Nyoñmo le, kitā ake *owen Kanaanbii ní miyo ameten ne abiyei le eko ohāñ mibi le;

* 23, 1. 2 Mose 34, 16.

4. ši mon oote mišikpoñ le nọ ke miweku le mli ni oyaŵe yō abahā mibi Isak.

5. Ni tšūlo le kēle ake: Ekole yō le ebakplēñ mise nyiemo ke šikpoñ ne nọ bā, bēle mike obi le akū se aya šikpoñ nọ heni odše oba le lo?

6. Ni Abraham kēle ake: Kwe ohe ni ahī ní oke mibi le akakū se ke-miya dšei doññ!

7. Iehowa, nwei Nyoñmo le, ní nōmi ke-dše mitše we le ke miwekumei ašikpoñ le nọ ní ekemi wie ni ekāmi kitā ake: Oseši mañō neke šikpoñ ne mahā le, le eetšū ebōfo ke-nyie ohie ní oyaŵe yō ke-dše dšei obahā mibi le. 12, 1. 7.

8. Ni kēdši yō le sumo ake eenyie ose le, no le ohe edše mikitā ne mli; mibi le keke ni okēle akaya dšei doññ.

9. Ni tšūlo le nō enine ehō enuntšō Abraham fuo šiši, ni ekāle kitā ye sane le hewo.

10. Ni tšūlo le nō enuntšō yomai le atēñ nyoñma, ni enō enuntšō nibii kpa-kpai le fē eko ehie edē, ni ete ši ni eyiñ ke-te *Nahor mā leñ ye Mesopotamia.
* 11, 31; 27, 43.

11. Ni ehā yomai le bumō ši ye mañ le nmanmaša le, ye nubu ko he gbekē-nāfi, be mli ní yei dšeo kpo baā nuyē le.

12. Ni ekē: Iehowa, minuntšō Abraham Nyoñmo! Míkpaofai ní ohā mihe aba nii nmenē gbī ne, ni omli ahī ye minuntšō Abraham nọ.

13. Na, midamo nubu ne he, ni mā leñ bii abiyei le midše kpo mība nuyē:

14. ni hā aba mli ake oblayō moni makēle ake: Míkpaofai, to ogbé le ke-ba ši, ní manu nu le eko, ní eekē ake: Nu, ni mahā oyomai le hū eko amenu le, hā le noññ etšó moni odšie ohā otšūlo Isak, ni no mañō-le ake omli ehī ye minuntšō nọ.

15. Ni eba mli ake enā nāā anyō ši, keke le na, Rebeka, moni afo ahā *Betuel ní dši Abraham nyemi Nahor nā Milka le bi le dše kpo ba, ni egbé tfa ekōñ.
* 22, 23.

16. Ni ké ona oblayō le, ehe ye feo naakpa, oblayō fro ni, ni nū ko lekole; ni ekpleke ši ke-te bu le mli, ni eyawo egbé le obō, ni edše kpo eba.

17. Ni tšūlo le ša foi ekele yakpe ni ekē: Míkpaofai ní ohā manu ogbé le mli nu le fiō!

18. Ni ekē: Nu, minuntšō! Ni ehe fe oyā ni eto egbé le ehie edē ni ehā enu.

19. Ni beni ehā enu egbe nā le, ekē: Maye eko mahā oyomai le hū ke-yaši beyiñ ni ameanu amegbe nā.

20. Ni ehe fe oyā ni etšó egbé le mli nu le ewo nunumonō le mli, ni eša foi ete bu leñ ekoñ eyaye nu le ehā eyomai le fē.

21. Ni nū le nā ní kpe ehe ye ehe hewo le efe diññ, koni enō-le ake Iehowa ehā ehe eba nii ye egbefā le mli lo.

22. Ni eba mli ake, beni yomai le enu etā le, nū le nō šika ga ní nā nmeō šekel fā ke ninešigai enyo ní nā nmeō šika šekeli nyoñma, ni eke-wo enine,

23. ni ekē: Namo bi dšio? kēmomi ko! Ani wōonā gbe ye otše we le ní woyato dšei?

24. Ni ekēle ake: Milka bi Betuel ní eke Nahor fo le bi dšimi.

25. Ni esā ekēle ake: Woye dšei ke koloi aniyenii pī, ni gbe hū ye ní aato dšei.

26. Ni nū le mā eyi ši ni edšā Iehowa,

55. Ni enyeminū lẹ kẹ enye kẹ: Hā oblayō lẹ kẹwọ ahī šī gbīl fiō akẹ gbīl nyonma neke, no se koni okele aya.

56. Ni ekẹame akẹ: Nyekatšīa minā, edšakẹ Iehowa ehā migbẹ lẹ edša; nye-woami gbẹ, ni maya minuntšọ nō!

57. Ni amekẹ: Wotšẹ oblayō lẹ, ni wobi edān gbẹ.

58. Ni ametšẹ Rebeka ni amebile akẹ: Oke nū ne aate lo? Ni ekẹ: Mate.

59. Ni amewo amenyemiyō Rebeka kẹ efufhālọ lẹ kẹ Abraham tšūlọ lẹ kẹ emei ní fata ehe lẹ agbẹ.

60. Ni amedšọ Rebeka, ni amekẹlẹ akẹ: Wonyemiyō, tšó mei akpei huhā anye, ni osešī aye ehenyelọi agbói lẹ anọ! 22,17.

61. Ni Rebeka te šī kẹ eblayei lẹ, ni ameho ametrá yomai lẹ anọ kẹ-nyie nū lẹ se; ni tšūlọ lẹ nō Rebeka ni enō-fie nọ.

62. Ni Isak dšẹ hiekālọ ni naāmi lẹ *nubu lẹ gbẹ lẹ nọ ēba; šī wuoyigbe šikpon lẹ nọ ehlo; * 16,14; 25,11.

63. ni gbekēnāšī lẹ Isak edše kpo ete eyinfiemo ye nā lẹ nọ; ni ehole ehīnmeii anọ, ni ekwe, ni na, yomai mība.

64. Ni Rebeka hū hole ehīnmeii anọ, ni beni ena Isak lẹ, edše yoma lẹ nọ eyi šī,

65. ni ebi tšūlọ lẹ akẹ: Nē nū nyie nā lẹn kẹwọ bakpe ne? Ni tšūlọ lẹ kẹ: Minuntšọ ni. Kẹkẹ ni ekọ ehiehānō ni enō-ha ehle.

66. Ni tšūlọ lẹ gba Isak sādšī fě ní eyaye lẹ.

67. Ni Isak kẹlẹ ba enye Sara bū lẹ mli; ni enō Rebeka ni ebatšó enā, ni esumọlẹ. Ni Isak tšẹ etšui ehme emli ye *enye gbẹle lẹ se. * 23,2.

Yitso 25.

(Kw. 1 Kron. 1,28—34.)

Ni Abraham sā kpẹ yō ekon, ni egbei dšī Ketura.

2. Ni ekele fọ Zimran kẹ Iokšan kẹ Medan kẹ Midian kẹ Išbak kẹ Šua.

3. Ni Iokšan fọ Šeba kẹ Dedan. Ni Dedan bii lẹ dšī Ašurbii kẹ Letušbii kẹ Leumbii.

4. Ni Midian bii dšī Efa kẹ Efer kẹ

Hanok kẹ Abida kẹ Eldaa. Menemei fě lẹ Ketura bii ni.

5. Ni Abraham nō nii ní eyo fě ehā Isak.

6. Šī Abraham hemei ní eyo lẹ abii lẹ, Abraham keame nii, ni ewoame gbẹ kẹ-dše ebi Isak he, beni ehle kā bēbe, kẹ-te bokāgbẹ ye bokāgbẹ šikpon lẹ nọ.

7. Ni Abraham wala mli afi abo ní eye ne: afi oha kẹ nyonmai-kpawo kẹ enumọ.

8. Ni Abraham gbọ kotokoto ni egbo ye gbọlẹ kpakpa mli, nūmon ni eye afi pī, ni abua enā afata emei lẹ ahe.

15,15. Hlob 5,26.

9. Ni Isak kẹ Išmael, ebii lẹ, fūlẹ ye Makpela tekplo lẹ mli, ye Zohar, Hitnyo lẹ, bi Efron lẹ abo lẹ ni yo Mamre hle lẹ mli,

10. abo ní Abraham he ye Hetbii lẹ adě lẹ, dšei afū Abraham kẹ enā Sara ye. 23,16.17.

11. Ni Abraham gbẹle se lẹ Nyonmo dšọ ebi Isak; ni Isak hī šī ye hiekālọ ní naāmi lẹ *nubu lẹ hewo. * 24,62.

12. Ni menemei dšī Abraham bi Išmael ni Mizraimyō Hagar ní dšī Sara weyō lẹ kẹ Abraham fọ lẹ *sešibii: * 21,13.

13. Išmaelbii lẹ agbeii ní anō-tšéo amesešibii lẹ ne: Išmael kromobi lẹ Nebaiot, kẹ Kedar kẹ Adbeel kẹ Mibsam,

14. kẹ Mišma kẹ Duma kẹ Masa,

15. kẹ Hadad kẹ Tema kẹ Ietur kẹ Nafiš kẹ Kedema.

16. Išmaelbii lẹ ne, ni amegbeii hū ne ye amekrowai kẹ amensrai lẹ anā; *lumei nyonma kẹ enyo kẹ amemādšī. * 17,20.

17. Afii abo ni Išmael ye ne: afi oha kẹ nyonmai-etě kẹ kpawo; ni egbo koto-koto, ni egbo ni abua enā afata emei lẹ ahe.

18. Ni amehē šī kẹ-dšẹ Havila kẹ-yaši Šur ni yo Mizraim hle, kẹ-yaš Ašur gbẹ lẹ. *Enyemime lẹ fě hlegbẹ ehe šī ye. * 16,12.

19. Abraham bi Isak lẹ sešibii ne: Abraham fọ Isak.

20. Ni Isak eye afi nyonmai-edšẹ ní enō enā Rebeka ní dšī Betuel, Aramnyo ní dšẹ Mesopotamia lẹ, biyō kẹ Laban, Aramnyo lẹ, nyemiyō lẹ.

21. Ni Isak kpa Iehowa fai ehā enā lẹ, edšakẹ efe kene; ni Iehowa bo efai-kpamọ lẹ toi, ni enā Rebeka ná mūsū.

hie! Ši etamo moni yeo feo ye
ni le ahie. * 4 Mose 16, 21.

i beni dše tšere le, bofoi le tšire
se, ni amekē: Te ši, nō onā ke
enyo ni yo bie le, koni akalōo
mañ le nōša le mli.

i beni elilaā ši le, hī le mōmole
ke ebiyei enyo le anidši aši,
Iehowa mibā eyi, ni amekele dše
amebašile ye mā le agbó le nā.

eba mli ake, beni amekame edše
ekē: Dšo foi ni ohere osusuma
kākwe ose ni kawa ye bie niaan
ko; dšo foi ke-ya goñ le nō, koni
afie! Mat. 24, 16.

i Lot kēame ake: Ō, akabale na-
-Nuntšo!

a, otšulo hie eba nyam ye ohie,
omobo ni onami le efá ye mino,
ohere misusuma yiwala le; ni mi
vñ foi madše ke-ya goñ le nō;
noko fōñ ko aabafemi, ni magbo.
a, neke mañ ne beñke, boni aadšo
ete dšei, ni no edaa; hā madšo
ya dšei; ani dšee bibiō ni? ni
na yi aná wala.

i ekēle ake: Na, miwo ohie nyam
e sane ne hū mli, ni mibutuh
owie he ne.

he afe oyá ni odšo foi ke-ya dšei;
minyēñ noko mafe, ake dša obote
Nohewo le atšeo mañ le gbei
ar.

i hālūdšē mli pe Lot bote Zoar.
ekē ni Iehowa hā swō ke la ne
Iehowa nō ye nwei efie Sodom
10ra nō, 5 Mose 20, 22. Lal. 11, 6.

1. Luk. 17, 29. 2 Pet. 2, 6. Ies. 1, 9. 10; 13, 19.

i ebutu neke mādši ne ke dšei
ē ke mādši le amlī bii fē ke ši-
nō nibii ni ekwēkwēi le.

enā le kwē ese, ni etšó nōkpo
ši. Luk. 17, 32.

i Abraham te ši lebi māñkpa ete
amo Iehowa hie ye le;

etšó ehie ehā Sodom ke Gomora
niañ šikpoñ kutū le fē, ni ekwe,
šikpoñ le nō lasū mite ši take
lasū.

eba mli ake, beni Nyommo kpātā

mādši ni yo dšei niaan kutū le ahie le,
Nyommo kai Abraham ni edšie Lot ke-
dše butumo le mli, beni ebutu mādši le
ni Lot hī mli le.

30. Ni Lot dše Zoar, ni eke ebiyei
enyo le yahī goñ le nō, edšake ēše Zoar
hile gbeyei; ni eyahī tekplo ko mli, le
ke ebiyei enyo le.

31. Keke ni onukpa le kē gbekē le
ake: Wotše egbo, ni nū ko be šikpoñ
le nō, ni aaba wonō, take boni afeo ye
šikpoñ le fē nō le;

32. ba, hā ni wohā wotše wein enu,
ni *wokele awo, koni woke wotše afo
bii. * 3 Mose 18, 7.

33. Ni amehā ametše wein enu nakai
nyō leñ; ni onukpa le yin te, ni eke
etše yawo; ni elee ešikāmo mli lo ešitē
mli.

34. Ni dšetšerenō lebi le eba mli ake
onukpa le kē gbekē le ake: Na, nye
nyōñ le mike mitše yawo; hā ni wohāle
wein enu nyō neñ hū, ni bo hū oya
okele ayawo, koni woke wotše afo bii.

35. Ni amehā ametše wein enu nakai
nyō leñ hū; ni gbekē le hū yin te, ni
ekele yawo; ni elee ešikāmo mli lo ešitē
mli.

36. Boni fe ni Lot biyei enyo le ke
ametše ná mūsū ne.

37. Ni kromobi le fo binū, ni ewole
gbei ake Moab; le dši Moabbii le atše
ke-baši nmenē. 5 Mose 2, 9.

38. Ni gbekē le hū fo binū, ni ewole
gbei ake Ben-Ami; le dši Amonbii le
atše ke nmenē. 5 Mose 2, 19.

Yitso 20.

Ni Abraham fā ye dšei ke-te wuoyi-
gbe šikpoñ le nō, ni eyahī Kadeš ke Šur
teñ, ni eyato gbo ye Gerar. 12, 9. 10; 26, 1.

2. Ni Abraham kē ye enā Sara hewo
ake: Minyemiyō dšile. Ni Abimelek,
Gerar mañtše le, tšū ni ayañō Sara ke-ba.

3. Ni Nyommo ba Abimelek nō nyōñ
ye lamō mli, ni ekēle ake: Na, obagbo
ye yō le ni onō le hewo, edšake nū nā
dšile.

4. Ši Abimelek náko ata ehe. Ni ekē:
Nuntšo, ani oogbe dšēñmañ ko ni dša?

Ni Nyohmo nu oblanyo le gbē, ni
 10 bofo le tšé Hagar ke-dše nwei,
 le ake: Meni feo, Hagar? Kāše
 ; ši Nyohmo enu oblanyo le gbē
 ni eyo le.

Fe ši ní owó oblanyo le nọ, ni
 nine amō emli; ši mahā etšó dšēn-
 petēnkple.

Ni Nyohmo gble ehīnmeii, ni ena
 10; ni eyīn ete, ni eyaye nu ewo
 le obō, ni enō-hā oblanyo le enu.
 Ni Nyohmo ke oblanyo le ye; ni
 i ehī ši ye nānọ, ni etšó gāitšēlọ,
 ni ehī ši ye Paran nā le nọ. Ni
 yakpē yō ke-dše *Mizraim šikpon
 ebahāle. * 14, 8.

Ni eba mli ye nakai be le mli ake
 lek ke etatše Fikol bakē Abraham
 Nyohmo keo ye ye nibii fē ní ofeo
 26, 28.

Nohewo le agbene kā Nyohmo kitā
 ye biē nē, ake oyeñmi lo mibii
 10hoi akūtūmpo; ši edšūrō boni
 le, nakai oonō-femi ke šikpon ni
 gbọ ye nọ nē. * 20, 15.

Ni Abraham kē: Makā kitā le.

Ni Abraham kā Abimelek hie ye
 ko ni Abimelek tšūdši le šō ekā
 hewo. 26, 15. 18.

Ni Abimelek kē ake: Milee moni
 10e sane nē, ni bo hū otšī tā okēēmi
 10 minuko dā hū, ake dša nmeñe.
 Kēke ni Abraham nō tōi ke tšīnai
 bimelek, ni ameyi enyo le fē amē-

Ni Abraham dšie tōi le amli gwan-
 ei kpawo eto afā.

Ni Abimelek kē Abraham ake:
 gwantenbiyei kpawo ni odšie oto
 10, té ešīñ.

Ni ekē: Gwantenbiyei kpawo nē
 10e mideñ, koni anō-ye odase ahāmi,
 i midše nēke nubu nē.

Nohewo le etšé dšei *Beeršeba,
 10 dšei ameyi enyo le fē amekāmo
 10e. * 26, 33.

Ni amēkpāñ ye Beeršeba; ni Abi-
 ke etatše Fikol te ši, ni amēkū
 ke-ba Filistibii le ašikpon le nọ

33. Ni Abraham teo tamarisketšo ye
 Beeršeba, ni *etšé Iehowa, †nānọ Mawu
 le, gbei ye dšei. * 12, 8. † Ies. 40, 28. Rom. 16, 26.

34. Ni Abraham to gbọ ye Filistibii
 le ašikpon le nọ gbīl pī.

Yitso 22.

Ni sādši ne ase le eba mli ake Nyohmo
 *ka Abraham, ni ekēle ake: Abra-
 ham! Ni ekē: Nami! *Heb. 11, 17. Iak. 1, 12.

2. Ni ekē: Agbene nō obi Isak ní
 dši obi kōme ní odoō ehe le, ni oyīn
 oya *Moria šikpon le nọ, ni okele ayašā
 šā-afole ye dšei, ye gōdši le atēn ekome
 ní matšō le nọ. * 2Kron. 3, 1.

3. Ni Abraham te ši lebi māñkpa, ni
 ewo etedši nọ nii, ni enō eblahī le enyo
 ke ebi Isak le efata ehe, ni egba lai ni
 eke-yašā šā-afole le, ni ete ši, ni eyīn
 ete heni Nyohmo etšōle le.

4. Ni gbī ní dši gbī etē le Abraham
 hole ehīnmeii anọ, ni ena dšei ye šōññ.

5. Ni Abraham kē eblahī le ake:
 Nyeke tedši le ahia biē; ni mike oblanyo
 le aya dšei, ni woyasole, ni wokū wose
 woba nyenō ekon.

6. Ni Abraham nō afolešā lai le etēre
 ebi Isak, ni enō la le ke kakla le ehie
 edē; ni ameyi enyo le fē ameyīn amete.

7. Ni Isak ke etšé Abraham wie ni
 ekē: Mitšē! Ni ekē: Nami, mibi! Ni ekē:
 Na, la ke lai nē; ši nēgbē tōgwanteñbi
 ní ake-bašā šā-afole le yō?

8. Ni Abraham kē ake: Nyohmo aaná
 tōgwanteñbi ahā ehe ní ake-šā šā-afole
 le, mibi! Kēke ni ameyi enyo le fē amēñ-
 fie nọ ke-te.

9. Ni amēba heni Nyohmo etšōle le;
 ni Abraham mā afolešālate ye dšei, ni
 eto lai le gbēdšianọ, ni efi ebi Isak le,
 ni enōle enmē lai le nọ ye afolešālate
 le nọ.

10. Ni Abraham kpā enine mli ekọ
 kakla le, koni eke-gbe ebi le. Iak. 2, 21.

11. Kēke ni Iehowa bofo le dšé nwei
 tšéle, ni ekē: Abraham! Abraham! Ni
 ekē: Nami!

12. Ni ekē: *Kāhā onine mīsa obla-
 nyo le he, ni asañ kāfele nokonoko!
 Ši kpāko miná mile ake ošeo Nyohmo

19. Ni enẹ sẹ lẹ Abraham fū enā Sara lẹ yẹ tẹkplo ní yọ Makpela abō lẹn lẹ mli yẹ Mamre hie, no dši Hebron ní yọ Kanaan šikpoñ lẹ nọ lẹ.

20. Ni atu abō lẹ kẹ *tẹkplo lẹ ní yọ mli lẹ awo Abraham dẹ, ni etšó ledientše efuhe ni dše Hetbii lẹ aden.

* 25, 9. 10; 47, 30; 49, 29. 30; 50, 13.

Yitso 24.

Ni Abraham egbo ni eye gbii pī. Ni Iehowa edšō Abraham yẹ nibii fě mli.

12, 2. Lal. 112, 2. 3.

2. Ni Abraham kẹ etšūlo ní dši ewe lẹ onukpa ní yeo nii fě ní eyo lẹ nọ lẹ ake: Ba ní *oke onine abaho misuo šiši,

* 47, 29.

3. ni mahā okā Iehowa, nwei Nyonmo kẹ šikpoñ Nyonmo lẹ, kitā ake *owen Kanaanbii ní miyo ameten ne abiyei lẹ eko ohān mibi lẹ;

* 28, 1. 2 Mose 84, 16.

4. ši mon oote mišikpoñ lẹ nọ kẹ miweku lẹ mli ni oyaŵe yō abahā mibi Isak.

5. Ni tšūlo lẹ kẹle ake: Ekole yō lẹ ebakplēn mise nyiemo kẹ šikpoñ ne nọ bā, bẹle miki obi lẹ akū sẹ aya šikpoñ nọ heni odše oba lẹ lo?

6. Ni Abraham kẹle ake: Kwe ohe ni ahī ní oke mibi lẹ akakū sẹ ke-miya dšei doññ!

7. Iehowa, nwei Nyonmo lẹ, ní nōmi kẹ-dše mitše we lẹ kẹ miwekumei ašikpoñ lẹ nọ ni ekemi wie ni ekāmi kitā ake: Oseši mañō neke šikpoñ ne mahā lẹ, lẹ eetšū ebōfo kẹ-nyie ohie ní oyaŵe yō kẹ-dše dšei obahā mibi lẹ. 12, 1. 7.

8. Ni kẹdši yō lẹ sumo ake eenyie ose lẹ, no lẹ ohe edše mikitā ne mli; mibi lẹ kẹke ni okele akaya dšei doññ.

9. Ni tšūlo lẹ nō enine ehō enuntšō Abraham suq šiši, ni ekāle kitā yẹ sane lẹ hewo.

10. Ni tšūlo lẹ nō enuntšō yomai lẹ aten nyonma, ni enō enuntšō nibii kpa-kpai lẹ fě eko ehie edě, ni ete ši ni eyin kẹ-te *Nahor mā lẹn yẹ Mesopotamia.

* 11, 31; 27, 48.

11. Ni ehā yomai lẹ bumō ši yẹ mañ lẹ nmañmañ lẹ, yẹ nubu ko he gbekē-nāñi, be mli ní yei dšeq kpo bañ nuyē lẹ.

12. Ni ekē: Iehowa, minuntšō Abraham Nyonmo! Mikpao fai ní ohā mihe aba nii nmenē gbī ne, ni omli ahī yẹ minuntšō Abraham nọ.

13. Na, midamo nubu ne he, ni mā lẹn bii abiyei lẹ mīdše kpo mība nuyē:

14. ni hā aba mli ake oblayō moni makēle ake: Mikpao fai, to ogbē lẹ kẹ-ba ši, ní manu nu lẹ eko, ní eekē ake: Nu, ni mahā oyomai lẹ hū eko amenu lẹ, hā lẹ nonn etšó moni odšie ohā otšūlo Isak, ni no mañō-le ake omli ehī yẹ minuntšō nọ.

15. Ni eba mli ake enā nāā anyō ši, kẹke lẹ na, Rebeka, moni afo ahā *Betuel ní dši Abraham nyemi Nahor nā Milka lẹ bi lẹ dše kpo ba, ni egbē tfa ekōñ.

* 22, 23.

16. Ni kẹ ona oblayō lẹ, ehe yẹ feo naakpa, oblayō fro ni, ni nū ko lekole; ni ekpleke ši kẹ-te bu lẹ mli, ni eyawo egbē lẹ obō, ni edše kpo eba.

17. Ni tšūlo lẹ ša foi ekele yakpe ni ekē: Mikpao fai ní ohā manu ogbē lẹ mli nu lẹ fiō!

18. Ni ekē: Nu, minuntšō! Ni ehe fe oyā ni eto egbē lẹ ehie edě ni ehā enu.

19. Ni beni ehā enu egbe nā lẹ, ekē: Maye eko mahā oyomai lẹ hū ke-yaši beyino ni ameanu amegbe nā.

20. Ni ehe fe oyā ni etšó egbē lẹ mli nu lẹ ewo nunumonō lẹ mli, ni eša foi ete bu lẹn ekoñ eyaye nu lẹ ehā eyomai lẹ fě.

21. Ni nū lẹ nā ni kpẹ ehe yẹ ehe hewo lẹ efe diññ, koni enō-le ake Iehowa ehā ehe eba nii yẹ egbefā lẹ mli lo.

22. Ni eba mli ake, beni yomai lẹ enu etā lẹ, nū lẹ nō šika ga ní nā nmeō šekel fā kẹ ninešigai enyo ní nā nmeō šika šekeli nyonma, ni eke-wo enine,

23. ni ekē: Namo bi dšio? kēmomi ko! Ani wōnā gbẹ yẹ otše we lẹ ní woyato dšei?

24. Ni ekēle ake: Milka bi Betuel ní eke Nahor fo lẹ bi dšimi.

25. Ni esā ekēle ake: Woye dfei kẹ koloī aniyenii pī, ni gbẹ hū yẹ ní aato dšei.

26. Ni nū lẹ mā eyi ši ni edšā Iehowa,

i enyeminu lẹ kẹ enye kẹ: Hā lẹ kẹwọ ahi si gbii fiō akẹ gbii nẹkẹ, no sẹ koni okẹlẹ aya.

i ekẹamẹ akẹ: Nyekatāla minā, Iehowa ehā migbẹ lẹ edāa; nye-gbẹ, ni maya minuntāp nō! i amẹkẹ: Wotāē oblayō lẹ, ni lān gbē.

i amẹtāē Rebeka ni amẹbile akẹ: nẹ sate lo? Ni ekẹ: Mate.

i amẹwo amẹnyemiyō Rebeka kẹ lẹ lẹ kẹ Abraham tšūlō lẹ kẹ emei ehe lẹ agbẹ.

i amẹdāp Rebeka, ni amẹkẹlẹ akẹ: niyō, tšō meī akpei hubā anye, aye ehenyēlōi agbōi lẹ anō! 22,17

i Rebeka to si kẹ eblayei lẹ, ni amẹtrā yomai lẹ anō kẹ-nyie nū ni tšūlō lẹ nō Rebeka ni enō-

i Isak dāē hiekālō ni naāmi lẹ lẹ gbẹ lẹ nō ēba; si wuoyigbẹ lẹ nō ehīq; * 14,14; 24,11.

i gbẹkenāsi lẹ Isak edāe kpo ete nō yē nā lẹ nō; ni ehole ehīāmēii ekwē, ni na, yomai mība.

i Rebeka hū hole ehīāmēii anō, ena Isak lẹ, edāe yoma lẹ nō

. ebi tšūlō lẹ akẹ: Nē nū nyie kẹwọ bakpe nẹ? Ni tšūlō lẹ kẹ: šō ni. Kẹkẹ ni ekọ ehīchānō ni ehie.

i tšūlō lẹ gba Isak sādāi fē ni ē.

i Isak kẹlẹ ba enye Sara bū lẹ i enō Rebeka ni sbatšō enā, ni . Ni Isak tšē etšui ehīmē emli ye gbēle lẹ sẹ. * 23,2

Yltsō 25.

(Kw. 1 Kron. 1,28—34.)

.braham sā kpē yō ekoñ, ni egbei tura.

i ekẹlẹ fọ Zimran kẹ Iokšan kẹ kẹ Midian kẹ Išbak kẹ Šua.

i Iokšan fọ Šeba kẹ Dedan. Ni bii lẹ dāi Ašurbii kẹ Letušbii kẹ i.

i Midian bii dāi Efa kẹ Efer kẹ

Hanok kẹ Abida kẹ Eldaa. Menēmēi fē lẹ Ketura bii ni.

5. Ni Abraham nō nii ni eyō fē ehā Isak.

6. Ši Abraham hemei ni eyō lẹ abii lẹ, Abraham keame nii, ni ewoame gbẹ kẹ-dāe ebi Isak he, beni ehie kā bēbe, kẹ-te bokāgbẹ ye bokāgbẹ šikpoñ lẹ nō.

7. Ni Abraham wala mli afi abō ni eye nẹ: afi oha kẹ nyonmai-kpawo kẹ enumō.

8. Ni Abraham gbọ kotokoto ni egbo ye gbōlẹ kpakpa mli, nūmoñ ni eye afi pī, ni abua enā afata emei lẹ ahe.

9. Ni Isak kẹ Išmael, ebii lẹ, fūlẹ ye Makpela tẹkplo lẹ mli, ye Zohar, Hitnyo lẹ, bi Efron lẹ abō lẹ ni yō Mamre hie lẹ mli, 15,15. Hiob 5,24.

10. abō ni Abraham he ye Hetbii lẹ adē lẹ, dāēi afū Abraham kẹ enā Sara ye. 22,14,17

11. Ni Abraham gbēle sẹ lẹ Nyonmō dāē ebi Isak; ni Isak bi si ye hiekālō ni naāmi lẹ *nubu lẹ hewo. * 24,22.

12. Ni menēmēi dāi Abraham bi Išmael ni Misraimiyō Hagar ni dāi Sara weyō lẹ kẹ Abraham fọ lẹ *sešibii: * 21,13.

13. Išmaelbii lẹ agbei ni anō-tšēp amē-sešibii lẹ nẹ: Išmael kromōbi lẹ Nebaiot, kẹ Kedar kẹ Adbeel kẹ Mībsam,

14. kẹ Mīšma kẹ Duma kẹ Masa,

15. kẹ Hadad kẹ Tema kẹ Ietur kẹ Nafīš kẹ Kedema.

16. Išmaelbii lẹ nẹ, ni amēgbēii hū nẹ ye amēkrowai kẹ amēnsrai lẹ anā; *lumei nyonma kẹ enyō kẹ amēmādāi. * 17,20.

17. Afii abō ni Išmael ye nẹ: afi oha kẹ nyonmai-etē kẹ kpawo; ni egbo koto-koto, ni egbo ni abua enā afata emei lẹ ahe.

18. Ni amēhe si kẹ-dāē Havila kẹ-yaši Šur ni yō Misraim hie, kẹ-yaš Ašur gbẹ lẹ. *Enyemime lẹ fē hiegbẹ ehe si ye. * 15,12.

19. Abraham bi Isak lẹ sešibii nẹ: Abraham fọ Isak.

20. Ni Isak eye afi nyonmai-edfẹ ni enō enā Rebeka ni dāi Betuel, Aramnyo ni dāē Mesopotamia lẹ, biyō kẹ Laban, Aramnyo lẹ, nyemiyō lẹ.

21. Ni Isak kpa Iehowa fai ehā enā lẹ, edākẹ efe kene; ni Iehowa bo efai-kpamō lẹ toi, ni enā Rebeka ná mūsū.

gbeii ni etše nō-woame lẹ nonn
e.

Ni Isak tšūdāi lẹ tša dšō lẹ mli,
enā nubn ni baā nu yę dšei.

Ni Garar kolokwēlōi kẹ Isak kolo-
i lẹ bē ni amekē: Nu lẹ wōnōn!
o nubn lẹ gbei akẹ Esak, edšakẹ
lẹ blọ yę he.

Ni amēdše bu kroko, ni amēbē yę
he, ni ewolẹ gbei akẹ Sitna.

Ni efā yę dšei ni eyadše bu kroko,
lẹ, amēbē yę he, ni etšē egbei
ot, ni ekē: Agbene lẹ lehowa ehāwọ
ni wōfere yę šikpoñ nẹ nọ.

Ni edše dšei ete Beeršeba.

Ni lehowa dšie ehe kpo etšōlẹ nakai
n nonn, ni ekē: Midši otšē Abra-
iyonmọ lẹ; kāše gbeyei, šī mikẹ
i madšō, ni mahā osešī afā yę
o Abraham hewọ.

Ni emā afolešālatẹ yę dšei, ni etšē
a gbei, ni ešī ebū lẹ yę dšei; ni
šūdši lẹ dše nubn yę dšei hū. 12.8.

Kẹkẹ ni Abimelek kẹ enanyo Ahusat
atšē Fikol dšē Garar ba Isak nō.
21, 22.

Ni Isak kẹame akẹ: Meni hewọ
ā miñō, nye ni nyenyēomi, ni nye-
yę nyemasēi lẹ?

Ni amekē: Na wona akẹ lehowa
ę; ni wọkẹ: Hā kitā ahī wōten,
fē ten, ni ohā wọkẹ akpāñ,
akẹ ofeñwọ efōñ ko; edšakẹ wotako
i wōfekoñ nokonoko, akẹ dša ekpa-
teke, ni wosā wōwō gbe yę he-
mli. Ni agbene bo lehowa edšō nẹ!
Ni ehmeame okplō, ni ameye nii,
enu noko.

Ni amete šī lebi māñkpa ni amekāmọ
kitāi, ni Isak woame gbe ni amēdše
ę bedšōlẹ mli.

Ni eba mli nakai gbi lẹ nonn akẹ
tšūdāi lẹ ba ni amēbagbale nubn
edše lẹ he sane akẹ: Woyanina nu.
Ni ewolẹ *Šeba; nohewọ ni atšō
lẹ gbei akẹ Beeršeba kẹ tmenę-
lẹ. *m. 21.

Beni Esau ye afi nyonmai-edšẹ lẹ,
ludit, Hitayo Beeri biyō lẹ, kẹ
at, Hitayo Elon biyō lẹ. 22, 23.

35. Ni amēdši Isak kẹ Rebeka mumọ
nidōnii.

Yitšo 27.

Ni eba mli akẹ, beni Isak egbo, ni
ehlumeii anọ eha ni enaa nii dšogban
lẹ, etšē ebi nukpa Esau lẹ, ni ekēlẹ akẹ:
Mibi! Ni ekēlẹ akẹ: Nami!

2. Ni ekē: Na, agbene migbo ni milee
migbēle gbi.

3. Nohewọ lẹ agbene kōlomo ogbobi-
mọ nibii lẹ, ogāikotoku kẹ ogāitšo lẹ, ni
odše kpo oya nā mli, ni oyamī mīlẹlo
obahāmi,

4. ni obafele niyenii kẹ nōmọ, take
boni misumọ lẹ, ni okẹ-bahāmi, koni
maye, beni afe nī misusuma adšōo, dāni
magbo. Heb. 11, 20.

5. Ni Rebeka nu, beni Isak kẹ ebi
Esau wieọ lẹ. Ni Esau yin ete nā len
eyatao mīlẹlo kẹ-ba.

6. Ni Rebeka yakẹ ebi Iakob akẹ:
Na, minu akẹ otšē kẹ onyemi Esau
mīwie akẹ:

7. Yatao mīlẹlo, ni ofele niyenii kẹ
nōmọ obahāmi, koni maye, ni madšōo yę
lehowa ble, dāni magbo.

8. Nohewọ lẹ agbene mibi, bo noni
mikẹo nẹ toi!

9. Ya tōi lẹ atēñ nī oyamōmọ tōbii
kpakpai enyo yę abotiai lẹ atēñ obahāmi,
ni mañō-fe niyenii kẹ nōmọ mahā otšē,
take boni esumọ lẹ,

10. koni okẹ-yahā otšē, nī eye, beni
afe nī edšōo, dāni egbo.

11. Ni Iakob kẹ enye Rebeka akẹ:
Na, minyemi *Esau lẹ, tšoiatšē dšile, ni
mi lẹ, mihe yę trotro. *m. 25.

12. Ekolẹ mitšē aatāra mihe, ni matšō
tamọ šišiulọ yę ehle, ni mikẹ lōmọ saba
minọ, šī dšee dšōmọ.

13. Ni enye kēlẹ akẹ: Mi nọ olōmọ
lẹ aba, mibi, bo migbē toi kẹkẹ, ni oya-
mōmọ obahāmi!

14. Ni eyin ete, ni eyamōmọ ni ekẹ-
bahā enye; ni enye nō-fe niyenii kẹ
nōmọ, tamọ boni etšē sumọ lẹ.

15. Ni Rebeka kōlọ ebi nukpa Esau
atadei fefedši nī yọ enō yę šla lẹ, ni
enō-wo Iakob, ebi gbekē lẹ;

46. Ni Rebeka kẹ Isak ake: Midšenhile edše mitšine ye Hetbiyei le ahewo. Kẹdši Iakob wẹ Hetbiyei ní tamọ menemei ní dši šikpon nẹ nọ biyei le eko le, té mahl dšeh make tēh? 28, 35.

Yitso 28.

Ni Isak tšẹ Iakob, ni edšọle, ni ewole kitā ni ekẹle ake: *Kaṵe yō ye Kanaan biyei le ateh. *24, 3.

2. Te ši ni oya onye tšẹ Betuel we le ye Mesopotamia, ni eyaṵe yō ye dšei ye onye nyemi Laban biyei le ateh. 22, 23; 24, 29.

3. Ni Mawu Ofe le adšọ, ni ehā ofere ni oyi afā, koni otšó mādši asafo;

4. ni ehō *Abraham dšọmọ le ehāo kẹ oseši fě, koni ofe ogbotō šikpon nẹ ní Nyoṵmọ nō-hā Abraham le yelo. *12, 2.

5. Ni Isak wo Iakob gbẹ, koni eya Mesopotamia ye Aramnyo Betuel bi Laban ní dši Iakob kẹ Esau nye Rebeka nyeminū le nō.

6. Ni beni Esau na ake Isak edšọ Iakob, ni ewole gbẹ kẹ-te Mesopotamia, ni eyaṵe yō ye dšei, ni asah beni edšọle le, ewole kitā ake: Kaṵe yō ye Kanaan biyei le ateh,

7. ni Iakob ebo etšẹ kẹ enye toi, ni ete Mesopotamia,

8. ni Esau sá na ake etšẹ Isak nyāā Kanaan biyei le ahe le:

9. Esau yih ete Abraham bi Išmael nō, ni eyaṵe ebiyō Mahalat, *Nebaiot nyemiyō le, †efata ehāmei ní eyo le ahe. *25, 13. †26, 34.

10. Ni Iakob dšẹ Beeršeba ẹya Haran.

11. Ni ešẹ heko ni eto dšei, edšake hālū enyō ši; ni ekọ dšei tei le eko etšọle, ni ekā dšei ewo.

12. Ni ela, ni na, atfere ko mā šikpon, ni eyiteh yaši nwei, ni na, Nyoṵmọ bọfoi mīkwọ mīkpleke. loh. 1. 51.

13. Ni na, Iehowa damọ yiteh ni ekẹ: Midši Iehowa, otšẹ Abraham Nyoṵmọ le, kẹ Isak Nyoṵmọ le; *šikpon ní okā nọ nẹ, bo kẹ oseši mañō-hā; *12, 7.

14. ni oseši aatamọ *šikpon mlu, ni oogbẹ ofā anai kẹ bokā kẹ kōyi kẹ wuoyi, ni †oke oseši mli aadšẹ adšọ šikpon le nọ akutšei fě. *12, 12. †12, 3.

15. Ni na, mikẹ ye, ni hefěhe ni oyaā le mabu ohe, ni mikẹ aaba šikpon nẹ nọ ekoñ; edšake mišino kẹ-yaši beyino ní mafe noni mitši tā mikẹ le.

16. Ni Iakob hīe tšẹ kẹ-dšẹ ewo le mli ni ekẹ: Iehowa ye biẹ kwá, ni mi le milee nẹ!

17. Ni ešẹ gbeyei ni ekẹ: Biẹ nẹ ye *heklekemo pi! Biẹ nẹ dšee hekoheko ake Nyoṵmọ we nẹ, ni nwei agbó nẹ! *2 Mose 3, 5.

18. Ni Iakob te ši lebi mánkpa, ni etě te le ni etšọle le ši emā ši ehō-to okadi, ni efose mū efie yiteh,

19. ni ewo dšei *Betel; ši sá le nakai mañ le gbẹi dši Luz. *35, 14. 15.

20. Ni Iakob wo ši ni ekẹ: Kẹdši Nyoṵmọ kẹmi hī ši, ni ebu mihe ye gbẹ ni miyanyie nẹ mli, ni ehāmi nūmā miye kẹ atade miwo,

21. ni mikū mise miba mitšẹ we le ye hedšọle mli le, no le Iehowa aatšó mi-Nyoṵmọ;

22. ni nẹkẹ te ní miñō-mā ši mito okadi nẹ *aatšó Nyoṵmọ we; ni nibii fě ní oohāmi le, mañō mlidšai nyoṵma mli ekome mahāo. *35, 1. 7.

Yitso 29.

Kẹkẹ ni Iakob wó enane nọ ni eba bokāgbẹbii ašikpon le nọ.

2. Ni ekwe, ni na, nubu ko ye nā le nọ, ni na, tókui etě dfere he ye dšei; edšake nakai bu le mli nu le ayeo ahāa tōi le nuo; ni te kpetenkle ká bu le nā.

3. ni dšei ababuaā tókui le fě nā ye, ni amekokloo te le kẹ-dšeo bu le nā, ni amehāa tōi le anu, ni amekokloo te le ameto bu le nā ekoñ ye egbehe.

4. Ni Iakob kẹame ake: Minyemime, nẹgbẹ nyedšẹ? Ni amekẹ: Wodšẹ Haran.

5. Ni ebiamẹ ake: Ani nyele Nahor bi Laban le? Ni amekẹ: Wolele.

6. Ni ebiamẹ ake: Ani eye dšogbān lo? Ni amekẹ: Eye dšogbān; ni na, ebiyō Rahel kẹ tōi baā nẹ!

7. Ni ekẹ: Na, dšẹ nako kwrā, ni ešeko koloi awọbe; nyehāa tōi le anua nu, ni nyeyahāame nū!

Ni Bilha ná mūsū, ni eke Iakob i.

Ni Rahel kē: Nyohmo ekodšo ehā-
enu migbē hū, ni ehāmi binū;
p le ewole Dan.

Ni Bilha, Rahel weyō le, ná mūsū
ni eke Iakob fō binū ní dši enyo.

Ni Rahel kē: Mike minyemiyō le
ohmo mple, ni minyēle! Ni ewole

Ni beni Lea na ake efo fomō le,
nō eweyō Zilpa le ehā Iakob gblā.

Ni Lea weyō Zilpa le ke Iakob i.

Ni Lea kē: Asafo eba! ni ewole

Ni Lea weyō Zilpa ke Iakob fō
i dši enyo.

Ni Lea kē: Midšōmo mli ne! edšake
adšōmi; ni ewole Ašer.

Ni nmākū be mli le Ruben yana
ribii ko ye nāno, ni eke-bahā enye
keke ni Rahel kē Lea ake: Mi-
ai ní ohāmi obi le suomoyibii le

Ni ekēle ake: Aso ni ošō miwū
fāá, šī obašō mibi le suomoyibii

Ni Rahel kē: Nohewo le yawo
ene nyō neñ ye obi le suomoyibii
o.

Ni gbēke mli, beni Iakob dšē nmō-
le, Lea dšē kpo ekele yakpe,
: Mi mibawo ohō nmenē, edšake
ibi le suomoyibii le ebōo apā! Ni
enō nakai nyō len.

Ni Nyohmo bo Lea toi, ni ená
ni eke Iakob fō binū ní dši enumo.

Ni Lea kē: Nyohmo ehāmi mipā-
edšake mike miweyō le ehā miwū
ni ewole Isakar.

Ni Lea ná mūsū ekoñ, ni eke Iakob
ni dši ekpa.

Ni Lea kē: Nyohmo ehāmi gblānii
, agbene miwū kemi bahi šī, edšake
efo bii ekpa; ni ewole Zebulon.

Ni no se le efo biyō, ni ewole

keke ni Nyohmo kai Rahel, ni
p bole toi, ni egble emūsū nā.

1 Sam. 1, 19.

23. Ni ená mūsū, ni efo binū, ni ekē:
Nyohmo edšie *mihlegbēle le;

* Ies. 4, 1. Luk. 1, 25.

24. ni ewole Iosef, ni ekē: Iehowa
aahō bi kroko afata he ahāmi!

25. Ni eba mli ake, beni Rahel efo
Iosef se le, Iakob kē Laban ake: Womi
gbē, koni maya midientše midšēhe ke
mišikpoñ nō.

26. Oke mināmei ke mibii ni *misúmōo
ye amehewo le ahāmi, ní maya; šī bo-
dientše ole boni misúmōo mihā. * 29, 20. 39.

27. Ni Laban kēle ake: Hā mihle aba
nyam ye ohle; edšake miyo se ake bo
ohewo Iehowa *edšōmi ne. * 39, 5.

28. Ni esā ekē: Tšōmomi onyōmowo,
ni mahāo.

29. Ni ekēle ake: Bodientše ole, boni
misúmōo mihā, ke bo hū ní okoloi le
hi minō hā.

30. Šī fiō ko oyo beni miba le, ni
agbene le amefere babaō, ni Iehowa etšō
minine nō edšōo, ni agbene le, té gbi
ní makwe midientše miwe hū?

31. Ni ekē: Meni mahāo? Ni Iakob kē:
Kāhāmi nokonoko; kedši oofe enē ohāmi
le, no le masā malē okoloi le, ni ma-
kweame ekoñ:

32. Nmenē makpa otoi le fē mli, ni
mahala tōbi-fē-tōbi ní he yo truntrāi ke
damdam, ke tōbi-fē-tōbi ní dlo ye tō-
gwanteñi le amlī, ke abotiai le atēñ
nii ní he yo damdam ke nii ní he yo
truntrāi le; ni nomei aatšō minyōmowo,

33. koni wó lo wóse, beni oobakwe
minyōmowo le, midšale le adšie minā ye
ohle; abotiai le atēñ nii ní he be trun-
trāi ke damdam, ke gwanteñi le amlī
nii ní he dli le, dšūnii dši no ye
mideñ.

34. Ni Laban kē: Na, hā afe boni okē ne.

35. Ni nakai gbi le nō le eyahala tōkpa-
kpoi ní he yo sāmāisāmāi ke damdam,
ke abotiai le atēñ nii ní he yo truntrāi
ke damdam le fē, nofēno ní eyēñ ta ehe
ke nii fē ní he dlo ye gwanteñi le atēñ,
ni etuame ewo ebihli le adēñ.

36. Ni enō gbli etē gbē eto ame ke le
Iakob le teñ. Ni Iakob yalē Laban tōi
ní se le.

ohe ni ahi, ni oke Iakob akawiemō fōh ko! *20, 8. Abei 16, 7.

eke ni Laban yanina Iakob; ni ši ebū ye goh le nō, ni Laban enyemime i le baši amebūi le ye goh le nō.

i Laban kē Iakob ake: Meni ofe odšu mitšui ni olō mibiyei le take mei ni anōame nom ye nā ne?

lehwō ni odšo foi dūdšian, ni odše minō, ni okēēmi, koni miki lalai ke milē ke sahkū ayadšieo

i ohāā mafō mibihli ke mibiyei. Ene le kwašiai asane oye ne. Kūle miye hewale ake mafenye i nyē nyōh le nyetše Nyohmō le ke: Kwemō ohe ni ahi, ni oke akayawie wiemō fōh ko!

i agbene le ya oyaā ne, edšake ō otše we le, ši mēba mō ni inyoñmōi le?

i Iakob to he ni ekē Laban ake: miyaše gbeyei, ni mikē ake: ošō obiyei le ye miden.

li mofēmo dē ni oona onyoñmōi le, kāhā ehī dšen! Wonyemime i ne, taomō noni dši onō ni yō ni okō onii ke-ya. Ši Iakob lee hel edšu. K. 19.

keke ni Laban te Iakob bū le Lea bū le mli ke weyei enyo le hū mli, ši enaa; ni edše Lea mli ete Rahel bū le mli.

i Rahel ekōlō amāgāi le, ni enō-na le nonii le mli, ni eho etā nō; an nyēmōnyēmō ši ye bū len fē,

i ekē etše ake: Akafe minuntšo ake minyēē ši mate ye ohle le; yeianii. Ni ekpa ši etao amāgāi ši enaa.

i Iakob mli wo la, ni ekē Laban Iakob here nō ni ekē Laban ake: mitō, ni mē eša hū mife, ni ohle nyie mise neke ne?

tole ni otāratāra minibii fē he ne, na ni dši ošla nibii le eko? Nō e oñmē minyemime i ke bo hū

& Old Testament.

onyemime i ne ahle ye biē, ni amekodšo woyi enyo le woteh.

38. Afi nyohmai-nyo sōh ni miki ehī ši ne; ogwantenyei ke obotiaye i le šrākeko, ni otōi le atēh tōagboi le miyeko eko.

39. Noni koloi ye hū miki-bahāāo, mi mitō nādšian, kē fane adšu eko dšio, nyōh adšu eko dšio, *miden ohe ye.

* 2 Mose 22, 11. 12.

40. Noni mina ne: latšā tšaāmi fane, ni fēi yeomi nyōh, ni miwō hū tšereō ye mihle.

41. Boni mife miye afi nyohmai-nyo sōh ye owe le ne: misūmōo afi nyohma ke edfe ye *obiyei enyo le hewō, ke afi ekpa hū ye totōi le ahewō; ni minyōmōwo le otšake hie ši nyohma.

* 29, 20. 30. + 30, 31. 52.

42. Ke-dšee mitše Nyohmō ni dši Abraham Nyohmō le ke Isak *gbeyeišemo le kemi yō dšikūle, gbe owomi eflo ke-yaā ne; mimanehūlū ke mininenā nitšumō ni nā wa le hewō Nyohmō kwe ni tekā ohle nyē nyōh le.

* K. 54. + K. 24.

43. Ni Laban here nō ni ekē Iakob ake: Biyei ne mibiyei ni, ni bii ne hū mibii ni, tōi ne hū mitōi ni, ni nibii ni onaā ne fē le minii ni; ši meni mawo mibiyei ne ke amebii ni amefofoi le afemō nmenē?

44. Nohewō le agbene ba, ni wokpāh, mi ke bo, ni atšō odase ye miki teñ.

45. Ni Iakob wō te emā ši enō-to *okadi.

* 28, 29.

46. Ni Iakob kē enyemime i le ake: Nyebuaā tei anā! Ni amekōlō tei ni ametole ku; ni ameye nii ye dšei ye ku le nō.

47. Ni Laban wole Iegar-Sahaduta; ši Iakob le ewole Galed.

48. Ni Laban kē: Neke ku ne miye *odase ye miki teñ nmenē; nohewō atšēo egbei Galed,

* Ios. 22, 27; 24, 27.

49. ke Mizpa le; edšake ekē: Ni wō-gblaā womli ne, lehowa abu miki teñ.

50. Kēdši oowa mibiyei le ayi, alo oowē yei krokomei ofata mibiyei le ahe le, no le gbomo ko fataa wōhe moñ, ši na, Nyohmō dši odasefonyo ye miki teñ!

i ekeame fo fã le ke enii ni eyo le fẽ.
Ni ebase Iakob kome. Ni nũ ko
anõ ke-yaši dšetšeremo. Hos. 12, 45.

Ni beni ena ake enyẽle le, eta
talo le he, ni Iakob gbon talo
in beni ekele nõo le.

Ni ekẽ: Hã maya, ši dše mĩtšere!
: *Mihãn oya, dša odšõmi dã!

* Mat. 15, 22—28.

Ni ebile ake: Té ogbein? Ni ekẽ:

Ni ekẽ ake: *Atšẽn ogbei Iakob
ši Israel aatšẽo; edšake oke Nyoñmo
mei eši mple ni oye kũnim. * 35, 10.

Ni Iakob bile ake: Mikpao fai ni
ni ogbei! Ni ekẽ: Meni hewo ni
nigbei ne? Ni edšõle ye dšei.

* Kods. 18, 17, 18.

Ni Iakob wo dšei Peniel; edšake
Mina Nyoñmo hie ke hie, ši migboo.

* 2 Mose 33, 20.

Ni beni efon ye Peniel le, hũlũ
: enõ, ni etšutšo ye egbon le mli.
Nohewo le Israelbii le yee fã ni
i yo gbon talo le mli le ke-baši
ñmene, edšake eta Iakob gbon
e he ye fã ni suo le he.

Yitso 33.

Iakob hole ehĩmeii anõ ekwe, ni
Esau miba, ni mei ohai-edse fata
li edša gbekẽbii le amlĩ ehã Lea
hel ke weyei enyo le; * 32, 7.

ni enõ weyei le ke amebii le eto
, ni Lea ke ebii le nyie se, ni
ke Iosef kpe yi;

ši ledientšẽ le eho eyi amehle ni
ši fleofleo ši kprawo ke-yaši be-
ni eše enyemi le nõ.

Ni Esau ša foi ekele bakpe, ni
tũ, ni eke eyitšo fõ ekue nõ, ni
ã, ni amefõ.

Ni ehole ehĩmeii anõ, ni ena yei
gbekẽbii le, ni ekẽ: Namei dši
fata ohe ne? Ni ekẽ: Bii *ni

no edro otšũlo le ni. * Lal. 127, 8.

Keke ni weyei le tši ba, ameke
le, ni amebakoto ši.

Ni Lea hũ ke ebii le tši ba, ni
roto ši; ni no se le Iosef ke
tši ba, ni amebakoto ši.

8. Ni ekẽ: *Kui kui ni mĩke-kpe ne
fẽ le, té ešišĩn? Ni ekẽ: Beni afe ni
mihle aba nyam ye minuntšo hie.

* 32, 14—21.

9. Ni Esau kẽ: Boni miyo le fá,
minyemi, hã onõ le ahĩ ši ahão!

10. Ni Iakob kẽ: Dabida, mĩkpao fai,
ni kedši mihle eba nyam ye ohle le.
no le hemo mĩden nikẽnii le; ši ni mina
ohle ne, tamõ noni mina *Nyoñmo hie,
ni onã mihe tšui hũ. * 2 Sam. 14, 17.

11. Mikpao fai ni ohe *minikẽnii ni
ake-bahão ne; edšake Nyoñmo edromi,
ni misã miye nofẽno hũ. Ni ehlele ahũ,
ni ehe. * 1 Sam. 25, 27; 30, 26.

12. Ni ekẽ: Hã ni wonõ-fie nõ ni
woya, ni matšõ ohle.

13. Ni ekẽle ake: Minuntšo le ake gbe-
kẽbii le ahle esako, ni tõi ke tšĩnai ni
hãa fufõ fata mihe; ni kedši atšire ameyi-
se gbĩ kome dšenamõ le, koloi le fẽ
aabagboi.

14. Nohewo le hã ni minuntšo atšõ
etšũlo hie, ni mi le manyie bleõbleõ,
boni koloi le ni nyie mihle le ke gbe-
kẽbii le aanyẽ, ke-yaši beyĩno ni maba
minuntšo nõ ye Seir.

15. Ni Esau kẽ: Hã maši mei ni kemi
nyie le eko mato ohe. Ni ekẽ: Mẽba ehĩa?
Hã ni mihle aba nyam ye minuntšo hie
keke!

16. Keke ni Esau kũ ese nakai gbĩ
le, ni eyĩn ke-te Seir.

17. Ni Iakob nõ-fie nõ ke-te Sukot, ni
eyamã etšũ ye dšei, ni efe asesei ehã
ekoloi le; nohewo le awo dšei Sukot.

18. Ni Iakob še Šekem maĩ le ni yo
Kanaan šikpon le nõ le sefẽse, beni edše
Mesopotamia ebaã le, ni ebašišĩ ebũi ye
maĩ le hie.

19. Ni ehã dšĩetẽi kukudši oha *eke-
he šikpon le ni eši ebũ le ye nõ le, ye
Šekem tšẽ Hamor bii le adeñ. * 102, 24, 32.

20. Ni emã afolešãlate ye dšei, ni ewole
gbei ake Israel Nyoñmo Mawu le nõ.
12, 7, 8.

Yitso 34.

Ni Dina, Lea biyõ le *ni eke Iakob
fo le, dše kpo ete šikpon le nõ biyei
le akwemo. * 30, 21.

46. Ni Rebeka kẹ Isak akẹ: Midšenhile edše mitšine yẹ Hetbiyei lẹ ahewọ. Kẹ-dāi Iakob wẹ Hetbiyei ni tamọ menemei ni dāi šikpoñ nẹ nẹ biyei lẹ eko lẹ, tẹ mahi dšeh makẹ tēh? 26, 26.

Yitso 28.

Ni Isak tšẹ Iakob, ni edšölẹ, ni ewolẹ kitā ni ekšẹ akẹ: *Kawẹ yō yẹ Kanaan biyei lẹ ateh. *24, 2.

2. Te ši ni oya onye tšẹ Betuel we lẹ yẹ Mesopotamia, ni oya wẹ yō yẹ dšẹi yẹ onye nyemi Laban biyei lẹ ateh. 22, 23; 24, 29.

3. Ni Mawu Ofe lẹ adšö, ni ehā ofere ni oyí afá, koni otšö mādši asafo;

4. ni ehö *Abraham dšömq lẹ ehāo kẹ oseši fě, koni ofe ogbotö šikpoñ nẹ ni Nyoñmq nō-hā Abraham lẹ yelọ. *12, 2.

5. Ni Isak wo Iakob gbẹ, koni oya Mesopotamia yẹ Aramnyo Betuel bi Laban ni dāi Iakob kẹ Esau nye Rebeka nyeminā lẹ aō.

6. Ni beni Esau na akẹ Isak edšö Iakob, ni ewolẹ gbẹ kẹ-te Mesopotamia, ni oya wẹ yō yẹ dšẹi, ni asah beni edšölẹ lẹ, ewolẹ kitā akẹ: Kawẹ yō yẹ Kanaan biyei lẹ ateh,

7. ni Iakob ebo etšẹ kẹ enye toi, ni ete Mesopotamia,

8. ni Esau sá na akẹ etšẹ Isak nyāá Kanaan biyei lẹ ahe lẹ:

9. Esau yih ete Abraham bi Išmael aō, ni oya wẹ ebijö Mahalat, *Nebaiot nyemiyö lẹ, tefata enāmai ni eyo lẹ ahe. *24, 12. +26, 34.

10. Ni Iakob dšẹ Beeršeba šya Haran.

11. Ni ešẹ heko ni eto dšẹi, edšake hālū enyö ši; ni ekọ dšẹi tẹi lẹ eko etšöle, ni ekā dšẹi ewọ.

12. Ni ela, ni na, atšere ko mā šikpoñ, ni eyiteñ yaši ŋwei, ni na, Nyoñmq bọfoi mikwọ mikpleke. Ioh. 1, 51.

13. Ni na, Iehowa damọ yiteñ ni ekẹ: Midši Iehowa, otšẹ Abraham Nyoñmq lẹ, kẹ Isak Nyoñmq lẹ; *šikpoñ ni okā nẹ nẹ, bo kẹ oseši mañö-hā; *12, 7.

14. ni oseši aatamọ *šikpoñ mlu, ni oogbẹ ofā anai kẹ bokā kẹ kōyi kẹ wuoyi, ni tókẹ oseši mli aadšẹ adšö šikpoñ lẹ nọ akutšei fě. *12, 12. +12, 2.

15. Ni na, mikẹo yẹ, ni hefěhe ni oyaš lẹ mabu ohe, ni mikẹo aaba šikpoñ nẹ nẹ ekoñ; edšake mišino kẹ-yaši beyinq ni mafe noni mitši tā mikẹo lẹ.

16. Ni Iakob hie tšẹ kẹ-dšẹ ewọ lẹ mli ni ekẹ: Iehowa yẹ biẹ kwá, ni mi lẹ milee nẹ!

17. Ni ešẹ gbeyei ni ekẹ: Biẹ nẹ yẹ *hekplekemọ pi! Biẹ nẹ dšee hekobeko akẹ Nyoñmq we nẹ, ni ŋwei agbó nẹ! *2 Mose 3, 6.

18. Ni Iakob te ši lebi māñkpa, ni etš tẹ lẹ ni etšöle lẹ ši emā ši ehö-to okadi, ni efšee mū efšie yiteñ,

19. ni ewo dšẹi *Betel; ši sá lẹ nakai mañ lẹ gbẹi dāi Luz. *32, 14. 15.

20. Ni Iakob wo ši ni ekẹ: Kẹdši Nyoñmq kẹmi hi ši, ni ebu mihe yẹ gbẹ ni miyanyie nẹ mli, ni ehāmi amā miye kẹ atade miwo,

21. ni mikū mišẹ miba mitšẹ we lẹ yẹ hedšölẹ mli lẹ, no lẹ Iehowa aatšö mi-Nyoñmq;

22. ni nẹkẹ tẹ ni miñö-mā ši mito okadi nẹ *aatšö Nyoñmq we; ni nibii fě ni oohāmi lẹ, mañö mlidšši nyoñma mli ekome mahāo. *35, 1. 7.

Yitso 29.

Kẹkẹ ni Iakob wó enane nẹ ni eba bokāgbẹbii ašikpoñ lẹ nọ.

2. Ni ekwẹ, ni na, nubu ko yẹ nā lẹ nọ, ni na, tókui etš dšere he yẹ dšẹi; edšake nakai bu lẹ mli nu lẹ ayẹo ahāa tōi lẹ nuọ; ni tẹ kpetenkpale ká bu lẹ nā.

3. ni dšẹi ababuaš tókui lẹ fě nā yẹ, ni amẹkokloọ tẹ lẹ kẹ-dšẹo bu lẹ nā, ni amẹhāa tōi lẹ anu, ni amẹkokloọ tẹ lẹ amẹtoọ bu lẹ nā ekoñ yẹ egbẹhe.

4. Ni Iakob kẹame akẹ: Minyemime, nēgbẹ nyedšẹ? Ni amẹkẹ: Wodšẹ Haran.

5. Ni ebiamẹ akẹ: Ani nyele Nahor bi Laban lẹ? Ni amẹkẹ: Wolelẹ.

6. Ni ebiamẹ akẹ: Ani eyẹ dšögbāñ lo? Ni amẹkẹ: Eyẹ dšögbāñ; ni na, ebijö Rahel kẹ tōi bañ nẹ!

7. Ni ekẹ: Na, dšee nako kwrā, ni ešeko koloi awọbe; nyehāa tōi lẹ anua nu, ni nyeyahāame ni!

i Bilha ná mūsū, ni ekē Iakob

Rahel kē: Nyōnmō ekodō ehā-
enu migbē hū, ni ehāmi binū;
lē ewolē Dan.

Bilha, Rahel weyō lē, ná mūsū
i ekē Iakob fō binū ni dāi enyō.

Rahel kē: Mīkē minyemiyō lē
hūmō mple, ni minyēlē! Ni ewolē

i beni Lea na akē efo fōmō lē,
ō eweyō Zilpa lē ehā Iakob gblā.
i Lea weyō Zilpa lē kē Iakob

Lea kē: Asafo eba! ni ewolē

i Lea weyō Zilpa kē Iakob fō
dāi enyō.

Lea kē: Midšōmō mli nē! edšakē
adšōmi; ni ewolē Ašer.

nmākū be mli lē Ruben yana
bii ko yē nānō, ni ekē-bahā enye
gkē ni Rahel kē Lea akē: Mī-
i ni ohāmi obi lē suomoyibii lē

i ekēlē akē: Aso ni ošō miwū
āā, šī obašō mibi lē suomoyibii
Ni Rahel kē: Nohewō lē yawō
nyō nē yē obi lē suomoyibii

gbēkē mli, beni Iakob dšē nmō-
lē, Lea dšē kpo ekēlē yakpe,
Mī mibawō onō nmēnē, edšakē
bi lē suomoyibii lē ebō apā! Ni
nō nakai nyō lēn.

i Nyōnmō bo Lea toi, ni enā
ekē Iakob fō binū ni dāi enūmō.

i Lea kē: Nyōnmō ehāmi mipā-
dšakē mīkē miweyō lē ehā miwū
ewolē Isakar.

Lea ná mūsū ekon, ni ekē Iakob
ni dāi ekpa.

Lea kē: Nyōnmō ehāmi gblānii
agbēnē miwū kemi bahi šī, edšakē
efō bii ekpa; ni ewolē Zebulon.

no sē lē efo biyō, ni ewolē

gkē ni Nyōnmō kai Rahel, ni
bolē toi, ni egble emūsū nā.

1 Sam. 1, 19.

23. Ni enā mūsū, ni efo binū, ni ekē:
Nyōnmō edšie *mihlegbēle lē;

* Ies. 4, 1. Luk. 1, 26.

24. ni ewolē Iosef, ni ekē: Iehowa
aahō bi kroko afata he ahāmi!

25. Ni eba mli ake, beni Rahel efo
Iosef sē lē, Iakob kē Laban akē: Womi
gbē, koni maya midientšē midšēhe kē
mišikpoñ nō.

26. Okē mināmei kē mibii ni *misūmō
yē amehewō lē ahāmi, ni maya; šī bo-
dientšē ole bōni misūmō mihā. * 28, 20, 29.

27. Ni Laban kēlē akē: Hā mihē aba
nyam yē ohlē; edšakē miyo sē akē bo
ohewō Iehowa *edšōmi nē. * 29, 5.

28. Ni esā ekē: Tšōmōmi onyōmōwo,
ni mahāo.

29. Ni ekēlē akē: Bodientšē ole, bōni
misūmō mihā, kē bō hū ni okoloi lē
hi minō hā.

30. Šī fiō ko oyō beni miba lē, ni
agbēnē lē amēfere babaō, ni Iehowa etšō
minine nō edšōo, ni agbēnē lē, té gbi
ni makwē midientšē miwe hū?

31. Ni ekē: Meni mahāo? Ni Iakob kē:
Kāhāmi nokonoko; kēdšī oofe enē ohāmi
lē, no lē masā malē okoloi lē, ni ma-
kwēamē ekon:

32. Nmēnē makpa otoi lē fē mli, ni
mahala tōbi-fē-tōbi ni he yō truntrāi kē
damdam, kē tōbi-fē-tōbi ni dīō yē tō-
gwantēni lē amli, kē abotiai lē atēn
nii ni he yō damdam kē nii ni he yō
truntrāi lē; ni nomei aatšō minyōmōwo,

33. koni wō lo wōsē, beni oobakwē
minyōmōwo lē, midšalē lē adšie minā yē
ohlē; abotiai lē atēn nii ni he bē trun-
trāi kē damdam, kē gwantēni lē amli
nii ni he dīl lē, dšūnii dšī no yē
midēn.

34. Ni Laban kē: Na, hā afe bōni okē nē.

35. Ni nakai gbi lē nō lē eyahala tōkpa-
kpoi ni he yō sāmāisāmāi kē damdam,
kē abotiai lē atēn nii ni he yō truntrāi
kē damdam lē fē, nofēno ni eyēn ta ehe
kē nii fē ni he dīō yē gwantēni lē atēn,
ni etuame owo ebihli lē adēn.

36. Ni enō gbi etē gbē eto amē kē lē
Iakob lē tēn. Ni Iakob yalē Laban tōi
ni sē lē.

55. Ni enyemintu lẹ kẹ enye kẹ: Hā oblayō lẹ kẹwọ ahi si gbii fiō akẹ gbii nyoma nẹkẹ, no sẹ koni okẹlẹ aya.

56. Ni ekẹamẹ akẹ: Nyekatāla minā, edākẹ lehowa ehā migbẹ lẹ edā; nyewoami gbẹ, ni maya minuntāō nō!

57. Ni amekẹ: Wotāō oblayō lẹ, ni wẹbi edān gbẹ.

58. Ni ametāō Rebeka ni amẹbile akẹ: Okẹ nū nẹ aate lo? Ni ekẹ: Mate.

59. Ni amẹwo amenyemiyō Rebeka kẹ efufhālō lẹ kẹ Abraham tšūlō lẹ kẹ emei ni fata ehe lẹ agbẹ.

60. Ni ametāō Rebeka, ni amekẹlẹ akẹ: Wonyemiyō, tšō mei akpei huhā anye, ni oetā aye ehenyēlōi agbōi lẹ anō! 22,17.

61. Ni Rebeka te si kẹ eblayei lẹ, ni amẹho ametrā yomai lẹ anō kẹ-nyie nū lẹ sẹ; ni tšūlō lẹ nō Rebeka ni enō-fie nō.

62. Ni Isak dāō hlekālō ni naāmi lẹ *nubu lẹ gbẹ lẹ nō ēba; si wnoyigbe kikpoñ lẹ nō ehlo; * 16,14; 22,11.

63. ni gbekēnāsi lẹ Isak edā kpo ete eyinfiemọ yẹ nā lẹ nō; ni ehole ehinmēii anō, ni ekwẹ, ni na, yomai miba.

64. Ni Rebeka hū hole ehinmēii anō, ni beni ena Isak lẹ, edā yoma lẹ nō eyi si,

65. ni ebi tšūlō lẹ akẹ: Nē nū nyie nā lẹ kẹwọ bakpe nẹ? Ni tšūlō lẹ kẹ: Minuntāō ni. Kẹkẹ ni ekẹ ehichānō ni enō-ha ehle.

66. Ni tšūlō lẹ gba Isak sādāi fē ni eyaye lẹ.

67. Ni Isak kẹlẹ ba enye Sara bii lẹ mli; ni enō Rebeka ni ebatšō enā, ni esumolẹ. Ni Isak tšē etšui ehme emli yẹ *enye gbēle lẹ sẹ. * 23,2

Yitso 25.

(Kw. 1 Kron. 1,28—34.)

Ni Abraham sá kpē yō ekon, ni egbei dāi Ketura.

2. Ni ekẹlẹ fọ Zimran kẹ Iokšan kẹ Medan kẹ Midian kẹ Išak kẹ Šua.

3. Ni Iokšan fọ Šeba kẹ Dedan. Ni Dedan bii lẹ dāi Ašurbii kẹ Letuābii kẹ Lemmbii.

4. Ni Midian bii dāi Efa kẹ Efer kẹ

Hanok kẹ Abida kẹ Eldaa. Menemei fē lẹ Ketura bii ni.

5. Ni Abraham dō nii ní eyọ fē ehā Isak.

6. Si Abraham hemei ní eyọ lẹ abii lẹ, Abraham keame nii, ni ewoame gbẹ kẹ-dāe ebi Isak he, beni ehle kā bēbe, kẹ-te bokāgbẹ yẹ bokāgbẹ šikpoñ lẹ nō.

7. Ni Abraham wala mli ahi abọ ní eyẹ nẹ: ahi oha kẹ nyoma-kpawo kẹ enumọ.

8. Ni Abraham gbọ kotokoto ni egbo yẹ gbọlẹ kpakpa mli, nūmoñ ni eyẹ ahi pl, ni abua enā afata emei lẹ ahe.

9. Ni Isak kẹ Išmael, ebii lẹ, fūlẹ yẹ Makpela tēkplo lẹ mli, yẹ Zohar, Hitnyo lẹ, bi Efron lẹ abọ lẹ ni yẹ Mamre hle lẹ mli, 12,15. Hlob 6,24.

10. abọ ní Abraham he yẹ Hetbii lẹ adē lẹ, dāi afū Abraham kẹ enā Sara yẹ. 23,16,17.

11. Ni Abraham gbēle sẹ lẹ Nyoma dāō ebi Isak; ni Isak hī si yẹ hlekālō ni naāmi lẹ *nubu lẹ hewọ. * 24,62.

12. Ni menemei dāi Abraham bi Išmael ni Misraimiyō Hagar ni dāi Sara weyō lẹ kẹ Abraham fọ lẹ *sešibii: * 21,13.

13. Išmaelbii lẹ agbeii ni enō-tšēō amē-sešibii lẹ nẹ: Išmael kromobi lẹ Nebaiot, kẹ Kedar kẹ Adbeel kẹ Mibsam,

14. kẹ Mišma kẹ Duma kẹ Masa,

15. kẹ Hadad kẹ Tema kẹ Ietur kẹ Nafis kẹ Kedema.

16. Išmaelbii lẹ nẹ, ni amegbeii hū nẹ yẹ amekrowai kẹ amensrai lẹ anā; *lumei nyoma kẹ enyo kẹ amemādāi. * 17,20.

17. Ahi abọ ní Išmael yẹ nẹ: ahi oha kẹ nyoma-etē kẹ kpawo; ni egbo kotokoto, ni egbo ni abua enā afata emei lẹ ahe.

18. Ni amēhe si kẹ-dāē Havila kẹ-yaš Šur ni yẹ Misraim hle, kẹ-yaš Ašur gbẹ lẹ *Enyemime lẹ fē hlegbẹ ehe si yẹ. * 16,12.

19. Abraham bi Isak lẹ sešibii nẹ: Abraham fọ Isak.

20. Ni Isak eyẹ ahi nyoma-etē ni enō enā Rebeka ní dāi Betual, Aramnyo ni dāē Mesopotamia lẹ, biyō kẹ Laban, Aramnyo lẹ, nyemiyō lẹ.

21. Ni Isak kpa lehowa fai ehā enā lẹ, edākẹ efe kene; ni lehowa bo efai-kpamọ lẹ toi, ni enā Rebeka ná mūsū.

gbeii ní etšé nō-woame le nohñ me.

Ni Isak tšüdsi le tša dšō le mli, nēnā nubu ni baā nu ye dšei.

Ni Gerar kolokwelo ke Isak kolo-oi le bé ni amekē: Nu le wonñ! wo nubu le gbei ake Esek, edšake ele blo ye he.

Ni amedše bu kroko, ni amebé ye ũ he, ni ewole gbei ake Sitna.

Ni efā ye dšei ni eyadše bu kroko, o le, amebéé ye he, ni etšé egbei bot, ni ekē: Agbene le Iehowa ehāwo ni woofere ye šikpoñ ne nō.

Ni edše dšei ete Beeršeba.

Ni Iehowa dšie ehe kpo etšōle nakai eñ nohñ, ni ekē: Midši otšé Abra-Nyonmo le; kāše gbeyei, ši mikeo ni madšōo, ni mahā oseši afā ye ilo Abraham hewo.

Ni emā afolesālate ye dšei, ni etšé wa gbei, ni eši ebū le ye dšei; ni tšüdsi le dše nubu ye dšei hñ. 12,8.

Keke ni Abimelek ke enanyo Ahuzat tatše Fikol dše Gerar ba Isak nō. 21,22

Ni Isak kēame ake: Meni hewo aā miñō, nye ní nyenyeomi, ni nye ye nyemasei le?

Ni amekē: Na wona ake Iehowa ye; ni wokē: Hā kitā ahñ woteñ, o fē teñ, ni ohā wōkeo akpāñ, ake ofenwo éfōñ ko; edšake wotako ni wofekoñ nokonoko, ake dša ekpa-keke, ni wosā wōwoñ gbe ye he-mli. Ni agbene bo Iehowa edšō ne!

Ni ehñeame okplō, ni ameye nii, nēnu noko.

Ni amete ši lebi mññkpa ni amekāmo e kitāi, ni Isak woame gbe ni amedše ye hedšole mli.

Ni eba mli nakai gbñ le nohñ ake tšüdsi le ba ni amebagbale nubu edše le he sane ake: Woyanina nu.

Ni ewole *Šeba; nohewo ni atšēo le gbei ake Beeršeba ke ehñe-e le. *21,31

Beni Esau ye afñ nyonmai-edse le, Indit, Hitnyo Beerī biyō le, ke nat, Hitnyo Elon biyō le. 26,23

35. Ni amedši Isak ke Rebeka mumo nidōnii.

Yitso 27.

Ni eba mli ake, beni Isak egbo, ni ehñmeii anō eha ni enaa nii dšogbañ le, etšé ebi nukpa Esau le, ni ekēle ake: Mibi! Ni ekēle ake: Nami!

2. Ni ekē: Na, agbene migbo ni milee migbēle gbñ.

3. Nohewo le agbene kōlomo ogbobi-mo nibii le, ogāikotoku ke ogāitšo le, ni odše kpo oya nā mli, ni oyamī mīlelo obahāmi,

4. ni obafele niyenii ke nōmo, take boni misumo le, ni oke-bahāmi, koni maye, beni afe ní misusuma adšōo, dāni magbo. Heb.11,20.

5. Ni Rebeka nu, beni Isak ke ebi Esau wie le. Ni Esau yñ ete nā leñ eyatao mīlelo ke-ba.

6. Ni Rebeka yakē ebi Iakob ake: Na, minu ake otšé ke onyemi Esau mīwie ake:

7. Yatao mīlelo, ni ofele niyenii ke nōmo obahāmi, koni maye, ni madšōo ye Iehowa hñe, dāni magbo.

8. Nohewo le agbene mibi, bo noni mikēo ne toi!

9. Ya tōi le atēñ ní oyamōmo tōbii kpakpai enyo ye abotiai le atēñ obahāmi, ni mañō-fe niyenii ke nōmo mahā otšé, take boni esumo le,

10. koni oke-yahā otšé, ní eye, beni afe ní edšōo, dāni egbo.

11. Ni Iakob kē enye Rebeka ake: Na, minyemi *Esau le, tšoiatše dšile, ni mi le, mihe ye trotro. *26,25

12. Ekole mitšé aatāra mihe, ni matšō tamō šišiolō ye ehñe, ni mike lōmo aaba mino, ši dšee dšōmo.

13. Ni enye kēle ake: Mi nō olōmo le aba, mibi, bo migbē toi keke, ni oyamōmo obahāmi!

14. Ni eyñ ete, ni eyamōmo ni eke-bahā enye; ni enye nō-fe niyenii ke nōmo, tamō boni etšé sumo le.

15. Ni Rebeka kōlō ebi nukpa Esau atadei fefedši ní yō ehñ ye šla le, ni ehñ-wo Iakob, ebi gbekē le;

46. Ni Rebeka kẹ Isak ake: Midšenhile edše mitšine ye Hetbiyei le ahewo. Kẹdši Iakob wẹ Hetbiyei ni tamọ menemei ni dši šikpon ne no biyei le eko le, té mahi dšeh make tēh? 26, 35.

Yitso 28.

Ni Isak tšẹ Iakob, ni edšole, ni ewole kitā ni ekẹle ake: *Kaŵe yō ye Kanaan biyei le ateh. *24, 3.

2. Te ši ni oya onye tšẹ Betuel we le ye Mesopotamia, ni oyaŵe yō ye dšei ye onye nyemi Laban biyei le ateh. 22, 23; 24, 29.

3. Ni Mawu Ofe le adšō, ni ehā ofere ni oyi afā, koni otšō mādši asafo;

4. ni ehō *Abraham dšōmọ le ehāo kẹ oseši fě, koni ofe ogbotō šikpon ne ni Nyohmọ nō-hā Abraham le yelo. *12, 2.

5. Ni Isak wo Iakob gbẹ, koni eya Mesopotamia ye Aramnyo Betuel bi Laban ni dši Iakob kẹ Esau nye Rebeka nyeminū le nō.

6. Ni beni Esau na ake Isak edšō Iakob, ni ewole gbẹ kẹ-te Mesopotamia, ni eyaŵe yō ye dšei, ni asah beni edšole le, ewole kitā ake: Kāŵe yō ye Kanaan biyei le ateh,

7. ni Iakob ebo etšẹ kẹ enye toi, ni ete Mesopotamia,

8. ni Esau sá na ake etšẹ Isak nyáá Kanaan biyei le ahe le:

9. Esau yin ete Abraham bi Išmael nō, ni eyaŵe ebiyō Mahalat, *Nebaiot nyemiyō le, †efata ehāmei ni eyo le ahe. *25, 12. †26, 34.

10. Ni Iakob dšẹ Beeršeba ẹya Haran.

11. Ni ešẹ heko ni eto dšei, edšake hūlū enyō ši; ni ekọ dšei tei le eko etšole, ni ekā dšei ewo.

12. Ni ela, ni na, atšere ko mā šikpon, ni eyiteh yaši nwei, ni na, Nyohmọ bofoi mīkwọ mīkpleke. loh. 1, 51.

13. Ni na, Iehowa damọ yiteh ni ekẹ: Midši Iehowa, otšẹ Abraham Nyohmọ le, kẹ Isak Nyohmọ le; *šikpon ni okā nọ nẹ, bo kẹ oseši mahō-hā; *12, 7.

14. ni oseši aatamọ *šikpon mlu, ni oogbẹ ofā anai kẹ bokā kẹ kōyi kẹ wuo-yi, ni †oke oseši mli aadšẹ adšō šikpon le nọ akutšei fě. *12, 12. †12, 3.

15. Ni na, mikẹo ye, ni hefěhe ni oyaā le mabu ohe, ni mikẹo aaba šikpon ne nọ eko; edšake mišino kẹ-yaši beyino ni mafe noni mitši tā mikẹo le.

16. Ni Iakob hie tšẹ kẹ-dšẹ ewo le mli ni ekẹ: Iehowa ye bie kwá, ni mi le milee ne!

17. Ni ešẹ gbeyei ni ekẹ: Bie ne ye *hekplekemo pi! Bie ne dšee hekoheko ake Nyohmọ we ne, ni nwei agbó ne! *2 Mose 3, 5.

18. Ni Iakob te ši lebi mánkpa, ni etě te le ni etšole le ši emā ši ehō-to okadi, ni efose mū efie yiteh,

19. ni ewo dšei *Betel; ši sá le nakai man le gbẹi dši Luz. *35, 14. 15.

20. Ni Iakob wo ši ni ekẹ: Kẹdši Nyohmọ kemí hī ši, ni ebu mihe ye gbẹ ni miyanyie ne mli, ni ehāmi hmā miye kẹ atade miwo,

21. ni mikū mise miba mitšẹ we le ye hedšole mli le, no le Iehowa aatšō mi-Nyohmọ;

22. ni neke te ni minō-mā ši mito okadi ne *aatšō Nyohmọ we; ni nibii fě ni oohāmi le, mahō mlidšai nyohma mli ekome mahāo. *35, 1. 7.

Yitso 29.

Kẹkẹ ni Iakob wó enane nọ ni eba bokāgbẹbii ašikpon le nọ.

2. Ni ekwe, ni na, nubu ko ye nā le nọ, ni na, tōkui etě dšere he ye dšei; edšake nakai bu le mli nu le ayeo ahāa tōi le nuo; ni te kpetenkple kā bu le nā.

3. ni dšei ababuaā tōkui le fě nā ye, ni amekokloo te le kẹ-dšeo bu le nā, ni amehāa tōi le anu, ni amekokloo te le ametoọ bu le nā eko ye egbehe.

4. Ni Iakob kẹame ake: Minyemime, nēgbẹ nyedšẹ? Ni amekẹ: Wodšẹ Haran.

5. Ni ebiamẹ ake: Ani nyele Nahor bi Laban le? Ni amekẹ: Wolele.

6. Ni ebiamẹ ake: Ani eye dšogbān lo? Ni amekẹ: Eye dšogbān; ni na, ebiyō Rahel kẹ tōi baā ne!

7. Ni ekẹ: Na, dšẹ nako kwrá, ni ešeko koloi awobe; nyehāa tōi le anua nu, ni nyeyahāame nii!

Bilha ná mūsū, ni eke Iakob

Rahel kē: Nyohmo ekodšo ehā-
nu migbē hū, ni ehāmi binū;
le ewole Dan.

Bilha, Rahel weyō le, ná mūsū
eke Iakob fō binū ní dši enyo.

Rahel kē: Mike minyemiyō le
mo mple, ni minyēle! Ni ewole

beni Lea na ake efo fomo le,
ō eweyō Zilpa le ehā Iakob gblā.

Lea weyō Zilpa le ke Iakob

Lea kē: Asafo eba! ni ewole

Lea weyō Zilpa ke Iakob fō
dši enyo.

Lea kē: Midšōmo mli ne! edšake
dšōmi; ni ewole Ašer.

Nmākū be mli le Ruben yana
bii ko ye nāno, ni eke-bahā enye
ke ni Rahel kē Lea ake: Mi-
ni ohāmi obi le suomoyibii le

ekēle ake: Aso ní ošō miwū
áá, ši obašō mibi le suomoyibii
Ni Rahel kē: Nohewo le yawo
ne nyō nen ye obi le suomoyibii

gbēke mli, beni Iakob dšē nmō-
le, Lea dšē kpo ekēle yakpe,
Mi mibawo ohō nmenē, edšake
bi le suomoyibii le ebōo apā! Ni
nō nakai nyō len.

Nyohmo bo Lea toi, ni enā
eke Iakob fō binū ní dši enyo.

Lea kē: Nyohmo ehāmi mipā-
dšake mike miweyō le ehā miwū
ewole Isakar.

Lea ná mūsū ekoñ, ni eke Iakob
ni dši ekpa.

Lea kē: Nyohmo ehāmi gblānii
agbene miwū kemi bahi ši, edšake
fo bii ekpa; ni ewole Zebulon.
no se le efo biyō, ni ewole

ke ni Nyohmo kai Rahel, ni
bole toi, ni egble emūsū ná.
1 Sam. 1, 19.

23. Ni enā mūsū, ni efo binū, ni ekē:
Nyohmo edšie *mihlegbēle le;

* les. 4, 1. Luk. 1, 26.

24. ni ewole Iosef, ni ekē: Iehowa
aahō bi kroko afata he ahāmi!

25. Ni eba mli ake, beni Rahel efo
Iosef se le, Iakob kē Laban ake: Womi
gbē, koni maya midientše midšēhe ke
mišikpoñ nō.

26. Oke mināmei ke mibii ní *misúmo
ye amehewo le ahāmi, ní maya; ši bo-
dientše ole boni misúmo mihā. * 29, 20. 39.

27. Ni Laban kēle ake: Hā mihie aba
nyam ye ohie; edšake miyo se ake bo
ohewo Iehowa *edšōmi ne. * 39, 5.

28. Ni esā ekē: Tšōmomi onyōmowo,
ni mahāo.

29. Ni ekēle ake: Bodientše ole, boni
misúmo mihā, ke bo hū ní okoloi le
hi minō hā.

30. Ši fiō ko oyō beni miba le, ni
agbene le amefere babaō, ni Iehowa etšō
minine nō edšōo, ni agbene le, té gbi
ní makwe midientše miwe hū?

31. Ni ekē: Meni mahāo? Ni Iakob kē:
Kāhāmi nokonoko; kedši oofe ene ohāmi
le, no le masā malē okoloi le, ni ma-
kweame ekoñ:

32. Nmene makpa otoi le fē mli, ni
mahala tōbi-fē-tōbi ní he yō truntrāi ke
damdam, ke tōbi-fē-tōbi ní dīo ye tō-
gwanteñi le amli, ke abotiai le atēñ
nii ní he yō damdam ke nii ní he yō
truntrāi le; ni nomei aatšō minyōmowo,

33. koni wó lo wóse, beni oobakwe
minyōmowo le, midšale le adšie minā ye
ohie; abotiai le atēñ nii ní he be trun-
trāi ke damdam, ke gwanteñi le amli
nii ní he dīl le, dšūnii dši no ye
mideñ.

34. Ni Laban kē: Nā, hā afe boni okē ne.

35. Ni nakai gbi le nō le eyahala tōkpa-
kpoi ní he yō sāmāisāmāi ke damdam,
ke abotiai le atēñ nii ní he yō truntrāi
ke damdam le fē, nofēno ní eyeñ ta ehe
ke nii fē ní he dīo ye gwanteñi le atēñ,
ni etuame ewo ebihii le adeñ.

36. Ni enō gbii etē gbē eto ame ke le
Iakob le teñ. Ni Iakob yalē Laban tōi
ní se le.

nọ ohe ni ahi, ni oke Iakob aka-
wiemo fõh ko! *20, 2. Abel 16, 7.

Kẹke ni Laban yanina Iakob; ni
eši ebũ ye goh le nọ, ni Laban
enyemimeĩ le baši amebũi le ye
d goh le nọ.

Ni Laban kẹ Iakob ake: Meni ofe
ke odũ mitũni ni olõ mibiyei le
iya take mei ni anõame nom ye
e nã ne?

Mehewo ni odšo foi dũdšian, ni
ši odše minõ, ni okẽemi, koni miki
ke lalai ke milẽ ke saũkũ ayadšieo

Ni ohãã maso mibihĩ ke mibiyei
ã? Ene le kwašiai asane oye ne.

Kũle miye hewale ake mafenye
ši nyẽ nyõh le nyetše Nyõmo le
ake: Kwemo ohe ni ahi, ni oke
akayawie wiemo fõh ko!

Ni agbene le ya oyaã ne, edšake
tšõ otše we le, ši mēba mo ni
minyõmõi le?

Ni Iakob to he ni ekẹ Laban ake:
ke miyaše gbeyei, ni mikẹ ake:
oosõ obiyei le ye mideh.

Ši mofemo dẽ ni oona onyõmõi
le, kãhã ehĩ dšeh! Wonyemimeĩ
hle ne, taomo noni dšĩ onõ ni yo
, ni oko onii ke-ya. Ši Iakob lee
Rahel edũ. K. 19.

Kẹke ni Laban to Iakob bũ le
ke Lea bũ le mli ke weyei enyo
bũi le hũ mli, ši enaa; ni edše Lea
mli ete Rahel bũ le mli.

Ši Rahel ekõlo amãgãĩ le, ni enõ-
roma le nonii le mli, ni eho etã nọ;
aban nyẽmonyẽmo ši ye bũ len fẽ,
aa.

Ni ekẹ etše ake: Akafe minuntšõ
ake minyẽẽ ši mate ye ohle le;
ife yeianii. Ni ekpa ši etao amãgãĩ
ũ, ši enaa.

Ni Iakob mli wo la, ni ekẹ Laban
Ni Iakob here nọ ni ekẹ Laban ake:
õ mitõ, ni mẽ eša hũ mife, ni ohle
ke-nyie mise neke ne?

Kole ni otãratãra minibii fẽ he ne,
ona ni dšĩ ošla nibii le eko? Nõ
ne ohmẽ minyemimeĩ ke bo hũ
Gã Old Testament.

onyemimeĩ ne ahle ye bie, ni amekodšo
woyi enyo le woteh.

38. Afi nyõnmai-enyo sõh ni miki
ehĩ ši ne; ogwantenyei ke obotiayeĩ le
šrãkeko, ni otõĩ le ateh tõagboĩ le mi-
yeko eko.

39. Noni koloi ye hũ miki-bahãã, mi
mitoo nãdšian, ke fane adũ eko dšio,
nyõh adũ eko dšio, *mideh ohe ye.

* 2 Mose 22, 11. 12.

40. Noni mina ne: latšã tšãmi fane,
ni fẽi yeomi nyõh, ni miwo hũ tšere
ye mihle.

41. Boni mife miye afi nyõnmai-enyo
sõh ye owe le ne: misũmo afi nyõnma
ke edfe ye *obiyei enyo le hewo, ke afi
ekpa hũ ye totõĩ le ahewo; ni minyõ-
mowo le otšake hle ši nyõnma.

* 29, 20. 30. + 30, 31. 52.

42. Ke-dsee mitše Nyõmo ni dšĩ Abra-
ham Nyõmo le ke Isak *gbeyeišemo
le kemi yo dšikũle, gbe owomi eflo ke-yaã
ne; mimanehũlũ ke mininenã nitšumo
ni nã wa le hewo Nyõmo kwe ni tekã
ohle nyẽ nyõh le. * K. 54. + K. 24.

43. Ni Laban here nọ ni ekẹ Iakob
ake: Biyei ne mibiyei ni, ni bii ne hũ
mibii ni, tõi ne hũ mitõĩ ni, ni nibii
ni onaã ne fẽ le minii ni; ši meni mawo
mibiyei ne ke amebii ni amefofoĩ le
afemo ñmene?

44. Nohewo le agbene ba, ni wokpãh,
mi ke bo, ni atšõ odase ye miki teh.

45. Ni Iakob wõ te emã ši enõ-to
*okadi. * 28, 29.

46. Ni Iakob kẹ enyemimeĩ le ake:
Nyebuaã teĩ anã! Ni amekõlo teĩ ni
ametole ku; ni ameye nii ye dšei ye
ku le nọ.

47. Ni Laban wole Iegar-Sahaduta; ši
Iakob le ewole Galed.

48. Ni Laban kẹ: Neke ku ne miye
*odase ye miki teh ñmene; nohewo
atšeo egbei Galed, * Ios. 22, 27; 24, 27.

49. ke Mizpa le; edšake ekẹ: Ni wo-
gblaã womli ne, Iehowa abu miki teh.

50. Kẽdšĩ oowa mibiyei le ayi, alo
oowe yei krokomeĩ ofata mibiyei le ahe
le, no le gbomo ko fataa wõhe mon,
ši na, Nyõmo dšĩ odasefonyo ye mi-
ke teh!

24. ni ekeame fo fã le ke enii ni eyo le fẽ.

25. Ni ebase Iakob kome. Ni nũ ko keke banõ ke-yaši dsetšeremo. Hos. 12, 45.

26. Ni beni ena ake enyẽle le, eta egbon talo le he, ni Iakob gbon talo le hwan beni ekele nõ le.

27. Ni ekẽ: Hã maya, ši dse mitšere! Ši ekẽ: *Mihãn oya, dša odšõmi dã! * Mat. 15, 22—28.

28. Ni ebile ake: Té ogbeiñ? Ni ekẽ: Iakob.

29. Ni ekẽ ake: *Atšẽn ogbei Iakob donh, ši Israel aatšeo; edšake oke Nyoñmo ke gbomei eši mple ni oye kũnim. * 35, 10.

30. Ni Iakob bile ake: Mikpao fai ni *otšõmi ogbei! Ni ekẽ: Meni hewo ni obio migbei ne? Ni edšõle ye dšei.

* Kods. 13, 17, 18.

31. Ni Iakob wo dšei Peniel; edšake ekẽ: *Mina Nyoñmo hle ke hle, ši migboo. * 2 Mose 33, 20.

32. Ni beni efon ye Peniel le, hũũ dše ye eno, ni etšũtšo ye egbon le mli.

33. Nohewo le Israelbii le yee fã ni suo ni yo gbon talo le mli le ke-baši ñmenenmene, edšake eta Iakob gbon talo le he ye fã ni suo le he.

Yitso 33.

Ni Iakob hole ehĩmeii anõ ekwe, ni na, *Esau mĩba, ni mei ohaĩ-edse fata che. Ni edša gbekẽbii le amli ehã Lea ke Rahel ke weyei enyo le; * 32, 7.

2. ni ehõ weyei le ke amebii le eto hlegbe, ni Lea ke ebii le nyie se, ni Rahel ke Iosef kpe yi;

3. ši ledientše le cho eyi amehle ni ekoto ši fleofleo ši kprawo ke-yaši beyino ni eše enyemi le nõ.

4. Ni Esau ša foi ekele bakpe, ni elõle atũ, ni eke eyitšo fõ ekue nõ, ni efo enã, ni amefõ.

5. Ni ehole ehĩmeii anõ, ni ena yei le ke gbekẽbii le, ni ekẽ: Namei dši mei ni fata ohe ne? Ni ekẽ: Bii *ni Nyoñmo edro otšũlo le ni. * Lal. 127, 8.

6. Keke ni weyei le tši ba, ameke amebii le, ni amebakoto ši.

7. Ni Lea hũ ke ebii le tši ba, ni amebakoto ši; ni no se le Iosef ke Rahel tši ba, ni amebakoto ši.

8. Ni ekẽ: *Kui kui ni mĩke-kpe ne fẽ le, té ešišĩñ? Ni ekẽ: Beni afe ni mihle aba nyam ye minuntšo hle.

* 32, 14—21.

9. Ni Esau kẽ: Boni miyo le fã, minyemi, hã onõ le ahĩ ši ahão!

10. Ni Iakob kẽ: Dabida, mĩkpao fai, ni kedši mihle eba nyam ye ohle le. no le hemo mideñ nikẽni le; ši ni mina ohle ne, tamõ noni mina *Nyoñmo hle, ni onã mihe tšui hũ. * 2 Sam. 14, 17.

11. Mikpao fai ni ohe *minikẽni ni ake-bahão ne; edšake Nyoñmo edromi, ni misã miye nofẽno hũ. Ni ehlele ahũ, ni ehe. * 1 Sam. 25, 27; 30, 26.

12. Ni ekẽ: Hã ni wonõ-fie nõ ni woya, ni matšõ ohle.

13. Ni ekẽle ake: Minuntšo le ake gbekẽbii le ahle esako, ni tõi ke tšĩnai ni hãa fufo fata mihe; ni kedši atšire ameyise gbĩ kome dšenamo le, koloi le fẽ aabagboi.

14. Nohewo le hã ni minuntšo atšõ etšũlo hle, ni mi le manyie bleõbleõ, boni koloi le ni nyie mihle le ke gbekẽbii le aanyẽ, ke-yaši beyino ni maba minuntšo nõ ye Seir.

15. Ni Esau kẽ: Hã maši mei ni kemi nyie le eko mato ohe. Ni ekẽ: Mẽba ehĩa? Hã ni mihle aba nyam ye minuntšo hle keke!

16. Keke ni Esau kũ ese nakai gbĩ le, ni eyiñ ke-te Seir.

17. Ni Iakob nõ-fie nõ ke-te Sukot, ni eyamã etšũ ye dšei, ni efe asesei ehã ekoloi le; nohewo le awo dšei Sukot.

18. Ni Iakob še Šekem mañ le ni yo Kanaan šikpon le nõ le fefese, beni edše Mesopotamia ebaã le, ni ebašiši ebũi ye mañ le hle.

19. Ni ehã dfietei kukudši oha *ekehe šikpon le ni eši ebũ le ye nõ le, ye Šekem tše Hamor bii le adeñ. * 104, 24, 32.

20. Ni emã afolešalate ye dšei, ni ewole gbei ake Israel Nyoñmo Mawu le nõ. 12, 7, 8.

Yitso 34.

Ni Dina, Lea biyõ le *ni eke Iakob fo le, dše kpo ete šikpon le nõ biyei le akwemo. * 30, 21.

ni amēagbemi; ni aakpātā mihle, mīkē miwe lẹ. * 2 Mose 5, 21.

31. Ni amēkē: Aso edša akẹ afe woyemiyō lẹ tamọ afeọ adfamañ ko?

Yitso 35.

Ni Nyohmo kẹ Iakob akẹ: Te ši ni oya Betel ni oyahī dšei, ni omā afolešālate ye dšei ohā Mawu *nī dšie ehe kpo etšō, beni odšo foi ye onyemi Esau hle lẹ. * 28, 12—19; 31, 18.

2. Ni Iakob kẹ ewe lẹ kẹ mei fě ni kẹle yō lẹ akẹ: *Nyedšiea mañse nyohmoi ni yō nyetch lẹ nyefiea, ni nyetšūa nyehe, ni nyetšakea nyetadei.

* 31, 19. Ios. 24, 28. 1 Sam. 7, 8.

3. Ni nyehāa wotea ši ni woyāš Betel, ni mafe afolešālate ye dšei mahā Mawu ni heremi nọ ye mifimo gbī lẹ nọ, ni *efata mihe ye gbe nī mifā lẹ mli lẹ. * 28, 15. 20—22.

4. Mi amēñō mañse nyohmoi lẹ fě ni yō amēdeñ lẹ kẹ amētoiianñii lẹ amēhā Iakob, ni Iakob nō-tē *tšo kple ko nī yō Šekem masei lẹ šiši. * Ios. 24, 26. Kods. 9, 6.

5. Ni amēñō-fie nọ. Ni eba mli akẹ Nyohmo he nminmi mōmo mādši lẹ ni dšere amēhe lẹ, ni amētiuu Iakob bii lẹ.

6. Kẹkẹ ni Iakob kẹ mei fě ni fata ehe lẹ bašẹ Luz nī yō Kanaan šikpoñ lẹ nọ nī dši Betel lẹ.

7. Ni emā *afolešālate ye dšei, ni etšẹ dšei El-Betel, edšakẹ dšei Nyohmo dšie ehe ši etšōlẹ ye, beni edšo foi ye enyemi lẹ hle lẹ. * 12, 8.

8. Ši *Debora nī hā Rebeka fufọ lẹ gbo, ni afūlẹ ye Betel šišigbe ye tšo kple lẹ šiši; ni awole gbei akẹ Yāfótšo. * 24, 59.

9. Ni Nyohmo dšie ehe kpo etšō Iakob ekoñ, beni edšẹ Mesopotamia eba lẹ, ni edšōlẹ.

10. Ni Nyohmo kẹlẹ akẹ: Ogbei dši Iakob; atšéño Iakob doññ, ši moñ *Israel aatšéo. Ni ewole Israel. * 32, 29.

11. Ni Nyohmo kẹlẹ akẹ: Midši *Mawu Ofẹ lẹ; fọ, ni oyi afá; dšehmañ kẹ dšehmādši asafo aadšẹ omli, ni †mañtšemei hū aadšẹ ohẹ mli; * 17, 1; 28, 8. 4. † 17, 6.

12. ni šikpoñ lẹ ni minō-hā Abraham kẹ Isak lẹ, bo mañō-hā, ni oseši nī aaba ye ose lẹ mañō šikpoñ nẹ mahā.

13. Ni Nyohmo *dšie enō ye heni ekele wie ye lẹ, ni ete nwei. * 17, 22.

14. Ni Iakob nō tẹ eto okadi ye heni ekele wie ye lẹ, ni efose wein kẹ mū efie nọ. 28, 18. 19.

15. Ni Iakob wo heni Nyohmo kẹle wie ye lẹ gbei akẹ Betel.

16. Ni amefā kẹ-dšẹ Betel, ni efẹ gbe kukuō ko nī amēšeo Efrat, kẹkẹ ni Rahel bōi kōmo, ni efomo lẹ he yawa hāle.

17. Ni eba mli akẹ, beni efomo lẹ mli wa lẹ, yōfoyō lẹ kẹle akẹ: Kāšẹ gbeyei, ši obafo nū ekoñ.

18. Ni eba mli akẹ, beni esusuma heọ emli adšẹ ni ebu enā lẹ, ewole gbei akẹ Benoni; ši etšẹ wole Benjamin.

19. Ni Rahel gbo, ni afūlẹ ye Efrat nī dši Betlehem lẹ gbe lẹ masei. Mīka 5, 1.

20. Ni Iakob kẹ tẹ to okadi ye esāñ lẹ nọ; no dši Rahel sāñ nọ tẹ kẹ-baši nmenẹ.

21. Ni Israel nō-fie nọ ni eyaši ebū lẹ ye *Eder mō lẹ segbe. * Mīka 4, 8.

22. Ni eba mli akẹ, beni Israel yō nakai šikpoñ lẹ nọ lẹ, *Ruben yin ete ni eke etšẹ nā Bilha lẹ yawo; ni Israel nu. Agbene Iakob biñ lẹ, ameyi nyohma kẹ enyo: * 49, 4.

23. Lea biñ dši Iakob kromobi Ruben, kẹ Simeon kẹ Levi kẹ Iuda kẹ Isakar kẹ Zebulon.

24. Rahel bii dši Iosef kẹ Benjamin.

25. Ni Bilha, Rahel weyō lẹ, bii dši Dan kẹ Naftali.

26. Ni Zilpa, Lea weyō lẹ, bii dši Gad kẹ Ašer. Menemei dši Iakob bii lẹ nī efọ ye Mesopotamia lẹ.

27. Ni Iakob ba etšẹ Isak nō ye Mamre, ye Kiriāt-Arba nī dši Hebron lẹ, heni Abraham kẹ Isak bato gbọ ye lẹ.

28. Ni Isak gbñ lẹ dši afi oha kẹ nyohmai-kpanyo.

29. Ni Isak *gbọ kotokoto, ni egbo ni abua enā afata emei lẹ ahe, beni etšō nūmo ni eye gbñ pi lẹ. Ni Esau kẹ Iakob, ebii lẹ, bafūlẹ. * 25, 8.

37. Ní Samla gbo, ni Saul ní dšē Re-
hobot ni kǎ fǎ lē he lē baye mantšē
yē ešē.

38. Ni Saul gbo, ni Akbor bi Baal-
Hanan lē baye mantšē yē ešē.

39. Ni Akbor bi Baal-Hanan lē gbo,
ni Hadar baye mantšē yē ešē; ni eman
lē gbei dǎi Pau, ni enǎ gbei dǎi Mehe-
tabel ni dǎi Mezahab biyō Matred bi lē.

40. Ni Esau lumei yē amewekui ke
amedšēhei ke amegbeii anǎ lē agbeii ne:

Lumo Timna, lumo Alva, lumo Ietet,

41. lumo Oholibama, lumo Ela, lumo
Pinon,

42. lumo Kenaz, lumo Teman, lumo
Mibzar,

43. lumo Magdiel, lumo Iram. Menemei
dǎi Edom lumei lē yē amēšihilehei lē
anǎ yē šikpoñ ní amenǎ lē nō. Lē dǎi
Esau ní dǎi Edombii atšē lē.

Yitso 37.

Ni Iakob hǐ šī yē etšē gbotō šikpoñ
ni dǎi Kanaan šikpoñ lē nō.

2. Iakob weku lē he sane ne: Beni
Iosef yē afii nyonma ke kpawo lē, eke
enyemimei lē lēq tōi; ni oblanyo lē ke
etšē nǎmei Bilha ke Zilpa bii lē yō,
ni ebatǎa nōfōñ ni amefeq lē he sane
ehǎa ametšē.

3. Ni Israel sumoq Iosef fē ebii lē
fē, edšake lē dǎi egbole mli bi, ni ekpe
atade wuyǎ fefeo ko ehǎle.

4. Ni beni enyemimei lē na ake lē
ametšē sumoq fē enyemimei lē fē lē,
amenyele, ni amenyēš amekēle awie yē
hedšole mli.

5. Ni Iosef la lamō ko, ni edšadšē
etšō enyemimei lē, ni amesǎ amenyele
fē tšutšū lē.

6. Šī ekēame ake: Nyebōa lamō ní mila
nē toi:

7. Šī na, womifimo nmǎkei yē nmō-
šī, ni na, mike lē te šī damq šī, ni na,
nyekei lē babole mike lē ni amekotole.

8. Ni enyemimei lē kēle ake: Aso
mantšē po okē ooye yē wonq nē? alo
yē obaye wonq nē? Ni amenyele fē
tšutšū lē yē elamōi lē ke ewiemqi lē ahewq.

9. Ni esǎ ela lamō kroko hū, ni egba

enyemimei lē, ni ekē: Na, mila lamō ko
ekoñ, ni na, hūlū ke nyontšēre ke nulamii
nyonma ke ekome bakotomi.

10. Ni beni egba etšē ke enyemimei lē,
etšē kǎ ehle, ni ekēle ake: Mē lamō ola
nē? Bēle kotomo mike onye ke enyemimei
lē aabakotoō yē šikpoñ?

11. Ni enyemimei lē bēle wo amemli,
šī etšē nō wiemo lē eto.

12. Ni enyemimei lē yin amete ametšē
tōi lē lē *yē Šekem. * 36, 18. 19.

13. Ni Israel kē Iosef ake: Nto onye-
mimei lē milē tōi yē Šekem? Ba ní ma-
tšūo amēñō. Ni ekēle ake: Nami.

14. Ni ekēle ake: Ya ní oyakwe ake
onyemimei lē ke tōi lē yē dšogbǎñ lo,
ni obakēmi. Keke ni etšūle ke-dšē *He-
bron dšō lē mli, ni eba Šekem. * 36, 27.

15. Ni nū ko nale, ni na, etšomlo yē
nǎ lē nō; ni nū lē bile ake: Meni otaoq?

16. Ni ekē: Mitao minyemimei lē; mī-
kpao fai, tšōmomi heni amelēo ametōi lē yē.

17. Ni nū lē kē: Amedšē bie; šī minu
ake amekē: Nyehǎa woyaǎ Dotan. Ni
Iosef tiu enyemimei lē, ni eyanaame yē
Dotan.

18. Ni beni amenale yē šonñ ni enáko
ebenkeame lē, amēkpǎñ eyi nō ake amē-
agbele.

19. Ni amekēkē amehe ake: Na, lamōi
atšē lē baǎ.

20. Nohewo lē agbene nyebaǎ ni wq-
gbeale, ni wošēale wofōa bui lē eko mli,
ni wokē: Kolo fōñ ko eyele; ni wokwe
boni elamōi lē aate ahǎ.

21. Ni Ruben nu, *ni etao ní edšiele
yē amēdeñ, ni ekē: Nyekahǎa wogbeale!
* 42, 22.

22. Ni Ruben sǎ kēame ake: Nyeka-
fīea lá šī, šī nyehōale nyeyawoa bu ní
yō nǎ lē nō nē mli, ni nyekataǎ ehe!
beni afe ní edšiele yē amēdeñ, koni
ekele ayahǎ etšē ekoñ.

23. Ni eba mli ake, beni Iosef šē enye-
mimei lē anō lē, amēkplq etade ní dǎi
atade wuyǎ fefeo ní ewo lē yē ehe, K.3.

24. ni amemōle ameyawo bu lē mli;
šī bu *flo ni, ni nu bē mli. * 1er. 38, 6.

25. Ni amēho ametrǎ šī ní amēbaye
nii. Ni amēhole amēhīñmeii anq amēkwe,

19. Ni ete ši ete, ni eyadšie ehlehānō le efō ši, ni ekō ekūlafemo atade le ewo.

20. Ni Iuda nō tōkpakpobi le ehā enanyo Adulamnyo le ke-te, koni eyahe ewabatōnii le ye yō le deñ; ši enaa yō le.

21. Keke ni ebi dšreibii le ake: Nēgbe yō adfamañ ni tá Enaim gbe le toi le yo? Ni amekē: Yō adfamañ ko be bie ne.

22. Ni ekū ese eba Iuda nō ekoñ, ni ekē: Minaale; ni asañ dšreibii le kē: Yō adfamañ ko be bie ne.

23. Ni Iuda kē: Hā ni eke-ya, koni wōhle akabagboi; na, mihā oke tōkpa-kpobi ne te, ni onaale.

24. Ni no se aafe nyōdši etē le eba mli ake abakē Iuda ake: Ošāyō Tamar eyabo adfamañ, ni asañ na, enā mūsū ye adfamañbō le mli. Ni Iuda kē: Akele adše kpo ke-ba, koni abašāle.

25. Ni beni akele dše kpo ba le, etšū ate ešānū le nō ayakēle ake: Nū mo nō ni dši nii ne le, le mike-nā mūsū le. Ni esā ekē: Kwemo ake ooyo mo nō ni dši wolonāsoomonō ne ke ehe kpā ne ke tšo ne lo?

26. Ni Iuda yo ni ekē: Dšalo dšile fēmi, ake noni minōōle mihāā mibi Šela le. Ni ehe esaa ehe doññ.

27. Ni beni še efomobe le, na, hādši yo emūsūñ.

28. Ni eba mli ake, beni efoō le, mokome dšie enine. Ni yōfoyō le mō mli, ni eke kpā tšuru fī enine le, ni ekē: Mone tšutšū ba.

29. Ni eba mli ake, beni esu enine le ekoñ le, na, enyemi le ba; ni ekē: Mēba otšere mli ke-ba ne? Ni awole Perez.

Mat. 1, 3.

30. Ni no se le enyemi le ni kpā tšuru le yo enineši le hū ba; ni awole Zera.

Yitso 39.

Ni ake Iosef *te Mizraim, ni Farao piafo-nyo ke eblafoi atšē Potifar ni dši Mizraim-nyo le hole ye Išmaelbii le ni keke ba dšei le adeñ.

* 37, 28.

2. Ni Iehowa ke Iosef ye, ni edši nōbatšē. ni enuntšō Mizraimnyo le we eyō.

3. Ni enuntšō le na ake Iehowa keke ye, ni Iehowa hāa nofēno ni efēo le fereō ye eden.

4. Ni Iosef hie ba nyam ye ehie, ni esūmoole, ni ewole onukpa ye ewe le nō, ni nofēno ni eyō le etu ewo eden.

5. Ni eba mli ake ke-dše beyino ni ewole onukpa ye ewe le ke nofēno ni eyō le nō le, Iehowa *dšō Mizraimnyo le we le ye Iosef hewo, ni Iehowa dšōmo ye ešīanii ke ehmošinii fē nō. * 30, 27.

6. Nohewo le etu enibii fē ni eyō le ewo Iosef deñ, ni ekwee enokonoko ake dša nii ni eyeō keke. Ni Iosef he ye feo ni ehie hū ye feo.

7. Ni nii ne ase le eba mli ake enuntšō nā le dšie ehie eka Iosef ekē: Okemi abawo!

Abei 5, 3.

8. Ši ekplēē, ni ekē enuntšō nā le ake: Na, minuntšō kwee noni yo midēñ ye šia ne, ni etu nii ni eyō fē ewo midēñ;

9. mokomoko be ni fēmi ye šia ne, ni ekāmāāmi nokonoko, ake dša bo keke, edšake bo le enā dšio. Té aafe tēñ ni mafe efōñ kpetenkle ni tamō neke ne, ni mafe eša maši Nyonmōñ?

2 Mose 20, 14.

10. Ni eba mli ake ehie Iosef ke wie-mo dāne, ši eboole toi ni ekele awo lo ebenkele.

11. Ni eba mli gbī le eko ake Iosef te šia le eyatšū enii, ni šia le bii le eko-eko be dšei.

12. Ni emō etade le mli, ni ekē: Okemi abawo! Ši ešī etade le ye eden, ni edšo foi ke-dše kpo.

13. Ni eba mli ake, beni ena ake ešī etade le ehāle ni edšo foi ete le,

14. etšē ešīabii le, ni ekēame ake: Nyebakwea noko, eyañō Hebrinyo ne ke-ba wōñō, koni ebaye wōhe feo. Eba minō, ni ekemi abawo, ni mibo ke gbē wā;

15. ni eba mli ake, beni enu ake mi-wó migbē nō ni mibo le, ešī etade le ye minō, ni edšo foi ke-dše kpo.

16. Ni enō etade le efō emasei ke-yaši beyino ni enuntšō le ba šia.

17. Ni edšadše neke wiemoi ne nonñ etšōle ake: Nyōñnū Hebrinyo le ni oke-ba wōñō le ba ni ebaye mihe feo.

Ni na, tšinayeĩ kpawo ní he yò
amēfifí fā kpo kē-dšē fā le mli,
ameyaye nii ye dšēiañ.

Ni na, tšinayeĩ krokomeĩ kpawo
fē fā le mli dšē kpo ye amese,
ye nyāñemo, ni ametrā lō, ni
damo tšinai krokomeĩ le amaseĩ ye
nā.

Ni tšinai ni he yò nyāñemo ni
ā lō le ye tšinai kpawo ní he yò
amēfifí le. Keke ni Farao hīe tšē.

Ni esā ewo ni ela ekoñ; ni na,
ei kpawo ba tšo kome yi, eba
lō.

Ni na, abletšei kpawo ní noko be
bokā kōyo egbiame keklē bakwē
rese.

Ni abletšei kpawo ní noko be yi
abletšei kpawo ní eba kpokplō le.
rao hīe tšē, ni na, lamō ni.

Ni eba mli ake lebi le etšui bōi
ye emli, ni etšū ayatšē Mizraim
leloĩ kē nileloĩ fē ke-ba, ni Farao
dšē elamō le etšōame; šī mokomoko
nyē tšō Farao šīši. Dan. 2, 2.

Keke ni dāwoloĩ anukpa le ke
wie ake: Mikai mitōmo hmenē.
Farao mli fū etšūdšī le, ni ewomi
ye oblafoĩ atšē le we le, mikē abolo-
anukpa le fē;

ni wola lamōi komei nyōñ kome
ni ke le, wola, mo ke elamō ke ešīši.
Ni oblanyo Hebrinyo ko ní dšī oblafoi
le tšūlo le kewo yò dšēi; ni wo-
e wotšōle, ni etšōwo wolamōi le
mofēmo boni ela ehā le, nakai
šīši.

Ni eba mli ake, boni edšadšē šīši
o le, nakai eba mli; mi le anōmi
igbehe ekoñ, ni le le asenle.

Keke ni Farao tšū ayatšē Iosef;
edšiele oyá ye bu len ke-ba, ni
ni, ni etšake etade, ni eba Farao nō.
Ni Farao kē Iosef ake: Mila lamō
i mokomoko be ní nyē šīši tšō; ni
ní akē ye ohe ake kedšī onu lamō
onyēo šīši otšōo.

Ni Iosef here Farao nò ake: *No
mli; Nyōñmo aahā Farao hedšole

17. Ni Farao dšadšē etšō Iosef ake:
Milamō le mli le, na, midamo fā le nā,

18. ni na, tšinai kpawo ní efifí ni he
yò feo fā kpo kē-dšē fā le mli, ni
ameyaye nii ye dšēiañ.

19. Ni na, tšinai krokomeĩ kpawo hū
nyie amese ba, amenii ye mōbo ni amehe
ye nyāñemo ni ametrātrā lō hū, ni mi-
nako amēno pēñ kē tāñ ye Mizraim šī-
kpoñ le nò fē.

20. Ni tšinai ní etrā lō ni amehe yò
nyāñemo le ye kleñkleñ tšinai kpawo
le ní efifí le.

21. Ni benĩ amēbote amemūsūñ le, anaa
ake ameyeamē; šī moñ amehe ye nyāñe-
mo lolo tamō tšutšu le noññ. Keke ni
mihīe tšē.

22. Ni misā mikwe ye milamō le mli,
ni na, abletšei kpawo ba tšo kome yi,
eba kpokplō.

23. Ni na, abletšei kpawo ní nii be
yi, ní yò legelege, ní bokā kōyo egbiame
keklē bakwē ye amese.

24. Ni abletšei legelegei le mī abletšei
kpakpai kpawo le. Ni midšadšē enē mitšō
wolonleloĩ le, šī mokomoko enaa he eko
ekēēmi.

25. Ni Iosef kē Farao ake: Farao lamō
le ekomeñ. Nyōñmo etšō Farao noni ebafe.

26. Tšinai kpakpai kpawo le afi kpa-
woñ, ni abletšei kpakpai kpawo le hū
afi kpawo ni; lamō le ekomeñ.

27. Ni tšinai kpawo ní etrā lō, ni he
yò nyāñemo, ní nyie amese ba le, afi
kpawoñ, ni abletšei kpawo ní noko be
yi ní bokā kōyo egbiame keklē le, hōmo-
yeli afi kpawo ni.

28. Enē dšī noni mikē Farao ake noni
Nyōñmo bafe le, no edšie etšō Farao ne le.

29. Na, afi kpawo mība ní abaná ni-
yenii babaō ye Mizraim šikpoñ le nò fē.

30. Ni no se le hōmoyeli afi kpawo
baba, ni mei ahīe aakpa nifále le fē nò
ye Mizraim šikpoñ le nò; ni hōmo le
aakpātā šikpoñ le hīe.

31. Ni hōmo ní banyie se aba le hāñ
ale nifále le doññ ye šikpoñ le nò;
edšake enā bawa naakpa.

32. Ni noni akū lamō le abo he toi
enyo ahā Farao le, ešīši dšī ake Nyōñmo

ni ameagbemi; ni aakpātā mihle, mike miwe le. * 2 Mose 5, 21.

31. Ni amekē: Aso edša ake afe wo-nyemiyō le tamō afeṣ adfamaṣ ko?

Yitso 35.

Ni Nyohmo kē Iakob ake: Te ši ni oya Betel ni oyahī dšei, ni omā afolešālate ye dšei ohā Mawu *nī dšie ehe kpo etšōo, beni odšo foi ye onyemi Esau hle le. * 28, 12—19; 31, 18.

2. Ni Iakob kē ewe le kē mei fē nī kele yō le ake: *Nyedšiea maṣse nyohmoi ni yō nyeteh le nyefiea, ni nyetšūa nyehe, ni nyetšakea nyetadei. * 31, 19. Ios. 24, 28. 1 Sam. 7, 8.

3. Ni nyehāa wotea ši ni woyāš Betel, ni mafe afolešālate ye dšei mahā Mawu ni heremi nō ye mifimō gbī le nō, ni *efata mihe ye gbe nī mifā le mli le. * 28, 15. 20—22.

4. Mi amehō maṣse nyohmoi le fē nī yō amehō le kē ametoiianii le amehā Iakob, ni Iakob nō-tē *tšo kple ko nī yō Šekem masei le šiši. * Ios. 24, 28. Kods. 9, 6.

5. Ni amehō-sie nō. Ni eba mli ake Nyohmo he ṇmihmi mōmō mādši le nī dšere amehē le, ni ametiun Iakob bii le.

6. Keke ni Iakob kē mei fē nī fata ehe le baše Luz nī yō Kanaan šikpoṇ le nō nī dši Betel le.

7. Ni emā *afolešālate ye dšei, ni etšē dšei El-Betel, edšake dšei Nyohmo dšie ehe ši etšōle ye, beni edšo foi ye enyemi le hle le. * 12, 8.

8. Ši *Debora ni hā Rebeka fufō le gbo, ni afūle ye Betel šišigbe ye tšo kple le šiši; ni awole gbei ake Yāfōtšo. * 24, 59.

9. Ni Nyohmo dšie ehe kpo etšō Iakob ekoṇ, beni edšē Mesopotamia eba le, ni edšōle.

10. Ni Nyohmo kēle ake: Ogbei dši Iakob; atšēho Iakob doṇṇ, ši moṇ *Israel aatšēo. Ni ewole Israel. * 32, 29.

11. Ni Nyohmo kēle ake: Midši *Mawu Ofe le; fō, ni oyi afā; dšehmaṣ kē dšehmādši asafo aadšē omli, ni †maṇtšemei hā aadšē ohē mli; * 17, 1; 28, 8. 4. † 17, 6.

12. ni šikpoṇ le ni miṇō-hā Abraham ke Isak le, bo maṇō-hā, ni oseši nī aaba ye ose le maṇō šikpoṇ ne mahā.

13. Ni Nyohmo *dšē ehō ye heni ekele wie ye le, ni ete ṇwei. * 17, 22.

14. Ni Iakob nō te eto okadi ye heni ekele wie ye le, ni efose wein ke mū efie nō. 28, 18. 19.

15. Ni Iakob wo heni Nyohmo kele wie ye le gbei ake Betel.

16. Ni amefā ke-dšē Betel, ni efē gbe kukuō ko nī amēšēo Efrat, keke ni Rahel bōi kōmō, ni efomō le he yawa hāle.

17. Ni eba mli ake, beni efomō le mli wa le, yōfōyō le kēle ake: Kāše gbeyei, ši obafo nū ekoṇ.

18. Ni eba mli ake, beni esusuma heṣ emli adšē ni ebu enā le, ewole gbei ake Benoni; ši etšē wole Benjamin.

19. Ni Rahel gbo, ni afūle ye Efrat nī dši Betlehem le gbe le masei. Mlka 5, 1.

20. Ni Iakob ke te to okadi ye esāṇ le nō; no dši Rahel sāṇ nō te ke-baši ṇmene.

21. Ni Israel nō-sie nō ni eyaši ebū le ye *Eder mō le segbe. * Mlka 4, 8.

22. Ni eba mli ake, beni Israel yō nakai šikpoṇ le nō le, *Ruben yin ete ni eke etšē nā Bilha le yawo; ni Israel nu. Agbene Iakob bihī le, ameyi nyohma ke enyo: * 49, 4.

23. Lea bihī dši Iakob kromobi Ruben, ke Simeon ke Levi ke Iuda ke Isakar ke Zebulon.

24. Rahel bii dši Iosef ke Benjamin.

25. Ni Bilha, Rahel weyō le, bii dši Dan ke Naftali.

26. Ni Zilpa, Lea weyō le, bii dši Gad ke Ašer. Menemei dši Iakob bii le nī efō ye Mesopotamia le.

27. Ni Iakob ba etšē Isak nō ye Mamre, ye Kiriāt-Arba nī dši Hebron le, heni Abraham ke Isak bato gbo ye le.

28. Ni Isak gbī le dši afi oha ke nyohmai-kpanyo.

29. Ni Isak *gbo kotokoto, ni egbo ni abua enā afata emei le ahe, beni etšō nūmo ni eye gbī pi le. Ni Esau ke Iakob, ebii le, bafūle. * 26, 8.

37. Ní Samla gbo, ni Saul ní dšę Re-
hobot ní kǎ fá lę he lę baye mantšę
yę ese.

38. Ni Saul gbo, ni Akbor bi Baal-
Hanan lę baye mantšę yę ese.

39. Ni Akbor bi Baal-Hanan lę gbo,
ni Hadar baye mantšę yę ese; ni eman
lę gbei dši Pau, ni enǎ gbei dši Mehe-
tabel ní dši Mezahab biyō Matred bi lę.

40. Ni Esau lumei yę amewekui kę
amedšęhei kę amegbeii anǎ lę agbeii ne:

Lumo Timna, lumo Alva, lumo Ietet,

41. lumo Oholibama, lumo Ela, lumo
Pinon,

42. lumo Kenaz, lumo Teman, lumo
Mibzar,

43. lumo Magdiel, lumo Iram. Menemei
dši Edom lumei lę yę amęšihlehei lę
anǎ yę šikpoń ní amená lę nọ. Lę dši
Esau ni dši Edombii atšę lę.

Yitso 37.

Ni Iakob hǐ ši yę etšę gbotō šikpoń
ni dši Kanaan šikpoń lę nọ.

2. Iakob weku lę he sane ne: Beni
Iosef yę afii nyonma kę kpawo lę, eke
enyemimei lę lęq tōi; ni oblanyo lę kę
etšę nǎmei Bilha kę Zilpa bii lę yọ,
ni ebatǎa nǒfǒń ní amęfeq lę he sane
ehǎa amętšę.

3. Ni Israel sumoq Iosef fę ebii lę
fę, edšake lę dši egbole mli bi, ni ekpe
atade wuyǎ fęfęo ko ehǎle.

4. Ni beni enyemimei lę na ake lę
amętšę sumoq fę enyemimei lę fę lę,
amęnyełę, ni amęnyęš amękełę awie yę
hedšęle mli.

5. Ni Iosef la lamō ko, ni edšadšę
etšō enyemimei lę, ni amęšǎ amęnyełę
fę tšutšǔ lę.

6. Ši ekęame ake: Nyeboa lamō ní mila
ne toi:

7. Ši na, womifimq nmǎkei yę nmō-
ši, ni na, mike lę te ši damq ši, ni na,
nyekei lę babole mike lę ni amękotole.

8. Ni enyemimei lę kęle ake: Aso
mantšę po okę ooye yę wonq ne? alo
ye obaye wonq ne? Ni amęnyełę fę
tšutšǔ lę yę elamōi lę kę ewiemoi lę ahewq.

9. Ni esǎ ela lamō kroko hǔ, ni egba

enyemimei lę, ni ekę: Na, mila lamō ko
ekoń, ni na, hǔlǔ kę nyontšęre kę nulamii
nyonma kę ekome bakotomi.

10. Ni beni egba etšę kę enyemimei lę,
etšę kǎ ehle, ni ekęle ake: Mǎ lamō ola
ne? Bęle kotomq mikę onye kę enyemimei
lę aabakotoō yę šikpoń?

11. Ni enyemimei lę bęle wo amemli,
ši etšę nǒ wiemo lę eto.

12. Ni enyemimei lę yin amete amętšę
tōi lę lę *yę Šekem. * 36, 18. 19.

13. Ni Israel kę Iosef ake: Nto onye-
mimei lę milę tōi yę Šekem? Ba ní ma-
tšǔo amęnǒ. Ni ekęle ake: Nami.

14. Ni ekęle ake: Ya ní oyakwe ake
onyemimei lę kę tōi lę yę dšogbǎń lo,
ni obakęmi. Kęke ni etšǔle kę-dšę *He-
bron dšō lę mli, ni eba Šekem. * 36, 27.

15. Ni nǔ ko nale, ni na, etšomlo yę
nǎ lę nọ; ni nǔ lę bile ake: Meni otaoq?

16. Ni ekę: Mǐtao minyemimei lę; mǐ-
kpao fai, tšǒmomii heni amęlęo amętōi lę yę.

17. Ni nǔ lę kę: Amedšę bie; ši minu
ake amękę: Nyehǎa woyaǎ Dotan. Ni
Iosef tiu enyemimei lę, ni eyanaame yę
Dotan.

18. Ni beni amęnale yę šonń ní enǎko
ebenkeame lę, amękpǎń eyi nọ ake amę-
agbele.

19. Ni amękękę amęhe ake: Na, lamōi
atšę lę baǎ.

20. Nohewq lę agbene nyebaǎ ni wq-
gbeale, ni wšęale wofǒa bui lę eko mli,
ni wokę: Kolo fǒń ko eyełę; ni wokwe
boni elamōi lę aate ahǎ.

21. Ni Ruben nu, *ni etao ni edšiele
yę amędeń, ni ekę: Nyekahǎa wogbeale!
* 42, 22.

22. Ni Ruben sǎ kęame ake: Nyeka-
ficia lá ši, ši nyenǒale nyeyawoa bu ní
yọ nǎ lę nọ ne mli, ni nyekataǎ ehe!
beni afe ní edšiele yę amędeń, koni
ekełę ayahǎ etšę ekoń.

23. Ni eba mli ake, beni Iosef šę enye-
mimei lę anǒ lę, amękplę etade ní dši
atade wuyǎ fęfęo ní ewo lę yę ehe, K.3.

24. ni amęmǒle ameyawo bu lę mli;
ši bu *flo ni, ni nu bę mli. * 1er. 38, 6.

25. Ni amęho amętrǎ ši ní amębaye
nii. Ni amęhole amęhǐnmeii anq amękwe,

19. Ni ete ši ete, ni eyadšie ehiehānō le efō ši, ni ekō ekūlafemo atade le ewo.

20. Ni Iuda nō tōkpakpobi le ehā ananyo Adulamnyo le ke-te, koni eyahe swabatōnii le ye yō le deñ; ši enaa yō le.

21. Keke ni ebi dšreibii le ake: Nēgbe yō adfamañ ní tá Enaim gbe le toi le yo? Ni amekē: Yō adfamañ ko be bie ne.

22. Ni ekū ese eba Iuda nō ekoñ, ni ekē: Minaale; ni asañ dšreibii le kē: Yō adfamañ ko be bie ne.

23. Ni Iuda kē: Hā ni eke-ya, koni woble akabagboi; na, mihā oke tōkpakpobi ne te, ni onaale.

24. Ni no se aafe nyōdši etē le eba mli ake abakē Iuda ake: Ošāyō Tamar eyabo adfamañ, ni asañ na, enā mūsū ye adfamañbō le mli. Ni Iuda kē: Akele adse kpo ke-ba, koni abašāle.

25. Ni beni akele dše kpo ba le, etšū ate ešānū le nō ayakēle ake: Nū mo nō ni dši nii ne le, le mike-nā mūsū le. Ni esā ekē: Kwemo ake ooyo mo nō ní dši wolonāsoomōnō ne ke ehe kpā ne ke tšo ne lo?

26. Ni Iuda yo ni ekē: Dšalo dšile fēmi, ake noni miñdōle mihāā mibi Šela le. Ni ehe esaa ehe doññ.

27. Ni beni še efomobe le, na, hādši yo emūsūñ.

28. Ni eba mli ake, beni efoō le, mokome dšie enine. Ni yōfoyō le mō mli, ni eke kpā tšuru fī enine le, ni ekē: Mone tšutšū ba.

29. Ni eba mli ake, beni esu enine le ekoñ le, na, enyemi le ba; ni ekē: Mēba otšere mli ke-ba ne? Ni awole Perez.

Mat. 1, 3.

30. Ni no se le enyemi le ní kpā tšuru le yo enineši le hū ba; ni awole Zera.

Yitso 39.

Ni ake Iosef *te Mizraim, ni Farao piafo-nyo ke eblafoi atšē Potifar ní dši Mizraim-nyo le hole ye Išmaelbii le ní keke ba dšei le adeñ.

* 37, 28.

2. Ni Iehowa ke Iosef ye, ni edši wabatšē, ni enuntšō Mizraimnyo le we eyo.

3. Ni enuntšō le na ake Iehowa keke ye, ni Iehowa hāa nofēno ni efeo le fereyo ye eden.

4. Ni Iosef hie ba nyam ye ehie, ni esūmoole, ni ewole onukpa ye ewe le nō, ni nofēno ní eyo le etu ewo eden.

5. Ni eba mli ake ke-dše beyino ni ewole onukpa ye ewe le ke nofēno ní eyo le nō le, Iehowa *dšō Mizraimnyo le we le ye Iosef hewo, ni Iehowa dšōmo ye ešīanii ke enmōšinii fē nō. * 30, 27.

6. Nohewo le etu enibii fē ni eyo le ewo Iosef deñ, ni ekwee enokonoko ake dša nii ní eyeo keke. Ni Iosef he ye feo ni ehie hū ye feo.

7. Ni nii ne ase le eba mli ake enuntšō nā le dšie ehie eka Iosef ekē: Okemi abawo!

Abēi 5, 3.

8. Ši ekplēē, ni ekē enuntšō nā le ake: Na, minuntšō kwee noni yo miden ye šia ne, ni etu nii ní eyo fē ewo miden;

9. mokomoko be ní fēmi ye šia ne, ni ekāmāāmi nokonoko, ake dša bo keke, edšake bo le enā dšio. Té aafe tēñ ní mafe efōñ kpetenkpale ni tamō neke ne, ní mafe eša maši Nyonmōñ?

2 Mose 20, 14.

10. Ni eba mli ake ehie Iosef ke wie-mo dāne, ši eboole toi ní ekele awo lo ebenkele.

11. Ni eba mli gbī le eko ake Iosef te šia le eyatšū enii, ni šia le bii le eko-eko be dšei.

12. Ni emō etade le mli, ni ekē: Okemi abawo! Ši ešī etade le ye eden, ni edšo foi ke-dše kpo.

13. Ni eba mli ake, beni ena ake ešī etade le ehāle ni edšo foi ete le,

14. etšē ešīabii le, ni ekēame ake: Nyebakwea noko, eyañō Hebrinyo ne ke-ba wōñō, koni ebaye wōhe feo. Eba miñō, ni ekemi abawo, ni mibo ke gbē wā;

15. ni eba mli ake, beni enu ake miwó migbē nō ni mibo le, ešī etade le ye miñō, ni edšo foi ke-dše kpo.

16. Ni enō etade le efō emasei ke-yaši beyino ni enuntšō le ba šia.

17. Ni edšadše neke wiemoi ne nonñ etšōle ake: Nyōññū Hebrinyo le ní oke-ba wōñō le ba ní ebaye mihe feo.

2. Ni na, tšínayei kpawo ní he yò
 ɔ ni amefífi fá kpo ké-dše fá le mli,
 ni ameyaye nii ye dfeiañ.

3. Ni na, tšínayei krokomei kpawo
 nĩ dše fá le mli dše kpo ye amese,
 amehe ye nyāhemò, ni ametrā lō, ni
 mebadamò tšínai krokomei le amasei ye
 ɔ le nā.

4. Ni tšínai ni he yò nyāhemò ni
 ametrā lō le ye tšínai kpawo ní he yò
 ɔ ni amefífi le. Keke ni Farao hie tšě.

5. Ni esā ewò ni ela ekon; ni na,
 abletšei kpawo ba tšo kome yi, eba
 kpokplō.

6. Ni na, abletšei kpawo ní noko be
 yi ni bokā kōyò egbiame keklē bakwē
 ye amese.

7. Ni abletšei kpawo ní noko be yi
 le mĩ abletšei kpawo ní eba kpokplō le.
 Ni Farao hie tšě, ni na, lamō ni.

8. Ni eba mli ake lebi le etšui bōi
 yeli ye emli, ni etšū ayatšé Mizraim
 wolohleloi ke nileloi fě ke-ba, ni Farao
 hadšadše elamō le etšōame; ši mokomoko
 be ni nyē tšō Farao šiši. Dan. 2, 2.

9. Keke ni dāwoloji anukpa le ke
 Farao wie ake: Mikai mitōmò nmenē.

10. Farao mli fū etšūdši le, ni ewomi
 tšūñ ye oblafoi atše le we le, miki abolo-
 šloloi anukpa le fě;

11. ni wola lamōi komei nyōñ kome
 mli, mi ke le, wola, mo ke elamō ke ešiši.

12. Ni oblanyo Hebrinyo ko ní dši oblafoi
 atše le tšūlo le kewò yò dšei; ni wo-
 dšadše wotšōle, ni etšōwò wolamōi le
 šiši, mofēmo bōni ela ehā le, nakai
 etšō šiši.

13. Ni eba mli ake, bōni edšadše šiši
 etšōwò le, nakai eba mli; mi le aňomi
 to migbehe ekon, ni le le asenle.

14. Keke ni Farao tšū ayatšé Iosef;
 ni amedšiele oyá ye bu leh ke-ba, ni
 etšeyi, ni etšake etade, ni eba Farao nō.

15. Ni Farao ké Iosef ake: Mila lamō
 ko, ni mokomoko be ní nyē šiši tšō; ni
 minu ní aké ye ohe ake kedši onu lamō
 ko le, onyēo šiši otšōo.

16. Ni Iosef here Farao nò ake: *No
 be mimli; Nyohmò aahā Farao hedšole
 betō.

* 40, 2.

17. Ni Farao dšadše etšō Iosef ake:
 Milamō le mli le, na, midamò fá le nā,

18. ni na, tšínai kpawo ní efífi ni he
 yò feo fá kpo ké-dše fá le mli, ni
 ameyaye nii ye dfeiañ.

19. Ni na, tšínai krokomei kpawo hū
 nyie amese ba, amenii ye mōbo ni amehe
 ye nyāhemò ni ametrātrā lō hū, ni mi-
 nako amenò pēñ ke tāñ ye Mizraim ši-
 kpon le nò fě.

20. Ni tšínai ni etrā lō ni amehe yò
 nyāhemò le ye kleñkleñ tšínai kpawo
 le ní efífi le.

21. Ni bení amebote amemūsūñ le, anaa
 ake ameyeame; ši moñ amehe ye nyāhe-
 mò lolo tamò tšutšu le noññ. Keke ni
 mihie tšě.

22. Ni misā mikwe ye milamō le mli,
 ni na, abletšei kpawo ba tšo kome yi,
 eba kpokplō.

23. Ni na, abletšei kpawo ní nii be
 yi, ní yò legelege, ni bokā kōyò egbiame
 keklē bakwē ye amese.

24. Ni abletšei legelegei le mĩ abletšei
 kpakpai kpawo le. Ni midšadše ene mitšō
 wolohleloi le, ši mokomoko enaa he eko
 ekēēmi.

25. Ni Iosef ké Farao ake: Farao lamō
 le ekomeñ. Nyohmò etšō Farao noni ebafe.

26. Tšínai kpakpai kpawo le afi kpa-
 won, ni abletšei kpakpai kpawo le hū
 afi kpawo ni; lamō le ekomeñ.

27. Ni tšínai kpawo ní etrā lō, ní he
 yò nyāhemò, ní nyie amese ba le, afi
 kpawon, ni abletšei kpawo ní noko be
 yi ní bokā kōyò egbiame keklē le, hōmò-
 yeli afi kpawo ni.

28. Ene dši noni miké Farao ake noni
 Nyohmò bafe le, no edšie etšō Farao ne le.

29. Na, afi kpawo miba ní abaná ni-
 yenii babaō ye Mizraim šikpon le nò fě.

30. Ni no se le hōmoyeli afi kpawo
 baba, ni mei ahie aakpa nifále le fě nò
 ye Mizraim šikpon le nò; ni hōmò le
 aakpātā šikpon le hie.

31. Ni hōmò ní banyie se aba le hāñ
 ale nifále le doññ ye šikpon le nò;
 edšake enā bawa naakpa.

32. Ni noni akū lamō le abò he toi
 enyò ahā Farao le, ešiši dši ake Nyohmò

Ni Israel bii le ye mei ni ba able le ateh; edšake hōmq le eba Kašikpoñ le nō hū.

Ni Iosef dāi lumo ye šikpoñ le nō, chōq able ehāa šikpoñ le nō bii li Iosef nyemimei le ba, ni amēba-le, ni amēke amēhle bumq ši.

Ni Iosef na enyemimei le, ni eyo-ši efe ehe tamq mokpōñ ehāame, tutu ehle ewoame, ni ekēame ake: ne nyedše? Ni amēkē: Wōdše Kašikpoñ le nō wōba niyenii hemq.

Ni Iosef yo enyemimei le, ši ame neyoole.

Ni Iosef kai *lamōi le ní ela ye hewo le, ni ekēame ake: Sraloi dšinye! hōñ ne yayaiah kwemq nyeba. * 37, 5—9

Ni amēkēle ake: Dabi, minuntšo, niyenii hemq otšūdši ba.

Wōfē nū kome bii dšiwq; anōkwa-lšiwq, dšee sraloi dši otšūdši.

Ni ekēame ake: Dabi, ši šikpoñ yayaiah kwemq nyeba.

Ni amēkē: Otšūdši le nyemimei ma ke enyo ni, nū kome bii dšiwq Kanaan šikpoñ le nō; ni na, gbekē e wōtše hō amrō ne, ni mokome be.

Ni Iosef kēame ake: Enē mina ni nye ake: Sraloi dšinye le!

Noni akē-akpanye ši ne: Mina o akē nyedšeh biē nyeyah, dša nyeni gbekē le eba biē dā.

Nyetšūa nyeteñ mokome, ni eyahō nyemi le ke-ba; ni nye le aawonye , koni ahō-kpa nyewiemoi le aši e akē anōkwale ye nyemli lo; ke-dšee i le, mina Farao akē, sraloi dšinye!

Ni ewoame tšūñ gbīl etē.

Ni gbīl ní dši gbīl etē le Iosef kēame Nyefea enē, ni nyeyi anā wala; ši e miše Nyohmq gbeyei.

Kē anōkwafoi dšinye le, nyehāa afīa nyemimei le ateh mokome awoa heni nye tšūñ ye le; ši nye le, hōmq ní yo lai le hewo le, nyeyahōa able le ke-yaš; ni nyekē nyenyemi gbekē le abaš

, no akē-ana nyewiemoi le anōkwale, nyekagboi. Ni amēfe nakai.

Ni amēkēkē amēhe ake: Lēlēñ, e fō ye wōnyemi le hewo, akē-ni

wōna haomq ní esusuma hao, ní ekpawo fai āhū ni wōboo toi le; nohewo ni neke haomq ne eba wōno ne. Lal. 50, 21.

22. Ni Ruben hereame nō akē: Ani mikēēnye akē: Nyekafea gbekē le eša ko, ni nyeboo toi? Agbene na, elá ši abio ne! 37, 21. 22.

23. Ši ame le amēlee akē Iosef enu noni amēkē le; edšake nādšielo dšieo amenā.

24. Ni etšó ehe ke-dše amenō ni eyafó; ni ekū ese eba amenō ekoñ ni ekeame bawie; ni edšie Simeon ye ameteñ, ni efile ye amēhle.

25. Ni Iosef fá akē awo amenibii le amli able obōbō, ni akē mofēmo šika akū se awo ekotoku mli ekoñ, ni ahāame gbeno niyenii. Ni afe nakai ahāame.

26. Ni amenō amēble le amētere amētedšii le, ni amēdše dšei amete.

27. Ni beni ameteñ moko fēne ekotoku nā ní ebahā etedši niyenii ye tōhe le, ena ešika le, ni na, ekā nō ye ekotoku le mli.

28. Ni ekē enyemimei le akē: Akē mišika le ekū se ehāmi, ni na, eye mikotoku le mli po. Ni amētšui fá ni amēkwēkwē amēhe ke hekpokpomq, ni amēkē: Meni Nyohmq fewo ne?

29. Ni amēba amētše Iakob hō ye Kanaan šikpoñ le nō, ni amēbagbale nii ní afeame le fē akē:

30. Nū le ní dši šikpoñ le nō nuntšo le tutu ehle ewowq, ni ebuwq šikpoñ le sraloi.

31. Ni wōkēle akē: Anōkwafoi dšiwq, wōdšee sraloi;

32. nyemimei nyohma ke enyo dši wōtše bii le; mokome be, ni gbekē le ye wōtše hō amrō ne ye Kanaan šikpoñ le nō.

33. Ni nū le ní dši šikpoñ le nō nuntšo le kēwq akē: Enē mañō-le akē anōkwafoi dšinye: nyešla nyenyemimei le ateh mokome nyehāami, ni hōmq ní yo nyešlai le hewo le nyehōa niyenii ke-yaš,

34. ni nyeyahōa nyenyemi gbekē le ke-ba, no dāni male akē dšee sraloi dšinye, ši anōkwafoi dšinye, koni madšie nyenyemi le mahānye, ni nyeye dšra ye šikpoñ ne nō.

35. Ni eba mli akē, beni amēdšie amēkotokui le amli nii le, na, mofēmo šika

Ni ekē: Hedšole ahānye; nyekašea i! Nye-Nyohmō lē kē nyetšē Nyo-
e ehā nyeto ahū yē nyekotokui lē
nyešika lē ešē midē. Ni edšie *Si-
ebahāame. * 42, 24.

Ni nū lē kē hīl lē ba Iosef we lē,
ahāame nu, ni *amefo amenādši
ni ehā amētedšii lē anii. * 18, 4.

Ni amesā nikēnii lē ameto Iosef
ini eba fane lē, edšake amenu ake
ye nii yē dšei.

Ni beni Iosef ba šia lē, amēkē ni-
ni amehle lē bahāle yē šia lē, ni
to ši yē ehle.

Ni ebiamē boni ameyo, ni ekē: Ani
ē nūmo lē *ni nyetši etā lē yē
ān lo? Ani eyē dšēn lolo? * 42, 13.

Ni amēkē: Otšūlo, wotšē lē, eyē
ān, eyē dšēn lolo. Ni *amemāmō
tšō ši, ni amēkotolē. * 37, 7. 9

Ni ehole ehīmeii anō ni ena enyemi
amin, enye mūsūn bi lē, ni ekē:
yemi gbekē lē ni nyetši etā nye-
lē nē? Ni ekē: Nyohmō adšōo, mibi!
Ni Iosef he fe oyā, edšake emūsūn
yē enyemi lē hewo, ni ētao heko
yē, ni eyabote esētšūn, ni eyafó
iei.

Ni efō ehle ni edšē kpo, ni emia
ni ekē: Nyeke niyenii abamāmōa ši!

Ni amēkē enō bamā ši eyimū kē
hū amenō yimūyimū, kē Mizraimbii
lē yeo nii lē hū anō yimūyimū;
lē Mizraimbii kē Hebribii kaa nine
nii, edšake Mizraimbii *mihī nō.

* 46, 34. 2 Mose 8, 26.

Ni akeame batrá ehle, kromobi lē
onkpa gbenā, ni gbekē hū yē egbekē
; ni hīl lē anā kpe amehle ni amē-
wē amehleān kē kpe.

Ni edšieo nii kē-dšēo ehle ehāa-amē;
enyamin nō lē fē amēteñ mofēmo
enumō. Ni amenu noko ni amēkele
mišē. * Hag. 1, 6.

Yitso 44.

efā ešia lē nō onukpa lē ake: Wo
akotokui lē amlī niyenii obōbō,
ameanyē amētēre, ni onō mofēmo
ofō nō yē ekotoku lē mli;

2. ni mikpulu ni dši midfiētei kpulu
lē okē-fata able šika lē he ofō nō yē gbekē
lē kotoku lē mli. Ni efe boni Iosef kē lē.

3. Ni lebi, beni hīe gble pē, awo hīl
lē agbē kē amētedšii lē.

4. Beni amēdšē kpo yē mā lēn ni
amešeko šonh heko lē, kēkē ni Iosef kē ešia
lē nō onukpa lē ake: Te ši, ni otīu gbo-
mei lē, ni kē oninaame lē, kēmoame ake:
Menihewo nyeke efōn to ekpakpa nā-
dšian nē?

5. Té enē mli minuntšō nuō dā yē,
ni esā eke-klaā? Nyefe efōn ake nyefe
nakai lē!

6. Ni beni eyaninaame lē, enō neke
wiemoi nē nonh ekēame.

7. Ni amēkēle ake: Mēhewo minuntšō
wieo neke nē? Kpaō, otšūdši nyēn neke
noko afe!

8. Na, šika lē ni wōna dfere nō yē
wōkotokui lē amlī lē wōkē-dšē Kanaan
šikpon lē nō tō *wōbahāo; té aafe tēn
mō nī wōdšū dfiētei lo šika yē onuntšō
weñ? * 43, 22.

9. Otšūdši nē atēn mofēmo deñ ni
aana yē lē, hā egbo, ni wō hū wōtšōmō
minuntšō nyódši.

10. Ni ekē: Agbēnē nyehāa afea boni
nyekē lē. Mofēmo deñ ni aana yē lē,
eetšō minyōn, ni nye lē sō ko wulañnye.

11. Kēkē ni amehle fe oyā ni amētotō
amēkotokui lē amemāmō ši, ni amēfēne-
fēnē amēkotokui lē anā.

12. Ni ebōi taomō kē-dšē onukpa lē nō
ni eyagbe nā yē gbekē lē nō; ni ayana
kpulu lē yē Benjamin kotoku lē mli.

13. Kēkē ni *amegblagbla amehle atadei,
ni amēteñ mofēmo wō edšatšū etēre etedši,
ni amēkū amesē kē-ba mā lēn. * 37, 29.

14. Ni Iuda kē enyemimeī lē ba Iosef
we lē, edšake eyē dšēi lolo, ni amēba-
bumō ši yē ehle.

15. Ni Iosef kēame ake: Meni pam nyefe
nē? Ani nyelee ake gbomo nī tamōmi
lē ele klamō?

16. Ni Iuda kē: Meni wōbakē minuntšō?
Mē wiemo wōbawie? Alo té wōbadšie
wōnā tēn? *Nyohmō ena otšūdši anōša
lē. Na, wōtšōmō minuntšō nyódši, wō kē mo
dē nī ana kpulu lē yē lē fē. * 42, 21. 22. Yaf. 1, 14.

i malèo ye dšei; edšake efe hōmo enumo lolo, koni okaye ohia, bo ke mei fē ni oyo.

Ni na, nyehle tua, ni minyemi nin hū hie tua ake midientše miwio ke minabu ne.

Ni nyeyagbaā mitše minumnyam niyo ye Mizraim ke nibii fē ní le, ni nyehe afea oyá ní nyeke abaā bie.

Ni eho egbē enyemi Benjamin kue fō, ni Benjamin hū fō fie ekue nō. Ni esā efōfō enyemimeí le fē nā, efie amēnō; ni no sē le enyemimeí wie.

Ni anu sane ne ye Farao we le Iosef nyemimeí eba! Ni Farao ke le ná he miše.

Ni Farao kē Iosef ake: Kēmo onye le ake: Noni nyefe ne: nyetērea oi le adšatsui, ni nyeyiañ ke-yaā šikpoñ le nō,

ni nyeyañña nyetše ke nyebii ke nyebaā minō, ni mahānye Mizraim šikpoñ le nō nikpakpai, ni nyeaye le nō fō le.

Ni bo le afāo ake: Noni nyefe ne: filii ke-dšea Mizraim šikpoñ le hāa nyebii ke nyenāmei, ni nye-nyetše ke-baā.

Ni asañ nyekadia nyenibii ase; ši n šikpoñ mū le fē nō nikpakpai nōh.

Ni Israel bihiñ le fe nakai. Ni Iosef filii, take boni Farao fāle le, ni gbenō niyenii.

Ni ehā amēfē wulamō atade kome-ši Benjamin le, ehāle dšietei kuhai-etē ke wulamō atadei enumo.

Ni etše le, nii ní emādšele ne: nyoñma ni tēre Mizraim nibii i, ke tedšiyei nyoñma ní tēre abolo ke niyenii, ní ake-yahā i eke-nyie gbe le.

Leke ni ewo enyemimeí le agbe ni fie nō; ni ekēame ake: *Nyekaya-gbe le nō! * 42, 21.

Ni amēdše Mizraim, ni amēba amētše nō ye Kanaan šikpoñ le nō,

Id Testament.

26. ni amēbakēle ake: Iosef ye dšeiñ lolo, ni le eyeo lumo ye Mizraim šikpoñ le fē nō. Ni efe šikplikpi, edšake ehe-ame eyee.

27. Ni amēkēle Iosef wiemoi fē ni ekē-ame wie le. Ni beni ena filii le ní Iosef hā ake-bale nō le, amētše Iakob he tšele.

28. Ni Israel kē: Efā; mibi Iosef ye dšeiñ lolo! Mate mayakwe ehie dāni magbo. 46, 30.

Yitšo 46.

Ni Israel fā ke enibii fē ní eyo, ni eba *Beeršeba, ni ebašā afole ehā etše Isak Nyoñmo le. * 26, 23—25.

2. Ni Nyoñmo kē Israel ye nyōñ ninā mli ake: Iakob, Iakob! Ni ekē: Nami!

3. Ni ekē: Midši Mawu, otše Nyoñmo le; kāše Mizraim yā gbeyei, ši mahā otšō dšeiñmañ kpetenkle ye dšei.

4. Mi miko aate Mizraim, ni miko asā aaba ekoñ; ni Iosef ke enine aakpla ohñmeii afie nō.

5. Ni Iakob wó ehe nō ye Beeršeba; ni Israel bihiñ le nō amētše Iakob ke amēñamei ke amēbii ametrá filii le ní Farao hā ake-bale nō le amli.

6. Ni amēñō amēkoloji ke amenibii ní amená ye Kanaan šikpoñ le nō le, ni amēba Mizraim, Iakob ke eseši le fē:

7. ebihñ ke ebihñ le abihñ, ebiyei ke ebii abiyei ke eseši fē eke-ba Mizraim le.

8. Ni Israelbii le ní ba Mizraim le agbeii ne: Iakob ke ebii le: Iakob kromobi Ruben. 2 Mose 6, 14—16.

9. Ni Ruben bii ne: Hanok ke Palu ke Hezron ke Karmi.

10. Ni Simeon bii ne: Iemuel ke Iamin ke Ohad ke Iakin ke Zohar ke Saul, Kanaanyō bi le.

11. Ni Levi bii ne: Geršon ke Kahat ke Merari.

12. Ni Iuda bii ne: Er ke Onan ke Šela ke Perez ke Zera. Ši Er ke Onan gboi ye Kanaan šikpoñ le nō. Ni Perez bii dši Hezron ke Hamul. 39, 3. 4. 29. 30.

13. Ni Isakar bii ne: Tola ke Puva ke Iob ke Šimron.

ni Iosef hã etšẽ ke enyemimeĩ le he, ni ehãame šikpoñ ni atšõ ame-Mizraim šikpoñ le heni hĩ fẽ fẽ ni ameses šikpoñ le nọ, take boni efãle le.

ni Iosef *hãa etšẽ ke enyemimeĩ etšẽ we le fẽ niyenii ye amebii nã. * 45, 11.

ši niyenii be šikpoñ le nọ heko-edšake hõmọ le nã ewa naakpa, raĩm šikpoñ le ke Kanaan šikpoñ boi ke hõmọ.

Ni Iosef bua šika fẽ ní ana ye m šikpoñ le nọ ke Kanaan šikpoñ ni amekẽ-bahe ñmã le nã, ni Iosef a le ba Farao we le.

ni beni šika tã ye Mizraim šikpoñ ke Kanaan šikpoñ le nọ le; Mizraim fẽ ba Iosef ñõ ni amebakẽ: nii woye! ši mēhewo ni ookwe ogboi, ake-ni wošika etã hewo le? Ni Iosef kẽ: Ní nyešika etã ne, nyekoloi nyehãa, ni mahãnye ye oi le anã.

ni amekẽ amekoloi le bahã Iosef, ef hãame niyenii enõ-tšake okpoñoi ni ke tšinakui ke tedšii, ni ehãame i ekẽ-he amekoloi fẽ nakai afi le. heni nakai afi le ho le, ameba enõ ní dšĩ enyo le nọ, ni amebakẽle ake: tẽh wonuntšõ ake wošika ke kui le fẽ etã, ni ake-ba wonuntšõ leko nokonoko ye wonuntšõ hĩle ake dšã wogbomotšei ke woši-

lēhewo ookwe ni wogboi, woke on? Ñõ niyenii ohewo ke wošikpoñ ni woke wošikpoñ le atšõmọ Farao, ni ohãwo dũmonii, koni woyi ala, ni wokagboi, ní wošikpoñ le fõ amanfõ.

ni Iosef he Mizraim šikpoñ le fẽ Farao; edšake Mizraimnyo-fẽ-Mizraim-ĩ ešikpoñ, edšake hõmọ le efẽame; ni šikpoñ le tšõ Farao ñõ ne. ni efãmofãmọ mei le eto mädši le e-dšẽ Mizraim kpokpai le anãgbẽhe ne ke-yaši nãgbẽhe kroko le nọ. Ñã osofoi le aĩ on le keke ni edšake osofoi le ye gbẽnã ko ní

Farao hãa-ame, ni amegbenã ni Farao hãa-ame le ameyeo; nohewo le amehõõ amẽšikpoñ le.

23. Keke ni Iosef kẽ mañ le ake: Na, mihenye ke nyešikpoñ le ñmene gbi ne mihã Farao; na, nyedũmonii ne, ní nyedũ ye šikpoñ le nọ.

24. Ni aaba mli ake, kẽ eba le, nyeaño mlidšai enumọ mli ekome nyehã Farao, ni mlidšai edfẽ aatšõmọ nyedientšẽ nyenõ, ni nyedũ eko ye nyeñmõdši amlĩ, ni nyeye eko, ni nyebii ke nyewebii hũ aye eko.

25. Ni amekẽ: Ohere woyiwala! Hã ní wõhĩe aba nyam keke ye wonuntšõ hĩle, ni wootšõmọ Farao nyódši.

26. Ni Iosef ñõ enẽ efe akpo efõ ši ye Mizraim šikpoñ le nọ ke-baši ñmene, ake Farao aňõ mlidšai enumọ mli ekome, dšã osofoi le ašikpoñ le keke tšõõ Farao ñõ.

27. Ni Israel hĩ Mizraim, ye Gošen šikpoñ le nọ, ni amenánã šikpõdši ye nọ, ni amefofoi, ni *ameyi fá babaõ.

* 46, 3. 2 Mose 1, 7. 12.

28. Ni Iakob ye afi nyõnma ke kpawo ye Mizraim šikpoñ le nọ; bẽle afi abo ní Iakob ye dšĩ afi oha ke nyõnmaiedfẽ ke kpawo.

29. Ni Israel be šẽ ní ebagbo, ni etšẽ ebi Iosef ni ekẽle ake: Kedši agbene ši mihĩe eba nyam ye ohĩe le, mikpao fai ní *oke onine abahọ mĩfuọ šiši, ni okemi aye ye mlihĩle ke anokwayeli mli, ni okafũmi ye Mizraim; * 24, 2.

30. ši kẽ mikẽ mitšemeĩ le yawo le, owómi ke-dšẽ Mizraim, ni oyafũmi ye *amefũhe le. Ni ekẽ: Mafe boni okẽ le.

* 25, 9. 10; 49, 29—32.

31. Ni ekẽ: Kãmi kitã! Ni ekãle kitã. Ni Israel mã eyi ši ye sãtšõ le yiten.

Yitso 48.

Ni sãdši ne ase le eba mli ake abakẽ Iosef ake: Na, otšẽ he miye. Ni enõ ebihĩ enyo, Manase ke Efraim, efata ehe ke-te.

2. Ni ayakẽ Iakob ake: Na, obi Iosef mĩba onõ. Ni Israel wadšẽ ehe ete ši etã sãtšõ le nọ.

8. Iuda, bo oyi onyemimeì le aadšie! Onine aakā ohenyeloì akue; otšebii le aakotoð. 4 Mose 10, 14. Kods. 1. 1. 2.

9. Dšata binū dši Iuda; mīlelo nō ete ši ke-dše, mibi. Ēkoto ši, ēbu ši tamō dšata, tamō dšatayō; namo aawo ehie la? 4 Mose 23, 24. Kpods. 5, 5.

10. Mantšetšo edšen Iuda deñ, ni nōyelitšo hā edšen enādši atēñ, ke-yaši beyino ni mo nō ni dši le aaba, ni le toi mā-dšimādši le aabo.

4 Mose 24, 17. 1 Kron. 5, 2; 28, 4. Heb. 7, 14.

11. Eefi etedšibi ehmo weintšo ke ete-dšiyō bi hū ehmo weintšonine; eke wein aafō etade he, ni ehebo le eke weinyibii amli la aafō he. Ios. 4, 18.

12. Ehiñmeii tšuo fō ke wein, ni enyā-nyōdši yeo futā ke fufo.

13. Zebulon *aahī ši ye nšonā, ni le-dši-atōhe eche ši ye, ni eke Zidon aadše hāšū. * Ios. 19, 10—16.

14. Isakar le, tedši ni wuiāñ esa dšile, ni ebuo ši ye koloì atšūi atēñ;

15. ni ena ake hedšōmō nō, ni šikpon le nō hū ye feo; ni eba ekōñ ši etēre, ni etšō tšūlo ni tšuo onia.

16. Dan aakodšo eman tamō Israel akutšei le eko. Kods. 13, 26.

17. Ni Dan aatšō onūfū ni ble gbe nō, enāñkā ni kā tempon nō, ni kōo okpo-to nanetšitši, ni enotálo le kpaā gbēo ese.

18. Iehowa, owalaheremo le gbe mikweo ne! Lal. 119, 166. Hab. 2, 3.

19. Gad le, tai asafo aatuale; ši le moñ cewo asafo le foi.

20. Ašer le, *fō dši eniyenii, ni ehāa mantšemei adokōdokonii. * Ios. 19, 24—31.

21. Naftali le, ofrote ni he yo oyá ni, ni ewieo wiemoi ke nōmōi. Kods. 4, 6—10.

22. Iosef le, tšo ni woq yibii ni, nu ni bañ he tšo ni woq yibii ni, ni enidši le kwōlōo gbogbo. Hos. 13, 15.

23. Gāitšēloì efele nidōnii, ametšērēle, ni amewale yi.

24. Ši egāi le emli wa kpēññ, ni enidši ke ekōdši ahe ye oyá, edše Iakob kākālo le deñ, edše tōkwelo ni dši Israel tšē le gbei amli,

25. edše otšē Mawu le nō ke moni dši Ofe le nō, le eeye ebua, ni cedšōo

ke dšōmōi ni dše nwei ye yiteñgbe, ke dšōmōi ni dše bu ni yo šiši le mli, ke fufo dšōmōi ke fomohe dšōmōi.

26. Otšē dšōmōi le teke miblemabii adšōmōi le, ke-yaši nāno goñkpoi le ahū-sūi anō tō; ameaba Iosef yiteñ, ke le ni dši enyemimeì le atēñ le *Nazirnyo le yiteñ pampamso! * 45, 8.

27. Benyamin le, klañ ni yo hahāha ni; eeye emilelo lebi, ni gbeke le eedša nomhōnii le amli. Kods. 20, 26. 1 Sam. 9, 1. 2.

28. Menemei fē dši Israel akutšei nyo-nma ke enyo le, ni noni ametše keame wie ni ehō-dšōame ne; dšōmō ni sa mo-fēmo le, no eke-dšōle.

29. Ni ewoame kitā, ni ekēame ake: Ababua minā ayaši mimei le anō; nye-fūami nyefataā mitšemei le ahe ye *tekplo ni yo Hebron, Hitnyo le, abō leñ le mli, * 23, 16—20; 47, 30.

30. ye tekplo ni yo Makpela abō le mli, ye Mamre hie, ye Kanaan šikpon le nō le mli, noni Abraham he ke abō le ye Hebron, Hitnyo le, deñ, ni ehō-fe ledientše efūhe le.

31. Dšei amefū *Abraham ke enā Sara ye; dšei amefū †Isak ke enā Rebeka ye, ni dšei mifū Lea hū ye. * 25, 9. † 35, 29.

32. Abō le ke tekplo ni yo mli le ahe ye Hetbii le adeñ.

33. Ni beni Iakob ewo ebii le akitā egbe nā le, ebua enādši anā efie sā le nō, ni ehō emumo ehā, ni abua enā aši emei le anō.

Yitso 50.

Ni Iosef ho bu etše hie, ni efō *efie eno, ni efō enā. * 46, 4.

2. Ni Iosef fá etšūdši tšofātšemei le ake amewo etše tšofā; ni tšofātšemei le wo Israel tšofā.

3. Ni aye gbli nyonmai-edse ahāle; edšake nakai gbli ayeo ahāa mei ni awoq-ame tšofā le. Ni Mizraim fōle gbli nyo-nmai-kpawo.

4. Ni beni efōmō gbli le eho le, Iosef ke Farao we le bii le wie ni ekē: Agbene kedši mihie eba nyam ye nyehie le, mikpanye fai, nyewoa Farao toi nō ake:

MOSE WOLO NÍ DŠI ENYO

NÍ ATŠÉOLE EKSODO LE.

Yitso 1.

Ni Israel bihi ní kẹ Iakob ba Mizraim lẹ * agbẹii nẹ; mofẹmo kẹ ewe: * 1 Mose 46, 8.

2. Ruben, Simeon, Levi kẹ Iuda,

3. Isakar, Zebulon kẹ Benyamin,

4. Dan kẹ Naftali, Gad kẹ Ašer.

5. Ni susumai * fẹ ní dšẹ Iakob hẹ mli dši susumai nyonmai-kpawo; ši Iosef yẹ Mizraim momo. * 1 Mose 46, 27.

6. Ni * Iosef kẹ enyemimeí lẹ fẹ kẹ nakai yinobii lẹ fẹ gboi. * 1 Mose 50, 26.

7. Ni Israelbii lẹ fofoi, ni amefere babaō, ni ameyi fá, ni amená hewalẹ naakpa dientšẹ, ni ameyi šikpoñ lẹ nọ tọ. Bof. 7, 17.

8. Agbenẹ mantšẹ hẹ ko bate ši yẹ Mizraim ni lee Iosef.

9. Ni ekẹ emanbii lẹ akẹ: Nyekwea, Israelbii aman lẹ yi efá ni amená hewalẹ hū fẹwọ.

10. Nyebaā, nyehāa wokeame ayea tš mli, koni ameyi akafá ni ebaba mli akẹ, kẹ ta ko bate ši lẹ, ní amẹ hū amẹ-yafata wohenyeloi lẹ ahe ní amẹkẹwọ twu ni amemifá kẹ-ndšẹ šikpoñ lẹ nọ!

11. Nohewọ lẹ ametotō nitšumọ nọ kweloi yẹ amenọ, koni amẹkẹ * nitšumoi ni wa awaame yi. Ni amemāmọ nitō-mādši, Pitom kẹ † Rameses, amehā Farao. * 1 Mose 15, 18. † 1 Mose 47, 11.

12. Ši babaō ní amẹwašame yi lẹ, babaō ní ameyi fáa ní amefereọ dši no, ni ametšui suọ Israelbii lẹ anọ.

13. Ni Mizraimbii lẹ hie Israelbii lẹ nyódšiahlemọ šei,

14. ni nyódšiahlemọ šei ní amẹkẹ-hie-amẹ yẹ sū kẹ ntayā femọ kẹ nmōši ni-

tšumọ srotói fẹ mli lẹ, hā amedšenhile dšẹ ametšine.

15. Ni Mizraim mantšẹ lẹ kẹ Hebriyei-foyei, ní ameten mokome gbẹi dši Šifra ní mokome hū gbẹi dši Pua lẹ,

16. akẹ: Kẹ nyete Hebriyei lẹ afomọ ní nyena yẹ fomọ-sēi lẹ nọ akẹ binūñ lẹ, nyegbeale, ši kedši biyōñ lẹ, ehī ši.

17. Ši yeifoyei lẹ yaše Nyonmọ gbeyei, ni amefee boni Mizraim mantšẹ lẹ kẹame lẹ, ši amehere gbekēbiihī lẹ ayiwala.

18. Ni Mizraim mantšẹ lẹ tšẹ yeifoyei lẹ ni ekẹame akẹ: Mēhewọ nyefe nakai ni nyehere gbekēbiihī lẹ ayiwala lẹ?

19. Ni yeifoyei lẹ kẹ Farao akẹ: Edšake Hebriyei lẹ tamọ Mizraimyei, ši amẹ lẹ, ameyẹ kamkam, ni beni yōfoyō lẹ kẹ ešẹọ amēñō lẹ, amefo momo.

20. Nohewọ lẹ Nyonmọ to yeifoyei lẹ edšūrō. Ni mañ lẹ yi bafá ni amená hewalẹ naakpa.

21. Ni eba mli akẹ ní yeifoyei lẹ še Nyonmọ gbeyei hewọ lẹ, ehā amefere.

22. Kẹkẹ ni Farao wo emanbii lẹ fẹ akpọ akẹ: Binū-fē-binū ní aafọ lẹ, nyeya-šẹalẹ nyefōa fá lẹ mli, ši biyō-fē-biyō lẹ, nyehāa eyi anāa wala!

Yitso 2.

Ni nū ko dšẹ Levi we lẹ ni eyawẹ Lewi biyō ko. 6, 20.

2. Ni yō lẹ ná mūsū, ni efọ binū; ni beni ena akẹ * ehe yẹ fẹo lẹ, ehōlẹ etē nyódšī etē. * Bof. 7, 20. Heb. 11, 28.

3. Ni beni enyēlẹ etē doññ lẹ, ewo adā adeka ko ni ehō sūñ-amā kẹ tšon-

ke lakob Nyohmo le. Keke ni Mose tshi ehle; edšake eše gbeyei ake eekwe Nyohmo. *Mat. 22, 32.

7. Ni Iehowa ke: Na mina amanehulu ni miman ni yo Mizraim le naa le, ni ameblo mo ni ameblo ye amekplalo le ahle le minu, edšake mile amenidoni le. *2, 23.

8. Ni mikpleke ši mibadšieame ye Mizraimbii le adeh. ni mafame ke-dše nakai šikpon le no ke-ya šikpon kpakpa ni da, šikpon ni fufo ke wo hoo ye no le no, Kanaanbii ke Hitbii ke Amorbii ke Perizbii ke Hivbii ke Iebusbii le agbehe le.

9. Ni agbene, na, Israelbii le ablomo le eše mino, ni misa mina haomo ni Mizraimbii haoame le;

10. nohewo le agbene ba, ni matšuo Farao no, koni oyadšie miman, Israelbii le, ke-dše Mizraim.

11. Ni Mose ke Nyohmo ake: *Namo dšimi, ni mate Farao no ni mayadšie Israelbii le ke-dše Mizraim?

* 4, 10. Ies. 6, 5. 8. Ier. 1, 6.

12. Ni ekē: Edšake miko aahi ši; ni ene aatšo okadi ahao ake mi mitšuo: Ke oyadšie man le ke-dše Mizraim keba le, nyeabadša Nyohmo ye gon ne no.

13. Ni Mose ke Nyohmo ake: Na, mi le, ke mite Israelbii le ano, ni mikame ake: Nyetšemei a-Nyohmo le tšumi nyehō ne, ni amebimi ake: Te egbein? le, te mikame ten?

14. Ni Nyohmo ke Mose ake: *Midši moni midši. Ni ekē: Boni okē Israelbii le ne: Midši tšumi nyehō ne.

* Kpoda. 1, 4. 8.

15. Ni Nyohmo sa ke Mose ake: Boni okē Israelbii le ne: Iehowa, nyetšemei a-Nyohmo le ni dši Abraham Nyohmo ke Isak Nyohmo ke lakob Nyohmo le, tšumi nyehō ne; ene dši migbei ke-yaanano, ni ene *dši mikaimo ke-ya yinoi fe.

* 6, 2. 3. Ies. 42, 8.

16. Ya ni oyabua Israel onukpai le ana, ni okame ake: Iehowa, nyetšemei a-Nyohmo le, ni dši Abraham ke Isak ke lakob Nyohmo le, edšie ehe kpo etšomi, ni ekē: Sramo mibasanye, ni mina noni afeonye ye Mizraim le;

17. ni mikē ake: Madšienye ke-dše Mizraim amanehulu le mli ke-ya Kanaanbii ke Hitbii ke Amorbii ke Perizbii ke Hivbii ke Iebusbii le ašikpon le no, šikpon ni fufo ke wo hoo ye no le.

18. Ni ameabo ogbe toi, ni okē Israel onukpai le aya Mizraim mantše le no, ni nyeyakele ake: *Iehowa, Hebribii a-Nyohmo le kewo ebakpe; nohewo le wo mikpao fai, ha wonye gbil ete gbe ke-ya na le no, koni woyaša afole wohā Iehowa, wo-Nyohmo le. * 5, 1. 3.

19. Ši mi le mile ake Mizraim mantše le ehmenye gbe ni nyeya, dša ninešiwale na.

20. Ni makpa minine mli, ni miki minakpenii fe ni mafe ye dšei le atfia Mizraim nii, ni no se dani eeha nyeya.

21. Ni mahā neke man ne hie aba nyam ye Mizraimbii ahle, ni aaba mli ake, beni nyeate le, nyeyanle efo;

11, 2. 3; 12, 85. 88. 1 Mose 15, 14.

22. ši yō-fe-yō abala dšietšini ke šikani ke mamai ye ehgbomo ke ešlayō deh, ni nyekewowō nyebihl ke nyebiyei, ni nyekpakpa Mizraimbii ahe nii ke-ate.

Yitso 4.

Ni Mose here no ni ekē: Ši na, amehemi ameyen ni amebon migbe toi, edšake amekē ake: Iehowa edšieko ehe kpo etšoko.

2. Ni Iehowa kele ake: Meni yo ode le? Ni ekē: Tšo ni.

3. Ni ekē: Še ofo šikpon! Ni eše efō šikpon, ni etšo *onufu; ni Mose dšo foi ye ehle. * 7, 10.

4. Ni Iehowa ke Mose ake: Kpa online mli ni omō elei mli. Ni ekpa enine mli ni emole, ni etšo tšo ye eden.

5. Koni ameha ameye ake Iehowa, ametšemei a-Nyohmo le ni dši Abraham Nyohmo ke Isak Nyohmo ke lakob Nyohmo le, edšie ehe kpo etšo.

6. Ni Iehowa sa kele ake: Agbene no online ohō omīna! Ni ehō enine ehō emīna; ni beni edšiele, na, kpiti efie enine he futā tamō snō.

7. Ni ekē: Nō online owo omīna eko! Ni esā ehō enine ewo emīna, ni beni

3. Ni amekē: Hebribii a-Nyohmo le nɔwɔ ebakpe; nohewɔ le womikpao fai si ohā woya ni woyanyie gbii etē gbē tɔ-ya nā le nɔ, ni woyašā afole woha lehowa, wɔ-Nyohmo le, koni ekabatuawo kɛ gbēle-hela lo klante.

4. Ni Misraim mantse le kɛame ake: Mɛhewɔ bo Mose kɛ bo Aaron, nyetšio mañ le nitšumoi le agbɛ? nyeyaš nyeyatšua nyenii!

5. Ni Farao sã kɛ: Na, agbene mañ le *yi efã momo ye šikpoñ le nɔ, ni nyehã amedšɔ ameha noññ ne! *1,7.12.

6. Ni nakai gbi le nɔ noññ le Farao wo mañ le kplaloi kɛ amenokwɛloi le akitã ake:

7. Nyekahãa mañ le dfei amehõ-fe ntayã le doññ tamɔ tšutšu le; amedientse ameya ni ameyabuabua dfei anã amehã ameha;

8. šì ntayã le ayikule ni amefe tšutšu le, nyehãa amefea nakai noññ, nyekatsɛa nɔ; šì amemife anihao, nohewɔ ni amɛbloq ake: Hã woya ni woyašā afole woha wɔ-Nyohmo le!

9. Ahã nitšumɔ le anyɛ gbomei le, koni atɔame ni amekabo yakawiemoi stoi!

10. Ni mañ le kplaloi le kɛ amenokwɛloi le dšɛ kpo ni ameyakɛ mañ le ake: Boni Farao kɛ ne: Mihãanye dfei doññ;

11. nyedientse nyeyaš nyeyataoa dfei ye befehe ni nyeana eko ye nyehãa nyeha; šì kɛle atšɛñ nyenitšumɔ le nɔ nokonoko.

12. Kɛkɛ ni mañ le gbɛ fã Misraim šikpoñ le nɔ fɛ, ni amɛbuabua gbetšeli anã amehõ-fe dfei.

13. Šì kplaloi le tšire ameyise amekɛ: Nyegbea nyedagbi nitšumoi le anã tamɔ be mli ni dfei yɔ le!

14. Ni ayi Israelbii le anokwɛloi ni Farao kplaloi le nõ-to amɛnɔ le ake: Mɛhewɔ ni nyɛ kɛ nɛnɛ fɛ nyegbee nyentayã ni atonye le anã tamɔ sã le?

15. Kɛkɛ ni Israelbii le anokwɛloi le ba ni amɛbablo : ro Fi o amekɛ: Mɛhewɔ okɛ otšɛ yeɔ ?

16. Ahã otšɛ adfei, ntayã le, amekɛ wofɛ dɔ kɛ; , ayi otšɛdšɛ le, tšɛ tšmɔ le d le.

17. Šì ekɛ: Hedšɔloi dšinye, hedšɔloi! nohewɔ nyekɛ ake: Hã woya ni woyašā afole woha lehowa le.

18. Agbene nyeyaš ni nyeyatšua nii; ni dfei le ahãanye, šì kɛle ntayã le ayikule nyefea nakai noññ!

19. Kɛkɛ ni Israelbii le anokwɛloi le na ake sane fõñ eyeame, edšake akɛame ake: Nyekatsɛa nyentayã le ni dšì nyedagbi nitšumɔ le nɔ gbikogbiko.

20. Ni beni amedšɛ Farao nõ amebaa le, amebanina Mose kɛ Aaron ni amɛdamɔ gbɛ le nɔ,

21. ni amekɛame ake: Iehowa aakwe ni ekodšɔ, edšake nyehã wofɛ *edšɛ fũ ewo Farao kɛ etšɛdšɛ le, ni nyehõ klante nyewo amedɛ ni amekɛ-gbewɔ. *1 Mose 84,80.

22. Šì Mose kũ esɛ ke-te Iehowa nõ ni ekɛ: Nuntšɔ, mɛba ofɛ mañ le efõñ neke? Mɛba otšumi ke-ba biɛ mɔ?

23. Šì kɛ-dšɛ beyinɔ ni miba Farao nõ ni mikelɛ bawie ye ogbei amli ne, efõñ mon efɛ mañ ne, ni dšiemɔ hũ odšieko oman le!

Yitso 6.

Ni Iehowa kɛ Mose ake: Kpãko obana noni mibafe Farao; edšake ninešiwale nã dani eehã ameya, *ni ninešiwale nã hũ dani eefieame ye ešikpoñ le nɔ. *11,1; 12,33.

2. Ni Nyohmo kɛ Mose wie, ni ekɛle ake: Midšɛ Iehowa le,

3. ni midšie mihe kpo mitšɔ Abraham kɛ Isak kɛ Iakob ake *Nyohmo Ofɛ le; šì migbei Iehowa le mihãko amɛle no. *1 Mose 17,1. 2 Mose 2,14.15.

4. Ni misã mihã mikpãnmɔ ni mikelame kpãñ le emã šì, ake mikel Kanaan šikpoñ le ni amebato gbɔ ye nɔ le aahãame. 1 Mose 12,7.

5. Ni misã minu Israelbii le ni Misraimbii le yeɔame nyõñ le akomoyeliblomɔ le, ni mikai mikpãnmɔ le.

6. Nohewɔ le kɛmɔ Israelbii le ake: Midšɛ Iehowa le, ni madšienye ye Misraim dšatšui le ašiši, ni maherenye kɛ-dšɛ amenyõnyeli le mli, ni nine ni akpã mli kɛ kodšomoi kplei mañ-kpõnye;

7. ni mañonye mafe midientse mimañ, ni matšɔ nye-Nyohmo, ni nyeale ake midšɛ

Ni Iehowa kē Mose kē Aaron ake:
Ké Farao kenye wie ake: Nyefea
enō ko le, no le kēmo Aaron ake:
otšo le, ni onō-fō ši ye Farao hie,
etšó šikpā. * 4, 3.

Ni Mose kē Aaron te Farao nō,
meŋe boni Iehowa efáame le; ni
n nō etšo le efō ši ye Farao kē
lāi le ahie, ni etšó šikpā.

Kēke ni Farao hū hā ayatšé nileloi
kūnyāyeloī le ke-ba; ni ame hū, ni
Mizraim woloñleloi le, ke amēnkū-
eli-nāi le fe nakai noññ.

* K. 22; 8, 7. 18. 19. 2 Tīm. 3, 8.

Ni amēten mofēmo nō etšo efō ši,
metšómo šikpāi; ši Aaron tšo le mī
šei le.

Ni awadše Farao tšui, ni ebooame
take boni Iehowa *ewie le. * 4, 21.

Ni Iehowa kē Mose ake: Farao
wa, ekplēē ni mañ le aya.

Ya Farao nō lebi; na, ēdše kpo
fā le nā, ni oyadamo fā le nā omēle,
io le ní tšó onōfū le kō ohie odē,
ni okēle ake: Iehowa, Hebribii le
onmo le, tšūmi onō ake mibakēo
*Hā ní mimañ le aya ní amēya-
mi ye nā le nō; ni na, okplēko ke-
bene. * 5, 1.

Boni Iehowa kē ne: Ene okē-ale
midši Iehowa le: na, mīke tšo ní
e ye midē ne batfa fā le mli nu le,
eetšó lá. * 4, 9.

Ni lōi ni yō fā le mli le aagboi,
le aaša, ni Mizraimbii le aanyañe
mli nu le numo.

Ni Iehowa kē Mose ake: Kēmo
n ake: Kō otšo le, ni okpā onine
ye Mizraim *nui le ke amēnudšōi
e amēfāi le ke amēkpākpoi le ke
nui ní bua ši le fē nō ní amētsómo
ni nu ni yō Mizraim šikpoñ le nō
e tšonibii ke tenibii amli le, aatšó
* Kpods. 11, 6.

Ni Mose kē Aaron fe boni Iehowa
e le, ni ewó etšo le nō, ni eke-tfa
i yō fā le mli le ye Farao kē etšūdši
le, ni fā le mli nu le fē tšó lá.

Ni lōi ní yō fā le mli le gboi,
le ša, ni Mizraimbii le nyēē fā le

mli nu le anu; ni lá soññ yō Mizraim
šikpoñ le nō fē.

22. Ni *Mizraim nkūnyāyeloī le ke ame-
nkūnyāyeli-nāi le fe nakai noññ. Ni
awadše Farao tšui ni ebooame toi, take
boni Iehowa ewie le. * K. 11.

23. Ni Farao kū ese ete ewe, ni ehāā
ene hū ata etšui mli.

24. Ni Mizraimbii le fē dšedše nubui ye
fā le hewohewo ní amēna nu amēnu,
edšake fā le mli nu le amēnyēē amēnu.

25. Ni beni Iehowa tfa fā le nō se le,
gbīl kpawo bafon.

Yitšo 8.

Ni Iehowa kē Mose ake: Ya Farao
nō ní oyakēle ake: Boni Iehowa kē ne:
*Hā mimañ le aya, ní amēyasúmomi!
* 5, 1.

2. Ni kēdši okplēē ní amēya le, na,
mīke kōkodenei bahao okpokpai le fē;

3. ni fā le aawo kōkodenei nyēñēnyē-
ñē, ni amēaba owe le ke osetšūñ ke osā
nō ke otšūdši awei ke omanbii le atēñ
ke oflōñōi amli ke omātšesei amli;

4. ni kōkodenei le aatūmo ke-ba bodien-
tše ke omanbii le ke otšūdši le fē nō tete.

5. Ni Iehowa kē Mose ake: Kēmo
Aaron ake: Kpā onine mli ke otšo le
ye nudšōi le ke fāi le ke kpākpoi le
anō, ni ohā kōkodenei atūmo ke-ba Miz-
raim šikpoñ le nō.

6. Ni Aaron kpā enine mli ye Miz-
raim nui le anō, ni kōkodenei le ba,
ni amēbaha Mizraim šikpoñ le hie fē.

7. Ni nkūnyāyeloī le ke amēnkūnyā-
yeli-nāi le fe nakai noññ, ni amēhā kō-
kodenei ba Mizraim šikpoñ le nō. 7, 11.

8. Kēke ni Farao tšé Mose kē Aaron
ni ekē: *Nyekpaā Iehowa fai, koni edšie
kōkodenei le ye mi ke mimañbii le anō,
ni mahā mañ le aya, koni amēyašā afole
amēhā Iehowa. * K. 28; 9, 28; 10, 17.

9. Ni Mose kē Farao ake: Bodientše
tšómo beyino ní mikpa fai mihāo ke otšūdši
ke oman le, koni adšie kōkodenei le ye
bo ke owe le, ní amēle ye fā le mli kēke.

10. Ni ekē: Wó. Ni ekē: Afe boni okē le,
koni oná ole ake *mokomoko be ní tamō
Iehowa wō-Nyommo le. * 9, 14; 15, 11.

6. Ni dšetšerenq le Iehowa fe nakai, ni Mizraimbii akoloi le fě gboi; ši Israel-ii akoloi le ateh ekomeflo gboo.

7. Ni Farao tšũ ayakwe, ni Israelbii le koloi le ateh ekomeflo gboko. Ši Farao wadše etšui, ni ehãã mañ le aya. * 4, 21.

8. Ni Iehowa kẹ Mose kẹ Aaron ake: Iyekpitia flõnõ mli lašinyanyera nye-ekoi obõbõ, ni Mose anõ-fã ñwei ye Farao hie,

9. ni eetšõ mlu ye Mizraim šikpoñ le nọ fě, ni eetšõ *asane ní fũo ni efleo ye gbomei kẹ koloi ahe ye Mizraim šikpoñ le nọ fě. * 5 Mose 28, 27.

10. Ni amekpiti flõnõ mli lašinyanyera e, ni amebadamọ Farao hie, ni Mose bõ-fã ñwei, ni etšõ *asane ní fũo ni efleo ye gbomei kẹ koloi le ahe.

*Kpoda. 16, 2.

11. Ni nkũnyäyeloi le nyěě Mose hie adamọ ye asane le hewo, edšake asanei le etšerẽ nkũnyäyeloi le kẹ Mizraimbii le fě.

12. Ni Iehowa wadše Farao tšui, ni eboocame toi, take bõni Iehowa kẹ Mose ewie le. 4, 21.

13. Ni Iehowa kẹ Mose ake: Te ši lebi mánkpa, ni oyadamọ Farao hie, ni ekẹle ake: Bõni Iehowa, Hebribii a-Nyonmọ le, kẹ ne: Hã mimañ le aya, koni ameyasumomi. 5, 1.

14. Kẹ-dšee nakai le mahã mihaomoi le fě aba bodientšẹ kẹ otšũdši le kẹ oman-bii le anọ. koni oná ole ake *mokomoko be ní tamomi ye šikpoñ le nọ fě. * 8, 10.

15. Edšake kũle benẹ mikpã minine mli mike gbẽle-hela etfao kẹ oman le nọ, ni afoõ ye šikpoñ le nọ ašẹ afõ momo.

16. Ši kẹle enẹ hewo mihã odamọ ši, koni madšie mihewale kpo matšõ, ni atši migbei atã ye dšeh fě. 7, 8; 14, 4. Rom. 9, 17.

17. Okã he õwó ohe nọ ye mimañ le nọ kẹ ake ohãã ameya.

18. Na, wọ aafe benẹ yinq le mahã *nyonmontei ní nã wa naakpa dientšẹ ašẹ ni anako nọ dã ye Mizraim kẹ-dšẹ gbi ní atole le kẹ-baši ñmone. * Hlob 38, 22

19. Nohewo le agbẹnẹ tšũ ní ayabua okoloi le kẹ nibii fě ní oyọ ye nãno

le anã kẹ-ba šia; ši gbomo-fě-gbomo kẹ kolo-fě-kolo ní aana ye nãno ní akele baa šia le, nyonmontei le aayiamẹ ni amegboi.

20. Ni Farao tšũdši le ateh moni yaše Iehowa wiemo le gbeyei le, ehã etšũdši kẹ ekoloi dšo foi kẹ-ba šia;

21. ši moni ebuu Iehowa wiemo le, eši etšũdši kẹ ekoloi ye nã le nọ.

22. Kẹke ni Iehowa kẹ Mose ake: Kpã onine mli kẹ-ya ñwei, koni nyonmontei aba Mizraim šikpoñ le nọ fě, ye gbomei anọ kẹ koloi anọ kẹ nãno bái fě nọ ye Mizraim šikpoñ le nọ.

23. Ni Mose kpã etšo le mli kẹ-te ñwei, ni Iehowa hã nyonmošimoi kẹ *nyonmontei ba, ni la tšě kẹ-nyie šikpoñ le; ni Iehowa hã nyonmontei ne ye Mizraim šikpoñ le nọ. * Kpods. 16, 21.

24. Ni nyonmontei le ne kẹ la ní tšoo plamplam ye nyonmontei le ateh, ni enã wa naakpa dientšẹ, bõni anako nọ dã ye Mizraim šikpoñ le nọ fě kẹ-dšẹ be mli ní etšõ mañ ne.

25. Ni nyonmontei le yi nibii fě ni yọ nãno ye Mizraim šikpoñ le nọ fě kẹ-dšẹ gbomei anọ kẹ-yaši koloi anọ, ni nyonmontei le kpātã nãno bái le fě ahie ni ekũmọ nãno tsei le fě.

26. Dša Gošen šikpoñ le nọ, heni Israelbii le yọ le kẹke ni nyonmontei le enee ye.

27. Kẹke ni Farao tšũ ayatšẹ Mose kẹ Aaron kẹ-ba, ni ekẹame ake: *Ene le mife eša; Iehowa le dšalo dšile, ši mi le mike mimañ le meifõdši dšiwọ. * 10, 16.

28. *Nyekpã Iehowa fai ní nyonmošimoi kẹ nyonmontei le akpa, ši efã, ni mahã nyeya ni nyehĩn ši doñn.

29. Ni Mose kẹle ake: Amrõ pe ni madše kpo ye mã leñ le, magbe minidši amli ye Iehowa hie, ni nyonmošimoi le ašẹ aafõ, ni nyonmontei le eko bañ doñn, koni oná ole ake dšeh le Iehowa nõ ni.

30. Ši mile ake bo kẹ otšũdši le, nyenako nyeše Iehowa Nyonmọ le gbeyei.

31. Ši odontí kẹ akoko le hie akpātã le; edšake akoko le ewo, ni odontí le hũ egba.

21. Ni Iehowa kẹ Mose akẹ: Kpá onine mli kẹ-ya nwei, koni duń awo yẹ Mizraim šikpoń lẹ nọ, duń kabiti.

22. Ni Mose kpá enine mli kẹ-te nwei, ni duń kpí wo yẹ Mizraim šikpoń lẹ nọ fẹ gbí etẹ;

23. mokomoko enaa enanyo, ni mokomoko etee ši yẹ egbehe gbí etẹ; ši dšeh hẹ hẹ Israelbii lẹ fẹ yẹ amehilehei lẹ.

24. Kẹkẹ ni Farao tšẹ Mose ni ekẹ: Nyeyaa ni nyeyasúmọ Iehowa; nyetoi kẹ nyetšinai lẹ kẹkẹ nyešla yẹ biẹ; nyebii lẹ hẹ kẹnye aya. *K. 10.

25. Ni Mose kẹ: Dša bo hẹ ohawọ gbẹ-afọlei kẹ ša-afọlei wọhẹ wọdẹ, ni woyaša wọhẹ Iehowa, wọ-Nyohmọ lẹ.

26. Ni wokoloi akui lẹ hẹ wọkẹ-miya, ni aših kokloto tete yẹ sẹ; ši nomei eko wọkẹ-yasúmọ Iehowa, wọ-Nyohmọ lẹ; ši wọdientšẹ wọlee noni wọkẹ-yasúmọ Iehowa, akẹ dša wọšẹ dšei fẹdā.

27. Ši Iehowa wadše Farao tšui, ni ekplẹš akẹ ameya. 4, 21.

28. Ni Farao kẹlẹ akẹ: Dše minọ ní oya! Kwe ohe ní ahi, ní okaba mihle doń; ši gbí nọ ní ona mihle lẹ, oogbo.

29. Ni Mose kẹ: Odšogbāń; mibań ohle doń!

Yitso 11.

Ni Iehowa kẹ Mose akẹ: Ešẹ amane-hālū kome ni mikẹ-baba Farao kẹ Mizraim nọ, ni no sẹ lẹ eehā nyedše biẹ nyeya; beni eehā nyefẹ nyeya kwra lẹ, no lẹ siemọ tete ebafienye kẹ-dšẹ biẹ.

2. Agbẹnẹ kpá owo mań lẹ toiań akẹ *nū-fẹ-nū kẹ yō-fẹ-yō abāla dšieteinii kẹ šikanii yẹ enanyo deń. *2, 21. 22.

3. Ni Iehowa hẹ mań lẹ hle ba nyam yẹ Mizraimbii lẹ ahle; ni asan Mose hẹ, gbomo wulu dientšẹ dšile yẹ Mizraim šikpoń lẹ nọ yẹ Farao tšūdšii lẹ kẹ mań lẹ hle.

4. Ni Mose kẹ: Bọni Iehowa kẹ ne: Nyōnteń lẹ madše kpo makpa Mizraim,

5. ni Mizraim šikpoń lẹ nọ *kromobii fẹ agboi, kẹ-dšẹ Farao kromobi lẹ ní taa eeti lẹ nọ lẹ nọ kẹ-yaši nyōńyō ní yọ wiẹ sẹ lẹ kromobi lẹ tete nọ, kẹ koloi akromobii fẹ! *1, 22.

6. Ni yāfó babaō aaba Mizraim šikpoń lẹ nọ fẹ, bọni enọ bako dā ni asan enọ bań doń;

7. ši Israelbii lẹ, šiflō tete tših elilei yẹ ameteń moko nọ kẹ-dšẹ gbomo nọ kẹ-yaši kolo nọ, koni nyaná nyele akẹ Iehowa *mīgbla Mizraim kẹ Israel teń. *9, 4. 26.

8. Kẹkẹ ni otšūdšii ne fẹ aakpleke ši aba minō, ni amebakotomi amekẹ: Dše kpo ní oya, bo kẹ mań lẹ fẹ ní yọ ošiši lẹ! ni no sẹ lẹ mate. Ni eke mlila dšẹ Farao nō kẹ-te.

9. Ni Iehowa kẹ Mose akẹ: Farao ebabońnye toi, koni minakpenii lẹ afá yẹ Mizraim šikpoń lẹ nọ.

10. Ni Mose kẹ Aaron fe neke nakpenii ne fẹ yẹ Farao hle; ši Iehowa *wadše Farao tšui, ni ehā Israelbii lẹ adše ešikpoń lẹ nọ aya. *4, 21.

Yitso 12.

(12, 1—28: Kwe 23, 15; 24, 18. 8 Mose 23, 5—14. 4 Mose 28, 16—26. 5 Mose 16, 1—8. 4 Mose 9, 1—14. 1 Kor. 5, 7.)

Ni Iehowa kẹ Mose kẹ Aaron yẹ Mizraim šikpoń lẹ nọ akẹ:

2. *Neke nyōń ne atšó nyōdšii ašiši-dšẹ ahānye, ni etšó ań mli kleńkleń nyōń ehānye. *12, 4.

3. Nyeke Israel asafo lẹ fẹ awiea akẹ: Nyōń ne nọ gbí noni dšii nyōńma lẹ ameteń mofemo ahō tōbi komekome yẹ ametšemei awei lẹ anā, šla-fẹ-šla lẹ tōbi kome.

4. Ši kẹdšii šla lẹ bii lẹ fáa hāa tōbi lẹ yeli lẹ, no lẹ eke ekutšońnyo moni šla tša enō nọ lẹ aye yẹ susumai lẹ ayifále nā; nyeteń mofemo akane mei ní fá hā tōbi lẹ yeli.

5. Ši nyehōa tōbi *ní kpa be ehe, nū ní eye ań, yẹ tōgwanteńi lo tōabotiai lẹ aten; *3 Mose 22, 20.

6. ni nyehō-to kẹ-yaši nakai nyōń lẹ nonń nọ gbí ní dšii gbí nyōńma kẹ edše lẹ nọ; ni Israel asafo mū lẹ agbegbēame gbekenāši.

7. Ni amehō lá lẹ eko amedikii šlai, heni amebaye yẹ lẹ, ašinatšei enyo lẹ kẹ yitehō lẹ. K. 13. 22.

8. Ni ameye lō lẹ nakai nyō leń nonń, ašā yẹ la mli, ni akẹ abolo akpiti kẹ fie ní dšō aye.

3. Ni amekē: Hebribii a-Nyohmo le kwewo ebakpe; n hewo le womikpao fai ni ohā woya ni ...yanyie gbī etē gbē kē-ya nā le nọ, ni woyašā afole wōhā Iehowa, wọ-Nyohmo le, koni ekabatnawo kē gbēle-hela lo klante.

4. Ni Misraim mantšē le kēame akē: Mēhewo bo Mose kē bo Aaron, nyetšlō mañ le nitšumoi le agbē? nyeyaš nyeyatšua nyenii!

5. Ni Farao sā kē: Na, agbene mañ le *yi efā momo ye šikpoñ le nọ, ni nyehā amedšō amēhe noññ ne! *1.7.12.

6. Ni nakai gbī le nọ noññ le Farao wo mañ le kplaloī kē amenokweloī le akitā akē:

7. Nyekabāa mañ le dfei amēñō-fe ntayāi le doññ tamō tšutšu le; amedientšē amēya ni ameyabuabua dfei anā amēhā amēhe;

8. Ši ntayāi le ayikule ni amēfe tšutšu le, nyehāa amēfea nakai noññ, nyekatšea nọ; šī amēmife anihao, nohewo ni amēbloq akē: Hā woya ni woyašā afole wōhā wọ-Nyohmo le!

9. Ahā nitšumō le anyē gbomei le, koni atqame ni amekabo yakawiemoi atoi!

10. Ni mañ le kplaloī le kē amenokweloī le dšē kpo ni ameyakē mañ le akē: Boni Farao kē ne: Mihāšnye dfei doññ;

11. nyedientšē nyeyaš nyeyataoa dfei ye bešēhe ni nyeana eko ye nyehāa nyehē; šī kēle atšēñ nyenitšumō le nọ nokonoko.

12. Kēkē ni mañ le gbē fā Misraim šikpoñ le nọ fē, ni amēbuabua gbetšeli anā amēñō-fe dfei.

13. Ši kplaloī le tšire ameyise amekē: Nyegbea nyedāgbī nitšumoi le anā tamō be mli ni dfei yō le!

14. Ni ayi Israelbii le anokweloī ni Farao kplaloī le nō-to amēno le akē: Mēhewo ni nyē kē nmenē fē nyegbee nyentayāi ni atonye le anā tamō sā le?

15. Kēkē ni Israelbii le anokweloī le ba ni amēbablō amewo Farao amekē: Mēhewo okē otšūdšī yeo neke?

16. Ahā otšūdšī adfei, šī ntayāi le, amekē wofe dō kē; ni na, ayi otšūdšī le, tšē tōmō le dšē oman le.

17. Ši ekē: Hedšōloī dšinye, hedšōloī! nohewo nyekē akē: Hā woya ni woyašā afole wōhā Iehowa le.

18. Agbene nyeyaš ni nyeyatšua nii; ni dfei le ahāšnye, šī kēle ntayāi le ayikule nyefea nakai noññ!

19. Kēkē ni Israelbii le anokweloī le na akē sane fōñ eyeame, edšakē akēame akē: Nyekatšea nyentayāi le ni dšī nyedāgbī nitšumō le nọ gbīkogbīko.

20. Ni beni amedšē Farao nō amēbaš le, amēbanina Mose kē Aaron ni amēdamō gbē le nọ,

21. ni amekēame akē: Iehowa aakwē ni ekodšo, edšakē nyehā wōhe *edšē fū ewo Farao kē etšūdšī le, ni nyenō klante nyewo amedē ni amēke-gbewo. *1 Mose 84.80.

22. Ši Mose kū ese kē-te Iehowa nō ni ekē: Nuntšō, mēba ofe mañ le efōñ neke? Mēba otšūmi kē-ba biē mō?

23. Ši kē-dšē beyino ni miba Farao nō ni mikelē bawie ye ogbei amli ne, efōñ moñ efeo mañ ne, ni dšiemō hū odšieko oman le!

Yitso 6.

Ni Iehowa kē Mose akē: Kpāko obana noni mibafe Farao; edšakē ninešiwale nā dāni eehā amēya, *ni ninešiwale nā hū dāni eefieame ye ešikpoñ le nọ. *11.1; 12.33.

2. Ni Nyohmo kē Mose wie, ni ekēle akē: Midšī Iehowa le,

3. ni midšie mihe kpo mitšō Abraham kē Isak kē Iakob akē *Nyohmo Ofe le; šī migbei Iehowa le mihāko amēle no. *1 Mose 17.1. 2 Mose 3.14.15.

4. Ni misā mihā mikpāñmō ni mikelē amē kpāñ le emā šī, akē mikelē Kanaan šikpoñ le ni amēbato gbo ye nọ le aahā-amē. 1 Mose 12.7.

5. Ni misā minu Israelbii le ni Misraimbii le yeqame nyōñ le akomoyeli-blomō le, ni mikai mikpāñmō le.

6. Nohewo le kēmō Israelbii le akē: Midšī Iehowa le, ni madšienye ye Misraim dšatšui le ašiši, ni maherenye kē-dšē amēnyōnyeli le mli, ni nine ni akpā mli kē kodšomoi kplei mañō-kpōnye;

7. ni mañōnye mafe midientšē mimāñ, ni matšō nye-Nyohmo, ni nyeale akē midšī

Ni Iehowa kē Mose ke Aaron ake: Ké Farao kenye wie ake: Nyefea nō ko le, no le kēmo Aaron ake: otšo le, ni onō-fō ši ye Farao hie, tšó šikpā. * 4, 3.

Ni Mose ke Aaron te Farao nō, neŋe boni Iehowa efáame le; ni nō etšo le efō ši ye Farao ke ši le ahie, ni etšó šikpā.

Keke ni Farao hū hā ayatsé nileloi kūnyāyeloj le ke-ba; ni ame hū, ni Mizraim wolohleloj le, ke amenkū-ali-nāi le fe nakai nohñ.

* K. 22; 8, 7. 18. 19. 2 Tim. 3, 8.

Ni ameten mofemo nō etšo efō ši, oetšómo šikpāi; ši Aaron tšo le mī lei le.

Ni awadše Farao tšui, ni ebooame ake boni Iehowa * ewie le. * 4, 21.

Ni Iehowa kē Mose ake: Farao wa, ekplēē ní mañ le aya.

Ya Farao nō lebi; na, edše kpo fā le nā, ni oyadamō fā le nā omēle, o le ní tšó onūfū le kō ohie odē, ni okēle ake: Iehowa, Hebribii le nōmo le, tšūmi onō ake mibakēo * Hā ní mimañ le aya ní ameyami ye nā le nō; ni na, okplēko ke bene. * 5, 1.

Boni Iehowa kē ne: Ene okē-ale nidši Iehowa le: na, mīke tšo ní ye midē ne batfa fā le mli nu le, etšó lá. * 4, 9.

Ni lōi ní yō fā le mli le aagboi, le aaša, ni Mizraimbii le aanyāne mli nu le numo.

Ni Iehowa kē Mose ake: Kēmo n ake: Kō otšo le, ni okpā onine e Mizraim * nui le ke amenudšōi e amefāi le ke amēkpākpoi le ke ni ní bua ši le fē nō ní ametšómo ni nu ni yō Mizraim šikpoñ le nō e tšonibii ke tenibii amli le, aatšó * Kpoda. 11, 6.

Ni Mose ke Aaron fe boni Iehowa le, ni ewó etšo le nō, ni eke-tfa yō fā le mli le ye Farao ke etšūdši le, ni fā le mli nu le fē tšó lá.

Ni lōi ní yō fā le mli le gboi, le ša, ni Mizraimbii le nyēē fā le

mli nu le anu; ni lá soññ yō Mizraim šikpoñ le nō fē.

22. Ni * Mizraim nkūnyāyeloj le ke ame- nkūnyāyeli-nāi le fe nakai nohñ. Ni awadše Farao tšui ni ebooame toi, take boni Iehowa ewie le. * K. 11.

23. Ni Farao kū esē ete ewe, ni ehāā enē hū ata etšui mli.

24. Ni Mizraimbii le fē dšedšē nubui ye fā le hewohewo ní amēna nu amēnu, edšake fā le mli nu le amēnyēē amēnu.

25. Ni beni Iehowa tfa fā le nō se le, gbīl kpawo bafon.

Yitšo 8.

Ni Iehowa kē Mose ake: Ya Farao nō ní oyakēle ake: Boni Iehowa kē ne: * Hā mimañ le aya, ní ameyasumomi! * 5, 1.

2. Ni kēdši okplēē ní amēya le, na, mīke kōkodenei bahao okpokpai le fē;

3. ni fā le aawo kōkodenei nyēñēnyē-ñē, ni amēaba owe le ke osetšūñ ke osā nō ke otšūdši awei ke omanbii le atēñ ke oflōñōi amli ke omātšesei amli;

4. ni kōkodenei le aatūmo ke-ba bodientšē ke omanbii le ke otšūdši le fē nō tete.

5. Ni Iehowa kē Mose ake: Kēmo Aaron ake: Kpā onine mli ke otšo le ye nudšōi le ke fāi le ke kpākpoi le anō, ni ohā kōkodenei atūmo ke-ba Mizraim šikpoñ le nō.

6. Ni Aaron kpā enine mli ye Mizraim nui le anō, ni kōkodenei le ba, ni amēbaha Mizraim šikpoñ le hie fē.

7. Ni nkūnyāyeloj le ke amenkūnyāyeli-nāi le fe nakai nohñ, ni amēhā kōkodenei ba Mizraim šikpoñ le nō. 7, 11.

8. Keke ni Farao tšē Mose ke Aaron ni ekē: * Nyekpañ Iehowa fai, koni edšie kōkodenei le ye mi ke mimañbii le anō, ni mahā mañ le aya, koni amēyašā afole amēhā Iehowa. * K. 28; 9, 28; 10, 17.

9. Ni Mose kē Farao ake: Bodientšē tšōmo beyino ní mikpa fai mihāo ke otšūdši ke oman le, koni adšie kōkodenei le ye bo ke owe le, ni amēfē ye fā le mli keke.

10. Ni ekē: Wó. Ni ekē: Afe boni okē le, koni oná ole ake * mokomoko be ní tamō Iehowa wō-Nyohmo le. * 9, 14; 15, 11.

li dšetšerenq le Iehowa fe nakai, raimbii akoloi le fě gboi; ši Israeloloi le ateh ekomeflo gboo.

Ni Farao tšũ ayakwe, ni Israelbii le le ateh ekomeflo gboko. Ši Farao e etšui, ni ehãã mañ le aya. * 4, 21.

Ni Iehowa kẹ Mose kẹ Aaron ake: itia flõnõ mli lašinyänyera nye-obõbõ, ni Mose anõ-fã ñwei ye hie,

ni eetšõ mlu ye Mizraim šikpoñ ě, ni eetšõ *asane ní fũo ni efleq umei kẹ koloi ahe ye Mizraim ši-le nọ fě. * 5 Mose 28, 27.

Ni amekpiti flõnõ mli lašinyänyera amebadamọ Farao hie, ni Mose ñwei, ni etšõ *asane ní fũo ni ye gbomei kẹ koloi le ahe.

*Kpoda. 16, 2.

Ni nkũnyäyeloi le nyẽẽ Mose hie ye asane le hewo, edšake asanei ẽrẽ nkũnyäyeloi le kẹ Mizraimbii

Ni Iehowa wadše Farao tšui, ni ne toi, take boni Iehowa kẹ Mose e. 4, 21.

Ni Iehowa kẹ Mose ake: Te ši naakpa, ni oyadamọ Farao hie, ni ake: Boni Iehowa, Hebribii anọ le, kẹ ne: Hã mimañ le aya, ameyasumomi. 5, 1.

Kẹ-dšee nakai le mahã mihaomoi le bodientšẹ kẹ otšũdši le kẹ oman-anọ. koni oná ole ake *mokomoko tamomi ye šikpoñ le nọ fě. * 8, 10.

Edšake külẹ bene mikpã minine ike gbẽle-hela etsao kẹ oman le i afoõ ye šikpoñ le nọ ašẹ afõ

Ši kẹle enẹ hewo mihã odamọ ši, madšie mihewale kpo matšõo, ni igbei atã ye dšeh fě. 7, 8; 14, 4. Rom 9, 17. Okã he owó ohe nọ ye mimañ le ake ohãã ameya.

Na, wó aafe bene yinq le mahã muntei ni nã wa naakpa dientšẹ i anako nọ dã ye Mizraim kẹ-dšẹ atole le kẹ-baši ñmene. * Hiob 38, 22

Nohewo le agbene tšũ ní ayabua le kẹ nibii fě ní oyọ ye nãno

le anã kẹ-ba šia; ši gbomo-fě-gbomo kẹ kolo-fě-kolo ní aana ye nãno ní akele baa šia le, nyonmontei le aayiamẹ ni ameagboi.

20. Ni Farao tšũdši le ateh moni yaše Iehowa wiemo le gbeyei le, ehã etšũdši kẹ ekoloi dšo foi kẹ-ba šia;

21. ši moni ebuu Iehowa wiemo le, eši etšũdši kẹ ekoloi ye nã le nọ.

22. Kẹkẹ ni Iehowa kẹ Mose ake: Kpã onine mli kẹ-ya ñwei, koni nyonmontei aba Mizraim šikpoñ le nọ fě, ye gbomei anọ kẹ koloi anọ kẹ nãno bai fě nọ ye Mizraim šikpoñ le nọ.

23. Ni Mose kpã etšo le mli kẹ-te ñwei, ni Iehowa hã nyonmošimoi kẹ *nyonmontei ba, ni la tšě kẹ-nyie šikpoñ le; ni Iehowa hã nyonmontei ne ye Mizraim šikpoñ le nọ. * Kpoda. 16, 21.

24. Ni nyonmontei le ne kẹ la ní tšoo plamplam ye nyonmontei le ateh, ni enã wa naakpa dientšẹ, boni anako nọ dã ye Mizraim šikpoñ le nọ fě kẹ-dšẹ be mli ní etšõ mañ ne.

25. Ni nyonmontei le yi nibii fě ní yọ nãno ye Mizraim šikpoñ le nọ fě kẹ-dšẹ gbomei anọ kẹ-yaši koloi anọ, ni nyonmontei le kpātã nãno bai le fě ahie ni ekũmo nãno tšei le fě.

26. Dša Gošen šikpoñ le nọ, heni Israelbii le yọ le kẹkẹ ni nyonmontei le enee ye.

27. Kẹkẹ ni Farao tšũ ayatšẹ Mose kẹ Aaron kẹ-ba, ni ekẹame ake: *Enẹ le mife eša; Iehowa le dšalo dšile, ši mi le mike mimañ le meifõdši dšiwọ. * 10, 16.

28. *Nyekpã Iehowa fai ni nyonmošimoi kẹ nyonmontei le akpa, ši efã, ni mahã nyeya ni nyehĩñ ši doññ.

29. Ni Mose kẹle ake: Amrõ pe ní madše kpo ye mã leñ le, magbe minidši amli ye Iehowa hie, ni nyonmošimoi le ašẹ aafõ, ni nyonmontei le eko bañ doññ, koni oná ole ake dšeh le Iehowa nõ ni.

30. Ši mile ake bo kẹ otšũdši le, nyenako nyeše Iehowa Nyonmo le gbeyei.

31. Ši odontí kẹ akoko le hie akpātã le; edšake akoko le ewo, ni odontí le hũ egba.

21. Ni Iehowa kẹ Mose ake: Kpá onine mli kẹ-ya nwei, koni duh awo ye Mizraim šikpon le nọ, duh kabiti.

22. Ni Mose kpá enine mli kẹ-te nwei, ni duh kpi wo ye Mizraim šikpon le nọ fẹ gbii etě;

23. mokomoko enaa enanyo, ni mokomoko etee ši ye egbehe gbii etě; ši dšeh hě hā Israelbii le fě ye amehilehei le.

24. Kẹkẹ ni Farao tšé Mose ni ekẹ: Nyeyaa ní nyeyasúmọ Iehowa; nyetoi kẹ nyetšinai le kẹkẹ nyešla ye bie; *nyebii le hū kẹnye aya. *K. 10.

25. Ni Mose kẹ: Dša bo hū ohāwọ gbě-afolei kẹ šā-afolei wọhle wọdě, ní woyašā wọhā Iehowa, wọ-Nyonmọ le.

26. Ni wokoloi akui le hū wọkẹ-miya, ni aših kokloto tete ye sẹ; ši nomei eko wọkẹ-yasúmọ Iehowa, wọ-Nyonmọ le; ši wọdientšẹ wọlee noni wọkẹ-yasúmọ Iehowa, ake dša wọšẹ dšei fědā.

27. Ši Iehowa wadše Farao tšui, ni ekplěš ake ameya. 4, 21.

28. Ni Farao kẹle ake: Dše minọ ní oya! Kwe ohe ní ahi, ní okaba mihle doh; ši gbi nọ ní ona mihle le, oogbo.

29. Ni Mose kẹ: Odšogbān; mibañ ohle doh!

Yitso 11.

Ni Iehowa kẹ Mose ake: Efe amane-kālū kome ni miki-baba Farao kẹ Mizraim nọ, ni no sẹ le eehā nyedše bie nyeya; beni eehā nyefě nyeya kwrā le, no le fiemọ tete ebafienye kẹ-dšẹ bie.

2. Agbene kpá owo mañ le toiañ ake *nū-fě-nū kẹ yō-fě-yō abāla dšieteini kẹ šikani ye enanyo deñ. *A. 21. 22.

3. Ni Iehowa hā mañ le hle ba nyam ye Mizraimbii le ahle; ni asañ Mose hū, gbomo wulu dientšẹ dšile ye Mizraim šikpon le nọ ye Farao tšūdšii le kẹ mañ le hle.

4. Ni Mose kẹ: Boni Iehowa kẹ ne: Nyōnteñ le madše kpo makpa Mizraim,

5. ni Mizraim šikpon le nọ *kromobii fě agboi, kẹ-dšẹ Farao kromobi le ní taa ešii le nọ le nọ kẹ-yaši nyōnyō ní yọ wię sẹ le kromobi le tete nọ, kẹ koloi akromobii fě! *I. 22.

6. Ni yáfó babaō aaba Mizraim šikpon le nọ fě, boni enọ bako dā ni asañ enọ bañ doh;

7. ši Israelbii le, šiflō tete tših elilei ye ameteñ moko nọ kẹ-dšẹ gbomo nọ kẹ-yaši kolo nọ, koni nyaná nyele ake Iehowa *mīgbla Mizraim kẹ Israel teñ. *9, 4. 26.

8. Kẹkẹ ni otšūdšii ne fě aakpleke ši aba minō, ni ameabakotomi ameakẹ: Dše kpo ní oya, bo kẹ mañ le fě ní yọ ošiši le! ni no sẹ le mate. Ni eke mlila dšẹ Farao nō kẹ-te.

9. Ni Iehowa kẹ Mose ake: Farao ebaboñnye toi, koni minākpenii le afā ye Mizraim šikpon le nọ.

10. Ni Mose kẹ Aaron fe neke nākpenii ne fě ye Farao hle; ši Iehowa *wadše Farao tšui, ni ehāš Israelbii le adše ešikpon le nọ aya. *4, 21.

Yitso 12.

(12, 1—28: Kwe 23, 15; 34, 18. 3 Mose 23, 5—14. 4 Mose 28, 16—25. 5 Mose 16, 1—8. 4 Mose 9, 1—14. 1 Kor. 5, 7.)

Ni Iehowa kẹ Mose kẹ Aaron ye Mizraim šikpon le nọ ake:

2. *Neke nyōñ ne atšó nyōdšii ašiši-dšẹ ahānye, ni etšó aš mli kleñkleñ nyōñ ehānye. *12, 4.

3. Nyeke Israel asafo le fě awiea ake: Nyōñ ne nọ gbi noni dšii nyōñma le ameteñ mofěmo añō tōbi komekome ye ametšemei awei le anā, šia-fě-šia le tōbi kome.

4. Ši kẹdšii šia le bii le fāā hāā tōbi le yeli le, no le eke ekutšonnyo moni šia tša enō nọ le aye ye susumai le ayifále nā; nyeteñ mofěmo akane mei ní fá hā tōbi le yeli.

5. Ši nyenōa tōbi *ní kpa be ehe, nū ní eye aš, ye tōgwanteñi lo tōabotiai le ateh; *3 Mose 22, 20.

6. ni nyenō-to kẹ-yaši nakai nyōñ le noññ nọ gbi ní dšii gbi nyōñma kẹ edšẹ le nọ; ni Israel asafo mū le agbegbame gbekenāši.

7. Ni amenō lá le eko amediki šiai, heni amebaye ye le, ašinatšei enyo le kẹ yiteñō le. K. 13. 22.

8. Ni ameye lō le nakai nyō leñ noññ, ašā ye la mli, ni ake abolo akpiti kẹ fie ní dšōọ aye.

Mizraimbii lẹ *tšire mañ lẹ yi se, he afe oyá ní amedše šikpoñ lẹ e amekē: Wofē womigboi! * 6, 1.

mañ lẹ hole amemāi ní náko i amefimo amemātšesei lẹ amemamai amli, ni amekē-tfia amem-

Israelbii lẹ fe boni Mose ekē-
i *amebāla dfiēteinii ke šikanii
ye Mizraimbii lẹ ateh; * 11, 2
Iehowa hā mañ lẹ hie ba nyam
imbii lẹ ahie, ni amehāame nii
la lẹ; ni amekpakpā Mizraim-
iii. 3, 21.

Israelbii lẹ yin ke-dše Rameses
kot, hñ nanenonyieloi aafe mei
i-ekpa, soro gbekēbii hñ.

futufutugbomei babaō hñ fata
te, ke tōi ke tšinai babaō dientše
ameñō mā lẹ ní amekē-dše Miz-
amešā akpiti kakai; edšake
lšake Mizraimbii lẹ fieame ni
mē, ni amesāko niyenii amē-
nyiemō lẹ hñ.

be ni Israelbii lẹ ke-hi ši ye
lẹ feq *afi ohai-edse ke nyo-
* 1 Mose 15, 13.

eba mli ye afi ohai-edse ke
etē lẹ nāgbē mli, nakai gbī lẹ
eba mli ake Iehowa tai lẹ fē
aim šikpoñ lẹ nọ.

hewo ni ayeo neke nyōñ ne ake
gbīdšūrō lẹ, dši dšiemō ní edšie-
še Mizraim šikpoñ lẹ nọ lẹ; ene

ni sa ake ayeole gbīdšūrō ahāa
e Israelbii lẹ fē ateh, ye ameseši

Iehowa ke Mose ke Aaron ake:
he akpo ne: Mokpoñ ko mo-
akaye eko.

mofemo nyōñ ni ake šika hele
ketia dāni eye eko.

ni bahi nyenō ke apāfonyo hñ
o.

fē-šia aye enō; ake lō lẹ eko
po ye šia lẹ, *ni asan nyekadfaa
eko. * Ioh. 19, 36.

ael asafo lẹ fē afe nakai.

ke moko ebatoō gbō ni etao
Hehō lẹ ehāa Iehowa lẹ, hā

aflo ehñ lẹ fē ketia, fēdā ní eba ni eba-
ye, ni eetšō tamō moko ni afole ye ši-
kpoñ lẹ nọ; ši fōlō ko fōlō ko akaye
eko.

49. Mla kome akā ši ahā moni dši mañ-
nyo ke moni batonye gbō. 8 Mose 24, 22.

50. Ni Israelbii lẹ fē fe nakai, boni
Iehowa wo Mose ke Aaron kitā lẹ, na-
kai amefe.

51. Ni eba mli ake nakai gbī lẹ nọ
noññ lẹ Iehowa dšie Israelbii lẹ ke-dše
Mizraim šikpoñ lẹ nọ ye ametai lẹ anā.

Yitso 13.

Ni Iehowa ke Mose wie ni ekē:

2. *Kromobii fē, nofēno ní gbleo mūsū
nā ye Israelbii lẹ ateh lẹ, gbomo dšio,
šla kolo dšio, femoame kronkron ohāmi;
ši minōñ. * 4 Mose 8, 17, 18; 18, 15. Luk. 2, 23.

3 Ni Mose ke mañ lẹ ake: Nyekaia
neke gbī ne ní nyedše Mizraim, ye nyó-
dši awe lẹ; edšake ninešiwale nā Ie-
howa dšienye ke-dše dšei: nohewo lẹ
nyekayea māšanii.

4 Nmene gbī ne nyemidše Mizraim,
ye Abib nyōñ ne nọ. 12, 2.

5. Nohewo lẹ kedši Iehowa keo yaše
Kanaanbii ke Hitbii ke Amorbii ke Hiv-
bii ke Iebusbii lẹ ašikpoñ lẹ, šikpoñ ní
fufo ke wò hoq ye nọ ní ekā *otšemei
lẹ akitā ake eenō-hāo lẹ, nọ lẹ, hā aba
mli ake dšámō ni oke-dšále ye nyōñ ne
nọ ne. * 1 Mose 17, 8.

6. Gbñ kpawo oye akpiti, ši gbī ní
dši gbī kpawo lẹ Iehowa gbīdšūrō ni.
12, 15. 16.

7. Gbñ kpawo lẹ fē lẹ aye akpiti,
ni akana māša abolo ko ye onō lo māša
ko ye okpokpai anọ hekoheko. 1 Kor. 5, 8.

8. Ni otši tā otšō obi ye nakai gbī lẹ
nọ ake: Noni Iehowa fe hāwo, beni wq-
dšeo Mizraim lẹ, hewo wofeo ene.

9. Ni etšō *okadi ehāo ye odē, ke
kaimonō hñ ye ohñmeii ateh, koni Ie-
howa mla lẹ akā odāñ; edšake nineši-
wale nā Iehowa dšieo ke-dše Mizraim.
* 5 Mose 6, 8; 11, 18.

10. Nohewo lẹ dā afi lẹ ye neke akpo
ne nọ ye ebe lẹ mli.

11. Nohewo lẹ, beni Iehowa keo eba
Kanaanbii lẹ ašikpoñ lẹ nọ, boni ekā

te Mizraimbii ni nyenaã ñmẽne ne,
aname donã ke-ate nãno.

Iehowa bawu ahãnye, ši nye
yefea diññ!

* Mose 1, 30. 2 Kron. 20, 15. Ies. 30, 15.

Ni Iehowa kẹ Mose akẹ: Měba
otšéomi? Kẹmọ Israelbii le ní
amehie.

Ši bo le wó otšo le nọ, ni okpá
mli ye nşo le nọ ní ogba mli,
Israelbii le anyie šikpon gbñ nọ ke-
şo le teñ.

Ši mi le, na, mibawadše Mizraim-
atşui, ni amęanyie amese, * ni mawo
nyam ye Farao ke eta mü le fě
ilii ke ekponiatşemei le anọ. * K. 4.

Ni ke miwo mihie nyam ye Farao
ilii ke ekponiatşemei le anọ le,
Mizraimbii le aaná ale akẹ midši Ie-
le.

Ni Nyonmo bofo le ní nyie Israel
hie le gbla ehe ši, ni eyanyie amę-
ni atatu kutü le hũ dşe amehie, ni
mo amesegbe, * 13, 21.

ni eyadše Mizraim ta le ke Israel
teñ; ni atatu ní woo duñ ni, ši
le ekpeo; nohewo le nyō leñ fě
enemei nyěě abenke menemei.

Ni Mose kpá enine mli ye nşo le
ni Iehowa hã bokã koyo ní nã wa
nakai nyō leñ fě, ni nşo le ho
, ni ehã nşo le tşó šikpon gbñ,
le mli gba.

Ni Israelbii le nyie šikpon gbñ nọ
şo nşo le teñ, ni nui le mãmọ ši tamọ
bo ye ameninedşürö ke amebekuian.
4, 23. Ies. 11, 15. 16. 1 Kor. 10, 1. Heb. 11, 29.

Ni Mizraimbii le tiuame, ni amę-
amese ke-te nşo le teñ, Farao okponoi
ilii ke ekponiatşemei le fě. 15, 19.

Ni eba mli akẹ lebi bũbe le mli
howa tşó la ke atatu kutü le mli
te Mizraim ta le, ni ehao Mizraim ta le;
* Lal. 24, 17; 104, 22.

ni efãmọ amęfilii le anãdši, ni ewo-
hedşramọ; ni Mizraimbii le kẹ: Nye-
wodşoa foi ye Israelbii le ahie;
te * Iehowa kẹ Mizraim miwu mi-
e! * K. 14. Lal. 64, 10.

Ši Iehowa kẹ Mose akẹ: Kpá online
ye nşo le nọ, koni nui le akũ se

aba Mizraimbii le ke amęfilii ke amę-
kponiatşemei le anọ!

27. Ni Mose kpá enine mli ye nşo le
nọ, ni beni dşe tşere lebi le, nşo le kũ
se ke-baho ekoñ, ni Mizraimbii le dşo
foi amęke nşo le bakpe; ni Iehowa şere-
ame efie nşo le teñ.

28. Ni nui le kũ amese ba, ni amę-
baha Farao filii ke okponiatşemei ke eta
mü le fě ní tiuame ke-ba nşo le mli le
nọ; efę ameteñ mokome tete po.

29. Ši Israelbii le nyie šikpon gbñ
nọ ke-tşó nşo le teñ, ni * nui le tşó gbogbo
ye ameninedşürö ke amebekuian. * K. 22.

30. Neke Iehowa fe ehre Israel yiwala
nakai gbñ le ke-dşe Mizraimbii le aden;
ni Israel na Mizraimbii le ní amegboi
amedfere nşo le nã.

31. Ni Israel na nine wulu ní Iehowa
nõ-tşó Mizraim le; ni mañ le še Iehowa
gbeyei, ni amęhe Iehowa ke * etşülo Mose
ameye. * 19, 9. 2 Kron. 20, 20.

Yitşo 15.

Keke ni Mose ke Israelbii le * la neke
lala ne amehã Iehowa, ni amękẹ: Mala
mahã Iehowa, edşake ewo ehie nyam;
okpono ke enotáló le etşireame efie
nşon. * Kpoda. 15, 3.

2. * Mihewale ke lala dşı Iehowa, ni
etşó miyiwalaheremo. Le dşı mi-Nyonmo,
ni madşie eyi; mitşę Nyonmo ni, ni ma-
wo ehie nyam. * Lal. 118, 14. Ies. 12, 2.

3. Iehowa le, * tawulo ni; † Iehowa dşı
egbei. * 14, 14. Lal. 46, 10. † 3, 15.

4. Farao filii le ke eta le elō ewo
nşon; efiliatşemei ní ahala le hũ aşiname
ye Nşo-tşuru leñ;

5. bu kwonkwon le etşĩ amęnọ; amę-
şiu ke-te šişi tamọ te.

6. Iehowa, oninedşürö le hie eba nyam
ye hewale nã; Iehowa, oninedşürö le
etşere henyelo le mli.

7. Ogbodşę le nã sonñ obutu mei ní
te ši woö le; otşü omlila le ke-ba, eşã-
ame * tamọ gbetşelii. * Ies. 47, 14.

8. Ogügö mli mumọ le akẹ-bua nui
le anã; nşokei le mãmọ ši keikei, ni
bui le hũ fimọ ye nşo le tşuin.

Ni Mose sã kẹ ake: Gbeke le Ie-
bahanye lō ní nyeye, ni lebi le
nye abolo ní nyeye nyetōrō, edšake
a enu nyehūhūhūwiemoi le ni nye-
nyešiole le; wō le, namei dšiwō?
nyewie hūhūhū nyeši le, ši Ie-
ni.

Ni Mose kẹ Aaron ake: Kẹmō
bii asafo mū le fě ake: Nyetšia
a Iehowa hie; edšake enu nye-
hūwiemoi le.

Ni eba mli ake, beni Aaron kẹ
bii asafo mū le fě wie le, amekwe
nọ gbẹ, ni na, Iehowa * anumnyam
ye atatu le mli. * 4 Mose 12, 5; 14, 10; 16, 19.
Ni Iehowa kẹ Mose ake:

Minu Israelbii le ahūhūhūwiemoi
emoame ake: Gbekenāši le nyeaye
lebi le nyeaye abolo nyetōrō, ni
a nyele ake midši Iehowa, nye-
nọ le.

Ni eba mli ake gbeke mli le * tra-
ba, ni amebaha nsra len, ni lebi
nyō nsra le hewo ke-kpe. * 4 Mose 11, 31.
Ni beni bō le ni nyō le ekpla le,
nei kokrobii bibii dfere nā le nọ,
ibii tamō bō ní efi ye šikpon le nọ.
Ni beni Israelbii le na le, amekẹkẹ
ake: *Man ka* (Meni ne)? edšake
noni dši. Ni Mose kẹame ake:
ni Iehowa hanye ní nyeye le ne.
K. 4.

Kitā ní Iehowa wo ye he ne: Mo-
abua boni eeye nā, mofemo le *gomer*
ye nyesusumai le ayibō nā; nyeten
io akōlō ahā mei ní yō ebū le mli le.
Ni Israelbii le fe nakai; ni amē-
ā, meikomei kōlō pī, meikomei hū
iō.

Ni amekẹ *gomer* ka, ni * moni bua
le, enāā eko ye sẹ. ni moni bua
hū efẹle eko; mofemo kōlō boni
* 2 Kor. 8, 15.

Ni Mose kẹame ake: Moko akafẹ
i dše mīšere nọ. Mat. 6, 24. Luk. 11, 8.
Ši kẹle amēboo Mose toi, ni ameten
mei le eko, ni dše tšere nọ; ni
šgōmi, ni eša. Ni Mose mli woame la.
Ni amebua nā dā lebi, mofemo boni
ši kẹ hūlū nā wa le, esereq.

22. Ni eba mli ake gbī ní dši gbī ekpa
le amebua abolo le nā nakai bō toi enyo,
mokome nō *gomeri* enyo; ni asafo le
mli onukpai le fě ba amebakẹ Mose.

23. Ni ekẹame ake: Ene dši noni Ie-
howa kẹ le ake: Wō dši hedšōmogbī,
Iehowa hedšōmogbī kronkron le; nyešāa
noni nyeyo šā, ni nyehoa noni nyeyo
hōmō; ni noni aafe ye sẹ le nyeñō-toa
ke-yašia lebi. 1 Mose 2, 2. 3. 2 Mose 20, 8.

24. Ni amēñō-to ke-yaši lebi, take boni
Mose wo kitā le; ni ešaa le, asan ewoo
gōgōmi.

25. Ni Mose kẹ ake: Nyeyea no nmenē,
edšake Iehowa hedšōmogbī dši nmenē;
nmenē nyenan eko ye nā le nọ.

26. Nyeabua nā gbī ekpa; ši gbī ní
dši gbī kpawo le hedšōmogbī ni, no nọ
le eko ban.

27. Ni eba mli ake gbī ní dši gbī kpa-
wo le man le mli meikomei dše kpo te
eko nābuamō, ši amēnaa eko.

28. Ni Iehowa kẹ Mose ake: Mē be-
yino ni nyeakwa mikitāi ke mimlai le
anoyeli ke-yaši?

29. Nyekwea, ní Iehowa hanye hedšō-
mogbī le, nohewo ni ehāanye gbī enyo
abolo ye gbī ní dši gbī ekpa le nọ le;
nyeten mofemo ahī ši ye ewe; moko
akadše egbehe ye gbī ní dši gbī kpawo
le nọ.

30. Kẹkẹ ni man le dšō amēhe ye gbī
ní dši gbī kpawo le nọ.

31. Ni Israel we le tšẹ egbei *māna*;
ni etamō gbowei, ni eyeo futafuta, ni
ehōmō tamō akpānō ke wò.

32. Ni Mose kẹ: Kitā ní Iehowa ewo
ne: Nyeñōa eko nyewoa *gomer* obō ní
anō-to ahā nyesešibii le, koni amēna
abolo ní miñō-lēnye ye nā le nọ, beni
midšienye ke-dše Mizraim šikpon le nọ le.

33. Ni Mose kẹ Aaron ake: Wō * kpulu,
ni owo mli *māna gomer* kome, ni ohō-
mā Iehowa hie, ni anō-to ahā nyesešibii
le. * Heb. 9, 4.

34. Boni Iehowa fá Mose le, nakai
Aaron nō-mā odasenō le hie, ni anō-to.

35. Ni Israelbii le ye *māna* le afi
nyonmai-edfẹ, ke-yaši beyino ni amēše
šikpon ní ameyahī nọ le nọ; ameye

deh le, moni edšie mañ le ye Misraim-bai anine šiši le.

11. Kpako miná mile ake Iehowa da fě nyohmōi fě; edšake nō mli ní amētšō kpa ye le, ebaame ši ye mli. Neh. 9, 10.

12. Ni Ietro, Mose šānū le, nō šā-afōlei ke gbē-afōlei ebahā Nyohmō; ni Aaron ke Israel onukpai le fě ba, koni amēke Mose šānū le abaye nii ye Nyohmō hie.

13. Ni dšētšereno lebi le eba mli ake Mose ho tá ši, ní ekodšo mañ le; ni mañ le damo Mose nō ke-dšē lebilebi ke-yaši gbeke.

14. Ni beni Mose šānū le na nibii fě ní efeo ehāa mañ le, ekē: Meni dši noni ofeo ohāa mañ le ne? menihewo ni bo okometō otá ši, ni mañ le fě damo ono ke-dšē lebilebi ke-yaši gbeke ne?

15. Ni Mose kē ešānū le ake: Edšake mañ le baš minō amēbabiō Nyohmō dāñ gbē.

16. Kē amēnā sane ko le, amēke-baš minō, ni mikodšo mo ke enanyo teñ, ni mitšōame Nyohmō akpoi le ke emlai le.

17. Ni Mose šānū le kēle ake: Noni ofeo ne ehli.

18. Ebatoo, bo ke mañ ní fata ohe ne; ši nii ne tši tšō hāo, okometō onyēñ ofe.

4 Mose 11, 14. 5 Mose 1, 9.

19. Agbene bo migbē toi; mawoñ hā, ni Nyohmō afata ohe: Bo le damo Nyohmō hie ohā mañ le, koni okē amesā-dši le aba Nyohmō nō,

20. ni otšōame akpoi ke mlai le, ni ohā ame le nō gbē nō ní sa ake amēnyie ke nitšumō ní sa ake amētšu.

21. Ni asañ fāmō mañ le fě mli hli ni yō hewale ní šeo Nyohmō gbeyei, ni amēdši anōkwafoi, ní hli hiedšōmō; ni owoame akpei-atšemei, ohahai-atšemei, nyohmai-enumoenumo-tšemei, ke nyohmanyohmai-atšemei ye amenō,

22. ni ohā amēkodšo mañ le befēbe; ni aba mli ake sane wulu-fě-sane wulu le amēke-ba ohle, ši sādši bibii fě le ameye, beni afe ní amēmō sē amēhāo, ní efo tšō ehāo.

23. Kēdši ofe nakai le, no le oonyē ši odamō, ní ofe noni Nyohmō aafāo le, ni mañ ne fě hū ayašē amēšēhe ye hedšōle mli.

24. Kēke ni Mose bo ešānū le gbē toi, ni efe noni ekē le fě.

25. Ni Mose hala Israelbii fě mli hli ní yō hewale, ni ewoame onukpai ye mañ le nō, akpekpei-atšemei, ohaha-atšemei, nyohmai-enumoenumo-tšemei ke nyohmanyohmai-atšemei.

26. Ni ame amēkodšo mañ le befēbe; sādši ní wa le amēke-baš Mose nō, ši sādši bibii fě le amēdientšē ameyeo.

27. Ni Mose yadšie ešānū le gbē, ni eyiñ ete ledientšē ešikpoñ le nō.

Yitso 19.

Gbi ní Israelbii le yin ke-dšē Mizraim šikpoñ le nō le, nakai gbi le noni nō ye nyōñ noni dši etē le nō le amēbašē Sinai hā le nō.

2. Ni beni amēdšē Refidim ni amēba Sinai hā le nō le, amēbato ši ye hā le nō; ni dšei Israel bo nsra ye, ye goñ le hie.

3. Ni Mose kwō te Nyohmō nō, ni Iehowa tšēle ke-dšē goñ le nō ekē: Boni okē Iakob we le, ni odšadšē otšō Israelbii le ne:

4. Nyedientšē nyena noni mife Mizraimbii le, ke boni *mitērenye ye okropoñi afidši anō, ni mikenye ba minō ne.

* 5 Mose 32, 11.

5. Nohewo le agbene kēdši nye-abo migbē toi ni nyeye mikpāñmō le nō le, no le nyeatšō midientšē *minō ye mādši fě atēñ; edšake šikpoñ le fě le minōñ.

* 5 Mose 7, 6.

6. Ši nye le, nyeatšō *osofoi amantšeyeli ke mañ †kronkron nye-hāmi. Enemei dši wiemoi ní onō-kē Israelbii le. *1 Pet. 2, 9. Kpoda. 1, 6. † 3 Mose 19, 2.

7. Ni Mose ba ní ebatšē mañ-onukpai le, ni enō wiemoi ní Iehowa ewole he kitā ne fě efie amēhle.

8. Ni mañ le fě here nō šikōme ni amēkē: Nibii fě ní Iehowa ewie le woofe. Ni Mose yatši mañ le gbē le ehā Iehowa.

9. Ni Iehowa kē Mose ake: Na, mi le mibaba onō ye atatu kpī mli, koni ke mikeo miwie le ní mañ le anu, ni bo hū amēheo ameye ke-ya nānō. Ni Mose dšadšē mañ le wiemoi le etšō Iehowa.

Edṣake gbii ekpa Iehowa nḁ-wei ke ṣikpoñ, ke nṣo ke no- ni yo amemli, ni gbi ni dṣi kpawo le edṣo ehe. Nohewo ni wa dṣo hedṣomogbi le, ni efele kroñ le.

1 Mose 2, 2. 3.

Wo otṣe ke onye, koni ogbii ye ṣikpoñ le ni Iehowa, o-Nyo- le, nḁ-hṣao le nḁ.

Mat. 15, 4. Ef. 6, 2. 3.

Kāgbe gbomo.

21, 12. 1 Mose 9, 5. 6. Iak. 2, 11.

Kābo adfamañ. 3 Mose 20, 10. Ef. 5, 3-5.

Kādṣu. 3 Mose 19, 11. Ef. 4, 28.

Kāye amale odase ye onanyo o.

22, 1. Ef. 4, 25.

Ohie akakō onanyo ṣia nḁ. akakō onanyo nḁ, lo ewenū, weyō, lo etṣina, lo etedṣi, alo ni dṣi onanyo nḁ nḁ. Rom. 7, 7; 13, 9.

Ni mañ le fḁ na nyoñmoṣimoi le awagblamoi le ke tṣetremantṣe gbḁ- e ke goñ le ni dṣeḁ lasū. Ni beni le na le, amegbla amehie ṣi ni amḁ- nḁ sḁ fḁññ.

Ni amḁkḁ Mose akḁ: Bo moñ okḁ- wie, ni wḁḁbo toi; ṣi kāhḁ Nyo- kḁwḁ miwie ni wḁḁagboi.

Ni Mose kḁ mañ le akḁ: Nyekasḁa ni; edṣake ka Nyoñmoḁ banye kā, ehe gbeyei ahī nyehie, ni nyekafe

Ni mañ le *damḁ sḁ fḁññ, ṣi Mose ḁñkḁ duñ kpi le ni Nyoñmoḁ yo mli

* Heb. 12, 18

Ni Iehowa kḁ Mose akḁ: Boni okḁ- bii le nḁ: Nyedientṣe nyena akḁ midṣe mikenye wie nḁ.

Nyekafea minḁ dṣietei nyoñmḁi lo nyoñmḁi: nyekafea eko nyehḁa

* Sḁ-afḁleṣḁlate ofe ohḁmi, ni oṣḁ- le ke oṣidḁ-afḁlei le, ogwanteni le ṣinai le oṣḁ ye nḁ; hefḁhe ni mahḁ migbei le ye le, †maba ohḁ; ni

10. * 27, 1. 8. † 29, 42. 43. 5 Mose 12, 5.

Ni kḁṣi obafe tḁ-afḁleṣḁlate ohḁmi tḁ tḁ ni ako akamḁ; ṣi kḁṣi owó i anḁ otṣa nḁ pḁ le, obulele.

5 Mose 27, 5. Ios. 8, 31.

26. Ni okakwo atrakpoi hḁ ke-miya mifoleṣḁlate le nḁ, koni oyayaiañ aka- dṣe kpo ye nḁ.

Yitso 21.

Agbene kodṣomḁi ni ohḁ-nmḁ amehie nḁ:

2. Kḁṣi ohe tṣulo ni dṣi Hebrinyo le, aṣi ekpa esumḁ; ni aṣi noni dṣi kpawo le nḁ le eyaye ehe yaka.

3 Mose 25, 39. 40. 5 Mose 15, 12—17. Ier. 34, 14.

3. Kḁ le ekometō eba le, ekome nonñ eya; kḁṣi eye nḁ le, no le ehḁ le kele aya.

4. Kḁṣi enuntṣo ehḁle nḁ, ni ekele efḁ bihḁi lo biyei le, yō le ke ebii le atṣo enuntṣo le nḁ, ni ekometō eya.

5. Ṣi kḁṣi tṣulo le gba mli kḁ akḁ: Misumḁ minuntṣo le ke minḁ kḁ mibii le, misumḁ akḁ miyayeq mihe le,

6. no le enuntṣo le kele aba *Nyoñmo hḁ, ni asañ ekele aba ṣinḁ lo ṣinḁtṣo he, ni enuntṣo le ke fiti agbu etoi; ni esumole ke-ya nḁnḁ.

* 22, 8. 9. 28. 5 Mose 1, 17. Lal. 82

7. Ni kḁṣi nḁ ko hḁ ebiiyō ni etṣo abawa le, no le ekayaye ehe tamḁ *tṣu- dṣihḁi le.

* K. 2.

8. Kḁṣi esaa enuntṣo le hḁ akḁ eekpele le, no le ehḁ abakpōle; kḁ ka le hḁmḁ ke mañṣebii ahḁmḁ le, ebe no hegbe, edṣake eye ehe feo.

9. Ni kḁṣi ekpele ehḁ ebi le, eyele biyei asane.

10. Kḁṣi ehḁ yō kroko ehḁle le, edḁñ- nmḁ ke ehebḁnii ke ewyḁnii le, ekatṣe nḁ.

11. Ni kḁṣi efḁ nii etḁ ne ehḁle le, no le eyaye ehe yaka, ni akahe ṣika ko.

12. Moni aatṣa gbomo ko nḁ ni eegbo le, gbe aagbele.

1 Mose 2, 6. 2 Mose 20, 13. Mat. 5, 21. 22.

13. Ni ke-dṣee kā eyawole, ṣi Nyoñmo ni hḁ enine yakpa le, no le mato heko mahḁo, ni edṣo foi ke-ya dṣei.

4 Mose 35, 6—29. 5 Mose 19, 4—13.

14. Ṣi kḁṣi moko dṣe gbḁ batna enanyo, ni egbele ye nḁ mli le, mifoleṣḁlate le he po odṣiele ye, ni ayagbele. 1 Mañ. 2, 29. 31.

15. Ni moni aayi etṣe lo enye le, gbe aagbele.

10. Kẹd̄ši moko n̄d̄o ted̄ši lo t̄šina lo t̄d̄o lo kolo-f̄e-kolo eh̄a enanyo šit̄o, ni egbo. lo ayele awui, lo awole k̄o, ni anaale le,

11. ad̄sie Iehowa kit̄a ah̄a ameyi enyo le f̄e amek̄am̄o, ake enine etako enanyo le nii le ahe lo, ni n̄ot̄se le akpl̄e, ni ekatole n̄ad̄šian.

12. Ši k̄e d̄su ad̄su ye en̄o le, eto n̄ot̄se le n̄ad̄šian.

13. Asan̄ kẹd̄ši t̄serem̄o at̄serele le, h̄a eke-baye odase, ni *ekato noni at̄sere le n̄ad̄šian. ^{1 Mose 31, 39.}

14. Ni kẹd̄ši moko yam̄a kolo ko ye enanyo n̄d̄o, ni ayele awui, lo egbo ni n̄ot̄se le he be mli le, d̄ša eto n̄ad̄šian.

15. Ši k̄e n̄ot̄se le he ye mli le, ekato n̄ad̄šian; k̄e ed̄ši ap̄ayelinii le, b̄ele ep̄ayeli eba.

16. Ni kẹd̄ši n̄u ko yalaka oblaȳo ni at̄eko ehe b̄a, ni ekele wo le, h̄a eh̄ale w̄enii ní et̄š̄o en̄a. ^{5 Mose 22, 28, 29.}

17. Kẹd̄ši et̄se aakwa ake ekele h̄aale le, eh̄m̄e šika eh̄a, take boni ah̄a oblayei aw̄enii le.

18. K̄an̄m̄e ȳo-ak̄unȳayelo gb̄e, ní eh̄i d̄eēn. ^{3 Mose 20, 6, 27. 5 Mose 18, 10. 1 Sam. 23, 9.}

19. Mof̄emo ní ke kolo aawo le, d̄ša agbele. ^{3 Mose 18, 23. 5 Mose 27, 21.}

20. Mof̄emo ní aaš̄a afole ah̄a nyon̄m̄o ko ye Iehowa se le, et̄š̄o musu. ^{5 Mose 13, 7—19; 17, 2—7.}

21. K̄awa gb̄o yi, ni k̄ahaole h̄u; ed̄šake nye h̄u nyeyat̄š̄om̄o gb̄oi ye Mizraim šikpon̄ le n̄o. ^{23, 9. 3 Mose 19, 33, 34. 5 Mose 10, 18, 19; 24, 17, 18; 27, 19.}

22. Nyekawaš̄ ȳo-ok̄ulafo ko lo awus̄a ko yi. ^{Iea. 1, 17}

23. Ši kẹd̄ši owaame yi, ni am̄ef̄o am̄et̄š̄emi le, d̄ša mibo am̄eȳaf̄o le toi;

24. ni mimlif̄u le n̄a aawa naakpa, ni mik̄e klante aagbenye, ni nyen̄amei aat̄š̄om̄o ok̄ulafoi, ni nyebii aat̄š̄om̄o awus̄ai.

25. Kẹd̄ši ofa miman̄bii le at̄en oh̄iafo ko ní keo yo šika le, k̄aš̄ile akaple, ni k̄abele hekpa h̄u. ^{3 Mose 25, 23. 5 Mose 23, 20; 24, 10.}

26. Kẹd̄ši he po oohe onanyo hebo awaba le, ok̄e-k̄u se oh̄ale d̄ani h̄ul̄u ayanȳo š̄i; ^{5 Mose 24, 12, 13.}

27. š̄i no pe d̄ši ehehan̄o, ehewolo n̄o mama ni; meni eha ke-wo? ni aaba mli ake kẹd̄ši ebo et̄š̄emi le, mabo toi; ed̄šake mobonal̄o d̄šimi.

28. *Kod̄sol̄oi le, k̄ad̄seame; ni †oman̄-onukpa h̄u, k̄alomole. ^{* 21, 6. † Dsads. 10, 20. Bof. 23, 5.}

29. *Onikpamon̄ii ke owein mli kleh̄-kleh̄n̄o h̄am̄o le, k̄an̄o-šašao š̄i. Obih̄i at̄en †krom̄obi le, n̄o-h̄ami. ^{* 5 Mose 18, 4. † 2 Mose 13, 2, 13.}

30. Nakai non̄n ofe ot̄š̄inaí ke ot̄oi le: gb̄i kpawo eke enye ah̄i š̄i; gb̄i ní d̄ši gb̄i kp̄anyo le oh̄ole oh̄ami. ^{3 Mose 22, 27.}

31. Ni nyeafe mei kron̄kron̄i nyeh̄ami; nohewo le nyekayea l̄o ko ní *at̄sere ye n̄an̄o; nyeš̄ere nyef̄iea gb̄ei. ^{* 3 Mose 7, 24; 11, 40; 17, 15; 22, 8. 5 Mose 14, 21. Ezek. 44, 31.}

Yit̄so 23.

K̄ahe amale sanet̄am̄o oye. K̄af̄i gbomo f̄on̄ se ke-m̄iye k̄ut̄ump̄oo odase. ^{20, 16.}

2. K̄anyie mei p̄i ase ke-yafe ef̄on̄; ni asan̄ k̄awie ye sane ko mli ni on̄o ohe ob̄o mei p̄i ahe ní at̄š̄o sane h̄ie abu š̄i.

3. K̄as̄a oh̄iafo sane he oh̄ale. ^{3 Mose 19, 15.}

4. K̄e ok̄e eh̄enyelo t̄šina lo eted̄ši kpe ní ed̄u gb̄e le, kplamole obah̄ale ekon̄. ^{Luk. 6, 27.}

5. Kẹd̄ši ona moni nyeo ted̄ši, ni ed̄sat̄su t̄ši f̄ele le, k̄akwe ní oho ehe, š̄i fatam̄o ehe ní af̄enele.

6. K̄at̄š̄o oh̄iafo sane h̄ie obu š̄i ye ekod̄som̄o mli. ^{5 Mose 27, 19.}

7. T̄ši ohe ye apasa-sane mli ke-ya se fleh̄n̄. Ni moni ef̄on̄ be ehe ní ed̄ši d̄šalo le, k̄agbele; ed̄šake mibun̄ ef̄on̄felo bem.

8. Ni nik̄enii h̄u k̄ahe; š̄i nik̄enii fil̄aš̄ ninal̄oi, ni ekod̄d̄o d̄šal̄oi awiem̄oi. ^{5 Mose 16, 19; 27, 25.}

9. Ni k̄awa gb̄o yi h̄u; š̄i nyedient̄se nyele gb̄o t̄šui, ed̄šake nye h̄u nyet̄š̄om̄o gb̄oi ye Mizraim šikpon̄ le n̄o. ^{22, 21.}

10. Af̄i ekpa od̄u nii ye oš̄ikpon̄ le n̄o, ni obua en̄o nib̄anii le an̄a oto; ^{3 Mose 25. 5 Mose 15, 1—11.}

11. š̄i af̄i ní d̄ši kpawo le n̄o le oh̄a ed̄š̄o ehe, ni ek̄a š̄i ef̄lo, ní oman̄ le mli oh̄iafoi an̄a aye, ni noni am̄eafe le n̄an̄ kolo abaye. Nakai non̄n ofe oweintrom ke om̄ut̄sei atrom le.

7. Ni ekp kpanmọ lẹ *wolo lẹ, ni ekane ewo mañ lẹ toiañ; ni amekẹ: Nii fià ní Iehowa ewie lẹ, woofe ni woobo toi. * K. 4.

8. Ni Mose wó lá lẹ ni *enò-fà mañ lẹ nọ, ni ekẹ: Na, kpanmọ ní Iehowa kenye ekpāñ yẹ neke wiemoi nẹ fẹ nọ lẹ nọ lá nẹ. * Heb. 9, 19—22.

9. Keke ni Mose ke Aaron ke Nadab ke Abihu ke Israel onukpai nyonmai-kpawo lẹ kwọ ke-te,

10. ni amena Israel Nyonmọ lẹ; ni enanemahe lẹ fe *tamọ heni ake safiro-te eka, ni emli tše kenken tamọ nwei dientše. * Ezek. 1, 26.

11. Ni Israelbii lẹ aten abladei nẹ, ekpā *enine mli etaa amehe; ni amena Nyonmọ, ni ameye nii ni amenu noko. * 33, 20—23.

12. Ni Iehowa ke Mose ake: Kwọ keba minò yẹ goñ lẹ nọ, ni ohì biẹ; ni *mañò tei tetrebii ke mlai ke kitai ní mima mahào, koni otšòame. * 31, 18.

13. Ni Mose te ši ke etšulo Iošua; ni Mose kwọ ke-te Nyonmọ goñ lẹ nọ.

14. Ni ekẹ onukpai lẹ ake: Nye lẹ nyehia biẹ nyeməawọ, ke-yaši beyino ni wooba nyenò ekoñ; ni na, Aaron ke Iur kenye yẹ; kedši moko yẹ sane ko reli lẹ. nyehāa ebañ amehò.

15. Ni Mose kwọ ke-te goñ lẹ nọ, ni atatu lẹ baha goñ lẹ nọ.

16. Ni Iehowa *anumnyam lẹ hì Sinai roñ lẹ nọ, ni atatu lẹ ha nọ gbii ekpa; ni gbì ní dši gbì kpawo lẹ etšé Mose ke-dšé atatu lẹ mli. * 16, 10.

17. Ni Iehowa anumnyam lẹ, ké akwe lẹ, etamọ *la ní šāa nii yẹ goñ lẹ yiteñ yẹ Israelbii lẹ ahie. * 5 Mose 4, 24; 9, 8. Heb. 12, 29.

18. Ni Mose te atatu lẹ mli, ni ekwọ ke-te goñ lẹ nọ; ni Mose yẹ nyōhnyōh ke sanefane *gbii nyonmai-edse yẹ goñ lẹ nọ. * 34, 28.

Yitšo 25.

Ni Iehowa ke Mose wie ake:

2. Okẹ Israelbii lẹ awie, ní ameba-hāmi nḡwómọ-nikēnii; mofemo ní yọ he tšai ake eehā lẹ, lẹ eden nyehea minḡwómọ-nikēnii lẹ yẹ. 35, 5. 22.

3. Ni enẹ dši nḡwómọ-nikēnii ní nyehe yẹ amehò: šika ke dšieteì ke akòble,

4. ke mama blū ke afaseo tšuru, ke etšuru fā, ke klala, ke abotia hetšoi.

5. ke tōagbo wodši ní awoame etšuru, ke nuṅgbé wodši ke yōitšei,

6. mū ní ake-suọ kane, tšofāi ní ake-woọ mū ní akpaā mli, ke tšofāi-ke-nmai ní ašāa hū he nò,

7. šohamtei, ke tei ní ake-bamāmo efod lẹ ke tšitšinoñii lẹ amli lẹ.

8. Ni ohā amefe hekronkron ko amehāmi, koni mahi ameten.

9. Boni midientše mibatšòo šihilehe lẹ *su ke ehe nibii lẹ fẹ asu lẹ, nye-feale nakai pepẹpe. * K. 40.

(25, 10—22. Kwe 37, 1—9.)

10. Ni ohā amekpe yōitšo adeka, ekele afe ninetaloi enyo ke fā, ni elēmo afe ninetalọ kome ke fā, ni ekwole hū afe ninetalọ kome ke fā.

11. Ni okẹ šika nmīnmi aha he, emli ke ehewọ fẹ oha, ni ofe šika kakra obole enọ kpula.

12. Ni ofie šika gai edse owo he, ni onò-to ekodši edse lẹ anọ; ni gai enyo aye efā kome, ni gai enyo aye efā kome nẹ hū.

13. Ni okẹ yōitšo agbo tšei, ni okẹ šika aha he;

14. ni okẹ tšei lẹ aholo gai lẹ amli yẹ adeka lẹ maseii lẹ, koni ake-wó adeka lẹ.

15. Tšei lẹ aholo adeka lẹ he gai lẹ amli; akadšie yẹ mli.

16. Ni onò odaseyelinò lẹ ní mañò-hào lẹ owo adeka lẹ mli. K. 21.

17. Ni okẹ šika nmīnmi afe *kpātāmo sēi; ekele afe ninetaloi enyo ke fā, ni elēmo afe ninetalọ kome ke fā. * Heb. 4, 16.

18. Ni ofe šika kerubim enyo, tšiamọ nitšumo onò-feame yẹ kpātāmo sēi lẹ nāgbēhei enyo lẹ nọ.

19. Mi ofe kerub kome yẹ nāgbēhe kome nẹ, ke ekome hū yẹ nāgbēhe kome nẹ; kerubim lẹ atša kpātāmo sēi lẹ nọ noñn yẹ enāgbēhei enyo lẹ.

20. Ni kerubim lẹ agbe amefidšian ke-ya nweigbe, ni amekẹ-ha kpātāmo sēi lẹ he, ni mone akwe mone hie; ni kerubim lẹ ahie amāmo kpātāmo sēi lẹ nọ.

Ni ofe akōble kpodši nyoñmai-enumo, ò kpodši le olala aña le amli, ni ara bū le, ni efe ekome.

Ni bū le mamai le ní feo ní dēn, mama fā le ní feo le, atšotšōro he le segbe.

Ni bū le mamai le akele mli ninetalò ni edēn nọ ye afā kome ne, ke ni kome hū ní edēn nọ ye afā kroko le, šihilehe le nābu le nā ye enmā-bie ke bie fē, koni anō-ha he.

Ni onō tōagbo wodši ní awoame ofe bū le nōhānō, ni oke nuṅgbé hū aha yiteh.

(26, 15—26. Kwe 26, 20—30.)

Ni onō yōitšo ofe mplāni ní damo šihilehe le.

Mplān kome kele afe ninetaloi nyo-ni elēmọ hū afe ninetalò kome

Nādsi enyo ahi mplān kome šiši, a eko ye eko neleno; neke ofe šihilehe le mplāni le fē.

Ni ofe šihilehe le he mplāni le, ni nyoñmai-nyo aye wuoyigbe.

Ni ofe dfiētei nōdamonii nyoñmai-nyo mplāni nyoñmai-nyo le šiši, monii enyo ahi mplān-fē-mplān šiši nādsi enyo le.

Ni šihilehe le heni ye ke-yaā be le, mplāni nyoñmai-nyo aye dšei, ke amedfiētei nōdamonii nyoñmai-nōdamonii enyo ye mplān-fē-mplān

Ni šihilehe le segbe, heni ye ke-naigbe le, mplāni ekpa aye dšei. Ni mplāni enyo ofe ohā šihilehe dšei le ye segbei enyo le.

Ni anōame abo he ye šišigbe ke gbe ye ga kome yi; neke afe enyo ye kodši enyo le nọ.

Ni afe mplāni kpānyo ke amedfiētei monii, nōdamonii nyoñma ke ekpa, monii enyo ye mplān-fē-mplān šiši.

(26, 26—30. Kwe 26, 31—34.)

Ni oke yōitšo afe mliblemonii enu-hā mplāni ní yọ šihilehe le nā-bie ne,

ke mliblemonii enumo hū ohā mplāni šihilehe le nāwuan bie ne, ke

mliblemonii enumo ohā mplāni le ní yọ šihilehe le se ye anaigbe le.

28. Ni mlibenō le ní ble mplāni le atēh le aho mli ke-dše šišidšē ke-yaši nāgbē.

29. Ni oke šika aha mplāni le ahe, ni oke šika afe amehe gai le ní ake mliblemonii le aho mli, ni mliblemonii le hū oke šika aha he.

30. Ni omā šihilehe le tamọ noni * adšie atšōo ye goh le nọ le nonh. * 25, 9.

(26, 31—37. Kwe 26, 35—38.)

31. Ni muhō le oke mama, ní ake kpā blū ke afaseo ke etšuru ke eyeñ futā ní anyēne elò kerubim ní dšei niānlòlò nītšumo ewo mli, afe. Mat. 27, 51.

32. Ni onō-tšotšōro yōitšo akulašini edse ni aha he šika he; anō šika afe amekpodši le, ni amemāmo dfiētei nōdamonii edse nọ.

33. Ni onō muhō le otšotšōro ši ye * kpodši le anā, koni oke odaseyeli adeka le abamā muhō le se; ni muhō le afo hekronkron le ke † hekronkron fē fē le teñ ahānye. * K. 6. 11. † Heb. 9, 3—12.

34. Ni onō kpātāmọ sēi le obu odaseyeli adeka le nā ye hekronkron fē fē le. 25, 21.

35. Ni onō * okplō le omā muhō le kponogbe, ni kanetšo le aye okplō le neleno ye šihilehe le heni ye ke-yaā wuoyigbe le; ni oke okplō le amā heni ye ke-yaā kōyigbe le. * 40, 22.

36. Ni bū le nā šinā le oke mama, ni ake kpā blū ke afaseo ke etšuru ke eyeñ futā ní anyēne elò abuinānitšumo ewo mli, afe.

37. Ni onō yōitšo ofe akulašini enumo ni damo ši ohā mama le, ni oke šika aha he, ke amehe šika kpodši; ni ofe akōble nōdamonii enumo ohāame.

Yitšo 27.

(27, 1—8. Kwe 28, 1—7.)

Ni oke yōitšo afe afolēšālate le: ekele ninetaloi enumo ke elēmọ ninetaloi enumo; afolēšālate le ahie kodši edse; ni ekwole hū ninetaloi etē.

2. Ni ofe eklontoi le omāmọ ekodši edse le nọ; eklontoi le atšāra nọ nonh; ni oke akōble aha he.

Ni onò shamtei enyo, ni onmā
ni le agbei ye nọ:

amegbei le ekpa ahī tẹ kome nọ,
na ni efe le hū ahī tẹ kome hū nọ,
efomo nā.

Tenālo nitsumo, ni tamọ wolonā-
nō nọ nihmā, onò-nmā Israelbii
eii le ye tei enyo le nọ; ni oke
bole he ni amemāmo mli.

Ni onò tei enyo le omāmo *efod*
lāi anọ, ni atšōmo kaimo tei ahā
nii le; ni amegbei le akāmo Aaron
enyọ le nọ ye Iehowa hie, ni anò-

Ni ofe šika hebolemonii,
ke šika nmīhmi kōsōnkōsōi enyo
tša ni agbole tamọ kpā, ni onò
kōsōi ni agbo le olala hebolemonii
i.

Ni oke nā afe kodšomo tšitšinonii
ni afe *efod* le, nakai ofele: šika
ama blū ke afaseo ke etšuru ke
kpakpa onò-fe.

Afele kodši edfe, ni adọ afō nọ;
ahie klakate kome, ke elēmo hū
e kome.

Ni onò tei omāmo mli, tei klempēi
klempē kome le sardio, ke topasion,
ragdo; enẹ dši klenklen klempē le.
Ni klempē ni dši enyo le karfunkle,
ro, ke sardoniki.

Ni klempē ni dši etē le hiakinto,
te, ke ametisto.

Ni klempē ni dši edfe le krisolito,
am, ke yaspi; anò-holo šika mli
efodši le amli.

Ni tei le ke Israelbii le agbei le
nyonma ke enyo, ye amefomo nā;
wolonāsqomonii anọ nihmā, mo-
ke egbei ye akutsei nyonma ke
e nā.

Ni onò šika nmīhmi ofe kōsōnkōsōi ni
amọ kpā ye tšitšinonii le nābui le.

Ni ofe šika gai enyo owo tšitši-
le he ye yitengbe, ni oke gai
e awo tšitšinonii le nābui enyo le.

Ni onò šika kōsōnkōsōi enyo le ni
amọ kpā le olala tšitšinonii le nā
yo le mli.

25. Ni kōsōnkōsōi enyo ni agbo tamọ
kpā le anābui enyo le ni efe le hū onò-
lala hebolemonii enyo le mli, ni onò-sie
efod le kōdši le anọ ye hlegbe.

26. Ni ofe šika gai enyo, ni onò-wo
tšitšinonii le nāgbēhei enyo le ye enābu
le ni yo *efod* le mligbe le.

27. Ni osā ofe šika gai enyo hū, ni onò-
wo *efod* le kōdši enyo le anā ye šišigbe,
ke-yaā ehlegbe le, ye tšamohe kome le
heleno, ye *efod* le mlifinō le yiteh.

28. Ni onò bōh blū ofimo tšitšinonii
le he gai le okpete *efod* le he gai le,
koni ekā *efod* le mlifinō le nọ, ni tši-
tšinonii le akadše *efod* le he.

29. Ni Aaron ahie Israelbii le agbei
le ye kodšomo tšitšinonii le mli ye etšui
nọ, ke ēya hekronkron le, koni atšō
kaimonii ye Iehowa hie dā.

30. Ni oke *urim* ke *tumim* le awo
kodšomo tšitšinonii le mli, ni amehi
Aaron tšui nọ, ke ēya Iehowa hie le, ni
Aaron ahie Israelbii le akodšomo ye
etšui nọ ye Iehowa hie dā.

3 Mose 8, 8. 4 Mose 27, 21. 5 Mose 33, 8.

(28, 31—33. Kwe 39, 22—23.)

31. Ni onò blū nii sōh ofe *efod* le
šiši atade yū le.

32. Ni flo akā yiteh; ake bōh ni alò
abāh flo le nā ke-kpe, tamọ dama nā
flo, koni ekagba.

33. Ni enāmū le oke mama blū ke afa-
seo ke etšuru afe kpobii kokrobii ke-
bole enāmū le ke-kpe, ni šika nmēdši
atšotšōro teah ke-kpe;

34. šika nmlẹ kome ke kpọ kokrō ko-
me, šika nmlẹ kome ke kpọ kokrō kome
ke-bole atade yū le nāmū le ke-kpe.

35. Ni Aaron awo ni eke-súmo, ni ke
ēbote hekronkron le ye Iehowa hie, ni
asañ ke ēdše kpọ le, ni anu amegbēmo,
* koni ekagbo.

30, 21. 3 Mose 16, 2. 18.

(28, 36—38. Kwe 39, 30. 31.)

36. Ni ofia šika nmīhmi fetefete, ni
onmā ye nọ tamọ wolonāsqomonō nọ
nihmā ake: Kronkron hā Iehowa.

37. Ni onò-kpete bōh blū nọ, koni
ahī fai le he; eta fai le hienā.

38. Ni ahī Aaron hienā, ni Aaron atēre
Israelbii anotōmọi ni yo amenikēni fē

7. Ni ekọ kpānmọ lẹ *wolo lẹ, ni ane ewo mañ lẹ toiañ; ni amekẹ: i fiā ni Iehowa ewie lẹ, wọofe ni wọo-toi. * K. 4.

8. Ni Mose wó lá lẹ ni *enǝ-fā mañ nọ, ni ekẹ: Na, kpānmọ ni Iehowa nye ekpāñ ye neke wiemoi ne fẹ nọ nọ lá ne. * Heb. 9, 19—22.

9. Keke ni Mose ke Aaron ke Nadab ; Abihu ke Israel onukpai nyonmai-pawo lẹ kwọ ke-te,

10. ni amena Israel Nyonmọ lẹ; ni enane-lhe lẹ fe *tamọ heni ake safiro-te eka, emli tše kenken tamọ nwei dientše. * Ezek. 1, 26.

11. Ni Israelbii lẹ aten abladei ne, kpāā *enine mli etaa amehe; ni amena yonmọ, ni ameye nii ni amenu noko. * 33, 20—23.

12. Ni Iehowa ke Mose ake: Kwọ ke-a minǝ ye goñ lẹ nọ, ni ohǝ bię; ni mañǝ tei tetrebii ke mlai ke kitāi ni mimā mahāo, koni otšǝame. * 31, 18.

13. Ni Mose te ši ke etšulo Iošua; i Mose kwọ ke-te Nyonmọ goñ lẹ nọ.

14. Ni ekẹ onukpai lẹ ake: Nye lẹ yehia bię nyemǝawọ, ke-yaši beyino i wọoba nyeñǝ ekon; ni na, Aaron ke Iur kenye ye; kedši moko ye sane ko rẹli lẹ, nyehāa ebaā amēñǝ.

15. Ni Mose kwọ ke-te goñ lẹ nọ, ni atatu lẹ baha goñ lẹ nọ.

16. Ni Iehowa *anumnyam lẹ hi Sinai goñ lẹ nọ, ni atatu lẹ ha nọ gbǝ ekpa; ni gbǝ ni dši gbǝ kpawo lẹ etšẹ Mose ke-dšẹ atatu lẹ mli. * 16, 10.

17. Ni Iehowa anumnyam lẹ, ke akwe lẹ, etamọ *la ni šāa nii ye goñ lẹ yiten ye Israelbii lẹ ahle. * 5 Mose 4, 24; 9, 8. Heb. 12, 29.

18. Ni Mose te atatu lẹ mli, ni ekwọ ke-te goñ lẹ nọ; ni Mose ye nyōñnyōñ ke sanefane *gbǝ nyonmai-edšẹ ye goñ lẹ nọ. * 34, 28.

Yitšo 25.

Ni Iehowa ke Mose wie ake:

2. Okẹ Israelbii lẹ awie, ni ameba-hāmi nǝwǝmọ-nikēnii; mofemo ni yọ he tšui ake eehā lẹ, lẹ eden nyeha minǝ-wǝmọ-nikēnii lẹ ye. * 33, 5. 22.

3. Ni enẹ dši nǝwǝmọ-nikēnii ni nyehe ye amēñǝ: šika ke dšiete i ke akǝble,

4. ke mama blū ke afaseo tšuru, ke etšuru fā, ke klala, ke abotia hetšoi.

5. ke tǝagbo wodši ni awoame etšuru, ke nuñgbé wodši ke yǝitšei,

6. mǝ ni ake-suǝ kane, tšofāi ni ake-woǝ mǝ ni akpaā mli, ke tšofāi-ke-nmai ni ašāa hǝ he nǝ,

7. šohamtei, ke tei ni ake-bamāmo efod lẹ ke tšitšinoñii lẹ amli lẹ.

8. Ni ohā amefe hekronkron ko amehāmi, koni mahǝ ameten.

9. Boni midientše mibatšǝo šihǝlehe lẹ *su ke ehe nibii lẹ fẹ asu lẹ, nye-feale nakai pepẹpe. * K. 40.

(25, 10—22. Kwe 37, 1—9.)

10. Ni ohā amekpe yǝitšo adeka, ekele afe ninetaloi enyo ke fā, ni elēmọ afe ninetalǝ kome ke fā, ni ekwole hǝ afe ninetalǝ kome ke fā.

11. Ni okẹ šika nmiñmi aha he, emli ke ehewọ fẹ oha, ni ofe šika kakra obole enǝ kpula.

12. Ni ofe šika gai edšẹ owo he, ni onǝ-to ekodši edšẹ lẹ anǝ; ni gai enyo aye efā kome, ni gai enyo aye efā kome ne hǝ.

13. Ni okẹ yǝitšo agbo tšei, ni okẹ šika aha he;

14. ni okẹ tšei lẹ aholǝ gai lẹ amli ye adeka lẹ maseii lẹ, koni ake-wó adeka lẹ.

15. Tšei lẹ aholǝ adeka lẹ he gai lẹ amli; akadšie ye mli.

16. Ni onǝ odaseyelinǝ lẹ ni mañǝ-hāo lẹ owo adeka lẹ mli. K. 21.

17. Ni okẹ šika nmiñmi afe *kpātāmo sēi; ekele afe ninetaloi enyo ke fā, ni elēmọ afe ninetalǝ kome ke fā. * Heb. 4, 16.

18. Ni ofe šika kerubim enyo, tšiamọ nitšumo onǝ-feame ye kpātāmo sēi lẹ nāgbēhei enyo lẹ nọ.

19. Mi ofe kerub kome ye nāgbēhe kome ne, ke ekome hǝ ye nāgbēhe kome ne; kerubim lẹ atša kpātāmo sēi lẹ nọ noññ ye enāgbēhei enyo lẹ.

20. Ni kerubim lẹ agbe amefidšian ke-ya nweigbe, ni amekẹ-ha kpātāmo sēi lẹ he, ni mone akwe mone hǝ; ni kerubim lẹ ahle amāmo kpātāmo sēi lẹ nọ.

11. Ni ofe akōble kpodši nyonmai-enumo, ni onō kpodši le olala afāi le amli, ni anō-tāara bū le, ni efe ekome.

12. Ni bū le mamai le ní feo ní dēn nọ le, mama fā le ní feo le, atšotšoro šihilehe le segbe.

13. Ni bū le mamai le akele mli ninetalo kome ni edēn nọ ye afā kome ne, ke ninetalo kome hū ní edēn nọ ye afā kroko le, akā šihilehe le nābu le nā ye enmāwuan bię ke bię fē, koni anō-ha he.

14. Ni onō tōagbo wodši ní awoame etšuru ofe bū le nōhānō, ni oke nuṅgbé wodši hū aha yiteh.

(26, 15—25. Kwe 26, 20—30.)

15. Ni onō yōitšo ofe mplāni ní damo ši ohā šihilehe le.

16. Mplān kome kele afe ninetaloi nyoma, ni elēmọ hū afe ninetalo kome ke fā.

17. Nādši enyo ahī mplān kome šiši, ai atša eko ye eko neleno; neke ofe šihilehe le he mplāni le fē.

18. Ni ofe šihilehe le he mplāni le, mplāni nyonmai-nyo aye wuoyigbe.

19. Ni ofe dfiętei nōdamonii nyonmai-edfe owo mplāni nyonmai-nyo le šiši, nōdamonii enyo ahī mplān-fē-mplān šiši ahā enādši enyo le.

20. Ni šihilehe le heni ye ke-yaā kōyigbe le, mplāni nyonmai-nyo aye dšei,

21. ke amedfiętei nōdamonii nyonmai-edfe, nōdamonii enyo ye mplān-fē-mplān šiši.

22. Ni šihilehe le segbe, heni ye ke-yaā anaigbe le, mplāni ekpa aye dšei.

23. Ni mplāni enyo ofe ohā šihilehe le kodāi le ye segbei enyo le.

24. Ni anōame abo he ye šišigbe ke yiteṅgbę ye ga kome yi; neke afe enyo le fē, ye kodāi enyo le nọ.

25. Ni afe mplāni kpānyo ke amedfiętei nōdamonii, nōdamonii nyonma ke ekpa, nōdamonii enyo ye mplān-fē-mplān šiši.

(26, 26—30. Kwe 26, 31—34.)

26. Ni oke yōitšo afe mliblemonii enumo ohā mplāni ní yo šihilehe le nmāwuan bię ne,

27. ke mliblemonii enumo hū ohā mplāni ní yo šihilehe le nmāwuan bię ne, ke

mliblemonii enumo ohā mplāni le ní yo šihilehe le se ye anaigbe le.

28. Ni mlibenō le ní ble mplāni le atēn le aho mli ke-dše šišidše ke-yaši nāgbē.

29. Ni oke šika aha mplāni le ahe, ni oke šika afe amēhe gai le ní ake mliblemonii le aho mli, ni mliblemonii le hū oke šika aha he.

30. Ni omā šihilehe le tamọ noni * adšie atšōo ye goh le nọ le noh.

(26, 31—37. Kwe 26, 35—38.)

31. Ni muhō le oke mama, ni ake kpā blū ke afaseo ke etšuru ke eyēn futā ní anyēne elō kerubim ní dši niānlōlo nītšumo ewo mli, afe.

Mat. 27, 51.

32. Ni onō-tšotšoro yōitšo akulašini edfe ní aha he šika he; anō šika afe amekpodši le, ni amemāmo dfiętei nōdamonii edfe nọ.

33. Ni onō muhō le otšotšoro ši ye * kpodši le anā, koni oke odaseyeli adeka le abamā muhō le se; ni muhō le afo hekronkron le ke † hekronkron fē fē le teh ahānye.

* K. 6. 11. † Heb. 9, 3—12.

34. Ni onō kpātāmo sēi le obu odaseyeli adeka le nā ye hekronkron fē fē le.

25, 21.

35. Ni onō * okplō le omā muhō le kponogbe, ni kanetšo le aye okplō le neleno ye šihilehe le heni ye ke-yaā wuoyigbe le; ni oke okplō le amā heni ye ke-yaā kōyigbe le.

* 40, 22.

36. Ni bū le nā šinā le oke mama, ni ake kpā blū ke afaseo ke etšuru ke eyēn futā ní anyēne elō abuinānitšumo ewo mli, afe.

37. Ni onō yōitšo ofe akulašini enumo ní damo ši ohā mama le, ni oke šika aha he, ke amēhe šika kpodši; ni ofe akōble nōdamonii enumo ohāame.

Yitšo 27.

(27, 1—8. Kwe 27, 1—7.)

Ni oke yōitšo afe aflešālate le: ekele ninetaloi enumo ke elēmọ ninetaloi enumo; aflešālate le ahle kodāi edfe; ni ekwole hū ninetaloi etē.

2. Ni ofe eklontoi le omāmo ekodši edfe le nọ; eklontoi le atšāra nọ noh; ni oke akōble aha he.

li onõ šohamtei enyo, ni onmã
li le agbeii ye nọ:

megbeii le ekpa ahĩ te kome nọ,
ni efe le hũ ahĩ te kome hũ nọ,
fomo nã.

Lehãlo nitšumọ, ni tamọ wolonã-
o nọ niñmã, onõ-nmã Israelbii
ii le ye tei enyo le nọ; ni oke
bole he ni amemãmo mli.

Ni onõ tei enyo le omãmo *efod*
ii anọ, ni atšomọ kaimọ tei ahã
ii le; ni amegbeii le akãmo Aaron
nyo le nọ ye Iehowa hie, ni anõ-

ni ofe šika hebolemonii,
ke šika ñmĩmĩ kōsōñkōsōi enyo
-tša ni agbole tamọ kpã, ni onõ
sōi ni agbo le olala hebolemonii

li oke nã afe kodšomọ tšitšinonii
ni afe *efod* le, nakai ofele: šika
ma blũ ke afaseo ke etšuru ke
pakpa onõ-fe.

Afele kodši edfe, ni adọ afõ nọ;
ahie klakate kome, ke elẽmo hũ
kome.

li onõ tei omãmo mli, tei klempẽ
lempẽ kome le sardio, ke topasion,
ragdo; enẹ dši kleñkleñ klempẽ le.
li klempẽ ni dši enyo le karfunkle,
ro, ke sardoniki.

li klempẽ ni dši etẽ le hiakinto,
te, ke ametisto.

li klempẽ ni dši edfe le krisolito,
am, ke yaspi; anõ-holọ šika mli
fodši le amlĩ.

li tei le ke Israelbii le agbeii le
nyonma ke enyo, ye amefomo nã;
wolonãsqomonii anọ niñmã, mo-
ke egbei ye akutšei nyonma ke
nã.

li onõ šika ñmĩmĩ ofe kōsōñkōsōi ni
mo kpã ye tšitšinonii le nãbui le.

Ni ofe šika gai enyo owo tšitši-
le he ye yiteñgbe, ni oke gai
awo tšitšinonii le nãbui enyo le.

li onõ šika kōsōñkōsōi enyo le ni
amọ kpã le olala tšitšinonii le nã
yo le mli.

25. Ni kōsōñkōsōi enyo ni agbo tamọ
kpã le anãbui enyo le ni efe le hũ onõ-
lala hebolemonii enyo le mli, ni onõ-sie
efod le kōdši le anọ ye hiegbẽ.

26. Ni ofe šika gai enyo, ni onõ-wo
tšitšinonii le nãgbẽhei enyo le ye enãbu
le ni yo *efod* le mligbe le.

27. Ni osã ofe šika gai enyo hũ, ni onõ-
wo *efod* le kōdši enyo le anã ye šišigbe,
ke-yaã ehiegbẽ le, ye tšamọhe kome le
helenọ, ye *efod* le mlifinõ le yiteñ.

28. Ni onõ bõñ blũ ofimọ tšitšinonii
le he gai le okpete *efod* le he gai le,
koni ekã *efod* le mlifinõ le nọ, ni tši-
tšinonii le akadše *efod* le he.

29. Ni Aaron ahie Israelbii le agbeii
le ye kodšomọ tšitšinonii le mli ye etšui
nọ, ke ẽya hekronkron le, koni atšõ
kaimonii ye Iehowa hie dã.

30. Ni oke *urim* ke *tumim* le awo
kodšomọ tšitšinonii le mli, ni amehĩ
Aaron tšui nọ, ke ẽya Iehowa hie le, ni
Aaron ahie Israelbii le akodšomọ ye
etšui nọ ye Iehowa hie dã.

3 Mose 8, 8. 4 Mose 27, 21. 5 Mose 33, 8.

(28, 31—35. Kwe 39, 22—26.)

31. Ni onõ blũ nii sonñ ofe *efod* le
šiši atade yũ le.

32. Ni flo akã yiteñ; ake bõñ ni alò
abãñ flo le nã ke-kpe, tamọ dama nã
flo, koni ekagba.

33. Ni enãmũ le oke mama blũ ke afa-
seo ke etšuru afe kpobii kokrobii ke-
bole enãmũ le ke-kpe, ni šika ñmedši
atšotšõro teañ ke-kpe;

34. šika ñmle kome ke kpo kokrõ ko-
me, šika ñmle kome ke kpo kokrõ kome
ke-bole atade yũ le nãmũ le ke-kpe.

35. Ni Aaron awo ni eke-sumọ, ni ke
ebote hekronkron le ye Iehowa hie, ni
asañ ke edše kpo le, ni anu amegbẽmo,
* koni ekagbo. 30, 21. 3 Mose 16, 2 13.

(28, 36—38. Kwe 39, 30. 31.)

36. Ni ofšia šika ñmĩmĩ fetefete, ni
onmã ye nọ tamọ wolonãsqomonõ nọ
niñmã ake: Kronkron hã Iehowa.

37. Ni onõ-kpete bõñ blũ nọ, koni
ahĩ fai le he; eta fai le hienã.

38. Ni ahĩ Aaron hienã, ni Aaron atẽre
Israelbii anõtõmọi ni yo amenikẽnii fẽ

ke fọ ni yọ nọ le ke ninedšürö
(ši osofowō-afole tōagbo ni),

* 3 Mose 8, 3. 4.

ke abolo subọ kome ke abolo
afutu mli mū kome ke kaka
ke-dše abolo akpiti kafū ni mā
hie le mli,

ni onō fē owo Aaron ke ebihī le
ni efō ke-ya ke-ba enō-fe afole
ye Iehowa hie.

li ohe ye amedē, ni omā nā la ye
late le nọ ye šā-afole le nọ, ni
ma ye Iehowa hie; afole ni ake
ahāa Iehowa ni.

li onō Aaron osofowō-afole tōagbo
ni, ni ofō onō-fe fō-afole ye Ie-
howa; ni atšō ogbefānnō.

li ofe fō-afole le tšitši le ke nowó-
le le kōn le ni dši Aaron ke ebihī
osofowō-afole tōagbo le nō le kronkron.

4 Mose 18, 18.

li atšō Aaron ke ebihī le agbenā
ši dā ke-dše Israelbii le aden; ši
o-afole ni. Ni atšō nowómo-afole
Israelbii le aden, ni dše amesidā-
e, ni dši amenowómo-afole ni ame-
ia Iehowa le, mli.

li Aaron atadei kronkroni le atšō
le anii ye ese, ni afoame mū ye
ake osofoyeli *awo amedēn. * K. 9.

li ebihī le atēn moni baye osofo
dšian le awo gbī kpawo, ke ēba
lēn ebasumo ye hekronkron le.

li onō osofowō-afole tōagbo le, ni
5 le ye heni yọ kronkron.

li Aaron ke ebihī le aye tōagbo
e ke abolo le ni yọ kafū le mli
kpē-bū le šinā le nā.

Ni ameye nibii ni ake-kpātāa le
woame osofo, ni asan anō-feame
on; ši gbọ ni akaye eko, edšake
onkroni ni.

Ni kedši dše tšere osofowō-afole
e abolo le eko nọ lebi le, no le
ašā noni aafe le; akaye, edšake
onkron.

Ni neke ofe Aaron ke ebihī le,
oni miwoō kitā le fē; gbī kpawo
e-osofowō gbī le.

Ni gbī-fē-gbī le onō tšina kome
afole ni ake-kpātā, ni oke kpātāmo

ni okpātāa ye afolešālate le nọ le akpla ehe
eša, ni ofele mū, ni oke-fele kronkron.

37. Gbī kpawo okpātā ye afolešālate
le nọ, ni ofele kronkron, ni etšō afole-
šālate ni yọ kronkron fē fē; nofēno ni
aasa afolešālate le he le, afe kronkron.

(29, 38—42. Kwe 4 Mose 28, 2—8.)

38. Agbene le enē dši noni ofe ye afole-
šālate le nọ: tōbii enyo ni eye ašfi ošā
ye nọ gbī-fē-gbī.

39. Oke tōbi le ekome ašā afole lebi,
ni oke ekome hū ašā afole gbeke; Lal. 141, 2.

40. ni tōbi kome le oke nma māmu
efa mlidšā nyoñma mli ekome ni ake
mū ni aši *hin* mlidšā edfe mli ekome
efutu mli afata he, ke wein *hin* mlidšā
edfe mli ekome ni ake-yi nkpai.

41. Ni tōbi kroko le onō-šā afole gbeke,
ni ofele tamọ lebi niyenii-afole le ke
ehe dā-afole le, ni ahā adše nma, etšō
afole ni ake la šāa ahāa Iehowa.

42. Etšō šā-afole ni ašāa dā ye nye-
yinoi fē ye kpē-bū le šinā le ši ye Ie-
howa hie, dšei mikenye aakpe ye, ni
mikeo awie ye dšei.

43. Ni dšei mike Israelbii le aakpe
ye, ni dšei aafe kronkron ye minumnyam
le hewo.

20, 24.

44. Ni mahā kpē-bū le ke afolešālate
le afe kronkron; ni asan mahā Aaron
ke ebihī le fē afe kronkron, ni ameye
osofoi amehāmi.

45. Ni mahī Israelbii le atēn, ni matšō
ame-Nyoñmo;

46. ni ameanā ame le ake midši Iehowa,
ame-Nyoñmo le, ni dšieame ke-dše Miz-
raim šikpon le nọ, ni mahī ameten le,
mi Iehowa, ame-Nyoñmo le.

Yitso 30.

(30, 1—5. Kwe 37, 26—28.)

Ni ofe tšofā-ke-nma-šālate ni ašā tšofā-
ke-nma ye nọ; yōitšo onō-fe.

2. Ekele afe ninetalọ kome, ni elēmọ
hū afe ninetalọ kome; afele kodši edfe, ni
ekwole afe ninetaloi enyo; eklontoi le
hū atšāra nọ.

3. Ni onō šika nmiñmi oha he, eyiten
ke chewqhewoi le ke-kpe, ke eklontoi le;
ni ofe šika kakra oke-bolele ke-kpe.

, tšofā-ke-ñmai ne ke mire ñmĩ-mě fě pepēpe;

onō-fe tšofā-ke-ñma ni ašāa, ni ye tšofāfutulo nā le nā, ni afu-
gbān, ni emli atše, ni efe kroñ-
87, 20.

i oši eko bōdōbōdō dientše, ni
omā odaseyelinō le hie ye kpē-
* heni mīkēo aakpe ye le; atšō
n fě fě ahānye. * K. 6.

tšofā-ke-ñma ni obafe ne, nye-
no bōni afutule ahā le nyemife
emihā nyehe; atšō kroñkroñ ye
ā lehowa.

ofēmo ni aafe eko tamō no, ni
aafole ye emā leñ aše afō.

Yitso 31.

(31, 1—6. Kwe 35, 30—35.)

ehowa ke Mose wie ekē:

wemō, miwo Bezaleel, Hur bi Uri
ni dšē Iuda akutšo leñ le, gbei
šēle,

mīkē Nyoñmō Mumō le ewo emli
nālē ke dšēñmō ke nilē ke nā-
i srotōi fě, 1 Mañ. 7, 14.

i ekē-fie eyiñ nāi, ni eñā šika
tei ke okōble,

tei ašomō ke nibii amli tšaramō, ke
pēmō ke nā-nitšumōi srotōi abō fě.

i na, mi nonñ minō Ahisamak bi
, ni dšē Dan akutšo le mli le,
ehe; ni mei fě ni hie nā-tšui
nā miwo amētšuiiñ, koni amēfe
ni miwoō he kitā ne:

(31, 7—11. Kwe 35, 11—19.)

pē-bū le ke odaseyeli adeka le
āmō sēi le ni bu nā le, ke bū le
fě,

okplō le ke ehenii le, ke ka-
fēo le ke ehenii le fě, ke tšofā-
šālate le,

afōlēšālate le ke ehenii le fě,
kā le ke ekāla le,

sūmō atadei le, ke osofo Aaron
kroñkroñi le, ke ebihñ le atadei
ekē-sūmō ye osofo nitšumō le mli,

nīiahefō mū le, ke hekroñkroñ
-ke-ñma ni ašāa le. Amēfe nīi
ō he kitā le fě.

(31, 12—17. Kwe 35, 1—3.)

12. Ni lehowa ke Mose wie ekē:

13. Asañ okē Israelbii le awie akē: Mihe-
dšōmogbī le nyeyea; šī edši okadi ni
yō mikenye teñ ye nyeyinoi fě, koni
nyenā nyele akē mi, lehowa, mifeonye
kroñkroñ. 20, 8.

14. Nohewō le nyeyea hedšōmogbī le,
edšake eye kroñkroñ ehānye; mofēmo
ni aabulele le, gbe aagbele; ni mofēmo
ni aatšu nii ye nō le, nakai susuma le
aafole ye emā le teñ aše afō.

4 Mose 15, 32—35.

15. Gbñ ekpa akē-tšu nii; šī gbñ ni
dši gbñ kpawo le dši lehowa hedšōmogbī
kroñkroñ le; mofēmo ni aatšu nii ye
hedšōmogbī le nō le, gbe aagbele.

16. Nohewō le Israelbii le aye hedšō-
mogbī le, ni ameye ye ameyinoi fě akē
nāno kpāñmō.

17. Mīkē Israelbii le atēñ okadi dši
no ke-yaā nāno; edšake gbñ * ekpa lehowa
nō-fe ñwei ke šikpoñ, ni gbñ ni dši gbñ
kpawo le edšō ehe, ni ewo etšui.

* 1 Mose 2, 2

18. Ni beni eke Mose ewie egbe nā
ye Sinai goñ le nō le, eñō odaseyeli
tei enyō, ni dši * tei tetrebii ni Nyo-
ñmō ke ewao ñmā nō le, ehāle.

* 32, 15, 16; 34, 28. 5 Mose 4, 13; 5, 22; 9, 10; 10, 4.

Yitso 32.

(Kwe 5 Mose 9, 8—21.)

Šī beni mañ le na akē Mose eyatše
ye goñ le nō ni ekplekee šī le, mañ le
bua amēhe nā ke-ba Aaron nō, ni amē-
bakēle akē: Te šī, ni ofe nyoñmōi ohāwō,
ni amenyie wōñle; šī neke Mose ne, ni
dši nū le ni yadšiewō ke-dšē Mizraim
šikpoñ le nō ke-ba ne, wōlee nō kōme
ni efele.

2. Ni Aaron kēame akē: Nyekplōa
šika toiañnii le ni yō nyenāmei ke nye-
bihñ ke nyebiyei le atoiñ le, ni nyekē-
bahāami.

3. Ni mañ le fě kplō šika toiañnii
ni yō ametoiañ le, ni amēke-bahā Aaron.

4. Ni ehe ye amedē, ni eke nīkpemō
dade kpē ni ešiele tšinabi; ni amekē:
Israel, enemei dši onyoñmōi ni dšieo ke-
dšē Mizraim šikpoñ le nō le!

Lal. 106, 19, 20. 1 Mañ. 12, 28. Bof. 7, 41.

30. Ni d̄et̄šereng lebi le eba mli ake
lose k̄e mañ le ake: Nyefe eša kpeten-
ple: ši agbene makwo ke-ya Iehowa
š; ekole makpātā ye nyehe eša le hewo.

31. Ni Mose k̄u ese ke-te Iehowa n̄o,
i ek̄e: Ao, mañ ne efe eša kpetenkple,
i amefe šika nyonm̄oi ameh̄a ameh̄e.

32. Ši k̄ele agbene ked̄ši oon̄o ameh̄e
le ofaame le, n̄o-fa! ni ke-d̄see nakai
ū le, ofai ne, ni ogbe mi mon̄ migbei
e wolo le ni on̄m̄a le mli.

Lal. 66, 20. Dan 12, 1. Luk 10, 20. Rom. 9, 3.

33. Ni Iehowa k̄e Mose ake: Mof̄emo
i efemi eša le, le egbei magbe ye mi-
rolo le mli.

34. Nohewo le agbene ya, ni oyakpla
mañ le ke-ya heni miko ewie he le;
ma, *mibof̄o le aanyie oh̄le; ši k̄ele gbi
io ni mabasraame le, masra ameh̄e eša
e h̄u ye am̄en̄o. *33, 2. 12. 14.

35. Ni Iehowa t̄fia mañ le nii, ed̄sake
amefe t̄sinabi le ni Aaron fe le.

Yit̄so 33.

Ni Iehowa ke Mose wie ek̄e: Yin,
ni od̄še bīe ni oya, bo ke mañ le ni
oyad̄šie ye Misraim šikpon̄ le no ke-ba
le. ke-ya šikpon̄, ni mik̄a he kit̄a mit̄šō
*Abraham ke Isak ke Iakob ake: Osešibii
mañ n̄eke šikpon̄ ne mah̄a le, no.

*32, 13. 1 Mose 12, 7.

2. Ni mat̄šū *bofo ko ke-nyie oh̄le,
ni maf̄ie Kanaanbii le ke Amorbii le
ke Hitbii le ke Perisbii le ke Hivbii
le ke Iebusbii le, *32, 24.

3. ke-ya šikpon̄ ni fuf̄o ke w̄o hoq ye
no le no. Ši mih̄in oten̄ ke-yañ; ed̄sake
*mañ ni kuñ ti d̄šio, koni mikaplen̄eo
ye gb̄e le no. *32, 9. 10.

4. Ni beni mañ le nu n̄eke sane f̄on̄
āe, am̄eye nk̄om̄o, ni mokomoko woo
chewulam̄onii.

5. Ni Iehowa k̄e Mose ake: K̄em̄o
Israelbii le ake: Mañ ni kuñ ti d̄šinye;
k̄e mibah̄i oten̄ h̄inmeit̄s̄a p̄e, maplen̄eo;
nohewo le agbene d̄šiem̄o ohewulam̄onii
le ye ohe, koni man̄a male noni maf̄eo.

6. Ni Israelbii le kpl̄o am̄ehewulam̄onii
le ye am̄he ye Horeb gon̄ le he. Iona 2, 6.

7. Ni Mose n̄o b̄u le ni ek̄e-te nsra
le s̄e cyañi ye s̄e f̄leñh̄, ni ewole gb̄ei

ake kp̄e-b̄u. *Ni eba mli ake mof̄emo ni
yabi nii ye Iehowa n̄o le, ed̄seo kpo ke-
yañ kp̄e-b̄u le mli ye nsra le s̄e. *29, 42.

8. Ni eba mli ake, k̄e Mose d̄še kpo
ēya b̄u le he le, asafo le f̄e teteo ši, ni
mof̄emo hoq damoq eb̄u š̄in̄a ši, ni am̄eh̄leo
Mose yis̄e kwem̄o āh̄u ni ek̄e-boteo b̄u leñ.

9. Ni eba mli ake, ke Mose bote b̄u
leñ le, *atatu kut̄u le yio ši ni ebadamoq
b̄u le š̄in̄a le ši, ni ek̄e Mose wieq. *13, 21.

10. Ni asafo le f̄e nañ atatu kut̄u le
ni edamo b̄u le š̄in̄a le ši; ni asafo le
f̄e teo ši ni am̄esoleo, mof̄emo ye eb̄u
š̄in̄a ši.

11. Ni Iehowa ke Mose wieq *h̄ie ke
h̄ie take mo ke enanyo wieq. Ni ke ek̄u
ese ke-ba nsra leñ le, et̄šūlo Iošua, Nun
bi le, ni d̄ši oblanyo le, ed̄see b̄u leñ.

*K. 20. 4 Mose 12, 8. 5 Mose 34, 10.

12. Ni Mose k̄e Iehowa ake: Na, bo-
dient̄še ok̄emi ake: Yan̄o mañ ne ke-ya;
ši oh̄ako male *moni obats̄ū ni ek̄emi
aya. K̄ele bo non̄h ok̄e ake: Mileo ke
ogbei, ni asañ oh̄le eba nyam ye mih̄le.

*K. 2—5.

13. Nohewo le agbene, mikpao fai, k̄e
mih̄le eba nyam ye oh̄le le, *t̄šōm̄omi
ogbe le ko, beni afe ni maleo, koni mi-
h̄le aba nyam ye oh̄le; ni kwem̄o ake
n̄eke mañbii ne oman̄ ni! *Lal. 103, 7.

14. Ni ek̄e ake: Mih̄le keo aate, ni
mah̄ao hed̄sole.

15. Ni ek̄ele ake: Ked̄ši oh̄le k̄ewo
eyañ le, no le kalōwo ke-mid̄še bīe ke-
miya.

16. Ši meni aañ̄o-le ye bīe ake miko
oman̄ ne h̄ie eba nyam ye oh̄le, ake d̄ša
te ni ok̄ewo aate le? *beni afe ni mād̄ši
f̄e ni yo šikpon̄ le no le akafo mi ke
oman̄ ne! *5 Mose 4, 6—8.

17. Ni Iehowa k̄e Mose ake: Noni ok̄e
ne h̄u maf̄e; ed̄sake oh̄le eba nyam ye
mih̄le, ni *mileo ke ogbei.

*K. 12. 2 Tīm. 2, 19.

18. Ni ek̄e: B̄ele h̄a mana onumnyam le.

19. Ni ek̄e ake: Mi le mah̄a minikpa-
kpaianii le f̄e abaho ye oh̄le, ni mapae
Iehowa gb̄ei le ye oh̄le; ni *madro
moni madro, ni mo hewo ni mi-
m̄ūs̄ūñ aat̄šōmi le, le non̄h ahewo
mim̄ūs̄ūñ aat̄šōmi. *Rom. 9, 15.

23. Dā afi lẹ šii etē nyeten hī fē abase ye Nuntō . owa nī dāi Israel nyōmō lẹ hie.

24. Ši mafie mādši lẹ ye ohie, ni malē nūsūi lẹ amli, ni be mli nī ote oyapue ; Iehowa, o-Nyōmō lẹ, hie dā afi šii ē lẹ, mokomoko hie ekōn ošikpon lẹ nọ.

25. Kāhō māša ofata mifole lá lẹ he ā, ni dāe hū akatšere Hehō gbīdšūrō ple lẹ nọ.

26. Ošikpon lẹ nọ klenkleennii nī aaba lẹ li klenkleññō lẹ okē-ba Iehowa, o-Nyōmō lẹ, we lẹ. Kāho tōbi nī tšeko fufọ.

27. Ni Iehowa kē Mose akē: * Nmā kē wiemoi nẹ; šī nekē wiemoi nẹ anā ikēo kē Israel kpān ye. * 24, 4.

28. Ni ekē Iehowa hī dšei nyōhnyōh ; fanefane *gbī nyōhmai-edšē, eyee solo lẹ, enuu nu hū. Ni ehñā kpān-ō wiemoi lẹ nī dāi wiemoi nyōhñma lẹ t tēi lẹ anọ. * 24, 18. Mat. 4, 2. + 2 Mose 31, 18.

29. Ni eba mli akē, beni Mose dšē inai gon lẹ nọ ekpleke šī lẹ, ehie odase-eli tēi enyo lẹ ye eden; šī Mose lee kē-nī ekēlẹ wie hewọ lẹ ehā ehie ekpẹ.

30. Ni beni Aaron kē Israelbii lẹ fē a Mose lẹ, na, ehie mikpẹ; ni amēše beyei akē amēabenkēlẹ. 2 Kor. 3, 7—18.

31. Ni Mose tšēamē; ni Aaron kē asafo mli onukpai lẹ fē kū amēšē amēba hō; ni Mose kēamē wie.

32. Ni fe sẹ lẹ Israelbii lẹ fē tši ba; ni ewoamē kitāi fē nī Iehowa kē-hāle re Sinai gon lẹ nọ lẹ.

33. Ni beni Mose kēamē wie egbe nā e, ehō hiehāñō eha ehie.

34. Ši kē Mose *mīya Iehowa hie nī ekēlẹ ayawie lẹ, edšēo hiehāñō lẹ kē-raši beyinọ nī eedšē kpo. Ni edšēo kpo, ni ebadšadšēo kitāi nī awolẹ lẹ etšōo Israelbii lẹ. * 24, 8. 9.

35. Ni Israelbii lẹ nā Mose hie akē ehie mikpẹ; ni Mose sā ekē hiehāñō lẹ nā ehie kē-yaši beyinọ nī eete ekon nī ekēlẹ ayawie ekon.

Yitšo 35.

Ni Mose bua Israelbii lẹ asafo mū lẹ fē nā kē-kpe, ni ekēamē akē: Kitāi nī Iehowa ewo akē nyeye nọ nẹ:

2. Gbīi ekpa añō-tšū nii, šī gbī nī dāi gbī kpawo lẹ atšō gbī kronkron ahānye, Iehowa hedšōmogbī kronn ni; mofēmo nī atšū nii ye nọ lẹ, aagbele. 20, 8—11; 31, 12—17.

3. Nyekašerea la ye nyešihilehei lẹ fē ye hedšōmogbī lẹ nọ.

4. Ni Mose kē Israelbii lẹ asafo mū lẹ fē akē: Wiemo nī Iehowa wie nẹ:

5. Nyedšiea *nōwómō-nikēnii ye nyeten nyebahāa Iehowa; mofēmo nī yo he tšuidšūrō lẹ, hā-nī ekē nōwómō-nikēnii aba abahā Iehowa: šika kē dšieteī kē akōble, * 23, 2.

6. kē mama blū kē afaseo kē etšuru kē klala fefeo kē abotia hetšoi,

7. kē tōagbo wodši ni awoame etšuru kē nungbē wodši kē yōitšei,

8. kē mū nī akē-suọ kane lẹ, kē tšofā-kē-nma nī akē-fe mū kronkron lẹ, kē tšofā-kē-nma nī ašāa lẹ,

9. kē šohamtei kē tēi nī akē-ba-māmō efod lẹ kē tšitšinonii lẹ amli lẹ.

10. Ni nyeten mofēmo nī le nā ye etšui mli aba, nī ebase nii fē nī Iehowa ekē lẹ:

(35, 11—19. Kwe 31, 7—11.)

11. šihilehe lẹ kē ebū lẹ, kē enqhāñō lẹ, kē ekpodši lẹ, kē ehe mplāni lẹ kē emliblēmōnii lẹ kē ekulašīni lẹ kē enqdamōnii lẹ,

12. kē adeka lẹ kē ehētšei lẹ, kē kpātāmō sēi lẹ, kē muhō lẹ nī añō-haā he lẹ;

13. okplō lẹ kē ehētšei lẹ, kē ehenii lẹ fē, kē hie-mā-abolo lẹ,

14. kanetšo lẹ hū nī añō-suọ la lẹ kē ehenii lẹ kē ekanei lẹ, kē mū nī akē-suọ kane lẹ,

15. kē tšofā-kē-nma-šālate lẹ, kē ehētšei lẹ, kē mū kronkron lẹ, kē tšofā-kē-nma nī ašāa lẹ, kē šihilehe lẹ šina lẹ nā mama lẹ,

16. šā-afole-late lẹ, kē ehe akōble afā-bāñ lẹ, etšei lẹ kē ehenii lẹ fē, kē lala-kā lẹ kē ekāla lẹ,

17. kē kpo lẹ he muhōi lẹ, kē mplāni lẹ, kē amēnqdamōnii lẹ, kē kpo lẹ nọ agbó lẹ nā mama lẹ,

18. kē šihilehe lẹ he šinmlitšei lẹ, kē kpo lẹ he šinmlitšei lẹ kē amētānkpēi lẹ,

lama-fě-mama keḷe hīe ninetaloi
ni-enyo ke kpānyo, ni elēmō hū
ninetaloī edfē; mamai le fě hīe dale

Ni enō mamai enumo ne etšāra,
enō mamai enumo ne hū etšāra.
Ni eke kpā blū nmōlō aflāi ye
kome nā ke-dšē nāmūhe le ye tša-
e mli, ni nakai nonh efe ye mama
le hū nā fofloō ye noni dši enyo
nohe le.

Aflāi nyohmai-enumo ehmōlō ye
kome nā, ni aflāi nyohmai-enumo
mōlō ye mama ní yo noni dši enyo
nohe le nā; aflāi le mōmōame tšāra.
Ni efe šika kpodši nyohmai-enumo,
kpodši le emōmō mama le elala;
ni šihilehe kome.

Ni eke abotia hetšoi fe mamai ehā
ni yo šihilehe le no le; mamai
ni ke ekome efe.

Lama le ekome keḷe ninetaloi nyo-
tē, ni elēmō ninetaloi edfē; mamai
ni ke ekome le hīe dale kome.

Ni enō mamai enumo etšāra anklo,
ekpa hū etšāra anklo.

Ni ehmōlō aflāi nyohmai-enumo ye
fě-mama nāmūhe le nā, ní ake-tšāra.
Ni efe akōble kpodši nyohmai-enumo,
tšāra bū le, koni afe ekome.

Ni enō tōagbo wodši ní awoame
efe bū le nohānō, ke nungbé
anohānō hū eto no no.

(26, 20—20. Kwe 26, 15—25.)

Ni eke yōitšo fe šihilehe le he
ní damo ši le.

Iplān kome keḷe dši ninetaloi nyo-
ni elēmō dši ninetaloi kome ke fā.
Iplān kome ye nādši enyo, ni atša
eko heleno; nakai efe šihilehe
mplāni le fě.

Ni efe šihilehe le he mplāni le:
nyohmai-enyo ye eheni ye ke-
oyigbe le;

Ni efe dšietei nodamonii nyohmai-
no mplāni nyohmai-enyo le ašiši;
nii lenyo ye mplān-fě-mplān šiši
dši enyo le.

Ni šihilehe le heni ye ke-yaā kōyi-
efe mplāni nyohmai-enyo ehā dšei,

26. ke amedšietei nodamonii nyohmai-
edfē, nodamonii enyo ye mplān-fě-mplān
šiši.

27. Ni šihilehe le segbe, heni ye ke-
yaā anaigbe le, efe mplāni ekpa ehā dšei.

28. Ni mplāni enyo efe ehā šihilehe
le kodši enyo le ye se le gbē.

29. Ni atšāraame ke-dšē šišigbe, ni asā
atšāraame ye yiteḅgbe hū ye ga kome
yi; nakai efe enyo le fě ye kodši enyo le fě;

30. bēle mplāni kpānyo yeo dšei, ni
amenodamonii le feo dšietei nodamonii
nyohma ke ekpa, nodamonii enyo yo
mplān kome šiši.

(26, 31—34. Kwe 26, 26—30.)

31. Ni eke yōitšo fe mliblemonii; enumo hā
mplāni ní yo šihilehe le nmāwuan biē ne,

32. ke mliblemonii enumo hū hā mplāni
ní ye šihilehe le nmāwuan biē ne, ke
mliblemonii enumo hā šihilehe le mplāni
ní ye segbe ke-yaā anaigbe le.

33. Ni ehā mlibenō ní ble mplāni le
ateh le ho mli ke-dšē šišidšē ke-yaši
nāgbē.

34. Ni eke šika ha mplāni le ahe, ni
enō šika efe amehe gai le, koni atšōmō
mliblemonii le aholomohēi, ni enō šika
eha mliblemonii le ahe.

(26, 35—38. Kwe 26, 31—37.)

35. Ni enō kpā blū ke afaseo ke
etšuru ke eyēh futāfutā ní anyēne efe
muhō; ni eke nā kpakpa ye kerubim
sāmāi ewo mli.

36. Ni efe yōitšo akulašīni edfē eto
he, ni enō šika eha he; amehe kpodši
le hū šika ni; ni efie dšietei nodamonii
edfē ehāame.

37. Ni eke kpā blū ke afaseo ke etšuru
ke eyēh futā ní anyēne ní alò abuinā-
nitšumo awo mli fe bū le šīnā le nāhānō,

38. ke ekulašīni enumo ke amehe kpo-
dši, ni enō šika eha ameyitšei le ke
ametenblemonii le ahe; ši amenodamonii
enumo le akōble.

Yitšo 37.

(37, 1—9. Kwe 26, 10—22.)

Ni Bezaleel ke yōitšo fe adeka le,
ninetaloī enyo ke fā dši ekeḷe, ni nine-
taloi kome ke fā dši elēmō, ni ninetaloi
kome ke fā dši ekwoḷe;

e fe afọlẹ́sálatẹ lẹ he nii fẹ: kẹ lọmọni lẹ kẹ lalaká lẹ ni lẹ kẹ ladsẹ́nẹ́sù lẹ; eheni eke akọble fe.

elọ akọble afábáń, ní alọlẹ tamọ afọlẹ́sálatẹ lẹ kẹ-bọle ešisigbe n tuntu kẹ-kpo.

e fiẹ gai edẹ ewo akọble afábáń edẹ lẹ he, ní atšómo tsei lẹ ei.

eke yóitšo gbọ tsei lẹ, ni eke a he.

eke tsei lẹ holo gai lẹ amli ye e lẹ maseimaseii lẹ, ní anđ-wó; ši eke-fe, ni gbẹ ká mli.

eke akọble fe lalaká lẹ kẹ ekála ọble ní dšẹ yei sùolọi ní sùmo ń lẹ šiná lẹ ná lẹ akọble afifei e.

30, 18—21.

(38, 9—20. Kwẹ 27, 9—19.)

e fe kpo lẹ: eheni ye kẹ-yaá lẹ, klala kpakpa ninetalọi oha ei muhọ lẹ,

amehe akulašini nyonmai-enyo akọble nọdamonii nyonmai-enyo; lẹ ahe kpodši lẹ kẹ ametenlẹ, dšiete i anđ-fe.

eheni ye kẹ-yaá kọyigbe lẹ hũ ninetalọi oha, kẹ amehe nyonmai-enyo kẹ amehe akọble i nyonmai-enyo; akulašini lẹ ahe kẹ ametenblemonii lẹ dšiete i ni.

eheni ye kẹ-yaá anaigbe lẹ ninetalọi nyonmai-enumọ yọ dšei, kulašini nyonma kẹ amẹnọdaonma; akulašini lẹ ahe kpodši lẹ nblemonii lẹ dšiete i ni.

eheni ye kẹ-yaá bokágbe lẹ alọi nyonmai-enumọ.

ń kome nẹ muhọ lẹ ninetalọi kẹ enumọ; ehe akulašini etẹ nọdamonii etẹ.

afá kome nẹ hũ nakai nonń. hie ninetalọi nyonma kẹ enumọ lẹ nọ agbó lẹ biẹ kẹ biẹ fẹ; nlašini etẹ kẹ amẹnọdamonii etẹ.

o lẹ nọ muhọ lẹ fẹ ní bolele klala kpakpa anđ-fe.

akulašini lẹ anọdamonii lẹ, anđ-fe; akulašini lẹ ahe kpodši

lẹ kẹ ametenblemonii lẹ dšiete i ni, ni ameyitsei lẹ ahehánii lẹ dšiete i ni; ni kpo lẹ nọ akulašini lẹ fẹ lẹ, ake dšiete i tenblemonii ble ameten.

18. Ni kpo lẹ nọ agbó lẹ ná mama lẹ, ake kpá blũ kẹ afaseo kẹ etšuru kẹ eyen futá ní anyene lọ abuinanitšumo wo mli; ni ninetalọi nyonmai-enyo dši ekele, ni ekwole ye elẹmo mli hũ ninetalọi enumọ, tamọ kpo lẹ he muhọ lẹ.

19. Ni amekulašini lẹ edẹ, kẹ amehe akọble nọdamonii edẹ; amehe kpodši lẹ dšiete i ni, ni ameyitsei lẹ ahehánii lẹ kẹ ametenblemonii lẹ dšiete i ni.

20. Ni šihilehe lẹ he šinmlitsei lẹ fẹ kẹ kpo lẹ nọ nii ní bolele kpula lẹ fẹ akọble ni.

21. Odase šihilehe lẹ he nibii lẹ anábũ nẹ, boni Mose fá ní abu ahá Levibii lẹ asúomo, kẹ-tšó osofo Aaron bi *Itamar nine nọ lẹ.

* 4 Mose 4, 28.

22. Ni Bezaleel, ní dši Hur ní dšẹ Iuda akutšon lẹ bi Uri bi lẹ, fe nii ní Iehowa wo Mose he kitá lẹ fẹ. 31, 1—11.

23. Ni moni fata ehe dši Ahisamak ní dšẹ Dan akutšo len lẹ bi Oholiab, ní dši niankpelo kẹ nálo kẹ moni kẹ kpá blũ kẹ afaseo kẹ etšuru kẹ eyen futá futá lọ mama mli lẹ.

24. Šika fẹ ní ake-tšu nii ye hekronkron lẹ he nitšumo lẹ fẹ mli ní dši šika ní ake-bake lẹ ná šiọ talentai nyonmai-enyo kẹ nehũ kẹ šekeli ohai-kpawo kẹ nyonmai-etẹ, ye *hekronkron lẹ šekel lẹ ná.

* 30, 13.

25. Ni asafo lẹ mli mei ní akane lẹ adšiete i lẹ ná dši talentai oha kẹ šekeli akpe kẹ ohai-kpawo kẹ nyonmai-kpawo kẹ enumọ, ye hekronkron lẹ šekel lẹ ná;

26. mokome beka kome, no ná dši šekel fá, ye hekronkron lẹ šekel lẹ ná, mo-femo ní eye afi nyonmai-enyo kẹ mei ní eye fẹ nakai, boni akaneame lẹ, amená dši mei akpei-ohai-ekpa-kẹ-etẹ kẹ ohai-enumọ kẹ nyonmai-enumọ.

27. Ni dšiete i talentai oha lẹ anđ-fie hekronkron lẹ nọdamonii lẹ kẹ muhọ lẹ nọdamonii lẹ; talentai oha lẹ nọdamonii oha, talenta kome lẹ nọdamonđ kome.

Ni amẹkẹ ̣ika ̣mĩnmi fe ̣meḍši, ni
 ̣meḍši le f̣ọlo kp̣obii kokrobii le
 ye atade yū le nāmū le nā ke-bolele
 e ṭf̣ēm, ye kp̣obii kokrobii le atean̄:
 ̣mle kome ke kp̣o kokrō kome,
 kome ke kp̣o kokrō kome, āhū ke-
 atade le nāmū le ke-kpe ṭf̣ēm, nĩ
 imo, take b̄ni Iehowa fá Mose le.

(39, 27—29. Kwe 28, 39—42.)

Ni amẹkẹ klala kpakpa fe flakai
 e nā l̄o le ameh̄ā Aaron ke ebih̄i le,
 ke klala kpakpa fai le, ke klala
 pa faii fefed̄ši le, ke klala ṭfakotoi
 ake klala kpakpa fe le,
 ke mlif̄n̄o le nĩ ake klala kpakpa
 ama blū ke afaseo ke et̄suru fe nĩ
 li le, take b̄ni Iehowa fá Mose le.

(39, 30, 31. Kwe 28, 36—38.)

Ni amẹkẹ ̣ika ̣mĩnmi fe fai kron̄-
 le h̄ietamonii le, ni ameh̄mā ye n̄o
 wolon̄as̄om̄on̄o n̄o nīmā ake:
 kron̄ h̄ā Iehowa. 39, 6. 8 Mose 8, 9.

Ni an̄o-kpet̄e b̄n̄ blū n̄o, koni ah̄i
 he, take b̄ni Iehowa fá Mose le.

Neke afe agbe kp̄e-bū le ̣ih̄ilehe
 t̄sumo le f̄e nā; ni Israelbii le fe
 Iehowa fá Mose le f̄e, nakai am̄efe.

Ni amẹkẹ ̣ih̄ilehe le ba Mose n̄o,
 ke ehenii le f̄e, ehe kpod̄ši le,
 ni le, emliblemonii le, ke ekulāš̄ini
 e en̄odamonii le,

ke t̄oagbo wolo nĩ awole et̄suru
 n̄o le, ke nūngb̄e wolo n̄oh̄an̄o le,
 h̄ā muh̄o le,

odaseyeli adeka le ke ehe t̄sei le,
 p̄at̄amo s̄ei le,

okpl̄o le ke ehenii le f̄e, ke h̄ie-
 wolo le,

kanet̄so ̣mĩnmi le ke ehe kanei
 d̄ši kanei nĩ as̄ā le ke ehenii le
 e kane le mū le,

ke ̣ika af̄oleš̄ālate le, ke mū kron̄-
 le, ke t̄sof̄ā-ke-̄nma le, ke bū le
 le nā mama le,

ak̄oble af̄oleš̄ālate le, ke ehe ak̄oble
 ū le, ke ehe t̄sei le, ke ehenii le
 e lalakā le ke ekāla le,

kpo le n̄o muh̄oi le, ekulāš̄ini le
 n̄odamonii le, ke kpo le n̄o agb̄o le
 ama le, ke ehe t̄ān̄kp̄ei le, ke ehe

Old Testament.

̣ih̄mlit̄sei le, ke ̣ih̄ilehe le mli s̄uom̄onii
 le f̄e, h̄ā kp̄e-bū le,

41. s̄uom̄o atadei le nĩ ake-s̄uom̄o ye
 hekron̄kron̄ le, ke osofo Aaron atadei
 kron̄kron̄i le, ke ebih̄i le atadei le, nĩ
 amẹkẹ-ye osofoi le.

42. B̄ni Iehowa fá Mose le f̄e le, na-
 kai Israelbii le t̄su nit̄sumo le f̄e.

43. Ni Mose kwe nit̄sumo le f̄e, nĩ na,
 am̄efele b̄ni Iehowa fá le, nakai p̄e am̄e-
 fele; ni Mose d̄š̄ame.

Yit̄so 40.

(40, 1—33. Kwe yi. 25—31.)

Ni Iehowa ke Mose wie nĩ ek̄e:

2. Klen̄klen̄ nyōn̄ le n̄o klen̄klen̄ gb̄i
 le n̄o le ̣i kp̄e-bū le ̣ih̄ilehe le.

3. Ni on̄o odaseyeli adeka le owo mli,
 ni ok̄e muh̄o le aha adeka le he.

4. Ni ok̄e okpl̄o le aya mli, ni oto
 nibii nĩ abato am̄am̄o n̄o le gb̄ed̄š̄iano;
 ni ok̄e kanet̄so le aya mli, ni ok̄e ehe
 kanei le am̄am̄o n̄o.

5. Ni ok̄e ̣ika t̄sof̄ā-ke-̄nma-š̄ālate le
 abamā odaseyeli adeka le h̄ie, ni ok̄e
 š̄inā le nā mama le aha ̣ih̄ilehe le nā.

6. Ni on̄o š̄ā-af̄ole-late le omā kp̄e-bū
 ̣ih̄ilehe le š̄inā le ̣i.

7. Ni on̄o lalakā le omā kp̄e-bū le ke
 af̄oleš̄ālate le ten̄, ni on̄o nu owo mli.

8. Ni owo kpo le omā ̣i ke-bole he
 t̄f̄ēm, ni ok̄e kpo le n̄o agb̄o le nā mama
 le aha nā.

9. Ni on̄o mū kron̄kron̄ le, nĩ on̄o-f̄o
 ̣ih̄ilehe le ke emli nibii le f̄e, nĩ of̄ele ke
 ehe nibii le f̄e kron̄kron̄, nĩ efe kron̄kron̄.

10. Ni of̄o š̄ā-af̄ole-late le ke ehe nibii
 le f̄e mū, nĩ of̄e af̄oleš̄ālate le kron̄kron̄,
 ni et̄š̄o af̄oleš̄ālate nĩ ȳo kron̄kron̄ f̄e f̄e.

11. Ni of̄o lalakā le ke ekāla le mū,
 nĩ of̄ele kron̄kron̄.

12. Ni ok̄e Aaron ke ebih̄i le aba kp̄e-
 bū le š̄inā le ̣i, nĩ ok̄e nu ad̄su am̄ehe.

13. Ni on̄o atadei kron̄kron̄i le owo
 Aaron, nĩ of̄ele mū, nĩ of̄ele kron̄kron̄,
 koni eye osofo eh̄ami.

14. Ni ok̄e ebih̄i le h̄ū aba, nĩ owo-
 am̄e flakai le;

15. nĩ of̄oame mū, take of̄o am̄et̄se le,
 koni am̄eye osofo am̄eh̄ami; nĩ am̄em̄uf̄o

MOSE WOLO NÍ DŠI ETÈ

NÍ ATŠÉOLE LEVITIKO LE.

Yitšo 1.

Iehowa tšé Mose, ni ekele wie ke-
bū len ake:

ke Israelbii le awie ni okēame
nyeten moko ke nikēnii miba
howa le, šla koloi ní dši tšinai
eko nyenō-fea nikēnii ke-baš.

tšina eke-yašš šā-afole le, eke
ni kpa ko be ehe abahā; ake-
bū le šinā le nā, koni eke-sa
hie. 17, 4.

eke enine ašmē šā-afole le yiten,
enāšian, koni anō-kpātā ahāle.
2 Mose 29, 10.

i egbe tšinabinū le ye Iehowa
Aaron bihīl ní dši osofoi le ke
aba, ni amēke lá le abafā afole-
e ní yō kpē-bū le šinā le ši le
pe.

edšie šā-afole le hewolo le, ni asā.
i osofo Aaron bihīl le ke la afie
atē le nō, ni ameto lai le amēfie
o gbēšiano.

i Aaron bihīl ní dši osofoi le
ni asā le ke yitšo le ke fō le afie
yō la le nō ye afolēšālate le nō
gbēšiano;

emlinii le ke enāšī le efō he
mli, ni osofo le ašš fē ye afole-
le nō; šā-afole ni, afole ní ake
ni * dšeo nma woq Iehowa ni.
* 1 Mose 8, 21.

i kēdši tōi ní dši tōgwantenī lo
ni le eko eke-yašš šā-afole le, nū
ke kpa ko eke-ba.

i egbele ye afolēšālate le masēi
kōyigbe ye Iehowa hie; ni Aaron

bihīl ní dši osofoi le anō elā le afā
afolēšālate le nō ke-kpe.

12. Ni asā; ni osofo le anō lō le ke
yitšo le ke fō le afie lai ní yō la le
nō ye afolēšālate le nō le anō gbēšiano;

13. ni emlinii le ke nāšī le eke nu
afō he, ni osofo le ke fē aba ní ebašš
ye afolēšālate le nō; šā-afole ni, afole
ní ake la šāa ní dšeo nma woq Iehowa ni.

14. Ši kēdši lofō eke-bašš šā-afole ehā
Iehowa le, eke kose-okpoi lo šla-okpobii
le eko aba.

15. Ni osofo le ke-ba afolēšālate le he,
ni etše eyitšo ye nō, ni ešš ye afole-
šālate le nō, ni elā le atšere afie afole-
šālate le hewo.

16. Ni edšie ekponōši ke emlinii le,
ni ešē efō afolēšālate le masēi ye bo-
kagbe, heni lamlu le yō le.

17. Ni ekūmq efidši, ši ekakpōlo ye
he; ni osofo ašš ye afolēšālate le nō ye lai
ní yō la le nō le nō; šā-afole ni, afole ní
ake la šāa ní dšeo nma woq Iehowa ni.

Yitšo 2.

Ni ke moko ke niyenii-afole miba
abake Iehowa le, eke nma māmu aba,
ni eke mū afie nō, ni eke krōbō afata he,

2. ni eke nii ne aba Aaron bihīl ní dši
osofoi le anō; ni enō mā le ke mū le ke
krōbō le fē ekokō obō, ni osofo le ašš ake
kaimonō ye afolēšālate le nō; afole ní
ake la šāa ní dšeo nma woq Iehowa ni.

3. Ši noni aafē ye niyenii-afole le se
le, Aaron ke ebihīl le anō dši no; Iehowa
afolei ní ake la šāa le amli noni yō
kronkron fē fē dši no.

Yitso 4.

Iehowa ke Mose wie ni ekē:

Oke Israelbii le awie ake: Kedši lee be ni eyafe eša ni efe nii ni ewo kitā ake akafe le eko le: kedši osofo ni afole mū le fe eša sō tēre man le, no le ehe eša o le enō tšinabinū nī kpa ko be e-bašā eša-afole ehā Iehowa.

Ni eke tšinanū le aba kpē-bū šinā ye Iehowa hie, ni enō enine efō n le yiten, ni egbele ye Iehowa

Ni osofo ni afole mū le anō tšinanū le eko nī eko-bote kpē-bū len; ni osofo le anō ewao atso lā le i enō lā le eko efā *šii kpawo ye a hie ye hekronkron le muhō le

* 8, 11; 14, 7.

Ni osofo le anō lā le eko adiki ke-nma-šālate le nī yō *Iehowa hie e-bū len le nō kodši le; ni etši ū le lā nī efe le fē efie afolešālate †kpē-bū le šinā le ši le šiši.

* 2 Mose 30, 1. 6. † 2 Mose 40, 6.

Ni eša-afole tšinanū le fō le edšie ni ha mlinii le ahe le ke fō fē mlinii le ahewo le,

ke sabai enyo le ke fō nī yō he mli le ke noni tšotšoro mlebo le adšie ye sabai le ahe le,

amō boni adšieo ye šidā-afole tšina le; ni osofo le ašā fō le ye afole le nō.

Ši tšinanū le *wolo le ke elō le fē itso ke enādši le fē ke emlinii le nī le.

* 8, 17.

tšinanū mū le fē le, ake-dšo kpo nsra le se, ye heko nī tše, ye tumu nō, nī ake la ašā ye lai nō; tumu nō ayašā ye. 6, 4. Heb. 13, 11.

Ni ke Israel asafo mū le fē lee be eyafe eša, ni ake sane le tē gwabo amefe nibii nī Iehowa ewo kitā kafe le eko, ni ametere sō,

4 Mose 15, 24.

ni fe se le abale eša nī amefe -tō le, no le gwabo le anō tšina-ke-ba, ni ake-bašā *eša-afole, ni le aba kpē-bū le šinā le ši;

* Rom. 8, 3.

15. ni asafo le mli onukpai le anō ame-nidši afie tšinanū le yiten ye Iehowa hie, ni agbe tšinanū le ye Iehowa hie.

16. Ni osofo nī afole mū le anō tšinanū le lā le eko eke-bote kpē-bū le mli,

17. ni osofo le anō ewao atso lā le mli, ni eke-fā šii kpawo ye Iehowa hie ye muhō le hie,

18. ni esā enō lā le eko ediki tsofā-ke-nma-šālate nī mā Iehowa hie ye kpē-bū len le kodši le, ni etši lā nī efe le fē efie afolešālate le nī mā kpē-bū šinā le ši le šiši.

19. Ni edšie efō le fē, ni esā ye afole-šālate le nō.

20. Ni ake tšinanū le afe tamō boni ake eša-afole tšinanū le feo le, nakai akele afe. Ni osofo le akpātā ahāame, ni anō-faame.

21. Ni ake tšinanū le adše kpo ke-ya nsra le se, ni *ašāle take boni ašā tšu-tšu tšinanū le; gwabo le he eša-afole nī.

* K. 11, 12.

22. Kē nyoelo ko fe eša, ni elee be nī eyafe nii nī Iehowa, e-Nyohmo le, ewo kitā ake akafe le eko, ni eye sō le,

23. kē ahā ele eša nī efe le, no le enō tōkpakpo nī kpa ko be ehe ke-ba,

24. ni enō enine efō tōkpakpo le yiten, ni egbele ye heni agbeo šā-afole le ye le ye Iehowa hie; eša-afole nī.

25. Ni osofo le ke ewao atso eša-afole lā le eko, ni ediki afolešālate le kodši le, ni etši lā nī efe le efie afolešālate le šiši.

26. Ni esā efō le fē ye afolešālate le nō tamō šidā-afole fō le; ni osofo le akpātā ahāle ye ehe eša le hewo, ni anō-fale.

27. Ni kedši manbii le aten moko lee be nī eyafe eša ko, ni efe nibii nī Iehowa ewo kitā ake akafe le eko, ni eye sō le,

28. kedši ahā ele eša nī efe le, no le eke tōabotia yō nī he be kpa ko aba abahā ye eša nī efe le hewo;

29. ni enō enine efō eša-afole le yiten, ni egbe eša-afole le ye heni agbeo šā-afole le ye le;

30. ni osofo le ke ewao atso elā le eko, ni ediki afolešālate le kodši le, ni etši lā nī efe le fē efie afolešālate le šiši;

Yitso 6.

ehowa ke Mose wie ni ekē:

edši moko fe eša, ni etō lehowa
etšo ye ehgbomo ko noko ni
kwemo alo noni atu awo eden
alo ehgbomo ko amimyeli hewo,
lo ena noko ni elādše ni etšo,
amale kitā ye nofēno gbefān ni
feo eša ye le:

gbene ké eba mli aké efe eša ni
le, eké dšünii ni edšu le lo nii
amimyeli šō le lo nokwemonii ni
le nokwemo lo nii ni lādše ni ena le
nofēno ni ekā he amale kitā le
* ebato nādšian pepēpe, ni † enō
li enumo mli ekome eši nō, ni
nōtše le ye gbī nō ni eša esō-
e nō nonh;

* Ezek. 33, 15. † 2 Mose 22, 1—9. ‡ 3 Mose 5, 18.

ni eké esō-afole le abahā lehowa:
aten tōagbo ni kpa ko be ehe,
oobu nā ohā, ni efe sō-afole, ni
osofo le nō. * 3, 15.

Ni osofo le akpātā ahāle ye lehowa
i aahō nofēno ni efe ni eké-ye sō
le.

Ni lehowa ke Mose wie ni ekē:
Wo Aaron ke ebihī le akitā okē:
šā-afole he mla: Šā-afole le ahī
ilate le nō nyōhnyōh fē ni la ahī
e-yaši lebi, ni afolešālate le nō la
atšo. Yl 1.

Ni osofo le awo eklala flaka, ni
klala tfakotoi le * eké-ke ehe, ni
mlu le ni la le ni šā šā-afole le
afolešālate le nō le, ni eké-šie afole-
le masei. * 2 Mose 28, 42.

Ni edšie etadei le, ni ewo atadei
mei, ni eké lamlu le adše kpo * ké-
ra le sē eyafie heko ni tše. * 4, 12.

Ni la le, ni yō afolešālate le nō le,
e nō, ekagbo gbikogbiko; ni osofo
lai ye nō dā lebi, ni eša šā-afole
eto gbēdšianō, ni eša šidā-afolei
ni le ye nō.

La atšo dā ye afolešālate le nō,
o gbikogbiko.

Ni enē dši niyenii-afole he mla:
bihī le ké-ba lehowa hie ye
ilate le hie. Yl 2

15. Ni enō mā le ké mū le, ké krobo
fē ni yō niyenii-afole le nō le, ekoko
obō, ni eša ye afolešālate le nō, ni edše
hma, ni efe kaimonō ehā lehowa.

16. Ši noni feo le, Aaron ke ebihī le
aye le akpiti ye hekronkron le; ameye
ye kpē-bū kpo le nō.

17. Aké māša akašā; amegbenā ni minō-
hāame ye mifolei ni aké la šāa le amli
dši no; nōkronkron ni fē fē ni, tamō
eša-afole ké sō-afole le.

18. Aaron bii le atēn nū-fē-nū aye; le-
howa lai le ahe akpo dši enē hā nyeyinōi
le: mofēmo ni taš he le afe kronkron.

19. Ni lehowa ke Mose wie ni ekē:

20. Nikēnii ni Aaron ke ebihī le ké-
bahā lehowa ye amēmūfō gbī le nō nē:
hā mā efa mlidšāi nyoñma mli ekome
aké dā niyenii-afole, aké fā aba lebi,
ni aké fā hū aba gbēke. 2 Mose 29.

21. Aké mū aši ye hēsū mli, ni ké ebē
le, oké-ba, ni okūmole kukudši kukudši
ni ašāle aké niyenii-afole, ni edše hma
ewo lehowa.

22. Ni osofo ni afole mū ni baye enā-
dšian ye ebihī le atēn le afe enē. Nānō
akpo dši no hā lehowa. Ašā emū le fē.

23. Ni osofo le niyenii-afole le ašā
emū le fē; akaye eko.

24. Ni lehowa ke Mose wie ni ekē:

25. Oké Aaron ke ebihī le awie aké:
Enē dši eša-afole he mla: Heni agbeo
šā-afole le ye le, dšei nonh agbe eša-
afole le hū ye, ye lehowa hie; nōkron-
kron ni fē fē ni. Yl 4.

26. Osofo le ni šāa eša-afole le aye; he-
kronkron le aye ye, ye kpē-bū le kpo le nō.

27. Mofēmo ni taš elō le he le afe
kronkron; ni ké elā le eko tšēne šie
atade he le, ofo noni etšēne efie nō le
he ye hekronkron le.

28. Ni sū-gbé ni aho eko ye mli le
adfra; šī ké akōble gbé mli aho ye le,
aša he, ni aké nu adšale mli.

29. Osofoi le atēn nū-fē-nū aye eko;
nōkronkron ni fē fē ni.

30. Ši eša-afole-fē-eša-afole ni aahō elā
le eko ké-ba kpē-bū le mli ni aké-ba-
kpātā ye hekronkron le, akaye eko; aké
la ašā.

4. Edšake fò-tšitši le ke nowómo-kòh miñò ye Israelbii le adeñ ye amešidā-
lei le amlí, ni mīke-hā osofo Aaron ke
biññ le, ni efe egbenā ní ká ší hāame dā.

5. Ene dši Aaron gbenā ke ebihñ le
benā ke-dše Iehowa afolei le amlí ye
I nọ ni akame ba, ni amebaye osofo
hā Iehowa le,

6. noni Iehowa wo he kitā ake anō-
ame, ye gbí nọ ní efoame mū ye Israel-
i le ateh ake efe gbenā ní ká ší hāame
ye ameyinọi le.

7. Ene dši mla ní ká ší hā šā-afole
niyenii-afole ke eša-afole ke sō-afole
*osofowō-afole ke šidā-afole le, *6. 20.

8. noni Iehowa wo Mose kitā ye he
Sinai goñ le nọ, ye gbí nọ ní ewo
Israelbii le akitā, ake amēke amefolei
abahā Iehowa le, ye Sinai nā le nọ le.

Yitso 8.

(8, 1—33. Kwe 2 Mose 29, 1—35.)

Ni Iehowa ke Mose wie ni ekē:

2. Nō Aaron ni onō ebihñ le ofata ehe, ke
atadei le, ke mūfō-mū le, ke eša-afole tšina-
nū le, ke tōagboi enyo le, ke akpiti kafū le,

3. ni hā ní asafo mū le fē abọ gwa
ye kpē-bū le šinā le nā.

4. Ni Mose fe boni Iehowa fále le, ni
ehā asafo le bọ gwa ye kpē-bū le šinā le nā.

5. Ni Mose kē asafo le ake: Noni
Iehowa wo he kitā ake afe le nē.

6. Ni Mose hā Aaron ke ebihñ le ba,
ni ekē nu dšu amēhe;

7. ni enō flaka le ewole, ni enō mli-
teñññ le efi emli teñ, ni enō atade yū
le ewole. ni enō efod le ewole, ni enō
efod le mlifññ le efi efod le nọ;

8. ni enō tšitšingñii le eto nọ, ni enō
*arim ke tumim le ewo tšitšingñii le amlí;
*2 Mose 28, 30.

9. ni enō fai le ebu eyitso, ni enō
*šika-fetefete ní dši hienāñii kronkron
le eta fai le hienā, boni Iehowa wo
Mose kitā le. *2 Mose 28, 30; 30, 30.

10. Ni Mose nō *mūfō-mū le, ni enō-
fọ šihlche le ke nofeno ní yọ mli le,
ni efe he kronkron, *2 Mose 30, 26, 28.

11. ni enō eko efā afolešālate le nọ šii
kpawo, ni efō afolešālate le ke ehe nii le

fē ke lalakā le ke ekāla le mū, koni
efe he kronkron.

12. Ni efose mūfō-mū le eko efie Aaron
yiteñ, ni efōle mū, koni efele kronkron.

13. Ni Mose hā Aaron biññ le hū ba,
ni ewoame flakai le, ni enō amemliteññii
le efimo amemliteañ, ni enō faii le ebumo-
ame, tamọ boni Iehowa wo Mose kitā le.

14. Ni ehā ake eša-afole tšinanū le
ba, ni Aaron ke ebihñ le nō amenidši
amefie eša-afole tšinanū le yiteñ. Yl. 4.

15. Ni egbele, ni Mose ke ewao tšo
elá le eko ediki afolešālate le kodši le
ke-kpe, ni edšie afolešālate le he eša,
ni efose lá le efā afolešālate le šiši, ni
efe he kronkron, koni ekspātā ehāle.

16. Ni enō fọ le fē ní yọ mlinii le
ahe le, ke noni tšotšoro mlebo le he le,
ke sabai enyo le ke amēhe fọ le, ni Mose
šā ye afolešālate le nọ.

17. Ši tšinanū le dientše ke ewolo le
ke elō le ke efei le ekē la yašā ye nsra
le se, tamọ boni Iehowa wo Mose kitā le.

18. Ni ekē *šā-afole tōagbo le ba, ni
Aaron ke ebihñ le nō amenidši amefie
tōagbo le yiteñ; *1, 10—13.

19. ni egbele, ni Mose fose lá le efā
afolešālate le šiši ke-kpe,

20. ni tōagbo le, esā; ni Mose šā yitso
le ke lō ní asā le ke fọ le;

21. ni emlinii le ke enādši le, ekē nu
fọ nomei ahe, ni Mose šā tōagbo mū le
fē ye afolešālate le nọ; šā-afole ní dšeq
hāma dši no, afole ní ake la šāa ahāa Ieho-
wa ni, tamọ boni Iehowa wo Mose kitā le.

22. Ni ekē tōagbo ní dši enyo ni dši *oso-
fowō-afole tōagbo le ba; ni Aaron ke ebihñ
le nō amenidši amefie tōagbo le yiteñ; *7, 37.

23. ni egbele, ni Mose nō elá le eko
esa Aaron ninedšūrō toi nā, ke enine-
dšūrō goñti nā, ke enanedšūrō goñti nā.

24. Ni ehā Aaron biññ le hū ba; ni
Mose nō lá le eko esa ameninedšūrō
toi nā, ke ameninedšūrō goñti nā ke ame-
nenedšūrō goñti nā; ni Mose fose lá le
efā afolešālate le nọ ke-kpe.

25. Ni enō fọ le ke lei le ke fọ fē
ní yọ mlinii le ahe le ke noni tšotšoro
mlebo le he le ke sabai enyo le ke
amēhe fọ le ke nine dšūrō le,

Kẹkẹ ni egbe tšinanū ke tōagbo dšī mañ le šidā-afolei le, ni Aaron le nō lā le amebahāle, ni enō-fā ilate le nọ ke-kpe.

Ni tšinanū le ke tōagbo le fọi le, ke fọ ni ha mlinii le ahe le ke le ke noni tšotšōro mlēbo le he le, amēnō neke fọi ne fē amēfie tšitšii, ni amēšā fọi le ye afolešālate

Ni tšitšii le ke nine dšūrō le, Aaron ō-fe fō-afole ye Iehowa hie, tamō Mose wo kitā le. 7, 30—34.

Kẹkẹ ni Aaron hole enidšī anọ ye le nọ, ni *edšōame. Ni beni ešā ōle ke šā-afole ke šidā-afole le, ke šī. * 4 Mose 6, 22—27.

Ni Mose ke Aaron bote kpē-bū le ni beni amēdše kpo ekoñ le, amēdšō le. Kẹkẹ ni Iehowa anumnyam le ehe kpo etšō mañ mū le fē;

3 Mose 40, 34.

ni *la dše Iehowa hie ni ešā afole le nọ šā-afole le ke fọi le. Ni mañ e fē na, ni amēblo ke mīše, ni e amēhleañ bumō šī. * 2 Kron. 7, 1.

Yitso 10.

Aaron bihiñ Nadab ke Abihu le mofēmo nō eladšē-ñesū, ni amēnō la wo mli, ni amēnō tšofā-ke-nma amē- nọ, ni amēke la kroko ne ba Iehowa noni ewokoame he kitā le.

Ni la dše Iehowa hie ni ešāame, megbói ye Iehowa hie.

4 Mose 16, 35. 2 Kron. 26, 16—20

Ni Mose ke Aaron ake: Ene dšī Iehowa wie ekē: Mei ni *beñkeomi mli aafe mihe kroñkroñ ye, ni mañ le fē hie aawo mihie nyam ye. Ni on bu enā. * 1 Pet. 4, 17.

Kẹkẹ ni Mose tšē *Mišael ke El- n, Aaron tšekwē Uziel bii le ke-ba, tšame ake: Nyetšia nyebañ, ni †nye- lea nyenyemimei le ke-dšea hekroñ- le hie ke-yañ nsra le se.

* 2 Mose 6, 22. † Bof. 5, 6. 10.

Ni amētšī amēba ni amēbaholeame amēflakai le ke-dše nsra leñ, tamō Mose kē le.

6. Ni Mose kē Aaron kē ebihñ Ele- azar kē Itamar le ake: *Nyekakpoa nyeyii, ni nyekagblañ nyetadei hū, ni nyebagboi, ni emli wo asafo mū le fē la; šī nyehāa nyenyemimei le, Israel we mū le fē, afō šā ni Iehowa ešā ne. * 21, 10.

7. Ni nyekadšea kpē-bū le šinā le nā hū, ni nyebagboi; edšake Iehowa mūfō-mū le ye nyenọ. Ni amēfe boni Mose wie ne.

8. Ni Iehowa kē Aaron wie ni ekē:

9. Nyekanua wein alo dā ni wa ko, bo ke obihñ le fē, be mli ni nyeya kpē- bū leñ le, koni nyekagboi! Nānọ akpo dšī no hā nyeyinọi le fē,

Ezek. 44, 21. 1 Tīm. 3, 8. Tit. 1, 7.

10. koni nyele sroto ni yo nōkroñkroñ ke bulemōñ teñ, ke nii ni he tšee ke nii ni he tše le atēñ,

11. ni nyetšō Israelbii le akpoi le fē ni Iehowa tšō Mose nine nọ wie etšō- ame le.

12. Ni Mose kē Aaron kē ebihñ ni eše ni dšī Eleazar kē Itamar le wie ake: Nyenōa Iehowa afolei ni ake la šāa le amli niyenii-afolei ni eše le, ni nyeyeale akpitī ye afolešālate le masei, edšake nōkroñkroñ ni fē fē ni.

13. Ni nyeyea ye hekroñkroñ le, edšake *ogbenā ke obihñ le agbenā dšī no ke- dšē afolei ni ake la šāa ahāa Iehowa le amli; edšake nakai awomi kitā. * 2, 3.

14. Šī *fō-tšitšī le ke nōwómo-kōñ le nyeyea ye heko ni tše, bo ke obihñ ke obiyei le fē; edšake ogbenā ne ke obihñ le agbenā ne anō-hānye ye Israelbii le ašidā- afolei le amli. * 7, 24.

15. Nōwómo-kōñ le ke fō-tšitšī le afata fọi-afolei le ahe ke-ba, koni afō anō-fe fō-afole ye Iehowa hie; ni etšō onō ke obihñ le anō ake gbenā ni kā šī dā, boni Iehowa wo kitā le.

16. Ni eša-afole tōkpakpo le, Mose tao- le āhū, ni na, ašāle. Ni emli wo Ele- azar kē Itamar, Aaron bihiñ ni eše le, la ni ekē:

17. Mēba nyeyee eša-afole le ye he- kroñkroñ le? edšake nōkroñkroñ ni fē fē ni; ni enē enō-hānye, koni nyetēre asafo le nōtōmọ le, ni nyekpātā nye- hāame ye Iehowa hie.

ni nofèno ni amèten eko ni egbo nọ lẹ, ehe tsee, tsonii dšio, atadei rolo lo kpekpe alo nofèno ni akẹ-i dšio; anō-fie nu mli, ni ehe -yaši gbẹkẹ; no fědā ni ehe aatše. Ni sūnō-fě-sūnō ni amèten eko mli lẹ: nofèno ni yọ mli lẹ, ehe i nō lẹ hū nyedfaā.

iiyenii fě ni ayeq ni akẹ neke nu aawo mli lẹ, ehe tsee, ni nofèno ni yọ neke noko mli lẹ, ehe tsee. i nofèno ni amegbohii lẹ eko aagbe ehe tsee, flōnō dšio, late dšio, ehe tsee, ni ehe tsee hāānye.

Si kẹlẹ nubui-abihimeii ke nubui ikpoi lẹ, nomei ahe tše. Si moni megbohii lẹ ahe lẹ, ehe tsee.

ni kẹ amegbohii lẹ eko gbe dū-ni adūq lẹ anq lẹ, ehe tše kě.

ni kẹ akẹ nu awo dūmonii lẹ ahe, megbohii lẹ eko gbe nọ lẹ, ehe tsee.

ni kẹ koloi ni ayeq lẹ eko gbo lẹ, aā egbonyo lẹ he le, ehe tsee kẹ-beke.

Ni moni *yeq egbonyo lẹ eko lẹ, adei lẹ ahe, ni ehe tsee kẹ-yaši.

Ni moni wóq egbonyo lẹ, efq lẹ ahe, ni ehe tsee kẹ-yaši gbẹkẹ.

* 2 Mose 22, 31.

ni nofèno ni wamoq yẹ šikpon lẹ nihinii ni, nyekayea.

Nofèno ni nyieq emūsū nọ kẹ no-i nyieq nādši edfedfẹ nọ kẹ-yaši nii nọ nādši pipi yẹ wāmonii ni wamoq pon lẹ nọ lẹ aten lẹ nọ lẹ, nye-edšake nihinii ni.

Nyeke wāmonii ni wamoq lẹ eko abulea nyehe, ni nyekawoa nyehe yẹ amehẹ, ni amehā nyehe wo mūdši.

Edšake midši lehowa, nye-Nyo-

g, hewq lẹ nyefea nyehe kronkron,

nyehi kronkron, *edšake kronkron nohewq lẹ nyeke nibii ni wamoq pon lẹ nọ lẹ eko eko akabulea

* 19, 2.

Edšake midši lehowa, moni dšienye

Misraim šikpon lẹ nọ, koni matšó nọ mahānye; nohewq lẹ nyefea ron, edšake mokronkron dšimi. 20, 22.

46. Ene dši mla ni kă ši ye šikpon koloi kẹ lofōdši kẹ nofèno ni hie kă ni tšio ehe ye nui amli lẹ kẹ kolo-fě-kolo ni wamoq yẹ šikpon nọ lẹ hewq,

47. koni akẹ-fe sroto yẹ nii ni he tsee kẹ nii ni he tše lẹ aten kẹ koloi ni ayeq kẹ nii ni ayee lẹ aten.

Yitso 12.

Ni lehowa kẹ Mose wie ni ekẹ:

2. Oke Israelbii lẹ awie akẹ: Kẹdši yō ko nō hq ni efq binū lẹ, ehe tsee gbii kpawo, *tamq boni ehe tsee yẹ eyei-anifemq gbii lẹ amli lẹ. * 15, 19.

3. Ni gbī ni dši gbī kpānyo lẹ nọ lẹ afo gbekě lẹ ketia.

1 Mose 17, 11. 12. loh. 7, 22. Luk. 2, 21.

4. Ni gbii nyoñmai-etě kẹ etě ehī ši ye ehetsūmq láí lẹ amli; nōkronkron-fě-nōkronkron lẹ ekata he, ni hekronkron lẹ hū ekaba kẹ-yaši gbī nọ ni ehetsūmq gbii lẹ aaše.

5. Ši kẹdši efq yō lẹ, ehe tsee otšii enyo tamq beni efe yeianii lẹ, ni gbii nyoñmai-ekpa kẹ ekpa sōññ ehī ši ye ehetsūmq láí lẹ amli.

6. Ši kẹdši egbe ehetsūmq gbii lẹ anā yẹ binū lo biyō hewq lẹ, eke tōgwantenbi ni eye afi aba abahā ni akẹ-šā šā-afole, kẹ okpobi lo kose-okpo ni akẹ-šā *eša-afole, ni eke-ba kpě-bū lẹ šina lẹ nā eke-bahā osofo lẹ. * 3, 7.

7. Ni eke-ba lehowa hie, ni ekpātā ehāle, ni ehe aatše kẹ-adše eláhō len. Ene dši mla ni kă ši hā yō ni fōq nū lo yō lẹ.

8. Ši kẹ enāā tōbi yinii lẹ, no lẹ enō kose-okpoi enyo lo okpobii enyo kẹ-ba ebahā, ni akẹ ekome afe šā-afole, ni ekome hū eša-afole, ni osofo lẹ akpātā ahāle, ni ehe atše.

Yitso 13.

Ni lehowa kẹ Mose kẹ Aaron wie akẹ:

5 Mose 21, 8.

2. Kẹdši noko fū moko hewolo nọ, gbēi dšio alo noko hālāhālā dšio, ni eye ehewolo lẹ mli tamq kpiti hela lẹ, akẹle aba osofo Aaron lo ebihii ni dši osofoi lẹ aten mokome nō.

osofo lẹ akwẹ noni efiele lẹ, ni dši enyō mli vō fẹ hewolo kroko tšoi tšuru hānhān yẹ mli lẹ, osofo ẹ akẹ moko ní he tšee; fafale ni, alo tšēh mli kpiti ni.

i kẹ osofo lẹ kwẹ fafale ní efiele na, dšei enyōko mli fẹ hewolo lẹ, ni emli tšoi lẹ hū diko lẹ, osofo moni yeo fafale lẹ yi gbī kpa-

i kẹ osofo lẹ kwẹ helatšẹ lẹ ye dši gbī kpawo lẹ nọ, ni na, fafale ẹ efie nọ, ni emli tšoi lẹ hū, ni heni fafale lẹ yọ lẹ enyōko hewolo kroko lẹ,

ekẹ ni ešẹ eyi, ši fafale lẹ ekašẹ osofo lẹ asā anā fafaletšẹ lẹ yi pawo ekon.

i kẹ osofo lẹ kwẹ fafale lẹ ye dši gbī kpawo lẹ nọ, ni na, fafale ẹ efie nọ yẹ hewolo lẹ nọ, ni dšei mli fẹ hewolo kroko lẹ, no lẹ abule akẹ moko ní he tšee; ni adei lẹ ahe, ni ehe atšee.

Ši kẹ fafale lẹ sā lẹ ekon yẹ he lẹ nọ yẹ ehetšumọ lẹ sẹ, ni osofo lẹ kwẹ, ni na, fafale ẹ on yẹ hewolo lẹ nọ lẹ, no lẹ osofo abi ši donh akẹ emli tšoi lẹ etšun e tšee.

Ši kẹ fafale lẹ yẹ boni eyo lẹ nonh le, ni tšoi dih ekwẹ yẹ mli lẹ, fafale lẹ etā; ehe tšee, ni osofo lẹ akẹ moko ní he tšee.

Ni kẹdši nokomei yedši hālāhālā ko lo yō ko hewolo nọ,

ni osofo lẹ bakwẹ, ni na, nokomei hālāhālā lẹ mlādšee yẹ hewolo lẹ afimata ní fieo mo hewolo nọ ni; e.

Kẹdši nū ko yi kpa lẹ, yikpatātšẹ ši ehe tšee.

Ni kẹdši ehienā gbẹ kẹkẹ eyi lẹ ẹ lẹ, hienā kpatātšẹ dšile; ehe tšee.

Ši kẹdši noko yeh ni tšunọ fie lo ehienā heni ekpa lẹ, kpiti efie lo ehienā heni ekpa lẹ.

Ni kẹ osofo lẹ bakwẹ, ni na, yeh ní tšun fū yẹ eyiteh lo ehienā

heni ekpa lẹ, ni etamọ kpiti yẹ hewolo lẹ nọ lẹ,

44. no lẹ kpitiyelọ ní he tšee dšile; osofo lẹ abule akẹ moko ní he tšee yẹ noni efie eyiteh lẹ hewo.

45. Agbene kpitiyelọ lẹ ní hela lẹ yọ ehe lẹ agbla etadei ní enyie eyitšo flo, ni eha enābui anọ ni eblọ akẹ: Mihe tšee! mihe tšee!

46. Gbīabọ ní hela lẹ yọ ehe lẹ, ehe tšee kwā; ekometō ehī ši, ešihilehe lẹ ahī nra lẹ sẹ. 4 Mose 6, 3.

47. Ni atade hū, kẹdši kpiti efie he lẹ, küntū nō dšio, odontī nō dšio,

48. küntū lo klala tšimọ-kpā lo lò-kpā lẹ mli dšio, kolo wolo lo nofēno ní akẹ kolo wolo fe lẹ mli dšio,

49. ni kẹdši noni efie he lẹ noliqō lo etšunọ yẹ mama lo wolo lẹ mli, yẹ tšimọ-kpā lo lò-kpā lẹ mli lo nofēno ní akẹ kolo wolo fe lẹ mli lẹ, kpiti efie he lẹ, ni anō-hā osofo lẹ ni ekwẹ;

50. ni kẹ osofo lẹ kwẹ noni efie he lẹ, enā nō he ní efie lẹ yi gbī kpawo.

51. Ni kẹ esā ekwẹ gbī ní dši gbī kpawo lẹ nọ, ni ena akẹ noni efie he lẹ mlẹ yẹ mama lo etšimọ-kpā lo elò-kpā lẹ mli lo wolo lẹ lo nofēno ní akẹ kolo wolo lẹ fe lẹ mli lẹ, bẹlẹ kpiti ní fiteo nii efie he lẹ; ehe tšee.

52. Ni asā neke mama ne lo etšimọ-kpā lo elò-kpā lẹ, küntū dšio, klala dšio, alo wolonō fẹ ní efie he lẹ; edšakẹ kpiti ní fiteo nii ni, akẹ la asā.

53. Ši kẹ osofo lẹ kwẹ, ni na, noni efie he lẹ elẹ yẹ mama lẹ lo etšimọ-kpā lo elò-kpā lẹ lo wolonō-fē-wolonō ní dši lẹ mli lẹ,

54. no lẹ osofo lẹ awo kitā, akẹ afọ noni hefiemọ yọ mli lẹ he, ni esā enā eyi gbī kpawo ekon;

55. ni kẹ osofo lẹ kwẹ, beni afọ noni fie he lẹ sẹ lẹ, ni na, noni fie he lẹ tšakee yẹ ehie, ni elẹ efataa he hū lẹ, ehe tšee; akẹ la asā, eka mli yẹ hlegbẹ lo segbẹ, heni ekwa lẹ.

56. Ši kẹdši osofo lẹ kwẹ, ni na, noni fie he lẹ mlādšee, beni afọ he sẹ lẹ, no lẹ etšee kẹ-dšee mama lẹ alo wolo lẹ alo tšimọ-kpā alo lò-kpā lẹ he.

gbí ní dǎi gbí kpányo lẹ nọ
yẹ ehetšumọ hewọ, ekẹ-bahá
yẹ kpé-bù ǎlǎ lẹ ná, yẹ lẹ-
le.

osọfo lẹ anǎ sǎ-afọle tǔgwantǎbi
à lẹg kome lẹ, ni efó akẹ fǔ-afọle
wa hie.

i egbe sǎ-afọle tǔgwantǎbi lẹ,
lẹ anǎ alá lẹ eko esa moni
lẹ ninedšürǔ toi ná, kẹ enine-
ontí ná, kẹ enanedšürǔ goñtí ná.

osọfo lẹ afo mǔ lẹ eko awo lẹ-
enineabẹku dẹkọkọ mli,

osọfo lẹ kẹ eninedšürǔ wao atşo
rọ ebẹku lẹ eko afá ǎii kpawo
wa hie;

osọfo lẹ anǎ mǔ ni yọ edeñ lẹ
moni atşuq ehe lẹ ninedšürǔ toi
eninedšürǔ goñtí ná, kẹ enane-
ontí ná yẹ heni sǎ-afọle lá lẹ.

i mǔ ni efş yẹ osọfo lẹ deñ lẹ
ie moni atşuq ehe lẹ yiteñ, koni
tǎ ebǎlẹ yẹ Iahowa hie.

o sẹ lẹ anǎ kose-okpoi lo okpo-
ni enine şe nọ lẹ ekome,

i ni enine şe nọ lẹ aten ekome
sǎ-afọle, ni ekẹ ekome hǔ afe
efata niyenii-afọle lẹ he; ni osọfo
tǎ ahǎ moni atşuq ehe lẹ yẹ lẹ-
le.

şe dǎi mla ní kǎ ǎi hǎ kpitiyelẹ
şee nii ní dǎi ehetšumonii lẹ fě

i Iahowa kẹ Mose kẹ Aaron wie

şdǎi nyeba Kanaan şikpon noni
şe minǔ-hǎanye nyeli lẹ nọ, ni
piti fie şla ko he yẹ nyeshikpon
i.

lẹ nakai şla lẹ tşş lẹ aba abatǎi tǎ
şofo lẹ akẹ: Efeşmi akẹ noko
piti efie mişla lẹ he. * 12, 2.

i osọfo lẹ afá ní adşie şla lẹ mli
şe-dǎe kpo, dǎni osọfo lẹ abote
kwẹ noni fie he lẹ, koni nii ní
lẹ mli lẹ fě akabule, ni no sẹ
şofo lẹ abote mli ayakwẹ şla lẹ.
i kẹ osọfo lẹ kwẹ noni efie he
na, noni efie şla lẹ gbogboi lẹ

! Old Testament.

ahẹ lẹ dǎi fědǎi nǔlii lo etşudşı ni
*dşei enyǔ mli fě gbogbo lẹ hai kroko-
mei lẹ, * 12, 2.

38. no lẹ osọfo lẹ adşe kpo yẹ şla lẹ,
ni enǎ şla lẹ şlǎ lẹ gbii kpawo.

39. Ni gbí ní dǎi gbí kpawo lẹ osọfo
lẹ aba ekoñ, ni kẹ ekwẹ, ni na, noni
efie he lẹ mliş yẹ şla lẹ gbogboi lẹ ahe lẹ,

40. no lẹ osọfo lẹ afá ní adşie tẹi ní
nii efie he lẹ, ni aşere afie mañ lẹ şe
heko ni tşee;

41. ni şla lẹ mligbẹ lẹ aamlǎ fě kẹ-kpe,
ni anǎ sǔ ni aamlǎ yẹ he lẹ afie mañ
lẹ şe yẹ heko ní tşee;

42. ni akǔlọ tẹi krokomei ahọlọ nomei
anǎdşian, ni anǎ sǔ kroko amǎ şla lẹ he.

43. Ni kędşı ekǔ esẹ efie he ekoñ ni
edşe kpo yẹ şla lẹ he, beni adşie tẹi lẹ
ni aamlǎ şla lẹ he, ni amǎ he ekoñ lẹ,

44. ni osọfo lẹ ba ni ebakwẹ, ni na,
noni efie he lẹ mliş yẹ şla lẹ he ekoñ
lẹ, bǎlẹ kpiti ní şteş nii lẹ yẹ şla lẹ;
ehe tşee.

45. Ni akǔmş şla lẹ afie şi, etşı lẹ kẹ
emplǎni lẹ kẹ şla lẹ sǔ lẹ fě, ni alǔ kẹ-
dşe mǎ lẹñ kẹ-yafie heko ní tşee.

46. Ni moni aabote şla lẹ gbilabş fě
ní anǎ ná lẹ, * ehe tşee kẹ-yafı gbẹkẹ;
* 11, 24.

47. ni moni aawş şla lẹ afş etadei ahe,
ni moni aaye nii yẹ şla lẹ afş etadei ahe.

48. Şi kędşı osọfo lẹ ba şla lẹ abakwẹ,
ni na, noni efie he lẹ elşş efataa he yẹ
şla lẹ, beni amǎ he lẹ sẹ lẹ, no lẹ ebule
akẹ ehe tşee, edşakẹ noni fie he lẹ etǎ.

49. Ni enǎ loşǔdşı enyş kẹ tşenedrutşo
kẹ munşle kẹ hisopo ni ekẹ-şǎ sǎ-afọle
ní ekẹ-dşira şla lẹ;

50. ni egbe *loşǔdşı lẹ aten ekome yẹ
sǔ kǎ nọ yẹ nu ní hoş nọ; * K. a. e.

51. ni enǎ tşenedrutşo lẹ kẹ hisopo
lẹ kẹ munşle lẹ kẹ loşǔ ní hie kǎ lẹ,
ni ekẹ fě atşş loşǔ ní agbe lẹ lá lẹ mli
kẹ nu ní hoş lẹ mli ni ekẹ-fǎ şla lẹ şii
kpawo.

52. Ni ekẹ loşǔ lẹ lá lẹ kẹ nu ní hoş
lẹ kẹ loşǔ ní hie kǎ lẹ kẹ tşenedrutşo
lẹ kẹ hisopo lẹ kẹ munşle lẹ aşǎ sǎ-
afọle ni ekẹ-dşira şla lẹ.

l-lá lẹ, madšie mihle maka nakai susuma
ni mafolẹ kẹ-adšẹ emá lẹ teñ mašẹ mafõ.
* 3, 17.

11. Edšake helo lẹ wala ye elá lẹ mli,
i mi lẹ minõ-hánye ye afolešálatẹ lẹ nọ,
oni anõ-kpátá ahá nyesusumai lẹ; edšake
lá akẹ-kpátá aháa susuma. * Heb. 9, 22.

12. Nohewo ni mikẹ Israelbii lẹ akẹ:
iyeten mokomoko akaye lá ko, ni gbọ
ni toọ gbọ ye nyeten lẹ akaye lá ko.

13. Ni Israelbii lẹ aten mofemo kẹ gbọ
ni toọ gbọ ye ameten lẹ, kẹ eyagbobi ni
gbe kolo lo lofiõ ni ayeo lẹ, efose elá
e efie ši, ni ekẹ sũ aha nọ.

14. Edšake *helo-fě-helo wala lẹ, elá
lẹ nonn mli ewala lẹ yọ; hewo ni mikẹ
Israelbii lẹ akẹ: Nyekayea ló ko ló ko
lá; edšake helo-fě-helo wala dši elá lẹ;
mofemo ni yeo lẹ, aafolẹ ašẹ afõ. * 1 Mose 9, 4.

15. Ši *mofemo ni yeo noko ni enyõ
lo noko ni atšere mli lẹ, mã len nyo
ni dšio, gbọ ni dšio, efọ etadei ahe, ni
ekẹ nu adšun ehe, ni ehe tšee kẹ-yaši
gbẹkẹ: no fědā ehe aatše. * 11, 40.

16. Ni kẹ efọ etadei ahe ni edšun
ehe lẹ, no lẹ esõ akā enọ.

Yitso 18.

(Kwẹ 3 Mose 20.)

Ni Iehowa kẹ Mose wie ni ekẹ:

2. Oke Israelbii lẹ awie ni okẹame
akẹ: Midši Iehowa, nye-Nyohmo lẹ.

3. Mizraim šikpon lẹ nọ, heni nyehi
lẹ, dšenba lẹ nyekaba, ni asan Kanaan
šikpon lẹ nọ, heni mikenyeyea yaš nẹ, dšen-
ba lẹ hũ nyekaba, ni amekpoi lẹ hũ
nyekayea nọ. * 2 Mose 28, 24.

4. Migbenanii lẹ mon nyefea, ni mi-
kpoi lẹ hũ nyebua, koni nyeye nọ; mi-
dši Iehowa, nye-Nyohmo lẹ.

5. Hewo lẹ nyebua mikpoi lẹ kẹ
migbenanii lẹ ni *kẹ gbomo ye nọ ni
eyi aaná wala ye mli lẹ; midši Iehowa.
* Neh. 9, 20. Ezek. 20, 11. Rom. 10, 5. Gal. 3, 12.

6. Mokomoko akabẹkẹ ewekumei aten
moko ni dši ledientše ehelo lẹ, ni edšie
eyayaian kpo; midši Iehowa.

7. Kādšie otšẹ lo onye yayaian lẹ kpo;
onye ni, kādšie eyayaian kpo.

8. Kādšie otšẹ nā lẹ yayaian kpo; otšẹ
yayaian ni. 1 Mose 22, 22. 5 Mose 27, 20. 1 Kor. 5, 1.

9. Onyemiyõ ni dši otšebi lo onyebi
lẹ, afole ye šia dšio, afole ye he kroko
dšio, kādšie eyayaian kpo. 5 Mose 27, 22.

10. Kādšie obinũ lẹ biyõ alo obiyõ lẹ
biyõ lẹ yayaian kpo; edšake ameyayaian
lẹ oyayaian ni.

11. Otšẹ nā lẹ biyõ ni ekẹ otšẹ fọ lẹ,
onyemiyõ ni, kādšie eyayaian kpo.

12. Kādšie otšẹ nyemiyõ yayaian kpo;
otšẹ helo dientše dšile.

13. Kādšie onye nyemiyõ yayaian kpo;
edšake onye helo dientše dšile.

14. Kādšie otšẹ nyeminũ yayaian kpo,
enā lẹ kabẹkẹ; ši onyekwě ni.

15. Kādšie *ošayõ yayaian kpo; obinũ
lẹ nā ni, kādšie eyayaian kpo. * 1 Mose 28, 16.

16. Kādšie onyeminũ nā yayaian kpo;
onyeminũ yayaian ni. Mar. 6, 18.

17. Kādšie yõ ko kẹ ebiyõ fě yayaian
kpo; kånõ ebinũ lẹ biyõ lo ebiyõ lẹ
biyõ ni odšie ameyayaian kpo; ehelo
dientše dšiamẹ; musu dši no. 5 Mose 27, 22.

18. Ni okanõ yõ ko kẹ enyemiyõ fě,
ni ameye awunā, ni odšie eyayaian kpo
oši onā nọ gbɔlabọ ni ehte kā lolo lẹ.

19. Ni *yõ ko ni ete tšũi ašẹ ni ehe
tšee lẹ, kabẹkẹ ni odšie eyayaian kpo.
* 15, 24. Ezek. 18, 6; 22, 10.

20. Ni okẹ *onanyo gbomo nā hũ akawo
ni okẹle bule ohe. * 2 Sam. 11, 4.

21. Ni okẹ osešibii lẹ eko akahā ni
etšõ la mli *ehā Molek, ni okabule o-
Nyohmo lẹ gbei lẹ; midši Iehowa.

* 5 Mose 18, 10. 2 Mañ. 21, 6. Lal. 106, 37. Ier. 7, 31.

22. Okẹ nũ ko akawo take boni akẹ
yõ wo lẹ; nihinii dši no.

1 Mose 19, 5. Rom. 1, 27. 1 Kor. 6, 9.

23. Okẹ kolo ko kolo ko akawo ni
okẹle bule ohe. Ni yõ ko akadamọ kolo
ko hte ni ekā ši ehāle; āhl. 2 Mose 22, 19.

24. Nyeke neke nii nẹ akabulea nyehe;
edšake neke nii nẹ fě dšenmādši ni mi-
bašie ye nyehle lẹ kẹ-bule amehelẹ,

25. ni abule šikpon lẹ, nohewo lẹ mi-
bawole enišaianii lẹ ahe nyõmọ, ni šikpon
lẹ bafe enqbii lẹ ašie.

26. Nohewo lẹ nye lẹ nyeyea mikpoi
lẹ kẹ migbenanii lẹ anọ, ni nyekafea neke
nihinii nẹ fě eko, mannyo dšio, gbọ ni
ebato gbọ ye nyeten dšio.

ę, madšie mihle maka nakai susuma
mafole ke-adše emā le ten maše mafō.

* 3, 17.

Edšake helo le wala ye elā le mli,
le minō-hānye ye afolešālate le nō,
mō-kpātā ahā nyesusumai le; edšake
ke-kpātā ahāa susuma. * Heb. 9, 22.

Nohewo ni mikē Israelbii le akē:
mō mokomoko akaye lá ko, ni gbō
toō gbō ye nyeten le akaye lá ko.

Ni Israelbii le atē mofēmo ke gbō
o gbō ye amēten le, ké eyagbōbi ni
kolo lo lofō ni ayeo le, efōse elā
ie ši, ni ekē sū aha nō.

Edšake *helo-fē-helo wala le, elā
mli ewala le yō; hewo ni mikē
lbii le akē: Nyekayea lō ko lō ko
dšake helo-fē-helo wala dši elā le;
mo ni yeo le, aafole aše afō. * 1 Mose 2, 4.

Ši *mofēmo ní yeo noko ní enyō
oko ní atšere mli le, mā len nyo
šio, gbō ni dšio, efō etadei ahe, ni
nu adšun ehe, ni ehe tšee ke-yaši
e: no fēdā ehe aatše. * 11, 40.

Ni ké efō etadei ahe ni edšun
le, no le esō akā enō.

Yitso 18.

(Kwē 3 Mose 20.)

i Iehowa ke Mose wie ni ekē:

Oke Israelbii le awie ni okēame
Midši Iehowa, nye-Nyonmo le.

Misraim šikpon le nō, heni nyehi
lēnba le nyekabaš, ni asan Kanaan
on le nō, heni mikēnye yaš nē, dšēn-
le hū nyekabaš, ni amēkpōi le hū
kayea nō. * 2 Mose 23, 24.

Migbenānii le mōn nyefea, ni mi-
le hū nyebua, koni nyeye nō; mi-
Iehowa, nye-Nyonmo le.

Hewo le nyebua mikpōi le ke
benānii le ní *ké gbomo ye nō ní
aanā wala ye mli le; midši Iehowa.
* Neh. 9, 20. Ezek. 20, 11. Rom. 10, 5. Gal. 3, 12.

Mokomoko akabēnke ewekumei atēn
o ní dši ledientše ehelo le, ní edšie
raian kpo; midši Iehowa.

Kādšie otše lo onye yayaian le kpo;
ni, kādšie eyayaian kpo.

Kādšie otše nā le yayaian kpo; otše
ian ni. * 1 Mose 28, 22. 5 Mose 27, 20. 1 Kor. 5, 1.

9. Onyemiyō ni dši otšebi lo onyebi
le, afole ye šla dšio, afole ye he kroko
dšio, kādšie eyayaian kpo. * 5 Mose 27, 22.

10. Kādšie obinū le biyō alo obiyō le
biyō le yayaian kpo; edšake ameyayaian
le oyayaian ni.

11. Otše nā le biyō ni ekē otše fō le,
onyemiyō ni, kādšie eyayaian kpo.

12. Kādšie otše nyemiyō yayaian kpo;
otše helo dientše dšile.

13. Kādšie onye nyemiyō yayaian kpo;
edšake onye helo dientše dšile.

14. Kādšie otše nyeminū yayaian kpo,
enā le kabenkele; ši onyekwē ni.

15. Kādšie *ošāyō yayaian kpo; obinū
le nā ni, kādšie eyayaian kpo. * 1 Mose 28, 16.

16. Kādšie onyeminū nā yayaian kpo;
onyeminū yayaian ni. Mar. 6, 18.

17. Kādšie yō ko ke ebiyō fē yayaian
kpo; kānō ebinū le biyō lo ebiyō le
biyō ní odšie ameyayaian kpo; ehelo
dientše dšiamē; musu dši no. * 5 Mose 27, 22.

18. Ni okānō yō ko ke enyemiyō fē,
ni ameye awunā, ní odšie eyayaian kpo
oši onā nō gbilabō ní ehle kā lolo le.

19. Ni *yō ko ní ete tšūi ase ni ehe
tšee le, kabenkele ní odšie eyayaian kpo.
* 15, 24. Ezek. 18, 6; 22, 10.

20. Ni okē *onanyo gbomo nā hū akawo
ni okele bule ohe. * 2 Sam. 11, 4.

21. Ni okē osešibii le eko akahā ní
etšō la mli *ehā Molek, ni okabule o-
Nyonmo le gbei le; midši Iehowa.

* 5 Mose 18, 10. 2 Mañ. 21, 6. Lal. 106, 37. Ier. 7, 31.

22. Okē nū ko akawo take boni akē
yō wō le; nihinii dši no.

1 Mose 18, 5. Rom. 1, 27. 1 Kor. 6, 9.

23. Okē kolo ko kolo ko akawo ní
okele bule ohe. Ni yō ko akadamō kolo
ko hle ní ekā ši ehāle; ahī. * 2 Mose 22, 19.

24. Nyekē nekē nii nē akabulea nyehē;
edšake nekē nii nē fē dšēnmādši ní mi-
bašie ye nyehle le ke-bule amehe le,

25. ni abule šikpon le, nohewo le mi-
bawole enišaianii le ahe nyōmō, ni šikpon
le bafe enqbii le ašie.

26. Nohewo le nye le nyeyea mikpōi
le ke migbenānii le anō, ni nyekafea nekē
nihinii nē fē eko, mañnyo dšio, gbō ní
ebato gbō ye nyeten dšio.

le, koni hedšömq-afi kpawo le mli
efe afi nyonmai-edse ke nehü.

Ni nyon ni dši kpawo le nq gbi
gbi *nyonma le nq le hä akpä
antre wä ke-fo ši, nyehäa akpaa
antre ke-foa ši ye nyeşikpon mü
nq ye neke kpätämogbi ne nq.

* 22, 27.

Ni afi ni dši nyonmai-enumo le nye-
kronkron, ni nyešiga *heyeli ye
n le nq nyehäa enobii fë; etšö nyä-
i ehänye, ni nyeten mofëmo akü ese
enii, ni nyeten mofëmo akü ese
wekumei aten ekon. * Ies. 61, 2. Luk. 4, 19.

Neke afi ni dši afi nyonmai-enumo
etšö nyämq-afi ahänye; nyekadüa nii
q. ni asan nyekakpaš noni ledientše
le, ni nyekabuaš nyeweintšei ni
qo he le nq yibii le anä.

Edšake nyämq-afi ni, efe kronkron
ye; emli nibanii le nyeyea ye nmö nq.

Neke nyämq-afi ne mli le nyeten
mo akü ese ayanö enii ekon.

Ni kedši oho noko ohä onanyo gbo-
alo ohe noko ye eden le, nyeten
ko akamö enanyo. * 1 Tes. 4, 6.

Nyämq-afi le se afi ayikule nä ohe
re onanyo den, ni nibanii afi ayi-
nä ehö nii ehäo.

Ke afi le fá le, ohmë edšra le nq,
é afi le fáá le, otše edšra le nq;
ke afi le amli nibanii le ayikule
ehäo le.

Nohewo le nyeten moko akamö
yo, ši še o-Nyonmq le gbeyei; edša-
nidši Iehowa, nye-Nyonmq le.

Ni mikpoi le nyeyea nq, ni mimlai le
oa ni nyeyea nq, ni *nyeahi šikpon
p fefefe. * 22, 5. 1 Mañ. 5, 5.

Ni šikpon le aaba eden nibale, ni
ye nyetöro, ni nyeahi nq fefefe.

Ni kedši nyekë ake: Meni wöbaye
fi ni dši kpawo le mli? Na, wödüü
ni asan wöbuaa wönibanii anä le:

no le *mafä midšömq le ni eba
q ye afi ni dši ekpa le mli, koni
nii ehä afi etë sönñ; * 4 Mose 22, 8.

ni nyeadü nii ye afi ni dši kpä-
le mli, ni nyeaye nibanii ni yq mo-
e ke-yaši afi ni dši nehü le mli;

nyeaye nibanii ni yq momo le ke-yaši
beyinq ni enibanii le aaba.

23. Nohewo le šikpon le, nyekahöa
kwrakwra, edšake minö dši šikpon le, edša-
ke *miwe gböi ke mišia gbomei dšinye.
* Lal. 30, 13.

24. Ni nyenoyeli šikpon le fë nq le
nyehäa šikpon kpömq hegbe.

25. Kedši efi onyemi ni ehö enoyelinii
le eko le, no le ewekunyo ni benkele
aba, ni *ebakpö noni enyemi le hō le.
* Rut 4, 8. 4.

26. Ši kedši nü ko be moko ni aayakpö,
ni enä eden noko ni ena ake aase kpö-
mq le,

27. no le ebu afi ni ehö le nä, ni no-
ni efë le eto moni ehö ehä le nädšian,
ni ekü ese eyanö enii le.

28. Ši kedši ledientše enyëš eyakpö le,
no le noni ehö le ahī moni he le den
ke-yaši nyämq-afi le, ni nyämq-afi le mli
le mo le ahmë he, ni ekü ese eyanö enii
ekon.

29. Ni kedši moko hō ešia ye mañ ni
atša gbogbo awo he mli le, ahäle kpömq
hegbe afi näkplö ke-dše ehömq be le mli,
gbī ni eyo kpömq hegbe dši no.

30. Ši kedši akpöš ye afi näkplö le
nāgbë le, no le šia ni yq mañ ni atša
gbogbo awo he le mli le amä ši ahä
moni he le kwrakwra hä esešibii fë;
ekahmë he ye nyämq-afi len.

31. Ši tšüi ni yq akrowai ni gbogbo
be he le amli le, abu aši šikpon le nq
nmödsi anq; ahäle kpömq hegbe, ni nyä-
mq-afi le mli le ahmë he.

32. Ni Levibii *amädsi ni dši ameno-
yeli mädsi le amli šiai le, nomei le,
Levibii le ye hegbe ake amekpöš befëbe.
* 4 Mose 35.

33. Ni kedši Levibii le aten moko kpöš
enoyelinii le, no le ahmë šia ni ahö ni yq
emañ le mli le he ahä le ye nyämq-afi len;
edšake Levibii le amädsian šiai le dši
amenoyelinii ye Israelbii le aten.

34. Ši amemädsi le ahe šikpödsi le
akahö; edšake amenoyelinii ni kă ši dā ni.

35. Ni kedši efi onyemi ye omasei, ni
ké emö ni ekpee le, no le mö emli, ni
ehī ohö ake owe gbö ke ošia gbomo.

koko *homer* kome le dfiētei *šekeli* ai-enumo.

Kedši nyámọ-afi le nọ edšę edšō eši-
nọ eke le, edamọ odšra ní oowole nọ.

Si kedši nyámọ-afi le sę dāni edšō
h le nọ eke le, no le osofo le abu
e ahāle ye afi ní efe dāni šeo
-afi le nā, ni atše dšra ni owo le nọ.

Si kedši moni dšō ešikpoñ le nọ eke
umo ake ekpō le, no le enō šika
owo edšra le mlidšāi enumo mli
efie nọ, ni etšō enō ekon.

Si kedši esumọ ake ekpō šikpoñ
ahō ahā mokroko le, akakpō doññ;

ii mon neke šikpoñ ne, ke abahmē
nyámọ-afi le mli le, efe kroñkroñ

howa, take šikpoñ ko ní adšō nọ
etšō osofo le nō ake enoyeli.

Si kedši edšō šikpoñ ní he ehe, ši
egboši-šikpoñ le eko nọ eke Ieho-

no le osofo le abu edšra le nā ahāle
fi nyámọ-afi le nọ, ni ehā edšra le
ka le ye nakai gbí le nọ noññ; ni
kroñkroñ ahā Iehowa.

*Nyámọ-afi le nọ le šikpoñ le akū
iō moni ahe ye eden, ni šikpoñ le
gboši-šikpoñ le nō ekon. * 26, 10.

Dšra-fē-dšra ni oowo le, wo ye he-
roñ le *šekel* le nā; *gerai* nyoñmai-
dši *šekel* kome.

Si koloi *akromobii ní dši Iehowa
omo le, moko akadšō amęnọ mike

Iehowa; tšina dšio, tō dšio, Iehowa nō
ni momo. * 2 Mose 13, 2.

27. Ši ké šla koloi ní he tsee le eko
ni le, no le akpō ye odšra ní oowo le
na, ni anō emlidsāi enumo mli ekome afie
nọ. Ši kedši akpōñ le, bēle ahō ye odšra
ni oowo le nā.

28. Asañ nofēno ni moko aadšō nọ ake
Iehowa ye nii fē ni eyo le mli le, gbo-
mo dšio, koloi dšio, enoyeli šikpoñ dšio,
akahō, ni akakpō hū; nofēno ni adšō
nọ ake le, edši nokroñkroñ fē fē hā Ie-
howa. 4 Mose 18, 14; 21, 2.

29. *Gbomo-fē-gbomo ní adšō enọ ake
le, akakpōle; gbe ágbele. * 1 Sam. 15, 8. 9.

30. Ni šikpoñ le nọ nibii amlidšāi nyoñ-
ma mli ekome le, dūmonii dšio, tsei
ayibii dšio, Iehowa nō ni; efe kroñkroñ
ehā Iehowa. 4 Mose 18, 21.

31. Ni kedši moko misumo ake ekpō
enibii amlidšāi nyoñma mli ekome le eko
le, enō emlidsāi enumo mli ekome enmē nọ.

32. Ni tšinaí ke tōi amlidšāi nyoñma
mli ekome le, nii fē ní tšōo tōkwelo-
tšo le šiši le, amemlidsāi nyoñma mli
ekome le, afe kroñkroñ ahā Iehowa.

33. Akakpa mli ekpakpa ke efōñ, ni
akatšake eko hū; ni ké moko aatšake
eko kē le, bēle no ke noni anō-tšake le
fē atšō kroñkroñ ahā Iehowa; akakpō.

34. Enemei dši kitāi ní Iehowa wo
Mose ye Sinai goñ le nọ ní eke-yahā
Israelbii le. 26, 46.

ni akane ye Gad akutšo le mli,
ei akpei-nyoñmai-edſe-ke-enumo ke
kpa ke nyoñmai-enumo.

Iuda bihi le asešibii ye amewekui
etšemei awei ke amegbeii le ayi-
nā, ke-dše mei ni eye afi nyo-
nyo no ke-yaā ne, mofemo ni eše

ni akane ye Iuda akutšo le mli,
ei akpei-nyoñmai-kpawo-ke-edſe ke
kpa.

Isakar bihi le asešibii ye ame-
ke ametšemei awei ke amegbeii
kule nā, ke-dše mei ni eye afi
ai-nyo no ke-yaā ne, mofemo ni
yā,

ni akane ye Isakar akutšo le mli,
ei akpei-nyoñmai-enumo-ke-edſe ke
lſe.

Zebulon bihi le asešibii ye amewe-
ametšemei awei ke amegbeii le ayi-
nā, ke-dše mei ni eye afi nyoñmai-
no ke-yaā ne, mofemo ni eše tayā,
ni akane ye Zebulon akutšo le mli,
ei akpei-nyoñmai-enumo-ke-kpawo
ai-edſe.

Iosef bii le ateh mei ni dši Efraim
le asešibii ye amewekui ke ame-
awei ke amegbeii le ayikule nā,
mei ni eye afi nyoñmai-nyo no
ne, mofemo ni eše tayā,

ni akane ye Efraim akutšo le mli,
ei akpei-nyoñmai-edſe ke ohai-enumo.
Manase bihi le asešibii ye amewekui
etšemei awei ke amegbeii le ayi-
nā, ke-dše mei ni eye afi nyoñmai-
no ke-yaā ne, mofemo ni eše tayā,
ni akane ye Manase akutšo le mli,
ei akpei-nyoñmai-etē-ke-nyo ke ohai-

Benjamin bihi le asešibii ye ame-
ke ametšemei awei ke amegbeii
kule nā, ke-dše mei ni eye afi
ai-nyo no ke-yaā ne, mofemo ni
yā,

ni akane ye Benjamin akutšo le
ši mei akpei-nyoñmai-etē-ke-enumo
ai-edſe.

Dan bihi le asešibii ye amewekui
etšemei awei ke amegbeii le ayi-

kule nā, ke-dše mei ni eye afi nyoñmai-
nyo no ke-yaā ne, mofemo ni eše tayā,

39. ni akane ye Dan akutšo le mli, dši
mei akpei-nyoñmai-ekpa-ke-nyo ke ohai-
kpawo.

40. Ašer bihi le asešibii ye amewekui
ke ametšemei awei ke amegbeii le ayikule
nā, ke-dše mei ni eye afi nyoñmai-nyo
no ke-yaā ne, mofemo ni eše tayā,

41. ni akane ye Ašer akutšo le mli,
dši mei akpei-nyoñmai-edſe-ke-ekome ke
ohai-enumo.

42. Naftali bihi le asešibii ye ame-
wekui ke ametšemei awei ke amegbeii le
ayikule nā, ke-dše mei ni eye afi nyo-
ñmai-nyo no ke-yaā ne, mofemo ni eše tayā,

43. ni akane ye Naftali akutšo le mli,
dši mei akpei-nyoñmai-enumo-ke-etē ke
ohai-edſe.

44. Menemei dši mei ni akane le, mei
ni Mose ke Aaron ke Israel lumei le,
ni dši hi nyoñma ke enyo ni damo ši
hā ametšemei awei le ekomekome le,
kane le.

45. Ni Israelbii le ateh mei fē ni akane
ye ametšemei awei le anā, ke-dše mei
ni eye afi nyoñmai-nyo no ke-yaā ne,
mofemo ni eše tayā ye Israel le,

46. mei fē ni akane le nā ši mei *akpei-
ohai-ekpa-ke-etē ke ohai-enumo ke nyo-
ñmai-enumo. * 2, 32. 2 Mose 12, 57.

47. Ši Levibii le ye ametšemei akutšo
le nā le, akaneame ašii no.

48. Ni Iehowa ke Mose wie ni ekē:

49. *Levi akutšo le keke okakane, ni
asan ameyikule hū okabu oši Israelbii
le anō; * 2, 33; 3, 15.

50. ši fā Levibii le oto odase šihilehe
le ke ehe nibii le ke nofeno ni fata ehe
le he; ame *ametere šihilehe le ke ehe
nibii le fē, ni ame noñ ametšu he nii,
ni †šihilehe le hewo noñ amebō nsra
ye ke-kpe. * Yl. 4. † 3, 23—28.

51. Ni kedši šihilehe le bafā le, Le-
vibii le akpa; ni kedši abaši šihilehe le
amā ši le, Levibii le aši; ši *gbo ni aaben-
ke le, agbele. * 3, 10. 38.

52. Ni Israelbii le ateh mofemo aši
ebū ye ledientše ensra mli ye ledientše
eflanā šiši ye amesafoi anā.

9. Ke Naftali akutšo le hũ; ni Naftali le anọ asafoiatšenukpa dši Ahira, an bi le,

10. ni eta le ke amemei ni akane le dši mei akpei-nyohmai-enumo-ke-etē ohai-edse.

11. Mei ni akane ye Dan nsra len fē dši mei akpei-oha-ke-nyohmai-enumo-kpawo ke ohai-ekpa; amē amekpe se efā ye ameflanāi le anā.

12. Menemei dši Israelbii ni akane ametšemei awei le anā: mei fē ni kane ye nsrai le amli ye ametai le anā anā dši *mei akpei-ohai-ekpa-ke-etē ke hai-enumo ke nyohmai-enumo. * 1, 46.

13. Ši Levibii le, akaneeame ašii Israelbii le anọ, *take bōni Iehowa wo Mose itā le. * 1, 48, 49.

14. Ni Israelbii le fe nibii fē ni Iehowa wo Mose he kitā le: nakai amekpo nsra ye ameflanāi le ašiši, ni nakai amefāa hũ, mofemo ye ewekui le ke etšemei awe le nā. K. 2.

Yitšo 3.

Be mli ni Iehowa ke Mose wie ye Sinai goh le nọ le, menemei dši *Aaron ke Mose sešibii. * 2 Mose 6, 23.

2. Ni Aaron bihli le agbeii ne: Kromobi le Nadab, ke Abihu, Eleazar ke Itamar.

3. Menemei dši Aaron bihli ni dši osofoi ni afoame mü, ni eke osofoiyeli ewo amedeh, koni ametšu osofoi anii le.

4. Ni *Nadab ke Abihu gboi ye Iehowa hie, beni amekpe la kroko te Iehowa hie ye Sinai nā le nọ le, ni amebe bihli; ni Eleazar ke Itamar ye osofo ye ametše Aaron hie. * 3 Mose 10, 1, 2.

5. Ni Iehowa ke Mose wie ni ekē:

6. Nō Levi akutšo le ke-ba ni okame abadamọ osofo Aaron hie, koni amesumole; 2 Mose 32, 29.

7. ni ametšu kpē-bū le he nii amehā le ke asafo mü le fē, ni amekpe-sumo šihlehe le he sumo le;

8. ni amebu kpē-bū le mli nibii fē he, ni ametšu Israelbii le agbenā nitšumoi le. ni amekpe-sumo šihlehe le he sumo le. Yi. 4.

9. Ni onō Levibii le ohā Aaron ke ebihli le, anōame ahāle kwrā ye Israelbii le ateh.

10. Ši Aaron ke ebihli le, fāame oto, koni amehle amesofoyeli le mli; ni *gbọ ni aabenke he le, ágbele. * 1, 51.

11. Ni Iehowa ke Mose wie ni ekē:

12. Ni mi le, na, minō *Levibii ke-dše Israelbii le ateh ye kromobi-fē-kromobi ni †gbleọ müsü nā ye Israelbii le ateh le nādšian, hewo le Levibii le etšō minō. * 8, 16. † 2 Mose 13, 2.

13. Edšake minō dši kromobi-fē-kromobi; gbī ni mitšia kromobii fē anii ye Mizraim šikpon le nọ le, gbī le mife kromobii fē kronkron ye Israel ke-dše gbomo nọ ke-yaši šia kolo anọ: minii dšiamē; midši Iehowa.

14. Ni Iehowa ke Mose wie ye Sinai nā le nọ ake:

15. Kanemo Levi bihli le ye ametšemei awei le ke amewekui le anā; nū-fē-nū ni eye nyōh kome lo nō le, kanemole.

16. Ni Mose kaneame ye Iehowa wemo le nā, bōni afāle le.

17. Ni menemei dši Levi bihli le ye amegbeii anā: Geršon ke Kahat ke Merari. 2 Mose 6, 16—19. 4 Mose 26, 57—64.

18. Ni Geršon bihli le agbeii ye amewekui le anā ne: Libni ke Šime.

19. Ni Kahat bihli ye amewekui le anā ne: Amram ke Izehar ke Hebron ke Uziel.

20. Ni Merari bihli ye amewekui le anā ne: Maheli ke Muši. Levibii le awekui ye ametšemei awei le anā ne.

21. Geršon nō dši Libni weku le ke Šime weku le; menemei dši Geršonbii awekui le.

22. Amemei ni akane le, hli fē ni eye nyōh kome ke-yaā le ayibọ ni akane dši mei akpei-kpawo ke ohai-enumo.

23. Geršonbii awekui ne, šihlehe le se amebọ nsra ye, ye anaigbe.

24. Ni Geršonbii le atše we le onukpa dši Eliasaf, Lael bi le.

25. Ni kpē-bū le he nibii ni atu awo Geršon bii le adeh ne: Šihlehe le, ke bū le, ke enghānō le, ke kpē-bū šinā le nā mama le,

Ʃedši nsra le bafā le, Aaron ke le aba ni amēbadšie nōhā muhō amēnō-ha odaseyeli adeka le he, i amēnō nuṅgbé wolo nōhānō amēni amēnō mama blū mū ko amelē ameke ewómotšei le aholo mli. Ʃi hle-mā-abolo okplō le hū, amēma blū amelē nō, ni amēnō kái atoi le ke kpudši le ke klukui ni i woo mli le amēmāmo nō, ni dāle amā nō;

ni amēnō munēle mama amelē ene-nō, ni amēnō nuṅgbé wolo amēha i ameke ewómotšei le aholo mli. Ni amēnō mama blū amēha *kanetšo enidši le ke ehe abēlei le ke ehe iiii le ke emūtōi le fē ní ake-súmo

* 2 Mose 25, 31.

Ni amēnō eke ehe nii le fē amēnuṅgbé wolo hehānō mli, ni amēwole

Ni šika tšofā-ke-ṅma-šālate le hū, mama blū alē nō, ni amēnō nuṅgbé hehānō amēha he, ni ameke ewó-i le aholo mli.

Ni amēnō súomo nibii le fē ní ake-ye hekronkron le, ni ameke-wo blū mli, ni ameke nuṅgbé wolo ō aha he, ni amēwole tšon.

Ni amelō afolešālate le nō lamlu le, enō mama afaseo amelē nō;

ni amēnō ehe nibii le fē ní ake-ye nō le, nesūi le, ke kpodši le, monii le, ke lalakāi le ke afole-le he nibii le fē, ni ameke nuṅgbé hehānō aha he, ni ameke ewómo- le aholo mli.

Ni kedši nsra le bafā le, Aaron ihīi le agbe hekronkron le ke heron le nibii le fē hehā nā, dāni bii le aba mli ni *amēbahole, ni kata nōkronkron le he ní amēgboi. ei dši kpē-bū le he nibii ní Kahat batēre.

* 7, 9. + 2 Sam 6, 6. 7.

Ni noni atu awo osofo Eleazar, bi le, deṅ dši kanesū-mū le ke ke-ṅmai le ke dā niyenii-afole le fō-mū le, ke šihilehe le fē ke emli-ke hekronkron le ke ehenii le fē mo.

17. Ni Iehowa ke Mose ke Aaron wie ni ekē:

18. Nyekahāa Kahatbii akutšo le mli wekui le ase mifo ye Levibii le atēn.

19. Ši mon bōni nyefe nyehāame ne, koni ke amēmibenke nii kronkroni ní fē fē le ní amēyi anā wala ni amēkagboi: Aaron ke ebihīi le abote mli, ni amētšō amēten mofēmo enitšumo ke edšatšu;

20. šī amēkabote mli ní amēbafli nii kronkroni le, ní amēgboi. 1 Sam. 6, 19.

21. Ni Iehowa ke Mose wie ni ekē:

22. Kanemo Geršon bii le hū ayikule ye amētšemei awei le ke amēwekui le anā;

23. kanemo ke-dše moni eye afi nyonmai-etē nō āhū ke-yaši moni eye afi nyonmai-enumo nō, mofēmo ní eše nitšumo, koni amētšu kpē-bū le he nii.

24. Geršonbii le awekui le anitšumo ní amētšu ye súomo ke dšatšui atēremo le mli ne:

25. amē amētēre šihilehe le he mamai le, ke kpē-bū le, enōhānō le ke nuṅgbé wolo nōhānō ni ha nō ye yiteṅbe le, ke kpē-bū šīnā le nā mama le,

26. ke kpo le he muhōi le, ke kpo le nō agbó le nā mama le ní bole šihilehe le ke afolešālate le he ke-kpe le, ke amēhe tankpēi le, ke amēhe nitšumo nii le fē; ni nitšumo fē ní yo he le, amētšu.

27. Aaron ke ebihīi le afāmo nā Geršonbii le abihīi le atšu amenii le fē ye amēdšatšu le fē ke amenitšumo le fē nā; ni nyetšōame amēdšatšui ní amēbatēre le ekomekome.

28. Ene dši Geršonbii le abihīi le awekui le anitšumo ní amētšuo ye kpē-bū le he, ni moni kweo amēno dši Itamar, osofo Aaron bi le.

29. Merari bihīi le hū, kanemoame ye amēwekui le ke amētšemei awei le anā,

30. kanemo ke-dše moni eye afi nyonmai-etē nō āhū ke-yaši moni eye afi nyonmai-enumo nō, mofēmo ní eše nitšumo, koni amētšu nii ye kpē-bū leṅ.

31. Ni amēdšatšui ni amēbatēre ye amenitšumo fē ní amētšuo ye kpē-bū le he le nā ne: Šihilehe le mplāni le, ke emliblēmōnii le, ke ekulašīni le, ke amēnodamonii le,

ke Israelbii le awie ni okēame
edši nū ko nā dše ese, ni eyatō

nū ko kele wo, ni ašiu ewū le
nō-te, ni yō le bule ehe, ni odase-
ko be he, ni amōō yō le nineši;
i awunāyeli mumo te ši ye nū le
eye enā le he awunā, ni yō le
he, alo ke awunāyeli mumo te
mli ni eye ehe awunā, ni enā le
ehe le.

lo le nū le ke enā le aba osofo
ni eke ehe afole ni dši akoko
mlidšai nyoŋma mli ekome aba
wo; ekafose mū efie nō ni asan
krobo efō nō; edšake awunāyeli
enii-afole ni, ke niyenii-afole ni
eq nōša ši.

ni osofo le ahā yō le aba ni ekele
le Iehowa hie.

ni osofo le aye *nu kronkron le
ro sū kpulu ko mli, ni ekpiti šihi-
kpon le nō sū le eko ewo nu le

* 2 Mose 30, 18.

ni osofo le ahā yō le abadamō Ie-
hō, ni efēne eyitšoi le, ni enō ši-
niyenii-afole ni dši awunāyeli
-afole le ewo eden; ni osofo le
ni ke dšōmō ni ke lōmō baā le ye

ni osofo le akā kitā afō yō le nō
le ake: Kēdši nū ko keo woko,
ši odšeko owū se owoko ohe mū-
no le ohe adše neke nu ke dšōmō
lōmō baā ne mli;

ni kēdši odše owū le se, ni owo
idši, ni nū ko keo ewo ye owū
e; —

eke ni osofo le akā lōmō kitā le
le nō, ni osofo le akē yō le ake:
ahā otšō lōmō ke kitā ye oman-
ten, no dši ake Iehowa ahā ofūqdši
ni omūsū afū;

ni neke nu ni ke lōmō baā le abote
amli ni ehā omūsū afū ni ofūqdši
ni yō le akē: Amen! Amen! (Hiao!

ni osofo le anmā lōmōi ne ye wolo
efo ewo nu ke dšōmō le mli,

24. ni ehā yō le anu nu ke dšōmō ni
ke lōmō baā le, ni nu ni ke lōmō baā
le abote emli ni edšō ye emli.

25. Keke ni osofo le ahe awunāyeli he
niyenii-afole le ye yō le den, ni efō ni-
yenii-afole le ye Iehowa hie, ni eke-
benke afolešālate le;

26. ni osofo le ati niyenii-afole le mli
ekoko obō efe šidšiemonō, ni ešā ye
afolešālate le nō, ni no se le ehā yō le
anu nu le.

27. Ni ke ehā enu nu le, aaba mli
ake kēdši ewo ehe mūdši ni etō ewū nō
le, no le nu ni ke lōmō baā le aabote
emli ni eedšō ye emli, ni emūsū aafū,
ni efūqdši aasra, ni yō le aatšō lōmō ye
emanbii le atēh.

28. Ši kēdši yō le woko ehe mūdši ni
ehe tše le, no le ehe aadše mli, ni eenā
mūsū ekoŋ.

29. Ene dši awunāyeli he mla, kēdši
yō ko dše ewū se ni ewo ehe mūdši le,

30. lo kēdši awunāyeli mumo te ši ye
nū ko mli ni eye enā he awunā le, no
le eke yō le abadamō Iehowa hie, ni
osofo le afe neke mla ne he nii le fē
ahāle.

31 Ni nū le he aadše nōša ne mli,
ni yō le nōša le atērele.

Yitšo 6.

Ni Iehowa ke Mose wie ni ekē:

2. Okē Israelbii le awie ni okēame
ake: Kēdši nū ko lo yō ko dše gbē wo
ši ni dši Nazirnyo femo he šiwō, ake
edšō ehe nō ehā Iehowa le. 1 Sam. 1, 11.

3. no le egu wein ke dā ni wa nu-
mo; ekanu wein ni egba ke dā ni egba,
ni nofēno ni ake weinyibii fe hū ekanu,
ni weinyibii nmōh lo egblh hū ekaye.
Luk. 1, 15.

4. Ehenodšōmō gbli le fē mli le ekaye
nokonoko ni ake weintšo he noko fe,
eyibii le amli wui le dšio, amche toto
dšio.

5. Asan ehenodšōmō he šiwō gbli le
amli fē le *asōyi nā akasa eyiten ke-
yaši beyino ni egbli ni eke-dšō ehe nō
ehā Iehowa le aasē; mokronkron dšile,
ehmē eyi.
* Koda. 13, 5

8. ni filii edſe ke tſinai kpānyo enō-
Merari bii le ye amenitſumo le nā,
ake-wo osofo Aaron bi * Itamar deñ.

* 2 Mose 38, 21. 4 Mose 4, 28. 33.

9. Ši Kahat bii le, ehāāame eko;
edāake hekronkron le nibii le dſi amenō,
ni * amekōdſi anq ametēreſe ye. * 4. 15.

10. Ni gbi ni afo afoleſālate le he mū
le onukpai le ke * ebulemo nikēnii ba;
ni onukpai le ke amenikēnii ba afole-
ſālate le hle. * 2 Kron. 7, 9

11. Ni Iehowa ke Mose ake: * Onukpai
le ke amenikēnii le abahā ekomekome
mofemo ye egbi nō ni ake-bule afole-
ſālate le. * 1. 4—16; 2. 3—29

12. Ni moni ke enikēnii ba ye kleñ-
kleñ gbi le nō dſi Nahaſon, Aminadab
bi le, ni dſe Iuda akutſo leñ le.

13. Ni enikēnii le ne: dſiſetei kã kome
ni nã ſio ſekeli oha ke nyoñmai-etē ke
dſiſetei lalakã kome ni nã ſio ſekeli nyo-
ñmai-kpawo ye hekronkron le ſekel le
nã, ni enyo le fē eyimo obōbō ke ñmã
mã ni awo mli mū ni ake-baſã niyenii-
afole,

14. ke ſika awale kome ni nã ſio
ſekeli nyoñma ni ake emli tſofã-ke-ñma
ni aſãa obō,

15. tſina-oblanyo kome ke tōagbo ko-
me ke tōgwanteñbinū kome ni eye aſi
ni ake-baſã ſã-afole,

16. tōkpakpo kome ni ake-baſã eſa-afole;

17. ni nii ni ake-baſã ſidã-afole le dſi
tſinai enyo ke tōagboi enumo ke tōkpa-
kpoi enumo ke tōgwanteñbihii enumo
ni eye aſi. Nahaſon, Aminadab bi le,
nikēnii ne.

18. Gbi ni dſi gbi enyo le nō le Ne-
tanel, Zuar bi le, ni dſi Isakar onukpa
le, ke enikēnii ba.

19. Noni eke-ba ne: dſiſetei kã kome
ni nã ſio ſekeli oha ke nyoñmai-etē ke
dſiſetei lalakã kome ni nã ſio ſekeli nyo-
ñmai-kpawo ye hekronkron le ſekel le
nã, ni enyo le fē eyimo obōbō ke ñmã
mã ni awo mli mū ni ake-baſã niyenii-
afole,

20. ke ſika awale kome ni nã ſio ſekeli
nyoñma ni ake emli tſofã-ke-ñma ni
aſãa obō,

21. tſina-oblanyo kome ke tōagbo kome
ke tōgwanteñbinū kome ni eye aſi ni
ake-baſã ſã-afole,

22. tōkpakpo kome ni ake-baſã eſa-
afole;

23. ni nii ni ake-baſã ſidã-afole le dſi
tſinai enyo ke tōagboi enumo ke tō-
kpakpoi enumo ke tōgwanteñbihii enumo
ni eye aſi. Netanel, Zuar bi le, nikē-
nii ne.

24. Gbi ni dſi gbi etē le nō le Zebulon
bii le anukpa Eliab, Helon bi le, ke enikē-
nii ba.

25. Ni nii ni eke-ba ne: dſiſetei kã
kome ni nã ſio ſekeli oha ke nyoñmai-
etē ke dſiſetei lalakã kome ni nã ſio
ſekeli nyoñmai-kpawo ye hekronkron le
ſekel le nã, ni enyo le fē eyimo obōbō
ke ñmã mã ni awo mli mū ni ake-baſã
niyenii-afole,

26. ke ſika awale kome ni nã ſio ſekeli
nyoñma ni ake emli tſofã-ke-ñma ni aſãa
obō,

27. tſina-oblanyo kome ke tōagbo kome
ke tōgwanteñbinū kome ni eye aſi ni ake-
baſã ſã-afole,

28. tōkpakpo kome ni ake-baſã eſa-
afole;

29. ni nii ni ake-baſã ſidã-afole le dſi
tſinai enyo ke tōagboi enumo ke tōkpa-
kpoi enumo ke tōgwanteñbihii enumo
ni eye aſi. Eliab, Helon bi le, nikēnii ne.

30. Gbi ni dſi gbi edſe le nō le Ruben
bii le anukpa Elizur, Šedeur bi le, ke
enikēnii ba.

31. Enikēnii le ne: dſiſetei kã kome ni
nã ſio ſekeli oha ke nyoñmai-etē ke
dſiſetei lalakã kome ni nã ſio ſekeli nyo-
ñmai-kpawo ye hekronkron le ſekel le
nã, ni enyo le fē eyimo obōbō ke ñmã
mã ni awo mli mū ni ake-baſã niyenii-
afole,

32. ke ſika awale kome ni nã ſio
ſekeli nyoñma ni ake emli tſofã-ke-ñma
ni aſãa obō,

33. tſina-oblanyo kome ke tōagbo kome
ke tōgwanteñbinū kome ni eye aſi ni
ake-baſã ſã-afole,

34. tōkpakpo kome ni ake-baſã eſa-
afole;

i lalakā kome ni nā šio *šekeli* nyo-
kpawo ye hekronkron le *šekel* le
i enyo le fě eyimo obōbō ke nma
i awo mli mū ni ake-bašā niyenii-

ke šika awale kome ni nā šio *šekeli*
ma ni ake emli tšofā-ke-nma ni ašāa

tšina-oblanyo kome ke tōagbo ko-
te tōgwantenbinū kome ni eye afi
te-bašā šā-afole,

tōkpakpo kome ni ake-bašā eša-
:

ni nii ni ake-bašā šidā-afole le dši
i enyo ke tōagboi enumo ke tōkpa-
enumo ke tōgwantenbihīl enumo
re afi. Abidan, Gideoni bi le ni-
ne.

Gbi ni dši gbi nyoma le nō le
bii le anukpa Ahiezer, Amišadai bi
enikēnii ba.

Enikēnii le ne: dšietei kā kome
i šio *šekeli* oha ke nyoma-etē ke
i lalakā kome ni nā šio *šekeli* nyo-
kpawo ye hekronkron le *šekel* le
ni enyo le fě eyimo obōbō ke nma
i awo mli mū ni ake-bašā niyenii-

ke šika awale kome ni nā šio *šekeli*
ma ni ake emli tšofā-ke-nma ni ašāa

tšina-oblanyo kome ke tōagbo ko-
te tōgwantenbinū kome ni eye afi
te-bašā šā-afole,

tōkpakpo kome ni ake-bašā eša-afole;
ni nii ni ake-bašā šidā-afole le dši
i enyo ke tōagboi enumo ke tōkpa-
enumo ke tōgwantenbihīl enumo
re afi. Ahiezer, Amišadai bi le, ni-
ne.

Gbi ni dši gbi nyoma ke ekome
le Ašer bii le anukpa Pagiel,
n bi le, ke enikēnii ba.

Enikēnii le ne: dšietei kā kome
i šio *šekeli* oha ke nyoma-etē ke
i lalakā kome ni nā šio *šekeli* nyo-
kpawo ye hekronkron le *šekel* le
ni enyo le fě eyimo obōbō ke nma
i awo mli mū ni ake-bašā niyenii-

74. ke šika awale kome ni nā šio *šekeli*
nyoma ni ake emli tšofā-ke-nma ni ašāa
obō,

75. tšina-oblanyo kome ke tōagbo ko-
me ke tōgwantenbinū kome ni eye afi
ni ake-bašā šā-afole,

76. tōkpakpo kome ni ake-bašā eša-afole;

77. ni nii ni ake-bašā šidā-afole le dši
tšina i enyo ke tōagboi enumo ke tōkpa-
kpoi enumo ke tōgwantenbihīl enumo
ni eye afi. Pagiel, Okran bi le, nikē-
nii ne.

78. Gbi ni dši gbi nyoma ke enyo le
nō le Naftali bii le anukpa Ahira, Enan
bi le, ke enikēnii ba.

79. Enikēnii le ne: dšietei kā kome ni
nā šio *šekeli* oha ke nyoma-etē ke
dšietei lalakā kome ni nā šio *šekeli* nyo-
mai-kpawo ye hekronkron le *šekel* le
nā, ni enyo le fě eyimo obōbō ke nma
ni awo mli mū ni ake-bašā niyenii-
afole,

80. šika awale kome ni nā šio *šekeli*
nyoma ni ake emli tšofā-ke-nma ni ašāa
obō,

81. tšina-oblanyo kome ke tōagbo ko-
me ke tōgwantenbinū kome ni eye afi
ni ake-bašā šā-afole,

82. tōkpakpo kome ni ake-bašā eša-afole;

83. ni nii ni ake-bašā šidā-afole le dši
tšina i enyo ke tōagboi enumo ke tōkpa-
kpoi enumo ke tōgwantenbihīl enumo
ni eye afi. Ahira, Enan bi le, nikē-
nii ne.

84. Enemei dši afolešālate le bulemo
nikēnii ni dšē Israel onukpai le adeh
gbi nō ni afo he mū le: dšietei kāi
nyoma ke enyo, dšietei lalakāi nyoma
ke enyo, šika awalei nyoma ke enyo;

85. kā le ekome feo dšietei *šekeli* oha
ke nyoma-etē, ni lalakā le ekome feo
šekeli nyoma-kpawo, ni nibii le fě
adšietei le nā šio *šekeli* akpei-nyo ke
ohai-edsē ye hekronkron le *šekel* le nā.

86. Šika awalei ke amemli tšofā-ke-
nma obōbō le nyoma ke enyo ni, ni
awale le ekome feo *šekeli* nyoma ye he-
kronkron le *šekel* le nā, ni awalei le
ašika le fě nā šio *šekeli* oha ke nyoma-
enyō.

Levibii le agbenā ne: *Mei ni eye afi nyoñmai-enyo ke enumo ke-ayafata mei ni tšuo nii ye kpē-le ahe. * 4. 8. 23. 30. 47.

Ni mei ni eye afi nyoñmai-enumo nitšumo le, ni amekatšuu nii donh; ši amewa amenyemimei le ke-sūmo ē-bū le mli; ši nitšumo le amekatšuu. ofe ohā Levibii le ye amegbenā noi le agbefāh ne.

Yitso 9.

Iehowa ke Mose wie ye Sinai nā ye ame Mizraim šikpoñ le nō dšē afi ni dši enyo le mli klenklen le nō ake:

Hā ni Israelbii le aye Hehō le ye ni ato le mli. 2 Mose 12. 3 Mose 23, 5.

Neke nyōñ ne nō gbī nyoñma ke le gbekenāši nyeye ye ebe ni ato li: nyeyeale ye ehe akpoi ke gbe-otōi le fē nā.

Ni Mose ke Israelbii le, koni ameye le.

Ni ameye Hehō le ye klenklen le nō gbī ni dši gbī nyoñma ke le gbekenāši, ye Sinai nā le nō; Iehowa wo Mose kitā le, nakai lbii le fe.

Ši eba mli ake hīi komei ye ni yabule amēhe ye gbonyo ko he, ni nyēē Hehō le ameye ye nakai gbī: ni amēba Mose ke Aaron hīe ye ni gbī le nō noñh; * 19, 11.

ni nakai hīi le kēle ake: Wō le yabule wōhe ye gbonyo ko he; mē- aatšiwō gbe, ni wōke wōnikēnii ahā Iehowa ye ebe ni ato le mli ye lbii le atēh?

Ni Mose kēame ake: Nyedamoa ši, abo no kitā ni Iehowa aawo ye nye- p toi.

Ni Iehowa ke Mose wie ni ekē: Kēmo Israelbii le ake: Kēdši nye-moko lo nyesešibii le eko yabule ye gbonyo ko he lo edom ete mañse le, eye Iehowa Hehō le kē.

Ši ameye ye nyōñ ni dši enyo le gbī ni dši gbī nyoñma ke edīe le gēnāši, akpiti ke fie ni dšōo amēke-ye;

12. amekafe eko ni dšē mītšere nō, ni asañ amekadfa ewui le eko; ameye ye Hehō le he akpoi le fē nā.

13. Ši moni he tše ni edomko, ši kēle ekwa Hehō le yeli le, nakai mo le aafole ke-dšē emā leñ ašē afō, edšake eke Iehowa nikēnii le baa ye be ni ato le mli; nakai gbomo le atēre ehe eša le.

14. Ni kēdši mokpōñ ko bato gbo ye nyeten ni ēsumo ake eye Iehowa Hehō le, boni Hehō le he akpo ke gbedšianotō le yō le, nakai eyele. Akpo kome akā ši ahānye, gbo dšio, moni afole ye šikpoñ le nō dšio.

15. Ni gbī ni aši šihilehe le amā ši le, *atatu le baha šihilehe le ni dši odase-bū le nō, ni gbeke le, kē akwe le, etšoo tamō la ye šihilehe le nō ke-yaši lebi.

* 2 Mose 40. 34—38.

16. Nakai eyo dāne: atatu le haā nō, ni nyōñ le ekpeo tamō la.

17. Ni befēbe ni atatu le aawó ehe nō ke-adšē bū le nō le, kēke le Israelbii le efā, ni heni atatu le aawá ye le, dšei Israelbii le boō nsra ye.

18. Iehowa fāmo nā Israelbii le fāa ye, ni Iehowa fāmo nā le amēboō nsra ye; gbīi abo fē ni atatu le hīo ši ye šihilehe le nō le, amēhlo ši ye nsra le mli.

19. Ni kēdši atatu le tše gbīi pī ye šihilehe le nō le, Israelbii le boō Iehowa toi ni amēfāā.

20. Nakai noñh kē amēfeo, kē atatu le hī šihilehe le nō gbīi fiō kēke le; Iehowa fāmo nā amēboō nsra ye, ni Iehowa fāmo nā amēfāa ye.

21. Ni kēdši eba mli ake atatu le hī ši ke-dšē gbeke ke-yaši lebi ni ewó ehe nō lebi le noñh le, amēfāa; fane-ō nyōñ-ō, befēbe ni atatu le wóo ehe nō le, amēfāa.

22. Ni kē atatu le hī šihilehe le nō ni etšē gbīi enyo dšio, nyōñ kome dšio, afi dšio, Israelbii le hīo nsra le mli ni amēfāā; ši kē ewó ehe nō le, amēfāa.

23. Iehowa fāmo nā amēboō nsra ye, ni Iehowa fāmo nā amēfāa ye; amēboō Iehowa toi ye Iehowa kitā ni etšó Mose nine nō ewo le nā.

33. Ni amefā ke-dše Iehowa goñ le he menyie gbll etē, ni Iehowa kpānmō adeka nyie amehie gbll etē, koni etšōame šibhe

34. Ni ke amefā nsra le, Iehowa atatu haā amēnō fane. 2 Mose 13, 21.

35. Ni eba mli ake, beni adeka le fāa, Mose kēo ake: *Te ši, Iehowa! ni benyeloī le agbe afā, ni mei ni teo ši rogo le adšo foi ye ohie! * Lal. 68, 2. Lal. 132, 8.

36. Ni ke eto ši le, ekēo ake: Kū ose, Iehowa! ke-ba Israel akpei nyoñmai akpei abo le nō!

Yitso 11.

Ni mañ le wie hūhūhū tamō mei ni mina nō ye Iehowa toiañ, ni Iehowa nu, ni emli wo la, ni Iehowa *la le here ye ameten ni ekpātā nii ahie ye nsra le nā nā. * 3 Mose 10, 2.

2. Ni mañ le blō tšē Mose, ni Mose kpa Iehowa fai, ni la le gbo.

3. Ni etšē dšei Tabera, edšake Iehowa la le šā nii ye ameten.

4. Ši futufutugbomei ni yo ameten le, nibii bōi ametšinebā, ni asañ Israelbii le hū bōi yāfō ekoñ ni amekē: Namo *aahāwo lō woye? * 2 Mose 16, 3.

5. Wokai lō ni woyeo yaka ye Mizraim. ke agorigoi le, ke kōnyōi le, ke fiei le. ke sabolāi le, ke ayōi le!

6. Ši agbene woto biti; ni wonaa nokonoko kwrā ake dša māna ne pe!

7. Ši *māna le, etamō gbōwei, ni esu tamō Bedola ohē. * 2 Mose 16, 14—31.

8. Ni mañ le yakōlōō ni amēbawieo ye wie nō lo amēšio ye fufuitšo mli, ni amēhoq ye dadesēñ mli, ni amēñō-feo tatalei, ni enōmō tamō mū tatalei anōmō.

9. Ni ke bō nyō nsra le nō nyōñ le, māna le hū basieq ši.

10. Kēke ni Mose nu ni mañ le mifófōi ye amēwekui le fē mli, mofēmo ye ebū šinā nā, ni Iehowa mli wo la naakpa, ni Mose hū, enōō enā kwrā.

11. Ni Mose kē Iehowa ake: Mēba oke otšūlō yeo deñdeñ ne, ni mēba mihie ba nyam ye ohie, ni onō neke mañ mū ne fē dšatšu le ofō mino ne?

12. Ani mi minō neke mañ mū ne fē ho, alo mi mifoame, hewo ni okēmi ake: Hiemoame ye okpokoiañ, take boni bi-hielo hieo ebi abifao, ke-ya šikpoñ ni okā ametšemei le akitā ye he le nō le?

13. Nēgbe manā lō ye mahā neke mañ mū ne fē? edšake amemifō amemiwomi ake: Hāwo lō woye!

14. Mikometō minyēñ mañ mū ne fē mahie, edšake etši fēmi!

15. Ni kedši neke okemi baye le, no le, kē mihie eba nyam ye ohie le, *gbemi moñ nyoñlo, koni mikana mihienāñonii!

* 2 Mose 32, 32.

16. Ni Iehowa kē Mose ake: Buamo Israel *onukpai le atēñ mei nyoñmai-kpa-wo nā ohāmi, mei ni ole ake amedši mañ le onukpai ke amēnokweloī, ni onōame ke-ba kpē-bū le he, ni amēkeo adamō ši ye dšei. * 2 Mose 18, 21; 24, 1.

17. Ni makpleke ši mikeo abawie ye dšei, ni mañō mumo ni yo onō le eko mafie amēnō, ni amēkeo atēre mañ le dšatšu le, koni okome okatēre.

18. Ni mañ le, kēmoame ake: *Nyefea nyehe kronkron nyetoa wō, ši nyebaye lō; edšake nyefō nyewo Iehowa toiañ ake: Namo aahāwo lō woye? edšake, beni woyō Mizraim moñ le, ehī hāwo! Nohewo le Iehowa bahānye lō ni nyeye. * 2 Mose 19, 10.

19. Dšee gbī kome, lo gbll enyo, lo gbll enumo, lo gbll nyoñma, lo gbll nyoñmai-enyo kēke nyebaye,

20. ši moñ nyōñ kome soññ, ke-yaši beyino ni eedše nyegūgōñ fū, ni eedše nyetšine, edšake nyegbe Iehowa ni yo nyeten le he guo, ni nyefófōi ye ehie, nyekē ake: Mēba ahā wōdše Mizraim mo?

21. Ni Mose kē: Mañ ni miyo ameten ne nā šio hll nanenonyieloi akpei-ohai-ekpa, ni okē ake: Mahāame lō ameye nyōñ kome soññ lo?

22. Ani *tōi ke tšinai abagbe ahāame ni ašē amēnā, alo nšōñ lōi fē nā ababua ahāame, ni ašē amēnā? * Ioh. 6, 7.

23. Ni Iehowa kē Mose ake: Ani *Iehowa nine efo kuku? Agbene ke miwiemo le aaba mli ahāo dšio, ebañ mli dšio, obana! * Ies. 50, 2; 50, 1.

Ni no se le mañ le fã ke-dše
t, ni ameyabo nsra ye Paran.

Yitso 13.

(Kwe 5 Mose 1, 19—25.)

Iehowa ke Mose wie ni ekē:

Ɔšũ hĩ, ní ameyasra Kanaan šikpoñ
mike-bahã Israelbii le; akutšo-
tšo mli le nyetšũa mokome ni dši
a ye ameten.

Ni Mose tšũame ke-dše Paran nã
ye Iehowa wiemo le nã, amefẽ le
bii le ateh hĩ onukpai soñh ni.
Ni amegbeii ne: Ruben akutšo leñ
dši Šamua, Zakur bi le;

Simeon akutšo leñ mo le dši Šafat,
bi le;

Iuda akutšo leñ mo le dši Kaleb,
bi le;

ios. 14, 7.

Isakar akutšo leñ mo le dši Igal,
bi le;

Efraim akutšo leñ mo le dši Hošea,
bi le;

K. 16. 1 Kron. 7, 27.

Benjamin akutšo leñ mo le dši
Rafu bi le;

Zebulon akutšo leñ mo le dši Ga-
šodi bi le;

Iosef akutšo le ni dši Manase aku-
ñ mo le dši Gadi, Susi bi le;

Dan akutšo leñ mo le dši Amiel,
bi le;

Ašer akutšo leñ mo le dši Setur,
bi le;

Naftali akutšo leñ mo le dši Na-
Wofsi bi le;

Gad akutšo leñ mo le dši Geuel,
bi le.

Iĩ ni Mose tšũ ni ameyasra šikpoñ
eii ne. Ni Mose tšẽ Hošea, Nun
ake *Iošua.

* 11, 28.

Ni Mose tšũame ake ameyasra Ka-
šikpoñ le, ni ekēame ake: Nyetšõa
gbe ne, ni nyeyakwõa gödši le;
ni nyeyakwõa šikpoñ le, boni eyo,
i ni yo nọ le, ake amehẽ wa lo
waa, ameyi fá lo ameyi fáa;

ke boni šikpoñ ni ameyo nọ le yo,
ni lo ehĩ, ke boni mädši ni amē-
li le yo, ake akrowai amlĩ amehĩo
lši ni atfa gbogbo awo he;

20. ke boni šikpoñ le dientšẽ yo, ake
ebaã nii lo ebaa dšogbãh, ake tšei ye
nọ lo tšei be nọ. Nyehĩe awaã ni nye-
tšẽrẽa šikpoñ le nọ yibii le eko ke-baã!
Agbene nakai be le dši klenklen wein-
yibii atšu le be.

21. Ni ameyiñ amete, ni ameyasra ši-
kpoñ le ke-dše Zin nã le nọ ke-yaši
Rehob, heni atšõo ke-yaã Hamat le.

22. Ni ametšõ wuoyigbe le, ni ameba
Hebron. Dšei Ahiman, Šešai ke Talmai,
ni dši Anak bii le, yo. Ši ato Hebron
afi kpawo dāni ato Zoan ye Mizraim.

23. Ni amebašẽ Eškol dšõ leñ, ni amefo
weintšonine kome ke enọ yibii šao ye
dšei, ni mei enyo wõle tšõh, ke akutui
le eko ke agbāmii le eko.

24. Atšẽ dšei Eškol dšõ ye weinyibii
šao ni Israelbii le fo ye dšei le hewo.

25. Ni gbĩ nyõhmai-edšẽ se le amekũ
amese ke-dše šikpoñ le sramo le ameba.

26. Ni ameba Mose ke Aaron ke Israel-
bii asafo mü le fẽ nõ ye Paran nã le
nọ ye Kadeš, ni ameyagbaame ke asafo
le fẽ, boni amena, ni amehõ šikpoñ le
nọ yibii le ametšõame;

27. ni amegbale ake: Wõte šikpoñ ni
otšũwo le nọ, ni anokwale dši ake *fufo
ke wõ mĩho ye nọ, ni enọ yibii ne;

* 2 Mose 3, 8. 17.

28. šĩ mei ni yo šikpoñ le nọ le keke
ni he wa, ni mädši le atfa gbogbo awo
he ni amedāra naakpa, ni asañ wõna Anak
bii le hũ ye dšei.

29. Amalekbii le ye šikpoñ le wuoyigbe,
ni Hitbii ke Iebusbii ke Amorbii le ye
gõdši le anọ, ni Kanaanbii le kã nõ
le nã ke Iordan fá le nã.

30. Ni *Kaleb †ninẽ mañ le ehã Mose
ni ekē: Nyehãa wõyaã kē ni wõyañõ
šikpoñ le; edšake wõnyẽ nọ wõye ahũ.

* K. 6. † 14, 6.

31. Ši hĩ le ni keke te le kē ake:
Wõnyẽh mañ le hĩe wõdamo, edšake
amehe wa fẽwo.

32. Ni ametã šikpoñ ni ameyasra le
he sane fõh amehã Israelbii le amekē:
Šikpoñ ni wõyakpa nọ wõsra le, šikpoñ
ni yeo enọ bii ni, ni mei ni wõna ye
nọ le hĩ oblāni soñh ni.

Nso-tšuru le he gbe le no ke-yaä no.

Ni Iehowa ke Mose ke Aaron wie

Mê beyino mahä neke asafo fõn ne e ni amewie hühühü ameshimi ke- Israelbii le ahühühüwiemo ni ameshiomi le, minu!

Kemoame ake: Iehowa ke: gbñabọ ahie kã ne, boni nyewie nyewo mi- h le, ke dsee nakai noññ mafenye fñ!

Neke nã ne no noññ nyegbohñ le ! Ninyeten meifẽ ni akane ye nyensrai nã ke-dse mei ni eye afi nyoñmai- no ke-yaä le ni wie hühühü šimi le,

ke nyeyaše šikpoñ ni miwó minine re he ake mahä nyehñ no le no fñ! dša Kaleb, Iefune bi le, ke Iošua, bi le,

ke nyebii bibii ni nyekē ake aañō- nom le, ame le mikeame aaše šikpoñ o, ni amēale šikpoñ ni nyegbe he le.

Ši nye le, nyegbohñ le aaka nã ne no.

Ni nyebii le aatšomlo nã le no afi mai-edse, ni amēatere nyedfamanbõ e-yaši beyino ni nyegbohñ le aatã nã le no.

Gbñ ni nyekē-yasra šikpoñ le ayibo ši gbñ nyoñmai-edse le nã le nye: nyenišaiianii le afi nyoñmai-edse, kome aatšõ afi ahãnye, ni *nyekē- ake midše nyese. * Jer. 2, 19.

Mi, Iehowa, miwie: Kē dsee nakai neke asafo fõn ne fẽ ni buabua ne nã amewomi le, fñ! Neke nã ne onñ amēatã ye, ni biē ameagboi ye!

Ni hñ le ni Mose tšũ yasra šikpoñ i amekũ amese ameba ni amebatã on le he sane fõn amēke-hã asafo le fẽ wie hühühü šile le,

1 Kor. 10, 5. 10. Iuda 5.

nakai hñ ni tã šikpoñ le he sane le tšia ši gboi ye Iehowa hñe.

Ši Iošua, Nun bi le, ke Kaleb, Ie- bi le, dši mei ni yi ná wala ye ni te yasra šikpoñ le ateh. K. 30.

Ni Mose dšadše neke wiemoi ne Israelbii le fẽ; ni mañ le ye nkomo b;

40. ni amete ši lebi mñkpa ni *ame- kwo ke-te goñ le yiten amekē: Nawo, ni woote he ni Iehowa ewo ši le; edšake wofe eša! * 18, 17.

41. Ni Mose kē: Mēba nyetaoq ake nyekũ Iehowa wiemo le mli ne? Ši ene ebahoñ.

42. Nyekayaä, edšake Iehowa be nyeten, koni nyekayanyõnyi ye nyehenyeloi le ahie;

43. edšake Amalekbii le ke Kanaanbii le kenye aakpe ye dšei, ni nyeanyõnyi ye klante nã; edšake gbñabọ ni nyekpale ke-dse Iehowa se le, Iehowa hñ fin nyese.

44. Ši amēši amētšitši ni amekwo goñ le ke-te eyiten; ši Iehowa kpñmo adeka le ke Mose tšii amēhe ke-dsee nsra leñ.

45. Keke ni Amalekbii ke Kanaanbii ni yo nakai goñ le no le kpleke ši, ni amēbagbeamē ni amēšieamē ke-te *Horma tš. * 21, 3.

Yitso 15.

Ni Iehowa ke Mose wie ni ekē:

2. Okē Israelbii le awie ni okēame ake: Kēdši nyeyaše šikpoñ ni miñō-hãa- nye ni nyehñ no le no,

3. ni nyekē tšinai ke tõi bašã afole ahã Iehowa le, šã-afole dšio, gbē-afole dšio, ke *šiwō ko no nyekē-yeo, alo tšui- dšürō nã, alo nyegbñ dšudši ni ato le eko no nyešãa ye, koni edše nma ehã Iehowa le, * 3 Mose 7, 16.

4. no le moni ke enikēnii bahã Ie- howa le, añō *niyenii-afole hñ ke-ba: nma mã [efa] mlidšai nyoñma mli ekome ni awo mli mñ hñ mlidšai edse mli eko- me, * 3 Mose 6, 14.

5. ke wein ni *ake-baye nkpai hñ mlidšai edse mli ekome, ni ehō-fata šã- afole lo gbē-afole le, ni dši tõi kome le he. * 28, 7.

6. Ši ke tōagbo ni le, okē nma mã [efa] mlidšai nyoñma mli enyo ni awo mli mñ hñ mlidšai etē mli ekome afe ehe niyenii-afole,

7. ni okē wein hñ mlidšai etē mli ekome abahã ni ake-ye nkpai ni edše nma ewo Iehowa.

ameyinoi fē mli, ni amekē kpā blū
amānyāi lē aṣo, * Mose 12, 12. Mat. 23, 2.

39. ni afe kaimo amānyāi, ni kē nye-
le nyekai Iehowa kitāi lē fē ni
nyeye nq, koni nyekanyie nyetšuii kē
nyehiāmeii aṣe, nii aṣe ni nyenyieo ni
nyeyabqē adfamañ;

40. beni afe ni nyekai ni nyeye mi-
kitāi lē fē nq, ni nyetšime mei kroñ-
kroñi nyehā nye-Nyohmo lē.

41. Midāi Iehowa, nye-Nyohmo lē, moni
ēlēnye kē-dē Miraim šikpoñ lē nq,
beni matšō nye-Nyohmo lē, midāi Iehowa,
nye-Nyohmo lē!

Yitšo 16.

Ni Kora ni dāi Levi bi Kahat bi
Isahar bi lē, kē Datan kē Abiram ni
dāi Eliab bii lē, kē On, Pelet bi lē, ni
amēdāi Ruben sešibii lē kē fē amēno,
* Mose 4, 12. 21. 4 Mose 24, 9. Iuda 11.

2. ni *amēte šī amēwo Mose, amē kē
Israelbii lē atēñ hīi ohai-enyo kē nyo-
amāi-enumo ni dāi asafo lē mli onukpai
kē akuañon mli bii ni yq gbei. * 12, 1. 2.

3. Ni amēkpe amēwo Mose kē Aaron
he, ni amēkšamē akē: Nyemitiē nyehe
pi tšō; edšakē asafo lē fē kwa, mei
kroñkroñi sōññ ni, ni Iehowa yē amē-
teñ; ni mēba nyewoq nyehe nq yē Ie-
howa asafo lē nq mō?

4. Ni beni Mose nu lē, ekē ehle bu
ši, 14, 4.

5. ni ekē Kora kē asafo lē fē wie
akē: Wō ni dāi wō lē Iehowa bahā ale
moni * dāi enō kē moni dāi mo kroñkroñ
ni eehā ebēñkēlē; moni eehala lē, lē eehā
ebēñkēlē. * 2 Tim. 2, 19.

6. Bōni nyefe nq: Kora kē asafo lē
fē, nyekōlqa nēññi kē-bañ,

7. ni nyedē la nyewo mli, ni nyekē
tšofā-kē-nma ašie nq yē Iehowa hīe wō;
ni aaba mli akē nū ni Iehowa aabala
lē, lē dāi mo kroñkroñ. Nye Levibii lē
nyemitiē nyehe pi tšō!

8. Ni Mose kē Kora akē: Nyeboami
toi ko, nye Levibii!

9. Aso ešā hāñnye, akē Israel Nyo-
hmo lē *etēnye kē-dē Israel asafo lē
he, ni eehā nyebēñkēlē, koni nyetšū Ie-

howa šihilehe lē he nii, ni asañ nye-
damo asafo lē hīe ni nyesūmoame lē?
* 3, 6—18; 4, 4—20.

10. Ni noni ehā bo kē onyemimeī Le-
vibii lē fē ebēñkēlē lē, nyemitaō osōfo-
yeli lē hū!

11. Eñe hewo lē kpe ni bo kē osafo
lē bakpe nq, Iehowa nyekpe nyewo; šī
namo dāi Aaron ni nyewieo ehe hūhūhū?
* Mose 16, 7.

12. Ni Mose tšū akē ayatšē Datan kē
Abiram, Eliab bii lē, kē-ba; šī amēkē:
Wōbaa heko!

13. Kēdšī obakplawo kē-dē šikpoñ ni
fufō kē wō hoq yē nq lē nq, ni oba-
gbegbēwo yē hā nq nq lē, no fāā, šī no
sē hū lē ōtao akē oyeo wono luno?

14. Asañ dēe *šikpoñ ni hoq fufō kē
wō nq okewo ba, ni okē nūmōdšī kē wein-
tromi hākowō akē wonii. Aso nēkē hīi
nq ahiāmeii oba fāmō? Wōbaa heko!
* 2 Mose 2, 8. 17.

15. Kēkē ni Mose mli wo la naakpa,
ni ekē Iehowa akē: Kāhe amēfolei lē!
Miheko *tedšī kome teta yē amēdeñ, ni
asañ miyeko amēteñ moko afōñfōñ sane ko!
* 1 Sam. 12, 8. Roš 20, 22.

16. Ni Mose kē Kora akē: Wō lē bo
kē osafo lē fē aba Iehowa hīe, bo kē
amē kē Aaron fē;

17. ni nyeteñ mofēmo akē eñešū, ni
nyekē tšofā-kē-nma ašie nq, ni nyekē-
ba Iehowa hīe, mofēmo kē eñešū, nēññi
ohai-enyo kē nyohmai-enumo, ni bo kē
Aaron hū, mofēmo kē eñešū

18. Ni amēteñ mofēmo kē eñešū, ni
amēdē la amēwo mli, ni amēñō tšofā-kē-
nma amēšie nq, ni amēbadamo šī yē kpē-
bū šinā lē šī, kē Mose kē Aaron fē.

19. Ni Kora kpē asafo mū lē fē ewo-
amē, ni amēbo gwa yē kpē-bū lē šinā
lē šī. Ni *Iehowa anumnyam lē pue yē
asafo mū lē fē hīe. * 14, 10.

20. Ni Iehowa kē Mose kē Aaron wie
ni ekē:

21. Nyetšia nyehe kē-dē nēkē asafo
nq he, ni makpātā amēhīe hīñmeitšā!

22. Ni amēkē amēhīe bumō šī ni amēkē:
Bo Mawu ni dāi *helo fē mumqi a-Nyo-
hmo lē! Aso †mokome aafe eša ni oogri-
owo asafo mū lē fē lo?
* Hiob 12, 10. † 2 Sam. 24, 17.

ewe ye ametšemei awei le anọ
fě dē, dēhlemotšei nyonma ke
onmā mofěmo gbei ye etšo he.
Levi tšo le onmā Aaron gbei ye he;
tšo kome ahe ye ametšemei awei
onukpa-fě-onukpa dē.

i okę-yafie kpē-bū le mli ye odase
*heni miko kpeọ ye le.

* 2 Mose 25, 22.

i aaba mli ake *nū ní mahala le
aagba afofro, ni mahā Israelbii
hūwiemoi ni amewieo ameshiye
le se afo.

* 16, 5. 7.

i Mose ke Israelbii le wie; ni
ei le fě hāle dēhlemotšo komekome,
tšei nyonma ke enyo ye ametše-
ei le anā; ni Aaron tšo le hū

i Mose ke tšei le sie Iehowa hie
e-bū len.

ii eba mli ake dšetšerenọ, beni
e odase-bū le mli le, na, Aaron
dši Levi we le nō le efroke, ni
ofro, ni ewo hmei.

i Mose lō tšei le fě ke-dše Iehowa
lše kpo ke-ba Israelbii le fě nō,
ewe, ni ameten mofěmo ko etšo.

i Iehowa ke Mose ake: Okę Aaron
aba *odase le hie eko, ni anō-
li ahā toigbele bii le, koni amē-
wiemoi ni amewieo ameshiomi le
ni amekagboi!

* Heb. 9, 4.

ii Mose fe nakai; boni Iehowa
itā le, nakai pe efe.

i Israelbii le ke Mose ake: Na,
enē ni wōhle mikpātā, wōfē wō-
pātā!

ofěmo ní benkeọ Iehowa šihilehe
o; aso wōfē wōplenē atā lo? K 5.

Yitso 18.

Iehowa ke Aaron ake: Bo ke obihli
tše we le fě *aatere hekronkron
otōmo le; ni bo ke obihli le fě
nyesofoyeli le mli notōmo le!

* 2 Mose 28, 28. 3 Mose 16, 32. 32.

i onyemime i *Levi akutšo le ní
akutšo le hū, nōame ofata ohe,
kpete ohe, ni amesumo; ši bo
li le fě asumo ye odase-bū le hie.

* 3, 6—10.

3. Ni amesumo ni ametšu kpē-bū le
fě he nii; ši hekronkron le mli nibii le
ke afolešālate le keke ni amekabenke,
koni ame ke nyefē akagboi.

4. Ni amefata ohe, ni ametšu kpē-bū
le he nii le ye bū le he sumo le fě mli,
ši mokpōn ko akabenkenye.

5. Ni nyetšua hekronkron le ke afole-
šālate le he nii le, koni *mlifū ko akaba
Israelbii le anọ don.

* 17, 11.

6. Ši mi le, na, midšie nyenyemime i,
Levibii le, ke-dše Israelbii le aten *mi-
hānye ake nikēni ní anō-hā Iehowa,
koni ametšu kpē-bū le he sumo nitšumo
le.

* 3, 12. 45.

7. Ši bo ke obihli le fě ahie nye-
sofoyeli le mli ye afolešālate le he no-
fēno ke nii ní yo muhō le mligbe le
agbefān, ní nyesumo; minō nyesofoyeli
le mihānye ake sumo ní anō-ke; ni
*mokpōn ni aabenke le, aagbele.

* 1, 51.

8. Ni Iehowa ke Aaron wie ake: Ni
mi le, na, mitu minowomo-afolei le ní
dši Israelbii le anii kronkroni le miwo
odeh; mufō le hewo le mike-hāo ke obihli
le ake gbenā ní kā ši dā.

3 Mose 2, 3. 10; 6, 16—18; 7, 6—10

9. Nibii kronkroni ní fě fě le amli
nii ní se ye afolešā le se le, no atšō
onō: amenikēni fě ní amekē-baā le, ni-
yenii-afolei dšio, eša-afolei dšio, sō-afolei
dšio, fě afe nii kronkroni fě fě ahā bo
ke obihli le.

10. Hekronkron le oye ye; nū-fě-nū aye
ako; obule nōkronkron.

11. Ni onō hū ne: amenikēni le amli
nōwomo-afole ní yo Israelbii le afō-afolei
fě amli le, mike-hāo ke obihli ke obi-
yei le fě ake gbenā ní kā ši dā; mofē-
mo ní he tše ye owe le aye eko.

3 Mose 10, 14.

12. Mū ke wein ke able mli ekpakpa
fě ní dši amemli klekle yibii ní amekē-
bahāa Iehowa le, bo minō-hā.

13. Ameshikpon le nọ nii fě mli kle-
kle nibāni ní amekē-aba abahā Iehowa
le, aatšō onō; mofěmo ní he tše ye owe
le aye eko.

2 Mose 23, 19. 5 Mose 18, 4.

14. Nofēno ní adšō nọ ake ye Israel
le, etšō onō.

3 Mose 27, 28.

Ni moni šālẹ lẹ kẹ nu afo etadei ni eke nu adšu ehe, ni ehe tšen si gbẹkẹ.

Ni moko ni he tše alō tšinayō lẹ lẹ, ni eke-yafie nsra lẹ sẹ ye he tše, ni ake-to ni ake-fe hetšūmonu israelbii asafo lẹ; eša-afole ni.

Ni moni lō tšinayō lẹ lamlu lẹ afo i lẹ ahe, ni ehe tšen kẹ-yaši gbẹkẹ.

Atšō akpo ni kǎ ši dǎ ahǎ Israelbii mokpōh ni batoo gbọ ye ameten lẹ.

Moni aata gbomo ko gbonyo he lẹ, tšee gbli kpawo;

mo lẹ kẹ enẹ atšū ehe kẹ-dšẹ ehe ẹ mli ye gbli ni dši gbli etě lẹ nọ bi ni dši gbli kpawo lẹ nọ ni ehe

ši kẹ eke-tšū ehe kẹ-dšẹ ehe eša li ye gbli ni dši gbli etě lẹ nọ kẹ ni dši gbli kpawo lẹ nọ lẹ, no lẹ tšen.

Mofemo ni aata gbomo ko gbonyo i etšū ehe kẹ-dšẹ ehe eša lẹ mli ebule Iehowa šihlehe lẹ, ni afo i mo lẹ ye Israel aše afō; edšake ieko hetšūmonu lẹ afāko enọ hewo he tšee; ehe mūdši lẹ ye ehe lolo.

* 3 Mose 15, 31.

Kẹ gbomo gbo ye ebū mli lẹ, ehe ni kǎ ši nẹ: Mofemo ni aate bū lẹ lẹ kẹ nofeno ni yọ bū lẹ mli lẹ he gbli kpawo.

Ni nō-fē-nō ni nǎ kǎ ni ebẹ nǎnō kẹ-flo nǎ lẹ, ehe tšee.

Ni mofemo ni aata moni enyō ye te nǎ lo gbonyo ko lo gbonyowu o gbonyobu ko he ye dšei lẹ, ehe gbli kpawo.

Ni moni he tšee lẹ hewo lẹ anō fole ni aša lẹ lamlu lẹ eko, ni anō ni hoq afie nọ ye nō mli.

Ni moko ni he tše anō hisopo atšọ ẹ mli, ni eke-fǎ bū lẹ kẹ emli nii kẹ gbomei fē ni yọ dšei lẹ anọ, noni eyata gbonyowu ko lo moni

lo gbonyo ko lo gbonyobu ko he 2.

Ni moni he tše lẹ anō-fǎ moni he lẹ nọ gbli ni dši gbli etě lẹ kẹ gbli si gbli kpawo lẹ nọ, ni etšū ehe kẹ ehe eša lẹ mli ye gbli ni dši gbli

kpawo lẹ nọ, ni efo etadei lẹ ahe, ni eke nu adšu ehe, ni gbẹkẹ lẹ ehe aatše.

20. Ši moni he tšee ni etšū ehe kẹ-dšẹ ehe eša lẹ mli lẹ, afo nakai mo lẹ kẹ-adšẹ asafo lẹ mli aše afō; edšake ebule Iehowa hekronkron lẹ; atšēnee hetšūmonu lẹ eko afā enọ, hewo lẹ ehe tšee.

21. Ni enẹ atšō akpo ni kǎ ši dǎ ahǎ ame. Ni moni tšēne hetšūmonu lẹ efǎ lẹ hū afo etadei ahe; ni moni taā hetšūmonu lẹ he lẹ hū he tšee kẹ-yaši gbẹkẹ.

22. Ni nofeno ni moni he tšee aata he lẹ he tšee; ni moni aata nō lẹ he lẹ, ehe tšee kẹ-yaši gbẹkẹ.

Yitso 20.

Kẹkẹ ni Israelbii asafo mū lẹ fē ba *Zin nǎ lẹ nọ ye klenklen nyōh lẹ nọ, ni man lẹ hī ši ye Kadeš; ni Miriam gbo ye dšei, ni afule ye dšei. * 13, 21.

2. Ni *nu bẹ dšei hǎ asafo lẹ; ni amẹbakpe amewo Mose kẹ Aaron he.

* 3 Mose 17, 1—7

3. Ni man lẹ kẹ Mose bẹ amekẹ: Wona ni kule wopenē ye wonyemime lẹ aplenemo lẹ mli ye Iehowa hie!

4. Ni mēba nyekẹ Iehowa asafo lẹ eba nǎ nẹ nọ, koni wogboi, wọ kẹ wokoloi lẹ fē?

5. Ni mēhewo nyedšiewo kẹ-dšẹ Mizraim, koni nyekewo aba nẹkẹ he fōh nẹ, heni ehli nidūmo, ni agbāmitšo lo weintšo lo akututšo ko bẹ, ni nu ni anuo tete bẹ!

6. Ni Mose kẹ Aaron dšẹ gwabō lẹ hie kẹ-ba kpē-bū lẹ šinǎ lẹ ši, ni amẹkẹ amehle bumọ ši; ni *Iehowa anumnyam lẹ pue ye ameno. * 14, 10.

7. Ni Iehowa kẹ Mose wie ni ekẹ:

8. Kọ tšo lẹ, ni obua asafo lẹ nǎ, bo kẹ onyemi Aaron, ni nyekẹ tšǎ lẹ awie ye amehle, ni ehǎ emli nu lẹ; ni odšie nu ye tšǎ lẹ mli ohǎ asafo lẹ kẹ amekoloi lẹ ni amenu!

9. Ni Mose kọ tšo lẹ kẹ-dšẹ Iehowa hie, takẹ boni efǎ lẹ.

10. Ni Mose kẹ Aaron bua asafo lẹ nǎ ye tšǎ lẹ hie; ni ekẹame ake: Nyeboa toi ko, nye atūatšelo! Ani wōdšie nu ye tšǎ nẹ mli wōhanye? Lal. 103, 22.

Ni Iehowa kē Mose ake: Femọ onūfū
i nā dšraā, ni oke-tšotsšoro afluātšo
ni aaba mli ake mofemo ni eko ekōle
ekwele, eyi aaná wala. Ioh. 3, 14.

Ni Mose fe akōble onūfū, ni eke-
šoro afluātšo nọ, ni eba mli ake,
i onūfū kō moko le, ekweo akōble
le, ni eyi nāa wala.

Ni Israelbii le fā, ni ameyabo nsra
Obot.

Ni amefā ke-dše Obot, ni ameyabo
ye Abarim gōdši le ateh, ye nā
Moab hie ke-yaā bokāgbe le nọ.

Ni amefā ye dšei le ameyabo nsra
Iered dšō leh.

Ni amefā ye dšei hū le ameyabo
ye Arnon ní hoọ ye nā le nọ ní
Amorbii le ahūsū le nọ le segbe;
ke Arnon dši Moab hūsū, ni ekā
b-bii ke Amorbii le ateh.

Nohewo le akē ye Iehowa tai *awolo
ali ake: "Matšó mihe ye Sufa, ke
on he nudšoi le anā, Ios. 10, 13.

ke nudšoi le ašikplekemọ he ní
eyi ši ke-yaā Ar šikāmo he le, ni
Moab kpokpai le anọ le."

Ni amefā ye dšei ke-te Beer; no
nubu ni Iehowa kē Mose ye hewo
Buamo mañ le nā, ni mahāame nu
le.

No mli Israel la neke lala ne:
emo, nubu! Nyelaā nyehāale!

Nubu ni lumei le tša le, ni mā
abladei le lō mli ke mañtšetšo le,
medēhlemotšei le!" Ni amedše nā le
amete Matana;

ni amedše Matana ke-te Nahaliel,
medše Nahaliel ke-te Bamot,

ni amedše Bamot ametšó dšō ní yo
nā le nọ le mli ke-te Pisga goñ ní
nā kplanā le nọ le yiteñ.

Keke ni Israel tšū bofoi ke-te Sihon,
rbii amantše le, nō ayakē:

5 Mose 2, 26—27.

Hā matšó ošikpon le nọ; wogbañ
ko lo weintrom ko mli, ni wōnun
le amlí nu le eko hū; mañtše gbē-
be le nọ keke wōbanyie ke-yaši wō-
ye okpokpai le anọ. 20, 17.

23. Ši Sihon ekplē Israel ní etšó e-
kpokpai le anọ; ni Sihon bua eman le
fē nā, ni efā eke Israel bakpe ye nā le
nọ, ni beni eše Iahaz le, eke Israel wu.

24. Ni Israel siele ye klante nā, ni
enō ešikpon le ke-dše Arnon nā ke-yafie
Iabok ní dši Amonbii le anō le nā; edšake
Amonbii le ahūsū le atfa gbogbo ye nọ.

25. Ni Israel nō mādši ne fē, ni Israel
hī Amorbii amādši le fē mli, ye Hešbon
ke ehe akrowai le amlí;

26. edšake Hešbon dši Amorbii amantše
Sihon le mañ, ni le eke tšutšu Moab
mantše le wu, ni enō ešikpon le fē ye
eden ke-baši Arnon nā.

27. Nohewo ni abebuloi le kēo ake:
"Nyebaā Hešbon! Hā ní atfa Sihon mañ
le ni asā!

28. Edšake la ko dše Hešbon, lalilei
hū dše Sihon mañ wulu leh; ešā Moab
mañ le ke Arnon goñkpoi le anọ bii le.

29. Kpóo hāo, Moab! Ohle ekpātā, *Ke-
moš mañ! Ehā ebihī le etšómo kobofoi,
niebiyei le ehā ametšómo Amorbii amantše
Sihon le nomii. *Kods. 11, 24. 1 Mañ. 11, 7.

30. Ši wotfiaame nii, Hešbon hie ekpātā
ke-yafie Dibon tō; wōkpātā amehie ke-te
Nofa āhū ke-yaši Medeba."

31. Bōni fe ní Israelbii le hī Amorbii
ašikpon le nọ ne.

32. Ni Mose tšū ayasra Iazer, ni amē-
nō ehe mādši le, ni amefie Amorbii ni
yo dšei le.

33. Ni ametšó amehie ni ameko Bašan
gbē. Ni Bašan mantše Og fā ke eman
le fē ekeame bakpe, koni ekeame aba-
wu ye Edrei. 5 Mose 3, 1—11.

34. Ni Iehowa kē Mose ake: Kāsele
gbeyei; edšake minōle ke emanbii le fē
ke ešikpon le miwo odeñ, ní ofele, tamọ
bōni ofe Amorbii amantše Sihon ní yo
Hešbon le. I. al. 134, 17—22.

35. Ni amegbele ke ebihī le ke eman-
bii le fē ní mokomeflo efē hāale, ni
amenō ešikpon le amehi nọ.

Yitso 22.

Keke ni Israelbii le fā, ni ameyabo
nsra ye Moab nā kplenē le nọ, ye Iordan
se, ye Ieriko heleno.

9. Ni Bileam kẹ tedšiyō lẹ akẹ: Edšakẹ mi kolo! Edši mihle klante kùlẹ, be migbeo momo!

10. Ni tedšiyō lẹ kẹ Bileam akẹ: Ani e otedšiyō dšimi ni otáa minọ dānẹ -baši nmenẹ gbí nẹ? Ani mifeo nẹke lo? Ni ekẹ: Dabi.

11. Kẹkẹ ni Iehowa gble Bileam hĩngi, ni ena Iehowa bofo lẹ damọ gbe nọ, ni egbla eklante ehle eden; ni m̄ eyi ši ni eke ehle bu ši fetẹ.

12. Ni Iehowa bofo lẹ kẹlẹ akẹ: M̄-ewọ oyí otedšiyō lẹ ši etě sọnn nẹ? Na, n̄ lẹ miba mibafo; edšakẹ ogbẹ lẹ edšaa g mihle.

13. Ni tedšiyō lẹ nami, ni ewi ehe kẹlẹ mihle ši etě sọnn; edši ewi ehe kẹdšẹ mihle kùlẹ, be nẹ migbeo momo, n̄ lẹ lẹ mihere eyi wala.

14. Ni Bileam kẹ Iehowa bofo lẹ akẹ: Life eša; edšakẹ milee akẹ bo obafomi n̄ gbe lẹ nọ; nohewọ lẹ agbenẹ, kẹdši eša ohle lẹ, makū mise mọ!

15. Ni Iehowa bofo lẹ kẹ Bileam akẹ: Dkẹ hĩ lẹ aya kẹkẹ; ši wiemo ní m̄-ewo aawie lẹ, no nonn owie! Kẹkẹ ni Bileam kẹ Balak lumei lẹ yin te.

16. Ni beni Balak nu akẹ Bileam miba n̄. eyin kẹ-tele kpẹmọ yẹ Moab mañ ni t̄a Arnon kpokpai lẹ an̄a yẹ kpokpai n̄ an̄agbẹhe lẹ t̄o.

17. Ni Balak kẹ Bileam akẹ: Ani dšee t̄u mits̄u kpẹkpẹkpẹ akẹ abakpẹo kẹ-ba? M̄ba obaa lẹ? Ani osusọ akẹ minyēn ohle nyam mawo?

18. Ni Bileam kẹ Balak akẹ: Na, miba n̄o mon; ši ani manyē wiemo ko mawie lo? Wiemo ni Nyonmọ aah̄-wo min̄a lẹ, no nonn mibawie!

19. Ni Bileam kẹ Balak te, ni ameba Kiriat-Huzot.

20. Ni Balak n̄o tšinai kẹ t̄oi eša afole, ni em̄dšẹ Bileam kẹ lumei ní kẹlẹ yọ n̄ eko.

21. Ni eba mli dšetšerenọ lẹ akẹ Balak n̄o Bileam ni ekẹlẹ te *Baal gödši lẹ nọ. ni dšei edšẹ ena heni mañ lẹ n̄a akpa. * 22, 23.

Yitso 23.

Ni Bileam kẹ Balak akẹ: M̄amọ afole-šalatei kpawo yẹ biẹ oh̄ami, ni otao tšinahĩ kpawo kẹ t̄oagboi kpawo oto biẹ oh̄ami.

2. Ni Balak fe boni Bileam kẹ lẹ; ni Balak kẹ Bileam ša tšinanū kome kẹ t̄oagbo kome yẹ afolešalate-f̄e-afolešalate nọ.

3. Ni Bileam kẹ Balak akẹ: Yadamo oš̄a-afole lẹ he; ni maya, akẹ aleenō Iehowa kem̄i aakpe lo; ni wiemo-f̄e-wiemo ni eek̄emi lẹ, matši t̄a mak̄eo. Ni eyin kẹ-te gon̄ kpat̄a ko nọ.

4. Ni Nyonmọ kẹ Bileam kpe, ni ekẹlẹ akẹ: Mim̄amọ afolešalatei kpawo, ni miš̄a tšinanū kome kẹ t̄oagbo kome yẹ afolešalate-f̄e-afolešalate nọ.

5. Ni Iehowa n̄o wiemo ewo Bileam n̄a ni ekẹlẹ akẹ: Kū ose kẹ-ya Balak n̄o, ni boni owie n̄!

6. Ni ekū ese kẹ-te en̄o, ni na, edamo eš̄a-afole lẹ he, lẹ kẹ Moab lumei lẹ f̄e.

7. Ni ewo eb̄ebua lẹ nọ ni ek̄e: Aram t̄o Balak yañomi kẹ-dšẹ, Moab mantšẹ lẹ yañomi kẹ-dšẹ bok̄a gödši lẹ anọ akẹ: Ba, ní obalomọ Iakob oh̄ami, ni obakpa musu ofie Israel nọ!

8. Té aafe t̄en̄ ní malomọ moni Mawu lomokolẹ lẹ? Ni té aafe t̄en̄ ní makpa musu mafie moni Iehowa ekpa eyi musu lẹ non?

9. Edšakẹ tes̄ai ayiten̄ midšẹ minale, ni gon̄kpoi anọ midšẹ mikwele. Na, mañ n̄, ekometō eeh̄i ši, ni ebuñ ehe ešin̄ dšeh̄m̄dš̄i lẹ anọ.

10. Namo aanyē Iakob *mlu lẹ akane, lo Israel mlidš̄ai edš̄e mli ekome lẹ yikule? H̄a †magbo dšaloi agb̄ele, ni min̄agb̄e atamọ am̄enō! * 1 Mose 13, 16. † 4 Mose 31, 8.

11. Kẹkẹ ni Balak kẹ Bileam akẹ: Té ok̄emi yeo t̄en̄ n̄? Mihenyeloi alomọ hewọ miyañoo kẹ-ba, ni na, dšomọ sọnn̄ odš̄oam̄e n̄!

12. Ni eh̄ere nọ ni ek̄e: Ani esaa akẹ makwe dšogb̄an̄ ní mawie noni Iehowa n̄o-wo min̄a lẹ? 22, 28.

13. Ni Balak kẹlẹ akẹ: Ofai n̄, ba ni wote hekroko, heni oonaame yẹ; am̄ef̄a

Iehowa wiemo le, ni mato miyin mafe
akpakpa lo efɔn ko, ake dsa noni Iehowa
makɛ le nonn makɛ lo? 22, 18.

14. Ni agbene, na, mi le miya miman;
hi na, mibatsao adafi noni neke man ne
aase oman le wose ko.

15. Ni *ewo ebɛbua le no ni ekɛ: Boni
Bileam, Beor bi le, kɛ ne, boni nū ni
agble ehiamei le kɛ ne, *K. 8. 4.

16. moni nuɔ Mawu wiemoi le, ni
Mweinyo le nilɛ yɔ emli, moni naa Ofe
le kpodsiemoi le, ni ke ekula si, ni adsieo
ehiamei anɔ nii le, wiemo ne:

17. Minale, si eseko si, mikwele, si
ebɛnkɛko. *Nulami ko aadse Iakob
mli aba, ni mantsetso ko aate si
ke-adse Israel mli, ni teetfia lumei
le anii, ni eekumɔ Set bii le fɛ efie
si. *Mat. 2, 2. Luk 1, 78. † 2 Sam. 8, 2. Amos 2, 2.

18. Ni *eeye Edom no, ni eeye Seir,
ehenyele le, no; si Israel le, efie ekɛ.
* 2 Sam. 8, 14. Amos 9, 11. 12.

19. Ni moko aadse Iakob mli *aye no,
ni eekpata mei ni aase ye ma leu le ahie.
* Mika 5, 1. 7. 8.

20. Ni beni ekwe Amalekbii le, ewo
ebɛbua le no ni ekɛ: Dsehmadsɛi ateh
klenklen man dsi Amalek; si *enagbe
dsi hiekpatamo! * 2 Mose 17, 14.

21. Ni beni ekwe *Kenbii le, ewo ebe-
bua le no ni ekɛ: Osihilehe le ma si
jinh, ni tonɔ otɔu le oma tesɛ no.
* 1 Sam. 15, 6. † Obad. 8.

22. Si kele Kenbii le ahie aakpata,
ni etseɛ ni Ašur aahɔame nom.

23. Ni esɛ ewo ebɛbua le no ni ekɛ:
Ao! namo hie aaka, beni Mawu feɔ ene le?

24. Si ledsi aadse Kitim nsona aba,
ni amɛabahao Ašur, ni amɛabahao Heber;
ni ledientse hu, eete hiekpatamo mli!

25. Kɛke ni Bileam *te si ni eyin
ete, ni ekul ese ke-te eman; ni Balak
hu ko egbe. * 31, 8. 16.

Yitso 25.

Ni beni Israel yɔ Šitim le, man le
ke Moab biyei le boi adfamanbo;

2. edsa ke amekpe *man le ke-te amɛ-
nyonmo le afole niyenii le ahe, ni man le
ye nii le, ni amedsa amenyonmo le. * 31, 16.

3. Ni Israel ke che yakpete Baal-Peor
he; ni Iehowa mli wo Israel la. 5 Mose 4, 8.

4. Ni Iehowa kɛ Mose ake: Nɔ man
le no onukpai le fɛ ni *osehame ohɛ
Iehowa ye hulɔ ne hie, koni Iehowa
mlifɔ ni na wa le adse Israel no!

* 2 Sam. 21, 6. 9. 5 Mose 21, 22. 23.

5. Ni Mose kɛ Israel kodsolɔi le ake:
Nyeten mofemo agbe emei ni ke amɛhe
yakpete Baal-Peor he le!

6. Ni na, Israelbii le ateh nū ko
yakpla Midianyo ko ke-ba enyemimei le
anɔ ye Mose kɛ Israelbii asafo mū le
fɛ hie, beni amɛ le amefoo ye kpɛ-bu le
šinɛ le na le.

7. Si beni osofo Aaron bi Eleazar bi
Pinehas na ene le, ete si ye asafo le
teh, ni eyako akplo ehie eden,

8. ni enyie Israelnyo le se ke-yabote
pia le mli, ni etɔu ameyi enyo le fɛ,
Israelnyo le ke yo le, ke-tso amemli ke-
yadse kpo; keke ni gbɛle-hela le se fo
ye Israelbii le anɔ.

9. Ni mei ni gboi ye gbɛle-hela le
mli le ana siɔ mei akpei-nyonmai-enyo-
ke-edse. 1 Kor. 10, 8.

10. Ni Iehowa kɛ Mose wie ni ekɛ:

11. Osofo Aaron bi Eleazar bi Pinehas
ekul mimli ni ewo Israelbii le ala le na,
edsa ke eye awuna ehɛmi ye ameten, ni
ehaa maplenɛ Israelbii le ye miwunaeyeli
le mli.

12. Nohewo le kemɔ ake: Na, minɔ
mihedsole kpahmo le mihale. 1 Kron. 9, 20.

13. Ni le ke ese si ni aaba ye ese le
anɔ nana osofoyeli kpahmo le aatso, edsa ke
eye awuna ehɛ e-Nyonmo le, ni ekpata
ehɛ Israelbii le! Lal. 106, 30. 31.

14. Ni Israelnyo, ni agbele ke Midianyo,
le gbei dsi Zimri, Salu bi le, ni dsi
Simeonbii le atse we le no onukpa le.

15. Ni Midianyo ni agbele gbei dsi
Kozbi; etse dsi *Zur ni dsi Midianbii
le aweku le eko no onukpa le. * 31, 8.

16. Ni Iehowa kɛ Mose wie ni ekɛ:

17. Nyehaoa Midianbii le, ni nyeplenɛ-
ame. 31, 2-10

18. Edsa ke amɛ hu amekɛ amelakamo
le wonye haomo mli, beni amelakanye
ye Baal-Peor sane le mli ke amenyemiyɔ
Kozbi, ni dsi Midian onukpa ko biyo le,

ni Hefer bi Zelofehad le be bihi, yei keke eyo; ni Zelofehad biyei ni dsi Mahela, Noa, Hogla, Milka ra. *27, 1.

menemei dsi Manase wekui le; mei abo ye ye ameten le ana sio mei akpei-nyonmai-edse-ke-enumo ke ohai-kpawo.

Efraim bii le ye amewekui le ana tela ke Sutelabii aweku le; Beker erbii aweku le; Tahan ke Tahan-ku le.

i Sutela bihi ne: Eran ke Eran-ku le.

menemei dsi Efraimbii awekui le; ni akane ye ameten le ana sio akpei-nyonmai-etse-ke-enumo ke ohai-

Menemei dsi Iosef bihi le ye ui le ana.

enyamin bihi le ye amewekui le

Bela ke Belabii aweku le; Ašbel elbii aweku le; Ahiram ke Ahi-aweku le;

ufam ke Šufambii aweku le; Hufam ambii aweku le.

i Bela bii dsi Ard ke Naaman, bii le aweku le, ke Naaman ke bii aweku le.

menemei dsi Benjamin bihi le ye ui le ana; mei abo ni akane ye le ana sio mei akpei-nyonmai-edse-ke ohai-ekpa.

an bihi le ye amewekui le ana am ke Šuhambii aweku le. Ene-

Dan wekui le ye amewekui le ana.

menemei dsi Šuhambii awekui le; mei akane ye ameten le ana sio mei roñmai-ekpa-ke-edse ke ohai-edse.

šer bihi le ye amewekui le ana na ke Imnabii aweku le; Išwi ke aweku le; Beria ke Beriabii awe-

ria bii dsi Heber ke Heberbii awe-Malkiel ke Malkielbii aweku le;

Ašer biyō le gbei dsi Sera.

menemei dsi Ašer bii awekui le; mei akane ye ameten le ana sio mei roñmai-enumo-ke-etse ke ohai-edse.

Naftali bihi le ye amewekui le ana weel ke Iakzeelbii aweku le; Guni ibii aweku le;

49. Iezer ke Iezerbii aweku le; Šilem ke Šilembii aweku le.

50. Enemei dsi Naftali wekui le ye amewekui le ana; mei abo ni akane ye ameten le ana sio mei akpei-nyonmai-edse-ke-enumo ke ohai-edse.

51. Ni Israelbii le ateh mei ni akane le ayibo dsi akpei-ohai-ekpa-ke-ekome ke ohai-kpawo ke nyonmai-etse.

52. Ni Iehowa ke Mose ake:

53. Adša šikpon le mli ahā menemei ye amegbeii le ayibo nā, ni etšō amēnō.

54. Mei ni yi fā le ohā amēnō afā, ni mei ni yi fāā le ohā amēnō fiō; mofēmo le ahāle enō ye mei ni akane le ana.

55. Ši kēle afō *ošiki ni ake-dša šikpon le; ametsēmei akutsei le agbeii le ana amēnā amegbefānnii le ye.

* 38, 54. Ios. 14, 2.

56. Mei ni yi fā ke mei ni yi fāā le fē ofō ošiki ni ake-dša amegbefānnii le ahāame.

57. Ni Levibii le ateh mei ni akane ye amewekui le ana le ne: Geršon ke Geršonbii le aweku le; Kahat ke Kahatbii le aweku le; Merari ke Meraribii le aweku le.

2 Mose 6, 16 — 25.

58. Ni Levi wekui le ne: Libnibii le aweku le, Hebronbii le aweku le, Mahelibii le aweku le, Mušibii le aweku le, Korabii le aweku le. Ni Kahat fo Amram.

59. Ni Amram nā le gbei dsi Iokebed, Levi biyō ni efō ye Mizraim le. Ni eke Amram fo Aaron ke Mose ke amenyemiyō Miriam le.

60. Ni Aaron fo Nadab ke Abihu, Eleazar ke Itamar.

61. Ši *Nadab ke Abihu gboi, beni amēke la kroko yašā afōle ye Iehowa hle le.

* 8 Mose 10, 1. 2.

62. Ni ameten mei ni akane le ayibo dsi akpei-nyonmai-enumo-ke-etse, hli fē ni eye nyōn kome ke-yaā le. Ši akanecame ašii Israelbii le anō; edšake ahāame gbefānnō ko ye Israelbii le ateh.

63. Menemei dsi Israelbii le ateh mei ni Mose ke osofo Eleazar kane ye Moab nā kplenō le nō, ye Iordan nā ye Ieriko nelenō le.

Ni anō ñmā mā *efa* mlidšāi nyo-
nli ekome *afe niyenii-afole, ni
ni aši *hin* mlidšāi edse mli ekome
li * 3 Mose 2, 1.

Dā šā-afole dši no, noni ašā ye
goñ le he, ni dši afole ni ake la
ā lehowa ni dseō ñma le.

Ni ehe dā-afole dši *hin* mlidšāi
nli ekome ni ake-fata gwantenbi
he. Hekronkron le ofose dā-afole
e ši ohā lehowa ye.

Ni gwantenbi kroko le hū ošā
māši; ni onō ehe niyenii-afole ke
e ofata he, tamō lebi nō le, ni
ole ni ake la šāa ni dseō ñma
ehowa.

Ši *hedšōmogbi le nō le oke gwan-
li enyo ni eye afi ni kpa ko be
aba, ke ñmā mā *efa* mlidšāi nyoñma
yo ni awo mli mū, ni ake-fe niyenii-
ke ehe dā-afole. * Mat. 12, 5.

Hedšōmogbi-fē-hedšōmogbi nō šā-
dši no, sōro dā šā-afole ke ehe
le le.

Ni ye nyenyōdši le adšē klenklen
nō le nyebašāa šā-afole nyehāa
a: tšina-oblahi enyo, tōagbo kome,
eubihli kpawo ni eye afi ni kpa
amehe; 10, 10.

ke ñmā mā *efa* *mlidšāi nyoñma
ē ni awo mli mū ni ake-fe niyenii-
afata tšinanū komekome he, ke ñmā
a mlidšāi nyoñma mli enyo ni awo
ni ake-fe niyenii-afole afata tōagbo
le he, * K 20. 28 15, 2—13.

ke ñmā mā *efa* mlidšāi nyoñma mli
ni awo mli mū ni ake-fe niyenii-
afata gwantenbii le fē he ekome-
šā-afole ni dseō ñma ni ake la
āa lehowa dši no.

Ni amehe dā-afolei dši wein *hin*
tšinanū kome, ke *hin* mlidšāi etē
kome hā tōagbo le, ke *hin* mlidšāi
nli ekome hā gwantenbi kome. Ene
rōñ-fē-nyōñ nō šā-afole ye afi mli
i le fē nō;

ke *tōkpakpo kome hū ni ake-šā
ple ahā lehowa. Sōro no, ni sōro
afole ke ehe dā-afole le hū. * K. 22.

16. Ši klenklen nyōñ le nō gbi ni
dši gbi nyoñma ke edse le dši lehowa
*Hehō le. * 3 Mose 28, 5—14.

17. Ni neke nyōñ ne nonñ nō gbi ni
dši gbi nyoñma ke enumo le gbīdšūrō
ni: Aye abolo akpiti gbīi kpawo.

18. Klenklen gbi le nō le akpe *kpē
kronkron; nyekatsua nitšumo ko nitšu-
mo ko ni wa. * K. 25. 26.

19. Ni nyeke afole ni ake la šāa ni
dši šā-afole abahāa lehowa: tšina-oblahi
enyo ke tōagbo kome ke gwantenbihli
kpawo ni eye afi, kpa ko akahi amehe;

20. ni amehe niyenii-afole dši *ñmā mā
efa mlidšāi nyoñma mli etē ni awo mli
mū hā tšinanū kome, ke *efa* mlidšāi nyo-
ñma mli enyo hā tōagbo le, * K. 12.

21. ke *efa* mlidšāi nyoñma mli ekome
hā gwantenbihli kpawo le fē ekomekome;

22. ke *tōkpakpo kome ni ake-šā eša-
afole ni ake-kpātā ahānye. * K. 15.

23. Nyešāa enemei nyešia šā-afole ni
dši dā lebi šā-afole le nō.

24. Nakai nonñ nyefea dā gbīi ke-
yaši gbīi kpawo; afole niyenii ni ake
la šāa ni dseō ñma wo lehowa ni;
sōro no, ni sōro dā šā-afole le ke ehe
dā-afole le.

25. Ni gbi ni dši gbi kpawo le nō
hū nyekpea kpē kronkron; nyekatsua
nitšumo ko nitšumo ko ni wa.

26. Asan *klenklen yibii agbi le ni
dši gbīdšūrō ni ayeole otši le nō, beni
nyeke ñmā-hē-afole bahāa lehowa le,
nyekpea kpē kronkron; nyekatsua ni-
tšumo ko nitšumo ko ni wa. * 3 Mose 23, 15-21.

27. Ni nyešā šā-afole ni edse ñma ewo
lehowa: tšina-oblahi enyo ke tōagbo
kome ke gwantenbihli kpawo ni eye afi;

28. ke amehe niyenii-afole: ñmā mā
efa mlidšāi nyoñma mli etē ni awo mli
mū hā tšinanū kome, *efa* mlidšāi nyoñma
mli enyo hā tōagbo kome le,

29. *efa* mlidšāi nyoñma mli ekome hā
gwantenbihli kpawo le fē ekomekome,

30. ke *tōkpakpo kome ni ake-kpātā
ahānye. * K. 15.

31. Nyešāa enemei nyešia dā šā-afole
le ke amehe niyenii-afole le ke amehe
dā-afolei le anō; kpa ko akahi amehe.

amehe niyenii-afole ke dā-afolei
oblahii le ke tōagboi le ke
ihii le ye ameyibo le nā gbenā-

tōkpakpo kome ni ake-šā eša-
bro dā šā-afole ke ehe niyenii-
dā-afole le.

ni dši gbī ekpa le nọ le: tšina-
panyo, tōagboi enyo ke gwanteh-
nma ke edfe ní eye afifi ní kpa
ehe:

amehe niyenii-afole ke dā-afolei
oblahii le ke tōagboi le ke
ihii le ye ameyibo le nā gbenā-

tōkpakpo kome ni ake-šā eša-
bro dā šā-afole ke ehe niyenii-
dā-afolei le.

gbī ni dši gbī kpawo le nọ le:
ihii kpawo, tōagboi enyo ke
ihii nyoñma ke edfe ní eye afifi
o be amehe:

amehe niyenii-afole ke dā-afolei
oblahii le ke tōagboi le ke
ihii le ye ameyibo le nā gbenā-

tōkpakpo kome ni ake-šā eša-
bro dā šā-afole ke ehe niyenii-
dā-afole le.

gbī ni dši gbī kpānyo le nọ
ea kpē kroñkroñ; nyekatsua
ko nitšumọ ko ní wa;

nyeke šā-afole ni dši afole ni
ni dšeo ñma wo Iehowa abañ:
kome, tōagbo kome ke gwanteh-
wo ní eye afifi ní kpa ko be

amehe niyenii-afole ke dā-afolei
ni le ke tōagbo le ke gwan-
le ye ameyibo le nā gbenā-

tōkpakpo kome ni ake-šā eša-
bro dā šā-afole ke ehe niyenii-
dā-afole le.

lei ni nyešā nyehā Iehowa ye
lšudši ní ato le anọ ne; esōro
lei ke nyeniyenii-afolei ke nye-
ke nyešidā-afolei le ní nyešāa
nā lo suomọ nā le.

Yitso 30.

Ni Mose ke Israelbii le boni Iehowa
wo le Mose le kitā le fē.

2. Ni Mose ke Israelbii le akutšei
le anọ onukpai le wie ake: Kitā ni Iehowa
ewo ne:

3. Kēdši nū ko *wo Iehowa ši lo ekā
kitā efō ehe nọ ni eke-gu ehe noko le,
ekakū ewiemọ le mli; bofēbo ni dše enā
le, efe nakai. * 8 Mose 27, 2—25. 5 Mose 23, 22.
Kod. 11, 35. Dsada. 5, 8. 4.

4. Ši kēdši yō ko wo Iehowa ši ni
eke-gu ehe noko ye etše we ye eblayeian,

5. ni etše banu ešiwō le ke nō femọ
ni egu ehe le, ni ekēē noko le, no le
ešiwōi le fē mā heni mā, ni nō femọ ní
egu ehe le hū mā heni mā.

6. Ši kēdši etše ekplēēle gbī ní enu
le noññ le, no le ešiwōi le ke nō femọ
ni egu ehe le ekomeflo be nọ, ni Iehowa
aañō-fale, edšake etše ni ekplēēle.

7. Ši ké be mli ni ešiwōi le ká enọ
lolo lo eša ehe ewie wiemọ ko eke-gu
ehe noko le ni eyagbā,

8. ni ewù le banu ni gbī ní enu le
ekēē noko le, no le ešiwōi le mā heni
mā, ni nō femọ ní egu ehe le hū mā
heni mā.

9. Ši kēdši ewù le ekplēēle gbī ni
enu le noññ le, no le ešiwō le ke wiemọ
ni eša ehe ewie ni eke-gu ehe noko le
be nọ, ni Iehowa aañō-fale.

10. Ši yō okūlafo lo moni ewù efiele
le šiwō le ke nofēno ní egu ehe femọ
le mā heni mā hāle.

11. Ši kēdši ewù we le eyo ni ewo
ši lo ekā kitā efō ehe nọ eke-gu ehe
noko femọ,

12. ni ewù le nu ni ekēē noko ni
ekplēle le, no le ešiwōi le fē mā heni
mā, ni nofēno ní egu ehe femọ le hū
mā heni mā.

13. Ši kēdši ewù le tša fō gbī ní enu
le noññ le, no le ešiwō le ke nofēno
ni dše enā ní eke-wo ši lo eke-gu ehe
noko femọ le be nọ doññ; ewù le etša
efō, ni Iehowa aañō-fale.

14. Šiwō-fē-šiwō ke kitā-fē-kitā ni akā
afō he nọ, ní ake-wa susuma yi le, yō

ke tõi le fě, ohai enumo le atşu kome.

Fă ni dşii amenõ le mli odşie ye, nõ-hă osofo Eleazar, ni ake-fe nõ-afõle ahă Iehowa.

Ni fă ni dşii Israelbii le anõ le, ei ke tşinai ke tedşii ke tõi ke oloi le fě le, nõ emli nyonmai-enumo ekomekome, ni onõ-hă Levibii tşuõ Iehowa şihlehe le he nii le.

Ni Mose ke osofo Eleazar fe boni wa wo Mose kită le.

Ni ta mli nii ni tabilo le ha le noni fe ni amekę-ba dşii tõi akpei-ekpa ke akpei-nyonmai-kpawo-ke-
o,

ke tşinai akpei-nyonmai-kpawo-ke-

ke tedşii akpei-nyonmai-ekpa-ke-
e,

ke gbomei ni dşii yei ni leko nă akpei-nyonmai-etě-ke-enyõ.

Ni fă ni dşii mei ni te ta le anõ nõ dşii tõi akpei-ohai-etě-ke-nyonmai-ekpawo ke ohai-enumo;

ni tõi le anõ onla ni atşu ahă wa dşii tõi ohai-ekpa ke nyonmai-o ke enumo.

Ni tşinai ayibõ dşii akpei-nyonmai-ekpa; ni amenõ onla ni atşu ahă wa dşii tşinai nyonmai-kpawo ke

Ni tedşii le ayibõ dşii akpei-nyo-etě ke ohai-enumo; ni amenõ onla şu ahă Iehowa dşii nyonmai-ekpa kome.

Ni gbomei le ayibõ dşii akpei-nyo-ke-ekpa; ni amenõ onla ni atşu ahă wa dşii mei nyonmai-etě ke enyõ.

Ni Mose nõ onla ni atşu ni dşii wa nõwõmo-afõle le ehă osofo Eleazar, boni Iehowa wo Mose kită le.

Şi fă ni dşii Israelbii le anõ ni he ke-dşę tabilo le aden,

ni etşõ asafo le nõ le dşii tõi -ohai-etě-ke-nyonmai-etě-ke-kpawo nai-enumo,

ke tşinai akpei-nyonmai-etě-ke-ekpa, ke tedşii akpei-nyonmai-etě ke ohai-o,

46. ke gbomei akpei-nyonmai-ke-ekpa.

47. Ni fă ni dşii Israelbii anõ le mli le Mose nõ gbomei ke şla koloi nyonmai-enumo mli ekomekome, ni onõ-hă Levibii le ni tşuõ Iehowa şihlehe le he nii le, take boni Iehowa wo Mose kită le.

48. Keke ni asafoiatşemei ni yõ ta le mli mei akpekpei le anõ ni dşii mei akpekpei atşemei ke ohahai atşemei le ba Mose nõ,

49. ni amebakę Mose ake: Otşüdşii ekane tabilo ni wõhle le, ni ameten mokomoko ekaa;

50. nohewo le wõke Iehowa nikėnii eba, mofemo noni enă, şika dşinei, naneşinii, nineşigai, niianăsoomogai, toianinii ke kuėnii, koni ake-kpătă ahă wõsusumai ye Iehowa hie.

51. Ni Mose ke osofo Eleazar he şika dşinei le fě ye ameden.

52. Ni şika fě ni amehę ye mei akpekpei atşemei ke mei ohahai atşemei le aden ni amekę-fe nõwõmo-afõle amehă Iehowa le dşii şekeli akpei-nyonmai-ekpa ke ohai-kpawo ke nyonmai-enumo.

53. Şi tabilo-fě-tabilo ha nii hă ehe hă.

54. Ni Mose ke osofo Eleazar he şika le ye mei akpekpei atşemei ke mei ohahai atşemei le aden, ni amekę-ba kpě-bũ le mli, ni ake-fe kaimonõ ahă Israelbii le ye Iehowa hie.

Yitşo 32.

(Kwe 5 Mose 3, 12—22.)

Ni Rubenbii le ke Gadbi le ye koloi babaõ dientşę, ni beni amena Iazer ke Gilead şikpon le, amena ake dşei sa koloi alę.

2. Ni Gadbi le ke Rubenbii le ba amebakę Mose ke osofo Eleazar ke asafo le nõ lumei le ake:

3. Atarot ke Dibon ke Iazer ke Nimra ke Heşbon ke Eleale ke Sebam ke Nebo ke Beon,

4. şikpõdşii le ni Iehowa etşia enõ bii le anii ye Israel asafo le hie le, koloi alę şikpon ni, ni otşüdşii ye koloi pi.

5. Ni amesă amekę: Keđşii wõhle eba nyam ye ohle le, hă ni anõ neke şikpon

Kẹkẹ ni Mose n̄o Amorbii amant̄sẹ
mant̄seyeli le ke Bašan mant̄sẹ
ant̄seyeli le ke mād̄ši ní yò ehūsūi
li, ní d̄ši šikpoñ le nò mād̄ši le f̄e
le. eh̄a Gadbii le ke Rubenbii le
ef bi Manase akut̄šo le f̄a. 1os.12,8-21.
Ni Gadbii le s̄a to Dibon ke Atarot
oer

ke Atrot-Šofan ke Iazer ke Iogbeha
ke Bet-Nimra ke Bet-Haran, ní d̄ši
ní at̄fa gbogbo awo he le, ekoñ,
em̄am̄o koloì at̄šūi.

Ni Rubenbii le s̄a to Hešbon ke
ke Kiriataim

ke Nebo ke Baal-Meon, ni am̄e-
amegb̄ei, ke Šibma; ni am̄ewo
ni am̄etotoi le agb̄ei h̄ei.

Ni Manase bi Makir bii le yin
Gilead ni am̄eyam̄o d̄sei, ni am̄e-
morbii le ní yò d̄sei le.

Ni Mose n̄o Gilead eh̄a Manase
kir le, ní eh̄i d̄sei.

Ni Manase bi Iair le yin ete eya-
amehe akrowai le, ni et̄š̄ame ake
krowai. 2 Mose 8, 14.

Ni Noba yin ete eyam̄o Kenat ke
krowai le, ni eh̄o egb̄ei Noba le

Yit̄so 33.

Ni Israelbii le t̄š̄o Mose ke Aaron
nò d̄se Mizraim šikpoñ le nò ye
le an̄a le, am̄egb̄ei ní am̄ef̄af̄ai le ne.
Ni Mose n̄m̄a am̄emliyiṃṃheì le ke
ōheì le ye Iehowa f̄am̄o n̄a; ni
ōheì le ke am̄emliyiṃṃheì le ne:

Ni am̄eyin ke-d̄se *Rameses ye
eñ nyōñ le nò, klenk̄len nyōñ le
ni d̄ši gb̄i nyōñma ke enuṃṃ le
leh̄o le nò d̄set̄š̄erem̄o le Israelbii
kpo †ke nine ní t̄š̄i ye Mizraim-
f̄e ah̄ie. * 2 Mose 1, 11. † 2 Mose 14, 8.

B̄eḷe no mli le Mizraimbii m̄if̄uf̄u
om̄obii f̄e ní Iehowa egbe ye am̄e-
ni *am̄enyōñm̄oi le tete Iehowa
ame. 2 Mose 12, 12.

Ni Israelbii le yin ke-d̄se Rameses
eyabo nsra ye Sukot. 2 Mose 12, 37.

Ni am̄ef̄a ke-d̄se Sukot ni am̄e-
nsra ye Etam ní yò n̄a le n̄a le.
2 Mose 13, 20.

7. Ni am̄ef̄a ke-d̄se Etam, ni am̄edo
ameyi ke-te Pi-Hahiot ní yò Baal-Zefon
h̄ie le, ni am̄eyabo nsra ye Migdol h̄ie.
2 Mose 14, 2.

8. Ni am̄ef̄a ke-d̄se *Hahiot h̄ie ke-
t̄š̄o n̄š̄o le mli ke-te n̄a le nò, ni am̄e-
nyie gb̄i et̄e gb̄e ye Etam n̄a le nò ni
ameyabo nsra ye †Mara.

* 2 Mose 14, 22. † 2 Mose 15, 23.

9. Ni am̄ef̄a ke-d̄se Mara ni am̄eba
Elim; ni Elim le, nubui nyōñma ke enyo
ke am̄it̄š̄rob̄it̄sei nyōñmai-kpawo ye d̄sei;
ni am̄ebo nsra ye d̄sei. 2 Mose 15, 27.

10. Ni am̄ef̄a ke-d̄se Elim ni am̄eyabo
nsra ye N̄šo-t̄š̄uru le n̄a.

11. Ni am̄ef̄a ke-d̄se N̄šo-t̄š̄uru le n̄a
ni am̄eyabo nsra ye Sin n̄a le nò.
2 Mose 16, 1.

12. Ni am̄ef̄a ke-d̄se Sin n̄a le nò ni
ameyabo nsra ye Dofka.

13. Ni am̄ef̄a ke-d̄se Dofka ni am̄eyabo
nsra ye Aluš.

14. Ni am̄ef̄a ke-d̄se Aluš ni am̄eyabo
nsra ye Refidim; ni d̄sei le mañ le n̄a
nu ann. 2 Mose 17, 1.

15. Ni am̄ef̄a ke-d̄se Refidim ni am̄e-
yabo nsra ye Sinai n̄a le nò. 2 Mose 19, 1.

16. Ni am̄ef̄a ke-d̄se Sinai n̄a le nò
ni am̄eyabo nsra ye Kibrot-Hataawa. 11, 34

17. Ni am̄ef̄a ke-d̄se Kibrot-Hataawa ni
ameyabo nsra ye Hazerot. 11, 35.

18. Ni am̄ef̄a ke-d̄se Hazerot ni am̄e-
yabo nsra ye Ritma. 12, 16.

19. Ni am̄ef̄a ke-d̄se Ritma ni am̄e-
yabo nsra ye Rimon-Perez.

20. Ni am̄ef̄a ke-d̄se Rimon-Perez ni
ameyabo nsra ye Libna.

21. Ni am̄ef̄a ke-d̄se Libna ni am̄eyabo
nsra ye Risa.

22. Ni am̄ef̄a ke-d̄se Risa ni am̄eyabo
nsra ye Kehelata.

23. Ni am̄ef̄a ke-d̄se Kehelata ni am̄e-
yabo nsra ye Šefer goñ le nò.

24. Ni am̄ef̄a ke-d̄se Šefer goñ le nò
ni am̄eyabo nsra ye Harada.

25. Ni am̄ef̄a ke-d̄se Harada ni am̄e-
yabo nsra ye Makelot.

26. Ni am̄ef̄a ke-d̄se Makelot ni am̄e-
yabo nsra ye Tahat.

27. Ni am̄ef̄a ke-d̄se Tahat ni am̄eyabo
nsra ye Tera.

à etšó kẹ-yadše Kadeš-Barnea wuoyigbe,
ni ešrā Hazar-Adar kẹ-ya Asmon;

5. ni hūsū lẹ adọ eyi kẹ-dše Asmon
kẹ-ba Misraim fá lẹ he, ni enā ayaši nšọ
lẹ ná.

6. Ni nyenaigbe hūsū dši nšọ wulu
lẹ; no dši nyenaigbe hūsū lẹ.

7. Ni enẹ afe nyekōyigbe hūsū lẹ:
nyedšea nšọ wulu lẹ nā nyekadia Hor
goñ lẹ nychāa nyehe;

8. ni nyedšea Hor goñ lẹ he nye-
kadia kẹ-yašia Hamat, ni hūsū lẹ nā
ayafie Zedad.

9. Ni hūsū lẹ ayaše Zifron, ni enyie
nọ kẹ-yaši Hazar-Enan. Enẹ afe nyekō-
yigbe hūsū.

10. Ni nyekadia nyebokāgbe hūsū lẹ
kẹ-dšea Hazar-Enan kẹ-yaši Šefam;

11. ni hūsū lẹ adše Šefam akpleke ši
kẹ-ya Ribla yẹ Ain bokāgbe, ni hūsū
lẹ akpleke ši kẹ-yamō *Kineret-nšọ lẹ
nā yẹ bokāgbe, * Luk. 5, 1.

12. ni hūsū lẹ akpleke ši kẹ-yamō
Iordan, ni enā ayaši Nō-nšọ lẹ nā. Enẹ
dši nyešikpoñ lẹ kẹ ehūsūi lẹ kẹ-kpe.

13. Keke ni Mose wo Israelbii lẹ akitā
ake: Enẹ dši šikpoñ ní nyebadša mli
yẹ ošikifō nā nychā nyehe, ní Iehowa
wo he kitā ake anō-hā akutšei nẹhū kẹ
fā lẹ.

14. Edšake Rubenbii lẹ akutšo lẹ kẹ
Gadbii lẹ akutšo lẹ kẹ Manase akutšo
fā lẹ enā amegbefāñnō yẹ amētšemei
swei lẹ anā. 32, 33.

15. Akutšei enyọ kẹ fá lẹ enā amẹ-
gbefāñnō yẹ Iordan sẹ yẹ Ieriko nẹlẹnọ
yẹ bokāgbe lẹ.

16. Ni Iehowa kẹ Mose wie ni ekẹ:

17. Hii ní adša šikpoñ lẹ ahānye lẹ
agbeii nẹ: Osofo Eleazar kẹ Iošua, Nun
bi lẹ. Ioa. 14, 1; 21, 1. 5 Mose 1, 33.

18. Ni nyefāa lumo kome yẹ akutšo-
fē-akutšo mli, koni amedša šikpoñ lẹ.

19. Ni hii lẹ agbeii nẹ: Iuda akutšo
lẹ mli lẹ Kaleb, Iefune bi lẹ; 12, 4. 30.

20. Simeonbii lẹ akutšo lẹ mli lẹ Še-
muel, Amihud bi lẹ;

21. Benyamin akutšo lẹ mli lẹ Elidad,
Kislon bi lẹ;

22. Danbii lẹ akutšo lẹ mli lẹ lumo
Buki, Iokli bi lẹ;

23. Iosefbii lẹ amli lẹ: Manasebii lẹ
akutšo lẹ mli lẹ lumo Haniel, Efod bi lẹ;

24. ni Efraimbii lẹ akutšo lẹ mli lẹ
lumo Kemuel, Šiftan bi lẹ;

25. Zebulonbii lẹ akutšo lẹ mli lẹ lumo
Elizafan, Parnak bi lẹ;

26. Isakarbii lẹ akutšo lẹ mli lẹ lumo
Paltiel, Azan bi lẹ;

27. Ašerbii lẹ akutšo lẹ mli lẹ lumo
Ahihud, Šelomi bi lẹ;

28. Naftalibii lẹ akutšo lẹ mli lẹ lumo
Pedahel, Amihud bi lẹ.

29. Menemei dši mei ní Iehowa fá ake
amedša Kanaan šikpoñ lẹ mli amehā
Israelbii lẹ.

Yitšo 35.

Ni Iehowa kẹ Mose wie yẹ Moab nā
kplenē lẹ nọ yẹ Iordan nā yẹ Ieriko
nẹlẹnọ ake:

2. Wo Israelbii lẹ akitā, ní amehō
amenoyeli gbefāñnō lẹ mli mādši lẹ
ekomei amehā *Levibii lẹ, ní amehi mli,
ní mādši lẹ ahe šikpōdši lẹ hū amehō-
hā Levibii lẹ. * 18, 20. Ioa. 21, 2.

3. Ni mādši lẹ atšómọ amehihilehei,
ni amehi šikpōdši lẹ akāmọ ši ahā ame-
šia koloi kẹ amenii kẹ amekoloi lẹ fē.

4. Ni mādši lẹ ahe šikpōdši ní nyeke-
bahā Levibii lẹ adše mañ lẹ he gbogbo
lẹ he kẹ-ya segbe ninetaloi akpe kẹ-
bole kpūla.

5. Ni nyedše mañ lẹ segbe nyesusu
ninetalo akpei-enyọ yẹ bokāgbe, kẹ
ninetalo akpei-enyọ yẹ wuoyigbe, kẹ
ninetalo akpei-enyọ yẹ anaigbe, kẹ nine-
talo akpei-enyọ yẹ kōyigbe; ni mañ lẹ
akā teñ. Enemei dši mādši lẹ ahewọ
šikpōdši ní ake-bahāame lẹ.

6. Ši mādši ní nyeke-bahā Levibii lẹ
ateñ mādši ekpa atšómọ abobāhei ní anō-
to, koni gbomogbelọ adšo foi kẹ-ya dšei;
ni enemei ase lẹ nyenōa mādši nyonmai-
edse kẹ enyọ nychāa, 2 Mose 21, 13. 5 Mose 4, 41; 19, 2. 9. Ioa. 20.

7. koni mādši fē ní nyeke-bahā Levi-
bii lẹ afe mādši nyonmai-edse kẹ kpānyọ
kẹ amehewọ šikpōdši lẹ fē.

2. ni amekē: Iehowa fā minuntšō ake
šikpon le mli *ye ošikifō nā ehā
raelbii, ni Iehowa fā minuntšō ake
wonyemi Zelofehad gbefānnō le ehā
šyei le. * 26, 55. † 27, 6. 7.

3. Ni kedši ameyagbā Israelbii aku-
bi krokomei le amlī bii le eko le, nto
šle abadšie amēnyelinii le ke-dšē wo-
lumei le anoyelinii le amlī, ni aňō-fata
kutšo ni ameyadōmō le nøyelinii le ahe,
i ebadšē wogbēfānnō le mli.

4. Ni ke-šē Israelbii *anyāmō afi le
le, abanō amēnyelinō le afata aku-
šo ni ameyadōmō le nøyelinii le ahe,
šle adšie amēnō le ke-dšē wotšemei aku-
šo le nøyelinii le amlī. * 8 Mose 26, 10—13.

5. Ni Mose wo Israelbii le akitā ye
ehowa wiemo le nā ake: Boni Iosef bii
le akutšo le kē le dša.

6. Kitā ni Iehowa wo ye Zelofehad
šyei le ahewo ne: Amēgbā moni amē-
umoq mon; ši kēle dša amēgbā amē-
šemei akutšo le mli wekumei le eko,

7. beni afo ni Israelbii le anoyelinii
le akadšē akutšo kome mli ke-miya aku-

tšo kroko mli; ši mon Israelbii le atēn
mofēmo akpetē etšemei akutšo le nøyē-
linii le ahe.

8. Ni biyō-fē-biyō ni nāa nøyelinii
le eko ye Israelbii le akutšei le eko
mli le egbā etšē akutšo le mli wekumei
le eko, koni Israelbii le atēn mofēmo
tšemei anoyelinii le ahlē eden,

9. ni nøyelinii le akadšē akutšo kome
mli ke-miya akutšo kroko mli; ši mon
Israelbii le akutšei le atēn mofēmo akpetē
enoyelinii le ahe.

10. Boni Iehowa wo Mose kitā le, nakai
Zelofehad biyei le fe;

11. ni *Mahela, Tirza, Hogla, Milka
ke Noa, Zelofehad biyei le gbā amētšē-
kwēmei le abihī; * 26, 53.

12. mei ni dšē Iosef bi Manase bii le
awekumei le atēn sōnn amēgbā, ni amē-
nyelinii le ka amētšē wekumei le aku-
tšo le mli.

13. Enēmei dši kitāi ke akpoi ni Iehowa
tšō Mose nine nō ewo Israelbii le ye Moab
nā kplenē le nō ye Iordan nā ye Ieriko
nēlenō le.

MOSE WOLO NÍ DŠI ENUMO NÍ ATŠÉOLE DEUTERONOMIO LE.

Yitšo 1.

Wiemōi ni Mose ke Israel fē wie ye
ordan se ye nā le nō, ye nā kplenē ni
š Suf nēlenō ye Paran ke Tofel ke
aban ke Hazerot ke Di-Zahab teñ le nō.

2. Ke-dšē Horeb ke-tšō Seir goñ le
e gbē le nō ke-yaši Kadeš-Barnea le
dši gbīl nyoñma ke ekome gbē.

3. Ni eba mli ake, afi ni dši nyo-
mai-edšē le nō nyōñ ni dši nyoñma ke
tome le nō kleñkleñ gbī le nō le, Mose

ke Israelbii le wie wiemoi fē ni Iehowa
efāle ake ekēame le;

4. beni egbe Amorbii amantšē Sihon,
moni hī Hešbon le, ke Bašan mantšē
Og, moni hī Aštarot ye Edrei le se le,
* 4 Mose 21, 21—23.

5. Mose bōi neke mla nē dšadšē-
mō ye Iordan se ye Moab šikpon le nō
ni ekē:

6. Iehowa, wo-Nyoñmō le, kēwo wie
ye Horeb ni ekē: * Boni nyehī neke goñ
nē he le efā; * 4 Mose 10, 11. 12.

aleo ebi, ye gbèi fě ní nyetšó nọ le nọ
ke-yaši beyino ní nyebaše bię le.

^{8, 5. 2 Mose 19, 4.}

32. Ši neke sane le mli le nyehes Iehowa, nye-Nyohmo le, nyeyee;

33. tšę bęle enyie nyehle ye gbe le nọ, koni eyatao šitōhe ehanye, nyōh le ye la mli, ní eke-tšōnye no gbe nọ ní nyetšó, ni fane hū ye atatu mli.

^{2 Mose 13, 21.}

34. Ši beni Iehowa nu nyewiemoi le, emli fū ni ekā kitā ekē:

35. Kędši neke yinobii fōdši ne ateh moko na šikpoñ kpakpa ní mikā he kitā ake mike-bahā nyetšemei le fī!

36. dša Kaleb, Iefune bi le, aana, ni le noñh mañō šikpoñ ní eyanyie nọ le mahā ke ebii le hū, edšake enyie Iehowa se ke-wula ši.

37. Ni mi hū, nyehewo le Iehowa mli fūmi, ni ekē: Bo hū oyañ dšei!

^{4 Mose 20, 12.}

38. Iošua, Nun bi le, moni damoo ohle le, dši moni aaše dšei; wole hewale, edšake *le ebadša šikpoñ le mli ehā Israelbii le.

^{* 4 Mose 34, 17.}

39. Asań nyebifabii ní nyekē abanōame nom le, ke nyebii ní náko ale ekpakpa ke efōh nmeņę le, ame ameāše dšei, ni ame mañō-hā, ni ame noñh ameaye nọ.

40. Ši nye le, nyetšóa nyehe, ni nyetšóa Nšo-tšuru le he gbe le nọ ke-yaš hā le nọ!

41. Keke ni nyehere nọ ni nyekēmi ake: Wofe Iehowa šiši eša; woote ní woyawu, take bo pe ní Iehowa, wo-Nyohmo le, efawo le! Ni nyeten mofemo mia ke etawūnii, ni nyebule femo sane ake nyekwo goñ le.

42. Ši Iehowa kēmi ake: Kemoame ake: Nyekayaš ní nyeyawua, edšake mibe nyeten, koni nyehenyełoi le akayatfia-nye nii!

43. Ni mikēnye, ši nyeboo toi, ni nyetše Iehowa wiemo le hle atūa, ni nyeši nyetšitši, ni nyekwo goñ le.

44. Dšee no ni Amorbii le ní yo nakai goñ le nọ le dše kpo kēnye bakpe, ni amešienye, tamọ wobii fieo mo le, ni amehā nyenā ši nyesā gbé ke-dše Seir hū ke-yaši Horma.

45. Ni nyekū nyese ni nyebafófoi ye Iehowa hle; ši Iehowa kwee nyehle ni eboo nyegbē toi.

46. Keke ni nyehi ši ye Kadeš gbii pi, tamọ gbiiabo ní nyele ake nyeye ye dšei le.

Yitso 2.

Keke ni wotšó wohe ni *wofā ke-tšó Nšo-tšuru le nā gbe le nọ ke-te hā le nọ, take boni Iehowa †kēmi wie le, ni wologo ši ke-bole Seir goñ le gbii babaō.

^{* 4 Mose 21, 4. † 5 Mose 1, 40.}

2. Ni Iehowa kēmi ake:

3. Boni nyebile goñ ne le, efā; nyetšóa nyehle nyehāa kōyigbe!

4. Ni owo mañ le kitā ake: Nye-yatšó *nyenyemimei, Esaubii le, ní yo Seir le, akpokpai le ano, ni amebašenye gbeyei; ši nyekwea nyehe nọ ní ahia,

^{* 4 Mose 20, 14}

5. ni nyekame akawua; edšake mike amešikpoñ le eko hāñnye, mihāñnye nane māhe kome tete; edšake *miñō Seir goñ le mihā Esau ake egbefāññō.

^{* 1 Mose 26, 8. 43.}

6. Niyenii tete le nyekē šika ahea ye ameden ni nyeye, ni nu hū nyekē šika ahea ye ameden ní nyenu.

7. Edšake Iehowa, o-Nyohmo le, edšō onine nọ ye onitšumoi fě mli; ebā oyi ye ogbenyiemoi mli ye neke nā kpetekple ne nọ: neke afi nyohmai-edfe ne fě mli le Iehowa, o-Nyohmo le, keo ye; noko noko ehīakoō.

8. Ni beni woho wonyemimei, Esaubii le, ní yo Seir le, he ye nā kplenē ní dše Elat ke Ezion-Geber le nọ, wotšó wohe ke-yayi Moab nā le nọ gbe le nọ.

9. Ni Iehowa kēmi ake: Kāhao Moab, ni asań okame akawu; edšake mike ešikpoñ le eko hāno; edšake miñō Ar mihā *Lotbii le ake amegbefāññō.

^{* 1 Mose 19, 37.}

10. (Embii dši mei ní hī dšei sá, mañ kpetekple ní ameyi fá ní amekēle tamọ *Anakbii le.

^{* 1, 28.}

11. Ame hū abuame oblāni, tamọ Anakbii le, ni Moab-bii le tšeoame Embii.

12. Ni *Seir le, Horbii dši mei ní hī dšei sá; ši Esaubii le basieame ni amekplename ye amehle, ni amehle ši ye

3. Ni Iehowa, wọ-Nyohmọ lẹ, tu Bašan mantṣẹ Og lẹ hù kẹ emanbii lẹ fẹ ewo wọdeh, ni wogbẹlẹ kẹ-yaṣi beyino ni mokomeflo efẹ.

4. Ni wọṣọ emādṣi lẹ fẹ yẹ nakai be lẹ mli; maṣ ko maṣ ko be ní wọṣọ yẹ amẹdeh: mādṣi nyohmai-ekpa sọh ni dṣere Argob niaṣ ní dṣi Og mantṣeyeli ni yọ Bašan lẹ fẹ lẹ.

5. Neke mādṣi nẹ fẹ lẹ atṣa gbogboi ni kwọlọ awo amẹhe kẹ amẹhe agbói kẹ amẹse adabāni, esoro mādṣi babaō dientṣẹ ni gbogboi be amẹhe lẹ.

6. Ni wọfeame musu, boni wọfe Heṣbon mantṣẹ Sihon lẹ, nakai wọfe maṣ fẹ-maṣ kẹ hli kẹ yei kẹ gbekébii lẹ musu.

7. Ši koloi lẹ fẹ kẹ nihānii ní yọ mādṣi lẹ amli lẹ wọha wọhā wọhe. 20, 14.

8. Ni wọṣọ šikpoṣ lẹ kẹ-dṣẹ Amor-bii lẹ amantṣẹmei enyo ní yọ Iordan se lẹ adeh yẹ nakai be lẹ mli, kẹ-dṣẹ Arnon fā lẹ nā kẹ-yaṣi Hermon goṣ lẹ he;

9. (no dṣi Hermon ní Zidonbii lẹ tṣẹo- lẹ Sirion. ni Amor-bii lẹ tṣẹo lẹ Senir lẹ,) 4, 48. Lal. 20, 8. 1 Kron. 5, 23.

10. kẹ mādṣi lẹ fẹ ní dṣere nā kplenē lẹ nọ lẹ kẹ Gilead fẹ kẹ Bašan fẹ kẹ-yaṣi Salka kẹ Edrei ni dṣi Og mantṣeyeli lẹ mli mādṣi ni yọ Bašan lẹ.

11. (Edṣake Bašan mantṣẹ Og lẹ pe dṣi oblāni lẹ ní se lẹ ateh moni efẹ; na, esātso ní dṣi dadesātso lẹ, ani dṣee Amon-bii lẹ a-Rabat lẹ eyọ? ni ekele hie ninetaloi nehū kẹ elēmọ hū ninetaloi edṣe yẹ gbomo ninetalọ nā.)

12. Ni wọṣọ neke šikpoṣ nẹ yẹ nakai be lẹ mli; kẹ-dṣẹ Aroer ní kā Arnon fā lẹ nā lẹ kẹ Gilead gōdṣi ašikpoṣ lẹ fā lẹ kẹ amẹnọ mādṣi lẹ miṇṇ-hā Ruben-bii lẹ kẹ Gad-bii lẹ. 4 Mose 32, 33—42.

13. Ni Gilead heni se lẹ kẹ Og mantṣeyeli Bašan lẹ fẹ miṇṇ-hā Manase akutṣo fā lẹ, Argob niaṣ fẹ kẹ Bašan fẹ, ni atṣẹo dṣei oblāni ašikpoṣ lẹ.

14. Manase bi Iair lẹ nō Argob niaṣ fẹ kẹ-yaṣi Gešurbii kẹ Maakatbii ahūsui lẹ anā, ni ehō egbei ewo Bašan mādṣi lẹ akẹ Havot-Iair kẹ-baṣi nmẹnẹ.

15. Ši Makir lẹ, miṇṇ Gilead mihāle.

16. Ni Rubenbii kẹ Gad-bii lẹ, miṇṇ kẹ-dṣẹ Gilead kẹ-yaṣi Arnon fā lẹ, fā lẹ teṣ, miḥāame akẹ amehūsū, ahū kẹ-yaṣi Iabok fā lẹ ní dṣi Amonbii lẹ ahūsū lẹ nā,

17. kẹ nā kplenē lẹ ní Iordan dṣi ehūsū lẹ, kẹ-dṣẹ Kineret-nṣọ lẹ nā kẹ-yaṣi nā kplenē lẹ nọ nṣọ ní dṣi Nō-nṣọ lẹ nā yẹ Pisga šiṣi yẹ bokāgbẹ lẹ.

18. Ni miwonye kitā yẹ nakai be lẹ mli akẹ: Iehowa, nye-Nyohmọ lẹ, ehō neke šikpoṣ nẹ ehānye akẹ nyenō; nyeteṣ tawuloi lẹ fẹ amia kẹ-nyie nyenye-mime, Israelbii lẹ, ahie;

19. ši nyenāmei kẹ nyebii abifabii kẹ nyekoloi lẹ kẹke ahī ši yẹ nyemādṣi ní miṇṇ-hānye lẹ amli, (edṣake mile akẹ nyeye šla koloi babaō,)

20. kẹ-yaṣi beyino ní Iehowa aahā nyenyemime lẹ aadṣo amẹhe tamọ nye noṣṣ, ni amẹ hū amẹaye šikpoṣ ní Iehowa, nye-Nyohmọ lẹ, nō-hāa-amẹ yẹ Iordan se lẹ nọ, ni no se dāni nyeteṣ mofemo akū esẹ kẹ-ya enoyelinō ní miṇṇ-hānye lẹ nọ.

21. Ni *Iošua hū miwole kitā yẹ nakai be lẹ mli akẹ: Ohlṣmei ena nii fẹ ní Iehowa, nye-Nyohmọ lẹ, efe neke mantṣemei enyo nẹ; nakai noṣṣ Iehowa bafe mantṣeyelii fẹ ní nyeyanina lẹ.

* 4 Mose 27, 18. 22.

22. Nyekaṣea-amẹ gbeyei; edṣake Iehowa, nye-Nyohmọ lẹ, dṣi moni wuọ hāanye. 1, 80.

23. Ni mikpa Iehowa fai yẹ nakai be lẹ mli akẹ:

24. Nuntṣo Iehowa, bo obōi odale kẹ oninešiwale lẹ kẹ otṣulo tṣōmọ; edṣake mē Nyohmọ yọ nwei alo šikpoṣ lẹ nọ ní aanyē nii ní otṣu nẹ etṣu, alo efe hewalenii ní ofe nẹ?

25. Mikpao fai, hā ní mi hū mafo mli kẹ-ya, ní mayana šikpoṣ kpakpa ní yọ Iordan se lẹ, neke goṣ fefeo nẹ kẹ Lebanon lẹ!

26. Ši nyehewọ lẹ Iehowa mli fūmi, ni eboomi toi; ni Iehowa kẹmi akẹ: Efā, okẹmi akawie neke sane nẹ he doṣṣ!

4 Mose 20, 12.

27. Kwọ kẹ-ya Pisga yiteṣ, ni ohole ohlṣmei anọ okwẹ anaigbẹ kẹ kōyigbẹ

bafo ní nyeyanò nakai šikpoñ kpa-
lẹ.

1. Nyekwea nyehe ní ahla, koni nye-
akadše Iehowa, nye-Nyohmọ lẹ, kpāñ-
ní ekēnye ekpāñ lẹ nọ, ni nyeyafe
ii fẹ ní Iehowa, o-Nyohmọ lẹ, eguo
eko nọ amāgā.

2. Edšake Iehowa, o-Nyohmọ lẹ,
ni šāa mo kwra kwra dšile, Mawu
māyelo ni!

9. 3. 2 Mose 20. 5. Ies. 10, 17. Heb. 12, 29.

3. Kədši oná bii kẹ nābii ni nyetše
šikpoñ lẹ nọ, ni nyeye sane fōñ, ni
fe noko nọ amāgā, ni nyefe noni dši
ye Iehowa, o-Nyohmọ lẹ, hīe, ni
wo emli la lẹ.

4. no lẹ nmenẹ *mītšẹ nwei kẹ šikpoñ
ameye odase amēšinye, ake kpātāmo
hīe bakpātā oyá kẹ-adše šikpoñ ní
bafo Iordan kẹ-ya ní nyeyanò lẹ nọ;
yeñ gbí ko ye nọ, ši mon kpātāmo
pātā nyehie.

* 30, 19; 31, 28; 32, 1.

5. Ni Iehowa aagbenye afā dšēmādši
mli, ni aafẹ nyeten mei fiō kẹkẹ ye
mādši ní Iehowa aakplanye kẹ-ate
ten.

6. Ni dšei nyeayasúmọ nyohmọi ní
gbomei anine ná nitšumọi ye, tšei
tei. nii ní enaa nii, ni amenuu nii,
ameyee nii, ni amenuu nii afū lẹ.

28, 36. Lal. 115, 4—7.

7. Ši kədši nyetao Iehowa, o-Nyohmọ
ye dšei lẹ, no lẹ oonale. kədši otao
gbẹ kẹ otšui fẹ kẹ osusuma fẹ lẹ.

Lal 27, 8. Ies. 29, 13, 14.

8. Be mli ní oyọ amanehūlū mli ni
mei fẹ eba onọ ye nāgbẹ gbī lẹ anọ
no lẹ ookū osẹ kẹ-aba Iehowa, o-
nyohmọ lẹ, nò, ni oobo egbẹ toi.

3 Mose 23, 40

9. Edšake Mawu ní mūsūñ tšōqlẹ dši
Iehowa, o-Nyohmọ lẹ; ekwaño ní asan
ātāñ ohīe, ni ehīe kpañ otšemei lẹ
nyohmọ ní ekā nọ kitā ehāame lẹ nọ.

10. Edšake agbene bi gbī ní eho ní
ohīe lẹ amli sane, kẹ-dšẹ gbī nọ
Nyohmọ bọ gbomo ye šikpoñ lẹ nọ,
asan kẹ-dšẹ nwei nāgbēhe kome kẹ-
nwei nāgbēhe kroko lẹ, ake aye
ko ní tamọ neke sane kpetenkle
alo anu sane ko ní tamọ no lo?

33. Ani mañ ko enu *Nyohmọ gbẹ
mīwie kẹ-mīdšẹ la mli dā, take boni bo
lẹ onu lẹ, ni ameyi ená wala?

* 2 Mose 20, 1. 19.

34. Alo Nyohmọ eka ní eba ebadšie
dšēñmañ ko kẹ-dšẹ dšēñmañ kroko mli
ye *kāi anā, kẹ okadii anā, kẹ nā-
kpenii anā, kẹ tawū nā, kẹ ninešiwale
nā, kẹ nine ní akpā mli nā, kẹ gbeyei-
nii wudši anā, tamọ boni Iehowa, nye-
Nyohmọ lẹ, fe hānye ye Mizraim ye
nyehīñmeiañ lẹ lo?

* 7, 19.

35. Bo lẹ, ahā ona, koni ole ake Ie-
howa lẹ, lẹ ekome dši Nyohmọ, ni moko-
moko bẹ esẹ doññ.

32, 39.

36. Nwei tō ehā onu egbẹ kẹ-dšẹ, koni
eke-tšoseo, ni šikpoñ lẹ nọ hū ehā ona
ela kpetenkle lẹ, ni ewiemọi lẹ onu kẹ-
dšẹ la lẹ ten.

37. Ni edšakeši esumọ otšemei lẹ hewo
lẹ, ehala amesešibii ní baā ye amese lẹ,
ni *ledientšẹ eke ehewale kpetenkle lẹ
dšieo kẹ-dšẹ Mizraim,

* 2 Mose 33, 14.

38. koni efie dšēmādši wudši ní he
wa fẹo lẹ kẹ-dšẹ ohīe, ni ekeo aba dšei,
ni enò amēšikpoñ lẹ ehāo ake onò, take
boni eba mli nmenẹ nẹ.

39. Nohewọ lẹ nmenẹ ná ole ni okẹ-
to otšuiñ, ake Iehowa lẹ, lẹ dši Nyo-
hmọ ní yọ nwei kẹ šikpoñ lẹ nọ; esẹ
lẹ moko bẹ.

40. Nohewọ lẹ ye ekpoi kẹ ekitāi ní
miwoọo nmenẹ nẹ nọ, koni ahī ahāo kẹ
obii ní baā ye osẹ lẹ, ni ogbīl ase atšẹ
ye šikpoñ ní Iehowa, o-Nyohmọ lẹ, kẹ-
hāao lẹ nọ dā.

41. No be lẹ mli Mose hala *mādši
etě ye Iordan se, ye bokāgbẹ lẹ.

* 4 Mose 35, 6—29. 5 Mose 19, 2—13.

42. koni gbomogbelọ, ni nine eyakpa
yọ enanyo nọ ní dšee nye enyele eto
lẹ, adšo foi kẹ-ya dšei, ni kẹ edšo foi
kẹ-te neke mādši nẹ eko mli lẹ, ni eyi
aná wala:

43. ehala Bezer ní yọ nā lẹ nọ ye
šikpoñ trenẹ lẹ nọ lẹ ehā Rubenbii lẹ
kẹ Ramot ye Gilead ehā Gadbi lẹ kẹ
Golan ye Bašan ehā Manasebii lẹ.

44. Ni mla ní Mose nò-nmē Israelbii
lẹ ahīe lẹ nẹ.

24. ni nyekēmi akē: Na, Iehowa, wō-Nyohmō lē, ehā wōna enumnyam kē sālē lē, ni *egbē lē hū wōnu kē-dšē la lē tēh; n̄mēnē gbī nē nō wōna akē Nyohmō kē gbomo wio n̄ eyi nāa wala hē.
* 4, 38.

25. Bēlē mēhewō wōogboi? Edšakē nēkē la kpetēnkple nē aašāwō kwra-kwra; kēdši wōkā he wōmīnu Iehowa, wō-Nyohmō lē, gbē lolo lē, nō lē wōogboi.

26. Edšakē namo yō ádesāi fē atēh, ni enu Nyohmō h̄lekālo lē gbē mīwie kē-midšē la mli, tamowō, ni eyi enā wala?

27. Bo mon tši obēnkē ni obo nofēno ni Iehowa, wō-Nyohmō lē, aakē toi, ni obakēwō nii fiā ni Iehowa, wō-Nyohmō lē. kēo aawie lē, ni wōobo toi nī wōfē.

28. Ni beni Iehowa nu nyewiemōi nī nyekēmi wie lē, Iehowa kēmi akē: Minu nēkē mañ nē wiemōi nī amēkēo wie lē; amēgbē lē fē dša.

29. Minā nī kūlē amēnā nēkē tšui dā, ni amēkē-šemi gbeyei, ni amēye mikitāi lē fē nō, koni ahī ahāamē kē amēbii kē-ya nānō!
29, 3. 4 Mose 11, 29.

30. Ya nī oyakēamē akē: Nyekūa nyekē kē-yañ nyebūi lē amlī!

31. Ši bo lē damō biē yē mimasei, ni mādšadšē kitāi kē akpōi kē mlai lē fē matšōo. koni oyatšōamē. ni amēye nō yē šikpoñ nī minō-hāa-amē akē amēnō lē nō.

32. Nohewō lē nyedšēna nō ni nyeyea kitāi ni Iehowa, nye-Nyohmō lē, wonye lē nō. ni nyekagba ninedšūrōgbē lo abekugbē.
4, 2; 28, 14. Ios. 1, 7. Abel 4, 27.

33. Gbē nī Iehowa, nye-Nyohmō lē, ewonye he kitā lē fē nō nyenyiea, koni nyeyi anā wala, ni ahī ahānye, ni nyegbīl ašē atšē yē šikpoñ nī nyeyanō lē nō!

Yitso 6.

Agbēnē kitāi kē akpōi kē mlai nī Iehowa, nye-Nyohmō lē, efā akē atšōnye lē nē. koni nyeyaye nō yē šikpoñ nī nyefoq mli kē-ya nī nyeyanō lē nō,

2. koni ošē Iehowa, o-Nyohmō lē, gbeyei, ni oye ekpōi kē ekitāi nī mi-

wōqo nē fē nō, bo kē obi kē onābi yē owala gbīl lē fē mli, koni nyegbīl ašē atšē.

3. Nohewō lē bo toi, Israel, ni odfēh nō, nī oye nō, koni ahī ahāo, nī nyeyi afā babaō yē šikpoñ nī hoq fufō kē wō lē nō, take bōni Iehowa, otšēmei a-Nyohmō lē, ewoō šī lē.

4. Bo toi, Israel! Iehowa, wō-Nyohmō lē, Iehowa kome nī.

Mar. 12, 29 1 Kor. 8, 4. 6.

5. Ni suomō Iehowa, o-Nyohmō lē, kē otšui fē kē osusuma fē kē ohewalē fē!
10, 12. Mat. 22, 87.

6. Ni nēkē wiemōi nē nī miwōqo he kitā n̄mēnē gbī nē akā otšui nō, 11, 18—20.

7. ni odfēh nō *otšō obii, ni owie he, beni otā šī yē ošīa lē kē beni onyie gbē tēh kē beni okā šī kē beni ote šī;
* 1 Mose 18, 19.

8. ni onō-fe kaimonō ofī onineši, ni amētšōmō h̄ienātramōnii yē ohīh̄meii atēh;
2 Mose 13, 9.

9. ni ohmā yē ošīnātšēi kē ogbói ahe!

10. Ni kēdši eeba mli akē Iehowa, o-Nyohmō lē, kēo aayašē šikpoñ nī ekā otšēmei Abraham kē Isak kē Iakob kitā akē eke-bahāo lē nō lē, mādši kplei fēfēdši nī dšee bo oto,

11. kē šīai nī amēmli eyimō obōbō kē nibii kpakpai nī dšee bo eke-wo mli, kē nubui nī atšatšai nī dšee bo otša, kē weintromi kē mutšei nī dšee bo oteō, ni ooye oto lē:
8, 10.

12. nō lē kwēmō ohe nī ahī, koni oh̄le akadšē Iehowa, moni dšieo kē-dšē Mizraim šikpoñ lē nō, kē-dšē nyódši awe lē nō!

13. Iehowa, o-Nyohmō lē, gbeyei ošē nī lē noññ odšā, ni egbei lē okē-kā kitā.
10, 20. Mat. 4, 10.

14. Nyekayanyiea nyohmōi krokomei nī dši mādši nī dšere nyehewō lē anyohmōi lē eko sē.

15. Edšakē Mawu *awunāyelō dši Iehowa, o-Nyohmō lē, nī yō oteñ lē, koni Iehowa, o-Nyohmō lē, mli akawoō la, nī ekpātā oh̄le kē-dšē šikpoñ lē nō.
* 2 Mose 20, 5.

16. *Nyekakaš Iehowa, nye-Nyohmō lē, take bōni †nyekalē yē Masa lē;
* Mat 4, 7. † 2 Mose 17, 2. 7.

6. Ni ofite mādši fě ní Iehowa, o-Nyohmọ le, aatu awo odeh le; ohĩnmeii anaame mobọ, ni kāsúmọ amenyohmọ: edšake no bafe tšōne ahāo. Ios. 23, 13.

7. Kędši ookē yę otšui mli akę: Neke mādši ne ayi fá fěmi; té mafe tēh manyeame mafien? le, 4 Mose 13, 31 14, 1-4.

8. no le kāsęame gbeyei; ši moñ kaimọ ni Iehowa, o-Nyohmọ le, fe Farao ke zraim mū le fě le,

9. ke kái kpetenklei hū ní ona ke lāmęii le, ke okadii ke nākpenii le, ke ęęiwale ke nine ní akpā mli ní Iehowa, o-Nyohmọ le, ke-dšieo le. Nakai noññ Iehowa, o-Nyohmọ le, bafe mādši fě ní le ošęame gbeyei le. 4, 34.

10. Asañ Iehowa, o-Nyohmọ le, aatšū omotii ke-abote ameten ke-yaši beyino mei ní efe le ke mei ní etē amehe ahie aakpātā yę ohie. 2 Mose 23, 28—30.

11. Otšui akafā amęno; edšake Iehowa, o-Nyohmọ le, yę oten, Mawu kpekle ni he yọ gbeyei ni.

12. Ši fiofio Iehowa, o-Nyohmọ le, bafā ke dšehmādši le afie yę ohie. Kābule ęęęši šikome, koni nāno koloi le ayi abafā miwo bo.

13. Ši Iehowa, o-Nyohmọ le, aatuame o odeh, ni eke butumọ kple aabutu-ę ke-yaši beyino ní amehie aakpātā.

14. Ni eetü amęmantšemei le ewo odeh, oohā amęgbeii alādše yę nwei šiši; komoko nyēn ohie adamọ ke-yaši be-ıo ni ookpātā amehie.

15. Amenyohmọ le amāgāi le nyeke ašāa; ohie akakō dfiętei lo šika ní amehe le no ní onđ ohā ohe, koni akafe tšōne ní edūo; edšake Iehowa, iyoñmọ le, mihĩ.

16. Nohewọ le känd nihĩnii ke-miba we, ni afeo musu tamọ no noññ; nyāno onyāneame, ni hĩ ohlame; edšake sunii ni. Ios. 7, 11.

Yitšo 8.

Kitāi fě ni miwoọo nmene ne, nye-ña no ní nyeyea no, koni nyeyi aná la, ni nyeyi afá, ni nyeya nyeyanđ poñ ní Iehowa ká nyetšemei le akitā he le.

2. Ni okai gbę fě ní Iehowa, o-Nyohmọ le, ehā onyie no yę nā le no afi nyohmai-edfe soññ ne, koni eke-bao ši ni *eke-kao ekwe, beni afe ní ele noni yọ otšui mli, akę ooye ekitāi le anọ lo oyeñ no. * 12, 4 Kods. 2, 22.

3. Ni ebao ši ni ehā hōmọ yeo, ni eke mđna ní oleo ni otšemei hū lee le *lęo, koni ehā oná ole akę dšee abolo keke hāa †gbomo yi nāa wala, ši moñ nofēno ní dšęo Iehowa dāñ le hāa gbomo yi nāa wala. * 2 Mose 16, 13—15. † Mat. 4, 4.

4. Otadei suu yę ohe, ni onādši hū efūū neke afi nyohmai-edfe ne fě. 20, 4.

5. Bęle ná ole yę otšui mli akę, *boni mo tšęseọ ebi le, nakai Iehowa, o-Nyohmọ le, tšęseọ ne. * 1, 31.

6. Nohewọ le ye Iehowa, o-Nyohmọ le, kitāi le anọ, ní onyie egbęi le anọ ni ošele gbeyei.

7. Edšake Iehowa, o-Nyohmọ le, keo mliya šikpoñ kpakpa no, šikpoñ ní fāi ke nubui ke kpākpoi yọ no, ni amędšęo dšęi ke gōdši le amli amęhoọ le;

8. šikpoñ ní nmā ke able ke weintšei ke agbamtšei ke akututšei yọ no le, šikpoñ ní mūtšei ke wō yọ no le;

9. šikpoñ ni ođāñ nmā ní ooye le he esēñ yę no, ni nokonoko ehlaño yę dšei; šikpoñ ní tei ní yọ mli dši dade, ni ootša akōble ke-adše eno gōdši le amli le.

10. Ni kędši oye nii ni oto le, dšiemọ Iehowa, o-Nyohmọ le, yi yę šikpoñ kpakpa ní ehāo le hewọ.

11. Kwemọ ohe ní ahĩ, koni ohie akakpa Iehowa, o-Nyohmọ le, no, ni obayēñ ekitāi ke emlai ke ekpoi ní miwoọo nmene ne no.

12. Ni ke oye nii ni oto ni omāmọ tšūi fefedši ni ohĩ mli,

13. ni otšinai ke otōi ayi efá, ni odfiętei ke ošika efá, ni nofēno ní oyọ le efere le,

14. keke ni otšui bawó ehe no ni ohie kpa Iehowa, o-Nyohmọ le, no, moni dšieo ke-dše Mizraim šikpoñ le no, ke-dše nyōdši awe le;

15. moni wao yę nā kpetenkle ni no yọ gbeyei le no, heni *onūfūi ní nā dšraā ke nyohmọñkrakroi yọ ke šikpoñ

ni mikwẹ. ni na, nyefe Iehowa, yonmo le, šiši eša: nyefe tšina ni amrō ne nyekpale ke-dše gbẹ ni ewonye he kitā le nọ.

Ẹke ni miho tei tẹtẹbii enyo ni ke minidši enyo le mitfia ši ni aame ye nyehie.

Ẹi miho mikula ši ye Iehowa hie tšutšu le nyōhnyōh ke fanefane yonmai-edse, miyee nii le, minun ye nyehe ešai ni nyefe le fě ke i nyefe ye Iehowa hie ni nyeñdoli la le hewo. 10, 10. 2 Mose 34, 28.

Edšake *miše Iehowa mlifū ke mlila owa ke-gri ewonye ni eke-bakpātā le gbeyei. Ši Iehowa bomi toi kai be le mli hū. *Heb. 12, 21.

Ni Aaron hū, Iehowa mli fūle, ni ehele egbe; ši mikpa fai mihā hū ye nakai be le mli.

Ši nyenōša ni nyefe, ni dši tšina wo ni mišā ye la mli, ni miši ni e bōdōbōdō ke-yaši beyinq ni ebō nlu, ni mitši emlumu le mifie fā o goh le mli hoo le mli.

Ni Tabera ke Masa ke Kibrot-wa hū nyewo Iehowa mlifū ye 2 Mose 17, 7. 4 Mose 11, 3. 34.

Ni beni Iehowa wonye gbẹ ke-dše Barnea ni ekē: Nyeyaš ni nye-šikpoñ ni mike-hāanye le ake le, no mli hū nyetše Iehowa. yonmo le, dāngbē hie atūa, ni nye-nyeyee, ni nyehoo egbē toi. 4 Mose 13, 2. 31; 14, 1—4.

Iehowa hie atūatšeloī dšinye ke-ol nọ ni milenye le. K. 7.

Ẹke ni miho migbē ši ye Iehowa ni mikā ši nyōhnyōh ke fanefane yonmai-edse; edšake Iehowa ke ebakpātā nyehie. K. 18.

Ni mikpa Iehowa fai ni mikē: o. Iehowa! Kākpātā oman ke onọ ni oke odale ekpō ni oke onine-edšieame ke-dše Mizraim le hie! Kaimo Abraham ke Isak ke Iakob, ni le. ni okadi neke man ne toiwale enifōdšianii ke amehe eša le se, koni šikpoñ ni oyadšiewo ke-dše nọ bii akakē ake: Nyē ni Iehowa

nyēē ekeame aya šikpoñ ni ewoame ši ye he le nọ, ke nye ni enyeame hewo ni eyadšieame ke-te, koni oyagbeame ye nā le nọ! 4 Mose 14, 16.

29. Tšebele oman ke onoyelinō dšieame, ni ohewale kple ke onine ni akpā mli oke-dšieame.

Yitso 10.

Nakai be le mli le Iehowa kēmi ake: *Ko tei tẹtẹbii enyo ni tamō tšutšunii le, ni okwo goh le ke-ba miho, ni ofe †tšo adeka; * 2 Mose 34, 1. † 2 Mose 25, 10.

2. ni mañmā tšutšu tei tẹtẹbii ni *odfāra le anọ wiemoi le mawo neke tei tẹtẹbii ne anọ, ni oke-to adeka le mli. * 2 Mose 32, 19.

3. Ni mife yōitšo adeka, ni miko tei tẹtẹbii enyo tamō tšutšunii le, ni mikwo goh le, ni mihie tei tẹtẹbii enyo le ye mideh.

4. Ni eñmā tšutšu ñmāle le noññ ni dši wiemoi nyonma ni Iehowa dše la le teñ kenye wie ye goh le nọ ye *kpē wulu gbī le nọ le ewo tei tẹtẹbii le anọ; ni Iehowa ñō-hāmi. * 9, 10

5. Ni mitšō mihe ni mikpleke ši ke-dše goh le nọ, ni mibañō tei tẹtẹbii le miwo adeka ni mife le mli, ni amedšere mli, take boni Iehowa ewomi kitā le.

6. (Ni Israelbii le *fā ke-dše Beerot-Bene-Iaakan ke-te Mosera. Dšei † Aaron gbo ye ni dšei noññ afūle ye, ni ebinū Eleazar le ye osofo ye ese. * 4 Mose 33, 33. 33. † 4 Mose 20, 28.

7. Amefā ke-dše dšei le amete Gudgoda; ni amedšē Gudgoda le amete lotbāta, šikpoñ ko ni fāi yo nọ le.

8. Nakai be le mli Iehowa tše Levi akutšo le, ni ametere Iehowa kpānmō adeka le, ni amedamō *Iehowa hie amesumole, ni amēke †egbei adšō ke-baši ñmene gbī ne. * 18, 5. 7. † 4 Mose 6, 23—27.

9. Nohewo ni Levi nāa gbefāññō ko lo noyelinō ko ye enyemimeī le ateh le; Iehowa dši egbefāññō take boni Iehowa, o-Nyonmo le, ewole ši le.) 4 Mose 13, 20.

10. Ni mihī goh le nọ tamō tšutšu le noññ *nyōhnyōh ke fanefane gbīl nyonmai-edse, ni Iehowa bomi toi nakai be

nye-Nyohmo le, ni nyesumole
sui fě ke nyesusuma fě le,

3 Mose 26, 3—39

le mahā nu anē ye nyešikpoñ
ebe le mli, agbiēnā ke gbo fě, ko-
ble ke owein ke omū le nābuamo,
mahā onāno aba dsei ahā ošla
koni oye nii ni oto.

ekwea nyehe ni ahla keke, koni
nyetšui, ni nyekpale, ni nyeya-
roñmōi krokomei ni nyedšāame;

Iehowa mli akafūnye, ni enā
koni nyoñmō akane, ni šikpoñ
deñ nibale, ni nyehie bakpātā
dše šikpoñ kpakpa ni Iehowa
ne nē nō. 3 Mose 26, 19. 5 Mose 28, 23.

ohewo le *nyenōa miwiemoi nē
nyetšuii amlī ke nyesusumai amlī,
ō-fe kaimonii nyefimo nyenidši-
ametšōmō hienātramonii ye nye-
ateu. * 6, 6—9.

i nyenō-tšō nyebii, ni nyewie
otā ošla ke beni onyie gbe teñ
okā ši ke beni ote ši;

ohmā ye ošla le šinātsei ke
agbōi le ahe,

ni ogbī ke obii le agbī afā ye
ni Iehowa kā otšemei le akitā
ō-hāame le nō, tamō boni nwei
on gbī yō le.

kedši nyedfēñ neke kitā ni mi-
ne nō. ni nyeye nō, ni nyesumo
nye-Nyohmo le, ni nyenyie egbei
ni nyekē nyehe kpete ehe le,

le Iehowa aafie neke dšēnmādši
adše nyehie, ni nyeye dšēnmādši
ni amehē wa fēnye le anō. 7, 1. 2.

efēhe ni nyenane aasa le, dsei
enō. ke-dše nā le nō ke Lebanon,
fā ni dši Eufate fā le nā ke-
aigbe-nšō le nā aafe nyehūsū.

okomoko nyēñ nyehie adamō, ni
nye-Nyohmo le, aahā nyehe ūmi-

nyehē gbeyei amō šikpoñ ni
e nō le fě, take boni ewonye ši le.

a, mīnō dšōmō ke lōmō mīfie
hmenē: 30, 1. 13.

ōmō dši nyenō, kedši nyebo Ie-
ye-Nyohmo le, kitāi ni miwoonye
gbī nē atoi le: 28, 2. 15.

28. ši lōmō dši nyenō, kedši nyeboo
Iehowa, nye-Nyohmo le, kitāi le atoi,
ni nyekpale ke-dše gbe ni miwoonye he
kitā hmenē nē nō, ni nyeyanyie nyohmōi
krokomei ni nyelee sá le ase le.

29. Ni aaba mli ake, kedši Iehowa,
o-Nyohmo le, keo yaše šikpoñ ni oyaā
oyañōle nō le, no le odšadše dšōmō le
ye *Gerizim goñ le nō ni lōmō le hū
ye Ebal goñ le nō. * 27, 12 18. Ios. 8, 33. 34

30. Na, ameye Iordan se ye anaigbe
le, ye Kanaanbii le ni yō nā kplenē le
nō le ašikpoñ le nō, ye Gilgal helenō, ye
*More tsei wudši le amasei. * 1 Mose 12, 6

31. Edšake nyebafo Iordan ni nyeyanō
šikpoñ ni Iehowa, nye-Nyohmo le, ke-
hāanye le, ni nyenō ni nyehī nō.

32. Nohewo le nyedfēñ nō, ni nyeyea
akpoi le fě ke mlai le fě ni mike-fieo
nyehie hmenē gbī nē le anō.

Yitso 12.

Akpoi ke mlai ni nyedfēñ nō nyeye
nō ye šikpoñ ni Iehowa, otšemei a-Nyo-
hmo le, ke-hāao ake onō le nō, gbī abo
fě ni nyehie kā ye šikpoñ le nō le nē:

2. Kpātāmō nyekpātāa *hei fě ni
dšēnmādši ni nyeyafie le dšāa amenyo-
ñmōi le ye le ahie, gödši groñni anō dšio,
goñkpoi anō dšio, tsei ni ebu kusū ašiši
dšio; * 7, 5 25.

3. ni amefolešālatei nyekūmoa, ni ame-
tei ni amemāmō le nyedfāraā, ni ame-
won-kōi le nyekē la ašāa, ni amenyoñmōi
le amāgāi le nyefloa mli nyefiea, ni nye-
kpātā amegbei le ahie ke-dše dsei.

4. Nyekafea Iehowa, nye-Nyohmo le,
nakai;

5. ši moñ heni Iehowa, nye-Nyohmo
le, aahala ye nyekutsei le fě mli ni eke
egbei aato dsei ni eke dsei aafe ešihī-
lehe le, dšēigbe nyeplea ni dsei nyeyaā;

6. ni dsei noññ nyekē nyešā-afolei le
ke nyegbē-afolei le ke nyenibii amlidšāi
nyoñma mli ekomekome le ke nyenowó-
mō-afolei le ke nyešiwōnii le ke nye-
tšuidšūrōnā-nikēnii le ke nyetšīnai ke
nyetōi akromōbii le ayaā

i nẹ sùmoọ amẹnyońmọi lẹ tẹh?
hũ mafe nakai. 7, 16.

fe nakai ohã Iehowa, o-Nyońmọ
Iehowa nihĩnii fě ní enyẹọ
amẹhãa amẹnyońmọi lẹ; amẹ-
amẹbiyei tete amẹšãa yẹ la mli
amẹnyońmọi lẹ!

Yitso 13.

fě ní miwoọnye lẹ, nyedfěha nọ
a nọ; *kãńõ noko ofata he lẹ,
šie noko yẹ mli. * 4, 2.

dši gbalọ lo lálọ ko te ši yẹ
etšõ okadi lo nākpenõ ko,
okadi lo nākpenõ lẹ ní etšõ lẹ
i ekẹ: Hã ní woyanyie nyońmọi
ni olee lẹ ase ni wosúmọame lẹ!
o neke gbalọ lo neke lálọ ne
ke *ka Iehowa, nye-Nyońmọ lẹ,
e, koni anđ-le ake nyemisumo
nye-Nyońmọ lẹ, ke nyetšui fě
sumai fě lo. * 8, 2.

Iehowa, nye-Nyońmọ lẹ, se nye-
lẹ gbeyei nyešea, ni lẹ ekitai
yeyea, ni lẹ egbẽ toi nyeboa,
súmọa, ni lẹ nonń ehe nyeke
petea.

nakai *gbalọ lẹ alo nakai lálọ
e; edšake ekẹnye ake nyekpale
Iehowa, nye-Nyońmọ lẹ, ní dšie-
lšẽ Mizraim šikpon lẹ nọ ni
ke-dšẽ nyódši awe lẹ se, ni
nyeyi se ke-dšẽ gbẹ ní Ieho-
ńmọ lẹ, ewoõ he kitã ní onyie
; †nakai odšie mofõn lẹ ke-dšẽ

* 18, 20. † 1 Kor. 5, 9. 13.

lši onyemi ni dši onye mūsũn-
nũ, lo obiyõ, lo ohã ni kã ose,
lẹ ko ní okẹlẹ šẹọ hũlũ woõ
yẹ tẹmọ mli ake: Hã ní woya
úmọ nyońmọi krokomei ní bo
ni lẹ lee,

ńmọi ni dši mādši ní bolenye
ni bẹnkeọ kpakpa lo amẹkeọ ten
e-dšẽ šikpon nāgbẽhe kome ke-
pon nāgbẽhe kroko lẹ anđ lẹ

plẹlẹ ni kábolẹ toi, ni ohĩnmei
nọbọ ní obã eyi lo onõlẹ otẹ;

10. ši mon gbẹlẹ; bo tšutšũ onine asa
ehe ní ágbele, ni no se dāni mań mũ
lẹ fě nine asa ehe; 17, 7.

11. ni ofiale tẹi ní egbo; edšake etao
egblao ke-dšẽ Iehowa, o-Nyońmọ lẹ, ní
dšieo ke-dšẽ Mizraim šikpon lẹ nọ, ke-dšẽ
nyódši awe lẹ he;

12. koni Israel mũ lẹ fě anu, ni amẹše
gbeyei, ni amẹkaye neke sane fõn nẹ
eko donń yẹ nyeten.

13. Kẹdši oonu mādši ní Iehowa, o-
Nyońmọ lẹ, nđ-hãao ní ohĩ mli lẹ eko
he, ake:

14. Hĩi yakagbomei komei ete ši yẹ
nyeten, ni amẹšire amẹmanbii lẹ ayi se
ake: Nyebaã ní woyasúmọa nyońmọi kro-
komei ní nyelee lẹ,

15. no lẹ bi mli ni otao mli ni obi
fitšofitšõ; ni na, kẹdši sane lẹ anọkwań
ni eyẹ mli lelẹn, ake afe neke nihĩnii
nẹ yẹ nyeten lẹ,

16. no lẹ okẹ klante agbe neke mań
nẹ mli bii lẹ, ní okẹ klante *afele ke
emli nii fě ke emli šĩa koloi lẹ musu;
* 4 Mose 21, 2.

17. ni emli hānii lẹ fě obua nã ke-ba
eblohũ lẹ ten, ni okẹ la ašã, mań lẹ ke
emli hānii lẹ blublu tšẽm, ohã Iehowa,
o-Nyońmọ lẹ, ni etšõ amañfõ ke-ya nānọ;
akasa ato donń.

18. Ni kahã musunii lẹ eko *mika odeń,
beni afe ní Iehowa mlifũ ní nã wa lẹ se
afo, ni enao mọbo, ni emūsũn atšõlẹ yẹ
ohe, ni ehã oyi afá, take boni ekã otšẽ-
mei lẹ akitã lẹ; * 1os. 7.

19. edšake obo Iehowa, o-Nyońmọ lẹ,
gbẽ toi, ni oye ekitai ní miwoọo nmenẹ
gbĩ nẹ lẹ nọ, ni ofe noni dša yẹ Ieho-
wa, o-Nyońmọ lẹ, hĩe.

Yitso 14.

(Kwẹ 8 Mose 11.)

Iehowa, nye-Nyońmọ lẹ, bii dšinye;
nyekabāmọa nyehe gbẽi, ni *nyekašea
nyehĩenã yẹ moko ni egbo hewọ.
* 8 Mose 19, 27. 28.

2. Edšake Iehowa, o-Nyońmọ lẹ, mań
krońkroń dšio, ni Iehowa ehalao yẹ ši-
kpon lẹ nọ mādši fě aten, koni ofe lẹ
dientšẹ eman.

3. Kāye noko ní ahĩọ!

d̄eēmād̄ši babaō, ši bo le ofaṇ noko;
ni ooye d̄eēmād̄ši babaō nọ, ši bo le,
ameyeṇ onọ. 23, 12.

7. Kēd̄ši oh̄ia h̄ia onyemi ko ye ogbói
l̄ eko mli ye ošikpoṇ ní Iehowa, o-
Nyoh̄mọ le, ke-h̄āao le nọ le, k̄awad̄še
et̄sui, ni k̄ām̄ia odeṇ ye onyemi oh̄iafo
l̄ nọ; 1 Ioh. 3, 17.

8. ši moṇ onine akpo ye enọ, ni ofale
beni aašele ye ef̄imọ ni ef̄ile le n̄a.
Luk. 6, 84, 85.

9. Kwemọ ohe ní ah̄i, ní d̄f̄ēnmọ gbo-
nyo ko akaba ot̄sui mli ní okē ake:
Af̄i ni d̄ši kpawo ní d̄ši heyeli-af̄i le eše
et̄s! ni ot̄ū oh̄ie owo onyemi oh̄iafo le,
ni oh̄āle noko, ni eblọ et̄šē Iehowa ewoō,
ni et̄šō eša eh̄ao.

10. Moṇ h̄āle, ni k̄āh̄ā edoọ ye ot̄sui
mli ake oh̄āle; ed̄šake neke nii ne bewo
le Iehowa, o-Nyoh̄mọ le, aad̄šọo ye oni-
t̄sumọi f̄ē ke nof̄ēno ní okē onine yataā
he le mli.

11. Ed̄šake *oh̄iafo kpaṇ ye šikpoṇ le
nọ; † nobewo ni miwoō kitā ake: Onine
akpo ye onyemi ní ef̄ile ní ed̄ši oh̄iafo ye
ošikpoṇ le nọ le nọ! * Mat. 23, 11.
† Ies. 58, 7. Luk. 2, 15, 16.

12. Kēd̄ši ah̄ō onyemi Hebrinyo lo
Hebriyō ah̄āo le, esumọo af̄i ekpa, ni
af̄i ní d̄ši kpawo le nọ le oh̄m̄ele gbe
ni eye ehe. 2 Mose 21, 2

13. Ši kēd̄ši oh̄m̄ele gbe ni eye ehe
le, k̄āh̄ā ēya ke ed̄ē flo,

14. moṇ okē ot̄ōi le ke oh̄m̄āgbēm̄ohe
le ke oweinbu le mli nii le eko awole
gbe; noni Iehowa, o-Nyoh̄mọ le, eh̄ō-
d̄šọo le eko oh̄ō-h̄āle.

15. Ni okai ake *bo h̄ū oyat̄šō nyōṇ
ye Mizraim šikpoṇ le nọ, ni Iehowa
kp̄ōo, nobewo ni miwoọo neke kitā ne
am̄en̄e gb̄i ne. * 5, 15.

16. Ši kēd̄ši aaba mli ake oek̄eo ake:
Mid̄šee oh̄ō; ed̄šake esumọo ke owe le,
ed̄šake eye d̄šogb̄āṇ ye oh̄ō le;

17. no le kọ fiti ni okē-gbu etoi ke-
mō š̄inā, ni et̄šō ot̄šūlo ke-ya n̄ānọ. Ni
nakai noṇṇ ofe oweyō h̄ū.

18. Akawa m̄ih̄āo ake ooh̄m̄ē ehe ní eye
ehe, ed̄šake ap̄āfoi enyo nii et̄sū eh̄āo
af̄i ekpa ne f̄ē; ni Iehowa, o-Nyoh̄mọ le,
aad̄šọo ye nof̄ēno ní oofe le mli.

19. Ot̄š̄inai ke ot̄ōi *akrom̄ob̄iib̄i f̄ē
ní aaf̄o le, d̄šōmọ am̄en̄o oh̄ā Iehowa, o-
Nyoh̄mọ le; okē ot̄š̄inai akrom̄ob̄i le
akat̄sū noko, ni ot̄ōi akrom̄ob̄i le h̄ū
k̄āku am̄ehe t̄š̄oi. * 2 Mose 18, 2.

20. Iehowa, o-Nyoh̄mọ le, h̄ie oyeame
ye d̄ā af̄i, ye heni Iehowa ehala le, bo
ke owe le f̄ē. 14, 23.

21. Ni kēd̄ši kpa ko ye ehe, ni efe
akpake, lo ef̄ila, lo kpa f̄ōṇ-f̄ē-kpa f̄ōṇ ye
ehe le, k̄āgbele okē-š̄ā af̄ole oh̄ā Iehowa,
o-Nyoh̄mọ le. 3 Mose 22, 20.

22. Ogbói le amli oye ye, *ohe t̄šee
d̄šio, ohe t̄še d̄šio, tamọ soṇāi lo ofrote.
* 12, 15, 22.

23. El̄ā le keke ni okaye, ot̄ši ofie š̄i-
kpoṇ tamọ nu. 3 Mose 8, 17. 5 Mose 12, 16, 23.

Yit̄so 16.

(16, 1—17. Kw̄e 2 Mose 23, 14—17; 24, 18—24.
3 Mose 23.)

Oh̄ie ah̄i Abib nyōṇ le nọ ní oye Hehō
ye nọ oh̄ā Iehowa, o-Nyoh̄mọ le, ed̄šake
Abib nyōṇ le nọ Iehowa, o-Nyoh̄mọ le,
d̄šieo ke-d̄še Mizraim *nyōṇ teṇ. * 2 Mose 12.

2. Nobewo le ye Hehō oh̄ā Iehowa,
o-Nyoh̄mọ le, ni ogbe t̄ōi ke t̄š̄inai ye
heni Iehowa ehala ní eh̄ā egbei ah̄i
d̄šei le.

3. Okē māšan̄i akaye; gb̄i kpawo oye
akp̄it̄i ní d̄ši amaneh̄ul̄ū abolo le, ed̄šake
hed̄šod̄šōmọ n̄ā od̄še kpo ke-d̄še Mizraim
šikpoṇ le nọ, koni oh̄ō-kai gb̄i ní od̄še
kpo ke-d̄še Mizraim šikpoṇ le nọ le owala
gb̄i abo f̄ē.

4. Ni akana māša noko ye oh̄ō ye okpo-
kpai f̄ē mli gb̄i kpawo le f̄ē; asan̄ l̄ō
ni agbe ye kleṇkleṇ gb̄i le nọ gbeke le
akah̄ā d̄še m̄it̄šere eko nọ.

5. K̄āye Hehō gb̄id̄šūr̄ō le ye om̄ād̄ši
ní Iehowa, o-Nyoh̄mọ le, ke-h̄āao le eko
mli,

6. ake d̄ša ye heni Iehowa, o-Nyoh̄mọ
le, ehala ní eh̄ō egbei eto d̄šei le, d̄šei
ogbe Hehō le ye, gbeken̄āši, beni h̄ul̄ū
yanyō ši le, beyin̄o ní od̄še Mizraim le.

7. Ni oh̄ō ní oye ye heni Iehowa, o-
Nyoh̄mọ le, ehala le, ni ke d̄še t̄šere le,
ot̄šō ohe ni oya ob̄ui le amli.

8. Gb̄i ekpa oye akp̄it̄i, ni gb̄i ní d̄ši
gb̄i kpawo le nọ le akpe kp̄ē wulu ah̄ā

11. Mla le gbédšianq, boni amęatšoo le, ke kodšomq, boni amęakęo ake okodšo le, nakai ofe; *kádše wiemq ní amęawie amęatšoo le se ní ogba ninedšürö lo abęku. * K. 20.

12. Ši moni šiq etšitši ní eboo osofo ni damq ši ni esúmoq Iehowa, o-Nyohmq le, ye dšei alo kodšolq le toi le, dša agbe nakai gbomo le, ni odšie mofön le ke-dšę Israel,

13. koni man mü le fę anu ni amęše gbeyei, ni amękaye amętsui nā sane doññ.

14. Kędši oyašę šikpon ní Iehowa, o-Nyohmq le, nõ-hāao le nq, ni onđ ake onđ, ni ohe ši ye dšei, ni *okę ake: Mawo mantšę mahā mihe, tamq dšęn-mädši fę ní bolemi le; * 1 Sam. 8, 5. 6.

15. moni Iehowa, o-Nyohmq le, aahala le, le nonñ onđ-to mantšę. Onyemimeile aten moko ohā aye onq mantšę; kññ mokpon ko ní dšee onyemi le oto onq mantšę.

16. Ši ekahī okponqoi pī, ni asan eke man le akakū se ke-miya Misraim ye okponqoi *ayifále hewq; edšake Iehowa ekęnye ake: Nyekakūa nyese nyeyatšoa nakai gbę le nq gbikogbiko doññ!

* 1 Man. 10, 25. 28.

17. Ni asan *ekañđ yei pī, ní etšui mikpale, ni dfiętei ke šika hū ekabua nā babađ ehā ehe. * 1 Man. 11, 4.

18. Ši mon aba mli ake, beni etá emantšeyeli sęi le nq le, ekwe neke mla ne nq eñmā eko ke-dšę wolo ní kā osofoi Levibii le ahle le mli ehā ehe;

19. ni ahī eden, ni ekane mli ewala gbii abq fę, koni ekase Iehowa, o-Nyohmq le, gbeyeišemq ke neke mla ne mli wiemqoi fę ke akpqi ne fę nyeli, ní efe nakai,

20. koni etšui akawó ehe nq fę enyemimeile le, ni *ekadše kitā le se ní egba ke-te ninedšürö lo abęku, beni afe ni emantšeyeli gbii le ase atšę, le ke ebii, ye Israel ten. * 5, 22.

Yitšo 18.

Osofoi le ní dši Levibii le ke Levi akutšo mü le fę akaná gbefännö lo gbošini ko ye Israelbii le aten; afolei ni

ake la šāa ahā Iehowa le ke egbefännö le dši noni amęye. 10, 9. 4 Mose 18, 8-20. 1 Kor. 9, 13.

2. Nohewo le amęnān gbefännö ko ye amenyemimeile le aten; Iehowa dši amęgbefännö, take boni ewoame ši le.

3. Ni ene afe osofoi le agbenā ní dšę man le ke mei ni bašāa afolei le aden, ké tšina ni dšio, tō ni dšio, añđ nine ke kadāi enyo le ke müsün-kotoku le ahā osofo le.

4. Oble ke owein ke omū mli kleñkleñni ke otōi ahetsqi ní ooku kleñkleñ le, nõ-hāle.

5. Edšake le Iehowa, o-Nyohmq le, ehala ye okutšei le fę aten, ni edamq ši ni esúmo ye Iehowa gbei amli, le ke ebihii le dāne.

6. Ni kędši Levinyo ko dšę omädši le eko mli, ye Israel mü le fę heni eyato gbq ye le, ni edšie eyitšon fę eba ebahī heni Iehowa ehala le,

7. ni esúmo ye Iehowa, o-Nyohmq le, gbei amli, tamq enyemimeile Levibii le fę ní damq dšei ye Iehowa hle le:

8. amęnā amębenā pepępe amęye; sōro noni enāa ye etšęmeile agbošini ahđmq mli le.

9. Kędši oyašę šikpon ní Iehowa, o-Nyohmq le, nõ-hāao le nq le, kākase nakai dšęnmädši le anihīni le femq.

10. Akana nyeten moko ni hāa ebinū lo ebiiyö tšöq la mli, alo moni klaā, alo afāifelq alo okomfo alo nkūnyāyelq, 3 Mose 18, 21; 19, 26. 31; 20, 27

11. alo kablefilq, alo moni tšęq sisa, alo aye, alo moni *biq gbobii anii. * 1 Sam. 28, 11.

12. Edšake Iehowa mihī mofęmo ní feq neke nii ne, ni neke nihīni ne nonñ hewq Iehowa, o-Nyohmq le, fieęame ye ohle ne.

13. Okę ohe akpęte Iehowa, o-Nyohmq le, keke he gbāgbāli. 1 Mose 6, 9. Lal. 12, 2.

14. Edšake neke dšęnmädši ne ní oya-fāame le, amęboq mei ní klaā ke nkūnyāyelqi atoi; ši bo le, Iehowa, o-Nyohmq le, ekplęšo ní ofe nakai.

15. Iehowa, o-Nyohmq le, bate gbalo ko ní tamqmi ši ye nyeten ke-dšę onyemimeile le aten ahāo; le toi nyeboa. 4 Mose 12, 6—8. Ioh. 1, 45; 6, 14. Bof. 2, 22; 7, 57. Heb. 12, 24.

18. ni kodšoloi lẹ atao mli fitšofitšo, ni ma, kędši odasefonyo lẹ dši amale odasefonyo, ni eye enyemi he amale odase lẹ,

19. no lẹ nyefeale tamọ boni kùlẹ esusu akẹ afe enyemi lẹ; ni nyedšie mofòh lẹ kẹ-dšẹ nyeten.

20. Ni mei ní efẹ lẹ anu ní amẹše gbeyei, ni amẹkafe neke efòh nẹ eko yẹ nyeten doh.

21. Ni ohĩmei akana mọbọ: *akẹ wala ato wala nādšia, hĩmei yẹ hĩmei nādšia, nyányòh yẹ nyányòh nādšia, nine yẹ nine nādšia, nane yẹ nane nādšia.

* 2 Mose 21, 23—25.

Yitso 20.

Kędši òya ní okẹ ohenyeloi ayawu ta, ni ona okponoi kẹ filii kẹ mañ ní yi fà fèò lẹ, káseame gbeyei, edšakẹ Iehowa, o-Nyohmọ lẹ, ní dšieo kẹ-dšẹ Mizraim šikpon lẹ nọ lẹ, kẹo yẹ.

2. Ni aba mli akẹ, kędši nyenina ta lẹ, osofo lẹ atši abenke ni eke mañ lẹ awie,

3. ni ekẹame akẹ: Bo toi, Israel! Nyenina ta ñmẹnẹ, ni nyekẹ nyehenyeloi lẹ bawu; nyetšui akafaa, nyekášea gbeyei, ni nyehe akakpokpoa ni nyekahaa ñmiñmi mímòanye yẹ amẹhẹ;

4. edšakẹ Iehowa, nye-Nyohmọ lẹ, dši moni kẹnye yañ ní ekẹ nyehenyeloi lẹ ayawu ahánye, ni ekẹ-herenye.

5. Ni *nokwẹloi lẹ akẹ mei lẹ akẹ: Moni emá tšù hě ní egbleko nā lẹ, hā ní ekū esẹ kẹ-ya ewe, koni ekayagbo yẹ ta lẹ mli ni mokroko mibagble nā!

* 16, 18.

6. Ni moni efe weintrom ni enáko ebđi *emli yibii yeli lẹ, hā ní ekū esẹ kẹ-ya ewe, koni ekayagbo yẹ ta lẹ mli ni mokroko babđi emli yibii lẹ yeli.

* 28, 30. 3 Mose 19, 24. 25.

7. Ni moni etšẹ yò he bā ní *enáko enđlẹ lẹ, hā ní ekū esẹ kẹ-ya ewe, koni ekayagbo yẹ ta lẹ mli ni mokroko mibahđ yò lẹ.

* 24, 5.

8. Asañ nokwẹloi lẹ akẹ mei lẹ akẹ: *Moni šeo gbeyei ni etšui fāa lẹ, hā ní ekū esẹ kẹ-ya ewe, koni ekahā enyemi-meilẹ atšui mifā tamọ lẹ noh.

* Koda. 7, 8.

9. Ni aba mli akẹ, kẹ nokwẹloi lẹ kẹ mañ lẹ ewie egbe nā lẹ, ameto tatšemei ní atère ta lẹ.

10. Kędši oyanina mañ ko ní okẹlẹ bawu lẹ, no lẹ okẹlẹ awie *hedšolẹ wiemo.

* 4 Mose 21, 21. 22.

11. Ni kędši ehāo hedšolẹ hetò ni egbleo lẹ, no lẹ aba mli akẹ mei fě ní yọ mañ lẹ mli lẹ atšu onia ahāo ni amesúmọ.

12. Ši kędši ekeo yen hedšolẹ sane, ši moñ ekeo bawu lẹ, no lẹ wo ehe ká.

13. Ni kẹ Iehowa, o-Nyohmọ lẹ, dšiele wo odeñ lẹ, okẹ klante agbe emli hfi lẹ fě.

4 Mose 31, 7. 17.

14. Ši yei lẹ kẹ gbekėbii lẹ kẹ šia koloi lẹ kẹ nii fě ní yọ mǎ len lẹ, emli nomnii lẹ fě oha ohā ohe, ni oye ohenyeloi lẹ anomnii ní Iehowa, o-Nyohmọ lẹ, ñđ-hāo lẹ.

15. Nakai ofe mǎdši fě ní kẹo teñ dšekẹ pĩ, ní dšee neke dšenmǎdši nẹ eko lẹ.

16. Ši neke mǎdši nẹ ní Iehowa, o-Nyohmọ lẹ, enđ-hāo akẹ onđ lẹ amǎdši lẹ, *kahā nokonoko ní mǔọ hie mĩkǎ yẹ mli;

* Ios. 10, 40.

17. Ši moñ femọame musu: *Hitbii lẹ kẹ Amorbii lẹ kẹ Kanaanbii lẹ kẹ Perezbii lẹ kẹ Hivbii lẹ kẹ Iebusbii lẹ, tamọ boni Iehowa, o-Nyohmọ lẹ, ewođ kitǎ lẹ.

* 7, 1. 2.

18. koni amẹkatšönye amenihinii ní amefeọ amehā amenyohmọi lẹ afemo, ní nyefe Iehowa, nye-Nyohmọ lẹ, šiši eša!

19. Kędši okẹ mañ ko miwu ni obo nsra owo ehe ahũ, koni onđlẹ lẹ, kǎdo lema oto ehe tšei lẹ anọ ní ofiteame; edšakẹ ameyibii lẹ eko noh obaye, kǎfloame ofie ši. Ani hāno tšo lẹ dši gbo-mo, ní obođ nsra owoọ ehe lẹ?

20. Ši tšei ní ole akẹ ayee ameyibii lẹ kẹkẹ ofite ni oflo ofie ši, ni okẹ-fe kǎwo-gbogbo kẹ-bole mañ ní okẹ-wuọ ta lẹ kẹ-yaši beyino ní ooye enọ.

Yitso 21.

Kędši ana moko ní agbele ní ekǎ hāno yẹ šikpon ní Iehowa, o-Nyohmọ lẹ, ñđ-hāo akẹ onđ lẹ nọ, ni alee moni gbele lẹ.

4. Kẹd̄si ona onyemi ted̄si lo et̄sina n̄i egbē š̄i yē gbeteñ lē, k̄at̄sō oh̄le oto af̄ā; š̄i mon̄ d̄ša ofata ehe n̄i nyewó en̄o ekon̄.

5. Yō akawo nū atade, ni nū hū akawo yō atade, ed̄sake Iehowa, o-Nyon̄mo lē, mih̄i moni feq̄ nakai.

6. Kẹd̄si ona lofl̄ot̄sū yē gbeteñ yē t̄sō n̄o alo yē š̄ikpon̄, ni bii lo wod̄si yē mli, ni nye lē bu bii lē lo wod̄si lē an̄o lē, k̄amō nye lē kē bii lē fē;

7. Š̄i *nmēm̄o nye lē he, ni omōmō b̄ai lē, koni ah̄i ah̄o ni ogb̄i at̄sē.

* 3 Mose 22, 28.

8. Kẹd̄si om̄ā t̄sū hē lē, fo af̄ābañ ek̄e-b̄ole ot̄sū lē yiteñ, koni moko akad̄sē d̄sēi ebagbē š̄i n̄i lá ko yi sō miba ōla lē n̄o.

9. K̄afutu nibii s̄rot̄oi en̄yo od̄ū yē *oweintrom mli, koni akad̄sō nibii n̄i od̄ū lē kē oweintrom lē mli nib̄an̄ii lē fē n̄o ah̄ā hekron̄kron̄ lē. * 3 Mose 19, 19.

10. Okē t̄sina kē ted̄si akah̄ū š̄ikome.

11. K̄awo as̄as̄ā atade, k̄untū kē klala š̄ikome.

3 Mose 19, 19.

12. Fem̄o am̄anȳāi owo omama n̄i oha lē kod̄si ed̄sē lē fē.

4 Mose 15, 28.

13. Kẹd̄si moko n̄ō yō ni ete en̄ō, ni ehe t̄sēlē,

14. ni ef̄o h̄legbed̄si as̄ad̄si ef̄ie en̄o ek̄e-f̄ite egbēi ni ek̄e: Min̄ō neke yō nē, š̄i beni mibēñkele lē, minaale oblayō lē,

15. no lē oblayō lē t̄sē kē enye lē an̄ō yō lē oblayō he okadi lē ni amēke-ya mā lēñ onukpai lē ah̄ie yē agbó lē n̄ā,

16. ni oblayō lē t̄sē lē akē onukpai lē akē: Mike mibiyō lē h̄ā neke nū nē gbl̄ā, ni ehe et̄sēlē.

17. ni na, ef̄o h̄legbed̄si as̄ad̄si ef̄ie en̄o, ek̄e: Minaa obiyō lē oblayō, t̄sēbele mibiyō lē oblayō he okadi nē! Ni amēñō mama lē amēlē š̄i yē mā lēñ onukpai lē ah̄ie.

18. Ni nakai mā lēñ onukpai lē an̄ō nū lē ni amēgbla etoi,

19. ni amēhele *df̄iet̄ei š̄ekeli oha, ni amēñō-h̄ā oblayō lē t̄sē lē, ed̄sake ef̄ite Israel oblayō f̄oro gbēi; ni yō lē afe en̄ā, ebē hegbe akē ef̄ieole gb̄ikogb̄iko. * K. 29.

20. Š̄i kẹd̄si sane nē yē mli akē anaa yō lē oblayō lē,

21. no lē amēkpla yō lē kē-ba et̄sē agbó n̄ā, ni em̄ā lē mli h̄i lē at̄fiale tēi n̄i egbo; ed̄sake efe *h̄legbed̄sian̄ii yē Israel, akē-n̄i ebō ad̄famañ yē et̄sē we lē; ni nyed̄sie mof̄ōñ lē kē-d̄sē nyeteñ.

* 1 Mose 34, 7.

22. Kẹd̄si ana nū ko n̄i ekē *yō ko n̄i d̄si moko n̄ā k̄ā š̄i lē, no lē ameyi en̄yo lē fē amēgboi, nū lē n̄i kē yō lē k̄ā š̄i lē kē yō lē fē; ni od̄sie mof̄ōñ lē kē-d̄sē Israel.

* 3 Mose 20, 10.

23. Kẹd̄si at̄sē oblayō f̄oro ko he b̄ā ah̄ā nū ko, ni nū kroko nale yē mañ, ni ekele wō lē,

24. no lē nyekplaā ameyi en̄yo lē fē kē-yaā nakai mañ lē agbó n̄ā, ni nyet̄fiaame tēi n̄i amēgboi: yō lē, ed̄sake eboo, t̄sē mañ eyō, kē nū lē, ed̄sake ef̄ite enanyo n̄ā; ni nyed̄sie mof̄ōñ lē kē-d̄sē nyeteñ.

25. Š̄i kẹd̄si n̄ā mli nū lē na oblayō n̄i at̄sē ehe b̄ā lē yē, ni nū lē mōle ni ekele wō lē, no lē nū lē n̄i kele wō lē keke agbo;

26. š̄i oblayō lē, k̄afele noko, efeko eša ko n̄i sa gbēle; ed̄sake tamō boni moko teo š̄i yē enanyo n̄o ni egbeole lē, nakai non̄ñ d̄si neke sane nē;

27. ed̄sake n̄ā mli enale yē, ni oblayō n̄i at̄sē ehe b̄ā lē bo, š̄i moko bē d̄sēi n̄i aaherele.

28. Kẹd̄si nū ko na oblayō f̄oro ko n̄i moko et̄sēko ehe b̄ā, ni emōle ni ekele wō, ni anaame lē,

29. no lē *nū n̄i kele wō lē ah̄ā oblayō lē t̄sē df̄iet̄ei š̄ekeli nyon̄mai-enun̄o, ni et̄sō en̄ā, ed̄sake ef̄itele, ni ebē hegbe akē ef̄ieole gb̄ikogb̄iko. * 2 Mose 22, 16.

30. Nū ko akan̄ō et̄sē n̄ā n̄i ekē-miwo et̄sē h̄ie mama n̄o.

3 Mose 18, 8.

Yit̄so 23.

Moni gbēii amli wui ed̄f̄ara lo asale, akaba Iehowa gwabō lē mli.

2. Ad̄famañbi akaba Iehowa gwabō lē mli; eyin̄obii n̄i d̄si nyon̄ma tete akaba Iehowa gwabō lē mli.

3. Amonnyo lo Moabnyo akaba Iehowa gwabō lē mli; ameyin̄obii n̄i d̄si

āshmādāši nẹ sūmoọ amenyohmọi lẹ tēh? koni mi hū mafe nakai. 7,16.

31. Kāfe nakai ohā Iehowa, o-Nyohmọ; edšakẹ Iehowa nihīnii fě ní enyeọ lẹ amefeo amehāa amenyohmọi lẹ; amehīl kẹ amehiyei tete ameshāa yẹ la mli amehāa amenyohmọi lẹ!

Yitso 13.

Kitāi fě ní miwoonye lẹ, nyedfēna nọ ni ny-yea nọ; *kāhō noko ofata he lẹ, asan kādšie noko yẹ mli. *4,2.

2. Kēdši gbalọ lo lālọ ko te šī ye ọten, ni etšō okadi lo nākpenō ko,

3. ni okadi lo nākpenō lẹ ní etšōo lẹ ba mli. ni ekẹ: Hā ní woyanyie nyohmọi krokomei ni olee lẹ asẹ ni wosumọame lẹ!

4. kāho neke gbalọ lo neke lālọ ne wi; edšakẹ *ka Iehowa, nye-Nyohmọ lẹ, kẹ-kāanye, koni anō-le ake nyemisumo Iehowa, nye-Nyohmọ lẹ, kẹ nyetsui fě kẹ nyesusumai fě lo. *8,2.

5. Iehowa, nye-Nyohmọ lẹ, sẹ nye-nyica, ni lẹ gbeyei nyešea, ni lẹ ekitāi lẹ anọ nyeyea, ni lẹ egbē toi nyeboa, ni lẹ nyesumọa, ni lẹ noh̄n ehe nyeke nyehe akpetea.

6. Šī nakai *gbalọ lẹ alo nakai lālọ lẹ. ágbele; edšakẹ ekēnye ake nyekpale kẹ-dšẹ Iehowa, nye-Nyohmọ lẹ, ní dšie-nye kẹ-dšẹ Mizraim šikpon lẹ nọ ni ekponye kẹ-dšẹ nyódšī awe lẹ sẹ, ni kẹ-tšire nyeyi sẹ kẹ-dšẹ gbẹ ní Iehowa, o-Nyohmọ lẹ, ewoō he kitā ní onyie nọ lẹ nọ; †nakai odšie mofōn lẹ kẹ-dšẹ nyeteñ. *18,20. †1 Kor. 5, 9. 13.

7. Kēdši onyemi ni dšī onye mūsūn-bi lo obinū, lo obiyō, lo ohā ní kā ose, lo ošientšẹ ko ní okelẹ šẹo hūlū woō mlakao yẹ tēmọ mli ake: Hā ní woya ni woyasumọ nyohmọi krokomei ní bo lo otšemei lẹ lee,

8. nyohmọi ní dšī mādši ní bolenye kẹ-kpe, ni bēnkẹo kpākpa lo amekẹo tēh dšekẹ. kẹ-dšẹ šikpon nāgbēhe kome kẹ-yaši šikpon nāgbēhe kroko lẹ anō lẹ eko lẹ:

9. kākplšlẹ ni kābolẹ toi, ni ohīnmei akanalẹ mọbo ní obā eyi lo ohōlẹ otē;

10. šī moñ gbēlẹ; bo tšutšu onine asa ehe ní ágbele, ni no sẹ dāni mañ mū lẹ fě nine asa ehe; 17,7.

11. ni otšiale tei ní egbo; edšakẹ etao egblao kẹ-dšẹ Iehowa, o-Nyohmọ lẹ, ní dšieo kẹ-dšẹ Mizraim šikpon lẹ nọ, kẹ-dšẹ nyódšī awe lẹ he;

12. koni Israel mū lẹ fě anu, ni amēše gbeyei, ni amekaye neke sane fōn ne eko doñn yẹ nyeteñ.

13. Kēdši oonu mādši ní Iehowa, o-Nyohmọ lẹ, nō-hāao ní ohī mli lẹ eko he, ake:

14. Hī yakagbomei komei ete šī ye nyeteñ, ni ametšire amemañbii lẹ ayi sẹ ake: Nyebaš ní woyasumọa nyohmọi krokomei ní nyelee lẹ,

15. no lẹ bi mli ni otao mli ni obi fitšofitšo; ni na, kēdši sane lẹ anokwan ni eye mli lēlēn, ake afe neke nihīnii ne yẹ nyeteñ lẹ,

16. no lẹ okẹ klante agbe neke mañ ne mli bii lẹ, ni okẹ klante *afele kẹ emli nii fě kẹ emli šīa koloi lẹ musu; *4 Mose 21, 2.

17. ni emli hānii lẹ fě obua nā kẹ-ba eblohū lẹ tēh, ni okẹ la ašā, mañ lẹ kẹ emli hānii lẹ blublu tšēm, ohā Iehowa, o-Nyohmọ lẹ, ni etšō amañfō kẹ-ya nānọ; akasa ato doñn.

18. Ni kahā musunii lẹ eko *mika odeñ, beni afe ní Iehowa mlifū ní nā wa lẹ sẹ afo, ni enao mọbo, ni emūsūn atšōlẹ yẹ ohe, ni ehā oyi afā, take boni ekā otšemei lẹ akitā lẹ; *Ios 7.

19. edšakẹ obo Iehowa, o-Nyohmọ lẹ, gbē toi, ni oye ekitāi ní miwoon nmenẹ gbī ne lẹ nọ, ni ofe noni dša yẹ Iehowa, o-Nyohmọ lẹ, hīe.

Yitso 14.

(Kwẹ 8 Mose 11.)

Iehowa, nye-Nyohmọ lẹ, bii dšinye; nyekabāmọa nyehe gbēi, ni *nyekašea nyehienā yẹ moko ní egbo hewo. *3 Mose 19, 27. 23

2. Edšakẹ Iehowa, o-Nyohmọ lẹ, mañ kronkron dšio, ni Iehowa ehalao yẹ šikpon lẹ nọ mādši fě atēñ, koni ofe lẹ dientšẹ eman.

3. Kāye noko ní ahīo!

dēnmādsi babaō, ši bo le ofaṇ noko;
ni ooye dēnmādsi babaō nọ, ši bo le,
ameyeh onọ. 28, 12.

7. Kēdsi ohia hia onyemi ko ye ogbói
le eko mli ye ošikpoṇ ni Iehowa, o-
Nyoṇmo le, ke-hāao le nọ le, kāwadše
etšui, ni kāmia odeṇ ye onyemi ohiafo
le nọ; 1 Ioh. 3, 17.

8. ši mon onine akpo ye enọ, ni ofale
beni aašele ye efimo ni efile le nā.
Luk. 6, 34, 35.

9. Kwemo ohe ni ahī, ni dšēmo gbo-
nyo ko akaba otšui mli ni okē ake:
Afi ni dši kpawo ni dši heyeli-afi le eše
etā! ni otū ohie owo onyemi ohiafo le,
ni ohāle noko, ni eblọ etšé Iehowa ewoō,
ni etšó eša ehāo.

10. Mon hāle, ni kāhā edoọ ye otšui
mli ake ohāle; edšake neke nii ne hewo
le Iehowa, o-Nyoṇmo le, aadšọo ye oni-
tšumoi fē ke nofēno ni okē onine yataā
be le mli.

11. Edšake *ohiafo kpaṇ ye šikpoṇ le
nọ; †nohewo ni miwoō kitā ake: Onine
akpo ye onyemi ni efile ni edši ohiafo ye
ošikpoṇ le nọ le nọ! *Mat. 28, 11.
† Ies. 58, 7. Iak. 2, 15, 16.

12. Kēdsi ahō onyemi Hebrinyo lo
Hebriyō ahāo le, esumọo afi ekpa, ni
afi ni dši kpawo le nọ le oṇmēle gbe
ni eye ehe. 2 Mose 21, 2

13. Ši kēdsi oṇmēle gbe ni eye ehe
le, kāhā ēya ke edē flo,

14. mon okē otōi le ke oṇmāgbēmōhe
le ke oweinbu le mli nii le eko awole
gbe; noni Iehowa, o-Nyoṇmo le, enō-
dšọo le eko oṇō-hāle.

15. Ni okai ake *bo hū oyatšó nyōṇ
ye Mizraim šikpoṇ le nọ, ni Iehowa
kpōo, nohewo ni miwoọo neke kitā ne
ameṇe gbi ne. * 5, 15.

16. Ši kēdsi aaba mli ake eekēo ake:
Midšee oṇō; edšake esumọo ke owe le,
edšake eye dšogbāṇ ye oṇō le;

17. no le ko fiti ni okē-gbu etoi ke-
mō šinā, ni etšó otšūlọ ke-ya nānọ. Ni
nakai noṇṇ ofe oweyō hū.

18. Akawa mihāo ake oṇmē ehe ni eye
ehe, edšake apāfoi enyo nii etšu ehāo
afi ekpa ne fē; ni Iehowa, o-Nyoṇmo le,
aadšọo ye nofēno ni oofe le mli.

19. Otšinai ke otōi *akromobiihī fē
ni aafọ le, dšōmo ameno ohā Iehowa, o-
Nyoṇmo le; okē otšinai akromobii le
akatsū noko, ni otōi akromobii le hū
kāku amēhe tšoi. * 2 Mose 12, 2.

20. Iehowa, o-Nyoṇmo le, hie oyeame
ye dā afi, ye heni Iehowa ehala le, bo
ke owe le fē. 14, 23.

21. Ni kēdsi kpa ko ye ehe, ni efe
akpake, lo efila, lo kpa fōṇ-fē-kpa fōṇ ye
ehe le, kāgbele okē-šā afole ohā Iehowa,
o-Nyoṇmo le. 8 Mose 22, 20.

22. Ogbói le amli oye ye, *ohe tšee
dšio, ohe tšee dšio, tamọ soṇāi lo ofrote.
* 12, 15, 22.

23. Elá le keke ni okaye, otši ofie ši-
kpoṇ tamọ nu. 8 Mose 3, 17. 5 Mose 12, 16, 23.

Yitšo 16.

(16, 1—17. Kwe 2 Mose 23, 14—17; 24, 18—24.
3 Mose 23.)

Ohie ahī Abib nyōṇ le nọ ni oye Hehō
ye nọ ohā Iehowa, o-Nyoṇmo le, edšake
Abib nyōṇ le nọ Iehowa, o-Nyoṇmo le,
dšieo ke-dše Mizraim *nyōṇ teṇ. * 2 Mose 12.

2. Nobewo le ye Hehō ohā Iehowa,
o-Nyoṇmo le, ni ogbe tōi ke tšinai ye
heni Iehowa ehala ni ehā egbei ahī
dšei le.

3. Okē māšanii akaye; gbīl kpawo oye
akpiti ni dši amanehūlū abolo le, edšake
hedšodšōmo nā odše kpo ke-dše Mizraim
šikpoṇ le nọ, koni oṇō-kai gbīl ni odše
kpo ke-dše Mizraim šikpoṇ le nọ le owala
gbīl abo fē.

4. Ni akana māša noko ye oṇō ye okpo-
kpai fē mli gbīl kpawo le fē; asaṇ lō
ni agbe ye kleṇkleṇ gbīl le nọ gbeke le
akahā dše mīšere eko nọ.

5. Kāye Hehō gbīdšūrō le ye omādsi
ni Iehowa, o-Nyoṇmo le, ke-hāao le eko
mli,

6. ake dša ye heni Iehowa, o-Nyoṇmo
le, ehala ni enō egbei eto dšei le, dšei
ogbe Hehō le ye, gbekenāši, beni hūlū
yanyō ši le. beyino ni odše Mizraim le.

7. Ni ohō ni oye ye heni Iehowa, o-
Nyoṇmo le, ehala le, ni ke dše tšere le,
otšó ohe ni oya obūi le amli.

8. Gbīl ekpa oye akpiti, ni gbīl ni dši
gbīl kpawo le nọ le akpe kpē wulu ahā

11. Mla le gbędšiano, boni ameatsđo le, ke kodšomo, boni ameakęo ake okodšo le, nakai ofe; *kādše wiemo ni ameawie ameatsđo le se ni ogba ninedšürö lo abęku. *K. 20.

12. Ši moni šiq etšitši ni eboo osqfo ni damo ši ni esúmoq Iehowa, o-Nyohmo le, ye dšei alo kodšolo le toi le, dša agbe nakai gbomo le, ni odšie mofön le ke-dše Israel,

13. koni man mü le fě anu ni ameše gbeyei, ni amekaye ametšui nā sane donh.

14. Kędši oyaše šikpon ni Iehowa, o-Nyohmo le, hō-hāao le nq, ni onđ ake onđ, ni ohe ši ye dšei, ni *okę ake: Mawo mantše mahā mihe, tamq dšenmādši fě ni bolempi le; *1 Sam. 8, 5. 6.

15. moni Iehowa, o-Nyohmo le, aahala le, le nohñ onđ-to mantše. Onyemime le ateh moko ohā aye onq mantše; kánh mokpöh ko ni dšee onyemi le oto onq mantše.

16. Ši ekahI okponoi pi, ni asah eke man le akakü se ke-miya Misraim ye okponoi *ayifále hewq; edšake Iehowa ekęnye ake: Nyekaküa nyese nyeyatšoa nakai gbę le nq gbikogbiko donh!

*1 Mañ. 10, 26. 28.

17. Ni asah *ekahđ yei pi, ni etšui mikpale, ni dfiętei ke šika hñ ekabua nā babađ ehā ehe. *1 Mañ. 11, 4.

18. Ši mon aba mli ake, beni etá emantšeyeli sei le nq le, ekwe neke mla ne nq enmā eko ke-dše wolo ni kā osqfoi Levibii le ahle le mli ehā ehe;

19. ni ahI edeh, ni ekane mli ewala gbñ abq fě, koni ekase Iehowa, o-Nyohmo le, gbeyišemo ke neke mla ne mli wiemoi fě ke akpoi ne fě nyeli, ni efe nakai,

20. koni etšui akawó ehe nq fě enyemime le, ni *ekadše kitā le se ni egba ke-te ninedšürö lo abęku, beni afe ni emantšeyeli gbñ le ase atše, le ke ebii, ye Israel teh. *4, 22.

Yitšo 18.

Osqfoi le ni dši Levibii le ke Levi akutšo mü le fě akanā gbefāñnō lo gbošini ko ye Israelbii le ateh; afolei ni

ake la šāa ahā Iehowa le ke egbefāñnō le dši noni ameye. 10, 9. 4 Mose 18, 8-20. 1 Kor. 9, 13.

2. Nohewq le amenāh gbefāñnō ko ye amenyemime le ateh; Iehowa dši ame-gbefāñnō, take boni ewoame ši le.

3. Ni enę afe osqfoi le agbenā ni dše man le ke mei ni bašāa afolei le adeh, ke tšina ni dšio, tō ni dšio, anđ nine ke kadāi enyo le ke müsñ-kotoku le ahā osofo le.

4. Oble ke owein ke omū mli kleñ-kleñii ke otđi ahetšoi ni ooku kleñkleñ le, hō-hāle.

5. Edšake le Iehowa, o-Nyohmo le, ehala ye okutšei le fě ateh, ni edamq ši ni esúmoq ye Iehowa gbęi amlı, le ke ebihñ le dāne.

6. Ni kędši Levinyo ko dše omādši le eko mli, ye Israel mü le fě heni eyato gbq ye le, ni edšie eyitšoh fě eba ebahı heni Iehowa ehala le,

7. ni esúmoq ye Iehowa, o-Nyohmo le, gbęi amlı, tamq enyemime Levibii le fě ni damoq dšei ye Iehowa hñ le:

8. amęnā amegbenā pepępe ameye; sđro noni enāa ye etšemei agbošini ahđ-mq mli le.

9. Kędši oyaše šikpon ni Iehowa, o-Nyohmo le, hō-hāao le nq le, kākase nakai dšenmādši le anihñii le femq.

10. Akana nyeten moko ni hāa ebinū lo ebıyđ tšđq la mli, alo moni klaā, alo afāifelq alo okomfo alo nkūnyāyelq,

3 Mose 18, 21; 19, 26. 31; 20, 27

11. alo kablefiq, alo moni tšęq sisa, alo aye, alo moni *biq gbohñ anii. *1 Sam. 23, 11.

12. Edšake Iehowa mihı mofemo ni feq neke nii ne, ni neke nihñii ne nohñ hewq Iehowa, o-Nyohmo le, fieame ye ohle ne.

13. Okę ohe akpetę Iehowa, o-Nyohmo le, keke he gbāgbāli. 1 Mose 6, 9. Lal. 18, 2.

14. Edšake neke dšenmādši ne ni oya-fāame le, amęboq mei ni klaā ke nkūnyāyelq atoi; ši bo le, Iehowa, o-Nyohmo le, ekplęšo ni ofe nakai.

15. Iehowa, o-Nyohmo le, bate gbalq ko ni tamqmi ši ye nyeten ke-dše onyemime le ateh ahāo; le toi nyebwa. 4 Mose 12, 6—8. loh. 1, 45; 6, 14. Bql. 2, 22; 7, 37. Heb. 12, 24.

18. ni kodšoloi le atao mli fitšofitšo, ni na, kədši odasefonyo le dši amale odasefonyo, ni eye enyemi he amale odase le,

19. no le nyefeale tamq boni kùle esusu ake afe enyemi le; ni nyedšie mofòh le ke-dše nyeten.

20. Ni mei ní efe le anu ní amеше gbe-yei, ni amekafe neke efòh ne eko ye nyeten doh.

21. Ni ohĩhmei akana mobq: *ake wala ato wala nādšiah, hĩhmei ye hĩhmei nādšiah, nyānyòh ye nyānyòh nādšiah, nine ye nine nādšiah, nane ye nane nādšiah.

* 2 Mose 21, 23—25.

Yitso 20.

Kədši òya ní oke obenyeloi ayawu ta, ni ona okponoi ke filii ke mañ ní yi fá fèò le, kàseame gbeyei, edšake Iehowa, o-Nyohmq le, ní dšieo ke-dše Mizraim šikpon le nq le, keo ye.

2. Ni aba mli ake, kədši nyenina ta le, osofo le atši abenke ni eke mañ le awie,

3. ni ekame ake: Bo toi, Israel! Nyenina ta hmene, ni nyeke nyehenye-loi le bawu; nyetšui akafaa, nyekasea gbeyei, ni nyehe akakpokpoa ni nyekahaa hmihmi mimòanye ye amehle;

4. edšake Iehowa, nye-Nyohmq le, dši moni kenye yañ ní eke nyehenye-loi le ayawu ahanye, ni eke-herenye.

5. Ni *nokweloi le akē mei le ake: Moni emā tšū hē ní egbleko nā le, hā ní ekū ese ke-ya ewe, koni ekayagbo ye ta le mli ni mokroko mibagble nā!

* 16, 18.

6. Ni moni efe weintrom ni enáko ebōi *emli yibii yeli le, hā ní ekū ese ke-ya ewe, koni ekayagbo ye ta le mli ni mokroko babōi emli yibii le yeli.

* 28, 30. 3 Mose 19, 24. 25.

7. Ni moni etše yō he bā ní *enáko ehōle le, hā ní ekū ese ke-ya ewe, koni ekayagbo ye ta le mli ni mokroko mibahō yō le.

* 24, 5.

8. Asañ nokweloi le akē mei le ake: *Moni šeq gbeyei ni etšui fáa le, hā ní ekū ese ke-ya ewe, koni ekahā enyemi-meil le atšui mifā tamq le noh.

* Kods. 7, 3.

9. Ni aba mli ake, ké nokweloi le ke mañ le ewie egbe nā le, ameto tatšemei ní atēre ta le.

10. Kədši oyanina mañ ko ní okele bawu le, no le okele awie *hedšole wiemo.

* 4 Mose 21, 21. 22.

11. Ni kədši ehāo hedšole hetō ni egbleo le, no le aba mli ake mei fē ní yō mañ le mli le atšui onā ahāo ni amesumqo.

12. Ši kədši ekeo yen hedšole sane, šimoh ekeo bawu le, no le wo ehe ká.

13. Ni ke Iehowa, o-Nyohmq le, dšiele wo odeñ le, oke klante agbe emli hĩ le fē.

4 Mose 31, 7. 17.

14. Ši yei le ke gbekēbii le ke šia koloi le ke nii fē ní yō mā leñ le, emli nomnii le fē oha ohā ohe, ni oye ohenye-loi le anomnii ní Iehowa, o-Nyohmq le, hō-hāo le.

15. Nakai ofe mādši fē ní keo teñ dšeke pī, ní dšee neke dšehmādši ne eko le.

16. Ši neke mādši ne ní Iehowa, o-Nyohmq le, ehō-hāo ake onō le amādši le, *kahā nokonoko ní mūq hie mikā ye mli;

* Ios. 10, 40.

17. Ši moñ femqame musu: *Hitbii le ke Amorbii le ke Kanaanbii le ke Perezbii le ke Hivbii le ke Iebusbii le, tamq boni Iehowa, o-Nyohmq le, ewoð kitā le.

* 7, 1. 2.

18. koni amekatsōnye amenihĩnii ní amefeo amehā amenyohmqoi le afemo, ní nyefe Iehowa, nye-Nyohmq le, šiši eša!

19. Kədši oke mañ ko miwu ni obq nsra owo ehe ahū, koni ohōle le, kado lema oto ehe tšei le anq ní ofiteame; edšake ameyibii le eko noh obaye, káfloame ofie š. Ani nānq tšo le dši gbomo, ní obq nsra owoq ehe le?

20. Ši tšei ní ole ake ayee ameyibii le keke ofite ni ofiq ofie š, ni oke-fe káwo-gbogbo ke-bole mañ ní oke-wuq ta le ke-yaši beyinq ní ooye enq.

Yitso 21.

Kədši ana moko ní agbele ní ekā nānq ye šikpon ní Iehowa, o-Nyohmq le, hō-hāo ake onō le nq, ni alee moni gbele le.

dšenmādsi babaō, ši bo le ofaṇ noko; ni ooye dšenmādsi babaō nọ, ši bo le, ameyen onọ. 28, 12.

7. Kēdsi ohia hia onyemi ko ye ogbói le eko mli ye ošikpoṇ ni Iehowa, o-Nyohmọ le, ke-hāao le nọ le, kāwadše otšui, ni kāmia odeṇ ye onyemi ohiafo le nọ; 1 Ioh. 3, 17.

8. ši moṇ onine akpo ye enọ, ni ofale boni aasele ye efimo ni efile le nā. Luk. 6, 34. 35.

9. Kwemo ohe ní ahī, ni dšēmọ gbo-nyo ko akaba otšui mli ní okē ake: Afi ní dši kpawo ní dši heyeli-afi le eše etā! ní otū ohie owo onyemi ohiafo le, ni ohāāle noko, ni eblọ etšé Iehowa ewoō, ní etšó eša ehāo.

10. Moṇ hāle, ni kāhā edo ye otšui mli ake ohāle; edšake neke nii ne hewo le Iehowa, o-Nyohmọ le, aadšọ ye onitšumọi fě ke nofēno ní okē onine yataā he le mli.

11. Edšake *ohiafo kpaṇ ye šikpoṇ le nọ; †nohewo ni miwoō kitā ake: Onine akpo ye onyemi ní efile ní edši ohiafo ye ošikpoṇ le nọ le nọ! *Mat. 26, 11. † Ies. 58, 7. Luk. 2, 15. 16.

12. Kēdsi ahō onyemi Hebrinyo lo Hebriyō ahāo le, esumọo afi ekpa, ni afi ní dši kpawo le nọ le onmēle gbe ni eye ehe. 2 Mose 21, 2

13. Ši kēdsi onmēle gbe ni eye ehe le, kāhā ēya ke edē flo,

14. moṇ oke otōi le ke onmāgbēmohē le ke oweinbu le mli nii le eko awole gbe; noni Iehowa, o-Nyohmọ le, ehō-dšọ le eko ohō-hāle.

15. Ni okai ake *bo hū oyatšó nyōṇ ye Mizraim šikpoṇ le nọ, ni Iehowa kpōo, nohewo ni miwoọo neke kitā ne amene gbi ne. *5, 15.

16. Ši kēdsi aaba mli ake eekēo ake: Midšee ohō; edšake esumọo ke owe le, edšake eye dšogbāṇ ye ohō le;

17. no le kọ fiti ni oke-gbu etoi ke-mō šinā, ni etšó otšūlo ke-ya nānọ. Ni nakai noṇṇ ofe oweyō hū.

18. Akawa mihāo ake onmē ehe ní eye ehe, edšake apāfoi enyo nii etšu ehāo afi ekpa ne fě; ni Iehowa, o-Nyohmọ le, aadšọ ye nofēno ní oofe le mli.

19. Otšinai ke otōi *akromobiihī fě ní aafọ le, dšōmọ amenọ ohā Iehowa, o-Nyohmọ le; oke otšinai akromobii le akatšu noko, ni otōi akromobii le hū kaku amēhe tšoi. *2 Mose 13, 2.

20. Iehowa, o-Nyohmọ le, hie oyeame ye da afi, ye heni Iehowa ehala le, bo ke owe le fě. 14, 23.

21. Ni kēdsi kpa ko ye ehe, ni efe akpake, lo efila, lo kpa fōṇ-fě-kpa fōṇ ye ehe le, kāgbele oke-šā afọle ohā Iehowa, o-Nyohmọ le. 3 Mose 22, 20.

22. Ogbói le amli oye ye, *ohe tšee dšio, ohe tšee dšio, tamọ soṇāi lo ofrote. *12, 15. 22.

23. Elá le keke ni okaye, otši ofie ši-kpoṇ tamọ nu. 3 Mose 3, 17. 5 Mose 12, 16. 23.

Yitšo 16.

(16, 1—17. Kwe 2 Mose 23, 14—17; 24, 18—24. 3 Mose 23.)

Ohie ahī Abib nyōṇ le nọ ní oye Hehō ye nọ ohā Iehowa, o-Nyohmọ le, edšake Abib nyōṇ le nọ Iehowa, o-Nyohmọ le, dšieo ke-dše Mizraim *nyōṇ teṇ. *2 Mose 12.

2. Nohewo le ye Hehō ohā Iehowa, o-Nyohmọ le, ni ogbe tōi ke tšinai ye heni Iehowa ehala ní ehā egbei ahī dšei le.

3. Oke māšanii akaye; gbīl kpawo oye akpiti ní dši amanehūlū abolo le, edšake hedšodšōmọ nā odše kpo ke-dše Mizraim šikpoṇ le nọ, koni ohō-kai gbīl ní odše kpo ke-dše Mizraim šikpoṇ le nọ le owala gbīl abo fě.

4. Ni akana māša noko ye ohō ye okpokpai fě mli gbīl kpawo le fě; asan lō ní agbe ye kleṇkleṇ gbīl le nọ gbeke le akahā dše mīšere eko nọ.

5. Kāye Hehō gbīdšūrō le ye omādsi ní Iehowa, o-Nyohmọ le, ke-hāao le eko mli,

6. ake dša ye heni Iehowa, o-Nyohmọ le, ehala ní ehō egbei eto dšei le, dšei ogbe Hehō le ye, gbekenāši, beni hūlū yanyō ši le, beyino ní odše Mizraim le.

7. Ni ohō ní oye ye heni Iehowa, o-Nyohmọ le, ehala le, ni ke dše tšere le, otšó ohe ní oya obūi le amli.

8. Gbīl ekpa oye akpiti, ni gbīl ní dši gbīl kpawo le nọ le akpe kpē wulu ahā

Mla lẹ gbẹdšiano, boni amẹatšdo lẹ, dšomo, boni amẹakẹo ake okodšo kai ofe; *kādše wiemo ni amẹawie šdo lẹ se ni ogba ninedšürö lo
* K. 20.

Ši moni šio etšitši ni eboo osofo no ši ni esúmo Iehowa, o-Nyoe, ye dšei alo kodšolo lẹ toi lẹ, gbe nakai gbomo lẹ, ni odšie mo-ke-dše Israel,

koni man mü lẹ fě anu ni amẹše, ni amẹkaye ametsui nā sane donh. Kẹdši oyaše šikpon ni Iehowa, o-
no lẹ, nõ-hāao lẹ no, ni onh ake ni ohe ši ye dšei, ni *okẹ ake: mantše mahā mihe, tamọ dšeh-
fě ni bole mi lẹ; * 1 Sam. 8, 5. 6.

noni Iehowa, o-Nyomọ lẹ, aahala nonh onh-to mantše. Onyemime i
h moko ohā aye onọ mantše; kánh
h ko ni dšee onyemi lẹ oto onọ
e.

Ši ekahī okponhi pi, ni asan eke e akakū se ke-miya Mizraim ye
oi *ayifale hewo; edšake Iehowa
ake: Nyekakūa nyese nyeyatšda
gbe lẹ no gbikogbiko donh!

* 1 Mañ. 10, 25. 28.

Ni asan *ekahō yei pi, ni etšui le, ni dšietei ke šika hū ekabua
baō ehā ehe. * 1 Mañ. 11, 4.

Ši mon aba mli ake, beni etá
leyeli sēi lẹ no lẹ, ekwe neke mla
enmā eko ke-dše wolo ni ká oso-
vibii lẹ ahie lẹ mli ehā ehe;
ni ahī eden, ni ekane mli ewala
bọ fě, koni ekase Iehowa, e-Nyoe,
gbeyeišemo ke neke mla ne mli
i fě ke akpoi ne fě nyeli, ni efe

koni etšui akawó ehe no fě enye-
lẹ, ni *ekadše kitā lẹ se ni egba
ninedšürö lo abeku, beni afe ni
leyeli gbii lẹ ase atše, lẹ ke ebii,
ael ten. * 5, 32.

Yitšo 18.

foi lẹ ni dši Levibii lẹ ke Levi
mü lẹ fě akaná gbefānnō lo gbo-
ko ye Israelbii lẹ aten; afolei ni

ake la šāa ahā Iehowa lẹ ke egbefānnō lẹ
dši noni ameye. 10, 9. 4 Mose 18, 8-20. 1 Kor. 9, 13.

2. Nohewo lẹ amenān gbefānnō ko ye
amenyemime i lẹ aten; Iehowa dši ame-
gbefānnō, take boni ewoame ši lẹ.

3. Ni ene afe osofoi lẹ agbenā ni dše
man lẹ ke mei ni bašāa afolei lẹ aden,
ke tšina ni dšio, tō ni dšio, anō nine
ke kadāi enyo lẹ ke müsūn-kotoku lẹ
ahā osofo lẹ.

4. Oble ke owein ke omū mli kleñ-
kleñnii ke otōi ahetšoi ni ooku kleñkleñ
lẹ, nõ-hāle.

5. Edšake lẹ Iehowa, o-Nyomọ lẹ,
ehala ye okutsei lẹ fě aten, ni edamọ ši
ni esúmo ye Iehowa gbei amli, lẹ ke
ebihī lẹ dāne.

6. Ni kẹdši Levinyo ko dše omādši
lẹ eko mli, ye Israel mü lẹ fě heni eyato
gbọ ye lẹ, ni edšie eyitšon fě eba ebahī
heni Iehowa ehala lẹ,

7. ni esúmo ye Iehowa, o-Nyomọ
lẹ, gbei amli, tamọ enyemime i Levibii
lẹ fě ni damọ dšei ye Iehowa hie lẹ:

8. amenā amegbenā pepẹpe ameye;
sōro noni enāa ye etšeme i agbošini i ahō-
mọ mli lẹ.

9. Kẹdši oyaše šikpon ni Iehowa, o-
Nyomọ lẹ, nõ-hāao lẹ no lẹ, kākase na-
kai dšehmādši lẹ anihīnii lẹ femo.

10. Akana nyeten moko ni hāa ebinū
lo ebiyō tšóq la mli, alo moni klaā, alo
afāifelọ alo okomfo alo nkūnyāyelo,
3 Mose 18, 21; 19, 26. 31; 20, 27

11. alo kablefilọ, alo moni tšéq sisa, alo
aye, alo moni *biq gbobī anii. * 1 Sam. 28, 11.

12. Edšake Iehowa mihī mofemo ni
feq neke nii ne, ni neke nihīnii ne nonh
hewo Iehowa, o-Nyomọ lẹ, fieame ye
ohie ne.

13. Okẹ ohe akpete Iehowa, o-Nyomọ
lẹ, keke he gbāgbāli. 1 Mose 6, 9. Lal. 18, 2.

14. Edšake neke dšehmādši ne ni oya-
fāame lẹ, amēbo me ni klaā ke nkū-
nyāyelọi atoi; ši bo lẹ, Iehowa, o-Nyo-
mọ lẹ, ekplēcho ni ofe nakai.

15. Iehowa, o-Nyomọ lẹ, bate
gbalo ko ni tamomi ši ye nyeten
ke-dše onyemime i lẹ aten ahāo; lẹ
toi nyēboa. 4 Mose 12, 6—8. loh. 1, 45; 6, 14.
Bof. 2, 22; 7, 57. Heb. 12, 24.

18. ni kodšoloi lẹ atao mli fitšofitšo, ni na, kẹdši odasefonyo lẹ dši amale odasefonyo, ni eye enyemi he amale odase lẹ,

19. no lẹ nyefeale tamọ boni kùlẹ esusu akẹ afe enyemi lẹ; ni nyedšie mofòh lẹ kẹ-dše nyeten.

20. Ni mei ni efe lẹ anu ní amẹše gbeyei, ni amẹkafe neke efòh nẹ eko yẹ nyeten doh.

21. Ni ohĩnmei akana mobọ: *akẹ wala ato wala nādšiañ, hĩnmei yẹ hĩnmei nādšiañ, nyānyòh yẹ nyānyòh nādšiañ, nine yẹ nine nādšiañ, nane yẹ nane nādšiañ.

* 2 Mose 21, 23—25.

Yitso 20.

Kẹdši òya ní okẹ ohenyełoi ayawu ta, ni ona okpoñoi kẹ filii kẹ mañ ní yi fá fẹo lẹ, káseame gbeyei, edšakẹ Iehowa, o-Nyohmọ lẹ, ní dšieo kẹ-dše Mizraim šikpoñ lẹ nọ lẹ, kẹo yẹ.

2. Ni aba mli akẹ, kẹdši nyenina ta lẹ, osofo lẹ atši abenke ni eke mañ le awie,

3. ni ekẹame akẹ: Bo toi, Israel! Nyenina ta ñmẹnẹ, ni nyekẹ nyehenyełoi lẹ bawu; nyetšui akafāa, nyekašea gbeyei, ni nyehe akakpokpoa ni nyekahāa ñmiñmi mĩmòanye yẹ amẹhĩe;

4. edšakẹ Iehowa, nye-Nyohmọ lẹ, dši moni kenye yañ ní ekẹ nyehenyełoi lẹ ayawu ahānye, ni ekẹ-herenye.

5. Ni *nokwełoi lẹ akẹ mei lẹ akẹ: Moni emā tšũ hē ní egbleko nā lẹ, hā ní ekũ esẹ kẹ-ya ewe, koni ekayagbo yẹ ta lẹ mli ni mokroko mĩbagble nā!

* 16, 18.

6. Ni moni efe weintrom ni enáko ebđi *emli yibii yeli lẹ, hā ní ekũ esẹ kẹ-ya ewe, koni ekayagbo yẹ ta lẹ mli ni mokroko babđi emli yibii lẹ yeli.

* 28, 30. 3 Mose 19, 24. 25.

7. Ni moni etšẹ yò he bā ní *enáko ehđle lẹ, hā ní ekũ esẹ kẹ-ya ewe, koni ekayagbo yẹ ta lẹ mli ni mokroko mĩbahđ yò lẹ.

* 24, 5.

8. Asañ nokwełoi lẹ akẹ mei lẹ akẹ: *Moni šeo gbeyei ni etšui fāa lẹ, hā ní ekũ esẹ kẹ-ya ewe, koni ekahā enyemi-me lẹ atšui mĩfā tamọ lẹ noñh. *Kods. 7, 8.

9. Ni aba mli akẹ, kẹ nokwełoi lẹ ke mañ lẹ ewie egbe nā lẹ, ameto tatšemei ní atère ta lẹ.

10. Kẹdši oyanina mañ ko ní okẹle bawu lẹ, no lẹ okẹle awie *hedšole wiemo.

* 4 Mose 21, 21. 22.

11. Ni kẹdši ehāo hedšole hetò ni egbleo lẹ, no lẹ aba mli akẹ mei fě ní yọ mañ lẹ mli lẹ atšu onia ahāo ni amesúmọo.

12. Ši kẹdši ekeo yeh hedšole sane, šimoñ ekeo bawu lẹ, no lẹ wo ehe ká.

13. Ni kẹ Iehowa, o-Nyohmọ lẹ, dšiele wo odeñ lẹ, okẹ klante agbe emli hĩ lẹ fě.

4 Mose 31, 7. 17.

14. Ši yei lẹ kẹ gbekėbii lẹ kẹ šia koloi lẹ kẹ nii fě ní yọ mã leñ lẹ, emli nomnii lẹ fě oha ohā ohe, ni oye ohenyełoi lẹ anomnii ní Iehowa, o-Nyohmọ lẹ, nh-hāo lẹ.

15. Nakai ofe mādši fě ní kẹo toñ dšekẹ pĩ, ní dšee neke dšehmādši ne eko lẹ.

16. Ši neke mādši nẹ ní Iehowa, o-Nyohmọ lẹ, ehđ-hāo akẹ onđ lẹ amādši lẹ, *kahā nokonoko ní mũọ hĩe mĩkā yẹ mli;

* Ios. 10, 40.

17. Ši moni femọame musu: *Hitbii lẹ kẹ Amorpii lẹ kẹ Kanaanpii lẹ kẹ Perezpii lẹ kẹ Hivpii lẹ kẹ Iebuspí lẹ, tamọ boni Iehowa, o-Nyohmọ lẹ, ewođ kitā lẹ.

* 7, 1. 2.

18. koni amekatsđonye amenihĩnii ní amefeọ amehā amenyohmọi lẹ afemo, ní nyefe Iehowa, nye-Nyohmọ lẹ, šiši eša!

19. Kẹdši okẹ mañ ko mĩwu ni obọ nsra owo ehe ahũ, koni ohđle lẹ, kādo lema oto ehe tšei lẹ anọ ni ofiteame; edšakẹ ameyibii lẹ eko noñh obaye, káfloame ofie ší. Aní nāno tšo lẹ dši gbo-mo, ní obọ nsra owoọ ehe lẹ?

20. Ši tšei ní ole akẹ ayee ameyibii lẹ kẹkẹ ofite ni ofiọ ofie ší, ni okẹ-fe kāwo-gbogbo kẹ-bole mañ ní okẹ-wuọ ta lẹ kẹ-yaši beyino ní ooye enọ.

Yitso 21.

Kẹdši ana moko ní agbele ní ekā nāno yẹ šikpoñ ní Iehowa, o-Nyohmọ lẹ, nh-hāo akẹ onđ lẹ nọ, ni alee moni gbele lẹ,

4. Kẹd̄ši ona onyemi ted̄ši lo et̄sina n̄i egbē š̄i yē gbeteñ lē, k̄āt̄šō ob̄iē oto af̄ā; š̄i mon̄ d̄ša ofata ehe n̄i nyewó en̄o ekon̄.

5. Yō akawo nū atade, ni nū hū akawo yō atade, ed̄šakē Iehowa, o-Nyonm̄o lē, mih̄i moni feo nakai.

6. Kẹd̄ši ona lofiōt̄šū yē gbeteñ yē t̄so n̄o alo yē š̄ikpon̄, ni bii lo wōd̄ši yē mli, ni nye lē bu bii lē lo wōd̄ši lē an̄o lē, k̄āmō nye lē kē bii lē fē;

7. š̄i *nmēm̄o nye lē he, ni omōm̄o bii lē, koni ah̄i ah̄o ni ogb̄i at̄šē.

* 3 Mose 22, 28.

8. Kẹd̄ši om̄ā t̄šū hē lē, fo af̄ābañ okē-bole ot̄šū lē yiteñ, koni moko akad̄šē d̄šēi ebagbē š̄i n̄i lá ko yi sō m̄iba oš̄ia lē n̄o.

9. K̄áfutu nibii s̄r̄otoi en̄yo od̄ū yē *oweintrom mli, koni akad̄šō nibii n̄i od̄ū lē kē oweintrom lē mli nib̄an̄i lē fē n̄o ah̄ā hekron̄kron̄ lē. * 3 Mose 19, 19.

10. Okē t̄sina kē ted̄ši akahū š̄ikome.

11. K̄āwo as̄āsā atade, k̄untū kē klala š̄ikome.

3 Mose 19, 19.

12. Fem̄o am̄anyāi owo omama n̄i oha lē kod̄ši ed̄fē lē fē.

4 Mose 15, 28.

13. Kẹd̄ši moko n̄ō yō ni ete en̄ō, ni ehe t̄šēlē,

14. ni ef̄o h̄iegbed̄ši as̄ād̄ši ef̄ie en̄o ekē-f̄ite egbei ni ekē: Min̄ō neke yō ne, š̄i beni mibēnkele lē, minaale oblayō lē,

15. no lē oblayō lē t̄šē kē enye lē an̄ō yō lē oblayō he okadi lē ni amēke-ya mā leñ onukpai lē ah̄ie yē agbó lē nā,

16. ni oblayō lē t̄šē lē akē onukpai lē akē: Mike mibiyō lē h̄ā neke nū ne gbl̄ā, ni ehe et̄šēlē.

17. ni na, ef̄o h̄iegbed̄ši as̄ād̄ši ef̄ie en̄o, ekē: Minaa obiyō lē oblayō, t̄šēbele mibiyō lē oblayō he okadi ne! Ni amēn̄ō mama lē amēlē š̄i yē mā leñ onukpai lē ah̄ie.

18. Ni nakai mā leñ onukpai lē an̄ō nū lē ni amēgb̄la etoi,

19. ni amēhele *df̄iet̄ei š̄ekeli oha, ni amēn̄ō-h̄ā oblayō lē t̄šē lē, ed̄šakē ef̄ite Israel oblayō f̄oro gb̄ei; ni yō lē afe en̄ā, eb̄e hegbe akē ef̄ieolē gb̄ikogb̄iko. * K. 29.

20. Š̄i kẹd̄ši sane ne yē mli akē anaa yō lē oblayō lē,

21. no lē amēkpla yō lē kē-ba et̄šē agbó nā, ni em̄ā lē mli h̄i lē at̄fiale t̄ei n̄i egbo; ed̄šakē efe *h̄iegbed̄šian̄i yē Israel, akē-n̄i eb̄o ad̄famañ yē et̄šē we lē; ni nyed̄šie mofōñ lē kē-d̄šē nyeteñ.

* 1 Mose 34, 7.

22. Kẹd̄ši ana nū ko n̄i ekē *yō ko n̄i d̄ši moko n̄ā k̄ā š̄i lē, no lē ameyi en̄yo lē fē amegboi, nū lē n̄i kē yō lē k̄ā š̄i lē kē yō lē fē; ni od̄šie mofōñ lē kē-d̄šē Israel.

* 3 Mose 20, 10.

23. Kẹd̄ši at̄šē oblayō f̄oro ko he b̄ā ah̄ā nū ko, ni nū kroko nale yē mañ, ni ekele wō lē,

24. no lē nyekplaā ameyi en̄yo lē fē kē-yaā nakai mañ lē agbó nā, ni nyet̄fiaame t̄ei n̄i amegboi: yō lē, ed̄šakē eb̄oo, t̄šē mañ eyō, kē nū lē, ed̄šakē ef̄ite enanyo n̄ā; ni nyed̄šie mofōñ lē kē-d̄šē nyeteñ.

25. Š̄i kẹd̄ši n̄ā mli nū lē na oblayō n̄i at̄šē ehe b̄ā lē yē, ni nū lē mōlē ni ekele wō lē, no lē nū lē n̄i kele wō lē keke agbo;

26. š̄i oblayō lē. k̄afele noko, ef̄eko eša ko n̄i sa gb̄ele; ed̄šakē tam̄o boni moko teo š̄i yē enanyo n̄o ni egbeole lē, nakai non̄n̄ d̄ši neke sane ne;

27. ed̄šakē n̄ā mli enale yē, ni oblayō n̄i at̄šē ehe b̄ā lē bo, š̄i moko bē d̄šēi n̄i aaherele.

28. Kẹd̄ši nū ko na oblayō f̄oro ko n̄i moko et̄šeko ehe b̄ā. ni emōlē ni ekele wō, ni anaame lē,

29. no lē *nū n̄i kele wō lē ah̄ā oblayō lē t̄šē df̄iet̄ei š̄ekeli nyon̄mai-en̄um̄o, ni et̄šō en̄ā, ed̄šakē ef̄itele, ni eb̄e hegbe akē ef̄ieolē gb̄ikogb̄iko. * 2 Mose 22, 16.

30. Nū ko akan̄ō et̄šē n̄ā n̄i ekē-m̄iwo et̄šē h̄ie mama n̄o.

3 Mose 18, 8.

Yit̄so 23.

Moni gb̄ēii amli wui ed̄f̄ara lo asale, akaba Iehowa gwabō lē mli.

2. Ad̄famañbi akaba Iehowa gwabō lē mli; eyin̄ob̄ii n̄i d̄ši nyon̄ma tete akaba Iehowa gwabō lē mli.

3. Amonnyo lo Moabnyo akaba Iehowa gwabō lē mli; ameyin̄ob̄ii n̄i d̄ši

7. Kẹd̄ši ana moko ni *ed̄su enyemi-meī Israelbii lẹ ateh̄ moko ni ẹyele nyón lo ehòlẹ lẹ, no lẹ agbe nakai d̄şulo lẹ; ni nyed̄sie mofón lẹ ke-d̄şe nyeten̄.

* 2 Mose 21, 16.

8. Kwemo ohe ní ah̄l yẹ kpiti hela lẹ hewo, koni of̄f̄eh̄ nọ, ni ofe boni *osofoi ní d̄ši Levibii lẹ aat̄şónye lẹ pep̄epe; nyed̄f̄eh̄a nọ ní nyefea boni miwoame kitā lẹ pep̄epe. * 3 Mose 13; 14, 2.

9. Kaimo noni Iehowa, o-Nyónmo lẹ, fe Miriam yẹ gbe lẹ nọ, beni nyed̄şe Mizraim nyebaā lẹ. 4 Mose 12, 10—15.

10. Kẹd̄ši on̄o noko ofa onanyo lẹ, k̄abote et̄şūh̄ ni oyahe awaba yẹ eden̄;

11. damo kpo nọ, ni moni on̄o nii lẹ ofale lẹ an̄o awaba lẹ ke-d̄şe kpo aba-h̄ao yẹ kpo lẹ nọ.

12. Ši ké oh̄l̄afo d̄şile lẹ, k̄awo yẹ ewaba lẹ nọ;

13. ke *h̄ul̄ū yanyō šī lẹ, oke ewaba lẹ akū se ah̄alẹ, koni ewo ehebo lẹ ke-wo ni ed̄şo, ni no aat̄şō d̄şale ah̄ao yẹ Iehowa, o-Nyónmo lẹ, h̄ie. * 2 Mose 22, 28.

14. *K̄awa ap̄afonyo oh̄l̄afo ní ef̄ile lẹ yi, onyemimeī lẹ ateh̄ moko ni d̄şio, ogboi ni yọ oşikpon̄ lẹ nọ yẹ ogbói lẹ amli lẹ eko ni d̄şio. * 3 Mose 19, 13.

15. Wole nyōmo yẹ egb̄i lẹ nọ non̄h̄, ni okah̄a h̄ul̄ū m̄inyō šī yẹ nọ; ed̄şake oh̄l̄afo d̄şile ni no non̄h̄ eb̄oleo; koni ekab̄lo et̄şé Iehowa ewoō ní et̄şō eša eh̄ao.

16. Akagbe t̄şemeī yẹ bii ahewo, ni bii h̄ū, akagbeame yẹ am̄et̄şemeī ahewo; mof̄emo lẹ, l̄ed̄ic̄nt̄şe ehe eša hewo agbele. 2 Mañ. 14, 6. Ezek. 18, 19, 20.

17. K̄at̄şō gb̄o lo awusā sane h̄ie obu šī; ni k̄ahe okūl̄afo hebo awaba. 2 Mose 22, 21, 22.

18. Ni *okai ake oyat̄şō nyón yẹ Mizraim, ni Iehowa, o-Nyónmo lẹ, kp̄oo ke-d̄şe d̄şei; nohewo ni miwooo kitā, koni ofe ene ne. * 16, 12.

19. Kẹd̄ši ōkpa on̄mōši nii ni oh̄ie kpa d̄şat̄şu kome nọ yẹ nm̄o len̄ lẹ, k̄akū ose oyawó; ah̄l šī ah̄a gb̄o ke awusā ke okūl̄afo, koni Iehowa, o-Nyónmo lẹ, ad̄şo yẹ onine n̄a nit̄şum̄oi f̄e mli. 3 Mose 19, 9, 10.

20. Ke ōt̄še om̄ut̄şei ayibii lẹ, k̄akū ose oyakpa nid̄ši lẹ an̄o doh̄h̄; ah̄l šī ah̄a gb̄o ke awusā ke okūl̄afo.

21. Ke ōt̄še owēntrom mli yibii lẹ, k̄ayaye kp̄ekpeo yẹ mli doh̄h̄; ah̄l šī ah̄a gb̄o ke awusā ke okūl̄afo.

22. Ni okai ake oyat̄şō nyón yẹ Mizraim; nohewo ni miwooo kitā, ni ofe ene ne.

Yit̄so 25.

Kẹd̄ši meikomeī m̄ibé, ni am̄eba koni akod̄šo am̄eten̄ lẹ, no lẹ moni yeo bem lẹ abule bem, ni moni yeo f̄o lẹ abule f̄o.

2. Ni aba mli ake, kẹd̄ši moni eye f̄o lẹ sa yī lẹ, kod̄şolo lẹ ah̄a abule šī, ni ayile yẹ eh̄ie yẹ ef̄on̄ ní efe lẹ n̄a.

3. Kp̄ai *nyon̄mai-ed̄şe eyile, ekah̄a eteke nọ, šī ké ayile kp̄ai p̄i ke-teke no nọ lẹ, no lẹ onyemi lẹ h̄ie aafie šī yẹ oh̄ie. * 2 Kor. 11, 24.

4. *K̄awo t̄şina ní gb̄leo able lẹ n̄abu kotoku. * 1 Kor. 9, 9. 1 Tim. 5, 16.

5. Kẹd̄ši nyemimeī h̄i šī yẹ hekome, ni am̄eten̄ mokome gb̄o ni eb̄e binū lẹ, moni egbo lẹ n̄a lẹ akayagb̄a mokp̄on̄ ko yẹ hekroko, ewū nyeminū lẹ an̄ole afe en̄a, ni efe wūnyemi fem̄onii lẹ eh̄alẹ. Rut 4, 5. Mat. 22, 24.

6. Ni aba mli ake krom̄obinū ní yō lẹ aaf̄o lẹ aye enyeminū ni egbo lẹ n̄a-d̄şian̄, koni egbei akalād̄şe yẹ Israel.

7. Ši kẹd̄ši nū lẹ sum̄oo ake en̄o enyeminū lẹ n̄a lẹ, no lẹ enyeminū lẹ n̄a lẹ aya mañ agb̄o lẹ n̄a yẹ onukpai lẹ an̄o ni ek̄e: Miwū nyeminū lẹ ekpl̄ē ake eet̄e gb̄ei šī eh̄a enyemi lẹ yẹ Israel; esum̄oo ake efe wūnyemi fem̄onii lẹ eh̄ami.

8. Ni eman̄ onukpai lẹ at̄şele ni am̄ewie am̄et̄şole; ni ké em̄a nọ m̄f̄ ek̄e ake: Misum̄oo ake mañole lẹ,

9. no lẹ enyemi lẹ n̄a lẹ at̄şi ab̄en̄kele yẹ onukpai lẹ ah̄le, ni ed̄sie etokota ke-d̄şe enane, ni et̄şe lad̄şo ef̄ie eh̄ie, ni ek̄e ake: Neke afe nū ní sum̄oo ake es̄a enyemi we lẹ.

10. Ni egbei ní awole yẹ Israel d̄şi: Moni ad̄sie etokota we.

11. Kẹd̄ši nū ke enanyo nū m̄in̄o, ni am̄eten̄ mokome n̄a t̄şi ben̄ke ni ebaşō ewū ke-d̄şe moni yīole lẹ den̄, ni ekpa enine mli ni em̄o enūhe lẹ.

12. no lẹ ofo yō lẹ nine, enii akaf̄eo m̄ob̄o.

Iehowa hũ egba mli ekẽo ñmẽne
ake ledientše emañ dšio, take
oõ šì le, koni oye ekitãì le fẽ nõ,
ebã *okwõ godšõ fẽ dšẽnmãdši
le le ye †yidšiemõ ke gbei ke
am mli, ní otšõ Iehowa, o-Nyo-
mañ kronkron, take boni ekẽ le.

* 28, 1. † 4, 6.

Yitso 27.

ose ke Israel onukpai le kpã wo
oiiañ akẽ: Kitãì fẽ ní miwoõnye
gbì ne le, nyeyea nõ.

i aba mli ye gbì nõ ní nyeafo
ke-ya šikpon ní Iehowa, o-Nyo-
hõ-hãao le nõ, akẽ ohole tei
mãmõ šì, ní oke kãlõ amã he.

i kẽ ofo fã le, oñmã neke mla ne
le fẽ ye amẽõ, dãni oya šikpon
wa, o-Nyohmõ le, hõ-hãao le nõ,
ni fuõ ke wõ boõ ye nõ le, take
Iehowa, otšẽmei le a-Nyohmõ le.
le.

ohewõ le aba mli akẽ. kẽ nyefo
le, nyehole neke tei ní miwoõnye
ñmẽne gbì ne nyemãmõ šì ye
nõ le nõ, ní nyeke kãlõ amã he.

omã afõlešãlate ye dšei ohã Ie-
-Nyohmõ le, *te-afõlešãlate; kãwó
ye amẽõ.

* 2 Mose 20, 28.

ei mudši oke-mã Iehowa. o-Nyo-
afõlešãlate le, ní ošã šã-afõlei
ohã Iehowa, o-Nyohmõ le.

ošã šidã-afõlei ní oye ye dšei,
ašẽ ohe ye Iehowa, a-Nyohmõ
le.

* 12, 7.

oñmã neke mla ne wiemõì le
ei le anõ ní adše šì fañh.

i Mose ke osofoi ní dši Levibii
šõ Israel mũ le fẽ akẽ: Nyefea
nyeboa toi, Israel! *Ñmẽne gbì
Iehowa, o-Nyohmõ le. mañ. * 26, 18, 19.

ohewõ le bo Iehowa, o-Nyohmõ
toi, ní oye ekitãì ke ekpõì ní
ñmẽne gbì ne le anõ.

nakai gbì le noñh le Mose wo
kitã akẽ:

nyefo Iordan le, mei ní adamõ
goñ le nõ ní amedšõ mañ le

ne: Simeon, Levi, Iuda, Isakar, Iosef
ke Benjamin.

11, 29.

13. Ni menẽmei hũ adamõ Ebal goñ
le nõ ní amelomõ: Ruben, Gad, Ašer,
Zebulon, Dan ke Naftali.

14. Ni Levibii le awie ní amẽke gbẽ
wãle akẽ Israelbii le fẽ akẽ:

15. Alomõ moni feõ *amãgã lo siemonõ
ko ní dši Iehowa nihĩnii ke ñãlõ nine
nã nitšumõ ní eke-mãa šì ye nifĩfañ le!
Ni mañ mũ le fẽ ahere nõ akẽ: Amen.

* 2 Mose 20, 28; 34, 17.

16. Alomõ moni dšẽõ etšẽ lo enye le!
Ni mañ mũ le fẽ akẽ: Amen. 2 Mose 21, 17.

17. Alomõ moni tšio enanyo hũsũ ke-yaã
se! Ni mañ mũ le fẽ akẽ: Amen. 19, 14.

18. Alomõ moni hãa filafõ dũõ gbẽ!
Ni mañ mũ le fẽ akẽ: Amen. 3 Mose 19, 14.

19. Alomõ moni tšõõ gbõ ke awusã ke
okũlafo sane hĩe buõ šì! Ni mañ mũ le
fẽ akẽ: Amen.

2 Mose 22, 21.

20. Alomõ moni ke etšẽ ñã woõ, edšake
ewo etšẽ hĩe mama nõ! Ni mañ mũ le
fẽ akẽ: Amen.

3 Mose 18, 8.

21. Alomõ moni ke kolo-fẽ-kolo woõ! Ni
mañ mũ le fẽ akẽ: Amen. 2 Mose 22, 19.

22. Alomõ moni ke enyemiyõ ní dši
etšebi lo enyebi woõ! Ni mañ mũ le fẽ
akẽ: Amen.

3 Mose 18, 9, 11.

23. Alomõ moni ke esãiyõ (ní dši enã
nye) woõ! Ni mañ mũ le fẽ akẽ: Amen.

3 Mose 18, 15, 17.

24. Alomõ moni luõ enanyo nõ ye tẽmõ
mli! Ni mañ mũ le fẽ akẽ: Amen.

4 Mose 35, 30.

25. Alomõ moni heõ nyõñnii, koni egbe
moko ní efeko noko! Ni mañ mũ le fẽ
akẽ: Amen.

16, 19. 2 Mose 23, 8.

26. Alomõ moni hãã neke mla ne mli
wiemõì le adamõ šì ní eye nõ! Ni mañ
mũ le fẽ akẽ: Amen.

Gal. 3, 10.

Yitso 28.

(Kwõ 3 Mose 26.)

Ni aaba mli akẽ, kẽdši oobo Iehowa,
o-Nyohmõ le, gbẽ toi pepẽpẽ, ní oodšẽh
nõ ní oye ekitãì fẽ ní miwoõ ñmẽne
ne nõ le, nõ le Iehowa, o-Nyohmõ le,
aawó onõ godšõ fẽ šikpon le nõ dšẽh-
mãdši fẽ,

28, 19.

aahō otōi ahā ohenyeloi, ni onān moko ahereo.

32. Aahō obihī ke obiyei ahā mañ kroko, ni oona ke ohīhmei, ni ohīhmei aaiu ke amegbekwemo dā dšenamo, ši onyēñ noko ofe.

33. Ošikpon nō *nibānii ke onitšumō-nii fē hū, mañ ni ole aaye, ni nyōñ sōññ keke aaye ni aafifiao ši dāñe.

*Kods. 6, 3.

34. Ni ohīenānōnii ni oona le sōññ aawoō sēke.

35. Iehowa aahā asānei ni dšraā ni anyēñ atša ahāo atšērē onakutšei ke ofūodši ahe, ke-dše onaneši āhū ke-yaši oyiteñ pampam.

36. Iehowa aakplao ke omantšē ni oohō-to onō le ke-ate mañ ni bo lo otšemei le lee le mli, ni *dsei oyasūmō nyohmōi krokomei, tšei ke tei, ye.

*4, 28.

37. Ni ootšō *nākpenō ko, abebūnō ke kpā-lamonō ye mādši fē ni Iehowa aakplao ke-ate amēñō le atēñ.

*1 Mañ. 9, 7.

38. Nidūmonii *babaō oke-ate hmō mli, ši fiō pē ookpa ke-ba; edšake balabii aaye.

*Ier 12, 13. Mika 6, 15.

39. Oofe weintromi ni oohū mli, ši onuh wein le eko ni otšēñ yibii le hū eko, edšake gōgōmii aaye.

40. Oonā mūtšei ye okpokpai le fē nō, ši okpañ mū le eko; edšake omūtšei le ayibii aakpla.

41. Oofō bihī ke biyei, ši dšee onii ni; edšake aahōame nom.

42. Otukpei aafite otšei ke ošikpon le nō nibānii fē.

43. Gbō ni keo yō le aahī kwō he godšō fēo, ši bo le šibā he ookā.

44. Le le eēñō eni efao, ši bo le onān noko ofale; le le eetšō yitšō, ši bo le ootšō lei.

K 12, 18.

45. Ni neke lōmōi ne fē aaba onō, ni amēnyie oē ni amēaninao ke-yaši beyino ni ohle aakpātā, edšake oboo Iehowa, o-Nyohmō le, gbē toi, ni oye ekitāi ke ekpoi ni ewoō le nō.

46. Ni amēatšō okadi ke nākpenō ye bo ke osešibii le ahe ke-ate nāñō,

47. edšake oke mīšē ke tšuidšūrō sū-mō Iehowa, o-Nyohmō le, ye nii ni onā babaō le hewō.

48. Nohewō le ohenyeloi ni Iehowa aatšū abafie onō le, oosūmoame ye hōmō ke kūmai ke yayainyiemō ke nibii fē he ohlayeli mli, ni eēñō dade apā ewo okuē, ke-yaši beyino ni eekpātā ohle.

49. Iehowa aatē dšēñmañ ko ši *awoō ke-adšē šōññ, ke-adšē šikpon nāgbēhei le, tamō okropōñ flikio le, mañ ko ni tonuu amewiemō,

*Ier. 5, 15 †Ier. 33, 19.

50. mañ ni hie wa, ni amehie efiee onukpa hieañ, ni gbekē hū amēnaale mōbō;

Dan. 8, 23. Yāfō 5, 12.

51. ni eeye okoloi abii ke ošikpon nō nibānii le ke-yaši beyino ni oofite; edšake efēñ able lo wein lo mū lo otšinabii lo otōbii le eko ehāñō, ke-yaši beyino ni eekpātā ohle kwrā.

52. Ni amēasā oyi ye omādši fiā mli ke-yaši beyino ni ogbogboi groññi ni wa, ni onōō ohle ofōō nō le, aaba ši ye ošikpon le fē nō; ni amēasā oyi ye omādši le fiā mli ye ošikpon ni Iehowa, o-Nyohmō le, nō-hāao le fē nō.

53. Ni ooye bodientšē *omūsūñbii, obihī ke obiyei ni Iehowa, o-Nyohmō le, ehāo le alō, ye yisāmō le ke fimō ni ohenyeloi le aahā aflo le mli.

*2 Mañ. 6, 28. 29 Yāfō 2, 20; 4, 10.

54. Nū ni he dšō ni ekpaā niañ ye nyeteñ le, ehle aadō awo enyemi ke ehā ni kāa ese ke ebihī le atēñ moni efe ehāle le,

55. āhū po ni ehāñ ameteñ moko ebii ni eyē le alō le eko; edšake yisāmō le ke fimō ni ohenyeloi le aahā aflo ye omādši le fē mli le hewō le nokonoko efēñ hāñō.

56. Yō ni he dšō ni ekpaā niañ ye nyeteñ, ni ekako pēñ ake eēñō enane emā šikpon ye ensrōntī ke ehenōmō dšēñ ni eyō le hewō le, ehle aadō awo ewū ni ekāa ese ke ebinū ke ebiyō le,

57. ke efomōnii ni dšē enādši atēñ ke ebii ni efō le; edšake eeyeame nīgī ye fī ni nofēno efile le hewō, ye yisāmō le ke fimō ni ohenyeloi le aahā aflo ye omādši le amli le hewō.

58. Kēdši okwee ni ahī, ni oye neke mla ne wiemōi fē ni ahmā ye neke wo-lo ne mli le nō, ni oše neke gbei ni yō

ámene gbí nẹ kẹ moni bẹ wọten yẹ bie ámene gbí nẹ lẹ fẹ.

15. Edsake nyele boni wohi Mizraim šikpon lẹ nọ wohā, kẹ boni wotšó dšeh-mādši ní nyetšó ameten kẹ-ba lẹ amlí wohā,

16. ni nyena amenihini kẹ amemāgai ní akẹ tsei kẹ tei kẹ dfietei kẹ šika fe ní yọ ameten lẹ:

17. koni nū ko lo yō ko lo weku ko lo akutšo ko akahi nyeten, ní etšui mī-kpale kẹ-midše Iehowa, wọ-Nyohmọ lẹ, he ámene gbí nẹ, ní ete ní eyasumo nakai dšehmādši lẹ anyohmọ lẹ, ni *tšošifā ko ní woq kolikọ kẹ ebọ akahi nyeten. * Heb. 12, 15.

18. Ni ebaba mli akẹ, kẹ enu neke kitā nẹ wiemọ lẹ, ní ehā ehe tšui, ekẹ: Minyie mitšui wadšemo mli mon, kẹle mihe badšomi; ní abafite moni etọ kpotọ lẹ kẹ moni kūmai yeọle lẹ fẹ šikome!

19. Iehowa enō-fahle, ši mon Iehowa mlifū kẹ ewunāyeli aadše lasū awo nakai mo lẹ, ni *lōmọ-fē-lōmọ ní ahmā yẹ neke wolo nẹ mli lẹ aabua eyiten; ni Iehowa aagbe egbei kẹ-adše nwei šiši; * 28, 15—68.

20. ni Iehowa aadšiele yẹ Israel akutšei lẹ fẹ mli ato ahā efōn, yẹ neke kpānmọ nẹ ní ahmā yẹ neke mlawolo nẹ mli lẹ he lōmọ lẹ fẹ nā.

21. Ni yingbii ní baba lẹ aagba he sane, — nyebii ní aate ši yẹ nyese lẹ, kẹ mokpōn ní aadše manse šonhāba lẹ, kẹ amena neke šikpon nẹ haomọ lẹ kẹ ehelai ní Iehowa ehā eba enọ lẹ,

22. kẹ boni akẹ swọ kẹ nō ešā ešikpon lẹ fẹ, ni adūū nii yẹ nọ, ni ebaa nii hā, ni dšei ko ekwēš yẹ nọ, tamọ *Sodom kẹ Gomora, Adāma kẹ Zeboim ní Iehowa butu yẹ emlifū kẹ emlila nā lẹ butamọ lẹ: * 1 Mose 19, 24. Hoa. 11, 8.

23. kẹkẹ lẹ dšehmādši lẹ fẹ aakẹ: Mēba ai Iehowa fe šikpon nẹ neke? Mē mlila kẹ mlifū babaō dši enẹ?

24. Ni mei aakẹ: Edsake amekwa Iehowa, ametšemei a-Nyohmọ lẹ, kpānmọ ai ekẹamọ kpān, beni edšieame kẹ-dšẹ Mizraim šikpon lẹ nọ lẹ,

25. ni ameyin amete ni ameyasumo nyohmọi krokomei ni amedšāame, nyohmọi ní amele nī enō-hākoame hū.

26. Nohewọ ní Iehowa mli wo neke šikpon nẹ la, ni ekẹ lōmọ fẹ ní ahmā yẹ neke wolo nẹ mli lẹ ba ameno lẹ;

27. ni Iehowa fāame kẹ-dšẹ amēšikpon lẹ nọ yẹ mlifū kẹ mlila kẹ grimọ babaō nā, ni ešereame efie šikpon kroko nọ, take boni yọ ámene gbí nẹ.

28. *Nii ní anō-tē lẹ Iehowa, wọ-Nyohmọ lẹ, nō ni; ši †nii ní adšie kpo lẹ dši wọkẹ wọbii anō kẹ-yaā nānọ, beni afe ní woye neke mla nẹ mli wiemọ lẹ fẹ kwa nọ. * 32, 34. † Lal. 147, 12, 20.

Yitso 30.

Ni aaba mli akẹ, kẹdši neke nibii nẹ fẹ eba onọ, dšomọ lẹ kẹ lōmọ lẹ *ní minō-fie ohie lẹ, ni ookaiame yẹ dšehmādši fẹ ní Iehowa, o-Nyohmọ lẹ, efieo kẹ-te ameten lẹ aten, * YL 22.

2. ni *ookū ose kẹ-aba Iehowa, o-Nyohmọ lẹ, nō, ni oobo egbē toi, tamọ boni miwoqo kitā ámene gbí nẹ, bo kẹ obii lẹ, kẹ otšui mū lẹ fẹ kẹ osusuma mū lẹ fẹ lẹ, * 3 Mose 22, 40.

3. no lẹ Iehowa, o-Nyohmọ lẹ, *aahā okū ose kẹ-dšẹ onomnō lẹ mli ni emū-sūn aatšōle yẹ ohe, ni esā †eebua onā kẹ-adše mādši fẹ ní Iehowa, o-Nyohmọ lẹ, egbeo efā ameten lẹ mli. * Ier. 29, 14. Amos 9, 14. † Ier. 32, 27.

4. Kẹdši omei ní ašere afie lẹ eko yadše nwei nāgbēhe tete lẹ, dšei tō Iehowa, o-Nyohmọ lẹ, aabua onā kẹ-adše, ni eehōo kẹ-dšẹ dšei kẹ-ba.

5. Ni Iehowa, o-Nyohmọ lẹ, kẹo aaba šikpon ní otšemei lẹ hī nọ lẹ nọ ekon, ni oohi nọ, ni eefeo edšūrō ni eehā oyi afā fẹ otšemei lẹ.

6. Ni Iehowa, o-Nyohmọ lẹ, *aafō otšui kẹ osešibii lẹ atšui ketia, beni afe ní osumo Iehowa, o-Nyohmọ lẹ, kẹ otšui mū lẹ fẹ kẹ osusuma mū lẹ fẹ, koni oyi anā wala. * 10, 18. Ier. 4, 4.

Ezek. 11, 19. Rom. 2, 29. Kol. 2, 11.

7. Ni Iehowa, o-Nyohmọ lẹ, aahō neke lōmọ nẹ fẹ afie ohenyelọi kẹ ohetšelọi ní waāo yi lẹ anọ.

amehe nā, koni amenu, ni amekase,
eše Iehowa, nye-Nyommo le, gbe-
ni amedfēh nō ni ameye neke mla
ni wiemoi le fē nō,

ni amebii ni leko le hū anu ni
ase, koni ameše Iehowa, nye-Nyo-
le, gbeyei, gbīl abo ni nyeahī šī-
ni nyeyafō Iordan nyeyanō le nō le.

Ni Iehowa kē Mose ake: Na, ogbēle
e; tšē Iošua ke-ba, ni nyebadamō
ū le mli, ni mawole kitā! Ni Mose
šua ba amebadamō kpē-bū le mli.

Ni Iehowa bapue ye bū le mli ye
u kutū le mli, ni atatu kutū le
nō kpē-bū le šinā le šī. * 2 Mose 40, 34.

Ni Iehowa kē Mose ake: Na, oke
ei le yawo, ni neke mañ ne bate
abo adfamañ ke-nyie šikpoñ ni amē-
le nō nyommoī kpōdšī le ase, ni
šīmi, ni amekū mikpāñmō ni mi-
e kpāñ le mli.

Ni mimli aawoame la ye nakai gbī
ni makwaame, ni mañō mihle
ame. ni aayeame, ni nifōdšī babaō
mōi aaba ameno. Ni nakai gbī le
ameakē ake: Aso dšee Iehowa,
yommo le, ni be woteñ hewo ni
nifōdšī ne eba wono ne?

Šī mi le, tēmō mike mihle aatē
kai gbī le nō ye efōdšī fē ni amefe
wo. ake noni amekpale ke-te nyo-
krokomei anō le.

Nobewo le agbene nyemāa neke
ne nyehāa nyehe, ni otšō Israel-
ni amekase; nō-wo amedāñ, koni
lala ne atšō odase ahāmi ye Israel-
ahe

* Yl. 52.

Edšake kē mikame yaše šikpoñ
le ke wō hoq ye nō ni mikā amē-
le akitā ye he le nō, ni ameye
etōro ni * amefifī le, keke le amē-
e ke-ate nyommoī krokomei anō, ni
ūmoame, ni amēagbe mihe guo ni
ū mikpāñmō le mli. * 32, 15.

Ni aaba mli ake, beni nifōdšī ba-
e fīmoī eba ameno le, no le neke
e aaye amēhe odase; edšake amē-
le ahle kpañ nō ni edšēñ amedāñ.
e * mile amedfēhmōi ni amedfēhō

amrōmrō ne po, dāni mikame aayaše
šikpoñ ni mikā he kitā le nō. * Lal. 139, 2.

22. Keke ni Mose tmā neke lala ne
ye nakai gbī le nō noññ, ni etšō Israel-
bii le.

23. Ni ewo Iošua, Nun bi le, kitā ake:
Ohe awa ni ofe ekā; edšake bo oke
Israelbii le baya šikpoñ ni mikāame kitā
ye he le nō, ni mikēo aahī šī!

24. Ni eba mli ake, beni Mose enmā
mla ne mli wiemoi le ewo wolo egbe
nā kwrā le,

25. ewo Levibii ni tēreō Iehowa kpāñmō
adeka le kitā ake:

26. Nyehōa neke mlawolo ne, ni nyehō-
toa Iehowa, nye-Nyommo le, kpāñmō ade-
ka le masei, ni ehī dšei ni eye nyehe
odase.

27. Edšake mile otūatšemo ke okueñti
ni ti. Na, nmeñe ni mihle kā ni mi-
kenye yo ne po nyemitše Iehowa hie
atūa; bēle migbēle se le, té aatamo tēñ
mō?

28. Nyehāa nyekutšei anukpai le fē ke
nyenokweloī le anā abakpea šī ye miñō,
koni mawie neke wiemoi ne mawo amē-
toii amlī, ni matšē * nwei ke šikpoñ,
ni amēbaye amēhe odase. * 32, 1.

29. Edšake mile ake migbēle se le nye-
afite nyehe kwrā, ni nyeakpale ke-adšē
gbē ni miwonye he kitā le nō, ni efōñ
aaba nyeno ye nāgbēgbī le anō, edšake
nyeafe noni dšī efōñ ye Iehowa hie, ni
nyeke nyenidšī anā nitšumōi le aawo
emli la.

30. Ni Mose wie neke lala ne mli wie-
mōi le fē ewo Israel asafo mū le fē
toiiañ ke-yaši egbe nā.

Yitso 32.

Nye nweii, nyetōa toi, ni mawie, ni
šikpoñ, bo midāñ wiemoi le atoi!

81, 28. Ies. 1, 2.

2. Mitšōmō aatue tamō nyommonemo,
ni miwiemo le aanyō tamō bó, tamō
futufuli ye dšefo nō ke nukulibii ye
bāi anō hū. Ies. 55, 10, 11.

3. Edšake Iehowa gbēi atā mibatšī:
Nyehōa anumnyam nyehāa wō-Nyo-
mō le!

33. Drakoi anā ebō dši amēwein, ke šikpāi anā ebō ní nā wa.

34. Ani dsee mi mibua ene nā mito, ni miso nā hū ye minitōheian? 20, 22.

35. Mi *minō dši oweletō ke nyōmowo, beni amēnane aašāne lē. Edšake amēhlekpātāmō gbī ebeñke, ni nii ni baba amēnō lē baba oyá.

* Ial. 94, 1. Rom. 12, 19. Heb. 10, 30.

36. Edšake Iehowa aafā eman lē he, ni etšūdšī lē asane aadōlē, ke eena ake amēhewalē etā, ni mei ní yō mañ ke mei ní yō akrowaian fē etā lē. 1 Mañ. 14, 10.

37. Ni eekē: Nēgbe amēnyonmōi lē yō, tēšā ni amēke amēhīe fō enō lē?

38. mei ni ye amēfōlei lē amli fō lē, ni amēnu amēdā-afōlei lē amli wein lē? *Hā amēte šī ní amēye amēbuanye, ní amēfā nyehe ko! * Kuds. 10, 14.

39. Agbēnē nyenaā ake *mi dši mi, ni mišē lē nyonmō ko be! Mi nonñ †migbeq ni mitšleo hīe, mipilaā mo ni asañ mitšāle, ni moko be ní šōq ye mideñ. * 4. 85. Ies. 45, 5. † 2 Mose 15, 26. 1 Sam. 2, 6. Hiob 5, 18. Hos. 6, 1. 2.

40. Edšake miwōq minine nō ke-yaā hwei, ni mikēq ake: Mi lē mihīe kā ke-miya nānq! 2 Mose 4, 8. Ezek. 33, 11.

41. Kēdšī midšq miklante ní kpleq tamō srawa lē nā, ni minine mō kodšomq mli lē, matq mihe owele ye mihenyelōi lē anq, ni mawo mei ní nyeomi lē anyōmō!

42. Mahā migāimlibii atōrō dā ke lá, ni miklante lē aaye lō: mei ní agbe ke mei ní añōamē nom lē alá ke henyelōi lē alumei lē ayitšei!

43. *Nyedšēnmādšī, nyeke eman lē anyā! Edšake ebatq etšūdšī lē alá lē he owele, ni ekē oweletō baba ehenyelōi lē anq, ni ebana eman lē šikpoñ lē mōbq. * Rom. 15, 10.

44. Ni Mose ba ebawie nēke lala ne mli wiemoi lē fē ewo mañ lē toiañ, lē ke Hošea, Nun bi lē.

45. Ni beni Mose dšadše wiemoi nē fē etšō Israel egbe nā lē,

46. ekēamē ake: Nyenōa nyetšuii nye-fōa wiemoi nē fē ní miye he odase mitšō-nye amēnē gbī nē lē nō, ní *nyewo ny-bii lē akitā, ní amēdšēñ nēke mla ne mli wiemoi lē fē nō ní amēye nō. * 6, 7.

47. Edšake dsee wiemo flo dši hānye, šī moñ *nyeyiwala ni, ni nēke wiemo nē nyekē-ahā nyegbīl ase atšē ye šikpoñ ní nyefoq Iordan ke-ya nyeyanō lē nō. * 8 Mose 18, 5.

48. Ni Iehowa ke Mose wie ye nakai gbī lē nō nonñ ekē:

49. Yakwō nēke *Abarim goñ nē ní dši Nebo goñ lē ní kā Moab šikpoñ lē nō ye Ieriko hīe lē, ni oyakwē Kanaan šikpoñ lē ní minō-hāa Israelbii ake amēgbefāññō lē. * 4 Mose 27, 12; 33, 48.

50. Ni oyagbo ye goñ ní oyakwō lē nō, ni abua onā afata omei lē ahe, take bōni *onyemi Aaron gbo ye Hor goñ lē nō, ni abua enā afata emei lē ahe lē; * 4 Mose 20, 23—29.

51. edšake nyetō minō ye Israelbii lē atēñ ye Meriba nu lē he ye Kadeš, ye Zin nā lē nō, ake-ní nyefeemi kronkron ye Israelbii lē atēñ lē. 4 Mose 20, 12. 13.

52. Edšake oona šikpoñ lē kā ohīe moñ, šī yā ní oyañ šikpoñ lē ní minō-hāa Israelbii lē nō. 34, 4.

Yitšo 33.

Ni dšōmō ní Nyonmō gbomo Mose nō-dšō Israelbii lē dāni egbo nē.

2. Ni ekē: Iehowa dšē Sinai ba, epue ke-dšē Seir ehāame, ekpē ke-dšē Paran goñ lē nō; ni *edšē mei kronkroni akpei-nyonma teñ eba, la-mla dšē eninedšūrōñ hāame. * Iuda 14.

3. Hē, edōq eman lē he, emei kronkroni lē fē ye odeñ! Ni amē lē, amēkāmō onā-dšī anā, amēmibo owiemōi lē atoi.

4. Mla ní Mose wowq, ní dši Iakob asafo lē gbošinii lē.

5. Ni *etšō mantšē ye †Iešurun, beni **mañ onukpai lē ke Israel akutšei lē fē ehabua amēhe nā lē. * 2 Mose 15, 18. † Ies. 44, 2. ** 2 Mose 19, 7. 8.

6. Ruben yi anā wala ni ekagbo, ní emei lē ayi afā!

7. Ni Iuda dšōmō nē; ekē: Iehowa, bo Iuda gbē toi, ni okelē aba eman lē nō! Oke onidšī awu ahāle, ni oye obuale ke-dšē ehenyelōi lē adeñ!

8. Ni Levi lē, ekē ye ehe ake: *O-tumim ke o-urim lē ahī omokronkron lē nō, moni

6. Ni *efūlē yē dšō lēn yē Moab šikpoñ lē nō, yē Bet-Peor nēlēnō; šī moko-moko lee esāñ kē-baši nmenē. *Iuda 9.

7. Ni Mose eye afi oha kē nyoñmai-enyo, beni egbo lē. Ebiñmeñi anō efekolē tūtū, ni ehewalē nō gboko.

8. Ni Israelbii lē fō Mose *gbī nyoñmai-etē sōñn yē Moab nā kplenē lē nō; dāni amegbe Mose yārafemō kē yāfō gbī lē anā. *4 Mose 20, 20.

9. Ni *Iošua, Nun bi lē, mli yi obō kē nilē mumō; edšakē Mose enō enidši

efie enō. Ni Israelbii lē bolē toi, ni amēfe bōni Iehowa wo Mose kitā lē.

*4 Mose 27, 18.

10. Ni gbalō ko etee šī doñn yē Israel nī tamō Mose nī Iehowa kelē kpe *hīe kē hīe, *2 Mose 33, 11. 4 Mose 12, 6—8.

11. yē okadii kē nākpēñi fē nī Iehowa tšūlē nī eyafe yē Mizraim šikpoñ lē nō etšō Farao kē etšūdši lē kē ešikpoñ lē fē lē agbēfāñ,

12. kē ninešiwaleñi kē gbeyeinīi wūdši fē nī Mose fe yē Israel fē hīe lē agbēfāñ.

IOŠUA WOLO LĒ.

Yitso 1.

Ni eba mli akē Iehowa tšūlō Mose gbēle sē lē Iehowa kē Iošua, Nun bi nī dši Mose sūolō lē, akē:

2. Mitšūlō Mose *egbo, nohewō lē agbēnē te šī, nī bo kē nēkē mañ mū nē fē afo Iordan nē kē-ya šikpoñ nī miñō-hāame, Israelbii lē, nō. *5 Mose 34, 5.

3. Hefēhe nī nyenaneši aasa lē, miñō-hānye, takē bōni mikē Mose mito lē.

*5 Mose 11, 24.

4. Nyehūsū dši kē-dšē nā lē nō kē nēkē Lebanon nē he kē-yaši fā kpetēñkple nī dši Eufate fā lē nā, Hitbii ašikpoñ lē fē kē-yaši nšō wulu lē nā, nī yō anaigbē lē nā.

5. Mokomoko nyēñ ohīe adamō yē owalagbī fē mli; bōni mikē Mose hī šī lē, nakai noññ mikēo aahī šī; *miñō nī mikwañō hū. *5 Mose 31, 8. Heb. 12, 5.

6. *Wadšemo ohe ni ofe ekā; edšakē bo obadāa šikpoñ nī mikā nēkē mañbii nē atšēmei lē akitā akē mikē-bahāame lē mli ohāame. *5 Mose 3, 28; 31, 7. 23.

7. Wadšemo ohe ni ofe ekā dšogbāñ kēkē, nī odšēñ nō nī oye mla lē nī mitšūlō Mose woñ lē fē nō; kādšē he *kē-mīya ninedšūrō lo abēku, †beni afe nī ohīe akā šī yē nofēno nī ofeō mli.

*5 Mose 5, 32. †1 Mañ. 2, 8.

8. Kāhā nēkē mla wolo nē mli wiemoi lē mikpa yē odāñ, šī *dšēñmō he nyōñ kē fane, koni odšēñ nō ni ofe tamō bōni añmā yē mli lē pepēpē; edšakē no aahā ofe nōbatšē kē hīešikālō. *Lal. 1, 23.

9. Ani dšee mi mifāo? Wadšemo ohe ni ofe ekā. Kāhā nmiñmi mīmōo, nī asāñ otšni akafā; edšakē Iehowa, o-Nyoñmō lē, fī osē yē hefēhe nī oyaā.

10. Kēkē ni Iošua wo mañ lē nōkwēlōi lē akitā akē:

11. Nyekpaā nsra lē mli, nī nyewoa mañ lē kitā akē: Nyetaoa gbē nō niyenīi nyetao; edšakē biē gbī etē lē nyebafo Iordan nē, nī nyeya nyeyāñō šikpoñ nī Iehowa, nye-Nyoñmō lē, nō-hāanye akē nyenō lē.

17. Ni hī le kēle ake: Kitā ni ohā wokāo ne wohe badše mli:

18. na, kē wobaše šikpoñ le nō le, okē neke kpā tšuru tāñkpē ne afi samfle ni okewo tšō mli yimo ši le he, ni obua otšē ke onye ke onyemime i ke otšē we le fē nā ye onō ye owe le;

19. ni aaba mli ake mofēmo ni aadše owe le šinā le ši adše kpo ayi blohūñ le, elā abua eyiteñ, ni sō ko tēreewo; ši mofēmo ni yō onō ye owe le, kēdši moko nine ta ehe le, no le elā abua woyiteñ.

20. Ši kēdši oyadšiewo ši le, no le wohe edše kitā ni ohā wokāo ne mli.

21. Ni ekē: Boni nyekē ne, afe nakail Ni ewoame gbe ni amete. Ni enō tāñkpē tšuru le efi samfle le he.

22. Ni ameyiñ ni ameyaše goñ le nō, ni amehi dšei gbī etē ke-yaši beyino ni tiulo i le kū amese. Ni tiulo i le taoame ye gbe le nō fē, ši amēnaa-ame.

23. Kēke ni hī enyo le kū amese ni amekpleke goñ le, ni amefo fā le, ni amēba Iošua, Nun bi le, nō, ni amēba-gbalē sādši ni ba ameno le fē.

24. Ni amekē Iošua ake: Iehowa etu šikpoñ le fē ewo wodeñ leleñ, ni asañ šikpoñ le nō bii le atšni mifā wono. K.e.

Yitso 3.

Kēke ni Iošua te ši lebi māñkpa, ni amefā ke-dšē *Šitim ni amēba Iordan nā, le ke Israelbii le fē, ni amewo dšei dāni amefo fā le. * 4 Mose 25, 1.

2. Ni eba mli ake gbī etē se le nō-kweloi le kpa nsra le mli,

3. ni amewo mañ le kitā ake: Kē nyena Iehowa, nye-Nyonmo le, kpāñmo adeka le, ni osofoi ni dši Levibii le tēre le, no le nye hū nyefāa ke-dšēa hei ni nyeyo le, ni nyenyiea se;

4 kēle gbe akā nyekēle teñ, boni kē asusu ni aafe ninetaloi akpei-nyo; nyekabēñkēale, beni afe ni nyele nō gbe nō ni nyeatšō; edšake nyetšōko gbe le nō dā.

5. Ni Iošua kē mañ le ake: *Nyefea nyebe kronkron; edšake wō le Iehowa bafe nākpeni ye nyeteñ. * 2 Mose 19, 10.

6. Ni Iošua kē osofoi le ake: Nyewōa *kpāñmo adeka le, ni nyeyia mañ le hie! Ni amewo kpāñmo adeka le, ni ameyanyie mañ le hie. * 6, 6.

7. Ni Iehowa kē Iošua ake: Nmenē gbī ne mibabōi *ohie nyamwō ye Israel fē hie, koni amēnā amele ake, †boni mike Mose hī ši le, nakai noññ mikeo bahl ši. * 4, 14. † 1, 5, 17.

8. Ni bo le wo osofoi ni tēre kpāñmo adeka le kitā ake: Kēdši nyeše Iordan fā le nā le, nyewaā nyedamoā ši ye Iordan mli!

9. Ni Iošua kē Israelbii le ake: Nye-tšia nyebaā bie, ni nyebaboa Iehowa, nye-Nyonmo le, wiemoi le atoi!

10. Ni Iošua kē: Enē nyeañō-le ake Mawu hiekālō le ye nyeteñ, ni siemo eefie Kanaanbii le ke Hitbii le ke Hivbii le ke Perizbii le ke Girgašbii le ke Amorpii le ke Iebusbii le ke-adše nyehie.

11. Na, šikpoñ le fē Nuntšo le kpāñmo adeka le mītšō nyehie ke-miho ke-miya Iordan mli.

12. Nohewo le agbēne nyehalaā hī nyonma ke enyo ke-dšēa Israel akutšei le amli, akutšo-fē-akutšo mli le mokome.

13. Ni aaba mli ake amrō pe ni osofoi le, ni tēre Iehowa ni dši šikpoñ le fē Nuntšo le adeka le, anādšiaši aasa Iordan nui le amli le, Iordan mli nu ni dšēo yiteñgbe bañ le bawa, ni eedamo ši tamō gbogbo.

14. Ni eba mli ake, beni mañ le fā ke-dšē amebūi le amli ni ameyafō Iordan, ni osofoi le tēre kpāñmo adeka le ke-nyie mañ le hie,

15. ni mei ni tēre adeka le baše Iordan nā, ni osofoi ni tēre adeka le anādši sa nu le mli pe le (edšake nikpamo be le mli fē le Iordan dšēo nā),

16. kēke ni nu ni dšē yiteñgbe bañ le *te ši damo ši kē kome, ye šonñ ye Adam ni dši mañ ko ni yō Zaretan masei le he; ni nu ni kplekeo ši ke-yaā Araba-nšo ni dši Nō-nšo le mli le tā ni ese fo. Ni mañ le fo fā le ye Ieriko heleno tūntū. * 2 Mose 14, 21. Lal. 114, 8.

17. Ši osofoi le ni tēre Iehowa kpāñmo adeka le wa damo ši šinñ ye šikpoñ gbīñ

a le egbi ye Israelbii le ahie ke-
beyino ni amefo le, tametsui fa,
i be amemli donu ye Israelbii le
* 3, 16. + 2, 24.

Nakai be le mli nonu le Iehowa
sua ake: Femo *te-kaklai, ni ofo
bii le aketia eko noni dsi sii
* 2 Mose 4, 25.

Ni Iošua fe te-kaklai, ni eke-flo
bii le aketia ye Aralot gonkpo

Ni eno hewo Iošua floame ketia
an mu le fe ni dse Mizraim ba le
hii ni dsi tabilo le fe gboi ye
ye na le no, beni amedse Mizraim
a le.

Edsake man mu le fe ni dse Miz-
raim le afloame ketia; si man mu le
afu ye na le no ye gbeteu, beni
e Mizraim ameba le, aflokoame

Edsake afi nyonmai-edse sonu Israel-
nyie na le no, ke-yaši beyino ni
le mli tabilo ni dse Mizraim le
edsake amebou lehowa gbē toi,
Iehowa kaame kita ake ehān amena
ni Iehowa ka ametsemei le akitā
onu-hawo, ni dsi šikpon ni fufo
ho ye no le. * 4 Mose 14, 22, 23

Ni amebii ni ehā baye amese le,
ketia Iošua flo le; edsake folo dsi-
edsake afloame ketia ye gbe le no.
Ni eba mli ake, beni amefo man
ketia amegbe na le, amehi heni
le ye nsra leu ke-yaši beyino ni
ta.

Ni Iehowa ke Iošua ake: Nmene
e mikoklo Mizraim kpatō le ke-
yeno! Nohewo le awo dsei gbei
ilgal ke-baši nmene.

Ni Israelbii le bo nsra ye Gilgal,
ye Hehō le ye nyon le no ghi ni
nyonma ke edse le no gbeke, ye
na kplanā le no. 2 Mose 12, 6. 3 Mose 23, 5
Ni Hehō le no dsetseremo le ameye
le no nibanii le eko, ameye akpiti
te able fo ni aša, ghi kome le nonu.
Ni ghi ni ameye šikpon le no ni-
e eko le no dsetseremo pe ni mana
fo, ni Israelbii le naa mana donu;

ši Kanaan šikpon le no nibanii le ameye
ye nakai afi le no. 2 Mose 16, 35.

13. Ni eba mli ake, beni Iošua yo
Ieriko masai le, ehole ehimeii anu ekwe,
ni na, *nu ko damo ehie ni egbla eklante
ehie eden. Ni Iošua te eno ni ekēle ake:
Wogbefān oyo alo wohenyeloi le agbe-
fān? * 4 Mose 22, 23, 31.

14. Ni ekē: Dabi; ši miba ake Iehowa
ta le no *tatse! Ni Iošua ke ehie bu
šikpon ni edsale, ni ekēle ake: Meni
mi-Nuntso ke etšulo? * 2 Mose 14, 19.

15. Ni Iehowa ta le no tatse le ke
Iošua ake: *Dsiemo otokota le ye onane;
edsake heni odamo le ye kronkron. Ni
Iošua fe nakai. * 2 Mose 3, 5.

Yitso 6.

Ši Ieriko le aha na kpennu ye Israel-
bii le ahewo: mokomoko edsee kpo, ni
mokomoko baa mli.

2. Ni Iehowa ke Iošua ake: Na, mitu
Ieriko ke emantse le ke hii kakalo le
miwo oden.

3. Ni nyebilea man le, nyetabiloi le
fe, ke-kpe šikome. Nakai ofe ghi ekpa.

4. Ni osofoi kpawo ahie *nyamo te-
tremantrei kpawo ke-nyie adeka le hie.
ni ghi ni dsi ghi kpawo le nyebilea
man le sii kpawo, ni osofoi le akpa
tremantrei le. * 3 Mose 25, 9.

5. Ni aba mli ake, ke akpa nyamo
ble le se tse ahū ni nyenu tremantre
le gbemo le, man mu le fe abo ose wu-
lu, ni man le gbogbo le aagbe ši fetē,
ni mei le aten mofemo anyie ehie te
ke-bote ma leu.

6. Ni Iošua, Nun bi le, tse osofoi le,
ni ekame ake: Nyewoa kpanmo adeka
le, ni osofoi kpawo ahie nyamo tre-
mantrei kpawo le ke-nyie Iehowa adeka
le hie.

7. Ni amekē man le ake: Nyehoa ni
nyebilea man le, ni nyehaa tabilo le
anyiea Iehowa adeka le hie.

8. Ni eba mli ake, beni Iošua ekē
man le, osofoi kpawo le ni hie nyamo
tremantrei kpawo le tse Iehowa hie ni
amekpa tremantrei le, ni Iehowa kpan-
mo adeka le nyie amese.

fě ake ameya dšei; edšake ame-

Ni mañ le mli hñ aafe akpei-etě
-te; ši amedšo foi ye Aibii le ahle.
Ni Aibii le gbe ameten mei aafe
ai-etě ke ekpa, ni amewoame foi
Ai agbó le nā ke-te Šebarim, ni
aame nii, beni amekplekeo ši le.
ñ le tšui fā, ni amehē dšo ake nu.
Keke ni Iošua gbla etadei, ni enō
bu šikpoñ ye Iehowa adeka le hle
i gbekē, le ke Israel onukpai le
amelō mlu amewo ameyiteañ.

Ni Iošua kē: Ao, Nuntšo Iehowa!
ewo onō neke mañ ne ke-fo Ior-
oni onōwo owo Amorpii le aden,
ekpātā wohle? Wole kũle wokplē
ni Iordan se!

Ofai ne, Nuntšo! ní Israel etšó
ehā amehenyeloi ne, té makē tēñ?
Edšake Kanaanpii le ke šikpoñ le
le fě banu he, ni amēababolewo
ni amēagbe wogbei ke-dše šikpoñ
Ni té obafe tēñ ye ogbei kpetēñ-
e hewon?

2 Mose 82, 12

Ni Iehowa kē Iošua akē: Te ši
ehewo oke ohle ebu šikpoñ neke?
Israel efe eša, ni asañ ametō mi-
o ní miwoame he kitā le nō, ni
lo musunii le eko tete, ni amedšu
asañ ametšimo nō, ni amēñō-futu
nii amli.

Nohewo ni Israelpii le nyēē ame-
oi le ahle adamo, ni ametšó amese
amehenyeloi le; edšake amelō mu-
kenye ebññ ši doññ, dša nyedšie
ii le ye nyeten nyefie.

Te ši. tšūmo mañ le he, ni okē:
ea nyehe kronkron nyetoa wó;
boni Iehowa, Israel Nyonmo le,
Musu ye nyeten. Israel! onyēñ
loi le ahle odamo ke-yaši beyino ní
ie musunii le ke-dše nyeten. * 3.5.

Nohewo le wó lebi le akenye aba-
ye nyekutsei le anā, ni aba mli
utšo ni Iehowa aamō le ababenke
i wekui le anā, ni weku ní Ie-
aamō le abenke ye emli šlaišlai
i šla ní Iehowa aamō le mli hñ
enke ekomekome.

15. Ni aaba mli ake moni aamōle, ni
musunii le yo eden le, ake la aašale, le
ke nii fě ni eyo; edšake etō Iehowa
kitā le, ni efe hlegbedšianii ye Israel.

16. Keke ni Iošua te ši lebi mñkpa,
ni ehā Israelpii le babenke ye ameku-
tsei le anā; ni amō Iuda akutšo le.

1 Sam. 10, 20. 21; 14, 41. 42

17. Ni ehā Iuda wekui le babenke, ni
amō *Zerabii le aweku le; ni ehā Zera-
bii le aweku le mli šlatšemei le babenke
ekomekome, ni amō Zabdi; * 4 Mose 28, 20.

18. ni ehā ešia le mli hñ le babenke
ekomekome, ni amō Akan ní dši Zera
bi Zabdi bi Karmi bi ní dše Iuda aku-
tšo le mli le.

19. Ni Iošua kē Akan akē: Mibi, nō
anumnyam ohā Iehowa, Israel Nyonmo
le, ni owole, ni odšadše otšōmi ko: meni
ofe? kášiumi nō!

20. Ni Akan to he ehā Iošua ni ekē:
Lelen, mife eša miši Iehowa, Israel Ny-
onmo le, ni neke ke neke mife:

21. mina Šinear bō fefeo ko, ke dšie-
tei šekeli ohai-enyō, ke šika antele kome
ní nā šio šekeli nyonmai-enumo, ye hā-
nii le atēñ, ni mihle kō nō ni mikōlo;
ni na. anō-tē ye šikpoñ ye mibū le tēñ,
ni dšietei le ye šiši.

22. Keke ni Iošua tšū bofoi, ni amē-
dšo foi ke-te bū len; ni na. anō nibii
le atē ye ebū len, ni dšietei le ye šiši.

23. Ni amedšie ke-dše bū le tēñ, ni
ameke-ba Iošua ke Israelpii le fě nō,
ni amēke-bafie Iehowa hle.

24. Keke ni Iošua nō Akan, Zera bi
le, ke dšietei le ke bō le ke šika antele
le, ke ebihñ ke ebiyei, ke etšinai ke ete-
dšii ke etōi ke ebū ke nofēno ní eyo,
ni Israel mū le fě fata ehe, ni amēke-
ame te Akor dšō len.

25. Ni Iošua kē: Mēba ohaowo neke?
Haomō Iehowa aahaoñ nmenē! Ni Israel
mū le fě tfiale tei, ni amēke la ššame,
ni amēñō tei amefie ameno.

26. Ni ameto tei amefie eno kú agbo
ke-baši nmenē. Ni Iehowa kpale ke-dše
emlifū ní uā wa le mli. Nohewo le awo
dšei gbei ake Akor dšō ke-baši nmenē.

Ios 85, 10 Hos 2, 17

nyōi ye klante nā etā le, Israel
fē kū amese ke-ba Ai, ni amegbe-
ye klante nā.

Ni mei fē ni nyōnyōi ye nakai gbī
hī ke yei fē, dši akpei-nyoñma-
yo, ni dši Aibii soññ.

Ni Iošua esuu enine ni eke-hie
le ke-yaši beyino ni efe Aibii le
isu. 2 Mose 17, 11—13.

Mā len koloī ke emli nii le keke
ha amehā amehē ye Iehowa wie-
ewo Iošua he kitā le nā.

Ni Iošua šā Ai ni ehā etšō nāno
ōkū ke-baši ñmene.

Ši Ai mañtše le, eseñle ye tšo no
ši gbekenāši; ni benī hūlū nyō šī
Iošua fā ake ayadsie *egbonyo le
tšo le no, ni amesele amefō mañ
bó le nā, ni ameto tei amefie eno
bo ke-baši ñmene. * 10, 27. 5 Mose 21, 23.

No be le mli le Iošua mā afole-
ehā Iehowa, Israel Nyoñmo le,
Ebal goñ le no, * 5 Mose 27, 2—8.

take boni Iehowa tšulo Mose le wo
bii le akitā le, boni añmā ye Mose
lo le mli le: afolesālate ni ake
udši ni moko woko dade no ye no
nā: ni amesā šā-afolei ye no amehā
na, ni amesā šidā-afolei hū.

Ni ekwe Mose mla le ni eñmā ye
bii le ahie le no eñmā ewo tei le
e dsei.

Ni Israel mū le fē ke amenukpai
nokweloi le ke kodsoloi le damo
le masei bie ke bie ye osofoi Levi-
i tere Iehowa kpāñmo adeka le
gboi ke mañbii fē; amefā damo
zim goñ le ñeleno, ni fā hū damo
goñ le ñeleno, take boni Iehowa
Mose ewo kitā tšutšu le ake adšō
mañ le. * 5 Mose 11, 29; 27, 12 13.

Ni no se le ekane mla le mli wie-
e fē, dšōmo le ke lōmo le, take
ñmā ye mlawolo le mli le pepēpe.
Wiemō ko be ye nii ni Mose wo
tā le fē mli, ni Iošua kanee ye
asafo le ke yei ke gbekēbii ke
ni yo ameton le ahie.

Yitso 9.

Ni eba mli ake, benī mañtšemei fē
ni yo Iordan segbe ye gōdši le ateh ke
dšōi le amli ke ñšo kpetenkple le nā fē,
ye Lebanon ñeleno, ni dši Hitbii ke
Amorbii ke Kanaanbii ke Perizbii ke
Hivbii ke Iebusbii le, nu le,

2. amebua amehē nā ni amefe ekome,
koni amekē Iošua ke Israel abawu.

3. Ši benī Gibeonbii le hū nu noni
Iošua fe *Ieriko ke †Ai le, * 6, 20. 21. † 8, 26. 28.

4. amē hū ameto nā, ni amete ni amefe
amehē tamō bofoi ni atšūame, ni amehō
fotoi memedši ametere ametedšii, ke wo-
lotoi memedši ni egblagblai ni atratrai hū,

5. ni amewo tokotai memedši ni atšra-
tšrai ke atadei memedši hū, ni amegbe-
nyiemō aboloī le fē egbi ni efufūi.

6. Ni ameyiñ amete Iošua ñō ye nsra
len ye Gilgal, ni amekēle ke Israel hī
le ake: Wodše mañse šoññ, hewo le agbe-
ne nyekewo akpāña!

7. Ni Israel hī le ke * Hivbii le ake:
Akakwe ni wote neñ nyeyo, ni té aafe
tēñ ni mikēnye †aakpāñ hū.

* 11, 19. † 2 Mose 28, 32.

8. Ni amekē Iošua ake: Otšūdši dši-
wo. Ni Iošua kēame ake: Namei dšinye,
ni nēgbe nyedše?

9. Ni amekēle ake: Mañse šoññ otšū-
dši dšē ni ameba ye Iehowa, o-Nyoñmo
le, gbei ahewo; edšake wonu ehe sane
le ke nibii fē ni efe ye Mizraim,

10. ke nibii fē ni efe Amorbii aman-
tšemei enyo le, ni yo Iordan se le, Heš-
bon mañtše Sihon ke Bašan mañtše Og
ni yo Aštarot le. 4 Mose 21, 21—35.

11. Nohewo le wonukpai ke wošikpon
le no bii le fē kēwo ake: Nyenōa gbe-
no niyenii ni nyeyaā ni nyekame aya-
kpea, ni nyekēame ake: Nyetšūdši dšiwō,
hewo le agbene nyekewo aakpāña!

12. Woboloi ne, gbī ni woyiñ ake wo-
miba nyenō le, klakla wonō ke-dšē wo-
šlai, koni wōbaye ye gbe le no, ni
agbene, na, egbi ni efufūi.

13. Ni neke wolotoi ne ni wowoame
mli wein obōbō le ehēi ni, ni na, amē-
gblagblai; ni wotadei ke wotokotai ne
esū ye gbe le ni dšeke tšō le hewo.

kemohé lẹ, Iehowa há *tẹi kpetenkplei dṣe nwei bafie amẹnọ ke-yaši Azeka, ni amegboi; mei ní nyoñmontẹi lẹ gbe lẹ fá fẹ mei ní Israelbii lẹ ke klante gbe.

* 2 Mose 9, 22—25.

12. No be lẹ mli Iošua ke Iehowa wie, gbí ni Iehowa nṳ Amorbii lẹ ewo Israelbii lẹ aden lẹ, ni ekẹ ye Israel hie ake: Húlú, wa odamọ ši ye Gibeon, ni bo nyontṣere hū, ye Ayalon dṣo len!

13. Ni *húlú wa, ni nyontṣere hū damọ ši, ke-yaši beyino ní mañ lẹ to amehé owele ye amehenyelọi lẹ anọ. Ani aṣmako enu ye †Iašar wolo lẹ mli? Ni húlú damọ ši ye nwei ten, ni eyee oyai ní eyanyo ši aafe gbí mū. * Hab. 3, 11. † 2 Sam. 1, 18.

14. Ni nakai gbí lẹ hie lo ese ne gbí ko bako pèn ní tamọ no, ní Iehowa ebo gbomo gbē toi neke; edṣake *Iehowa wu há Israel. * K. 42. 2 Mose 14, 25.

15. Ni Iošua kú ese, ni Israel fẹ fata ehe, ni ameba nsra len ye Gilgal.

16. Ši mantṣemei enumọ ne dṣo foi, ni ameyatē amehé ye tẹkplo ní yọ Makeda lẹ mli.

17. Ni abatfa Iošua adafi ake: Ana mantṣemei enumọ lẹ ní ameyatē amehé ye tẹkplo ni yọ Makeda lẹ mli.

18. Ni Iošua kẹ: Nyeyakokloa tẹi kplei-kplei nyekẹ-tṣimọa tẹkplo lẹ nā, ni nyenṳ hñ nyeto he ni amebu amehé.

19. Ši nye lẹ nyekadamọa ši; nyetina nyehenyelọi lẹ, ni nyetfia mei ní ekpe se lẹ anii; nyekahāa ameyabotea amemādṣi lẹ amlí; edṣake Iehowa, nye-Nyoñmọ lẹ, etuname ewo nyeden.

20. Ni eba mli ake, beni Iošua ke Israelbii lẹ egbeame babaṳ dientṣe egbe nā ní ameyi etā, ní mei ni se lẹ edṣo foi ke-bote mādṣi ní atfa gbogbo awo he lẹ amlí lẹ,

21. mañ mū lẹ fẹ kú amese ke-ba nsra len ye Iošua nṳ ye Makeda ye hedṣole mli; mokomoko etfaa esen ye Israelbii lẹ aḥie.

22. Kẹke ni Iošua kẹ: Nyegblea tẹkplo lẹ nā, ní nyedṣiea nakai mantṣemei enumọ lẹ ke-dṣea tẹkplo len nyebahāami!

23. Ni amefe nakai, ni amedṣie nakai mantṣemei enumọ lẹ ye tẹkplo len amegboi.

bahale: Ierusalem mantṣe lẹ ke Hebron mantṣe lẹ ke Iarmut mantṣe lẹ ke Lakiš mantṣe lẹ ke Eglon mantṣe lẹ.

24. Ni eba mli ake, beni ake nakai mantṣemei lẹ dṣe kpo ke-ba Iošua nṳ lẹ, Iošua tṣe Israel hñ lẹ fẹ ke-ba, ni ekẹ tabilọi ní kele te lẹ anọ asafoiatṣemei lẹ ake: Nyetṣia nyebaṳ ní nyekẹ nyenādṣi abamāmọa neke mantṣemei ne akuẹi anọ! Ni ametṣi ameba, ni amekẹ amemādṣi bamāmọ amekuei anọ.

25. Ni Iošua kẹame ake: Nyekashea gbeyei, ni nyetṣui hñ akafāa! nyehe awaṳ ni nyefea ekā; edṣake neke Iehowa bafe nyehenyelọi lẹ fẹ ní nyekewu lẹ!

26. Ni no se lẹ Iošua tṣiaame nii ni egbeame, ni esename ye tṣei enumọ nọ; ni ametṣotṣoro tṣei lẹ anọ ke-yaši gbeke.

27. Ši beni *húlú yanyo ši lẹ, Iošua fá ní adṣieame ke-dṣe tṣei lẹ anọ, ni aṣereame afie tẹkplo ní ameyatē ye mli lẹ noññ mli, ni amehole tẹi kplei ametṣi tẹkplo lẹ nā, ni eye ke-baši nmenẹ.

* 8, 29. 5 Mose 21, 23.

28. Ni Iošua nṳ Makeda hū ye nakai gbí lẹ nọ, ni ekẹ klante gbeame, ni efe emli mantṣe lẹ ke susumai ní yọ mli lẹ fẹ musu, efẹ mokomeflo ní dṣe mli; ni efe Makeda mantṣe lẹ, tamọ boni *efe Ieriko mantṣe lẹ. * 6, 21.

29. Kẹke ni Iošua ke Israel fẹ tṣere mli ke-dṣe Makeda ke-te Libna, ni ekẹ Libna wu.

30. Ni Iehowa nṳ no hū ewo Israel den ke emli mantṣe lẹ fẹ; ni ekẹ klante gbele ke susumai ní yọ mli lẹ fẹ, efẹ mokomeflo ní dṣe mli; ni efe emli mantṣe lẹ, tamọ boni efe Ieriko mantṣe lẹ.

31. Kẹke ni Iošua ke Israel fẹ tṣere mli ke-dṣe Libna ke-te Lakiš, ni ebọ nsra ewo ehe, ni ekele wu.

32. Ni Iehowa nṳ Lakiš ewo Israel den, ni amehole ye gbí ní dṣi gbí enyo lẹ nọ, ni amekẹ klante gbele ke susumai ní yọ mli lẹ fẹ, tamọ boni efe Libna lẹ.

33. No be lẹ mli lẹ Gezer mantṣe Horam fá ke-ba ní ebaye ebua Lakiš;

14. Ni neke mādši ne amlī nī fē ke koloī le Israelbii le ha hā amehe; ši ameke klante gbe gbomei le fē ke-yaši beyino nī amēkpātā amēhie, nī amēfēē mokomoko nī mūo.

15. Bōni Iehowa wo etšūlo Mose kitā le, nakai nohē Mose wo Iošua kitā, nī nakai Iošua fe; nī nī Iehowa wo Mose he kitā le ešī mli eko eko nī efēe.

16. Ni Iošua nō nakai šikpoñ le fē, gōdši ašikpoñ le ke wuoyigbe le fē ke *Gošen šikpoñ le fē ke nāno šikpoñ le ke nā kpatā le ke Israel gōdši ašikpoñ le ke ehe nā kplanā le; * 10, 41.

17. ke-dše goñ ke eno kpatā le nī wó enā no ke-te Seir le he ke-yaši Baal-Gad ye Lebanon dšō leñ, ye Hermon goñ le šiši; nī emōmo amēmañtšemei le fē nī etšiaame nī nī egbeame.

18. Gbñ pī Iošua ke neke mañtšemei ne fē wu.

19. Mañ ko mañ ko be nī ke amehe badōmo Israelbii le, ake dša *Hivbii nī dši Gibeonbii le; ta ameke-nō fē. * 9, 15.

20. Edšake Iehowa deñ edše, nī awa-dše amētšui nī ameke Israel awu, nī afeame musu, nī akanaame mōbo, *ši moñ akpātā amēhie, take bōni Iehowa wo Mose kitā le. * 5 Mose 7, 2.

21. Ni Iošua fā ye nakai be le mli nī *eyabule Anakbii le aseši ye goñ le no, ye Hebron ke Debir ke Anab ke Iuda gōdši le fē no ke Israel gōdši le fē no; nī Iošua feame ke amemādši le fē musu. * 4 Mose 13, 22. 5 Mose 1, 28.

22. Anakbii le atēñ mokomeflo efēe ye Israelbii le ašikpoñ le no, ake dša Gaza ke *Gat ke Ašdod pe meikomei le ye. * 1 Sam. 17, 4.

23. Ni Iošua nō šikpoñ mū le fē, tamō bōni Iehowa ke Mose le pepēpe; nī Iošua dša mli hā Israel ye amēmlidšai anā ke amēkutšei le anā, nī etšō amēgbošini. Ni *šikpoñ le no dšō nī tawū se fo. * 14, 15.

Yitšo 12.

Ni menemei dši šikpoñ le no mañtšemei nī Israelbii le gbe nī amēñō amēšikpōdši le, ye Iordan se ye bokāgbe le, ke-dše Arnon fā le nā ke-yaši Hermon

goñ le he ke nā kplanā le fē ye bokāgbe le:

2. Amorpii amantše *Sihon nī hī Hešbon nī ye no ke-dše Aroer nī kā Arnon fā le nā ke dšō le teñ le he, ke Gilead fā ke-yaši Iabok fā le nī dši Amonbii le ahūsū le nā, * 4 Mose 21, 24.

3. ke nā kplanā le no ke-yaši Kinerot nšō le nā ye bokāgbe ahū ke-yaši nšō nī yo nā kplanā le no nī dši Nō-nšō le nā ye bokāgbe ke-yaš Bet-Iešimot gbe ke Teman gbe ye Pisga šiši;

4. ke Bašan mañtše Og nī dši oblāni nī efē le atēñ mokome nī hī Aštarot ke Edrei, 4 Mose 21, 33. 5 Mose 3, 11.

5. nī le eye Hermon goñ le ke Salka ke Bašan mū le fē no ke-yaši Gešurbii ke Maakatbii ahūsū le anō, ke Gilead fā nī dši Hešbon mañtše Sihon hūsū le no.

6. Iehowa tšūlo Mose ke Israelbii le gbeame; nī Iehowa tšūlo Mose nō *šikpoñ le ehā Rubenbii le ke Gadpii le ke Manase akutšo le fā le ake amēñō. * 4 Mose 32, 33.

7. Ni menemei dši šikpoñ le no mañtšemei nī Iošua ke Israelbii le gbe ye Iordan anaigbe ke-dše Baal-Gad nī kā Lebanon dšō leñ le ke-yaši goñ ke eno kpatā nī wó enā no ke-te Seir le he; nī Iošua nō amēšikpōdši le ehā Israel akutšei le ake amēñō ye amēmlidšai le anā;

8. gōdši ašikpoñ le ke dšō šikpoñ le ke nā kplanā le ke gōdši le ahlēši ke nā le no ke wuoyigbe le nī dši *Hitbii ke Amorpii ke Kanaanbii ke Perizbii ke Hivbii ke Iebusbii le anō le. * 11, 3.

9. Nakai mañtšemei le fē ekomekome dši: *Ieriko mañtše le, †Ai nī yo Betel masei le mañtše le, * 6, 2. † 8, 29.

10. Ierusalem mañtše le, Hebron mañtše le, 10, 1, 3.

11. Iarmut mañtše le, Lakiš mañtše le, 10, 2.

12. Eglon mañtše le, Gezer mañtše le, 10, 2, 28 22.

13. *Debir mañtše le, Geder mañtše le, * 10, 29. Kods. 1, 11.

14. *Horma mañtše le, †Arad mañtše le, * Kods. 1, 17. † 4 Mose 21, 1.

15. *Libna mañtše le, Adulam mañtše le, * 10, 29, 30.

25. Amehūsū dši Iazer ke Gilead mā-dši le fā, ke Amonbii le ašikpoñ le fā, ke-yaši Aroer ni kã Raba hie le;

26. ni ke-dše Hešbon ke-yaši Ramat-Mispe ke Betonim, ni ke-dše Mahanaim ke-yaši Debir hūsū le nā;

27. ke dšō le mli: Bet-Haram ke Bet-Nimra ke Sukot ke Zafon, noni se ye Hešbon mantše Sihon mantšeyelihe le, Iordan ke etoitōi le ke-yaši Kineret-nšō le nāgbē, ye Iordan se, ye bokā-gbē le.

28. Ene dši Gadbi le agbefāññō ye amewekui le anā, mādši le ke amehē akrowai le.

29. Noni Mose nō-hā Manase akutšo fā le hū, ni etšō Manasebii le akutšo fā le nō ye amewekui le anā ne:

30. Amehūsū le dše Mahanaim: Bašan mū le fē, ni dši Bašan mantše Og mantšeyelihe le fē, ke *Iair akrowai le fē ni yō Bašan le, mādši nyonmai-ekpa sōññ;
* Kōdā. 10, 3. 4.

31. ke Gilead fā ke Aštarot ke Edrei, Og ni yō Bašan le mantšeyelihe le mli mādši le, Manase bi Makir bii le, ni dši Makir bii le afā le nō etšō ye amewekui le anā.

32. Menemei dši mei ni Mose hāame amegbefāññō, ye Moab nā kplanā le nō, ye Iordan se, ye Ieriko nelenō ye bokā-gbē le.

33. Ši *Levi akutšo le, Mose hāale gbefāññō ko; Iehowa, Israel Nyonmo le, dši egbefāññō, take boni ewole šī le.

* 4 Mose 18, 20. 21.

Yitso 14.

Ni enemei dši Israelbii le agbefāññii ni amenā ye Kanaan šikpoñ le nō, ni osofo *Eleazar ke Iošua, Nun bi le, ke Israelbii le akutšei atšemei onukpai le dša hāame le.

* 4 Mose 34, 17.

2. *()šiki amefō ni amekē-dša amegbefāññii le amehāame, take boni Iehowa tšō Mose nine nō ewoame kitā akē ahā akutšei nehū ke fā le.

* 4 Mose 28, 55.

3. Edšake Mose ehā akutšei enyo ke fā le amegbefāññō ye Iordan se, šī Levi-bii le ehāame gbefāññō ko ye ameten.

18. 14—33

4. Edšake Iosef bii le feq akutšei enyo, Manase ke Efraim; šī amehāā Levi-bii le gbefāññō ko ye šikpoñ le nō, akē dša *mādši ni amehā mli ke amehewo-hewo šikpōdši hā amekoloi ke ameni-bii le.

* Yl. 21.

5. Boni Iehowa wo Mose kitā le, nakai Israelbii le fe, ni amedša šikpoñ le mli.

6. Ni Iudabii le tši benke Iošua ye Gilgal, ni Iefune bi Kaleb, Keniznyo le, kēle akē: Bodientše ole wiemo ni *Iehowa ke Nyonmo gbomo Mose le wie ye mihewo ke ohewo ye Kadeš-Barnea le.

* 4 Mose 14, 24. 5 Mose 1, 36.

7. Afi nyonmai-edse miye, beni Iehowa tšūlo Mose tšūmi ke-dše Kadeš-Barnea, ni miyasra šikpoñ le, ni mibahāle wiemo ekoñ, boni yō mitšui nā le.

4 Mose 13, 6. 20.

8. Ši minyemimei ni kemi te le hā mañ le tšui fā; šī mi le mibo Iehowa, mi-Nyonmo le, toi ke-wula šī.

9. Ni Mose kã kitā ye nakai gbī le nō akē: Šikpoñ ni onane eyanyie nō le, ke-dšee bo ke obii agbefāññō eetšō ke-ya nāno, fī! edšake obo Iehowa, mi-Nyonmo le, toi ke-wula šī!

10. Ni agbene, na, Iehowa ehā miyi enā wala, take boni ekē le, neke afi nyonmai-edse ke enumo ne, ke-dše beyino ni Iehowa ke Mose wie neke wiemo ne, beni Israelbii le nyie nā le nō le. Ni agbene, na, nmenē gbī ne miye afi nyonmai-kpanyo ke enumo.

11. Kēle *miye hewale nmenē gbī ne lolo, tamō boni miyo gbī ni Mose tšūmi le; boni mihewale yō no be le mli le, nakai noññ eyō nmenē ne ye tawū mli dšio, ye yā ke bā mli dšio.

* 5 Mose 34, 7.

12. Nohewo le agbene, nō neke goñ ne ni Iehowa wie he ye nakai gbī le nō le ohāmi; edšake nakai gbī le bodientše onu; edšake Anakbii ye dšei ke mādši wudši ni atsa gbogboi awo he; ekole Iehowa aafata mihe, ni maficame, take boni Iehowa wie le.

11, 21.

13. Ni Iošua dšōle, ni ehō *Hebron ehā Kaleb, Iefune bi le, akē egbefāññō.

* 15, 18—19; 21, 11. 12.

14. Nohewo le Hebron tšō Kaleb, Iefune bi Keniznyo le, gbefāññō ke-baši nmenē.

32. ke Lebaot ke Šilhim ke Ain ke Rimon: fē dši mādši nyoñmai-enyo ke nehū ke amehe akrowai.

33. Nāno šikpon le nō mādši ne: *Eštaol ke Zora ke Ašna *Koda. 18, 26; 16, 51.

34. ke Zanoa ke En-Ganim, Tapua ke Enam,

35. Iarmut ke Adulam, Soko ke Azeka

36. ke Šaaraim ke Aditaim ke Geder ke Gederotaim: mādši nyoñma ke edše ke amehe akrowai.

37. Zenan ke Hadaša ke Migdal-Gad

38. ke Dilan ke Mizpe ke Iokteel,

39. Lakiš ke Bozkat ke Eglon

40. ke Kabon ke Lakmas ke Kitliš

41. ke Gederot, Bet-Dagon ke Naama ke Makeda: mādši nyoñma ke ekpa ke amehe akrowai.

42. Libna ke Eter ke Ašan

43. ke Ifta ke Ašna ke Nezib

44. ke Keila ke *Akzib ke Mareša: mādši nehū ke amehe akrowai. *19, 29.

45. *Ekron ke ehe mādši ke ehe akrowai; *1 Sam. 5, 10.

46. ke-dše Ekron ke-yaš nšo le nā le, nofēno ni yo Ašdod masei le ke amehe akrowai le.

47. *Ašdod, ehe mādši ke ehe akrowai; †Gaza, ehe mādši ke ehe akrowai ke-yaši Mizraim fā le nā; ni **nšo wulu le dši ehūsū. *1 Sam. 5, 1 †Koda. 1, 18. **4 Mose 34, 6.

48. Gōdši le anō mādši ne: Šamir ke latir ke Soko

49. ke Dana ke Kiriāt-Sana, no dši Debir,

50. ke Anab ke Eštemo ke Anim

51. ke Gošen ke Holon ke Gilo: mādši nyoñma ke ekome ke amehe akrowai.

52. Arab ke Duma ke Fšeān

53. ke Ianum ke Bet-Tapua ke Afeka

54. ke Humta ke Kiriāt-Arba, no dši Hebron, ke Zior: mādši nehū ke amehe akrowai.

55. Maon, Karmel ke Zif ke Inta

56. ke Iezreel ke Iokdeam ke Zanoa,

57. Kain, Gibeā ke Timna: mādši nyoñma ke amehe akrowai.

58. Halhul, Bet-Zur ke Gedor

59. ke Maarat ke Bet-Anot ke Eltekon: mādši ekpa ke amehe akrowai.

60. *Kiriāt-Baal, no dši Kiriāt-Iearim, ke Raba: mādši enyo ke amehe akrowai. *9, 17; 18, 14.

61. Nā le nō mādši ne: Bet-Araba, Midin ke Sekaka

62. ke Nibšan ke Nō-maḥ le ke En-Gedi: mādši ekpa ke amehe akrowai.

63. Ši Iebusbii le hī šī ye Ierusalem, Iudabii le nyēēame amēfie, *nohewo le Iebusbii le ke Iudabii le hī Ierusalem ke-baši ḥmene. *18, 28. 2 Sam. 5, 6.

Yitšo 16.

Ni Iosefbii le nā amegbefāñnō ke-dše Iordan nā ye Ieriko ḥeleno, ke-dše Ieriko nui le anā ye bokāgbe ke-tšō nā ni dše Ieriko, ni ewó enā nō ke-te gōdši le anō ye Betel le nō.

2. Ni edše Betel ke-te Luz, ni etšō Arkibii ahūsū le nō ke-te Atarot;

3. ni emā eyi šī ke-tšō anaigbe ke-te Iašetbii ahūsū le he ke-yaši Bet-Horon ní yo šišigbe le āhū ke-yaši Gezer. Ni enā yamō anai nšo le.

4. Ni Iosefbii Manase ke Efraim le agbefāñnō ní amená ne.

5. Ni Efraimbii le ahūsūi ye amewekui le anā ne: amegbefāñnō le bokāgbe hūsū dši Atarot-Adar ke-yaši Bet-Horon ní yo yiteḡbe le.

6. Ni hūsū le ho ke-te anaigbe ye Mikmetat kōyigbe, ni elogo šī ke-te Taanat-Šilo bokāgbe, ni etšō dšei ke-yadše Ianoha bokāgbe.

7. ni edše Ianoha ekpleke šī ke-te Atarot ke Naarat, ni ešrā Ieriko he ke-yamō Iordan nā.

8. Ni hūsū le dše Tapua ke-te anai-gbe ye Kana fā le nā, ni enā yamō nšo le. Ene dši Efraimbii le agbefāñnō ye amewekui le anā;

9. ke mādši ni adšie ke-dše Manasebii le akutšo le gbefāñnō le mli ahā Efraimbii le, mādši le fē ke amehe akrowai. 17, 9.

10. Ši amēfīee Kanaanbii ni yo Gezer le, nohewo le Kanaanbii le hī Efraim teḥ ke-baši ḥmene, ni amesúmoame. 1 Maḥ. 2, 16.

amehmā bōni eyo ke bōni aašame,
amekū amese ke-ba minō.

5. Ni amedša mli mlidšai kpawo. Iuda
ehūsū le nō ye wuoyigbe, ni Iosef
le ahi amehūsū le nō ye kōyigbe.

6. Ši nye le nyehmāa šikpoñ le he
e ke emlidsai kpawo, ni nyekē-baā
nō ye bie, koni mafō ošiki mahānye
bie ye Iehowa, wō-Nyomō le, hie.

7. Ši *Levibii le nāñ gbefāñnō ko
nyeten; edšake Iehowa osofoyeli le
amegbefāñnō; ni Gad ke Ruben ke
nase akutšo le fā le enā amegbēfāñnii
Iordan se ye bokāgbe, heni Iehowa
lo Mose nō-hāame le. * 13, 14—33.

8. Keke ni hī le te šī ni ameyin
ete; ni Iošua wo mei ni te ni ame-
mā šikpoñ le he sane le akitā akē:
eyaā ni nyeyakpaā šikpoñ le nō, ni
mā ehe sane, ni nyekū nyese ke-ba
nō, ni mafō ošiki mahānye ye bie,
Iehowa hie ye Šilo.

9. Ni hī le yin amete ni ameyakpa
poñ le nō, ni amehmā ehe sane ye
lši le anā mlidšai kpawo amewo wolo
mli; ni amekū amese ke-ba Iošua nō
nsra le mli ye Šilo.

10. Ni Iošua fō ošiki ehāame ye Ie-
ra hie ye Šilo; ni Iošua dša šikpoñ
mli ye dšei ehā Israelbii le ye ame-
dšai le anā.

11. Ni ošiki le kpe hā Benyaminbii
akutšo le ye amewekui le anā; ni
agbēfāñnō le hūsū kā Iudabii le ke
efbii le atē.

12. Ni amekōyigbe hūsū le dšē Iordan
ni hūsū le kwō ke-tšō Ieriko masei
kōyigbe. ni ekwō ke-tšō gōdši le anō
te anaigbe, ni enā yamō *Bet-Aven
le. * 7, 2

13. Ni hūsū le dšē dšei ke-tšō Luz,
Luz, ni dši *Betel le, wuoyigbe; ni
ū le mā eyi šī ke-te Atarot-Adar ye
ni kā Bet-Horon. ni yō šišigbe le,
oyigbe le nō: * 1 Mose 12, 8; 28, 19

14. ni agba hūsū le ke-logō šī ke-tšō
igbe ke-te wuoyigbe, ke-dšē goñ ni
Bet-Horon hie le wuoyigbe, ni enā
nō Kiriāt-Baal, ni dši Kiriāt-Iearim,

Iudabii le amah le. No dši anaigbe
nō le. 15, 6—9.

15. Ni wuoyigbe nō le dšē Kiriāt-
Iearim hūsū le he, ni hūsū le wō eyi
mā anaigbe ke-te Neftoa nubu le he.

16. Ni hūsū le kpleke šī ke-te goñ ni
kā Hinombi le dšō le hie le nāgbē, ye
Refaim dšō le kōyigbe, ni ekpleke Hinom
dšō le ke-te Iebusbii le awuoyigbe, ni
ekpleke šī ke-ba Rogel nubu le nā;

17. ni agba ke-dšē kōyigbe le, ni enā
yamō En-Šemeš, ni edšē Gelilot ni kā
Adumim nmeñme le neleno le, ni ekpleke
šī ke-te Rubenhi Bohan te le he;

18. ni ešrā he ke-te nā kplanā le ne-
leno ye kōyigbe, ni ekpleke šī ke-te
nā kplanā le nō;

19. ni hūsū le tšō ke-yadše Bet-Hogla
masei ye kōyigbe, ni enā yamō Nō-nšō
le kōyigbe ble le ye Iordan wuoyigbe
nāgbēhe le. Ene dši wuoyigbe hūsū le.

20. Ni Iordan dši ebokāgbe hūsū. Ene
dši Benyaminbii le agbēfāñnō ye ehūsūi
le anā ke-kpe, ye amewekui le anā.

21. Ni Benyaminbii le amādši ye ame-
wekui le anā ne: Ieriko ke Bet-Hogla
ke Emek-Keziz

22. ke Bet-Araba ke Zemaraim ke Betel

23. ke Avim ke Para ke Ofra

24. ke Kefar-Amonai ke Ofni ke Geba:
mādši nyoma ke enyo ke amehe akrowai.

25. Gibeon, Rama ke Beerot

26. ke Mizpe ke Kefira ke Moza

27. ke Rekem ke Irpeel ke Tarala

28. ke Zela ke Elef ke *Iebus ni dši
Ierusalem le, Gibeat, Kiriāt: mādši nyoma
ke edšē ke amehe akrowai. Ene
dši Benyaminbii le agbēfāñnō ye ame-
wekui le anā. * 15, 63 Kods. 1, 21.

Yitšo 19.

Ni ošiki ni dši enyo le kpe hā Simeon,
Simeonbii le akutšo le ye amewekui le
anā; ni amegbēfāñnō le kā Iudabii le
agbēfāñnō le teñ.

2. Ni amegbēfāñnō ni amēnā dši Beer-
šeba ke Šeba ke Molada

3. ke Hazar-Šual ke Bala ke Ezem

4. ke Eltolad ke Betul ke Horma

40. Ni ošiki ní dši kpawo le kpɛ há Danbii le akutšo le ye amewekui le anā.

41. Ni amegbefānnō hūsū dši Zorea, Eštaol ke Ir-Šemeš

42. ke Šaalabin ke Ayalon ke Itla

Kods. 1, 35.

43. ke Elon ke Timnat ke Ekron

44. ke Eltke ke Gibeton ke Baalat

45. ke Iehud ke Bene-Berak ke Gat-Rimon

46. ke Me-Iarkon ke Rakon ke hūsū ni yɔ *Iopa heleno le.

* Iona 1, 8.

47. Ni Danbii le ahūsū le fo mli ye dšei. Edšake Danbii le fā ni ameke Lešem yawu, ni amehōle, ni ameke klante gbele, ni amehō-fe amehō, ni amehī dšei, ni *amehō ametše gbei Dan le amewo Lešem.

* Kods. 18, 27, 29.

48. Neke mādši ne ke amehē akrowai le dši Danbii le akutšo le gbefānnō ye amewekui le anā.

49. Ni beni amedša šikpon le mli ye ehūsūi le anā amegbe nā le, Israelbii le há Iošua, Nun bi le, gbefānnō ko ye ameten.

50. Ameké mañ ní ebi ní dši *Timnat-Sera ni yɔ Efraim gon le nɔ le hāle ye Iehowa wiemo le nā, ni etfa gbogbo ewo mañ le he.

* 24, 30.

51. Enemei dši gbefānnii ní osofo *Eleazar ke Iošua, Nun bi le, ke Israelbii le akutšei anɔ lumei le dša mli ye ošiki nā ye †Šilo, ye Iehowa hie, ye kpē-bū le šinā le nā le. Ni amegbe šikpon le dša nā.

* 14, 1. † 18, 1.

Yitso 20.

Ni Iehowa ke Iošua wie eké:

2. Kemo Israelbii le ake: Nyehalaā abobā-mādši nyetoa, tamɔ boni mitšō *Mose nɔ mikenye wie le, *4 Mose 35, 6—29.

3. koni gbomogbelo ní nine aayakpa ye moko nɔ ni dšee kwa ekwa le adšo foi ke-ya dšei, koni ametsōmo nyebobāhei ke-dšé lá he oweletolo le deñ.

4. Ni moni aadšo foi ke-ate neke mādši ne eko mli le ayadamɔ mañ le agbó le nā, ni edšadše esane le etšō nakai mā leñ onukpai le; ni amehōle ke-ba amehō ye mā leñ, ni amehāle hilehe ko, koni ekeame ahī ši.

5. Ni kedši lá he oweletolo le tiule ke-ba le, no le amekadšie gbomogbelo le amehāle; edšake dšee kwa ekwa etfa enanyo le nō, ni asañ enyele etoo.

6. Ši ehī ši ye nakai mā leñ ke-yaši beyino ní eeyadamɔ asafo le hie ní aako-dšole, ke-yaši beyino ní nakai be le mli osofonukpa le aagbo; no se dāni gbomogbelo le akū ese ke-ya ledientše eman ke ledientše ewe ye mañ heni edšo foi ke-dšé le.

7. Keke ni amedšō *Kedeš ye Galilea ye Naftali gödši le anɔ ke Šekem ye Efraim gödši le anɔ ke †Kiriath-Arba ní dši Hebron ní yɔ Iuda gödši le anɔ le nɔ amehā.

* 19, 37 † 15, 18.

8. Ni Iordan se ye Ieriko heleno ke-yaā bokāgbe le amehala Bezer ye šikpon trené le nɔ nā le nɔ ke-dšé Ruben akutšo le mli, ke Ramot ní yɔ Gilead le ke-dšé Gad akutšo le mli, ke Golan ní yɔ Bašan le ke-dšé Manase akutšo le mli.

5 Mose 4, 45.

9. Enemei dši mādši ní ahala ahā Israelbii le fē ke gbɔ ní aabatoame le, koni mofēmo ní nine aakpa ye moko nɔ le adšo foi ke-ya dšei, ní lá he oweletolo le akagbele ke-yaši beyino ní eeyadamɔ asafo le hie.

Yitso 21.

Keke ni Levibii le atšemei awei le anɔ nukpai le tši benke osofo *Eleazar ke Iošua, Nun bi le, ke Israelbii le akutšei anɔ lumei le,

* 14, 1.

2. ni amekame bawie ye Šilo ye Kanaan šikpon le nɔ ake: *Iehowa tšō Mose nɔ ewo kitā ake ahāwɔ mādši ní wɔhī mli, ke amehē šikpōdši wɔhā wɔšla koloi.

* 4 Mose 35, 2—8.

3. Ni Israelbii le agbefānnii le amli mādši ke amehē šikpōdši ní amehō-hā Levibii le ye Iehowa wiemo le nā ne:

(21, 4—42. Kwɛ 1 Kron. 6, 39—43.)

4. Ni ošiki le kpɛ há Kahatbii le awekui le; ni osofo Aaron bii le ní dšé Levibii le aten le nā mādši nyonma ke etē ye ošikifō nā ye Iuda akutšo le ke Simeon akutšo le ke Benjamin akutšo le mli.

Ni Meraribii lẹ awekui lẹ, ní dši
ii ni efẹ lẹ, ná yẹ Zebulon akutšo
Iokneam ke ehe šikpōdši lẹ, Karta
e šikpōdši lẹ,

Dimna ke ehe šikpōdši lẹ, ke Naha-
e ehe šikpōdši lẹ: mādši edfẹ.

Ni Ruben akutšo lẹ mli lẹ: * Bezer
e šikpōdši lẹ, Iahaz ke ehe šikpō-
* 20, 8.

Kedemot ke ehe šikpōdši lẹ, ke
t ke che šikpōdši lẹ: mādši edfẹ.
Ni Gad akutšo lẹ mli lẹ: Gbomo-
abobā-man * Ramot ní yọ Gilead
ehe šikpōdši lẹ, Mahanaim ke ehe
lši lẹ. * 20, 8.

Hešbon ke ehe šikpōdši lẹ, ke Iazer
e šikpōdši lẹ: fẹ dši mādši edfẹ.
Meraribii lẹ awekui srotai lẹ, ni
evibii lẹ awekui ní efẹ lẹ, amādši
amená yẹ ošikifō nā dši mādši
na ke enyo.

Levibii lẹ amādši fẹ ni amená yẹ
bii lẹ agbefānnii lẹ amlí dši mā-
yonmai-edfẹ ke kpānyo ke amehē
lši.

Neke mādši ne amlí man-fē-man yẹ
ikpōdši ní bolele ke-kpe; nakai
ne fẹ yọ.

Ni Iehowa ke šikpoñ lẹ fẹ ní * ekā
tā akẹ eēñō-hā amētšemei lẹ hā
, ni amēñō ni amehí nọ. * 1 Mose 12, 7.

Ni Iehowa hāame hedšōmo ke-kpe,
boni ekā amētšemei lẹ akitā lẹ pe-
ni amehenyeloi lẹ atēñ mokomoko
amehīe adamo; amehenyeloi lẹ fẹ
howa tuame ewo amēdeñ.

* Nibii kpakpai fẹ ni Iehowa
srael we lẹ ši yẹ he lẹ, emli
eflo ekaa ši; fẹ kwa ba mli.
* 23, 14.

Yitso 22.

ke ni Iošua tšẹ Rubenbii ke Gad-
e Manase akutšo lẹ fā lẹ,

ni ekẹame akẹ: Nyeye kitāi fẹ ni
ra tšūlo Mose * wonye lẹ nọ, ni
migbē toi yẹ nofēno ni miwonye
tā lẹ mli. * 4 Mose 32, 20-22. 5 Mose 3, 18-20.

Gbñ babaō nẹ mli fẹ lẹ nyešñ
remimei lẹ ke-baši ñmēne gbí ne.

ni nyeye Iehowa, nye-Nyohmo lẹ, kitā
lẹ nọ pepẹpe.

4. Ni agbene lẹ Iehowa, nye-Nyohmo
lẹ, ehā nyenyemime lẹ hedšōmo, take
boni ewoame ši lẹ; nohewo lẹ agbene
nyekūa nyese nyeyaā nyebūi lẹ amlí yẹ
nyedientše nyešikpoñ ni Iehowa tšūlo
Mose ñō-hānye yẹ Iordan sẹ lẹ nọ.

5. Ši nyehe nọ kekẹ nyekwea ní ahla,
koni nyeye kitā ke mli ni Iehowa tšūlo
Mose wonye lẹ nọ, ni nyesumo Iehowa,
nye-Nyohmo lẹ, ni nyenyie egbēi lẹ fẹ
nọ, ni nyeye ekitāi lẹ anọ, ni nyekpete
ehe, ni nyesumole ke nyetšui fẹ ke nye-
susuma fẹ.

6. Ni Iošua dšōame, ni ewoame gbe,
ni ameyiñ amete amebūi lẹ amlí.

7. Ši Manase akutšo lẹ fā kome lẹ.
Mose ehāame amegbefāññō yẹ Bašan, ni
fā kroko lẹ, Iošua hāame amēñō yẹ ame-
nyemime lẹ atēñ yẹ Iordan sẹ yẹ anai-
gbe. Ni beni Iošua woame gbe ni ameya
amebūi lẹ amlí lẹ. edšōame,

8. ni ekẹame akẹ: Nibii babaō nye-
ke-kūo nyese ke-ya nyebūi lẹ amlí ne:
ke koloi babaō dientše, ke dfiētei ke
šika ke akōble ke dade ke mamai pi
dientše; nyeke nyenyemime lẹ ayadšāā
nyehenyeloi lẹ anihāñii lẹ amlí! 4 Mose 31, 27.

9. Kekẹ ni Rubenbii lẹ ke Gad-
bii lẹ ke Manase akutšo lẹ fā lẹ kù amese ni
ameyiñ ke-dše Israelbii lẹ anō yẹ Šilo
yẹ Kanaan šikpoñ lẹ nọ, koni ameya
Gilead šikpoñ ni dši amegbefāññō ní
amená yẹ Iehowa wiemo ni etšō Mose
nọ ewie lẹ nā lẹ nọ.

10. Ni beni amebaše Iordan niiañ yẹ
Kanaan šikpoñ lẹ nọ gbe lẹ, Rubenbii
lẹ ke Gad-
bii lẹ ke Manase akutšo lẹ fā
lẹ mā afolešālate yẹ dšei yẹ Iordan nā,
afolešālate kpetenkple ní sa akẹ akwe.

11. Ni Israelbii lẹ nu akẹ: Na, Ruben-
bii lẹ ke Gad-
bii lẹ ke Manase akutšo
lẹ fā lẹ emā afolešālate yẹ Kanaan ši-
kpoñ lẹ nọ yẹ Iordan niiañ yẹ Israelbii
lẹ anō lẹ mli.

12. Ni beni Israelbii lẹ nu lẹ, amebua
Israelbii lẹ asafo mū lẹ fẹ nā yẹ Šilo,
akẹ amemiya amekame yawu.

33. Ni sane le nõ Israelbii le anã, ni Israelbii le dšie Nyoñmo yi, ni amekẽẽ doññ ake amemifã ní amekẽame ayawu ní amefite šikpoñ le ní Rubenbii le ke Gadbi le yo no le.

34. Ni Rubenbii le ke Gadbi le wo afolešálate le gbei ake Ed, edšake amekẽ: Edši odase ye woteñ ake Iehowa dši Nyoñmo!

Yitso 23.

Ni eba mli ake be kplanñ se, beni Iehowa ehã Israel *hedšõmo ke-dšẽ amehenyeloi fẽ ni boleame ke-kpe le adeñ, ni Iošua egbo ní eye gbli pi le, *21,44.

2. Iošua tšẽ Israel mũ le fẽ, amenukpai ke amelumei ke amekodšoloi ke amenokweloi le ke-kpe, ni ekẽame ake: Migbo ni miye gbli pi;

3. ni nyena nii fẽ ní Iehowa, nye-Nyoñmo le, efe neke dšẽnmãdši ne fẽ ye nyehewo; edšake Iehowa, nye-Nyoñmo le, le ewu ehãnye.

4. Na, miki ošiki edša neke mãdši ní se ne mli mihãnye, ní ametšõmo nyekutšei le agbefãññõ ke-dšẽ Iordan nã, ke dšẽnmãdši fẽ ní miflo mifie le, ke-yaši nõso wulu le nã ye anaigbe le.

5. Ni Iehowa, nye-Nyoñmo le, le eetšire ameyi se ni eefieame ke-dšẽ nyehle, ni nyeanõ ameshikpoñ le, take boni Iehowa, nye-Nyoñmo le, ewonye ši le.

6. Nohewo le nyefia ši dšogbãñ, ni nyeye nii fẽ ní aňmã ye Mose mlawolo le mli le no ni nyefe, ni *nyekagba kemidšẽ he ke-miya ninedšũrõ lo abeku,

* 5 Mose 3, 32.

7. koni nyekẽ neke dšẽnmãdši ní efe ye nyeteñ ne akafutu, ni asaň *nyekatšia amenyoñmõi le atã, ni nyekẽ amegbei akakãa kitã, ni nyekasũmoame, ni nyekadšãa-amẽ hũ;

* 2 Mose 23, 13. 24.

8. ši moñ nyekpetẽa Iehowa, nye-Nyoñmo le, he, take boni nyefe ke-baši ñmene gbi ne.

9. Edšake Iehowa efie mãdši wudši ní he wa ke-dšẽ nyehle; ši nye le, moko moko damko nyehle ke-baši ñmene gbi ne.

3 Mose 23, 7. 8. 5 Mose 24, 7.

10. Nyeteñ mokome aafie mei akpe; edšake Iehowa, nye-Nyoñmo le, le ewuo ehãanye, take boni ewonye ši le.

11. Nohewo le nyelea nyehle nokwemo, koni nyesumo Iehowa, nye-Nyoñmo le!

12. Ši kẽ nyefee nakai ni nyekpale ni nyekẽ nyehle yakpetẽ dšẽnmãdši ní efe ye nyeteñ ne ahe, ni nyekẽame ye yõwẽ, ni nyeyaa amẽñõ ni amẽ hũ amebaã nyenõ le:

13. no le nyenãa nyelea ake Iehowa, nye-Nyoñmo le, efieñ neke dšẽnmãdši ne ke-dšẽñ nyehle doññ, ši ametšõmo *yã ke tšõne amehãnye, ke kplebii ye nyenmãwuiañ, ke ñmeii ye nyehĩñmeiiañ ke-yaši beyino ní nyehle aakpãtã ke-adšẽ šikpoñ kpakpa ní Iehowa, nye-Nyoñmo le, enõ-hãnye ne no.

* 4 Mose 33, 55. 5 Mose 7, 16. Kods. 2, 8.

14. Ši na, ñmene mi le miya *dšẽndšẽñ fẽ yãhe le; ni nyele ye nyetšui mli fẽ ke nyesusuma mli fẽ ake †nibii kpakpai fẽ ní Iehowa, nye-Nyoñmo le, wie ye nyehewo le, emli ekomeflo ekaa ši, fẽ eba mli ehãnye, emli ekomeflo ekaa ši.

* 1 Mañ. 2, 2. † Ios. 21, 46

15. Ši aaba mli ake, boni nibii kpakpai fẽ ní Iehowa, nye-Nyoñmo le, ewonye ši le eba mli ehãnye le, nakai noññ kẽ Iehowa aahã nibii fõdši le fẽ hũ aba nyeno, ke-yaši beyino ní eekpãtã nyehle ke-adšẽ šikpoñ kpakpa ní Iehowa, nye-Nyoñmo le, enõ-hãnye ne no.

16. Kẽ nyetõ Iehowa, nye-Nyoñmo le, kpãñmo le ni ewonye he kitã le no, ni nyete ni nyeyasũmo nyoñmõi krokomei, ni nyedšãame le, no le Iehowa mli aawo la awonye, ni nyehle aakpãtã oyã ke-adšẽ šikpoñ kpakpa ní enõ-hãnye le no.

Yitso 24.

Ni Iošua bua Israel akutšei le fẽ nã ke-ba Šekem, ni etšẽ Israel onukpai le ke amelumei le ke amekodšoloi le ke amenokweloi le ke-kpe, ni amebadamõ Nyoñmo hie.

2. Ni Iošua kẽ mañ mũ le fẽ ake: Boni Iehowa, Israel Nyoñmo le, kẽ ne. Ke-dšẽ tetete le, fã le se nyetšemei le yo, *Tera ní dši Abraham ke Nahor tšẽ le, ni †amesũmo nyoñmõi krokomei.

* 1 Mose 11, 26. † 1 Mose 31, 19; 25, 2

te kpetenkple ko emā dšei, ye *tšo kple le ni mā Iehowa hekronkron le šiši.

* 1 Mose 35, 4. Koda. 9, 6.

27. Ni Iošua kē mañ mū le fē akē: Na, neke te ne aye wōhe *odase; edšakē enu Iehowa wiemoi ni ekewo wie le fē, nohewo le no aaye nyehe odase, koni nyekakpa ye nye-Nyohmo le sē.

* 22, 27. 1 Mose 31, 48.

28. Kēkē ni Iošua wo mañ le gbē, ni mofemo te ešikpon nō.

29. Ni neke sādši ne asē le eba mli akē Iehowa tšulō Iošua, Nun bi le, gbo, beni eye afi oha kē nyohma le.

30. Ni amefule ye ledientše ešikpon le nō, ye *Timnat-Sera ni yō Efraim

gōdši le anō, ye Gaaš goñ le kōyi-gbē le.

* 19, 30.

31. Ni Israel *sumo Iehowa gbilabō ni Iošua yō le kē gbilabō ni onukpai ni hi ši ye Iošua gbēle sē ni amele Iehowa nitšumoi fē ni etšu ehā Israel le yō le.

* Koda. 2, 7.

32. Ni *Iosef wui le ni Israelbii le nō kē-dšē Mizraim le, amefū ye Šekem ye šikpon kuku ni †Iakob he ye Šekem tšē Hamor bii le aden ehā dfiētei kukudši oha le nō, ni etšō Iosefbii le agbefānnō.

* 1 Mose 50, 26. † 1 Mose 33, 19

33. Ni Aaron bi Eleazar hū gbo, ni amefule ye ebi Pinehas mañ Gibeā ni anō-hāle ye Efraim gōdši le anō le mli.

KODŠOLOI LE AWOLO LE.

Yitšo 1.

Ni eba mli akē Iošua gbēle sē le, Israelbii le bi Iehowa akē: Namo *tšutšu afā ye woteñ ni eke Kanaanbii le ayawu?

* 20, 18.

2. Ni Iehowa kē: Iuda afā; na, mi nō šikpon le miwo eden!

3. Ni Iuda kē enyemi Simeon akē: Okemi afā kē-ya migbefānnō le nō, ni wōkē Kanaanbii le ayawu, ni mi hū mikpo aate onō le nō! Ni Simeon kē le te.

4. Ni Iuda fā kē-te, ni Iehowa nō Kanaanbii le kē Perizbii le ewo ameden, ni amegbe mei akpei-nyohma ye Bezek.

5. Ni ameyanina Adoni-Bezek ye Bezek, ni amekelē wu, ni amegbegbē Kanaanbii kē Perizbii le.

6. Ni Adoni-Bezek dšo foi, ni ametiule, ni ameyamōlē, ni ameflo enine kē enane gohtii.

7. Kēkē ni Adoni-Bezek kē: Mantšēmei nyohmai-kpawo ni afloflo amenine kē amenane gohtii kōlō nii ye mikplō le šiši; bōni mife le, nakai pē Nyohmo etomi nādšian nē! Ni amekelē ba Ierusalem ni ebagbo ye dšei.

8. Ni Iudabii le kē Ierusalem bawu, ni amēnōlē, ni amekē klante gbegbē emli bii le, ni amemā mañ le nā la.

9. No sē le Iudabii le fā ni amekē Kanaanbii ni yō gōdši le anō le kē wuo-yigbē le kē nānō šikpon le nō le yawu.

Ioa. 10, 40; 11, 22.

(1. 10—15. Kwē Ioa. 15, 18—19.)

10. Ni Iuda fā kē-yanina Kanaanbii ni yō Hebron le; ši sá le Hebron gbēi

3. Nohewo le mi hũ mikē akē: Mi-
liehame ye nyehle, ši ameatšōmo ŋmei
ye nyehmāwuiān, ni amenyoŋmōi le aatšō-
mo tšōnei ahānye. 10a. 22, 12.

4. Ni eba mli akē, beni lehowa bō-
fo le wie neke wiemoi ne etšō Israel-
bii le fē le, mañ le wō amegbē nō ni
amefō.

5. Ni amewo dšei gbei akē Bokim,
ni amēšā afolei amēhā lehowa ye dšei.

6. Agbene Iošua wo mañ le gbē, ni
Israelbii le atēn mofēmo te enō mli,
koni ameyanō šikpoñ le.

7. Ni mañ le sūmo lehowa gbil abo
ni Iošua yō le ke gbil abo ni onukpai
ni hĩ ši ye Iošua gbēle sē ni amēna
lehowa nitšumōi wudši fē ni etšū ehā
Israel le yō le 10a. 24, 31.

8. Ni lehowa tšūlo Iošua, Nun bi le,
gbo, beni eye aši oha ke nyoŋma le.

9. Ni amefūle ye ledientšē ešikpoñ le
nō ye Timnat-Heres ye Efraim gōdši le
ano ye Gaaš goñ le kōyigbē. 10a. 24, 29, 30.

10. Ni abua nakai yinōbii le hũ fē nā
afata amētšēmei le ahe; ni yino kroko
bate ši ye amēse, mei ni lee lehowa alo
enitšumōi ni etšū ehā Israel le.

11. Keke ni Israelbii fe efōñ ye leho-
wa ble, ni amēyasūmo Baalim.

12. Ni amekwa lehowa, amētšēmei le
a-Nyoŋmo le, moni dšieame ke-dšē Mizraim
šikpoñ le nō le, ni ameyanyie nyoŋmōi
krokomei ni dši amēhewohewo mādši le
anyoŋmōi le ašē, ni amēdšāame, ni amēke-
wo lehowa mli la.

13. Ni beni amēši lehowa, ni amēya-
ūmo Baal ke Aštartot le,

14. lehowa mli wo Israel la, ni eke-
ame wo nihalo adeñ, ni amēbahaame,
ni ehōame ehā amēhenyelōi ni boleqame
ke-kpe le, ni amēnyēē amēhenyelōi le
ahle amēdamo doññ.

15. Hefēhe ni amēafā ta ke-ate le, le-
howa nine kā amēnō wā, take bōni
*lehowa ewie le ke bōni lehowa ekā-
ame kitā le, ni eflame naakpa.

* 3 Mose 26, 17. 5 Mose 28, 20.

16. Keke ni lehowa tēo kodšolōi aši,
ni amēhereq ameyiwala ke-dšēq amēhalōi
le adeñ. Bof. 12, 20.

17. Ši amekodšolōi le hā amēboame
toi, ši mon ameyaboq adfamañ ke-nyieq
nyoŋmōi krokomei ašē, ni amēdšāa-ame;
etšēq keke le amēdšē gbē ni amētšēmei
le nyie nō ni amēbo lehowa kitāi le
atoi le nō; amē le amēboo toi.

18. Ni kēdši lehowa tē kodšolōi aši
ehāame le, nō le lehowa fatañ kodšolo
le he, ni ehereo ameyiwala ke-dšēq amē-
henyelōi le adeñ gbil abo fē ni kodšolo
le yō le; edšake amētšōi ni amēdōmoq
ye ameyiwalōi ke amēhalōi le ahewo
le doq lehowa.

19. Ši eba mli akē, kē kodšolo le gbo
le, amekūq amēse ekoñ ni amēfiteq fē
amētšēmei le, ye nyoŋmōi krokomei ašē
ni amēyanyieq ni amēsūmoqame ni amē-
dšāa-ame le hewo; amēfōd amēnifempi le
ke amēkuēntimo gbē le nonyiemō.

20. Bēle lehowa mli woq la woq Israel,
ni ekēq akē: Akē noni neke mañ ne etō
mikpāñmo le ni miwo amētšēmei akitā
ye he le nō, ni amēboo migbē toi,

21. hewo le mi hũ ke-dšē ŋmenē ke-
yañ ne mifien dšēhmādši ni fē beni Iošua
gbo le eko ye amēhle doññ,

22. koni mīkēame *aka Israel akwē akē
amēdfēñ lehowa gbē le nō ni amēnyie
nō, tamō bōni amētšēmei le dfēñ nō le,
alo amēfēñ nakai. * 2, 1. 4. 5 Mose 3, 2

23. Nohewo ni lehowa ši nakai dšēh-
mādši le, ni efieame mrā, ni asañ eñdō-
ame ewoo Iošua deñ hũ le.

Yitso 3.

Ni menēmei dši dšēhmādši ni lehowa
ši, koni *anō-ka Israel fē ni lee Kanaan
tai le ekoeko le akwē, * 2, 22.

2. beni afe keke ni Israelbii le ašē-
šibii le ale ni akē-tšōame tawū, titri le
amēteñ mei ni lee he eko sá le:

3. amēdši Filistibii alumei enumō le,
ke Kanaanbii ke Zidonbii ke Hivbii ni
yō Lebanon goñ le nō le fē, ke-dšē Baal-
Hermon goñ le he ke-yaši Hamat ŋma-
ñmañ le. * 10a. 12, 3

4. Ni ašlame, beni afe ni akēame aka
Israel akwē, ni anō-le akē amēabo le-
howa kitāi ni etšō Mose nō ewo amē-
tšēmei le atoi lo.

Yltsō 4.

Ni Israelbii lẹ fe efōn yẹ Iehowa h̄le akon, beni Ehud gbo lẹ.

2. Ni Iehowa h̄ame ehā labin, Kanaan mantšẹ lẹ, n̄i yeo mantšẹ yẹ Hazor lẹ. Ni etatšẹ d̄ši Sisera, n̄i yọ Harošet-Goyim lẹ.

3. Ni Israelbii lẹ blọ tšẹ Iehowa; edšakẹ eyẹ dade filii ohai-n̄ehū, n̄i afi nyonmai-enyo ewa Israelbii lẹ ayi den-den.

4. Ni gbaloyō Debora n̄i d̄ši Lapidot nā lẹ kodšo Israel yẹ nakai be lẹ mli.

5. Ni eh̄ Debora tēn lẹ šiši yẹ Rama kẹ Betel tēn, yẹ Efraim gōdši lẹ anọ. Ni Israelbii lẹ baā enō n̄i ekodšoame.

6. Ni etšū ayakpē Barak, Abinoam bi lẹ, kẹ-dšẹ Kedeš-Naftali kẹ-ba, n̄i ekẹlẹ akẹ: Ani d̄see fā n̄i Iehowa, Israel Nyohmọ lẹ, efāo akẹ: Yafā ta kẹ-ya Tabor gon lẹ nọ, n̄i onō Naftalibii lẹ kẹ Zebulonbii lẹ atēn h̄l̄ akpei-nyonma ofata ohe?

7. Ni makpla Sisera, labin tatšẹ lẹ, kẹ efilii lẹ kẹ emei babaō lẹ kẹ-ba onō yẹ Kišon fā lẹ nā, n̄i manōlẹ mawo odeh.

8. Ni Barak kẹlẹ akẹ: Kədši okemi aate lẹ, no lẹ mate; š̄i kədši okemi eyaa lẹ, no lẹ miyaa!

9. Ni ekẹlẹ akẹ: Mikeo aate; š̄i kẹlẹ gbẹ n̄i oyaā nẹ mli anumnyam lẹ efēn onō; edšakẹ yō ko deh Iehowa bañō Sisera awo! Ni Debora te š̄i, n̄i ekẹ Barak te Kedeš.

10. Ni Barak hā ayakpē Zebulon kẹ Naftali kẹ-ba Kedeš; n̄i mei akpei-nyonma kẹlẹ ká nane kẹ-te; n̄i Debora hū kẹlẹ te.

11. Š̄i Heber, *Kennyo lẹ, etšẹ ehe kẹ-dšẹ Kainbii n̄i d̄ši Mose š̄anū †Hobab bii lẹ ahe, n̄i eh̄le ebū lẹ š̄i āhū kẹ-yaši tšō kple n̄i mā Zaananim n̄i yọ Kedeš masei lẹ he. * 1, 16. † 4 Mose 10, 29

12. Kẹkẹ ni ayatfa Sisera adafi akẹ Barak, Abinoam bi lẹ, efā ta kẹ-te Tabor gon lẹ nọ.

13. Ni Sisera bua efilii n̄i d̄ši dade filii ohai-n̄ehū lẹ fē nā, kẹ mei n̄i fata

ehe lẹ fē, kẹ-dšẹ Harošet-Goyim kẹ-ba Kišon fā lẹ nā.

14. Kẹkẹ ni Debora kẹ Barak akẹ: Te š̄i, edšakẹ n̄mene gb̄l nẹ Iehowa enō Sisera ewo odeh! Ani d̄see Iehowa efā kẹ-nyie oh̄le nẹ? Kẹkẹ ni Barak kpleke š̄i kẹ-dšẹ Tabor gon lẹ nọ, n̄i mei akpei-nyonma lẹ nyie esẹ.

15. Ni Iehowa hā Sisera kẹ efilii lẹ fē kẹ eta mū lẹ fē d̄sidšā yẹ klante nā yẹ Barak h̄le, n̄i Sisera yi š̄i kẹ-dšẹ efili lẹ mli n̄i edšo foi yẹ enane nā.

16. Ni Barak tiu filii lẹ kẹ ta lẹ kẹ-yaši Harošet-Goyim, n̄i Sisera ta lẹ fē nyonyō yẹ klante nā, n̄i efẹ mokomeflo.

17. Š̄i Sisera dšo foi yẹ enane nā kẹ-te Iael, Kennyo Heber nā lẹ bū leh. Edšakẹ hedšole yẹ labin, Hazor mantšẹ lẹ, kẹ Heber, Kennyo lẹ. we lẹ tēn.

18. Ni Iael dšẹ kpo ekẹ Sisera yakpe, n̄i ekẹlẹ akẹ: Minuntšō, ba, ba minō; kāšẹ gbeyei! Ni egbā kẹ-te enō yẹ bū leh, n̄i ekẹ s̄anọ bō ko ha enọ.

19. Ni ekẹlẹ akẹ: Ofai nẹ, hāmi nu fiō manu, edšakẹ kūmai miyemi! Ni egble fufonō lẹ nā, n̄i eh̄lẹ eko enu; n̄i eha enọ.

20. Ni ekẹlẹ akẹ: Damo bū lẹ š̄inā lẹ š̄i, n̄i aba mli akẹ, kədši moko ba n̄i ebio akẹ: Ani moko yẹ biẹ lo? lẹ, koni okẹ akẹ: Dabi!

21. Kẹkẹ ni Iael, Heber nā lẹ, fā bū lẹ he š̄iūmlitšō lẹ eko, n̄i ekọ hamle eh̄le edēn, n̄i edẹke š̄i kẹ-te enō, n̄i ekẹ š̄iūmlitšō lẹ yaka etoi š̄i, n̄i eyamō š̄i-kpon; edšakẹ ewo v̄l, n̄i nō nyō enọ, n̄i egbo.

22. Ni na, beni Barak tiu Sisera lẹ, Iael dšẹ kpo ekẹlẹ yakpe, n̄i ekẹlẹ akẹ: Ba, n̄i matšō nū lẹ n̄i otao lẹ! Ni ete enō; n̄i na, Sisera kā š̄i n̄i egbo, n̄i š̄iūmlitšō lẹ tšẹkẹ etoi š̄i.

23. Ni nakai gb̄l lẹ Nyohmọ ba Kanaan mantšẹ labin š̄i yẹ Israelbii lẹ ah̄le.

24. Ni Israelbii lẹ anine h̄le labin, Kanaan mantšẹ lẹ, n̄otšōmọ āhū, kẹ-yaši beyinq n̄i amekpātā labin, Kanaan mantšẹ lẹ, h̄le.

anā: Mēhewo ni efili le bā le etše ne?
Mēhewo ni efilii anādši le ekpe se ne?

29. Ehewo yei le atēn nilelqi le to he hāle, ni ledientše hū eto he ehā ehe ake:

30. Amenā hānii kē, ni amemidša; nū-
fē-nū aanā oblayō kome lo enyo tete,
Sisera hū be aanā asāsā hānii, asāsā hā-
nii nī alò mli, asāsā hānii kome lo enyo
ni alò mli ni ake-baha kue.

31. Bō nohñ nī ohenyelqi le fē
ahle aakpātā ne, Iehowa! Ši mei
nī sumoqo le aafe tamq hūlū beni
eteq šī ye ehewale mli le! Ni šī-
kpoñ le nō dšō *afi nyohmai-edse. *8,11.

Yitšo 6.

Ni Israelbii le fe efōñ ye Iehowa hle
ekon, ni Iehowa nōame ewo Midianbii
le aden afi kpawo.

2. Ni Midianbii ayi wa ye Israelbii
le anq. Ni Midianbii le ahewo le Israel-
bii le sā fodši nī yō gōdši le anq le kē
tekploi kē mōdši amehā amehē.

3. Ni ebaā mli ake, *kē Israelbii dū
nii le, kēke le Midianbii kē Amalekbii
kē bokāghebii le efā kē-baninaame,

* 5 Mose 28, 38.

4. ni amebaboō nsra amewoame, ni
amefiteo šikpoñ le nō nibānii le kē-yašio
Gaza tō, ni amēšīl niyenii ko ye Israel,
alo tō lo tšina lo tedši ko.

5. Edšake amebaā kē amekoloi kē
amebūi, ni amebaā babaō tamq bālabii,
ni amē kē ameyomai le fē le anyēē akane,
ni amebaā šikpoñ le nō amebakpātāa hle.

6. Ni Midianbii le hā Israel gbodšo
kwrā; ni Israelbii le blq tšē Iehowa.

7. Ni eba mli ake, beni Israelbii le
blq tšē Iehowa ye Midianbii le ahewo le,

8. Iehowa tšū gbalq ko kē-ba Israelbii
le anō, ni ebakēame ake: Bōni Iehowa.
Israel Nyohmo le, kē ne: Mi minōnye
kē-dše Mizraim kē-ba. ni midšienye kē-
dše nyódši awe le,

9. ni midšienye kē-dše Mizraimbii aden
kē mei nī waānye yi le fē aden, ni mi-
licame ye nyehle, ni minō amēšikpoñ le
mihānye;

10. ni mikēnye ake: Midši Iehowa,
nye-Nyohmo le; nyekašea Amorbbii nī

nyeyo amēšikpoñ le nō le anyohmoi le
agbeyei; šī nyeboo migbē toi!

11. Kēke ni Iehowa bōfo le ba ebatā
blofo-yoitšo nī yō Ofra nī dši Ioaš,
Abiezernyo le, nō le šiši. Ni ebi Gideon
le migbē hmā ye weinbu le mli, koni
ekē-tē Midian le.

12. Ni Iehowa bōfo le dšie ehe kpo
etšōle, ni ekēle ake: Iehowa keo ye, bo
nū ekālo!

13. Ni Gideon kēle ake: Ofai ne,
minuntšo! kē Iehowa kēwo ye le, bē-
le mēba enemei fē eba wonq ne? ni
nēgbē enākpenii le fē nī wotšemei le
gbawo ake: Ani dšee Mizraim Iehowa
dšiewo kē-dše? le yō? Ši agbene Ieho-
wa ešewo efō ni ekēwo ewo Midianbii
aden!

14. Ni Iehowa kwē ehle ni ekēle ake:
*Okē ohewale ne aya, ni ohere Israel
yiwala ye Midianbii le aden! Ani dšee
mi mitšūo? * 1 Sam. 12, 11. Heb. 11, 32.

15. Ni ekēle ake: Ofai ne, nuntšo!
meni mike-ahere Israel yiwala? Na, mi-
weku le edfa ye Manase, ni midši gbekē
kwrā ye mitše we le!

16. Ni Iehowa kēle ake: *Mibafata
ohē āhū, ni oogbe Midianbii le tamq
agbeq mokome! * 2 Mose 3, 12

17. Ni ekēle ake: Agbene, kedši mi-
hle eba nyam ye ohle le, no le tšōmo-
mi okadi ko ake bo okemi wieq ne!

18. Ofai ne, *kādše biē kē-yaši beyinq
nī maba ohō ni mike minikēnii aaba
abamā ohle! Ni ekē: Mahī šī kē-yaši
beyinq nī ookū osē oba. * 13, 15.

19. Ni Gideon te ni eyasā tōabotiabi,
ni ekē mā efa kome fe akpiti; lō le
enō-wo kafū mli, ni ehe-nu le enō-wo
kukweī mli, ni ekē-dše kpo kē-ba enō
ye tšō le šiši, ni ekē-hamā ehle.

20. Ši Nyohmo bōfo le kēle ake: Nō
lō le kē akpiti le ofie tēsā ne nō, ni
ofose ehe-nu le ofie nq! Ni efe nakai.

21. Kēke ni Iehowa bōfo le kpā edē-
hlemotšo ni ehle le mli ni ekē-sa lō le
kē akpiti le he; ni *la dšē tēsā le mli
ni ebaye lō le kē akpiti le. Ni Iehowa
bōfo le lādše ye ehle. * 3 Mose 9, 24.

le he, ni makaame ye dšei mahão; ni aaba mli ake moni makëo ye ehe ake: Oke mone aya le, okelë aya; ni mofëmo ni makëo ye ehe ake: Oke mone akaya le, okelë akaya.

5. Ni eke man le kpleke ši ke-te nu le he. Ni Iehowa ke Gideon ake: Mofëmo ni ke elilei aalemö nu le tamö gbé lëmoq le, okelë adamö afä; ši nakai nonh ofe mofëmo ni aaküla enakutšei anä ni eenu le.

6. Ni mei fë ni ke amenine to amenä ni amelëmo le ayibo dši mei ohai-etë, ši man le ni se le fë küla amenakutšei anä nu nu le.

7. Ni Iehowa ke Gideon ake: *Hii ohai-etë ni lëmo nu le mike-ahere nye-yiwala, ni manö Midian mawo odeh; ši man le fë aya, mofëmo aya edšëhe.

* 1 Sam. 14, 6.

8. Ni man le nö gbë nō niyenii ke amëtetremantrei le amehle amedeñ. Ni ewo Israel hii le atëñ mofëmo gbë ke-te ebü mli; ni ehä hii ohai-etë le pe hi ši. Ni Midian nsra le ye ešišigbe ye dšö lëñ.

9. Ni eba mli nakai nyō lëñ nonh ake Iehowa këlë ake: Te ši ni okpleke ši ke-ya nsra lëñ. edšake minö-wo odeh!

10. Ši kedši öše gbeyei ake ookpleke ši le, okë otšülö Pura akpleke ši ke-ya nsra lëñ.

11. ni oyabo nii ni amewieq le toi, ni no se dāni ohe aawao ke-kpleke ši ke-ya nsra lëñ. Këke ni eke etšülö Pura kpleke ši ke-te tabilöi ni yō nsra lëñ le amasei kpäkpä.

12. Ši Midianbii ke Amalekbii ke bokägbëbii le fë bua dšö lëñ babaö tamö bälabii, ni ameyomai le alee ameyibo, ameyi fälë tamö nšö nā šia.

13. Ni beni Gideon šë dšei le, na, moko *migba enanyo ko lamö ni ela ake: Na, mila lamö ko, ni abolo akwäbö ko koklo ke-ba Midianbii le ansra lëñ, ke-banina bü ko, ni ešile, ni etši egbë ši, ni ebutulë kwrä efie ši. * 1 Mose 40, 9. 16.

14. Ni enanyo le to he ehälë ake: Ene älee nokonoko ake Ioāš bi Gideon, Israel-

nyo le, klante le ni. Nyonmö enö Midian ke nsra le fë ewo edeñ!

15. Ni eba mli ake, beni Gideon nu lamö le ni agba le ke ešišitšömq le, eküla ši esole, ni ekü esë ke-te Israel nsra lëñ ni ekë: Nyetea ši, ši Iehowa enö *Midian nsra le ewo nyedeñ! * Ies. 9, 4.

16. Ni edša hii ohai-etë le mli kui etë. ni enö tetremantrei ke kpudši fodši ehä mofëmo hie ye edeñ, ni kotii holö kpu-dši le amli.

17. Ni ekëame ake: Nyekweami ni nyefea boni mafe le, ni na, ké miyašë nsra le nägbë le, boni mafe le, nyefea nakai nonh.

18. Ni ké mike mei fë ni fata mihe le kpä tetremantre le, no le nye hü nyekpää tetremantrei le ke-bolea nsra le fë ni nyekëa ake: Iehowa ke Gideon nö ne!

19. Këke ni Gideon ke hii oha ni fata ehe le yašë nsra le nägbë le ye nyöñteñ bube le šišidšë mli, beni amëtšake bulöi le se pe; ni amëkpäkpä tetremantrei le ni amëdšäradšärä kpudši ni amehle ye amedeñ le.

20. Ni kui etë le fë kpäkpä tetremantrei le ni amëdšäradšärä kpudši le, ni amehle kotii le ye amëbëku ke tetremantrei le ye amenine dšürö, ni amëkpä, ni amëbö öše ake: Iehowa ke Gideon klante!

21. Ni mofëmo damö egbehe ke-bole nsra le kpüla; ni nsra mü le fë bú ni amëdšo foi ke blömq.

22. Ni beni amëkpä tetremantrei ohai-etë le, Iehowa hä mofëmo dö eklante eto enanyo nō ye nsra mü le fë mli; ni ta mü le fë dšö foi ke-yaši Bet-Šita ke Zerera, ke-yaši Abel-Mehola fä le nā ye Tabat masei.

23. Ni ayakpë Israel hii le ke-dšë Naf-tali ke Ašer ke Manase fë. ni amenyie Midian se.

24. Ni Gideon tšü bofoi ke-te Efraim gödši le anö fë ayakë: Nyekplekea ši nyekë Midian abakpea, ni nyetšlämë nui le anä gbëi le ke-yaši Bet-Bara ke Iordan nā! Ni ayakpë Efraim hii le fë ke-ba, ni amëtšlämë nui le anä gbëi le ke-yaši Bet-Bara ke Iordan nā.

elbii dšiamę hewo le, amehle šika i.

Ni amekę: Wōohā ke mšę! Ni ō mama amelē ši, ni ameten mofę-erę dfinei ni eha le efie mli.

Ni šika dfinei ni ebi le anā ši i akpe ke ohai-kpawo; sōro nyo-e-fāfāi ke toliannii ke afaseo atadei lidian mantšemei le wowō le, ke hkosōi ni yo ameyomai akuei le.

Ni Gideon nō-fe *efod, ni enō-to ni dši Ofra le mli. Ni Israel fę adfamañ ke-nyie se ye dšęi, ni etšō eha Gideon ke ewe le.

* 17, 5. 2 Mose 25, 6—14.

Neke afe aba Midian ši ye Israel-ę ahle, ni amewōó ameyi nō doññ. ikpoñ le nō dšō *afii nyoñmai-edfe abo ni Gideon yo le. * 8, 11; 5, 31.

Ni Ierubaal, loaş bi le, yin ete ni i ewe.

Ni Gideon ye bihi nyoñmai-kpawo ši emūsūñbii; edšake ewe yei pi.

Ni ehemo ni yo Šekem le, le hū i fo binū, ni ewole Abimelek.

Ni Gideon, loaş bi le, gbo dšogbāñ egbo, ni afule ye etše loaş fūhe le Ofra ni dši Abiezerbii le anō le. * 6, 11.

Ni eha mli ake, beni Gideon gbo Israelbii le kū amese ni ameyabo nañ ke-nyie Baalim se, ni amehō Berit amefe amenyoñmo. 2, 11; 9, 4.

Ni Israelbii le kail Iehowa, amemo le, moni dšieame ke-dše ameloi le fę aden ye hefęhe le.

Ni asan *amefee Ierubaal Gideon ę edšūrō ko, tamō boni le le efe l edšūrō le. * 9, 5. 19. 24.

Yitso 9.

*Abimelek, Ierubaal bi le, yin ete m ye enye nyemimei le anō, ni me ke enye tšewe le weku le fę e ake: * 8, 31.

Mikpanye fai, nyekpāa nyewoa mbii le fę atoliāñ ake: Té noni hi en? ake Ierubaal bihi le fę ni feq nyoñmai-kpawo le aye nyeno, alo me aye nyeno? Ni nyekaia hū ake ę nyehelo ke nyewu dšimi!

3. Keke ni enye nyemimei le kpā ehe wiemoi nę fę wo Šekembii le fę atoliāñ; ni ameyiñ tšō ke-yanyie Abimelek se, edšake amekę: Wonyemi ni.

4. Ni amehō dšiętei kukudši nyoñmai-kpawo ke-dše *Baal-Berit we le amehāle, ni Abimelek nō-bq yakayaka gbomei yibuloi apā, ni amenyie ese. * 8, 33.

5. Ni ete etše we le ye Ofra, ni eyagbe Ierubaal bihi nyoñmai-kpawo le, ni dši enyemimei, ye tę kome nō; ši Iotam, Ierubaal binū gbekę le, pę fe, edšake etę ehe.

6. Keke ni Šekembii le fę ke Milo we le fę nā bakpe ši, ni amete ameyawo Abimelek mantše ye kaimo *tšō kpetenkple ni mā Šekem masei le šiši.

* Ios. 24, 26.

7. Ni beni ayagba Iotam le, eyiñ ete ni eyadamō Gerizim goñ le yiten, ni ewō egbē nō ni ebo ekęame ake: Nyeboami toi, nye Šekembii, koni Nyoñmo hū abonye toi!

8. Gbiko le tšei yin te ameyafq moko mū amewole ameno mantše; ni amekę mūtšo ake: Ye wonq mantše!

9. Ši mūtšo le kęame ake: Aso mihā mifq ni nyoñmo ke gbomei dšieq miyi ye he le abomi, ni miyasęñ kōyo mli ye tšei anq lo?

10. Ni tšei le yakę agbamtšo ake: Bo le ba ni obaye wonq mantše!

11. Ni agbamtšo le kęame ake: Aso mihā miñōmo ke miyibii kpakpai le abomi, ni miyasęñ kōyo mli ye tšei anq lo?

12. Ni tšei le yakę weintšo ake: Bo le ba obaye wonq mantše!

13. Ni weintšo le kęame ake: Aso mihā midā ni šedšęq nyoñmo ke gbomei aml le abomi, ni miyasęñ kōyo mli ye tšei le anq lo?

14. Keke ni tšei le fę yakę *ñmeitšo ake: Bo le ba ni obaye wonq mantše mo! * 2 Mañ. 14, 9.

15. Ni ñmeitšo le kę tšei le ake: Ke dši nyefomi mū nyewomi nyeno mantše anokwale mli le, no le nyebaš ni nyebabaš abo ye mišiši hñ le mli, ši ke-dšęe nakai le, no le la adšę ñmeitšo le mli ni eyašš Lebanon tšenedrui le!

43. Ni enò mei lẹ ni egbla amemli asafokui etě, ni eyawo ká yẹ nǎ lẹ nọ; ni ekwe, ni na, mañ lẹ mǐdše kpo ke-ndšẹ mǎ lẹñ, ni ete ši ewoame ni etfia-me nii.

44. Ni Abimelek ke asafokui ni fata ehe lẹ tšě ke-te amehle, ni ameyadamọ nañ lẹ agbó lẹ nǎ, ni asafokui enyọ lẹ tšě ke-yanina mei fě ní yọ nǎ lẹ nọ lẹ, ni amegbegbẹame.

45. Ni Abimelek ke mañ lẹ wu nakai gbí mǔ lẹ fě ni enò mañ lẹ, ni egbe gbomei ni yọ mli lẹ, ni edfa mañ lẹ, ni enò nò efǎ nọ.

46. Ni beni Šekem mǔ lẹñ hīl lẹ fě au enẹ lẹ, ameyabote El-^{*}Berit we lẹ mǔ e mli. ^{*}K. 4; 8, 33.

47. Ni ayagba Abimelek akẹ Šekem nǔ lẹñ hīl lẹ fě ebua amehle nǎ.

48. Kẹke ni Abimelek kwo ke-te Zalmon goñ lẹ nọ, eke mei fě ni fata ehe lẹ, ni Abimelek ko lema ebhe edě, ni eyafo šonine ko, ni ewó etfa ekǔñ, ni ekẹ mei ni fata ehe lẹ akẹ: Noni nyena ni nife nẹ. nyehe afea oyá ni nyefe nakai.

49. Ni mei lẹ ateh mofěmo yafo etšonine. ni amẹke-nyie Abimelek se, ni amẹke-bafie mǔ lẹ he, ni amemǎ la amewo mǔ lẹ he amewoame. Ni gbomei fě ni yọ Šekem mǔ lẹ mli lẹ hū gboi, hīl ke yei aafe akpe.

50. Kẹke ni Abimelek yin ete Tebez, ni eyabọ nsra ewo Tebez he, ni ehe dšei.

51. Ši mǔ ní wa ko yẹ mañ lẹ teñ, ni hīl ke yei lẹ fě ke mañbii lẹ fě dšoi ke-te dšei, ni amemǎ ameyi, ni amewo ke-te mǔ lẹ yiteñ.

52. Ni Abimelek ba mǔ lẹ he ni ekẹlẹ wawu. ni etši ebekẹ mǔ lẹ šinǎ lẹ, koni šere la ewo he.

53. Ni yó ko fǔ więbi ekẹ-tfa Abimelek ritšo. ni edfara eyitšoñoño.

54. Kẹke ni etšẹ oblanyo ni hie etavunii lẹ oyá, ni ekẹlẹ akẹ: ^{*}Gblamọ klante ni ogbemi, koni akakẹ yẹ mihe akẹ: Yó po gbele! Ni eblanyo lẹ tšule nǔ ni egbo. ^{*}1 Sam. 31, 4.

55. Ni beni Israel hīl lẹ na akẹ Abimelek enyó lẹ, ameten mofěmo te eman.

56. Boni Nyomọ wo Abimelek efǔñ ní efe etšẹ yẹ enyemimei nyomai-kpawo lẹ agbẹ mli lẹ he nyomọ nẹ. K. 6.

57. Ni asan Šekembii lẹ anǔfǔñ ni amefe lẹ, Nyomọ hǎ fě kpale ba ameyiteañ, ni Iotam, Ierubaal bi lẹ, ^{*}lǔmọ lẹ ba amẹnọ. ^{*}K. 20.

Yitšo 10.

Ni Abimelek se lẹ moni te ši bahere Israel yiwala dši Tola, Isakarnyo lẹ, ni dši Dodo bi Pua bi lẹ. Ni ehī ši yẹ Šamir yẹ Efraim gǔdši lẹ anọ.

2. Ni ekodšo Israel afi nyomai-enyọ ke etě; ni egbo, ni afule yẹ Šamir.

3. Ni ese lẹ ^{*}Iair, Gileadnyo lẹ, te ši, ni ekodšo Israel afi nyomai-enyọ ke enyọ. ^{*}4 Mose 32, 41.

4. Ni eye bihīl nyomai-etě ní trǎa ^{*}tedšibii nyomai-etě nọ; ni ameye mǎ-dši nyomai-etě, ní atšeoame Iair akrowai ke-baši tmenẹ, ni ameye Gilead šikpon lẹ nọ. ^{*}12, 14.

5. Ni Iair gbo, ni afule yẹ Kamon.

6. Ni Israelbii lẹ fe efǔñ yẹ Iehowa hie ekon, ni ameyasumo Baalim ke Aštarot ke Aram nyomoi lẹ ke Zidon nyomoi lẹ ke Moab nyomoi lẹ ke Amonbii lẹ anyomoi lẹ ke Filistibii lẹ anyomoi lẹ, ni amekwa Iehowa, ni amesumoolẹ.

7. Ni Iehowa mli wo Israel la, ni ehǔame ehǎ Filistibii ke Amonbii.

8. Ni amehao Israelbii lẹ ni ameye-ame nyǔñ yẹ nakai afi lẹ mli; ni afi nyoma ke kpányo sǔñ ameye Israelbii fě ní yọ Iordan se yẹ Amorpii ašikpon ní yọ Gilead lẹ nọ lẹ anyóñ.

9. Ni asan Amonbii lẹ bafo Iordan ni amẹke Iuda hū ke Benjamin ke Efraim we lẹ bawu; ni Israel fe yeyeye naakpa.

10. Kẹke ni Israelbii lẹ blọ tšẹ Iehowa amekẹ: Wofe eša wǔšio; edšakẹ wǔkwa wǔ-Nyomọ lẹ, ni woyasumo Baalim!

11. Ni Iehowa kẹ Israelbii lẹ akẹ: Ani dšee mi mihere nyeyiwala ke-dšẹ Mizraimbii ke Amorpii ke Amonbii ke Filistibii

12. ke Zidonbii ke Amalekbii ke Midianbii ní wanye yi lẹ adeñ, beni nye-blọ nyetšemi lẹ?

e, hā wotšó ošikpoñ le nò ke-ya
niyaš le! 4 Mose 21, 21-31. 5 Mose 2, 26-37
Ši Sihon yin etěčle ye Israel he
hā ametšó ešikpoñ le nò; ni Sihon
nañ le fě nā ke-kpe, ni eyabo nsra
naz, ni eke Israel wu.

Ni lehowa, Israel Nyonmo le, nò
ke eman le fě ewo Israel deñ, ni
aame nii; ni Israel nò Amorpii
nakai šikpoñ le nò le ašikpoñ mū
efe enō.

Ni amēnō Amorpii le ašikpoñ le
dše Arnon he ke-yaši Iabok he,
n ke-dše nā le nò ke-yaši Iordan

Ši agbene ni lehowa, Israel Nyo-
, fie Amorpii le ke-dše eman Israel
le, ni bo le otao onō ne?

Ani noni onyommo *Kemoš le nò-
ke onō le, onō? Nakai nonñ wo
ofeno ni lehowa, wo-Nyommo le,
wo ye woble le. wonō ake wonō!

* 4 Mose 21, 29.

Běle oye hewale ye šikpoñ le nò
alak, Zipor bi le, ni dši Moab
le lo? Ani eke Israel ebé pēñ,
ame ewu pēñ?

* 4 Mose 22, 2.

Še mli ni Israel yo Hešbon ke ehe
le amlí, ke Aroer ke ehe mādši
i, ke mādšimādši fě ní dšere Arnon
amlí, aši ohai-etě sōññ ne le, mē-
nyešōō nyenii ye no be le mli?
Nohewo le mifekoš eša ko, ši bo
i ofeomi efōñ, ake-ní okemi bawu
ehowa ni dši kodšolo le ákodšo
pii le ke Amonpii le atēñ nmenel
ši kēle Amonpii le amantše le boo
wiemoi ní etšū ayakēle le toi.

Ni *lehowa Mumo ba Iefta nò,
š Gilead ke Manase, ni efoñ ke-
ead-Mizpe, ni edše Gilead-Mizpe
e-yanina Amonpii le.

* 6, 34.

Ni Iefta wo lehowa ši ni ekē:
oonō Amonpii le owo mideñ le-

no le aaba mli ake, ké miyaye
e ní mikū mise ke-dše Amonpii
miba le, mofemo ní aadše miwe
le mli abakpemi le eetšó Ieho-
, ni mañōle mafe šā-afole.

32. Kēke ni Iefta fā ke-yanina Amon-
pii le, ni ekeame wu; ni lehowa nōame
wo edēñ.

33. Ni etšiaame nii ke-dše Aroer āhū
ke-yaši Minit, mādši fleofleo nyonmai-
enyo, ni asañ ke-yaši Abel-Keramim, ni
egbeame butū dientše. Ni Israelpii le
dšo Amonpii le ahe.

34. Kēke ni Iefta ba ewe le ye Mizpa;
ni na, ebiyō le dše kpo bale kpēmō ke
fabii ke dšoi, ni le dši ebi kome pē;
ese le ebe binū lo biyō le eko doññ.

35. Ni eba mli ake, beni enale le, egbla
etadei ni ekē: Ao, mibi! ohā mihe edšo
naakpa, bo pam ohā ošrā bašrāmi ne!
Edšake *migble minā mihā lehowa, ni
minyēñ minā makpale!

* 4 Mose 30, 3.

36. Ni ekēle ake: Mitše, ogble onā okē
lehowa; gbilabo kē ní lehowa eto ohe
owe le ye ohenyeloi ní dši Amonpii le
ano ne, femomi boni dše onā le!

37. Ni esa ekē etše ake: Femo ene
kēke ohāmi: nmēmi gbē ke-yaši biē nyō-
dši enyo, ní maya ni mayakpleke gōdš:
le, ni mikē minanemei ayafó miblayeiañ.

38. Ni ekē: Ya! ni ewole gbē eyaye
nyōdši enyo; ni eke enanemei le to, ni
eyafó eblayeiañ ye gōdši le ano.

39. Ni eba mli ake nyōdši enyo le nā-
gbē mli le ekū ese eba etše nō ekoñ,
ni efele tamō boni ewo ši le nonñ; ni
egbāā nū ko nū ko Ni etšó kusum ye
Israel,

40. ake dā aš le Israel oblayei le yaš
ameyakafo Iefta, Gileadnyo le, biyō le
gbil edše ye aš mli.

Yitso 12.

Ši *Efraim hñ le bua amehe nā ke-
kpe, ni amēfo mli ke-te Zafon, ni amē-
yakē Iefta ake: Mēhewo, beni ofāa ni
oke Amonpii le ayawu le, ni obakpēwo
ni wōkeo aya le? Wōke la bašā ošla le
wofie onō!

* 8, 1.

2. Ni Iefta kēame ake: Mikē mimāñ-
pii le wōke Amonpii le ná sane kpe-
tenkple, ni beni miblo mitšēnye le, nye-
bahereemi ke-dšē amēdeñ.

3. Ni beni mina ake nyebahereemi le,
*miši mitšitši, ni mifā ke-yanina Amon-

Nibii fě ni dšeo weintšo mli le
eko kqkqko, ni asan ekanu wein
ko ni wa, ni ekaye nokonoko ni
ee; nibii fě ni miwole he akpo le
no. K. 4.

Ni Manoa kē Iehowa bofo le ake:
ao fai, *hā wotši onā fiō, ni wouō
tiabi ko wobamā ohie. * 6, 18.

Ni Iehowa bofo le kē Manoa ake:
i otši minā tete hū, miyeñ obolo
o; ni kēdši šā-afole obašā le, no
ohā Iehowa. Edšake Manoa lee
Iehowa bofo le ni.

Ni Manoa kē Iehowa bofo le ake:
ogbeiñ? koni kē owiemoi le ná ba
e, ni wōdšie oyi. * 1 Mose 32, 30.

Ni Iehowa bofo le kēle ake: Mēba
migbei ni yō nākpe le?

Kēke ni Manoa nō abotiabi le kē
ii-afole le, ni eke-šā afole ye tēsā
ehā Iehowa. * Ni bofo le fe nākpe
ye Manoa kē enā le hie. * 6, 21.

Ni eba mli ake, beni lalilei le te
dšē afolešālate le nō kē-yaā ūwei
Iehowa bofo le tšō afolešālate le nō
i le mli ekwō kē-te ūwei, ni beni
a kē enā le na le, amēke amehie
ši ye šikpoñ.

Ni Iehowa bofo le ebadšiee ehe
etšōd Manoa kē enā le doññ. Kēke
anoa ná le ake Iehowa bofo le ni.

Ni Manoa kē enā le ake: *Gboimo
gboi ne, edšake wōna Nyoñmo.

* 6, 22, 23 2 Mose 33, 20.

Ši enā le kēle ake: Iehowa mītaowō
dšikūle, eheñ šā-afole kē niyenii-
le ye wodeñ, ni kūle etšōñwō ene-
fě, ni asan kūle ehāñ wōnu neke
ni wōnu ne ye be ne mli.

Ni yō le fō binū, ni ewole Samson.
bekē le bada, ni Iehowa dšōle.

Ni *Iehowa Mumō le hōi ehe ta
ahane-Dan, ye Zora kē Eštaol teñ.

* 6, 34; 14, 6, 19; 15, 14.

Yitšo 14.

Samson yin ete Timna, ni eyana
o ye Timna, ni dši Filistibii le
i le eko.

2. Ni ekū ese kē-ba, ni ebagba etšē
kē enye ake: Miyana oblayō ko ye Timna
ye Filistibii le atēñ, nobewō le agbene
nyeyanōale nyebahāmi mafe minā.

3. Ni etšē kē enye kēle ake: Aso yō
ko yō ko bē onyemimeñ le abiyēñ le kē
midšakubii le fě atēñ, hewō ni oyañ
oyañdō yō *ye Filistibii fōlōi le atēñ le?
Ni Samson kē etšē ake: Yañdō le oba-
hāmi, edšake le misumoq! * 2 Mose 34, 16.

4. Ši etšē kē enye lee ake Iehowa
deñ dšē, ni Filistibii le ahe gbē etaoq,
edšake nakai be le mli le Filistibii le
yeo Israel nō.

5. Ni Samson kē etšē kē enye yin
kē-te Timna. Ni beni amēše Timna wein-
tromi le ahe le, na, dšata oblanyo ko
hū kē-ba enq.

6. Ni *Iehowa Mumō le bayi enq, ni
etšere emli, tamq atšereq abotiabi mli
noññ, tšē ehlee nokonoko ye edēñ; ni
egbaa etšē kē enye noni efe le. * 13, 26.

7. Ni eyin ete, ni eke yō le yawie,
ni Samson sumō esane.

8. Ni yee gbi ko le ekū ese ete le
nō; ni egba kē-te dšata gbonyo le kwe-
mō, ni na, wōbii asafo eto wō ye dšata
le mūsūñ.

9. Ni edšie eko ehie edē, ni ehie yeli
kē-nyie, ni ebanina etšē kē enye, ni ehā-
ame eko ameye; ši ekēame ake dšata
le mūsūñ edšie wō le ye.

10. Kēke ni etšē yin kē-te yō le nō,
ni Samson nme okpō ye dšei, edšake
nakai oblahii le fōq femq.

11. Ni eba mli ake, beni amēnale le,
ameyanō nanemeñ nyoñmai-etē amēba-
fata ehe.

12. Ni Samson kēame ake: Agbene mi-
babunye ahe ko; kē nyeanyē nyetšōmi
šiši ye okplōñmē gbi kpwō ne mli, ni
nyeana le, no le mahānye mamai nyo-
ñmai-etē kē hetšakemo atadei nyoñmai-
etē;

13. ši kēdši nyenyēē nyetšōmi šiši le,
no le nye hū nyebahāmi mamai nyoñmai-
etē kē hetšakemo atadei nyoñmai-etē. Ni
amēkēle ake: Bu obe le, ni wōho toi!

14. Ni ekēame ake: Niyenii dšē nōy-
lo le mli, ni nōwō dšē hewalo le mli. Ni

19. Si Nyommo gbá fí kutruku ni yó Lehi le mli, ni nu tue ke-dše mli, ni beni enu le, *emumo kpale ba emli ni ehle tšerele, nohewo le awo dšei gbei ake En-Hakorē, ni eye Lehi ke-baši imene.

* 1 Sam. 30, 12.

20. Ni *ekodšo Israel afi nyonmai-enyo ye Filistibii le abe le mli.

* 16, 31.

Yitšo 16.

Ni Samson yin ete Gaza, ni eyana yó adfaman ko ye dšei, ni ete enō.

2. Ni akē Gazabii le ake: Samson eba bie! Ni amesá eyi, ni amewole anteo nyōhnyōh fē ye man le agbó le nā, ni amesē koni nyō leh fē amekē: Kē dšē tšere lebi le, woogbele.

3. Ni Samson kā šī āhū ke-yaši nyōnten, ni ete šī nyōnte leh, ni emōmo mā leh agbó le šīnāi le ke šīnātšei enyo le amlī ni efā ke selā-adabān le fē, ni enō-tfa ekōn, ni etere ke-te goñ ní yó Hebron hie le yiten.

4. Ni no se le eba mli ake eyasumo yó ko sane ye Sorek dšō leh, ni egbei dši Delila.

5. Ni Filistibii le alumei le yin ke-te enō, ni ameyakēle ake: *Lakamole ni ona nō mli ní ehewale kple le yó ke nō nō ní wootšó ní woonyēle, koni wofile ní wodšō ehe, ni woteñ mofēmo aahāo dšietēi kukudši akpe ke oha.

* 14, 15.

6. Ni Delila kē Samson ake: Ofai ne, kēmomi, meni mli ohewale kple le yó, ni meni ake-afio ní ake-dšō ohe?

7. Ni Samson kēle ake: Kēdši amekē kpāi hēi káwekāwē kpawo fimi le, no dāni magbodšo, ni matamo gbomo-fē-gbomo.

8. Kēke ni Filistibii le alumei le ke kpāi hēi káwekāwē kpawo bahāle, ni ekē-file.

9. Agbene eye anteowoloi ye pia leh. Ni ekēle ake: Filistibii le efie onō, Samson! Ni *etšere kpāi le amlī, tamō atšeo ananašē kpā legē ko, kē esa la he le. Ni anaa ehewale le šiši.

* 15, 14.

10. Kēke ni Delila kē Samson ake: Na, oye mihe feo, ni olakami! Agbene tšōmomi noni ake-afio!

11. Ni ekēle ake: Kēdši amekē tšākpēi hēi ní ake-tšuko noko dā fimi le, no

dāni magbodšo, ni matamo gbomo-fē-gbomo.

12. Kēke ni Delila nō tšākpēi hēi ni ekē-file, ni ekēle ake: Filistibii le efie onō, Samson! Bēle anteowoloi le trá pia leh. Ni etšere ye enidši tamō kpā legelege ko.

13. Ni Delila kē Samson ake: Dšee-ñmō ne fē le mihe feo sōñh oyeo ni olakaami! Tšōmomi noni ake-afio! Ni ekēle ake: Kēdši okē boñ lò miyitšoi akuklui kpawo le ofe ekome le.

14. Ni ekē pleko ka mli ni ekē: Filistibii efie onō, Samson! Ni ehle tšē ke-dšē ewō leh, ni efā pleko le ke akuklui kpawo ní ake boñ elò le fē.

15. Ni ekēle ake: Té aafe tēñ ní ookē ake: Mīsumo, beni otšui bē mihe le? Šīi etē sōñh ne ní oyeo mihe feo, ni otšō-komi nō mli ní ohewale kpetenkple le yó!

16. Ni eba mli ake noni *eyeo etšui dāne ke ewiemoi ní egbaā enā le, ehā dšēñhile dšē etšine le,

* 14, 17.

17. kēke ni egbele etšuiñ sane fē ni ekēle ake: *Asōyi nā esako miyiten pēñ, edšake Nyommo Nazirnyo dšimi ke-dšē minye mūsūñ bēbe; kēdši ašē miyi le, no dāni mihewale aadšē mihe, ni magbodšo ni matamo gbomo-fē-gbomo.

* 15, 5.

18. Ni beni Delila na ake egbele etšuiñ sane fē le, etšū ayakpē Filistibii le alumei le ke-ba ni ekē. Nyebaā šikome ne hū, edšake egbami etšuiñ sane fē! Ni Filistibii le alumei le ba enō, ni amehle šika le ye amēdeñ.

19. Ni ewolele ye enakutšei anā, ni etšē nū ko ni ehā ebašē eyi akuklui kpawo le, ni ebōi ehe dšōmo, ni ehewale le dšē enō.

20. Ni ekē: Filistibii le efie onō, Samson! Ni ehle tšē ke-dšē ewō leh ni ekē: Madšē kpo tamō tšūtšū le ní mahoso mihe! Šī elee *ake Iehowa ekpa ye esē.

* 1 Sam. 16, 14.

21. Ni Filistibii le mōle ni amēfāmo ehīñmēii, ni amēkelē te Gaza, ni amekē akōble gboklei enyo wole, ni amēhāa ewiēo ye gboklefoi atšū le mli.

22. Šī beni ašē eyitšoi le se le, ebōi tšā ekoñ.

le akutšo le mītao gbefānnō ko ahā amēhe ni ameyahī dšei; †edšake ke-baši nakai gbi le nō le amenāko amegbefānnō ye Israel akutšei le ateh. * 17, 6. †1, 24.

2. Ni Danbii le tšū hī kākāloī enumo ke-dše ameweku le fē mli ke-dše * Zora ke Eštaol, koni ameyasra šikpoñ le ni amēkpale šī tšēm, ni amēkēame ake: Nyeyaa ni nyeyakpaā šikpoñ le šī! Ni amēba Efraim gōdši ašikpoñ le nō ye Mika we le, ni amēbawo dšei. * 13, 25.

3. Beni amēbenke Mika we le, amēnu oblanyo * Levinyo le wiemo; ni amēgbale dšei, ni amēkēle ake: Oke namo ba biē? ni meni ofeo ye biē? ni meni hū oyo ye biē? * 17, 7.

4. Ni ekēame ake: Neke ke neke Mika kemi eye efua, ni ebomi apā, koni miye osofo mihāle.

5. Ni amēkēle ake: Womīkpao fai, bi Nyohmo ohāwo, koni wonā wole ake wogbe ni wonyie ne aafe šade gbe lo?

6. Ni osofo le kēame ake: Nyeyaa ke omanyē! Gbe ni nyenyie ne dša ye Iehowa hīe!

7. Keke ni hī enumo le yih ni amēte Laiš, ni ameyana dšebii le, boni amēhe edšoame tamō Zidonbii le, ni ameyo kpō ke sešefe; ni moko be šikpoñ le nō ni yeoame nō ni efēame efōñ ko, ni amēke Zidonbii le ateh dšeke, ni amēke moko-moko be nanyobō ko.

8. Ni amēkū amēse ke-ba amēnyemi-meī le aňō ye Zora ke Eštaol; ni amēnyemimeī le biame ake: Té nyeyana tēh?

9. Ni amēkē: Nyetea šī ni woyani-naā-amē! Edšake woyana šikpoñ le, ni na, ehī naakpa. Ni nye le, šī nyetrá? Nyekāňōšāšaoa šī ni nyeya ni nyeyāňō šikpoñ le nyefe nyenō!

10. Kē nyete le, nyeayanina mañ ko ni amēhe edšoame, ke šikpoñ ni da; edšake Nyohmo ehō-wo nyeden; he ko ni šikpoñ ne nō nibii fē mli eko eko he be onā ye le.

11. Ni Danbii aweka leñ hī ohai-ekpa ni emia ke tawūniī fā ke-dše Zora ke Eštaol.

12. Ni ameyih amēte, ni ameyabo nsra ye Kiriāt-Iearim ye Iuda; nohewo le amē-

wo dšei gbei ake Mahanē-Dan ke ūmenē; na, eye Kiriāt-Iearim se.

13. Ni amēfo mli ye dšei ke-te * Efraim gōdši le anō, ni ameyasē Mika šīa le he. * 17, 1.

14. Keke ni yadše hī enumo le ni te yasra Laiš šikpoñ le nā le, amēkē amēnyemimeī le ake: Ani nyele ake neke šīai ne, * efod ke wōdši ke amāgā ni akpe ke noni afie ye mli lo? nohewo le agbenē nyekwea boni nyeafe! * 17, 4. 5.

15. Ni amēgbā dšei, ni amēse oblanyo Levinyo le šīa le, ni dši Mika šīa le, he, ni amēhāle.

16. Ni hī ohai-ekpa ni emia ke amētawūniī le, ni dše Danbii le ateh le, damo agbō le nā.

17. Ni hī enumo le ni te šikpoñ le sramo le te, ni ameyabote šīa le ni amēhole amāgā ni akpe le ke efod le ke wōdši le ke amāgā ni afie le; ni osofo le damo agbō le nā ke hī ohai-ekpa ni emia ke tawūniī le.

18. Ni beni menēmeī yabote Mika we le ni amēhole amāgā ni akpe le ke efod le ke wōdši le ke amāgā ni afie le, osofo le kēame ake: Meni nyefeo ne?

19. Ni amēkēle ake: Bu onā ni oke onine ato onā, ni obaho ni wote, ni oyatšō wotše ke wosofo! Ani ehī hāo ake ooye osofo ohā gbomo kome we moñ fē noni ooye osofo ohā akutšo ke weku mū ye Israel lo?

20. Ni ehō osofo le nā, ni ehō efod le ke wōdši le ke amāgā ni akpe le, ni ekē-ba mei le aňō.

21. Keke ni amētšō amēhe ni amēhō-sie nō, ni amēhō gbekēbii ke šīa koloi ke nibii ni he dšraā le amēto amēhlegbe.

22. Beni amēke Mika we le mli egbla kplanh le, šīai ni benke Mika we le amlibii le bua amēhe nā, ni amētiu Danbii le.

23. Ni amēblo amētšē Danbii le ayise. Ni amētšōmo amēhie ni amēkē Mika ake: Meni feo, ni oke asafo ni tamō neke baā ne?

24. Ni ekē: Minyohmōi ni mife le nye-balō, ke osofo le, ni nyehō-sie nō ke-

18. Ni ekēle ake: Wodše Betlehem-Iuda womifon ke-ya Efraim gon le se: dšei midše; ni mite Betlehem-Iuda; ši Iehowa we le miyaa ne, ni mokomoko enōōmi ni mayato ewe.

19. Ši kēle dšei ke niyenii ye hā wotēdšii le, ni asan abolo ke wein hū ye hāmi ke oweyō le ke oblanyo le ni fata otšūdšii ahe le: nokonoko ehlaawo.

20. Ni nūmo le kē: Oba ke omanye! ši kēle nofēno ni aahiao le mahāo; blohū len keke ni okawo!

21. Ni enōle ke-te ewe le, ni ehā etēdšii le anii, ni amēfōfō amēnādšii ahe, ni ameye nū ni amēnu noko.

22. Agbene beni amemī eše amēhe le, na, mā len bii komei ni dšii hū yaka-ghomei le babole šia le ke-kpe, amēšimošimō šinā le, ni amekē šlatše ni dšii nūmo le ake: Oke nū le ni bato owe le adše kpo ke-ba. ni wolele! 1 Mose 19, 4. 5.

23. Ni nū le ni dšii šlatše le dše kpo ba amēnō, ni ekēame ake: Dabida, *mi-nyemimeī, nyekafea efōh ni tamō neke, gblabo ni neke nū ne ebato miwe ne, nyekafea neke hlegbedšianii! * 1 Mose 19, 7.

24. Na, mibi oblayō fro ke ehemo hū ne, mīkame moñ badše kpo ke-ba, ni nyeteame, ni nyefeamē nofēno ni nyesumoo; ši nū ne, nyekafeale hlegbedšianii ni tamō neke!

25. Ši hū le boole toi; keke ni nū le nō ehemo le ni ekēle dše kpo ke-ba amēnō ye blohū len; ni amelele, ni amefele niseniiianii nyōhnyōh ke dšetšeremo, ni beni dše bōi tšeremo le, amēnmē ehe.

26. Ni hlefutefute mli le yō le ba, ni ebaho obu ši ye nū le we heni enuntšō le yō le šinā le ši ke-yaši beyino ni hle gble.

27. Ni beni enuntšō le te ši lebi ni egble šia le šinā le ni ebadše kpo ni eya le. na, yō le ni dšii ehemo le bu ši ye šia le šinā le ši, ni enidšii dšere kpoku le nō.

28. Ni ekēle ake: Te ši ni wote! Ši fē le krānā. Keke ni nū le wolele nmē tedšii le nō, ni enō-fie nō ke-te eman.

29. Ši beni eše ewe le, ekō kakla, ni emō ehemo le mli ni eflo emli ye etaloī

anō kukudšii nyōhma ke enyo, ni ehā ake-te Israel šikpon le fē nō. 1 Sam. 11, 7.

30. Ni eba mli ake mofēmo ni na le ekēle ake: Ke-dše gbī ni Israelbii le dše Mizraim šikpon le nō ba āhū ke-baši nmene gbī ne afeko neke noko dā ni asan anako enō hū. Nyefiea nyeyiū ye ene hewo, nyewoa he nā ni nyewiea!

Yitso 20.

Keke ni Israelbii le fē fā, ni asafo le nā bakpe ši tamō gbomo kome, ke-dše Dan āhū ke-yaši Beeršeba tō ke Gilead šikpon le hū, ni amēba Iehowa nō ye * Mizpa. * 11, 11. 1 Sam. 7, 3.

2. Ni mañ mū le fē ni dšii Israel akutšei le fē amli onukpai le badamo ši ye Nyōhmo mañ le gwabō le teñ, hū nanenonyieloi soñh ni gblaā klante akpei-ohai-edse.

3. Agbene Benjaminbii le nu ake Israelbii le efā ke-te Mizpa. Ni Israelbii le kē: Nyetšōawo boni fe āhū ni aye neke sane fōh ne!

4. Keke ni nū Levinyo le ni dšii yō ni agbe le wū le to he ni ekē: Mike mihemo le fē yaše * Gibeā ni yō Benjamin le, ni wowo dšei. * 19, 16.

5. Ni Gibeabii le te ši womi, ni mihewo le amēbagbā amēbole šia le nyōh, ni kūle mi po ametao amegbe, ni mihemo le, amēgbōnyōle āhū ni egbo.

6. Ni mimō mihemo le mli, ni miflo emli kukudšii, ni mihā ake-te Israel nō-yeli šikpon mū le fē nō; edšake amēbo musu ni amētšu hlegbedšianii ye Israel!

7. Ni agbene, nye Israelbii le fē ne, nyekodšoa ni nyewoa nā!

8. Ni mañ mū le fē te ši damō ši tamō gbomo kome amekē: Woteñ nū ko nū ko eyañ ebū mli. ni asan woteñ nū ko nū ko gbaleñ ewe;

9. ši agbene le. noni wobafe Gibeā ne: wofā woyatualē ye ošikifō nā.

10. Ni woodšie hū nyōhma ye mei oha mli ke-dše Israel akutšei le fē mli. ke hū oha ye akpe mli, ke hū akpe ye akpei-nyōhma mli, ni amēyañō niyenii amēbahā mañ le, koni kē amēba le, ake

le aten hii akpei-nyonmai-enyo-
no ke oha hie; menemei fe gblaä

ke-ni Israelbii le ahe ka kawo-
amenö-to Gibeä he le ano hewo
nä sese amehä Benyaminbii le;
yaminbii le susu ake fiemo ame-

i kawoloi le ahe fe oyä, ni ame-
ba Gibeä no, ni kawoloi le dfa
len, ni amekē klante gbe mañ
fē.

Agbene okadi ni ato ye Israel hii
kawoloi le aten dsi ake: amehä
abaö ate si ke-dse mä len ke-ya

ni beni Israel hii le tse ye ta le
Benyamin böiame nitfiamö ni ame-
rael hii le aten mei aafe mei nyo-
tē le, amesusu ake: atfiaame nii
nie tamö boni ba mli ye tsütšu
le;

i beni lasu kutu le böi sitē ke-
len ke-yaä nwei le, Benyamin-
kwe amese, ni na, mañ mü le fē
e-yaä nwei ne.

ni Israel hii le hü tšö amehē, ni
mömö Benyamin hii le; edšake
ake sane eyeame.

Nohewo le ametsö amese amehä
hii le ke-te nä le no gbe; si ta
amese wä, ni mei ni dse mädši-
le amlī le hü aboleame ni akpätä

amesä Benyaminbii le ayi ke-kpe,
fieame ke-yaši Menuha, ni ame-
meno ke-yaši Gibeä neleno ye bo-

ni mei ni nyönyöi ye Benyaminbii
dši hii akpei-nyonma-ke-kpanyo,
ei fē le hii kākāloi sönñ ni.

Keke ni ametsö amehē ni amedšo
te nä le no gbe, ke-yaä Rimon

he; ni ameyeame atšotšo ke-gbe
hii akpei-enumo ye gbedšegbei

; ni amenyie amese wä ke-yaši
ni, ni amesañ amegbe ameten hii
nyo.

tēle mei fē ni nyö ye Benyamin-
aten nakai gbi le dši hii ni eše

klante gblamo akpei-nyonmai-enyo-ke-
enumo; menemei fē le hii kākāloi sönñ ni.

47. Ši hii ohai-ekpa pe tse ye nä ni
amedšo foi ke-te nä le no ni ameyabote
Rimon tesä le mli, ni *amehī Rimon tesä
le mli nyödsi edse sönñ. *21, 18.

48. Ši Israel hii le tšö amehē amewo
Benyaminbii le ekon, ni amekē klante
gbegbēame, gbomei ni yo mañ-fē-mañ mli
ke koloi fē ke nibii fē ni še ameden;
ni asañ mädši fē ni ameyanina le, ame-
māmo nä la.

Yitso 21.

Agbene Israel hii le ekāmo kitāi ye
*Mizpa ake: Woten mokomoko ke ebiyö
akahä gblä ye Benyamin. *K. 7. 18; 20, 1.

2. Ni mañ le ba *Betel, ni amehī si ye
dsei ke-yaši gbeke ye Nyonmo hie, ni ame-
hole amegbēi ano ni amefö naakpa; *20, 18.

3. ni amekē: Iehowa, Israel Nyonmo,
mēba ene ba ye Israel ake nmenē aku-
tšo kome mlädše ye Israel?

4. Ni eba mli ake dšetšerenö le mañ
le te si mänkē mrä, ni amemä afolešäläte
ye dsei, ni amesä šä-afolei ke šidä-afolei.

5. Ni Israelbii le kē: Israel akutsei
le fē aten le namo dši moni ke asafo
le *baa Iehowa nö? Edšake akä kitä
wulu afö moni baa Iehowa nö ye Mizpa
le no ake: Gbe ágbele! *20, 1.

6. Ni Israelbii le fa amehē ye ame-
nyemi Benyamin hewo, ni amekē: Nmenē
atše akutšo kome ye Israel he aše afö!

7. Té woofe tēñ wonä nämei wöhä mei
ni efē len, ake-ni *wokä Iehowa kitä ake
wöke wöbiyei hāñame gblä ne? *K. 1.

8. Nohewo le amekē: Israel akutsei
le aten namo ni le le ebē mli ni ate
Iehowa nö ye Mizpa le? Ni ana ake
mokomoko dšee Iabeš-Gilead ebafutuu
asafo le ye nsra len.

9. Edšake beni akane mañ le, ana
ake Iabeš-Gileadbii le aten mokomeflo
bē dsei.

10. Keke ni asafo le tsū hii ni feo
ekä fē fē le aten mei akpei-nyonma-ke-
enyo, ni amefāame ake: Nyeyä ni nye-
yagbea Iabeš-Gileadbii le ke klante, yei
ke bii fē.

Ni fe se le Malon ke Kilion hū
ni ebase yō le keke ye ebihī enyo
ewū le se.

Keke ni eke ešāyei le yin, ni ekū
e-dše Moab šikpon le nō; edšake
e Moab šikpon le nō ake Iehowa
a eman le, ni ehāame niyenii.

Ni eyin ke-dše heni eyo le, ni ešā-
nyo le fata ehe. Ni beni ameyi gbe
amekū amese ke-ba Iuda šikpon le

Naomi kē ešāyei enyo le ake: Nye-
yese nyeyaā, nyeten mofēmo aya
we; Iehowa afenye edšūrō, take
nyefe gbobī le ke mi edšūrō le!

Iehowa ahā nyeten mofēmo anā
atā ye ewū we le! Ni efōfō ame-
Keke ni amehole amegbēi anō ni
* 3, 1.

Ni amekēle ake: Dabi, ši wōkeo
omanbii le anō!

Ni Naomi kē: Nyekūa nyese, mi-
Mēba nyekemi aate? Ani bihī ye
sūn lolo, nī amebatšōmō nyewū-

Mibii, nyekūa nyese nyeyaā! edšake
tšō boni mayagbā. Kē mikē tete
niye hienokāmō, ni mayagbā nū ko
leu, ni mafō bihī tete le,

aso no hewo ni nyeamē ke-yaši
ni ameadāra? Alo no hewo ni
ši nyehe nā nī nyegbān? Dabi,
! Edšake nyesane mīdomi naakpa:
e * Iehowa nine kemi eye!

* Hlob 19, 21.

Ni amehole amegbēi anō ni ame-
āfō ekon. Ni Orpa fō ešāyō le nā;
it le, le le ekpete ehe.

Ni ekē: Na, obienye le ekū ese
man ke enyonmō le nō; kū ose ni
obienye le!

Ši Rut kē: Kāhlemi dō ake mišlo
kū mise nī mifō ose nyiemō! * Ši
he nī oyaā le, mate; nī heni
i le, dšei mayahī. Oman dši
n. nī o-Nyonmō dši mi hū mi-
mō.
* 2 Sam. 15, 21.

Heni oogbo ye le, dšei ma-
ye, nī dšei nohā aafūmi ye;
wa kemi aye ni ekemi aye

ekon, ke-dšee gbēle keke aagbla-
mi ke oten fī!

18. Ni beni ena ake enmō eyin kpo
ake ekele aate le, efōle ke wiemo.

19. Ni ameyi enyo le amehō-fie nō ke-
yaši beyinō nī amese Betlehem. Ni eba
mli ake, beni amese Betlehem le, man
le fē bū ye amehewo, ni amekē: Naomi
pam ne?

20. Ni ekame ake: Nyekatsšēami Nao-
mi dohā, moñ nyetšēami * Mara; edšake
Ofe le kemi eye sane ke dšōmō tšō!

* 2 Mose 15, 28.

21. Mite obō, ši Iehowa kemi ekū se
ke-ba eflo; mēhewo ni nyetšēomi Naomi,
mī nī Iehowa kemi eye, nī Ofe le efīfiamī
ši le?

22. Boni Naomi ke ešāyō Rut, Moabyō
le, kū amese ke-dše Moab šikpon le nō
ke-ba ne; nī beni ameba Betlehem le,
abōi akoko fō.

Yitso 2.

Ni Naomi wū le wekunyo ko ye nī
dši nīiatšē kple, edše Elimelek weku le
mli, nī egbei dši Boaz.

2. Ni Rut, Moabyō le, kē Naomi ake:
Hā maya nmōdši le amli, nī mayanyie
moni mihie aaba nyam ye ehie le se
maye akoko kpekpeo! Ni ekēle ake: Ya,
mibi!

3. Ni ete nī eyaye kpekpeo ye mei
ni fo akoko le se ye nmōdši le amli;
nī eba mli ake eyadše Boaz nī dše Eli-
melek weku le mli le nmōši.

4. Ni na, Boaz dše Betlehem ba, nī
ekē nikpaloi le ake: Iehowa afata nye-
he! Ni amekēle ake: Iehowa adšōo!

5. Ni Boaz kē etšūlo nī eke-to eni-
kpaloi le anō le ake: Nē oblayō ne?

6. Ni tšūlo nī anō-to nikpaloi le anō
le to he ake: Moab oblayō nī ke Naomi
dše Moab šikpon le nō ba le nī.

7. Ni ebakē: Mīkpao fai, hā ma-
nyie nikpaloi le ase maye kpekpeo ye
akoko kei le ateh nī mabua nā. Ni eba
nī ekā ehe ke-dše lebi ahū ke-baši be
ne; etāā šia tūtu ko.

8. Keke nī Boaz kē Rut ake: Mibi,
ōbo toi? Kāya nī oyaye kpekpeo ye

oweyō nọ; edšake weku le mli niyelo dšio.

* 5 Mose 26, 5. Ezek. 16, 8.

10. Ni ekē: Iehowa adšōo, mibi! Edšūrō ni ofe sekpē nẹ fẹ *tšutšunō le tete, ake onyiee oblahl ase, ohlafoi dšio, niaatše-me dšio.

* 2, 11.

11. Ni agbene, mibi, kāsē gbeyei! Nofēno ni okēo le mafe mahāo; edšake mi-manbii le fē le ake yō kpakpa dšio.

12. Ni agbene, eye mli leleñ ake weku le mli niyelo dšimi mon; ši kēle niyelo le eko ye ni beñke fēmi.

13. Hī ši nyō neñ, ni kẹ dše tšere le, kẹ eefe niyelo gbenānii le ehāo le, dšogbāñ, efe; ši kēdši esumōo ake efe le, no le gbilabo kē ni Iehowa hīe kā nẹ, mafe! Kā ši ní dše atšere!

14. Ni ekā ši ye enādšiaši ke-yaši dše-tšeremo, ni ete ši dāni abōi mo yōmō. Ni nū le kē: Moko akale ake yō le eba šahe le!

15. Ni ekē: Oke mama ni okē-ha oyi nọ le aba ni omō mli! Ni emō mli. Ni eka akoko susumō tšenei ekpa ewo mli, ni ehō-tērele, ni ete mā leñ.

16. Ni beni eba ešāyō le nō le, ekē: Té emli tamō tēñ, mibi? Ni egbale noni nū le fe hāle le fē.

17. Ni ekē: Ehāmi akoko tšenei ekpa nẹ; edšake ekē: Oke odē flo akaya ošā-yō le nō!

18. Ni ekē: Hī ši diññ, mibi, ke-yaši beyino ni oona boni sane le nā aayakpa; edšake nū le edšōñ ehe, dša egbe sane le nā ñmene.

Yitso 4.

Ni Boaz te man le koi le ši, ni eyatā ši ye dšei. Kẹke le na, niyelo le ní Boaz tšl etā le hoq nẹ, ni ekē: Kwe, ašimaši ba ní obatā biq! Ni eba ni ebatā ši.

2. Ni etšē man onukpai le atēñ mei nyonma ke-ba, ni ekē: Nyebatrāa biq! Ni amēbatrá ši.

3. Ni ekē niyelo le ake: Šikpoñ kuku ni dši wonyemi Elimelek šikpoñ kuku le, Naomi ní dšē Moab šikpoñ le nọ ba le mihō.

4. Hewo le midfēñ ake: Mawó otoi nọ, ní ohe ye mei ní trá biq nẹ ke mi-man onukpai le ahle. Kēdši ookpō le, kpō; ši kēdši okpōō le, kēmomi, ní male; edšake moko be ní aakpō ake dša bo, ni ose le mi. Ni ekē: Makpō. 3 Mose 26, 26.

5. Kẹke ni Boaz kē: Gbī ni oohe ši-kpoñ le ye Naomi deñ le, dša onō Rut, Moabyō le, ni dši moni egbo le nā le nakai gbī le noññ, koni *atē moni egbo le gbei ši ye egboši šikpoñ le nọ.

* 5 Mose 26, 5. 6.

6. Kẹke ni niyelo le kē: Minyēñ makpō, koni mikafite midientše migboši šikpoñ le; yakpō migbenānii le ohā ohe. edšake minyēñ makpō!

7. Ši *blema le, kẹ ākpō noko lo atšake noko ye Israel le, noni ake-māa sane-fē-sane hetšo nẹ: Mokome dšieq etokota ehāa enanyo, ni ene ake-yeo odase ye Israel.

* 5 Mose 26, 7—10

8. Nohewo le niyelo le kē Boaz ake: Hemō ohā ohe! ni edšie etokota le.

9. Ni Boaz kē onukpai le ke man le fē ake: Nyedši odasefoi ñmene, ake mihe nofēno ni dši Elimelek nō ke nofēno ní dši Kilion ke Malon nō le ye Nao-mi deñ;

10. asañ Rut, Moabyō, ni dši Malon nā le hū mihe le, ni etšō minā, koni matē moni egbo le gbei ši ye egboši šikpoñ le nọ, beni afe ni moni egbo le gbei akalādše ye enyemime i atēñ ke eman le mli; nyedši odasefoi ñmene.

11. Ni manbii le fē ní yō man le koi le ši le ke onukpai le kē: Wodši odasefoi! Iehowa ahā yō le ní baā owe le atamō Rahel ke Lea ní ameyi enyo le pē amemā Israel we le, ni otšō gbomo agbo ye Efrata, ni ogbei ahehe ye Bethlehem!

12. Ni flei ni Iehowa aatšō oblayō nẹ nọ ahāo le, ahā owe le atšō tamō *Perez ní Tamar ke Iuda fo le we le. * 1 Mose 38, 29.

13. Ni Boaz nō Rut ni etšō enā, ni eba enō, *ni Iehowa hā enā mūsū ni efō binū.

* Lal. 127, 3.

14. Ni yei le kē Naomi ake: Yidšie-mō ahā Iehowa, moni hāā gbošiniyelo

14. Ni Eli kẹlẹ akẹ: Mè beyinọ nonn ni ooto dā kẹ-yaši? Hā owein lẹ atṣere yẹ ohle!

15. Ši Hana here nọ ni ekẹ: Dabi, minuntṣo! midši yō ko ni miwẹre eho mihe; minuko wein lo dā ko ni wa, ši moṣ *mifose misusuma mifie ši yẹ Iehowa hle. * Lai. 22, 9.

16. Kābu oweyō akẹ yakagbomo ko; edṣakẹ mikomọ kẹ mimlila ni awoq sṣṣṣ nā miwieq yẹ kẹ-baši bene nẹ.

17. Kẹkẹ ni Eli here nọ ni ekẹ: Ya yẹ bedṣolẹ mli, ni Ierael Nyonmọ lẹ aahāo onibimṣnii ni obilẹ lẹ!

18. Ni ekẹ: Hā oweyō hle aba nyam yẹ ohle! Kẹkẹ ni yō lẹ yin ete, ni eyaye nii, ni ehle efẹ totṣṣṣ doṣṣ.

19. Ni amete ši lebi mānkpa, ni ameyadṣā yẹ Iehowa hle, ni amekū amese, ni ameba amewe yẹ Rama. Ni Elkana le enā Hana, ni Iehowa *kaile. * 1 Mose 30, 22.

20. Ni eba mli akẹ, beni ekẹ eṣeq afi nākplo lẹ, Hana enā mūsū ni eṣṣṣ binū, ni ewole gbei akẹ Samuel; edṣakẹ ekẹ: Iehowa nō mibale yẹ

21. Ni nū Elkana lẹ kẹ ewe lẹ fē yin te ni ameyadṣā dā afi afole lẹ kẹ eṣiwō lẹ nō lẹ amehā Iehowa.

22. Ši Hana lẹ eyaa; edṣakẹ ekẹ ewū lẹ akẹ: Dāa atṣe gbekẹ lẹ fufu dāni mikẹlẹ aate, ni eyapue yẹ Iehowa hle, ni ehi dṣei kwrā.

23. Ni ewū Elkana kẹlẹ akẹ: Femo noni hi yẹ ohle; hi ši kẹ-yaši beyinọ ni ootṣele fufu dā; Iehowa ahā ewiemọ lẹ aba mli kẹkẹ! Ni yō lẹ hi ši, ni ehā ebi lẹ fufu kẹ-yaši beyinọ ni etṣele.

24. Ni beni etṣele fufu lẹ, enōlẹ kẹ-te, ni ehle tṣinahli etṣe kẹ nūmā māmu efa kome kẹ wein tṣ kome, ni ekẹlẹ ba Iehowa we lẹ yẹ Silo; ni gbekẹ lẹ edako.

25. Ni amegbe tṣinanū kome, ni ameg kẹ gbekẹ lẹ ba Eli nō.

26. Ni yō lẹ kẹ: O, minuntṣo, gbllabọ ni osusuma hle kā nẹ, minuntṣo, midši yō lẹ ni badamọ omasẹi yẹ biẹ nẹ, ni ekpa Iehowa fai lẹ.

27. Kẹkẹ gbekẹ nẹ he fai mikpa lẹ; ni Iehowa ehāni *noni mibale lẹ. * K 17.

28. Nobewọ lẹ mi hū *mikẹlẹ eke Iehowa; akẹlẹ eke Iehowa ewala gbll abọ fē! Ni amedṣā Iehowa yẹ dṣei. * K 11.

Yitṣo 2.

Kẹkẹ ni Hana sgle ni ekẹ: Mitṣui mli eṣile yẹ Iehowa mli, awó miklonto nọ yẹ Iehowa mli, minā egble yẹ mihanye-ṣṣṣ lẹ anọ; edṣake minyā oyiwalaheremo lẹ he! Luk 1, 48—55.

2. Mokronkron ko bẹ ni tamọ Iehowa, edṣakẹ ose lẹ mokomoko bẹ; ni tṣṣ ko hū bẹ ni tamọ wo-Nyonmọ lẹ!

3. Nyekawiea hawō wiemọi pī nẹkẹ doṣṣ! Hetṣōmọ wiemọ hū akadṣe nye-nā! Edṣakẹ Iehowa lẹ, Mawu nilelọ ni, ni lẹ enmẹq nifemṣnii.

4. Kākālọi lẹ agāitṣei lẹ ekūmọ, ni mei ni tṣṣ lẹ emṣame kẹ hewale;

5. mei ni etṣṣ lẹ miye apā yẹ abolo hewo, ni mei ni hōmọ yeqame lẹ ahōmọ lẹ sṣ efo; na, kene lẹ eṣṣ kpawo, ni moni yṣṣ bii pī lẹ egbi kekrṣ

6. Iehowa *gbeq mo ni etṣleq mo hle, ehāa ayaṣ gbobṣṣadṣe, ni ehāa akpaleq abāṣ ekoṣ. * 5 Mose 22, 29.

7. Iehowa feq mo ohlāfo, eṣā eṣeq mo niatṣe; *ebaṣ mo ši, ni ewoq mo nọ hū. * Lai. 75, 8.

8. *Etṣṣ ohlāfo ši kẹ-dṣeq sū mli, ni ewoq moni eṣile nọ kẹ-dṣeq tumu nọ, koni ehā ameg kẹ abladei atrā ši, ni ameg nā anumnyam sṣi nọ ametrā. Edṣakẹ Iehowa nō dṣi ṣikpoṣ lẹ akulaṣṣni lẹ, ni lẹ ekẹ dṣe lẹ mā ameq. * Lai. 113, 7, 8.

9. Emei kronkroni lẹ, eebā amegadṣi ayi, ši meifōdṣi lẹ, eebā ameq mū yẹ duṣ mli; edṣakẹ gbomo ko gbomo ko *yeh kūnim yẹ ehewale nā. * Lai. 22, 16.

10. Iehowa henyelọi lẹ, aakūmọame dukuduku; eebā nyonmọ aṣimọ yẹ hwei awoame Iehowa aakodṣo ṣikpoṣ lẹ nā-gbṣei lẹ; ni ekẹ hewale aahā emantṣe lẹ, ni *emo ni eṣile mū lẹ, eewó eklonto lẹ nṣ! * Lai. 122, 17.

11. Ni Elkana te ewe yẹ Rama; ni gbekẹ lẹ sūmọ Iehowa yẹ oagfo Eli hle.

12. Ši Eli biṣṣ lẹ, yakagbomei dāi-amẹ; amgbuu Iehowa,

eeke: Mikpao fai ni onõmi owo osofoi anitsumo le eko mli, beni afe ni maná abolo atrõma ko maye!

Yitso 3.

Ni gbekẽ Samuel le sũmo Iehowa ye Eli hie. Ni nakai gbĩ le amlĩ le Iehowa dān wiemo *he ekaa; niinā fann ko be. *Amos 8, 11.

2. Ni eba mli ye nakai be le mli ake Eli yakā ši ye ewõhe le; no mli le ebĩmẽii anõ ebõĩ hā, ni enaa nii dso-gbān;

3. ni Nyõnmõ kane le náko agbo, ni Samuel te eyakā ši ye Iehowa solemo-tũ leñ heni Nyõnmõ adeka le yõ le.

4. Ni Iehowa tšẽ Samuel, ni ehẽre nõ ekẽ: Nami!

5. Ni eša foi ke-te Eli nõ ni ekẽ: Nami, edšake õtšẽmi! Ni ekẽ: Mitšẽ-koõ, kũ ose ni oyakā ši ekoñ! Ni ekũ ose eyakā ši.

6. Ni Iehowa sã tšẽle ekoñ ake: Samuel! Ni Samuel te ši ni eyiñ ete Eli nõ ni ekẽ: Nami, edšake õtšẽmi! Ni ekẽ: Mitšẽkoõ, mibi; kũ ose ni oyakā ši ekoñ.

7. No mli le Samuel náko ale Iehowa, ni asañ anáko adšie Iehowa wiemo le kpo atšõle.

8. Ni Iehowa sã tšẽ Samuel noni tia ši etẽ. Ni ete ši ni eyiñ ete Eli nõ ni ekẽ: Nami, edšake õtšẽmi! Kẽkẽ ni Eli bayo se ake Iehowa ni tšẽg gbekẽ le.

9. Nohewõ le Eli kẽ Samuel ake: Yakā ši, ni aaba mli ake, kedši etšẽo le, okẽ ake: Wiemo, Iehowa! ši otšũlo mibo toi! Ni Samuel te eyakā ši ye ewõhe le.

10. Kẽkẽ ni Iehowa ba ni ebadamo ši, ni etšẽle tamõ tšũtũ le ake: Samuel, Samuel! Ni Samuel kẽ: Wiemo, ši otšũlo mibo toi!

11. Ni Iehowa kẽ Samuel ake: Na, mibafe noko ye Israel pam, ni mofẽmo ni aana he le, etoii enyo le fẽ mli aafele beññ.

12. Nakai gbĩ le mahā nibii fẽ ni mi-wie ye Eli we le he le aba mli, ke-dšẽ šĩšidšẽ ke-yaši nāgbẽ.

13. Edšake mikẽle ake makodšo ewe le ke-ate nānõ, ye nõša ni ele le hewõ, edšake ebihĩ le edšẽ amehẽ yakagbomei, ni etutun ehie ewooame. 2, 27—28.

14. Ni nohewõ le mikā Eli we le yinõ kitā ake: Kedši ake gbẽ-afõle lo niyenii-afõle ko aakpātā ahā Eli we le nõša le ke-yaši nānõ fĩ!

15. Ni Samuel ho kã ši ke-yaši lebi, ni egble Iehowa we le šĩnāi le. Ni Samuel mĩšẽ gbeyei ake eedšadšẽ ninā le etšõ Eli.

16. Ni Eli tšẽ Samuel ni ekẽ: Samuel, mibi! Ni ekẽ: Nami!

17. Ni ekẽ: Mẽ wiemo Iehowa kpo wie le? Kāšiumi nõ; kedši ošiumi wiemoi fẽ ni ekeo wie le eko nõ le, Nānyõnmõ afeo neke ke neke!

18. Kẽkẽ ni Samuel dšadšẽ wiemoi le fẽ etšõle, ni ešiuule eko nõ. Ni ekẽ: Iehowa ni; *noni hĩ ye ehie le, efe! *2 Sam. 15, 26.

19. Ni Samuel bada, ni Iehowa kele ye, ni ehāā ewiemoi le ekomeflo afe yaka.

20. Ni Israel fẽ ni dšẽ Dan āhũ ke-yafie Beeršeba le ná le ake Samuel le Iehowa gbalõ anõkwafo ni.

21. Ni Iehowa kã he dšieo ehe kpo ye Šilo; edšake Iehowa tšõo ewiemo le nõ edšieo ehe kpo etšõ Samuel ye Šilo.

Yitso 4.

Ni Samuel wiemo yašẽ Israel fẽ deñ. Ni Israelbii le fā, koni amekẽ Filistibii le ayawu, ni ameyabõ nsra ye Eben-Ezer; ni Filistibii le babõ nsra ye *Afek. *Ios. 15, 53.

2. Ni Filistibii le gbā wo Israel, ni beni anõ ta le alẽ ši le, Filistibii le tfia Israel nii, ni amegbe ta le ni yõ nā le nõ le mli hĩ aafe akpei-edšẽ.

3. Ni beni man le ba nsra leñ le, Israel onukpai le kẽ: Mẽhewõ Iehowa hā Filistibii le gbewõ ñmene neke? Nye-hāa *woyanõa Iehowa kpānmõ adeka le ke-dšẽa Šilo ke-bāā wõñõ, ni eba wõteñ, ni ehẽre wõyiwalã ke-dšẽ wõhenyẽlõ le adeñ! *14, 18.

4. Kẽkẽ ni man le tšũ ate Šilo, ni ayawõ Iehowa Zebaot ni tãa *kerubim

7. Ni beni Ašdod hī lē na akę bōni tamq nę lę, amękę: Akahā Israel Nyoŋmq lę adeka lę mīhī wōŋō, edšakę enine-šī wa tšō yę wōkę wōnyoŋmq Dagon lę nq.

8. Ni amętsū ni ayabua Filistibii lę alumei lę fē nā kę-ba amęŋō ni amękę: Tō wōŋfe Israel Nyoŋmq lę adeka lę he tēh? Ni amęhere nq akę: Awō Israel Nyoŋmq lę adeka lę kę-ya Gat. Ni awō Israel Nyoŋmq lę adeka lę kę-te Gat.

9. Ni eba mli akę, beni amęwō kę-te ęq lę, Iehowa wō enine nq yę maŋ lę nq ni ehā amędšidša, ni etfia mā lęh mei bibii kę mei wudši fē anii, ni amędšedšę gbuŋtuii.

10. Ni amęhā akę Nyoŋmq adeka lę te Ekron. Ni eba mli akę, beni Nyoŋmq adeka lę šę Ekron lę, Ekronbii lę blq amękę: Amękę Israel Nyoŋmq lę adeka lę eba wōŋō, koni amękę-bagbowq kę wōmanbii lę.

11. Nohewq lę amętsū ayabua Filistibii lę alumei lę fē nā kę-kpa, ni amękę: Nyeħāa akę Israel Nyoŋmq lę adeka lę aya, ni akę-kū ęq kę-ya heni edšę, koni ekabagbewq kę wōmanbii lę! Edšakę maŋ mū lę fē edšidša ni yę gbeyei; Nyoŋmq nino etšī naakpa yę dšęi.

12. Ni mei ni gboii lę, ahā amędšedšę gbuŋtuii, ni maŋ lę blmq lę to šī kę-te ŋwei

Yitše 6.

Ni Iehowa adeka lę hī Filistibii lę ašikpoŋ lę nq nyōdšī kpawo.

2. Kękę ni Filistibii lę tšę ęsqfoi lę kę okōmfoi lę kę-ba ni amękę: Tō wōŋfe Iehowa adeka lę he tēh? Nyetšōawq moni wōŋŋō-fata he kę-ya heni edšę.

3. Ni amękę: Kędši nyemīhā akę Israel Nyoŋmq lę adeka lę aya lę, nyekahā akę-miya eflo, šī mon dša nyekę sō-afōle fata he kę-te; no dāni nyehę aatā ni nyeale nō hewq ni enine edšeko nyenq lę.

4. Ni amękę: Mē sō-afōle wōŋŋō-fata he kę-ya? Ni amękę: Šika gbuŋtuii ęnmq kę šika kwakwei ęnmq yę *Filistibii lę alumei lę ayikule nā; edšakę haomq kome kā nyefō kę nyelumei lę anq.

* Ios. 15, 2.

5. Nohewq lę nyefea nyegbuŋtuii lę anq kę nyekwakwei ni fiteq šikpoŋ lę hū anq, ni nyekę anumnyam ahā Israel Nyoŋmq lę; ekolę ęebagbōdšę enine mli yę nye kę nyenyōŋmq lę kę nyešikpoŋ lę nq.

6. Ni mēba nyewadšęq nyetšui tamq bōni *Mizraimbii lę kę Farao wadšę amętsui lę? Ani dšęe beni etšū nākpenii yę amęteŋ egbe nā lę, dāni t amęŋmšame gbę ni amęte? * 2 Mose 2, 15. † 2 Mose 12, 32.

7. Nohewq lę agbęq nyefea fili hā, ni nyehōa tšinayei ęnyq ni hāa fufq ni apā ęyako amękę dā, ni nyefimq tšinai lę nyowo fili lę nā, ni nyetšęq amębii lę yę amęhe kę-ya šla;

8. ni nyewō Iehowa adeka lę ni nyehō-mā fili lę nq; ni nyehō šika dšinei lę ni nyekę-bahā lę akę sō-afōle lę nyowo adeka šō ko mli nyemā ęmašę, ni nyedšiele gbę ni ęya.

9. Ni na, kędši etšō ehūsū lę nq gbę kę-te Bet-Šemeš lę, bēlę lę efewq nękę efōŋ kpetenkpłę nę; šī kę dšęe nakai lę, bēlę wōŋā wōle akę dšęe lę enine haowq lę, šī ošrā ko kękę bašrāwq.

10. Ni gbomei lę fe nakai, ni amęŋō tšinayei ęnyq ni hāa fufq, ni amęfimq-amę amękpetę fili lę nā, ni amęŋāmę amębii lę ayi yę šla;

11. ni amęwō Iehowa adeka lę amęmā fili lę nq kę adeka šō lę ni šika kwakwei lę kę amęgbuŋtuii lę abenq lę yę mli lę.

12. Ni tšinai lę kę gbę trēŋš kę-tšō Bet-Šemeš gbę lę, ni amęnyie gbędšęgbę lę nq kę-te, ni beni amęyaš lę amęhlo blmq, ni amęgbāš ninedšūrō lo abęku; ni Filistibii lę alumei lę nyie amęę kę-bašī Bet-Šemeš hūsū lę nq.

13. Ni Bet-Šemešbii lę mikū amęŋmā ni eba lę yę dšę lęh; ni beni amęyahole amęhīmęii anq lę, amęna adeka lę, ni amęnyā akę amęna.

14. Ni fili lę ba Iošua, Bet-Šemešnyo lę, ŋmōšī, ni ebawa dšęi, yę heni tę kpetenkpłę ko yę lę; ni amęgbła fili lę tšei lę, ni amęŋō tšinai lę amęšā sō-afōle amęhā Iehowa.

1. Ni Samuel kodšo Israel ewala gbii fě.

2. Ni dā afi le eyakpaā ši ke-nyieo el ke Gilgal ke Mizpa ni ekodšo el ye dšemei fě.

3. Ni ekūo esę ke-baā Rama, edšake ewe yo, ni dšei noññ ekodšo Israel ni emā afolešālatę ehā Iehowa ye dšei.

Yitso 8.

1. Ni eba mli ake, beni Samuel egbo le, ebihii le kodšoloi ye Israel nọ.

2. Ni ekromobi le gbei dši Ioel, ni ni dši enyo le gbei dši Abia; amekodšoloi ye Beerseba. ^{1 Kron. 6, 18.}

3. Ši ebihii le enyiee egbei le anọ, noñ ameyadi senámo se, ni amehhehoññii, ni ametšoo kodšomo hle amęši. ^{5 Mose 16, 19.}

4. Keke ni Israel onukpai le fě bua he nā, ni ameba Samuel nō ye *Rama, ^{* 7, 17.}

5. ni amebakęle ake: Na, ogbo, ni obile enyiee ogbei le anọ: nohewo le ene *wo mantše ohāwo, koni ekowo tamọ dšehmādsimādsi le fě.

^{* 5 Mose 17, 14. Hos. 13, 10. Hof. 13, 21.}

6. Ši sane le ehōo Samuel nā, beni keke ake: Hāwo mantše ni akodšowo Ni Samuel sole etšę Iehowa.

7. Ni Iehowa ke Samuel ake: Nibii ni mañ le kęoo le, bo amegbę toi! iake dšee bo amekwa, ši mi moñ amęa, ake mikaye amęno mantše.

8. Bo pe ni amefe ke-dšę gbii nọ ni šicame ke-dšę Mizraim āhū ke-baši enę, ni amehō-kwami, ni ameyasumoñmọi krokomei le, nakai noññ amefęo bo hū ne.

9. Nohewo le agbene bo amegbę toi; kęle gba mli kpō ohāame, ni otšōame ntše ni baye amęno le gbenānii!

10. Ni Samuel dšadše Iehowa wiemọi fě etšō mañ le ni biolę mantše le.

11. Ni ekę: Mantše ni baye nyeno le nā ne: Eehō nyebihii le ehā ehe, ni oame ęto eflii ahe ni amekwe ekponoi ni amędšodšō foi ke-nyie eflii le ahle.

12. Ni ewowōame mei akpekpei ke mei amai-enumo-enumo nọ asafoiatšemei

ehā ehe, ni eehā amehū ešikpon, ni amekpa enibānii le, ni ametšu etawūnii ke eflii le ahe nii.

13. Ni nyebiyei le hū eehō-fe tšofā-ke-nma futuloi ke nihōloi ke abološāloi.

14. Ni eehō nyehmōdši ke nyewaintromi ke nyemūtromi ni hī fě fě le ehā etšūdši.

15. Ni nyenidūmonii le ke nyewaintromi amlī nii le amlidšāi nyoñma mli ekomekome le eehō ni eke-ahā epiafoi ke etšūdši le.

16. Ni nyetšūdši ke nyeweyei ke nyeblahii fęfedši ke nyetedšii eehō ni eke-atšu enii.

17. Eehō nyetōi le amlidšāi nyoñma mli ekomekome; ni nyeatšōmo etšūdši.

18. Ni nakai gbii le nọ le nyeablo ye nyemantše ni nyetao nyehā nyehe le hewo, ni Iehowa efoñ nyedāñ!

19. Ši kęle mañ le ekplę Samuel toibō, ni amekę: Dabi! ši dša mantše ye wono kę,

20. koni wo hū wotamo dšehmādsi le fě, ni womantše le akodšowo, ni efā ke-nyie wōhle, ni ewu wotai le!

21. Ni beni Samuel nu mañ le wiemọi le fě le, edšadše etšō Iehowa.

22. Ni Iehowa ke Samuel ake: *Bo amegbę toi, ni owo mantše ohāame! Ni Samuel ke Israel hii le ake: Nyeten mofęmo aya ledientše emañ! ^{* K. 7. 9.}

Yitso 9.

Agbene Benyaminyo ko ye ni atšęo egbei ake Kiš, ni edši Benyaminyo bi Apia le bi Bekorat bi Zeror bi Abiel bi, ni gbomo kpanā dšile.

2. Ni eyę binū ko ni atšęo egbei ake Saul, oblanyo ni he yo fęo, ni Israelbii le atę le mokomoko be ni fęle hefęo; ke-dšę ekōñ nọ āhū ke-yaā ne eke fō mañ le mli mofęmo.

3. Ni Kiš, Saul tšę le, tedšiyei lādšę; ni Kiš kę ebi Saul ake: Nō oblahii le atę mokome ofata ohe agbene, ni ote ši ni oyatao tedšiyei le!

4. Ni ameyakpa Efraim goñ le nọ, ni ameyakpa Šališa šikpon le nọ. ši amęnaa-amę; keke ni ameyakpa *Šaalim

27. Ni beni amekplekeo ši ke-yaã man le klotia le, Samuel ke Saul ake: Ke-mo oblanyo le ni ebaho eyayi wõhie ni ekite; ši bo le damo ši, koni mahã onu Nyõnmõ wiemo!

Yitso 10.

Keke ni Samuel dšie mü ke to le ni efõse efie eyiteh, ni efõ enã ni ekẽ: Ani dšee mü Iehowa efõo ni oye lumõ ye ewebii le anõ lo?

2. Kẽ odšẽ minõ ñmene ni õya le, ooyanina hĩ enyo ye *Rahel fũhe le ye Benjamin hũsũ le nõ ye Zelza, ni amekẽo ake: Tedšiyei le ni oteamẽ taomõ le, anaame; ni na, otšẽ efõ tedšiyei le ahe dšẽnmõ, ni etšui miye ye nyehewõ, ekẽ: Tẽ mafe tẽh ye mibi le hewõh?

* 1 Mose 35, 19.

3. Keke le kẽ odšẽ dšei ni õya ohĩe ni oyašẽ Tabor tšõ kple le he le, oke hĩ etẽ ni yaã Nyõnmõ nõ ye Betel aakpe; mokome tẽre abotiabii etẽ, ni mokome hũ tẽre abolo akwãbõ etẽ, ni mokome hũ tẽre wein woloto kome.

4. Ni amẽafiao, ni amẽahão aboloi enyo, ni ohe ye amẽdeh.

5. No sẽ le oyašẽ Nyõnmõ goñkpo le he, beni Filistibii le asrafoi yõ le; ni aaba mli ake, kẽ ošẽ dšei mã leh le, oke gbalõ asafoku bakpe, ni amẽdšẽ he groñh le amemikpleke ši ni obenta ke mĩle ke blẽ ke sañkũ nyie amẽhie, ni amemigba.

6. Ni Iehowa Mumõ le aabayi onõ, ni okẽame aagba, ni aatšõo gbomo kroko.

K. 10.

7. Ni aaba mli ake, kẽ neke okadii ne ba mli le, ofe boni oonyẽ; edšake Nyõnmõ keo ye.

8. Ni otšõ mihĩe ke-kpleke ši ke-ya Gilgal; ni na, mi hũ mibakpleke ši ke-ba onõ, ni mabašã šã-afõlei, ni mabagbe šidã-afõlei. Hĩ ši ni *omẽ gbĩ kpawo ke-yaši beyinq ni maba onõ, ni mahã ole noni oofe!

* 13, 8.

9. Ni eba mli ake, beni etšõ ehe ni edšẽ Samuel nõ eyaã le, Nyõnmõ hãle tšui kroko; ni nakai okadii le fẽ ba mli nakai gbĩ le.

10. Ni beni amẽšẽ dšei ye goñkpo le he le, na, gbalõ asafoku kele bakpe; ni *Nyõnmõ Mumõ bayi enõ ni egba ye amẽteh.

* 19, 20—24.

11. Ni eba mli ake, beni mei fẽ ni lele sã le na, ake na, eke gbalõ le migba le, mei le kẽkẽ amẽhe ake: Meni po feõ Kiš bi le ne? Ani Saul hũ ye gbalõ le ateh?

12. Ni moko ni dšẽ dšei nonh here nõ ni ekẽ: Ši namo hũ dšĩ amẽtšẽ? Nohewõ le ebatšõ abẽ ake: Ani Saul hũ ye gbalõ le ateh?

13. Ni beni egba egbe nã le, eba he groñh le.

14. Ši Saul tšekwẽ le kele ke eblanyo le ake: Nẽgbẽ nyete? Ni ekẽ: Wõte tedšiyei le ataomõ, ni beni wõnaa-amẽ le, wõte Samuel nõ.

15. Keke ni Saul tšekwẽ le kẽ: Agbẽg gbãmi noni Samuel kẽnye!

16. Ni Saul kẽ etšekwẽ le ake: Ekẽwõ ake ana tedšiyei le. Ši egbaale noni Samuel kẽ ye mantšeyeli le he le.

17. Keke ni Samuel tšẽ man le ke-kpe ye Iehowa nõ ye Mizpa.

18. Ni ekẽ Israelbii le ake: Boni Iehowa, Israel Nyõnmõ le, kẽ ne: Mikpla Israel ke-dšẽ Mizraim ke-ba, ni midšienye ke-dšẽ Mizraimbii adeh ke mantšeyelii fẽ ni gba nyenã le adeh;

19. Ši nye le, ñmene gbĩ ne *nyekwa nye-Nyõnmõ le, moni ledientšẽ ehẽ nyeyiwala ke-dšẽ nyemanehũlũ ke nye-fimõ fẽ amlĩ le, ni nyekẽle ake: Dabi, ši wo mantšẽ ohãwõ! Nohewõ le agbẽg nyebadamõ Iehowa hĩe ye nyekutšei ke nyekpekpei le anã!

* 8, 7.

20. Ni Samuel hã Israel akutšei le fẽ tšĩ beñke, ni akõ Benjamin akutšõ le.

14, 41. 42. Jos. 7, 16.

21. Ni beni ekẽ Benjamin akutšõ le beñke ye ewekui anã le, akõ Matribii aweku le, ni akõ Saul, Kiš bi le; ši beni amẽtaole le, amenaale.

22. Ni amẽšã ameyabi Iehowa ekon ake: Ani nũ le eba biẽ lo? Ni Iehowa kẽ: Na, eyatẽ ehe ye nibii le ateh.

23. Ni amẽšã foi ni ameyanõle ke-dšẽ dšei. Ni beni eba ebadamõ mei le ateh

ani afe ni makū mihle mafie esane nọ?
matonye nāđsian! 4 Mose 16, 15.

4. Ni amekē: Owakowọ yi ni osā
rekowọ amim, ni ođoko nokonoko ye
oko den.

5. Ni ekpame ake: Iehowa dsi odase-
nyo ni yeo odase esionye, ni emo ni
ole mu le dsi odasefonyo nmenę gbi
e, ake nyenako nokonoko ye miden!
i amekē: Le dsi odasefonyo!

6. Ni Samuel kē man le ake: Iehowa
si moni fa Mose ke Aaron, ke moni
hie nyetsemei le ke-dse Mizraim sikpon
no ke-ba le.

7. Nohewo le agbene nyedamoa si, ni
ikenye akodso ye Iehowa hie ye Ie-
howa dsalenii fe ni efe ehanye ke nye-
semei le ahewo.

8. Beni Iakob te Mizraim, ni nye-
semei le blo tse Iehowa le, keke ni
ehowa tšu Mose ke Aaron, ni ame-
adšie nyetsemei le ke-dse Mizraim ke-
a. ni ameha amebahi bie ne. 2 Mose 2, 7.

9. Si beni amehle kpa Iehowa, ame-
nyonmo le, no le, ehōame ehā *Sisera,
Isarot ta le no asafoiatse le, ke †Filisti-
nii le. ke ** Moab mantse le, ni amekame
ru. * Koda. 4, 2. † Koda. 10, 7; 18, 1. ** Koda. 8, 12.

10. Ni amesa ameblo ametse Iehowa
ni amekē: Wofe esa, edsake wokwa
ehowa, ni woyasumo Baalim ke Aš-
arot; si agbene le dsiemowo ke-dse
rohenyeloi le aden, ni wosumo!

11. Keke ni Iehowa tšu *Ierubaal ke
bedan ke †Iefta ke ** Samuel, ni edsie-
ye ke-dse nyehenyeloi le aden ye he-
she ke-kpe, ni nyehi si sefe.

* Koda. 6, 14. † Koda. 11, 20. ** 1 Sam. 7, 8.

12. Si beni nyena ake Nahaš, Amonbii
e amantse le, efa nyeyino ta le, nye-
tsemei ake: *Dabi! si mantse aye wono!
se Iehowa, nye-Nyonmo le, dsi nye-
mantse. * 8, 19.

13. Nohewo le agbene na, mantse le
ni nyetao ni nyebi le ne; ni na, Ie-
howa ewo mantse ehanye.

14. Kedsi nyease Iehowa gbeyei. ni
nyesumole, ni nyeabo egbe toi, ni nye-
sen Iehowa kita le hie atua le, no le

nye ke mantse ni yeo nyeno le fe aanyie
Iehowa, nye-Nyonmo le, se.

15. Si kedsi nyebon Iehowa gbe toi,
si tse mon nyetse Iehowa kita le hie
atua le, no le Iehowa nine aaka nyeno
tamọ boni eka nyetsemei le ano le.

16. Nohewo le agbene nyedamoa si ni
nyekwea noko kpetenkple ni Iehowa bafe
ye nyehle ne.

17. Ani dsee nmaku-be dsi nmenę?
Mibatse Iehowa ni ehā nyonmo asimo
ni nu anę, koni nyenā nyele ake nye-
nofon le ni nyefe ye Iehowa hie ke
mantse ni nyebi nyeha nyehe le da kple.

18. Keke ni Samuel tse Iehowa, ni Ie-
howa ha nyonmo simo ni nyonmo ne
nakai gbi le. Ni man le fe se Iehowa
ke Samuel gbeyei naakpa.

19. Ni man mu le fe ke Samuel ake:
Kpa Iehowa, o-Nyonmo le, fai ohā otšu-
dši, koni wokagboi, edsake wono efon
wofata wofe esai le fe he ke mantse ni
wobi woha wofe le.

20. Si Samuel kē man le ake: Nye-
kasea gbeyei! nyenā nyefe neke efon ne
fe mon, si kele nyekakpalea ke-dsea Ie-
howa se, si nyesumo Iehowa ke nye-
tsui fe!

21. Ni nyekagbalea he kroko, ni nye-
yanyie yakayakanii ni he be senamo ni
*nyee mo adsie le ase, edsake yakaya-
kanii ni. * 5 Mose 32, 37. 38.

22. Edsake Iehowa gbei kpetenkple le
hewo le ekwan eman le; edsake esa Ie-
howa hie ake *ekenye aafe eman.

* 2 Mose 19, 6.

23. Ni mi hu, ene akagbalemi fonfo
ake mafe esa masi Iehowa ni *mafō fai-
kpamo ke nye hamo, si mon matsōnye
gbe kpakpa ke dsale gbe. * 7, 8.

24. Gbeyei keke *nyeasa Iehowa, ni
nyesumole ye ankwale mli ke nyetsui
fe; si nyekwea nii wudsi abo ni efe
ehanye. * 2 Man. 17, 20.

25. Si kedsi nyeaka he nyefe nifodsi-
anii le, no le aakpata nye ke nyemantse
le fe hie.

Yitso 13.

Saul ye mantse afi kome; ni beni eye
mantse le afi enyo ye Israel no le.

ni Saul ye Gibeā nāgbēhe le ye
so ni yō Migron le šiši; ni ta
ehe le aafe hū ohai-ekpa.

ni Ahia, ni dši Eli bi *Pinehas
bod nyemi Ahitub bi le, dši Ie-
osofo ye Šilo, ni ewo *efod* le.
le lee ake Ionatan ete. *4, 19, 21.
ni tšómōhei ni Ionatan tao atšó
na Filistibii le asrafoi le atēn le
nā ba ye fā kome ne, ni tēsā
ba ye fā kome ne hū; ni ekome
ši Bozez, ni ekome hū gbei dši

kome le nā mā kōyigbe ye Mikmaš
ni ekome hū nā mā wuoyigbe ye
elēno.

ni Ionatan kē oblanyo ni hīe eta-
le ake: Ba ni wote neke fōloi
afoi le aňō! Ekole Iehowa aatšu
āwō; edšake nokonoko etšī
wa nā ake eke mei pī lo mei
here yiwala! *Kods. 7, 7. 2 Kron. 14, 10.
ni etawūniihielo le kēle ake: Fe-
lēno ni yō otšui mli; tšó ohe; na,
ohe boni osumo.

Kēke ni Ionatan kē: Na, wōbafo
ya gbomei le aňō, ni wōdšie wōhe
otšōame.

Kēdši amēnā woyi ake: Nyewaš
beyino ni wōobaninanye le! no
wa wōdamō wōnādšian ni wōkwōn
amēnō.

ni kēdši amēnā woyi ake: Nye-
ke-baš wōnō le! no le wōote;
Iehowa enōame ewo wōdeh. Ni
tšó okadi ahāwō.

ni beni ameyi enyo le fē amēdšie
kpo amētšō Filistibii le asrafoi
istibii le kē: Na, Hebribii le mī-
ke-midše bui ni ameyatētē amēhe
le amli.

ni asrafoi le here Ionatan kē eta-
telo le nō ake: Nyekwōa ke-baš
i wōtšōnye noko! Kēke ni Ionatan
wūniihielo le ake: Kwo ke-nyie
e-ba; ši Iehowa enōame ewo Israel

ni Ionatan nyie enidši kē enādši
-kwō, ni etawūniihielo le hū nyie
ni *amēšiefie ši ye Ionatan hīe;

bēle etawūniihielo migbegbēame ke-nyie
ese. *3 Mose 23, 7, 8.

14. Ni mei ni Ionatan kē etawūniihielo
le gbe klenklen le aafe mei nyonmai-
enyo, ye šikpon ni dale aafe tšinai nta
hūmo mlidšā nō.

15. Ni hmiñmi ba nsra leñ ye nā le
nō kē ta mū le fē nō; asrafoi le kē
nihaloi le, amē hū hmiñmi mōmōame;
ni šikpon hoso, ni etšó Nyonmo he
hmiñmi.

16. Ni Saul hebuloi ni yō Gibeā ye
Benjamin le yakwe le, na, asafo le mli
mītšere, ni amēmigbe amēmifā.

17. Kēke ni Saul kē mei ni fata ehe
le ake: Nyekanea mei le ni nyekwea
moni edše wōteñ! Ni amēkane, ni na,
Ionatan kē etawūniihielo le be.

18. Ni Saul kē Ahia ake: Yaňō *Nyo-
nmo adeka le ke-ba bie! Edšake no
mli le Nyonmo adeka le ye Israelbii le
aňō. *4, 2.

19. Ni eba mli ake, beni Saul kē osofo
le wieq lolo le, bú ni abú ye Filistibii
le ansra leñ le mli bawa. Kēke ni Saul
kē osofo le ake: Su onine!

20. Ni Saul kē mei le fē ni fata ehe
le bua amēhe nā ke-kpe, ni amēte ta le
nā; ni na, *mofēmo klante kā enanyo
nō, ni abú babađ dientše.

* Kods. 7, 22 3 Kron. 20, 23.

21. Ni asan Hebribii ni kē Filistibii
le yō sá, ni kēame dšē šikpon ni bole-
ame ke-kpe le nō ke-ba nsra leñ le, amē
hū amēbafata Israelbii ni kē Saul kē
Ionatan yō le ahe.

22. Ni Israelbii fē ni eyatētē amēhe
ye Efraim goñ le nō le, beni amēnu ake
Filistibii le edšo foi le, amē hū amēba-
nyie amēse wā ye ta leñ.

23. Ni Iehowa here Israel yiwala nakai
gbī le. Ni tawū le fon ke-teke Bet-Aven.

24. Ni Israelbii le na nō nakai gbī le;
edšake Saul ekā kitā efō mañ le nō ake:
Alomo mofēmo ni aaye noko dāni dšē
aana, koni ato mihe owele ye mihenye-
loi le aňō! Nohewō le mañ le mli moko-
moko esaa enā noko.

25. Ni mei le fē yašē kō ko mli, ni
wō dšere šikpon le.

50. Ni Saul nã lẹ gbei d̄si Ahinoam, Ahimaas biyō lẹ. Ni *eta lẹ nọ tat̄sẹ gbei d̄si Abner, Saul t̄sẹkwē Ner bi lẹ.

* 17, 55.

51. Ni Saul t̄sẹ Kiš ke Abner t̄sẹ Ner, Abiel bii ni.

52. Ni ake Filistibii lẹ wu ta ní nã wa naakpa yẹ Saul yinō lẹ fẹ. Ni kẹ Saul na nū hewalō ko lo nū ekālō ko pẹ lẹ. kẹke lẹ enōlẹ ke-ba enō.

Yit̄sō 15.

Ni Samuel kẹ Saul ake: Mi *Iehowa t̄sū ake mibaf̄o mū miwoḍ eman Israel nọ mant̄sẹ lẹ; nohewo lẹ agbene, bo Iehowa wiemoi lẹ agbē toi. * 10, 1.

2. Boni Iehowa Zebaot kẹ nẹ: Mihle yẹ noni Amalek fe Israel lẹ nọ, boni ewole ká yẹ gbeteñ, beni ed̄sẹ Mizraim ebañ lẹ. 2 Mose 17, 8—16. 5 Mose 25, 17—19

3. Nohewo lẹ ya ni oyat̄fia *Amalek nii, ni nyefeaame kẹ nii fẹ ní ameyo lẹ musu, ni okabā ameyi, ši ogbe nū kẹ yō, gbekē kẹ fuf̄o, t̄sina kẹ tō, yoma kẹ ted̄si fẹ. * 4 Mose 21, 2.

4. Ni Saul hā ayakpē mañ lẹ ke-ba, ni ekaneame yẹ Telaim, h̄l̄ nanenonyie-l̄oi akpei-ohai-enyo, kẹ Iuda h̄l̄ hū akpei-nyonma.

5. Kẹke ni Saul ba Amalek mañ lẹ he, ni ebawo ká yẹ d̄sō len.

6. Ni Saul kẹ *Kenbii lẹ ake: Nye lẹ nyeyaa, nyed̄sea Amalekbii lẹ atēñ nyeyaa, koni mikakpātānye keame fẹ h̄le; ed̄sake nye lẹ nyefe Israelbii lẹ fẹ ed̄sūrō, beni amed̄sẹ Mizraim amebañ lẹ. Kẹke ni Kenbii lẹ d̄sẹ Amalekbii lẹ atēñ amete. * Kods. 1, 16.

7. Kẹke ni Saul gbe Amalekbii lẹ ke-d̄sẹ Havila kẹ-yaši Šur ni yo Mizraim h̄le lẹ.

8. Ni emō Amalekbii lẹ amant̄sẹ Agag lẹ h̄lekālō. ši mañ mū lẹ fẹ lẹ efeame musu yẹ klante nā.

9. Ši Saul kẹ mañ lẹ bā Agag yi, kẹ tōi kẹ t̄sinai ní h̄l̄ fẹ fẹ lẹ kẹ koloi ní ef̄l̄ lẹ kẹ tōgwantenbii kẹ nof̄eno ní h̄l̄ lẹ, ni amesum̄o ake amef̄eame musu: ši nof̄eno ní d̄si yakanoko ni abe he nit̄sumo lẹ, no amefe musu.

10. Kẹke ni Iehowa wiemo ba Samuel n̄o ake:

11. Mifa mihe ake miwo Saul mant̄sẹ; ed̄sake ekpale yẹ mise. ni eyee mikit̄ai lẹ anō. Ni edo Samuel, ni eblō et̄sẹ Iehowa nyōhnyōh fẹ.

12. Ni Samuel te ši m̄ankē mrā, koni eke Saul ayakpe lebi, ni abat̄sa Samuel adafi ake: Saul eba Karmel, ni na, eba-mā k̄unimyeli kaimonō ehā ehe, ni ekū ese ete ni ekpleke ši ke-te Gilgal.

13. Ni beni Samuel šẹ Saul n̄o lẹ, Saul kẹle ake: Iehowa ad̄s̄o! Miye Iehowa kitā lẹ nọ.

14. Ni Samuel kẹ: Ši meni d̄si tōi ablomo ní d̄fere mitoin̄ nẹ, kẹ t̄sinai ablomo hū ní minuo nẹ mo?

15. Ni Saul kẹ: Amalekbii lẹ an̄o amekē-d̄sẹ, mañ lẹ hā tōi kẹ t̄sinai ní h̄l̄ fẹ fẹ lẹ ayi, koni amekē-bašā afole amehā Iehowa, o-Nyonmo lẹ; ši nii ní efe lẹ wofeame musu.

16. Kẹke ni Samuel kẹ Saul ake: Damo ši ni magbao noni Iehowa k̄emi nyō nen! Ni ek̄ele ake: Wiemo!

17. Ni Samuel kẹ: Ani d̄see beni *od̄si bibiō yẹ bodient̄sẹ ohle lẹ, ni ot̄s̄o Israel akut̄sei lẹ ayit̄s̄o. ni Iehowa f̄o mū woō Israel nọ mant̄sẹ? * 9, 21.

18. Ni Iehowa t̄sūo ni ek̄e: Ya ni oyafe Amalekbii ešafel̄oi lẹ amusu, ni okeame awu kẹ-yaši beyino ni ookpātā amehle kwrakwra!

19. Ni m̄ehewo mo ni obo Iehowa gbē toi, ni ot̄s̄e kẹ-te nihānii anō, ni ofe noni d̄si ef̄on̄ yẹ Iehowa h̄le nẹ?

20. Ši Saul kẹ Samuel ake: Mibo Iehowa gbē toi, ni mite h̄egbe ni Iehowa t̄sūmi lẹ, ni mike Agag, Amalek mant̄sẹ lẹ, eba, ni Amalekbii lẹ mifeame musu.

21. Ši mañ lẹ n̄o nihānii lẹ amli tōi kẹ t̄sinai ní d̄si musunii lẹ amli ekpakpai lẹ, koni amekē-bašā afole amehā Iehowa, o-Nyonmo lẹ, yẹ Gilgal.

22. Ši Samuel kẹ: Ani Iehowa nāa šā-afolei kẹ gbē-afolei abe t̄sui tamō Iehowa gbē toibō lo? Na, *toibō h̄l̄ fẹ afole, ni ninumo hū h̄l̄ fẹ tōagboi afo.

* Hos. 6, 6. Ier. 1, 11. Mat. 9, 13; 12, 7.

umo yi David nọ ke-dše neke ke-yaä ne fě. Keke ni Samuel yih ete Rama. * 2 Sam. 2, 4; 5, 3.

ne Iehowa Mumọ le edše Saul howa hāa mumọ fōh ko ba-
18, 10.

Saul tšūdši le kẹle ake: Na, ko Nyoñmo ehā haoo ne!

untšo akẹ etšūdši ní damọ ehle nyatao nū ko ní le sañkūtfā bi le fě; ni aaba mli ake ké ǎ mumọ fōh le ba onọ le, koni hī ahāo. 2 Mañ. 2, 15.

Saul kẹ etšūdši le ake: Běle nū ko ní le sañkūtfā dšogbāh ni nyekẹle abaā miñō.

oblahīl le atēn mokome here : Na, mina Išai, Betlehemnyo ko ní le sañkūtfā dšogbāh, ni ke tawulo dšile, ele nii ni feo, ni Iehowa keke ye.

e ni Saul tšū bofoi ke-te Išai Hā obi David ní ke tōi le yō ñō!

šai ñō tedši, ni eke abolo ke oloto ke abotiabi tērele, ni eke-

David nine nọ emādše Saul. David ba Saul ñō, ni ebasúmọle, e naakpa, ni etšó etawūnihlelo. Saul tšū ate Išai ñō ayakẹle David asúmomi, edšake mī-

le. ebaā mli ake, ké Nyoñmo hā e ba Saul nọ le, David koō etfaā: ni Saul he dšōōle ni le, ni mumọ fōh le dšeo enọ
* K. 14.

Yitso 17.

Filistibii le bua ametai le anā amebawu, ni amenā bakpe ši ní dši Iuda ñō le, ni amebabo Soko ke Azeka teñ ye Efes-

Saul ke Israel hī le hū babua ke-kpe, ni amebabo nsra ye Ela ni amegbá amewo Filistibii le. Filistibii le dšere goñ le ekome Israelbii le hū dšere goñ le eši, ni dšō ká ameten.

4. Keke ni nū tatšelo ko dše Fili-
stibii le ansra le mli edše kpo, atšeo egbei ake Goliat, ni edše * Gat, ni ekele dši ninetaloi ekpa ke klakate kome.

* Ios. 11, 22.

5. Ni ebu akoble fai, ni ewo akoble dama, ni edama le tšimọ dši akoble šekeli akpei-enumọ,

6. ni ewo akoble tfakoto ye enādši ke akoble tšēñ ye ekōdši atēñ;

7. ni ekplo nā tšo tamọ mamalòlo agbatšo, ni ekplo le yitšo ñmēo dade šekeli ohai-ekpa; ni etšēnhlelo nyie ehle.

8. Ni ebaho edamọ ši, ni ebo etšē Israel tabiloi le ni ekpame ake: Mēba nyedše kpo nyebagbá ta ne? Ani mi le, dšee Filistinyo dšimi, ni nye hū Saul tšūdši dšinye? Nyefāa nū kome nyehāa nyehe, ní ekpleke ši ke-ba miñō!

9. Kədši enyē ekemi wu ni egbemi le, no le wootšómọ nyetšūdši; ši kədši mi hū minyēle ni migbele le, no le nye hū nyeatšómọ wotšūdši, ní nyesúmowọ!

10. Ni Filistinyo le kẹ: Mi le *mibọ Israel tabiloi le ahora ñmenę: nyedšiea nū kome nyehāami, koni wowu!

* 2 Mañ. 19, 4. 12.

11. Ši beni Saul ke Israel mū le fě nu nakai wiemoi le ní Filistinyo le wie le, ñmīñmi mōmọame ni amēše gbeyei naakpa.

12. Ši David le *nakai Efratnyo ní dše Betlehem-Iuda ni atšéqle Išai le bi dšile; ni eye bihī kpányo; ni Saul yino le nū le egbo ni eye afi pl. * Yl. 12.

13. Ni Išai bihī onukpai etē le ke Saul ete ta le; ni ebihī etē ní te ta le agbeii dši *Eliab, ekromobi le, ke esēho Abinadab le ke Šama moni dši etē le.
* 16. 2. 8. 9.

14. Ši David dši ameten gbekē, ni onukpai etē le ke Saul ete;

15. ši David le ké fe le edšeo Saul ñō le eyaā ni eyakweo etšē tōi le ye Betlehem.

16. Ši Filistinyo le tšiq bēnkęo dā lebi ke gbekę, ni ebadamọ ši, ni nakai ehle gbīl nyoñmai-edse soññ.

17. Keke ni Išai kẹ ebi David le ake: Ñō māmū efa kome ne ke abolo akwā-boi nyoñma ne, ni oša foi oya nsra leñ oke-yahā onyemimele le.

44. Ni Filistinyo le kē David ake: Ba min̄ō, ni man̄ō *ohelo mahā n̄wei lofōd̄ši ke n̄h̄n kolo! * Ezek. 29, 5.

45. Keke ni David kē Filistinyo le ake: Bo le ōba min̄ō ke klante ke akplo ke t̄sh̄n; šī mi le mība on̄ō ye Iehowa Zabaot nī d̄ši Israel tai nī oboōame ahora le a-Nyon̄mo le gbei amli!

46. N̄mene gbī ne Iehowa aad̄šieo awo midēn, ni magbeo, ni mafo oyi, ni man̄ō Filistibii ata le mli gboh̄l̄ le mahā n̄wei lofōd̄ši ke šikpon̄ le n̄o kolo! awu-yelo! n̄mene, koni šikpon̄ mū le fē aanā ale ake Nyon̄mo ko ye Israel,

47. ni asafo ni ekpe ne fē aanā ale ake d̄see klante lo akplo Iehowa ke bereo mo yiwala; ed̄šake Iehowa n̄ō d̄ši ta le, ni een̄ōnye ewo wodeh̄!

48. Ni eba mli ake, beni Filistinyo le te šī nī enyie ke-baā eke David abakpe le. David he fe oyā, ni eša foi eke Filistinyo le yakpe ye tagbām̄he le.

49. Ni David ke enine wo ekotoku le mli ni ek̄o tē ye mli, ni efō akromia le, ni et̄sa Filistinyo le h̄enā, ni tē le bote eh̄lent̄sh̄n, ni egbē šī ni eh̄le ya-bu šī.

50. Ni David ke akromia ke tē le ye Filistinyo le n̄o k̄nim, ni et̄sa Filistinyo le n̄ō ni egbele, t̄še David eh̄lee klante ko.

51. Keke ni David ša foi, ni eyaho edam̄o Filistinyo le n̄o, ni em̄ō eklante le egbla ke-d̄še ehebo le mli, ni egbele, ni en̄ō-fo eyi. Ni beni Filistibii le na ake ametat̄šel̄o le egbo le, amēd̄šo foi.

52. Keke ni Israel ke Iuda h̄l̄i le te šī, ni amēbo oš̄o, ni ameyanyie Filistibii le ase ke-yaš̄i d̄š̄o le mli ke Ekron agb̄oi le anā. Ni Filistibii le apilafoi le nyōnyōi ye Šaaraim gbe le n̄o āh̄ū ke-yas̄ie Gat ke Ekron t̄ō.

53. Ni Israelbii le k̄ū amēse ke-d̄še Filistibii le as̄enyim̄o le mli, ni amēbaba amensrai le amli nii.

54. Šī David k̄o Filistinyo le yit̄šo le, ni ek̄-ba Ierusalem; šī etawūnii le ek̄-yato eb̄ū leh̄.

55. Šī beni Saul na David yaā eke Filistinyo le ayakpe le, ek̄e tat̄še *Abner

ake: Namo bi d̄ši neke oblanyo ne, Abner? Ni Abner kē: Gb̄l̄lab̄o nī osusuma h̄le k̄a ne, mant̄še, milee! * 14, 50.

56. Ni mant̄še le kē: Bo le bi mo bi nī d̄ši oblanyo le.

57. Ni beni David eyagbe Filistinyo le nī ek̄ū es̄e eba le, Abner n̄ōle, ni ekele ba Saul h̄le, ni eh̄le Filistinyo le yit̄šo le ye ed̄e.

58. Ni Saul kēle ake: Namo bi d̄šio, oblanyo? Ni David kē: Ot̄šūlo Išai, Bet-lehemnyo le, bi d̄šimi.

Yit̄šo 18.

Ni eba mli ake, beni eke Saul ewie egbe nā le, Ionatan t̄šui m̄ō David, ni Ionatan sum̄ole tam̄o ledient̄še ehe.

2. Ni Saul h̄ū *n̄ōle nakai gbī le non̄h̄, ni ekpl̄ē nī ek̄ū es̄e ke-ya et̄še we le don̄h̄. * 16, 22; 17, 15.

3. Ni *Ionatan ke David kp̄āh̄, ed̄šake ēsum̄ole tam̄o ledient̄še ehe non̄h̄. * 19, 1; 20, 17; 23, 18. 2 Sam. 1, 26; 21, 7.

4. Ni Ionatan d̄šie eb̄o nī ȳo ehe le, ni en̄ō-h̄ā David, ke etadei le āh̄ū ke-m̄ō eklante le ke eḡai le ke emlif̄n̄ō le fē.

5. Ni David yaā hef̄he nī Saul t̄šūole le, ni *eyayeo omanyē; ni Saul n̄ōle to h̄l̄i tawul̄oi le an̄o, ni esa man̄ mū le fē ke Saul t̄šūd̄ši le h̄ū ah̄le. * K. 14.

6. Šī eba mli ake, beni David k̄ū es̄e ke-d̄še Filistinyo le gb̄e mli ni amēbaā le, *yei le d̄še Israel mād̄ši le fē mli ba ke lala ke d̄š̄o, ni amēbakpe mant̄še Saul ke mīd̄ši ke nyām̄o ke non̄oi. * Kods. 11, 34.

7. Ni yei le nī sēo le woo lala ni amēherehereo n̄o ake: Saul egbe ekpei-kpei le, šī *David egbe ekpei-nyon̄ma-nyon̄mai le! * 21, 12; 22, 1.

8. Ni Saul mli wo la naakpa, ni wim̄o ne en̄ō enā, ni ek̄e: Amēn̄ō akpei-nyon̄manyon̄mai amēh̄ā David, šī mi le, amēn̄ō akpeikpei amēh̄āmi: ni meni ef̄ele don̄h̄ ake d̄ša mant̄šeyeli le!

9. Ni ke-d̄še nakai gbī le n̄o ke-yaā le Saul d̄šie eh̄le eka David.

10. Ni eba mli ake d̄šet̄šeren̄o le Nyon̄mo h̄ā *mum̄o f̄ōh̄ ko bayi Saul n̄o,

Ionatan yatsé David, ni Ionatan nakai wiemọi lẹ fě etšölẹ. Ni ke David ba Saul nõ ekon, ni i ye ehie tamọ tšutšu lẹ.

ta ba ekon; ni David fã ni eke ii lẹ yawu, ni egbeame butũ, ni foi ye ehie.

eke ni Iehowa hã mumọ fõn lẹ nọ, ni etá ewe lẹ, ni ehie ekplọ eñ, ni David mitsa sañkũ. 18,10.11.

i Saul mıtao eke ekplọ lẹ atšun re-mõ ghogbo; ši eša ehe ke-dše e, ni efõ akplọ lẹ ke-yamõ gbo- David dšo foi ni edše eden nakai

eke ni *Saul tšũ bofoi ke-te Da- le ni ameyasrale ni amegbele Mikal, David nã lẹ, kẹle akẹ: pheree osusuma yiwala nyõ nen lẹ abagbeo! * Lal. 59, 1.

eke ni Mikal ši David ke-tšõ nli ke-yi ši, ni eyin ete ni edšo edše eden.

eke ni Mikal wó amägã efõ sã ni enõ abotia wolo nōhānō eha e, ni enõ mama eha he.

i beni Saul tšũ bofoi akẹ ayamõ ke-ba lẹ, ekẹ: Ehe miye.

i Saul tšũ bofoi lẹ ekon akẹ amẹ- David amekwe, ekẹ: Nyewóale ke e nyebahãami ni agbele.

i beni bofoi lẹ ba lẹ, na, amägã e nọ lẹ, ni abotia wolo nōhānō yitšogbe.

eke ni Saul kẹ Mikal akẹ: Mẽ- o ni ošišiumi neke, ni odšie mi- lẹ gbe ni ete ni edše miden ne?

al kẹ Saul akẹ: Lẹ ekẹmi akẹ: ni gbe ni maya; mēhewọ ni ma-

David dšo foi ni edše eden, ni uel nõ ye Rama, ni ebagbale nii aul efele lẹ. Ni eke Samuel fě ahĩ ši ye Naiot.

i ayatfa Saul adafi akẹ: Na, Da- Naiot ye Rama.

i Saul tšũ bofoi akẹ ayamõ David ni beni amena gbalọi asafoku ni ke Samuel ni dši amenukpa ni

damọ ši lẹ, Nyomọ Mumọ ba Saul bofoi lẹ anọ, ni amẹ hũ amegbagbai. 10, 10-12.

21. Ni beni ayagba Saul lẹ, etšũ bofoi krokomei ke-te, ni amẹ hũ amegbagbai nakai nonn. Ni Saul sã tšũ bofoi ke-te ekon noni dši ši etě, ni amẹ hũ amegbagbai.

22. Kẹke ni ledientše hũ eyin ke-te Rama, ni beni eše nubu kpetenkple ni yọ Seku lẹ he lẹ, ebi akẹ: Nẹgbe Samuel ke David yọ? Ni akẹ: Na, amẹ ye Naiot ye Rama.

23. Ni eyin ete Naiot ni yọ Rama lẹ, ni Nyomọ Mumọ yi lẹ hũ enọ, ni ehie gbã ahũ ke-yaši beyinọ ni eyaše Naiot ye Rama.

24. Ni lẹ hũ ekplọ ehe atadei, ni lẹ hũ egba ye Samuel hie, ni ekã ši ke ehe flo nakai gbĩ lẹ fanefane ke nyõn-nyõn fě. Nohewọ lẹ amekẹ: Ani Saul hũ ye gbalọi lẹ ateh?

Yitso 20.

Ni David dšo foi ke-dše Naiot ye Rama, ni eba ni ebakẹ ye Ionatan hie akẹ: Meni mife? meni dši mitõmọ? ni meni eša po mife otše hewọ ni etaoomi egbe ne?

2. Ni ekẹle akẹ: Dabida! ogboñ! na, mitše efee noko wulu lo noko bibiõ, akẹ dša ewó mitoi nọ dã; ni mēhewọ mitše aahò sane ne atēmi? Eben!

3. Ni David sã kã kitã ni ekẹ: Le otše le akẹ mihie eba nyam ye ohie hewọ ni ekẹ: Ionatan akale enẹ, ni mĩba- dọle; ši kẹle, gbĩlabọ ni Iehowa hie kã ni bo hũ osusuma hie kã ne, yen akẹ nanefã kome pe kã mĩke gbẹle toñ!

4. Kẹke ni Ionatan kẹ David akẹ: Nofěno ni osusuma taoq lẹ, kẹmọ, ni mafe mahão!

5. Ni David kẹ Ionatan akẹ: Na, wó lẹ nyõn hẽ badše, ni kũle sa akẹ mĩke mantše ayatá ši aye nii; ši hã maya, koni mayatē mihe ye nã lẹ mli ke-yaši gbĩ ni dši gbĩ etě lẹ gbẹke.

6. Kẹdši otše ná bi miši lẹ, no lẹ kẹmọ akẹ: David bimi gbe kpěkpěkpě akẹ eša foi ke-ya Bethlehem, emã len;

tšū ní ayanòlẹ abahāmí; edšakẹ gbẹle bi dšile!

32. Ni Ionatan here etšẹ Saul lẹ nọ ni ekẹlẹ akẹ: Měba aagbele? meni efe?

33. Kẹkẹ ni Saul *fòlẹ akplọ lẹ ní ekẹ-gbele. Ni Ionatan kẹ-na akẹ etšẹ emā nọ mí akẹ eegbe David. *18,11.

34. Ni Ionatan kẹ mlifū ní nā wa te ší kẹ-dšẹ okplò lẹ he, ni eyee nii yẹ nakai nyòh lẹ nọ gbí ní dší gbí enyọ lẹ nọ; edšakẹ David sane mídọlẹ, akẹ etšẹ ewole hiegbẹle nẹkẹ.

35. Ni eba mli akẹ dšetšerenọ lebi lẹ Ionatan dšẹ kpo kẹ-te nā lẹ nọ yẹ be ni eto David lẹ mli, ni ekẹ gbekẹ fió ko nyie.

36. Ni ekẹ egbekẹ lẹ akẹ: Ša foi ní oyatao gāimlibii lẹ ní mitšērě lẹ! Ni beni gbekẹ lẹ ša foi pẹ lẹ, etšẹ gāimlibi lẹ kẹ-tekele.

37. Ni beni gbekẹ lẹ yašẹ heni gāimlibi ní Ionatan tšẹ lẹ yọ lẹ, Ionatan blọ gbekẹ lẹ yišẹ ni ekẹ: Ani dšee gāimlibi lẹ etekeo lẹ lo?

38. Ni Ionatan sá blọ gbekẹ lẹ yišẹ ekẹ: Femọ mrāmra, ohe afe oyá, kadamọ ší! Ni Ionatan gbekẹ lẹ kọlọ gāimlibii lẹ ni ekẹ-ba enuntšọ lẹ nò.

39. Ší gbekẹ lẹ lee mli eko, Ionatan kẹ David kẹkẹ le sane lẹ.

40. Kẹkẹ ni Ionatan nò enibii lẹ ehā egbekẹ lẹ, ni ekẹlẹ akẹ: Baho, ni okẹ-ya mah.

41. Beni oblanyo lẹ ete lẹ, David te ší kẹ-dšẹ wuoyigbe lẹ, ni ekẹ *ehle babu ší ni ekoto ší šii etš; ni amẹfófó amẹhe nā, ni amẹfófó amẹhe nọ ahū, ší David nò teke nọ. *1 Mose 83,2.4.

42. Ni Ionatan kẹ David akẹ: Ya yẹ hedšọlẹ mli! gblabo kẹ ní woyi enyọ lẹ fě wókámọ kitā yẹ Iehowa gbei anọ akẹ: Iehowa afe míkẹo kẹ miseší kẹ bo hū oseší teh odase kẹ-ya nānọ lẹ!

Yitso 21.

[Yi. 20, 48.] Ni David te ší ni eyin ete. Ší Ionatan ba mā leh.

2. [1.] Kẹkẹ ni David ba Nob yẹ osofo Ahimelek nò. Ni Ahimelek kẹ hekpokpomọ ba ekẹ David bakpe ni ekẹ-

lẹ akẹ: Měba okometò onyie, ni moko-moko fataa ohe nẹ?

3. [2.] Ni David kẹ osofo Ahimelek akẹ: Mahtšẹ ehāmi nitšumọ ko ni efā-mi ni ekẹmi akẹ: Kāhā mokomoko mīle sane ní mitšūo yẹ he nẹ kẹ kitā ní miwoò nẹ! Ni miblahí lẹ mihā amẹte hei komei.

4. [3.] Ni agbene, meni oyọ yẹ onine nọ? hāmi aboloji enumọ lo nò mahle mīdeh, lo nofěno ní oona.

5. [4.] Ni osofo lẹ here David nọ ni ekẹ: Yaka abolo ko bẹ minine nọ, ší *abolo krońkroń lẹ eko yọ; kẹdší oblahí lẹ tetako yei ahe, kẹkẹ lẹ ehí.

* 8 Mose 24, 5—9. † 3 Mose 22, 8—7. 2 Mose 12, 18.

6. [5.] Ni David here osofo lẹ nọ ni ekẹlẹ akẹ: Anọkwale mli lẹ aafe gbí etš ní woyin nẹ, wotako yei ahe, nohewọ lẹ oblahí lẹ anii lẹ yẹ krońkroń; ni kẹdší nẹkẹ gbẹ nẹ he tšee lẹ, no lẹ hmẹnẹ akẹ nii nẹ aafele krońkroń.

7. [6.] Kẹkẹ ni osofo lẹ kẹ abolo krońkroń lẹ hāle, edšakẹ abolo ko abolo ko bẹ dšei, akẹ dša hie-mā-abolo lẹ ní adšie yẹ Iehowa hie, koni akẹ abolo kla ayamā ší gbí nọ ní adšie lẹ noh lẹ.

Mat. 12, 8.

8. [7.] Agbene lẹ nū ko ní dšẹ Saul tšūdší lẹ ateh yẹ dšei nakai gbí lẹ, ní atší enā yẹ Iehowa hie, ni egbei dší *Doeg, Edomnyo lẹ, ní dší Saul kolo-kwẹlọ lẹ ateh onukpa.

* 22, 9. 19.

9. [8.] Ni David kẹ Ahimelek akẹ: Ni kolẹ akplọ lo klante ko bẹ odeh yẹ biẹ nẹ? Edšakẹ miklante kẹ minii tote mikọlọ mihlee mīdeh kẹ-baa; edšakẹ āye mahtšẹ sane lẹ he oyái!

10. [9.] Ni osofo lẹ kẹ: Goliat, Filistinyo lẹ, ní *ogbele yẹ Ela dšọ leh lẹ klante lẹ, na, no aha he mama ni ekā efod lẹ sẹ lẹ; kẹdší osumọ akẹ ookọ lẹ, kọ, edšakẹ ekroko ko bẹ biẹ. Ni David kẹ: Eko tamọo no; nò-hāmi! *17, 50. 51.

11. [10.] Kẹkẹ ni David te ší ni edšo foi nakai gbí lẹ yẹ Saul hie, ni eyin ete Akiš, *Gat mahtšẹ lẹ, nò. *Lal. 56, 1.

12. [11.] Ni Akiš tšūdší lẹ kẹlẹ akẹ: Ani dšee David, šikpoń lẹ nọ mahtšẹ lẹ nẹ? Ani dšee monẹ he lala ala yẹ

foi le ano, ni nakai gbī le nọ le
īi nyoñmai-kpānyo ke enumo soñh
klala *efod*.

Ni *Nob ni dši osofoi le aman
klante gbe emli bii le, hī ke
bekēbii ke fufobii, ke tšinai ke
ke tōi fē le eke klante gbe. * 21, 2.

Ši Ahitub bi Ahimelek bihī le
okome ni atšéole Abiatar le dšee
edšo foi ke-tiu David.

Ni Abiatar yagba David ake Saul
ehowa osofoi le.

Ni David kē Abiatar ake: Nakai
bēbe ni *Doeg, Edomnyo le, yọ
mile ake kēmo noñh ebaya eyakē
mi mihā ene ba otšee we le susu-
fē ano ne! * K. 9.

Okemi ahī šī. kāše gbeyei! edšake
taoq mi agbe, le noñh taoq bo hū
šī ke oye minō le, oofe fefēse.

Yitso 23.

ayagba David ake: Na. Filistibii
*Keila mīwu, ni amemīha nmāšā-
* 1os. 15, 44.

Ni David bi Iehowa ake: Ani mi-
miyatšia neke Filistibii ne anii?
owa kē David ake: Ya ni oyatšia
bii le anii ni ohere Keila yiwala.
Ši David webii le kēle ake: Na,
la biē ne po le womīše gbeyei, šī
noni wooto Keila ni wōke Fi-
latai le yawu?

Kēke ni David sā yabi Iehowa
Ni Iehowa to he ehāle ake: Te
oya Keila; edšake mibañō Filisti-
mawo odeñ!

Kēke ni David ke ewebii le yin
Keila, ni eke Filistibii le yawu.
amēkoloji ke-te, ni *egbeame bu-
ii David here Keilabii le ayi-
* 19, 8.

Ši eba mli ake, beni Ahimelek bi
r *dšo foi ke-te David nō yọ
le, ehle *efod* ke-te. * 22, 20.

Ni ayagba Saul ake David eba
Ni Saul kē: Nyoñmo etule ewo
edšake ni eyabote mañ ko ni yọ

agbōi ke amese adabāñi amli ne, esā
ehe yi.

8. Ni Saul hā ayakpē mañ mū le fē
ke-kpe ni afā ta, ni amēkpleke šī ke-
ya Keila, koni ameyasā David ke ewe-
bii le ayi.

9. Ni beni David ná le ake Saul eto
ehe yin fōñ le, ekē osofo Abiatar ake:
*Oke *efod* le aba bie! * 30, 7

10. Ni David kē: Iehowa, Israel Nyo-
ñmo! otšūlo enu ake Saul mītao aba
Keila, ni ebakpātā mañ le hīe ye mi-
hewo:

11. ani Keilabii le aadšiemī awo edeñ
lo? ani Saul aakpleke šī aba leleñ, ta-
ke boni otšūlo enu le lo? Iehowa, Israel
Nyoñmo, mikpao fai, kēmo otšūlo! Ni
Iehowa kē: Hē, eeba.

12. Ni David kē: Ani Keilabii le aadšie-
mi ke miwebii le amewo Saul deñ lo? Ie-
howa kē: Amēadšieo amehā.

13. Kēke ni David ke ewebii aafe mei
ohai-ekpa le te šī ni amedše Keila, ni
ameyin amete hefēhe ni amenā. Ni beni
ayagba Saul ake David edšo foi ke-dšee
Keila le, efō ta le fā le.

14. Ši David yahī *nā le nọ ye te-
kploi le amli, ni eyahī goñ ko nọ ye
Zif nā le nọ. Ni gbī-fē-gbī Saul mītao-
le; šī Nyoñmo kele woo edeñ * K. 19; 24, 1.

15. Ni David na ake Saul efā ke-ba
ebataole egbe; šī David ye Zif nā le nọ
ye kō le mli.

16. Ni Saul bi Ionatan te šī ni eyin
ete David nō ye kō le mli, ni eyawole
hewale ye Nyoñmo mli.

17. Ni ekēle ake: Kāše gbeyei, edšake
mitše Saul nine šēñ onọ, šī ho ooye Israel
nọ mantše, ni matsō osemo; ni mitše Saul
dientše *le nakai. * 20, 30. 31; 24, 21.

18. Ni ameyi enyo le fē *amēkpāñ ye
Iehowa hīe. Ni David hī kō le mli, šī
Ionatan yin ete ewe. * 18, 3

19. Kēke ni *Zifbii le yin ke-ba Saul
nō ye Gibeā amēbakē: Ani dšee David
ebatē ehe ye wonō ye kō leñ tekploi le
amli, ye Hakila gonkpọ le ní yọ nā kpatā
le wuoyigbe le nọ le? * 23, 1. Lal. 54, 2.

20. Nohewo le agbene, mantše, take
boni otšui taoq šī akpleke le, kplekemọ

ni, ni eebumi bem ni edšiemí
eba mli ake, beni David ke Saul
e wiemoi ne egbe ná le, Saul
ne lo, mibi David? Ni Saul
no ni efó.

eké David ake: Odša fèmi;
ni ofeomi ekpakpa le, bèle mi
efón.

ne otšò faññ, boni ofemi edšürò
nò ké ní Iehowa tumi ewo
ogbeemi le.

ake ke gbomo ko nine še ehe-
le, aso eehà eké ehe aya fe-
hewo le Iehowa aawoò nyõmo
e noni ofe ohàmi ñmene ne hewo.
agbene le, na, *miná mile ake
ye mañtše le, ni Israel mañtše-
adamò ši šiññ ye odeñ. *23, 17.

ewo le agbene na Iehowa otšò-
fion misešibii ni aaba ye mise
ofien, ni ogben migbei ye mi-

David kà Saul kità le. Kéke
yiu ete ewe; ši David ke ewe
ke-te tekplo le mli.

Yitso 25.

Samuel bagbo; ni Israel fè ba-
e na ni amefóle, ni amefúle ye
Rama. Kéke ni David te ši ni
i ke-te Paran ná le no. *28, 3.

nū ko ye Maon, ni enitšumo ye
ni nū le gbomo agbo dientše ni.
wanteni akpei-etè ke abotiai hū
éku etōi le ahetšoi ye Karmel.
le gbei dši Nabal, ni enà gbei
il, ni edši yō ko ni yō dfēñ-
pāñ, ni ehe hū ye feo; ši nū
ni, ni enifemonii hū ehil; ni
eb we le.

David nu he ye ná le no ake
ku etōi ahetšoi.

David tšū oblahñ nyoñma, ni
oblahñ le ake: Nyeyaa Karmel
nò, ni nyeyañaa le nyehāami.
ni nyekēale ne: Hā omanyē abal
hā, ni hedšole ahā owe le, ni
hā nofēno ní oyol

7. Ni agbene minu ake oye tōhe-
tšoiikuloi; agbene le otōkweloi le ke-
wo bahi ši le, wofeame efón ko, ni asan
amenokonoko elādšee gbñlabo fè ni ame-
yo Karmel le.

8. Bi o-blahñ le ni amēagbao; nohe-
wo le hā oblahñ le ahie aba nyam ye
ohie; edšake gbñ kpakpa no woba ye
ne; ofai ne, ni ohā otšūdši le ke obi
David nofēno ní onine aaše no.

9. Ni beni David oblahñ le te le,
amētši nakai gbē le fè amehā Nabal ye
David gbei anō; ni amesē koni.

10. Ši Nabal here David tšūdši le anō
ni eké: Namo dši David? ni namo hū
dši Išai bi le? Gbñ etè ne tšūdši ni
etše amehē ke-dše amēnuntšomei ahe
efá tšó!

11. Koni bèle minò mibolo ke minu
ke milò ní migbe mihā mitōhetsoiikuloi
le, ni minò-hā hñ ní milee heni amē-
dše le, be?

12. Kéke ni David oblahñ le tšó amehē
ni amekū amesē, ni ameba amēbagbale
nakai wiemoi le pepēpe.

13. Kéke ni David kē ewebii le ake:
Nyeten mofēmo añmō eklante! Ni amē-
ten mofēmo ñmō eklante, ni David hū
ñmō eklante, ni hñ aafe ohai-edšē nyie
David sē ke-fā; ni hñ ohai-enyo hñ ni-
bii le ahe.

14. Ši oblahñ le aten mokome yagba
Nabal ná Abigail ake: Na, David tšū
hofoi ke-dše ná le no ní amēbawie wō-
nuntšō ná, ši egri ewoame.

15. Ši hñ le amli hñ hāwo naakpa, ni
afeewo efón ko, ni wonokonoko hū elā-
dšee gbñlabo fè ní wōkeame nyie, beni
woyo ná le no le;

16. gbogbo moñ amētšó amehāwo nyōñ
ke sane fè, gbñlabo fè ní wōkeame yo
wolēo tōi le.

17. Nohewo le agbene ná ole ni odšūñ
noni oofe; edšake afā wonuntšō ke ewe
le fè yi no; ni le le yakagbomo dšile,
ni ehil le wiemo-ke-tšōmo po.

18. Kéke ni Abigail he fe oyá, ni enò
abolo akwāboi ohai-enyo, ke wein wo-
lotoi enyo, ke tōgwanteni enumo ní asā
momo, ke māmu seai enumo, ke wein-

1. Ni ete ši ni eke ehie bu ši ni ē: Na, oweyō dši tšūloyō ní aafō mintsō tšūdši le anādši ahe!

2. Ni Abigail he fe oyá ni ete ši eho etá tedši nō, ke eblayeibii enu- ni nyie ese, ni enyie David bofoi ase ke-te, ni eyatšō *enā. *27,8; 30,5.

3. David sá nō Ahinoam ní dšē Izel le hū; ni ameyi enyo le fē amē- bmo enāmei.

4. Ši Saul enō ebiyō Mikal, David le, ehā *Palti ní dši Laiš bi ní dšē alim le. *2 Sam. 8, 15.

Yitso 26.

(Kwē Yl. 24.)

Ni *Zifbii le ba Saul nō ye Gibeabakēle ake: Ani dsee David ebatē e ye Hakila gohkpō le ni yō nā kpatā hie le nō le? *23, 19. Lal. 54, 2.

2. Keke ni Saul te ši ni ekleke ši te Zif nā le nō, ni ehie Israel hii pei-etē ni ahala, ní eyatao David ye f nā le nō.

3. Ni Saul yabō nsra ye Hakila goh- pō le ni yō nā kpatā le hie le nō, ye le he; ši David hī nā le nō, ni ena te Saul nyie ese ke-miba nā le nō.

4. Ni David tšū sraloi, ni enā ele te Saul enā eba leleñ.

5. Keke ni David te ši ni eba hē- be ní Saul ebō nsra ye le: ni David hēgbē ni Saul ke *etatše Abner, Ner le, kāmō; ni Saul kā filii atēñ, ni an le ebō nsra ke-bolele ke-kpe. *14, 50; 17, 55.

6. Keke le yadše David nā le ekē himelek, Hitnyo le, ke Abišai, Zeruia ni dši Ioab nyemi le, ake: Namo ke- i aakpleke ši ke-ate Saul nō ye nsra n? Ni Abišai kē: Mikeo aakpleke ši ke-ate!

7. Keke ni David ke Abišai ba mañ nō nyōñ, ni na, Saul kā ši ewo ye lili le atēñ, ni ekplō le tšēke šikpon ye yiteñgbē; ši Abner ke mañ le kāmō ewo ke-bolele ke-kpe.

8. Ni Abišai kē David ake: Nyōñmo šie ohenyelō le ewo odeñ, nohewo le gbēñ *hā matšule akplō ke-mō ši-

kpon šikome nyoñlo, ni mihāñ atiale ši enyo! *2 Sam. 16, 9.

9. Ši David kē Abišai ake: Kākpātā ehie; edšake namo po aanyē akpā enine mli ye moni Iehowa efōle mū le nō, ni eeye ehe?

10. David sá ekē ekon ake: *Gbñlabo ni Iehowa hie kā nē, dša †Iehowa dši moni aatsale nō, alo egbi aase ni eegbo, alo eete ta ni eeyanyō. *28, 10. †24, 18.

11. Iehowa akahā enē mīg balemi fōñfō ake makpā minine mli ye moni Iehowa efōle mū le nō! Ni agbene, ofai nē, ko akplō le ni yō eyiteñgbē le. ni owó nu- ke-kpulu le, ni wote!

12. Keke ni David ko akplō le ni ewó nu-ke-kpulu le ye Saul yiteñ, ni amē- dše dšei amete, ni mokomoko enaa, ni mokomoko lee, ni asan mokomoko hie etšēš, ši amēfē amewowoi; edšake Iehowa *ehā wō ní tši ko enyō amēñ. *1 Mose 2, 21; 15, 12.

13. Keke ni David tše mli ke-te se le, ni eyadamō goñ le yiteñ ye se fleññ, gbe kplaññ kā ameteñ.

14. Ni David blō tšē mañ le ke Abner, Ner bi le, ekē: Oheree nō lo? Abner! Keke ni Abner here nō ni ekē: Bo namo obloō owoō mañtše le?

15. Ni David kē Abner ake: Ani dsee nū dšio? ni namo tamōo ye Israel? kole mēba ni obun onuntšō mañtše le he? Edšake moko dšē mei le atēñ ba ni kule ebakpātā onuntšō mañtše le hie.

16. Noni ofe nē ehñ po! Ake nō kē ni Iehowa hie kā nē, gbēle bii dšinye, edšake nyebuu nyenuntšō ni dši moni Iehowa efōle mū le he! Ni agbene, kwe heni mañtše akplō le ke nu-ke-kpulu le ní yō eyiteñgbē le yō.

17. Keke ni Saul yo David gbē, ni ekē: Mibi David, ogbē nē? Ni David kē: Migbē ni, minuntšō mañtše!

18. Ni ekē: Mēba minuntšō nyie etšūlo se neke nē? Ši meni mife? alo mē efōñ po yō mideñ?

19. Ni agbene, hā minuntšō mañtše abo etšūlo wiemoi atoi: Kedši Iehowa ni tēo ši womi le, hā ehēre afole nma; ši ke- dši ádesai abii ni le, no le alomōame ye

mū lẹ fẹ nā ke-kpe, ni ameyabo Gilboa.

ni beni Saul na Filistibii lẹ ata gbeyei ni etšui fā naakpa.

ni Saul yabi nii ye Iehowa nō, wa heree nọ, ye lamōi amlī dšio. im na dšio, ye gbaloi anā dšio.

* 2 Mose 28, 30. 1 Sam. 14, 37; 23, 9.

Keke ni Saul ke etšūdši lẹ ake: aoa yō *okōmfo ko nyehāami, ni enō ni mayabi nii ye enō. Ni lẹ kẹle ake: Na, yō ekōmfo ko lor.

* Bof 18, 16.

ni Saul tšake che ni ewo atade ni eyiū ete, ni hli enyo fata che, ba yō lẹ nō nyōh. ni ekē: Femo imi, ni ohā moni mawo egbei atā lẹ aba.

ni yō lẹ kẹle ake: Na, bodientše ni Saul efe lẹ, boni ekpātā okōmklamoi ahle ye šikpoñ lẹ nọ; ni etšō misusuma tšōne, koni ohā ?

Keke ni Saul na Iehowa etšōle hliabọ kẹ ni Iehowa hli kā ne, sō ko tēreho ye neke sane ne

Keke ni yō lẹ kẹ: Namo mibā ni ekē: Hā Samuel aba!

ni beni yō lẹ na Samuel lẹ, ebo wale; ni yō lẹ kẹ Saul ake: ni olakami neke? ši bo dši Saul! ni mantše lẹ kẹle ake: Kāse gbei meni ona? Ni yō lẹ kẹ Saul mina sisa ko mifā kpo ke-midše šiši ke-miba.

ni ekēle ake: Tē esu yo tēh? Ni lūmo ko mifā ke-miba, ni ehu ma. Ni Saul yo ake Samuel ni; ni le bu ši ni ekotole.

ni Samuel kẹ Saul ake: Mēhewo minā, ni ohā mibadše ne? Ni lẹ: Efimi naakpa; edšake Filistitemi dfere ta nọ. ni Nyōnmọ edše ni eheree mino donū, ye gbaloi dšio, ye lamōi amlī dšio: nohewo go ne, koni ohā male noni mafe. Ni Samuel kẹ: Ni mēba obiomi ona ake Iehowa edše ose ni etšō lo lẹ?

17. Boni Iehowa tšō mino ewie lẹ, efe nakai; edšake Iehowa ešō mantšeyeli lẹ ye odeh. ni eke-hā onanyo ni dši David lẹ;

18. edšake oboo Iehowa gbē toi, ni oyee emlifū ni nā wa lẹ nọ ye *Amalek nọ, nohewo ni Iehowa feo neke nme-ne ne.

* 15, 18. 19.

19. Ni asan Iehowa aanō bo ke Israel fẹ awo Filistibii lẹ adeh; ni *wō ni dši wō lẹ bo ke obihli lẹ kemi aabahli ši; asan Iehowa aatn Israel ta lẹ awo Filistibii lẹ adeh.

* 31, 6.

20. Keke ni amrō lẹ Saul fleo ke-dše ūwei egbē ši, edšake eše gbeyei naakpa ye Samuel wiemoi lẹ ahewo; hewale komeflo be emli; edšake eyeko nokoko sanefane ke nyōnnyōh fẹ.

21. Keke ni yō lẹ ba Saul nō, ni ena ake ehao naakpa, ni ekēle ake: Na, oweyō ebo ogbē toi. ni mīkē miwala tete ehle mideh, ni mibo owiemoi ni okemi wie lẹ atoi.

22. Nohewo lẹ agbene. ofai ne, bo hū bo oweyō gbē toi, ni ohā manō abolo atrōma ko mamā ohle ni oye, koni onā hewale, ke oyi gbē ni oya lẹ.

23. Ši ekplēē ni ekē: Miyee! Ši etšūdši lẹ ke yō lẹ fẹ nyē eno; ni ebo amegbē toi, ni ete ši ye šikpoñ lẹ ni eho etā sā lẹ nọ.

24. Ni yō lẹ ye tšinabi ko ni ewo fo ye šia lẹ, ni ehe fe oya ni egbele, ni enō māmū ni ekpoto ni enō-šā abolo akpiti;

25. ni eke-mā Saul ke etšūdši lẹ ahle, ni ameye. Keke ni amete ši ni ameyiñ amete nakai nyō len.

Yitso 29.

Agbene Filistibii lẹ bua ametai lẹ fẹ nā ke-ba *Afek: ši Israelbii lẹ yabo nsra ye nubu ko ni yo Iezreel lẹ masei. * 4, 1.

2. Ni Filistibii lẹ alumei lẹ fo mli ke-ho ye ohahai ke akpekpei amlī; ši David ke ewebii lẹ fata Akiš he ke-baho ye tšidom lẹ mli.

3. Keke ni Filistibii lẹ alumei lẹ ke: Meni neke Hebribii ne feo ye bię? Ni Akiš kẹ Filistibii lẹ alumei lẹ ake: Ani

tšo šlmi, edšake n̄m̄ne dši gb̄i
mihe ye.

Woyatua *Keretibii le awuoyigbe
heni dši Iuda n̄o le ke †Kaleb
gb̄e le, ni w̄oke la šā Ziklag.

* 2 Sam. 8, 18. † Ios. 14, 18.

Ni David k̄ele ake: Ani ok̄emi
ke ši ke-ya ta ne n̄o? Ni ek̄e:
on̄mo otš̄omi ake ogbēmi ni os̄a
mi owōn minuntš̄o dēn, no le mi-
akpleke ši ke-ya ta ne n̄o.

Ni beni ek̄ele kpleke ši ke-te le, na,
ahua ši ye d̄sei f̄e, ni am̄em̄iyeȳe
am̄eminunū d̄ai ni am̄em̄id̄šod̄šoi
nii babaō ni am̄eha ke-d̄še Filisti-
ašikpōn le n̄o ke Iuda šikpōn le
ahew̄o.

Ni David t̄fiaame nii d̄šenamo ke
remo āhū ke-yaši gb̄eke, ni am̄e-
okomoko ed̄še mli, ake d̄ša obla-
nai-ed̄fe ní ho trá yomai an̄o ní
foi le.

Ni David š̄o nibii f̄e ni Amalek-
balō ke-te le; ni David š̄o en̄ā-
yo le hū;

ni ef̄e am̄enokonoko, bibiō d̄šio
d̄šio, bih̄i d̄šio, biyei d̄šio, alo
i lo nibii ní am̄en̄o le amli eko
David š̄o f̄e t̄f̄em ke-ba ekoh.

Ni David lō t̄oi ke t̄šinai le f̄e,
enyie koloi le ah̄e, ni am̄ek̄e:
David nom̄n̄onii ne!

Ni David baš̄e h̄i obai-enyo le ni
ti āhū po ní am̄enȳē David se
ie ni eh̄a am̄eh̄i ši ye Besor f̄a
le an̄o, ni am̄ed̄še kpo ni am̄eke
ke ta ni k̄ele nyie le bakpe; ni
bēn̄ke mān le, ni eh̄aame: se f̄e?

Keke ni gbomei f̄od̄ši ke yakagbo-
yo mei ní ke David te le at̄ēn
n̄o ni am̄ek̄e: Gb̄ilabo ní am̄e-
eyaa ne, akah̄aame nih̄anii ní w̄o-
ke-ba le eko, ake d̄ša mof̄emo n̄a
i, ní am̄ekplaame ni am̄eya.

Ši David k̄e: Minyemime, nyeke
lehowa eh̄aw̄o le akafea nakai,
ni ebu w̄ohe, ni ed̄sie ta ní ba-
le ewo w̄odēn le.

Ni namo po aabonye toi ye neke
mli? *Ši b̄oni d̄ši moni te ta

le n̄a le gb̄en̄a le, nakai non̄n̄ d̄ši mo-
ni h̄i nibii le ahe le gb̄en̄a: am̄ed̄ša mli
pep̄epe!

* 4 Mose 21, 27.

25. Ni eba mli ake ke-d̄še nakai gb̄i
le n̄o āhū ke-yaš̄ ne, an̄o en̄e afe akpo
ke mla ah̄a Israel ke-baši n̄m̄ene.

26. Ni beni David ba Ziklag le, et̄šū
ake nom̄n̄onii le eko yah̄a Iuda onukpai
le ní d̄ši enanemei le, ek̄e: Na nik̄enii
ní d̄še lehowa henȳel̄oi le anom̄n̄onii le
amli ní ake-bah̄anye!

27. Ni ah̄a mei ní yo Betel, ke mei ní
yo Ramot-Negeb, ke mei ní yo Iatir,

28. ke mei ní yo Aroer, ke mei ní yo
Sifmot, ke mei ní yo Eštemoa,

29. ke mei ní yo Rakal, ke mei ni yo
Ierameelbii le am̄ad̄ši le amli, ke mei ní
yo Kenbii le am̄ad̄ši le amli,

30. ke mei ní yo Horma, ke mei ni yo
Kor-Ašan, ke mei ní yo Atak,

31. ke mei ní yo Hebron, ke hef̄ehe
ní David ke ewebii le nyienye le.

Yitso 31.

(31, 1—18. Kw̄e 1 Kron. 10, 1—12)

Ši Filistibii le ke Israel wu, ni Israel-
bii le d̄šo foi ye Filistibii le ah̄e, ni
am̄enȳonȳoi ye Gilboa gōn le n̄o.

2. Ši Filistibii le nyie Saul ke ebi-
h̄i le ase w̄a, ni Filistibii le gbe Io-
natan ke Abinadab ke Malkišua, Saul
bih̄i le.

3. Ni beni ta le mli wa h̄a Saul, ni
ḡait̄š̄el̄oi le m̄in̄inale le, et̄šui f̄a naakpa
ye am̄ehew̄o.

4. Keke ni Saul k̄e etawūnih̄lelo le
ake: Gblamo *oklante ní ok̄e-d̄ūmi, ko-
ni neke f̄ol̄oi ne akaba am̄ebad̄ūmi, ni
am̄efemi niseniianii. Ši etawūnih̄lelo le
ekpl̄ē; ed̄šake ēše gbeyei naakpa dien-
t̄se. Nohew̄o le Saul k̄o eklante ni eho
egb̄e n̄o.

* Koda. 9, 54.

5. Ni beni etawūnih̄lelo le na ake
Saul egbo le, le hū eho egb̄e eklante
n̄o, ni ek̄ele gbo.

6. B̄oni Saul ke ebih̄i et̄e le ke eta-
wūnih̄lelo le ke ewebii le f̄e gboi š̄i-
kome ye nakai gb̄i le n̄o n̄o.

ebi Ionatan ke Iehowa mañ le ke Israel we le hewo, edšake amenyönyöi ye klan-te nã. * 1 Sam. 31, 12.

13. Ni David bi oblanyo le ni bagbale sãne le ake: Nēgbē odšē? Ni ekē: Gbō ko ni dāi Amaleknyo bi dāimi.

14. Ni David kēle ake: Mēhewo po ni ošee gbeyei ake ookpā onine mli okē-kpātā moni Iehowa efōle mū le hie ne? * 1 Sam. 24, 7.

15. Ni David tšē oblahībii le ateh mokome ni ekē: Tāi oba ni *obatfale nō! Ni etfale nō ni egbo. * 4, 12, 13.

16. Ni David kēle ake: *Olá abua oyiten! edšake bodientšē onābu ye oda-se ešio ake: Migbe moni Iehowa efōle mū le! * 1 Mañ. 2, 23, 24.

17. Ni David fō Saul ke ebi Ionatan ke neke yāfō lala ne;

18. ni ešā atšō Indabii le *gāitšēmō lala ne; na, ašmā ye †Iašar wolo le mli, ake: * K. 22 † Ios 10, 12.

19. O Israel, onumnyam le agbe ye ogoñkpōi le anō! Té aye tēñ ni kākālōi enyönyöi ne!

20. *Nyekayagbañ ye Gat, nyekayatšla tā ye Aškelon blohūi leaš, koni Filisti-bii le abiyei le akanyā ni †fōlōi le abiyei le mītūmō! * Mika 1, 10. † 1 Sam. 13, 6.

21. Nye Gilboa gōdšī, bō lo nu akane nyenō, ni nūōdšī ni baā nii akahī nye-nō! Edšake dšēi ašē kākālōi le atšēñ le afō ye, Saul tšēñ le po, tamōq moni afōle mū nō.

22. Mei ni enyönyöi le alá ke kākālōi le hū afō le, Ionatan gāi le ekūū ešē ke-dšē he, ni Saul kiantē le hū kpa-lee ešio.

23. Saul ke Ionatan, amewala be mli le asumgāmō ni amēhe ye fēo, amēgbēle mli hū amēmli gbīa; amēhe ye oyā po fē okropōñi, ni amēhe wa hū fē dšatai.

24. Nye Israel biyei, nyefōa Saul, le ebunonye mamai tādšī fēfēdšī le, le ešō šika dšinei ešie nyetadei anō le!

25. Té aye tēñ ni kākālōi le enyönyöi ye ta le tēñ tūntū neñ! Agbe Ionatan ye ogoñkpōi le anō!

26. Osane mīdōmi, minyemi Ionatan! Osane ešō minā ke-ho; osuomō ni okē-

sumōmi le ye nākpē, ešē yei asuo-mō po!

27. Té aye tēñ ni kākālōi le enyönyöi, ni tawūñi le hū ašē ekpātā neñ!

Yitšo 2.

Ni onē sē le eba mli ake David *ya-bi nii ye Iehowa nō ake: Ani miya Iuda mādšī le eko mli lo? Ni Iehowa kēle ake: Ya! Ni David kē: Nēgbē miya? Ni ekē: Ya Hebron. * 1 Sam. 30, 8.

2. Kēkē ni David yin ke-te dšēi, ke *ešāmei enyō le hū, Ahinoam, Iezreelyō le, ke Abigail ni dšī Karmelnyo Nabal le nā le. * 1 Sam. 25, 42, 43.

3. Ni hīñ ni fata David he le ešōamē ke-te, mofēmo ke ewe, ni amēbahi Hebron mādšī le amlī.

4. Kēkē ni Iuda hīñ le ba ni *amē-bašō David mū ye dšēi, amewolē mantšē ye Iuda we le nō. Ni amēgba David ake: †Iabeš-Gileadbii le dšī mei ni fō Saul. * 2, 3. 1 Sam. 14, 12. † 1 Sam. 31, 12.

5. Kēkē ni David tšū bōfoi ke-te Iabeš-Gileadbii le ašō ayakšamē ake: Iehowa adšōnye, ake nyefe nyenuntšō Saul neke edšūrō ne, ni nyefūle le.

6. Ni agbēñ Iehowa adšie mlihlē ke anōkwale atšōnye; ni mi hū mafenye edšūrō mato nādšian ye noni nyefe ne hewo.

7. Nohewo le nyewadšea nyeho ni nyefea ekā; edšake nyenuntšō Saul egbo, ni agbēñ Iuda we le efōmi mū ewomi amēñ mantšē.

8. Ši Abner, Ner bi le, *ni dšī Saul tatšē le, nō Saul bi Išbošet ni ekēle te Mahanaim, * 1 Sam. 14, 20.

9. ni eyawolē mantšē ye Gilead ke Ašurbii le ke Iezreel ke Efraim ke Ben-yamin ke Israel fē nō.

10. Saul bi Išbošet eye ašī nyonmai-edšē, beni awolē Israel nō mantšē le, ni eye mantšē le ašī enyō. Iuda we le kēkē nyie David sē.

11. Ni be ni David ke-ye mantšē ye Hebron ye Iuda we le nō le dšī ašī kpawo ke nyōdšī ekpa.

12. Ni Abner, Ner bi le, ke Saul bi Išbošet tādšī le fē ke-dšē Mahanaim ni amēba Gibeon.

Agbene Saul hemo ko ye ni atšeo ake *Rizpa, Aia biyō le. Ni t kē Abner ake: Mēba ote mitše le nō? *21, 8.

Kēke ni Abner mli wo la naakpa bošet wiemoi le ahewo ni ekē: gbé yitšo dšimi, hewo ni nmenē ši miwoō Iuda, ni mīke-feo otše we le kē enyemimeī kē enanemeī, ni midšiee bo mihāā David, ni ofoō sane ofōō mino nmenē ye yō ne he ne?

Nyohmo afe Abner neke kē neke, mifee mihāā David boni Iehowa kitā le fī!

ni mašō mahtšeyeli le kē-dše Saul ni mašō David mahtšesēi le mamā Israel kē Iuda nō kē-dše Dan āhū ie Beeršeba!

Ni enyēē eto he wiemo kome tete Abner doh, edšake ēšele gbeyei.

Ni Abner tšū bofoi kē-te David ledientše egbei anō ake: Šikpoñ mo nōh? Asañ ekē ake: Okemi, ni na, minine bafata ohe kē-gbla fē kē-ba oñō.

Ni ekē: Odšogbāñ, mīkeo aakpāñ; kome pe ni mitaoō ye oden dši sabana mihie, dša okē Saul biyō le ba dā, kē ōba obana mi-

Ni David sā tšū bofoi kē-te Saul bošet nō ake: Nō *miñā Mikal, moni Filistibii afōnālōi oha hā esenii le, pahāmi! *1 Sam. 18, 25—27.

Ni Išbošet tšū ni ayakplale kē-dše ni dši Paltiel, Laiš bi le, nō.

*1 Sam. 26, 44.

Ni ewh le kele nyie kē-te, ni ehie kē-nyie ese kē-te Bahurim. Kēke ner kele ake: Kū ose ni oya! Ni kē ete

Ni Abner kē Israel onukpai le wie: Nyēse ne kule nyemītao David nyeno mahtše:

Agbene nyefea nakai; edšake Iehowie ye David hewo ake: Mitšulo nine nō matšō mahere mimāñ yiwala kē-dše Filistibii le kē nyeloi le fē adeñ.

19. Ni Abner wie wo Benjamin hū toliañ, ni Abner le noññ yin ete ni eyawie nii ni Israelbii le kē Benjaminbii le taoō fē etšō David ye Hebron.

20. Kēke ni Abner ba David nō ye Hebron, ni hñ nyonmai-enyo fata ehe. Ni David nme Abner kē hñ ni fata ehe le okplō.

21. Ni Abner kē David ake: Mi mate ši ni maya ni mayabua Israel fē nā mahā minuntšo mahtše, koni amēkeo abakpāñ, ni oye amēfē amenō mahtše, boni osusuma taoō! Kēke ni David dšie Abner gbe ni ete ye hedšole mli.

22. Ni na, David tšūdši le kē Ioab dše odšoyeli ba ni amēke nihāñi babaō ba. Ši Abner be David nō ye Hebron doh, edšake edšiele gbe ni ete ye hedšole mli.

23. Ni beni Ioab kē ta fē ni fata ehe le ba le, agba Ioab ake: Abner, Ner bi le, eba mahtše le nō, ni edšiele gbe ni ete ye hedšole mli.

24. Ni Ioab te mahtše le nō ni ekē: Meni ofe ne? Na, Abner ba oñō; mēhewo ni odšiele gbe ni ete?

25. Ole Abner, Ner bi le, ake bo lakamo kēke eba, koni ele oyā kē obā mli, ni ele nofēno ni ofeo!

26. Ni beni Ioab dše David nō le, eya-tšū bofoi ni amētiu Abner, ni amēkele kū se kē-dše Sira nubu le he kē-ba; ši David lee mli eko.

27. Ni beni Abner kū ese kē-ba Hebron le, Ioab nōle kē-te afā ye mañ le koi le ši ake ekele yato adšina, ni *edū emūsūñ nō ye dšei ni egbo, ye enyemi †Asahel lá le hewo. *1 Mañ. 2, 5. †2 Sam. 2, 23.

28. Ni beni fe se ni David banu le, ekē: Mike mimantšeyeli le yee Abner, Ner bi le, lá le yi sō ye Iehowa hie kē-ate nāñ!

29. Hā awula Ioab kē etše we le fē yiteñ; ni moni he hoq nu kē kpitiyelo kē moni hieo tšo kē-nyieo kē moni nyōo ye klante nā kē hōmowolo akakpa ye Ioab we le!

30. Neke Ioab kē enyemi Abišai gbe Abner, edšake egbe amenyemi Asahel ye Gibeon ye ta le mli.

2. Asaṅ nyèṣe ne, beni Saul yeṣ wọṇṇo maṅtṣe le, bo nohṅ dṣi moni ke Israel yaṣ ni okeame baṣ, ni Iehowa keṣ ake: Bo oolṣ mimah Israel, ni bo ooye Israel nṣ *lumo. * 1 Sam. 18, 14; 25, 30.

3. Ni Israel onukpai le fṣ ba maṅtṣe le nṣ ye Hebron, ni maṅtṣe David keame kpāṅ ye Hebron ye Iehowa hṣe, ni *ameṣo David mṣ amewole Israel nṣ maṅtṣe. * 2, 4. 1 Sam. 16, 18.

4. David eye aṣi nyohmai-etṣ beni ebaḃṣi maṅtṣe yeli le, ni eye maṅtṣe le aṣi nyohmai-edṣe. 1 Maṅ. 2, 11. 1 Kron. 29, 27.

5. Eye Iuda nṣ maṅtṣe aṣi kpawo ke nyōḃṣi ekpa ye Hebron, ni eye Israel ke Iuda fṣ nṣ maṅtṣe aṣi nyohmai-etṣ ke etṣ ye Ierusalem.

6. Ni maṅtṣe le ke ewebii le fṣ ke-yanina Iebusbii le nṣ dṣi ṣikpoṅ le nṣ hii le ye Ierusalem. Ni amekṣ David ake: Onyṣṅ biṣ oba, ṣi ṣilafoi ke akpakei soṅṅ aasṣeo! ameyiṅ fṣ: David ṣeṅ dṣei.

7. Ṣi kṣle David ṣṣ Zion mṣ le, no nohṅ dṣi David maṅ le.

8. Nakai gbṣ le David kṣ ake: Mo-fṣmo nṣ aagbe Iebusbii le, mo le aṣe nudṣṣ le he ni egbe akpakei ke ṣilafoi nṣ David susuma nyeṣ le! Nohewo akṣo ake: ṣilafo ke akpake ye dṣei, enyṣṅ ṣila le eba le!

9. Keke ni David hṣ ṣi ye mṣ leṅ, ni etṣṣle David maṅ. Ni David tṣatṣa gbogboi ke-bole he ke-kpe ke-dṣe Milo ke emligbe le.

10. Ni *David hewale yaṣ nṣ fereṣ, edṣake Iehowa, Zebaot Nyohmo le, fṣ eṣṣ. * 3, 1.

(5, 11—25. Kwṣ 1 Kron. 14, 1—16.)

11. Ni Hiram, Tiro maṅtṣe le, tṣṣ bo-foi ke-ba David nṣ ke tṣenedrutṣei ke ṅmoṅmlogbolṣi ke tegbogbotṣalṣi, ni amebamṣ tṣṣ amehṣ David.

12. Ni David na ake Iehowa ehṣ eṣi ṣi ake maṅtṣe ye Israel nṣ, ni eman Israel hewṣ le ewṣ emantṣeyeli le nṣ godṣṣ.

13. Ni beni David dṣe Hebron ba le ṣṣ le, eṣṣ eṣe hemei ni ekpṣkpṣ yei ke-dṣe Ierusalem efata he, ni aṣṣ bihṣi ke biyei ahṣ David.

14. Ni mei ni aṣṣ ahṣle ye Ierusalem le agbeii nṣ: Ṣamua ke Ṣobab ke *Natan ke †Salomo, * Luk. 8, 31 † Mat. 1, 6.

15. ke Ibhar ke Eliṣna ke Nefeg ke Iafia,

16. ke Eliṣama ke Eliada ke Elifelet.

17. Ṣi beni Filistibii le nu ake aṣṣ David mṣ awole Israel nṣ maṅtṣe le, Filistibii le fṣ yiṅ amehṣ David taomo. Ni beni David nu le, etṣ mṣ le mli.

18. Ṣi Filistibii le ba ni amebagbṣ ye Refaim dṣṣ leṅ.

19. Keke ni David yabi Iehowa ake: Ani miṣa ke-yanina Filistibii le lo? ani oodṣieame owo mideṅ lo? Ni Iehowa ke David ake: Fṣ ke-ya, edṣake befṣbe nṣ fe le madṣie Filistibii le mawo odeṅ! 1 Sam. 30, 8.

20. Ni David ba Baal-Perazim, ni David batṣiaame nṣ ye dṣei, ni ekṣ: Iehowa egbṣ ewo mihenyelṣi le ye mihṣe, tamṣ nu gbṣa ke-dṣeṣ kpo le! Nohewo le etṣṣ dṣei gbei ake: Baal-Perasim.

21. Ni amehṣ amemṣgṣi le ye dṣei; ni David ke ewebii le lṣ ke-te.

22. Ṣi Filistibii le fṣ ke-ba ekon ni amebagbṣ ye Refaim dṣṣ leṅ.

23. Ni beni David yabi Iehowa le, ekṣ: Kṣfṣ ke-miya; ṣi yadṣe amehṣegbe obṣle-ame, ni otṣṣ Bakatṣei le anṣlenṣ oba-tuaame.

24. Ni kṣ onu nyiemo gbṣmo ye Bakatṣei le anṣ le, keke nṣ owṣ ohe nṣ; edṣake no mli le Iehowa edṣe kpo ke-nyie ohṣe nṣ eyatṣia Filistibii ata le nṣ.

25. Ni David fe nakai, take boni Iehowa efṣle le, ni etṣia Filistibii le anṣi ke-dṣe Geba ahṣ ke-yasṣe Geser.

Yitṣo 6.

(6, 1—11. Kwṣ 1 Kron. 18.)

Ni David bua Israel hṣi ni ahala le fṣ nṣ ke-kpe ekon, ameyibo dṣi akpei-nyohmai-etṣ.

2. Ni David te ṣi ni ekṣ mei ni fata ehe le fṣ yiṅ ke-te *Baale-Iuda, nṣ ameyawṣ Nyohmo adeka le nṣ atṣṣo gbei ni †dṣi Iehowa Zebaot nṣ hṣṣ kerubim le atṣ le gbei ye nṣ le ke-ba.

* Ios. 15, 9. † 2 Mose 25, 22.

6. Edšakẹ kẹ-dšẹ gbí nọ ní miyakpla Israelbii lẹ kẹ-dšẹ Misraim kẹ-ba àhù kẹ-baši òmẹnẹ gbí nẹ mihiko *tšù mli dā, ši bụ kẹ šihilehe mli sọnh minyie.

* 1 Mañ. 8, 16. 27. Ies. 66, 1.

7. Hei fẹ ni mike Israelbii lẹ fẹ enyienyiei lẹ, ani mike Israel kodšolọi lẹ ní mifáamẹ ake amelẹ mimañ Israel lẹ eko ewie wiemọ ko pèn ake: Měba po ni nyemāā tšenedru tšù nyehāāmi lo?

8. Nohewọ lẹ agbenẹ kẹmọ mitšùlọ David nẹkẹ: Bọni Iehowa Zebaot kẹ nẹ: Mi miyakplao kẹ-dšẹ tōialẹhe kẹ tōi ase, koni obaye mimañ Israel nọ lumọ;

1 Sam. 16, 11—12.

9. ni hefẹhe ni oyaā lẹ mifata ohe, ni miplenẹ ohenyelọi lẹ fẹ yẹ ohie, ni mihā onā gbẹi kpetenkple tamọ gbomei agboi ní yọ šikpoñ lẹ nọ lẹ agbẹi.

10. Ni asañ mato he ko mahā mimañ Israel, ni mateoamẹ, koni amehl amedientšẹ amehlẹhe, ni akatšireame doñh, ni yiwalọi hù akahaoame doñh tamọ sá lẹ,

11. be mli ní mifá kodšolọi ake amẹ ye mimañ Israel nọ lẹ. Ni mahā ohe adšọo yẹ ohenyelọi lẹ fẹ aden. Asañ Iehowa mikẹo ake Iehowa bamā šia ehāo.

12. Kẹdši ogbii lẹ šẹ ni ote oke otšẹmei lẹ yawọ lẹ, matẹ osešinyo ni dšẹ omūsūñ ši yẹ ose, ni mahā emantšẹyeli lẹ adamọ ši šinh.

1 Mañ. 8, 20. Ies. 9, 6.

13. *Lẹ eemā tšù ehā migbẹi lẹ, ni mahā emantšẹyeli sẹi lẹ amā ši šinh kẹ-ya nānọ.

* 1 Mañ. 5, 19; 6, 12. Lal. 89, 4. 5.

14. *Matšó etšẹ, ni eetšó mibi. Kẹdši etó lẹ, no lẹ mike ádesāi atšó kẹ gbomei akpāi aayilẹ; * Lal. 89, 27. Heb. 1, 5. Luk. 1, 32.

15. ši mimobonale lẹ edšeh ehe, *tamọ bọni midšie yẹ Saul, moni mikpalẹ yẹ ohie lẹ, he lẹ.

* 1 Sam. 15, 22. 26.

16. Ši owe kẹ omantšẹyeli lẹ aadamọ ši šinh yẹ ohie kẹ-ate nānọ: omantšesẹi lẹ aamā ši šinh kẹ-ate nānọ!

Lal. 72, 17. Ies. 65, 8.

17. Bọni nẹkẹ wiemọ nẹ fẹ yọ kẹ bọni nẹkẹ ninā nẹ fẹ yọ lẹ, nakai Natan kẹ David.

18. Kẹkẹ ni mantšẹ David te ni eyatá ši yẹ Iehowa hie ni ekẹ: Nuntšọ Ieho-

wa, *namo dšimi, ni miwe lẹ, meni edši po ni ohlemi kẹ-baši benẹ nẹ? *1 Moes. 22, 11.

19. Ni kẹlẹ enẹ dšee noko sroto ko yẹ ohie, Nuntšọ Iehowa, ši osā owie yẹ otšùlọ we lẹ he hù yẹ nibii ni baba yẹ šohñ lẹ ahewọ, ani gbomo ko aafe enẹ? Nuntšọ Iehowa!

20. Ni meni yọ David nā ni ekẹo doñh? edšakẹ bo ole otšùlọ, Nuntšọ Iehowa!

21. Owie ni owie lẹ hewọ kẹ bo-dientšẹ otšui nā ni ofe nibii wudši nẹ fẹ, koni okẹ-hā otšùlọ ale!

22. Nohewọ lẹ, Iehowa Nyohmọ, oda kpetenkple! Edšakẹ mokomoko kẹo yee egbọ, ni asañ nii fẹ ní wọkẹ wotoii enu lẹ anā lẹ, nyohmọ ko nyohmọ ko be yẹ ose.

23. Ni mē *dšehmañ kome po yọ ši-kpoñ nẹ nọ ní kẹ omañ Israel ye gbọ, ni Nyohmọ yin ete eyakpọ efe ledientšẹ emañ, ni ekẹ-he gbẹi, ni etšū nii wudši ehānye kẹ nii ni yọ gbeyei ehā ošikpoñ lẹ, yẹ omañ ní okpọ ohā ohe kẹ-dšẹ Misraim, kẹ-dšẹ dšehmāđši kẹ amenyohmọi lẹ aden lẹ, hie?

* 5 Moes. 4, 7.

24. Ni omā omañ Israel nọ mí ofe bo-dientšẹ omañ kẹ-miya nānọ, ni bo Iehowa otšó amẹ-Nyohmọ.

25. Ni agbenẹ, Iehowa Nyohmọ, wiemọ ni owie yẹ otšùlọ kẹ ewe lẹ hewọ lẹ, mā nọ aduatšọ kẹ-ya nānọ, ni ofe take bọni okẹ lẹ!

26. Ni hā ní ogbẹi lẹ ada kẹ-ya nānọ ni akẹ ake: Iehowa Zebaot lẹ, lẹ dāi Nyohmọ ni yọ Israel nọ; ni hā otšùlọ David we lẹ amā ši šinh yẹ ohie!

27. Edšakẹ bo Iehowa Zebaot, Israel Nyohmọ lẹ, owó otšùlọ *toi nọ okẹ: Mamā šia mahāo; nohewọ ni otšùlọ ná tšui ake esọle nẹkẹ sọlemọ nẹ ehāo.

* Ies. 60, 8.

28. Ni agbenẹ, Nuntšọ Iehowa, bo dāi Nyohmọ, ni owiemọi lẹ anqkwale ni, ni okẹ nẹkẹ nōkpakpa nẹ ewo otšùlọ ši.

1 Mañ. 8, 26

29. Nohewọ lẹ agbenẹ ná he tšui ní odšọ otšùlọ we lẹ, koni ehī ši kẹ-ya nānọ yẹ ohie; edšakẹ Nuntšọ Iehowa, bo okẹ, ni odšọmọ lẹ hewọ lẹ aadšọ otšùlọ we lẹ kẹ-ya nānọ.

ni madāi otšē Saul šikpōdāi lē fē mahāo ekoñ, ni ooye nii yē mikplō he dānē.

8. Ni ekoto šī ni ekē: Namo po dāi otšūlo, ni okweo neke *gbé gbonyo ni tamomi ne? * 1 Sam. 24, 15.

9. Keke ni mantše lē tšé Saul tšūlo Ziba lē ke-ba ni ekēle akē: Nibii fē ni dāi Saul ke ewe lē fē nō lē minō-hā onuntšo bi lē.

10. Nohewo lē hū šikpoñ lē ohāle, bo ke obii lē ke otšūdši lē, ni okpa nibii lē, koni onuntšo bi lē anā nmā aye; šī kēle Mefibošet, onuntšo bi lē, baye nii dā yē mikplō lē he. Šī Ziba yē bihi nyoñma ke enumo ke tšūdši hū nyoñmai-enyo.

11. Keke ni Ziba kē mantše lē akē: Bofēbo ni minuntšo mantše efā etšūlo lē, nakai noññ otšūlo bafe. Ni Mefibošet lē, lē lē *eyeo nii yē mantše lē okplō he tamō mantšebii lē eko noññ. * 19, 20.

12. Ni Mefibošet yē binū fiō ko ni atšēole Mika. Ni mei fē ni yō Ziba we lē, Mefibošet tšūdši dšiamē.

13. Ni Mefibošet hī šī yē Ierusalem; edšake mantše okplō lē he eyeo nii yē dānē, *ni enādši enyo lē fē edše kpa. * K. 8.

Yitso 10.

(Kwe 1 Kron. 19.)

Ni eno sē lē eba mli akē Amonbii lē amantše lē gbo, ni ebi Hanun baye mantše yē eē.

2. Keke ni David kē akē: Madšie mlihile kpo matšō Hanun, Nahaš bi lē, tamō boni etšē mli hī hāmi lē. Ni David tšū etšūdši akē ameyahāle kpoo yē etšē hewo. Ni David tšūdši lē ba Amonbii lē ašikpoñ lē nō.

3. Keke ni Amonbii lē alumei lē kē amēnuntšo Hanun akē: Ani osusuo akē otšē hīe nyamwō hewo ni David tšū kpōohāloi ke-ba onō ne? Ani dšee mañ lē sramo ke šikpāmo ke butumo hewo moñ ni David tšū etšūdši lē ke-ba onō ne?

4. Nohewo lē Hanun mōmo David tšū-šī lē ni eēšē amētšēni afāfā ni efi amētadei lē anō yē teñ tūntū ke-bašē amēdukuii anō, ni edšieamē gbe amēte.

5. Ni beni ayagba David lē, etšū ake-amē yakpe; edšake aboamē ahora naa-kpa. Nohewo lē mantše lē kē: Nyehia Ieriko ke-yaši beyino ni nyetšēni lē aatša, dāni nyekū nyese nyeba.

6. Šī beni Amonbii lē na akē amēhe edše fū ewo David lē, Amonbii lē tšū ni ayabo Arambii ni yō Bet-Rehob ke Arambii ni yō Zoba lē apā, nādšiatšemei akpei-nyoñmai-enyo, ke Maaka mantše lē ke mei akpe, ke Tob hī akpei-nyoñma-ke-enyo.

7. Ni beni David nu lē, etšū Ioab ke hī kākāloi lē ata lē fē ke-te.

8. Ni Amonbii lē dšē kpo ni amē-bagbā ta lē yē agbō lē nā; šī Arambii ni dšē Zoba, ke Rehob ke Tob ke Maaka hī lē, amētše amēhe añklo yē nā lē nō.

9. Šī beni Ioab na akē ta lē lē egbā ewole yē ešē ke ehle lē, ehala Israel mli kakabāi lē fē mli ekomei, ni ehā amēgbā amēwo Arambii lē.

10. Ni mañ lē mli mei ni ešē lē, etu-amē ewo enyemi Abišai deñ, koni ehā amēgbā amēwo Amonbii lē.

11. Ni ekē: Kēdši Arambii lē anine mītšō mino lē, koni obaye obuami; šī kēdši Amonbii lē anine mītšō onō lē, koni mabaye mabua.

12. Femō ekā ni ohā wōdamo šī akē hī wōhā wōmañ ke wō-Nyoñmo lē mā-dši lē; ni Iehowa afe noni sa ehle!

13. Ni Ioab ke ta ni fata ehe lē tšē ke-yanina Arambii lē ni amēkeame wu, ni amēdšo foi yē ehle.

14. Ni beni Amonbii lē na akē Arambii edšo foi lē, keke ni amē hū amēdšo foi yē Abišai hīe ni amēyaboto mā leñ. Keke ni Ioab kū ešē ke-dšē Amonbii lē ašē ni eba Ierusalem.

15. Šī beni Arambii lē na akē Israelbii lē eye amēno, amēbua amēhe nā ke-kpe.

16. Ni Hadadezer tšū ni ayañō Arambii ni yō fā lē sē lē ke-ba, ni amēba Helam; ni Hadadezer tatšē Šobak lē nyie amēhīe.

17. Ni abagba David, ni eyabua Israel mū lē fē nā, ni efo Iordan ni ete Helam. Ni Arambii lē gbā ta wo David ni amēkele wu.

24. Ši gāitšēlōi lē dšē gbogbo lē nō tšēre otšūdšī agāii, nī mantšē tšūdšī lē ekomei egboi, nī otšūlo Uria, Hitnyo lē, hū egbo.

25. Nī David kē bōfo lē akē: Yakē loab nēkē nī okē-wolē hewalē: Kāhā sane nē mīdōo, edšakē klante yō nē, ekpaa moni egbeo; hā ota lē mli awa yē mañ lē nō kēkē, koni okūmōlē!

26. Nī beni Uria nā lē nu akē ewū Uria egbo lē, efō ewū lē.

27. Nī beni eye nkōmō egbe nā lē, David tšū ayanōlē kē-ba ewe lē, nī etšō enā nī efō binū ehālē. Ši sane nī David yē nē enōō Iehowa nā. 2 Mose 20, 13, 14.

Yitso 12.

Nī Iehowa tšū Natan kē-ba David nō. Nī eba enō nī ebakēlē akē: Hū enyo yē mañ kome mli, mokome lē niatšē nī, nī mokome lē ohīafo nī.

2. Niatšē lē yē tōi kē tšīnai babaō dientšē;

3. Ši ohīafo lē bē nokonoko, akē dša tōgwantenbiyō bibiō kome pē nī ehe; nī elēlē nī ekē lē kē ebii lē da šikome: ebolo atrōma lē eko noññ eyeo, nī ekpulu nā nu enuo, nī ewōō emliši, nī etamo ebiyō.

4. Ši beni gbō ko bato nū niatšē lē nō lē, esumōō nī emō ledientšē etōi kē etšīnai lē eko nī eho ehā gbō nī batolē lē; šī moñ emō ohīafo lē gwantenbi lē nī eho ehā nū lē nī batolē lē.

5. Kēkē nī David mli fū nakai nū lē naakpa nī ekē Natan akē: Gbīlabō nī Iehowa hīe kā nē, nū nī ye nēkē sane nē, esa gbēle!

6. Nī esā eto tōbi lē nādšīan toi edšē, akē noni eye nēkē sane nē nī enaalē mōbō lē! 2 Mose 22, 1.

7. Kēkē nī Natan kē David akē: *Bo dšī nakai nū lē! Bōni Iehowa, Israel Nyōnmō lē, kē nē: Mī mīfōo mū miwoō Israel nō mantšē, nī mī noññ midšīeo yē Saul deñ; *1 Mañ. 20, 40.

8. nī miñō onuntšō we lē mihāo, nī miñō onuntšō nāmei lē hū miwo omliši, nī miñō Israel kē Iuda we lē hū

mihāo; nī kēdšī no fāā tete hū, kūlē mañō nēkē kē nēkē nibii hū mafata he mahāo.

9. Mēhewō mō nī ogbe Iehowa wie-mō lē he guo, nī ofe efōñ yē ehīe nē? Uria, Hitnyo lē, okē klante egbelē, nī enā lē hū onōlē ofe onā; šī lē lē okē Amonbii aklante egbelē! Yl. 11 1 Mañ. 15, 5.

10. Nohewō lē agbēnē *klante kpañ yē owe lē kōkōkō, edšakē ogbe mihe guo, nī onō Uria, Hitnyo lē, nā lē ofe onā. *18, 22 20; 18, 14. 2 Mañ. 25, 7.

11. Bōni Iehowa kē nē: Na, mibatē efōñ šī mawoō yē bodientšē owe lē, nī mašō onāmei lē yē ohīe nī mañōame mahā ohegbomo, nī ekē onāmei lē *aawō sane fintīññ! *18, 22 Hlob 31, 9, 10.

12. Bo lē ofe yē tēmō mli; šī mī lē mibafe enē yē Israel fē hīe sane fintīññ!

13. Kēkē nī David kē Natan akē: *Mife Iehowa šīši eša. Nī Natan kē David akē: Iehowa †hū etšī ohe eša lē ehā sē; ogboñ! *24, 10. † Lal. 51, 8

14. Ši kēlē gbīlabō nī okē noni ofe nē ehā Iehowa henyelōi lē enā hegbe pī nī amēkē-abō musu hewō lē, *bi lē hū nī afō ahāo lē gbo eegbo! *11, 27.

15. Nī Natan yīñ ete ewe. Ši Iehowa tša bi lē nī Uria nā lē kē David fō lē nō, nī ehe ye naakpa.

16. Nohewō lē David kpa Nyōnmō fai ehā gbekē lē, nī David hī nāmā, ete tšūñ nī eho ekā šikpoñ nyōñnyōñ fē.

17. Nī ewe lē onukpai lē te šī nī amēte enō nī ameyawō enō kē-dšē šikpoñ; šī ekplēš, nī asañ ekēame yee nii.

18. Nī eba mli akē gbī nī dšī gbī kpawo lē gbekē lē gbo. Nī David tšūdšī lē mīše gbeyei akē amēakēlē akē gbekē lē egbo, edšakē amēkē: Na, beni gbekē lē hīe kā lolo po lē, wōkēlē wie lē eboo wōgbē toi: kolē kēdšī wōkēlē akē gbekē lē egbo lē, no lē té eefe ehe efōñ ehā tēñ?

19. Ši beni David na akē etšūdšī lē mīwie ablēbi lē, kēkē lē David yō sē akē gbekē lē egbo; nohewō lē David bi etšūdšī lē akē: Ani gbekē lē egbo bē? Nī amēkē: Egbo.

20. Kēkē nī David te šī kē-dšē šikpoñ lē, nī edšū ehe, nī ekpa mū, nī etšake

14. Ši kēle eboo egbē le toi, ši ake-ni ne wa fēle hewo le, emōle ni ekele wo.
15. Kēke ni Amnon he tšēle naakpa hū po ni ehe boni tšēle le fá fē suomo i eke-sumole le. Ni Amnon kēle ake: le ši ni oya!

16. Ši ekēle ake: Ebe nakai! I'emō ni I'eomi ne mon dši efōn kpetenkple fē šutšunō ni ofemi le? Ši eboole toi;

17. Ši mon etšē etšūlo ni sūmoōle le i ekēle ake: I'emō neke yō ne ke-dše nino ke-dše kpo, ni ola šinā le se owole!

18. Ni ewo atade wuyā fēfēo ko, edšake mantšemei abiyēi oblayēi froi le, nakai tadei amewoo. Ni etšūlo le kēle dše po, ni ela šinā le se wole.

19. Kēke ni Tamar *lō lamlu efie eyiten, i egbla atade wuyā fēfēo ni ewo le, ni kōlo enidši efie eyiten, ni ehle yāfō egēge ke-te. * Illob 2, 12.

20. Ši enyemi Absalom bakēle ake: Ani nyemi Amnon eta ohe lo? Ni agbene, inyemiyō, bu onā kēke, onyemi ni; ahū otšui ofō neke sane ne nō! Kēke i Tamar wo ehe tšūn ye enyemi Absalom le.

21. Ši beni mantše David nu sādši ne le, emli wo la naakpa

22. Ši Absalom ke Amnon ewiee ekpa-pa lo efōn; edšake Absalom enye Amnon, ke-ni emō enyemiyō Tamar le.

23. Ni eba mli ake afi enyo se le ku Absalom tōi ahetšoi ye Baal-Hazor i yo Efraim masei le, ni Absalom kpē mantše bihīl le fē ke-te

24. Ni Absalom ba mantše le nō ni bakē: Agbene na, āku otšūlo tōi ahetšoi, ā mantše ke etšūdši le ke otšūlo aya!

25. Ni mantše le kē Absalom ake: Jabi, mibi! Kāhā wofē womiya ni wō-awoō tole! Ni enyē eno, ši kēle ekplēē ā. Ši edšole.

26. Kēke ni Absalom kē: Ke-dšee nai dšihū, bēle hā minyemi Amnon ke-wo aya mō. Ni mantše le kēle ake: I'hewo ekeo aya?

27. Ši Absalom biēle āhū ni ehā Am-on ke mantše bihīl le fē kēle te.

28. Agbene Absalom ewo etšūdši le kitā ake: Nyekwea, ni kē nyena ake

wein ehā Amnon mli effile, ni mikēnye ake: Nyetfiaā Amnon nii! le, koni nye-gbele; nyekasea gbeyei, edšake mi mi-fānye; nyefea hīl ni nyefea ekā! * Mose 20, 17.

29. Ni Absalom tšūdši le fe Amnon boni Absalom fāame le. Kēke ni mantšebii le fē te ši, ni mofēmo ho tā ete-dšiookpono nō ni amedšo foi.

30. Ni eba mli ake, beni ameyo gbe le nō lolo le, abatfa David adafi ake: Absalom egbe mantšebii le fē, ni ameteñ mokomeflo efē.

31. Kēke ni mantše le te ši ni egbla etadei ni eho ekā šikpon, ni etšūdši le fē damodamō emasei ke ametadei ni amegblagblai.

32. Ši Ionadab, David nyemi Šimea bi le, here nō ni ekē: Minuntšo akasusu ake agbe mantšebii oblahīl le fē; edšake Amnon kome kēke egbo, edšake Absalom ekpe mli nakai eto momo ke-dše gbi nō ni emō enyemiyō Tamar le.

33. Nohewo le agbene minuntšo mantše akaye etšui ye sane ne hewo ni esusu ake: Mantšebii le fē egboi, edšake Amnon kome kēke egbo.

34. Ši Absalom dšo foi. Ni oblanyo le ni buo le hole ehīnmeii anō ni ekwe, ni na, mei babaō nyie goñ le he gbe le nō ke-miba.

35. Ni Ionadab kē mantše le ake: Na, mantšebii le miba; boni otšūlo kē le, nakai kē ni.

36. Ni eba mli ake amrō pe ni egbe wiemo le nā le, na, mantšebii le ba, ni amewō amegbē nō ni amefō; ni mantše le hū ke etšūdši le fē fō āhū.

37. Ši Absalom dšo foi ni eyih ete * Talmai, Amihur bi le, ni dši Gešur mantše le, nō. Ni dāne David yeo ebi le he nkomo. * 3, 3; 14, 23.

38. Ni beni Absalom dšo foi ke-te Gešur le, ehī dšei afi etē.

39. Ni mantše David mīle Absalom; edšake etšē etšui eumē emli ye Amnon gbēle le hewo.

Yitso 14.

Agbene le Ioab, Zeruia bi le, yo ake mantše le tšui ye Absalom he.

25. Ši nū ko nū ko bę Israel fę ni adkieo eyi yę ehefęo hewo tamę Absalom: kę-dę enanoši ahū kę-yaši eyiten pampam lę kpa komeflo nękę bę ehe.

26. Ni kę eku eyi lę, eyitęqi nmęo *šehelš* ohaš-enyo yę mantęę nešnintę lę nā, (ni dā aš ekuo, edšakę yitęqi lę tšiq yę enę dāni ekuo.)

27. Ni afo bihi etę abš Absalom kę biyō kome ni atęęolę *Tamar; edši yō ko ni hie yę fęo. *12, 1

28. Kękę ni Absalom yę aš enyo yę Ierusalem, ni enaa mantęę lę hie.

29. Nohewo lę Absalom tšū ayatęę Ioab, koni etšūlę mantęę lę nō; šī Ioab sumęo ni eba. Ni etšū ekoš noni dšī šī enyo, šī esumęo ni eba.

30. Nohewo lę ekę etšūdšī lę akę: Nyekwęa, Ioab nmō yę minō lę masęi, ni eyę akoko yę dęęi, nyeyaa ni nyeyamaa nā la. Ni Absalom tšūdšī lę te ni amęyamā nmō lę nā la.

31. Kękę ni Ioab te šī ni eba Absalom nō yę šīa ni ekęlę akę: Męba otšūdšī lę yamā minmō lę nā la?

32. Ni Absalom kę Ioab akę: Na, mitšū aba onō abakęo akę: Ba ni matšūo mantęę nō ni oyabilę ohāmi akę: Męhewo midęę Gešur miba? Miye dęęi lolo kūlę ehī hāmi! nohewo lę agbęę hā mana mantęę hie; šī kędšī tōmę ko yę mihe lę, hā ni egbemi!

33. Kękę ni Ioab ba mantęę lę nō ni ebakęlę. Ni etęę Absalom, ni eba mantęę lę nō, ni enō ehle ebu šī yę mantęę lę hie ni ekotolę, ni mantęę lę fę Absalom nā.

Yitšo 15.

Ni enę sę lę eba mli akę Absalom sā filii kę okpęęi ehā ehe, kę hī nyonmai-eaumę ni ahe foi kę-nyie ehie. 1 Mañ 1, 2.

2. Ni Absalom teę šī mänkę mrā ni eyedamęę agbō lę nā gbę lę masęi; ni ebaš mli akę, kę moko hie bęisane ko kę-miba mantęę lę nō ni akodšo lę, kękę lę Absalom tęęolę ni ebileę akę: Nę maš nę odęę? Ni kędšī ekę: Otšūlę dęę Israel akutšei lę eko mli lę,

3. kękę lę Absalom kęęlę akę: Kwe, osādšī lę yęh ni amędša hū; šī moko-moko bę ni dęę mantęę lę nō ni aaboš toil

4. Ašan Absalom kęę akę: Minā ni kūlę awomi kodšolę yę šikpoš lę nę, ni mofęmo ni hie sane ko lo kodšomę ko lę eba minō ni makodšolę yę dšalę nā!

5. Ni kędšī moko tšī bęnkę ni eba-kotolę lę, ekpāa enine mli ni emęę emli ni efoę enā.

6. Ni nękę Absalom fęę Israelbii fę ni baš mantęę lę nō saneyoli lę, nękę Absalom fe edšu Israel hī lę atšui.

7. Ni ašī edę sę lę eba mli akę Absalom kę mantęę lę akę: Ofai nę, hā ni maya mayafe mišiwōnii, ni miwo lehowa šī lę, yę Hebron.

8. Edšakę beni otšūlę yę *Gešur yę Aram lę, †miwo šī akę: Kędšī lehowa nōmi kę-ba Ierusalem ekoš lę, no lę mafe noko mahā lehowa. *12, 22. †1 Mose 22, 20.

9. Ni mantęę lę kęlę akę: *Ya yę hedęęlę mli! Kękę ni ete šī ni eyin ete Hebron. *1 Sam. 20, 42.

10. Šī Absalom tšū bęfoi yę tēmę mli kę-te Israel akutšei lę fę anō akę: Amrō pę ni nyeanu tętremantęę gbēmę lę, kękę ni nyekę akę: Absalom miye mantęę yę Hebron!

11. Ni akpę hī ohaš-enyo kę-dęę Ierusalem afata Absalom be kę-te, šī amę lę te kękę amęte, amęlee mli eko.

12. Ni beni Absalom šāa afęlei lę, etšū ayakpę *Ahitofel, Gilonyo ni dšī David nāwolę lę, kę-dęę emañ Gilo lę kę-ba. Kękę ni apām lę mli bawa, edšakę maš lę yi mifā yę Absalom nō. *22, 24.

13. Kękę ni adaštfalę ko ba David nō ebakęlę akę: Israelbii lę atšui emō Absalom!

14. Kękę ni David kę etšūdšī fę ni kęlę yę Ierusalem lę akę: Nyetea šī, nyehāa *wędšoa foi; šī kę-dęęe nakai lę wędšęn Absalom deñ! Nyetea mrāmř ni wętea ni ekabaninawo trukā, ni ehā sane fōn bayewo, ni egbe maš lę kę klante!

*Lat. 2, 1.

15. Ni mantęę lę tšūdšī lę kę mantęę lę akę: Bęfębę ni minuntęę mantęę aafę lę, na, otšūdšī nę!

ni abolo ke tseiayibii le oblahii le anõn ni ameye, ni wein le, ke eto moko ye nã le nq le ni enu.

3. Ni mantše le ke: Ni nēgbē onun-tšo bi le yō? Ni *Ziba ke mantše le ake: Na, eye Ierusalem, edšake ekē: Nmene ni Israel we le badāi mitše mantšeyeli le ahāmi ekon! * 12, 27.

4. Keke ni mantše le ke Ziba ake: Na, Mefibošet nii le fē atšó onõ! Ni Ziba ke: Mikotoõ! Hã mihle aba nyam ye minuntšo mantše hie!

5. Ni beni mantše David baše Bahu-rim le. na, nũ ko ni dše Saul we le weku len ni atšéole Šimej, ni dši Gera bi le, dše kpo ke-ba, ni beni ebaã fē le, *ehle lōmq. * 1 Mañ 2, 8. 2 Mose 22, 28.

6. Ni etšia David ke mantše David tšūdšii le fē tej, tše mañ mũ le fē ke hñ kakabāi le ye eninedšūrō ke ebeku.

7. Ni boni Šimej kēo beni elomoq le ne: Dše kpo, dše kpo, lá he gbomo ke gbomo fõh!

8. Iehowa ekpale Saul, mo nādšian ni obaye mantše le ye le, we lá le fē ehabua oyiteñ; ni Iehowa enõ mantšeyeli le ewo obi Absalom deñ, ni na, bo ne ye onõfõh le mli, edšake lá he gbomo dšio!

9. Keke ni Abišai, Zernia bi le, ke mantše le ake: Mēhewo po ni neke gbē gbonyo ne aalomo minuntšo mantše? *Hã maya ni mayadšie eyitšo ye enq! * 1 Sam. 26, 8.

10. Ši mantše le ke: *Tē mafe nyehe tēñ, nye Zernia bii ne? Hã elomoq ke-ke, edšake ke Iehowa ekēle ake: Lomoq David! le. namo aakē ake: Mēhewo ni ofe nakai? * 12, 23.

11. Ni David ke Abišai ke etšūdšii le fē ake: Na, midientše mimūsũñbi po taoqmi agbe ne, ahũ ni mbasroo Benya-minnyo ne? Nyeñmēale gbē ni elomqa; edšake Iehowa ke efe.

12. Ekole Iehowa aakwe mimanehũlũ ne, ni eke ekpakpa aatomi lōmq ni elo-noqmi nmenē ne nādšian.

13. Ni beni David ke ewebii le nyie gbē le nq ke-yaã le, bēle Šimej mišrāle ke-nyie gon le masēi ye enqenq, ni be-

ni eyaã fē le, elomole ni etšiale tej ke sūkukuli.

14. Ni mantše le ke mei le fē ni fata ehe le baše [*Iordan nã], ni etoame kpo-tō, ni amēbawo amētšui ye dšei. * 17, 21. 22.

15. Ni Absalom ke mañ mũ le fē ni dši Israel hñ le ba Ierusalem, ni Ahitofel fata ehe.

16. Ni eba mli ake, beni Hušai, Arki-nyo le, ni dši *David nanyo le ba Absalom nō le, Hušai ke Absalom ake: †Mantše yi aná wala! Mantše yi aná wala!

* 15, 37. † 1 Sam. 10, 24.

17. Ši Absalom ke Hušai ake: Aso edšūrō ni oná ofe onanyo le ne? Mēba ni oke onanyo le eyaa?

18. Ni Hušai ke Absalom ake: Dabi, ši moñ, moni Iehowa ke mañ ne ke Israel-bii le fē ehala le, le enõ dšimi, ni le mīke-ahñ ši!

19. Ni noni dši enyo le, namo po esa ake masumo? Ani dšee ebi le hie masumo ye? Boni misumo ye otše hie le, nakai nonñ kē mahñ ši ye ehle!

20. Keke ni Absalom ke Ahitofel ake: Nyewoa nã ni wokwe noni woofe!

21. Ni Ahitofel ke Absalom ake: Ya otše hemei le ni *eši ake amekwe šia le anõ, koni Israel mũ le fē anu ake ohã ohe edše fũ ewo otše, no aahã mei ni fata ohe le fē awaame. * 15, 16.

22. Keke ni amēši bũ amēhã Absalom ye tšũ le yiteñ, ni *Absalom te etše hemei le anõ ye Israel fē hie. * 12, 11. 2 Mose 18, 8.

23. Ši Ahitofel nã le ni ewoq ye nakai gbñ le amli le tamq noni ayabio Nyonmq dāñ gbē; nakai David ke Absalom fē buq Ahitofel nã fē ni ewoame le.

Yitšo 17.

Ni asañ Ahitofel ke Absalom ake: Agbēñ hã mahala hñ akpei-nyonma-ke-nyo, ni mate ši ni *mayatin David nyō neñ, * Lal. 71, 11.

2. ni mayaninalē be mli ni etqle ni enidšian edše wui, ni mawo ehe gbeyei; ni mañ mũ le fē ni fata ehe le aadšo foi, ni magbe mantše le keke,

3. ni mīke mañ mũ le fē aakũ se abahão: ke hñ le fē ni otaoq le ekũ

Amiel ni dšę Lo-Debar lę bi lę, kę † Bar-silai, Gileadnyo ni dšę Rogelim lę,

* 9, 4. † 1 Mañ. 2, 7.

28. hie sãi kę kãi kę kukweii kę ñmã kę akoko kę ñmã mã kę able ni aši kę akpatramo kę yō kę nibii ni aši

29. kę wò kę butru kę tōi kę tšina kēsui amebahã David kę mei ni fata ehe lę ni ameye; edšake amekē: Bene hōmo miye mei lę ni *etoame ni kũmai hũ miyeame ye ñã lę nọ. * 16, 2.

Yitso 18.

Ni David kaue ta ni fata ehe lę, ni eñō akpekpei atšemei kę ohahai atšemei eto amęno.

2. Ni David dša ta lę mli etę, eke mlidšãi etę mli ekome wo Ioab deñ, ni eke mlidšãi etę mli ekome hũ wo Abišai, Zeruia bi ni dši Ioab nyemi lę, deñ, ni eke mlidšãi etę mli ekome hũ wo *Itai, Gatnyo lę, deñ. Ni mantše lę kę ta lę ake: Midientše hũ mikenye aate. * 15, 19.

3. Ši mañ lę kę: Kãya! Ši kedši foi ni wodše hũ, amediñ wose; ni asañ kę nyō woteñ mei fã nyō tete lę, amediñ wose; ši bo lę odšra wa tamō woyi akpei-nyonma; nohewo lę ehĩ mon ake odše mã leñ oye obuawo.

4. Ni mantše lę kęame ake: Noni hĩ ye nyehie lę mafe. Ni mantše lę damo agbó lę masei, ni mañ mũ lę fę dšę kpo ye ohahai kę akpekpei amlĩ.

5. Ni mantše lę wo Ioab kę Abišai kę Itai kitã ekę: Mihewo lę *nyeke oblanyo Absalom lę ayea bleō! Ni mañ mũ lę fę nu, beni mantše lę wo tatše-mei lę fę akitã ye Absalom he lę. * K. 12.

6. Ni mañ lę dšę kpo kę-ba ñã lę nọ amęke Israel bakpe; ni awu ta lę ye Efraim kō lę mli.

7. Ni David tšüdši tfia Israel mañ lę nii ye dšęi, ni nakai gbĩ lę aplenęame dšogbãñ, ni mei akpei-nyonmai-enyo sonh gboi ye dšęi.

8. Ši ta lę gbę fã dšęi šikpon lę nọ fę; ni mei ni kō ye nakai gbĩ lę fá fę mei ni klante ye.

9. Ni Absalom kę David tšüdši lę yakpe. Ni Absalom tá tedšiokpono nọ, ni

tedšiokpono lę kęle yatšó blofo-yōitšo kpetenkple ko nidši kusui ašiši, ni eyitšo yaka tšo lę mli, ni etšotšoro ñwei kę šikpon teñ, ni tedšiokpono lę dšę ešiši ete.

10. Ni nũ ko yana, ni eyagba Ioab ake: Na, miyana Absalom tšotšoro ši ye blofo-yōitšo ko nọ.

11. Ni Ioab kę nũ ni bagbale lę ake: Ni beni onale lę, męba otfaale nō kemō ši ye dšęi? kũle mahão dfiętei kukudši nyonma kę mlifinō ko.

12. Ši nũ lę kę Ioab ake: Kpaō, kedši ake dfiętei kukudši akpe awo miden tete po lę, mikpãñ minine mli ye mantše bi lę nọ; edšake wotoiañ ni *mantše lę wo bo kę Abišai kę Itai akpoi ake: Nyeten mofęmo akwe ni ahĩ ni moko nine akata oblanyo Absalom lę he! * K. 8.

13. Kedši miši mitšitši mifele efōñ ko lę, (ni sane ko sane ko be ni aũd-tęq mantše lę,) nto bodientše hũ oote ši owomil

14. Ni Ioab kę: Ebe ake mašasao ši neke ye ohie! Ni ekōlo akploi etę ehie eden, ni eke-yatšuro Absalom tšuiñ. Ši ehie kã lolo ye blofo-yōitšo lę nọ,

15. ni oblahĩ nyonma ni hie Ioab ta-wünii lę babolele kę-kpe, ni ametfia Absalom nii ni amębele.

16. Kęke ni Ioab hã akpã tetremantre, ni ta lę fō Israel senyiemo; edšake Ioab tši ta lę gbę.

17. Ni amedšie Absalom, ni amęşęle amefō bu kpetenkple ko ni yo kō leñ lę mli, ni ameto tę ku kpetenkple dientše amefie eno. Ni Israel fę dšo foi ni mofęmo te ebũ mli.

18. Ši beni Absalom yo dšęñ lę, emã kaimošiu ni yo mantšedšō leñ lę ehã ehe, edšake ekę: Mibę binũ ni aañd-kai migbei lę; ni eñō ledientše egbei ewo kaimošiu lę, ni atšęole Absalom kaimonō kę ñmene.

19. Kęke ni *Ahimaaz, Zadok bi lę, kę: Hã ni maša foi ni mayatfa mantše adafi ake Iehowa ekodšo ehenyeloi lę ehãle. * 15, 36; 17, 17.

20. Ni Ioab kęle ake: Dšęe bo ooyatfa adafi ñmene; gbĩ kroko dšinh ooyatfa

adeh ni le nohū eherewo ke-dše Filistibii le adeh, ni agbene edšo foi ke-dše šikpoñ le no ye Absalom hie ne;

11. [10.] ni Absalom hū nī wofole mū wowo wono mantše le eyagbo ye ta le mli; nohewo le agbene mēba nyetšii mantše le kplamo tā nyeyee sane ne?

12. [11.] Ni mantše David tšū ate Zadak ke Abiatar, osfoi le, aňō ayakēame ake: Nyeyakēa Iuda onukpai le ake: Mēba nye moñ nyekpeo se ye mantše le kplamo ke ewe le bā mli ne? Ši Israel mū le fē wiemo le ebaše mantše le nō.

13. [12.] Minyemimei dšinye, mihelo ke miwui hū dšinye; bēle mēba nye moñ nyekpeo se ye mantše le kplamo ke-ba mli ne?

14. [13.] Ni nyekēa *Amasa ake: Ani dšee †mihelo ke miwu dšio? Kē dšee bo ooye tatše ohāmi dā ye Ioab nādšian fi, Nyonmo afemi neke ke neke!

* 17. 25. † 1 Kron. 2. 16. 17.

15. [14.] Ni edo Iuda hii le fē ayi ke-ba ehō tamō nū kome tšui, ni amētšū ke-ba mantše le nō ake: Kū ose nī oba, bo ke otšūdi le fē!

16. [15.] Ni mantše le kū ese ni eba Iordan nā. Ši Iuda hii le ba Gilgal ni amēke mantše le bakpe nī amēkele fo Iordan.

17. [16.] Ši *Šimei, Gera bi nī dši Benyaminyo nī dše Bahurim le, he fe oyá ni eke Iuda hii le kpleke ši nī eke mantše David bakpe. * 1 Mañ. 2. 8.

18. [17.] Ni Benjamin hii akpe fata ehe, ni *Ziba, Saul we le tšūlo le, ke ebihii nyoñma ke enumo le ke etšūdšii nyoñmai-nyo le hū kele ba; ni amenōfie no ke-tšō mantše le hie ni ameyafō Iordan. * 16. 1—4; 9. 2. 10.

19. [18.] Ni fāfō-lele le fo ke-te se le, koni aňō-fo mantše le we le, ni afe noni sa ehle. Ni Šimei, Gera bi le, ho kūla ši ye mantše le hie, beni efo Iordan ke-ba le.

20. [19.] ni eke mantše le ake: Minuntšo akabu nōša ehāmi, ni asan kākai nibii fōdšii nī otšūlo fe gbī nī minuntšo mantše dše kpo ye Ierusalem le, ni mantše akaňō-wo etšui he. 16. 5.

21. [20.] Edšake otšūlo le ake efe eša; nohewo le na, mi tšutšu midše Iosef we le fē ten miba nmenē, koni mīke minuntšo mantše abakpe ne.

22. [21.] Ši Abišai, Zeruia bi le, here no ekē: Aso ene hewo le akagbe Šimei, ake-nī elomo moni Iehowa efole mū le?

23. [22.] Ši David kē: Nye Zeruia bii ne, té mafe nyehe tēh, ni nyetšōmo satana nyehāmi nmenē ne? Aso nmenē gbī ne agbe moko ye Israel, be? ši aso milee ake nmenē gbī ne mitšō Israel no mantše, be? 16. 10.

24. [23.] Ni mantše le kē Šimei ake: Agbeñol! Ni mantše le kēle kitā.

25. [24.] Ni Mefibošet, *Saul bi le, kpleke ši eke mantše le bakpe, ni esāko enādšii ahe, ni efāko etšēh, ni etadei hū efoko he ke-dše gbī nī mantše le yin ete le ahū ke-baši gbī no nī ekū ese eba ye hedšole mli ne. * 2. 6.

26. [25.] Ni eba mli ake beni eba Ierusalem nī eke mantše le bakpe le, mantše le kēle ake: Mefibošet, mēba ni okemi eyaa le?

27. [26.] Ni ekē: Minuntšo mantše! mitšūlo le lakami; edšake otšūlo fāle ake: Wo tedši le no nī ohāmi ni matá no, ni mīke mantše aya; edšake akpake dši otšūlo.

28. [27.] Ši fo *ebafo otšūlo nā ehā minuntšo mantše; ši minuntšo mantše †tamō Nyonmo bofo ko, nohewo le femo noni hī ye ohle! * 16. 8. † 14. 17.

29. [28.] Edšake mitše we le fē le, gbēle pe saame ye minuntšo mantše hie, ni kēle *onō otšūlo ofutu mei nī yeo nī ye okplō le he le atēh, bēle mē hegbe miyo ake mabi mantše noko doññ? * 9. 11.

30. [29.] Ši mantše le kēle ake: Mēba okā he odšadše osane le lolo? Noni *mīkēo dši ake: Bo ke Ziba ayadša šikpoñ le mli! * 9. 9. 10; 16. 4.

31. [30.] Ši Mefibošet kē mantše le ake: Hā nī ehō fē tete, gbīlabo ni minuntšo mantše eba ewe ekoñ ye hedšole mli le.

32. [31.] Ni *Barzilai, Gileadnyo le, kpleke ši ke-dše Rogelim ke-ba, ni eke mantše le ba Iordan nā, koni ebawale ke-fo Iordan. * 1 Mañ. 2. 7.

ni Abišai nō-fie Šeba, Bikri bi
* 1 Mañ. 2, 5.

Ni Ioab oblahĩ le atēn mokome
nō emasei ni ekē: Moni tšui yō
he ní eyo David gbeñān le, enyie
se!

Ni Amasa koklo ši ye lá le mli
bedšēgbe le teñ tūntū. Ni beni nū
ake mei le fē ewá edamo ši le.
Amasa ke-dšē gbedšēgbe le nō eya-
nā le mli; ni beni ena ake mofēmo
šēo emasei le ewáa edamoo ši le,
nama ha eno.

Agbene beni awóle ke-dšē gbedšē-
le nō le, mei le fē nō-fie nō ke-
loab se ke-yatiu Šeba, Bikri bi le.

Ni ekpa Israel akutšei le fē nō
ši Abel ke Bet-Maaka ke Berbii le
nō; ni abua amēnā ke-kpe, ni ame-
mēba amēbanyie ese.

Ni amēba ni amēbasá eyi amewo
Bet-Maaka, ni amētsa kpoku amewo
le he, ni ešē mō le gbogbo ní wa,
ni mañ mū le fē ní fata Ioab he
nošimō gbogbo le ni amewulele ame-
i.

Keke ni yō nilelo ko bo ke-dšē mā
ke: Nyeboa toi! Nyeboa toi! Nyekēa
ake: Tši oba bie, ni mikeo awie!

Ni beni etši ebenkele le, yō le kē:
bo dši Ioab le? Ni ekē: Miñ. Ni
ake: Bo oweyō wiemoi le atoi!
kē: Miho toi!

Ni ekē ake: Sá le afoō kēmo ake:
ayabi nāwō ye Abel, ni no ake-gbeo
nā.

Midši hedšole ke anokwa mādši ní
rael le atēn eko; bo le otao okpātā
ke bii anye hie ye Israel: mēba
nē Iehowa gbeñānō le?

Keke ni Ioab here nō ni ekē:
ene akagbalemi fōñfō ake ma-
lo mafite noko!

Dšee nakai dši sane le; ši mon nū
i dšē Efraim goñ le nō ní atšéole
Bikri bi le, ewó enine nō ye mañ-
David nō; nyedšieale keke nyehāa.
adšē mañ le he maya! Ni yō le kē
ake: Na, ake eyitšo batšó gbogbo
ašē afōo.

22. Keke ni yō le nyie enilē le nō ete
mañ mū le fē nō, ni ehā amēfo Šeba,
Bikri bi le, yitšo, ni amēšē amēfō Ioab.
Keke ni ekpā tetremantse, ni amēdšē
mañ le he amēgbe amēfā, mofēmo te ebū
mli. Ni Ioab kū ese ete mantše le nō
ye Ierusalem.

23. Agbene Ioab dši Israel ta le fē
tše, ni Benaia, Iehoiada bi le, dši Kereti-
foi ke Peletifoi le atše; 8, 16—18

24. ni Adoram kweo onla le nō, ni
Iehošafat, Ahilud bi le, dši sādšianmālo;

25. ni Šeia dši woloñmālo, ni Zadok
ke Abiatar dši osofoi,

26. ši Ira hū ni dši Iairnyo le dši
osofo hā David.

Yitšo 21.

Ni hōmo ko ba ye David yino le afi
etē soññ, afi nyie afi se. Ni David ya-
tao Iehowa hiegbe. Ni Iehowa kē: Saul
ke elāšifiemo šia le hewo dšē, edšake
egbe Gibeonbii le.

2. Keke ni mantše le tšē Gibeonbii
le ni ekēame. (Ši Gibeonbii le, dšee
Israelbii le atēn amēdšē, ši mon amē-
dšē Amorbii ní se le atēn, ni *Israelbii
le ekāmoame kitāi; ši be mli ni Saul
hīe do ye Israel ke Iuda bii le ahewo
le, kūle otao ekpātā amēhie.) * Ios. 9. 15. 19.

3. Agbene David bi Gibeonbii le ake:
Meni mife mihānye? ni meni hū mañō-
kpātā, koni nyedšō Iehowa gbeñānō le?

4. Ni Gibeonbii le kēle ake: Sane ní
kā wo ke Saul ke ewe le teñ le edšee
dfietei lo šika sane, ni asañ dšee wōhe-
wo ni aagbe gbomo ko ye Israel. Ni
ekē: Meni nyekēo ake mife mihānye
mo?

5. Ni amekē mantše le ake: Nū le
ní plenēwo ni esā etšō wōhe nāi, beni
afe ni akpātā wōhle ní wōkanā šihilehe
ye Israel kpokpai le ekomeflo nō le.

6. hā ní anō ebii le atēn hī kpawo
ahāwo ni *woseñame wōhā Iehowa ye
Gibea ní dši Saul, moni Iehowa halale
le, mañ le mli. Ni mantše le kē: Mahā.
* 4 Mose 20, 4.

7. Ši mantše le ši Saul bi Ionatan
bi Mefibošet le, ye Iehowa *kitā ni kā

10. Ehā nwei kpo enā ši ni ebayi ši, ni duh kpl̄ yō enāḏšiaši.

11. Ni etá kerub nō ni efliki, ni anale ye kōyō fīdši anō.

12. Ni enō duh eši bū ewo ehe, nyoñmō ní ewo ke atatui kpikpl̄.

13. Kpēmō ní nyie ehie le hā nāi tšē ni ehē.

14. Šimō Iehowa šimō ke-dšē nwei, ni moni yō nwei šoññ le wó egbē.

15. Ni etšērē gāimlibii eke-gbeame efā, srawa hū eke-wo amēhe gbeyei.

16. Keke ni nšōñ nudšōi le dšē kpo, ni dšē le šišitōi le bakāmō ši fanñ ye Iehowa dšēmō le nā, ye egugōñ mumō le hūmō nā.

17. Ekpā enine mli ke-dšē nwei eba-wómi, egblami ke-dšē nui babaō mli.

18. Edšiemī ke-dšē mihenyelō ní he wa le deñ, ke-dšē mei ní he tšēomi le adeñ, edšake amēhe wa fēmi.

19. Amēbatuami ye mimanehūlū gbī le nō, ši Iehowa dši misetšo.

20. Edšiemī ke-te heni le hū, edšiemī, edšake eye mihe tšui.

21. Iehowa tomi nāḏšiañ ye midšale le nā, ewomi nyōmō ye midēñ tšēmō le nā.

22. Edšake mihie kā Iehowa gbei le ahe, ni nōša ko hāko mike mi-Nyoñmō le toñ agbla.

23. Edšake emlai le fē ye mihie, ni ekpoi le, midšeko amēhe.

24. Ni miye emū hū mihāle, ni mitšī mihe ke-dšē minōša le he.

25. Hewō le Iehowa ewomi nyōmō ye midšale nā, ye mihe ni tšē ye ehie le nā.

26. Mōbōnalō le, oke ohe tšōle ake moni nā mo mōbō; moni eye emū le, oke ohe tšōle ake moni eye emū;

27. hetšelo le, oke ohe tšōle ake moni he tšē; ši moni be enelenō le, oke ohe tšōle tamō moni be enelenō.

28. Ni mañ ní nā amane le, ohereō ameyiwala; ši hewolōi le, ohlñmeii kā amēhe ni obašame ši.

29. Edšake bo dši mikane, Iehowa, ni Iehowa aahā miduñ le mli atšē.

30. Ši bo mike-tšē ke-yaninañ ta, ni mi-Nyoñmō le mike-huluō mitekeō gbo-gbo.

31. Mawu le, egbei le hī pepēpe! Iehowa wiemo le mli tšē; edši tšēñ hā mei fē ní nōō amēhie fōō enō le.

32. Ši namo dši Mawu, ake dša Iehowa? ni namo dši tšē, ake dša wō-Nyoñmō le?

33. Mawu le, mimō ní wa dšile, ni eetšō mei ní eye emū le egbe le.

34. Ehāa mināḏši feq tamō ofrotei anō, ni enōomi edamō migoñkpoi le anō.

35. Etšō minidši tawū, ni ehāa minidši doō akōble gāi.

36. Asañ oke oyiwalaheremō tšēñ le ehāmi, ni omlihile le ehā mitšō agbo.

37. Ohā mināḏšifāmōi le amli elē ye mišiši, ni mināḏši šānee.

38. Mitiu mihenyelōi le ni mikpātā amēhie, ni mikpalee ke-yaši beyinō ní miplenēame.

39. Ni miplenēame, ni mitšiaame nii, ni amēnyēē ši amete doññ; ši amēnyōnyōi ye mināḏšiaši.

40. Ši oke hewale emlami ohā tawū, ohā mei ni tetē ši womi le ebakotomi.

41. Asañ ohā mihenyelōi le etšōmō amēse amēhāmi, beni afe ní makpātā mei ní nyeomi le ahie.

42. Amēkwē gbē, ši yiwalaherelō ko bē; amēkwē Iehowa gbē, ši efoo amēdāñ.

43. Ni mišimōame mōnyōmōnyō tamō šikpoñ mlu, mināñ amēnō tamō blohūiañ nmo to ni migbeame mišā.

44. Osā odšiemī ke-dšē mimañ le mansōi le amli, obā miyi, koni matšō dšēñ-māḏši le atšē; mañ ní milee po asūmōmi.

45. Mañšēbii aaba amēhe ši amēhāmi, ké amēnu mihe pē, amēabomi toi.

46. Mañšēbii le aagbi kekrē; ni amēadšē amēkpokplobii leañ amēaba ke hekpokpomō.

47. Iehowa hie kā, ni aadšie mitešā le yi, ni aawo Nyoñmō ní dši miyiwalaheremō tšē le hie nyam;

48. Mawu ni toō mihe owele, ni ebañ māḏši aši ewo mišiši le,

49. ni edšieomi ke-dšē mihenyelōi le adeñ, hē, bo owō minō ke-tekeō mei ni teq ši woomi le; odšieomi ke-dšē nū yiwalo le deñ.

yaninalẹ, ni ešò akplọ lẹ yẹ Mizraimnyo lẹ deń, ni eke ledientše ekplọ lẹ gbele.

22. Nii ní Iehoiada bi Benaia lẹ fe ne, ni ená gbei yẹ hĩl kakabáì etě lẹ aten.

23. Ehle yẹ nyam fẹ mei nyonmai-etě lẹ, ši klenklen mei etě lẹ eninaa-ame. Ni David wole onukpa yẹ ehebulọi lẹ anọ.

24. Mei nyonmai-etě lẹ aten mokome dši *Asahel, Ioab nyemi lẹ; Elhanan, Dodo bi, ní dše Betlehem lẹ; *2, 18.

25. Šama, Harodnyo lẹ; Elika, Harodnyo lẹ;

26. Helez, Paltinyo lẹ; Ira, Ikeš bi lẹ ní dši Tekonyo lẹ; 1 Kron. 27, 9. 10.

27. Abiezer, Anatotnyo lẹ; Mebunai, Hušatnyo lẹ;

28. Zalmon, Ahohinyo lẹ; Maharai, Netofatnyo lẹ;

29. Heleb, Baana bi lẹ, ní dši Netofatnyo lẹ; Itai, Ribai bi lẹ, ní dše Benjaminbii lẹ a-Gibea lẹ;

30. Benaia, Piratonnyo lẹ; Hidai ni dše Gaaš fái lẹ aná lẹ;

31. Abi-Albon, Arbatnyo lẹ; Azmawet, Barhumnyo lẹ;

32. Eliaba, Šaalbonnyo lẹ; Bene-Iašen: Ionatan;

33. Šama, Hararnyo lẹ; Ahiam, Šarar bi lẹ, Ararnyo lẹ;

34. Elifelet, Ahasbai bi lẹ, ní dši Maa-katnyo lẹ bi lẹ; Eliam, *Ahitofel, Gilounyo lẹ, bi lẹ; *15, 12.

35. Hezro, Karmelnyo lẹ; Paarai, Arbnyo lẹ;

36. Igal, Natan bi lẹ ní dše Zoba lẹ; Bani, Gadnyo lẹ;

37. Zelek, Amonnyo lẹ; Naharai, Beerotnyo lẹ, moni dši Zeruia bi Ioab tawū-niibielọ lẹ;

38. Ira, Itrinyo lẹ; Gareb, Itrinyo lẹ;

39. Uria, *Hitnyo lẹ. Mei lẹ fě dši nyonmai-etě ke kpawo. *11, 3

Yitso 24.

(Kwẹ 1 Kron. 21.)

Ni Iehowa mli wo Israel la *ekon. ni etšire David yi se ewoame ake: Ya ní oyakane Israel ke Iuda! *21, 1

2. Ni mantše lẹ ke Ioab, etatše lẹ ní fata ehe lẹ, ake: Yakpa Israel akutšei lẹ fě mli agbene, ke-dše Dan ahū ke-yaši Beeršeba, ni nyekane mañ lẹ, koni male mañ lẹ yikule.

3. Ši Ioab ke mantše lẹ ake: Bofěbo ní mañ lẹ yifále yọ lẹ, agbene Iehowa, o-Nyonmo lẹ, anō nakai bo toi oha afata he, ni minuntšo mantše ana ke ehĩnmeii; ši mēba minuntšo mantše nāa neke sane ne he tšui?

4. Ši kēle mantše lẹ nā wa fě Ioab ke asafoiatšemei lẹ; ni Ioab ke ta lẹ nọ asafoiatšemei lẹ dše mantše lẹ hle amete, koni ameyakane Israel mañ lẹ.

5. Ni ameyafọ Iordan, ni ameyabo nsra yẹ Aroer, mañ ní ká Gad dšọ lẹ ten lẹ ninedšürögbe ke-yaš Iazer gbe;

6. keke ni ameyafẹ Gilead ke šišigbe Hodši šikpon lẹ nọ, ni amete Dan-Iaan ke-logo ke-te Zidon;

7. ni amese Tiro mañ ní he wa lẹ mli ke Hivbii ke Kanaanbii amādši lẹ fě mli; ni ameyin amete Iuda wuoyigbe ni amese Beeršeba.

8. Ni beni *ameyakpa šikpon lẹ fě nọ lẹ, ameba Ierusalem yẹ nyōdši nehū ke gbĩl nyonmai-enyo se. *10s. 18, 9.

9. Ni Ioab nō mañ lẹ ni ayakane lẹ yibọ ebahā mantše lẹ: ni hĩl ní hle ewa ni amese taya ni yọ Israel dši akpei-ohai-kpānyo, ni hĩl ní yọ Iuda dši akpei-ohai-enumo.

10. Ši beni David ekane mañ lẹ se lẹ, etšui fā. Ni David ke Iehowa ake: Mife eša kple ake mife ene; ši agbene Iehowa, mīkpao fai, tši otšūlo nōša ne ohā se; edšake miye kwašiai asane naakpa!

11. Ni beni David te ši lebi lẹ, Iehowa wiemo ba gbalọ Gad ní dši David ninalọ lẹ nō ake:

12. Ya ní oyakē David ake: Boni Iehowa ke ne: Mihle nibii etě mīlie ohle, ko mli ekome, ní mafeo!

13. Ni Gad ba David nō, ni ebagbale ni ekēle ake: Ani osumo *ake hōmo aba onō yẹ ošikpon lẹ nọ afi kpawo lo? alo oodšo foi yẹ ohenyełoi ahle nyōdši etě, ní amenyie ose? alo gbēle-hela aba ošikpon lẹ nọ gbĩl etě? Agbene susumo

6. Ni ešihile mli fē le etše ekēkole pēh ake: Mēhewo ni ofe neke lo neke? ni no aabā adole. Ni le hū ehe ye feo naakpa, ni Absalom seho ni.

7. Ni eke Ioab, Zeruia bi le, ke osofo Abiatar totō he adšinai, ni amenyie Adonia se ni ameye amebuale. 2. 22.

8. Ši osofo Zadok ke Benaia, Iehoiada bi le, ke gbalō Natan ke Šimej ke Rei ke hī kakabāi ni David yō le, amefataa Adonia he.

9. Ni Adonia gbegbē tōi ke tšinai ke koloj ni ewo fō ye Zohelet te le ni yō *Rogel nubu le he le masei, ni ekpē enyemimej mantšebii le fē ke Iuda hī le ni dšj mantše tšūdšj le fē; * 1os. 15, 7.

10. Ši gbalō Natan ke Benaia ke hī kakabāi le ke enyemi Salomo le, ekpēame.

11. Nohewo le Natan yakē Salomo nye Batšeba ake: Ani onuko ake Adonia, Hagit bi le, miye mantše, ni wonuntšo David lee lo?

12. Nohewo le agbene ba ni mawoō nā, ni okē here bodientše oyiwala ke obi Salomo hū yiwala.

13. Yih ni oya mantše David nō ni oyakēle ake: Minuntšo mantše, ani dšee bo okā oweyō kitā ake: obi Salomo baye mantše ye mise, ni le ebatā misēi le nō le? ni mēhewo mō ni Adonia yeo mantše le ne?

14. Na, beni okē mantše le wieo ye dšei lolo le, mi hū manyie ose ke-ba ni mahamā owiemōi le anō aduatšo.

15. Keke ni Batšeba yih ete mantše le nō ye pia mli; ni mantše le egbo naakpa, ni Abišag, Šunamyō le, sūmoq mantše le.

16. Ni Batšeba ba šj ni ekoto mantše le; ni mantše le kē: Meni otaoq?

17. Ni ekēle ake: Minuntšo, bo okā Iehowa, o-Nyomō le, kitā otšō oweyō ake: obi Salomo baye mantše le ye mise ni le ebatā misēi le nō.

18. Ši na, agbene Adonia yeo mantše le ne. ni bo, minuntšo mantše, olee mli eko.

19. Ni egbe tšinai ke koloj ni ewo fō ke tōi babaō, ni ekpē mantšebii le fē ke osofo Abiatar ke tatše Ioab, šj otšūlo Salomo le, ekpēle. K. 9 10.

20. Ni bo, minuntšo mantše, Israel fē mikweo gbe, ake ootšōame moni batā minuntšo mantše sēi le nō ye ese.

21. Ke-dšee nakai le, aaba mli ake, beni minuntšo mantše ete eke etšemei eyawo le, no le ababu mi ke mibi Salomo ake efōhfeloi! 2 Mose 5, 18.

22. Ni na, beni eke mantše le wieo lolo le, gbalō Natan hū ba dšei.

23. Ni ameyakē mantše le ake: Na gbalō Natan! Ni beni eše mantše le hie le, ekoto mantše le ni eke ehie bu šj.

24. Ni Natan kē: Minuntšo mantše! ani bo okē ake: Adonia aye mantše ye mise, ni etā misēi le nō lo?

25. Ši nmenē eyih ete, ni eyagbe tšinai ke koloj ni ewo fō ke tōi babaō, ni ekpē mantšebii le fē ke ta le nō asafoiatšemei le ke osofo Abiatar, ni na, amemiyeyē nii ni amemīnunū dšj ye ehie ni amekēo ake: * Mantše Adonia yi anā wala! * 2 Sam. 16, 18.

26. Ši mi, otšūlo le, ke osofo Zadok ke Benaia, Iehoiada bi le, ke otšūlo Salomo le, ekpēewo. K 10.

27. Ani minuntšo mantše ye neke sane ne, ni ohāā otšūdšj anā ale moni batā minuntšo mantše sēi le nō ye ese lo?

28. Keke ni mantše David here nō ni ekē: Nyetšēa Batšeba nyehāami! Ni eba mantše le hie, ni ebadamo mantše le hie.

29. Ni mantše le kē kitā ni ekē: Gbīlabq ni Iehowa, moni ekpō misusuma ke-dšee amanehūlūi fē mli le, hie kē ne,

30. boni mikā Iehowa, Israel Nyomō le, kitā mitšōo ake: obi Salomo baye mantše le ye mise ni le ebatā misēi le nō ye minādšian le, nakai nohū kē mafe nmenē gbī ne leleu!

31. Keke ni Batšeba ke ehie bu šj ni ekoto mantše le ni ekē: Minuntšo mantše yi anā wala ke-ya nānq!

32. Ni mantše David kē: Nyetšēa osofo Zadok ke gbalō Natan ke Benaia, Iehoiada bi le, nyehāami! Ni amēba mantše le hie.

33. Ni mantše le kēame ake: Nyenōa nyenuntšo tšūdšj le nyefataa nyehe, ni nyekē Salomo atā midientše mitedšiokepōq le nō ni nyekēle aya Gihon.

enyō le, *Abner, Ner bi le, ke †Amasa, leter bi le, ni egbeame ni efie ta mli lá ši ye hedšole be mli, ni ehā ta mli lá wu emliflō ní fī ehe le ke etokotai ní yo enādsi le ahe le. * 2 Sam. 3, 27. † 2 Sam. 20, 10.

6. Nohewo le okele aye ye onile le nā, ni okahā eke eyiteh wadši le mī-kpleke ši ke-mīya gboliadše ye hedšo-le mli. 1 Mose 42, 38.

7. Ni Barzilai, Gileadnyo le, bii le, femoame edšūrō, ní amefutu mei ní yeo nii ye okplō he le ateh; edšake nakai amekpemi, beni midšo foi ye onyemi Absalom hie le. 2 Sam. 17, 27; 19, 32—41.

8. Ni na, *Šimej, Benyaminnyo Gera bi le ní dše Bahurim le, ye ohō; le elomomi dikadika gbī ní mite Mahanaim le. Ši le nonh ekpleke ši ekemi bakpe ye Iordan nā, ni mikā Iehowa kitā mitsōle ake: Migbeho ke klante! * 2 Sam. 16, 5; 19, 17—24.

9. Ši bo le, káhā eye ehe; edšake nilelo dšio, ni oole boni oofele, ni ohā eke eyiteh wadši le anyie lá mli ke-ya gboliadše. K. 6. Lal. 101, 4. 8.

10. Keke ni David ke etšemei le yawo, ni afule ye David mā leh. Sof. 13, 36.

11. Ni gbī abo ni David ke-ye Israel nō mantše dši afi nyonmai-edse; eye mantše afi kpawo ye Hebron, ni eye mantše afi nyonmai-etē ke etē ye Ierusalem. 2 Sam. 5, 4. 5. 1 Kron. 29, 27.

12. Keke ni Salomo ho tá etše David sei le nō, ni emantšeyeli le damo ši šinh dientše.

13. Ši Adonia, Hagit bi le, ba Salomo nye Batšeba nō. Ni ebile ake: Ani obā le hedšole mli lo? Ni ekē: Hedšole mli ni.

14. Ni esā ekē: Miye sane ko ní mibakēo. Ni ekē: Wiemo!

15. Ni ekē: Bodientše ole ake kule *mantšeyeli le minō ni, ni Israel fē hie ká mino ake mi mibaye mantše le; ši kele mantšeyeli le etšō ehā hekroko, ni etšō minyemi le nō; edšake Iehowa nō edše etšō enō. * 1, 5—40.

16. Ni agbene nō kome pe he fai mibakpao, kākāmāmi! Ni ekēle ake: Wiemo!

17. Ni ekē: Ofai ne, oke mantše Salomo ayawie, edšake ekāmāho, koni enō *Abišag, Šunamyō le, ehāmi gblā. * 1, 2. 2 Sam. 3, 7.

18. Ni Batšeba kē: Odšogbān, mike mantše le bawie ahāo.

19. Nohewo le Batšeba te mantše Salomo nō ni ekele ayawie ehā Adonia. Ni mantše le te ši ekele yakpe, ni ekotole, ni eho etá esēi le nō; ni ehā ayawo sei abamā ši ahā mantše nye le, ni eho etá eninedšūrō nō.

20. Ni ekē: Noko bibiō ko mibabao ne, kākāmāmi! Ni mantše le kele ake: Bi, minye, ši mikāmāho!

21. Ni ekē: Hā anō Abišag, Šunamyō le, ahā onyemi Adonia gblā!

22. Ni mantše Salomo to he ehā enye ni ekē: Ši mēba obio Abišag, Šunamyō le, ši ohā Adonia? Bi mantšeyeli le hū ohāle; edšake *le dši minyemi nukpa; bi ohā le ke osofo Abiatar ke Ioab, Zeruia bi le. * 1, 4. 7.

23. Keke ni mantše Salomo ká Iehowa kitā ekē: Ké wiemo ní Adonia wie ne dsee ledientše esusuma ewie eši fī, Nyonmo afemi neke ke neke!

24. Nohewo le agbene gblabō ní Iehowa, moni hā midamo ši šinh ní enōmi etá mitše David sei le nō ni esā emā šla ehāmi take boni ewie le, hie ká ne, dša agbe Adonia nmenē gbī ne nonh!

25. Ni mantše Salomo tšū Benaia, Iehoiada bi le, ke-te, ni eyatšiale nii ni egbo.

26. Ni mantše le kē osofo Abiatar ake: Ya *Anatot ye bodientše ošikpon le nō; †kule osa gbēle; ši nmenē gbī ne migbeo, edšake bo **otēre Nuntšo Iehowa adeka le ke-nyie mitše David hie, ni asah amanehulū ní mitše na le fē le okele na. * Ier. 1, 1 † 1 Mañ. 1, 7. ** 1 Sam. 22, 20; 30, 7. 2 Sam. 15, 24.

27. Neke Salomo fe fie Abiatar ni ekaye osofo ehā Iehowa donh, beni afe ni Iehowa wiemo ní ewie ye Eli we le he ye Šilo le anā aba mli. 1 Sam. 2, 31. 32.

28. Keke ni sane ne baše Ioab nō; ši Ioab fī Adonia se, tšebele eyafīl Absalom se. Ni Ioab dšo foi ke-te Iehowa bū le mli ni *eyamōmo aflešālate le he aklontoi le amlī. * 1, 31.

29. Ni ayagba mantše Salomo ake Ioab edšo foi ke-te Iehowa bū le mli, ni na, eye *aflešālate le he. Keke ni Salomo

ni ekeo hi ši ke tšui kroññ le; ni onõ neke edšürõ kpetenkple ne oto ohãle, ni ohãle binũ ní *atá esëi le nọ, tamọ boni eba mli ñmene gbĩ ne. *1,48.

7. Ni agbene, Iehowa, mi-Nyohmo, owo otšũlọ mantše ye mitše David nã-dšian; ni mi le gbekẽ bibiõ keke dšimi, mileko kpodšẽ lo mlibã.

8. Ni otšũlọ ye oman le ní ohala le teñ, mañ *kpetenkple ní anyẽname akane lo amẽnã abu ke fále le. *4,20.

9. Nohewọ le hã otšũlọ *toibõ tšui, ni miki-kodšo oman le, koni mayo noni hi ke noni ehĩ; edšake namo po aanyẽ oman kpetenkple ne akodšo? *Lal. 148, 10.

10. Ni wiemo le sa Nuntšo le hĩe, ake Salomo bi enẹ.

11. Ni Nyohmo kẹle ake: Gbĩabọ ní obi enẹ ni obii ní ahã owala se atše, ni asan obii ninámọ ohã ohe, ni osã obii ohenyelọi asusuma, ši mon obi ní ahão dšẽnmọ ní okẹ-na kodšomọ nã le hewọ le,

12. na, mife tamọ boni obi le: na, mihão tšui ní le nii ní yoọ sane se hũ, boni moko ehiko ši pẽn ní tamọ, ni osẹ hũ mokomoko eteñ ši ní aatamọ. Abẹl 2, 3—4.

13. Ni asan noni obiko tete hũ mihão ní dši ninámọ ke anumnyam fẽ, boni mantšemei le aten mokomoko keọ yeñ egbo owala gbĩ abọ fẽ.

Abẹl 2, 13—16. Mat. 6, 83.

14. Ni kedši oonyie migbẹi le anọ, ní oye mikpoi le ke mikitai le anọ, tamọ boni otše David nyie nọ le, no le ma-hã otše ye dšẽñ!

15. Ni Salomo hĩe tšẽ, ni na, lamõ ni. Ni eba Ierusalem, ni ebadamọ Iehowa kpãnmo adeka le hĩe, ni esã šã-afọlei ke šidã-afọlei, ni ehme etšũdši le fẽ okplõ.

16. No mli le yei enyo ní dši adfa-mańi ba mantše le nõ, ni amẹbada-mọ ehĩe.

17. Ni yõ le ekome kẹ: Taflatše, minuntšo, mi ke neke yõ ne fẽ yọ šia kome, ni mibafọ bi ye emasei ye šia le.

18. Ni beni mifo se gbĩ etẽ le, eba mli ake neke yõ ne hũ bafọ; ni wọ

keke woyo dšei: gbọ ko gbọ ko kewo be šia le, ake dša woyi enyo ne tō ke-ke woyo šia le.

19. Ni neke yõ ne binũ le gbo nyõn, edšake eyakã enọ.

20. Ni nyõn teñ, beni oweyõ ewo le, ete ši ni ebawó mibinũ le ye mimasei, ni ehõle eyahọ emliši; ni ewó ebinũ ní egbo le ebahọ mimliši.

21. Ni beni mite ši lebi ní mibahã mibi le fufọ le, na, egbo. Ši beni mi-kwele dšogbãñ lebi le, na, dšee mibi ní mifo le ni.

22. Ni yõ kroko le kẹ: Dabi, ši mi-bi dši hĩekãlọ le, ni obi dši moni egbo le! Ni mone hũ kẹ: Dabi, ši moni egbo le dši obi, ni hĩekãlọ le dši mibi! Boni amehĩe wiemo ye mantše le hĩe ne.

23. Ni mantše le kẹ: Mokome kẹ: Mibi dši hĩekãlọ le, ni obi dši moni egbo le; ni mokome hũ kẹ: Dabi, ši obi dši moni egbo le, ni mibi dši hĩekãlọ le.

24. Ni mantše le kẹ: Nyebahãami klante! Ni ake klante ba mantše le hĩe.

25. Ni mantše le kẹ: Nyedšã bi hĩekãlọ le mli enyo, ni nyenõ fã nyehã mokome, ni nyenõ fã hũ nyehã mokome!

26. Keke ni yõ mo bi ní dši hĩekãlọ le ke mantše le wie, edšake *emũsũñ mišãle ye ebi le hewọ, ni ekẹ: Taflatše, minuntšo, nõ bi hĩekãlọ le ohãle, ši akagbele kọkọkọ! Ši mokome le kẹ: Ekatšõ minõ le, ekatšõ bo hũ onõ: áđđã emli! *Is. 49, 15.

27. Keke ni mantše le here nọ ni ekẹ: Nyenõa bi hĩekãlọ le nyehãa mone, ši akagbele; edšake le dši enye!

28. Ni Israel fẽ nu kodšomọ ní mantše le kodšo le he, ni amese mantše le gbe-yei; edšake amena ake Nyohmo nilẽ ye emli, ní ekẹ-kodšo.

Yitso 4.

Ni mantše Salomo ye Israel fẽ nọ mantše.

2. Ni menemei dši lumei ní eyọ: Azaria, *Zadok bi le, dši osofo; *2, 28.

ni asan ewie koloi ke lofödsi ke nuhloi ahe.

Ni mädşimädşii fê anö bii ateh baboq Salomo nilê le toi, amele nq mantşemei fê ni enu le anö. * 10, 1. a.

15—20. Kwe 2 Kron. 2.)

i Hiram, Tiro mantşe le, tşu a Salomo nō; edşake enu ake amewole mantşe ye etşe dşake Hiram *sumo David ala gbli fê mli. * 2 Sam. 8, 11.

i Salomo tşu ate Hiram nō

odientşe ole boni fe ni mitşe tşu amā ahā Iehowa, e-Nyo-i le, ye tai ni bolele ke-kpe 1 ke-yaşi beyinq ni Iehowa mädşii aşişi le.

agbene Iehowa, mi-Nyohmo edşole ye hefêhe; henyelo ko oşrā ko hū be.

i na, mito miyih ake mibamā howa, mi-Nyohmo le, gbei le, Iehowa ke mitşe David le noni manō-tā osēi le nq ye le eemā tşu ehā migbei le! * 2 Sam. 7, 12.

ohewo le agbene fā ni atō ye Lebanon ahāmi, ni mi-abafata otşūdşii le ahe; ni onii le manō-hāo, bofêbo ni iake bodientşe ole ake woteh ee tşo-tōmo tamō Zidonbii le. li eba mli ake, beni Hiram wiemoi le, enā mışe babaō adşo Iehowa nmenē gbī nq, vid bi nilelo ni baye neke kple nq nq. * 10, 9.

i Hiram tşu abakē Salomo şē ni oşemi le. Nofēno ni enedrutşei ke seseo gbefān

itşūdşii le aanō ke-adşē Le-a nşo le nā, ni mahā afimo-ke-tşō nşo hie ke-yafie heni ni mahā afēneame ye dşei. ahole ke-ya. Ni bo hū, noni ofe dşii ake ohā miwebii le

24. [10.] Keke ni Hiram hā Salomo tşenedrutşei ke seseo boni etaoq le fē.

25. [11.] Ni Salomo hā Hiram amā korī akpei-nyohmai-enyo, ni dşii ewebii le aniyenii, ke mū niti korī nyohmai-enyo. Neke Salomo hāa Hiram dā afi.

26. [12.] Ni Iehowa *hā Salomo nilē, †take boni ewole şi le; ni hedşole ye Hiram ke Salomo teñ, ni ameyi enyo le amekpān. * K. 9. + 2, 12.

27 [13.] Ni mantşe Salomo tşu gbo-meī anā ke-dşē Israel fē, ni mei nī anā le ayibo dşii akpei-nyohmai-etē.

28. [14.] Ni ehāa ameyā Lebanon gbē-dşianō gbēdşianō: dā nyōñ kome le mei akpei-nyohma ya, ameyahiq Lebanon nyōñ kome, ni amēbayeq nyōdşii enyo ye şia. Ni *Adoniram kweq mantşe nitşulqi nq anq. * 4, 6.

29. [15.] Ni Salomo ye dātātūteralqi akpei-nyohmai-kpawo ke tegbalqi akpei-nyohmai-kpānyo ye gödşii le anq.

30. [16.] Dāni sōro Salomo tşūdşii nukpai nī kweq nitşumo le nq, mei akpei-etē ke ohai-etē nī kweq mei nī tşuq nii le anq le.

31. [17.] Ni mantşe le fā ake amegbla tei wudşii kplei ke-ba, tei nī dāra wa. koni ake tei nī ako le ato şia le şii.

32. [18.] Ni Salomo tşūmālqi ke Hiram tşūmālqi le ke *Giblibii le ko tei le, ni amesā tşei ke tei le, koni ake-mā tşu le. * Ios. 12, 6. Ezek. 27, 2.

Yitşo 6.

(Kwe 2 Kron. 2, 1—12.)

Ni eba mli ake Israelbii le a-Misraim şikpon le nq dşē sē afi nī dşii afi ohai-edşē ke nyohmai-kpānyo le mli, ye Salomo Israel nq mantşeyeli afi nī dşii edşē le mli, ye Zif nyōñ nī dşii nyōñ nī dşii enyo le nq le, ebōi Iehowa tşu le mā.

2. Ni tşu, nī mantşe Salomo mā ehā Iehowa le, keke dşii ninetalqi nyohmai-ekpa, ni elēmō dşii ninetalqi nyohmai-enyo, ni ekwōle dşii ninetalqi nyohmai-etē.

3. Ni *koi nī ye solumowe le tşu le hie le hū keke dşii ninetalqi nyohmai-enyo, tamō tşu le lēmō nonā, ni elēmō dşii ninetalqi nyohma ye tşu le hie.

* 7, 15—21. Ioh. 10, 22.

32. Ni mütšo šinā nta le, eyeyē kerubim ke tēni ke fofōii ni egblegblei asāmāi ye amēhe, ni eke šika ha he, ni etfīa šika eha kerubim le ke tēni le ahe pepēpe.

33. Nakai noññ eke mütšo fe solemotšū le nāghe le šinātšei le kodši edfedfe,

34. ke seseo šinā nta; ni šinā le ekome fidši enyo le adōroō, ni šinā kome le hū fidši enyo le adōroō.

35. Ni eyeyē kerubim ke tēni ke fofōii ni egblegblei asāmāi ewo he, ni eha he šika, tamō boni sāmāi le yo le pepēpe.

36. Eke tei ni ako klempēi etē ke tšenedru mplāni ni agbā klempē kome mā mlighe kpo le.

37. Añ ni dši *edfe le mli, ye Zif nyōñ le nō, ato Iehowa tšū le šiši. *K. 1.

38. Ni añ noni dši nyoñma ke ekome le mli, ye Bul nyōñ ni dši nyōñ ni dši kpānyo le nō, agbe šia le ke ehewo nibii fē ke boni amāle ahā le fē nā; ni añi kpawo eke-mā.

Yitso 7.

Ši Salomo dientše šia le añi nyoñma ke etē eke-mā, ni egbe fē nā. 9, 10.

2. Ni emā Lebanon *kō le tšū le: ekele dši ninetaloi oha, ni elēmo dši ninetaloi nyoñmai-enumo, ni ekwōle dši ninetaloi nyoñmai-etē, ye tšenedru akulašini klempēi edfe nō, ni eke tšenedru mplāni māmō akulašini le anō. *Ies. 22, 8.

3. Ni piai nyoñmai-edfe ke enumo ni māmō akulašini le anō le, ake tšenedrutšei sēñ nō, piai nyoñma ke enumo yo klempē kome nō (ye nsōdo kome nō).

4. Ni mplāni ni añō-sēñ uq le klempēi etē ni, ni samfle mikwe samfle hie ye nsōdoi etē le fē he.

5. Ni šināi le ke amēhetšei le fē hie kodši edfedfe, ni samfle mikwe samfle hie ye nsōdoi etē le fē he.

6. Ni eke akulašini fe koi: ekele dši ninetaloi nyoñmai-enumo, ni elēmo dši ninetaloi nyoñmai-etē. Ni koi ble hie, ni akulašini ke atrakpoi ye amēhie.

7. Ni efe koi ehā mañtšeyeli sei le ni ekodšo ye dšei, no dši kodšomo koi

le; ni eke tšenedru ka mli ke-dše šikpoñ ke-yaši nosēñmo le he.

8. Ni ešia ni ebahī mli ni yo kpo kroko le nō ye koi le mlighe le, nakai noññ afele. Ni Salomo sā fe šia hū ehā Farao biyō ni *ewe le, tamō neke koi ne. *3, 1.

9. Enemei fē le, tei ni dšra wa añōfe, tei ni asusu ni ako ni amese ke hie fē le ake akplala flo, ke-dše šišitō le nō ke-yaši sēndoi le anō, ni ke-dše agbō le nā ke-yaši kpo wulu le nō.

10. Ni šišitō le, tei ni dšra wa soññ ni, tei wudši kplei dientše, tei ni hie ninetaloi nyoñma nyoñma ke tei ni hie ninetaloi kpānyo kpānyo;

11. ni enq ni atfa le hū tei ni dšra wa ni asusu ako, ke tšenedrui ake-fe.

12. Ni kpo wulu le ni bole he ke-kpe hie tei ni akokoi klempēi etē ke tšenedru mplāni klempē kome; nakai noññ Iehowa *we le he kpo le ke šia le he koi le hū yo. *6, 36.

13. Ni mañtše Salomo tšū ni ayañō *Hiram ke-dše Tiro ke-ba. *2 Kron. 2, 12, 13.

14. Yō okūlafo ko ni dše Naftali akutšo le mli le bi dšile, šī etše le Tironyo ni; ni edši *akōble nālo ni nilē ke dšēñmo ke nā eyile obō ni eke-nāā akōble nā fē. Ni eba mañtše Salomo nō ni ebatšu enii le fē. *1 Mose 4, 22. 2 Mose 31, 3, 4

(7, 15—21. Kwe 2 Kron 3, 15—17.)

15. Ni efe akōble akulašini enyo: ekome kwōle dši ninetaloi nyoñma ke kpānyo, ni kpā ni hie ninetaloi nyoñma ke enyo aakpe ekome he. 2 Mañ. 25, 17.

16. Ni eke akōble fie yiteukpoi enyo, ni ake-māmō akulašini le ayiteañ: ekome kwōle dši ninetaloi enumo, ni ekome le hū kwōle dši ninetaloi enumo.

17. Ni ntāni ni alō ke fofōii-akekrei ni agbō tamō kōsōūkōsōi ye kpōi ni yo akulašini le ayiteañ le ahe. kpawo ye kpo kome he, ni kpawo ye kpo kome hū he.

18. Ni efe kpōbii kokrobii klempēi enyo ewo ntāñ le he ke-kpe, ni eñō-ha akulašini le ayiteañ kpōi le anō, ni nakai efe ewo kpōi enyo le fē he.

42. ke ntāni enyo le ahe kpobii kokrobii ohai-edfe le; kpobii kokrobii srēñē enyo ye ntān kome he, ni ake-ha kpoi kutrukui enyo ni māmō akulašini le ayitean le ahe,

43. ke šiši-adekai nyoñma le ke botokui nyoñma le ni māmō šiši-adekai le anō le,

44. ke nšō kome, ke tšinai nyoñma ke enyo ni yo nšō le šiši le,

45. ke gbēi le ke nilōmonii le ke lalakāi le; ni neke nibii ne fē ni Hiram fe ehā mantše Salomo hā Iehowa we le, akōble ni atšū he kañkañ eke-fe.

46. Iordan nā le nō mantše le hā afie ye, ye nišōsū ni yo Sukot ke Zaretan te leñ le mli.

47. Nibii le afāle soñn nā le, Salomo enmēē nā; ni akōble le alee nā.

(7, 48—51. Kwe 2 Kron. 4, 19—5, 1.)

48. Ni Salomo fe nibii le fē ni yo Iehowa we le: šika afolešālate le ke šika okplō le ni ake hie-mā-abolo le māa nō le,

49. ke kanetsei ni ake šika nmiñmi fe, enumo ye ninedšūrōgbe, ni enumo hū ye abekugbe ye setšū le hie; ni fofoi le ke kanei le ke abelei le, šika soñn ni;

50. asan hū kāi le ke kaklai le ke lalakāi le ke likolikoi le ke ladšē-ñesūi le, šika umiñmi ake-fe; ni setšū ni dši hekronkron fē fē le ke solemotšū le nā šinai le ase sai le, šika soñn ake-fe.

51. Keke ni agbe nii fē ni mantše Salomo tšu ye Iehowa we le he le nā. Ni Salomo nō nibii ni etše David edšō nō eke ni dši dšietei ke šika ke nibii le ke-ba ni eke-bato Iehowa we le nitōhe le.

Yitao 8.

(8, 1—11. Kwe 2 Kron. 6.)

Keke ni Salomo bua Israel onukpai le ke akutsei le atšemei le ke Israelbii le atšemei awei le anō lumei le anā ke-bakpe ye mantše Salomo nō ye Ierusalem, koni ayanō Iehowa kpāñmō adeka le ke-dše David mañ ni dši Zion le mli ke-ba.

2. Ni Israel hīi le fē bua amehe nā ke-ba mantše Salomo nō ye Etanim nyōn ni dši nyōn ni dši kpawc le nō gbī dšūrō le nō.

3. Ni Israel onukpai le fē ba, ni osofoi le bawó adeka le.

4. Ni amehole Iehowa adeka le ke kpē-bū le ke nibii kronkroni le ni yo kpē-bū leñ le fē ke-ba; osofoi le ke Levibii le dši mei ni hole ke-ba.

5. Ni mantše Salomo ke Israel asafo mū le fē ni eabua amehe nā ye enō le ho damō adeka le hie ni ameghegbē tōi ke tšinai ni anyēn akane lo abu amefāle nā amekē-šā afolei. 2 Sam. 6, 13.

6. Ni osofoi le wó Iehowa kpāñmō adeka le ke-te ni amekē-yamā egbehe le ye šla le setšū ni dši hekronkron fē fē le mli ye kerubim le afidši le ašiši.

7. Edšake kerubim le elē amefidši amli eha adeka le māhe le, ni kerubim le kete adeka le ke ehe tsei le anō ye nweigbe.

8. Ni tsei le keke, boni anaā tsei le anābui ye hekronkron le ye setšū le hie, ši ana ye kpo le nō gbe; ni ameyē dšei ke-baši nmenē gbī ne. 2 Mose 25, 13—15.

9. Nokonoko be adeka le mli, ake dša tei tetrebii enyo le ni Mose nō-to mli ye Horeb, heni Iehowa ke Israelbii le kpāñ ye, beni amedše Mizraim šikpon le nō amebaš le. Heb. 9, 4.

10. Ni eba mli ake, beni osofoi le dše kpo ke-dše hekronkron le, atatu le bayi Iehowa we le,

11. āhū po ni atatu le hewo le osofoi le nyēē ši adamō ni amesūmō, edšake Iehowa anumnyam le eyi Iehowa we le to. 2 Mose 40, 34. 85.

(8, 12—53. Kwe 2 Kron. 6, 1—40.)

12. Keke ni Salomo kē: Iehowa ekē ake *eehi duñ kpi leñ. * 5 Mose 4, 11. 2 Mose 20, 21.

13. Agbene mimā tšū mihāo ni ohī mli, šihilehe ni ohī dšei ke-ya nānō!

14. Keke ni mantše le tšō ehie, ni edšō Israel asafo le fē. Ni Israel asafo le fē damō ši.

15. Ni ekē: Aadšō Iehowa, Israel Nyoñmō le, moni ke mitše David wie ke enābu, ni eke enine ehā eba mli ake:

16. Ke-dše gbī nō ni miyadšie mimāñ Israel ke-dše Mizraim ke-ba ne, mihala-ko mañ ko mañ ko ye Israel akutsei le fē mli ni amā tšū. koni migbei ahi

fěmo nyōmo ye enifemonii le fě nā, boni ole etšuiñ le; edšake *bo okometō ole gbomei abii fě atšuiñ! — *1. al. 7, 10; 122, 1. 2.

40. beni afe ni amešeo gbeyei gbñlabo fě ni ameyo šikpoñ le ni onō-hā wotšemei le nō le.

41. Ni gbo tete ni dšee oman Israelbii le atēñ, ši mon ogbei le hewo edše mañse šonñ eba, 4 Mose 15, 14—16.

42. (edšake ameanu ogbei kpetenkle le he, ke oninešiwale ke onine ni akpā mli le he,) ké eba ni ebasole ye neke šia ne hie le:

43. bo toi ye ūwei ni dši ošihilehe le, ni ofe nofēno ni gbo le bo tšéoo ye hewo le, beni afe ni šikpoñ le nō mādšimādši fě ale ogbei le, koni amešeo gbeyei tamō oman Israel, ni amesā amenā amele ake ogbei anō-wo neke šia ne ni mimā ne.

44. Kedši oman le fā ta ni amēke amehenyeloi ayawu ye hefēhe ni ootšūame, ni ametšó amehie amehā mañ ni ohala le ke tšū ni mimā mihā ogbei le ni amekpa Iehowa fai le:

45. no le bo amesolemo ke amefaikpamo le toi ye ūwei, ni oye obuaame!

46. Kedši amefe eša amešio, (edšake *mokomoko be ni efee eša,) ni omli fūame, ni otuame owo amehenyeloi adeñ, ni anōame nom ke-te henyeloi le ašikpoñ nō, edšeke dšio, edšeke dšio, *Rom. 8, 22.

47. ni ameko ameyiñ ye šikpoñ nō heni anōame nom ke-te le, ni amekū amese amekpao fai ye amenomñoloi le ašikpoñ le nō amekē: Wofe eša ni wotō ni wofe efōñ!

48. ni amekū amese ameba onō ke ametšui fě ke amesusuma fě ye amehenyeloi ni ūōame nom ke-te le ašikpoñ le nō, ni ametšó amehie amehā amešikpoñ le ni onō-hā ametšemei le, ke mañ le ni ohala le, ke šia ni mimā mihā ogbei le ni amekpao fai le:

49. no le bo amesolemo ke amefaikpamo le toi ye ūwei ni dši ošihilehe le, ni oye obuaame,

50. ni onō-fa oman ni efe eša ošio le, ke amenofōñ fě ni amefe amešio le, ni ohā amenomñoloi le amūsūñ atšōame ye amehie, ni amenaame mōbo.

51. Edšake oman ke onii dšiamē, ni odšieame ke-dše Mizraim, ke-dše dade flōñ le teñ,

52. koni ohñmeii akāmo ahā otšūlo faikpamo ke oman Israel faikpamo, ni oboame toi ye nibii fě ni amebloō ametšéoo ye he le amli.

53. Edšake bodientše otšeamē ohā ohe onō-fe onii ye šikpoñ le nō mādšimādši fě atēñ, take boni otšó otšūlo Mose nine nō owie, beni odšie wotšemei le ke-dše Mizraim le, Nuntšo Iehowa!

54. Ni eba mli ake, beni Salomo egbe neke solemo ke faikpamo ni eke-kpa Iehowa fai le fě nā le, ete ši ke-dše Iehowa afolēšālate le hie, heni ekūla ni egbe enidšian ke-te ūwei ye le,

55. ni eho edamo ši, ni *edšō Israel asafo mū le fě ke gbē wale ekē: *2 Sam. 6, 18.

56. Aadšō Iehowa, moni ehā eman Israel he edšole, take boni ewo ši le pepēpe; *šiwōi fě ni etšó etšūlo Mose nine nō ewo le, emli wiemo komeflo efeko yaka. *10. 21, 46.

57. Iehowa, wō-Nyoñmo le, kewo ahi ši, take boni eke wotšemei le hi ši le. Ekašiwō ni esā ekakwawo hū!

58. koni eke-dō wotšui ke-ba enō, ni wonyie egbei le fě nō, ni woye ekitāi ke ekpoi ke emlai ni ewo wotšemei le anō.

59. Ni hā ni miwiemoi ne, ni mīekpā fai ye Iehowa hie le, abenke Iehowa, wō-Nyoñmo le, sane ke nyōñ, koni eye ebua etšūlo ke eman Israel boni aahia gbi-fē-gbi,

60. beni afe ni šikpoñ le nō mādšimādši fě anā ale ake Iehowa dši Nyoñmo, mokomoko be se doññ.

61. Ni nobewo le nyehāa nyetšui ayea emū ahāa Iehowa, wō-Nyoñmo le, koni nyenyie ye ekpoi le anā ni nyeye ekitāi le anō, tamō boni eyo ūmenē ne.

(8, 62—63 Kwē 2 Kron. 7, 4—10.)

62. Keke ni mantše le ke Israel fě šā afolei ye Iehowa hie.

63. Ni šidā-afolei ni Salomo šā hā Iehowa dši: tšinai akpei-nyoñmai-enyo-ke-nyo, ke tōi akpei-oha-ke-nyoñmai-enyo; ni le mantše le ke Israelbii le fě ke gble Iehowa we le nā.

20. Amorbii ke Hitbii ke Perizbii ke Hivbii ke Iebusbii le ateh mei fè ní le ni dsee Israelbii le,

21. amebii ni le ye amese ye šikpoñ le nò, ni Israelbii le nyèame musu afe le, ame Salomo tšuoame *nyódši onia ke-baši ùmene gbi ne. * Ios. 18, 10.

22. Ši Israelbii le, Salomo ehò ameteñ mokomoko efèe nyón; edšake amedši tabiloj ke etšüdši ke elumei ke esafoiatšemei ke efilii ke ekponoiatšemei anokweloj.

23. Menemei dši tšüdši nukpai ni kweo Salomo nitšumo le nò: mei ohai-enumo ke nyoñmai-enumo ni kweo mei ni tšuo nii le anò le.

24. Be mli ni Farao biyò le fà ke-dše David mā leñ eba ledientše ešla ni Salomo mā hāle le, no mli emā Milo hū.

25. Ni Salomo šāa šā-afolei šii etè ye afi mli: ešāa šā-afolei ke šidā-afolei ye afolešālate ni emā ehā Iehowa le nò, ni *šāa tšofā-ke-ñma ye noni mā Iehowa hie le nò. Ni egbe tšū le nā.

26. Ni mantše Salomo kpe ledši hū ye Ezion-Geber ni yò Elot masei ye Nšo-tšuru le nā ye Edom šikpoñ le nò le.

27. Ni Hiram hā etšüdši ní dši amlākui ni le nšo he nii le fata Salomo tšūdši le ahe ye *ledši le amlī. * 10, 11.

28. Ni amete *Ofir, ni ameyanō šika talentai ohai-edie ke nyoñmai-enyo ye dšei, ni amekē-ba hā mantše Salomo.

* 1 Mose 10, 29.

Yitšo 10.

(10, 1—28. Kwe 2 Kron. 9, 1—28.)

Ni beni Šeba mannye le nu Salomo yidšiemò ni enā ye Iehowa gbei le hewo le, eba ni eke abebuai ni wawai abakale akwe. Mat. 12, 42

2. Ni eba Ierusalem ke asafo babaō dientše, ke yomai ni tere tšofāi-ke-ñmai ke šika babaō dientše ke tei ni dšra wa; ni beni eba Salomo nò le, ekele wie nibii fè ni yò etšuiñ.

3. Ni Salomo hāle ewiemoi le fè he-tò; emli eko eko be ní mantše le enā etšòðle.

4. Ni beni Šeba mannye le na Salomo nilè le fè, ke šla ní emā le,

5. ke ekplò nò niyenii, ke etšüdši ašitrámò. ke esúoloj ašidámò, ke ameta-dei, ke edāwoloj, ke ešā-afolei ní ešā ye Iehowa we le, ehe dšò ehe naakpa.

6. ni ekē mantše le ake: Ohe sādši ke onilè ní minu he ye midientše mi-šikpoñ le nò le anokwale ni.

7. Tšebele mihee wiemoi le miyee, ke-yaši miba ní mibana ke mihñmeii ne. Ni na, dsee emli fà tete agbami le: onilè ke oferemo le fà āhū fè yidšiemò ní minu le tete.

8. Adšò owebii le, ni adšò otšüdši le ni damo ohie dāne ní amēbo onilè le toi le!

Luk. 10, 28.

9. * Aadšò Iehowa, o-Nyoñmo le, ake enā ohe tšui, ni ekeo tá Israel mantše-sēi le nò; edšake Iehowa mīsumo Israel ke-miya nāno, nohewo ni ewoō mantše le, koni okodšo ni oye dšale sane! * 8, 21.

10. Ni ehā mantše le šika talentai oha ke nyoñmai-enyo, ke tšofāi-ke-ñmai pi dientše, ke tei ni dšra wa; tšofāi-ke-ñmai le eko baa doññ ni fà babaō tamò nii ni Šeba mannye le bahā mantše Salomo le.

11. Ni asan Hiram ledši le hū ni ke šika dšeo Ofir baā le, ke almugtsei babaō dientše ke tei ni dšra wa dšeo Ofir ba.

9, 27 28.

12. Ni mantše le nò almugtsei le eflo afābañ ewo Iehowa we le ke mantše we le he, ni eke-fe sañkūi ke bedši ehā lalatšemei le; nakai almugtsei le anò baa doññ ni asan anaa eko doññ ke-baši ùmene.

13. Ni mantše Salomo hā Šeba mannye le nii ní etao ni ebi le fè, dāni sōro nii ní mantše Salomo hāle ye ledientše esumo nā. Kēke ni ekū ese ni eyiñ ete ledientše ešikpoñ le nò, le ke etšüdši le.

14. Agbene šika ní ake-bahā Salomo ye afi kome mli le nā ùmēo šika talentai ohai-ekpa ke nyoñmai-ekpa ke ekpa.

15. dāni sōro noni dšeo dšrayeloj le ke guoyeloj le adšrayeli mli ke Arabia mantšemei le ke šikpoñ le nò amraloi anò le.

16. Ni mantše Salomo *nò šika ni atfia efe tšēni wudši ohai-enyo; šekeli ohai-ekpa ehō-ha tšēñ kome he: * 14, 26

fěmo nyōmō ye enifemonii le fě nā, boni ole etšuiñ le; edšake *bo okometō ole gbomei abii fě atšuiñ! — *1. al. 7, 10; 12, 1. 2.

40. beni afe ni amešeo gbeyei gbñabo fě ni ameyo šikpon le ni onō-hā wotšemei le nō le.

41. Ni gbo tete ni dšee oman Israel-bii le aten, ši mon ogbei le hewo edše manse šonñ eba, 4 Mose 15, 14—16.

42. (edšake ameanu ogbei kpetenkle le he, ke oninešiwale ke onine ni akpā mli le he,) ké eba ni ebasole ye neke šia ne hie le:

43. bo toi ye nwei ni dši ošihilehe le, ni ofe nofěno ni gbo le boo tšeo ye hewo le, beni afe ni šikpon le nō mādšimādši fě ale ogbei le, koni amešeo gbeyei tamō oman Israel, ni amesā amenā amele ake ogbei anō-wo neke šia ne ni mimā ne.

44. Kədši oman le fā ta ni amekē amehenyeloi ayawu ye hefěhe ni ootšūame, ni ametšō amehie amehā mañ ni ohala le ke tšū ni mimā mihā ogbei le ni amekpa Iehowa fai le:

45. no le bo amesolemo ke amefaikpamo le toi ye nwei, ni oye obuaame!

46. Kədši amefe eša amešio, (edšake *mokomoko be ni efee eša,) ni omli fūame, ni otuame owo amehenyeloi aden, ni anōame nom ke-te henyeloi le ašikpon nō, edšeke dšio, edšeke dšio. *Rom. 8, 28.

47. ni ameko ameyiñ ye šikpon nō heni anōame nom ke-te le, ni amekū amese amekpao fai ye amenomñoloi le ašikpon le nō amekē: Wofe eša ni wotō ni wofe efōñ!

48. ni amekū amese ameba onō ke ametšui fě ke amesusuma fě ye amehenyeloi ni nōame nom ke-te le ašikpon le nō, ni ametšō amehie amehā amešikpon le ni onō-hā ametšemei le, ke mañ le ni ohala le, ke šia ni mimā mihā ogbei le ni amekpao fai le:

49. no le bo amesolemo ke amefaikpamo le toi ye nwei ni dši ošihilehe le, ni oye obuaame,

50. ni onō-fa oman ni efe eša ešio le, ke amenofōñ fě ni amefe amešio le, ni ohā amenomñoloi le amūsūñ atšōame ye amehie, ni amenaame mōbo.

51. Edšake oman ke onii dšiamē, ni odšieame ke-dše Mizraim, ke-dše dade flōñ le ten,

52. koni ohñmeii akāmō ahā otšūlo faikpamo ke oman Israel faikpamo, ni oboame toi ye nibii fě ni amebloū ametšeo ye he le amli.

53. Edšake bodientše otseame ohā ohe onō-fe onii ye šikpon le nō mādšimādši fě aten, take boni otšō otšūlo Mose nine nō owie, beni odšie wotšemei le ke-dše Mizraim le, Nuntšo Iehowa!

54. Ni eba mli ake, beni Salomo egbe neke solemo ke faikpamo ni eke-kpa Iehowa fai le fě nā le, ete ši ke-dše Iehowa afolēšilate le hie, heni ekūla ni egbe enidšian ke-te nwei ye le,

55. ni eho edamo ši, ni *edšō Israel asafo mū le fě ke gbē wale ekē: *2 Sam. 6, 18.

56. Aadšō Iehowa, moni ehā eman Israel he edšole, take boni ewo ši le pepēpe; *šiwōi fě ni etšō etšūlo Mose nine nō ewo le, omli wiemo komeflo efeko yaka. *1. al. 21, 45.

57. Iehowa, wō-Nyoñmō le, kewo ahi ši, take boni eke wotšemei le hi ši le. Ekašiwō ni esā ekakwawo hū!

58. koni eke-do wotšui ke-ba enō, ni wonyie egbei le fě nō, ni woye ekitāi ke ekpoi ke emlai ni ewo wotšemei le anō.

59. Ni hā ni miwiemqi ne, ni mīkēkpañ fai ye Iehowa hie le, abenke Iehowa, wō-Nyoñmō le, fane ke nyōñ, koni eye ebua etšūlo ke eman Israel boni aahia gbi-fě-gbi,

60. beni afe ni šikpon le nō mādšimādši fě anā ale ake Iehowa dši Nyoñmō, mokomoko be se doññ.

61. Ni nohewo le nyehāa nyetšui ayea emū ahāa Iehowa, wō-Nyoñmō le, koni nyenyie ye ekpoi le anā ni nyeye ekitāi le anō, tamō boni eyo ūmenē ne.

(8, 62—63 Kwē 2 Kron. 7, 4—10.)

62. Kēke ni mantše le ke Israel fě šā afolei ye Iehowa hie.

63. Ni šidā-afolei ni Salomo šā hā Iehowa dši: tšinai akpei-nyoñmai-enyo-ke-enyo, ke tōi akpei-oha-ke-nyoñmai-enyo; ni le mantše le ke Israelbii le fě ke-gble Iehowa wo le nā.

20. Amorbii ke Hitbii ke Perizbii ke Hivbii ke Iebusbii le ateh mei fẽ ni fe ni dsee Israelbii le,

21. amebii ni fe ye amese ye šikpoñ le nọ, ni Israelbii le nyẽẽame musu afe le, ame Salomo tšuoame *nyódši onia ke-baši ñmene gbi ne. * Ios. 16, 10.

22. Ši Israelbii le, Salomo enõõ ameteñ mokomoko efee nyón; edšake amedši tabiloĩ ke etšüdši ke elumei ke esafoiatšemei ke efilii ke ekpoñiatšemei anokweloĩ.

23. Menemei dši tšüdši nukpai ni kweo Salomo nitšumo le nọ: mei ohai-enumo ke nyoñmai-enumo ni kweo mei ni tšuo nii le anọ le.

24. Be mli ni Farao biyõ le fã ke-dše David mã len eba ledientše ešla ni Salomo mã hãle le, no mli emã Milo hũ.

25. Ni Salomo šãa šã-afolei šii etẽ ye afi mli: ešãa šã-afolei ke šidã-afolei ye afolešãlate ni emã ehã lehowa le nọ, ni *šãa tšofã-ke-ñma ye noni mã lehowa hĩe le nọ. Ni egbe tšũ le nã.

26. Ni mantše Salomo kpe ledši hũ ye Ezion-Geber ni yọ Elot masei ye Nšo-tšuru le nã ye Edom šikpoñ le nọ le.

27. Ni Hiram hã etšüdši ni dši amlãkui ni le nšo he nii le fata Salomo tšüdši le ahe ye *ledši le amli. * 10, 11.

28. Ni amete *Ofir, ni ameyanõ šika talentai ohai-edie ke nyoñmai-enyo ye dšei, ni amekẽ-ba hã mantše Salomo. * 1 Mose 10, 29.

Yitšo 10.

(10, 1—28. Kwe 2 Kron. 9, 1—28.)

Ni beni Šeba mannye le nu Salomo yidšiemọ ni enã ye lehowa gbei le hewo le, eba ni eke abebuai ni wawai abakale akwe. Mat. 12, 42

2. Ni eba Ierusalem ke asafo babaõ dientše, ke yomai ni tere tšofãi-ke-ñmai ke šika babaõ dientše ke tei ni dšra wa; ni beni eba Salomo nõ le, ekele wie nibii fẽ ni yọ etšuiñ.

3. Ni Salomo hãle ewiemoi le fẽ he-tõ; emli eko eko be ni mantše le enã etšõle.

4. Ni beni Šeba mannye le na Salomo nilẽ le fẽ. ke šla ni emã le,

5. ke ekplõ nọ niyenii, ke etšüdši ašitrámọ. ke esúoloĩ ašidámọ, ke ameta-dei, ke edãwoloĩ, ke ešã-afolei ni ešã ye lehowa we le, ehe dšõ ehe naakpa.

6. ni ekẽ mantše le ake: Ohe sãdši ke onilẽ ni minu he ye midientše mi-šikpoñ le nọ le anokwale ni.

7. Tšebele mihee wiemoi le miyee, ke-yaši miba ni mibana ke mihĩñmei ne. Ni na, dsee emli fã tete agbami le: onilẽ ke oferemo le fã ahũ fẽ yidšiemọ ni minu le tete.

8. Adšõ owebii le, ni adšõ otšüdši le ni damo ohĩe dãne ni ameboo onilẽ le toi le! Luk. 10, 28.

9. * Aadšõ lehowa, o-Nyoñmo le, ake enã ohe tšui, ni ekeo tá Israel mantše-sẽi le nọ; edšake lehowa misumo Israel ke-miya nãno, nohewo ni ewoõ mantše le, koni okodšo ni oye dšale sane! * 5, 21.

10. Ni ehã mantše le šika talentai oha ke nyoñmai-enyo, ke tšofãi-ke-ñmai pi dientše, ke tei ni dšra wa; tšofãi-ke-ñmai le eko baa donũ ni fã babaõ tamọ nii ni Šeba mannye le bahã mantše Salomo le.

11. Ni asan Hiram ledši le hũ ni ke šika dšeo Ofir baã le, ke almugtsei babaõ dientše ke tei ni dšra wa dšeo Ofir ba. 9, 27 28.

12. Ni mantše le nõ almugtsei le eflo afãbañi ewo lehowa we le ke mantše we le he, ni eke-fe sañkũ ke bedši ehã lalatšemei le; nakai almugtsei le anọ baa donũ ni asan anaa eko donũ ke-baši ñmene.

13. Ni mantše Salomo hã Šeba mannye le nii ni etao ni ebi le fẽ, dani soro nii ni mantše Salomo hãle ye ledientše esumo nã. Kẽke ni ekũ ese ni eyiñ ete ledientše ešikpoñ le nọ, le ke etšüdši le.

14. Agbene šika ni ake-bahã Salomo ye afi kome mli le nã ñmẽo šika talentai ohai-ekpa ke nyoñmai-ekpa ke ekpa,

15. dani soro noni dšeo dšrayeloĩ le ke guoyeloĩ le adšrayeli mli ke Arabia mantšemei le ke šikpoñ le nọ amraloi anõ le.

16. Ni mantše Salomo *nõ šika ni atfia efe tšeni wudši ohai-enyo; šekeli ohai-ekpa enõ-ha tšen kome he; * 14, 26

i kēle oyino ne mifeñ nakai, ye
vid hewo; ši obi deñ mašō ye. 12, 19.
i kēle mišōñ mañtšeyeli mū le fē
: mañō akutšo kome mahā obi le
šūlo David hewo ke Ierusalem ni
le hewo.

Ni Iehowa tē henyelo ko ši ewo
o, Hadad, Edomnyo le, ni dšē
e seši mli ye Edom le.

Edšake beni *David ke Edom nā
i tatše Ioab te eyafū mei ni enyō-
le, egbe nū-fē-nū ye Edom; *2 Sam. 8, 14.

(edšake Ioab ke Israel fē hī dšēi
ši ekpa, ke-yaši beyino ni egbe nū-
ye Edom;)

ši Hadad ke Edombii komei ni dšē
tšūdši le atēñ le dšo foi amete Miz-
: no mli le Hadad edako.

Ni ameyiñ ke-dšē Midian ke-te Paran;
neñō hīl komei ke-dšē Paran amefata
ne, ni ameyiñ ameba Mizraim, ye Fa-

Mizraim mañtše le, nō; ni ehāle šia,
o niyenii ni ahāle, ni esā ehāle šikpoñ.

Ni Hadad hīe ba nyam babaō ye
o hīe ahū po ni enō ledientše enā,
lši mañnye Takpenes le, nyemiyō
e gblā.

Ni eke Takpenes nyemiyō le fo
ñ Genubat le, ni Takpenes tšele fu-
e Farao we le, ni Genubat ke Farao
le hī Farao we le.

Ši beni Hadad nu ye Mizraim ake
id ke etšemei le yawo ni tatše Ioab
egbo le, Hadad kē Farao ake: Wo-
gbe ni maya midientše mišikpoñ nō!

Keke ni Farao kēle ake: Ši meni
iašo ye miñō, hewo ni otao oya
entše ošikpoñ nō ne? Ni ekē: Noko
ami, ši kēle nmēmi gbe ni maya!

Ni Nyonmo sā tē henyelo kroko
vole, le dši Rezon, Eliada bi le, ni
foi ke-dšē enuntšo Hadadezer, Zoba
tše le, nō le.

Ni ebua hīl anā efata ehe, ni eye
le anō asafoiatše, be mli ni *David
Zobabii le anii le; ni ameyiñ amete
asko ni ameyahī dšēi, ni eye mañ-
ye Damasko. *2 Sam. 8, 3; 10, 18.

Ni etšō Israel henyelo ye Salomo
le fē, dāni sōro nōfōñ ni Hadad

fe le; ni ehī Israel hīe kokōko, ni eye
Aram nō mañtše.

26. Asañ Salomo tšūlo Ierobeam ni dši
Nebat, Efraimnyo ko ni dšē Zereda le,
bi, ni enye gbei dši Zerua, yō okūlafo
ko le, le hū ewó enine nō ye mañtše
le nō.

27. Ni sane nōhewo ni dšē ni ewó
enine nō ye mañtše le nō le ne: Salo-
mo mā *Milo enō-tši etše David mañ
le he gbogbo le heni kã le; *9, 15, 24.

28. ni nū Ierobeam le, nū ekālo kpanā
dšile, ni beni Salomo na ake oblanyo le
tšuo nii dšogbāñ le, ewole onukpa ye
Iosef we le nii ni ametšuo le fē nō.

29. Ni nakai be le mli le eba mli ake
Ierobeam dšē Ierusalem ēya, ni gbalō
Ahia, Šilonyo le, baninale ye gbe le nō,
ni Ahia wo atade hē tō, ni ameyi enyo
le pe ameyo nā le nō.

30. Ni Ahia mō atade hē ni ewo le
mli, ni egbla mli kukudši nyoñma ke
enyo.

31. ni ekē Ierobeam ake: Kōlomo ku-
kudši nyoñma ohā ohe! Edšake neke
Iehowa, Israel Nyonmo le, kē: Na, mi-
bašō mañtšeyeli le ke-dšē Salomo deñ, ni
mañō akutšēi nyoñma mahāo; 12, 16; 14, 2.

32. akutšo kome aafe enō ye mitšūlo
David hewo ke Ierusalem, mañ ni mihala
ke-dšē Israel akutšēi le fē atēñ le, hewo:

33. edšake amekwami ni ameyadšā Ašto-
ret, Zidonbii le anyonmo le, ke Kemoš,
Moab nyoñmo le, ke Milkom, Amonbii le
anyonmo le, ni amenyiee migbei le anō,
ni amefe noni sa mihle ni ameye mi-
kpoi ke mimlai le anō, tamō boni etše
David fe le.

34. Ši kēle mišōñ mañtšeyeli mū le
fē ye edēñ; ši moñ mahā eye lumo
ewala gbīl le fē ye mitšūlo *David ni
mihala le hewo, edšake eye mikitāi ke
mikpoi le anō. *2 Sam. 7, 12.

35. Ši mašō mañtšeyeli le ye ebi le deñ,
ni mañō akutšēi nyoñma mahāo; 12, 16.

36. ši ebi le, mañō akutšo kome ma-
hāle, beni afe ni kane ko ahī ši ahā
mitšūlo David dāne ye mihle ye Ieru-
salem, mañ ni mihala mihā mihe, koni
migbei ahī dšēi le.

18. Ni mantše Rehabeam tšũ Adoram ni kweo gbomei onia ni atšũ le nọ le; si Israel fě tšiale tei ni egbo. Keke ni mantše Rehabeam he fe oyá ni eyabote efili mli ni edšo foi ke-ya Ierusalem.

19. Ni Israel tše David we le hie atšua ke umene.

20. Ni eba mli ake, beni Israel fě nu ake Ierobeam ekũ ese ke-ba ekoñ le, ametsũ ayakpěle ke-ba asafo le nõ, ni amewole mantše ye Israel fě nọ; moko-moko be ni nyie David we le se, ake dša Iuda akutšo le keke.

(12, 21—24. Kwe 2 Kron. 11, 1—4.)

21. Ni beni Rehabeam še Ierusalem le, ebua Iuda we le fě ke Benyamin akutšo le nã, hiĩ ni ahala ni dši tawuloi sonñ akpei-oha-ke-nyonmai-kpanyo, koni eke Israel we le ayawu, ni amesšo mantšeyeli le amehã Rehabeam, Salomo bi le, ekoñ.

22. Ši Nyommo wiemo ba Šemaia, Nyommo gbomo le, nõ ake:

23. Kemo Rehabeam, Salomo bi le ni dši Iuda mantše le, ke Iuda ke Benyamin we le fě ke mañ le mli mei ni efe le ake:

24. Boni Iehowa ke ne: Nyekayaã, ni asan nyeke nyenyemime, Israelbii le, akawua: nyeten mofemo akũ ese ke-ya owe: edšake miden neke sane ne dšę! Ni amebo Nyommo wiemo le toi, ni amekũ amese amete, ye Iehowa wiemo le nã.

25. Keke ni Ierobeam yato Šekem ye Efraim gũdši le anọ, ni ehĩ mli; ni dšei edše eyato *Pennel hũ. * 1 Mose 32, 31.

26. Ši Ierobeam ke ye etšui mli ake: Agbene mantšeyeli le bakũ se aya David we le ekoñ.

27. Kedši neke mañ ne te afolešã ye Iehowa we le ye Ierusalem le, no le mañ ne tšui batšó ke-ya amenuntšo Rehabeam, Iuda mantše le, nõ ekoñ, ni amegbemi, ni amekũ amese ke-ate Rehabeam, Iuda mantše le, nõ ekoñ.

28. Ni mantše le te adšina, ni efe šika tšinabii enyo, ni ekame ake: Nye-Ierusalemýa le efá! Israel, *na onyomoi ni yadšico ke-dše Mizraim šikpoñ le nọ le!

* 2 Mose 32, 4. 5.

29. Ni enõ ekome emã Betel, ni enõ ekome hũ emã *Dan. * Kods 18, 30.

30. Ni *neke sane ne tšó eša; ši mañ le nyie ekome le hie ke-te Dan tđ. * 14, 16.

31. Ni emãmo šlai ye hei groñni le, ni enõ mei ke-dšeo mã leñ hefěhe ewoo-ame osofoi, tše amedšec Levibii le ateh.

32. Ni Ierobeam to gbĩdšũrõ ye nyõñ ni dši kpãnyo le nọ gbĩ ni dši gbĩ nyoñma ke enumo le nọ, tamõ gbĩdšũrõ ni ayeo ye Iuda le, ni ešã afole ye afolešãlate le nọ. Nakai efe ye Betel, ni ešã afole ehã tšinabii ni efe le; ni enõ hei groñni le asofoi ni ewowoi le eto Betel.

33. Keke ni ešã afole ye afolešãlate ni efe ye Betel le nọ ye nyõñ ni dši kpãnyo le nọ gbĩ ni dši gbĩ nyoñma ke enumo le nọ, noni dši nyõñ ni ledientše eto eyiñ ehala, koni Israelbii le aye gbĩdšũrõ ye nọ le, ni ešã afole ke tšofã-keñma ye afolešãlate le nọ.

Yitšo 13.

Ši na, Nyommo gbomo ko dše Iuda ba Betel ye Iehowa wiemo le nã; ni Ierobeam damõ afolešãlate le masei ni ebašã tšofã-keñma.

2. Ni eblõ ewo afolešãlate le ye Iehowa wiemo le nã ni ekē: Afolešãlate, afolešãlate! boni Iehowa ke ne: Na, abafõ binũ ko ye David we le, ni aatšę egbei Iošia, ni *eenõ hei groñni le asofoi ni šã tšofã-keñma ye onọ le ešã afole ye onọ, ni gbomei awui tete amesašã ye onọ! * 2 Mañ. 23, 16.

3. Ni eto okadi ye nakai gbĩ le nọ noññ, ekē: Ene dši okadi ni Iehowa ewie: Na, afolešãlate le mli bagbã, ni enõ lamlu le aafie ši!

4. Ši eba mli ake, beni mantše le nu Nyommo gbomo le ni bablõ ewo afolešãlate le ye Betel le wiemo le. Ierobeam kpã enine mli ke-dše afolešãlate le he ekē: Nyemõale! Ši enine ni ekpã mli ye enõ le šõ kekrẽ, ni enyẽẽ esu doññ.

5. Ni afolešãlate le mli gbã, ni lamlu le dše afolešãlate le nọ fie ši, tamõ boni Nyommo gbomo le eto okadi ye Iehowa wiemo le nã le.

mli le mli; ewui le amasei nyetoa miwui le ye.

32. Edšake wiemoi le ni enyie Iehowa wiemo le nọ ebablo ewo afolešálate ní yọ Betel le ke šlai fě ni yọ hei groñni le ye Samaria mādši le anọ le, befěbe ni fe le ebaba mli!

33. Neke sane ne se le Ierobeam kpa-lee ke-dšee egbe fōñ le nọ, ši mon enđo *mei ke-dšeo mā leñ hefěhe ni ewooame hei groñni le asofoi; mofěmo ní sumoo keke le ƚewole osofo, bẹle etšó hei groñni le asofoi le eko. * 12, 31. + 2 Mose 28, 41.

34. Ni neke sane ne *tšó eša ehā Ierobeam we le, ní apleněle ni akpātā ehle ke-dšee šikpoñ le nọ. * 12, 30.

Yitso 14.

Nakai be le mli le Ierobeam bi Abia he baye.

2. Ni Ierobeam kẹ enā ake: Te ši, ni otšake ohe, koni akayoö ake bo dši Ierobeam nā le, ni oyin oya Šilo; na, dšei gbalọ Ahia ní *wie ye mihe ake mibaye mañ ne nọ mantše le yọ. * 11, 31.

3. Ni onđ abolo akwāboi nyonma ke kakai ke wó atunkpā kome ohle odě, ni oya enđ; le eegbao noni bafe gbekẹ le.

4. Ni Ierobeam nā le fe nakai, ni ete ši ni eyin ete Šilo, ni eba Ahia we le. Ši Ahia enaa nii, edšake gbole ehā ebimeji anọ eha.

5. Ši Iehowa kẹ Ahia ake: Na, Ierobeam nā le miba ababi nii ye onđ ye ebi le hewo, edšake ehe miye. Neke ke neke okẹle, ši aaba mli ake kẹ eba le, ebatšó ehe tamọ mokroko.

6. Ni eba mli ake, beni eyi šinā le ši ni Ahia nu enaneši gbemo le, ekẹ: Ba, Ierobeam nā! Měba otšó ohe tamọ mokroko ne? Ši atšumi onđ ke wiemo ní wa.

7. Yakẹ Ierobeam ake: Neke Iehowa, Israel Nyonmo le, kẹ: Ake nđ kẹ ní *miwó onọ ke-dšee mañ le teñ, ni miwoö lumo ye mimah Israel nọ, * 11, 37; 14, 2.

8. ni mišš mantšeyeli le ke-dšee David we le miháo, ni kẹle otamọ mitšulo David ní ye mikitāi le anọ, ni enyie mise ke etšui fě, ni efe noni sa mihle soñh le.

9. ši ofe efōñ fě mei fě ni nyie ohle le, ni oyin ote ni oyafe nyonmoi kroko-me ke amāgāi ní afie ohā ohe, koni okẹ-wo mimli la, ni mi le ošemi ofō ose:

10. hewo le na. *mike efōñ aaba Ierobeam we le nọ, ni mapleně Ierobeam mei le aten nū-fě-nū, moni ƚanā eyi ke moni ašile ye Israel, ni mabě Ierobeam we le mafie kwra, tamọ abeo sebo, ke-yaši beyino ní fě taa le. * 15, 29. + 21, 21.

11. Kẹ Ierobeam moko gbo ye mañ le, *gběi aaye le, ni kẹ emoko gbo ye nā-nọ le, nwei lofōdši aaye le; edšake Iehowa ekẹ! * 16, 4; 21, 24.

12. Nohewo le te ši ní oya owe; ši beni onane aayi mā leñ pe le, gbekẹ le aagbo.

13. Ni Israel fě aafóle, ni amefüle: edšake ekometō dši Ierobeam nđ le mli moni aawo bu mli, edšake le ehe ana nđkpakpa ko ye, ye Iehowa, Israel Nyonmo le, hle, ye Ierobeam we le.

14. Ni asan Iehowa batě mantše ko ši ahā ehe ye Israel nọ, *moni bakpātā Ierobeam we le hle nakai gbì le; ši meni [mikẹ le]? amrō ne tete [etěle ši momo]! * 15, 29.

15. Ni Iehowa aatfia Israel nii, tamọ ahosoọ gālā ye nu mli le, ni *eefā Israel ke-dšee neke šikpoñ kpakpa ne ni enđ-hā ametšemei le nọ, ni eegbeame efā ke-ate fā le se, ake-ni amefe amekrabsai le. ni amekẹ-wo Iehowa mli la le. * 2 Mañ. 17, 23.

16. Ni ešai ní Ierobeam fe ní ekẹ-hā *Israel hū fe eša le hewo le, eedšie enine ye Israel he. * 12, 30; 13, 34.

17. Ni Ierobeam nā le te ši ni eyin ete Tirza; ni beni eše šla le šinā le ši le, gbekẹ le gbo.

18. Ni amefüle, ni Israel fě fóle, tamọ boni Iehowa tšó etšulo Ahia, gbalọ le, nine nọ ewie le.

19. Ni Ierobeam he sādši ni efě, boni etšó ewu tai ehā ke boni etšó eye mantše ehā le, na, ahmā ye Israel mantšemei le ayinqsādši awolo le mli.

20. Ni gbìl abọ ní Ierobeam ke-ye mantše dši aši nyonmai-enyo ke enyo; ni ekẹ etšemei le yawo, ni *ebì Nadab baye mantše ye esẹ. * 16, 26.

i Baeša, Israel mantše le, fā ba-
la, ni ebamā Rama, koni moko-
kaya Iuda mantše Asa le nō lo
lō ke-ba.

Keke ni Asa nō *dfiētei ke šika
fe ye Iehowa we le nitōhe le ke
we le nitōhe le, ni etu ewo etšū-
adeh; ni mantše Asa ke-tšūame
Ben-Hadad, Hezion bi Tabrimon
i dši Aram mantše le ni yō Da-
le, nō ake: * 2 Mañ. 12, 19; 16, 8.

pānmo kā mikeo ten ke mitše ke
otše ten. Na, mimādseo dfiētei
nikēni; ya ni oyakū oke Baeša,
mantše le, kpānmo le mli, koni
ino eya.

i Ben-Hadad bo mantše Asa toi,
etatšemei ni ameyatua Israel mā-
ni etfia *Iyon ke Dan ke Abel-
aka ke Kinerot fē ke Naftali šie
fē nii. * 2 Mañ. 15, 29.

i eba mli ake, beni Baeša nu he
Rama mā, ni eyahī Tirza.

Keke ni mantše Asa hā ašie ye
ē, adšiee mokomoko ye mli; ni
ō Rama tei le ke mplāni le ni
ke-māa le ke-te, ni mantše Asa
no Geba-Benjamin ke Mizpa.

Agbene Asa he sādši fē ni efe ke
ni efe ke nii fē ni efe ke *mā-
etotoi le, ani aṁmāko ye Iuda
mei le ayinosādši awolo le mli?
ple be le mli le eye hela ko ye
ahe. * 2 Kron. 14, 5.

i Asa ke etšemei le yawo, ni
ye etšemei le amasei ye etše Da-
leñ. Ni ebi *Iehošafat baye mañ-
ese. * 22, 41.

i Nadab, Ierobeam bi le, baye
no mantše ye Iuda mantše Asa
ni dši enyo le no, ni eye Israel
mantše afi enyo 14, 20.

i efe efōñ ye Iehowa hie, ni enyie
le no ke ehe eša ni eke-hā Israel
le mli. 12, 80.

i Baeša, Ahia bi le ni dše Isakar
*kpāñ eyi no; ni Baeša tfale nō
eton ni dši Filistibii le anō le;
Nadab ke Israel fē ebō nsra ewo
n he. * 14, 9.

28. Ni Baeša gbele ye Iuda mantše
Asa yino afi ni dši etē le no, ni eye
mantše ye ese.

29. Ni eba mli ake amrō pe ni ebaye
mantše le, etfia Ierobeam we le fē nii,
efee mokomoko ni mūo ehā Ierobeam
āhū ke-yaši beyino ni ekpātā ehie, take
boni *Iehowa tšō etšulo Ahia, Šilonyo
le, nine no ewie le, * 14, 10. 11.

30. ye Ierobeam he ešai ni efe ni esā
eke-hā Israel hū fe eša le hewo, ke Ie-
howa, Israel Nyoñmo le, mlila ni ewo
le hewo.

31. Ni Nadab he sādši ni efe ke nii
fē ni efe le, ani aṁmāko ye Israel mañ-
tšemei le ayinosādši awolo le mli?

32. Ni ta kā Asa ke Baeša, Israel mañ-
tše le, ten amewala gbī fē. K. 16.

33. Asa, Iuda mantše le, yino afi ni
dši etē le no Baeša, Ahia bi le, baye
Israel fē no mantše ye Tirza, ni eye
mantše le afi nyoñmai-nyo ke edse. K. 28

34. Ni efe efōñ ye Iehowa hie, ni enyie
Ierobeam gbe le no ke ehe eša ni eke-
hā Israel hū fe eša le mli. K. 28.

Yitso 16.

Ni Iehowa wiemo ba Iehu, Hanani bi
le, nō ye Baeša hewo ake: K. 7.

2. Ake nō kē ni *miwó ono ke-dše
mlu mli, ni miwoñ lumo ye mimāñ Israel
no, šie kēle onyie Ierobeam gbe le no,
ni ohā mimāñ Israel fe eša, ni ameke
amehe ešai le wo mimli la hewo le: * 14, 7

3. na, mibabē Baeša ke ewe le mafie,
ni mibafe owe le, tamō boni mife *Iero-
beam, Nebat bi le, we le. * 15, 29.

4. Kē Baeša moko gbo ye mañ le,
gbēi aaye le, ni kē emoko gbo ye nāno
le, nwei lofōdši aaye le. 14, 11.

5. Agbene Baeša he sādši ni efe ke
noni efe ke ekā ni efe le, ani aṁmāko
ye Israel mantšemei le ayinosādši awolo
le mli?

6. Keke ni Baeša ke etšemei le ya-
wo, ni afule ye Tirza. Ni ebi Ela baye
mantše ye ese.

7. Asañ Iehowa wiemo le tšō gbalō
*Iehu, Hanani bi le, nine no eba Baeša
ke ewe le nō ye efōñ fē ni efe ye Ie-

32. Ni emā afolešālate ehā Baal ye Baal šia le ní emā ye Samaria le. 2Mañ.3,2;10,27.28.

33. Ni Ahab fe akrabatša; ni Ahab te nọ fe efōn ni ekẹ-wo Iehowa, Israel Nyonmọ le, mli la fẹ Israel mantşemei le fẹ ni nyie ehie le.

34. Eyino ni Hiel, Betelnyo le, yasā Ieriko; ekẹ ekromobi Abiram to šiši, ni ekẹ ebi sekpelo Segub etāra enā agbói, tamọ boni Iehowa *tšó Ioşua, Nun bi le, nine nọ wie le. *Ios. 6, 26.

Yitso 17.

Ni Elia, Tişbinyo le, ni dşę Gilead-bii le ateh le, bakę Ahab akę: Gbílabo ní Iehowa, Israel Nyonmọ le, mo hie ní midamọ le, hie ká nę, *kedşi bó lo nyonmọ aane ye afi nę amlí fí, dşa mi miwie! *Iak. 5, 17. Kpoda. 11, 6.

2. Ni Iehowa wiemọ ba ehó akę:

3. Dşę bię nę ni otşó bokāgbe, ni oyatş ohe ye Kerit fā le ní yọ Iordan hie le nā.

4. Ni aaba mli akę oonu fā leñ nu le eko, ši mifā kwākwālabitei ní amęlẹo ye dşęi.

5. Kękę ni ete ni eyafe takę boni Iehowa kęle, ni eyin ete ni eyahí Kerit fā le ní yọ Iordan hie le nā.

6. Ni kwākwālabitei le bahāale abolo kę lő dā lebi kę abolo kę lő dā gbękę, ni enuọ fā leñ nu le eko.

7. Ni gbí kplahn sę le eba mli akę fā le batā, edşakę nyonmọ enęę şikpon le nọ.

8. Ni Iehowa wiemọ ba ehó akę:

9. Te ši ní oya Zarefat ní dşi Zidon-bii anó, ni oyahí dşęi; na, mifā yó okūlafo ko ye dşęi ní elẹo! Luk. 4, 26. 28.

10. Ni eyin ete Zarefat. Ni beni eşę mañ le agbó le nā le, na, yó okūlafo ko ye dşęi ebua lai nmeñmlebi anā; ni etşęle ni ekę: Ofai nę, yaye nu fió owo nō mli obahāmi ní manu!

11. Ni beni eyaā eyaye le, etşę eyise ni ekę: Ofai nę, ní onó abolo atrōma ko ohie odę obahāmi!

12. Şi ekę: *Gbílabo ní Iehowa, o-Nyonmọ le, hie ká nę, mibe kaka ko, akę dşa māmú dękọkọ obó ye gbé mli

kę mū fió ye to mli: ni na, mile lai nmeñmlebi enyoó ko, koni maya mike-yaşā kaka mahā mi kę mibi le, ní woye ní wogboi! *18, 10.

13. Şi Elia kęle akę: Kāşę gbeyei! Ya ní oyafe boni okę le; kęle nō eko ofe kaka fió ko ohāmi tşutşu dā, ni okę-bahāmi; no sę dāni ofe bo kę obi le nō le.

14. Edşakę boni Iehowa, Israel Nyonmọ le, kę nę: Māmú kę gbé le etāñ, ni *mū kę to le hū sę efon āhū kę-yaşi gbí nọ ní Iehowa aahā nyonmọ abanę ye şikpon le nọ! *2 Mañ. 4, 2—4.

15. Ni eyin ete eyafe boni Elia kę le; ni le kę yó le kę ewe le ye gbí kplahn.

16. Māmú kę gbé le etāñ, ni mū kę to le hū sę efoo, takę boni Iehowa tşó Elia nine nọ ewie le.

17. Neke sādşi nę ase le eba mli akę yó le, ní dşi ştanye le, bi le he baye, ni ehela le mli wa āhū po ní emū doññ.

18. Ni yó le kę Elia akę: Mě sane mikeo yó, bo Nyonmọ gbomo? Ani oba minó ní ohā akai mihe eşa le ní agbe mibinū le? Luk. 8, 8.

19. Ni ekęle akę: Hāmi obi le! Ni ehelę ye enọ ni ewóle kę-te nwei-tşūñ heni eyo le, ni ekęle yañmę ledientşę esā nọ.

20. Ni eblọ etşę Iehowa ni ekę: Iehowa, mi-Nyonmọ! Aso yó okūlafo ní mibato ehó nę hū okę-yeq sane fōñ ni ogbeq ebi le nę?

21. Ni ekpā emli ebu gbekę le nọ şii etę, ni eblọ etşę Iehowa ni ekę: Iehowa, mi-Nyonmọ! Mikpao fai, hā gbekę nę susuma akpale aba emli ekon! 2 Mañ. 4, 34. Bof. 20, 10.

22. Ni Iehowa bo Elia gbę toi, ni gbekę le susuma kpale ba emli ekon, ni ehie tşę.

23. Ni Elia wó gbekę le, ni ekęle kpleke ši kę-dşę nwei-tşū leñ kę-ba şia le, ni *ekęle bahā enye; ni Elia kę: Kwe, obi le yi enā wala! *Luk. 7, 15. Heb. 11, 25.

24. Ni yó le kę Elia akę: Kpāko minā mile akę Nyonmọ gbomo dşio, ni akę Iehowa wiemọ ní yó onā le anọkwale ni!

nye tşutşu nyesāa; edşake nye fā; koni nyetşē nyenyoñmo le nyekawoa şişī la.

ke ni amemō tşinanū ni ahā le, ni amesā, ni ametşē Baal lşe lebilebi āhū ke-yaşi fane baal, heremowo no! Şi gbē ko nerelo ko hū be. Ni ametumo foleşālate ni amefe le.

eba mli ake fane mli le, Elia feo ni ekē: Nyebloa ni awaā, yoñmo dşile! ekole bene esusu edşe kpo, alo edom, alo ekole koni ehle atşē!

ameblo ke gbē wā, ni amefloflo klai ke akploi, tamō boni dşī le, ke-yaşi lā bōi hō ye amehē.

eba mli ake, beni efo mli ye le, *amegbagbai ke-yaşi †ni- eşā be; şī gbē ko be, ni nō be, ni toibō hū be.

* 1 Sam. 18, 10. † 4 Mose 28, 4. 5.

ke ni Elia kē mañ mū le fē tşia nyebenkeami! Ni mañ le ūkele. Ni esā Iehowa afoleşā-kūmo le.

Elia kōlo *teī nyoñma ke enyo, moni Iehowa wiemo le ba eñō srael aatşeo'' le, bii le akutşei le nā; * 2 Mose 24, 4. † 1 Mose 82, 29.

ke teī le mā afoleşālate ye Ie- i le mli, ni etşā bu ewo afole- he, ni eda boni eenyē able *seai*

eto lai le gbedşiano, ni eflo tşī- li kukudşī ni eñō-fie laii le anō, kē: Nyeyea nu gbēi obōbōi edşe şā-afole le ke lai le no! Ni ehāa atiaā şī enyo! Ni amehā yo. Ni esā ekē: Nyehāa atiaā Ni amehā etia şī etē.

te ni nu le nyie afoleşālate le lele ke-kpe, ni ewo bu le hū bō.

eba mli ake niyenii-afoleşā be Elia, gbalō le, tşī eba ni ekē: Abraham ke Isak ke Israel Nyo- ene hā ni anā ale ake bo dşī ni yo Israel, ni ake midşī otşū- riemo le nā mifeo nii ne fē ye!

37. Heremomi nō, Iehowa, heremomi nō, koni neke mañ ne anā ale ake bo Iehowa dşī Nyoñmo, ni ake bo noññ ohā ametşui ekpale ke-ba ekoñ!

38. Keke ni Iehowa *la le bayi şī, ni ebaşā şā-afole le ke lai le ke teī le ke sū le, ni nu le ni yo bu le mli le tete elemo.

* 8 Mose 9, 24.

39. Ni mañ mū le fē na, ni amekē amehēian bumō şī, ni amekē: Iehowa le, le dşī Nyoñmo! Iehowa le, le dşī Nyoñmo!

40. Ni Elia kēame ake: *Nyemōmoa Baal gbalōi le; nyekahāa ameteñ moko- meflo midşoa foi! Ni amemōmoame, ni Elia nōame ke-kpleke şī ke-te Kişon fā le nā, ni eyagbeame ye dşei.

* 5 Mose 18, 6. 2 Mañ. 10, 26.

41. Ni Elia kē Ahab ake: Ya ni oya- ye nii ni onu noko; edşake nyoñmonem- mo babaō mīgbē ke-mība!

42. Keke ni Ahab yin ete ni eyaye nii ni enu noko; şī Elia kwō ke-te Karmel yiteñ, ni eyakoto şī ye şikpoñ, ni eñō ehle ehō enakutşei ateñ; lak. 5, 18.

43. ni ekē etşūlo le ake: Agbene kwō ke-ya ni oyakwē nşōngbē! Ni ekwō ke- te eyakwē, ni ekē: Nokonoko be! Ni ekē: Ya şii kpawo ekoñ!

44. Ni eba mli ake noni dşī şī kpawo le ebakē ake: Na, atatu bibiō ko tamō gbomo nine mīte şī ke-midşe nşōñ! Ni ekē: Ya ni oyakē Ahab ake: Sāmo ofili ni okpleke şī, koni nyoñmonemo aka- tşī onā!

45. Ni eba mli ake etşee keke ni ūwei badī tū ke atatui ke kōyo, ni nyoñmo tue babaō; ni Ahab tā fili mli ni eyin ke-te Iezreel.

46. Ni Iehowa nine ba Elia nō, ni emīa, ni ehle foi ke-nyie Ahab hie āhū ke-ba Iezreel tō.

Yitso 19.

Ni Ahab bagba Izebel nibii fē ni Elia efe le ke *boni eke klante gbe ghalōi le fē le.

* 18, 40.

2. Keke ni Izebel tşū bofo ke-te Elia nō ekē: Nyoñmoi le afemi neke ke ne- ke, kē wō bene ying ni mihāko osusu- ma atşō tamō ameteñ moko susuma fī!

i Israel mantše le here nọ ni ekē:
i tamọ boni okē le, minuntšo mañ-
ō dšimi ke nofēno ní miyọ!

i bofoi le kũ amese ke-ba ekon
bakē: Boni Ben-Hadad kē ne:

mitšũ aba onō ake: Oke odfię-
ořika le ke onāmei ke obii le

wo le wó aafe bene yino le mi-
nitšũdři ke-ba onō, ni amebakpa
ke otšũdři le awei le, ni aaba
e nofēno ni sa ohle le amealō
amedē ke-ba!

ke ni Israel mantše le tšé ři-
no onukpai le fē ni ekē: *Nye-
ni nyeana ake sane fōñ gbomo
ne! Edřake etřũ ke-ba minō ye
i ke mibii ke midřiete i ke miři-
o, ni mikāmāāle. *2 Mañ 5, 7.

ke ni onukpai le fē ke mañ mũ
ele ake: Kābo toi ni kākplē hũ!
i ekē Ben-Hadad bofoi le ake:
lea minuntšo mantše ake: Nibii
třũ otřũlo nō ye hewo třũtřũ le,
ři enę le minyēñ mafe! Ni bofoi
amete ni ameyakēle.

i Ben-Hadad sã třũ aba enō aba-
onmọ i afemi neke ke neke, ke-
naria mlu le ře ta ni kemi nyie
i obōbō ři!

i Israel mantše le here nọ ni ekē:
leale ake: Moni mĩa ni eyawu
akafã tamọ moni edřie tawũnii

i eba mli ake, beni Ben-Hadad
třemei le fē nuọ dã ye asesei le
i enu neke wiemo ne, ekē etřũ-
ake: Nyegbãa! Ni ameghá ame-
i le he.

i na, gbalọ ko ba Ahab, Israel
le, nō ni ebakē: Boni Iehowa
Nto ona neke asafo kpekpem-
m ne fē? Na, mibatuname mawo
mene, koni onã ole ake midři
!

i Ahab kē: Namu nine nọ ba-
i ekē: Boni Iehowa kē ne: Aku-
řemei le ablahř le anine nọ ba-
Ni ekē: Namu atře ta le? Ni
o!

15. Keke ni ekane akutřei atřemei le
ablahř le, ni ameyi fe ohai-enyo ke nyo-
nmai-etē ke enyo. Ni amese le ekane
mañ le fē ni dři Israelbii le fē, ni ame-
yi fe akpei-kpawo.

16. Ni amefã sane. ři Ben-Hadad enu
dã eto ye asesei le amli, le ke mantře-
mei nyonmai-etē ke enyo le ni buaāle le.

17. Ni akutřei atřemei le ablahř le
třũtřũ fã. Ni Ben-Hadad třũ, ni aba-
gbale ake: Hř komei dře Samaria miba!

18. Ni ekē: Kē hedřole hewo amebař
dřio, ta hewo amebař dřio, nyemōmqa-
ame hlekāloi!

19. ři beni akutřei atřemei le ablahř
le ke ta le ni nyie amese le dře kpo
ke-dře mã leñ le,

20. ameten mofemo gbe moni eke-kpe;
ni Arambii le dře foi, ni Israel tiu-
ame. Ni Ben-Hadad, Aram mantře le, ke
okponřiatřemei le trã okponři ano ke-
dře foi.

21. Ni Israel mantře le dře kpo, ni
ekpātã okponři ke řili le ahle; ni egbe
Arambii le butũ.

22. Ni *gbalo le ba Israel mantře le
nō ni ebakēle ake: Ya ni oyasã ohe
oto, ni odřēñ he ni okwe noni oofe;
edřake wose ař bene mli le Aram mañ-
tře le bafã abatua. * K. 12.

23. ři Aram mantře le třũdři le kēle
ake: Amenyonmọ le gōdřiañ nyoñmọ
ni, nohewo ni amenine třō wono le; ři
hã wokeame awu ye nã kplenē nọ, ake
*wonine třōñ ameno lo! * K. 25.

24. ři boni ofe ne: Kpa mantřemei
aten mofemo ke-dře egbehe, ni onō asa-
foiatřemei oto amenādřiañ;

25. ni obua ta ko nã ohã ohe tamọ
ota ni hle kpātã le, okponři nakai bo
ke řili hũ nakai bo, ni wokeame awu
ye nã kplenē nọ, ake wonine třōñ ame-
no lo! Ni obo amegbē toi ni efe nakai.

26. Ni eba mli ake, beni ře ař nãkplọ
le, Ben-Hadad bua Arambii le anã, ni
efã ke-ba Afek, koni eke Israel abawu.

27. Ni abua Israelbii le hũ nã, ni ame-
tao niyenii amehle ameden, ni amefã ni
amekeame yakpe. Ni Israelbii le yabo
nsra ye ameneleno tamọ abotia kui bi-

mitšemei agbošinii le hãão!
 15. Esã nọ, ni etšó ehle eto afã,
 niyeli.

Enã Izebel ba enõ ni ebakēle
 ewo ni ofe gblinĩ neke ni oyee

kēle ake: Edsake mike Nabot,
 le, wie ni mikēle ake: Nõ
 le ohãmi ni mahão šika, alo
 mo le, mike weintrom kroko
 šian; ni ekē: Mike miwein-
 ãão!

Eni enã Izebel kēle ake: Aso
 o Israel mantšeyeli le nọ ne?
 oye nii ni oná tšuidšūrõ; ši
 e Nabot, lezreelnyo le, wein-
 ahão!

Eni enmã wodši ye Ahab gbei
 enõ ewolonāsoomonõ le esqo
 enõ wodši le emädše onukpai
 i ni yọ emã len, ni ke Nabot

enmã ye wodši le amlı ake:
 i ahia ñmã, ni nyehãa Nabot
 le ayitšo;

nyehãa hĩl yakagbomei enyo
 aseı, ni ameye odase amešile
 mo Nyonmo ke mantše le! Ni
 e ke-dšea kpo, ni nyeyatšiale
 o! * Hiob 1, 5. 2 Mose 22, 28.

Eni emã len bii ni dši onu-
 abladei ni yọ emã len le fe
 el ñmãame le, boni aumã ye
 eke-mädšeamē le amlı le:

esie ake ahĩ ñmã, ni amehã
 a mei le ayitšo.

ĩl yakagbomei enyo ba ni ame-
 sei, ni hĩl yakagbomei le ye
 ši le Nabot le ye mañ le hie
 abot lomọ Nyonmo ke mantše
 e ni amekplale ke-dše mã len,
 fiale tei ni egbo.

metšũ ayakē Izebel ake: Atfia
 ni egbo.

ba mli ake, beni Izebel nu ake
 ot tei ni egbo le, Izebel kē
 : Te ši ni oyañõ Nabot, lez-
 e, weintrom le ni ekplēē ake
 ni ohe ke šika le; edsake Na-
 ãã donñ, ši egbo!

16. Ni beni Ahab nu ake Nabot egbo
 le, Ahab te ši, koni ekpleke ši ke-ya
 Nabot, lezreelnyo le, weintrom le mli
 ni eyañõ.

17. Kēke ni lehowa wiemo ba Elia,
 Tišbinyo le, nõ ake:

18. Te ši ni okpleke ši oke Ahab,
 Israel mantše le ni yọ Samaria le, aya-
 kpe; na, eye Nabot weintrom le mli
 heni ekpleke ši ke-te ni eyañõ le.

19. Ni okēle ake: Boni lehowa kē ne:
 Eil ogbe ni osã õñõ ni oke-fe onõ, be?
 Ni asañ kēmole ake: Boni lehowa kē
 ne: Hégbe ni gbēl lemọ Nabot lá ye le,
 *dšei noññ gbēl aalemọ bo hũ olá ye! * 22, 28.

20. Ni Ahab kē Elia ake: Mõ obamõ-
 mi ne, mihenyelo? Ši ehere nọ ake: Mi-
 mđo; edsake ohõ ohe ohã efõñfemo ye
 lehowa hie!

21. Na, mahã efõñ aba onọ, ni mabẽo
 mafie, ni maplenē *Ahab mei le aten
 nũ-fẽ-nũ ke moni anã eyi ke moni ašile
 ye Israel;
 * 2 Mañ 9, 7. 8.

22. ni mafe owe le tamọ Ierobeam,
 Nebat bi le, we le ke Baeša, Ahia bi
 le, we le, ye mimlila ni owo ke eša ni
 ohã Israel fe le hewo! 15, 29; 16, 11. 12.

23. Ni Izebel hũ lehowa kē ye ehe
 ake: *Gbēi aaye Izebel ye lezreel gbo-
 gbo le he.
 * 2 Mañ 9, 33—36.

24. Kē Ahab moko *gbo ye mañ le,
 gbēi aaye le, ni kē emoko gbo ye ñaño
 le, ñwei lofõdši aaye le!
 * 14, 11.

25. Ši mokomoko be ni hõ ehe ehã
 efõñfemo ye lehowa hie tamọ Ahab, edsã-
 ke enã Izebel tšire eyi se.

26. Ni efe nihĩnii po ni ehĩ ke wodši
 ase ni enyie, tamọ boni Amorbii ni leho-
 wa fie ye Israelbii le ahie le fe le pepēpe.

27. Ši eba mli ake, beni Ahab nu ne-
 ke wiemoi ne, egbla etadei ni obu kpe-
 kpe, ni ehĩ ñmã, ni eke kpekpe le wọ, ni
 kē enyie le, enyieo kpōkpō.

28. Ni lehowa wiemo ba Elia, Tišbi-
 nyo le, nõ ake:

29. Ani ona boni Ahab baã ehe ši ye
 mihie ne? Nohewo le ake-ni ebaã ehe
 ši ye mihie hewo le, mihãñ efõñ le aaba
 ye eyino ne; ši *ebi le yino moñ mahã
 efõñ le aba ewe le nọ ye. * 2 Mañ 9, 22 26.

Si Mikaia kē: Na, bodientşę oba-
nakai gbī le nọ, beni oodşę pia
e-ya pia mli nī oyatē ohe le!

Kęke ni Israel mantşę le kē:
Mikaia ni okele akū sę ayahā
, mǎ leñ onukpa le, ke Ioaş, mañ-
i le.

ni oyakę ake: Boni mantşę le kę
iyenōa mone nyewoa tşūñ, ni nye-
nanehūlū abolo kę amanehūlū nu
ke-yaşı beyino nī mate mayaye oma-
ni maba.

Ni Mikaia kē: Kędşi ote oyaye
ye oba fī, bęle dşee Iehowa tşó
wie le! Ni esā ekę: Nyeboa toi,
adşi le fę!

Kęke ni Israel mantşę le ke Ieho-
Iuda mantşę le, fǎ ke-te Ramot-
d.

Ni Israel mantşę le kę Iehoşafat
Mibatşake mihe ni maya ta le nǎ;
le wo otadei le. Ni Israel mañ-
tşake che ni ete ta le nǎ.

Şi Aram mantşę le ewo efīlii le
safoiatşemei nyoñmai-etę ke enyo
itǎ ake: Nyeke mo bibiō alo mo
ko akawua, ake dşā Israel mañ-
keke!

Ni eba mli ake, beni filii le anọ
atşemei le na Iehoşafat le, amękę:
, Israel mantşę le pi ne! ni ame-
ke-ba ni amękele abawu; ni Ieho-
bo.

Ni eba mli ake, beni filii le anọ
atşemei le na ake dşee Israel mañ-
ni le, amękpale ye ese.

Şi nū ko gbla egǎi ni elee be,
şę Israel mantşę le ye şişigbe
le ke nweigbe dama le kpęhe
Ni ekę efīli kudolo le ake: *Tşó
ni okemi adşę ta le nǎ, şī mi-
*2Kron. 25, 23.

Ni ta le mli wa nakai gbī le; ni
mantşę le mli ke-damo şī ye fīli
ę Arambii le ahīe, ni egbo gbeke
ni lá tşere ye pilamo le mli fie
ę mli.

Ni hūlū şinyō mli le aşıę ye nsra
ę ake: Mofęmo aya emañ, ni mo-
aya eşikpoñ nọ!

37. Ni mantşę le gbo ni akele ba Sa-
maria; ni afū mantşę le ye Samaria.

38. Ni ameyafọ fīli le he ye Samaria
kpǎkpo le mli; ni gbęi *balemo elǎ le.
(ni adfamañi le yadşu amehe ye mli,) ye
Iehowa wiemo nī ewie le nǎ.

* 21, 19. 2 Mañ. 2, 25.

39. Agbene Ahab he sǎdşi nī efe ke
nibii fę ni efe ke fuowu-tşū nī emǎ
ke mǎdşi fę nī eto le, ani añmǎko ye
Israel mantşemei ayinosǎdşi awolo le
mli?

40. Kęke ni Ahab ke etşemei le yawọ;
ni ebi Ahazia baye mantşę ye ese. K. 52.

(22, 41—51. Kwe 2 Kron. 20, 31—31, 1.)

41. Ni Iehoşafat, Asa bi le, baye Iuda
no mantşę ye Israel mantşę Ahab yino
afi ni dşi edşę le mli. 15, 24.

42. Iehoşafat eye afi nyoñmai-etę ke
enumo, beni ehabōi mantşeyeli le, ni eye
mantşę afi nyoñmai-enyo ke enumo ye
Ierusalem. Ni enyo gbęi dşi Azuba, Şilhi
biyō le.

43. Ni enyie etşę Asa gbe le fę nọ.
edşee nọ ke-tşóó afǎ, ni efe noni dşā
ye Iehowa hīe.

44. Kęle hei groññi le adşiee; şī mañ
le mǎşǎ afolei ke tşofǎi-ke-ñmai ye hei
groññi le lolo. 15, 14 2 Mañ. 12, 4.

45. Ni Iehoşafat ke Israel mantşę le
hī şī ye hedşole mli.

46. Agbene Iehoşafat he sǎdşi nī efe
le ke ekǎ ni efe ke boni etşó ewuwū
tai le, ani añmǎko ye Iuda mantşemei
le ayinosǎdşi awolo le mli? 2 Kron 17—20

47. Ni mei nī ke amehe ehǎ adfamañbō
ni fe nī aşı ye etşę Asa yino le, efie-
ame ke-dşę şikpoñ le nọ. 15, 12.

48. Ni mantşę ko be Edom, amralo ko
yeo mantşę nǎdşiañ.

49. Ni Iehoşafat fe Tarşiş ledşi, koni
ake-ya *Ofir ayañō şika ke-ba; şī ake-
yaa. edşake ledşi le dfǎra ye Ezion-
Geber. *2, 23.

50. Nakai be le mli le Ahazia, Ahab
bi le. kę Iehoşafat ake: Hǎ ni mitsūdşi
le ke otsūdşi le anyie ledşi amli ke-ya!
Şi Iehoşafat ekplę.

51. Ni Iehoşafat ke etşemei le yawọ.
ni afūle afata etşemei le ahe ye etşę

yi ši, ni ebašāle ke emei nyo-
mo le.

asañ etsū mei nyoñmai-enumo
iatşe ni dşi etē ke emei nyo-
mo ekon. Ni mei nyoñmai-enu-
safoiatşe ni dşi etē le yin ete,
ila ši ye enakutsei anā ye Elia
kpale fai ni ekēle ake: Nyoñmo
mikpao fai, hā misusuma ke ne-
lşi nyoñmai-enumo ne asusumai
va ye ohie!

la dşe ūwei bayi ši, ni ebašā
mei nyoñmai-enumo no asafoi-
le ke amemei nyoñmai-enumo-
le fē; ši agbene hā misusuma
a ye ohie!

ke ni Iehowa bofo le kē Elia
ele akpleke ši ke-ya, kāšele gbe-
ete ši ni ekele kpleke ši ke-te
le nō.

ekēle ake: Boni Iehowa kē ne:
kē *ni otşū bofoi ke-te ni ame-
ye Baal-Zebub, Ekron nyoñmo
tamo ake bēle Nyoñmo ko be
i aayabi edāngbē, hewo le sātşo
i no ne, odşen no oyin ši, ši
obagbo! *K. 3.4.

egbo ye Iehowa wiemo ni Elia
nā; ni *Iehoram baye mantşe
ye Iuda mantşe Iehoram ni dşi
t bi le yino aŋ ni dşi enyo le
ke ebe bi. *3.1.

gbene Ahazia he sādşi ni efe le
ni efe le, ani aŋmāko ye Israel
ei le ayinosādşi awolo le mli?

Yitso 2.

ba mli ake, beni Iehowa bañō
ya ūwei ye lasūogbēle mli le,
Eliša yin ke-dşe Gilgal.

Elia kē Eliša ake: Hī ši ye
ake Iehowa etşūmi Betel. Şi
: Ake nō kē ni Iehowa hīe kā
uma hū hīe kā ne, mişŋo! Ke-
neyin ke-te Betel.

gbaloi abii le ni yo Betel le
ba Eliša nō, ni amebakēle ake:
ake ūmene Iehowa bañō onun-
şe onō ke-ya? Ni ekē: Mi hū
refea diññ keke!

4. Ni Elia kēle ake: Eliša, hī ši ye
biē, edsake Iehowa etşūmi Ieriko. Şi
ekē: Ake nō kē ni Iehowa hīe kā ni
osusuma hū hīe kā ne, mişŋo! Keke
ni ameba Ieriko.

5. Ni gbaloi abii le ni yo Ieriko le
tşi ba Eliša nō amebakēle ake: Ani ole
ake ūmene Iehowa bañō onuntşo le ke-
dşe onō ke-ya? Ni ekē: Mi hū mile;
nyefea diññ keke!

6. Ni Elia kēle ake: Hī ši ye biē,
edsake Iehowa etşūmi Iordan nā. Ni
ekē: Ake nō kē ni Iehowa hīe kā ni
osusuma hū hīe kā ne, mişŋo! Ni ame-
yi enyo le amete.

7. Ni gbaloi abii le aten mei nyo-
ñmai-enumo yin amete ni ameyadamo
ameneleno ye şonñ; ši ameyi enyo le
amedamo Iordan nā.

8. Ni Elia dşie etade le ni ekota, ni
eke-tfa nu le mli, ni emli *gbá ke-te
biē ke biē, ni ameyi enyo le fē ame-
nyie şikpon gbñ no ke-fo mli.

* 2 Mose 14, 21. 22. Ios. 3, 16.

9. Ni eba mli ake, beni amefo mli
amete le, Elia kē Eliša ake: Bimi no-
ni mife mihāo, dāni aŋōmi ke-dşe onō
ke-ya! Ni Eliša kē: Mikpao fai, hā ni
onumo le *mlidşai enyo aba mino!

* 5 Mose 21, 17

10. Ni ekē: Obi noko ni wa; ši kēle
kedşi oonami ni aŋōmi ke-dşe onō ke-
ya le, aaba mli nakai ahāo; ši kē dşee
nakai le, ebañ mli nakai.

11. Ni eba mli ake, beni amenyie ke-yañ
ni amewie lolo le, na, la fili ke la okponoi
ba, ni amebagbla ameyi enyo le amemli;
ni Elia tşō lasūogbēle mli ke-te ūwei.

1 Mose 5, 24.

12. Ni Eliša na, ni ebo ake: *Mitşe,
mitşe! Israel filii le ke ekponoiatşemei
le! Ni enaale doññ. Ni emō ledientşe
etadei le ni egbá mli enyo. *13, 14.

13. Ni ekō *Elia atade le ni dşe ehe
gbē ši le, ni ekū esē ni oyadamō Ior-
dan nā. *K. 8.

14. Ni ekō Elia atade ni dşe ehe gbē
şi le, ni eke-tfa nu le mli, ni ekē: Nē-
gbe Iehowa, Elia Nyoñmo le, yo? Ni
beni eke-tfa nu le mli le, emli gbá ke-
te biē ke biē, ni Eliša tşō mli ke-foñ.

agbene le nyeyanōa saṅkūtfalo ahāami! Ni eba mli ake, beni lo le tfaā saṅkū le, Iehowa nine

ekē: Boni Iehowa kē ne: Nye-ye neke dšō ne mli fē.

šake boni Iehowa kē ne: Nye-o ni asan nyenan nyoṇmonemo; neke dšō ne bayi to ke nu, koni nyelē-koloi ke nyedšatsutēremo fē anu.

ene tete dsee noko ye Iehowa asan ebatu Moabbii le hū ewo

nyeadfa maṅ-fē-maṅ ni atfa gbo-he ke maṅ-fē-maṅ ni yo feo, o tšo kpakpa-fē-tšo kpakpa, ni o nubui fē, ni nyeke tei aafite kpa-fē-abō kpakpa!

eba mli ake lebi niyenii-afoleli le, na, nu dše Edom gbē le ni šikpoṇ le nō yi to ke nu.

beni Moabbii le fē nu ake maṅ-efā ke-miba ni amēkeame abayakpē mei fē ni eše tayā ke ofo mli le ke-ba, ni amēbadamo nō.

beni amete ši lebi māṅkpa, ni e ye nui le anō le, Moabbii le le ni yo amēhie le ake etšu fā

amēkē: Lá ne! mantşemei le ke amēhe ewuwui, ni amētfiatfiā ii; nohewo le agbene, Moabbii, a nii!

beni amēše Israelbii le ansra le israelbii le te ši ni amētfia Moab-iii, ni amēdšo foi ye amēhie; ni šikpoṇ le nō ni amēgbegbē Moab-

* amēdfāra mādši le, ni mofēmo efō abō kpakpa-fē-abō kpakpa amewowōame obōbō, ni amētfi-ii fē, ni amēto tsei kpakpai fē, Hareset gbogboi le pe amēši; kromiafōlqi le yabolele ni amē-i. * K. 19.

beni Moab mantşe le na ake i wa tšō hāle le, enō hīl ohai- ni hle klante efata ehe, koni

amētsere mli ke-ya Edom mantşe le nō; ši amenyēš.

27. Keke ni enō ebinū ni dši ekromobi ni kule le ebaye mantşe ye ese le, ni ekele šā šā-afole ye gbogbo le nō. Ni mlifū kpetenkpale ba Israel nō. Ni amēšile, ni amēkū amēse ke-ba amēšikpoṇ le nō.

Yitso 4.

Ni gbalqi abihī le anāmei le ateh mokome blo tšē Eliša ni ekē: Otšūlo ni dši miwū le egbo, ni bodientşe ole ake otšūlo šeo Iehowa gbeyei; ni agbene nyōmotşe le eba ebamōmq mibihī enyo le eyafe etšūdši.

2. Ni Eliša kēle ake: Meni mife mi-hāo? tšōmomi, meni oyo ye šla le? Ni ekē: Oweyō be nokonoko ye šla le, ake dša * mūtō kometō. * 1 Maṅ. 17, 12.

3. Keke ni ekē: Ya ni oyamālā gbēi ye okū len bii fē anō, gbēi fodši, kāmālā fiō ko keke;

4. ni kē oba šla le, nā šlā owo oke obii le ayi, ni ofose owo nakai gbēi le fē mli, ni owó noni eyi le omā se flehū.

5. Keke ni edše enō ete, ni eyanā šlā ewo eke ebihī le ayi; ni amēholeq gbēi le amēhāale, ni efoseq ewoq mli.

6. Ni eba mli ake, beni gbēi le eyimq le, ekē ebinū le ake: Wó gbē le eko hū obahāmi! Ni ekēle ake: Gbē le eko be dohū! Keke ni mū le se fo.

7. Ni eba ebagba Nyōnmō gbomo le. Ni ekē: Ya ni oyahō mū le, ni oke-wo onyōmō le; ni noni aafe le oke obihī le nyeke kwe nyehe nō.

8. Ni eba mli ake gbi ko le Eliša hafon ke-te * Šunem, ni yō niianye ko ye dšei, ni ehiele ahū ake ebaye nii. Nohewo le šii abo ni ebafoṇ fē le, egba-leq dšei eyayeq nii. * Ioa. 19, 12.

9. Ni ekē ewū ake: Na agbene, miyo ake nū ne ni batšōq wōṇṇ dāuq Nyōnmō ghomo kronkrou ni.

10. Hā ni wōmā gbogbo-tšū fiō ko, ni wōke sātšo ke okplō ke ablogwa ke kanetšo amāmō dšei ahāle, ni aba mli ake kē eba wōṇṇ le, ni ebahī dšei.

11. Ni gbi ko le eba mli ake eba dšei, ni ete tšū len, ni eyawo dšei.

tşere nã mli sakribonteĩ le ewo emama nã obõ, ni eba ebaflõ mli ewo kukwei ni niyenii yõ mli len; edşake amele.

40. Keke ni amefose amehã mei le ni ameye; ni eba mli ake, beni ameyeo nii e, ameblo ake: Nyõnmõ gbomo! Gbõle ve kukwei le mli! Ni amenyẽẽ ameye.

41. Ni ekẽ: Bẽle nyekẽ mãmũ abaã! Ni enõ-wo kukwei le mli, ni ekẽ: Fõ-õmõ ohã mei le ni ameye! Ni noko fõn ko be kukwei le mli donn.

42. Ni nũ ko hũ dşẽ Baal-Şalişa ba, ni ebañã Nyõnmõ gbomo le akoko kpo-kpoku abolo, aboloi akwãboi nyõnmai-nyõ ke ablefõ ye ekotoku len. Ni ekẽ: Nõ-hã mei le ni ameye!

43. Şi etşũlõ le kẽ: Meni, *miñõ ene mimã gbomei oha hie? Ni ekẽ: Nõ-hã mei le ni ameye! Edşake boni Iehowa kẽ ne: Ameaye ahũ ni eko aafe!

* Ioh. 6, 9. Mat. 15, 33.

44. Keke ni enõ-mã amehle, ni ameye. ni eko fe, ye Iehowa wiemõ le nã.

Mat. 16, 9. 10.

Yitşo 5.

Şi Naeman, Aram mantşe le asafoi-atşenukpa le, gbomo agbo dşile ye enuntşõ le hie, ni abunle, edşake le enine nõ Iehowa tşõ ehã Aram ye kũnim; ni asan edşĩ nũ ekãlõ kpanã, şĩ eyekpiti.

2. Şi Arambii le efã ye asafoian asafoian ke-ba, ni amebanõ gbekẽ oblayõ fiõ ko nom ke-dşẽ Israel şikpon le nõ ke-te; ni esũmoõ Naeman nã le.

3. Ni ekẽ ewura le ake: Minã ni minuntşõ yadşe gbalõ ni yõ Samaria le nõ kũle, eetşã ekpiti ne ehãle kwa!

4. Keke ni ete ni eyagba enuntşõ le ake: Boni oblayõ le ni dşẽ Israel şikpon le nõ le kẽ ne.

5. Ni Aram mantşe le kẽ: Ya, şĩ mi-bamãdşe Israel mantşe le wolo. Ni eyin, ni ehie dşietei talentai nyõnma ke şika kukudşĩ akpei-ekpa ke wulamõ atadei nyõnma ke-te.

6. Ni ekẽ wolo le bahã Israel mantşe le, (ni anmã ye mli) ake: Agbenẽ kẽ neke wolo ne şẽ odẽ le, na, mihã mitşũlõ Naeman eba onõ, koni otşã ekpiti le ohãle.

7. Ni eba mli ake, beni Israel mantşe le kane wolo le, egbla etadei ni ekẽ: Ani Nyõnmõ dşimi ni migbeõ mo ni mihãa mo yi nãa wala, hewõ ni mone tşũõ miñõ ake mitşã moko kpiti mihãle ne? Şi *nyedşẽna he ni nyeana ake minã bẽi etaoõ ne.

* 1 Mañ. 20, 7.

8. Ni eba mli ake, beni Elişa, Nyõnmõ gbomo le, nu ake Israel mantşe le egbla etadei le, etşũ ate mantşe le nõ ayakẽle ake: Mẽba ni ogbla otadei le? hã ni eba miñõ keke, koni enã ele ake gbalõ ko ye Israel.

9. Keke ni Naeman ke ekponõ ke efili le ba ni ebadamõ Elişa we le agbõ le nã.

10. Ni Elişa tşũ bofo ko ke-te enõ ekẽ: Ya ni oyadşu ohe şii kpawo ye Iordan mli, ni ohewolo aahĩ ekoñ, ni ohe aatşe!

11. Keke ni Naeman mli fũ, ni eyin ke-miya, ni ekẽ: Na, miyin fẽ le: Eedşe kpo ke-ba miñõ, ni ebadamõ şĩ, ni etşẽ Iehowa, e-Nyõnmõ le, gbei, ni ekẽ enine ahũ dşei, ni etşã kpiti le!

12. Ani Abana ke Farfar, Damasko fã le, ehĩ fẽ Israel nui le fẽ, ke ka nakai le? kũle midşuu ye nomei amli ni mihe tşe? Ni etşõ ehe ni eyin ke mlila.

13. Keke ni etşũdşĩ le tşĩ benkele, ni amewie ametşõle ni amekẽ: Mitşe! no-ko wulu ko ni gbalõ le kẽ ofe kũle, aso ofen? ahũ mon ni ekẽo ake: Yadşu ohe, ni ohe atşe?

14. Keke ni ekpleke şĩ, ni ekẽ ehe yatşõ Iordan mli şii kpawo ye Nyõnmõ gbomo le wiemõ le nã; *ni ehewolo hĩ ekoñ tamõ gbekẽ fiõ hewolo, ni ehe tşe.

* Luk. 4, 27.

15. Ni ekũ esẽ eba Nyõnmõ gbomo le nõ ekoñ, le ke mei ni ekẽ-nyie le fẽ, ni ebadamõ ehie, ni ekẽ: Na, kpako dani minã mile ake Nyõnmõ ko Nyõnmõ ko be şikpon ne nõ fẽ, ake dşã Israel keke; nohewõ le agbenẽ hemõ otşũlõ deñ *nikẽnii ko!

* K. 6.

16. Şi ekẽ: Gbñabõ ni Iehowa, mo hie ni midamõ le, hie kã ne: mihee noko! Ni enyẽ enõ ake ehe kẽ, şĩ ekplẽ.

15. Ni beni Nyommo gbomo le tşulo le hie tşę mră ni ete ři ni edşe kpo le, na, ta ke okpoñoi ke filii ebole mañ le. Ni etşulo le kęle ake: Ao, minuntşo! tę wobafe tēn ko?

16. Ni eherye nọ ake: Kaşe gbeyei; edsake mei ni kęwo yọ le fā fę mei ni keame yọ le. 2 Kron. 32, 7.

17. Ni Eliša sole ni ekę: Iehowa, mīkpao fai, gblemo ehñmeii ni ena nii! Ni Iehowa gble oblanyo le hñmeii, ni ena nii: ni na, goñ le nọ eyi tọ ke la okpoñoi ke filii ke-bole Eliša ke-kpe.

18. Keke ni amekpleke ři ke-ba ehđ; ni Eliša kpa Iehowa fai ni ekę: Mīkpao fai, filamo neke gbomei ne ahñmeii! Ni *eřila amehñmeii ye Eliša wiemo le nă. * 1 Mose 19, 11.

19. Keke ni Eliša kęame ake: Dşee gbe le ne, ni asañ dşee mañ le hñ ne; nyenyiea mise, ni mikenye aya nū ni nyetao le nđ! Ni ekeame te Samaria tđ.

20. Ni eba mli ake, beni ameşe Samaria le, Eliša kę: Iehowa, gblemo gbomei ne ahñmeii, koni amena nii! Ni Iehowa gble amehñmeii, ni amena nii, ni na, Samaria teñ ameyo ne!

21. Ni beni Israel mantşe le naame le, ekę Eliša ake: Mitşe, mitřiaame nii lo?

22. Ni eherye nọ ake: Katřiaame nii; ani mei po ni oke oklante ke ogăi yañđame nom le otřiaa-ame nii lo? *Nđ abolo ke nu omămo amehfe, koni ameyo ni amenu, ni ameya amenuntşo nđ! * Abel 26, 31. 2 Kron. 28, 15.

23. Keke ni efe niyenii babađ ehăame; ni beni ameyo nii ni amenu le, edsieame gbe, ni ameyiñ amete amenuntşo nđ. Ke-dşe no se le Aram odşoyeli tai le baa Israel řikpoñ le nọ doññ.

24. Ni ene se le eba mli ake Ben-Hadad, Aram mantşe le, bua eta le fę nă ke-kpe, ni amefă ke-ba, ni amębabo nsra amęwo Samaria he.

25. Ni hōmo kpetenkple ba Samaria. ři na, amębo nsra amęwo ehe řhñ ke-yaři beyiñ ni ahđ tedři yitşo ahe dřiętei kukudři nyomai-kpănyo, ni okpo řei kab mlidři edşe mli ekome hñ he řřiętei kukudři enumo.

26. Ni beni Israel mantşe le hoo ye gbogbo le nọ le, yō ko blọ tşęle ekę: Ye obuami, minuntşo mantşe!

27. Ni ekę: Keđři Iehowa yee buaao le, nęgbe maye mabuaao ke-dşe? ke-dşe aboto ři, lo ke-dşe weinbu mli?

28. Ni mantşe le bile ake: Meni feo? Ni eherye nọ ake: Neke yō ne kęmi ake: Nđ obinū le ohă ni woyele ñmene, koni wó ni woye mi hñ mibinū le!

29. Keke ni wohō mibi le, ni woyele; ni dşetşereno le mikęle ake: Nđ obi le ohă ni woyele! ři le le ehđ ebi le etę. 5 Mose 28, 58.

30. Ni eba mli ake, beni mantşe le nu yō le wiemo le, egbla etadei le; ni beni ehoo ye gbogbo nọ le, mañ le yakwe le, na, ewo kpekpe ye ehewolo nọ ye etadei le ařiři.

31. Keke ni ekę: Keđři Eliša, řafat bi le, yitşo aamă eno ñmene gbi ne ři. Nyommo afemi neke ke neke!

32. ři Eliša tá eřla le, ni onukpai le kele tră ři. Ni mantşe le tşu nū ko ketşđ ehie. ři dăni bofo le aaşe Eliša nđ le, ekę onukpai le ake: Nto nyemina ake neke awuyelo bi ne etşu ake abafo miyi? Nyekwea, keđři bofo le ba le. nyenăa řiñă le ni nyeke řiñă le atřiręale! Ani dşee enuntşo naneři gbęo ke-bař ye ese ne?

33. Ni beni ekeame wieo lolo le, na, bofo le başe ehđ. Ni ekę: Na, neke eřđu ne *dşe Iehowa nđ! meni mimęo Iehowa miheo doññ? * Amos 3, 6.

Yitşo 7.

Keke ni Eliša kę: Nyeboa Iehowa wiemo toi! *Boni Iehowa kę ne: Wó aafe be ne yino pe le ñmă mămu sea kome bahe řekel kome, ni able sea enyo hñ bahe řekel kome ye Samaria agbó nă. * K. 16.

2. Keke ni asafoiatşe le ni mantşe le *kpasaă enine le here Nyommo gbomo le nọ ni ekę: Na, keđři Iehowa aafe samfedři ye ñwei po le, ašo wiemo ne aaba mli lo? Ni ekę: Na, bodientşe ona ke ohñmeii, ři oyeñ eko! * K. 17. 5, 18.

8. ři hñ kpitiyelęi edşe *ye agbó le nă; ni amekęke ameha ake: Męhe-

. Ni yō le ete ši ni efe boni Nyo-
gbomo le kēle le, ni eke ewe le
amete, ni ameyato gbọ ye Filisti-
ašikpoñ le nọ afi kpawo.

. Ni eba mli ake afi kpawo le nā-
mli le, yō le kù ese ke-dşe Filisti-
ašikpoñ le nọ ke-ba; ni edşe kpo
ni eyafó ewo mantşe le nidšian ye
ke ešikpoñ hewo.

. Ši mantşe le ke Gehazi, Nyonmo
no le tšūlo le, mīwie ni ekēle ake:
mi nibii wudši fě ni Eliša efe le.

. Ni eba mli ake, beni egbañ man-
le boni etšó etšie gbonyo hie le,
yō le ni etšie ebi le hie le bafó
mantşe le nidšian ye ešia ke eš-
hewo. Ni Gehazi kē: Minuntšo
tşe! yō le ne, ni ebi le ní Eliša
ehle le hū ne.

. Ni beni mantşe le bi yō le, egba-
Keke ni mantşe le fā piafonyo ko
ni ekē: Daimo nibii fě ní dši enō
hāle, ke šikpoñ le nibānii fě ke-dşe
nọ ni ešl šikpoñ le ke-baši bene.

. Ni Eliša ba Damasko; ni Ben-Ha-
Aram mantşe le, he miye; ni aya-
e ake: Nyonmo gbomo le eba bie ne.

. Ni mantşe le kē Hazael ake: Nō
nii ohle odě, ni oya oke Nyonmo
no le ayakpe. ni oyabi Iehowa nii
nō ake: Ani hela ní miyeo ne mi-
awami lo?

. Ni Hazael yin ete ni ekele yakpe,
nō nikēnii ní dši Damasko nibii
pai le fě eko ehle edě, yomai nyo-
edşe yitěremo, ni eba ebadamo ehle
kē: Obi Ben-Hadad, Aram mantşe
šūmi onō ekē: Ani hela ní miyeo
nihe aawami lo?

. Ni Eliša kēle ake: Ya ni oyakēle
Ohe bawao! tşe Iehowa edšie etšō-
ke ebagbo kē.

. Keke ni edo ehinmei eto eno gā
ke-yaši beyino ní ehle gbo, ni Nyo-
gbomo le *fó. * Luk. 19, 41.

. Ni Hazael kē: Mēhewo minuntšo

. Ni ehre nọ ake: Edšake mile
ní *obafe Israelbii le: amemādši
wa le obamāmo nā la, ni amēbla-
e okē klante bagbeamę, ni amēbii

fufobii le oonōame ofšia ši, ni ameyei-
holoi le ooglagbla amemli! * 10. 82

13. Ni Hazael kē: Otšūlo, *gbé ne.
namo dšile ni eetšū neke noko wulu?
Ni Eliša kē: Iehowa edšie etšōmi take
bo obaye Aram nọ mantşe.

* 1 Sam. 24, 15. † 1 Mañ. 19, 15

14. Ni eyin ke-dşe Eliša nō ete, ni
eba enuntšo le nō; ni no bile ake: Meni
Eliša kēo? Ni ehre nọ ake: Ekēmi ake:
Ohe bawao!

15. Ši dšetšereno le eba mli ake eko
sāno bō ni enō-tšo nu mli, ni enō-ha ehle,
ni egbo. Ni Hazael ye mantşe ye ese.

(8, 16—22. Kwe 2 Kron. 21, 1. 5—10.)

16. Ni Ioram, Ahab bi le, ní dši Israel
mantşe le, yino afi ní dši enumo le nọ,
beni Iehošafat yeo mantşe ye Iuda le,
Iehošafat, Iuda mantşe le, bi Iehoram
babōi mantšeyeli. 1 Mañ. 22, 51.

17. Eye afi nyonmai-etě ke enyo, beni
ebaye mantşe le, ni eye mantşe afi kpā-
nyo ye Ierusalem.

18. Ni enyie Israel mantšemei le agbe
le nọ, tamọ boni Ahab we le fe le;
edšake *Ahab hiyō dši enā; ni efe efōñ
ye Iehowa hie. * K. 22.

19. Ši kēle Iehowa sumo ake ekpātā
Iuda hie, ye etšūlo David hewo, take
boni *ewole ši ake eehā le ke ebii le
kane dāne le. * 2 Sam. 7, 11—16. 1 Mañ. 11, 28.

20. Eyino le Edom tše Iuda hie atūa, ni
amedientşe amewo mantşe amehā amehle.

21. Keke ni Iehoram fon ke-te Zair,
eke ofšii le fě; ni ete ši nyōñ, ni eya-
tšia Edombii ní ebolele ke-kpe le ke l'i-
lii le anọ asafoiatšemei le anii, ni [Iuda]
mañ le dšo foi ke-te amēbūi amli.

22. Ni Edom tše Iuda hie atūa ke-
baši umene. No be le mli nonñ Libna
hū tše atūa.

23. Ši Iehoram he sādši ní efe le ke
nibii fě ní efe le, ani aumako ye Iuda
mantšemei le ayinošādši awolo le mli?

24. Ni Iehoram ke etšemei le yawo, ni
afūle ye etšemei amasei ye David mā len;
ni ebi Ahasia baye mantşe ye ese.

(8, 26—29. Kwe 2 Kron. 22, 1—6.)

25. Ioram, Ahab bi, ní dši Israel man-
tşe le yino afi ní dši nyonma ke enyo

atšere nã mli sakribonteĩ lę ewo emama
nã obõ, ni eba ebaflõ mli ewo kukwei
ni niyenii yõ mli len; edšake ameele.

40. Keke ni amefose amehã mei lę ni
ameye; ni eba mli ake, beni ameyeo nii
ę, ameblo ake: Nyõmõ gbomo! Gbële
re kukwei lę mli! Ni amenyẽẽ ameye.

41. Ni ekę: Bęle nyeke mãmnu abaã!
Ni enõ-wo kukwei lę mli, ni ekę: Fo-
mõ ohã mei lę ni ameye! Ni noko fõn
ko bę kukwei lę mli donn.

42. Ni nũ ko hũ dšę Baal-Šališa ba,
ni ebahã Nyõmõ gbomo lę akoko kpo-
kplokũ abolo, aboloi akwãbõĩ nyõmai-
nyõ ke ablefõ ye ekotoku len. Ni ekę:
Nõ-hã mei lę ni ameye!

43. Ši etšũlõ lę kę: Meni, *miñõ enę
nimã gbomei oha hle? Ni ekę: Nõ-hã
mei lę ni ameye! Edšake boni Iehowa
kę ne: Ameaye ahũ ni eko aafe!

* Ioh. 6, 9. Mat. 15, 33.

44. Keke ni enõ-mã amehle, ni ame-
ye. ni eko fe, ye Iehowa wiemõ lę nã.
Mat. 16, 9. 10.

Yitso 5.

Ši Naeman, Aram mantšę lę asafoi-
atšenukpa lę, gbomo agbo dšile ye enun-
tšõ lę hle, ni abuołę, edšake lę enine
nõ Iehowa tšõ ehã Aram ye kũnim; ni
aah edši nũ ekãłõ kpanã, ši ęye kpiti.

2. Ši Arambii lę efã ye asafoian asa-
foian ke-ba, ni amebanõ gbekę oblayõ
fiõ ko nom ke-dšę Israel šikpon lę nõ
ke-te; ni esũmoõ Naeman nã lę.

3. Ni ekę ewura lę ake: Minã ni mi-
nuntšõ yadšę gbalõ ni yõ Samaria lę nõ
kũłę, eetšã ekpiti ne ehãłę kwa!

4. Keke ni ete ni eyagba enuntšõ lę
ake: Boni oblayõ lę ni dšę Israel šikpon
lę nõ lę kę ne.

5. Ni Aram mantšę lę kę: Ya, ši mi-
bamãdšę Israel mantšę lę wolo. Ni eyin,
ni ehle dšietei talentai nyõma ke šika
kukudši akpei-ekpa ke wulamõ atadei
nyõma ke-te.

6. Ni ekę wolo lę bahã Israel man-
tšę lę, (ni anmã ye mli) ake: Agbene
kę neke wolo ne šę odę lę, na, mihã mi-
tšũłõ Naeman eba onõ, koni otšã ekpiti
lę ohãłę.

7. Ni eba mli ake, beni Israel man-
tšę lę kane wolo lę, egbla etadei ni ekę:
Ani Nyõmõ dšimi ni migbeõ mo ni
mihãa mo yi nãa wala, hewõ ni mone
tšũłõ miñõ ake mitšã moko kpiti mihãłę
ne? Ši *nyedšęna he ni nyeana ake mi-
nã bęi etaoõ ne.
* 1 Mañ. 20, 7.

8. Ni eba mli ake, beni Eliša, Nyõ-
mõ gbomo lę, nu ake Israel mantšę lę
egbla etadei lę, etšũ ate mantšę lę nõ
ayakęłę ake: Męba ni ogbla otadei lę?
hã ni eba miñõ keke, koni enã ele ake
gbalõ ko ye Israel.

9. Keke ni Naeman ke ekponõĩ ke
eflii lę ba ni ebadamõ Eliša we lę agbõ
lę nã.

10. Ni Eliša tšũ bofo ko ke-te enõ
ekę: Ya ni oyadšũ ohe šiĩ kpawo ye
Iordan mli, ni ohewolo aahĩ ekoñ, ni
ohe aatšę!

11. Keke ni Naeman mli fũ, ni eyin
ke-miya, ni ekę: Na, miyin fę lę: Eedšę
kpo ke-ba miñõ, ni ebadamõ ši, ni etšę
Iehowa, e-Nyõmõ lę, gbei, ni ekę enine
ahũ dšęi, ni etšã kpiti lę!

12. Ani Abana ke Farfar, Damasko
fãĩ lę, ehĩ fę Israel nui lę fę, ke ka
nakai lę? kũłę midšũn ye nomei amlĩ
ni mihe tšę? Ni etšõ ehe ni eyin ke
mlila.

13. Keke ni etšũdši lę tši benkełę, ni
amewie ametšõłę ni amekę: Mitšę! no-
ko wulu ko ni gbalõ lę kę ofe kũłę,
aso ofen? ahũ moñ ni ekęo ake: Yadšũ
ohe, ni ohe atšę?

14. Keke ni ekpleke ši, ni ekę ehe
yatšõ Iordan mli šiĩ kpawo ye Nyõmõ
gbomo lę wiemõ lę nã; *ni ehewolo hĩ
ekoñ tamõ gbekę fiõ hewolo, ni ehe tšę.
* Luk. 4, 27.

15. Ni ekũ esę eba Nyõmõ gbomo lę
nõ ekoñ, lę ke mei ni eke-nyie lę fę,
ni ebadamõ ehle, ni ekę: Na, kpako
dãni minã mile ake Nyõmõ ko Nyõmõ
ko bę šikpon ne nõ fę, ake dšã Israel
keke; nohewõ lę agbene hemõ otšũłõ
deñ *nikėnii ko!
* K. 8.

16. Ši ekę: Gbĩlabõ ni Iehowa, mo hle
ni midamõ lę, hle kã ne: mihee noko!
Ni enyẽ enõ ake ehe kę, ši ekplęẽ.

Ni beni Nyommo gbomo le tsulo
tse mra ni ete si ni edse kpo le,
a ke okponoi ke filii ebole man le.
sulo le kele ake: Ao, minuntso!
bafefe ten ko?

Ni ehere no ake: Kase gbeyei;
e mei ni kwo yo le fa fe mei ni
e yo le. 2 Kron. 32, 7.

Ni Eliša sole ni ekē: Iehowa, mi-
fai, gblemo ehimeii ni ena nii!
Iehowa gble oblanyo le himeii, ni
nii: ni na, gon le no eyi to ke la
oi ke filii ke-bole Eliša ke-kpe.

Keke ni amekpleke si ke-ba eno;
iša kpa Iehowa fai ni ekē: Mikpao
ilamo neke gbomei ne ahimeii! Ni
amehimeii ye Eliša wiemo le nā.
* 1 Mose 19, 11.

Keke ni Eliša kame ake: Dsee
e ne, ni asan dsee man le hu ne;
viea mise, ni mikenye aya nu ni
oo le no! Ni ekame te Samaria to.

Ni eba mli ake, beni amese Sa-
le, Eliša ke: Iehowa, gblemo gbo-
ne ahimeii, koni amena nii! Ni
va gble amehimeii, ni amena nii,
Samaria ten ameyo ne!

Ni beni Israel mantse le naame le,
Eliša ake: Mitse, mitfiaame nii lo?

Ni ehere no ake: Katsiaame nii;
nei po ni oke oklante ke ogai ya-
e nom le ofiaa-ame nii lo? *No
ke nu omamo amehie, koni ame-
amenu, ni ameya amenuntso no!
* Abel 26, 31. 2 Kron. 28, 15.

Keke ni efe niyenii baba ehame;
ni ameye nii ni amenu le, edsieame
ni ameyin amete amenuntso no. Ke-
to se le Aram odsoyeli tai le baa
sikpon le no don.

Ni ene se le eba mli ake Ben-
d. Aram mantse le, bua eta le fe
kpe, ni amefa ke-ba, ni amebabo
amewo Samaria he.

Ni hommo kpetenkple ba Samaria.
amabo nsra amewo ehe ahū ke-
beyino ni abo tedsi yitso ahe dfe-
ukudsi nyonmai-kpanyo, ni okpo
ab mlidai edse mli ekome hu he
kukudsi enumo.

26. Ni beni Israel mantse le hoo ye
gbogbo le no le, yo ko blo tsele ekē:
Ye obuami, minuntso mantse!

27. Ni ekē: Kedsi Iehowa yee buaao
le, negbe maye mabua ke-dse? ke-dse
abono si, lo ke-dse weinbu mli?

28. Ni mantse le bile ake: Meni feo?
Ni ehere no ake: Neke yo ne kemi ake:
No obinu le oha ni woyele hmene, ko-
ni wo ni woye mi hu mibinu le!

29. Keke ni woho mibi le, ni woyele:
ni dsetsereno le mikela ake: No obi le
oha ni woyele! si le le eno ebi le ete.
5 Mose 28, 53

30. Ni eba mli ake, beni mantse le nu
yo le wiemo le, egbla etadei le; ni be-
ni ehoo ye gbogbo no le, man le yakwe
le, na, ewo kpekpe ye ehewolo no ye
etadei le asisi.

31. Keke ni ekē: Kedsi Eliša, Safat
bi le, yitso aama eno hmene gbi ne fi.
Nyommo afemi neke ke neke!

32. Si Eliša ta esia le, ni onukpai le
kele tra si. Ni mantse le tsu nu ko ke-
tso ehie. Si dani bofo le aase Eliša no
le, ekē onukpai le ake: Nto nyemina
ake neke awuyelo bi ne etsu ake abafu
miyi? Nyekwea, kedsi bofo le ba le,
nyenaa sina le ni nyekwe sina le atsi-
reale! Ani dsee enuntso nanesi gbo ke-
baa ye ese ne?

33. Ni beni ekame wieo lolo le, na.
bofo le bafe eno. Ni ekē: Na, neke efon
ne *dse Iehowa no! meni mimoo Ieho-
wa miheo don?

* Amos 8, 6.

Yitso 7.

Keke ni Eliša ke: Nyebwa Iehowa
wiemo toi! *Boni Iehowa ke ne: Wo
aafe be ne yino pe le nma mamu sea
kome bahe šekel kome, ni able seai enyo
hu bahe šekel kome ye Samaria agbo na.
* K. 16.

2. Keke ni asafoiatse le ni mantse le
*kpasa enine le here Nyommo gbomo
le no ni ekē: Na, kedsi Iehowa aafe
samfedsi ye nwei po le, aso wiemo ne
aaba mli lo? Ni ekē: Na, bodientse oona
ke ohimeii, si oyen eko! *K. 17. 5, 18.

3. Si hu kpitiyeloi edse *ye agbo
le na; ni amekake ameho ake: Mehe-

Ni yō le ete ši ni efe boni Nyo-
gbomo le kēle le, ni eke ewe le
amete, ni ameyato gbọ ye Filisti-
ikpoñ le nọ afi kpawo.

Ni eba mli ake afi kpawo le nā-
li le, yō le kù ese ke-dše Filisti-
ikpoñ le nọ ke-ba; ni edše kpo
eyafó ewo mantše le nidšian ye
ešikpoñ hewo.

Ši mantše le ke Gehazi, Nyommo
le tšulo le, miwie ni ekēle ake:
i nibii wudši fě ni Eliša efe le.
Ni eba mli ake, beni egbaā mañ-
boni etšó etšle gbonyo hie le,
le ni etšle ebi le hie le bafó
mantše le nidšian ye ešla ke eši-
hewo. Ni Gehazi kē: Minuntšo
e! yō le ne, ni ebi le ni Eliša
hie le hū ne.

Ni beni mantše le bi yō le, egba-
eke ni mantše le fā piafonyo ko
ni ekē: Daimo nibii fě ni dši enō
le, ke šikpoñ le nibanii fě ke-dše
ni ešl šikpoñ le ke-baši bene.

Ni Eliša ba Damasko; ni Ben-Ha-
aram mantše le, he miye; ni aya-
ake: Nyommo gbomo le eba bie ne.
Ni mantše le kē Hazael ake: Nō
i ohle odē, ni oya oke Nyommo
le ayakpe, ni oyabi Iehowa nii
ake: Ani hela ni miyeo ne mi-
vami lo?

Ni Hazael yin ete ni ekele yakpe,
ni nikenii ni dši Damasko nibii
ai le fě eko ehle edē, yomai nyo-
dfe yitēremo, ni eba ebadamo ehle
le: Obi Ben-Hadad, Aram mantše
mi onō ekē: Ani hela ni miyeo
ne aawami lo?

Ni Eliša kēle ake: Ya ni oyakēle
Ohe bawao! tše Iehowa edšie etšō-
e ebagbo kē.

Keke ni edo ehinmei eto eno gā
yaši beyino ni ehle gbo, ni Nyo-
bomo le *fó. *Luk 19, 41.

Ni Hazael kē: Mēhewo minuntšo
Ni ehere nọ ake: Edšake mile
ni *obafe Israelbii le: amemādši
wa le obamāmo nā la, ni amēbla-
oke klante bagbeamē, ni amēbii

fufobii le oonōame ofšia ši, ni ameyei-
holoi le oogblagbla amemli! *10. 32

13. Ni Hazael kē: Otšulo, *gbé ne.
namo dšile ni eetšū neke noko wulu?
Ni Eliša kē: Iehowa edšie etšōmi take
bo obaye Aram nọ mantše.

*1 Sam. 24, 15. †1 Mañ. 19, 15.

14. Ni eyin ke-dše Eliša nō ete, ni
eba enuntšo le nō; ni no bile ake: Meni
Eliša kēo? Ni ehere nọ ake: Ekēmi ake:
Ohe bawao!

15. Ši dšetšerenō le eba mli ake eko
sāno bō ni enō-tšo nu mli, ni enō-ha ehle,
ni egbo. Ni Hazael ye mantše ye ese.

(8, 16—22. Kwe 2 Kron. 21, 1. 5—10.)

16. Ni Ioram, Ahab bi le, ni dši Israel
mantše le, yino afi ni dši enumo le nọ,
beni Iehošafat yeo mantše ye Iuda le,
Iehošafat, Iuda mantše le, bi Iehoram
babōi mantšeyeli.

1 Mañ. 22, 51.

17. Eye afi nyonmai-etē ke enyo, beni
ebaye mantše le, ni eye mantše afi kpā-
nyo ye Ierusalem.

18. Ni enyie Israel mantšemei le agbe
le nọ, tamō boni Ahab we le fe le;
edšake *Ahab hiyō dši enā; ni efe efōñ
ye Iehowa hie.

*K. 22.

19. Ši kēle Iehowa sumo ake ekpātā
Iuda hie, ye etšulo David hewo, take
boni *ewole ši ake eehā le ke ebii le
kane dāne le. *2 Sam. 7, 11—16. 1 Mañ. 11, 36.

20. Eyino le Edom tše Iuda hie atūa, ni
amedientše amewo mantše amehā amehē.

21. Keke ni Iehoram foñ ke-te Zair,
eke ofšlii le fě; ni ete ši nyōñ, ni oya-
tšia Edombii ni ebolele ke-kpe le ke fi-
lii le anọ asafoiatšemei le anii, ni [Iuda]
mañ le dšo foi ke-te amēbūi amlī.

22. Ni Edom tše Iuda hie atūa ke-
baši umene. No be le mli noññ Libna
hū tše atūa.

23. Ši Iehoram he sādši ni efe le ke
nibii fě ni efe le, ani anmāko ye Iuda
mantšemei le ayinqsādši awolo le mli?

24. Ni Iehoram ke etšemei le yawo, ni
afule ye etšemei amasei ye David mā leñ;
ni ebi Ahazia baye mantše ye ese.

(8, 26—29. Kwe 2 Kron. 22, 1—6.)

25. Ioram, Ahab bi, ni dši Israel man-
tše le yino afi ni dši nyonma ke enyo

e ni lo? Ni Iehu kē: Ohe sane
 ſi hedšole? ho mise! Ni bulo
 e: Bofu le eyaše amēñ, ſi ekūñ
 doññ!

te ni etšū okpoñnotálo ni dši
 e, ni beni eyaše amēñ le, ekē:
 etše kē ne: Hedšole sane ni lo?
 kē: Ohe sane ko mē dši hedšo-
 ise!

bulu le gba ake: Eyaše amēñ,
 ese ebaa doññ; ni ſili le foiwō
 1, Nimši bi le, ſili foiwō; edša-
 ſili foi gidigidi.

te ni Ioram kē: Nyesāa ſili le!
 efili le. Ni Ioram, Israel mañ-
 e Ahazia, Iuda mantše le, dše
 ěmo tá efili mli, ni ameke Iehu
 ni ameyaninale ye * Nabot, Iez-
 e, ſikpoñ le nọ. * 1 Mañ 21, 1.

eba mli ake, beni Ioram na Iehu
 Hedšole sane ni lo, Iehu? Ni
 ake: Mē hedšole ni, gbñabo
 Izebel adfamañbōi ke enkūnyā-
 ā babaō lolo ne?

te ni Ioram tšó ehe ni edšo foi,
 Ahazia ake: Kūtūmpoo ni, Ahazia!
 ke ni Iehu ko egāi ni enō-tšē
 dđši atēñ, ni gāimlibi le tšó
 ke-dše kpo, ni egbē efili le mli.

ekē esafoiatše Bidekar ake:
 Nabot, Iezreelnyo le, ſikpoñ
 dšake kaimo ake mikeo fē trá-
 ke-nyie etše Ahab se, beni * Ie-
 neke kodšomo ne efō eno le.

* 1 Mañ. 21, 19.

owa kē: Lelen ake nyē le mi-
 lá le ke ebii le alái, ni ma-
 nyōmo ye neke ſikpoñ ne nọ
 howa kē! Nohewo le agbene
 ſikpoñ ne nọ ye Iehowa wie-
 !

*beni Ahazia, Iuda mantše le,
 2, edšo foi ke-tšó trom le mli
 le nọ. Ni Iehu tiule ni ekē:
 yetſiaāle nii ye efili len! Ni
 nii ye Gur ñmeñme le ní yo
 ase le he. Ni edšo foi ke-te
 i eyagbo ye dšei. * 2 Kron. 22, 7—9.

etšūdši le *kele wo ſili mli
 le ba Ierusalem, ni amebafūle

ye efūhe le ye etšemei le amasei ye Da-
 vid mā len. * 14, 20; 28, 30.

29. Ši Ahab bi Ioram yino aſi ni dši
 nyoma ke ekome le nọ Ahazia babōi
 mantšeyeli ye Iuda nọ.

30. Ni Iehu ba Iezreel. Ni beni Izebel
 nu le, ekpa ehñmeñ ase tšofā, ni ehō
 eyi feſeo, ni eyabu samfle nā ěkwe.

31. Ni beni Iehu ba agbó le nā le, no
 kē: *Ani Zimri ni gbe enuntšo le nā
 hedšole lo? * 1 Mañ. 16, 10. 18.

32. Ni ewó ehñe nọ ekwe samfle le nā
 ni ekē: Namo yo migbefāñ, namo? Ni
 piafoi enyo lo etē gbo ameyi nā kpo
 amekwele.

33. Ni ekē: Nyetšiale nyegbēa ſi! Ke-
 ke ni ametšile amegbē ſi, ni elá le eko
 tšēñe ſie gbogbo le he ke okpoñoi le
 ahe, ni amēñā eno.

34. Ni beni ete ſia le ni eyaye nii ni
 enu noko le, ekē: Nyeyā nyeyakwea
 neke yō musumo ne, ni nyefūale; edša-
 ke mantše biyō ni.

35. Ni ameyiñ ametele fū; ſi amēñā
 ehe nokonoko, ake dša eyitšonoho ke
 enādši ke enine kōkoi keke.

36. Nohewo le amekū amese ameba-
 kēle. Ni ekē: Iehowa *wiemo ní etšó
 etšūlo Elia, Tišbinyo le, nọ ewie le ne,
 ekē: Iezreel ſikpoñ le nọ noññ ni gbēi
 baye Izebel lō ye, * K. 10. 1 Mañ. 21, 28

37 ni Izebel gbonyo batšó tamō tu-
 muno noko ye nā le nọ ye Iezreel ſi-
 kpoñ le nọ, ni akēñ ake: Izebel ne!

Yitšo 10.

Ni Ahab ye biññ nyomañ-kpawo ye
 Samaria. Ni Iehu ñmlā wodši, ni etšū
 ake-te Samaria ayahā mā len lumei le
 ke onukpai le ke Ahab biatšoseloi le,
 ekē:

2. Amrō pe ni neke wolo ne aase
 nyeden le, ake-ni nyenuntšo biññ le yo
 nyenō ni ſilii ke okpoñoi ke mañ ni
 atfa gbogbo awo he hū ke tawūñii yo
 nyeden hewo le,

3. nyekwea nyenuntšo biññ le atēñ
 moni hñ ke moni sa fē fē, ni nyenōle
 nyetá etše sei le nọ, ni nyewu nyehere
 nyenuntšo we le!

ba mli ake, beni eša šā-afole le
lehu kē buloi le ke asafoiatše-
e: Nyeyaā ni *nyeyagbeame.
mokokomīdšea kpo! Ni ame-
klante; ni buloi le ke asafoi-
šereame fie, ni ameyiñ amete
e afābañ le mli; *1 Mañ. 18, 40.
ameyadšie Baal we le amāgāi
šāame. * 11, 18.

nekūmo Baal *amāgā le amefie
ā amekūmo Baal we le amefie ši,
e nanewamōhe ke ñmene. * 3, 2.
lehu kpātā Baal hie ke-dše Israel.
le *Ierobeam, Nebat bi le, he
ke-hā Israel fe eša le, lehu
e-dsee nomei ahe, no dši šika
o Betel ke Dan le. *1 Mañ 12, 26-33.
Iehowa kē lehu ake: Ake-ni
āñ ke femo ni ofe nii ni sa
ofe Ahab we le boni yo mi-
fē hewo le, *obii aatrá Israel
e-yaši yino ni dši edse no. * 15, 12.
ēle lehu edii se ni eye Ieho-
l Nyonmo le, mla le no ke
e fē; ekpalee ke-dsee Ierobeam
e ke-hā Israel fe eša le ahe.
ni gbii le amlī Iehowa hā Israel
tšemo; ni *Hazael tšiaame nii
kpokpai le fē no. * 8, 12

še Iordan he ke-yaā hokāgbe
ead šikpon le no fē, Gadbi
bii ke Manasebii le ke-dše
yo Arnon fā le nā le ke Gi-
ašan fē.

lehu he sādši ni efe le ke ni-
efe ke ekā fē ni efe le. ani
e Israel mantšemei le ayino-
lo le mli?

lehu ke etšemei le yawo. ni
Samaria; ni ebi *Iehoahaz ba-
ye ese. * 13, 1.

gbii abo ni lehu ke-ye Israel
ye Samaria le dši afi nyo-
ke kpānyo.

Yitso 11.

Kwe 2 Kron 22, 10—23, 21.

*Ahazia nyc Atalia na ake
zbo le, ete ši ni ekpātā mañ-
le fē ahie. * 8, 26 + 9, 27.

2. Ši Iehošeba, mantše Ioram biyō ni
dši Ahazia nyemiyō le, nō Ioaš, Ahazia
bi le, ni edšule ke-dše mantšebii le ni
abagbe le atē ke efufohālo le fē ni
ekeame yawo sāi atšū leñ. Ni amenōle
ametē Atalia, ni agbeele.

3. Ni ekele yatē ye Iehowa we le
afi ekpa. Ni Atalia ye mañnye ye ši-
kpon le no.

4. Ši afi ni dši kpawo le no le Ie-
hoiada tšū ate ni ayañō Karifoi le ke
buloi le mei ohahai anō asafoiatšemei le
abahāle ye Iehowa we le, ni ekeame kpāñ
ni ehā amekāmo kitāi amētšōle ye Ieho-
wa we le, ni enō mantše bi le etšōame.

5. Ni ewoame kitā ake: Boni nyefe
ne: nyeten mei ni babōi amenitšumo ye
hedšōmogbi le no le amlidšai etē mli
ekome atšōmo mantše we le he buloi.

6. ni mlidšai etē mli ekome ahī Sur
agbó le nā; ni mlidšai etē mli ekome
hū ahī agbó ni yo buloi le ase le nā,
ni nyebu šla le he ni nyefā he.

7. Ši nyeten asafokui enyo, ni dši
mei fē ni kpaā nitšumo ye hedšōmogbi
le no le, amēdši mei ni abu mantše le
he ye Iehowa we le.

8. Ni nyebile mantše le he ke-kpe,
mofēmo ahie etawūnii ye edē; ni mo-
fēmo ni baā klempēi le atē le, agbele.
Ni ke mantše le midše kpo dšio ēha
šla dšio, nyehia ehe.

9. Ni mei ohahai anō asafoiatšemei le
fe boni osofo Iehoiada woame kitā le
pepēpe, ni ameten mofēmo nō ewebii ni
baā nitšumo ye hedšōmogbi le no le, ke
mei ni kpaā nitšumo ye hedšōmogbi le
no le, ni amēba Iehoiada, osofo le, nō.

10. Ni osofo le nō akploi ke *tšēni
ni dši mantše David nii ni yo Iehowa
we le ehā mei ohahai anō asafoiatše-
mei le. * 2 Sam. 8, 7.

11. Ni buloi le atē mofēmo hie eta-
wūnii ye edē, ni amēdamo ši ke-dše so-
lemotšū le ninedšūrō koñ le no ke-yaši
solemotšū le abeku koñ le no ye afole-
šalate le ke solemotšū le hie, ni ame-
bole mantše le he ke-kpe.

12. Ni edšie mantše bi le ke-dše kpo,
ni eke mantše akekere le file, ni *enō

niò-sā Iehowa we le tšukoi le, ke
ni afiteo ye šla le sāmō hewo le.

[13.] Ši šika ni ake-baā Iehowa
anōō no eko afee Iehowa wo le
i kái. lagbēnii, lalakāi, tetremān-
alo šikanii lo dñieteini krokomei;

[14.] Ši anō-hāa mei ni tšuo nii
oni anō-sā Iehowa we le.

[15.] Ni asan mei ni atuō šika le
amedēn ni amēke-hā nitsūloī le,
eame *ebuu he akontā, edsake ame-
anokwa. * 22, 7.

[16.] Ši sō-afōle šika ke eša-afōle
le, ake nomei baa Iehowa we le;
i le anō dši no.

[17.] Nakai be le mli le *Hazael,
mañtše le, fā ke-ba ni eke Gat
ni enōle; ni Hazael nō ehle eka
alem ake ēba dšei hū. * 10, 32.

[18.] Ni Ioāš, Iuda mañtše le, nō
kronkroni fē ni Iehošafat ke Ie-
u ke Ahazia, etšemei ni dši Iuda
šemei le, edsō nō eke le, ke ledien-
nii kronkroni le, ke šika fē ni ana
ehowa we le ke mañtše we le ni-
le, ni etsū ake-yahā Hazael, Aram
še le; keke ni edsē Ierusalem he ete.
* 1 Mañ. 16, 18.

[19.] Agbēnē Ioāš he sādši ni efe
nibii fē ni efe le, ani aṇmāko ye
mañtšemei le ayinosādši awolo le

[20.] Ni *etsūdši le te šī ni amēte
nō apām, ni amēgbe Ioāš ye Milo
e ye gbē ni atšōō nō ke-yaā Sila
b. * 14, 5.

[21.] Ši Iozakar. Šimeat bi le, ke
šabad, Šomer bi le, ni dši etsūdši
iale nii ni egbo; ni amefūle ye etše-
le amasei ye David mā leñ; ni ebi
azia baye mañtše ye ese. * 14, 1.

Yitso 13.

da mañtše Ioāš, Ahazia bi le, yino
i dši nyoñmai-enyo ke etē le nō le,
Iehaz. Iehu bi le, baye Israel nō
še ye Samaria aṇi nyoñma ke kpa-
10, 35.

Ni efe efōñ ye Iehowa hle, ni
Ierobeam. Nebat bi le, he ešai

ni eke-hā Israel fe eša le ase; ekpalee
ke-dšee he. 1 Mañ. 12, 26—33.

3. Ni Iehowa mli wo Israel la, ni
dānē etuame ewoo *Hazael, Aram mañ-
tše le, ke ebi Ben-Hadad deñ. * 10, 32.

4. Ni Iehoahaz kpa Iehowa fai, ni
Iehowa bole toi; edsake ena haomō ni
Aram mañtše le hao Israel le.

5. Ni Iehowa hā Israel *herelo ko,
ni amēdše Aram deñ, ni Israelbii le bahi
amebūi amli tamō sá le. * 14, 27.

6. Kēle amekpalee ke-dšee Ierobeam
he ešai ni eke-hā Israel fe eša le ahe,
ši amenyie mli; ni *Ašera le hū mā
Samaria lolo. * 1 Mañ. 16, 33.

7. Tše efēc mañ le mli eko ehāā Ie-
hoahaz, ake dša okpoñoiatšemei nyoñmai-
enumō ke filii nyoñma ke nanenonyie-
loī akpei-nyoñma; edsake Aram mañtše
le eplenēame ni efeame tamō ṇmāgbēmō
mlu.

8. Ni Iehoahaz he sādši ni efe le ke
nibii fē ni efe ke ekā ni efe le, ani
aṇmāko ye Israel mañtšemei le ayino-
sādši awolo le mli?

9. Ni Iehoahaz ke etšemei le yawo,
ni afūle ye Samaria; ni ebi Ioāš baye
mañtše ye ese.

10. Iuda mañtše Ioāš yino aṇi ni dši
nyoñmai-etē ke kpawo le nō le. Iehoa-
haz bi Ioāš bōi Israel nō mañtšeyeli ye
Samaria, ni eye mañtše aṇi nyoñma ke
ekpa.

11. Ni efe efōñ ye Iehowa hle; ekpa-
lee ke-dšee Ierobeam, Nebat bi le, he
ešai ni eke-hā Israel fe eša le fē amli,
ši enyie mli. K 2.

12. Ši Ioāš he sādši ni efe le ke nii
fē ni efe ke ekā ni efe ye ta ni eke
Amazia, Iuda mañtše le, wu le mli le;
ani aṇmāko ye Israel mañtšemei le ayino-
sādši awolo le mli? 14, 4—16

13. Ni Ioāš ke etšemei le yawo, ni
*Ierobeam batá esēi le nō; ni afū Ioāš
ye Samaria ye Israel mañtšemei le
amasei. * 14, 23.

14. Ši hela ni bagbe Eliša le emōle.
Ni Ioāš, Israel mañtše le, yin ke-te enō
ni eyafō ye ehle, ni ekē: *Mitše, mitše!
Israel filii le ke ekpoñoiatšemei le! * 2, 12

14. Ni elō šika ke dŕiŕtei fē ke nibii fē ni ana ye Iehowa we le ke mantŕŕe we le nitōhei le, ke ta awabai hū, ni eke-kū ese ke-te Samaria.

15. Ši Ioaš he sādŕi ni efe le ke nii ni efe le ke ekā ni efe le ke boni eke Amazia, Iuda mantŕŕe le, wu ehā le, ani aŕmāko ye Israel mantŕŕemei le ayino-sādŕi awolo le mli?

16. Ni Ioaš ke etŕŕemei le yawo, ni afūle ye Samaria ye Israel mantŕŕemei le amasei; ni ebi Ierobeam baye mantŕŕe ye ese. 13, 13.

17. Ni Israel mantŕŕe Ioaš, Iehoahaz bi le, gbēle se le Iuda mantŕŕe Amazia, Ioaš bi le, hī ŕi afi nyonma ke enumo.

18. Ši Amazia he sādŕi ni efe le, ani aŕmāko ye Iuda mantŕŕemei le ayinosādŕi awolo le mli?

19. Ni amete *eyi no apām ye Ierusalem. Ni edŕo foi ke-te Lakiš; ŕi ametŕū atiule ke-te Lakiš, ni ayagbele ye dŕei. * 12, 21.

20. Ni amewōle amefō okpoŕoi anō, ni abafūle ye Ierusalem ye etŕŕemei le amasei ye David mā leŕ. 9, 28.

21. Ni Iuda maŕ mū le fē nō Azaria ni eye afi nyonma ke ekpa le, ni amewōle mantŕŕe ye etŕŕe Amazia se. 15, 1.2.

22. Le etŕa gbogbo ewo *Elat he, ni eke-kū se ehā Iuda ekoŕ, beni mantŕŕe le ke etŕŕemei le eyawo se le. * 16, 6.

23. Iuda mantŕŕe Amazia, Ioaš bi le, yino afi ni dŕi nyonma ke enumo le no le *Ierobeam, Israel mantŕŕe Ioaš bi le. bōi mantŕŕeyeli ye Samaria, ni eye mantŕŕe afi nyonmai-edŕe ke ekome. * K. 16. Hos. 1, 1 Amos 1, 1.

24. Ni efe efōŕ ye Iehowa hīe; ekpalee ke-dŕee Ierobeam. Nebat bi le, he eŕai ni eke-hā Israel fe eŕa le fē he. 1 Maŕ. 12, 26—33.

25. Le ehā Israel hūsūi le ŕe amedeŕ ekoŕ ke-dŕe Hamat klotia ke-yaŕi nā kplenē le no nŕo le nā, tamō boni Iehowa, Israel Nyonmo le, tŕō etŕūlo *Iona, Amitai bi le, gbalō ni dŕe Gat-Hefer le, no ewie le. * Iona 1, 1.

26. Edŕake Iehowa na Israel amane-hūlū le ake emli wa naakpa. ni moni

anā eyi ke moni aŕlle tete be, ni bualo ko be hā Israel. 6 Mose 32, 36.

27. Ši Iehowa ekēko ake eegbe Israel gbei ke-adŕe nwei ŕiŕi, nohewo le etŕō Ierobeam, Ioaš bi le, nine no *ehere ameyiwala. * 13, 5.

28. Agbene Ierobeam he sādŕi ni efe le ke nibii fē ni efe ke ekā ni efe ke boni ewuwū tai ke boni eŕō Damasko ke Hamat ni dŕi Iuda nii le ehā Israel le, ani aŕmāko ye Israel mantŕŕemei le ayinosādŕi awolo le mli?

29. Ni Ierobeam ke etŕŕemei ni dŕi Israel mantŕŕemei le yawo; ni ebi *Zakaria baye mantŕŕe ye ese. * 15, 8.

Yitŕo 15.

(15, 1—7. Kwe 2 Kron. 26, 1 3 -23.)

Israel mantŕŕe Ierobeam yino afi ni dŕi nyonmai-enyo ke kpawo le no le Azaria, Iuda mantŕŕe Amazia bi le, baye mantŕŕe. 14, 21.

2. Eye afi nyonma ke ekpa, beni ebabōi mantŕŕeyeli le, ni eye mantŕŕe afi nyonmai-enumo ke enyo ye Ierusalem; ni enye gbei dŕi Iekolia ni dŕe Ierusalem le.

3 Ni efe noni dŕa ye Iehowa hīe, tamō boni etŕe Amazia fe le pepēpe.

4. Ši adŕiee hei groŕni le; maŕ le mīŕā afolei ke tŕofāi-ke-nmai ye hei groŕni le lolo. 14, 3. 4.

5. Ni Iehowa pī mantŕŕe le, ni eye kpiti ke-yaŕi egbēle gbi, ni *eyahl ŕi ye helatŕŕemei awe; ni Iotam, mantŕŕe le bi le, kweo ŕla le ni ekodŕoo ŕikpoŕ le no bii le. * 3 Mose 13, 46.

6. Agbene Azaria he sādŕi ni efe le ke nibii fē ni efe le, ani aŕmāko ye Iuda mantŕŕemei le ayinosādŕi awolo le mli?

7. Ni Azaria ke etŕŕemei le yawo, ni afūle ye etŕŕemei le amasei ye David mā leŕ; ni ebi *Iotam baye mantŕŕe ye ese. * K. 32.

8. Iuda mantŕŕe Azaria yino afi ni dŕi nyonmai-etē ke kpānyo le no le Zakaria, Ierobeam bi le, baye Israel no mantŕŕe ye Samaria nyōdŕi ekpa. 14, 29.

9. Ni efe efōŕ ye Iehowa hīe. tamō boni etŕŕemei le fe le; *ekpalee ke-dŕee

35. Ši adšiee hei groñni le; mañ le mišā afolei ke tšofāi-ke-ñmai ye hei groñni le lolo. Le etfa Iehowa we le agbó ni kwo le.

36. Ši Iotam he sādši ni efe le ke nii fē ni efe le, ani añmāko ye Iuda mantšemei le ayinosādši awolo le mli?

37. Nakai gbū le amli Iehowa bōi *Rezin, Aram mantšē le, ke Peka, Remalia bi le, tšūmo ke Iuda nō siemo. *16, 5.

38. Ni Iotam ke etšemei le yawo, ni afule ye etšemei le amasei ye etše David mā leñ. Ni ebi Ahaz baye mantšē ye ese.

Yitso 16.

(Kwe 2 Kron. 28.)

Peka, Remalia bi le, yino afi ni dši nyoñma ke kpawo le nō Iuda mantšē Iotam bi *Ahaz baye mantšē le. *16, 38.

2. Ahaz eye afi nyoñmai-enyo, beni ebabōi mantšeyeli le, ni eye mantšē afi nyoñma ke ekpa ye Ierusalem. Ni efē noni dša ye Iehowa, e-Nyoñmo le, hie, tamō boni etše David fe le.

3. Ši enyie Israel mantšemei le agbe le nō; ni *ehā ebinū tete tšō la mli tamō dšēñmādši nī Iehowa fie ye Israel-bii le ahle le anihñii le.

* 21, 6. 8 Mose 18, 21.

4. Ni ešāšā afolei ke tšofāi-ke-ñmai ye hei groñni le ke goñkpoi le anō ke tšō-fē-tšō ni ebu kusū šiši.

5. Nakai be le mli le *Rezin, Aram mantšē le, ke Peka, Remalia bi ni dši Israel mantšē le, fā ni amēke Ierusalem bawu, ni amēbo nsra amewo Ahaz he. šī amenyēēle. *Isa. 7, 1—9.

6. Nakai be leñ nonñ Rezin, Aram mantšē le, sō *Elat ehā Aram, ni efie Iudafoi le ye Elat; ni Arambii ba Elat ni amēbahī dšēi ke ñmēne. *14, 22.

7. Keke ni Ahaz tšū bofoi ke-te *Tiglat-Pileser, Ašur mantšē le nō ake: tšūlo ke obi dšimi; ba ni obaheremi ye Aram mantšē le ke Israel mantšē le deñ, šī amēte šī amewomi! *15, 29.

8. Ni Ahaz *nō dšietēi ke šika ni ana ye Iehowa we le ke mantšē we le nitōhei le, ni etšū ni ake-yake Ašur mantšē le. *1 Mañ. 15, 12.

9. Ni Ašur mantšē le bole toi, ni Ašur mantšē le fā yatua Damasko ni eñōle, ni eñōame nom ke-te Kir, ni egbe Rezin.

10. Keke ni mantšē Ahaz yin ke-te Damasko ni eke Tiglat-Pileser, Ašur mantšē le, yakpe. Ni eyana afolešālate nī yo Damasko le; ni mantšē Ahaz nō afolešālate le su ke ehenō boni atšō afele ahā le fē emādše osofo Uria le.

11. Ni osofo Uria mā afolešālate le: boni mantšē Ahaz ke-mādšele ke-dše Damasko le, nakai pepēpe osofo Uria fe eto be nī mantšē Ahaz aadše Damasko aba le.

12. Ni beni mantšē le dše Damasko eba le, mantšē le bana afolešālate le; ni mantšē le tši beñke afolešālate le, ni ešā afole ye nō.

13. Ni ešā ešā-afolei le ke eniyenii-afolei le ye nō, ni efōse edā-afolei le efie nō, ni eñō ešidā-afolei le alá le eñā afolešālate le nō.

14. Ni akōble afolešālate le ni mā Iehowa hie le, etši ke-dše šla le hiegbe. ye efolešālate le ke Iehowa we le teñ, ke-bamā efolešālate le kōyigbe.

15. Ni mantšē Ahaz wo osofo Uria kitā ake: Afolešālate wulu le nō ošā lebi šā-afole le ke gbēke niyenii-afole le, ke mantšē šā-afole ke eniyenii-afole le, ke šikpoñ le nō bii le fē ašā-afolei ke ameniyenii-afolei ke amedā-afolei le ye, ni onō šā-afolei le alá le ke afolei krokomei le alá le fē ofā nō. Ši akōble afolešālate le ahī šī ni masusu he.

16. Ni osofo Uria fe boni mantšē Ahaz wole kitā le pepēpe.

17. Ni mantšē Ahaz flo šiši-adekai le adāmonii le ni edšie botokui le ke-dše nō; ni ewó nšō le ke-dše akōble tšinai nī yo šiši le anō ni eñō-mā tei ni añō-ka šikpoñ le anō. 1 Mañ. 7, 28—30

18. Hedšōmogbī le nō ghe nī aha eyiteñ nī afe ye šla le, ke mantšē tšōmōhe nī yo agbó nā gbē le, Ašur mantšē le hewo le etšō enā ehā Iehowa we le.

19. Agbēne Ahaz he sādši ni efe le ke nii fē nī efe le, ani añmāko ye Iuda mantšemei le ayinosādši awolo le mli?

ii beying ni lehowa dšie Israel

* take boni etšó etšüdsi gba-
o ewie le, ni anò Israelbii le
e amedientše amesikpon le no
ke-baši imene. * 5 Mose 28, 63 64.

ni Ašur mantše le yañò mei
el ke Kuta ke Ava ke Hamat
im ke-ba, ni ekeame bato Sa-
ši le amli ye Israelbii le anā-
amenò Samaria amefe amenò
mādsi le amli.

na mli ake, beni amebahī dšei
e amesee lehowa gbeyei: no-
howa tšuo dšatai ke-baā ame-
egbegbēo ameten meikomei.

wo le ameyake Ašur mantše
šeñmādsi le ni oyalō obato
idši le amli le lee šikpon le
le gbenānii: nohewo le etšuo
ā ameten, ni na, amebagbe-
dšake amele šikpon le no
gbenānii.

ni Ašur mantše le fá ake: Nye-
ni nyeyanōame nom ke-dše
e aten mokome ayaā, ni ame-
koni etšōame šikpon le no
gbenānii.

ni osofoi ni ameyanōame nom
aria ke-te le aten mokome ba
etel, ni etšōame boni amefe
wa gbeyei.

le dšeiñman-fē-dšeiñman no bii
še amenyoñmoi, ni amenōame
ai ni Samariabii le efefē ye
le, man-fē-man no bii ye
ni ameyo mli le amli.

abelbii le fe Sukot-Benot, ni
le Nergal, ni Hamatbii le fe

rabii le fe Nibhaz ke Tartak,
mbii le * šāšāa amebii ye la
a Adramelek ke Anamelek,
ii anyoñmoi le. * K 17.

ni anemiše lehowa hū gbeyei
menōo ameten meikomei noññ
hei groñni le anō osofoi ame-

ni amesāa afole amehāa-ame
yo hei groñni le.

eo lehowa gbeyei, ni asan
nedientše amenyoñmoi le hū.

1 Testament

take boni dšeiñmādsi heni ayalōame ke-
dše le agbenā yo le.

34. Ke-baši imene gbī ne no le ame-
mife amesā gbenānii le lolo: amesee le-
howa gbeyei, ni asan ameyee amekpoi
ke amegbenānii le anō, ni ameyee mla
ke kitā ni lehowa wo Iakob moni ewole
gbei ake Israel le bii le no,

35. mei ni lehowa keame kpāñ ni
ewoame kitā ake: *Nyekašea nyoñmoi
krokomei agbeyei ni nyekadšāa-ame, ni
nyekasūmoa-ame ni nyekašāa afole nye-
hāa-ame le; * 2 Mose 23, 24

36. si mon lehowa moni yadšienye ke-
dše Mizraim šikpon le no ke-ba ke he-
wale kpetenkle ke nine ni akpā mli
le, le gbeyei nyešea, ni le nyedšāa ni
le noññ nyešāa afole nyehāa!

37. Ni akpoi ke gbenānii ke mla ke
kitā ni eñmā ehānye le, nyedfēña no ni
nyeyea no dāne, ni nyekašea nyoñmoi
krokomei agbeyei.

38. Ni kpāñmo ni mikenye kpāñ le
nyehē akakpāā no, ni asan nyekašea
nyoñmoi krokomei agbeyei;

39. ši mon lehowa, nye-Nyoñmo le, gbe-
yei nyešea, koni le noññ edšienye ke-dše
nyehenyeloi le fē adeñ! * 5 Mose 6, 12-19.

40. Ši amēboo toi, ši amesā gbenānii
le noññ amefeo.

41. Nakai dšeiñmādsi ne šeo lehowa
gbeyei, ni amesā amesūmoo amemāgāi
le hū; amebii ke amebii abii hū, boni
ametšemei le fe le, nakai ame hū ame-
feo ke-baši imene gbī ne.

Yitso 18.

Ni eba mli ake Israel mantše Hošea,
Ela bi le, ying añ ni dši etē le mli.
* Hezekia ni dši Iuda mantše Ahaz bi
le baye mantše le. * 16, 20

2. Eye añi nyoñmai-nyo ke enumo,
beni ebañoi mantšeyeli le, ni eye man-
tše añi nyoñmai-nyo ke nehū ye Ieru-
salem. Enye gbei dši Abi, Zakaria bi-
yō le. * 2 Kroñ. 29, 1. 2

3. Ni *efe noni dša ye lehowa hie,
tamo boni etše David fe le pepēpe. * 20, 3

4. *Le edsie †hei groñni le, ni ekū-
mo amāgāi le, ni egbā won-kōi le, ni

otsūdši awie Aram wiemo; edšake
u; ši okewo akawie Iuda wiemo
nañ ni dfere gbogbo le no le atoiian.

Ši Rabšake kēame ake: Ani onun-
nō alo bo onō minuntšo tšūmi ake
wie neke wiemoi ne? ani dšee hñ
i trā gbogbo le no le anō etšūmi,
amekenye fē aye amedientše ame-
o ni amenu amedientše amēšāmo?

Keke ni Rabšake ho damo ši ni
ke gbē wāle ye Iuda wiemo le mli
kē: Nyeboa mantše kpetenkle le
ši Ašur mantše le gbē toi!

Boni mantše le kē ne: Nyekahāa
kia milakaanye; edšake enyēnnye
e ye miden.

Ni asan nyekahāa Hezekia mihā
te nyehle mifō Iehowa no ake: Ie-
a bahere woyiwala kē, ni atun mañ
won Ašur mantše le deñ!

Nyekaboa Hezekia toi! Edšake boni
r mantše le kē ne: Nyekemi abakpā-
ni nyedšea kpo nyebaā minō, koni
eñ mofemo aye *eweintšo ke egba-
o yibii, ni nyeten mofemo anu enubu
nu,

* 1 Mañ. 5, 5.

ke-yaši beyino ni maba ni maba-
e ke-ya šikpon ni tamō nyedientše
ikpon le no, able ke wein šikpon,
o ke weintromi ašikpon, mūtsei ke
šikpon no, ni nyeyi anā wala ni
tagboi. Ni nyekaboa Hezekia toi,
lakanye ake: Iehowa bahere woyi-
le!

Ani *dšenmādši le anyonmoi le eko
e ešikpon yiwala ke-dše Ašur man-
le deñ pēñ?

* Ies. 10, 10. 11.

Nēgbe Hamat ke Arpad nyonmoi
o? Nēgbe Sefarvaim, Hena ke Iva
moi le yo? ani amehere Samaria
la ke-dše miden?

Šikpōdši le anyonmoi le fē aten
ei ehere amēšikpon yiwala ke-dše
ñ. hewo ni Iehowa le, le le eehere
salem yiwala ke-adše miden le?

Ši mañ le etšaa amēsēñ ni amēfoo
; edšake mantše le kitā dši ake:
kafoa edāñ!

Keke ni Eliakim, Hilkia bi le, ni
o mantše šia le, ke Šebna, wolonmālo

le, ke Ioa, Asaf bi le, ni dši sādšianmālo
le, ba Hezekia nō ke amētadei ni amē-
gbla, ni amēbagbale Rabšake wiemoi le.

Yitšo 19.

(Kwe Ies. 37. 2 Kron. 32, 20—23.)

Ni eba mli ake, beni mantše Hezekia
nu le, egbla etadei ni eko kpekpe ebu,
ni eyiñ ke-te Iehowa we le.

2. Ni etšū Eliakim ni kweo mantše
šia le, ke Šebna, wolonmālo le, ke oso-
foi le aten onukpai le, ni amēbumo kpe-
kpei, ke-te gbalō Iesaia, Amoz bi le, nō.

3. Ni ameyakēle ake: Boni Hezekia
kē ne: Haomo ke dšemo ke heguoghē
gbī dši nmenē gbī ne; edšake bii le eše
asosodfā he, ši hewale be ni ake-foō.

4. Ekole Iehowa, o-Nyonmo le, enu
Rabšake moni enuntšo, Ašur mantše le,
tšū le ni * ebasopa Nyonmo hiekālo le
wiemoi le fē, ni ebakā ehle ye wiemoi
ni Iehowa, o-Nyonmo le, enu le ahewo:
nohewo le wó ofaikpamo le no ohā mei
ni eše ni yo le.

* 18, 35.

5. Ni mantše Hezekia tšūdši le ba
Iesaia nō.

6. Ni Iesaia kēame ake: Nyeyakēa
nyenuntšo ake: Boni Iehowa kē ne:
Kāše gbeyei ye wiemoi ni onu ni Ašur
mantše le tšūdši le ke-babo musu amē-
šimi le hewo.

7. Na, mike mumo ko bawo emli, ni
*eenu adafitfā ko, ni eekū ese ke-ate
ešikpon le no, ni mahā enyō ye klante
nā ye ledientše ešikpon le no. * K. 9. 35-37.

8. Keke ni Rabšake kū ese, ni eya-
nina Ašur mantše le ni eke Libna mi-
wu; edšake enu ake efā ke-dše Lakiš
ke-te.

9. Ni beni enu Kuš mantše Tirhaka
he ake: Na, efā ke-miba ni ekeo aba-
wu le, esā etšū bofoi ke-ba Hezekia nō
ekon ake:

10. Boni nyeyakē Iuda mantše Heze-
kia ne: Kāhā o-Nyonmo le ni ohle kā
enō le milakao ake: *Ake Ierusalem won
Ašur mantše le deñ!

* 18, 30.

11. Na, bodientše onu nii ni Ašur man-
tšemei le fe šikpōdši le fē ni amēseame
musu le, ni bo ni abahere oyiwala lo?

ni mǎnkpa le, na, amefê-tfēm
gbohīl sōññ.

te ni Aşur mantşe Sanherib fā
ni eyiñ ete, ni ekū ese eyahī

eba mli ake, beni edšāa ye e-
Nisrok we le, Adramelek ke
ni dši ebii le *gbele ke klante,
o foi ke-te Ararat šikpoñ le nō;
sar-Hadon baye mantşe ye ese.

* K. 7.

Yitso 20.

(e les. 38; 39. 2 Kron. 32, 24 - 33.)

gbīl le amli le Hezekia he mī-
agho. Ni gbalō Iesaia, Amoz
enō ni ebakēle ake: Bōni le-
ne: To owe le gbedšiano, edšake
i oyi nāñ wala!

te ni Hezekia tšō ehie ehā gbo-
ekpa Iehowa fai ni ekē:

Iehowa, mikpao fai, kaimo bo-
e ye ohie ye anokwale ke tšui
mū mli, ni mife noni hī ye ohie
ezekia fō babaō dientşe.

eba mli ake fēdā ni Iesaia aadşe
en adşe kpo le, Iehowa wiemo
ke:

ose ni oyakē Hezekia, mimāñ
no le, ake: Bōni Iehowa, otşe
yoñmo le, kē ne: Minu ofai-
ni mina ohleyātōnui le hū.
tšāo: ni bie gbīl etē le oonyie
howa we le.

mañō añi nyoñma ke enumo
gbīl le ahe, ni asañ mahere bo-
mañ ne yiwala ke-adşe Aşur
e deñ, ni mabu neke mañ ne
idientşe mihewo ke mitsūlo Da-
ewo!

* 19, 34.

Iesaia kē ake: Nyebahāami agbā-
! Ni amekē-ba ni amekē-bato
nō. ni ehe wale

Hezekia kē Iesaia ake: Meni
i ake Iehowa batšāmi ni bie
le manyie ke-ate Iehowa we le?

Iesaia ke: Ene aafe okadi ni
wa deñ ahāo ake Iehowa bafe
te le: Ani hūlū ñmle le nō su-
aya hiegbe mlidšai nyoñma alo
mlidšai nyoñma?

10. Ni Hezekia kē: Ewaa hāā susuma
le ake eete hiegbe mlidšai nyoñma; da-
bi, ši moñ hā nī susuma le akū ese mli-
dšai nyoñma!

11. Keke ni gbalō Iesaia blo etşe Ie-
howa, ni ehā susuma nī ete hiegbe mo-
mo ye Ahaz hūlū ñmle le nō le kū ese
mlidšai nyoñma.

12. Nakai be le mli le Berodak-Bala-
dan, Baladan bi le, nī dši Babel man-
tşe le, tšū ake wodši ke nikēni bahā
Hezekia; edšake enu ake Hezekia he ye.

13. Ni Hezekia boame toi, ni enō ešia
heni enibii nī dšra wa le yo le fē etšo-
ame, dfiētei ke šika, ke tšofāi-ke-ñmai
ke mū nī dšra wa, ke etawūni atšū le
fē ke nibii fē ni anaā ye enitōhei le;
nokonoko be ewe le lo enoyelihe le fē
ni Hezekia ke-tšōōame.

14. Keke ni gbalō Iesaia ba mantşe
Hezekia nō ni ebabile ake: Meni neke
gbomei ne kē, ni nēgbe amedşe ameba
onō ne? Ni Hezekia kē: Amedşe šoññ
he ko ni dši Babel le.

15. Ni ekē: Meni amēna ye owe le?
Ni Hezekia kē: Nibii fē nī yo miwe le
amēna; nokonoko be minitōhei le nī mi-
ke-tšōkoame.

16. Keke ni Iesaia kē Hezekia ake:
Bo Iehowa wiemo toi:

17. Na, gbīl mība nī *aabalō nibii fē
nī yo owe le ke nii nī otšemei le ebua
nā eto ke-baši ñmēne gbi ne nō le ke-
ate Babel; ašīñ nokonoko, Iehowa kē.

* 24, 13, 14.

18. Ni asañ obii nī aadşe omli ni
ofo le aañō ameten meikomei ke-ate, ni
ameatsūmo *piafoi ye Babel mantşe le
mō leñ.

* Dan. 1, 3, 4.

19. Ni Hezekia kē Iesaia ake: *Ieho-
wa wiemo nī owie le hī! Ni esā ekē:
Nto hedšole ke anokwale aahī migbīl
le amli?

* 1 Sam. 3, 18.

20. Ši Hezekia he sādši nī efe le ke
ekā fē nī efe le ke kpākpo ke ehe nu-
dšō nī efe nī eke-tşe nu ke-ba mā leñ
le. ani añmāko ye Iuda mantşemei le
ayinosādši awolo le mli?

21. Ni Hezekia ke etşemei le yawo:
ni ebi Manase baye mantşe ye ese.

Yitso 22.

(Kwe 3 Kron. 34, 1—28)

eye afi kpānyo, beni ebabōi mañ-
le, ni eye mantşe afi nyoñmai-
kome ye Ierusalem; ni enye gbēi
da, Adaia ni dşe Bozka le bi-

i efe *noni dşa ye Iehowa hie,
e etşe David gbēi le fē nō, ni
ninedşūrō lo abeku.

* 18, 3. + 5 Mose 5, 32.

eba mli ake mantşe Iosia yino
ši nyoñma ke kpānyo le nō le,
le tşū Şafan, Meşulam bi Azalia
lşi woloñmālo le. ke-te Iehowa
ke:

oşofonukpa Hilkia nō, ni ekane
ake-baā Iehowa we le ni şlnā-
le ebua nā ke-dşe mei le adeñ le,
ni atu awo mei ni kweo Iehowa
nitşuloi le anō le adeñ, ni ame-
nei ni tşuo Iehowa we le nii le,
sa şia le tşukoï le:

te-hā tşogholoi ke tşūmāloi ke
le, ni ake-he mplāni ke tei ni
añō-sā şia le tşukoï le.

akeame ebua şika ni atu awo
le he akontā. edşake ameyeo
12, 16.

ke ni oşofonukpa Hilkia ke Şa-
loñmālo le, ake: Miyana mlawolo
Iehowa we le. Ni Hilkia ke wolo
aşan, ni ekane.

Şafan, woloñmālo le, ba mantşe
ni ebaghale ake: Otşūdşi eyafose
ana ye şia le. ni ametu amewo
kweo Iehowa we le nitşuloi le
adeñ.

Şafan, woloñmālo le, tşi tā etşō
le ake: Oşof Hilkia le ke wolo
i. Ni Şafan kane ye mantşe le

eba mli ake, beni mantşe le nu
le mli wiemoi le, egbla etadei.
i mantşe le fā oşof Hilkia ke
Şafan bi le, ke Akbor, Mikaia
Şafan, woloñmālo le, ke Asaia,
tşulo le, ake:

yeyā ni nyeyabia Iehowa nii
ni ke mañ le ke Iuda mū le fē,

ye neke wolo ni ana ne mli wiemoi le
ahewo; edşake Iehowa mli ni ewo la
ewowo ne da, ake-ni wotşemei boo neke
wolo ne mli wiemoi le atoi ni amefe ni-
bii fē ni aña ye wohewo le.

14. Keke ni oşof Hilkia ke Ahikam
ke Akbor ke Şafan ke Asaia yin amete
gbaloyō Hulda ni dşi Harhas bi Tikwa
bi Şalum, moni kweo atadei le, nā le
nō. Şi le le Ierusalem eyo ye mañ le
mlidşa ni dşi enyo le mli; ni amekele
yawie.

15. Ni ekame ake: Boni Iehowa, Israel
Nyoñmo le, ke ne: Nyeyakēa nū ni tşū-
nye miñō le ake:

16. Boni Iehowa ke ne: Na, miki nō-
fōñ baba biē ne ke biebi le anō, ni dşi
wolo le mli wiemoi fē ni Iuda mantşe
le ekane le;

17. ake-ni amēşimi ni ameyāşā tşofā-
ke-ñma amehā nyoñmoï krokomei, koni
ameke amenine nā nitşumoï le fē awo
mimlila, hewo le mimli bawo la awo bie
ne, ni agbeñ. 5 Mose 31, 29; 32, 21—23.

18. Şi boni nyeyakē Iuda mantşe le
ni tşūnye ake nyebabi Iehowa nii le:
Boni Iehowa, Israel Nyoñmo le, ke ne:
Wiemoi ni onu le ahewo le.

19. ake-ni otşui he edşo bodō ni oba
ohe şi ye Iehowa hie, beni onu noni
miwie ye biē ne ke biebi le ahe ake
amebatşōmo amañfō ke lōmo, ni ogbla
otadei ni ofō ye mihie hewo le. mi hū
minu, Iehowa ke.

20. Nohewo le na, *mabua onā mafata
otşemei le ahe, ni aabua onā awo ogbo-
nyobu mli ye hedşole mli, ni nōfōñ fē
ni miki-baba biē ne nō le. ohñmeii enañ!
Ni amebagba mantşe le. * 1. s. 57, 1. 2.

Yitso 23.

(Kwe 3 Kron. 34, 29—36, 5.)

Keke ni mantşe le tşū ayabua Iuda
ke Ierusalem onukpai le fē anā ke-ba
eñō.

2. Ni mantşe le yin ke-te Iehowa we
le, ni Iuda hii le ke Ierusalemii le
fē fata ehe, ke oşofoi le ke gbaloi le
ke mañ mū le fē ke-dşe mo bibiō nō
ke-yaşi mo wulu nō; ni akane kpāñmo

ni ešā gbomei awui ye nō. Ni ke-ba Ierusalem.

Kēke ni mantše le wo mañ mū le ā ekē: Nyeyea Hehō nyehāa Ie-nye-Nyōnmo le, *take boni añmā añmo wolo nē mli le! *2 Mose 12.

Edšake ayeko nakai Hehō pēñ dā kodšoloi ni kodšo Israel le ayino e-tšō Israel mantšemei le ke Iuda mei le ayino fē ke-baā nē,

ake dša mantše Iosia yino afi ni ōnma ke kpānyo le nō aye neke nē ahā Iehowa ye Ierusalem.

Si asañ sisatšēloi ke wodšiatšemei -amāgai ke wodši ke nihīnii fē ni Iuda šikpoñ le nō ke Ierusalem ia dšie, koni ehā mla *wiemoi ni ye wolo ni osofo Hilkia yana ye we le mli le amā ši.

* 3 Mose 20, 27. 5 Mose 29, 16. 17.

Ni mei ni nyie ehle le atēñ le ko mantše ko be *ni tamole ni ke-ba Iehowa nō ke etšui mū le esusuma mū le fē ke ehewale mū ye Mose mla le fē nā; ni ese hū noko etee ši ni tamole. * 18, 5.

i kēle Iehowa kpalee ke-dšee emli- emlila kpetēnkple le ni ewo Iuda ye mlilawōnii fē ni *Manase ke- lila le hewo. * 21, 11—16.

Si Iehowa kē: Mibadšie Iuda hū mihle, *take boni midšie Israel makwa neke mañ ni mihala ni Ierusalem nē, ke šta le hū tñi mi- he ake: Migbei aahī dšei le!

* 17, 19 + 1 Mañ 8, 20.

Aghene le Iosia he sādši ni efe le ii fē ni efe le, ani añmāko ye Iuda mei le ayinosādši awolo le mli?

Eyino Mizraim mantše Farao-Neko tua Ašur mantše le ye Euftrate fā Ni mantše Iosia yiu ete ekele

ni beni eyaninale le, egbele ye

Si etšūdši le gbla egbonyo le ye i ke-dše Megido, ni *amekele ba em amēbafūle ye efūhe le. Kēke poñ le nō bii le nō Iehoahaz. Iosia ni amēfole mū ni amewole mañ- etše se. * 9, 28.

31. Iehoahaz eye afi nyōnmai-enyo ke etē, beni ebabōi mantšeyeli le, ni eye mantše nyōdši etē ye Ierusalem. Ni enye gbei dši Hamutal, Ieremia ni dšē Libna le biyō le.

32. Ni efe efōñ ye Iehowa hie tamō boni etšemei le fe le pepēpe.

33. Ši Farao-Neko *wole gboklei ye Ribla ye Hamat šikpoñ le nō, beni afe ni ekaye mantše ye Ierusalem doññ. ni eñō dšietei talentai oha ke šika talenta kome onā efō šikpoñ le nō. *Ezek. 19, 4.

34. Ni Farao-Neko nō Eliakim, Iosia bi le, ni ewole mantše ye etše Iosia nādšiañ; ni etšake egbei le ni ewole Iehoiakim. Ši Iehoahaz le, emōle ke-te, ni eba Mizraim ni ebagbo ye dšei.

35. Ni Iehoiakim hā Farao dšietei le ke šika le; ši *etšū šikpoñ le nō bii le onā, koni amehā šika le tamō boni Farao ekē le, ni ehe dšietei le ke šika le ke- dšē šikpoñ le nō bii le adeñ, mofēmo tamō boni aghā ahāle le, koni eke-hā Farao-Neko. * 18, 20.

36. Iehoiakim eye afi nyōnmai-enyo ke enumo, beni ebabōi mantšeyeli le, ni eye mantše afi nyōnma ke ekome ye Ierusalem. Ni enye gbei dši Zebida, Pedaia ni dšē Ruma le biyō le.

37. Ni efe efōñ ye Iehowa hie tamō boni etšemei le fe le pepēpe.

Yitso 24.

(Kwe 2 Kron. 36, 6 - 13)

Eyino le Nebukadnezar, Babel mantše le, fā ke-ba, ni Iehoiakim sūmole afi etē: kēke ni ekū ese etše ehle atūa.

2. Ni Iehowa tšū Kaldeabii atai le ke Arambii atai le ke Moabbii atai le ke Amonbii atai le ke-ba eno, ni ehā amē- batua Iuda, koni amēbafitele, tamō boni Iehowa tšō etšūdši ghaloi le anō ewie le.

3. Ši *Iehowa fāmo nā kēke ni ene ba Iuda nō nē, koni edšieame ke-dšē ehle efie ye Manase he ešai ni efe le fē ahewo, * 21, 10—16; 23, 26. 27

4. ke mei ni efeko noko le alā ni efose efie ši le hū hewo; edšake ewo Ierusalem obō to ke mei ni efeko noko le alā, ni Iehowa sumo ake eēñō-fa.

i ebašā Iehowa we le ke mantše ke Ierusalem šiai le fē, ni šia-šia wulu le eke la šā.

i Kaldeabii le ata fē ni fata obla- e le he le kūmo Ierusalem gbo- ke-kpe.

gbene maubii le atēn mei ni efe ye mā leñ le, ke tšeloì ni tše label mantše le nō le, ke asafo atēn mei ni efe le, Nebuzaradan, atše le, nōame nom ke-te.

i oblafoi atše le šī šikpoñ le nō kwrā le atēn meikomei ni amē- weintromsāloì ke okwāfoi.

ii akōble akulašlūi le ni yō Ie- ve le, ke šiši-adekai le ke akōble

ni yō Iehowa we le, Kaldeabii aame dukuduku, ni amelō akōble e Babel.

Ier. 27, 19—22.

li kukweii le ke lōmonii le ke le ke atoi le ke akōble nibii le ke-sūmo le, amekōlo ke-te;

i nēsūi le ke lalakāi le, nii ni anii ke dīieteini le, oblafoi atše fē ke-te

akulašlūi enyo le ke ūšō kome le adekai le ni Salomo fe ehā Iehowa neke nibii ne fē akōble le alee nā.

1 Mañ. 7, 15, 23, 27.

akulašlūi kome kwōle dši nineta- nma ke kpānyo, ni eyiteñ kpo le ble ni, ni kpo le kwōle dši nine- tē, ni ntān ni alō ke kpōbii ko- ni bole yiteñ kpo le he ke-kpe e akōble sōññ ni; ni nakai noññ lasiñ ni dši enyo le ke ehe ntān le. ii oblafoi atše le nō osofonukpa ke Zefania, osofo ni dši enyo le, kwelōi etē le;

i enō piafonyo ni kweo tabilōi le ke-dše mā leñ, ke mei ni naā le hīe le atēn mei enumo ni ana leñ, ke tatše ni buaā šikpoñ le le anā ke-yaā ta le woloñmālo šikpoñ le nō bii le atēn hīi nyo- pa ni ana ye mā leñ le,

i Nebuzaradan, oblafoi atše le, e ni ekeame yahā Babel mantše šibla.

21. Ni Babel mantše le tšiaame nii ni egbeame ye *Ribla ye Hamat šikpoñ le nō. Ni añō Iuda nom ke-dše ešikpoñ le nō ke-te.

* 23, 23.

(23, 22—23. Kwe Ier. 40, 5, 7—9; 41, 1—7; 43, 5—7.)

22. Ni mei ni fe ye Iuda šikpoñ le nō, ni Nebukadnezar, Babel mantše le, šī le, ewo Gedalia, Šafan bi Abikam bi le, amēno lumo.

23. Agbene beni tai le anō asafoiatše- mei le fē ke amewebii le nu ake Babel mantše le ewo Gedalia lumo le, amēba Gedalia nō ye Mizpa, amēdši Išmael, Netania bi le, ke Iohanan, Kareā bi le, ke Seraia, Tanhumet bi ni dši Netofat- nyo le, ke Iaazania, Maakatnyo le bi le, ame ke amewebii le fē.

24. Ni Gedalia kāmōame ke amewebii le akitāi ni ekēame ake: Nyekašea Kal- deabii atsūdši le agbeyei; nyehia šikpoñ le nō ni nyesūmoa Babel mantše le, ni aahī ahānye.

25. Ši eba mli ake nyōñ ni dši kpawo le nō le Išmael, Elišama bi Netania bi le, ni dše mantšesešibii le atēn le, ba, ni hīi nyoñma fata ehe, ni amēbatšia Gedalia nii ni egbo le ke Iudafoi ke Kaldeabii ni kele yō Mizpa le fē.

26. Keke ni mañ mū le fē te šī ke-dše mo bibiō nō ke-yaši mo wulu nō, ke tai le atšemei le fē, ni ameyiñ amete Mizraim: edšake amēmīše Kaldeabii le agbeyei.

(25, 27—30 Kwe Ier. 62, 31—34.)

27. Ni eba mli ake Iuda mantše *Ie- hoiakin nomñō afi ni dši nyoñmai-etē ke kpawo le nō nyōñ ni dši nyoñma ke enyo le nō gbī ni dši nyoñmai-nyo ke kpa- wo le nō le, Babel mantše Evil-Merodak, afi nō ni ebaye mantše le, ewo Iehoiakin, Iuda mantše le, yitšo nō ke-dše gbokle- foiatšū leñ;

* 24, 15.

28. ni ekele wie wiemo kpakpa, ni enō esēi le eto mantšemei ni kele yō Babel le asēii le anō;

29. ni etšake etšūñwō atadei le, ni ekele yeo nii dāne ewala gbilabo fē;

30. ni noni ato ni ahāale le, mantše le nō adše ahāale dā, gbī-fē-gbī ke enō, ewala gbilabo fē.

bii d̄ši: Bilhan ke Zaavan ke
išan bii d̄ši: Uz ke Aran.
mant̄šemei ni ye mant̄še ye
n̄ le n̄, d̄ani awo mant̄še
le ateh̄ d̄ši: Bela, Beor bi
gbei d̄ši Dinhaba.

1 Mose 36, 31—43.

la gbo, ni Iobab, Zera bi le,
a le baye mant̄še ye ese.
bab gbo, ni Hušam ni d̄še
šikpon le n̄ le baye mant̄še

ašam gbo, ni Hadad, Bedad
gbe Midian ye Moab n̄ le
mant̄še ye ese, ni eman̄ gbei

adad gbo, ni Samla ni d̄še
baye mant̄še ye ese.

m̄la gbo, ni Saul ni d̄še Re-
i f̄a n̄ le baye mant̄še ye ese.
al gbo, ni Baal-Hanan, Akbor
mant̄še ye ese.

al-Hanan gbo, ni Hadad ba-
ye ese, ni eman̄ gbei d̄ši Pai;
i d̄ši Mehetabel ni d̄ši Me-
Matred le bi le.

adad gbo. Ni Edom lumei d̄ši:
a, lumo Alia, lumo Ietet,
Oholibama, lumo Ela, lumo

Kenaz, lumo Teman, lumo

Magdiel, lumo Iram. Men̄-
om lumei le.

Yit̄so 2.

(Kw̄e Yi 4)

i le n̄: Ruben, Simeon, Levi
sakar ke Zebulon,

1 Mose 35, 22—26.

Iosef ke Benjamin, Naftali,
er.

bii d̄ši: Er ke Onan ke Sela.

Kanaanyō Sua biyō le eke-
a kromobi Er le fe ehe gbo-
Iehowa h̄ie hewo le egbele.

1 Mose 38, 1—7.

ke *ešayō Tamar fo Perez ke
bihi le f̄e d̄ši enumo.

* 1 Mose 38, 29, 30

bii d̄ši: Hezron ke Hamul.

1 Mose 46, 12

6. Ni Zera bii d̄ši: Zimri ke Etan
ke Heman ke Kalkol ke Dara, mei enu-
mo d̄ši f̄e.

7. Ni Karmi bii d̄ši: Akar, moni wo
Israelbii amane mli, beni etō mla ye
musunii le ahe le. Ios. 7.

8. Ni Etan bii d̄ši: Azaria.

9. Ni Hezron bii *ni af̄o ah̄ale d̄ši:
Ierameel ke Ram ke †Kelubai.

* Rut 4, 19—22. Mat. 1, 3. † 1 Kron. 2, 18, 42.

10. Ni Ram fo Aminadab, ni Amina-
dab fo Nahāšon, Iuda bii le alumo le.

11. Ni Nahāšon fo Salma, ni Salma fo
Boaz.

12. Ni Boaz fo Obed, ni Obed fo Išai.

13. Ni Išai fo Eliab, ekromobi le, ni
moni d̄ši enyo d̄ši Abinadab, ni moni
d̄ši et̄e d̄ši Šimea. 1 Sam. 16, 6—10.

14. ni moni d̄ši edf̄e d̄ši Netanel, ni
moni d̄ši enumo d̄ši Radai,

15. ni moni d̄ši ekpa d̄ši Ozem, ni moni
d̄ši kpawo d̄ši David. 1 Sam. 17, 12.

16. Ni amenyemiyei d̄ši Zeruia ke Abi-
gail. Ni Zeruia bii d̄ši Abišai ke Ioab
ke Asahel, ameyi et̄e. 2 Sam. 2, 18.

17. Ni Abigail fo Amasa; ni Amasa
t̄še d̄ši Ieter, Išmaelnyo le. 2 Sam. 17, 25.

18. Ni *Kaleb, Hezron bi le. ke en̄a
Azuba ke Ieriot fo bii. Ni bii le d̄ši:
Iešer ke Šobab ke Ardon. * K. 9, 42.

19. Ni Azuba gbo, ni Kaleb w̄e Efrat,
ni ekele fo Hur. K. 50.

20. Ni Hur fo Uri, ni Uri fo Bezaleel.
2 Mose 31, 2.

21. Ni fe se le Hezron te Makir, Gilead
t̄še le, biyō le n̄. ni ew̄ele, beni eye af̄i
nyonmai-ekpa le, ni ekele fo Segub.

22. Ni Segub fo Iair, moni yo mād̄ši
nyonmai-enyo ke et̄e ye Gilead šikpon
le n̄ le. Kode. 10, 3.

23. Ši Gešur ke Aram s̄o *Iair akrowai
le ye amedeñ. Kenat ke ehe mād̄ši le ni
n̄a šio mād̄ši nyonmai-ekpa le. Men̄emei
f̄e le Gilead t̄še Makir bii ni. * 1 Mañ. 4, 13.

24. Ni beni Hezron egbo ye Kaleb-
Efrata se le, no d̄ani Hezron n̄a Abia
h̄u kele fo *Ašhur ni d̄ši Tekoa t̄še le.
* 4, 6.

25. Ni *Ierameel, Hezron kromobi le,
bii d̄ši: Ram, ekromobi le, ke Buna ke
Oren ke Ozem ke Ahia. * K. 9

Ioas bi dši Amazia, ni Amazia zaria, ni Azaria bi dši Iotam, Iotam bi dši Ahaz, ni Ahaz bi xia, ni Hezekia bi dši Manase, Manase bi dši Amon, ni Amon sia.

sia bii ne: Ekromobi dši Iohanan, enyo dši Iehoiakim, moni dši etē ia, moni dši edfe dši Šalum.

Iehoiakim bii dši: Iekonia, ni bi dši Zedekia.

Iekonia, *moni anōle nom le, Šealtiel * 2 Kron, 36, 10.

Malkiram ke Pedaia ke Šenazar ia ke Hošama ke Nedabia.

Pedaia bii dši: *Zerubabel ke i Zerubabel bii dši: Mešulam ke ke amenyemiyō Šelomit;

Ezra 3, 2. 8.

Hašuba ke Ohel ke Berekia ke ke lušab-Hesed, ameyi enumo.

Hanania bii dši: Pelatia ke Refaia bii le, Arnan bii le, ii le, Šekania bii le.

Šekania bii dši: Šemaia; ni Še dši: Hatuš ke Igal ke Baria a ke Šabat, ameyi ekpa.

Nearia bii dši: Elioenai ke e Azarkam, ameyi etē.

Elioenai bii dši: Hodavia ke e Pelaia ke Akub ke Iohanan a ke Anani, ameyi kpawo.

Yitao 4.

bii dši: Perez ke Hezron ke e Hur ke Šobal. 2. 4. 6. 7. 19. 50.

Reaia, Šobal bi le, fo Iahat, fo Ahumai ke Lahad. Mene- *Zoratbii awekui le. * 2, 58.

Etam tšebii ne: Iezreel ke Išma , ni amenyemiyō gbei dši Ha-

Penuel, Gedor tše le, ke Ezer, le; menemei dši Hur, Betlehem ata kromobi le, bii le. * 2, 19. 50.

Ašhur, Tekoa tše le. ye nāmei la ke Naara.

Naara ke le fo Ahuzam ke Hefer ni ke Haahaštari. Menemei dši i le.

7. Ši Hela bii dši: Zeret, Isohar ke Etnan.

8. Ni Koz fo Anub ke Zobeba ke Aharhel, Harum bi le, awekui le.

9. Ni Iabez hie ye nyam fē enyemi- mei le; ni enye wole Iabez, edšake ekē: Hedšramo mli mifole ye.

10. Ši Iabez tše Israel Nyohmo le ni ekē: *Kedši oodšōmi, ni oolē mihūsūi le amlī, ni onine kemi aahī šī, ni oobā miyi ke-dše efōn mli nī ekahā mihe mī- dšrami le, kule! Ni Nyohmo hāle noni ebi le. * 1 Mose 28, 20.

11. Ni Kelub, Šuha nyemi le, fo Mehīr, ni dši Ešton tše le.

12. Ši Ešton fo Bet-Rafa ke Pasea ke Tehina ni dši Ir-Nahaš tše le; menemei dši Reka mei le.

13. Ni *Kenaz bii dši: Otniel ke Seraia, ni Otniel bii dši: Hatat. * Ios. 15, 17. Koda. 1, 12.

14. Ni Meonotai fo Ofra; šī Seraia fo Ioab, Ge-Harašim tše le, edšake nāloī dšīame.

15. Ni *Kaleb, Iefune bi le, bii dši: Iru ke Ela ke Naam. Ni Ela bii dši: Kenaz. * 4 Mose 12, 6; 14, 6.

16. Ni Iehalelel bii dši: Zif ke Zifa, Tiria ke Asarel.

17. Ni Ezra bii dši: Ieter ke Mered ke Efer ke Ialon; ni efo Miriam ke Šamai ke Išba ni dši Eštemoa tše le.

18. Ni enā nī dši Iudayō le fo Iered, Gedor tše le, ke Heber, Soko tše le, ke Iekutiel, Zanoa tše le. Ni menemei dši Bitia, Farao biyō le nī Mered nō le, bii.

19. Ni Hodia nā, nī dši Naham nye- miyō le, bii dši: Keila tše Garminyo le ke Eštemoa, Maakatnyo le.

20. Ni Šimon bii dši: Amnon ke Rina ke Ben-Hanan ke Tilon. Ni Iši bii dši: Zohet ke Ben-Zohet.

21. *Šela, Iuda bi le, bii dši: Er, Leka tše le, ke Laada, Mareša tše le. ke klala fefeo he nitšuloī awe nī yō Ašbea we le awekui le; * 2, 8.

22. ke Iokim ke Kozeba mei le, ke Ioas ke Saraf, mei nī yeo onukpai ye Moab, ke Iašubi-Lehem le. Ši blema sādši dši enemei.

ni ke Iakan ke Zia ke Eber, awo.

enemei dši Buz bi Iado bi Iešišai ael bi Gilead bi Iaroa bi Huriail bii le.

hi ni dši Guni bi Abdiel bi le kpa ye ametšemei awe le.

i amehi Gilead ke Bašan ke ehe e amli ke Šaron he šikpōdši le e-yaši amehūsui le anō.

kane menemei fē-kwa ye amele anā ye Iuda mahtše *Iotame Israel mahtše †Ierobeam hū

* 2 Mañ. 15, 32. † 2 Mañ. 14, 28

ubenbii le ke Gadbii le ke Matšo le fā le, mei ni dši hewaloī ni hleo tšen ke klante ni amehi ni amekase tawū le dši mei yonmai-edfe-ke-edfe ke ohai-kpayonmai-ekpa, mei soññ ni eše tayā. i amek Hagribii le ke Ietur ke e Nodab wu.

i afata amehi ni amekame wu, e Hagribii le ke mei fē ni fata le awo ameden; edšake ameblo Nanyoñmo ye ta leñ, ni eboame iake amehi kã eno.

i amelō amekoloi ke-te: yomai yonmai-enumo, ke tōi akpei-ohai-nyonmai-enumo, ke tedšii akpei-e gbomei akpei-oha.

i mei pī nyōnyōi, edšake Nyoñmo e dše. Ni amehi si ye amenādšian nomñō be leñ.

Manase akutšo le fā leñ bii le on le nō ke-dše Bašan ke-yaši rmon ke *Senir ke Hermon goñ ameyi fā.

* 6 Mose 2, 9.

ametšemei awei le anō onukpai er ke Iši ke Eliel ke Azriel ke ke Iodavia ke Iadiel: hīl kākāzo gbei ni dši ametšemei awei le ikpai.

beni ametō ametšemei a-Nyoñmo ni ameyabo adfamañ ke-nyie ši: nō mādši ni Nyoñmo fite ye le anyoñmoi le ase le, ke ni Israel Nyoñmo le tše *Pul, mahtše le, ke †Tiglat-Pilneser, mahtše le, ewo amehi, ni ebañō

Rubenbii ke Gadbii ke Manase akutšo le fā le nom, ni elōame ke-te Hala ke Habor ke Hara ke Gozan fā le nā ke-baši ñmene. * 2 Mañ. 15, 19. † 2 Mañ. 15, 29.

27. [Y. 6,1.] Levi bii dši: Geršom ke Kahat ke Merari. 6, 1. 3.

28. [2.] Ni Kahat bii dši: Amram ke Izehar ke Hebron ke Uziel.

29. [3.] Ni Amram bii dši: Aaron ke Mose ke Miriam. Ni Aaron bii dši: Nadab ke Abihu ke Eleazar ke Itamar.

2 Mose 6, 20. 23. 25. 1 Kron. 6, 25—28.

30. [4.] Eleazar fo Pinehas, Pinehas fo Abišua,

31. [5.] ni Abišua fo Buki, ni Buki fo Uzi,

32. [6.] ni Uzi fo Zerahia, ni Zerahia fo Meraiot,

33. [7.] ni Meraiot fo Amaria, ni Amaria fo Ahitub,

34. [8.] ni Ahitub fo Zadok, ni Zadok fo Ahimaaz, 2 Sam. 8, 17; 15, 27. 36.

35. [9.] ni Ahimaaz fo Azaria, ni Azaria fo Iohanan,

36. [10.] ni Iohanan fo Azaria (le dši moni ye osofo ye šia ni Salomo mā ye Ierusalem le).

37. [11.] Ni Azaria fo Amaria, ni Amaria fo Ahitub,

38. [12.] ni Ahitub fo Zadok, ni Zadok fo Šalum,

39. [13.] ni Šalum fo *Hilkia, ni Hilkia fo Azaria, * 2 Mañ. 22, 4.

40. [14.] ni Azaria fo *Seraia, ni Seraia fo Iehozadak,

* 2 Mañ. 26, 18. Ezra 7, 1. † Neh. 12, 26.

41. [15.] ni *beni Iehowa tšō Nebukadnezar nine nō ehā abalō Iuda ke Ierusalem ke-te le, Iehozadak hū to nomñō mli. * 2 Mañ. 23, 21.

Yitšo 6.

Levi bii dši: Geršom ke Kahat ke Merari. 6, 27 2 Mose 6, 16—17.

2. [17.] Ni Geršom bii le agbei nē: Libni ke Šimei.

3. [18.] Ni Kahat bii dši: Amram ke Izehar ke Hebron ke Uziel.

4. [19.] Merari bii dši: Maheli ke Muši. Ni Levibii le awekui ye ametšemei awei le anā nē:

ye amekpokpai le anō: mei ni dši
bii ni dši Kahatbii le awekui le
le, ame tšutšu amenā ye ošikifō nā:

[55.] ni ake Hebron ni yo Inda
n le nō le hāame ke ehewo šikpō-
i bolele ke-kpe le.

[56.] Ši mañ le he hmōdši ke ehe
vai le amenō-hā Kaleb, Iefune bi le.

[57.] Ši Aaron bii le, anō abobā-
Hebron ahāame, ke Libna ke ehe-
kpōdši le, ke Iatir ke Eštemoa ke
ewo šikpōdši le,

[58.] ke Hilen ke ehewo šikpōdši
ebir ke ehewo šikpōdši le,

[59.] ke Ašan ke ehewo šikpōdši
Bet-Šemeš ke ehewo šikpōdši le;

[60.] ni Benjamin akutšo leñ hñ
eba ke ehewo šikpōdši le, ke Ale-
ke ehewo šikpōdši le, ke Anatot ke
šikpōdši le: amemādši le fē dši
nyoñma ke etē ye amewekui le anā.

[61.] Ni Kahat bii ni efe ye aku-
weku le mli le, anō mādši nyo-
ke-dše Manase akutšo fā le mli ahā-
ye ošikifō nā. K. 51–55.

[62.] Ni Geršom bii le, anō mādši
na ke etē ye Isakar akutšo leñ ke
akutšo leñ ke Naftali akutšo leñ
anase akutšo ni yo Bašan leñ ahā-
ye amewekui le anā. K. 56–61.

[63.] Ni Merari bii le, anō mādši
na ke enyo ye Ruben akutšo leñ
ad akutšo leñ ke Zebulon akutšo
hāame ye amewekui le anā ye oši-
nā. K. 62–66.

[64.] Ni Israelbii le nō neke mā-
e ke amehewo šikpōdši le amehā
ii le.

[65.] Ši amenō neke mādši ni atši
eii atā ne amehā ye ošikifō nā ye
ii le akutšo leñ ke Simeonbii le
leñ ke Benyaminbii le akutšo
i. K. 40–45.

[66.] Ši Kahat bii le awekui le
neikomei nā amekpokpai anō mā-
ye Efraim akutšo le mli.

[67.] Ni anō abobā-mañ Šekem ke
šikpōdši le ahāame ye Efraim gō-
anō, ke Geser ke ehewo šikpō-

53. [68.] ke Iokmeam ke ehewo šikpō-
dši le, ke Bet-Horon ke ehewo šikpō-
dši le,

54. [69.] ke Ayalon ke ehewo šikpōdši
le, ke Gat-Rimon ke ehewo šikpōdši le;

55. [70.] asañ Manase akutšo fā le mli
le anō Aner ke ehewo šikpōdši le, ke
Bileam ke ehewo šikpōdši le ahā Kahat
bii le aweku ni efe le.

56. [71.] Ni Geršom bii le, anō Golan
ni yo Bašan le ke ehewo šikpōdši le,
ke Aštarot ke ehewo šikpōdši le ahāame
ye Manase akutšo le fā le weku le mli,

57. [72.] ni Isakar akutšo leñ le: Kedeš
ke ehewo šikpōdši le, ke Dabarat ke
ehewo šikpōdši le,

58. [73.] ke Ramot ke ehewo šikpōdši
le, ke Anem ke ehewo šikpōdši le;

59. [74.] ni Ašer akutšo leñ le: Mašal
ke ehewo šikpōdši le, ke Abdon ke ehe-
wo šikpōdši le,

60. [75.] ke Hukok ke ehewo šikpōdši
le, ke Rehob ke ehewo šikpōdši le;

61. [76.] ni Naftali akutšo leñ le:
Kedeš ye Galilea ke ehewo šikpōdši le,
ke Hamon ke ehewo šikpōdši le, ke
Kiriataim ke ehewo šikpōdši le.

62. [77.] Ni Merari bii ni efe le, anō
Rimono ke ehewo šikpōdši le, ke Tabor
ke ehewo šikpōdši le ahāame ye Zebu-
lon akutšo le mli;

63. [78.] ni Iordan se ye Ieriko nele-
nō ye Iordan bokāgbe, ye Ruben aku-
tšo leñ le: Bezer ye nā le nō ke ehe-
wo šikpōdši le, ke Iaza ke ehewo šik-
pōdši le,

64. [79.] ke Kedemot ke ehewo šikpō-
dši le, ke Mefaat ke ehewo šikpōdši le;

65. [80.] ni Gad akutšo leñ le: Ramot
ye Gilead ke ehewo šikpōdši le, ke Ma-
hanaim ke ehewo šikpōdši le,

66. [81.] ke Hešbon ke ehewo šikpō-
dši le, ke Iazer ke ehewo šikpōdši le.

Yitšo 7.

Ni Isakar bii dši: Tola ke Pua, Iašub
ke Šimron, ameyi edfe.

¹ Mose 46, 18 ⁴ Mose 26, 23, 24.

2. Ni Tola bii dši: Uzi ke Refaia ke
Ieriel ke Iahemai ke Ibsam ke Šemuel,

32. Ni Heber fọ Iaflet ke Šomer ke Hotam ke amenyemiyō Šua.

33. Ni Iaflet bii dši: Pasak ke Bimhal ke Ašwat. Menemei dši Iaflet bii le.

34. Ni Šomer bii dši: Ahi ke Roga, Iehuba ke Aram.

35. Ni enyemi Helem bii dši: Zofa ke Imna ke Šeleš ke Amal.

36. Zofa bii dši: Sua ke Harnefer ke Šual ke Beri ke Imra,

37. Bezer ke Hod ke Šama ke Šilša ke Itran ke Beera.

38. Ni Ieter bii dši: Iefune ke Pispa ke Ara.

39. Ni Ula bii dši: Ara ke Haniel ke Rizia.

40. Menemei fẹ dši Ašer bii, onukpai dšiamẹ ye ametsẹmei awei le, hīl kākā-loi ni ahalaame ke lumei le ateh onukpai ni. Ni beni akaneame ye fomo nā le, ameyibo dši mei akpei-nyonmai-enyo-ke-ekpa.

Yitso 8.

Ni Benjamin fọ Bela, ekromobi le, ke Ašbel, moni dši enyo le, ke Ahara, moni dši etē le, 1 Mose 46, 21.

2. ke Noha, moni dši edse le, ke Rafa, moni dši enumo le.

3. Ni Bela bii dši: Adar ke Gera ke Abihud

4. ke Abišua ke Naaman ke Ahoa

5. ke Gera ke Šefufan ke Huram.

6. Ni menemei dši Ehud bii le: menemei dši Gebabii le ateh onukpai ye ametsẹmei awei le. Ni alōame ke-te Manahat,

7. ke Naaman ke Ahia ke Gera. Le dši moni nōame nom ke-te le. Ni efo Uza ke Ahihud.

8. Ši Šaharaim fọ bii ye Moab nā le nọ, beni efie enāmei ni dši Hušim ke Baara le se le.

9. Ni eke enā Hodeš fọ Iobab ke Zibia ke Meša ke Malkam

10. ke Ieuz ke Šakia ke Mirma. Menemei dši ebii ke tšemei le ateh onukpai.

11. Ni eke Hušim fọ Abitub ke Elpaal.

12. Ni Elpaal bii dši: Eber ke Mišam ke Šemer; le eto Ono ke Lod ke ehe mādši le.

13. Ni Beria ke Šema dši tšemei le ateh onukpai ye Ayalonbii le ateh; amẹ amefie Gatbii le.

14. Ni Ahio, Šašak ke Ieremot

15. ke Zebadia ke Arad ke Eder

16. ke Mikael ke Išpa ke Ioha dši Beria bii.

17. Ni Zebadia ke Mešulam ke Hizki ke Heber

18. ke Išmerai ke Izlia ke Iobab dši Elpaal bii.

19. Ni Iakim ke Zikri ke Zabdi

20. ke Elienai ke Ziletai ke Eliel

21. ke Adaia ke Beraia ke Šimrat dši Šimeii bii.

22. Ni Išpan ke Eber ke Eliel

23. ke Abdon ke Zikri ke Hanan

24. ke Hanania ke Elam ke Antotia

25. ke Ifdeia ke Penuel dši Šašak bii.

26. Ni Šamšerai ke Šeharia ke Atalia

27. ke Iaarešia ke Elia ke Zikri dši Ieroham bii.

28. Menemei dši tšemei le ateh onukpai ye ameyinoi le fẹ mli. Menemei hī Ierusalem.

29. Ni Gibeon tše le hī Gibeon, ni enā gbei dši Maaka. 9, 35—44.

30. Ni ekromobi dši Abdon, ke Zur ke Kiš ke Baal ke Nadab

31. ke Gedor ke Ahio ke Zeker.

32. Ši Miklot fọ Šimea; ni amẹ hū amẹke amenyemimeii le hī Ierusalem ye amenyemimeii le amasei.

33. Ni Ner fọ Kiš, ni * Kiš fọ Saul, ni Saul fọ Ionatan ke Malkišua ke Abinadab ke Ešbaal. * 1 Sam. 14, 51.

34. Ni Ionatan bi dši Merib-Baal, ni Merib-Baal fọ Mika.

35. Ni Mika bii dši: Piton ke Melek ke Tarea ke Ahaz.

36. Ni Ahaz fọ Iehoda, ni Iehoda fọ Alemet ke Asmawet ke Zimri, ni Zimri fọ Moza.

37. Ni Moza fọ Binea, ni Binea bi dši Rafa, ni Rafa bi dši Eleasa, ni Eleasa bi dši Azel.

38. Ni Azel fọ bihīl ekpa, ni amegbeii dši: Asrikam, ekromobi le, ke Išmael ke Šearia ke Obadia ke Hanan. Menemei fẹ le Azel bii ni.

amebu dsei, ni amegbleo šinai le dā lebi.

28. Ni asan ameten meikomei kweo suomo nibii le; ke ake-miba abato le, akane, ni ke akolo ke-dse kpo hu, akane.

29. Ni ake ameten meikomei hu to nibii le ke hekronkron le mli nibii le fe no ke mamu ke wein ke mu ke kroboo ke tsofai-ke-nmai le ano.

30. Si osofoi abii le aten meikomei futuo nibii srotoi ameke-feo *tsofai-ke-nmai le. * 2 Mose 30, 23—25.

31. Ni ano Matitia ni dse Levibii le aten, ni edsi ko anyo Salum kromobi le, ato nibii ni asio ye nesui amli le ahe nitsumo le no.

32. Ni Kahatbii ni dsi amenyemime le aten meikomei kweo hie-ma-abolo le, ni amesaa da hedso mogbi. * Mose 24, 5. 8.

33. Si *menemei dsi lalatsemei ni dsi Levibii le atsemei awei le ano onukpai ni hio piai le amli, ni amebe mli ni atso nitsumoi krokomei le; edsa ke fane ke nyon fe le ameka amenitsumo le he. * K. 14—16.

34. Menemei dsi Levibii le atsemei awei le ano onukpai ye amefomoi le ana. Menemei hi Ierusalem.

35. Ni Gibeon tse Ieiel hi Gibeon, ni ena gbei dsi Manka. 8. 29—33

36. Ni ekromobi dsi Abdon, ke Zur ke Kis ke Baal ke Ner ke Nadab

37. ke Gedor ke Ahio ke Zakaria ke Miklot.

38. Ni Miklot fo Simeam. Ni ame hu ameke amenyemime le hi Ierusalem ye amenyemime le amasei.

39. Ni Ner fo Kis, ni Kis fo Saul, ni Saul fo Ionatan ke Malkisua ke Abinadab ke Esbaal.

40. Ni Ionatan bi dsi Merib-Baal, ni Merib-Baal fo Mika.

41. Ni Mika bii dsi: Piton ke Melek ke Tarea.

42. Ni Ahaz fo Iara, ni Iara fo Alemet ke Azmawet ke Zimri, ni Zimri fo Moza.

43. Ni Moza fo Binea, ni Binea fo Refaia, ni Refaia fo Eleasa, ni Eleasa fo Azel.

44. Ni Azel ye bihi ekpa, ni amegbei ne: Azrikam, Bokeru ke Ismael

ke Searia ke Obadia ke Hanan. Menemei dsi Azel bii le.

Yitso 10.

(1 Sam. 31.)

Si Filistibii le ke Israel wu, ni Israelbii le dso foi ye Filistibii le ahie, ni amenyonyoi ye Gilboa gon le no.

2. Ni Filistibii le nyie Saul ke ebihii le ase wa, ni Filistibii le gbe Ionatan ke Abinadab ke Malkisua, Saul bihi le.

3. Ni beni ta le mli wa ha Saul, ni gaitseloi le mininale le, etsui fa ye amehewo.

4. Keko ni Saul ke etawunihlelo le ake: Gblamo oklante ni oke-dumi, koni neke foloi ne akaba ni amebafemi nisenianii. Si etawunihlelo le ekplee; edsa ke ese gbeyei naakpa dientse. Nohewo le Saul ko eklante ni eho egbe no.

5. Ni beni etawunihlelo le na ake Saul egbo le, le hu eho egbe eklante no ni egbo.

6. Beni Saul ke ebihii ete le ke ewe le fe gboi sikome ne.

7. Ni beni Israelbii le ni yo dso le mli le na ake amedso foi, ni ake Saul ke ebihii le egboi le, amesi amemadsi le ni amedso foi. Ni Filistibii le ba ni amebahi mli.

8. Ni eba mli ake dsetserono, beni Filistibii le ba gbohii le ahe nii kplomo le, amena Saul ke ebihii le ni amenyonyoi ye Gilboa gon le no.

9. Ni amekplo ehe nii le, ni amenho eyitso ke etawunii le, ni ametsu ayakpa Filistibii le asikpon le no kpula, koni asie atso amedsemawodsi le ke man le.

10. Ni amenho etawunii le ameyato amenyohmoi le awe le; si eyitsoho le ameyaka amekpete Dagon we le.

11. Si beni Iabes-Gilead mu le fe nu nii fe ni Filistibii le efe Saul le.

12. hi ekalo le fe te si ni *ameyadsie Saul gbonyo le ke ebihii le agbohii le, ni ameke-ba Iabes, ni amebafu amewui le ye blofo-yoitso ni yo Iabes le shi, ni ameye buada gbii kpawo. * 1 Sam. 25.

13. Ni Saul gbo ye to ni eto Iehowa no ke Iehowa *wiemo ni ebui le hewo,

hũ egbe Ariel ni dšę Moab le bihiĩ
ni le nonũ ekpleke ši ke-to ni
lšata ye bu ko mli ye snō be le mli.
esā egbe Mizraimnyo ko ni ekele
etaloi enumo; ni Mizraimnyo le
lo ni *tamo mamalòlo agbatšo
; ši le le ehie dèhlemotšo ke-
ši ke-yaninale, ni ešō akplo le
aimnyo le deñ, ni eke ledientše
gbele. * 1 Sam. 17, 7. 40. 51.

ii ni Iehoiada bi Benaia le fe
enā gbei ye hĩ kakabāi etē le
27, 5. 6

ehie ye nyam fē mei nyonmai-
ši kleinkleñmei etē le, eninaa-
David wole onukpa ye ehebu-
no.

ii le amli kākāloi hũ ne: Asahel,
emi le, Elhanan. Dodo bi ni dšę
m le;

mot, Harornyo le: Helez, Pelon-
27, 8. 10.

es bi Ira, Tekonyo le; Abiezer,
nyo le;

bekai, Hušatnyo le; Ilai, Aho-
e;

aharai, Netofatnyo le; Heled,
bi, ni dšį Netofatnyo le;

ai, Ribai bi, ni dšę Benyaminbii
lea le; Benaia, Piratonnyo le;

urui ni dšę Gaaš fāi le anā le;
Arbatnyo le;

zmawet, Baharumnyo le; Eliaba,
nyo le;

ne-Hašem, Gizonnyo le; Ionatan,
ni dšį Hararnyo le;

hiam, Sakar bi, ni dšį Hararnyo
al, Ur bi le;

fer, Mekeratnyo le; Ahia, Pelon-

zro, Karmelnyo le; Naarai, Ezbai

el. Natan nyemi le; Mibhar, Hagri

lek. Amonnyo le; Naharai, Berot-
dšį loab, Zeruia bi le, tawūniibie-

a, Itrinyo le; Gareb, Itrinyo le;
Uria, Hitnyo le; Zabad. Ahēlai

* 2 Sam 11, 3.

42. Adina, Šiza bi ni dšį Rubennyo.
Rubenbii le asafoiatše le, ni ehie mei
nyonmai-etē;

43. Hanan, Maaka bi le; ke lošafat,
Mitninyo le;

44. Uzia, Ašteratnyo le; Šama ke Ieiel,
Hotam, Aroernyo le, bii le;

45. Iediael, Šimri bi le, ke enyemi
Ioha ni dšį Tizinyo le;

46. Eliel, Mahavinyo le; ke Ieribai ke
lošavia, Elnaam bii le; ke Itma. Moab-
nyo le;

47. Eliel ke Obed ke Iaasiel, Mezoba-
nyo le.

Yitšo 12.

Agbene menemei dšį mei ni ba David
nō ye *Ziklag, beni etēo ehe ye Saul,
Kiš bi le, hie lolo le; ni amę hũ amę-
ye ekāloi ni yeo buaāle ye ta mli le
ateñ, * 1 Sam. 27, 6

2. ni amehleo *gāi, ni amenyēo amę-
ke amēninedšūrō ke amębėku fē fōo te
ni amęke-tšęo gāi hũ; Saul nyemimeĩ
le ni dšę Benyamin le ateh meiko-
mei ni: * 8, 40.

3. Amęnukpa dšį Ahiezer ke Ioas,
Gibeanyo Šemaa bii le; ke Ieziel ke
Pelet, Azmawet bii le; ke Beraka ke
Iehu, Anatotnyo le;

4. ke Išmaia, Gibeonnyo ni dšį ekālo
ye mei nyonmai-etē teñ, ni eye amęno
tšę le; ke Ieremia ke Iahaziel ke Iohanan
ke Iozabad, Gederanyo le;

5. Eluzai ke Ierimot ke Bealia ke
Šemaria ke Šefatia, Harofnyo le;

6. Elkana ke Išia ke *Azareel ke
Ioezer ke Iašobeam. Korabii le; * 26, 14.

7. ke Ioela ke Zebadia, Ieroham bii
ni dšę Gedor le.

8. Ni Gadbii le ateh mei ni tšę amęhe
ke-ba David nō ye tekplo ni yō nā le
no leñ, ni dšį hĩ kākāloi ni le tawū
ni le tšęn ke akplo hlemo, ni amęhie
tamo dšatai ahie, ni amęhe ye *oyā ta-
mo soñai ni yō gōdšį ano le ne: * 2 Sam 2, 18.

9. Amęnukpa dšį Ezer, moni dšį enyo
le Obadia, moni dšį etē le Eliab,

10. moni dšį edsę le Mišmana, moni
dšį enumo le Ieremia,

mū lẹ fẹ nọ, ni Israelbii ni efẹ lẹ fẹ fe ekome ake awo David mantše.

39. Ni amẹke David hī dšei gbīl etè, ameyeyè nii ni amenunū dāi; edšake ameyemime lẹ esra amese.

40. Ni asan mei ni benkeame ahū ke-yaši Isakar ke Zebulon ke Naftali niaan lẹ hā tedšii ke yomai ke tedšiokponoi ke tšinai tère abolo ke niyenii srotoi ke-ba: mā ke agbāmi-tatalei ke weinyi-bii gbīdši ke wein ke mū ke tšinai ke tōi babaō dientše; edšake miše eba Israel.

Yitso 13.

(2 Sam. 6, 1—11.)

Keke ni David ke mei akpekpei ke mei ohahai anọ asafoiatšemei ke lumai lẹ fẹ te adšina;

2. ni David ke Israel gwabō mū lẹ fẹ ake: Kēdši esa nyehle ni edše Iehowa. wọ-Nyommo lẹ, nō lẹ, no lẹ nyehāa wotšūa ke-yaā hefèhe yẹ wonyemime ni efẹ yẹ Israel šikpōdši lẹ fẹ nọ lẹ ke osofoi ke Levibii ni keame yọ amemā-dši ke amehē šikpōdši lẹ anọ lẹ anō, koni amebua amehē nā ke-ba wonō,

3. ni woyawó wọ-Nyommo lẹ adeka lẹ ke-ba wonō ekon; edšake Saul yino lẹ wobii ši.

4. Keke ni gwabō mū lẹ fẹ kẹ ake afe nakai; edšake sane ne sa man mū lẹ fẹ hie.

5. Ni David bua Israel mū lẹ fẹ nā ke-kpe, ke-dše Mizraim fā Šihor lẹ he ahū ke-yaši Hamat tō, koni ayawó Nyommo adeka lẹ ke-dše Kiriati-Iearim ke-ba.

6. Ni David ke Israel mū lẹ fẹ yin ke-te *Baal ni dši Kiriati-Iearim ni yọ Iuda lẹ. koni ameyawó Nyommo Iehowa ni hīo kerubim lẹ aten lẹ adeka ni atšeo egbei yẹ nọ lẹ ke-dše dšei ke-ba.

* Ios. 15, 9.

7. Ni amegbla Nyommo adeka lẹ yẹ fili hē ko nọ ke-dše Abinadab we lẹ; ni Uza ke Ahio kudoqo fili lẹ.

8. Ni David ke Israel mū lẹ fẹ se yẹ Nyommo hie ke amehewale fẹ ke lalai ke sañkūi ke bēdši ke mīdši ke nme-dši ke tetremantrei.

9. Ši beni amēšọ Kidon nmaḡbēmohē lẹ. Uza kpā enine mli ke-te adeka lẹ

he ni emō mli, edšake tšinai lẹ hā ehoso.

10. Ni Iehowa mli fū Uza, ni etfale nō, edšake ekpā enine mli emō adeka lẹ mli, ni egbo yẹ dšei yẹ Nyommo hie.

11. Ni edo David ake Iehowa egba ewo Uza, ni etšé dšei ake: Perez-Uza ke nmenē.

12. Ni David še Nyommo gbeyei nakai gbī lẹ, ni ekē: Té mafe tēn ni mīkọ Nyommo adeka lẹ aaba minōn?

13. Nohewo lẹ David hāa ake adeka lẹ aba enō yẹ David mā len, ši moū ehā awó ke-tšó afā ke-te Obed-Edom, Gitinyo lẹ, we lẹ.

14. Ni Nyommo adeka lẹ hī Obed-Edom bii lẹ anō yẹ ešla lẹ nyōdši etè; ni Iehowa dšọ Obed-Edom we lẹ ke nofēno ni eyo.

Yitso 14.

(14, 1—16. Kwẹ 2 Sam. 6, 11—25.)

Ni Hiram, Tiro mantše lẹ, tšū bofoi ke-ba David nō, ke tšenedrutsei ke tegbogbotfaloi ke nmoḡmlogboloi, koni amebamā tšū amehāle.

2. Ni David na ake Iehowa ehā efī ši ake mantše yẹ Israel nọ, edšake eman Israel hewo lẹ awó emantšeyeli lẹ nọ godšō.

3. Ni David sā nō yei krokomei yẹ Ierusalem efata he, ni David fọ bihī ke biyei krokomei efata he.

4. Ni mei ni afo ahāle yẹ Ierusalem lẹ agbei ne: Šamua ke Šobab. Natan ke Salomo.

5. ke Ibhar ke Elišua ke Elpelet

6. ke Noga ke Nefeg ke Iafia

7. ke Elišama ke Bešliada ke Elifelet.

8. Ši beni Filistibii lẹ nu ake afo David mū awole Israel mū lẹ fẹ nọ mantše lẹ, Filistibii lẹ fō fā ke-ba David taomq. Ni beni David nu lẹ, efā ekeame yakpe.

9. Ni Filistibii lẹ ba ni amebagbā yẹ Refaim dšọ len.

10. Ni David yabi Nyommo ake: Ani mifā miyanina Filistibii lẹ lo? ani oodšieame owo mideu lo? Ni Iehowa kẹle ake: Fā ke-ya, ni madšieame mawo oden!

11. Ni amefā ke-te Baal-Perazim, ni David tšiaame nii yẹ dšei. Ni David

24. Ni Šebania ke Iošafat ke Netanel ke Amasai ke Zakaria ke Benaia ke Eliezer, osofoi le, kpāa tetremantrei ye Nyohmo adeka le hie, ni Obed-Edom ke Iehia hū dši adeka le šinākweloi.

(15, 25—29. Kwe 2 Sam. 6, 12—16.)

25. Keke ni David ke Israel onukpai le ke mei akpekpei anō asafoiatšemei le yin amete, koni ameyawó Iehowa kpānmō adeka le ke-dše Obed-Edom we le ke-ba ke nyāmo.

26. Ni eba mli ake, beni Nyohmo ye bua Levibii ni wó Iehowa kpānmō adeka le, amegbe tšinahii kpawo ke tōagboi kpawo amēke-šā afole.

27. Ni David wo klala fefeo atade, eke Levibii ni wó adeka le fē, ke lalatšemei le, ke Kenania, moni kweo adeka le tēremo le, ni dši lalatšemei onukpa le; ni David wo klala *efod* hū.

28. Ni Israel mū le fē wó Iehowa kpānmō adeka le ke ošebō ke kōfēh gbēmō ke tetremantrei akpāmō ke nme-dši ke saukūi agbēmō ni nā wa.

29. Ni eba mli ake, beni Iehowa kpānmō adeka le se David mā leñ le, Mikal, Saul biyō le, yabu samfle nā, ni beni ena mantše David mīdšō ni ehuru le, egbe ehe guo ye etšui mli.

Yitso 16.

(16, 1—3. 48. Kwe 2 Sam. 6, 17—19)

Ni amēke Nyohmo adeka le ba ni amēke-bamā bū le ni David eši ehāle le teñ, ni amēšā šā-afolei ke šidā-afolei ye Nyohmo hie.

2. Ni beni David šā šā-afolei le ke šidā-afolei le egbe nā le, eke Iehowa gbei le dšō mañ le.

3. Ni edša Israelbii le fē, hii ke yei le fē nii, ehā mofēmo abolo akwābo kome ke lō kukuli kome ke weinyibii atatale kome.

4. Ni efāmō Levibii le atēñ meikomei eto ni amesūmō ye Iehowa adeka le hie, ni amēdšie Iehowa, Israel Nyohmo le, vi ni amedale šī ni amekafole:

5. Asaf dši onukpa, ni moni dši enyo le Zakaria; Ieiel ke Šemiramot ke Iehiel ke Matitia ke Eliab ke

Benaia ke Obed-Edom ke Ieiel amēhē bedši ke saukūi, ni Asaf tšiaā nme-dši ni nā wa le;

6. ni Benaia ke Iahaziel, osofoi le, kpāa tetremantre dāne ye Nyohmo kpānmō adeka le hie.

7. Nakai gbii le klenklen David to Asaf ke enyemimei le ake ameda Iehowa šī:

(16, 8—22. Kwe Lal. 105, 1—15.)

8. Nyedaā Iehowa šī, nyetšia egbei atā! Nyehāa mādši le alea enifemonii le!

9. Nyelaā nyehāale! Nyelaā nyedšiea eyi! Nyesusua enākpē nitšumoi le fiā he!

10. Nyefāa nyefōa egbei kronkron le nō; Iehowa segbetaoloi le atšui anyō amemli.

11. Nyetaoa Iehowa ke chewale le se-gbe, nyetaoa ehlegbe dā.

12. Nyekaia enākpē nitšumoi ni etšu le, enākpenii le ke mlai ni dše edāñ le,

13. nye, etšūlo Israel sešibii le, nye, Iakob bii ni dši mei ni ehala le!

14. Le, Iehowa le, dši wō-Nyohmo; eko-dšomoi le ekpēle šikpon le nō fē.

15. Nyekaia ekpānmō le ke-yaā nāno, wiemo ni enō-wo yinoi akpe kitā le,

16. kpānmō ni eke Abraham kpāñ le, ke kitā hū ni ekā Isak le;

17. ni emā nō aduatšō ehā Iakob ake akpo, ke Israel hū ake nāno kpānmō,

18. ekē: Bo mañō Kanaan šikpon le mahā ake nyegbošinii agbefānnō!

19. No mli le nyeyi fāā ko, hē, nyeyi fāā kwrā, gbōi dšinye ye dšei;

20. ni ametšomlo ke-dše dšēñmañ nō ke-te dšēñmañ kroko nō, ke-dše mantšeyelihe kome ke-te mañ kroko nō.

21. Eumēš mokomoko gbē ni efeame efōñ, ni amehewo le *ekā mantšemei ahle,

* 1 Mose 12, 17; 20, 8; 26, 9.

22. ekē: “Nyekataā mei ni mifōame mū le ahe, ni migbaloi le hū, nyekafeame noko!”

(16, 23—33. Kwe Lal. 96.)

23. Nyelaā nyehāa Iehowa, šikpon mū le fē! Nyešiea eyiwalaheremo le ke-dšēa gbi nō ke-yaā gbi nō!

24. Nyegbaā enumnyam le ye dšēñmā-dši le atēñ, ke enākpē nitšumoi le ye mādši fē-kwa atēñ.

10. be mli ni mifá kodšoloi ake ame-ye miman Israel no le; ni maba ohenye-loi le fě ši; ni asan mikēo ake Iehowa bamā šia ahāo.

11. Ni aaba mli ake, kedši ogbii le še ní sa ake oya otšemei le anō le, matē oseši ni dšē obihii le atēn ši ye ose, ni mahā emantšeyeli le adamo ši šinh.

12. Le eemā tšū ehāmi, ni mahā esēi le amā ši šinh ke-ya nāno!

22, 10; 28, 6.

13. Matsō etšē, ni le hū eetšō mibi; ni midšien mimobonale le ye ehe, tamō boni midšie ye moni nyie ohle le he le.

14. Ši mikelē aato miwe le ke mimantšeyelihe le ke-ate nāno, ni emantšesēi le aamā ši šinh ke-ate nāno!

15. Boni neke wiemoi ne fě yo ke boni neke ninā ne fě yo le, nakai Natan kē David.

16. Keke ni mantšē David te ni eyatā ši ye Iehowa hle ni ekē: Iehowa Nyomō, *namo dšimi, ni meni po dši miwe le, ni ohlemi ke-baši bene ne?

* 1 Mose 22, 11.

17. Ni kēle enē dšee noko sroto ko ye ohle, Nyomō, ši osā owie ye otšūlo we le he hū ye nibii ni baba ye šonh le ahewo, ni obumi tamō gbomo agbo ko, o Iehowa Nyomō!

18. Meni yo David nā ní ekēo donh ye wō ní owo otšūlo hle nyam ne hewo? Edšake ole otšūlo!

19. Iehowa, otšūlo hewo ni asan bodientšē otšuidšūrō nā otšu nibii wudši ne fě, koni ohā ale nibii wudši ne fě!

20. Iehowa, nibii fě ni wonu ke wotoii le anā le, mokomoko be ní keo ye egbo, ni asan ose le nyomō ko nyomō ko be.

21. Ni mē dšenman kōme po ni yo ši-kpon ne no ní ke oman Israel ye egbo, ni Nyomō yin ete ní eyakpō efe le-dientšē eman, koni oke nibii wudši ní yo gbeyei le abe gbei, ake-ni ofie dšen-mādši le ye oman ní okpō ke-dšē Misraim le hle le?

22. Edšake onō oman Israel ofe bodientšē oman ke-miya nāno, ni bo, Iehowa, otšō ame-Nyomō.

23. Ni agbene, Iehowa, wiemo le ni owie ye otšūlo ke ewe le hewo le, hā ní ana ake anokwale ni ke-ya nāno, ni ofe take boni okē le.

24. Hē, hā ní ana ake anokwale ni, ní ogbei le ada kple ke-ya nāno ní akē ake: Iehowa Zebaoth, Israel Nyomō le, le dši Nyomō ehā Israel, ni otšūlo David we le adamo ši šinh ye ohle!

25. Edšake bo, mi-Nyomō, owó otšūlo toi no ake obamā šia ohale, nohewo ni otšūlo hū ná tšui esole ye ohle ne.

26. Ni agbene, Iehowa, bo nonh dši Nyomō, ni oke neke nōkpakpa ne ewo otšūlo ši;

27. nohewo le agbene ná he tšui, ni odšō otšūlo we le, koni ehī ši ye ohle ke-ya nāno; edšake moni bo, Iehowa, odšō le, adšōle ke-miya nāno!

Yitso 18.

(Kwe 2 Sam. 8.)

Ni enē se le eba mli ake David tšia Filistibii le anii, ni eyeame no, ni ešō Gat ke ehe mādši le ye Filistibii le aden.

2. Ni etšia Moab hū nii, ni Moabbii le tšōmō David tšūdši, ni amētšūo onia amehāale.

3. Ni asan David tšia Hadarezer, Zoba mantšē le, nii āhū ke-yafie Hamat tō, beni eyin ete ní eyanō Eufate fā le he efe enoyelihe le.

4. Ni David mōmō efilii akpe ke ekponoiatšemei akpei-kpawo ke nādši-atšemei akpei-nyonmai-enyo; ni David flo amefilii le anā okponoi le fě anā-dši ase fāi, ši ešī ameten filii oha nā okponoi.

5. Ši beni Arambii ni yo Damasko le ba Zoba mantšē Hadarezer le yeli-kebuamo le, David gbe Arambii le atēn mei akpei-nyonmai-enyo-ke-enyo.

6. Ni David ke asrafoi to Damasko ní yo Aram le, ni Arambii le tšōmō David tšūdši ní tšūo onia hāale. Ni Iehowa hāa David yeo künim ye hefē-he ní eyaā.

7. Ni David šō šika tšēni le ní Hadarezer tšūdši le hle le, ni ekē-ba Ierusalem.

15. Ni beni Amonbii le na ake Arambii le edso foi le, keke ni ame hu amedso foi ye enyemi Abisai hie ni ameyabote ma len. Ni Ioab ku ese ke-ba Ierusalem.

16. Si beni Arambii le na ake Israelbii le eye amenog le, ametsu bofoi ni ayanho Arambii ni yo fa le se le ke-ba, ni Hadarezer tatsa Sofak le nyie amehie.

17. Ni abagba David, ni eyabua Israel mu le fe na, ni eyafo Iordan, ni eya-ninaame, ni egba ewoame; ni beni David gba ewo Arambii le, amekere wu.

18. Ni Arambii le dso foi ye Israel hie, ni David gbe Arambii le aten filiatsemei akpei-kpawo ke nadsiatsemei akpeinyonmai-edse, ni egbe tatsa Sofak hu.

19. Ni beni Hadarezer tsudsi le na ake Israel eye amenog le, amekere David bakpata ni amesumole. Ni Arambii le sumog ake ameye amebua Amonbii le donn.

Yitso 20.

(20, 1—3. Kwe 2 Sam. 11, 1; 12, 26—31.)

Ni eba mli ake no se afi, ye be mli beni mantsemei faa ta le, Ioab no ta mu le fe ni eyakpata Amonbii le asikpon le hie, ni ebog nsra ewo Raba he. Si David le ehi si ye Ierusalem. Ni Ioab tfa Raba nu ni ebutule.

2. Ni David dsie amemantse le akre le ye eyitso, ni ena nmeg sika talenta kome, ni tei ni dsra wa ye he, ni anho-fi David yitso; ni elo ma len hanii babao dientse ke-ba.

3. Ni elo gbomei ni yo mli le ke-ba, ni eno akplalai ke dade nigblemonii ke lemai eflo amemli. Ni neke David fe Amonbii le amadsi le fe. Keke ni David ke man mu le fe ku amese ke-ba Ierusalem.

(20, 4—8. Kwe 2 Sam. 21, 18—22.)

4. Ni ene se le eba mli ake ta bate si ye Gezer ye ame ke Filistibii le aten. No mli ni *Sibekai, Husanyo le, gbe Sipai ni dsi oblann le bii le aten mokome le, ni abaame si. * 27, 11.

5. Ni asan amekere Filistibii le na ta ekon; ni Elhanan, Iair bi le, gbe Lahemi ni dsi Goliath, Gatnyo le, ni ekplo-tso tamog mamalolo agbatso le, nyemi le.

6. Ni asan awu ta ekon ye Gat; ni nu nyenyeronu ko ye dsei ni yo wabii nyonmai-nyo ke edse: enidsi wabii ekpa-ekpa ke enadsi wabii ekpa-ekpa, ni le hu oblann le folo le.

7. Ni beni *etfa Israel mpoa le, Ionatan, David nyemi Simea bi le, tfale no ni egbele. * 1 Sam. 17, 10.

8. Menemei afo aha oblann le ye Gat; ni amenyonyoi ye David ke etsudsi le anine na.

Yitso 21.

(Kwe 2 Sam. 24)

Ni satan te si ewo Israel, ni etsire David yi se, koni ekane Israel.

2. Ni David ke Ioab ke ma len onukpai le ake: Nyeyaa nyeyakanea Israel ke-dsea Beerseba ke-yaia Dan, ni nyebakemi, koni male ameyikule.

3. Si Ioab ke: Iehowa aha eman le aku abo he, boni ameyo ne, toi oha! Si minuntso mantse, ani amefe le dsee minuntso tsudsi dsiam? Bele meba minuntso taoog ene mo? * Meba eeye Israel yi so? * 2 Mose 20, 12.

4. Si kele mantse le na wa fe Ioab; nohewo le Ioab yin ete ni eyakpa Israel fe, ni eku ese eba Ierusalem.

5. Ni Ioab ke man le yibo le baha David: ni Israelbii fe ni gbala klante le fe mei akpei-akpe ke akpei-oha; ni Iudabii, mei ni gbala klante le, fe mei akpei-ohai-edse ke akpei-nyonmai-kpawo.

6. Si ekanee Levi ke Benjamin esii no; edsake mantse le wiemo le fe Ioab tann.

7. Ni neke sane ne *enod Nyonmog na, nohewo le etfia Israel nii. * 27, 24.

8. Ni David ke Nyonmog ake: Mife esa kple ake mife ene; si agbene, mikpao fai, tsi otulog nosa ne oha se; edsake miye kwaia asane naakpa!

9. Keke ni Iehowa ke Gad, David ninalo le, wie ake:

10. Ya ni oyake David ake: Boni Iehowa ke ne: Mihle nibii ete mife ohie, ko mli ekome, ni mafeo!

11. Keke ni Gad ba David no ni eba-kele ake: Boni Iehowa ke ne: Ko mli noni osumog!

šikpōdši le fē nọ; nohewo le mato he nii. Ni David to ehe nii babaō dientše dāni egbo. *29, 1.

6. Kẹkẹ ni etšé ebi Salomo, ni ewo le kitā ake emā šla ehā Iehowa, Israel Nyonmo le.

7. Ni David kẹ Salomo, ebi le, ake: Kūle *eye mitšui mli ake mamā šla mahā Iehowa, mi-Nyonmo le, gbei le.

* 17, 1—14; 28, 2—7.

8. Ši Iehowa wiemo ba miñō ake: Ofie lá šī babaō, ni asan owuwū tai wudši: kāmā šla ohā migbei le, edšake ofie lá šī babaō ye mihle ye šikpon le nọ.

9. Na, abafọ binū ko ahāo, le le ebafe hedšōmo-gbomo, ni mahā ehe adšole ye ehonyeloi ní bolele le fē aden; edšake aatšéle Salomo, ni mahā Israel hedšole ke toindšole ye eyino;

10. le dši moni aamā šla ahā migbei le, eetšō mibi ni mi hū matšō etše, ni mahā emantšeyeli sei le amā šī šinh ye Israel nọ ke-ate nānọ?

11. Ni agbene, mibi, Iehowa keo ahī šī, ni ofere, ni omā Iehowa, o-Nyonmo le, šla le, take bōni ewie ye ohewo le.

12. Iehowa ahāo nilē ke dšēmō kẹkẹ, ni etu Israel ewo odeñ, beni afe ní oye Iehowa, o-Nyonmo le, mla le nọ.

13. Kędši odšēñ nọ ni oye akpoi ke mlai ni Iehowa wo Mose ye Israel hewo le anọ le, no le ofere; ohe awa ni ofe ekā; kāsē gbeyei ni otšui akafā hū!

^{1 Mañ. 2, 2. 3}

14. Ni na, migbo deñme *misā šika talentai akpei-oha ke dšietei talentai akpei-akpe mito mihā Iehowa we le, šī akōble ke dade le anyēē añmē tete, edšake efā babaō tšō; ni misā tšei ke tēi hū mito, koni ouō eko ofata he.

* 29, 2.

15. Asan oye nitšuloi hū babaō: tē-gbaloi ke tšo ke tē he nitšuloi ke mei ní le nāi srōtoi fē;

16. šika ke dšietei ke abōble ke dade hū alee nā. Te šī ni ofe, šī Iehowa keo ye!

17. Kẹkẹ ni David wo Israel lumei le fē kitā ake ameye amebua ebi Salomo, ekẹ:

18. Nto Iehowa, nye-Nyonmo le, kanye ye, ni *ehā nyehe edšonye ye hefēhe kẹkẹ? edšake etu šikpon le nọ bii le fē ewo mideñ, ni aba šikpon le šī ye Iehowa ke eman le hle. * K. 9. Yl. 28, 28

19. Nohewo le agbene nyenōa nyetšuii ke nyesusumai le nyetaoa Iehowa, nye-Nyonmo le, segbe; ni nyetea šī ni nyeyamāa Iehowa Nyonmo hekronkron le, koni ake Iehowa kpāñmo adeka le ke Nyonmo nibii kronkroni le aba šla ni abamā ahā Iehowa gbei le!

Yitšo 23.

Ni beni David egbo ni eto ke gbñ sōññ le, ewo ebi Salomo mantše ye Israel nọ. ^{1 Mañ. 1. 28—40.}

2. Ni ebua Israel lumei le ke osōfoi le ke Levibii le fē nā kẹkẹ.

3. Ni akane Levibii, mei ni eye kẹdše afi nyonmai-etē ke-yaā le, ni ameyibo bōni akaneame ekomekome ní anā dši hñ akpei-nyonmai-etē-ke-kpānyo.

4. Menemei atēñ mei akpei-nyonmai-enyo-ke-edšē dši mei ní bakwē Iehowa we le he nitšumo le nọ, ni mei akpei-ekpa dši onukpai ke kodšoloi,

5. asan mei akpei-edšē dši agbónā-kwēloi, ni mei akpei-edšē hū dšieq Iehowa yi ke sañkūi ní mife ní ake-dšie eyi le.

6. Ni David dša amemli kuikui ye Levi biññ ni dši Geršon, Kahat ke Merari le anā. ^{6, 1. 2.}

7. Geršon biññ dši: Ladan ke Šimei.

8. *Ladan biññ dši: Onukpa Iehiel ke Zetam ke Ioel, ameyi etē. * 28, 21.

9. Šimei biññ dši: Šelomot ke Haziel ke Haran, ameyi etē. Menemei dši Ladan tšemei awei le anọ onukpai.

10. Ni Šimei biññ dši: Iahat, Zina, Ieuš ke Beria; menemei dši Šimei biññ edšē le.

11. Ni Iahat dši onukpa, ni Sisa dši moni dši enyo; šī Ieuš ke Beria be biññ pī hewo le akaneame ake tšewe kome.

12. Kahat biññ dši: Amram, Isehar, Hebron ke Uziel, ameyi edšē. ^{8, 28. 29.}

13. Amram biññ dši: Aaron ke Mose. Ni *adšie Aaron, koni afele kronkron

10. noni dši kpawo le Hakoz, noni dši kpānyo le Abia, Luk. 1, 5.

11. noni dši nehū le Iešua, noni dši nyoñma le Šekania,

12. noni dši nyoñma ke ekome le Eliašib, noni dši nyoñma ke enyo le Iakim,

13. noni dši nyoñma ke etē le Hupa, noni dši nyoñma ke edfē le Iešebeab,

14. noni dši nyoñma ke enumo le Bilga, noni dši nyoñma ke ekpa le Imer,

15. noni dši nyoñma ke kpawo le Hezir, noni dši nyoñma ke kpānyo le Hapizez,

16. noni dši nyoñma ke nehū le Petahia, noni dši nyoñmai-nyo le Iehezekel,

17. noni dši nyoñmai-nyo ke ekome le Iakin, noni dši nyoñmai-nyo ke enyo le Gamul,

18. noni dši nyoñmai-nyo ke etē le Delaia, noni dši nyoñmai-nyo ke edfē le Maazia.

19. Boni atoame gbedšiano ahā amēsūomo le ne, ni amēke-ya Iehowa we le, tamō boni amētšē Aaron toame gbedšiano ye Iehowa, Israel Nyoñmo le, kitā ni ewole le nā le.

20. Ši Levibii ni efe le ne: Amram bii dši: Šubael; Šubael bii dši: Iehēdeia.

21. Rehabia bii dši: Onukpa Išia.

23, 17—23; 24, 24.

22. Izehar bii dši: Šelomot; Šelomot bii dši: Iahat.

23. Ni Hebron bii dši: Onukpa le Ieria, moni dši enyo le Amaria, moni dši etē le Iahaziel, moni dši edfē le Iekameam.

24. Uziel bii dši: Mika; Mika bii dši: Samir.

25. Mika nyeminū dši Išia; Išia bii dši: Zakaria.

26. Merari bii dši: Maheli ke Muši ke ebi Iaasia le bii le.

27. Merari bii ni dši ebi Iaasia bii le dši: Šoham ke Zakur ke Ibri.

28. Maheli bi dši Eleazar, ši le le ebe bibi.

29. Kiš nō dši: Kiš bi le Ierameel.

30. Ni Muši bii dši: Maheli ke Eder ke Ierimot. Menēmei dši Levibii abihī le ye amētšēmei awei le anā.

31. Ni menēmei hū fō ošiki tamō amēnyemime, Aaron bibi le, noni, ye mañ-

tše David ke Zadok ke Ahimelek ke osofoi ke Levibii le atšēmei awei le anō onukpai le ahie, tšēmei le atēh *onukpa tamō enyemi gbekē noni. * 25, 8.

Yitso 25.

Asaḥ David ke asafoiatšēmei le fāmo *Asaf ke Heman ke Iedutun bii le atēh meikomei amehā sūomo le, koni amēke sañkūi ke bedši ke nmedši agba. Ni mei ni tšuo nakai nii le ye amēsūomo le nā le ayibo ne: * 15, 19.

2. Asaf bii le atēh le: Zakur ke Iosef ke Netania ke Ašarela, Asaf bibi ni ye Asaf šiši le, ni le egbaḥ ye mantše le masei.

3. Iedutun nō le mli le: Iedutun bihi le: Gedalia ke Zeri ke Iešaia ke Hašabia ke Matitia [ke Šime], ameyi ekpa, ye amētšē Iedutun šiši, moni ke sañkū gbaḥ ni eke šidā ke yidšiemō hāa Iehowa le.

4. Heman nō le mli le: Heman bii le: Bukia, Matania, Uziel, Šebuel, Ierimot, Hanania, Hanani, Eliata, Gidalti ke Romanti-Ezer, Iošbekaša, Maloti, Hotir, Mahaziot.

5. Menēmei fē dši Heman, mantše le *ninalo le, bibi, ni amewo aklonto le nō ye Nyoñmo wiemoi le anā. Ni Nyoñmo hā Heman bibi nyoñma ke edfē ke biyei etē. * 21, 9. 2 Kron. 35, 15.

6. Menēmei fē ye amētšēmei ašiši, ni amēke nmedši ke bedši ke sañkūi laḥ ye Iehowa we le ni amēke-sūmo ye Nyoñmo we le ye mantše le masei, ye Asaf ke Iedutun ke Heman šiši.

7. Ni amē ke amēnyemime ni ekase Iehowa lalai alamo ni amefē amele dšogbāḥ le ayibo dši ohai-nyo ke nyoñmai-kpānyo ke kpānyo.

8. Ni amefō ošiki ye amēnitšumo ni atu awo amēdeḥ le hewo, gbekē ke onukpa, tšolo ke kaselo fē pepēpe. 24, 21.

9. Agbēne klenklen ošiki ni afō ahā Asaf le kpe hā Iosef; noni dši enyo le Gedalia, le ke enyemime ke ebihī le, ameyi nyoñma ke enyo.

10. Noni dši etē le Zakur, le ke ebii ke enyemime le, ameyi nyoñma ke enyo.

dši edſe; Hosa bii ke enyemimeĩ fě dši nyoñma ke etě.

12. Neke agbónákweloi ne amlidšai le anọ onukpai le ameye amegbenā nitšumo tamọ amenyemimeĩ le noññ, ye Iehowa we le súmọ le mli.

13. Ni afō ošiki ye *gbekě ke onukpa fě hewo, ye ametšemeĩ awei le anā ahā agbó-fě-agbó. *26, 8.

14. Ni bokāgbę ošiki le kpe hā Šelemia; ni afō ebi Zakaria ni dši adšinafonyo nilelo le hū he ošiki, ni ešiki le kpe hā kōyigbę.

15. Obed-Edom ná wuoyigbę, ni ebii le ná nitōhe le.

16. Ni Šupim ke Hosa ná anaigbę ye Šaleket agbó le he, ye gbędšęgbę ni wó enā nọ le nā, buloi ye buloi añeleno.

17. Bokāgbę le Levibii ekpa, kōyigbę le mei edſe gbĩ kome. wuoyigbę hū mei edſe gbĩ kome, ši nitōhe le mei enyonyo.

18. Ke-yaā Parbar le he, ye anaigbę ye gbędšęgbę le nā le, mei edſe, ni mei enyo yo Parbar le dientše he.

19. Agbónákweloi ní dše Korabii ke Merari bii le aten le amlidšai ne.

20. Ši Levibii le aten le Ahia dši moni kweo Nyohmo we le nitōhei le ke nii kronkroni le atōhei le.

21. *Ladan bii le, Geršonnyo le bii le Ladan, Ladan tšemeĩ awei le anọ onukpai: Geršonnyo le, Iehiel; *23, 8.

22. Iehiel bihi Zetam ke enyemi Ioel kweo Iehowa we le nitōhei le.

23. Ni Amrambii le, Izeharbii le, Hebronbii le, Uzielbii le aten le

24. *Šebuel, Mose bi Geršom bi le, yeo lumo ye nitōhei le anọ. *23, 18.

25. Ni *enyemi Eliezer bi dši Rehabia, Rehabia bi dši Iešaia, Iešaia bi dši Ioram, Ioram bi dši Zikri, Zikri bi dši Šelomot. *23, 17.

26. Neke Šelomot ne ke enyemimeĩ le dši mei ní kweo nii kronkroni le atōhei le fě, nii ní mantše David ke tšemeĩ awei le anọ onukpai le ke mei akpepei ke mei ohahai anọ asafoiatšemeĩ le ke tatšemeĩ le dšō nọ ke le.

27. Tai amli nihāni ní amēñō le eko-meĩ anọ amēdšō amēke, koni akę-wula Iehowa we le;

28. ke nibii fě ni Samuel, ninalo le, ke Saul, Kiš bi le, ke Abner, Ner bi le, ke Ioab, Zernia bi le, edšō nọ eke le: nofēno ní adšō nọ ake le, Šelomot ke enyemimeĩ le adeñ yo.

29. Izeharbii le aten le adšie Kenania ke ebihii le ní amekwe Israel nọ ye kponogbenii agbefāñ: ametšōmọ onukpai ke kodšoloi.

30. Hebronbii le aten le Hašabia ke enyemimeĩ ní dši hii ekāloi akpe ke ohai-kpawo le kweo Israel nọ ye Iordan anaigbę, ye Iehowa nitšumo le ke mantše súomonii le agbefāñ.

31. Asañ Hebronbii le aten le Ieria dši onukpa, ye Hebronbii le aten ye ametšemeĩ awei le anā; (David mantšeyeli afi ni dši nyoñmai-edſe le nọ le ataoame, ni anā hii ekāloi ye ameten ye Iazer-Gilead;)

32. ni enyemimeĩ ní dši hii ekāloi soññ ke tšemeĩ awei anọ onukpai le feo akpei-onyo ke ohai-kpawo; ni David nōame eto Rubenbii le ke Gadbii le ke Manase akutšo fā le nọ, ye Nyohmo gbefāñ sādši fě ke mantše le hū sādši amli.

Yitšo 27.

(27, 2—15. Kwe 11, 11—31.)

Agbene Israelbii le ye ameyibo le nā, tšemeĩ awei anọ onukpai ke mei akpepei ke mei ohahai anọ asafoiatšemeĩ le ke amēnkweloi ní súmọ mantše le ye asafoku ní baā yaā dā nyōñ kome ye afi mli nyōdši le fě mli le asane-fě-sane mli, ku-fě-ku hie mei akpei-nyohmai-onyo-ke-edſe.

2. Klenklen asafoku ní tšuo nii ye klenklen nyōñ le nọ le, Iašobeam, Sabeliel bi le, kweo amēno, ni esafoku le hie mei akpei-nyohmai-onyo-ke-edſe.

3. Edše Perez bii le aten, ni le dši klenklen nyōñ le nọ tatšemeĩ le fě anọ onukpa.

4. Ši nyōñ ní dši enyo le nọ asafoku le, Dodai, Ahohinyo le, kweo nọ, ni esafoku le nọ lumo dši Miklot, ni esafoku le hie mei akpei-nyohmai-onyo-ke-edſe.

5. Ta ní dši etě ní ato ahā nyōñ ní dši etě le nọ tatše dši Benaia, osofo

32. Ni Ionatan, David tšekwè le, dši nāwolo, nū ni yō dfēnmō dšile, ni ele woloñ hū. Ni Iehiel, Hakemoni bi le, ke mantše le bii le yō.

33. Ni *Ahitofel hū dši mantše le nāwolo; ni mantše le šientše dši †Hušai, Arkinyo le. * 2 Sam. 15, 12. † 2 Sam. 15, 37.

34. Ni Ahitofel le, Iehoiada, Benaia bi le, ke Abiatar baye ese. Ni mantše le tatše dši *Ioab. * 2 Sam. 8, 16.

Yitso 28.

Ni David kpē Israel lumei le fē, aku-tsei le anō lumei le ke asafokui nī sūmō mantše le anō asafoiatšemei le ke mei akpekpei ke mei ohahai anō asafoiatšemei le, ke mantše le ke ebii le anibii ke koloi anokweloj le, ke piafoi le, ke hñ ekāloj le ke kakabāi le fē ke-ba Ierusalem.

2. Keke ni mantše David te ši damo enādši anō ni ekē: Nyeboami toi, minyemime i ke mimañ! * Kūle eye mitšui mli ake mamā hedšōmō šla ko mahā Iehowa kpānmō adeka le, koni efe wō Nyoñmō le naneši māñō; ni misā mihe mito nī mamā. * 22, 7—10.

3. Ši Nyoñmō kēmi ake: * Kāmā šla ohā migbei le; edšake tawulo dšio, ni ofie lá ši. * 2 Sam. 7, 8.

4. Ši Iehowa, Israel Nyoñmō le, halami ye mitše we le fē teh nī miye Israel nō mantše ke-ya nāñō; edšake ehala * Iuda ewole lumo, ni Inda we le ehala † mitše we le ke-dše, ni mitše bi-hñ le ateh le enā mihe tšui ni ewomi Israel mū le fē nō mantše;

* 1 Mose 49, 10. † 1 Sam. 16, 1, 12.

5. ni mibihñ le fē ateh le, — edšake Iehowa ehāmi bii pī, — ehala mibi Salomo, ni ebatā Iehowa mantšeyeli sei le nō ye Israel nō.

6. Ni ekēmi ake: * Obi Salomo le, le ebamā mišla le ke mikpoi le; edšake mihalale mife mibi, ni matšō etšē.

* 17, 11—14

7. Ni mahā emantšeyeli le amā ši šinh ke-ya nāñō, kedši ekā he eye mikitāi ke mimlai anō tamō boni yō nmenegbi ne le.

8. Nohewō le agbene ye Israel mū le fē nī dši Iehowa asafo le hñe ke wō-

Nyoñmō le toii amli le: Nyeyea Iehowa, nye-Nyoñmō le, kitāi le fē nō ni nyedi se, beni afe nī neke šikpoñ kpa-kpa ne atšō nyenō, ni nyeši nyehā nye-bii nī baba ye nyese le ake gbošini ke-ya nāñō!

9. Ni bo, mibi Salomo, le otše Nyoñmō le, ni osūmole ke otšui mū le fē ke osusuma suomō nā! Edšake * Iehowa taoq tšuii fē amli, ni ele yitšeiañ dfēnmōi fē. Kedši ōtaole le, eehā onale; ši kedši okwale le, eešeo efō ke-ya nāñō. * Lal. 7, 10.

10. Kwemo ohe nī ahñ! Edšake Iehowa ehala, ni omā šla nī ake-fe hekronkron; wadšemo ohe ni ofe!

11. Keke ni David nō koi le ke ehe tšui le ke nitōhei le ke nwei-tšui le ke ehe piai nī yō mligbe le ke kpātāmō sei le tšū le * anokwemonō ehā ebi Salomo. * 2 Mose 25, 9.

12. ke nii fē nī yō emumō mli le anokwemonō, ke Iehowa we le he kpoi le ke piai le nī bolele ke-kpe le ke Nyoñmō we le nitōhei le ke nii kronkroni le atōhei le hū anō,

13. ke osofoi ke Levibii le asafokui le, ke Iehowa we le sūomō nitšumō le fē ke Iehowa we sūomō le he nibii le fē anō hū;

14. ke šika nī añmē nī ake-fe sūomō-fē-sūomō he šika nibii le, ke dšietei ni añmē nī ake-fe sūomō-fē-sūomō he dšietei nibii;

15. ke boni šika kanetšei le ke amēhe šika kanei le añmē, kanetšo-fē-kanetšo ke ehe kanei le boni añmē, ke boni dšietei kanetšei le ke amēhe kanei le hū añmē, ye kanetšo-fē-kanetšo he nitšumō nā;

16. ke šika nī añmē nī ake-fe hñe-mā-abolo okplōi le, okplō-fē-okplō ke enō, ke dšietei nī ake-fe dšietei okplōi le;

17. ke kpodši le ke lalakāi le ke kpu-dši le ahe šika kronñ, ke šika likolikoi le anō, likoliko-fē-likoliko ke eñmē, ke dšietei likolikoi le anō, likoliko-fē-likoliko ke eñmē;

18. ke tšofā-ke-nma-šālate le he šika kronñ nī añmē nā, ke fili nī dši šika

17. Mi-Nyònmò, mìlẹ̀ akẹ̀ bọ̀ lẹ̀
 *okaa tšui okwẹ̀, nì onaa krònn-
 femò hẹ̀ mĩşẹ̀. Nì mĩ hũ mĩtšui krònn
 mĩkẹ̀-hã nibii nẹ̀ fẹ̀ yẹ̀ suomò nā, nì
 agbenẹ̀ mĩnà kẹ̀ mĩşẹ̀ akẹ̀ omañ nì dšere
 šì nẹ̀ hũ mĩşẹ̀ nā amehão. * 28, 9.

18. Iehowa, Abraham ke Isak ke Israel,
wotšemei le a-Nyoni mo le, ha ene ahl
omañ le tšui ke ameyitšeiān dšēnmōi
amli ke-ya nāno, ni odo ametšui ke-
ba oñō!

19. Ni mibi Salomo le, hàle tšui ni eye emũ ni eye okitai le ke odasei le ke okpoi le anọ, ni efe nibii ne fě, koni emã mō ni misã he nibii mito le!

20. Kẹkẹ ni David kẹ asafo mū lẹ fẹ ake: Agbẹnẹ nyedšiea Iehowa, nye-Nyommo lẹ, yi! Ni asafo mū lẹ fẹ dšie Iehowa, ametšemei a-Nyommo lẹ, yi, ni amemāmo ameyi ši ni amekoto Iehowa ke mantše le.

21. Ni ameššāšā afolei amehā lehowa,
ni dšetšerenō le amešā šā-afolei amehā
lehowa: tšinahī akpe, tōagboi akpe, tō-
bii akpe ke amehe dā-afolei, ke afolei
babaō dientše hā Israel mū le fē.

22. Ni nakai gbi le ameyeyē nii ni
amenunū dāi ye Iehowa hie ke nyāmo
babaō; ni amesā *amewo Salomo, David
bi le, mantše, noni dāi ši enyo, ni ame-

fole mũ amehã Iehowa akẹ lumo, ke Za-
dok hũ akẹ osofo. * 28, 1.

23. Keke ni Šalomo tá Iehowa sêi le
no ake mantše ye etše David nădšian,
ni efere, ni Israel mû le fê bole toi.
28, 5. 1 Mañ. 1, 85. 89.

24. Ni onukpai lẹ fẹ kẹ hewalọi lẹ fẹ
kẹ mantše David bii lẹ fẹ hũ ba amẹ-
he ši amehā mantše Salomo.

25. Ni Iehowa hã Šalomo tšŏ agbo kpa-
nã yę Israel mũ lę fě hie, ni ehãlę mañ-
tšeyeli anumnyam, bõni mañtšemei ni
nyie ehie yę Israel lę eko náko nakai dă.
3 Kron. 1. 1.

26. Boni David, Išai bi le, yo Israel
mū le fè no mantše ne.

27. Be ni eke-ye Israel nọ dši afi nyo-
nmai-edfẹ: eye mantše afi kpawo ye
Hebron, ni eye afi nyonmai-etě ke etě
ye Ierusalem. 1 Mañ. 2, 11.

28. Ni egbo kotokoto dani egbo ni eto
ke gblĩ ke nii ke anumnyam sɔnh; ni
ebi Salomo baye mantše ye ese.

29. Ši mantšę David he sādši le, kleñ-
kleñnii ke sekpēnii le fě le, na, aḥmā
ye Samuel, ninalo le, sādši le, ke Natan,
gbalo le, sādši le, ke *Gad, ninalo le,
sādši le -amli, * 21, 9.

30. ke emantšeyeli ke ehewale le fē,
ke bei ní ho le ke Israel ke šikpōdši
le ano mantšeyelii le fē ayi le.

KRONIKA NÍ DŠI ENYO ALO YINOSĀDŠI
AWOLO NÍ DŠI ENYO LE.

Yitso 1.

(1, 1—6. Kwø 1 Mañ. 3, 1—4.)

Ni Salomo, David bi lẹ, *ná hewalẹ yẹ
emantẹyeli lẹ mli, ni Iehowa, e-Nyohmọ
lẹ, keke yẹ, ni etšó agbo kpanā.* 1Mañ.2,12.46.

2. Ni Salomo kẹ Israel mụ lẹ fẹ wie, mei akpekpei kẹ mei ohahai anọ asafoiatšemei

le ke kodšoloi le ke Israel fě nọ lumai le
ni dši tšemei awei le anọ onukpai le fě,

3. ni Salomo ke asafo mû le fê ni fata ehe le yin amete he grohâ ni yô Gibeon le; edŝake dŝei Nyohmo kpê-bû le ní Iehowa tšûlo Mose fe yê nâ le nò le yô. 1 Kron. 18, 29; 21, 29.

17. Mi-Nyonmo, mile ake bo le
*okaã tšui okweo, ni onaã kroññ-
femo he miše. Ni mi hũ mitšui kroññ
mike-hã nibii ne fě ye suomo nã, ni
agbene mina ke miše ake oman ni dfere
ši ne hũ miše nã amehão. * 28, 9.

18. Iehowa. Abraham ke Isak ke Israel,
wotšemei le a-Nyonomo le, hā ene ahi
omañ le tšui ke ameyitšeian dšēmōi
amli ke-ya nāno, ni odo ametšui ke-
ba onō!

19. Ni mibi Salomo le, hàle tšui ni eye emũ ni eye okitai le ke odasei le ke okpoi le anõ, ni efe nibii ne fẽ, koni emã mō ni misã he nibii mito le!

20. Kẹkẹ ni David kẹ asafọ mụ lẹ fẹ akẹ: Agbẹnẹ nyedšiea Iehowa, nye-Nyommo lẹ, yi! Ni asafọ mụ lẹ fẹ dšie Iehowa, ametšemei a-Nyommo lẹ, yi, ni amemāmo ameyi ši ni amekoto Iehowa ke mantše lẹ.

21. Ni amēššā afolei amehā Iehowa,
ni dšetšerenō le amēšā šā-afolei amehā
Iehowa: tšinahī akpe, tōagboi akpe, tō-
bii akpe ke amehē dā-afolei, ke afolei
babaō dientše hā Israel mū le fē.

22. Ni nakai gbi lẹ ameyeyē nii ni amẹnunū dāi yẹ Iehowa hie kẹ nyámọ babaō; ni amesā *amewo Salomo, David bi lẹ, mantše, noni dāi ši enyo, ni ame-

fole mû amehã Iehowa ake lumò, ke Za-
dok hũ ake osofo. * 23, 1.

23. Keke ni Šalomo tá Iehowa sêi le
no ake mañtše ye etše David nādšiañ,
ni efere, ni Israel mū le fē bole toi.
28, 5. 1 Mañ. 1, 55. 20.

24. Ni onukpai lẹ fẹ kẹ hewalọi lẹ fẹ
kẹ mantše David bii lẹ fẹ hũ ba amẹ-
he ši amehā mantše Salomo.

25. Ni Iehowa hã Šalomo tšô agbo kpa-
nã yę Israel mü le fě hie, ni ehãle mañ-
tšeyeli anumnyam, boni mañtšemei ni
nyie ehie yę Israel le eko náko nakai dă.
2 Kron. 1. 1.

26. **Boni David, Išai bi le, yo Israel**
mū le fè nọ mantše ne.

27. Be ni eke-ye Israel nɔ dɛi afi nyonmai-edɛ: eye mantɛe afi kpawo ye Hebron, ni eye afi nyonmai-etɛ ke etɛ ye Ierusalem. 1 Mañ. 2, 11.

28. Ni egbo kotokoto dāni egbo ni eto
ke gbū ke nii ke anumnyam sōh; ni
ebi Salomo baye mantše ye esē.

29. Ši mantše David he sādši le, kleñ-
kleñnii ke sekpēnii le fē le, na, anmā
ye Samuel, ninalo le, sādši le, ke Natan,
gbalo le, sādši le. ke *Gad, ninalo le,
sādši le amli, * 21, 9.

30. ke emantšeyeli ke ehewale le fē,
ke bei ní ho le ke Israel ke šikpōdši
le anō mantšeyelii le fē ayi le.

KRONIKA NÍ DŠI ENYŮ ALO YINŮSĀDŠI
AWOLO NÍ DŠI ENYŮ LĚ.

Yitso 1.

(1, 1—6. Kwo 1 Mañ. 8, 1—4.)

**Ni Salomo, David bi lẹ, * ná hewale ye
emantleyeli lẹ mli, ni Iehowa, e-Nyohmọ
lẹ, keke ye, ni etšö agbo kpanā. * 1 Mañ. 2, 12. 46.**

2. Ni Salomo kę Israel mū lę fę wie, mei
akpekpei kę mei ohahai anq asafoiatšemei

le ke kodšoloi le ke Israel fě no lumei le
ni dši tšemei awei le anq onukpai le fě,

3. ni Salomo kẹ asafọ mū lẹ fẹ ni fata ehe lẹ yin amete he grohni ni yọ Gibeon lẹ; edṣake dṣei Nyohmọ kpẹ-bū lẹ ni Iehowa tṣūlọ Mose fe yọ nā lẹ nọ lẹ yọ. 1 Kron. 14, 30; 21, 29.

7. [8.] Ni osā omādšemi tšenedru ke seseo ke algumi tšei ke-dše Lebanon; edšake mile ake otšüdši le le Lebanon tšei le agbamo; ni na, mitšüdši le hū aafata otšüdši le ahe,

8. [9.] koni amesā tšei babaō dientše amehāmi; edšake šla ni mimāa le bada kple ni ebafe nākpē hū.

9. [10.] Ni na, otšüdši ni dši tšogbaloi le, mahāame ūmā ni aši *korī* akpei-nyohmai-enyo ke able *korī* akpei-nyohmai-enyo ke wein *bati* akpei-nyohmai-enyo ke mū hū *bati* akpei-nyohmai-enyo.

10. [11.] Keke ni Huram, Tiro mantše le, kē ye wolo ni ehma emādše Salomo le mli ake: Suomo ni Iehowa sumo eman le hewo ni ewoō amenō mantše.

11. [12.] Ni Huram sā ekē: Aadšō Iehowa, Israel Nyohmo le, ni fe hwei ke šikpoñ le, ake ehā mantše David bi nilelo ko ni hie kā šī ni eyo dšēnmō, ni bamā šla ehā Iehowa ke šla ko hū ehā ledientše emanšeyeli le.

12. [13.] Agbene mitsū nū ko ni hie yo nā ni eyo dšēnmō, ni dši Huram, mitše gbomo le,

13. [14.] edši yō ko ni dše Dan biyei le ateh le bi, šī etše le Tironyo ni, ni *ele šika ke dšiete ke akōble ke dade ke tei ke tšei ke mama afaseo tšuru ke blū ke klala ke mama tšuru fā he nitšumo, ni esā ele nii amli sāmāi yeli ke nā-fē-nā, koni ebafata ohāloi ke minuntšo David, otše le, nāloi le ahe. * 2 Mose 31, 2—6.

14. [15.] Ni agbene hū, ūmā ke able ke mū ke wein ni minuntšo kē le, eke-mādše etšüdši le.

15. [16.] Ši wō le wobato tšei le ye Lebanon, bofēbo ni otao, ni wobafimoame wotšāra ke-tšō nšō hie wobahāo ye Iopa, ni ohā abahole ke-ya Ierusalem.

16. [17.] Keke ni Salomo kane gbōi fē ni yo Israel šikpoñ le nō ye noni etše David ekane le se, ni anā ameyi akpei-oha-ke-nyohmai-enumo-ke-etē ke ohai-ekpa.

17. [18.] Ni eto ameteñ mei akpei-nyohmai-kpawo ni ametere dšatšū, ke mei akpei-nyohmai-kpānyo nīdši tegbaloi ye

gōdši le anō, ke mei akpei-etē ke ohai-ekpa ni amekwe amenō, koni mañ le atšu nii.

Isa. 9, 27.

Yitso 3.

(Kwe 1 Mañ. 6; 7, 15—22.)

Keke ni Salomo bōi Iehowa šla le mā ye Ierusalem ye *Moria goñ le ni atšō etše David le nō, heni David esā eto †ye Ornan, Iebusnyo le, ūmāgbēmōhe le.

* 1 Mose 22, 2. † 1 Kron. 21, 18—26

2. Ši ebōi mā ye nyōñ nī dši enyo le nō gbī ni dši enyo le nō ye emanšeyeli afi nī dši edfe le nō.

3. Ni Nyohmo šla le ni Salomo mā le, ešišitō nī eto ne: Blema susumo le nā le ekele dši ninetaloi nyohmai-ekpa, ni elēmō dši ninetaloi nyohmai-enyo.

4. Ni koi nī yo tšū le hlegbe le hū kekele dši ninetaloi nyohmai-enyo, tamō tšū le lēmō le noññ, ni ekwole dši ninetaloi oha ke nyohmai-enyo; ni eke šika kroññ ha mligbe le.

5. Ni tšū wulu le eke seseo ha he ni eke šika kroññ ha he, ni eyeyō tēni ke kōsōñkōsōi asāmāi ye nō.

6. Ni esā eke tei nī dšra wa māmō tšū le he ni eke-wulale; ni šika le Parwaim šika ni.

7. Ni esā eke šika ha tšū le ke mplāni le ke šinātšei le ke gbogboi le ke šināi le ahe, ni eye kerubim sāmāi ye gbogboi le ahe.

8. Ni efe tšū kroñkroñ fē fē le hū: ekele dši ninetaloi nyohmai-enyo, tamō šla le lēmō le noññ, ni elēmō hū ninetaloi nyohmai-enyo; ni eke šika kpakpa ni nā šio talentai ohai-ekpa ha he.

9. Ni noni añmē añō-fe plekobii le hū nā šio šika *šekeli* nyohmai-enumo. Ni hwei tšūi le hū eha he šika.

10. Ni tšū kroñkroñ fē fē le mli le efe kerubim enyo nī agbo, ni eke šika ha he.

11. Ni kerubim le afīdši le fē kekele dši ninetaloi nyohmai-enyo; ekome fine kome hie ninetaloi enumo, ni eyasa tšū leñ gbogbo le he, ni efine kroko le hū hie ninetaloi enumo, ni eyasa kerub kroko le fine kome he.

12. Ni kerub kroko le hū fine hie ninetaloi enumo, ni eyasa tšū leñ gbo-

21. ni fofoii le ke kanei le ke abelei le šika ake-fe, ni šika kroññ ni;

22. ni kaklai le ke lalakāi le ke liko-likoi le ke ladšēñesūi le hū šika kroññ ake-fe; ni tšū le nā šināi le, noni yo mligbē ni ake-yaā hekronkron fē fē le, ke šināi ní yo solemowe le tšū le nā le hū šika ake-fe.

Yitso 5.

(Kwe 1 Mañ. 7, 51—8, 11.)

Keke ni agbe nii tē ni Salomo tšu ye Iehowa we le he le nā. Ni Salomo nō nibii *ni etše David edšō nō eke ni dši dšietei ke šika ke nibiinibii le fē ke-ba ni eke-bato Nyohmo we le nitōhe le.

* 1 Kron. 28, 14—18.

2. Keke ni Salomo bua Israel onukpai le ke akutsei le atšemei le ke Israelbii le atšemei awei le anō lumei le anā kebakpe ye Ierusalem, koni ayañō Iehowa kpāñmo adeka le ke-dše David mañ ní dši Zion le mli ke-ba.

3. Ni Israel hīi le fē bua amehe nā ke-ba mantše le nō ye nyōñ ní dši kpa-wo le nō *gbīdšūrō le nō. * 3 Mose 28, 34.

4. Ni Israel onukpai le fē ba; ni Levibii le bawó adeka le;

5. ni amehole adeka le ke kpē-bū le ke nibii kroñkroni le fē ní yo kpē-bū le mli le ke-ba, osofoi ke Levibii le dši mei ní hole ke-ba.

6. Ni mantše Salomo ke Israel asafo mū le fē ní nā ebakpe ši ye enō le badamo adeka le hīe ni amegbegbē tōi ke tšinai ní anyēñ akane lo abu amefále nā amēke-šā afolei.

7. Ni osofoi le wó Iehowa kpāñmo adeka le ke-te ni amēke-yamā egbehe le ye šia le setšū ní dši hekronkron fē fē le mli, ye kerubim le afīdši le ašiši.

8. Edšake kerubim le elē amefīdši amli cha adeka le māhe le, ni kerubim le kete adeka le ke ehe tšei le anō ye nweigbē.

9. Ni tšei le kele, boni anaā tšei le anābu ye adeka le he ye setšū le hīe; ši anaa ye kpo le nō gbē; ni ameye dšei ke-baši nmenē gbī nē.

10. *Nokonoko bē adeka le mli, ake dša tei tetrebii enyo le ní Mose nō-to mli ye Horeb heni Iehowa ke Israel-

bii le kpāñ ye, beni amēdše Mizraim amēbaā le.

* Heb. 9, 4.

11. Ni eba mli ake, beni osofoi le dše kpo ke-dše hekronkron le, (edšake osofoi fē ni yo dšei le efe amehe kroñkron, amefee ye asafokui le anā keke,

12. ni Levibii le ní dši lalatšemei le fē, *Asaf ke Heman ke Iedutun ke amebii ke amenyemimei le, wowō klalai fē-fēdši, ni amehle nmedši ke bedši ke sañkūi ke-damo afolešālate le bokāgbē, ni osofoi oha ke nyohmai-enyo ní kpāa tetremantrei le fata amehe; * 1 Kron. 15, 19; 16, 37. 41. 42; 25, 1-7

13. ni beni tetremantrekpāloi le ke lalatšemei le fe ekome ní anu gbē kome ni ake-mīdšie Iehowa yi ni ake-mīdale ši le, beni amewó amēgbē nō ke tetremantrei ke nmedši ke sañkūi krokomei ni amēdšie Iehowa yi, *ake ehī, edšake nāñō emobonale hīo ši ke-yaā le:) keke ni atatu bayi šia le ní dši Iehowa šia le obō,

* 1 Kron. 16, 34.

14. ahū po ní atatu le hewo le osofoi le nyēē ši adamo ní amesūmo, edšake Iehowa anumnyam le eyi Nyohmo šia leñ obō.

7, 1. 3.

Yitso 6.

(Kwe 1 Mañ. 8, 12—58)

Keke ni Salomo kē: Iehowa kē ake eehī duñ kpl leñ.

2. Ši mimā tšū mihāo ní ohī mli, ši-hīlehe ní ohī dšei ke-ya nāñō.

3. Keke ni mantše le tšō ehīe ni edšō Israel asafo mū le fē; ni Israel asafo mū le fē damo ši.

4. Ni ekē: Aadšō Iehowa, Israel Nyohmo le, moni ke mitše David wie ke enābu, ni eke enine ehā eba mli ake:

5. Ke-dše gbī nō ní miyadšie mimāñ le ke-dše Mizraim šikpon le nō ke-ba nē, mihalako mañ ko mañ ko ye Israel akutsei le fē mli, ní emā šia ní migbei le ahī dšei, ni misā mihalako nū ko nū ko, ni eye mimāñ Israel nō lumō;

6. ši Ierusalem mihala, ní migbei ahī dšei, ni mihala David hū, ní eye mimāñ Israel nō.

7. Ni mitše David to eyiñ ake kule eemā šia ehā Iehowa, Israel Nyohmo le, gbēi le;

2 Sam. 7, 2—13.

ye enifemonii le fě nā, boni ole etšuiñ le; (edšake *bo okometō ole gbomei abii atšuiñ;)

* 1 Kron. 29, 17. Lal 7, 10.

31. beni afe ni amēseo gbeyei ni amēnyie ogbei le anō gbiliabo fě ni ameyo šikpoñ le ni onō-hā wotšemei le nō le!

32. Ni gbō tete ni dšee oman Israel-bii le atēñ, ši moñ ogbei kpetenkpale le ke oninešiwale ke onine ni akpā mli le hewo edše mañse šonñ eba le, ké eba ni ebasole ye neke šla ne hie le:

33. no le bo toi ye nwei ni dši ošihilehe le, ni ofe nofēno ni gbō le bo tšēo ye hewo le, beni afe ni šikpoñ le nō mādšimādši fě ale ogbei le, koni amēseo gbeyei tamō oman Israel, ni amēsa amenā amele ake ogbei anō-wo neke šla ni mimā ne.

34. Kēdši oman le fā ta ni amēke amehenyeloi ayawu ye hefēhe ni otšūame, ni *ametšō amehie amehā mañ ni ohala le ke šla ni mimā mihā ogbei le ni amekpa fai le:

* Dan. 6, 11.

35. no le bo amesolemo ke amefaikpamo le toi ye nwei, ni oye obuaame.

36. Kēdši amefe eša amēšio, (edšake mokomoko be ni efee eša,) ni omli fūame, ni otuame owo amehenyeloi adeñ, ni anōame nom ke-te šikpoñ ko nō, edšeke dšio, edšekee dšio,

37. ni amēko ameyiñ ye šikpoñ nō heni anōame nom ke-te le, ni amekū amese, ni amekpao fai ye amenomūō šikpoñ le nō amekē: *Wofe eša ni wotō ni wofe efōñ!

* Dan. 9, 5.

38. ni amekū amese ameba onō ke amētšui fě ke amesusuma fě ye amenomūō šikpoñ le nō heni anōame nom ke-te le, ni ametšō amehie amehā amēšikpoñ le, ni onō-hā ametšemei le, ke mañ le ni ohala le ke šla ni mimā mihā ogbei le ni amekpao fai le:

39. no le bo amesolemo ke amefaikpamo le toi ye nwei ni dši ošihilehe le, ni oye obuaame, ni onō-fa oman ni efe eša ešio le!

40. Agbene, mi-Nyommo, mikpao fai, hā ohinmeñ akāmo, ni oka otoi ohā solemo ni asoleo ye bie ne le!

41. Ni agbene, Iehowa Nyommo, wó ohe nō ni oyabote ohedšōmōhe le, bo

ke ohewale adeka le! Iehowa Nyommo, hā osofoi le awo yiwalaheremo, ni ohā omei kronkroni le anyā nōkpakpa le he!

Lal. 132, 8, 9.

42. Iehowa Nyommo, kātšō moni ofole mū le hie ohā se; kaimo *otšūlo David mōbonalei le!

* 2 Sam. 7, 13

Yitso 7.

Ni beni Salomo gbe solemo le nā le, *la dšē nwei ba ni ebašā šā-afole le ke afolei krokomei le, ni †Iehowa anumnyam le yi šla le obō.

* 3 Mose 9, 24. 1 Mañ. 18, 38. † 2 Mose 40, 34.

2. Ni osofoi le nyēš Iehowa šla le abote, edšake Iehowa anumnyam le eyi Iehowa šla le obō.

3. Ni Israelbii le fě mikwe, beni la le dšē nwei ba ni Iehowa anumnyam le bayi šla le nō le, ni amēke amehieian bumō ši ye heni aka dšei te le, ni amēdšā Iehowa ni amedale ši, edšake *ehi, edšake nāno emōbonale hio ši ke-yaā!

* 5, 18. Lal. 136.

(7, 4—10. Kwe 1 Mañ. 8, 62—66.)

4. Ni mantše le ke mañ mū le fě šā afolei ye Iehowa hie.

5. Ni mantše Salomo ke tšinai akpei-nyommai-enyo-ke-enyo, ke tōi akpei-ohake-nyommai-enyo šā afole; ni le mantše le ke mañ mū le fě ke-gble Nyommo we le nā.

6. Ni osofoi le damo amegbehei le, ni Levibii le hū hie Iehowa lala he sañkūi le ni mantše David fe ni anō-da Iehowa ši, edšake nāno emōbonale hio ši ke-yaā, beni David tšōo amenine nō dšieo eyi le; ni osofoi le kpā tetre-mantrei ye amehie, ni Israel mū le fě damo ši.

7. Ni Salomo fe kpo te le ni yo Iehowa tšū le hie le kronkron, edšake dšei ešā šā-afolei le ke šidā-afolei le ahe foi le ye; edšake akōble afolēšālate le ni Salomo fe le, šā-afole le ke niye-nii-afole le ke foi le hoo nō.

8. Ni no be le mli le Salomo ye gbī-dšūrō gbīi kpawo, ni Israel mū le fě fata ehe, asafo kpetenkpale dientše ni dšē Hamat ahū ke-yafie Misraim fā le nā tō.

9. Ni gbī ni dši gbī kpānyo le nō le amekpe nāgbē kpē; edšake afolēšālate

11. Ni Salomo nõ Farao biyõ le ke-dşę David mã leñ ke-ba şia ni emã ehãle le; edşake ekę: Miñã le akahĩ Israel mañtşę David we le; edşake ake-ni Iehowa adeka le eba dşei hewo le hekronkron ni.

12. *Ni Salomo şã şã-afolei ehã Iehowa ye Iehowa afoleşãlate le ni temã ye koi le hle le no, * 1. 3—6. + 4. 1.

13. gbĩ-fę-gbĩ ke enõ, ni eşã afolei le boni *Mose wo kitã le, ye hedşomogbĩ le ke nyõdşĩ hei le ke gbĩ dşudşĩ ni ato le anõ şii etę ye afi mli: ye akpĩti gbĩdşũrõ le ke otşii agbĩdşũrõ le ke ase-sei agbĩdşũrõ le no.

* 4 Mo. 23, 2. 9. 11. 17. 26; 29, 12.

14. Ni eke *osofoi asafo kui le damo amesũomo le nã, boni etşę David eto gbędşiano le, ke Levibii le hũ ye amenitşumoi le anã, ni amela yidşiemolalai ni amesũomo ye osofoi le ahle, gbĩ-fę-gbĩ ke enõ, ke agbõnakweloi le hũ ye amesafokui le anã ye agbõ-fę-agbõ he; edşake nakai Nyõnmõ gbomo David wo kitã.

* 1 Kron. 23—26.

15. Ni amekpalee ke-dşee mañtşę le kitã ni ewo osofoi le ke Levibii le ye sane-fę-sane ke dşetrii le ahewo le he.

16. Ni Salomo nii ni etşu ke-dşę gbĩ ni ato Iehowa şia le şiši le ahũ ke-yaşı beyinq ni egbe nã, ni Iehowa şia le ye emũ le, asã fę ato.

17. No be le mli le Salomo yin ete Ezion-Geber ke Elot ni yo nõo nã ye Edom şikpon le no le.

18. Ni Huram tşõ ledientşę etşũdşĩ anine no eyahãle ledşĩ ke tşũdşĩ ni le nõo he nii, ni ameke Salomo tşũdşĩ le yin te Ofir, ni ameyanõ şika talentai ohai-edşę ke nyõnmai-enumo ye dşei, ni amekę-bahã mañtşę Salomo.

Yitşo 9.

(2. 1—28 Kwe 1 Mañ. 10, 1—28)

Ni beni Şeba mañnye le nu Salomo yidşiemõ he le, eba, koni eke abebuai ni wawai abaka Salomo akwe; ni eba Ierusalem ke asafo babaõ dientşę, ke yomai ni tere tşofãi-ke-ñmai ke şika babaõ dientşę ke tei ni dşra wa; ni beni eba Salomo nõ le, ekele wie nibii fę ni yo etşuin.

2. Ni Salomo hãle ewiemoi le fę hetõ, emli eko eko be ni Salomo enãã etşõõle.

3. Ni beni Şeba mañnye le na Salomo nilę ke şia ni emã le,

4. ke ekplõ no niyenii, ke etşũdşĩ aşitrãmõ, ke esũoloi aşidamõ ke ameta-dei, ke edãwoloi ke ametadei, ke eşã-afolei ni eşãa ye Iehowa we le, ehe dşõ ehe naakpa,

5. ni ekę mañtşę le ake: Ohe sãdşĩ ke onilę ni minu he ye midientşę mişikpon le no le anokwale ni.

6. Tşębele mihee amewiemoi le miyee, ke-yaşı miba ni mibana ke mihĩnmeii ne. Ni na, dşee onilę le dale le fã tete agbami le; oteke yidşiemõ ni minu le tete.

7. Adşõ owebii le, ni adşõ otşũdşĩ ne ni damo obile dãne ni ameboq onilę le toi le!

Luk. 10, 23.

8. Aadşõ Iehowa, o-Nyõnmõ le, ake enã ohe tşui ni ekeo tã emañtşesę le no, koni oye mañtşę ohã Iehowa, o-Nyõnmõ le; edşake o-Nyõnmõ le mĩsumõ Israel ni ehã edamõ şĩ ke-ya nãno, no-hewo ni ewoõ ameno mañtşę, koni oko-dşo ni oye dşale sane!

9. Ni ehã mañtşę le şika talentai oha ke nyõnmai-enyo ke tşofãi-ke-ñmai pi dientşę ke tei ni dşra wa; ni tşofã-ke-ñma ko be ni tamõ noni Şeba mañnye le bahã mañtşę Salomo le.

10. Ni asan Huram tşũdşĩ le ke Salomo tşũdşĩ le, ni yanõ şika ke-dşę Ofir ke-baã le, hũ ke almugtşei ke tei ni dşra wa ba.

11. Ni mañtşę le nõ almugtşei le efe atrakpoi ye Iehowa we le ke mañtşę we le, ke sañkũi ke będşĩ hã lalatşemei le; ni anako enemei anõ ye Iuda şikpon le no pẽn.

12. Ni mañtşę Salomo hã Şeba mañnye le nii ni etaoq ni ebi le fę, dãni sõro nii ni ebahã mañtşę le. Kęke ni ekũ ese ni eyin ete ledientşę eşikpon le no, le ke etşũdşĩ le.

13. Aghene şika ni ake-bahã Salomo ye afi kome mli le nã nmę şika talentai ohai-ekpa ke nyõnmai-ekpa ke ekpa,

14. dãni sõro noni dşrayeloi le ke guoyeloi le ke-ba. Ni Arabia mañtşemei le

ake: Femo kōntšo ni otše nō-fō wōnō le fefle ohāwō le! hetō?

10. Ni oblahī ni dši etipēnfoi le kē le ake: Boni okē mañ le ni keo bawie ake: Otše hā wokōntšo le tši, ši bo le, femole fefle ohāwō le, — boni okēame ne: Miwao sekpele ti fē mitše he!

11. Ni agbene mitše ke kōntšo ni tši tērenye, ši mi le mañmē nyekōntšo le nō; mitše ke kplebii yinye, ši mi le mīke nyoñmōnkrakroi aayinye!

12. Keke ni Ierobeam ke mañ mū le fē ba Rehabeam nō gbī ni dši gbī etē le, take boni mantše le etoame ake: Nye-baā minō ekoñ gbī ni dši gbī etē le.

13. Ni mantše le hāame hetō ni wa, ni mantše Rehabeam kwa onukpai le aña ni amewole le,

14. ni ekeame wie ye oblahī le aña-wō le nā ekē: Mitše hā nyekōntšo le tši, ši mi le mañmē nyekōntšo le nō; mitše ke kplebii yinye, ši mi le mīke nyoñmōnkrakroi aayinye!

15. Ni mantše le boo mañ le toi; edšake Nyoñmō deñ sane le dše, beni afe ni Iehowa ahā ewiemo ni *etšō Ahia, Šilonyo le, nine nō eke Ierobeam, Nebat bi le, wie le aba mli. * 1 Mañ. 11, 29. 31.

16. Ni beni Israel fē na ake mantše le booame toi le, mañ le hā mantše le hetō amekē: Mē gbenā woyō ye David nō? ni asañ wōbe gbefānnō ko ye Išai bi le nō! mofēmo aya ebū mli, Israel! Agbene kwē bodientše owe, David! Keke ni Israel fē yin amete amebūi amlī.

17. Ši Israelbii le ni yō Iuda mādši le amlī le, Rehabeam ye ameno mañtše kē.

18. Ni mantše Rehabeam tšū Hadoram ni kwēo gbomei onā nī atšū le nō le; ši Israelbii le tšiale tei ni egbo. Keke ni mantše Rehabeam he fe oyā ni eya-bote efili mli nī edšo foi ke-ya Ierusalem.

19. Ni Israel tše David we le hīe atūa ke ūmene.

Yitšo 11.

(11, 1—4. Kwē 1 Mañ. 12, 21—24.)

Ni beni Rehabeam še Ierusalem le, ebua Iuda ke Benjamin we le fē nā, hīi nī ahala nī dši tawuloi sōññ akpei-

oha-ke-nyoñmai-kpānyo, koni eke Israel ayawu, ni amēšō mañtšeyeli le amehā Rehabeam ekoñ.

2. Ši Iehowa wiemo ba Šemaia, Nyoñmō gbomo le, nō ake:

3. Kēmo Rehabeam, Salomo bi le, ni dši Iuda mantše le, ke Israel fē ni yō Iuda ke Benjamin le ake:

4. Boni Iehowa kē ne: Nyekayaā, ni asañ nyekē nyenyemime i le akawua; nyeteñ mofēmo akū ese ke-ya ewe; edšake mideñ neke sane ne dše! Ni amēbo Iehowa wiemo le toi, ni amekū amese amete ni ameyatuaa Ierobeam doññ.

5. Ni Rehabeam hī ši ye Ierusalem, ni etša gbogboi ewo mādši le ahe ye Iuda;

6. ni eto Betlehem ke Etam ke Tekoa

7. ke Bet-Zur ke Soko ke Adulam

8. ke Gat ke Mareša ke Zif

9. ke Adoraim ke Lakiš ke Azeka

10. ke Zora ke Ayalon ke Hebron ni dši Iuda ke Benjamin mādši ni atša gbogboi awo he le.

11. Ni etša gbogboi ewo mādši le ahe, ni eke asafoiatšemei to mli ke niyenii ke mū ke wein nī abua nā ato.

12. Ni esā enō tšēni ke akploi eto mañ-fē-mañ, ni ewadšeamē naakpa dienttše. Ni Iuda ke Benjamin dši enii.

13. Ni osofoi ke Levibii nī yō Israel fē le dše amekpokpai le fē anō amēke amēhe badōmole.

14. Edšake Levibii le ši amemādši ahe šikpōdši le ke amēnibii nī ameyō le ni amēba Iuda ke Ierusalem; edšake Ierobeam ke ebihī le *fīeamē, ni amekaye osofoi amehā Iehowa. * 13, 9.

15. Ni *ewo ledientše osofoi ehā hei groñni le ke wōdši le ke tšinabii le nī efe le. * 1 Mañ 12, 31.

16. Ni amese le mei nī enō amētšui ehā Iehowa, Israel Nyoñmō le, taomō le dše Israel akutšei le fē mli ba Ierusalem, koni amēbašā afole amehā Iehowa, amētšemei a-Nyoñmō le.

17. Ni amewadše Iuda mañtšeyeli le, ni amehā Rehabeam, Salomo bi le, nā hewale, afi etē sōññ; edšake amēnyie David ke Salomo gbē le nō afi etē.

2. Ni eye mañtše aŋi etē ye Ierusalem: ni enye gbei dši Mikaia, Uriel ni dše Gibeā le biyō le. Ni ta kā Abia ke Ierobeam teñ.

3. Ni Abia ke hñ kākāloī ata ni nā sio mei ni ahala akpei-ohai-edse tše ta le. ni Ierobeam ke hñ ni ahala ni dši hñ kākāloī akpei-ohai-kpānyo gbā ta wole.

4. Ni Abia badamo Zemaraim goñ ni yo Efraim gōdši le anō le yiten, ni ekē: Nyeboami toi, Ierobeam ke Israel mū le fē!

5. Ani nyelee ake Iehowa, Israel Nyoñmo le. eñō Israel nō mañtseyeli le ehā David ke ebii le ke-miya nāno ye *nō kpāñmo nā lo? *3 Mose 2, 18. 4 Mose 18, 19.

6. Ši Ierobeam. Nebat bi ni dši David bi Salomo tšulo le, te šī ni etše enuntšo le hñe atūa.

7. Ni hñ fōdši ni dši yakagbomei yatata ehe, ni amewadše amehe ameši Rehabeam, Salomo bi le; ni Rehabeam edako ni etsui esako, hewo le enyēame.

8. Ni agbene nyekē nyemite šī nye-wo Iehowa mañtseyeli le ni yo David bii le adeñ le, edšake nyeyi fā, ni nye-hñe *šika tšinabii ni Ierobeam fe hānye ake nyoñmoī le. *1 Mañ. 12, 28.

9. Nto nyefie Iehowa osofoi, ni dši Aaron bii le, ke Levibii le, ni *nyewo osofoi nyehā nyehe tamō boni šikpōdši krokomei anō bii feo le? Mofemo ni ke tšina oblanyo ko ke tōagboi kpawo baā ni awole osofo le. keke le etšō nii ni dsee nyoñmoī le asofo. *11, 16.

10. Ši wo le, Iehowa dši wo-Nyoñmo, ni wokwakole, ni woye osofoi ni dši Aaron bii ni sūmo Iehowa, ke Levibii ni hñe amenitšumo mli;

11. ni *dā lebi ke gbeke le amēsāa šā-afolei ke tšofā-ke-ñma amehāa Iehowa, ni asañ ameto hñe-mā-abolo le gbedšiano ye okplō ni he tše le nō. ni amēsāa šika kanetšo ke ehe kanei ni asuo dā gbeke le; edšake wo le wofeo Iehowa. wo-Nyoñmo le, ghenānii le, šī nye le nyekwale! *4 Mose 28, 3—8.

12. Ni na, Nyoñmo kewo ye. ni enyie woble, ke osofoi ke *oñebō tetremantrei ni ake-bō oñe awonye. O Israelbii! nye-

ke Iehowa, nyetšemei a-Nyoñmo le, akawua; edšake nyeyen omanye! *4 Mose 10, 9.

13. Ši Ierobeam hā káwołoi logoame ke-yadše amesegbe: ni ameye Iuda hñegbe, šī káwołoi le ye amesegbe.

14. Ni beni Iudabii le yakwe amese le, na, ta ye amehlegbe ke amesegbe. Keke ni ameblo ametše Iehowa, ni osofoi le kpā tetremantrei le,

15. ni Iudabii le bō oñe; ni eba mli ake, beni Iudabii le bō oñe le, Nyoñmo tšia Ierobeam ke Israel mū le fē nii ye Abia ke Iuda hñe.

16. Ni Israelbii le dšo foi ye Iuda hñe. ni Nyoñmo tuame ewo amedeñ.

17. Ni Abia ke eman le gheame butū, ni mei ni nyōnyōi ye Israel dši mei akpei-ohai-enumo, hñ ni ahala soññ.

18. Ni aba Israelbii le aši ye nakai be le mli; šī Iudabii le nā hewale, edšake amehō amehñe amefō Iehowa, ametšemei a-Nyoñmo le, nō.

19. Ši Abia tiu Ierobeam, ni eyašō mādši ye edeñ: Betel ke ehe mādši le, ke Iešana ke ehe mādši le, ke Efron ke ehe mādši le.

20. Ni Ierobeam náá hewale ko doññ ye Abia gbñ le amli; ni Iehowa tšale nō ni egbo.

21. Ni Abia tšō agbo; ni ewe yei nyoñma ke edse, ni efo biññ nyoñmai-enyo ke enyo ke biyei hñ nyoñma ke ekpa.

22. Ni Abia he sādši ni efe le ke enifemonii ke ewiemoi le. añmā ye gbalo *Ido šišitšōmowolo le mli. *12, 15.

23. [Y. 14, 1.] Ni Abia ke etšemei le yawo, ni amefule ye David mā leñ; ni ebi Asa baye mañtše ye ese. Eyino le šikpon le nō dšo aŋi nyoñma.

Yitso 14.

(14, 1—4. Kwe 1 Mañ 13, 11 12.)

Ni Asa fe noni hñ ke noni dša ye Iehowa, e-Nyoñmo le, hñe;

2. [3.] edšake edšie mañse afolešālatei ke hei groññi le. ni ekūmo amāgāi le, ni etlo wonkōi le efie šī;

3. [4.] ni ekē Iuda ake ametao Iehowa, ametšemei a-Nyoñmo le, segbe. ni ameye mla le ke kitā le nō

12. Ni amekpān ake ametao Iehowa, ametšemei a-Nyohmo le, segbe ke ametšui mū le fē ke amesusuma mū le fē; ^{ios. 24, 25.}

13. ni mofemo ni tao Iehowa, Israel Nyohmo le, segbe le, aagbele, mo bibiō dšio, mo wulu dšio, nū dšio, yō dšio.

14. Ni amekāmo Iehowa kitāi ke gbē wāle ke ošebō ke tetremantrei ke kōfēni.

15. Ni Iuda mū le fē nyā ye kitākāmo le he; edšake ameke ametšui mū le fē kāmō, ni ametao esegbe ke amesuomo fē; ni ehā amēnale, ni *Iehowa hā amēhe dšoame ye hefēhe ke-kpe. * 14, 5. 6; 20, 20.

(15, 16—18. Kwe 1 Mañ. 15, 13—15.)

16. Ni mantše Asa nye Maaka tete, ekpale mañnyeyeli, edšake efe amāgā ko ni he yo hiegbēle ehā Ašera; ni Asa fo emāgā le, ni ešile bodobodo, ni eyašā ye Kidron fā le nā.

17. Ši hei groñni le adšiee ye Israel; kēle Asa tšui hī ke-wula šī ewala gbīl abo fē.

18. Ni eyañō nii ni etše feame kronkron le ke nii ni ledientše efeame kronkron le ke-ba Nyohmo we le: dšietei ke šika ke nibiinibii.

19. Ni ta ko ta ko baa āhū ke-yaši Asa mantšeyeli afi ni dši nyohmai-etē ke enumo le nō.

Yitso 16.

(16, 1—6. Kwe 1 Mañ. 15, 16—22.)

Asa mantšeyeli afi ni dši nyohmai-etē ke ekpa le nō le Baeša, Israel mantše le, fā batua Iuda, ni ehamā Rama, koni mokomoko akaya Iuda mantše Asa le nō lo edše ehō ke-ba.

2. Keke ni Asa dšie dšietei ke šika ye Iehowa we le ke mantše we le nitōhei le, ni etšū ake-yahā Benhadad, Aram mantše ni yo Damasko le, ake:

3. Kpānmo kā mikeo ten ke mitše ke bo hū otše ten; na, mimādseo dšietei ke šika: ya ni oyakū oke Baeša, Israel mantše le, kpānmo le mli, koni edše mino eya.

4. Ni Benhadad bo mantše Asa toi, ni etšū etatšemei ni ameyatua Israel mādši le, ni ametšia Iyon ke Dan ke Abel-Maim ke Naftali nitō-mādši le fē anii.

5. Ni eba mli ake, beni Baeša nu he le, efō Rama mā, ni efō enitšumo le.

6. Keke ni mantše Asa nō Iuda fē, ni ameyalō Rama tei le ke mplāni le ni Baeša ke-māa le ke-te, ni eke-yamāmo Geba ke Mizpa.

7. Ni nakai be le mli le Hanani, ninalo le, ba Iuda mantše Asa nō ni eba-kēle ake: Ake-ni *oke ohie fō Aram mantše le nō, šī oke ohie efō Iehowa, o-Nyohmo le, nō hewo le, Aram mantše le ta le edše oden. * Ier. 17, 5.

8. Nto Kušbii ke Lubbii le ata le fā babaō, ni amefīlii ke okpoñoiatšemei le hū fā babaō dientše? Ni kēle ake-ni oke ohie fō Iehowa nō hewo le, atuame awo oden. 14, 8—12.

9. Edšake Iehowa yo ne, ehīñmei kpaā šikpoñ mū le fē nō, ni edšieo ehewale kpo ehāa mei ni ametšui ehī ke-wula šī ye egbefān le le. Oye kwašiai asane ye ene mli; nohewo le kedše nmenē nō ke-yaš nē tai aate šī awoō!

10. Ši Asa mli fū ninalo le, ni *ewole tšūñ; edšake sane nē hewo le emli ewole la. Asañ Asa wa mā len bii le ekomei ayi ye nakai be le mli. * 18, 23. Mat. 14, 3.

(16, 11—14. Kwe 1 Mañ. 15, 23. 24.)

11. Ni na, Asa he sādši le, kleñkleñ-nii ke sekpēni le, na, añmā ye Iuda ke Israel mantšemei le awolo le mli.

12. Ni Asa ye hela ko ye enādši ahe ye emantšeyeli afi ni dši nyohmai-etē ke nehū le nō, ni ehela le wo wu naakpa; šī kēle ehela le mli hū etao Iehowa segbe, šī tšofātšemei moñ etao.

13. Ni Asa ke etšemei le yawo, ni egbo ye emantšeyeli afi ni dši nyohmai-edie ke ekome le nō.

14. Ni amefūle ye efūhe ni ekpe ehā ehe ye David mā len le mli. Ni amekēle nme sā ni nō eyi obō ke tšofāi-ke-nmai srotoisrotoi ni afutu ye tšofā-futumo nā le nō, ni *amešā nii babaō dientše amehāle. * 21, 19. Ier. 34, 5.

Yitso 17.

Ni ebi Iehošafat baye mantše ye ese, ni ewadše ehe eto Israel. 1 Mañ. 16, 24.

9. Ni Israel mañtše le ke Iehoşafat, Iuda mañtše le, trā amemañtšesēii anō, ni amewowō ametadei, ni ametrā he ko kpatā ko ni yō Samaria agbó le nā le; ni gbaloi le fē mīgbagbai ye amehie.

10. Ni Zedekia, Kenaana bi le, fe dade aklontoi ehā ehe, ni ekē: Boni Iehowa kē ne: Enemei okē-bašimō Arambii le ke-yaši beyinō ni oogbeame atā!

11. Ni gbaloi le fē gba nakai amekē: Ya Ramot-Gilead, ni oyaye omanyē; šī Iehowa batule awo mañtše deñ!

12. Ni bofo le ni te Mikaia tšémō le kēle ake: Na, gbaloi le fē ke nābu kome egba gbale kpakpa ehā mañtše le; nohewo le hā owiemoi le atamō ameteñ mokome nō, ni owie ekpakpa!

13. Šī Mikaia kē: Gbīlabo ni Iehowa hie kā ne, noni mi-Nyomō le aakēmi le, no mawie!

14. Keke ni eba mañtše le nō. Ni mañtše le kēle ake: Mikaia, ani woya Ramot-Gilead woyawu, alo wokaya? Ni ekē: Nyeyāā ni nyeyāyea omanyē, ni aatname awo nyedeñ!

15. Ni mañtše le kēle ake: Šī enyie po makāo kitā ake okagbami sane ko sane ko, ake dša anokwale keke ye Iehowa gbei amli?

16. Ni ekē: Mina Israel fē ni amegbe amelā yā ye gōdši le anō, tamō tōi ni be kwelo. Ni Iehowa kē: Menemei be nuntšo; hā amekū amese ni ameteñ mofēmo aya ewe ye hedšole mli!

17. Keke ni Israel mañtše le kē Iehoşafat ake: Ani mikēēo ake egbañ ekpakpa ko ye mihe, ake dša efōñ?

18. Ni ekē: Nohewo le nyeboa Iehowa wiemo le toi: Mina Iehowa tā esēi le nō, ni nwei ta le fē damō eninedšūrō ke ebeku.

19. Ni Iehowa kē: Namo aayalaka Ahab, Israel mañtše le, koni eya ni eyanyō ye Ramot-Gilead? Ni moko mikē neke, moko hū mikē neke.

20. Ni mumo le dše kpo ba ni eba-damō Iehowa hie ni ekē: Mi mayalakale! Ni Iehowa kēle ake: Kē meni?

21. Ni ekē: Madše kpo mate ni mayatšó amale mumo ye egbaloi le fē nā!

Ni ekē: Oolakale ni onine aaše enō hū; ya ni oyafe nakai!

22. Nohewo le agbene, na, Iehowa enō amale mumo ewo ogbaloi ne fē nā; šī Iehowa ewie efōñ ye ohe.

23. Keke ni *Zedekia, Kenaana bi le, tši ba ni ebagbā Mikaia hie mā, ni ekē: Nēgbe Iehowa Mumo le tšó dše mino ni ekeo bawie? * K. 10.

24. Šī Mikaia kē: Na, bodientše obana ye nakai gbī le nō, beni oodše pia mli ke-ya pia mli ni oyatē ohe le!

25. Keke ni Israel mañtše le kē: Nye-nōa Mikaia ni nyekēle akūa se ayahāa Amon, mā leñ onukpa le, ke loāš, mañtše bi le,

26. ni nyeyakēa ake: Boni mañtše kē ne: Nyeñōa mone *nyewoa tšūū, ni nyekē amanehūlū abolo ke amanehūlū nu alēle ke-yaši beyinō ni mate mayaye omanyē ni maba. * 16, 10.

27. Ni Mikaia kē: Kēdši ote oyaye omanyē oba fī, bēle dsee Iehowa tšó mino wie le! Ni esā ekē: Nyeboa toi, nye mādši le fē!

28. Keke ni Israel mañtše le ke Iehoşafat, Iuda mañtše le, fā ke-te Ramot-Gilead.

29. Ni Israel mañtše le kē Iehoşafat ake: Mibatšake mihe ni maya ta le nā; šī bo le wo otadei le! Ni Israel mañtše le tšake ehe ni ete ta le nā.

30. Šī Aram mañtše le ewo efīlii le anō asafoiatšemei le akitā ake: Nyekē mo bibiō alo mo wulu ko akawua, ake dša Israel mañtše le keke!

31. Ni eba mli ake, beni fīlii le anō asafoiatšemei le na Iehoşafat le, amekē ake: Israel mañtše le ne! ni amegbā ke-ba ni amekēle abawu. Šī Iehoşafat bo, ni Iehowa ye buale, ni Nyomō hā amedše ehe.

32. Ni eba mli ake, beni fīlii le anō asafoiatšemei le na ake dsee Israel mañtše le ni le, amekpale ye ese.

33. Šī nū ko gbala egāi ni oleo be ni etše Israel mañtše le ye šīšigbe dama le ke nweigbe dama le kpēho le, nohewo le ekē efīli kudolo le ake: Tšó onine ni okēmi adše ta le nā, šī mipila!

dše Mizraim šikpoñ le nò amebaã le, ši moñ ametšó afã ke-dše amche, ni amekpātāã amehle le; * 5 Mose 2, 4. 5. 9. 19.

11. kwe boni ametoowo nādšiañ ni ameba amebafiewo ke-dše ogbefāññō ni oke hāwo ake wonō le nò!

12. Wo-Nyommo! aso okodšonaame? Edšake wo le wobe hewale ye neke ta babaō ne ni baã wono ne hie; ni wolee boni woofe, ši moñ bo ono wohimeii dfere!

13. Ni Iuda mū le fē damo Iehowa hie, ke amegbekēbii ke amehāmei ke amebihii hū.

14. Keke ni Iehowa Mumo le ba Iahaziel, Matania bi Ieiel bi Benaia bi Zakaria bi ni dši Levinyo ni dše Asaf bii le atēñ le, nò ye asafo le teñ,

15. ni ekē: Nyehoa toi, Iuda fē ke Ierusalemii ke bo mañtše Iehošafat! Boni Iehowa kēonye ne: Nyekasea gbeyei ni nyetšui akafāa ye neke ta babaō ne hewo; edšake ta le dsee *nyenō ni, ši moñ Nyommo nō ni! * 2 Mose 14, 14.

16. Wó ni dši wó le nyetāa nyekeame ayakpea; na, ametšó Ziz imeime le nò ke-miba, ni nyeayaninaame ye dšō le nā ye Ieruel nā le hie.

17. Dsee nye nyebawu ta ne; nyetoa ni nyedamoa ši diññ ni nyekwea nyeyiwala ni Iehowa bahere, Iuda ke Ierusalem! Nyekasea gbeyei ni nyetšui akafāa! Wó le nyetāa ni nyekeame ayakpea, edšake Iehowa kenye ye!

18. Keke ni Iehošafat mā eyi ši ni eke ehie bu ši, ni Iuda ke Ierusalemii le fē humo ši ye Iehowa hie, ni amedšā Iehowa.

19. Ni Levibii ni dše Kahatbii le ke Korabii le atēñ le te ši, ni amedšie Iehowa, Israel Nyommo le, yi ke gbē wale dientše.

20. Keke ni amete ši lebi mänkpa ni amefā ke-te Tekoa nā le nò: ni beni amefā le, Iehošafat wa damo ši ni ekē: Nyehoa mi toi, Iuda ke Ierusalemii! * Nyehoa Iehowa, nye-Nyommo le, nyeyea, ni nyeanyē ši nyedamo; ni nyehoa egbaloi le nyeyea, ni nyeaye omanyē! * Ies. 28, 16.

21. Ni eke mañ le te adšina, ni eto lalatšemei ni ala ahā Iehowa ni amedšie eyi ye wulamo kronkron mli, ni amedše kpo ke-nyie tabiloi le ahie ni amekē: * Nyedaã Iehowa ši; edšake nāno emobonale hio ši ke-yaã! * Lal. 108, 1.

22. Ni beni amebōi lamō ke yidšiemō le, Iehowa hā káwoloī banina Amon ke Moab ke Seir goñ le nò bii ni ebatua Iuda le, ni atšiaame nii.

23. Ni Amonbii ke Moabbii le hū te ši wo Seir goñ le nò bii le, ni amefame musu ni amekpātā amehle; ni beni amegbe Seirbii le butū le, ameten mofēmo *ye bua enanyo ni amekē-kpātā-kpātā amehle. * 1 Sam. 14, 20.

24. Ši beni Iudabii le baše būhe ni yo nā le nò le, ni amekwe ta babaō le, na, amedši gbohii soññ ni dfere ši ne, ni moko edsee mli.

25. Ni beni Iehošafat ke emañ le ba amebaha amenii le, amena nii ke atadei ke dšinei ni dšra wa, ni amekplo ye ameha ahū boni amenyēē ametere; ni amekā nihā le he gbii etē soññ, edšake efā babaō.

26. Ni gbī ni dši gbī edše le amebabua ameha nā ye yidšiemō-dšō leñ; edšake dšei amedšie Iehowa yi ye, nohewo le yidšiemō-dšō atšeo dšei ke-baši imeñe.

27. Keke ni Iuda-ke Ierusalem-bii le fē kū amese, ni Iehošafat nyie amehle, ni amekū amese ke-ba Ierusalem ke nyāmo; edšake Iehowa ehā amenyā ye amehenyeloi le anō.

28. Ni amehle bedši ke saukūi ke tetremantrei ke-ba Ierusalem, amebabote Iehowa we le.

29. Ni Nyommo he umiñmi mōmo šikpōdši le anō mañtšeyelii le fē, beni amenu ake Iehowa ke Israel henyeloi le ewu le.

30. Ni Iehošafat mañtšeyeli le nò dšō, edšake *e-Nyommo le ehā ehe edšole ye hefēhe ke-kpe. * 16, 18.

(20, 31—21, 1. Kwe 1 Mañ. 22, 41—51.)

31. Ni Iehošafat ye Iuda nò mañtše, ni eye añi nyommai-etē ke enumo, beni ebabōi mañtšeyeli le, ni eye mañtše añi nyommai-enyo ke enumo ye Ierusalem. Ni enye gbei dši Azuba. Šilhi biyō le.

še afi kpányo ye Ierusalem; ni edše nli ni mokomoko hie etoo mli. Ni amē-ūle ye David mā leñ, ši †dsee mantše-nei le abui le amli. • K. 5. † 24, 28.

Yitso 22.

(22, 1—6. Kwe 2 Mañ. 8, 26—29.)

Keke ni Ierusalemii le wo ebi gbe-
cē Ahazia le mantše ye ese; edšake ebii
rukpai le fē le, odšoyeli ta ni ke Ara-
biabii le babo nsra le egbeame. Nohewo
e Iuda mantše Iehoram bi Ahazia le ye
mantše.

2. Ahazia eye afi nyoñmai-enyo ke
nyo, beni ebadōi mantšeyeli le, ni eye
mantše afi kome ye Ierusalem; ni enye
gbei dši Atalia, Omri biyō le.

3. Le hū enyie Ahab we le gbēi le
ano, edšake enye dši enāwolo ni hāa
efeo efōñ.

4. Ni efe nōfōñ ye Iehowa hie tamō
Ahab we le; edšake etše gbēle le se le
ame noññ amewoole nā ni aahā ehie
akpātā.

5. Amenāwō no noññ enyie, ni eke
Iehoram, Ahab bi ni dši Israel mantše
le, te ta ni amēke Hazael. Aram mantše
le, yawu ye Ramot-Gilead; ni Arambii
le pila Ioram.

6. Ni ekū ese ke-ba Iezreel, koni atšā
pilamoi ni apilale ye Rama, beni eke
Aram mantše Hazael wuo le, abāle. Ni
Ahazia, Iuda mantše Iehoram bi le, yin
ke-ba, koni ebasra Iehoram, Ahab bi le,
ye Iezreel, edšake ehe miye.

7. Ši ošrā ni bašrā Ahazia, ake ete
Ioram nō le, edše Nyoñmo deñ; edšake
beni ete le, eke Iehoram fā ni amēke
Iehu, Nimši bi *ni Iehowa efole mū ni
ekpātā Ahab we le hie le, yakpe.

* 1 Mañ 19, 16. 2 Mañ 9, 6.

8. Ni eba mli ake, beni Iehu ke ko-
dšomo ba Ahab we le no le, eyanina
Iuda asafoiatšemei le ke Ahazia nyemi-
mei abii ni sūmo Ahazia le, ni egbeame.

2 Mañ. 10, 12—14.

9. Ni eyatao Ahazia, ni amōle, ši eyatē
ehe ye Samaria. Ni amēkele ba Iehu nō,
ni amegbele; ni ameyafūle, edšake amē-
ke: Iehošafat ni tao Iehowa segbe ke
etsui mū le fē le bi dšile! Ni moko be

Ahazia we le doññ ni yo hewale ni eke-
anyē mantšeyeli le mli ehie. 2 Mañ 9, 27—29.

(22, 10—12. Kwe 2 Mañ. 11, 1—3)

10. Ši beni Ahazia nye Atalia na ake
ebi le egbo le, ete ši ni ekpātā mantše
sešibii le fē hie ye Iuda we le.

11. Ši Iehošabeat, mantše biyō le, nō
Ioaš, Ahazia bi le, ni edšule ke-dše man-
tše bihī le ni abagbeame le atēñ, ni
ekele ke efufohālo le fē yato sāi atšū
leñ. Ni Iehošabeat ni dši mantše Ieho-
ram biyō ke osofo Iehoiada nā le, ake-
ni Ahazia nyemiyō dšile hewo le, enōle
etē Atalia, koni ekagbele.

12. Ni ekeame yatē ye Nyoñmo we le
afi ekpa. Ni Atalia ye mañnye ye šikpoñ
le no.

Yitso 23.

(Kwe 2 Mañ 11, 4—20)

Ši afi ni dši kpawo le no le Iehoiada
wadše ehe, ni enō mei ohahai anō asa-
foiatšemei le, Azaria, Ieroham bi le, ke
Išmael, Iehohanan bi le, ke Azariahu.
Obed bi le, ke Maaseia, Adaia bi le, ke
Elišafat, Zikri bi le, ni ekeame kpāñ.

2. Ni ameyakpa Iuda, ni amebua Levi-
bii le anā ke-dše Iuda mādši le fē mli,
ke Israel tšemei awei le anō onukpai
le, ni amebakpe ye Ierusalem.

3. Ni asafo mū le fē ke mantše le
kpāñ ye Nyoñmo we le. Ni ekēame ake:
Na, mantše le binū le aye mantše, take
boni Iehowa ewie ye David bihī le
ahe le.

4. Boni nyefe ne: Nyeten mei ni ba-
bōi amenitšumo ye hedšōmogbi le no, ye
osofoi ke Levibii le atēñ le, amlidšai etē
mli ekome atšōmo agbónakwelo;

5. ni mlidšai etē mli ekome ahl man-
tše we le, ni mlidšai etē mli ekome hū
ahl šišitō agbó le nā; ši mañ mū le fē
ahl ši ye Iehowa we le kpoi le anō.

6. Ni moko akaya Iehowa we le, ake
dša osofoi le ke mei ni sūmo ye Levi-
bii le atēñ le keke; ame ameya dšei,
edšake ameye kronkron; ši mañ mū le
fē aye Iehowa gbenā le no.

7. Ni Levibii le abole mantše le he
ke-kpe, mofēmo ahie etawūnii ye edē:
ni mofēmo ni abote šia le, agbele. Ni

we le nibii kronkroni le hū ameke fē ehā Baalim. * 22, 8. 4.

8. Keke ni mantše le fā ni akpe adeka kome, ni ake-mā Iehowa we le agbó le nā;

9. ni ašie ye Iuda ke Ierusalem ake ameke Nyoñmo tšūlo * Mose onia ni eto ehā Israel ye nā le nọ le aba abahā Iehowa. * K. 6.

10. Keke ni onukpai le ke mañ mū le fē nā mīse, ni ameke-ba amebawo adeka le mli āhū ke-yaši beyino ni eyi to.

11. Ni eba mli ake, ké še be ni Levi-bii le ke adeka le bahā mei ni mantše le eto ake amekwe le, ké amena ake šika babaō ye mli le, no le mantše le woloñmālo le ke moni osofonukpa le eto ake ekwe le baā, ni amebafoseo ye adeka le mli, ni amewóo ameyamāa emāhe le ekoñ. Nakai amefeo gbī-fē-gbī, ni ameke-bua šika babaō nā.

12. Ni mantše le ke Iehoiada nō-hā mei ni tšuo Iehowa we le súomo nitsumo le; ni ame hū ameke-bo tegbaloi ke nāloī apā, koni amesā Iehowa we le ehē, ke dade ke akōble nāloī hū, koni amesā Iehowa we le.

13. Ni nitsuloī le tšu nii, ni sāmọ nitsumo le te nọ dšogbāñ ye amedeñ, ni amesā Nyoñmo we le amemā ši boni eheo, ni amehā enā hewale.

14. Ni beni amegbe nā le, ameke šika ni fē le ba mantše le ke Iehoiada hīe, ni añō-fe nibii ahā Iehowa we le: súomo ke afolešā he nibii, ke likolikoi, ke šika ke dñietei nibii. Ni amesāa šā-afole ye Iehowa we le dāne ye Iehoiada gbñ le fē mli.

15. Ni Iehoiada gbọ kotokoto ni eto ke gbñ soññ, ni egbo; ni beni egbo le, eye afii oha ke nyoñmai-etē.

16. Ni ameyafūle ye David mā leñ, ye mantšemei le amasei; edšake etšu nii kpakpai ye Israel ke Nyoñmo ke ewe le hū he.

17. Ši Iehoiada gbēle se le Iuda onukpai le ba ni amebakoto mantše le: keke ni mantše le boame toi.

18. Ni amekwa Iehowa, amētšemei a-Nyoñmo le, we le, ni ameyasúmo Aše-

rim ke amāgāi le. Ni mlifū ba Iuda ke Ierusalem nọ ye amenotómo ne hewo.

19. Ši kēle etšū gbaloi ke-ba amēñō ní amekpaleame ke-ba Iehowa nō ekoñ, ni ameye odase amēšame; ši amēboo toi.

20. Keke ni Nyoñmo Mumọ le bayi Zakaria, osofo Iehoiada bi le, nọ, ni ete ši edamọ mañ le hīe ni ekēame ake: Boni Nyoñmo ké ne: Mēba nyetōo Iehowa kitāi le? Ši ehīñ hāñnye; edšake nyekwa Iehowa, ni le hū ekwanye!

21. Ši amete eyi nọ apām, ni ameyatšiale tei ye mantše le fāmọ nā, ye Iehowa we le kpo le nọ. Mat. 23, 35. Heb. 11, 37.

22. Ni mantše Ioaš kaii edšūrō ni etšē Iehoiada fele le, ni egbe ebi le. Ni beni egbo le ekē: Iehowa aakwe ní ebi ši!

23. Ni eba mli ake afi nākplo se le Arambii ata le fā batuale, ni amēba Iuda ke Ierusalem, ni amebakpātā mañ onukpai le fē hīe ye mañbii le ateñ, ni amēhe nii ni amēha le fē amēñō-mādše Damasko mantše le.

24. Ši mei fiō keke Aram ta le hīe ke-ba, ni kēle Iehowa nō ta babaō le ewo amedeñ; edšake amekwa Iehowa, amētšemei a-Nyoñmo le; ni ameke kodšomo ba Ioaš nọ.

25. Ši beni amēdše ehe amete le, (edšake amēšile ye helai babaō mli,) etšūdši te eyi nọ apām ye osofo Iehoiada bii le alá hewo, ni ameyagbele ye esā nọ, ni egbo; ni amefūle ye David mā leñ, ši * amefūle ye mantšemei le afūhei le. * 21, 20.

26. Ni mei ni te eyi nọ apām le ne: Zabad. Amonyō Šimeat bi le, ke Iehozabad, Moabyō Šimrit bi le.

27. Ši ebii le, ke dšatšui kplei ní akeñie enọ le, ke Nyoñmo we le sāmọ le, na, aumā ye mantšemei awolo le šišitšōmọ le mli. Ni ebi Amazia baye mañtše ye ese.

Yitso 25.

(Kwe 2 Mañ. 14, 1—20.)

Amazia eye afi nyoñmai-enyo ke enumo, beni ehabđi mantšeyeli le, ni eye mantše afi nyoñmai-enyo ke nehū ye Ierusalem; ni enye gbēi dši Iehoadan, ní dšē Ierusalem le.

lem. Ni ebakūmo Ierusalem gbogbo le ke-dše Efraim agbó le nā ke-yaši koñ agbó le nā, ninetaloi ohai-edfe.

24. Ni elō šika ke dñietei fē ke nibii fē ní ana ye Nyoñmo we le, ye Obed-Edom deñ le, ke mañtše we le nitōhei le, ke ta awabai hū, ni eke-kū ese ke-te Samaria.

25. Ni Israel mañtše Ioaš, Iehoahaz bi le, gbēle se le Iuda mañtše Amazia, Ioaš bi le. hī šī afi nyoñma ke enumo.

26. Ši Amazia he sādši ni efe le, kleñ-kleñnii le ke sekpēnii le, ani añmāko ye Iuda ke Israel mañtšemei le awolo le mli?

27. Ni ke-dše beyino ni Amazia kpale ke-dše Iehowa se le, *amete eyino apām ye Ierusalem. Ni edšo foi ke-te Lakiš; šī ametšū atiule ke-te Lakiš; ni aya-gbele ye dšei. * 24, 25.

28. Ni amewóle amefō okpoñoi anō, ni amebafūle ye etšemei le amasei ye Iuda mā leñ.

Yitšo 26.

(Kwe 2 Mañ. 14, 21. 22; 15, 1—7)

Ni Iuda mañ mū le fē ñō Uzia, ni eye afi nyoñma ke ekpa le, ni amewole mañtše ye etše Amazia se.

2. Le etfa gbogbo ewo Elot he, ni eke-kū se ehā Iuda ekoñ, beni mañtše le ke etšemei le eyawo se le.

3. Uzia eye afi nyoñma ke ekpa, beni ebañdī mañtšeyeli le, ni eye mañtše afi nyoñmai-enamo ke enyo ye Ierusalem; ni enye gbei dši lekolia ni dše Ierusalem le.

4. Ni efe noni dša ye Iehowa hle, tamō boni etše Amazia fe le pepēpe. 25, 2.

5. Ni gbñlabo ni Zakaria ni tšōole Nyoñmo nināi le amlī le yō le, edio Nyoñmo se; ni gbñlabo ni edio Iehowa se le, Nyoñmo hāa efere.

6. Ni efā ta eke Filistibii le yawu, ni ekūmo Gat gbogbo le ke Iabne gbogbo le ke Ašdod gbogbo le, ni eto mā-dši ye Ašdod he ye Filistibii le ateh.

7. Ši Nyoñmo ye buale ye Filistibii le ke Arabiabii le ni yō Gur-Baal le, ke Meunbii le anō.

8. Ni Amonbii le ke nikēnii bahā Uzia, ni egbei dšidše ke-te Mizraim kpo-kpai anō; edšake edše agbo naakpa.

9. Ni Uzia māmō mōdši ni kwōlo ye Ierusalem, ye koñ agbó le nō ke dšō leñ agbó le nō ke gbogbo le logomōhe le, ni etfa gbogboi ewo he.

10. Ni asañ emāmō mōdši ni kwōlo ye hā le nō hū, ni etša nubui pī; edšake eye koloi babaō ye dšō šikpoñ le ke hā le nō, ni asañ eye hūloī ke weintrom-sāloī ye gōdši le anō ke Karmel nō; edšake esumoo hūmō.

11. Asañ Uzia ye tabiloī ní fāa ta asafoiañ, ye ameyibo ní woloñmālo Ieiel ke nokwelo Maaseia kane le nā, ni Hania ni dši mañtše asafoiatšemei le ateh mokome le šiši ameyo.

12. Tšemei awei le anō onukpai ni dši hñ kākāloī le fē ayibo dši akpei-enyo ke ohai-ekpa.

13. Ni tabiloī ní atšōame tawū, akpei-ohai-etē-ke-kpawo ke ohai-enamo ye amē-šiši, ni amewuo ta ke hewale, koni amē-ke-bua mañtše le ye ehényeloī le ahewo.

14. Ni Uzia fe tšēñi ke akploī ke dadafai ke dadedamai ke gāii ke akromiatēi tete ehāame, ni amēñō-hā ta mū le fē.

15. Ni ehā ake hā fe tšōnei ye Ierusalem ní añō-to mōdši ni kwōlo ke gbogbokodši anō, koni ake-tšērē gāii, ni ake-fō tei wudši. Ni egbei dšidše ke-te šonū dientše; edšake eye nākpe boni aye abuale ní enā hewale le.

16. Ši beni enā hewale le, etšui *wó ehe nō ni ehā ehle kpātā, ni etō Iehowa, e-Nyoñmo le, nō; edšake ete Iehowa solemotšū leñ, ni eyašā tšofā-ke-ñma ye tšofā-ke-ñma-sālate le nō. * 25, 19.

17. Ši osofo Azaria nyie ese, ni Iehowa osofoi nyoñmai-kpānyo ni dši hñ kākāloī fata ehe.

18. Ni ameyatšī mañtše Uzia gbe, ni amēkēle ake: Uzia! dšee ogbenā dši ake ošā tšofā-ke-ñma ohā Iehowa, šī moñ osofoi ni dši *Aaron bihlī ni afeame kroñ-kroñ ni amēšā tšofā-ke-ñma le agbenā ni. Dše kpo ke-dše hekroñkroñ le, šī otō ni ohle bañ nyam ye Iehowa Nyoñmo hle!

* 4 Mose 18, 7.

gbegebame ahũ ke grimo ni ekwo ke-
yaše nwei tǒ! 1 Mose 18, 21. Ezra 9, 6.

10. Ni agbene nyetfa fai ši ake nyemi-
nǒ Iudabii ke Ierusalemii nyefe nyenyǒ-
dšihii ke nyenyǒdšiyei. Aso bèle nye le
nyetǒko Iehowa, nye-Nyommo le, nǒ lo?

11. Nohewo le agbene nyeboami toi,
ni nyehāa nyenyemime le ni nyeyanǒ-
ame nom le akūa amese ayaā; edšake
Iehowa mlifū ni nā wa kā nyeno!

12. Keke ni Efraimbii le anukpai le
ateh meikomei ni dši Azaria, Iohanan
bi le, ke Berekia, Mešilemot bi le, ke
Iehizkia, Šalum bi le, ke Amasa, Hadlai
bi le, te ši wo mei ni dše ta leh baā le,

13. ni amekēame ake: Nyeke nomii le
akabaā bie! Edšake nyetfa fai ši ake
nyeanǒ Iehowa nǒ tǒmo ko nyebafǒ wo-
nǒ nyeši wohe ešai ke wonotǒmoi le anǒ
le; ši wotǒmo le fā momo, ni mlifū ni
nā wa kā Israel nǒ!

14. Keke ni tabiloi le ši nomii le ke
hānii le ye lumei le ke asafo mū le
fē hle.

15. Ni hīi ni atši amegbeii atā le te
ši, ni amehē nomii le, ni ameten *mei
fē ni nyie yayai le, amenǒ hānii le eko
amebumoame ni amewoame atadei, ni ame-
woame tokotai, ni amehāame nii ameye,
ni amesā amehāame nu amenu, ni ame-
kpaame mū, ni amenǒ ameten mei fē ni
nyēē anyie le ametrā tedšii anǒ, ni ame-
keame ba Ieriko, tēni amā leh, ye ame-
nyemime le anǒ, ni amekū amese ke-te
Samaria. * Abēi 25, 21. 22.

16. Nakai be le mli le mantše Ahaz
tšū Ašur mantšemei le anǒ, koni ame-
baye amebuale.

17. Edšake Edombii le eba ekoñ, ni
amebatfia Iudabii le atēh meikomei anii,
ni amenǒ meikomei anom.

18. Ni Filistibii le hū ebatua mādši
ni yǒ dšǒ šikpoñ le nǒ le ke Iuda wuo-
yigbe le, ni amenǒ Bet-Šemeš ke Ayalon
ke Gederot ke Soko ke che mādši le,
ke Timna ke che mādši le, ke Gimzo
ke che mādši le, ni amebahī dšei.

19. Edšake Israel mantše Ahaz hewo
le Iehowa eba Iuda ši; edšake ebǒ nye-
nyentfi ye Iuda, ni etǒ Iehowa nǒ babaō.

20. Ni Tiglat-Pilneser, Ašur mantše
le, ba enǒ, ni ebahaole, ši ewoole he-
wale mon.

21. Ši Ahaz lǒ Iehowa we le ke man-
tše we le ke lumei le anii, ni enǒ-hā
Ašur mantše le, ši eyee ebuaale.

22. Ši efimo be le mli le neke man-
tše Ahaz ne nonñ kā he etǒ Iehowa nǒ
lolo.

23. Edšake ešāa afolei ehāa Damasko
nyommo le ni tfiale nii le, ni ekēo ake:
Aram mantšemei le anyommo le yeo buaā-
ame hewo le mašā afole mahāame, ni
ameye amebuami hū! Ši ame mon ame-
hā eke Israel fē hle kpātā.

24. Ni Ahaz bua Nyommo we le nibii
le anā, ni edšara Nyommo we le nibii
le, ni enāmǒ Iehowa we le šināi le, ni
efe afolešālatei ehā ehe ye Ierusalem
koñ-fē-koñ.

25. Ni efe hei groñhi ye Iuda man-
fē-man nǒ, koni ašā tšofā-ke-uma ahā
nyommo krokomei, ni ewo Iehowa, etše-
mei a-Nyommo le, mlila.

26. Ši ehe sādši ni efe le ke enifemo-
nii le, kleñkleñnii ke sekpēnii le, na,
ahmā ye Iuda ke Israel mantšemei le
awolo le mli.

27. Ni Ahaz ke etšemei le yawo, ni
amefūle ye mā leh, ye Ierusalem; ši
amekele *eyaa Israel mantšemei afūhei
le. Ni ebi Hezekia baye mantše ye ese.
* 21, 20

Yitso 29.

Hezekia eye afi nyommai-enyo ke enu-
mo, beui ebaye mantše le, ni eye man-
tše afi nyommai-enyo ke nehū ye Ieru-
salem; ni enye gbei dši Abia, Zakaria
biyǒ le. 2 Mañ. 18, 1—3.

2. Ni efe noni dša ye Iehowa hle,
tamǒ boni etše David fe le pepēpe.

3. Emantšeyeli kleñkleñ afi le nǒ
kleñkleñ nyōñ le nǒ le egble Iehowa
we le šināi le ni esāame.

4. Ni enǒ osofoi le ke Levibii le ke-
te mli, ni ebua amenā ye he kpatā ko
ni yǒ bokāgbē le,

5. ni ekēame ake: Nyeboami toi, nye
Levibii! Agbene nyefea nyehe kronkron,
ni nyefea Iehowa, nyetšemei a-Nyommo

alamo ke tetremantrei le akpāmo ye Israel mantše David lala nibii le anā.

28. Ni asafo mū le fē kūla ši; ni la-loi le la ni akpā tetremantrei le hū āhū ke-yaši beyino ni agbe šā-afole le nā.

29. Ni beni agbe šā-afole le nā le, mantše le ke mei fē ni kele yo dšei le koto ši ni amesole.

30. Ni mantše Hezekia ke onukpai le fā Levibii le ake ameke * David ke Asaf, ninalo le, wiemoi le ala adšie Iehowa yi. Ni amedšie eyi ke nyāmo āhū, ni amemāmo ameyi ši ni amesole. * 23, 18.

31. Keke ni Hezekia here no ni ekē: Agbene nyefe nyehe kronkron nyehā Iehowa; nyetšia nyebenkea ni nyeke afolei ke šidā-afolei abaā Iehowa we le! Ni asafo le ke afolei ke šidā-afolei ba, ni mofemo ni yo he tšui le eke šā-afolei ba.

32. Ni šā-afolei ni asafo le ke-ba le ayibo dši tšina nyoūmai-kpawo ke tō-agboi oha ke tōbii ohai-nyo; enemei fē le ake-šā šā-afole ahā Iehowa.

33. Ni nibii ni adšo no ake le dši tšina ohai-ekpa ke tōi hū akpei-etē.

34. Ši osofoi le ayi fāā boni ameanyē šā-afolei le fē ahe wodši amekplo; no-hewo le amenyemime, Levibii le, waame ke-yaši beyino ni agbe nitšumo le nā ni osofoi le fe amehe kronkron; edšake Levibii le moū bō moden ni amefe amehe kronkron fē osofoi le. 20, 3. 16 17.

35. Ni asan šā-afole le fā babaō ke šidā-afolei le ahe * foi le ke † dā-afolei ni fata šā-afole-fē-šā-afole he le. Ni ato Iehowa we le sūomo le gbēdšiano.

* 3 Mose 3, 8. 16. 17. † 4 Mose 15, 6. 7. 10.

36. Ši Hezekia ke man mū le fē nā miše ye sāmō ni Nyoūmo esā man le eto le hewo; edšake afe nii ne oyā.

Yitso 30.

Keke ni Hezekia tšū ate Israel ke Iuda fē nō, ni esā enmlā wodši eyahā Efraim ke Manase, ake ameba Iehowa we le ye Ierusalem, ni amebaye * Hehō gbīdšūrō amehā Iehowa, Israel Nyoūmo le. * 34, 1.

2. Ni mantše le ke enukpai le ke asafo mū le fē te adšina ye Ierusalem, koni ameye Hehō le ye * nyōū ni dši enyo le nō.

* K. 15

3. Edšake nakai be le mli le, ake-ni osofoi le nāko afe amehe kronkron ni ameyi afā ni man le hū nāko abua amehe nā ye Ierusalem hewo le, amewoo yeli.

4. Ni sane le sa mantše le ke asafo mū le fē hē

5. Keke ni amemā sane le no mī ake ayašie ye Israel mū le fē, ke-dše Beeršeba āhū ke-yašie Dan, koni ameba ni amebaye Hehō le amehā Iehowa, Israel Nyoūmo le, ye Ierusalem; edšake ameyekole ke mei babaō nakai, tamō boni aīmā le, dā.

6. Keke ni bofoi ni he yo oyā ke mantše le ke enukpai le awodši le yih ni ameyakpa Israel ke Iuda fē, ni amekē ye mantše le kitā le nā ake: Israel-bii! nyekpalea ke-baā Iehowa, Abraham ke Isak ke Israel Nyoūmo le, nō, ni le hū eekpale ke-aba mei ni edše mli ni efe ehānye ke-dše Ašur mantšemei le adeh le anō!

7. Ni nyekatamo nyetšemei ke nyenyemime ni tō Iehowa, ametšemei a-Nyoūmo le, nō, ni enōame ehā hiekpātāmo, take boni nyedientše nyenaā ne!

8. Agbene nyekafea nyehe kuēntiloi tamō nyetšemei le; ši moū nyekpāa nyenine mli nyehāa Iehowa, ni nyebaā ehekronkron le ni efele kronkron ke-mīya nāno le, ni nyesūmoa Iehowa, nye-Nyoūmo le, koni emlifū ni nā wa le adše nyeno!

9. Edšake ke nyekpale ke-ba Iehowa nō le, nyenyemime ke nyebii le, mei ni bañōame nom le amūsūn aatšōame ye amehe, ni amēakū amese ke-ba šikpoñ ne no ekoñ. Edšake odomfoo ke mōbō-nalo dši Iehowa, nye-Nyoūmo le, ni ke-dši nyekpale ke-ba enō le, edšieu ehle ye nyehe.

10. Keke ni bofoi ni he yo oyā le yakpa ši ke-nyie mādšimādši le anō ye Efraim ke Manase šikpoñ le no āhū ke-te Zebulon tō; ši amēnmōame ni ameye amehe feo.

11. Kēle Ašer ke Manase ke Zebulon bii le atēh mei kplāh ba amehe ši, ni ameba Ierusalem.

12. Asan Nyoūmo nine kā Iuda he, ni ehāame tšui kome, ni ameye mantše le

wò ke ñmòdšian nii fě amlí *klenklen yibii babaō ba, ni amēke nibii fě tamli-dšai nyoŋma mli ekomekome hū ba babaō.

* 2 Mose 23, 19. † 5 Mose 14, 22. 23.

6. Ni Israelbii ke Iudabii ni yò Iuda mādši le amlí le hū ke tšinai ke tōi amlidšai nyoŋma mli ekomekome, ke nii kroŋkroŋi ni amēdšō nò amēke Iehowa, amē-Nyoŋmò le, amlidšai nyoŋma mli ekomekome ba, ni amēbatoame kuikui.

7. Nyōŋ ni dši etē le nò amēke kui le bōi šifiemo, ni nyōŋ ni dši kpawo le nò le amegbe nā.

8. Ni beni Hezekia ke onukpai le ba ni amēbana kui le, amēdšie Iehowa ke eman Israel yi.

9. Ni Hezekia bi osofoi le ke Levibii le asane ye kui le ahewo.

10. Ni osofonukpa Azaria ni dšē Zadok we le here nò ake: Ke-dšē beyino ni ake nowómo-afolei le bōi Iehowa we le bā ne, woyeo nii ni wotōroō ni efēo babaō tete; edšake Iehowa edšō eman le, ni noni fē le dši neke nii babaō ne.

11. Keke ni Hezekia fá ake asā tšūi ye Iehowa we le; ni amesā,

12. ni amelō nowómo-afolei le ke nibii amlidšai nyoŋma mli ekomekome le ke nibii ni adšō nò ake le ameyawo mli šišiši. Ni Konania, Levinyo le, dši moni kweo nò, ni enyemi Šimeí dši esemo;

13. ni Iehiel ke Azazia ke Nahat ke Asahel ke Ierimot ke Iozabat ke Eliel ke Ismakia ke Mahat ke Benaia dši nò kweloi ni yò Konania ke enyemi Šimeí šiši, boni mantše Hezekia ke Nyoŋmò we le nò lumò Azaria toame le.

14. Ni Kore, Imna bi ni dši Levinyo ni kweo bokāgbe agbó le nā le, dši moni kweo nikēni ni abakeo Nyoŋmò ye suomò nā le, ni edšā Iehowa nowómo-afolei le ke nii kroŋkroŋi fě fě le.

15. Ni Eden ke Minyamin ke Iešua ke Šemaia ke Amaria ke Šekania dši mei ni yò ešiši ye osofoi amādši le amlí, koni amēnō-hā amenyemimeí le šišiši ye amesafokui le ana, onukpa ke gbekē fě pepēpe;

16. sūro hīi ni akane ye amewekukpā nā. ke-dšē mei ni eye aŋi etē nò ke-yaā le ni dši mei fě ni baā Iehowa we le.

amēbaheo amegbefānnō dā gbí, ni amēbatšuo amegbenānitšumo ye amesafokui le anā le,

17. ke osofoi ni akane amewekukpāi ye amētšemeí aweí le anā, ke Levibii le hū anō, ke-dšē mei ni eye aŋi nyoŋmai-enyo nò ke-yaā le, ye amegbenānitšumoi le anā, ye amesafokui le anā le.

18. Asan amēhāa mei fě ni akane ye ameweku le mli, ni dši amēbii abifabii ke amēhāmeí ke amēbibīi ke amēbiyeí fě anō ye asafo le fě mli; edšake amēke anokwa ni ameyeo ye nii kroŋkroŋi le ahe le tšōo ake amēfe amēhe kroŋkroŋ.

19. Asan Aaron bii, ni dši osofoi ni yò amēmādši le ahewo šikpōdši le anò, ye maŋ-fē-maŋ mli le, atē le hīi komeí ye ní atši amegbeii atā, ni amēnōo osofoi le atē hīi fě ke Levibii le atē mei fě ní akane ye wekukpā le mli le agbefānnii amēhāa-amē.

20. Ni boni Hezekia fe ye Iuda fě ne; ni efe noni hī ke noni dša ke noni dši anokwa ye Iehowa, e-Nyoŋmò le, hīe.

21. Ni nitšumo fě ni ebōi ye Nyoŋmò we le suomò le ke mla le ke kitā le he, ni eke-tao e-Nyoŋmò le segbē le, etšui mū le fě eke-fe, *ni efere.

* Lal. 1, 3

Yitso 32.

(Kwe 2 Mañ. 18, 13—20, 21. Ies. 36—39.)

Agbene neke sādši ne ke *anokwa-yeli ne se le Sanherib, Ašur mantše le, ba ni ebatua Iuda, ni ebò nsra ewo mādši ni atša gbogboi awo he le ahe, ni edfēn ake eekūmò efie ši.

* 31, 20.

2. Ni beni Hezekia na ake Sanherib eba ni enō ehīe eka Ierusalem ake ekele aawu le,

3. eke enukpai le ke ehīi kākāloi le te adšina, ni amētšimo nubui ni yò maŋ le hewo le ahlūmeii; ni ameye amēbualē.

4. Keke ni mei babaō babua amēhe nā, ni amētšimo nubui le fě ke fá ni hoò ye šikpoŋ le teŋ le ahlūmeii, ni amēke: Mēhewo Ašur mantšemeí le aaba ni amēbanā nu babaō?

5. Ni enā ekā, ni esā gbogboi ni *ekūmò le fě, ni ehā kwò ke-šē mōdši ni kwōlo le ahe, ni etša gbogbo kroko,

tei ni dšra wa ke tšofä-ke-nma ke tšeni ke feo-nibii fê atōhei,

28. ke nma ke wein ke mü ni anaa le hü afiasei, ke koloi srotoi fê atšui, ke tōi akui ni yo tšui amli.

29. Asaṇ eto mādši ehā ehe, ni ebua tōi ke tšinai anā kuikui babaō dientše; edšake Nyoṇmo ehāle nii babaō dientše.

30. Hezekia ne noṇn tši Gihon nu le nā ye yiteṅbe, ni ehā ebatšō David maṇ le anaigbe; ši Hezekia nitšumo fê te no dšogbān.

31. Kēle beni Babel lumei le abofoi, ni ametšū ke-ba enō, koni amebabi nā-kpenō ni afe ye šikpoṇ le no le, ba le, Nyoṇmo šile, koni eke-kale ekwe ni ena nofēno ni yo etšui mli.

32. Ši Hezekia he sādši ni efe le ke enii kpakpai ni efe le, na, aṇmā ye gbalō Iesaia, Amoz bi le, ninā le mli, ye Iuda ke Israel maṇtšemei le awolo le mli.

33. Ni Hezekia ke etšemei le yawo, ni amefule ye David bii le afūhei le, ye ūmeṇme le no; ni Iuda ke Ierusalem-bii le fê *wo ehie nyam ye egbele le mli. Ni ebi Manase baye maṇtše ye ese.
* 16, 14.

Yitšo 33.

(Kwe 2 Maṇ 21)

Manase eye aṇi nyoṇma ke enyo, beni ebaḃōi maṇtšeyeli le, ni eye maṇtše aṇi nyoṇmai-enumo ke enumo ye Ierusalem.

2. Ni efe efōṇ ye Iehowa hie tamō *dšēnmādši ni Iehowa fie ye Israelbii le ahie le anihīnii le.
* 6 Mose 18, 9.

3. Edšake hei groṇni le *ni etše Hezekia kūmo le, esā emāmo ekoṇ, ni emāmo afolesālatei ehā Baalim, ni asaṇ efe wōṇ-kō, ni edšā nwei asafo le fê, ni esūmoame.
* 2 Maṇ. 13, 4.

4. Ni asaṇ emāmo afolesālatei ye Iehowa we le, he ni Iehowa *kē ye he ake: Ierusalem migbei le aahī ke-ate nāno le.
* 6 Mose 12, 6. 11. 1 Maṇ. 9, 3.

5. Ni emāmo afolesālatei ehā nwei asafo le fê ye Iehowa we le kpoi enyo le no.

6. Asaṇ ehā ebii tšō la mli ye Ben-Hinom dšō leṇ, ni eyeo ŋkūnyā ni eklaā, ni efeo afāi ni eto sisatsēloi ke okōm-

foi, ni efe efōṇ babaō ye Iehowa hie ni eke-wo emli la.

7. Ni eke amāgā ni dši wōṇ, ni efe le yamā Nyoṇmo we le ni Nyoṇmo kē David ke ebi Salomo ye he ake: Neke šla ne ke Ierusalem ni mihala ye Israel akutšei le fê atēṇ le maṇō migbei le mato ke-ate nāno le.

8. Asaṇ mihāṇ Israel afā enane doṇṇ ye šikpoṇ ni mito mihā ametšemei le no; kedši ameadsēṇ no ni ameye nii fê ni miwoame kitā ye he ni dši mla le ke akpoi le ke gbenāi le ni atšō Mose nine no awo le anō keke le.

9. Ši Manase laka Iuda ke Ierusalem-bii le, ni amefe efōṇ fê dšēnmādši ni Iehowa kpātā amehie ye Israelbii le ahie le tete.

10. Ni Iehowa ke Manase ke eman le wie, ši amēboo toi.

11. Nohewo le Iehowa hā Ašur maṇtše le tatšemei le batuaame, ni amēke kpoṇ mō Manase, ni amewole gboklei, ni amekplale ke-te Babel.

12. Ši beni efīle le, ekpa Iehowa, e-Nyoṇmo le, fai, ni eba ehe ši babaō ye etšemei a-Nyoṇmo le hie.

13. Ni beni ekpale fai le, ebole toi, ni enu esolemo le, ni enōle ke-ba Ierusalem ye emantšeyeli le mli ekoṇ. Ke-ke ni Manase nā le ake *Iehowa le, le dši Nyoṇmo.
* 1 Maṇ. 18, 39.

14. Ni nii ne ase le etfa segbe gbo-gbo ko ewo David maṇ le he ye Gihon anaigbe ye dšō leṇ, āhū ke-yaši lōi agbō le nā, ni eke-bole Ofel, ni ehā ekwo naakpa; ni enō tatšemei eto Iuda mādši ni atfa gbogboi awo he le fê amli.

15. Ni edšie maṇse nyoṇmōi le ke amāgā le ke-dše Iehowa we le, ke afolesālatei le fê ni emāmo ye Iehowa we le goṇ le no ke Ierusalem le, ni eyašere efie maṇ le nmaṇmaša.

16. Ni esā emā Iehowa afolesālate le, ni esā šidā-afolei ke yidšiemō-afolei ye no, ni efā Iuda ake amesūmo Iehowa. Israel Nyoṇmo le.

17. Kēle maṇ le šāa afolei ye hei groṇni le lolo, ši Iehowa, amē-Nyoṇmo le, keke amēšāa amēhāa.

ye Iehowa we le. Ni Hilkia nò wolo le ehà Šafan.

16. Kẹkẹ ni Šafan kẹ wolo le bahà mantše le; ni esà ekẹ mantše le ake: Nibii fẹ ni atu awo otšũdši le aden le, amemife.

17. Ni amefose šika ni ana ye Iehowa we le amefie ši, ni ametu amewo nọ-kwẹloj le kẹ nitšuloj le aden.

18. Ni Šafan. woloñmālo le, tši tā etšō mantše le ake: Osofo Hilkia kẹ wolo ko hāmi. Ni Šafan kane ye mantše le hie.

19. Ni eba mli ake, beni mantše le nu mla le mli wiemoj le, egbla etadei.

20. Kẹkẹ ni mantše le fā Hilkia kẹ Ahikam, Šafan bi le, kẹ Abdon, Mika bi le, kẹ Šafan, woloñmālo le, kẹ Asaia, mantše le tšūlo le, ake:

21. Nyeyaa ni nyeyabia Iehowa nii nyehāa mi kẹ mei ni efe ye Israel kẹ Iuda le, ye wolo ni ana le mli wiemoj le ahewo; ši Iehowa mlifū ni afose afie wono le da, edšake wotšemei le yee Iehowa wiemo le nọ ni amefe nibii fẹ ni ańmā ye wolo ne mli le.

22. Kẹkẹ ni Hilkia kẹ mei ni mantše le tšū le yin amete gbaloyō Hulda ni dši Hasra bi Tokhat bi Šalum, moni kweo atadei le, nā le nō; ši le le Ierusalem eyo, ye mañ le mlidša ni dši enyo le mli, ni amẹkele yawie nakai.

23. Ni ekẹame ake: Boni Iehowa, Israel Nyoñmo le, kẹ ne: Nyeyakēa nū ni tšūnye minō le ake:

24. Boni Iehowa *kẹ ne: Na, mike nōfōñ baba bie ne kẹ biebi le anọ: mike lōmoj fẹ ni ańmā ye wolo ni akane ye Iuda mantše le hie le mli le baba!

* 3 Mose 26, 14—39 5 Mose 28, 15—68.

25. Ake-ni amేశimi, ni ameyasā tšofā-kẹ-ñma amehā nyoñmoj krokomei, koni amẹke amenine nā nitšumoj le fẹ awo mimli la, hewo le afose mimlila le afie bie nọ, ni agbeñ!

26. Ši boni nyeyakē Iuda mantše le ni tšūnye ake nyebabi Iehowa nii le ne: Boni Iehowa, Israel Nyoñmo le, kẹ ne: Wiemoj ni onu le ahewo le,

27. ake-ni otšui he edšo bodō ni *oba ohe ši ye Nyoñmo hie, beni onu ewie-

mōi ni ewie ye bie ne kẹ biebi le ahewo le, ni oba ohe ši ye mihie, ni ogbla otadei, ni ofo ye mihie hewo le, mi hū minu, Iehowa kẹ.

* 33, 12.

28. Na, mabua onā mafata otšemei le ahe, ni aabua onā awo ogbonyobu mli ye hedšole mli, ni nōfōñ fẹ ni mike-baba bie ne kẹ biebi le anọ le ohlñmei enañ! Ni amẹbagba mantše le.

29. Kẹkẹ ni mantše le tšū ni ayabua Iuda kẹ Ierusalem onukpai le fẹ anā kẹ-kpe.

30. Ni mantše le yin kẹ-te Iehowa we le, kẹ Iuda hū le kẹ Ierusalemii le fẹ kẹ osofoi le kẹ Levibii le kẹ mañ mū le fẹ kẹ-dše mo wulu nọ kẹ-yaši mo bibiō nọ; ni akane kpāñmo wolo ni ana ye Iehowa we le mli wiemoj le fẹ ye ametoiañ.

31. Kẹkẹ ni mantše le yadamo ešidamohe le, ni *ekpāñ ye Iehowa hie ake eenyie Iehowa se ni eeye ekitāi le kẹ edasei le kẹ ekpoi le anọ kẹ etšui mū le fẹ kẹ esusuma mū le fẹ, koni eye kpāñmo le mli wiemoj ni ańmā ye wolo ne mli le anọ.

* 13, 12. Ios. 24, 25

32. Ni *ehā mei fẹ ni ana ye Ierusalem kẹ Benjamin le bote [kpāñmo le] mli. Ni Ierusalemii le ye Nyoñmo ni dši ametšemei a-Nyoñmo le kpāñmo le nọ.

* 2 Mañ. 23, 3.

33. Ni Iosia dšie nihñii le fẹ kẹ-dše šikpōdši ni dši Israelbii le anii le anọ, ni ehā mei fẹ ni ana ye Israel le sūmo Iehowa, ame-Nyoñmo le. Egbii le fẹ mli le amedšee Iehowa, ametšemei a-Nyoñmo le, he.

Yitso 35.

(Kwe 2 Mañ. 23, 21—30.)

Kẹkẹ ni Iosia ye Hehō gbidsūrō ye Ierusalem ehā Iehowa, ni amegbe Hehō tōbi le ye kleñkleñ nyōñ le nọ gbi ni dši gbi nyoñma kẹ edse le nọ.

2. Ni ekẹ osofoi le yadamo amenitšumoj le anā, ni ewoame hewale, koni amesūmo ye Iehowa we le.

3. Ni ekẹ Levibii ni tšūo Israel mū le fẹ nii ni amedši mei kronkroni amehā Iehowa le ake: Nyewōa adeka kronkron le nyeyamāa *šia ni Salomo, Israel

25. Ni *Ieremia fo Iosia he yāfólala, ni lalatšemei hñ ke yei fē tšio Iosia tā ye ameyāfólalai amli ke n̄mene; ni amekē-fe ghenā ni kā ši ye Israel, ni na, aumā ye yāfólalai le amli. *Ier. 22, 10, 11.

26. Ši Iosia he sādši ni efe ke enii kpakpai ni efe take boni aumā ye Iehowa mla le mli le,

27. ke ekleñkleñ ke sekpē sādši le. na, aumā ye Israel ke Iuda mantšemei le awolo le mli.

Yitso 36.

(36, 1—20. Kwe 2 Mañ. 23, 30—25, 21)

Kēke ni šikpon le nō bii le nō Iehoahaz, Iosia bi le, ni amewole mantše ye etše se ye Ierusalem.

2. Iehoahaz eye afi nyoñmai-nyo ke etē. beni ebabōi mantšeyeli le, ni eye mantše nyōdši etē ye Ierusalem.

3. Ši Mizraim mantše le kpale ye Ierusalem, ni ehe šikpon le nō bii le dšie-tei talentai oha ke šika talenta kome.

4. Ni Mizraim mantše le wo enyemi Eliakim mantše ye Iuda ke Ierusalem nō, ni etšake egbei le ni ewole Iehoiakim. Ši enyemi Iehoahaz le, Neko kplale ke-te Mizraim.

5. Iehoiakim eye afi nyoñmai-nyo ke enūmo, beni ebabōi mantšeyeli le, ni eye mantše afi nyoñma ke ekome ye Ierusalem. Ni efe efūn ye Iehowa, e-Nyoñmo le, hñe.

6. Nebukadnezar, Babel mantše le, fā batuale, ni ewole gboklei, koni ekele aya Babel.

Ier. 22, 18.

7. Ni Nebukadnezar lō Iehowa we le nibii le ekomei hñ ke-te Babel, ni ekē-yawo esolemotšū leñ ye Babel. Ezra 1, 7.

8. Ši Iehoiakim he sādši ni efe le ke enihñii ni efe ke noni ana ye ehe le, na, aumā ye Israel ke Iuda mantšemei le awolo le mli. Ni ebi Iehoiakin baye mantše ye ese.

9. Iehoiakin eye afi nyoñma ke kpā-nyo, beni ebabōi mantšeyeli le, ni eye mantše nyōdši etē ke gbñ nyoñma ye Ierusalem. Ni efe efūn ye Iehowa hñe.

10. Ši beni šē afi le mantše Nebukadnezar tšū abanōle ke-te Babel, ke Ie-

howa we le feo-nibii le, ni ewo enyemi Zedekia mantše ye Iuda ke Ierusalem nō.

Ier. 22, 24—30.

11. Zedekia eye afi nyoñmai-nyo ke ekome, beni ebabōi mantšeyeli le, ni eye mantše afi nyoñma ke ekome ye Ierusalem.

Ier. 52, 1—27

12. Ni efe efūn ye Iehowa, e-Nyoñmo le, hñe; ebaa ehe ši ye gbalō Ieremia. ni wieo Iehowa nā wiemoi le, hñe. Ier. 37, 38.

13. Ni etše mantše Nebukadnezar hñ hñe atūa, tše ehā ekā Nyoñmo kitā; ni efe ehe kuñtilo, ni ewadše etšni, hewo le ekpalee ke-baa Iehowa, Israel Nyoñmo le, nō.

14. Asañ osofoi le atēn onukpai le fē ke manbii le tō babaō dientše *tamo dšēnmādši le anihñii le fē, ni amebule Iehowa we le ni efele kronkron ye Ierusalem le.

* 5 Mose 18, 9.

15. Ši Iehowa, amētšemei a-Nyoñmo le, tšūo ebofoi ke-baā amēnō, eteo ši lebi māñkpa etšūoame, edšake emūsūñ tšōole ye eman le ke ešihñehe le hewo.

16. Ši ame le, Nyoñmo bofoi le ahe feo moñ ameyeo, ni amegbeo ewiemoi le ahe guo ni ameliō egbaloi le ahñ ke-yaši beyino ni Iehowa mlifū te ši wo eman le ni tšābā ko be doññ.

Luk. 20, 10—12. Hof. 7, 32

17. Nohewo le eyakpla Kaldeabii le amantše le ke-ba amēno, ni eke klante gbegbē amēlahñ le ye amehkronkron le šia le, ni emūsūñ etšōole ye oblanyo lo oblayō, nūmo lo wadšiatše ko he; etuname fē-tšēm ewo eden.

18. Ni Nyoñmo we le nibii fē, nii wudši ke nii bibii, ke Iehowa we le dšetrii le ke mantše le ke enukpai le adšetrii le, elō fē-tšēm ke-te Babel.

19. Ni amēšā Nyoñmo we le, ni amekūmokūmō Ierusalem gbogboi le, ni emli mōdši fēfēdši le fē amēšā ke la, ni amēñte emli feo-nibii le fē.

20. Ni mei ni dšē klante doñ le, elōame ke-te Babel, ni ameyatšōmo eke ebii le atšūdši ke-yaši Persia mantšeyeli be le mli.

21. Beni afe ni ehā Iehowa wiemoi ni ewie ye *Ieremia nā le aba mli, ke-

iei ni ke *Zerubabel, Iešua, Ne-Seraia, Reelaia. Mordekai, Bilšan, , Bigewai, Rehum ke Baana ba aelbii le ateh hii le ayibo ne:

* 1, 8; 2, 68.

Paroš bii le: akpei-enyo ke oha nmai-kpawo ke enyo.

efatia bii le: ohai-etě ke nyoñmai-ke enyo.

ra bii le: ohai-kpawo ke nyoñmai-ke enumo.

ahat-Moab bii ni dše Iešua-Ioab ateh le: akpei-enyo ke ohai-kpā-nyoñma ke enyo.

lam bii le: akpe ke ohai-enyo ke ai-enumo ke edfe.

ata bii le: ohai-nehũ ke nyoñmai-enumo.

akai bii le: ohai-kpawo ke nyo-
pa.

lani bii le: ohai-ekpa ke nyoñmai-
e enyo.

ebai bii le: ohai-ekpa ke nyoñmai-
e etě.

azgad bii le: akpe ke ohai-enyo
ñmai-enyo ke enyo.

donikam bii le: ohai-ekpa ke nyo-
pa ke ekpa.

igewai bii le: akpei-enyo ke nyo-
umo ke ekpa.

adin bii le: ohai-edfe ke nyoñmai-
ke edfe.

ater bii ni dše Hezekia nō le mli
ñmai-nehũ ke kpānyo.

ezai bii le: ohai-etě ke nyoñmai-
e etě.

ora bii le: oha ke nyoñma ke

lašum bii le: ohai-enyo ke nyo-
nyo ke etě.

gibar bii le: nyoñmai-nehũ ke

etlehem bii le: oha ke nyoñmai-
e etě.

Netofa hii le: nyoñmai-enumo ke

anatot hii le: oha ke nyoñmai-
e kpānyo.

azmawet bii le: nyoñmai-edfe ke

25. Kiriāt-Arim, Kefira ke Beerot bii
le: ohai-kpawo ke nyoñmai-edfe ke etě.

26. Rama ke Geba bii le: ohai-ekpa
ke nyoñmai-enyo ke ekome.

27. Mikmas hii le: oha ke nyoñmai-
enyō ke enyo.

28. Betel ke Ai hii le: ohai-enyo ke
nyoñmai-enyo ke etě.

29. Nebo bii le: nyoñmai-enumo ke
enyō.

30. Magbiš bii le: oha ke nyoñmai-
enumo ke ekpa.

31. Elam kroko le mli bii le: akpe
ke ohai-enyo ke nyoñmai-enumo ke edfe.

32. Harim bii le: ohai-etě ke nyoñmai-
enyō.

33. Lod, Hadid ke Ono bii le: ohai-
kpawo ke nyoñmai-enyo ke enumo.

34. Ieriko bii le: ohai-etě ke nyoñmai-
edfe ke enumo.

35. Senaa bii le: akpei-etě ke ohai-
ekpa ke nyoñmai-etě.

36. Osofoi le: Iedaia bii ni dše Iešua
we le: ohai-nehũ ke nyoñmai-kpawo ke
etě.

37. Imer bii le: akpe ke nyoñmai-enu-
mo ke enyo.

38. Pašhur bii le: akpe ke ohai-enyo
ke nyoñmai-edfe ke kpawo.

39. Harim bii le: akpe ke nyoñma ke
kpawo.

40. Levibii le: *Iešua ke Kadmiel bii
ni dše Hodavia bii le ateh le: nyoñmai-
kpawo ke edfe. * Neh. 12, 8

41. Lalatšemei le: Asaf bii le: oha ke
nyoñmai-enyo ke kpānyo.

42. Agbónākweloi le abii le: Šalum
bii le, Ater bii le, Talmon bii le, Akub
bii le, Hatita bii le, Šobai bii le, mei
le fě dši oha ke nyoñmai-etě ke nehũ.

43. *Šolemowe sūoloi le: Ziha bii le,
Hasufa bii le, Tabaot bii le, * 8, 20.

44. Keros bii le, Siaha bii le, Padon
bii le,

45. Lebana bii le, Hagaba bii le, Akub
bii le,

46. Hagab bii le, Šamlai bii le, Hanan
bii le,

47. Gidel bii le, Gahar bii le, Reaia
bii le,

Tirobii lẹ niyenii kẹ dā kẹ mū, koni ameyanō tšenedrutšei kẹ-dā Lebanon kẹ-ba lopa nšō lẹ nā, boni Koreš. Persia mantše lẹ, ehāame hegbe lẹ.

8. Agbene beni ameba Iehowa we lẹ ye Ierusalem lẹ, eno afi ni dši enyo lẹ nọ nyōn ni dši enyo lẹ nọ lẹ, Zerubabel, Šealtiel bi lẹ, kẹ Iešua, Iozadak bi lẹ, kẹ amenyemime i ni eše lẹ, osofoi lẹ kẹ Levibii lẹ, kẹ mei fē ni dšē nom-ō lẹ mli ba Ierusalem lẹ bōi, ni amefāmo Levibii ni eye afi nyonmai-enyo kẹ-yaš lẹ, koni amekwe Iehowa we lẹ nitšumo lẹ nọ.

9. Ni Iešua kẹ ebii kẹ enyemime i lẹ, kẹ Kadmiel kẹ ebii lẹ, kẹ Iuda bii lẹ blūblu ho damo ši, koni amekwe Nyonmo we lẹ nitšuloi lẹ anọ, kẹ Henadad bii lẹ kẹ amebii kẹ amenyemime i Levibii lẹ hū. Neh. 10, 10.

10. Ni beni tšūmālo i lẹ to Iehowa sq-lemowe lẹ šiši lẹ, osofoi ni ewowō ametadei lẹ hīe tetremantrei kẹ-damo ši, ni Levibii lẹ ni dši Asaf bii lẹ hū hīe nohoi, koni amekafo Iehowa, take boni Israel mantše David to gbēdšianọ lẹ.

11. Ni amela ni ameherehere nọ amekẹ-kafo Iehowa ni amekẹ-dale ši, *edšake ebi, edšake nāno emobonale hīo ši kẹ-yaš ye Israel nọ. Ni mañ mū lẹ fē bọ oše wā, beni amekafo Iehowa ye Iehowa šla lẹ šišitō lẹ hewo lẹ.

* 2 Kron. 5, 19, 7, 3. 1. al. 118, 1.

12. Ši osofoi kẹ Levibii lẹ kẹ tšemei awei lẹ anọ onukpai lẹ atēu mei pī, ni dši hīmedši ni *na kleñkleñ šla lẹ, fō kẹ gbē wā lẹ, beni ato šla nē šiši ye amehle lẹ; ši mei babaō hū bọ oše wā kẹ nyāmo. * Hag. 2, 2.

13. Nobewo lẹ manbii lẹ yoo emli noni dši nyāmo ošebō lẹ kẹ noni dši manbii lẹ ayāfō blomo lẹ; edšake manbii lẹ bọ oše wā dientše, ni anu ho ye šonū.

Yitso 4.

Agbene beni Iuda kẹ Benyamin he-nyelo i lẹ nu ake nomnōbii lẹ mīmā sq-lemotšū ahā Iehowa, Israel Nyonmo lẹ,

2. kẹke ni ameba Zerubabel kẹ tšemei awei lẹ anọ onukpai lẹ anō, ni amē-

bakēame ake: Nyehāa wokenye amāa; edšake womitao nye-Nyonmo lẹ tamō nye noññ, ni lẹ noññ wošāa afole wōhāa kẹ-dšē *Esar-Hadon, Ašur mantše lẹ, ni nōwo kẹ-ba biē lẹ yino. *2 Mañ. 17, 24. 33; 19, 87.

3. Ši Zerubabel kẹ Iešua kẹ Israel tšemei awei lẹ anọ onukpai ni eše lẹ kēame ake: Kẹ womimā šla wōhā wō-Nyonmo lẹ, dšee wokenye sane ni; ši wō sqññ wōomā wōhā Iehowa, Israel Nyonmo lẹ, take boni mantše *Koreš ni dši Persia mantše lẹ ewowo kitā lẹ. *1, 2.

4. Kẹke ni šikpoñ lẹ nọ bii lẹ bā Iuda mañ lẹ nidšian dšē wui, ni amēhaoame ye šla lẹ mā mli;

5. ni amebō nāwolo i apā amewoame, ni ametši ameyintō lẹ nā ye Koreš, Persia mantše, yino lẹ fē āhū *kẹ-yaši Dario, Persia mantše lẹ, mantšeyeli be le mli. * K. 24.

6. Ni Abašweroš mantšeyeli be lẹ mli, beni ebōi mantšeyeli lẹ, amēnmā Iuda kẹ Ierusalem bii lẹ ahe nāñomō wolo.

7. Asañ Artasasta yino lẹ Bislam, Mitredad, Tabeel kẹ enanemei ni eše lẹ nmā wolo yahā Artasasta, Persia mantše lẹ; ni aumā wolo lẹ ye Aram niñmā mli, ni atšō šiši hū ye Aram wiemo lẹ mli.

8. Rehum, adšinafoiatše lẹ, kẹ Šimšai, woloñmālo lẹ, nmā Ierusalem he wolo eyahā mantše Artasasta ake:

9. Rehum, adšinafoiatše lẹ, kẹ Šimšai, woloñmālo lẹ, kẹ amēnanemei ni eše ni dši Dinabii kẹ Afarsatkabii, Tarpelabii, Afarsabii, Arkewabii, Babelbii, Šušanbii, Dehabii, Elambii,

10. kẹ mādši ni eše *ni Onnapar agbo ni yō gbei lẹ yañō kẹ-ba ni ekeame bato Samaria mādši lẹ amli lẹ kẹ meikrokomei ni eše ni yō fā lẹ biegbē lẹ, kẹ nii. *K. 2.

11. Wolo ni amēnmā amemādše mantše Artasasta lẹ mli sane nē: Otšūdši ni dši mei ni yō fā lẹ biegbē lẹ, kẹ nii.

12. Mantše anā ale ake Iudafoi lẹ ni dšē onō ba wōñō nē eba Ierusalem; ni amemito atūatšemo mañ fōñ lẹ ekoñ, ni amegbe ehe gbogboi lẹ anā, ni amegā ešišitōi lẹ hū.

13. Bēlē mantše lẹ anā ale ake, kēdši ato nēke mañ nē ekoñ, ni agbo ehe

Babel mantše Nebukadnezar, Kaldeanyo le, den, ni *ebakūmo neke šla ne, ni manbii le enōame nom ke-te Babel.

* 2 Mañ. 25, 9.

13. Ši Koreš, Babel mantše le, yino kleñkleñ afi le no le mantše Koreš wo akpo ake abamā neke Nyōmō we ne. 1,1

14. Ni Nyōmō we le šika ke dšieteī nibii ni Nebukadnezar balō ye solemotšū ni yo Ierusalem leñ ni eke-yawo solemotšū ni yo Babel le mli le, mantše Koreš dšie ye Babel solemotšū leñ, ni atu awo moko ni atšéole Šešbazar ni ewole amralo le den; 1,8

15. ni ekele ake: Nō neke nibii ne ke-ya, ni oke-yawo solemotšū le ni yo Ierusalem le mli, ni ohā amā Nyōmō šla le ye emāhe le!

16. Keke ni nakai Šešbazar le nouñ ba ni ebato Nyōmō we le ni yo Ierusalem le šiši. Ni ke-dše nakai be le no ahū ke-baši be ne ne amā lolo, šī kēle agbeko nā.

17. Nohewo le agbene kedši esa mantše hie le, no le ehā atao ye mantše nitō šla ni yo Babel le, ake eye mli ake mantše Koreš ewo akpo ake ayamā neke Nyōmō we ne ye Ierusalem lo, koni mantše atšū ni abakēwo boni edšēno ye sane ne hewo.

Yitso 6.

Keke ni mantše Dario fā ni ayatao ye wodši ašla heni atoo dšetrii le ye ye Babel le.

2. Ni ayana wolo ko ye mō ni yo Akmeta ye Media šikpon le no le mli, ni anmā sane ko ye mli neke:

3. Mantše Koreš kleñkleñ afi le no le mantše Koreš wo akpo ye Nyōmō we ni yo Ierusalem le he ake: Šla ni dši he ni ašāa afolei ye le amā, ni ahā ešišitō le awa. ni ekwole le afe nine-taloī nyōnmai-ekpa ni elēmo hū nine-taloī nyōnmai-ekpa; 1,1.

4. tei wudši klempēi etē ke tso hū klempē kome; ni ehe nyōmō ni aabo le adše mantšewe le awo.

5. Asañ Nyōmō we le šika ke dšieteī nibii ni Nebukadnezar yalō ke-dše

solemotšū ni yo Ierusalem leñ ni eke-ba Babel le ake-kū se ahā ni ake-ya solemotšū le ni yo Ierusalem le mli ni ake-yato ametōhe, ni ohā ahī Nyōmō we le.

6. Nohewo le agbene bo Tatnai, fā le segbe amralo, ke Šetar-Boznai ke nyenanemei Afarsakbii ni yo fā le se le, nyedšea dšei nyeyaš se fleññ!

7. Nyeñmēa Nyōmō we ne he nitšumo le gbe; nyehāa Iudafoi le amralo le ke Iudafoi le anukpai le amā Nyōmō we ne ye emāhe le.

8. Asañ mīwo akpo matšō noni nyefe nyehā neke Iudafoi ne anukpai le, ye Nyōmō šla ne mā le hewo: no dši ake mantše nibii ni dši fā le se onla le, ahō mli eko ahā neke gbomei ne, ni ahō-wo nyōmō ni aabo le pepēpe, koni amēkañmō he.

9. Ni nii ni hlaāame le, tšinabii ke tōagboi ke tōhii ni ake-ašā šā-afolei ahā hwei Nyōmō le, hma, hō, wein ke mū, boni osofoi ni yo Ierusalem le aabi le, ahāame gbi-fē-gbi ni akafo mli,

10. koni amēšā afolei ni dšeo hma amēhā hwei Nyōmō le, ni amēkpa fai ni mantše ke ebii le ayi anā wala.

11. Misā mīwo akpo ake mofēmo ni aatšake wiemo ne hie le, adšie etšū no mplāñ, ni ake-mā šī ni asenle ye no, ni ahā ewe le atšō tumu ye enē hewo.

12. Ni Nyōmō, ni enō egbei eto dšei le, abutu mantše-fē-mantše ke man-fē-man ni aakpā enine mli ni eke-tšake enē hie ni ekūmo neke Nyōmō we ne ni yo Ierusalem le. Mi, Dario, mīwo akpo ne, ni aye no pepēpe!

13. Ni Tatnai, fā le biege amralo le, ke Šetar-Boznai ke amenanemei le, ake-ni mantše Dario tšū abakē hewo le, amēfe nakai pepēpe.

14. Keke ni Iudafoi le anukpai le mā ni ete no ye gbalō Hagai ke Zakaria, Ido bi le, gbalē le hewo. Ni amēmā ni amēgbe nā ye Israel Nyōmō le kitā le ke Persia mantše Koreš ke Dario ke Artasasta akpo le nā.

15. Ni agbe šla le nā ye Adar nyōñ le no gbi ni dši gbi etē le no ye

17. nohewo le bo moden ni oke neke sika ne ahe tšinai, tōagboi, tōbii, ke amehe niyenii-afolei ke dā-afolei le, ni oke-yašā afole ye afolešālate le ni yo nye-Nyohmo le we le ye Ierusalem le no.

18. Ni nofēno ni sa oke onyemime le ahie ake nyeke dšiete le ke sika ni aafe le aafe le, nyeke-fea ye nye-Nyohmo le suomo nā.

19. Asaū nibii ni aūō-hāo ye o-Nyohmo le we le suomo le hewo le, dšiemohā ye Ierusalem Nyohmo le hie.

20. Ni nofēno ni he aahia lolo ye o-Nyohmo le we le hewo ni sa ake ohā le, yahe ye mantše nitōhe le.

21. Ni mi, mantše Artasasta, mīwo dšetritoloi fē ni yo fā le se le akpo ake nofēno ni osofo Ezra, ni dšī ūwei Nyohmo le mla le ūmālo le, aabinye le, abo moden ni afe,

22. ke-yaši dšiete talentai oha ke ūmā kori oha ke wein *bati* oha ke mū *bati* oha nā, ke nō hū, šī no le atšōō efāle.

23. Nofēno ni ūwei Nyohmo le cwo he akpo le, hā ni abo moden afe pepēpe ahā ūwei Nyohmo le we le; šī mēhewo mlifū aaba mantše ke ebii le amantšeyeli le no?

24. Asaū wōmihā nyenā nyele ake osofoi ke Levibii ke lalatšemei ke agbónā-kweloi ke solemowe súoloi ke tšūdšī ni yo neke Nyohmo we ne le, mokomoko be hegbe ake etšūgame onia lo ntō lo gbedšē-šika ko.

25. Ni bo, Ezra hū, ye o-Nyohmo le nilē ni yo odeh le nā le, fāmo kodšoloi ke saneyeloi fē ni le o-Nyohmo le mla le, koni amekodšo mañ ni yo fā le se le fē; ni mei ni lee le, nyetšōaame ni ame.

26. Ni mofēmo ni yee o-Nyohmo le mla le ke mantše le mla le no le, ákodšole ye no nā pepēpe, ké eheo gbēle dšio, nanešitūtšā dšio, nihemo dšio, tšūnwō dšio.

27. Aadšie Iehowa, wotšemei a-Nyohmo le, yi, moni ke neke noko wo mantše le tšuiñ ake ewula Iehowa we ni yo Ierusalem le,

28. ni mi hū ehā omobonale eše mino, ye mantše le ke edšinafoi le ke mantše

le lumei agboi le fē ahie! Ni Iehowa, mi-Nyohmo le, *nine ni fata mihe hewo le, minā hewale ni mike-bua Israelbii le ateh onukpai le anā ni amekemi afā ke-ya.

* K.6.

Yitso 8.

Ni ametšemei awei le anō onukpai le ke mei ni kemi fā ke-dše Babel, ye mantše Artasasta mantšeyeli be le mli le, awekukpā ne:

7, 1. 7.

2. Pinehas bii le ateh le: Geršom. Itamar bii le ateh le: Daniel. David bii le ateh le: Hatuš.

3. *Šekania bii le ni dšī Paroš bii le ateh le: Zakaria, ni abuo weku le mli hīl oha ke nyohmai-enumo afataš ehe.

* 1 Kron. 3, 22.

4. *Pahat-Moab bii le ateh le: Elihoenai, Zerabia bi le, ni hīl ohai-enyo fata ehe.

* 2, 6.

5. Šekania bii le ateh le: Iahasiel bi le, ni hīl ohai-etē fata ehe.

6. Ni Adin bii le ateh le: Ebed, Ionatan bi le, ni hīl nyohmai-enumo fata ehe.

7. Ni Elam bii le ateh le: Iešia, Atalia bi le, ni hīl nyohmai-kpawo fata ehe.

8. Ni Šefatia bii le ateh le: Zebadia, Mikael bi le, ni hīl nyohmai-kpānyo fata ehe.

9. Ni Ioab bii le ateh le: Obadia, Iehiel bi le, ni hīl ohai-enyo ke nyohma ke kpānyo fata ehe.

10. Ni Šelomit bii le ateh le: Iosifia bi le, ni hīl oha ke nyohmai-ekpa fata ehe.

11. Ni Bebai bii le ateh le: Zakaria, Bebai bi le, ni hīl nyohmai-enyo ke kpānyo fata ehe.

12. Ni Azgad bii le ateh le: Iohanan, Hakatan bi le, ni hīl oha ke nyohma fata ehe.

13. Ni Adonikam bii ni dšī sekpē bii le, amegbeii ne: Elifelet, Ienel, ke Šemaia, ni hīl nyohmai-ekpa fata amēhe.

14. Ni Bigewai bii le ateh le: Utai ke Zabud, ni hīl nyohmai-kpawo fata amēhe.

15. Ni mibua amenā ke-te fā ni ke enā yawoo Ahawa mli le nā, ni wōbo nra

36. Keke ni amehò *mantše le mlai le amehà mantše le amraloi le ke lumei le ni yo fà le biegebe le; ni amewa man le ke Nyoñmo we le. * 7, 12—28.

Yitso 9.

Agbene beni agbe neke nibii ne anà le, onukpai le ba minò amebakē ake: Israel man le ke osofoi le ke Levibii tseko amehē ke-dseko šikpōdši le anō bii le ahe, ye amenihlūii ni amefeo le agbefān, nii ni Kanaanbii ke Hitbii ke Perizbii ke Iebusbii ke Amonbii ke Moabbii ke Mizraimbii ke Amorbii le feo le;

2. edsake *ameyāwewē amēbiyei le ekomei amehā amedientše amehē ke amēbihī, ni seši kroñkroñ le enō amehē amefutu šikpōdši le anō bii le; ni onukpai le ke noyeloī le anine yo mli ni afā ye neke mlatōmo ne mli.

* K. 11. 12. Neh. 13, 23.

3. Ni beni minu neke sane ne, *migbla mihe atade ke mihebo le, ni mifāmo miyiten tsoi ke mitšēn, ni mihe dšō mihe ke-tā šī. * 1 Mose 87, 34.

4. Keke ni mei fē ni he kpokpoō ye Israel Nyoñmo le wiemoi le ahewo ye mei ni aňdame nom le amlatōmo le hewo le babua amehē nā ye minò; šī mi le mihe dšō mihe ke-tā šī āhū ke-yaši gbeke afolesā be le mli.

5. Ni gbeke afolesā be le mli le mite šī ke-dše mikomoyeli le mli ke mihe atade ke mihebo ni etšere le, ni miho mikūla minakutsei anā, ni migbe mini-dšian mitšō lehowa, mi-Nyoñmo le,

6. ni mikē: Mi-Nyoñmo, *mihle efie šī ni efemi hiegbēle ake mawó mihle nō makwe ohle, mi-Nyoñmo; edsake †wotōmoi le efā āhū ke-yatā woyiten, ni wofo ni woye le eda āhū ke-yaši nwei.

* Dan. 9, 7. 8. † Lal. 38, 5.

7. Ke-dše wotšemei le ayino le fo kpetenklepale kā wono āhū ke-baši umene, ni wonišaianii le ahewo le atu wo ke womantšemei ke wosofoi le awo šikpōdši le anō mantšemei le adē, ahā klante ke nomnō ke nihā ke hiegbēle, take boni yo umene ne.

8. Ni agbene lehowa, wo-Nyoñmo le, edrowo be kukuō mli, ni ehā fēnō ko

edše mli ehāwo, ni ehāwo *šinmlitšo ko ye ehekronkron le, koni wo-Nyoñmo le ahā wohinmei anō atšerewo, ni ehā woyi anā wala fiō ye wonyōnyeli le mli.

* Ies. 22, 23.

9. Edsake nyōdši dšiwō; šī kēle wonyōnyeli le mli le wo-Nyoñmo le kwakowo, šī moñ ehā mobonale eše wono ye Persia mantšemei le ahle, ni ehā woyi anā wala, koni womā wo-Nyoñmo le šla le, ni wosā emli tšūkoi le, ni ehāwo *afābañ ko ye Iuda ke Ierusalem.

* Ies. 6, 6.

10. Ni agbene, wo-Nyoñmo, meni wookē ye ene se? Edsake wokwa okitāi le,

11. ni otšō otšūdši, gbaloi le, anine nō owo ake: Šikpon ni nyeyāā ni nyeyanō le, šikpon ni *abule ni, ye šikpōdši le anō bii le abulemonii le ahewo. ye amenihīnii ni amefeo ni amēke-hā mūdšīnii eyi nō obō ke-dše nāgbēhe kome ke-yaši nāgbēhe kroko le.

* 3 Mose 18, 24. 26.

12. Nohewo le agbene *nyeke nyēbiyei akahāa amēbihī agblā, ni asan nyekawēa amēbiyei nyehāa nyebihī, ni nyekataoa amehedšole lo ameferemo gbiko-gbiko, beni afe ni nyehē awa, ni nyeye šikpon le nō nii kpakpai le, ni nyeši nyehā nyebii ake gbošīnii ke-ya nāno.

* 6 Mose 7, 2. 3.

13. Ni nii ni ba wono ye wonifōdšīanii le ke wofo kpetenklepale ni woye le hewo ne fē se le, kēle bo, wo-Nyoñmo le, owokowo nyōmo boni sa wonišaianii le, ni ohāwo fēnō ko kē ni tamō ene.

14. Aso wookū okitāi le amli ekoñ, ni woke wohe ayabo mādši ni feo nihīnii ne ahe ye yōwē gbefān lo? Aso omli fūñwo ke-yašin beyino ni ookpātā wohle atā ni akale mokomoko, ni asan mokomoko akadše mli lo?

15. Iehowa, Israel Nyoñmo, dšalo dšio; edsake ašiwō ake fēnō ni wodše mli tamō boni yo umene ne: na, woye ohle ke wofoyeli le, edsake ene hewo le wonyēē ohle wodamō!

Neh. 9, 33.

Yitso 10.

Šī beni Ezra kpaā fai neke ni eke yāfō ke šitšiamō dšadšeō nii ye Nyoñmo we le hie le, Israelbii atēñ mei babaō

24. Ni lalatšemei le ateh le: Eliašib. Ni agbónákweloi le ateh le: Šalum ke Telem ke Uri.

25. Ni Israel mli hū: Paroš bii le ateh le: Ramia ke Izia ke Malkia ke Miyamin ke Eleazar ke Malkia ke Benaia.

26. Ni Elam bii le ateh le: Matania ke Zakaria ke Iehiel ke Abdi ke Ieremot ke Elia.

27. Ni Zatu bii le ateh le: Elioenai, Eliašib, Matania ke Ieremot ke Zabad ke Azisa.

28. Ni Bebai bii le ateh le: Iehohanan, Hanania, Zabai ke Atlai.

29. Ni Bani bii le ateh le: Mešulam, Maluk ke Adaia, Iašub ke Šeal ke Ieremot.

30. Ni Pahat-Moab bii le ateh le: Adna ke Kelal, Benaia, Maaseia, Matania, Bezaleel ke Binui ke Manase.

31. Ni Harim bii le ateh le: Eliezer, Išia, Malkia, Šemaia, Simeon,

32. Benjamin, Maluk, Šemaria.

33. Ni Hašum bii le ateh le: Matenai, Matata, Zabad, Elifelet, Ieremai, Manase ke Šime.

34. Bani bii le ateh le: Maadai, Amram ke Uel,

35. Benaia, Bedeia, Keluhi,

36. Vania, Meremot, Eliašib,

37. Matania, Matenai ke Iaasu

38. ke Bani ke Binui ke Šime

39. ke Šelemia ke Natan ke Adaia,

40. Maknadebai, Šašai, Šarai,

41. Azarel ke Šelemia, Šemaria,

42. Šalum, Amaria, Iosef.

43. Nebo bii le ateh le: Ieiel, Matitia, Zabad, Zebina, Iadau ke Ioel ke Benaia.

44. Menemei fě ewěwě manse yei; ni amehāmei le ateh meikomei efōfō bii.

NEHEMIA WOLO LE.

Yitso 1.

Nehemia, Hakalia bi le, sādši ne. Ni eba mli ye nyōñ Kislev le nō, ye afi ni dši nyōñmai-enyo le nō, beni miyo Šušan mō le mli le,

2. ake Hanani ni dši minyemime le ateh mokome le ba, eke Iuda hli komei; ni mibiame Iudafoi ni edše mli ni efe ye nomii le ateh le, ke Ierusalem he sane.

3. Ni amekēmi ake: Nomii le ateh mei ni efe ye šikpon le nō le, ameye amanehūlū kple ke ahorabō mli; Ierusalem *gbogbo le akūmo afie ši; ni egbói le ake la ešā. * 2 Kron. 36, 19.

4. Ni eba mli ake, beni minu neke wiemoi ne, *miho mitá ši ni mifó, ni miye nkomo gbli komei, ni mihl nmā ni misole ye nwei Nyohmo le hle,

* 9, 1. Ezra 9, 2.

5. ni mikē: Ō Iehowa, nwei Nyohmo ni dši Mawu *kpetenkple ni he yo gbe-yei ni †too kpāñmo ke mobonale ehāa mei ni sumoole ni ameye ekitāi le anō le! * 4, 8. Dan. 9, 4. † 5 Mose 7, 9.

6. Ka otoi, ni ohā ohlñmei hū akāmo, koni oke-bo otšūlo faikpamo ni mikpaā ye ohle nmeñe sane ke nyōñ ye Israelbii ni dši otšūdši le ahewo ni midšadšeo Israelbii le ahe ešai ni wofe wošio le toi; ši mikē mitše we le efe eša!

7. Wofe efōñ wošio naakpa, edšake woyeko kitāi ke akpoi ke mlai ni owo otšūlo Mose le anō.

8. Mikpao fai ni okai wiemo ni oke-wo otšūlo Mose kitā ake: Kēdši nyetō le, magbenye mafā mādši anō bii le ateh!

9. Ši kēdši nyekpale ke-ba minō ni nyeye mikitāi le anō ni nyefe le, no le

amewadše amenidšiañ amehã nitšumo kpakpa le.

19. Ši beni Sanbalat, Horonnyo le, ke Tobia, Amonnyo ni dši nyón le, ke Gešem, Arabianyo le, nu le, ameye wohe feo, ni amegbe wohe guo, amekē: Mē sane nyeyeo ne? Aso nyeatše mantše le hie atūa?

20. Keke ni mihere no ni mikēame ake: Nwei Nyoñmo le, le eehã wonyè wofe; nohewo le wo ni dši etšüdši le wote ši ní womã; ši nye le *nyebe gbenã ko, lo hegbe ko, lo kaimonõ ko ye Ierusalem! * Rf. 2, 14.

Yitso 3.

Keke ni osofonukpa Eliašib ke enyemime i osofoi le te ši ni amemã tõi agbó le, ni amefe le kroñkroñ, ni ametrã enã šinã le; amefe le kroñkroñ ahũ ke-yaši Hamea mō ni kwo le ke Hananel mō ní kwo le he.

2. Ni Ieriko hĩ le mã ke-tšã enõ le no; ni Zakur, Imri bi le, hũ mã ke-tšã amenõ le no.

3. Ši lōi agbó le Senaa bii le mã, ni amesēñ no, ni ametrã enã šinã le ke amehe srotōi le ke amese adabāñi le.

4. Ni amenotšámo le Meremot, Hakoz bi Uria bi le, basã; ni ame hũ amenotšámo le Mešulam, ni dši Mešezabel bi Berekia bi le, basã; ni menemei anotšámo le Zadok, Baana bi le, basã.

5. Ni ame hũ amenotšámo le Tekoa-bii le basã; ši amebladei le ke amekuei woo ame-Nuntšo le nitšumo le šiši.

6. Ši agbó momo le Ioiada, Pasea bi le, ke Mešulam, Besodeia bi le, basã; ame nouñ amesēñ no, ni ametrã enã šinã le ke amehe srotōi le ke amese adabāñi le.

7. Ni amenotšámo ke-yaši fã le se amralo le sēmãhe le Melatia, Gibeonnyo le, ke Iadon, Meronotnyo le, ni dši Gibeon- ke Mizpa bii le, basã.

8. Enotšámo le Harhaia bi Uziel, ní dšē šikanāloi le atēñ le, basã. Enotšámo le hũ le Hanania, tšofāfeloi le abi le, basã; ši amēš Ierusalem ke-yaši gbogbo lekētē le he.

9. Ni amenotšámo le Refaia, Hur bi le, ni dši Ierusalem mlidšã fã no lumo le, basã.

10. Ni amenotšámo le Iedaia, Harumaf bi le, basã ye ešia le ñelēno; ni enotšámo le Hatus, Hašabneia bi le, basã.

11. Malkia, Harim bi le, ke Hašub, Pahat-Moab bi le, basã fã kroko ke flōñi amō ni kwo le hũ.

12. Ni enotšámo le Šalum, Haloheš bi le, ni dši Ierusalem mlidšã fã no lumo le, basã, le ke ebiyei le.

13. Dšō leñ agbó le Hanun ke Zanoa bii le basã; amemã, ni ametrã enã šinã le ke amehe srotōi le ke amese adabāñi le; ni ametfa gbogbo ninetaloi akpe ke-yaši tumu agbó le nã.

14. Ši tumu agbó le Malkia, Rekab bi le, ni dši Bet-Hakerem mlidšã fã no lumo le, basã; le emã ni etrã enã šinã le ke amehe srotōi le ke amese adabāñi le.

15. Ni nubu agbó le Šalun, Kol-Hoze bi le, moni dši Mizpa mlidšã fã no lumo le, basã; le emã, ni eha no, ni etrã enã šinã le ke amehe srotōi le ke amese adabāñi le; le nouñ etfa *Šiloa kpakpo le he gbogbo le ye mantše trom le masei ahũ ke-yaši atrakpoi ní kplekeo ši kedšeo David mã leñ le he. * loh. 9, 7.

16. Eše le Nehemia, Azbuk bi le, ni dši Bet-Zur mlidšã fã no lumo le, basã ke-yaši David sãñi le anelēno ke kpakpo ni afe le he ahũ ke-yaši hĩ kākāloi le awe le.

17. Eše le Levibii le, Rehum, Bani bi le, basã. Enotšámo le hũ Hašabia, Keila mlidšã fã no lumo le, basã ye emlidšã le gbefāñ.

18. Eše le amenyemime le, Bawai, Henadad bi le, moni dši Keila mlidšã fã kroko le no lumo le, basã.

19. Ni Ezer, Iešua bi le, ni dši Mizpa lumo le, basã fã kroko ye heni atšōo akwo ke-yaš tawūñi atōhe le ñelēno, ye gbogbo le koñ le he.

20. Eše le Baruk, Zabai bi le, ke hiedō basã fã kroko ke-dšē koñ le he ke-yaši osofonukpa *Eliašib we le šinã le nã. * K. 1.

21. Eše le *Meremot, ni dši Hakoz bi Uria bi le, basã fã kroko ke-dšē Eliašib

ši moñ nyekaia *Nuntšo kpetenkple ni he yò gbeyei le, ni nyewua nyehāa nyenyemime i ke nyebihĩ ke nyebiyei ke nyenāmei ke nyešlai le! * 1, 5.

9. [15.] Ni eba mli ake, beni wòhenyeloi le nu ake abatlawo adafi *ni Nyohmo ehā amedšina le efe yaka le, keke ni wofē-tsēm wokū wose ke-ba gbogbo le he ekoñ, mofemo te enitšumo he. * Hlob 6, 12.

10. [16.] Ni eba mli ake, ke-dše nakai gbĩ le nò le miwebii le fā tšuo nii ye nitšumo le mli, ni fā hleo akploi ke tšēni ke gāii ke damai; ni onukpai le fío Iuda we le fē se.

11. [17.] Mei ni tšā gbogbo le ke mei ni tereò dšatsui le ke mei ni tereòame le, mofemo ke enine kome mĩtsu nii, bèle eke ekome hũ hle tawūnii.

12. [18.] Ni tšūmāloi le, mofemo klante hmō ehe, ni ameke-māa; ni tetremantrekpālo le ye mimasei.

13. [19.] Ni mikē abladei le ke nøyeloi le ke mañ ni efe le ake: Nitšumo le da ni efā, ni womli kā ye gbogbo le nò, mo ke enanyo teñ dšeke.

14. [20.] Nohewo le hefēhe ni nyeanu tetremantre gbēmo ye le, nyebuaā nyehē nā ke-baā wòhō ye dšei; wò-Nyohmo le aawu ahāwo!

15. [21.] Boni wotšuo nii le ne. Ni mei le fā hleo akploi ke-dšeò hũlũ šitē ke-yašio beyinq ni ñulamii pueo.

16. [22.] Asañ nakai be le mli noññ le mikē manbii le ake: Mofemo ke ewebii awo Ierusalem, koni amebu wòhe nyōñ, ni fane ni ametšu nii.

17. [23.] Ši mi ke minyemime i ke miwebii le ke hebuloi ni yò mise le, wò le wòdšiee wotadei, mofemo tawūnii ye emasei.

Yitšo 5.

Keke ni mañ le ke amenāmei le blo wo amenyemime i Iudafoi le naakpa.

2. Edšake meikomei hũ ye ní kēo ake: Woke wòbihĩ ke wòbiyei le, woyi fā; ahāwo able ní woye ni woyi anā wala!

3. Ši meikomei hũ ye ní kēo ake: Wòhō wòhmōdši ke woweintromi ke

wòšlai wòke-totoo awabai, koni wòke-he able ye hōmo le hewo.

4. Asañ meikomei hũ ye ní kēo ake: Mantše onia le tšūmo hewo le woyafā šika ni wòke wòhmōdši ke woweintromi le eto nā.

5. Nto wòhelo tamò wonyemime i le ahelo noññ, ni wòbii le tamò amebii le, ši na, wò le wòhōo wòbihĩ ke wòbiyei wòwoò nyōnyeli mli, ni ametšōmo nyōdši, ni wòbiyei le atēñ meikomei ye nyōnyeli mli momo; ni wonyēē he eko wofe, ni wòhmōdši ke woweintromi ye meikrokomei adeñ.

6. Ni beni minu amēblomo le ke neke wiemoi ne, mimli wo la naakpa.

7. Keke ni mĩtsui kemĩ te adšina, ni miblo miwo abladei le ke nøyeloi le ni mikēame ake: Nyeteñ mofemo *heo enyemi hekpa ní fē nine. Ni mibo gwa kpetenkple miwoame. * 2 Mose 22, 26.

8. Ni mikēame ake: Wò le wofe boni wonyē ni wòke-kpō wonyemime i Iudafoi ní ahō ahā dšēñmādši le; ni nye le nyesā nyemihō nyenyemime i le, ní amehō amehe amehāwo lo? Keke ni amebu amenā, ni amenaa noni amekēo.

9. Ni misā mikē: Noni nyefeo ne ehĩ! Ani esaa ake nyenyieo ye wò-Nyohmo le gbeyeišemo mli, ye dšēñmādši ní dši wòhenyeloi le ahora ní amēabowo le hewo lo?

10. Ši mi hũ ke minyemime i le ke miwebii le, wofaame šika ke able; nyehāa wòhōa neke nyōmo ne wòkea!

11. Nyefai ne, ñmēne noññ nyedāia amēñmōdši ke amēweintromi ke amēmūtromi ke amēšlai le nyehāa-ame, ke šika le ke able le ke wein le ke mũ le mli-dšāi oha mli ekome ní dši hekpa ní nyeheo ye amēdeñ le hũ!

12. Keke ni amekē: Wòdāi wòhā, ni wòheñ noko ye amedē; ni wòofe nakai, tamò boni okē le. Keke ni mĩtsē osofoi le ke-ba, ni mihā amekāmo kitāi ake ameafe boni amewo ši ne.

13. Misā mihoso mitade le tšitši hũ ni mikē: Mofemo ní yee neke šiwo ne nò le, boni Nyohmo aahosole ke-dše ewe ke enitšumo mli ne, bō noññ ní aahosole

16. Ni eba mli ake, beni wohenyeloi le fē nu le, dšēnmādši ni bolewo le fē še gbeyei, ni amehle gboi wo ameyi-tšeian; edšake ameyo ake neke nitšumo ni atšu ne, wo-Nyohmo le deñ dše.

17. Asaṇ nakai gbī le amlī le Iuda abladei le ṇmlā wodši pī yahā Tobia, ni Tobia hū nii ba amēñō.

18. Edšake mei pī ye Iuda ni ekāmo-le kitāi; edšake Ara bi Šekania šānū dšile, ni ebinū Iehohanan ebaŵe Bere-kia bi Mešulam biyō.

19. Asaṇ amebawieo ehe ekpakpa ame-tšōomi, ni mi hū miwiemoi le ameyagbaale. Ši wodši le, mihe gbeyei Tobia ke-bawo.

Yitso 7.

Agbene eba mli ake, beni atfa gbo-gbo le, ni mitrá šīnāi le, ni ato agbónākweloi ke lalatšemei ke Levibii le,

2. keke ni miwo minyemi Hanani ke Hanania, mō leñ lumo le, kitā ye Ierusalem he; edšake nū anokwafo ní šeo Nyohmo gbeyei dšile fē mei pī.

3. Ni mikēame ake: Nyekahāa agblea Ierusalem agbói le, ake dša hūlū nā ewa dā; ni kedši amedamo ši amēmibu le, nyehāa amēhāmoa šīnāi le, ni nyelala se. Ni nyeto buloi ní dši Ierusalemii, mofēmo ahī ebū nō, ni mofēmo adamo ešīa ṇelēno.

4. Ši mā le mli le ni eda hū, ši mei ni yō mli le fáá, ni tšūi le hū amāmoko.

5. Keke ni mi-Nyohmo le ṇō-wo mitšui mli ake mibua abladei le ke noyeloi le ke mañ le nā, koni aṇmā amegbei ye amewekukpā le nā. Ni miyana mei ní ba klenklen le awekukpā wolo le, ni mina ní aṇmā ye mli ake:

(7, 6—78. Kwe Ezra 2)

6. Menemei dši šikpoñ le nō bii ni aṇōame nom le atēñ mei ní dše nomñō le mli ba, mei ni Babel mañtše Nebukadnezar baṇōame nom ke-te Babel, ni amēkū amese ke-ba Ierusalem ke Iuda, ni amēteñ mofēmo te emañ le,

7. mei ní ke Zerubabel, Iešua, Nehemia, Azaria, Raamia, Nahamani, Mordekai, Bilšan, Misperet, Bigewai, Nehum

ke Baana ba le. Israelbii le atēñ hī le ayibo ne:

8. Paroš bii le: akpei-enyo ke oha ke nyohmai-kpawo ke enyo.

9. Šefatia bii le: ohai-etē ke nyohmai-kpawo ke enyo.

10. Ara bii le: ohai-ekpa ke nyohmai-enumo ke enyo.

11. Pahat-Moab bii ni dše Iešua ke Ioab bii le atēñ le: akpei-enyo ke ohaikpānyo ke nyohma ke kpānyo.

12. Elam bii le: akpe ke ohai-enyo ke nyohmai-enumo ke edse.

13. Zatu bii le: ohaikpānyo ke nyohmai-edse ke enumo.

14. Zakai bii le: ohaikpawo ke nyohmai-ekpa.

15. Binui bii le: ohai-ekpa ke nyohmai-edse ke kpānyo.

16. Bebai bii le: ohai-ekpa ke nyohmai-enyo ke kpānyo.

17. Azgad bii le: akpei-enyo ke ohai-etē ke nyohmai-enyo ke enyo.

18. Adonikam bii le: ohai-ekpa ke nyohmai-ekpa ke kpawo.

19. Bigewai bii le: akpei-enyo ke nyohmai-ekpa ke kpawo.

20. Adin bii le: ohai-ekpa ke nyohmai-enumo ke enumo.

21. Ater bii ní dše Hezekia nō le mli le: nyohmai-nehū ke kpānyo.

22. Hašum bii le: ohai-etē ke nyohmai-enyo ke kpānyo.

23. Bezai bii le: ohai-etē ke nyohmai-enyo ke edse.

24. Harif bii le: oha ke nyohma ke enyo.

25. Gibeon bii le: nyohmai-nehū ke enumo.

26. Betlehem ke Netofa hī le: oha ke nyohmai-kpānyo ke kpānyo.

27. Anatot hī le: oha ke nyohmai-enyo ke kpānyo.

28. Bet-Azmawet hī le: nyohmai-edse ke enyo.

29. Kiriath-Iearim, Kefirā ke Beerot hī le: ohaikpawo ke nyohmai-edse ke etē.

30. Rama ke Geba hī le: ohai-ekpa ke nyohmai-enyo ke ekome.

nyoñmai-enumo, osofoi atadei ohai-enumo ke nyoñmai-etě, ni ake-wo nitōhe le.

* K. 65.

71. Ni tšemei awei le anọ onukpai le ekomei bake šika dalei akpei-nyoñmai-enyo, ke dfietei benai akpei-enyo ke ohai-enyo, ni ake-wo nitšumo le dfetri le mli.

72. Ni noni manbii ni efe le hā dši šika dalei akpei-nyoñmai-enyo, ke dfietei benai akpei-enyo, ke osofoi atadei nyoñmai-ekpa ke kpawo.

73. Ni osofoi le ke Levibii le ke agbónākweloi le ke lalatšemei le ke manbii le ateh meikomei ke solemowe súoloi le ke Israel mū le fě bahi amemādši le amlī. Ni beni še nyōñ ni dši kpawo le, Israelbii le ye amemādši le amlī.

Yitšo 8.

Ni man le blūblu bakpe ye blohū ko ni yọ nu agbó le hie le mli, ni amekē *Ezra, woloñmālo le, ake eyakọ Mose mla le ni Iehowa wo Israel le wolo le ke-ba.

* Ezra 7, 6.

2. Ni osofo Ezra ke mla le ba asafo le hie, hii ke yei ke mei fě ni kē amenu ni amenu šiši le ye dšei, ye nyōñ ni dši kpawo le, nọ klenklen gbī le nọ.

6 Mose 31, 10—13.

3. Ni ekane ye blohū ni yọ nu agbó le hie le mli ke-dše lebi ke-yaši sane finti, ye hii ke yei ke mei ni aanyē šiši anu le ahie, ni man mū le fě mibo mlawolo le mli wiemoi atoi.

4. Ni Ezra, woloñmālo le, damo tšo nodamonō ko ni kwọ ni amefe ye no hewo le nọ; ni Matitia ke Šema ke Anaia ke Uria ke Hilkia ke Maaseia damo emasei ye eninedšūrō, ni Pedaia ke Mišael ke Malkia ke Hašum ke Hašbadana ke Zakaria ke Mešulam damo ebeku.

5. Ni Ezra gble wolo le nā ye man mū le fě hie; (edšake ekwo fě man le fě;) ni beni egble nā le, man mū le fě te šī damo šī.

6. Keke ni Ezra dšie Iehowa, Nyoñmo kpetenkle le, yi; ni man mū le fě here nọ ake: Amen, amen! ni amehole amenidši anọ, ni amemāmo ameyi-

tšei aši, ni amekē amehie bumọ šī amedšā Iehowa.

7. Ni Iešua ke Bani ke Šerebia ke Iamin ke Akub ke Šabetai ke Hodia ke Maaseia ke Kelita ke Azaria ke Iozabad ke Hanan ke Pelaia ke Levibii le tšō man le mla le šiši; ni man le damo amedamohē le.

8. Ni amekane wolo le ni dši Nyoñmo mla le faññ, ni ametšō šiši, koni anu noni akaneọ le šiši.

9. Keke ni Nehemia ni dši *amralo le ke osofo Ezra ni dši woloñmālo le ke Levibii ni tšō man le nii le kē man mū le fě ake: Nmene gbī ne ye kronkron hā Iehowa, nye-Nyoñmo le; nyekayea nkomo ni nyekafōa hū! Edšake man mū le fě mifó, beni amenu mla le mli wiemoi le.

* 5, 14.

10. Ni ekame ake: Nyeyaa ni nyeyayea nii ni ewo fọ, ni nyenua nii ni nō dokodoko, ni nyekē eko amādšea mei ni afeko noko atokoame le; edšake nme ne gbī ne ye kronkron hā wo-Nuntšo le, hewo le nyewere akahoa nyehe; edšake Iehowa he nyāmo le dši nyehewale!

11. Keke ni Levibii le šedše man le fě mī ni amekē: Nyefōa, edšake nme ne gbī ne ye kronkron, hewo le nyewere akahoa nyehe!

12. Ni man mū le fě yin amete ni ameyaye nii ni amenu noko ni amekē ekomei mādše, ni amená mīše babaō; edšake wiemoi ni adšadše atšōame le amenu šiši.

13. Ni enọ gbī ni dši gbī enyo le man le fě mli tšemei awei le anọ onukpai le ke osofoi le ke Levibii le babua amehē nā ye Ezra, woloñmālo le, nō, koni amebabo mla le mli wiemoi le atoi.

14. Ni amena ake *anmā ye mla ni Iehowa tšō Mose nine nọ ewo le mli, ake Israelbii le ahī asesei amlī ye nyōñ ni dši kpawo le nọ gbīdšūrō le nọ,

* 3 Mose 28, 42.

15. ni ake amedšadše ni amehie ye amemādši le fě mli ke Ierusalem hū ake: Nyedšea kpo nyeyaa gon le nọ, ni nyeyanōa mūtšei anidši ke nkūtšei anidši ke mirtotšei anidši ke blēoi ke

beni afe ni amekū amese ke-ya amē-nyōnyeli le mli ekoñ. Ši bo le ešaiḥa Nyoñmo dšio, †odomfoo ke mūsūntšōlo, ni otoo tšui ni omōbonale fá, hewo le okwaa-ame. * 4 Mose 14, 4. † 2 Mose 34, 6.

18. Be mli po ni amefe tšinabi ni afie amehā amēhe ni amekē: Onyoñmo ni ya-dšieo ke-dše Mizraim ke-ba le ne, ni amēbo musu babaō le. 2 Mose 32, 4.

19. kēle omōbonale babaō le nā le okwaa-ame ye nā le nō: fane le atatu kutū ni tšōame gbe le edsee amēno, ni nyōñ hū la kutū ni hāa amēnaā nii ye gbe ni amēnyie nō le nō le edsee amēno.

20. Asaḥ *onō omumo kpakpa le ohā, koni etšōame nii, ni o-mána le hū ohāa akpa ye amēdāñ, ni amekūmai mli le ohāame nu kē. * 4 Mose 11, 26.

21. Ni okweame afi nyoñmai-edse sōññ ye nā le nō; nokonoko ehlaa-ame: * amē-tadei suu, ni amēnādsi hū efūū. * 5 Mose 8, 4.

22. Asaḥ onō mañtšeyeli ke mādšimādsi ohāame, ni odša amēmli ohāame ye amēmlidšai le anā, ni amēnō *Sihon šikpoñ le, Hešbon mañtše le, šikpoñ le ke Og, Bašan mañtše le, šikpoñ le. * 4 Mose 21, 24. 35.

23. Ni ohā amēbii le hū ayi fá tamō ūwei ūlamii, ni onōame ke-ba šikpoñ le ni okē amētšemei ake amēya ni amēyañō le nō.

24. Kēke ni bii le ba ni amēbañō šikpoñ le, ni oba šikpoñ le nō bii ni dši Kanaanbii le aši ye amēhīe, ni onōame owo amēdeñ, ke amēmañtšemei ke šikpoñ le nō mādšimādsi le, koni amēfeame bo- ni amēsumo. 1os. 12.

25. Ni amēnō *mādsi ni atsa gbogboi awo he ke šikpoñ ni ewo fo, ni amēnā šlai ni mli eyimo obōbō ke nibii kpa-kpai fē, nubui ni atšatsai, weintromi ke mūtromi ke yelitšei babaō; kēke ni amēye, ni †ametōro ni amēfīfī, ni amēnā tšuidšūrō ye omlihīle kpetēnkple le hewo. * 5 Mose 6, 10. 11. † 5 Mose 32, 15.

26. No moñ sē le amētoi gbo ni amētše ohīe atūa, ni amēše omla le amēfō amēse, ni amēgbe ogbaloi ni yeo odase šiqame ni amēke-kpaleame ke-ba onō le, ni amēbo musu babaō.

27. Nohewo le otuame owo amēhaoloi le adeñ, ni amēhaoame. Ni amēhaomo be le mli le amēblo amētšēo, ni odše ūwei oboame toi, ni omōbonale babaō le nā le *ohāame yiwalahereloi, ni amēhere amēyiwala ke-dše amēhaoloi le adeñ. * Kods. 3, 9. 15.

28. Ši kē amēnā hedšole pe le, amēyafeo efōñ ye ohīe ekoñ, ni onmēo amēhe owo amēhenyeloi le adeñ, ni amēyeo amēno. Ši kēle kē amekū amese ni amēbablo amētšēo le, odše ūwei oboame toi ni omōbonale babaō le nā le odšie-ame šiiabo. Kods. 2, 18—21.

29. Ni oyeo odase ošiqame, koni okpa-leame ke-ba omla le he ekoñ. Ši amē le amēhe moñ amētšōo, ni amēboo okitāi le atoi, šī amēfe eša amēši omlai le *ni kē gbomo ye nō, ni eyi aanā wala ye mli le; šī amēwi amekōñ ke-dše he, ni amēfe amēhe kuēñtiloi, ni amēboo toi. * 3 Mose 18, 5.

30. Kēle oto tšui ohāame afi pī, ni otšō ogbaloi le anō okē omumo le ye odase ošīame; šī amēboo toi. Nohewo le otuame owo šikpōdsi le anō bii le adeñ. 1er. 7, 25. 26; 44, 4—6.

31. Ši kēle omōbonale babaō le nā le oplēñšame kwraakra ni asaḥ okwaa-ame; edšake Mawu odomfoo ke mōbonalo dšio! Yāfo 3, 22.

32. Nohewo le agbene, wo-Nyoñmo. Mawu *kpetēnkple ni he wa ni he yo gbeyei ni too kpāñmo ke mōbonale! kāhā amānehūlū fē ni eba wo ke wōmañtšemei ke wōnukpai ke wōsofoi ke wōgbaloi ke wōtšemei le ke oman le fē nō, ke-dše Ašur mañtšemei le ayino ke-baši ūmēne le, mife bibiō ye ohīe! * 1, 5.

33. Ši bo le, sādši ni eba wōno le fē mli le onō dša; edšake oye anōkwa, šī wo le wōfe efōñ. Ezra 9, 15. Dan. 9, 5. 7.

34. Ni wōmañtšemei le hū ke wōnukpai le ke wōsofoi le ke wōtšemei le yeko omla le nō, ni asaḥ amēboko okitāi le ke odasei ni okē-ye odase ošīame le atoi.

35. Edšake amēmañtšeyeli le ke onii kpakpai babaō ni ohāame le ke šikpoñ kplēlē ni ewo fo ni onō-hā ye amēhīe le mli le amēsumoko, ni amēkpaleko ke-dše amēnifōdsianii le amli.

nemei hī šī yē *Ioiakim, †Io-
lešua bi lē yino, ke **amralo
ke osofo Ezra ni dši wolo-
yino. * K. 10. † 1 Kron. 5, 40. 41.
** Neh. 5, 14. Ezra 7, 1—6.

beni ababule Ierusalem gbogbo
atao Levibii yē hei nī ameyo
ameñdame ke-ba Ierusalem, ko-
ye bulemo gbīdšūrō lē ke nyā-
idāi ke lalai ke ñoñoi ke be-
aṅkūi.

lalatšemei lē abii lē babua ame-
nei ni dše Ierusalem nīiañ ke
dše Netofatbii akrowai lē amlī

mei ni dše Bet-Gilgal ke Geba
ke Azmawet; edšake lalatšemei
amekrowai ke-bole Ierusalem.
ke ni osofoi lē ke Levibii lē
e, ni asañ amētšū mañ lē ke
ke gbogbo lē hū he.

ke ni mihā Iuda onukpai lē kwo
ogbo lē nō, ni mito asafokui
o ni ameto ke-nyie ni amela šidā
i kome tšō ninedšūrōgbe yē gbo-
o ke-miya *tumu agbó lē nā gbe,
* 2, 13; 8, 18.

Hošaia ke Iuda onukpai lē amlī-
ameše,

Azaria, Ezra, Mešulam,
la, Benyamin ke Šemaia ke Ie-

osofoi abii lē atēñ meikomei ni
emantrei: Zakaria, Ionatan bi,
bi, Matania bi, Mikaia bi, Zakur
bi lē,

enyemime: Šemaia ke Azarel
lai, Gilalai, Maai, Netanel ke
Hanani. ni amehie Nyoñmo gbo-
d lala nibii lē; ni Ezra, wolo-
o, nyie amehie;

amētšō nubu agbó lē he, ni ame-
ehie tē ke-yakwo David mañ lē
lē yē gbogbo lē kwōhe lē, yē
e lē yiteñ, ahū ke-yaši *nu agbó
o bokāgbe. * 8, 26

laloī asafoku ni dši enyo lē tšō
e, ni midientše ke mañ lē fā lē
ese yē gbogbo lē nō, ke-tšō *dō-
ni kwo lē nō, ahū ke-yaši gbo-
tē lē nō * 3, 11.

39. ke-tšō Efraim agbó lē nō ke agbó
momo lē nō ke lōi agbó lē nō ke Ha-
nanel mō ni kwo lē he ke Mea mō ni
kwo lē he, ahū ke-yaši tōi agbó lē nō,
ni amewa amedamo ši yē gboklēfoiatšū
lē nā agbó lē nā.

40. Kēke ni laloī asafokui enyo lē ya-
damo Nyoñmo we lē, ke mi ke nōyeloī
lē fā ni fata mihe lē,

41. ke osofoi: Eliakim, Maaseia, Mi-
niamin, Mikaia, Elioenai, Zakaria ke
Hanania, ni amehie tetremantrei,

42. ke Maaseia ke Šemaia ke Eleazar
ke Uzi ke Iohanan ke Malkia ke Elam
ke Ezer. Ni laloī lē la wā, ke ameno-
kwelo lezrahia.

43. Ni amēšā šā-afolei babaō nakai gbi
lē, ni amenyányái; edšake Nyoñmo ehā
amenyá nyámo kpetenkle; ni yei lē ke
gbokēbii lē hū nyányái, ahū nī anu Ie-
rusalem nyámo lē yē šohū po.

44. Ni nakai gbi lē nō noñū lē añō
hī komei ato ñasei *ni atoo nowómo-
afolei lē ke kleñkleñ yibii lē ke nibii
amlidšāi nyoñma mli ekomekome lē yē
mli lē anō, koni amebua mādši lē ahe-
wo ñmōdši lē amlī nii lē amlidšāi nī
mli lē to lē anā amewo mli amehā oso-
foi lē ke Levibii lē; edšake Iuda enā
osofoi lē ke Levibii lē nī damoo ši sū-
mo lē ahe mīše, * 10, 87; 13, 5.

45. ni ameye ame-Nyoñmo lē gbenā lē
nō ke hetšūmo lē gbenā lē nō, ni nakai
noñū lalatšemei lē ke agbónākweloī lē
hū fe yē David ke ebi Salomo kitā lē nā.

46. Ši *David ke Asaf yino bēbo ato
lalatšemei anō onukpai ke yidšiemō ke
šidā lalai ahā Nyoñmo. * 1 Kron. 26.

47. Ni Zerubabel yino ke Nehemia yi-
no lē Israel mū lē fē hāa lalatšemei lē
ke agbónākweloī lē agbenāñii, gbi-fē-gbi
ke enō; ni asañ amēke nii nī afeame
kroñkroñ lē hāa Levibii lē, ni Levibii
lē hū ke *nii nī afeame kroñkroñ lē
eko hāa Aaron bii lē. * 10, 39.

Yitso 13.

Nakai be lē mli lē akane Mose wo-
lo lē yē mañ lē toiañ, ni ana nī
*aṅmā yē mli akē Amonnyo lo Moab-

24. Ni amebii le wieo Ašdod wiemo lo mofemo le eman wiemo fa ke fa, ni amenyee Iuda wiemo amewie dšogban.

25. Keke ni miblo miwoame, ni milo-moame, ni miyi ameten meikomei, ni mifamo ameyitsoi, ni mihā amekā Nyo-
nmo kitā mikē: Kedši *nyenō nyebiyei nyehā amebihī agblā ni nyewe amebi-
yei nyehā nyebihī lo nyedientše nye-
he fī! * 5 Mose 7, 8.

26. Ani dsee enemei nohā hā Israel mantše Salomo fe eša le? tše dšehmādši babaō mli mantše ko mantše ko be ni tamole, ni e-Nyonmo le sumoole, ni Nyo-
nmo wole mantše ye Israel mū le fē
no; kele le po *manse yei le hā efe
eša. * 1 Mañ. 11, 3—8.

27. Kole, aso wobonye toi, ni wofe neke efōh kpetenkple ne fē, ni wowe manse yei ni wōke-tō wo-Nyonmo le no?

28. Ni osofonukpa Eliašib bi *Ioiada bii le aten mokome etšō † Sanbalat, Horonnyo le, šanū; nohewo le mifiele ke-dše mihe. * 11, 10 † 2, 19.

29. Mi-Nyonmo, kaimoame; edšake amebule osofoyeli le ke osofoyeli kpānmo le ke Levibii le anō le hū!

30. Bōni mife mitšū amehē ke-dše mansenii fē mli ne; ni mito osofoi le ke Levibii le asuomo le gbēdšiano, mofemo ye enitšumo no,

31. ke lai ni abahāa ye bei ni ato mli le ke klenklen yibii le. Mi-Nyonmo, *kaimomi, ni ahī ahāmi! * K. 14. 22. 5, 19.

ESTER WOLO LE.

Yitso 1.

Ni eba mli ye Ahašweroš yino, (neke Ahašweroš ne ye mantše ke-dše India ke-yaši Kuš ye šikpōdši srotoi oha ke nyonmai-enyo ke kpawo no,)

2. ake nakai gbī le amli, beni Ahašweroš tā emanšeyeli sei ni yo Šušan mō le mli le no,

3. ye emanšeyeli afi ni dši etē le no le, enmē elumei le fē ke etšūdši ni dši Persia ke Media tatšemei le ke abladei ke šikpōdši le anō lumei le okplō ye ehie.

4. No mli edšie enumnyam mantšeyeli le mli nii ke emanšē nyam le agbo-dšē le kpo etšō gbī pī, gbī oha ke nyonmai-kpānyo soññ.

5. Ni beni neke gbī ne fo mli le, mantše le nmē manbii fē ni yo Šušan mō le mli le, mei wudši ke mei bibii fē, okplō gbī kpawo, ye mantše mō le he trom le kpo le no;

6. ni ake mama yen fefeo ke mama blū etšotšōro dšei, ni ake kpā yen fefeo ke kpā afaseo emōmo enmlō dšietei gai ni yo tei yedši akulašīni ahe; mā-nōi le hū šika ke dšietei ni, ni amemā-mo šikpoñ ni ake te noli ke eyen ke blū ke ediñ eka.

7. Ni ahāame dā ye šika kpudši amli, ni kpudši le hū srotoisrotoi ni, ke mantše wein babaō, bōni sa mantše.

8. Ni e-numo mli le awo mla ake akanyē moko no; edšake nakai mantše le ewo etšūdši ni yo ewe le le fē akitā ake ahā mofemo afe bōni esumo.

9. Ni mannye Wašti hū nmē yei le okplō ye mantše Ahašweroš mantšeyeli šia le.

10. Agbene gbī ni dši gbī kpawo le no, beni wein ehā mantše le mli efilē le, efā Mehuman, Bizta, Harbona, Bigta ke Abag-ta, Zeter ke Karkas, ni dši piafoi kpawo ni sūmo ye mantše Ahašweroš hie le,

10. Běle Ester náko atšō eman ke eweku; edšake Mordekai ewole kitā ake ekatšō.

11. Ši dāne Mordekai yašēraā šī ye yei le awe le kpo le hīe, koni ele boni Ester yo ke noni abafele.

12. Agbene ké šē oblayō-fē-oblayō nō le, eyaā mañtše Ahašweroš nō, beni eye nyōdši nyoñma ke enyo ye yei le amla le nā le; (edšake boni amehesāmo gbīl le anā šio dši no: nyōdši ekpa ke mire mū, ke nyōdši ekpa hū ke tšofai-ke-ñmai ke yei le ahesāmonii le;)

13. ni neke gbe nō oblayō le tšōo ke-yaā mañtše le nō, nofēno ni ebiō le ahāale ke-dšeo yei awe le ni eke-yaā mañtše le we le.

14. Eyaā gbeke, ni lebi le ekūo ese ke-yaā yei awe kroko le, ni akele woo Šaašgaz, mañtše piafonyo ni kweo ehe-meī le. deñ; eyaa mañtše le nō doññ, dša mañtše le nā ehe tšui, ni awo egbei atā atšele.

15. Agbene beni šē Ester, Mordekai tšekwē Abihail biyō ni ehōle efe le-dientše ebiyō le, nō, ni ehaya mañtše le nō le, ebii nokonoko ake dša noni Hegai, mañtše piafonyo ni kweo yei le, tšō. Ši Ester hīe ba nyam ye mei fē ni naāle le ahīe.

16. Ni anō Ester ke-te mañtše Ahašweroš nō ye emanťseyeli šīa le ye nyōñ ni dši nyoñma, ni dši Tebet nyōñ le nō, ye emanťseyeli afi ni dši kpawo le nō.

17. Ni mañtše le sumo Ester fē yei le fē, ni ehīe ba nyam ye ehīe ni enā ehe miše fē oblayei le fē; ni ehō mañnyeyeli akekere efi eyitšo, ni ewole mañnye ye Wašti nādšian.

18. Keke ni mañtše le ñmē elumei le ke etšūdši le fē okplō kpeteñkple. Ester yino okplō ni, ni ehā šikpōdši wo ametšui, ni ekekē nii boni sa mañtše.

19. Agbene beni abua oblayei le anā noni dši šī enyo le, no mli le Mordekai yatāa mañtše le koi le šī.

20. Běle Ester náko atšō eweku ke eman, take boni Mordekai ewole kitā le; edšake Ester yeo Mordekai kitā nō. tamō be mli ni ekweole le noññ. K.10.

21. Nakai gbīl le amlī, beni Mordekai yatāa mañtše koi le šī le, Bigtan ke Tereš, mañtše piafoi enyo, ni dši mei ni buo šīnā le nā le atēñ meikomei le, gri, ni amemītao ni amenine asa mañtše Ahašweroš he.

22. Ni Mordekai ná neke sane ne le, ni eyakē mañnye Ester, ni Ester yakē mañtše le ye Mordekai ghei anō.

23. Ni beni atao sane le mli le, ana ake eye mli nakai, ni asēñ ameyi enyo le ye tšō nō; ni anmā ye *yinosādši awolo le mli ye mañtše le hīe. * 6,1.2.

Yitšo 3.

Sādši ne ase le mañtše Ahašweroš wo Hamedata bi Haman, Agagnyo le, onu-kpa, ni ewó eno, ni ehō esēi le etā lumei ni kele yo le fē anō nō.

2. Ni mañtše le tšūdši le fē ni yo mañtše koi le šī le kūlaā šī ni ameko-too Haman; edšake boni mañtše le ewo kitā ye ehewo dši no. Ši Mordekai kūlaa šī ni ekotoole.

3. Keke ni mañtše le tšūdši ni yo mañtše le koi le šī le ke Mordekai ake: Mēhewo ni bo le otōo mañtše kitā le?

4. Agbene le eba mli ake, beni amekēole nakai dāne ni ebooame toi le, ameyagba Haman, koni amekwe ake Mordekai wiemoi le aadamō šī lo; edšake egbaame ake Iudanyo dšile.

5. Ni beni Haman na ake Mordekai kūlaa šī ni ekotoole le, keke ni Haman mli fū naakpa.

6. Ši esaa ehīe ake eke enine aanmē Mordekai kometō nō; edšake ametšōle Mordekai mañ, nohewo le Haman mītao ake ekpātā Iudafoi fē ni yo Ahašweroš mañťseyeli le mli ni dši Mordekai mañbii le ahīe.

7. Kleñkleñ nyōñ le, ni dši Nisan nyōñ le, nō ye mañtše Ahašweroš yino afi ni dši nyoñma ke enyo le nō le, amefō *Pur, no dši ošiki, ye Haman hīe ye gbī-fē-gbī hewo ke nyōñ-fē-nyōñ hewo ahū ke-yaši nyōñ ni dši nyoñma ke enyo ni dši Adar nyōñ le nō. * 2,24.

8. Keke ni Haman ke mañtše Ahašweroš ake: Mañ ko ye ni agbeame afū

14. Edšake ké obu onā kwrā ye neke be ne mli le, no le mumo ké dšiemō ke walaheremo aadše he kroko ate ši ahā Iudafoi le; ši bo le oke otše we le hie aakpātā. Ši neke *be ne hewo nohō onine še mañneyeli le nō ne dših, namo le? * 1 Mose 45, 7.

15. Keke ni Ester kéame ake ameyahā Mordekai hetō ake:

16. Yabua Iudafoi ní yō Šušān le fē nā ke-kpe, ni nyehī nmā nyehāmi, ni nyekayea nii ni nyekanua nu hū nyōhnyōh ké fanefane gbīl etē; mi hū ke miblayei le bahī nmā nakai nohō. Keke ni maya mantše le nō tše dšee mla le nā ni; ni *kedši milādše hū, bēle milādše! * 2 Mañ. 7, 4.

17. Keke ni Mordekai yih ete, ni eyafe boni Ester fále le pepēpe.

Yitso 5.

Ni eba mli ake gbī ní dši gbī etē le nō le Ester wo emañnye atadei, ni eyadamō mantše we le mligbē kpo le nō, ye mantše we le heleno; ni mantše le tá emantšesēi le nō ye mantšewe le šla le nagbē le heleno.

2. Ni eba mli ake, beni mantše le na mañnye Ester damō kpo le nō le, ehie ba nyam ye ehie, ni mantše le *wó ši-ka mantšetšo le ni ehie le nō etšō Ester. Keke ni Ester tši beñke, ni oke enine bata mantšetšo le nābu. * 4, 11; 8, 4.

3. Ni mantše le kēle ake: Meni feo, mañnye Ester? ni meni hū otao? Aahāo ahū ke-yaši mantšeyeli le mlidšā po.

4. Ni Ester kē: *Kedši esa mantše hie le, no le mantše ke Haman aba okplō ni miñmēqlē hmenē le he. * 1, 19.

5. Keke ni mantše le kē: Nyeyatšēa Haman ke-baā mrāmra, koni wofe boni Ester kē le! Keke ni mantše le ke Haman ba okplō ni Ester enmē le he.

6. Ni mantše le kē Ester ye wein okplō le he ake: *Meni obio? ni aahāo; ni meni otao? Aafe ahāo ahū ke-yaši mantšeyeli le mlidšā po! * 9, 12.

7. Keke ni Ester here nō ni ekē: Noni mibio ni mitao dši:

8. Kedši mihie eba nyam ye mantše hie, ni kedši esa mantše hie ake eehā noni mibio le, ni eefe noni mitao le, no le mantše ke Haman aba okplō ni mibañmēame le he; ni wó le mafe boni mantše kē le.

9. Keke ni Haman dše kpo nakai gbī le ke nyámō ke mliflimō. Ši beni Haman na Mordekai ye mantše koi le ši ake etee ši ehāle, ni asañ etšii ehe tete, Haman mli wo Mordekai la naakpa.

10. Ši kēle Haman ye ehe nō, ni eyih ete ewe le. Keke ni etšū ayatšē enanemei ke enā Zereš ke-ba.

11. Ni Haman gbaame eni ni enā le he nyam ke ebii ayifále ke boni mantše le ewole onukpa ke boni ewó eno fē lumei le ke mantše tšūdši le.

12. Ni Haman sā kē ake: Mañnye Ester po hāā mokomoko ke mantše le aba okplō ni enmē le he, ake dša mi; ni wó hū ekspēmi ke mantše le ke-miya enō.

13. Ši kēle ene fē efeemi ši, gbīlabo ní minaā Mordekai, Iudanyo le, tá mantše koi le ši ne.

14. Keke ni enā Zereš ke enanemei le fē kēle ake: Hā ni afe tšo ní kwqlē hie ninetaloi nyohmai-enumo, ni wó le okē mantše le, ní asen Mordekai ye nō. Keke ni oke mantše le aya okplō le he ke nyámō! Ni wiemo le nō Haman nā, ni ehā afe tšo le.

Yitso 6.

Nakai nyō len le wó tše ye mantše le hie; ni efā ake ayakō yinqsādši akaimo wolo le ke-ba, ni abakane ye mantše le hie.

2. Ni ana ní añmā ake *Mordekai ebagba Bigtana ke Tereš, mantše piafoi enyo, ní dši mei ní buo šlā le nā le ateh meikomei. ní ametao ni amēnine asa mantše Ahašweroš he le, ahe sane. * 2, 21—23.

3. Keke ni mantše le kē: Mē nyam ke wó añō-hā Mordekai ye ene hewo? Ni mantše le tšūdši ní sūmoqlē le kē: Afeko nokonoko ahākolē.

4. Ni mantše le kē: Namo yō kpo le nō le? No mli le Haman eba mantše

23. Ni Iudafoi le kọ fō amẹnọ akẹ amẹafe noni amẹbōi femọ nẹ kẹ noni Mordekai n̄mā bahāame le;

24. edšakẹ Hamedata bi Haman, Agag-nyo le, ni dši Iudafoi le fē ahenyelọ le tšō nā ni ekpātā Iudafoi le ahle, ni efō *Pur ni dši ošiki le, koni eplenšame ni ekpātā amehle; *a, 7.

25. ši beni Ester ba mantšẹ le hle le, ehmā wolo eke-fā akẹ ahā enā fōn ni etšō ye Iudafoi le ahe le akū se ababua ledientšẹ eyiten, ni *asen le kẹ ebihl le ye tšō le nọ. *K. 14. 7, 10.

26. Nohewọ le amewo neke gbll nẹ agbei akẹ Purim ye gbei Pur le hewọ. Nohewọ hū le neke wolo nẹ mli wiemọi le fē kẹ noni amedientšẹ amena ye neke sane nẹ mli kẹ noni ba amẹnọ le hewọ le,

27. Iudafoi le to, ni amẹke-fe gbenā ni kā ši hāame kẹ amesešibii kẹ mei fē ni kẹ amehle ebadōmọame le, akẹ ameyaye neke gbll enyo nẹ, tamọ boni ahmā le ye ebe ni ato le mli dā afi, ni eka-ho ameyi;

28. ni neke gbll nẹ hle ahī nọ, ni aye ye yinọ-fē-yinọ, weku-fē-weku, šikpon-fē-šikpon kẹ mañ-fē-mañ mli; ni neke Purim gbll nẹ akaho Iudafoi le ayi, ni amekaimọ hū se akafo ye amesešibii aten.

29. Ni mannye Ester ni dši Abihail biyō le, kẹ Mordekai, Iudanyo le, kẹ

amehewale ni amena le fē n̄mā ni amekema neke Purim he wolo ni dši enyo nẹ nọ aduatšọ.

30. Ni etšū akẹ wodši yahā Iudafoi le fē ni yọ Ahašweroš mantšeyeli šikpōdši oha kẹ nyonmai-enyo kẹ kpawo le nọ le, kẹ omanyẹ kẹ anokwale wiemọi,

31. koni amekema neke Purim gbll nẹ anọ mī ye amebai ni ato le amlī, take boni Mordekai, Iudanyo le, kẹ mannye Ester efo efō ši ehāame le, kẹ boni amedientšẹ ameto neke n̄māhile kẹ yāfō sādši nẹ amefō ši amehā amehle kẹ amesešibii le.

32. Ni Ester kitā ni ewo le mā neke Purim sādši nẹ anọ aduatšọ, ni ahmā awo wolo mli.

Yitso 10.

Ni mantšẹ Ahašweroš kẹ oniatšūmọ fō šikpon le kẹ n̄šokpoi le anọ.

2. Ši ehewale nitšūmọi ni etšū le kẹ *egbodšẹ kẹ onukpa ni mantšẹ le wo Mordekai le he sādši fē le, ani ahmāko ye Media kẹ Persia mantšemei le ayinọ-sādši awolo le mli? *a, 2. 15.

3. Edšakẹ Mordekai, Iudanyo le, dši moni yọ mantšẹ Ahašweroš se, ni edši gbomo agbo ye Iudafoi le aten, ni esane n̄ō enyemimei le fē nā; etaoq emanbii le ekpakpa, ni ewieq omanyẹ wiemọ ehā esesibii le fē.

HIOB WOLO LE.

Yitso 1.

Nū ko hī *Us šikpon le nọ, ni egbei dši †Hiob; ni nakai nū le kpa ko be ehe ni edša, ni ešeq Nyonmọ gbeyei, ni esoleq ehe ye efōn he.

* 1 Mose 10, 23; 22, 21; 34, 22. Ier. 25, 20. Yāfō 4, 21.
† Ezek. 14, 14. 20.

2. Ni efq bihlī kpawo kẹ biyei etš.

3. Ni ekoloi ni eyq dši tōi akpei-kpawo kẹ yomai akpei-etš kẹ tñinai ntatai ohai-enumọ kẹ tedšiyei ohai-enumọ, kẹ webii babaō dientšẹ; hewọ le neke nū nẹ dši gbomo agbo fē bokāgbēbii le fē.

4. Ni ebihl le yañ ameyahmšọ okplō ye mofemo we kẹ šeq egbi le, ni ametšūq

5. Ši agbene kpā onine mli, ni ota ehelo ke ewu he, ake ekwaño ye ohie lo!

6. Keke ni Iehowa ke satan ake: Na, eye odeñ; ši ewala yi keke obā!

7. Keke ni satan dše Iehowa hie ete, ni ehā asānei ni dšraā tšērē Hiob ke-dše enaneši āhū ke-yaši eyiteñ pampam.

8. Ni eko ñesūkó ni eke-wamo ehe, ni eho etá lamlu mli.

9. Keke ni *enā kēle ake: Ohie onokwayeli ne mli kpēññ lolo lo? Kwa Nyonmo ní ogbo! * 19, 17.

10. Ši ekēle ake: Owieo tamō yei buli le eko wieo. Ei, nōkpakpa le wōhe ye Nyonmo deñ, ši nōfōñ le, no le wokahe lo? *Ene fē mli le Hiob ke enābu efee eša ko. * 1, 22. Iak. 5, 11.

11. Agbene beni Hiob nanemei etē le nu amanehūlū ni eba eno ne fē he le, ameteñ mofēmo dše heni eyo eba, Eli-faz, *Temannyo le, ke Bildad, †Šuhinyo le, ke Zofar, **Naamanyo le, ni amēnā fe ekome ake amēate ameyaye le ñkomo ni amēšedše emī. * 1 Mose 36, 15. Ier. 49, 7. † 1 Mose 26, 2. ** Ios. 15, 41.

12. Ni amehole amehññmeii anō ye šoññ, ši ameyoole; keke ni amehole amegbēi anō ni amefó, ni ameteñ mofēmo gbla ehe atadei, ni amegbe mlu ke-te ñwei amewo ameyiteañ.

13. Ni ameho ametrá ehe ye šikpoñ nyōñnyōñ ke fanefane gbñ kpawo soññ, ni mokomoko keke ewiee wiemo ko; edša-ke amēna ake ēna nō babaō dientšē.

Yitso 3.

Ene se le Hiob gble enā ni elomo egbi.

2. Ni Hiob wó enā nō ni ekē:

3. Hā *gbñ ní afomi ye nō le alādše, ke nyōñ ní kē ake: Anā binū mūsū! le. * Ier. 20, 14—18.

4. Hā ni duñ awo nakai gbñ le: Nyonmo akadše ñwei ēbi eši, ni dšēñ hū akatše ye eno!

5. Hā ni duñ ke gbēlehōñ anōle; hā atatu kabití ahí eno, noni hāa duñ woñ sane awo ehe gbeyei!

6. Nakai nyōñ le hū, hā ni duñ kabití amōle; kahā ēnā miše ye afi mli gbñ le atēñ, akabule aši nyōdši le ayibō le nō!

7. Na, nakai nyōñ le afe kene, nyāmō lala akaba mli!

8. Hā mei ni lomoō gbñ le alomole, mei ni le leviatan hie lawō le!

9. Hā emāñkē ñulamii le awo duñ; hā etao la, ši ekana eko; ni asañ ekana hūlūbāi gblamo;

10. edšake enāā minye mūsū nā, ni enōdō haomo etēē mihññmeii!

11. Mēba migboo ye minye mūsūñ bēbe? Ni mēba mitšóó mihe, beni midše fomohē le?

12. Mēhewo fuo hemi fō eno? Ni mēba minā fufo miye?

13. Kūle bene mikā ši kpō; kūle miwo, ni mihe edšōmi,

14. mīke mantšemei ke šikpoñ le nō adšinafoi ní māmoo tšūi fodši amēhāa amēhe le;

15. alo mīke lumei hū ni yo šika le, mei ni ke dšietēi ewo amēšlai obōbō le;

16. lo mife tamō šrākemobi ní afūle ni ebe, lo tamō abifabii ní enaa la le.

17. Dšēi le efōñfeloi efō mo haomo; ni dšēi le mei ní etoame le ewo amē-tšui.

18. Dšēi le gboklēfoi fē ahe edšōame, amēnuu kplalo le gbē doññ.

19. Dšēi le mo bibiō ke mo wulu fē pepēpe, ni nyōñ hū eye ehe ye enuntšō deñ.

20. Mēba anō la ahā moni ehao le, ni ahāa moni werē eho ehe le hū yi nāa wala?

21. Mei ní seō gbēle, ni ebaa, ni amē-tšāā ši amētao fē dšetrii ní anō-tē le; Kpods. 2, 6.

22. mei ní amēmī šēo amēhe babaō, ni amēnyāa kē amēna gbonyobu le,

23. ke nū ní anō egbe atē, ni Nyonmo *esá eyi le? * 12, 8.

24. Edšake kē mibaye nii pe mikēmōi le eba, ni miblōmōi le foseō fieō ši tamō nu.

25. Edšake noni mišēō le, no noññ eba minō ne, ni noni mitšui fāa ye he le, no noññ ebaninami ne.

26. Mihe edšōkomi, ni mināko miyitšō tōhe, ni mitšui enyōko mimli, ši kēle haomo mība lolo!

17. Na, adšō ádesā ni Nyoñmo kãale le! Nohewo le kãgbe Ofe le tšosemo le he guo. Abel 11. Lal. 94, 12.

18. Edšake epilaā mo, ni esā eflo no hū; etfaā mo nō, ni enidši nonh tšāa. 5 Mose 32, 39. Hos. 6, 1.

19. Eedšieo ye amanei ekpa mli, ni noni dši kpawo le mli hū nōfōñ ko esān ohe. Abel 24, 16.

20. Hōmo be mli le eekpōo ke-adše gbēle mli, ni ta mli hū le ke-adše klante deñ.

21. Echereo ke-adše lilei kplebi nā, ni ké hiekpātāmo miba le, ošēn gbeyei.

22. Oonmō hiekpātāmo ke hōmo fē, ni asān ošēn nān koloi agbeyei;

23. edšake oke nāno tei po aakpān, ni nān koloi hū keo aabo nanyo; Hos 2, 20. Ies. 11, 6—9.

24. ni ooná ole ake obū le ye fefefe, ni ké okwe ošihilehe le, oona ake efe-koō nokonoko;

25. ni ooná ole ake osešibii le bafā pī, ni ofiei le batamo šikpoñ le no dfei.

26. Oogbo kotokoto dāni oote ogbo-nyobu mli, tamō boni ake nmākei baā ye ebe mli le.

27. Na, wotao ene mli, ni nakai eyo! Bo toi, ni bo hū ole ohā ohe!

Yitso 6.

Keke ni Hiob here no ni ekē:

2. Miná ni kùle anmē miwerekhō le, ni mihedšramo le hū anō fē awo nsēni mli!

3. Edšake agbene etši fē nšonā šia, nohewo ni miwiemoi etšō flafla ne.

4. Edšake Ofe le gāimlibii le tšeke ši ye mimli, ni mimumo le minu amēnā ebō le; Nānyoñmo he nminmii hū egbā ta ewomi. Lal 33, 3.

5. Ani nān tedši bloō ké ená dfei le? alo tšina bloō ye eniyenii ahe?

6. Ani ayeo nii mute ni nō be mli? alo nōmo ko ye wuowōlo mli eyēn le mli?

7. Nii ní misusuma sumo ake eeta he le, nomei nonh etšō miniyenii ni yo nyāñemo.

8. Ō, miná ni kùle ahāmi noni mibio le, ni Nyoñmo fe noni mifeo le ehāmi!

9. Ake kùle Nyoñmo akplē ni ekpo-tomi, ni enmē enine gbe, ni etšere mimli!

10. Kùle mimli aaše mihe, ni mimli aafimi ye minōnā ni ekōō efii le mli; edšake mikpako ye Mokronkron le wiemoi le ase.

11. Mihewale enyie, ni mike-amla mi-hle? ni mē dši mināgbē, hewo ni mato mitšui ši?

12. Ani mihewale le tei ahewale ni? alo mihelo le akōble ni?

13. Nto yeli-ke-buamo ko be mimli, ni šifimo hū edšomi foi?

14. Moni hēo ato biti le, esa ake enancmei amlī ahī ye eno; ké dšee nakai le, eekwa Ofe le gbeyeišemo.

15. *Minyemimeī yeo kūtūmpoo tamō fā, tamō dšō mli fāi ní hoō ke-yaā, * Lal. 38, 12.

16. ni nute sōnh ehā nu le ekpoto, ni snō tēo ehe ye mli;

17. ké amemli do la le, keke le amelādše: ni ké latšā ba, keke le ametā ye heni ameyo le.

18. Gbenyieloi asafoi dšeo amegbe le no amegbāa afā, amekwoō ke-yadšeo olenle no, ni amelādšeo.

19. *Tema gbenyieloi asafoi le tšōo dšei kweo, †Šeba gbefāloi le ahle kāa no; * 1 Mose 25, 15. † Hiob 1, 15.

20. Amēhle gboio ake amēuō amēhle amēfō no, ké ameyāše ho le, ni amēhle fieo ši.

21. Edšake agbene nye hū nyedšee fēi, nyenaā gbeyeinō, ni nyešeo gbeyei!

22. Ani mikē ake: Nyebahāami noko, alo nyenōa nyenii le eko nyekea ye mihewo,

23. lo nyedšieami ke-dšea henyelo le deñ, alo nyekpōami ye yiwaloi le adeñ lo?

24. Nyetšōami, ni mabu minā, ni nō mli ni midū gbe ye le, nyehāa malea!

25. Kwe boni wiemoi ní dšā gbe le taā mo mli hāa! Ši nyeyiyimoi ne, mē hiekāmo yo mli?

26. Ani nyedšēno ake nyeakā mo hle ye wiemoi ahewo? Nto moni hle ewo la le, ewiemoi tamō kōyo?

27. Hē, nyefōo awusā no ošiki, ni nye-yeo nyenanyo yi dšā.

28. Ni agbene, nyetēdšea nyehle nye-kweami, ni mimalēn ye nyehle kōkōko!

17. Ešišifāi lẹ blaā tẹkui, etšōo tẹsāi ateh tete.

18. Ši kẹdši ekpātā ehie yẹ ehilehe lẹ, no lẹ ehilehe lẹ aatšo ake: Minakoö dā!

19. Na, egbe lẹ he nyámọ nẹ, ni meikrokomei hū aakwě ke-adše sū mli!

20. Na, moni kpa ko be ehe lẹ, Mawu kwaale, ni asan meifōdši hū emōō amemli.

21. Ni eewo odā obō ke nmlō, ke onā-bu hū ke ošebō sōhñ. Lal. 12a, 2.

22. Ohenyeloi lẹ aaha hiegbēle sōhñ, ni efōñfeloi abū lẹ aalādše.

Yitso 9.

Kẹkẹ ni Hiob here nọ ni ekẹ:

2. Lẹlẹh, mile ake eye mli nakai, ši té ádesá aafe tén adša yẹ Mawu hien? 2a, 4.

3. Kẹdši ẹsumọ ake ekele atā nā lẹ, enyēh akpe mli ekome hetō ehāle. Lal. 19, 18.

4. Nilelo dšile yẹ tšui mli ke hewalo hū yẹ nyēmọ mli; namo ete ši ewole, ni ehī ehāle pēh?

5. Efāmọ gōdši, ni amēlee mli, ebutuame yẹ emlifū lẹ mli;

6. moni hosọ šikpon lẹ ke-dšeo ehilehe, ni ekulašini lẹ kpokpoọ lẹ;

7. moni fáa hūlū yi, ni etee ši, ni esọọ hulamii anā lẹ;

8. lẹ ekometō *elēo nweii amlī, ni esā enāa nšokei anọ; * lea. 40, 22.

9. moni fe dšenkpwawo, *onwě ke wuọ-ke-ebii ke wuoyigbe piai lẹ; * 38, 31. Amos 5, 8. lea. 18, 10.

10. moni feq nibii wudši ní anaa nā ke nākpẹ nibii hū ní alee ameyibọ lẹ. 5, 9.

11. Na, ehọ yẹ mihle, ši minaa lẹ; efoñ hū, ši miyoolẹ.

12. Na, ešāa ke-yaā, namo aanyē enā atši? Namo aakēle ake: Meni ofeq nẹ?

13. Nyonmọ kpātāh emlifū; bualoi hewoloi lẹ tete aakoklo ši yẹ ehie. 2a, 12.

14. Ni mi ni manyē lẹ hetō mahā, lo mahala miwimoi ní mikelẹ ayiyi?

15. Lẹ lẹ, kẹ dšalo dšimi tete, mi-nyēh lẹ hetō mahā, ši mikodšolo lẹ fai mon makpa.

16. Kẹ mitšẹ, ni eheremi nọ po, mihen miyēh ake ebo migbē toi.

17. Moni ke lasuogbēle kūmọmi, ni ehāa mifadši lẹ fáa yakatšā lẹ.

18. Ehāa mawo mumọ, ši ewomi obō tọ ke dšomọ.

19. Kẹ áyele hewaloi ahewale nā lẹ, na, lẹ nẹ! ni kẹ kodšomọ nā hū lẹ, namo aakpēmi ke-ate? K. 28.

20. Kẹ mikẹ ake dšalo dšimi lẹ, midientšẹ minābu aabumi fọ; kẹ mikẹ ake kpa ko be mihe lẹ, eetšō ake minō be mli.

21. Miyee fọ, mibuu misusuma; midšēh-hile edše mitšine!

22. Fě ekome, nohewọ lẹ mikẹ: Ekpātāa moni kpa ko be ehe ke mofōh fě hie? 2, 20. Daada. 2, 2, 2.

23. Kẹdši kplebi gbe mo trukā lẹ, no lẹ eemō mei ní efeko efōh ko lẹ amanehulū lẹ.

24. Anōo šikpon lẹ awoọ mofōh deh, ehaā ekodšoloi ahie; kẹ dšee nakai ni lẹ, namo ni mọ?

25. Ši migbil lẹ yẹ oyá fě foidšelo; amedšo foi ke-te, amēnaa nōkpakpa ko!

26. Amēho tamọ gālā-ledši, tamọ okropoh ní yiọ kolo nọ.

27. Kẹdši mikẹ: Madšie mihle yẹ mikomoyeli lẹ nọ, masā mihle ni matšẹ mitšui mahmē mimli lẹ,

28. miše mipimoi lẹ fě gbeyei, mile ake obuñmi bem.

29. Mi lẹ, ababumi fọ kẹ, mēhewọ migbaā mihe nā yaka nẹ?

30. Kẹdši midšu mihe ke snōnu ni mifo midē hū ke sāmllā lẹ,

31. kēle ootšimi owo bu lēh, ni midientšẹ mitadei tete aanyāhemi.

32. Edšake edšee gbomo tamomi, ní mato he mahāle, ni wọkppe ni wọkodšo.

33. Asan sanemlifolo ko be wọteñ, ní aahō enine afō woyi enyo lẹ fě wọnọ.

34. Hā ní edšie etšo lẹ yẹ minọ, ni ehe nmiñmi hū akamōmi,

35. no lẹ mawie, ni mišēlẹ; edšake mibẹ nakai yẹ midientšẹ mimli.

Yitso 10.

Midšēh-hile edše mitšine; mahmē mikomoyeli lẹ gbẹ, mawie yẹ misusuma hedšramọ lēh.

Yitso 12.

Ni Hiob here nọ ni ekē:

2. Eye mli leleñ, ake nye dši mañ, ni ké nyegboi le, nilē egbo!

3. Mi hū miye dfēnmọ tamonye noññ, nyefèèmi; ni namo po lee enemei?

4. Mitsó moni enanyo hmōle, moni bloō tšéo Nyoimọ, ni ehereole nọ le. Dšalo ní kpa ko be ehe le etšó moni ahmō!

5. Moni he edšole le, edfēnmọ dši ake agbe amanehulū he guo; no dši noni ká ši há mei ni nane šāneo le.

6. Odšotsaloī abūi fereq, ni mei ni woo Mawu mlila le hū ye fefēfe, mei ní hle amenyonmọ ye amedeñ le

7. Ši agbene bi koloi, ni ameātšó, ké nwei lofōdši hū, ni ameagbao.

8. Alo oke šikpoñ awie, ni eetšó, ni nšonlōi tete aagbao.

9. Namo lee ye enemei fē mli ake Iehowa nine fe ene?

10. Mo deñ ni hlekāloī fē asusuma yo, ké gbomei ádesāi fē amumo le.

⁴ Mose 16, 22.

11. Nto toi kaā wiemoī ekweq, tamō boni dā hū saā niyenii anā le?

12. Hñ onukpai adeñ nilē yo, ni walašetšele mli dfēnmọ yo.

^{8, a}

13. Le eden nilē ké hewale yo, enō dši nāwō ké dfēnmọ hū.

14. Na, ekūmoq efieq ši, ni anyēē atfa; eñāa mo yi, ni anyēē agble.

15. Na, *etšio nui anā, ni amemlo; ni esā enmēoame gbe, ni †amebutuo šikpoñ.

^{*} 1 Mañ. 17, 1. 7. † 1 Mose 7, 19—23.

16. Le noññ eden hewale ké feremo yo; enō dši moni ašišiuo ké šišiulo le fē.

17. Ekploq adšinafoi ahe nii ni ekeame yaā, ni ehāa kodšoloi hū tšómoq kwašiai.

18. Ešó mantšemei adeñ hewale, ni ewoq amehē kpā.

19. Ekploq osofoi ahe nii ni ekeame yaā, ni mei ni efī ši šinh le etšireqame etšiaā ši.

20. Ehāa anokwafoi toq mū, ni ešó onukpai adfēnmọ.

21. Ehó hegugbēle efieq abladei anq, ni efēneq hewaloī amlifñii.

22. Edšieq nibii ní mli kwōlo le akpo ké-dšeo duñ mli, ni eke gbēlehōñ dšeo kpo ké-baā la hle.

23. Ehāa dšēnmādši le fereq, ni esā ekpātāa amehle; elēo dšēnmādši le amli, ni esā elōoame ké-yaā.

24. Ešó šikpoñ le nọ manbii le anukpai le adfēnmọ, ni ehāa amētšomloq ye nāno heni gbe be;

25. amegbugbūo ši ye duñ ní la be mli le mli, ni ehāa amēdidāa tamō dātolo.

^{5, 14.}

Yitso 13.

Na, mihñmei ena ene fē, mitoi hū enu ni ena šiši.

2. Boni nyele le, mi hū mile; ni nyefèèmi.

^{12, a.}

3. Ši mi le, Ofe le moñ mike-awie, ni mitao ake mike Mawu ayiyi.

4. Ši nye le, mei ni foq sane tāa dši-nye, tšofātšemei gboli dši nyefē.

5. Ō, efāñ nō moñ ní nyebu nyenā, kule no aatšó nyenilē.

^{Abel 17, 28.}

6. Nyeboa miyiyimọ le toi, ni nyekaā toi nyehāa nadšiemoi ní dšeo minā le.

7. Aso nyekē noni edšaa nyehā Mawu, alo nyeawie šišiumọ wiemoī nyehāle?

8. Aso esane le he nyesāa nyehāle ne, alo bé nyebéq nyehā Mawu?

9. Ani, ké ekē eetao nyesādši amli le, aahī, alo nyealakale, tamō alakaā ádesā?

10. Kedši nyekweq mei ahleañ ye tēmo mli le, ká ké ebakā nyehle.

11. Aso egbodšē le won nyehē gbeyei, ni ehe nmiñmi hū mōñnye be?

12. Nyekaimọ wiemoī le lamlu abei ni, ni nyehē fāmōhei le sū hefāmōhei ni.

13. Nyebua nyenā, nyekweami, koni mawie, ni noni aaba mino le aba!

14. Mēhewo mañ mihelo makō minā, ni mahle miwala ye midēñ?

15. Ké gbe eegbeomi po le, le mikweq; mafā migbēi le ahe ye ehle ké.

16. Ene noññ bahā ahi ahāmi; edšake mofōñ nyēñ ehle aba.

17. Nyeboa miwiemo le toi dšogbāñ, ni nyehāa noni midšadšeo le hū abotea nyetoiñ.

8. Ani onu Nyohmo tēmou adšina le, ni otši nilē hū nā ohā ohe?

11, 7. Rom. 11, 83.

9. Meni ole, ni wō le wolee? Meni oyose, ni wō le ebe womli?

13, 2.

10. Wadšiatšemei ke hīlmedši fē yē wō-ten, mei nī ye otšē onukpa āhū.

11. Ani obuō Mawu mišedšemoi le ke wiemo ni akeo wieo bleō le ake noko bibiō?

12. Mēba otšui šao? Ni mēba ohīnmeii etšu neke?

13. Ni otšōo omumo okpeo Mawu, ni ohāa neke wiemoi dšeo onā ne?

14. Meni dši ādesā, ni ehe aatše, ke moni yō fole le, ni eedša?

14, 4.

15. Na, emei kronkroni le tete enōō ehe efōō ameno, ni hwei tete he tšee yē ehle:

4, 18. 19.

16. mbasroo moni he yō nyāhemō nī ešra, gbomo nī nuō nōša tamō anuo nu!

17. Bomi toi ni matšōo, ni noni mina ne hū, magbao;

18. noni nileloi edšadše etšō, ni amē-šiuu nō, noni dšē amētšemei adān le;

19. amē keke anō šikpon le ahā, ni gbō ko gbō ko ebatšōō ameten ehoo:

20. *Mofōn yō ne, ewala gbī fē mli le kpokpomō ehe kpokpoō, ni yiwalō le anō efī ayibō le atēle.

* 1 Mose 4, 14.

21. Ghē nī yō gbeyei gbēo yē etoiian, bedšole mli po le hīekpātālo le aaba-ninale;

22. ehee eyee ake eekū ese ke-adše duh mli, ni klante dši noni mēole.

23. Etšomloō ke-nyieo abolo se nī ekēo ake: Nēgbe yō? Ele ake duh gbī le ebenkele.

24. Fīmo ke amanehūlū woō ehe gbe-yei, ameyeo enō tamō mantše nī esā ehe ehā tawū;

25. edšake ekpā enine mli ewo Mawu, ni ewō ehe nō eši Ofe le.

26. Etšē ke-ba enō ke kue nī mli ti, ke etšēni akotose kpakpatakpatā;

27. edšake enō efo nī ewo le eha ehle, nī eke fō nī ti enmō ehe; Lal. 73, 7. 18—20.

28. šī eehī amanfōi amli, šlai nī esaa ake moko aahī mli, nī amēmihē amētšō-mō tšūkoi.

1os. 6, 23.

29. Enān nī, nī asan enī le etšēn, nī enibānī le fān yē šikpon le nō.

30. Edšēn duh le mli; enidši le, lali-lei aahālāame, nī eetši ehe ke-ate yē edān mumō le nā.

31. Ekanō ehle efō yakanī anō nī ekē-šišiu ehe; edšake yakanī nonh batšō enyōmowo.

32. Aagbe nā ahāle dāni egbi le aaše, nī enine le frōken.

33. Eetšere eyibīi hmlikitīi le efie šī tamō weintšo, nī eekpla efofroi le efie šī tamō mūtšo.

34. Edšake meifōdši asafo le aatšōmō kenei, nī nyōhnihamō būi le hū la aašā.

35. Amēnōō haomō hō nī amēfoō nō-ša, nī amēmūsū hū sāa šišiumō too.

Lal. 7, 15. 1es. 50, 4

Yitso 16.

Keke ni Hiob here nō nī ekē:

2. Minu sādši nī tamō enemei āhū; nyefē le, mišedšeloi gbobī dšinye!

3. Aso yakawiemōi ne agben nā? lo meni ta omli nī ohere nō ne?

4. Edši nyesusuma badše misusuma nādšian kūle, mi hū manyē mawie tamō nye nonh, matere wiemoi mafie nye nō, nī *mahoso miyitšo mawonye!

* Lal. 22, 8.

5. Kūle hewale moñ mike minābu aawonye, nī kpōohāmō nī aadše minā le aahā nyewerehō le nā aba šī!

6. Kē miwie le, mipīmo le edšōo; nī kē mišō hū, té mihe nī edšomin?

7. Šī agbene ehā etomi; ohā mihe gbomei fē etā.

8. Ohā mikuākuāi, nī enē yeo odase šiomi; nī milōtā le hū ete šī ewomi, ēye odase yē mihle!

9. Etšere mimli yē emlifū le mli, nī ebemi ewo emli; *ekpeo enyānyōdši aši-ši ewoomi, nī etšuo ehleñmeii efieo mī-nō tamō henyelo.

* Lal. 35, 16; 112, 10

10. *Amegbeo amedān amewoomi; amē-gblaā mitoiñ ke-bomi ahora; amēbuabuaā amēhe nā amewoomi.

* Lal. 22, 8

11. Mawu enōmi ehā mofōn, nī ešēmi efō efōñfeloi adeñ.

12. Kūle miye bedšole, šī edframī wō-tšowōtšō; emō mikue nī ekūmomi duku-

16. Ešišifāi le aagbi ye šišigbe, enidši hū aanaāla ye ūweigbe.

17. Ekaimo aalādše ye šikpon le nō, ni atšin egbei atā ye blohūn. Abi 10, 7.

18. Aafiele ke-adše la hie ke-ate duh mli, ni aawole foi ke-adše dše neñ.

19. Enān bi lo nābi ye emanbii atēn; asan efen mokomoko ye ehilche le.

20. Mei ni yo anaigbe le ahe aadšō amehe ye *egbi le hewo, ni mei ni yo bokāgbe le hū ūmiūmi aamōmoame.

* Lal. 37, 13.

21. Bō pe ni mei ni edšaa le ašihilehei ke moni lee Mawu le gbehe yo ne!

Yitso 19.

Keke ni Hiob here nō ni ekē:

2. Mē beyino nyeagba misusuma nā ni nyēke wiemoi aakūmomi dukuduku ke-yaši?

3. Šii nyoñma soñu ne ni nyeboōmi ahora, aso efenye hiegbēle ake nyefeo-mi šēi neke?

4. Ni kē eye mli ake midū gbe le, midientše mino migbedū le kā.

5. Kedši nyemītao nyewó nyehe nō ye mino, ni nyekā mihie ye mihorabō le hewo le,

6 no le nyenāa nyelea ake Nyoñmo etšō mihie ebu ši ni eke eyā le ebole-mi ke-kpe.

7. Na, mibloō ye yiwale hewo, ši ahereemi nō; miboō ni aye abuami, ši ayee misane le ahāāmi.

30, 20.

8. Efo afābañ ewo migbe le he, ni minyēē maho, ni ehā mitempōni le ano ewo duñ.

Yāfo 3, 7. 9.

9. Ekpo minumnyam le ye mihe, ni edšie akekre le ye miyitšo

10. Ekūmomi ye hefēhe ke-kpe, ni egbe nā ehāmi, ni efā mibienokāmo le tamō tšo.

11. Asan emli wo la womi, ni *ebu-mi tamō ehényeloi le eko. * 13, 24; 33, 10.

12. Etabiloi asafoi blūblu ba šikome, ni amefo sá amewo mihe, ni amēbo nsra ke-hole mibū le.

30, 12.

13. Enō minyemime le ke-dše mihe ke-te šoñu, ni mei ni lemi le, tšōmo mei kpōdši amehāmi.

Lal. 69, 9; 81, 12.

14. Miwekumei egbla amehe ši, ni mišientšemei le ahie ekpa mino. Lal 88, 12.

15. Mišlabii ke mitsūdšiyei buomi tamō gbo, mitšō mokpōn ye amehie.

16. Mitšēo mitsūlo, ni efoo midān; mike minābu kpaāle fai tete.

17. Mimomo edše fū ewo *minā, ni minyemūsūnbii po mihe edše fū ewoame.

* 2, 9.

18. Gbekēbii tete gbeo mihe guo; kē mite ši le, amewieo mihe.

80, 1.

19. Mišientšemei fē enyāñemi, ni mei ni misumoo le etšōmo amehie ewomi. K 13.

20. Miwui ekpete mihewolo ke mihelo he, ni mitēlo pe efe ehāmi.

Lal. 102, 6.

21. Nyenaāmi mōbo, nyenaāmi mōbo, minanemei; edšake *Nyoñmo niue esa mihe!

* Rut 1, 13.

22. Mēba nyewaāmi yi tamō boni Mawu efemi le, ni mihelo le hū šee nyenā?

Lal. 27, 2.

23. Minā ni kule aumā miwiemoi le, ni akadi awo wolo mli!

24. Ni ake dade woloñmānō ke sumui akpe ye tesā nō, koni ehī ši dā!

25. Ši *mile ake †mikpōlo le hie kā, ni nāgbē le eedamo sū nō;

* 2 Tim 1, 12 † les 41, 14. Hos. 13, 14.

26. ni kedši akpātā mihewolo hie neke se, ni helo be mihe le, mana *Nyoñmo!

* Lal. 17, 16; 73, 34.

27. Le noñu makwe mahā mihe, ni mihlūmeii aanale, ni dsee mokpōn ko! Misabai mitā ye mimli!

1 Ion. 3, 2.

28. Kē nyeakē ake: Té woofe tēñ wo-wale yi, ni wōna sane ko ye che? le,

29. nyešea klante gbeyei; edšake mli-fū nyieo notōmoi ni sa klante le ase, koni nyenā nyele ake kodšomo ko ye.

Yitso 20.

(Kwē Y. 16; 18.)

Keke ni Zofar, Naamanyo le, here nō ni ekē:

2. Enehewo le midfēñmoi woq minā ni mahere nō, no hāa mimli taāmi.

3. Minu hiewiemō ni woqmi hiegbēle le; ši mumo ni dše midfēñmo mli le hāami hetō.

4. Aso oleo ene ke-dše tetēte, ke-dše beyino ni anō gbomo ato šikpon le nō le,

17. Šii enyie meifōdši *akane egbo, ni amešrā hū ebašrāame pēn? alo Nyoñmo †edša amanehūlū ehāame ye emlifū mli?

* 18, 5. † 18, 12

18. ametamo dfei ye kōyo nā, ke tutū ni ahum lōo ke-yaā? Lal. 1, 4.

19. Nyekē: Nyoñmo tlaā enōša le etoo *ebii. Hā ni ewo ledientše nyōmo, ko-ni ele! * 20, 10 2 Mose 20, 5.

20. Hā ledientše ehīnmeii ana ehle-kpātāmo le. ni enu Ofe le mlifū le eko!

21. Ši mẽ mīše enāa ye ewe ni eši ye ese le he, beni enyōdši ayibo le se efo le?

22. Aso moko aatsō Mawu nilē, le *mon ni ekodšo ūweibii le?

* Deads. 5, 7.

23. Moko ye hewale kpintinkpliññ ni egbo, beni eyo hedšole ni etoin edšo-le le;

24. efufu kpudši le amli eyi obō ke fufu, ni ewuiān fō le hū efe tšotsōtšo.

25. Ni moko hū gbo ye esusuma awe-rehō mli, ni esako enā nōkpakpa ko dā.

26. Amefē le, sū mli nonn amewo, ni gōgōmii haā amehe. 3, 18—19.

27. Na, mile nyedfēnmōi le, ke nā ni nyetšo nyekē-waami yi le.

28. Edšake nyekē ake: Nēgbe noyelo yiwalō le we le yo? Ni nēgbe bū ni meifōdši hī mli le yo?

29. Ani nyebiko gbenyieloi le, ni amē-dasei ni ameyeo le, nyeadše he ūwane?

30. Ake abāa mofōn yi ye amanehūlū gbi nō, ni grimo gbi nō le adšieame ke-dšeo mli!

31. Namo aakā ehle ye edšēnba le hewo? Ni noni efe le, namo aawole he nyōmo?

32. Asaū atēreole ke-foo ši ke-yaā egbonyobu le he, ni abuo esān le he tete.

33. Dšō mli sū kukulii le nō enā, ni mei fē aanyie ese, tamō boni mei babaō etšō ehle le.

34. Mēba nyešedšeo mimī ke yaka mīše-dšemo? edšake nyehetōi le apasa soññ ni!

Yitso 22.

Keke ni Elifaz, Temannyo le, here nō ni ekē:

2. Ani adesā ko he ye senāmo hā Mawu? Mon nilelo le, ledientše enāa ehe se!

3. Ani ké dšalo dšio le, Ofe le nāa se ko ye mli? alo ké ohā ogbēi le ye emū le, enāa noko ye mli?

4. Aso o-Nyoñmo gbeyeišemo hewo ekāa ohle ni ekeo yeo sane ne?

5. Ani dšee onifōdšianii le ni fá ba-baō, ni onišaiianii le alee nā?

6. Edšake oheo awaba ye onyemimeii adeñ yakatfā, ni heyayaiatšemei hū o-kplaā amehe mamai.

24, 9. 10. 2 Mose 22, 23. 28. Ies. 58, 7.

7. Moni etole le, ohāle nu enu, ni moni hōmo eyele hū, okāmāale abolo.

Mat. 25, 42. 43.

8. Ši gbomo ni nineši wa le, le enō dši šikpon le; ni moni hle yo nyam le, le ehlo nō.

9. Yei okūlafoi le ofieoame ke amē-dē flo, ni awusāi le okūmo amenidši.

29, 12.

10. Nohewo le tšōnei eboleo ke-kpe, ni nmiñmi mōo trukā!

11. Alo onaa duñ ke nu afua ni eha onō le?

12. Nto Nyoñmo kwō fē ūwei? Ni kwe ūlamii akwole, boni amekwo amehā!

13. Ni okēo ake: Meni Mawu le? Ani eenyē etšō duñ kpi nē mli ekodšo?

14. Atatui dši ehehānō, hewo le enaa nii; ni ūwei ati le mli ešeraā ši ye.

15. Ani oonyie blema gbe le ni mei-fōdši nyie nō le nō?

16. mei ni alōame ke-te *dāni šē amē-be, ni †amešišitō le tšō nu tamō fā?

* 15, 32 33. † 1 Mose 7, 21.

17. Mei ni ké Mawu ake: Dše wōnō! Ni asañ: Meni Ofe le aanyēwo afe le?

21, 14.

18. Tše ewo amēšlai obōbō ke nii kpa-kpai, — ši *meifōdši anāwō le akagbale-mi fōñfō!

* 21, 16.

19. Dšaloi naā, ni amēmī šeo amēhe; ni mei ni efeko efōn ko le yeo amēhe feo,

Lal. 107, 42.

20. amekēo ake: "Lelen mei ni te ši wowo le akpātā amēhe, ni amenii ni fe le, la ešā."

21. Agbene nō ohe obō ehe, ni ohe aadšo; nō nō aatšō ni aabī abāo!

22. Nohewo le mō nitsōmo ni dšeo enā le mli, ni onō ewiemōi le oto otšuiñ!

16. Duñ mli amegbuloö tšüi amewoo mli; amewoo amehe tšüh fane, amelee la po.

17. Edšake lebi tamö gbëlehön häame; edšake duñ kpī nminmii le ehomoame.

18. *Ehoö oyá ye nu hie; alomö amegbefännö le ye šikpon le nō, etšön ehie ke-yañ weintromi agbe le nō. *1 Mose 49, 4.

19. Dšei hereñ ke latšā hāa snō nui le tāa, nakai nonñ gbohñadše hū lōo mei ni feo eša le.

20. Enye müsü tete hie kpaā enō; gōgōmii nyāa eyeli he. Akainle kwraakra doññ; ni aakū nōfōñ tamö tšo.

21. Ehaā yō kene ni foö le nii, ni yō okūlafo hū, efeelee edšürō.

22. Kēle Nyomö tšöo ehewale nō ehāa hewaloī yaā nō; ameteo ši, beni amehie kāā wala nō doññ le.

23. Ehāa amehio ši fefefe, ni amēke amehe fōo no nō; ši ehñmeii dšere amegbēi le anō kē.

24. Awóo amēno, ši be fiō se le amēbe; amēplenē, ni abuaā amēnā tamö mei fē, ni ahoōame tamö abletšei ayiteañ.

25. Ni agbene ké dšee nakai le, namo aakē ake mimale, ni eehā miwiemo le afe yaka?

Yitso 25.

Keke ni Bildad, Šuhinyo le, here nō ni ekē:

2. Noyeli ke gbeyeišemo fē ye eden, le ehāa omanyē baā ye ehei ni kwōlo le.

3. Ani etai le anyē akane? ni ela le, namo nō etee ši ye?

4. Ši té ádesā aafe tēñ adša ye Mawu hien? lo moni yō folē le he atše hū? 9, 2.

5. Na, nyontšere tete kpee, ni nula-mii hū ahe tšee ye ehie: 15, 15.

6. mbasroo ádesā ni dši omlēgē ne, lo gbomo bi ni dši gōgōmi ne! 4, 19. 20.

Yitso 26.

Ni Hiob here nō ni ekē:

2. Ei, boni oyeo obuaā moni be hewale le ne! boni ohereo nine ni mli waa le ne!

3. Boni owoö moni be nilē le nā, ni odšieo nilē babaō kpo otšöo ne!

4. Namö owieo otšöo? ni namö mumö dšeo omli dšeo kpo ne?

5. Sisai le ahe kpokpoö ye nui le ašiši ke dšeibii le fē.

6. Gbohñadše ká ši yayai ye ehie, ni lādšemöbu le be nōhāñ. Abel 15, 11.

7. Elēo kōyigbe nwei le mli etšotšö-roö kōyo mli, enōo šikpon le etšotšö-roö ši ní dšee noko nō.

8. Efio nui ewoo eblotui le amli, ni kēle atatu le fee ye amēšiši. Lal. 104, 8.

9. Etšio emantšesēi le hie, ni elēo etatu le mli ehaā nō.

10. Efo hūsü ewo nui le ahe ke-yaši la ke duñ kpēhe le. 88, 10. 11. Abel 8, 27—29.

11. Nwei akulašini le ahe kpokpoö, ni amehe dšöo amehe ye eyiñā le nā.

12. Etaā nšö le mli ye ehewale nā, ni etšaā ehewō le nō ye enilē nā.

13. Emumö le nā le nwei tšeo; enine gbuo *onüfü ní he yō oyá le mli. *Isa. 27, 1.

14. Na, egbēi le anābunābui keke ne, ni ehe ablebi fiō keke wonuo ne. Ši ehewale šimö le, namo aanu šiši?

Yitso 27.

Ni Hiob sá wó ebēbua le nō ni ekē:

2. Gbñabo ké ní Mawu ní tša misane le fō le, ke Ofe le ní hā misusuma wēre ho ehe le hie ká ne: —

3. gbñabo fē ni miwala yō fefefe ye mimli, ni Nyomö mumö yō migugō mli lolo ne: —

4. Kēdši minābu aawie nii ni edšaa, ni mililei hū aadšadše šišiumö sane fī! Lal. 34, 14.

5. Ene akagbalemi ake mabunye bem; mibemyeli le minmēñ he ke-yaši beyino ní magbo.

6. Mihle midšale le mli kpēññ, ni minmēñ he; *mitšui hū ewiee mihle ye miwala gbñ le eko hewo. *Bof. 24, 16. 1 Kor 4, 4.

7. Mihenyelo le aatšö tamö mofōñ, ni moni ete ši ewomi le hū aatšö tamö nōšafelo!

8. Edšake meni dši mofōñ hienokāmö, beni Nyomö efolē ešē efō ni ehō esusuma ke-te? Luk. 12, 20.

9. Ké fimö ba enö le, ani Nyomö aabo eblomö toi?

3. beni ekane le kpeo ye miyiteh, ni ela le nā minyieo ye duh mli le;

Lal. 18, 29.

4. boni miyo ye minikpamo gbll leah, beni Nyohmo nanyobō yo mibū le yiteh le;

Lal. 25, 14.

5. beni Ofe le kemi yo lolo, ni mibii hū ebole mi ke-kpe le;

6. beni mike fufō ni efl foō minā-dšiaši, ni tesā mli hoo mū fāi hāami le;

7. beni midseo kpo ke-yaā maū le agbō le nā, ni minōo misēi mimāa blohū le mli le;

8. oblahi naāmi, ni ametēo amehe, ni onukpai teo ši damoo ši;

9. lumei tete fōo wiemo, ni ameke amenidši too amenā;

10. abladei agbē lādseo, ni amelilei kpeteo amedān.

11. Kēdši toi nu mihe pe le, edšōomi, kē hūmei nami le, ekafoomi.

12. Edsake ohiafo ni bloō tšeo bualo le, midšieole, ke awusā ke moni be moko ni yeo buaale le. 3 Mose 19, 18. 2 Mose 22, 20. 21.

13. Moni hie heo akpātā le dšōmo baā mino, ni mihāa yō okūlafo tšui nyōo emli.

14. Dšale dši mimama ni mibu, midšale saneyeli hū tamō atade yū ke akekere.

15. Mitsō hūmei mihā filafo, ni mitsō nādši mihā obubuafo.

16. Mitsō *tše mihā mei ni eflame, ni moni mileele po mitao esane mli; * 31, 18.

17. ni midfāraā mofōn kadā, ni mišōo hānii ye enyānyōdši amli.

Lal. 58, 7.

18. No mli le mikēo ake: Mike mitsū le aagbo, ni mahā mighi le afā tamō šia.

19. Mišišifā le nā egble ehā nu, ni bō hū woō minidši le anō.

20. Minyam le tšōo ehē hāami dā, ni migāi le hū nāa hewale hē ye mideh.

21. Mei boomi toi ni amekweomi gbe, ni amefeo kpō ameboo mināwō toi.

22. Kē miwie le, moko ewiee dohū, ni miyio wiemoi mifio ameno.

23. Amekweomi gbe tamō akweo nyo-nmonemo gbe, ni amegbeo amedān hatō tamō noni amemimē gbo nemo.

24. Kē ametšui miye le, minmōo mitšōame, ni mihle ni kpeo le, amenyēe amehā afe totōto.

25. Mihala amegbe le mihāame, ni mitā ši ake ameyitšo, ni mitā ši tamō man-tše ye etai ateh, tamō moko ni šedseo nkōmoyelo aml.

Yitso 30.

Ši agbene mei ni miyeame onukpa minmōmi, mei ni mibuu ametšemei boni mikeame aawo mitōiku he gbēi le ateh le.

29, 8—11.

2. Ameninešiwale le, mē se mibanā ye mli? mei ni amehewale šeh hekoheko ne!

3. Ohia ke hōmo ehā ametrā lō, amekpeo nii ye šikpon gbll ke nā kpata ke olehle nō;

4. ametšereo nōbāi ye koŋeii amli, ni bāisā šišifāi dši amebolo.

5. Afieame ke-dše gbomei ateh; awo ameyi hū tamō awoō dšulo yi.

6. Dšoi amli hei ni yo gbeyei amehlo, ke šikpon bui ke tekpoi amli hū.

7. Amēbloō ye koŋeii amli, amebuaā amehle nā ye sansrōi ašiši;

8. obudāni abii ke yakagbomei abii dšiamē, ayiamē afieame ke-dše šikpon le nō.

9. Ši agbene mitsō amedān lala, ni mitsō amefeyoyeli wiemo po.

17, 6. Lal. 69, 13. Yāfo 3, 68.

10. Amenyāneomi, amegbla amehle ši ke-dše mihe ke-te se flehū, amehle gboo tete ake *amefē lādšō amefie mihle.

* Mat. 26, 67.

11. Edsake Nyohmo efene mikpā le, ni ebami ši; hewo le amehle manyofle amefō ye mihle.

12. Yakagbomei teo ši ye mininedšūrō nō; ametšio minane ke-yaā se, ni amefo hlekpatāmo sā amewoo mihe.

13. Amefite mitempōhi le, amebō mihlekpatāmo he mōdeh, tše amebē bualo ko.

14. Amēba mino tamō mei ni tšō flo lekētē mli, kūmo le gbēmo le mli amētšō ke-ba mino.

15. Ado gbeyei nibii ayi ke-ba mino; amelōo mibladeyeli le ke-yaā tamō kōyo lōo nii, ni midšūrōyeli hū eho tamō atatu.

8. ni ke mei ni tšuo nišaiianii boö asafo, ni eke gbomei fōdši nyieo? Lal. 1, 1.

9. Edšake ekē ake: "Ehe be sená-mo hā gbomo ake eke Nyohmo aabo nanyo." 9, 29.

10. Nohewo le, nye mei ni nyeyo dfēnmo, nyeboami toi: Ene akagbale Mawu ake eefe nōfōn, ke Ofe le hū ake eefe noko ni edšaa gbē;

11. ši mon gbomo nitšumo he nyō-mo ewoole, ni boni mo onyieo le, nakai ehāa baā ono. Rom. 2, 6.

12. Asanokwa, Mawu yen sane ni edšaa, ni Ofe le tšōn sane hie ebuñ ši. 19, 6.

13. Namo tu šikpon le wo eden? lo namo to dšēn mū le fē šiši?

14. Kedši ledientše ehe no keke edfēho ni ehā e-Mumo ke emumo ni emūo fē kpale ke-ba eūo le,

15. kūle plenēmo helo fē aaplenē ši-kōme, ni gbomo aakū se atšó sū ekoñ. 1 Mose 3, 19. Lal. 104, 29.

16. Bēle ké oye dfēnmo le, bo ene toi, femo toi ohā miwiemoi agbē le.

17. Aso moni nyeo dšale sane le, eenyē mei anō eye? Alo oobu moni dša ni ehe wa le fo?

18. Ani akēo mantše ake: "Yakagbomo dšio!" ke lumei hū ake: "Gbomei fōdši dšinye"?

19. Ahū ni moni kwee onukpai ahie, ni ebuu niatše fē ohiafo; edšake enine-nā nitšumo dši amefē-kwa le.

20. Trukā amegboio, nyōn teñ po: mei ahe kpokpoo ni amehoo ke-yaā; ni alōo hewaloī hū ke-yaā, ni dšee ádesā nine nā.

21. Ši ehīhmeii dfere gbomo gbēi anō, ni enaā enādšifāmōi fē. 31, 4. Abēl 5, 21.

22. Duñ be, ni asañ gbēlehōn ko be, beni mei ni tšuo nišaiianii le aatē amehē ye. Lal. 189, 11 12.

23. Edšake ehāale ake esra gbomo ahū, dāni eya Mawu nō ye kodšomo mli.

24. Ekūmoq hewaloī ni etao mli, ni enōo meikrokomei etoo amenādšian.

25. Nohewo le ele amenitšumoi le, ni ebutuqame nyōn, ni amehie kpātāa.

26. Eyiqame tamō ayio meifōdši ye beni mei fē aana;

27. edšake amekpale ke-dše ese, ni amedfēnn egbēi le eko eko no,

28. ni amehāa ohiafoi ablomo baā enō, ni enuo mei ni efiame le hū ablomo. 2 Mose 22, 23.

29. Ké le ehā hedšole le, bēle namo aabu fo? ni ké eke ehie tē le, namo aanale? dšēnman dšio, mokome dšio:

30. beni afe ni mofōn akaye mantše, ni ekatšō man le tšōne.

31. Ši ani moko ekē Mawu ake: "Agbla mitoi, mifeñ efōn doññ;

32. noni minaa le, tšōmomi; ké mife nōša dšinn, mifeñ doññ?" 40, 5.

33. Ani boni ebatšó eto nādšian ehā le, bo oden ebadše? [hewo ni eekēo ake:] ké osumoo ene le, bēle bodientše halamo ye minādšian, ni ké ole noko le, kēmo!

34. Mei ni yo dfēnmo aakēmi, ni nilelo-fē-nilelo ni boomi toi le aakē:

35. "Hiob le, dšee dfēnmo eke-wie, ni ewiemoi le, nilē be mli. 38, 2.

36. Minā ni aka Hiob ke-yaši nāgbē ye hetōi ni ehā tamō meifōdši le ahewo!

37. Edšake eke *musubō efata ehe eša le he; etfa edē tete ye woteñ, ni ewie babaō eši Mawu." * K. 5.

Yitso 35.

Ni Elihu sā here no ni ekē:

2. Aso obuq ene ake dšale sane? Okēo ake: "Midšale le fē Mawu nō"? 32, 2.

3. Edšake okēo ake: "Mē se obanā? ni meni mibanā ye he fē noni manā ye ešafemo mli le?" 34, 9.

4. Mi le mahāo ke onanemei ni fata ohe le hetō.

5. Kwemo nwei ni ona, ni okwe atatui ni kwō fēo le.

6. Kedši ofe eša le, meni onā ofele? ni ké omlatōmōi fā le, meni no bafele? 7, 20.

7. Kedši odši dšalo le, meni ohāale? lo meni enāa ye oden? Rom. 11, 23.

8. Onōfōnfemo le, gbomo ni tamō bo ebapila; ni odšale le, bo gbomo noññ obanā se ye mli.

9. Yiwale babaō hāa amēbloq, gbo-me agboi aninešiwale hāa amēfōq amē-tšēo bualo,

23. Gāimlibii akotoku gbēo woole, akplo ke tawūnii ni kpleo nyeramnye-ram le.

24. Eke hiedō ke grimo gbeo šikpoñ, ni ké tetremantre gbē le, edamoō ši.

25. Šiiabo ni tetremantre gbēo le ekēo ake: Hūni! ni enuo ta he fū ye šoññ, ke asafoiatšemei ablomo ke ošebō.

26. Ani bo onilē nā ni lālō flikio ke-yaā nwei, ni egbeo efidšian ehāa wuoyigbe le?

27. Alo odāñ gbē nā ni okropoñ wóo ehe nō, ni eyafeo etšū ye nwei šoññ le?

28. Tesā mli ehlo ni dšei ewoō, tesā le nā šōššō heni tamō mō le nō.

29. Dšei edšeo etaoō eniyenii; ehūmeii naā nii ye šoññ.

30. Ebii le hū mūo lá, ni *heni mei enyōnyōi ye le, dšei eyo.

* Hab. 1, 8. Mat. 24, 28.

Yitso 40.

Ni Iehowa sã here Hiob nō ni ekē:

2. *Aso moni kãa mo hie le ke Ofe le aabé? Moni ke Nyomō tãa nã le, hã ehã hetō! * Ies. 45, 9.

3. Ni Hiob here Iehowa nō ni ekē:

4. Na, midsee moko; mẽ hetō mahã? Minine moñ mike-ato minãbu.

5. Miwie šikome, ni mitoñ nō, ke šii enyo, ši miyañ nō doññ!

6. Keke ni Iehowa sã here Hiob nō ke-dšē ahum le mli ni ekē:

7. Agbene mīamo ohe tamō nū, koni mabio, ni otšōmi! 38, 8.

8. Ani ōka ni ogu mikodšomō le, ōbumi fo, koni oye bem?

9. Alo oye nine ni tamō Mawu nō, ni oonyē oši ke gbē ni tamō enō le? 37, 5.

10. No le oke dale ke agbodšē awula ohe, ni oha kpemō ke anumnyam!

11. Šeremō omlifū grimoi le ofie; kwe-mō hewolo-fē-hewolo hū ni obale ši!

12. Kwemō hewolo-fē-hewolo, ni obale ši, ni otšire meifōdši ofia ši ye amēgbēhe le!

13. Nō amēfē otē sū mli, ni ofimo amēhleañ ye tēmōhe le,

14. no le mi hū makafoō ake onine-dšūrō ehēre oyiwala!

15. Agbene kwemō nuñfuō ni mifele keo fē le; dšei po eyeo tamō tšina noññ.

16. Kwemō enyēmō ni yo ehe mli, ke ehewale hū ni yo ehewodšian fāi le amli le.

17. Ekpāa elei mli tamō tšenedru, atfē-tfē efodši amli fāi le.

18. Ewui tamō akōble ododobēni, ehmā-wutšei tamō adabāñi.

19. Le dši Mawu gbēi le amli titri ko; moni fele le hāle eklante.

20. Ši gōdši baā niyenii hāale, ni nāñ koloi fē yafeo ye dšei.

21. Ekāa nmeitšei ašiši, ye heni neñ ke nmiamō yo le.

22. Nmeitšei haā eno ke amehōñ le, ni fā nā kpāi hū boleole ke-kpeo.

23. Na, ké fā le nā wa tete, le ehe kpokpoo; ké Iordan yi ke-bata edāñ po le, efeele noko.

24. Ani moko aanyē adše ehlegbe amō-le? alo ake tšōnei aagbulō egugōñ?

25. [Y. 41, 1.] Ani oonyē oke kpoñ aša *leviatan, ni oke kpā afī elilei? * Ies. 27, 1

26. [2.] Ani oonyē oke tãñkpē awo egugōñ? lo oke kpoñ aagbu ekadã?

27. [3.] Ani eekpao fai babaō? alo ekēo aawie nãdšole wiemoi?

28. [4.] Ani ekēo aakpāñ ake ohōle ofe otšūlo ke-ya nãno lo?

29. [5.] Ani okēle aafe tamō ake lofiō feo, ni oofiē ohã o-blayei lo?

30. [6.] Ani wolei asafo aaye enã, ni ameadša mli amehã dšrayeloi lo?

31. [7.] Ani oonyē oke akploi awo ehewodšian obō? lo oke lō-gbē akploi aawo eyitšoñ?

32. [8.] Yata ehe okwe: ni ookai ta le, ni ofēñ nakai doññ!

Yitso 41.

Na, ehienokāmō le efe yaka, nto ké mo onale pē, keke le ogbē ši;

2. [10.] mokomoko bē ekã, boni ekē-awo ehie la; bēle namo dši moni aanyē mihie adamō mō?

3. [11.] Namō etšō hie efe noko ehã-mi, ni matole nãdšian? Nofēno ni yo nwei šiši le, minōñ!

ntatai akpe-kome ke tedšiyei akpe-kome.

13. Esā efō bihī kpawo ke biyei etē.

14. Ni atšēo mokome gbei ake Iemima, moni dši enyo le Kezia, ni moni dši etē le Keren-Hapuk.

15. Ni anaa yei ni he yo feo tamō Hiob biyei le ye šikpoñ le fē nō. Ni

ametše *hāame gbefānnii ye amenyemi-meihī le atēh. *4 Mose 27, 8—11.

16. Ni ene se le Hiob sā ye afi oha ke nyonmai-edfe ekoñ, ni ena ebii ke enābii ke-yaši yino ni dši edfe le nō.

17. Ni Hiob gbo, beni egbo ni eye gbī pī le. 1 Mose 25, 8

LALAI AWOLO LE.

1.

Adšō gbomo ni enyiee meifōdši adšina mli, ni edamōo ešafeloī agbe nō, ni etāā hefeoyeloī atrāmōhe,

Lal. 119, 1; 26, 4. Abel 4, 14. Ier. 15, 17.

2. Ši moñ Iehowa *mīa le he emī šeo ye, ni emla le he noññ †edfēño fane ke nyōñ! *Lal. 119, 35 47. 70. 97. †Ios. 1, 8. 5 Mose 6, 7.

3. *Etamō tšo ni ateo ye fāi atoi, ni woō eyibii ye ebe le mli, ni eyibāi kpōñ; ni nofēno ni efeo le fereō.

*Lal. 92, 13—16. Ier. 17, 8.

4. Dšee boni meifōdši yo ne! Ši moñ ametamō tutū ni kōyo lōo ke-yaā.

Lal. 85, 5. Hiob 21, 18. Hos. 13, 8.

5. Nohewō le meifōdši damoñ šī ye kodšomō mli, ni ešafeloī hū damoñ šī ye dšaloī asafo le mli.

6. Edšake Iehowa *le dšaloī agbe le; šī meifōdši agbe le hīe kpātāa!

*Lal. 87, 18. Hiob 23, 10. 2 Tīm. 2, 19.

2.

Mēba dšehmādši le feo hō, ni mādši-mādši le hū dšēño yakanii ne?

Bof. 4, 25—30.

2. Šikpoñ nō mañtšemei le ete šī edamō šī, ni lumei le hū efe ekome amete Iehowa ke moni efolē mū le yino adšina:

Kpoda. 11, 18; 19, 19.

3. “Nyhāa wōkūmōa amegboklei le, ni wōtšere amēkpāi le ye wōhe wōfie!

Ier. 2, 20; 5, 5. Luk. 19, 14.

4. Moni tá nwei le mīnmō; Nuntšo le mīye amēhe feo po. Lal. 87, 18; 59, 9.

5. No dāni ekeame aawie ye emlifū mli, ni eewo amēhe gbeyei ye emlila le mli. I-a. 24

6. “Ši miwo mimantše ye migoñ kroñ-kroñ Zion le nō!”

7. Mašie akpo ko ni awo ake: Iehowa ekēmi ake: * “Mibi dšio, ni mi mifoo nmenē gbī ne!

*Lal. 89 27—30 Bof. 13, 23. Heb. 1, 5; 5, 6.

8. Bimi, ni mañō dšehmādši le mahāo ake ogbošinii ke šikpoñ le nāgbēhei le hū ake ogbefānnō! Dan. 7, 13. 14.

9. Ookūmōame ke *dadetšo, oodfraame tamō gbéšōlō gbé!” *Kpoda. 2, 27; 12, 5; 19, 15.

10. Nohewō le, nye mañtšemei, nyelea nii! Nye šikpoñ nō kodšoloī, nyeboa nāwō toi!

11. Nyesúmōa Iehowa ke gbeyeišemō, ni nyemli afianye ke hekpokpomō!

Fil. 2, 12. H. b. 12, 23.

12. *Nyesōa bi le nā, koni emli aka-fū ni nyehīe kpātā ye gbē le nō; edšake etšēñ ni emli aawo la. †Adšō mei fē ni yabaāle abo le! *1 Sam. 10, 1. †Lal. 84, 9; 84, 12. Ier. 20, 18.

3.

David lala ni ela, beni edšo foi ye ebi Absalom hīe le. 2 Sam. 15, 14

2. Iehowa, kwē mei abo sōññ ní haoq-mi! mei babaō ní teq šī woqmi le!

7. Etomi ke ntšoidōmo; mifoō misā dā nyōh, mike miyāfōnui fieo misātšo le nō.

8. Aṵwerehō ehā mihlūmei ešiu, mihaoloi le sōh hewo le egbo.

Lal. 81, 10. Hlob 17, 7.

9. Nyedšea mino, nye mei fē nī tšuo nišaiiani le! Edšake Iehowa enu miyāfō gbē le,

10. Iehowa enu mifaikpamo le; Iehowa ehre misolemo le nō.

11. Mihenyeloi le fē hie aagboi ni amēhe aakpokpo naakpa, amēakū amese, ni amēhie aagboi trukā. Lal. 35, 4. 26; 40, 15.

7.

David lala ni ela ehā Iehowa, ye Benyaminnyo Kuš sādši le ahewo.

1 Sam. 24, 10; 26, 19. 2 Sam. 16, 5—11.

2. Iehowa, mi-Nyohmo, bo abo mi-baā. Heremo miyiwala ye mei fē ni nyie mise le adeh, ni odšiemī,

3. koni ekatsere misusuma mli *ta-mo dšata, nī ekūmo mli, nī dšielo ko be.

* Lal. 10, 8. 9.

4. Iehowa, mi-Nyohmo, ké mife enē, ni ké nišaiiani ko ye mideh, Hlob 31, 7—84.

5. ké mife minanyo efōh, ni miwa mei nī he tšēomi yakatsā le yi le:

6. no le hā henyelo le atiu misusuma ni eninale, ni enānā miwala nō ye šikpoñ hū, nī minumnyam le ešē efō sū mli! (Sela.)

7. Iehowa, wó ohe nō ye omlifū leñ! Wó ohe nō ye mihaoloi le agrimo le hewo, ni ohie atšē ahāmi, bo nī owo kodšomo he kitā le.

8. Hā mādšimādši asafo le aboleo, ni odše amēno okū ose ke-ya ūwei!

9. Iehowa aakodšo mādši le; Iehowa, kodšomomi ye *midšale ke mibemyeli le nā!

* Lal. 18, 21—27.

10. Hā *meifōdši anōfōnfemo le se afo, ni owadše dšalo le; edšake bo dši dšale Nyohmo nī †kaā tšuii ke sabai fē ekweo!

* Lal. 104, 25. † Ier. 11, 20; 17, 10. Kpods. 2, 23.

11. Mitšēñ le ye Mawu deñ, le ehereo mei nī dša ye amētšuiiñ le ayiwala.

Lal. 3, 4.

12. Nyohmo dši kodšolo dšalo ke Mawu nī boq kōko dā.

Lal. 9, 5.

13. Kēdši moko kpalee le, eedšo eklante nā, egāitšo le hū edo mli eto;

5 Mose 32, 41. Yafó 2, 4; 3, 12.

14. asañ esā mogbē nibii etole; ewo egāimlibii le anā la.

15. Na, ekōmo ke nōša, ni ehie efōnfemo mūsū, ni ebafo apasa.

16. Etša bu, ni edšie mli, ši le nonh ebagbē bu nī etša le mli. Abēi 26, 27.

17. Emusu aakū se abua eyiteñ, eyiwale le aagbē ledientšē eyiteñ pampam.

18. Mada Iehowa ši ye edšale le nā, nī mala madšie Iehowa hweinyo le gbēi le yi.

8.

David lala nī eke-hā lalatšē nukpa le, nī ake sañkū ala.

2. Iehowa, wo-Nuntšo, kwe boni ogbei le dše agbo ye šikpoñ le nō fē, bo nī ohōo onumnyam le ohaā ūwei!

3. Ohenyeloi ahewo le osā hewale oto ye *abifabii ke fufobii anā, beni afe nī ohā henyelo ke oweletolo abu amenā.

* Mat. 21, 16.

4. Ké mikwe *onwei le nī dši owābii anā nitšumoi le, nyontšere ke hula-mii nī osā oto le:

Lal. 19, 2.

5. *Meni dši ádesā, nī odšēno eno? alo gbomobi hū, nī ošāle po?

* Lal. 144, 3. Heb. 2, 6—8.

6. Edšake se fiō keke nī ohā eke Nyohmo aye gbo, nī oke anumnyam ke wō file aekre.

1 Mose 1, 26.

7. Ohā eye oninenā nitšumoi le anq; onō nibii fē-kwa oto enādšiaši:

Mat. 28, 18. 1 Kor. 15, 27.

8. Tōi ke tšinai fē-tšēm ke hāñ koloī hū,

9. hwei lofōdši ke hšonloi, nii fē ni nyieo hšo mli gbēi le anq le.

10. Iehowa, wo-Nuntšo, kwe boni ogbei le dše agbo ye šikpoñ le nō fē!

9.

David lala nī eke-hā lalatšē nukpa le, nī ake "gbo ohā bi" gbē ala.

2. Mada Iehowa ši ke mitšui fē, magba onākke nitšumoi le fē.

3. Manyā, nī mimli aafimi ye omli, mala madšie ogbei le yi, bo hweinyo le.

4. Edšake mihenyeloi le ekū amese, amegbegbē ši nī amēplenē ye ohie.

adesã ní dše šikpon le he akahĩ gbeyei donh.

11.

David lala ní eke-hã lalatše nukpa le. Iehowa abo mibaã. Té tēh ni nye-kēo misusuma ake: Nyedšoa foi ke-yaã nyegōdši le anō tamō lofō le! 1 Sam. 26, 20

2. Edšake na, meifōdši mīdō gāi le, amēke gāimlibi le emā kpā le nō, koni amētšērē mei ní dša ye amētšuiian le ye duh mli. Lal. 87, 14; 64, 4. 5

3. Kēdši afite šīšitōi le, bēle meni dšalo aanyē afe?

4. *Iehowa ye esolemowe kroñkroñ le, Iehowa le, ñwei tšēi le yō; ehĩ-ñmeii mikwe, ehĩñmeiiase mika gbomei abii! * Hab. 2, 20. † Ies. 66, 1. Lal. 83, 13, 14.

5. Iehowa le, dšalo mon ekaã; ši mo-fōh ke moni sumo yiwale le, esusuma *nyeame. * Lal. 5, 5

6. *Eene srawai efie meifōdši anō: la ke swō ke kōyō ní tšoo dši amēkpulu mli gbefāññō. * 1 Mose 19, 24.

7. Edšake Iehowa le, dšalo dšile ni esumoo *dšale nifemo; † mei ní dša le aana ehie. * Lal. 83, 5. † Lal. 17, 15.

12.

David lala ní eke-hã lalatše nukpa le ní ake gbē ní dši kpānyō ala.

2. Buamowo, Iehowa! edšake hetšeloĩ mitā, edšake anōkwafoi ase mīfo ye gbomei abii atēh.

3. Mofēmo ke enanyo wieo yakani; amēnā dokobī, ni tšui nta amēke-wieo.

4. Iehowa aflo nābui ní wieo dokō le fē, ke lilei hū ní wieo nii wudši le,

5 mei hū ní kēo ake: Wolilei wōke-aye nō, woye nābui; namo aaye wōnō nuntšō? Lal. 73, 8. 9.

6. Nōnaloi ayiwā ke ohiafoi atšoidō-mo hewo le agbēne mate ši, Iehowa kē, mahere moni feo yiwalaheremo le yiwala!

7. Iehowa wiemoi le, wiemoi kroñni ni, tamō dšietei ní aka ye šikpon fōñō mli ní atšū he šii kpawo. Lal. 19, 9.

8. Bo, Iehowa, oobu amēhe, oobā amēyi ke-adšē neke yinobii ne aden dā;

9. Ši meifōdši foq sá ke-kpeo, ní awó yakasūdši anō ye gbomei abii atēh. Abel 28, 12.

13.

David lala ní eke-hã lalatše nukpa le.

2. Iehowa, mē beyino po ni ohie aakpa mino? Mē beyino po oke ohie aatēmi ke-yaši? Lal. 77, 8. Hab. 1, 2.

3. Mē beyino ñkomoyeli aahĩ misusuma mli, ni kē dše tšere le, ašwerhō aahĩ mitšuiñ ke-yaši? Mē beyino mihe-nyelo aawó ehe nō ye mino ke-yaši?

4. Kwemo, ni oheremi nō, Iehowa, mi-Nyohmo! Tšlemo mihle, ni mikawo gbēle wo,

5. ni mihenyelo le akakē ake: Miye eno! ni mihaoloi le akanyā ye mididā-mo hewo.

6. Ši mi le, omobonale nō mihle kã; mitšui *nyāa ye oyiwalaheremo le mli. Mala mahã Iehowa, edšake efemi edšūrō. * Lal. 9, 15.

14.

(Kwō Lal. 53.)

David lala ní eke-hã lalatše nukpa le.

Kwašia kēo ye etšuiñ ake: Nyohmo ko be! Amēfite, amēnifemonii le ye nyāñemo; mokomoko be ní feo ekpakpa po.

2. *Iehowa dšeo ñwei kweo gbomei abii, ake eena ake moko ye ní le nii, ni taoq Nyohmo segbe lo. * Lal. 33, 18.

3. Amēfē amegbā afā, amēfite; mokomoko be ní feo ekpakpa, dabi, mokomeflo be! 1 Mose 6, 12. Rom. 3, 10—12.

4. Aso mei fē ní tšuo nišaiianii le lee nii, mei ní yeo *mimañ le, tamō ayeo abolo, ní Iehowa le, amētšēle le? * Mika 3, 3.

5. Gbiko le kpokpomo amēhe aakpo-kpo; edšake Nyohmo ye dšaloĩ asafo leteñ!

6. Nye le nyegbea nōnalō yintō he guo kēke; ši Iehowa dši ebobalo kē. Lal. 12, 6.

7. Ō kule Israel yiwalaheremo le adšē Zion aba! Kē Iehowa hã emañ le kũ ese ke-dšē nomñō le mli le, nō le Iakob aanyā, ni Israel mĩ aasē ehe.

15.

(Kwō Lal. 24, 3—5.)

David lala.

Iehowa, namo aato *obū leñ? Namō aahĩ ogoñ kroñkroñ le nō? * Lal. 84, 6.

2. Misumoo ke mitšui fě, Iehowa, mihewale!

3. Iehowa dši *mitesā ke mimō ke miherelo, mi-Mawu, mitesā ni wa ni mibaāle abo, mitšēn ke miyiwalaheremo aklonto, mimō ni kwō.

5 Mose 32, 4.

4. Mabo matšé Iehowa, moni sa yidšiemō le, ni aahere miyiwala ye mihenyeloi le aden.

5. *Gbēle kpāi le elalami, ni fāi fōdši le ewo mihe gbeyei; * Lal. 116, 3

6. gbohñadše kpāi le ebolemi ke-kpe, ni gbēle tšōnei le hū edūmi.

7. Beni efīmi le, mitšé Iehowa, ni mibo mitšé mi-Nyōnmō le. Enu migbē ke-dše esolemowe le, ni miblomo ni miblo ye ehie le bote etoiian.

8. Keke ni šikpoñ le hoso ni ekpo-kpo, ni gōdši le ašišitōi le tšire amehe ni amehoso, edšake emli efū.

9. Lasū fā ke-dše egugō mli ke-te nwei, ni la hū dše edāñ šā nii, ehā nāi tšē ni ehēre.

2 Mose 12, 18.

10. Ehā *nwei kpo enā šī ni ebayi šī, ni duñ kpī yō enādšiaši. * Lal. 144, 5.

11. Ni etā *kerub nō ni efiki, ni eye kōyō fīdši abo. * Lal. 99, 1.

12. Ni eke duñ *ha ehe, ebolele ke-kpe tamō ebū, nyōnmō ni ewo lutulutu ke atatui kpīkpī. * Ies. 50, 2.

13. Kpemo ni nyie ehie le hā nyōnmōntēi ke nāi ni tšoo dše etatui kpīkpī le amlī baho.

14. Šimo Iehowa šimo ye nwei, ni moni yō nwei šonñ le wo egbē ke nyōnmōntēi ke nāi ni tšoo.

15. Ni etšērē egāimlibii ni eke-gbeame efā, ni srawai babaō hū eke-wo amehe gbeyei. 1 Sam. 7, 10.

16. Keke ni nudšōi le dše kpo, ni dše le šišitōi le bakāmō šī fāñ ye bo, Iehowa, oyīñ le nā, ye ogugōñ mumō le hūmō nā.

17. *Ekpā enine mli ke-dše nwei eba-wōmi, †egblami ke-dše nui babaō mli. * Lal. 144, 7. † Lal. 69, 2, 3.

18. Edšiemī ke-dše mihenyelō ni he wa le deñ, ke-dše mei ni he tšēomi le aden, edšake amehe wa fēmi.

19. Amēbatuami ye mimanehulū gbī le nō. šī Iehowa dši misetšo.

20. Edšiemī ke-te heni le hū, edšiemī, edšake eye mihe tšui. K. 37.

21. Iehowa tomi nādšian ye midšale le nā, ewomi nyōmō ye midēñ tšemo le nā.

22. Edšake mihie kā Iehowa gbēi le ahe, ni nōša hāko mīke mi-Nyōnmō le teñ agbla.

23. Edšake emlai le fě ye mihie, ni ekpoi le mišerēko mifieko ke-dšeko mihe; 5 Mose 17, 19.

24. ni *miye emū ye ehie, ni mitšī mihe ke-dše minōša le he. * Lal. 15, 2.

25. Hewo le Iehowa ewomi nyōmō ye midšale le nā, ye midē ni tše ye ehie le nā.

26. Mōbōnalō le, oke ohe tšōole ake moni naā mo mōbō; moni eye emū le, oke ohe tšōole ake moni eye emū;

27. hetšelo le, oke ohe tšōole ake moni he tše; šī moni bē enēlenō le, oke ohe tšōole tamō moni bē enēlenō.

28. Edšake ohereō mañ ni naā amane le yiwala, šī hewō hīñmei le, obaā-ame šī. Hiob 22, 29.

29. Edšake bo ohāa mikane le tšoo; Iehowa, mi-Nyōnmō le, hāa miduñ le mli tšeo.

30. Šī bo mīke-tšēo ke-yaninaā ta, ni mi-Nyōnmō le mīke-huluo mitekeo gbo-gbo. Lal. 60, 14.

31. Mawu le, egbēi le hī pepēpe! Iehowa *wiemo le mli tše; edši tšēñ hā mei fě ni baāle abo le. * Lal. 19, 9.

32. Šī namo dši Nyōnmō, ake dša Iehowa? ni namo dši tēsā, ake dša wō-Nyōnmō le?

33. Mawu dši moni mlaāmi ke hewa-le, ni ehāa migbē le dšaā;

34. ehāa minādši feo tamō ofrotei anō, ni enūomi edamoq migoñkpoi le anō.

35. Etšōo minidši tawū, ni ehāa minidši doq akōble gāi. Lal. 144, 1.

36. Asaū oke oyiwalaheremo tšēñ le ehāmi, ni oninedšūrō hie mimli, ni omlihile le ehā mitšō agbo. Abel 15, 23.

37. Ohā *minādšifāmōi le amlī elē ye mišiši, ni minādši šānee. * Lal. 31, 9

38. Mitiu mihenyeloi le ni mininaame, ni mikpalee ke-yaši beyino ni miplenē-ame.

8. Meikomei fāa fōo filii anō, ni meikomei hū okponoi; ši wō lē, Iehowa wō-Nyōnmō lē gbei lē nō wofāa wofōo.

5 Mos. 20, 1 les. 31, 1.

9. Amē lē amēbumō ši ni amēnyōnyōi; ši wō lē wote ši wōdamō ši.

10. Iehowa, heremō mañtše lē yiwala, ni oherewō nō, beni wōbloō lē!

21.

David lala ni eke-hā lalatše nukpa lē.

2. Iehowa, mañtše lē mī šeō ehe ye ohewale lē mli, ni kwe boni emli efile habaō ye oyiwalaheremō lē mli!

3. Noni etšui feō lē, onō-hāle, ni nii ni enābu bi lē, okāmāale. (Sela.)

1. al. 20, 5; 37, 4.

4. Edšake oke nii kpakpai amli dšōmōi lē ekpēle, oke šika kronū *akekre efi eyitšo.

* Lal. 132, 18.

5. Eba wala ye odeñ: ohāle, gbīi ni se aatše ke-ate nānoi anāno

6. Oyeli-ke-buamō hewō lē enumnyam lē da; oke wō ke agbodše ehāle.

7. Edšake onōle ofe dšōmō ke-miya nāno; ohā emi eše ehe naakpa ye ohle.

8. Edšake mañtše lē hie kã Iehowa nō, ni ūweinyo mlihile nã edidāñ.

9. Onine aaše ohenyeloi fē nō; onine-dšūrō aaše mei ni nyeōo lē anō.

10. Beni oodšie ohe kpo lē, oohā amē-tšōmō tamō la-flōnō; Iehowa aamīame ye emlifū lē mli, ni la aašāame.

11. Ookpātã *ameyibii lē ahle ke-adše šikpon lē nō, ke amesešibii hū ke-adše gbomei abii atēñ.

* Lal. 109, 13.

12. Edšake ameto ameyiñ efōñ ye ohe, amedfēñ ūã fōñ hū; ši amēnyēñ amefe.

les. 8, 10.

13. Edšake oohā amēšō amese, kē ogbla *ogāikpã lē mli ni otšō amēhle lē.

* Lal. 7, 13.

14. Iehowa, wō ohe nō ye ohewale mli. wōla wōdšie ohewale lē yi!

22.

David lala ni eke-hā lalatše nukpa lē. ni ake "mañkē-ofrote" gbē ala.

2. *Mi-Nyōnmō, mi-Nyōnmō, mē-ba okwami? Mēba oke miyeli-ke-buamō ke miblomō wiemoi lē atēñ dšeke neke?

* Mat 27, 46.

3. Minyōnmō! mibloō fane, ši oheree nō, ke nyōñ hū ši mināã toindšolē.

4. Ši bo lē mokronkron dšio, bo ni otāã Israel yidšiemō lalai ayiteñ lē.

5. Bo onō wotšemei lē nō amēhle amefō; amēñō amēhle amefō onō, ni odšieame.

6. Amēblo amēšéo, ni odšieame; amēñō amēhle amefō onō, ni *amēhle gboii.

* Lal. 25, 2. 3.

7. Ši mi lē, gōgōmi dšimi, ni dšee gbomo; gbomei *ahorabōñō ke mañ he-guogbēñō dšimi!

* Lal. 69, 8. les. 53, 8. Mat. 27, 39—44.

8. Mei fē ni naāmi lē ūmōomi, amē-gbeo amedāñ, amēhosoo ameyitšei amē-kēo:

Hlob 16, 4. 10.

9. "Nō-fō Iehowa nō! Hã ni eherele, hã ni edšiele; edšake eye ehe tšui!"

10. Ši bo odšiemī ke-dše minye mūsūñ; mikã minye fufō nã bēbe ni ohã mīke mihle fō onō!

Lal. 71, 6.

11. Midše mūsūñ lē bo onō añdōmi afō, ke-dše minye mūsūñ bēbe lē bo noññ dši mi-Mawu.

12. Oke miteñ akadšeke, ši fimo ebēñ-ke, ni bualo ko be.

13. Tšinahīl kplei ebōlemi ke-kpe, Bašan tšinahīl hewaloi lē efo sã ewo mihe.

14. Amēgbeo amedāñ amēwoomi tamō dšata krāmākrāmã ni hūo.

15. Afosemi afie ši tamō nu, ni miwui fē eloñeloñei; mitsui etšō tamō wō-agba-ku, esere ye mimlinii amli.

Luk. 22, 44.

16. Mihewale egbī tamō ñesūkó, ni mililei ekpete midāñ, ni okēmi eñmē gbēle sū mli.

Ioh. 19, 28.

17. Edšake šifōdši ebōlemi ke-kpe, meifōdši asafo efo sã ewo mihe; *amēgbulo minidši ke minādši.

* Ioh. 20, 26. 27.

18. Manyē makane miwui fē po; amē lē amēlōo amēhñmeii amēkweomi.

19. *Amedša mitadei lē amli amēhã amēhe, ni mihebo lē amefō nō ošiki.

* Ioh. 19, 24.

20. Ši bo lē, Iehowa, kãhī se šoññ! Mihewale, femō oyã ní oye obuami!

21. Dšiemō misusuma ke-dše klante nã, *minōkometō ni mifee he lē ke-dše ši-fōdši adeñ!

* Lal. 85, 17

6. Iehowa, kaimo omobonale ke omli-
hile le; edšake ameye ke-dše nāno bēbe.

7. *Kākai miblahian ešai ke no-
tōmōi le; mon, kaimomi ye omli-
hile nā ye okpakpafemo le hewo,
Iehowa! * Hlob 18, 26.

8. Iehowa hī ni edša hewo le etšōo
ešafeloī gbe ni dša.

9. Ewaā nōnaloi ye kodšomo mli, ni
etšōo nōnaloi egbe le.

10. Iehowa tempōni le fē le, mlihile
ke anokwale soññ ni hā mei ni yeo
ekpānmo le ke edasei le ano le.

11. Iehowa, ogbei le hewo le nō mi-
nōša le ofami, edšake eda!

12. Mofemo ni šeo Iehowa gbeyei le,
le le *eetšōle gbe ni ekō. * Lal. 82, 8.

13. Esusuma aahī šī ye hedšole mli,
ni *esešibii aahō šikpon le aye.

* Lal. 37, 9.

14. Iehowa dšieo *eyitšonsane etšōo
mei ni šeole le, ni ekpānmo le hū ehāa
ameleq. * Hlob. 20, 4.

15. Dāne mihīnmeii dfere Iehowa nō,
edšake le ebadšie minādšī ke-dše yā mli.

16. Tšō ohle ohāmi, ni onami mōbo;
edšake mokomemo dšimi, ni minii ye
mōbo!

17. Mitsui mli haomoi le fā; dšiemō-
mi ke-dše mifimoi le amlī!

18. Kwemo mimanehūlū ke mipimo le,
ni oke mihe ešai fē afami!

19. Kwemo mihenyeloi le, edšake ame-
yi fā, ni ameminyemi yakatfā. Lal. 86, 19.

20. Bu misusuma he, ni odšiemī; kā-
hā mihle migbo, edšake bo abo mibaā.
Lal. 16, 1.

21. *Emūyeli ke dšale abā miyi; edša-
ke bo gbe mikweo. * Hlob 1, 1.

22. Nyohmo, kpō Israel ke-dše chao-
mōi le fē mli! Lal. 130, 8.

26.

David lala.

Iehowa, kodšomomi, edšake emūyeli
mli mibaā midšen ye, ni mīke mihle fōo
Iehowa nō, mišāneñ.

2. Iehowa, taomo mimli ni okami
okwe; tšūmo misabai ke mitsui he!
Lal. 17, 8

3. Edšake omlihile le ye mihle, ni
minyie onokwale le mli hū

4. Mīke *yakayaka gbomei trāko šī,
ni mīke osatofoi hū eboko. * Lal. 1, 1.

5. Minyeo efōñfeloi agwabō le, ni
mīke meifōdšī hū trāā šī.

6. Mafo midē ye bemyeli mli, ni *ma-
bole ofolešālate le, Iehowa, * Lal. 122.

7. koni mahā ann mišidā gbē le, ni
magba onākpē nitsūmōi le fē.

8. Iehowa, misumo owe šihilehe
le ke heni onumnyam le hīo le.
Lal. 37, 4.

9. Kākpātā misusuma hle ošī ešafeloī
ano, lo miwala ošī lāšifieloī ano,

10. mei ni musu yo ameden ni ame-
ninedšūrō eyi ke nyōñnii le.

11. Šī mi le, emūyeli mli maba mi-
dšen ye; heremomi, ni onami mōbo!

12. Minane mā heni dša trōmō. *Ma-
dšie Iehowa yi ye gwabōi amlī!

* Lal. 22, 23.

27.

David lala.

Iehowa dšī mila ke miyiwalahere-
mo; namo po gbeyei maše? Iehowa dšī
miwala hewale; namo hīe po ni mihe
aakpokpo ye? Lal. 56, 5. Ies. 12, 2.

2. Kē efōñfeloi ni dšī mihaoloi ke
mihenyeloi le ba amebatuami, koni ame-
ye *milō le, ameatere ni amēagbegbē šī!
* Hlob 19, 22.

3. Kēdšī *ta ko aagbā ta awomi le,
mitsui efāñ; kē ta te šī womi tote le,
no mli po le manā ekā. * Lal. 3, 7

4. Nōkōme mibio ye Iehowa deñ, no
segbe mitao: ake *mahī šī ye Iehowa
we le miwala gbī abo fē, ni mana Ie-
howa mlihile le, ni makwe esolemo-
we le. * Lal. 22, 6; 26, 6—8; 42, 5; 62, 3; 84, 4 &

5. Edšake fimō gbī nō le *enōmi cho
ebū le mli; enōmi etē ebū len tēmōhe
le, †ewōmi edamo tēsā nō.
* Lal. 31, 21. † 40, 3.

6. Ni agbene eewō miyitšo nō ke-teke
mihenyeloi ni ebōlemi le, ni mašā yi-
dšiemō-afole ye ebū le mli, mala ni
matfa sañkū mahā Iehowa.

7. Iehowa, bo miblomo gbē le toi!
Nami mōbo, ni oheremi nō!

8. *Owiemo ni mitsui susuo he ne:
“Nyetaoa mihle gbē!” Iehowa, ohle gbe
le mitaoq ne! * 5 Mose 4, 20

bo, Iehowa. miblo mitšé, ni Ie-
ai mikpa:

È senámo yo milá he, ké *mikple-
ke-te lādšemobu leñ le? Ani sū
oyi, lo eedšadše onokwale le etšō?

* Lal. 6, 6.

bo toi, Iehowa, ni onami mōbo!
. ye obuami!

hā miyāfō etšō miše-dšō ehāmi;
nihe kpekpe le, ni oke miše moñ
nihe,

Ioh. 16, 20.

oni minumnyam le *ala adšie oyi,
ou enā. Iehowa, mi-Nyōñmo, ma-
dā!

* Lal. 18, 2

31.

Id lala ni eke-hā lalatše nukpa le.
ehowa, bo abo mibaā, kāhā mihle
gbikogbiko; oke odsale le aheremi!
ša otoi ši ohāmi. femo oyá ni
i! Tšō *tesā ní wa ohāmi ke mō
ni onō-here miyiwala. * Lal. 18, 8.

Edšake mitesā ke mimō dšio, no-
e tšōmomi gbe ni owami *ye ogbei
o.

* Lal. 23, 8.

Dšiemomi ke-dše tšōne ni ametšō
ni ye tēmo mli le mli: edšake bo
mimō.

Lal. 25, 16

Mitu mimumo miwo odeñ;
eremi, Iehowa. bo Nyōñmo
wafo!

* Luk. 23, 46

Minyeo mei ní nyieo amale-yaka-
le; ši mi le, Iehowa nō mihle kā.
limli aafimi ni manyá ye omōbo-
mli, edšake okwe mimanehülū le,
misusuma hehiamō le,

i osáko miyi owoko henyelo deñ;
ke *minādši emāmo heni le.

* Lal. 18, 37.

ami mōbo, Iehowa, ši efimi! Mi-
i ke misusuma ke migbomotšō e-
ke aŵerehō sōññ.

Lal. 6, 8.

ii miwala be le etā ke ñkomoyeli,
i le hū ke ntšoidōmo. Minōša he-
mihewale nō egbo. ni miwui le
odšō.

Mihenyeloi le fē hewo le mitšō
ōñō, ke dšatšu mihā mihegbomei
mihe ye gbeyei mihā mei ní le-
ei ní naāmi ye blohūian le dšoo
oi.

Lal 69. 11—12.

13. Hie ekpa mino tamō gbonyo ni
adšie dšēñmo ye eno; mitšō tamō noko
ni edfa.

14. Ši minu mei pī ašekuyeli, gbeyei-
nii ebole mi ke-kpe; beni amete miyi nō
adšina le, amekpāñ miyi nō ní amekpātā
misusuma hie.

Ier. 20, 10; 46, 5.

15. Ši mi le, bo onō mihle kā, Ieho-
wa; mikē ake: Bo dši mi-Nyōñmo!

16. Bo noññ odeñ *miwala bei le yo.
Dšiemomi ke-dše mihenyeloi ke mei ní
waāmi yi le adeñ!

* Lal. 189, 16.

17. Hā *ohle akpe ye otšūlo nō; he-
remo miyiwala ye omlihile nā!

* 4 Mose 6, 25. Lal. 80, 4.

18. Iehowa, kāhā mihle migbo, ši mī-
bo mitšéo; hā meifōdši moñ ahle agboi,
ni ameto mú ye gbohñadše.

19. Hā nābui ní maleo le abu amēñā,
mei ní ke hewō ke heguogbē wieo wie-
mōi ni wa amēšio dšalo le!

20. Kwe boni omlihile ni oke-to ohā
mei ní šeo gbeyei le da hā, no odšieo
otšō mei ní baāo abo le ye gbomei
ahle!

21. Onōoame *otēo ohle tēmohe le ke-
dšeo mei ayinokpāñmōi amlī; okēame toq
bu mli niginigī ke-dšeo lilei tšā mli.

* Lal. 27, 5

22. Aadšie Iehowa yi, edšake edšie
*emlihile ní yo nākpe le kpo etšōmi ye
mañ ní wa ko mli.

* Lal. 17, 7.

23. Ši mi le *mikē ye mitšuišā le mli
ake: Afomi ye ohle afō ši! Kēle, beni
mibo mitšéo le, obo mifaikpamo gbē le
toi.

* Lal. 110, 11.

24. Nyesumoa Iehowa, nye mei fē ni
nyedši emei kronkroni le! Iehowa bāa
anokwafoi le ayi, ši ewoq hewōnitšulo
le nyōmo babaō.

25. Nyewadšea nyehe ni nyenāa tšui,
nye mei fē ní nyekweo Iehowa gbē le!

Lal. 27, 14.

32.

David seyōmo lala.

* Adšō moni anō enotōmo afale,
ní atšimo ehe eša nō le!

* Rom. 4, 6—9.

2. Adšō gbomo ní Iehowa ebuu
nōša ko ehāāle, ní apasa bē emu-
mo mli le!

7. Nõnalõ ne blõ ni Iehowa bo toi, ni ehærele ke-dşee eflmõl fẽ mli.

8. Iehowa bofo le boõ nsra ye mei ni şeole gbeyei le ahe ke-kpeo, ni edşieo-ame. 1 Mose 82, 2 Lal. 91, 11.

9. *Nyesaã nyenã nyekwea, ni nyeana ake Iehowa hĩ; adşõ gbo-mo ni baãle abo le. * 1 Pet. 2, 8.

10. Nyeşea Iehowa gbeyei, nye mei ni nyedşl emei kronkroni le! Edşake mei ni *şeole gbeyei le, nokonoko fiñame. * Lal. 37, 19.

11. Eflõ dşatabii ni hõmo yeqame; şl mei ni taoõ Iehowa segbe le, nõkpakpa ko ehlañame. Lal. 83, 18, 19; 87, 25. Luk. 1, 63.

12. Mibii, nyebaã nyeboami toi; miba-tşõnye Iehowa gbeyeişemo!

13. *Namo taoõ ake eyi anã wala ni esumoo ake etşee ye dşen ni ena nõ-kpakpa? * 1 Pet. 3, 10—12.

14. Mõ olilei mli ni ekafe efõn, ke onãbui hũ ni ekawie apasawiemõ!

15. Wl efõn, ni ofe ekpakpa, taomo hedşole ni onye no se! Lal. 37, 27.

16. Edşake Iehowa hĩñmei kã dşaloĩ ahe, ni efeõ toi ehãa amẽblomõl le.

17. Efõnfeloĩ le Iehowa dşieo ehle ekãa-ame, ni efo *amẽkaimo se ke-dşee şikpon le nq. * Abel 10, 7.

18. Dşaloĩ le blõõ, ni Iehowa boõ toi ni ehæreame ke-dşeo amẽflmõl fẽ mli.

19. Iehowa beñkeõ mei ni tşuii ekũ-mõ le, ni ehæreõ mei ni mumõ tñiaã şl ke dole le. Lal. 51, 19.

20. Dşalo amanehũlũi fãa babaõ, şl Iehowa dşieole ke-dşeo fẽ mli. 2 Kor. 1, 6.

21. Ebãa ewui fẽ yi, amẽteñ ekomeflo ekũ.

22. Efõn aagbe efõnfelo, ni mei ni nyeo dşalo le aabname fq.

23. Iehowa kpõõ etşũdşl asusuma, ni mei ni baãle abo le, abun amẽteñ moko-moko fq.

35.

David lala.

Iehowa, okẽ mei ni kemi beõ le abẽ; okẽ mei ni kemi wuõ le awu.

2. Kõ tşen wulu ke tşen bibiõ, ni ote şl oye obuami! Lal. 7, 18 14.

3. Gblamõ akplõ le hũ ni otşl mei ni nyie mise le agbe! Kẽmõ misusuma ake: Midşl oyiwalaheremõ!

4. Hã mei ni taoõ misusuma segbe le ahle afle şl, ni amẽhe guõ agbo, hã mei ni dşenõ mihe efõn le akũ amese ni amẽhle agboi! Lal. 40, 15.

5. Hã ametşõmõ tamõ tutũ ye kõyo nã, ni Iehowa bofo le awoame foi!

6. Hã amegbe le nõ awo duñ ni enõ aşãmõ, ni Iehowa bofo le anyie amese!

7. Edşake ametşõmi tşõne amẽke-tẽ bu mli ni *dşee noko hewõ, ametşã bu amẽhã misusuma ni dşee noko hewõ. * K. 12.

8. Hã hiekpõtãmõ abatile şl trukã, ni ohã tşõne ni eke-tẽ le adũ ledientşee, hã egbe nakai hiekpõtãmõ le nonn mli. Lal. 9, 16.

9. Şl mi le misusuma mli aafile ye Iehowa mli, eml aaşee ehe ye eyiwalaheremõ le mli.

10. Miwui le fẽ aakẽ ake: Iehowa, namo tamõ bo? Nl oodşieo nõnalõ ke-dşeo moni he wa fẽle le deñ, nõnalõ ke moni eflle fẽ ke-dşeo moni tfaãle odşo le deñ le.

11. Odasefoi kũtũmpofoi teõ şl; amẽbiblõmi nibii ni milee.

12. *Amẽnõõ efõn amẽtoomi ekpakpa nãdşian, ni amẽhã misusuma yeõ awusã. * Lal. 28, 21.

13. Şl mi le, *kẽ amẽhe miye le, mitade ni miwoo dşl kpekpe, miki nãmãhile waã misusuma yi, misolemo kũõ se basieõ miminã. * Rom. 12, 15. Hlob 31, 29.

14. Minyieõ mõbõmõbõ tamõ noni minanyo lo minyeminũ ni, mimãa miyi şl diñn miyeõ nkõmõ tamõ moko ni fõõ enye.

15. Şl mi le, kẽ migbẽ şl le, amẽnýãa, ni amẽbuaã amẽhe nã ke-kpeõ; niiahetşialõl buaã amẽhe nã amẽwoõmi, ni milee; amegbeõ mihe guõ ni amẽfõõ.

16. *Amẽkpeõ amẽnýanyõdşl aşlşl amẽflieõ minõ, tamõ yakagbõmei ni ke feoyeli yeõ nii ye mei akplõl ahe. * Hlob 16, 9.

17. Nuntşõ, mẽ beyinõ nonn ookwe ke yaşl? Dşiemõ misusuma ke-dşeo amẽmõhiekpõtãmõl le aml, *minõkome ni mifeõ he le ke-dşeo dşatai adeñ! * Lal. 22, 21.

11. Ši mei ni he dšo le, šikpoñ le aatšó amenò, ni amemí aasè amehe ye hedšole babaò mli. K. 9. Mat. 5, 5.

12. Mofòh kpāno dšalo yi no, ni ekpeo enyānyòdši ašiši elieo eno;

13. Ši Nuntšo le nmòole, edšake enaà ake *egbi le miše. * Hlob 18, 20

14. Meifòdši egbla klante ni amedo amegāi le, ni amekē-tšire nōnalo ke ohiafo ametfia ši, ni amekē-gbe mei ni dša ye amegbe le no le. Lal. 11, 2

15. Ameklante le aagbulo amedientše ametšuiian, ni amegāii le aakūmo.

16. Nii fiò ní dšalo yo le hī fè meifòdši pī anii ní amená eteke no le. Abel 15, 16.

17. Edšake meifòdši anidši aakūmo; ši dšalo le, Iehowa hieo amemli.

18. Iehowa le mei ni kpa ko be amehe le agbi, ni amegbošinii le aahī ši ke-ate nāno.

19. Amehie gboin ye be fōh mli, ni hōmogbī amlī le ameatoro. Lal. 33, 19.

20. Ši meifòdši le ahie aakpātā, ni Iehowa henyelo le aatamo dšeiān fofoi, ameātā tamò lasū tāa. Lal. 68, 3.

21. Mofòh faā nii ni ewoo nyōmo; ši dšalo naā mōbo ni ehāa mo nō.

22. Edšake mei ní edšo le, šikpoñ le aatšó amenò; ši mei ni elomo le, aaflo ame afie. K. 9.

23. Iehowa hāa gbomo nane māa ši šihh, ni enāa egbe le he miše.

24. Ké egbe ši tete le, ekāh ši kwra, edšake Iehowa hie enine mli. Abel 24, 16

25. Sá le gbekē dšimi ni agbene mitšó nūmo, ši minako dšalo ko ní akwale lo ni esešibii mīsisē abolo pēh. Lal. 34, 10. 11.

26. Dāne enaā mōbo ni efaā mo nō, ni esešibii le tšóo dšōmo.

27. Wī efōh ni ofe ekpakpa, ni ohī ši ke-ya nāno. Lal. 34, 15.

28. Edšake Iehowa sumo dšale sane-yeli, ni ekwaa emei kronkroni le. Abāa ameyi ke-yaā nāno; ši meifòdši asešibii le aafloame afie. Lal. 11, 7.

29. Dšalo le, šikpoñ le aatšó amenò ni ameahī no dā. Ies. 60, 21.

30. Dšalo nābu wieo nilē wiemo, ni elilei hū wieo noni dša.

31. E-Nyohmo le mla le ye etšui mli; enādšifāmo le eko eko šāneñ. Lal. 40, 9.

32. Mofòh hie sāno dšalo ni etaole egbe. Lal. 10, 8—10.

33. Iehowa enmēh ehe ewoh eden, ni ké akodšole le, ebunle fo. Lal. 34, 22.

34. Kwemo Iehowa gbe ni onyie egbe le no, ni eewó ono, koni šikpoñ le atšó onò; beni aaflo meifòdši le, oona. K. 9.

35. Mina mofòh yiwalò ko, ni ebú tamò tšo kusū ni enā māhe; Hlob 5, 3—5; 20, 6. 7. Ezek. 31, 3—14.

36. Ši beni miyatšó dšei le, na, ebe; mibi eši, ši anaale. K. 10.

37. Sramo moni hī ke-wula ši, ni okwe moni dša le; edšake nakai gbomo le, aahī ahāle wóse. 1 Mose 39, 20

38. Ši notōlo le, aakpātā amehie šikōme; meifòdši awósebe le se aaso.

39. Ši dšalo le ayiwalaheremo le dšei Iehowa nò; le dši amemò ye fimò be mli. Lal. 46, 2.

40. Ni Iehowa yeo buaā-ame ni edšieo-ame; edšieoame ye meifòdši aden ni ehereo ameyiwala; edšake ameyabale abo. Luk. 18, 8.

38.

(Kwe Lal. 6)

David lala ni ake-kaiqlē.

2. Iehowa, kākāmi ye omlifū mli, ni kagbla mitoi ye omlila mli!

3. Edšake *ogāimlibii le tšeke mimli, ni tonine tši ye mino naakpa. * Hlob 6, 4 + Lal. 32, 4

4. Omlifū le hewo le mihewodšiah edšoomi, ni mihe eša le hewo le hewale ko be *miwui amlī. * Lal. 31, 10.

5. Edšake minišaiānii le esumi; amē-tamò dšatšu tšihmō ní tši fēmi. Yafó 1, 14.

6. Mifadši le midše fū, amēkpoto ye mikwašiafemo le hewo.

7. Mido komo, ni mimā miyi ši naakpa; dāne minyie mōbomōbo.

8. Edšake mihe mli fē ewo la, ni mihewodšiah edšoomi.

9. Migbodšo ni mikūmo kwra; mitšuih hūmo hewo le midfa yafó.

10. Nuntšo, noni mifeo fē dšere ohie, ni mikēmo le aňō-tēkoš.

11. Mitšui tfaā kplakpla, mihewale mitā, ni mihihmeiian ala le, no hū edše mihe.

8. Keke ni mikē: Na, miba; aumā mihe sane ye wolokpo le mli.

9. Mi-Nyohmo, enō minā ake mafe osuomonānii ni omla le ye mitsui mli.

10. Midšadše dšale he sane ye asafo kple le mli; na, mimūako minā, Iehowa, ole!
Lal. 22, 23, 26.

11. Odšale le, mitsimoko nō ye mitsui mli; midšadše onokwayeli ke owalaheremo le mitsō; mišiuko omlihile ke onokwale le nō ye asafo kple leu.

12. Iehowa, kākāmāmi omūsūntšōle le; hā omlihile ke onokwale le abā miyi dāne.

13. Edšake efōdši ni anyēn akane ebōlemi ke-kpe; minišaiānii le etšō mimli, ni minyēē mihle nō mawó; amefā fē miviteh tšōii, ni mitsui efā ye mimli po.

(K. 14—18. Kwē Lal. 70.)

14. Iehowa, ofai ne, ni odšiemī; Iehowa, ye obuami oyá!

15. Mei ni taoq misusuma hie amēkpātā le, hā amēhie agboi ni amēhie afie ši; mei ni nyāa mimanehūlū he le, hā atšire ameyi se ni amēhe guq agbo!
Lal. 6, 11.

16. Mei ni kēomi ake: Yie, yie! le, hā amēhe adšō amēhe ye amēhlegbēle le hewo.
Lal. 35, 21, 25.

17. Hā mei fē ni taoq osegbē le anyā ni amēmī ašē amēhe ye omli; hā mei ni sumoq oyiwalaheremo le hū akē dā ake: Iehowa dšē agbo!

18. Tšē mi le, *minii ye mōbo ni efi-mi moh, ši kēle Nuntšō le dšēho minq. Bo dši mibualo ke midšielq; mi-Nyohmo, kātšē kwrā!
* Lal. 109, 22.

41.

David lala ni eke hā lalatšē nukpa le.

2. Adšō moni dšēho ohiafo nō! Gbī fōh nō le Iehowa aadšiele. Abel 19, 17.

3. Iehowa aabā eyi ni eehā eyi anā wala, ni aadšōle ye šikpoñ le nō; ni ohōñle owon ehényeloi ni taoole le aden.

4. Iehowa aatšōmole ye hela sā nō; ni kē ehe miye le, ootšake esā le fē.

5. Mikē ake: Iehowa, nami mōbo! Tšā misusuma, ši mife eša mišio. Lal. 6, 3.

6. Mihényeloi le wie mihe efōh ake: "Tē be ni eegbo ni egbei aalādšēu?"

7. Ni kē eba ebasrami le, apasa wie-moi ewieq; etšui buaš nišaiānii anā ehāa ehe: kē edšē kpo le, eyagbaš.

8. Mei fē-kwa ni nyeomi le, amewieq mihe ablebi, amesusuo mihe efōh,

9. amekēo ake: "Hela fōh ko emōle wā, ni ši ni ekā ne, etēh ši doññ!"

10. Midientšē mišientšē po ni miheole miyeq, moni *yeq mideñ hmā le, efā enane ešimi. * Lal. 53, 14. loh. 13, 18. Bof. 1, 16.

11. Ši bo, Iehowa, nami mōbo, ni otēmi ši, koni mawoame he nyōmo!

12. Ene mīke-aale ake oye mihe tšui, ake mihényelo yeñmi yō.

13. Ni mi le, ohle mimli ye mimūyeli le mli, ni okēmi edamo ohle ke-miya nāno.

14. Aadšie Iehowa, Israel Nyohmo le, yi, ke-dšē nāno ke-yaši nāno! Amen, Amen.
Lal. 72, 18; 89, 53; 106, 48; 150, 6.

42.

Korabii le aseyōmo lala ni ake-hā lalatšē nukpa le.

2. Boni ofrote feq fāi le, nakai misusuma feq bo, Nānyohmo.

3. Nyohmo ni dši Mawu hlekālq le he kūmai miye misusuma. Té be po ni maba mabapue ye Nyohmo hien? Lal. 94, 8.

4. Mihleyāfōnui etšō miniyenii fane ke nyōñ, ake-ni akēomi dāne ake: *Nēgbē o-Nyohmo le yq? le. * Lal. 79, 10.

5. Nii ni mikaiq ni mifoseq misusuma mifieq ši ye mimli le ne: boni *mīke asafo yū nyieq ni mīkēame foq ši ke-yaš Nyohmo we le, asafo ni yeq gbī-dšūrō ke nyāmo lalai ke šidā gbē le.
* Lal. 27, 4.

6. Mē komō odo ne, misusuma, ni mē yeyēye ofe ye mimli ne? Oke ohle afō Nyohmo nō! Ši madšie eyi kē, moni dši mihle yeli-ke-buamq ke mi-Nyohmo le. K. 12. Lal. 43, 5.

7. Misusuma edo komō ye mimli, no-hewo le mikaiq ye Iordau šikpoñ le ke Hermon gōdši le ke Mizar goñ le nō.

8. Bu tšēo bu ye *onudšōi le agbē nā; ošokei ke omlēmlel le fē kūmoq fieq minq.
* Lal. 88, 8.

25. Mēhewo oke ohie tēo, ni ohie kpaā womanehūlū ke yi ni awaāwo le nō?

Lal. 10, 1.

26. Edšake wosusuma edo emli ke-te sū mli tō, womūsū hū kpete šikpoñ.

27. Wó ohe nō, ni oye obuawo, ni okpōwo ye omlihile le hewo!

45.

Korabii le aseyōmo lala ni dši suo-mo he lala ni ake hā lalatše nukpa le, ni ake *“oflō fofoi” gbē ala. *Lal 69, 1.

2. Mitsui eyi eteke nō ke wiemo kpa-kpa; mikē ake: Noni mifeo ne, mantše mifeo mahā! Mililei tamō niūmālo ni he yō oyā woloñmāñ.

3. Ohe ye feo fē gbomei abii le; afose anumnyam awo onā, hewo le Nyoñmo edšōo ke-miya nāno. Sal. lal 5, 10—16.

4. Ekālo, oke oklante añmō ohe, ke onumnyam le ke ogbodšē le fē!

5. Anokwale ke mlidšole ke dšale hewo le dše kpo ni oba ye ogbodšē le mli, ni oninedšūrō atšōo nii ni yō gbeyei!

6. Ogāimlibii le anā ba; mādši le tšia-tšiaā šī ye ohie; ametšuroñ mantše le henyeloi le atšuiiañ!

7. *Nyoñmo, omanšesēi le mā šī ke-miya nānoi anāno; omanšeyelitšo le dšale tšo ni. *2 Sam. 7, 13. Heb. 1, 8. 9.

8. Osumoo dšale ni onyeo nifūdšianii; hewo le Nyoñmo, ni dši o-Nyoñmo le, ke mlifimo mū le efo fē onanemei.

9. Otadei le fē mli dšeo nma ke mire ke aloē ke kasia sōññ, sañkūi ni atšāa ye *fuowu mōdši le amli le hāa omi šeo ohe. *Amos 3, 15.

10. Mantšemei abiyei ye oyei dšudši le atēñ; mañnye le wo Ofir šika ke-damo oninedšūrō nō.

11. Bo toi, biyō, ni okwe, ni oba otoi šī, ni ohā ohie adše bodientše omanbii le ke otše we le nō, 1 Mose 2, 24.

12. ni mantše le hie ado ohefeo le nō, edšake le dši onuntšo, nohewo le dšale!

13. Ni Tiro biyō le ke mā leñ niatšemei le tete ke kēñii aaba abatao ohie gbe.

14. Mantše biyō le ni yō mō leñ le, anumnyam sōññ dšile; etade le ake šika elō mli.

15. Ewo atade ni aye mli nābii, awaā-le ke-baā mantše le nō; enanemei oblayei ni nyie ese le, anōoame abahāao.

16. Akeame foo šī ke nyāmo ke mli-fimo, ni amēbaā mantše mō le mli.

17. Obihii le aabaye otšemei le anā-dšian; oowoame lumei ye šikpoñ le nō fē.

18. Mahā akai ogbei le ye yinoi fē nō; nohewo le mādši aadšie oyi dā ke-ate nāno.

46.

Korabii le alala ni ake-hā lalatše nukpa le, ni ake oblayei agbē ala.

2. Nānyoñmo dši wōbobāhe ke wō-hewale, wōbuamo ni wa ni wonāa ye fimo amli.

3. Nohewo le, kē šikpoñ hie tšō bu šī ni gōdši fāmo yagbē ūšo teñ po le, wōšēñ gbeyei;

4. kē emli nui le hū ni efe hāmā-hāmā ni gōdši tete hoso ye egrimo le hewo po le, wōšēñ gbeyei. (Sela.)

5. Fā ko ye ni enidši le hāa Nyoñmo mañ le ni šeo ehe, moni yō nwei šōññ le šihilehei kronkroni le.

Lal. 48, 2. 2 Mañ. 19, 21. Ies. 12, 3.

6. Nyoñmo ye etēñ, edidāñ; Nyoñmo aaye abuale lebi māñkpa.

7. Dšēñmādši le feo hō, mantšeyelii le didāa: Ewo egbē, ni šikpoñ le sere.

8. Iehowa Zebaot kewo ye, wōbobāhe dši Iakob Nyoñmo le. (Sela.)

9. *Nyebaā nyebakwea Iehowa nitšumoi le, no hiekpātāmo ni ehā eba šikpoñ le nō le! *2 Mañ. 19, 35.

10. Ehāa *tai ase foo ke-yaā šikpoñ le nāgbēhei le, ekūo gāi mli, ni efo akplo mli, ta filii le hū ešāa ke la. *Lal. 76, 4.

11. Nyefea diō ni nyenāa nyelen ake midši Nyoñmo; aawó mino godšō ye dšēñmādši atēñ, aawó mino godšō ye šikpoñ le nō!

12. Iehowa Zebaot kewo ye, wōbobāhe dši Iakob Nyoñmo le. (Sela.)

47.

Korabii le alala ni ake-hā lalatše nukpa le.

nābu kafoame le, noni kā šī hāame ne.
(Sela.)

15. Ameabumo gbohīadše tamō tōi,
gbēle aalēame; ni mei nī dša le aanā-
nā ameno lebi; ni gbohīadše aafite ame-
hefe le, ni amenān šihīlehe ko.

16. Šī Nyoŋmo *aakpō misusuma ke-
adše gbohīadše den; edšake eehemi eto.
(Sela.)

* Hos. 13, 14.

17. Ké moko tšō nīatše le ni ewe
le anumnyam fá le, káše gbeyei;

Hob 21, 7—18.

18. edšake, ké egbo le, enōn emli eko
ko ke-yañ; enumnyam le kpleken šī
ke-nyien ese.

Isads. 6, 13, 14.

19. Tše ewalabe len le edšō esusuma,
ni mei dšieo oyi ake ōfe ohe ekpakpa,
Luk. 16, 19—31.

20. eete etšemei ayinobii ni enaa la
doñ le anō kē.

21. Gbomo ni yō anumnyam ni elee
nii le, etamō koloī ni agbeo le noññ.

K. 13

50.

(Kwe 1 Sam. 15, 22)

* Asaf lala.

* 1 Kron. 26, 1

Iehowa Nyoŋmo Mawu mīwie, ni
etšē šikpon le ke-dše hūlū dšēhe ke-
yaši ešinyō mli.

2. Zion ni yō feo ke-wula šī le mli
Nyoŋmo dšeo kpeo.

3. Wō-Nyoŋmo le mība, ni efen diō.
La nyie ehie mišā nii, ni ahum mīsa
ke-mībolele.

Lal. 98, 13.

4. Etšē ūwei ke šikpon ke-ba, koni
ekodšo eman le:

Isa. 1, 2.

5. Nyebuaš mīmei kronkroni nī etšō
afole nō kemi ekpāñ le anā nyehāami!

2 Mo-e 24, 4—8

6. Ni ūwei aadšadše edšale le atšō;
edšake Nyoŋmo le, kodšolo dšile. (Sela.)

7. Bo toi. mīmañ, ni mawie, ni ma-
gba mli kpō makēo, Israel: Midši Nā-
nyoŋmo ni dši o-Nyoŋmo le!

8. Dšee ofolei le ahewo mikāao; ošā-
afolei le ye mihle dā!

Isa. 1, 11.

9. Mitao owe le tšinanū ko, lo otōi-
atšūi le amli tōkpakpoi le.

10. Edšake kōñ lōi fē le minōñ, ke
lē-koloī akpei abo ni yō gōdši anō le.

11. Mīle gōdši anō lofōdši fē, ni nāñ
koloī hū minii ui.

12. Ké hōmo mīyemi le, mikēno; edšake
dše le ke emlinii le minōñ.

13. Ani miyeo tšina-lō, alo minuo tō-
kpakpo-lá?

14. Nō šidā-afole ohā Nyoŋmo, ni
oye ošiwōi le anō ohā ūweinyo le!

15. Ni otšēmi ye fimo gbī le nō:
madšieo, ni oowo mihle nyam!

Lal. 81, 8; 91, 15. Hob 22, 27.

16. Šī gbomo fōñ le, Nyoŋmo kēole
ake: Ohe sane meni dši ake oodšadše
mikpoi le, ni mikpāñmo le akā odāñ?

Rom. 2, 21—23.

17. Bo ni onyeo tšosemo, ni otšio mi-
wiemoi le ohāa ose le.

18. Ké ona dšulo le, osumo esane,
ni *gblāfiteloī po oke-boō.

* Ef 5, 11.

19. Oñmēo onābu gbe ke-yaā efōñ mli,
ni olilei foō apasa tāa.

20. Otāa šī owieo onyemi he, onye bi
po ogbeo ehe guo.

21. Enemei ofeo, šī ake-ni *mife diō
hewo le, osuso ake mitamō bo noññ.
Šī makā ohle, ni mīke-amāmo ohle pe-
pēpe!

* Lal. 78, 11.

22. Nyedšēna ene he, nye mei nī nye-
hle kpaš Nyoŋmo nō le, koni mikatšere
nyemli, ni dšielo ko be!

23. Moni šāa šidā-afole le ēwo
mihle nyam, ni edše gbe nī matšō
nō matšōle Nyoŋmo yiwalahere-
mo le!

51.

David lala ni eke-hā lalatse nukpa le.

2. beni ete Batšeba nō ni gbalō Natan
ba enō le.

2 Sam. 12.

3. Nami mōbo, Nyoŋmo, ye omlihīle
nā; ye omūsūntšōle fále nā le, gbe mi-
notōmōi le!

Luk 18, 13.

4. Dšu mihe kwra ke-dše minōša le
mli, ni otšū mihe ke-dše mihe eša le mli!

5. Edšake minotōmōi le, midientšō mi-
le, ni mihe eša le ye mihle da.

Lal. 82, 6.

6. Bo okometō mife eša miši, ni mife
efōñ ye ohle, *koni oye bem ye owiemo
le mli, ni ohe atše ye okodšomo le mli.

* Rom. 3, 4, 19.

7. Na, nōša mli afomi ye, ni eša mli
minye nōmi ho ye.

Ioh. 2, 6.

8. Na, anōkwale otao ye mimli, hewo
le hā male nii ye mimligbe tō!

5. Edsake meikpōdši ete ši ewomi, ni yiwaloī mītao misusuma segbe; amē-
nōō Nyoŋmo amētoo amēhie. (Sela.)

6. Na, Nyoŋmo dši mibualo; Nuntšo
le dši moni hie misusuma mli!

7. Eehā efōh le akū se aba mihenyeloi
le anō; kpātāmo amēhie ye onokwale
le nā!

8. Mašā afole mahāo ye tšuidšūrō nā,
Iehowa, mada ogbei le ši, edsake ehi.

9. Edsake edšiemī ye mifimoi fē mli,
ni *mihīnmei ena noni mītao ye mi-
henyeloi le ahe le. • Lal. 59, 11

55.

David seyōmo lala ni eke-hā lalatše
nukpa le, ni ake saŋkū ala.

2. Nyoŋmo, femo toi ohā misolemo
le. ni kātē ohe ke-mīdše mifaikpamo
le he!

3. Bomi toi ni oto he ohāmi! Mināā
hedšole ye mikomoyeli le mli, ni midō-
mo ntšoi,

4. ye henyelo le gbē ke mofōh le
haomo le hewo; edsake amēfoō nōša
amēfōō mino, ni amēteo ši amēwoomi
ye mlifū mli.

5. Mitsui he hiaüle ye mimli, ni gbē-
le he nminmi emōmi.

6. Gbeyei ke hekpokpomo emōmi, ni
tšuišā sōhū esumi.

7. Minā nī miye fīdši tamō okpo kū-
le. maŋiki ke-ate, ni mayadšō mihe!
Lal. 11, 1

8. Na, kūle madšo foi ke-ate flōflo,
ni mayahl ši ye nāno! (Sela.)

9. Kūle madšo foi oyā ke-adše lasūo-
gbēle ke ahum le mli!

10. Nuntšo, kpātāmo amēhie, ni *ogblā
amelilei amli; edsake mina yiwale ke
bēi ye mā leh. • 2 Sam. 17, 14

11. Amenyieo egbogboi le anō amēbo-
leole fane ke nyōh; nifōdši ke haomo
sōhū yo mli.

12. Nifōdši yo mli, yiwale ke apasa
kpaa ye eblohūi le amli.

13. Edsake henyelo ko ni boōmi ahora
kūle, mahe makplē; asaū moni he tšēo-
mi le feo ehe odše ewoomi ne kūle,
mañō mihe matēle:

14. ši bo gbomo ni mibuōo tamō mi-
dientše mihe, minanyo ke mišientše,
Lal. 41, 10. 2 Sam. 15, 12.

15. mikeo yeo yitšōnsane ke ūōmo, ni
woke asafo yū le nyieo ke-yaā Nyoŋmo
we le.

16. Hā gbēle abatiamē ši trukā, ni
amekpleke ši ke-ya gbohādše hiekāloi!
Edsake nifōdšianii ye amēšihilehei le ke
amemli.

17. Mi le, mablo matšē Nyoŋmo, ni
Iehowa aahere miyiwala.

18. Maye ūkomo ni madōmo ntšoi gbē-
ke ke lebi ke fane, ni eebo migbē toi.

19. Ekpō misusuma ye hedšole mli, ni
amenyēē mihe amēta; edsake mei nī ke-
mi enā le ayi fā.

20. Mawu *ni yo ke-dše tetēte le aanu
ni eehāame hetō. (Sela.) Edsake amē-
tšakee, ni amēsee Nyoŋmo gheyēi.
• Lal. 102, 27.

21. Ewō enine nō ye mei nī dši ena-
nemei kpakpai anō, ebuleo ekpāhmo le.

22. Enā dšō fē fufo, ši ta ye otšui
mli; ewiemoi amli dšō bodō fē mā tete,
ši kēle klantei nī agbla ni.
Ier. 9, 8. Lal. 57, 5.

23. Še odšatšu le ofō Iehowa nō,
ni le eehie omli; eñmēh gbē gbiko-
gbiko ni dšalo adidā.
1 Pet. 5, 7. Lal. 87, 5.

24. Ši bo, Nyoŋmo, ootšireame owo hie-
kpātāmo bu leh; lā suoloi ke kūtūmpo-
foi le yeh *amegbīi le fā tete. Ši mi
le mañō mihie mafō onō! Lal. 102, 26

56.

David lala nī eumā nī eke-hā lalatše
nukpa le, ni ake "okpo mūmūi nī yo
mañsebii atēh le" gbē ala; ela beni
*Filistibii le mōle ye Gat le.
• 1 Sam. 21, 11—16.

2. Nami mōbo, Nyoŋmo, ši ádesā mī-
hemi amī; dā dšenamo eke ta haoomi.

3. Mihenyeloi le mīhemi amī dā dše-
namo; edsake mei ni kemi wuō ye he-
wō mli le ayi fā.

4. Be mli nī mi mišeo gbeyei le, bo
nonh onō mike mihie fōo.

5. Nyoŋmo mli ni midšieo ewie-
mo le yi ye; Nyoŋmo nō mihie kā,

12. Ni gbomei aakē ake: Lelēn, nyōnowo ko ye hā dšalo! Lelēn, Nyōnmo ye dšēn *ni kodšo ye šikpoñ le nō!
* Lal. 7, 9.

59.

David lala ni eñmā ni eke-hā lalatše nukpa le, ni ake “kākpatā hie!” gbē ala; ela beni *Saul tšū ayasra ewe le, koni agbele le.
* 1 Sam. 19, 11.

2 Mi-Nyōnmo, dšiemomi ye mihenyeloi adeñ, ni ohlemi nweñwei ye mei ni teo ši woomi le ahie!

3. Dšiemomi ke-dše mei ni tšuo ni-saianii le adeñ, ni ohere miyiwala ke-dše la suoloi le adeñ!

4. Ši na, amewo misusuma ká; hewaloi buaā amehe nā amewoomi, Iehowa, dšee minotōmo ko lo mihe eša ko hewo.

5. Dšee tōmo ko hewo hū ni amedšofoi ameyasāa amehe. *Ohie atšē, okemi abakpe ni okwe!
* Lal. 44, 24.

6. Ni bo, Iehowa, Zebaot Nyōnmo, Israel Nyōnmo, wó ohe nō ni oyasra dšēnmādši le fiā; kāna efōñfeloi kūtūmpofoi le eko eko mōbo! (Sela.)

7. Amekūo amese amebaā gbeke, amebloō tamō gbēi, ni ameboleo mañ le kpula.
K. 15.

8. Na, amewieo amedā obō, klantei ye amēnābui, edšake [amēkēo ake]: “Namo nu?”

9. Ši bo, Iehowa, oñmōame, oyeo dšēnmādši le fē he feo.
Lal. 2, 4.

10. Mihewale, bo noññ gbe makwe; edšake Nyōnmo dši mimō.

11. Mi-Nyōnmo le ke emobonale le aabakpēmi; Nyōnmo aahā *mana noni mitao ye mihenyeloi le ahe le. * Lal. 54, 9.

12. Kāgbeame, ni mimañ le hie mikpa nō; gbeame ofā ye ohewale le nā ni oñōame ofia ši, bo, Nuntšo, ni dši wotšēñ le!

13. Amedāñ eša ke amēnā wiemoi ke lōmo ke apasa wiemoi ni amewieo le ahewo le, hā amōmoame ye amchewō le mli.

14. Kpātāmo amēhie ye mlifū mli, kpātāmo amēhie ni amētā, koni amēnā amele ake Nyōnmo miye Iakob nō mañtše keyaši šikpoñ le nāgbēhe le! (Sela.)

15. Amekūo amese amebaā gbeke, amebloō tamō gbēi, ni ameboleo mañ le kpula.
K. 7

16. Ameyakpaā ši ameyeo nii, ni ke ametōroo le, amehio dšei nyōñnyōñ fē.

17. Ši mi le mala ohewale le he lala, ni lebi le mala omobonale le he nyāmo lala; edšake bo dši mimō ke abobāhe ye mifimogbi le nō.

18. Mala madšie oyi, bo, mihewale; edšake Nyōnmo dši mimō ke mimobonale Nyōnmo!

60.

David lala ni eñmā ni eke-hā lalatše nukpa le, ni ake “odaseyeli oflō fofoi” gbē ala, ni ake-tšō nii;

2. ela beni eke Aram-Naharaim ke Aram-Zoba wu ni loab kū ese eyagbe Edombii le ateñ mei akpei-nyōnma-kenyo ye Nō-dšō le mli le.
2 Sam. 8, 3. 13; 10, 13. 18.

3. Nyōnmo, ošerewo ofie, oghewo ofā, omli efū; okewo aba wonheleno ekoñ!

4. Ohā šikpoñ le ehoso, odfrale; tšārāmo ehei ni edfra le, edšake edidā!

5. Ohā oman le ena nii ni wa, *ohā wonu didāmo-dā.
* Ics. 51, 17. 22.

6. Ohā mei ni šego gbeyei le *aflañā, koni amēši ye anokwale le hewo. (Sela.)
* Lal. 20, 6.

(K. 7—14. Kwe Lal. 108, 7—14.)

7. Koni adšie mei ni osumo le, oke oninedšūrō ahere woyiwala, ni oto he ohāwo!

8. Nyōnmo ewie ye ekronkronfemo le mli: Mabō oše, madša Šekem mli, ni masusu Sukot dšō le.

9. Minō dši Gilead, ni minō dši Manase; Efraim dši miyitšo dadeñai, *Iuda le, mimañtšetšo ni.
* 1 Mo. 49, 10.

10. Moab dši mihedšu-kulo, Edom nō madšie mitokota mafō, mihewo hū, Filistea aablo wā.

11. Namo aahōmi ke-ate mañ ni wa le mli? Namo aayawami Edom?

12. Ani dšee bo, Nyōnmo, ni ošerewo ofie le, bo Nyōnmo ni okewo efāñ ta le ni?

13. Ye obuawo ye haomo mli; edšake gbomo yeli-ke-buamo dšee fēifēi!

64.

David lala ni eke-hā lalatše nukpa le.

2. Nyoŋmo, bo migbē toi ye mikomo-yeli le mli; bāmo miwala yi, ni henyelo le akawo mihe gbeyei!

3. Nōmi otē ye efōnfeloi adšina ni ameyaa ye tēmo mli le hewo, ye nōsafeloi asafo ni feo hō le hewo:

4. mei ni edšo *amelilei nā tamo klante, ni ametā amegaimlibii ni dši wiemoi ke dšōmoi le, * Lal. 57, 5.

5. koni ameyatsērē moni eye emū le ye dūšian, ametsērēole trukā, ni amesee gbeyei. Lal. 11, 2

6. Amewadše amēhe ye yintō fōn mli, amekpeo mli ni ametsōtsōo tšōnei ye tēmo mli, *amēkēo ake: Namō banawo? * Lal. 94, 7.

7. Ametao nišaianifemo he nā [amēkēo ake]: "Woghe nā, wona nā kpakpa;" ghomo yitšon ke etšui mli kwō!

8. Ši Nyoŋmo atšērēame gāi, eepila-amē trukā.

9. Ni ameatfia šī, *amedientše amelilei aate šī awoame; mei fē ni aanaame le aahosoosō ameyitsei. * Lal. 7, 16.

10. Ni gbomei fiā-kwa aashe gbeyei, ni ameadšadše Nyoŋmo nitšumo le, ni ameadfēn enifemonii le ahe.

11. Dšalo le aanyā ye Iehowa mli, ni eenō ehie efō eno, ni mei ni dša ye ametšuii amli le fē aafā.

65.

David lala ni ela, ni eke-hā lalatše nukpa le.

2. Nyoŋmo, yidšiemō mīmēo ye Zion, ni bo ayeo šiwōi le anō ahāa.

3. Bo ni oboq solemo toi, bo onō helo fē haā.

4. Nišaianii miye mino: wonotōmoi le. bo oke-afa.

5. Adšo moni ohala ni ohāa ebeukeo, koni ehī šī ye okpoi le anō le. Hā ni wotōro ke owe le ni dši osolemotsū kroŋkroŋ le mli nii kpakpai le. Lal. 84.

6. Oke sādši ni yo gbeyei hereowo no ye odšale le mli, bo woyiwalahere-mo-Nyoŋmo! Bo onō šikpon le nāgbē-

hei le fē ahie kā ke mei ni yo šonū ye nšo hie le;

7. moni nšo gōdši le māmoo šī šinū ye ehewale nā, ni emā ke hewale sonū le;

8. moni dšōo nšoi ahūmo ke amēšokei le ahūmo ke mādšimādši le ahōfemo hū he le. Lal. 89, 10.

9. Mei ni yo dšēn nāgbēhei le šeo okadii le agbeyei, ni ohāa bokā ke anai šikpōdši le anō bii le laā ke nyāmo.

10. Obasraā šikpon le ni ohāale nu, ohāa ebaā nii babaō. Nyoŋmo *fā le eyi to ke nu, ni ké osā šikpon le nakai le, ohāa-amē able. * Lal. 46, 5.

11. Ofieo eno akofii le anō nu babaō, odšōo emli kpoi le ahe; ohāa nu neo fieo no ni ehe dšōo, eno nibānii le hū odšōo no. Lal. 104, 13—16.

12. Oke onii kpakpai le fio aī le akekre, ni otšōmohei le tšereo fo.

13. Nāno dšefoi le amli tšereo fieo šī, ni gōdši le emā ke mlifimo.

14. Nāno dšefoi le ewula ke tōikui-kui, ni able sonū eha dšōi le amli; amēmibo oše ke nyāmo ni amēmila.

66.

Lala ni ala ni ake-hā lalatše nukpa le.

Nyeke nyāmo aboa oše nyehāa Nyoŋmo, nye šikpōdši le fē!

2. Nyelaā nyehāa egbei le anumnyam; nyehāa eyidšiemō le hie abaā nyam!

3. Nyekeā Nyoŋmo ake: Onitšumoi le ye gbeyei pi! Ohewale le dale na le ohenyeloi le aaba amēhe šī amēhāo.

4. Šikpon le fiā-kwa aadšao ni amēala amēhāo, amēala amēhā ogbei le (Sela.)

5. Nyebaā nyebakwea Nyoŋmo nitšumoi le: che ye gbeyei ye nii ni etšuo ehāa gbomei abii le amli.

6. Ehā nšo tšō šikpon gbīn, amēfo fā ke amēnane: dšei wonyā ehe ye! 2 Mos. 14, 21. Ios. 8, 17.

7. Eke ehewale miye mantše ke-miya nāno: ehūmei kā dšēnmādši le ahe: atūatseloi akawo amēhe no! (Sela.)

8. Nye mādši le, nyedšiea wo-Nyoŋmo le yi, ni nyehāa anua eyidšiemō gbē.

15. Beni Ofe le gbe emli mantšemei le efà le, efe tamò noni snò minyò ye Zalmon.

16. Nyoŋmò goñ dši Bašan goñ le, gòdši godšogodšò dši Bašan gòdši le.

17. Mèba, nye gòdši godšogodšò le, nyehe tšèò goñ *ní Nyoŋmò sumoò nò hile le? Hè, Iehowa aahì nò ke-ate nānò! * Lal. 132, 13

18. Nyoŋmò *ta-filii le, akpei-nyoŋma toi akpei-hūhā abo ni; Nuntšò le ye ameteñ tamò Sinai hekronkron le.

* 2 Mañ. 6, 17. Dan 7, 10.

19. *Okwo ke-te ñwei, oñò nomii anom; ohe nikēnii ye gbomei atēñ, ye atūatše-loi tete atēñ, koni Iehowa Nyoŋmò ahì si ye dšei. * Ef. 4, 8—10.

20. Adšie Nuntšò le yi! Dāne etēreo wodšatšui le ehāawo; Mawu le noññ dši woyiwalaheremo. (Sela.) 1 Kor. 10, 13.

21. Le, Mawu le, dši woyiwalaheremo Mawu, ni Nuntšò Iehowa le dši moni dšieo mo ke-dšeo gbēle mli.

22. Hè, Nyoŋmò aadfāra ehényeloi le ayitšei ke moni yaā nò ye efoyeli le mli le yitšò ke eno yitšoi kusū le.

23. Nuntšò le kē ake: Makplaame ke-adšē Bašan ke-ba ekoñ, makplaame ke-adšē ñšon bui kwonkwoni le amli ke-ba ekoñ,

24. koni oke onane atšò lá mli, ni ogbēi le alilei aná ohényeloi le ahe no-ko alemo.

25. Nyoŋmò, amēna *onyiemoi le, mi-Mawu ní dši mimantše le nyiemoi ni enyieo ye kronkronfemo mli le.

* 2 Sam. 6, 13. 14. Lal. 24, 7.

26. Lalatšemei le nyie hie, sañkūtšaloi le nyie se ye *oblayei ní šaā fabii le atēñ * 2 Mose 15, 20.

27. Nyedšiea Nyoŋmò yi ye asafoi atēñ, *nye mei ni nyedšē Israel nubu le mli le, nyedšiea Nuntšò le yi! * Ies. 48, 1.

28. Dšei Benjamin fiō ní dši amēno-yelo le yo, ke Iuda lumei le ke amē-safoiatšemei, ke Sebulon lumei le, ke Naftali lumei le.

29. Nyoŋmò, fá ohewale le! Nyoŋmò, wadšemo noni otšū ohāwo ne!

30. Osolemowe ní yo Ierusalem le he-wo le, *mantšemei ke nikēnii aabahāo.

* Lal. 72, 10. 15.

31. Kā gālāi amli kolo le ke tšinahii asafo le ke mādšimādši le atšinabii le ahle, koni amēñò amēhe amēfō ši ke dšieteñ kukudši! Gbe mādši ni sumoò ta le ofā!

32. Lumei aadšē Mizraim aba; Kuš he aafe oyá ni ekpā enidši amli ehā Nyoŋmò. Ies. 19, 21 Lal. 87, 4.

33. Nye šikpon le nò mantšeyelii le, nyelaā nyehāa Nyoŋmò! Nyelaā nyedšiea Nuntšò le yi, (Sela.)

34. moni tá ñweii amli ñwei ní yo ke-dšē tetēte le nò le! Na, ewoò eghē ni dši gbē ní wa le nò.

35. Nyeke hewale *ahāa Nānyoŋmò! Egbodšē le yeo Israel nò, ni ehewale le ye atatuiañ. * Lal. 29, 1.

36. Nānyoŋmò, ohe ye gbeyei ye ohei kronkroni le; Israel Mawu le, *le dši moni ke hewale ke ekā hāa eman le. Aadšie Nyoŋmò yi! * Lal. 29, 11.

69.

David lala ní eke-hā lalatšē nukpa le, ni *ake "oflò fofoi" gbē ala. * Lal. 45, 1

2. Heremo miyiwala, Nyoŋmò, ši nu le ešē misusuma he!

3. Mišiu ye ñmoto ní mli kwò ni šidamohe beñ mli; miyadšē nui ni mli kwōlo mli, ni nu le mīsumi.

4. Miblo āhū, etomi, misēñ egbi; mi-kwē Nyoŋmò gbe āhū, mihlūmeii anò eha.

5. *Mei ní he tšēomi yakatšā le ayi fá fē miyiteñ tšoi; mihényeloi amaleloi ní taoq mihle akpātā le ayi fá. Noni mihako po ahāa mitoq nādšiañ.

* Lal. 35, 19. Ioh. 15, 25.

6. Nyoŋmò, bo ole mikwašiafemo, ni mihe ešai le ake-tēkoð.

7. Nuntšò, Iehowa Zebaot, kāhā mei ní kwēo gbe le ahle migboi ye mihe-wo; Israel Nyoŋmò, kāhā mei ní taoq osegbe le ahe guo migbo ye mihewo!

8. Edšake *ohewo le mihereo ahora-bō, ni hiegbēle eha mihle. * Lal. 44, 23.

9. *Mitšó gbo mihā minyemimeii le ke mokpōñ hū mihā minye bii le.

* Lal. 38, 12. Ilob 19, 13.

2. Oke odšale le adšiemni ni oheremi; ba otoi ši ohāmi, ni ohere miyiwala!

3. Tšō tesā ni ahio nō ohāmi, heni mafo yā dā; ofā ake ahere miyiwala, edšake *mitesā ke mimō dšio!

* Lal. 18, 3; 81, 3. 4.

4. Mi-Nyoŋmo, heremomi ke-dše mofōn le den, ke-dše nōsafelo ke yiwalo le den.

5. Edšake bo, Nuntšo Iehowa, dši mihienokāmo, bo onō mike mihie fō ke-dše miblahian.

6. Bo ohie mimli ke-dše mūsūn bēbe; bo noŋn odšiemni ke-dše minye mūsūn. Ho oyi madšie dāne!

Lal. 22, 10.

7. Mitsō tamō *nākpenō ko mihā mei pi; ši bo dši mibobāhe ni wa. *Lal. 4, 4.

8. Oyidšiemō aayi midān obō, mawo ohie nyam dā dšenamo.

9. Kāšemi ofō ye mighole be leŋ; kē mihewale tā le, kākwami!

K. 18.

10. Edšake mihenyeloi le wieo mihe, ni mei ni woo misusuma kā le feo kome yaā apām.

11. amekēo ake: Nānyoŋmo ekwale; nyetiualē ni nyemōale, edšake mokomoko be ni aadšiele!

12. Nyoŋmo, okemi teŋ akadšeke; mi-Nyoŋmo, ye obuami oyā!

13. Mei ni dši misusuma henyeloi le, hā amehle agboi ni amelādše; mei ni taoomi efōn le, hā ahorabō ke heguogbēle aha amehle!

14. Ši mi le, maŋmē mitsui ši dā, ni mahā oyidšiemō le afā ke-ya nō.

15. Minābu aagba odšale le ke oyiwalaheremo le he sane dāne, edšake mille ameyibo!

K. 8. Lal. 40, 8.

16. Magba Nuntšo Iehowa hewale nitšumoi le, matsi bo okometō odšale le tā.

17. Nyoŋmo, otšōmi nii ke-dše miblahian, ni midšadše onākpe nitšumoi le *kebaši ŋmene.

* 1 Sam. 7, 12.

18. Kē *migho midše waŋ tete le. Nānyoŋmo, kākwami, ke-yaši beyino ni madšadše oninešiwale le matsō yinobii ni baŋ ye se le, ke ohewale le hū matsō mofemo ni baā le.

* K. 9. Ies. 48, 4.

19. Nyoŋmo, odšale le kwo godšō, bo ni ofeo nibii wudši le, Nānyoŋmo, namo tamō?

2 Mose 15, 11.

20. Bo ni ohā wona amanehūlūi babaō ni dšraā le, oohā woyi anā wala ekon, ni osā oodšiewo ke-adše šikpoŋ le nō bui ni kwōlo le amli ke-aba ŋwei ekon.

1 Sam. 2, 6.

21. Hā migbodše le afā, ni otšō ohe ošedše mimi.

22. Mi hū mike saŋkū aadšie bo ke onokwale le yi, mi-Nyoŋmo; mike obenta aala adšie oyi, bo Israel Mokronkron le!

23. Beni milaā midšieo oyi le, minābu ke misusuma ni okpō le aanyā babaō.

24. Mililei hū aagba odšale le he sane dā; edšake mei ni taoomi efōn le ahle egboi ni amehle efie ši.

72.

Salomo lala.

Nyoŋmo, oke okodšomoi le ahā maŋtše le, ni oke odšale le ahā maŋtše bi le.

2. Hā eke dšale aye omaŋ le nō, ni eke kodšomō abu onōnaloi le ahe.

3. Gōdši le aawo hedšole ahā maŋ le, ni ŋmeŋmei le hū ke dšale aaba.

Lal. 85, 9—14.

4. Eeye maŋbii le ateŋ nōnaloi le asane ehāame, ni eehere ohiafoi abii ayiwala, ni eekūmo weiyelo dukuduku.

K. 12.

5. Gbīlabo ni hūlū ke nyontšere yo ne, ameāseo gbeyei ye yinoi le fē nō.

6. Eeyi ši take nyoŋmo neo fieo ŋā ni asā eno dfei le nō le, tamō nyoŋmo tueo efieo šikpoŋ nō le.

7. Dšalo aafroke ye egbī le amli, ni hedšole aafā ke-yaši beyino ni nyontšere be doŋn.

8. Eeye nō ke-adše ŋšo nō ke-ate ŋšo nō, ni ke-adše fā le nā ke-yaši šikpoŋ le nāgbēhei le.

Zak. 9, 10.

9. Nā le nō bii le aakotole, ni *ehenyeloi le aalemō sū.

* Ies. 49, 23.

10. Taršiš ke ŋšokpoi le anō maŋtšemei le aatšū onia; Seba ke Seba maŋtšemei le aabake nii.

Lal. 68, 30. Ies. 60, 9.

11. Ni maŋtšemei fē akūlale; dšēn mā-dši le fē-kwa aasūmole.

Lal. 2, 8. 10—12.

12. Edšake eedšie ohiafoi ni bloo le, ke nōnaloi ni be bualo le.

Hob 36, 15 Lal. 35, 10.

13. Eena ohiafo ke moni efie le mo-bo, ni ehere mei ni efīame le asusumai ayiwala.

2. Kaimo oſafo le ni ohe ke-dſe blema le, noni okpõ oke-fe onoyelinõ le akutſo le, ke *Zion goñ le ni ohĩ no le!

* Lal. 132, 13.

3. Holemõ onãdſi anõ ke-ya dā amañfõi le amli; henyelo le efite nibii fiā ye hekronkron le!

4. Ohenyeloi le hũo ye gwabõ le teñ, amẽnõ amekadii le amemãmo ſi ameketotõ okadii.

5. Ametamo mei ni holeo lemai anõ ye kō hayii amli tſei le anõ,

6. ſi agbene le, emli nibii ni ayeyẽ mli nãbii le fẽ le, amekẽ lemai ke hamedſi mikũmo.

7. Amemã ohekronkron le nã la, amebule ogbei le ſihilehe le ke-te ſikpon. 2 Mañ. 26, 9.

8. Amekẽ ye ametſuii amli ake: Nyehãa wonyẽmoa amefẽ ameno! Amẽſãſã Mawu kpẽhei le fẽ ye ſikpon le no. Lal. 83, 13.

9. Wokadii le wonaa; gbalõ ko gbalõ ko be doññ, asañ mokomoko be woteñ ni le beyino ni ena aayakpa.

10. Nyoñmo, mẽ beyino noññ ni hetſẽlo le aabo ahora ke-yaſi? Aso henyelo le aagbe ogbei le he guo ke-yaſi nãno?

11. Mẽba osuo onine ni dſi oninedſũrõ le owoq mli? Dſiemo ke-dſe omĩnã ni okpãtã amẽhie!

12. ſi Nyoñmo dſi mimantſe ke-dſe blema bẽbe, etſuo yiwalaheremo nitſumo ye ſikpon le no.

13. Bo noññ *ogba nſo le mli ye ohe-wale nã, ofdãra bonsoi ayitſei ye nui le amli. * 2 Moſe 14, 21; 15, 8—10.

14. Bo noññ ofdãra leviatan ayitſei wotſowotſo, ni onõ-hã nãno koloi ni ameye.

15. Bo noññ *odſe nubui ke fãĩ, ni ohãa fãĩ ni hoq dā le mĩo. * Lal. 104, 10.

16. Onõ dſi fane, onõ dſi nyõñ hũ, bo noññ oſã ñulami ke *hũlũ oto. * Lal. 104, 19.

17. Bo oto ſikpon le hũsũi le fẽ; latſã ke fẽi bei fẽ le, bo noññ ofe.

18. Kaimo ene, ake henyelo le boõ Iehowa ahora, ni mañ kwaſiai gbeo ogbei le he guo!

19. Kãñõ okoſe-okpo le susuma ohã koloi, ni ohĩe akakpa onõnalõi le awala no kwrã!

20. Ohĩe ahĩ okpãñmo le no, edſake ſikpon no hei ni ewo duñ le eyimo obõbõ ke yiwale ſihilehei!

21. Kãhã moni ahaoole le mikũ ese ke hĩegbẽle; hã nõnalõ ke ohĩafo fẽ adſie ogbei le yi!

22. Nyoñmo, wó ohe no ni oye osane le! Kaimo boni kwaſia le boõo ahora dā dſenamõ!

23. Ohĩe akakpa ohetſẽloĩ le ablomo le, mei ni teo ſi wooo le ahõfemo ni teo ſi ke-yañ ñwei dā le no!

75.

Asaf lala ni ela ni eke-hã lalatſe nukpa le, ni ake “kãkpãtã hĩe!” gbẽ ala

2. Womĩdao ſi, Nyoñmo, womĩdao ſi, edſake ogbei le ebenke; adſadſe onãkpe nitſumoi le atſõ. Ies. 46, 18.

3. “Edſake, kẽ mibe le ſe le, mako-dſo ye dſale nã.

4. ſikpon le ke enõbii le fẽ atſui efã; mi, mike ekulaſĩni le mãmõ ſi kpẽññ!” (Sela.)

5. Mikẽo hewoloi le ake: Nyekawoa nyehe! ke meifõdſi le hũ ake. Nyekawoa nyeklonto le no!

6. Nyekawoa nyeklonto le no ke-yañ ñwei, ni nyeke kuekuomo akawiea hewõ wiemoi!

7. Nowõmo dſee bokãgbe le, edſee anaigbe hũ, ni asañ edſee ñãno hũ.

8. ſi Nyoñmo dſi kodſolo, eebaã moko ſi, ni ewõq moko no! 1 Sam. 2, 7

9. Edſake Iehowa hĩe kpulu ko ye eden, ni wein le mĩtfa afũi, afutule dſogbãñ, ni no noññ eko efoq; ſi eſiſi-atutru, meifõdſi fẽ ni yo ſikpon le no le aafõ anu. Lal. 60, 5.

10. ſi mi le madſadſe matſõ ke-ate nãno, mala madſie Iakob Nyoñmo le yi,

11. ni makũmo meifõdſi aklontoĩ le fẽ, ſi aahole dſalõĩ aklontoĩ le anõ!

76.

Asaf lala ni ela ni eke-hã lalatſe nukpa le, ni ake ſankũ ala.

2. Ale Nyoñmo ye Iuda, egbei le da ye Israel.

5. Edsake eke odase emā šī ye Iakob, ni eto mla hū ye Israel, ni ewo wotšemei le akitā ake amehā amebii ale,

6. koni yinobii ni baba le, bii ni abafo le anā ale, ni ame hū amete šī ni amegba amebii,

7. ni ameke amehle afō Nyoŋmo nō, ni amehle akakpa Mawu nitšumoi le anō, šī mon ameye ekitāi le anō,

8. ni amekatamo ametšemei, yinobii *kaniŋkadšeloī ke atūatšeloī le, yinobii ni esāa ametšui ametoo, ni amemumo kpetee Mawu he kpēnū le. *5 Mose 32, 6. 6.

9. Efraim bihi ni hle tawūnii ke gāii amli le tšō amese ye tawū gbī le nō.

10. Ameyee Nyoŋmo kpānmo le nō, ni amekplēē ake ameanie ye emla le nā,

11. ni amehle kpa enifemoī le ke enākpēnii ni enō-tšōame le anō.

12. Efe nākpēnii ye ametšemei le ahle ye Mizraim šikpoŋ le ke *Zoan nā le nō. *1es. 19, 11.

13. Egba nšō le mli ni ehā ametšō mli ke-ho, ni ehā nui le damo šī glegle. 2 Mose 14, 21. 22.

14. fane le eke atatu *tšōoame gbe, ni nyōūnyōū fū le eke la ni kpeo. *2 Mose 18, 21.

15. Egbla tesai amli ye nā le nō ni ehāame nu babaō tamō bui kwōŋkwōŋi amli nu amenu; 2 Mose 17, 6. 4 Mose 20, 7—11.

16. ehā nsutēni dšē tesā mli, ni ehā nui ho tamō fai.

17. Ši amekā he amefe eša ameshile kē, ni ametše moni yō nwei le hle atūa ye nā kpatā le nō,

18. ni ameka Mawu ye ametšui mli, ake-ni amebi nūmā šī amehā amesusu-ma le, 2 Mose 16, 3 4 Mose 11, 4.

19. ni amewie ameshi Nyoŋmo amekē: "Ani Mawu aanyē okplō aumē ye nā le nō?"

20. Na, etfa tesā le nō, ni nu tue kē-dše kpo, ni nsutēni le yimō ke-teke nō; ani eenyē abolo hū ehā? lo eehā emai le lō?

21. Nohewo le Iehowa nu ni emli wo la, ni ašere *la awo Iakob, ni mlifū hū te šī ewo Israel; *4 Mose 11, 1.

22. edsake amehle Nyoŋmo ameyee ni amekē amehle efōō eyiwalaheremo le nō.

23. Kēle efā nwei atatui le, ni egble nwei šināi le hū,

24. ni ene māna efie ameno ni ameye, ni ehāame nwei nūmā le eko. 2 Mose 16, 4. 14. 15.

25. Gbomo ye nwei bofoi abolo; ehāame niyenii ameye ametōro.

26. Ehā bokā kōyo tfa ye nwei ni eke ehewale kpla wuoyigbe kōyo ke-ba;

27. ni ene lō efie ameno tamō mlu, ke lofōdšī hū tamō nšō nā šia,

28. ni ehā ebašie amensra le ten kebole ameshihlehei le.

29. Ni ameye ni ametōro ke-teke nō, ni ehāame noni baā ametšine le.

30. Ametšinebānii le edsako ametšine, ameniyenii le ye amedān lolo,

31. keke ni Nyoŋmo mlifū te šī woame, ni egbegbē ameten mei ni ewo fo le aten meikomei, ni enō Israel oblahi le etliatfiā šī. 4 Mose 11, 33.

32. Ene fē le, amekā he amemife eša lolo, ni amehle enākpēnii le ameyee.

33. Ni ehā amegbii le lādše tamō kōyo, ni amefii le ho oyā. 4 Mose 14, 23.

34. Beni egbeame le, no amebi eši, ni amekū amese ni ametao Mawu segbe oyā,

35. ni amekai ake Nyoŋmo dšī ametesa, ni Mawu Nweinyo le dšī amekpōlo.

36. Ši amekē amedā doko enā, ni amekē amelilei male tšōle;

37. šī ametšui damo šī šinū hāšle, ni ameyee ekpānmo le anokwa.

38. Ši le le, emūsūn tšōle kē. eke amenōša le faame, ni efiteame, ni bei pi etšiq emlifū le nā, ni etēē emlila le fiā šī,

39. ni ekai ake helo keke dšiamē, kōyo ni hooyā ni ekūū ese donū. Lal. 103, 14—16.

40. Kwe šiabō ni ametše ehle atūa ye nā le nō, ni amefele nidōnii ye nā olehle le nō! 4 Mose 14, 22.

41. Ni ameka Mawu notonoto, ni amewo Israel Mokronkron le mli la.

42. Amekaii enine le po lo gbī ni ekpōame ke-dše henyelo le den le,

43. beni efe ekadii le ye Mizraim, ke *enākpēnii le ye Zoan nā le nō le; *K. 12.

44. ni ehā amefai le ke amensutēni le tšōmō lá, ni amenyēē amenu le; 2 Mose 7, 19. 20.

9. Ye obuawo, woyiwalaheremo Nyoŋmo, ye ogbei le hienyam hewo, ni odšiewo ni otšumo wohe ešai le ye ogbei le hewo!

10. Mēba dšēnmādši le aakē ake: *Nē-gbe ame-Nyoŋmo le yo? Hā ni ale ye dšēnmādši le atēn, ye wohinmeian, bo ni otoō otšūdši alā ni efie ši le he owele!

* Lal. 42, 4; 115, 2. Ioel 2, 17.

11. Hā gboklefonyo ntšoidōmo le aba ohie; bāmo gbēle bii le ayi ye ohewale le dale nā,

Lal. 102, 21.

12. ni oto wohēgbomei le ahora ni amēboo le nādšian toi kpawo ošākā ametšitši, Nuntšo!

Lal. 187, 7.

13. No le wo ni dši oman ke olēhe le tōi le, woodao ši ke-ate nāno, woodšadše oyidšiemō le wotšō yinoi fē.

80.

Asaf lala ni ala ni eke-hā lalatše nukpa le, ni ake *“odaseyeli ofiō fofoi” gbē ala.

* Lal. 45, 1.

2. Israel tōkwelo, bo toi! Bo ni okplāā Iosef tamō tōiku le, bo ni *otā kerubim anō le, badše hālān! *1 Sam. 4, 4. Lal. 99, 1.

3. Tēmō ohewale le ši ye Efraim ke Benjamin ke Manase hie, ni oba oba herewo!

4. Nānyoŋmo, okewo ato wotōhe ekoŋ, ni ohā ohie akpe, ni woyi anā wala!

K. 8. 20.

5. Iehowa, Zebaot Nyoŋmo, mē beyino po omlifū aadšele awo oman le solemo ke-yaši?

6. Ohā ameye yāfōnui abolo, ni ohā amenn yāfōnui babaō.

Lal. 102, 10.

7. Ofewo mplešinō ohā wohēgbomei, ni wohenyeloi le nmoowo.

8. Zebaot Nyoŋmo, okewo ato wotōhe ekoŋ, ni ohā ohie akpe, ni woyi anā wala!

K. 4. 20.

9. Oyafā weintšo ke-dše Mizraim keba, ofie dšēnmādši le ni oteole.

Ies. 5, 1—7. Hos. 10, 1.

10. Osā māhe ohāle, ni etšērē fāi ke-te šikpoŋ tō, ni ekpēle šikpoŋ le nō.

11. Ehōŋ le ha gōdši le anō, ni enidši le ha Mawu tšenedrui le anō.

12. Egbla nidši ke-yamō nšo, ni enidši fobii yaše fā le he tō.

13. Mēba okūmo ehe afābaŋi le, ni mei fiā ni hoo ye gbe le nō le tšereole ne?

Lal. 89, 42.

14. Ni kō leŋ batafo le mīkpātā hie, ni nāno koloi le miye.

15. Zebaot Nyoŋmo, womikpao fai, kū ose! Dše nwei ogbo ohie ši okwe, ni obasra neke weintšo ne,

16. ni obu noni oninedšūrō teo le ke bi ni olē ohā ohe le he!

17. Ašāle ke la, afole afō ši; ohie yi-nā nā le amehie mīkpātā!

18. Hā onine akā nū ni yo oninedšūrō nō le ke gbomobi ni olē ohā ohe le he!

19. No le wokpaleŋ ke-dšēn ohe; hā woyi anā wala, ni wootšē ogbei le.

20. Iehowa, Zebaot Nyoŋmo, okewo ato wotōhe ekoŋ, hā ohie akpe, ni woyi anā wala!

K. 4. 8.

81.

Asaf lala ni eke-hā lalatše nukpa le, ni ake saŋkū ala.

2. Nyelaā ni awaā nyehāa Nyoŋmo ni dši wohewale le, nyebōa nyāmo oše nyehāa Iakob Nyoŋmo le!

3. Nyewoa lala ni nyetfaā noŋo ke saŋkū ni gbē nō ke obenta!

4. Nyekpāa tetremantre ye nyōŋ hē le nō, ke nyōŋ le emūyeli mli ye wogbīdšūrō wulu le nō!

3 Mose 23, 24. 34.

5. Edšake edši akpo hā Israel, Iakob Nyoŋmo le gbēdšianotō ni.

6. Enō-fe odase ye Iosef mli, beni etšō Mizraim šikpoŋ le nō ke-bo; heni minu wiemo ko ni milee ye le.

7. Midšie ekōŋ ke-dše dšatšu le šiši, enidši dše kpānyā le he.

8. Haomo le mli le oblo, ni midšieo, mihereo nō ye nyoŋmošimohe le; mikao hū ye *Meriba nu le he. (Sela.)

* 2 Mose 17, 7. 4 Mose 20, 13.

9. Bo toi, mimaŋ, ni magba mli kpō makēo; Israel minā ni obomi toi!

10. Nyoŋmo kpōŋ ko akahl omli, ni oka-dšā maŋse nyoŋmo ko kwrā! 2 Mose 20, 23.

11. Mi, midši Iehowa, o-Nyoŋmo le, moni dšieo ke-dše Mizraim šikpoŋ le nō le: gbē odāŋ hatō, ni mawole obō!

12. Ši mimaŋ le boo migbē toi, ni asaŋ Israel, ekplēmi.

7. Ké ametšó yáfó dšō leñ le, ame-
hāa etšóo heni nubui yo; agbeenā nyo-
mōnemō le nōo dšōmōi sōññ ehaā nō.

8. Amedšeo hewale mli ke-yaā hewa-
le mli ke-bapueo ye Nyoñmō hie ye Zion.

9. Iehowa, Zebaot Nyoñmō, bo miso-
lemō le toi; femō toi, Iakob Nyoñmō!
(Sela.)

10. Nyoñmō, bo ni dši wotšēñ le, kwe-
mō ni owó ohie nō okwe moni ofole
mū le hie! Lal. 72, 15.

11. Edšake gbī kometō ni aaye ye
okpoi le anō le ehī fē gbīi akpe; mī-
sumō ni makā mi-Nyoñmō we le šīnā
le šī mon fē noni mahī šī efōñfemō búi
le amli le. Lal. 27, 4.

12. Edšake Iehowa Nyoñmō le, hūlū
ke *tšēñ dšile. Iehowa droo mo ni ewoo
mo hie nyam; mei ni nyieo emūyeli mli
le, †ekāmāāame nōkpakpa ko nōkpa-
kpa ko. * Lal. 3, 4. † Lal. 84, 11.

13. Iehowa Zebaot, adšō gbomo ni nōo
ehie efōo onō le!

85.

Korabii le alala ni ameke-hā lalatše
nukpa le.

2. Iehowa, onā ošikpoñ le he tšui,
okpla Iakob nom ni añōle ke-ba ekoñ.

3. Onō omañ le tōmō le ofa, otšimo
amehe ešai le fē nō. (Sela.) Lal. 89, 50.

4. Odšie omlila le fē ke-dše wono,
okpale ke-dše omlifū ni nā wa le mli.

5. Woyiwalaheremo Nyoñmō, tšó ohe
ohāwo. ni ohā omli ni ewowo la le se
afo!

6. Aso omli aafūwo ke-ate nāno?
ookā omlifū le he ke-te yinoi fē nō lo?
Lal. 77, 8.

7. Aso ohāñ woyi anā wala ekoñ,
beni afe ni omañ le anyā ye omli?

8. Iehowa, dšiemō omobonale le otšō-
wo, ni oke oyiwalaheremo le adrowo!

9. Mabo noni Mawu Iehowa aawie
toi; edšake ewieo hedšole wiemoi etšōo
emañ le ke emei kroñkroñi le, ni ame-
kakñ amese ekoñ ke-miya kwašiafemō mli.
Lal. 72, 3.

10. Leleñ eyiwalaheremo beñke mei ni
šeole gbeyei le, koni anumnyam ahī wo-
šikpoñ le nō.

11. Mōbonale ke anokwale ebakpe, dša-
le ke hedšole efōo amehe nā.

12. Anokwale le, šikpoñ ekwēo ke-dšeo,
ni dšale dšeo nwei gboo ehie šī ekwēo.

13. Iehowa aañō nōkpakpa ahā, ni wo-
šikpoñ le aaba enii.

14. Dšale aanyie ehie ni eenō enane-
māhei le efe gbe.

86.

David solemō.

Iehowa, gbo otoi šī ni obomi toi;
edšake minii ye mōbo ni ohiafo dšimi!

2. Bāmō misusuma yi, *edšake Nyo-
ñmō gbeyeišelo dšimi; bo, mi-Nyoñmō,
heremo otšūlo ni ke ehie fōo onō le yi-
wala! * Lal. 18, 21—27

3. Nuntšō, nami mōbo, edšake bo mi-
bloo mitšeo dā dšenamō! Lal. 6, 8.

4. Hā ni otšūlo susuma anyā, edšake
bo, Nuntšō, miwoo misusuma nō mihāa.

5. Edšake bo, Nuntšō, ohī ni onō-faā
mrā, ni omobonale fá hā mei fē ni bloo
tšeo le. K. 15.

6. Iehowa, femō toi ohā misolemō le,
ni obo mifaikpamōi le agbē toi!

7. Mihaomō gbī nō le mablo matšeo,
edšake oohere mi nō. Lal. 60, 15.

8. Nuntšō, mokomoko be ni tamōo ye
nyoñmōi le atēñ, ni asañ nokonoko be
ni tamō onitšumōi le. Lal. 71, 19.

9. Dšēñmādsimādsi fē ni ofe le aaba
abadšao, Nuntšō. ni ameawo ogbei le
hie nyam.

10. Edšake oda, ni ofeo nākpenii, bo
okometō dši Nyoñmō!

11. Iehowa, tšōmōmi ogbe le,
manyie onokwale le mli; femō mi-
tšui ekome, ni maše ogbei le gbe-
yei! Lal. 27, 11.

12. Nuntšō, mi-Nyoñmō le, madšie oyi
ke mitsui fē, ni mawo ogbei le hie nyam
ke-ate nāno.

13. Edšake omobonale le da kple ye
mino, ni odšie misusuma ke-dše gbōhī-
adše šiši tō.

14. Nānyoñmō, hewoloi ete šī ewomi,
ni yiwaloi asafo mītao misusuma segbe,
ni amēñōōo ametoo amehie.

namo yò atatuian, ni aanyě anō-
Iehowa he, ni *nyohmōi abii lẹ
namo tamō Iehowa? *Hlob 1, 6.

lawu nī he yò gbeyei yẹ mei
ni lẹ agwabō lẹn, ni sa akẹ aše-
ei fẹ mei fẹ nī bole ehe lẹ.

Iehowa, Zebaot Nyohmō, namo dši
tamō bo, Iehowa? Ni onokwa-
eboleo kẹ-kpe. Lal. 115, 8.

o *oyeo nšō grimo nọ; kẹ emli
lẹ te ši lẹ, bo odšō amehē.

* Mat. 8, 26 Lal. 65, 8.
o okūmō *Rahab dukuduku tamō
i enyō; okẹ ninešiwale lẹ egbe
oi lẹ efā. * Lal. 87, 4.

wei lẹ onō ni, šikpon lẹ hū onō
h kẹ emlinii lẹ, bo nonn oto šiši.
Lal. 24, 1.

o obo kōyi kẹ wuoyi; Tabor kẹ
fě, ogbei lẹ mli amenyāa yẹ.
odšian wa, onineši hū wa, onine-
wo godšō.

šale kẹ kodšomō dši omanšesēi
nii, mōbonale kẹ anokwale nyieo
Lal. 97, 2.

dšō mañ nī le tetremantre gbē-
Iehowa, ohle kpemō lẹ mli amē-

gbei lẹn amemli fiōame yẹ dā
ni odšale lẹ hewo abuoame.
lšake bo dši amehewale lẹ nyam,
mō lẹ okẹ-wō woklonto lẹ nọ.
lšake *wotšēn lẹ, Iehowa nō ni,
antšē lẹ, Israel Mokronkron lẹ
* Lal. 47, 10.

biko lẹ okẹ omei kronkroni lẹ
ninā mli ni okẹ: "Mike yeli-ke-
ehā kākālo ko, mihala oblanyo
šē mā lẹn ni miwó enọ;

K. 4. 1 Sam. 13, 14.
ina mitšūlo David, mike mimū
h lẹ efole. 1 Sam. 16, 18.

nine aahā efī ši, mikōn hū aawo-
le.

enyelo ko yenle amim, ni musu-
ū wanle yi.

mabutu mei nī he tšēole lẹ yẹ
mei nī nyeole lẹ, matšiaame nii.

minokwayeli kẹ mimōbonale lẹ
i ši, ni migbei lẹn aawó *eklonto
e. * 1 Sam. 2, 10. Lal. 132, 17.

26. Ni mike enine aahmē nšō lẹ nọ,
ni mike eninedšūrō aahmē fāi lẹ anọ.

Lal. 72, 8.
27. Eebo etšēmi akẹ: Bo dši mitšē,
mi-Mawu kẹ miyiwalaheremō tēsā!

2 Sam. 7, 14.
28. Mi hū mikẹlẹ aafe mikromōbi, kẹ
šikpon lẹ nọ mantšemei lẹ atēn agbo.

29. Mahā mimōbonale lẹ ahī ši ahāle
kẹ-ya nānọ, ni mikpānmō nī mikẹlẹ
ekpān lẹ aamā ši šinh. Ios. 54, 10.

30. Mahā eseši ahī ši dā, ni emantšē-
sēi lẹ aatšē tamō nwei gbī.

31. Kędši ebii lẹ kwa mimla lẹ ni
amenyiee mikodšomōi lẹ amli lẹ,

32. kędši amebule mikpoi lẹ hū, ni
ameyee mikitāi lẹ anọ lẹ:

33. no lẹ mike tšo aabasra amēnotōmō
lẹ, ni mayiamē kẹ kpāi yẹ amēnōša lẹ
hewo.

34. Ši kēlẹ midšien mimōbonale lẹ kẹ-
dšēn ehe kwrakwra, ni mihān minokwa-
yeli lẹ sẹ afo.

35. Mibulen mikpānmō lẹ, ni mitšaken
noni edše minā lẹ.

36. Mike mikronkronfemō lẹ ekā nō
kome he kitā; mitšaken mililei mihān
David:

37. Eeseši lẹ aahī ši dā, ni emantšesēi
lẹ hū aatamō hūlū yẹ mihle; Lal. 72, 17.

38. eemā ši dā tamō nyontšēre, ni eye
anokwa tamō odasefonyo nī *yọ ata-
tuian lẹ!" (Sela.) * 1 Mose 9, 12.

39. Ni bo lẹ ošē moni ofole mū lẹ ofō
ni onyānele, ni omli efūle.
Lal. 44, 10—25; 74; 79.

40. Onyāne otšūlo lẹ kpānmō lẹ, obu-
le eekre lẹ ni ošē ofō šikpon.

41. Okūmō efābañi lẹ fě ofie ši, ohā
emōdši lẹ efe koikoi.

42. Mei fě nī hoo yẹ gbē lẹ nọ lẹ
*haāle; etšō ahorabō ehā ehēgbomei lẹ.
* Lal. 80, 12.

43. Owó ehētšēloi lẹ aninedšūrō nọ,
ohā ehēnyeloi lẹ fě enyā.

44. Osā otšō eklante lẹ nā, ni ohā
enyē ši edamō yẹ ta nā.

45. Ohā ekpēmō lẹ sẹ efo, ni onō e-
mantšesēi lẹ otfa šikpon.

46. Ofo eblahian gbī lẹ anọ kuku,
ohā hēgbēle elōle. (Sela.)

14. "Edšake ēsumomi, hewo le madšiele, mawó eno godšō, edšake ele migbei le.

15. Eetšēmi, ni maherele no; mikele aahī šī ye haomo mli: madšiele ni mawo ehie nyam.

16. Mahā eto ke wala setšele, ni mahā ena miyiwalaheremo le!"

92.

Lala ní alaā ye hedšōmogbī le no.

2. Ehī ake ada Iehowa šī, ni ala adšie, bo Nweinyo le, ogbei le yi, Lal. 147, 1.

3. ni agba omlihi le he sane lebi ke onokwayeli le he sane nyōn.

4. *ke kpāinyoimānō ke saikū ke obenta gbē ní dšidšeo. *Lal. 83, 2.

5. Edšake bo, Iehowa, ohā mimī eše mihe ye onifemonii le ahewo, ni mimli eflimi ye oninenā nitšumoi le ahewo.

6. Iehowa, kwe boni onitšumoi le dāra hā! Ni odfēmōi le amlī kwōlo naakpa. Lal. 104, 24. les 55, 9.

7. Nū kolo ko lec ene, ni kwašia hū enaa ene šīšī.

8. Kē meifōdšī mīfū gblōgblō tamō dfeī, ni mei ni tšuo nišaiānii le mīfro-ke le. afe koni akpātā amehie kwrakwra. Lal. 37, 2.

9. Šī bo, Iehowa le. awó ono godšō ke-mīya nāno! Lal. 97, 9.

10. Šī na. Iehowa, ohenyeloi le, šī na, ohenyeloi le ahie bakpātā, mei fē ni tšuo nišaiānii le aagbeame afā.

11. Šī owó mikōn le no tamō wuokōn, *afōse mū imōn tō afie mino. *Lal. 23, 5.

12. Ni mihūmei ena noni mītao ye mihenyeloi le ahe le, mitoi enu noni mītao ye efōnfeloi ni te šī womi le ahe le Lal. 91, 8

13. Dšalo le aafroke tamō tēn: eeda tamō Lebanon tšenedru. Lal. 52, 10.

14. Mei ni ateoame ye Iehowa we le, amēafroke ye wō-Nyoimō le kpoi le ano. Lal. 84, 3.

15. Amēakā he *amewo yibii ye gbo- le mli tete. amemli aahī nu ni amēahī frōfrō, *Lal. 1, 3.

16. ni amēdšadše amētsō ake Iehowa dša, le dšī mitesā, ni noko ni edšaa be emli. 5 Mose 32, 4.

93.

*Iehowa miye mantše! Ewula ke agbo- dšē; Iehowa ewula, eke hewale efi emli: nohewo le dše le mā šī šinh ni ehoson.

* 2 Mose 15, 18. Lal. 97, 1; 99, 1; 96, 10.

2. Omantšesēi le mā šī šinh ke-dše tetēte; bo oyo ke-dše nāno bēbe.

3. Iehowa, fāi le ewó amēhe no, fāi le ewó amēgbē no; fāi le ewó amēhūmo le no.

4. Iehowa ni yo nwei le dše agbo fē nui babaō le agbē ke nšokei agboi le.

5. *Odasei le anokwa sōnū ni; kroñ- kroñfemō sa owe le, Iehowa, ke-yaši nāno. *Lal. 19, 8—11

94.

Iehowa, bo Mawu ni *otoō owele, bo Mawu ní otoō owele, badše hālān!

* 5 Mose 32, 83

2. Wó ohe no, *šikpon le no kodšo- lo, wo hewoloi le anyōmo! *1 Mose 18, 25.

3. Mē beyino meifōdšī le, Iehowa, mē beyino meifōdšī le aanyā ke-yaši?

4. Amewieo amēdā obō, amewieo hewō wiemoi; mei ní tšuo nišaiānii le fē fāa.

5. Iehowa, amēdā omañ le butū, ni amēhao ogbefānnō le tšō.

6. Amēgbeo yō okūlafo ke gbo, ni ameyeo awusāi hū awui,

7. ni amēkēo ake: "Iehowa enañ, ni Iakob Nyoimō le yon se hū." Lal. 10, 11.

8. Nye mā leñ kwašiai le, nyeyoa se! ni nye bului le, té be ní nyecale niñ? Lal. 92, 7

9. Moni teo toi le, aso enuñ nii? lo moni šō hūmei le, aso enañ nii?

2 Mose 4, 11.

10. Moni gblaā dšēnmādšī atoi ní etšōo gbomei anilē le, aso ekāñ mo hie?

11. Iehowa le gbomei adfēmōi ake kōyo keke ni. 1 Kor. 3, 20.

12. Adšō gbomo ni bo, Iehowa, ogblañ etoi, ni odšeo omla le mli otšōole nii, Lal. 19, 12—14. Hiob 5, 17.

13. beni afe ni ohā che adšole ye fi- mo gbii amlī, ke-yaši beyino ní aatša bu ahā mofōn le! Lal. 87, 7.

14. Edšake Iehowa šēñ emañ le efōn, ni ekwañ egbefānnō le.

15. Šī kodšomo aakū ese ke-ba dšale nō, ni mei ni dša ye amē- tšuiāñ le fē aanyie se.

3. La nyieo ehie ke-yaä, ni eyašäa ehényeloi le ke-kpeo. Hab. 2, 3—4.

4. Esrawai le hää dšeh tšeo; šikpon le naä ni ekpokpo.

5. Gödši sereo tamö wò-agbaku ye Iehowa hie, ye šikpon mü le fě Nuntšö le hie.

6. Nwei dšadšeo edšale le tšöo, ni mädši fě-tšēm naä enumnyam le. Lal. 19, 2.

7. Amägädšáloi le fě hie aagboi, mei hū ni fäa fōo yakayakawodši anö. *Nye nyohmoi fě-tšēm, nyedšäale! *Heb. 1, 6.

8. Zion nu ni emi še ehe, ni Iuda biyei le amlī fīame ye bo, Iehowa, okodšomoi le ahewo. Fil. 4, 4, 5.

9. Edšake bo, Iehowa, dši moni kwö fě fě ye šikpon le fě nō, awó onö godšö ke-teke nyohmoi le fě. Lal. 98, 4.

10. Nye mei ni nyesumö Iehowa le, *nyenyea efōh! Ebäa emei kronkroni le asusumai ayi; edšieame ke-dšeo mei-fōdši aden. *Amos 5, 14, 25.

11. La bate ši ahä dšalo kē, ke mīšē hū hā mei ni dša ye ametšuiāh le. Lal. 112, 4.

12. Nye dšaloi, nyenyäa ye Iehowa mli, ni nyedšiea egbei kronkron le yi!

98.

Lala.

Nyelaä *lala hē nyehäa Iehowa; edša-ke efe näkpenii. Eninedšürö ke enine kronkron le eye künim ehäle. *Lal. 98, 2.

2. Iehowa ehä ale eyiwalaheremö le; edšie edšale le kpo fañh ye dšehmädši le ahie.

3. Ekai emöbonale ke enökwayeli le ehä Israel we le; šikpon le nägbēhei le fě ena wö-Nyohmö le yiwalaheremö le. Ies. 62, 10.

4. Šikpon le fě, nyeböa oše nyehäa Iehowa; nyeböa, nyenyäa, ni nyelaä yidšiemö lalai!

5. Nyeke sañkü alaä yidšiemö lalai nyehäa Iehowa, ke sañkü ke lala gbē fě;

6. nyeke tetremantrei ke köfēh gbē aböa oše ye *mantšē Iehowa hie! *4 Mose 28, 21.

7. Nšö áhū ke emlinii le, dšö le ke mei ni hīö mli le! Lal. 98, 11—12.

8. Fäi le atšatšä amēdē, gödši le blu-blu anyä

9. ye Iehowa hie; edšake ēba ebakodšö šikpon le. Eekodšö dšö le ye dšale nä ke mädši le boni dša pepēpe.

99.

Iehowa *miye mantšē, mädši le ahe mikpokpo! etä †kerubim le anö, šikpon le mīhoso! *Lal. 98, 1. †Lal. 80, 2.

2. Iehowa da ye Zion, ni awó enö ke-teke mädši le fě.

3. Amēadšie ogbei kpetenkple ni he yö gbeyei le yi: kronkron dšile!

4. Mantšē ni sumö dšale saneyeli le, bo ohä ehewale le mā ši šinh ye kodšomö mli; bo *okodšöo ni oyeo dšale sane ye Iakob mli. *Ies. 2, 2.

5. Nyekafoa Iehowa, wö-Nyohmö le, ni nyebumöa ši ye enaneši mähö le he: kronkron dšile!

6. Mose ke Aaron ye esfoi le atēh, ni Samuel hū ye mei ni tšeo egbei le nō le atēh; ametšē Iehowa ni ehreamö nō. Ier. 15, 1.

7. Ekēame wie ye atatu kutū le mli; ameye edasei le ke akpö ni ehö-hāame le nō.

8. Iehowa, wö-Nyohmö, bo noñh ohreamö nō; odši Mawu ni ke nō fañh ohāame, ke amenifemonii le ahe oweletölo hū.

9. Nyekafoa Iehowa, wö-Nyohmö le, ni nyedšäa ye egoñ kronkron le he; edšake kronkron dši Iehowa, wö-Nyohmö le!

100.

Šidä lala.

Šikpon le fě, nyeböa oše nyehäa Iehowa!

2. Nyesumöa Iehowa ke mīšē, nyebañ ehie ke nyāmö lala!

3. Nyenäa nyelea akē Iehowa le, le dši Nyohmö! Le efewö, ni le enii dšiwö, eman ke elēhe le tōi dšiwö. Lal. 98, 7.

4. Nyebotea egböi le amlī ke šidä, nyebañ ekpoi le anö ke yidšiemö; nyedšale ši, nyedšiea egbei le yi!

5. Edšake Iehowa hī: emöbonale hīö ši ke-yaä nāñö, ni enökwayeli le hīö ši ke-yaä yinöi fě nō. Lal. 100, 1.

2. Dšiemọ lehowa yi, misusuma, ni ohie akakpa enidšudšifemọi le fiā nọ!

3. Le eke onišaiianii fē *faā, le otšāa ohelai fiā-kwa; * Lal. 82, 1.

4. le ehereọ oyiwala ke-dšeo bu mli; le eke mlihile ke mūsūntšōle *fiọo akekere; * Lal. 5, 12.

5. le eke nii kpakpai woọ odān obō, ni ehāa o-blahlan tšōọ ehē *tamọ okropoh. * Ies. 40, 31.

6. Iehowa yeọ dšale sane ni ekodšoo ehāa mei fē ni ayeoame amim le.

7. Ehā Mose le egbei le, ni Israelbii le hū le enifemonii le. 2 Mose 32, 12.

8. Mōbonalo ke drolọ dši Iehowa, emli fūū mrā, ni emobonale fá. 2 Mose 34, 6. Lal. 86, 12.

9. Ehiee bēi amli dā, ni ebee mo ewoo emli ke-yaa nāno. Ies. 57, 16.

10. Dšee wohe ešai le anā ekewo yeọ ye, ni dšee wonišaiianii le anā ewoowo nyōmo ye.

11. Ši mon, boni nwei kwọ fē šikpon le, nakai emobonale le fá ye mei ni šeole le anọ. Lal. 22, 6.

12. Boni bokā ke anai ten dšeke le, nakai ehāa woke wonotōmọi le aten dšekeọ.

13. Boni tše mūsūn tšōole ye ebii ahe le, nakai Iehowa mūsūn tšōole ye mei ni šeole le ahe.

14. Edšake ele wosu ke wobān, ekaiọ *ake sū keke dšiwọ. * Hlob 10, 9. 1 Mose 2, 7; 3, 19.

15. Ádesā yo ne, eghii tamọ dšei; efeọ fiōhñ tamọ dšeiān fofoi; Lal. 90, 5. 6. 1 Pet. 1, 24. 25.

16. ké kōyo tšō nọ ke-ho pe, ebe ni heni emā le leele dohñ.

17. Ši Iehowa mōbonale le ye ke-dšeo nāno ke-miya nāno ye mei ni šeole gbe-yei le anọ, ni edšale le ye hā bii abii, Yāto 3, 22. Luk. 1, 50.

18. hā mei ni toọ ekpānmọ le ke mei ni hie yo ekpoi le anọ ni ameyeo nọ le.

19. Iehowa le, enō emantšesēi le emā šii ye nwei, ni emantšeyeli le yeọ nii fē nọ.

20. Nyedšiea Iehowa yi, nye ebfoi le, nye *hewaloị ekālọị †ni yeọ ewiemọ nọ, ni nyeboọ ewiemọ le gbē toi le! * Lal. 29, 1 † Dan. 7, 10.

21. Nyedšiea Iehowa yi, nye etai le fē, nye esúolọi ní feọ esuomōnānii le!

22. Nyedšiea Iehowa yi, nye *enitšumọi fē ní yo enoyelihei le fē le! Dšiemọ Iehowa yi, misusuma! * Lal. 142.

104.

(Kwọ 1 Mose 1.)

Dšiemọ Iehowa yi, misusuma! Iehowa, mi-Nyoñmọ, oda naakpa; owo wō ke agbodšē.

2. Oha la tamọ mama, ni olē nwei mli tamọ mūhō;

3. oke onweitšūi le esen nui anọ, onōọ atatui ofeo ofilii, ni oyašēraā šii ye kōyo fidši anọ;

4. onōọ kōyo ofeo obfoi, onōọ la ní tšoo plamplam ofeo osúolọi; Heb. 1, 7.

5. onō šikpon le oto ešišitōnii le anọ, koni ekahoso gbikogbiko.

6. Oke nu eha he tamọ mama; nui le damọ gōdši le ayitean.

7. Oyiñā nā le amedšo foi, o-nyoñmọ-šimọ gbē le nā le amehē fe oyá ke-te. Hlob 22, 2—11.

8. Gōdši le holehole amehē nọ, dšōi le hū babā šii ke-te heni oto ohāame le.

9. Oto hūsū, ni amekateke ní amekū amese amebaha šikpon le nọ.

10. Ohāa fāi anā dšeo ye dšōi amli, amehoo ye gōdši le aten.

11. Amehāa nāno koloi fē nu amenuo, nān tedšii ke-gbeo amekūmai.

12. Nwei lofōdši hio amemasoi, amelaā ye tšeiānidši le aten.

13. Odšeo onweitšūi le amli ofieọ gōdši le anọ nu; onitšumọi le amli yibii le hāa šikpon le toọ.

14. Ohāa dšei kwēọ hā šia koloi le, ke fie hū ní gbomo yo he nitšumọ, koni šikpon le aba niyenii, Lal. 147, 8.

15. ke *wein ní hāa ádesā tšui nyōọ emli, ke mū ní hāa ehie kpeọ, ke abolo ní woọ gbomo tšui hewale. * Koda. 2, 12. Deada. 12, 12.

16. Iehowa tšei le hū tōrōọ, Lebanon tšenedrui le ní eteo le,

17. heni lofōdši feọ ametšūi ye; klitšo le, sēssoi amli dšii owe.

18. Gōdši somomoi le anọ dšii dūdšii abobāhe, ni afutuokoi anō dšii tēsai amli.

27. Amefe ekadii le ye ameten, ke enakpenii le hũ ye Ham šikpoñ le nọ.

2 Mose 8—12.

28. Etsũ duñ, ni ehã ebawo, ni ametsee ewiemoi le ahie atũa.

29. Ehã amenui le tšómo lá ni enõ-gbe amelõi le.

30. Amešikpoñ le wowõ kokodenei ye amemantšemei le apiai amli tete.

31. Ewie, ni ofoii ba, ke tõtõni hũ ye amekpokpai le fẽ nọ.

32. Nyonmonemo nãdšian le ehãame nyonmonte ke lalileii hũ ye amešikpoñ le nọ.

33. Etfia ameweintsei ke amegbãmitsei le anii, ni ekũmo amekpokpai le anọ tsei le.

34. Ewie, ni balabii ba ke otukpei hũ ni alee ameyibo,

35. ni ameye amešikpoñ le nọ bãi fẽ, ni ameye amemõdši aši nii.

36. Ni etfia amešikpoñ le nọ kromobii le fẽ ni dši amehewale fẽ šisidšẽ le nii.

37. Ni edsieame ke-dše kpo ke *dfietei ke šika, ni gbomo wudowudo komeflo be amekutsei le amli. * 2 Mose 12, 35.

38. Mizraim nyá ye amedšeidšẽ le hewo, edsake amehẽ nminni emõmoame.

39. Ele atatu mli eke-fe nohãñõ, ke la hũ ni ahã dšẽu atše nyõñ 2 Mose 13, 21.

40. Amebi, ni ehã trakokoi ba, ni ehã ametõro ke nwei abolo.

2 Mose 16, 13—15. loh. 6, 31.

41. Egble tesa nã, ni nui tue ke-ho, ametšẽo foi ye hei ni egbi tamọ fã.

2 Mose 17, 6.

42. Edšake ekai ewiemọ kroñkroñ le ke etšũlo Abraham

43. Ni edšie eman le ke-dše kpo ke mse, ke ehalamobii le hũ ke nyámo lala;

44. ni enõ dšẽmãdši le ašikpõdši ehãame, ni amẽñõ mãdšimãdši le anitšumonii le amefe amenõ.

45. beni afe ni ameto ekpoi le, ni ameye emlai le anọ. Haleluya!

106.

(K 1 47 48; kwẽ 1 Kron. 16, 34—38.)

Haleluya!

Nyedaã Iehowa šĩ, edsake ehĩ; edsake nano emobonale hio šĩ ke-yaã!

Lal 107, 1; 115, 1; 136, 1.

2. Namõ aanyẽ Iehowa hewale nitšumoi le agba, ni ehã anu eyidšiemọ le fẽ?

3. Adšõ mei ni yeo kitã nọ, ke moni yeo dšale sane befẽbe le!

4. Iehowa, oke oman le he tšui ni oyo le akaimi; oke oyiwalaheremo le abasrami,

5. koni mana ohalamobii le edšüröyeli le, koni manyã ye oman le nyámo le hewo, koni mike ogbefãñõ le afã!

6. Wofe eša tamọ wotšemei le noññ, wofe nišaiianii, woba wodšẽñ efõñ.

Dan 9, 5.

7. Wotšemei le yoo onakpenii le ase ye Mizraim, amekaii omobonale babaõ le, šĩ mon ametše atũa ye nšõ ni dši Nšõ-tšuru le nã.

2 Mose 14, 11, 12

8. Šĩ kẽle egbei le hewo le ehẽ ameyiwala, koni ehã ale ehewale le.

9. Enã Nšõ-tšuru le yi, ni egbi, ni ekplaame ke-tšõ bu kwoñkwon le mli tamọ nãno;

10. ni ehẽ ameyiwala ke-dše moni he tšẽoame le deñ, ni ekspõame ke-dše henyelo le deñ,

11. ni nu le ha amehaoloi le anọ gbidĩ, ameten mokomeflo efeẽ.

12. Keke ni amehẽ ewiemoi le ameye, amela amedšie eyi.

2 Mose 15.

13. Šĩ etšẽe ni amehie kpa enitšumoi le anọ, ni amemẽẽ enãwõ doññ;

14. ni amedi tšinebãñii ase ye nã le nọ, ni ameka Mawu ye nã oleñle le nọ.

4 Mose 11, 4—6.

15. Ni ehãame ametaomonii le; šĩ etsũ lõtã ke-ba amesusuma mli.

16. Ni ameke Mose ye awuñã ye nsra leñ, ke Aaron, Iehowa mokroñkroñ le.

4 Mose 16.

17. Šikpoñ gba ni emi Datan, ni etšimọ Abiram asafo le nọ gbidĩ;

18. ni la dšẽ ye amesafo le mli, lalilei šã meifõdši le.

19. Amefe tšinabi hũ ye Horeb, ni amedšã amãgã ni afie le,

2 Mose 31

20. ni ametšake amenumnyam le ametšõle noko ni tamọ tšina ni yeo dšei.

Rom. 1, 23.

21. *Amehie kpa Mawu, ameyiwala-herelo le ni fe nii wudši ye Mizraim le nọ,

* 5 Mose 32, 18.

11. edšake ametše Mawu wiemoi le ahie atūa, ni amegbe Nweinyo le nāwō le he guo;

12. hewo le eke deume ba ametsui ši, amegbēgbē ši hū, ni bualo ko be;

13. ni amefimo le mli le ameblo ametsē Iehowa, ni ehereame ke-dše amemanehülūi le amli; K.8

14. edšieame ke-dše duh ke gbēlehōh le mli, ni etšere amekpai le amli:

15. esa ake amedšie Iehowa yi ye emlihile ke enākpenii nietšuo ehāa gbomei abii le ahewo; K.8

16. edšake ekūmo akōble agbōi le, ni eflo dade adabāni le amli.

17. Nyenyentšii le, amenotōmo gbe ke amenišaianii le ahewo amenaā nō;

18. amesusuma mihī ūmā-fē-ūmā, ni amebenke gbēle agbōi le anā;

19. ni amefimo le mli le ameblo ametsē Iehowa, ni ehereame ke-dše amemanehülūi le amli; K.8

20. etsū ewiemo le ke-ba, ni ebatšāame, ni edšieame ke-dše amehiekpātāmobui le amli:

21. esa ake amedšie Iehowa yi ye emlihile ke enākpenii nietšuo ehāa gbomei abii le ahewo; K.8

22. ni amesā šidā-afolei, ni amedšadše enitšumoi le ke nyāmo lala. Lal. 50, 14.

23. Mei ni ke ledši nyieo nšo hie, ni ameyatšuo nii ye nui wudši le ahie le,

24. ame amenaā Iehowa nitšumoi le ke enākpenii le ye nšonbui le amli;

25. edšake efāa, ni ehāa ahum tšāa, ni ehāa emli nšokei le feo hāmāhāmā,

26. ni amekwoō ke-yaā ūwei, amekplekeo ši ke-yaā bui vōvō le amli, ametsui fāa ke haomo soh;

27. amekpaā ni amedidāa tamō dātolo. ni amēnā le fē tāa;

28. ni amefimo le mli le ameblo ametsē Iehowa, ni edšieame ke-dše amemanehülūi le amli; K.8

29. etsio ahum le nā ni edšoō deō, ni nso le ūmō;

30. ni amemī šeo amehē, edšake amēnā edšo. ni ewaūame ke-baā amēble ni amefeo le le mli:

31. esa ake amedšie Iehowa yi ye emlihile ke enākpenii nietšuo ehāa gbomei abii le ahewo; K.8

32. ni amekafole ye mañ le asafo leñ, ni amedšie eyi ye onukpai le akpē leñ.

33. Ehāa fāi tšōmoō nā, ni hei ni nu ni baū yo hū tšōmoō ūmeñmete nō,

34. šikpoñ ni baā nii tšō mūkpo ye mei ni hio dšei le anifōdšianii ahewo.

35. Asañ ehāa nā tšō kpākpo ni ūmeñmete nō hū nu ni baā;

36. ni ehāa mei ni hōdši yeoame le hio dšei, koni ameto mañ ni ahī mli,

37. ni amedū nii ye nmodši amli. ni amefe weintromi, ni amenii aba;

38. ni edšoame ni ameyi fāa babaō, ni ehāa amēnāa šia koloi pi:

39. ame ni sá le ameyi fāa ni abaame ši ke yiwale ke haomo ke awerehō le.

40. Efoseo heguogbē efieo lumei ano, ni ehāa ametsomloo ye oleñle nō heni gbe komeflo be.

41. Ši ewoō ohiafo nō ke-dše amanehülū mli, ni ehāa ewoō fšei tamō tōiku.

42. *Dšaloj aana ni amemī ašē amehē, ni nōša fē aabu enā. *Hlob 22, 19. 20.

43. Mofēmo ni dši nilelo le, hā ekwe enemei, ni eyo Iehowa mōbonalei le ase!

108.

David lala ni ela.

(K. 2—6: kwe Lal. 57, 3—12.)

2. Nānyoūmo, mitšui enyō mimli; mala ni matša sañkū ke *minumnyam le fē! *Lal. 16, 9.

3. Nyehie atšēa, obenta ke sañkū; mihie aatšē lebi māūkpa!

4. Madšie oyi ye mādšimādši le atēñ, Iehowa, ni mala mahāo ye dšēñmādši atēñ!

5. Edšake omōbonale le da ke-teke ūwei, ni onokwayeli le šeo atatuiañ tō.

6. Nyoūmo, wó ohe nō ke teke ūwei, ni ohā onumnyam le ateke šikpoñ le fē!

(K. 7—14: kwe Lal. 60, 7—14.)

7. Koni adšie mei ni osumo le, oke oninedšūrō ahere woyiwala, ni oto he ohāwq!

8. Nyoūmo ewie ye ekroñkroñfemo le mli: Mabō oše, madša Šekem mli, ni masusu Sukot dšō le.

3. Omañ le aaba ye ota gbī le nọ. ye amesumọ nā. *ye hewulamo kron-kron mli; oblahi asafo le baā tamọ bọ dšeo dšetšremo mūsūñ le. * Lal. 29, 2.

4. Iehowa ekā kitā ni efañ ehe: "Bo dši osofo ke-yaši nāno ye Melkizedek gbedšiano le na."

1 Mose 14, 18—20. Heb. 5, 10; 6, 20; 7, 17, 21.

5. Nuntšo le ni yo oninedšūrò nọ le aattia mantšemei anii ye emlifū gbī le nọ. Lal. 2, 2 b. 9.

6. Eekodšo ye dseñmādši le atēñ, eewo dsemei obō ke gbohūi soññ; eetfa šikpoñ kpetenkle yitšo nō.

7. Eenu fā ni yo gbe toi le mli nu, nohewo le eewó eyitšo nọ. Fil. 2, 8, 9.

111.

Haleluya!

Mada Iehowa si ke mitsui fē ye dšalo agwabo ke asafo le mli.

2. Iehowa nitšumoi le dāra, mei fē ni naā he tsui le taoq segbe. Lal. 104, 24.

3. Wó ke agbodšē dši enitšumoi le, ni edsale le hio ši ke-yaā nāno.

4. Eto noni ake-kaio enāke nitšumoi le; drolo ke mobonalo dši Iehowa.

5. Ehāa mei ni šeole gbeyei le yeo nii tōro; ekaio ekpānmo le ke-yaā nāno. Lal. 145, 15.

6. Ehāa emañ le leo enitšumọ hewale le, ake-ni eke dseñmādši le anoyelinō haame le.

7. Eninena nitšumoi le anokwale ke dsale saneyeli ni, ni ekpoi le fē māmọ si sūñ;

8. amemā si sūñ dā ke-yaši nāno, anokwale ke dsale mli afeame ye.

9. Etsu kpomo ke-bahā emañ le; eke ekpānmo le emā si ke-miya nāno. Egbei le ye kronkron ni ehe ye gbeyei.

10. Iehowa gbeyeišemo dši nilē šišidse, mei fē ni yeo nọ le nāa seyōmo kpokpa; eyidsiemo le hio ši ke-yaā nāno. Abi. 1, 7.

112.

Haleluya!

Adsō gbomo ni šeo Iehowa gbeyei, ni enāa ekita le ahe tsui dšogbāñ le! Lal. 1, 1.

2. Esesibii le aatsōmo agboi ye šikpoñ le nọ; aadsō dšalo afiei le. Abi. 20, 7.

3. Nināmo ke nifāle aahī ewe le, ni edsale le hio ši ke-yaā nāno.

4. Dšalo le, *la tšoo ye duñ le mli hāa-ame ke-dšeo drolo ke mobonalo ke dšalo le deñ. * Lal. 37, 6.

5. Gbomo ni mli hī ni efaā mo nō le, aahī ahāle, eeye esane egbe nā ye kodšomo mli. Lal. 41, 2.

6. Edšake ehosoñ gbikogbiko; dšalo le, aakaile āhū ke-ate nāno.

7. Ešēñ sane fōñ adañtā ko gbeyei; eye tsui, ehie kā Iehowa nọ.

8. Etsui kā emli bokō, ešee gbeyei, ke-yaši beyino ni *eena noni etaoq ye ehenyelo le ahe le. * Lal. 91, 8.

9. *Egbeo efāa ehāa ohiafoi, edsale le hio ši ke-yaā nāno; aawó ekōñ le nọ ye anumnyam mli. * 2 Kor. 9, 9.

10. Mofōñ le aana ni aadole, eekpe *enyānyōdši ašiši, ni enidšian aadše wui; nii ni meifōdši taoq le hie aakpātā. * Lal. 35, 16.

113.

Haleluya!

Nye Iehowa tšūdši, nyedšiea eyi, nyedšiea Iehowa gbei le yi!

2. Yidšiemọ ahā Iehowa gbei le ke-dše be ne mli āhū ke-yaši nāno!

3. Esa ake adšie Iehowa gbei le yi ke-dše hūlū šitēhe ke-yaši ešinyōhe!

4. Iehowa kwọ godsō ke-teke dseñmādši fē, ni enumnyam le teke nwei

5. Namo tamọ Iehowa, wọ-Nyoñmo le, moni ešitāmhe yo nwei le, 2 Mose 15, 11. Ies. 67, 16.

6. moni māa ehie si ni ekweo nii ni yo nwei ke šikpoñ le nọ fē le? Luk. 1, 49.

7. Eteq hūmi ši ke-dšeo sū mli, ni ewó obiafo nọ ke-dšeo tumu nọ. 1 Mose 41, 40, 41. 1 Sam. 2, 8.

8. koni ehā eke abladei, ni dši emañ le mli abladei le, atrá ši.

9. Ehāa yō kene tšóo šianye ni etšóo biianye ni nyāa. Haleluya! 1 Mose 21, 2. 1 Sam. 1, 20; 2, 21. Luk. 1, 57, 58.

114.

Beni Israel dše Mizraim, ni Iakob we le dše mañ ni wieq mañse wiemo le nō le. 2 Mose 12, 41.

2. Iuda tšó ehékronkron, ni Israel tšó enoyelihe.

2. Edsäke emobonale le fá yé wono, ni Iehowa anokwale le hio ši ke-yaä! Lal. 107, 1.
nāno. Haleluya! 2 Mose 34, 6.

118.

Nyedaä Iehowa ši, edsäke ehī; edsäke nāno emobonale hio ši ke-yaä! Lal. 107, 1.

2. Hä Israel akē akē: Nāno emobonale hio ši ke-yaä! Lal. 115, 9—12.

3. Hä Aaron we le akē akē: Nāno emobonale hio ši ke-yaä!

4. Hä Iehowa šeloī le akē akē. Nāno emobonale hio ši ke-yaä!

5. Amanehülū mli midše mitšē Iehowa; Iehowa heremi nō ni ekemi damo he ní lē.

6. Iehowa yé mise, mišee gbeyei; meni gbomo aanyēmi afe? Lal. 56, 5. Heb. 13, 6.

7. Iehowa yé mise akē mibualo, nohewo le mana noni mitaoō yé mihenyeleī le ahe le. Lal. 54, 9.

8. Ehī akē abaä Iehowa abo fē noni akē hie aafō gbomo nō.

9. Ehī akē abaä Iehowa abo fē noni akē hie aafō lumei anō. Lal. 146, 2.

10. Kē dšehmädši fē bolemlē le: Iehowa gbei amli le mafloame mafie.

11. Kē amēbolemlē ke-kpe kwrā po: Iehowa gbei amli le mafloame mafie.

12. Kē amēbolemlē tamō wōbii le: amē-agboi tamō *ñmei la; Iehowa gbei amli le mafloame mafie! * Ica. 33, 12.

13. Otšimi ni magbē ši; ši Iehowa ye buami.

14. Iehowa dši mihewale ke miyidšiemō lala, ni etšō miyiwalaheremō. 2 Mose 15, 2.

15. Nyāmō ke yiwalaheremō gbē yé dšaloī abūi amli: Iehowa ninedšūrō tšuo nii wudši.

16. Iehowa ninedšūrō le awó nō; Iehowa ninedšūrō tšuo nii wudši.

17. Migboñ, ši moñ miyi aaná wala, ni madšadše Iehowa nitšumōi le matšō!

18. Iehowa egbla mitoi moñ, ši enō-komi ehāko gbēle. 2 Kor. 6, 9.

19. Nyegblea dšale agbói le nyehāami, ni mabote mli, ni mayada Iehowa ši!

20. Iehowa agbó le nē: Dšaloī le aabote mli.

21. Mídao ši akē oheremi nō, ni otšō miyiwalaheremō.

22. Tē le ní tšütšaloī le šē-fō le etšō kontē. Ica. 23, 16. Mat. 21, 42.

23. Iehowa nifemonii nē; eye nākpe yé wōhie.

24. Nmenē dši gbī ní Iehowa fe le; womli aafliwō ni wōnyá yé mli!

25. Ō Iehowa, heremō wōyiwala ko! Ō Iehowa, hā omanyē aba ko!

26. Adšō moni baä yé Iehowa gbei anō le! Wodšēo Iehowa we le wodšōnyē. Mat. 21, 9; 22, 30.

27. Iehowa le Mawu ni, ni ehā la etšō ehāwō. Nyefimōa gbīdšūrō-afolei le ke kpāi ke-yaä afoleššalate le kōdši le ahe!

28. Mi-Mawu dšio, ni madao ši; mi-Nyohmō dšio, makafoö!

29. Nyedaä Iehowa ši, edsäke ehī; edsäke nāno emobonale hio ši ke-yaä!

119.

Adšō mei ní eye emū yé gbē le nō, ni amēnyieo Iehowa mla le mli le! Lal. 1, 1, 2; 112, 1.

2. Adšō mei ní yeo edasei le anō, ni amēke amētšui mū fē taoō esegbē le,

3. asañ amēfee noni edšaa, ši egbēi le anō amēnyieo.

4. Owo okpoi le ahe kitā akē wōye nō pepēpe.

5. Miná ní adšadše migbēi le, koni maye ogbenāi le anō!

6. Kē mihle kā okitāi le fē he le, mihle gboñ.

7. Mike tšui ní dša aadao ši, kē mikase odšale kodšomōi le.

8. Maye ogbenāi le anō: kākwwami kwrakwra!

9. Té oblanyo aafe tēñ ní eehā egbē le he atšēñ? No dši akē ekwē ehe nō dšogbāñ yé owiemō le nā.

10. Bo esegbē mike mitšui mū le fē taoō: kāhā midū gbē ke-dšē okitāi le ahe!

11. Mike owiemō le eto mitšui mli, koni mikafe eša mišio.

12. Yidšiemō ahāo, Iehowa! *Tšōmō-mi ogbenāi le! * K. 22, 61, 62.

13. Mike minābu dšadšēo kodšomōi fē ní dšē odāñ le.

14. Mimli fiqmi yé odasei le agbē le nō, take bōni mo mli fiq mo yé nifāle fē he le.

62. Miteo ši nyōn teñ midaāo ši ye odšale kodšomoi le ahewo. Lal. 42, 9.

63. Mei ni šeo gbeyei le fē ke mei ni yeo okpoi le ano le ananyo dšimi.

64. Iehowa, omobonale le eyi šikpon le no to; tšōmomi ogbenāi le. Lal. 33, 5.

65. Iehowa, ofe otšūlo edšūrō ye owiemō le nā. K. 17, 41.

66. Hāmi yitšon kpakpa ke nilē, edšake mihe okitāi le miye.

67. Beni anāko abami ši le, midū gbe, ši agbene le miyeo owiemō le no. K. 75. les. 28, 19.

68. Ohī ni ofeo edšūrō; tšōmomi ogbenāi le. K. 12

69. Hewoloi floo apasa sādši fieo mino; ši mi le mike mitsui mū le fē yeo okpoi le ano. K. 78.

70. Ametšui eti tamo fo; ši *mi le, omla le he mimi šeo. *K. 77.

71. Ehi hāmi ake abami ši, koni makase ogbenāi le.

72. Mla ni dšē odān le hī hāmi fē šika ke dšiete akpei abo. Lal 19, 11

73. Bo onidši femi ni amešōmi; hāmi seyōmo, koni makase okitāi le.

74. Mei ni šeo gbeyei le aanami ni ameanā mše; edšake mihie kā owiemō le no.

75. Iehowa, mile ake okodšomoi le dša, ni anokwayeli *oke-bami ši. *K. 67.

76. Hā omlihile le afe mimišedšemo, tamo boni owo otšūlo ši le. Lal. 109, 21

77. Hā omūsūntsōle le aba mino, ni miyi anā wala; edšake omla le he *mimi seo. *K. 143.

78. Hā hewoloi le ahie agboi, edšake kūtūmpoo na amebami ši; ši mi le midreño okpoi le ahe. K. 85, 86

79. Hā ogbeyeiseloi le ke mei ni le odasei le atšō ke-ba minō.

80. Hā mitsui aye emū ye ogbenāi le amli, koni mihie akagbo.

81. Misusuma mito biti ye oyiwala-heremo le hewo; ši mihie kā owiemō le no.

82. Mihinmeii msiu ye owiemō le hewo, miko ake: Tē beni oošedše mimiñ?

83. Edšake mitsō tamo woloto ye lasū mli, kele mihie kpaa ogbenāi le ano. K. 98.

84. Otšūlo gbli le, enyie ni? Tē gbli ni ookodšo mei ni nyie mise ke yiwale len?

85. Hewoloi ni enyiee omla le nā le etšatšā bui ehāmi. K. 69

86. Okitāi le fē anokwale ni. Yakatfā amenyie mise ke yiwale: ye obuami!

87. Fe tō ni ameplenēmi ye šikpon le no; ši mi le mikwako okpoi le.

88. Hā miyi anā wala ye omlihile nā, koni maye odase ni dšē odān le no. K. 149

89. Iehowa, owiemō le mā ši šihu ye nwei ke-miya nāno; les. 40, 8.

90. onokwayeli le ye ke-miya yinoi fē no. Bo oke šikpon le mā ši ni emā ši ne.

91. Ameye ke-baši ūmene ye ogbedšianotōi le anā, edšake otsūdši dši amefē.

92. Kē dšee omla le he mimi šeo le, kule bene mihie ekpātā momo ye mimanehūlū le mli. K. 80. ler. 15, 16.

93. Mihie kpañ okpoi le ano gbiko-gbiko, edšake nomei ano otšō ohā miyi nā wala. K. 100.

94. Onō dšimi, heremomi! edšake okpoi le asegbē mitao. K. 45

95. Meifōdši woomi kā ni amekpātā mihie; ši midfēño odasei le ahe.

96. Mina emūyeli fē nagbē; ši okitā le mli le naakpa.

97. Misumoo omla ake noko! Dšenamo fē le no he midfēño. Lal 1, 2.

98. Okitāi le hāa mileo nii fē mihenye-loi le, edšake amekemi ye dā. 5 Mose 4, 6.

99. Miye yitšon hū fē mitsōloi le fē, edšake odasei le ahe midfēño.

100. Miyoo sane se fē onukpai po, edšake miyeo okpoi le ano.

101. Miko minane ke-dšē gbe fōu-fē-gbe fōh no, koni maye owiemō le no.

102. Midšeko okodšomoi le ase, edšake bo otšōomi nii.

103. Owiemoi le ūō ye midān ake noko! enō minā fē wō tete! Lal. 19, 11.

104. Okpoi le hāa mināa yitšon, hewo le minyeo apasa gbēi fē.

105. Owiemō le dši kane hā minane ke la hū ye mitempōh le no. 2 Pet. 1, 19.

106. Mikā kitā ni midamo no, ake maye odšale kodšomoi le ano.

153. Kwemo mimanehulū le, ni odšiemī; edšake omla le, * mihie kpaa nọ. * K 176.

154. Ye misane le ohāmi ni okpōmi; nā miyi anā wala ye owiemo le nā.

155. Meifōdši le, amēke yiwalaheremo en dseke; edšake amēdii ogbenāi le ase.

156. Iehowa, omūsūntšōlei le fā babaō; okodšomoi le anā le hā miyi anā wala.

157. Miyiwaloi ke mihenyeloi le fā babaō; kēle midseko odasei le ase.

158. Minaā kūtūmpofoi le, ni amenii eomi tān, edšake ameyee owiemo le nọ.

159. Na, misumo okpoi le; Iehowa, nā miyi anā wala ye omlihile le nā.

160. *Owiemo-tšo mū le fē le, anowale ni, ni odšale kodšomo le fē hio ši e-yaā nāno. * Ioh. 17, 17

161. Lumei nyieo mise ke yiwale yatfā, ši owiemoi le ahewo mitšui kpokpoo.

162. Minaā owiemo le he mise tamoko ni enā hānii babaō

163. Minyeo apasa ni mihio; ši omla le mon misumo

164. Midšieo oyi ši kpawo dšenamo ye odšale kodšomoi le ahewo

165. Mei ni sumo omla le ye hedšole babaō, ni nokonoko be ni woo amenādsian

166. Iehowa, mihie kà oyiwalaheremo le nọ, ni miyeo okitai le ano. 1 Mose 49, 18.

167. Misusuma yeo odasei le ano, ni misumogame naakpa

168. Miyeo okpoi ke odasei le ano; edšake migbei le fē dšere ohie. Lal. 18, 22

169. Iehowa, hā miblomo le aše ohie; hāmi seyōmo ye owiemo le nā.

170. Hā mifaikpamo le aše ohie; dšiemomi ye owiemo le nā.

171. Minabu aafose yidšiemō, edšake otsōmi ogbenāi le.

172. Mililei le *aala owiemo le he lala, edšake okitai le fē le dšale ni

* Lal. 1, 2 Abel 6, 22.

173. To onine, ni oke-ye obuami; edšake mihala okpoi le.

174. Iehowa, mife oyiwalaheremo le, ni omla le he *mimi še. * K 16.

175. Hā misusuma yi anā wala, ni edšie oyi, ni okodšomoi le aye abuami.

176. Midū gbe tamō *tō ni elādše: taomō otšūlo; edšake okitai le, † mihie kpaa nọ. * Ies. 53, 6 † Lal. 119, 16.

120.

Nokwolei alala.

Mifimo le mli le mibo mitšē Iehowa, ni ebomi toi.

2. Iehowa, dšiemō misusuma ke-dše apasa nābu ke šišiumo lilei le mli.

3. Meni šišiumo lilei le bahāo, ni meni ebafe efata he ehāo?

4. Etamō ekālo gāimlibii ní nā ba ke bāisā nāi-ke-la.

5. Kpōo hāmi! ake mibato gbo ye Mesek. ni mibahi Kedar būi le amasei!

6. Misusuma ke mei ní nyeo hedšole le hī ši etše tšō.

7. Mi le, hedšole gbomo dšimi mon; ši ké miwie pe le. bēle amē le amenō dši ta

121.

Nokwolei alala.

Mihole mihlūmeii ano makwe gōdši le: nēgbe miyeli-ke-buamo badše aba?

2. Miyeli-ke-buamo dšeo Iehowa, moni fe nwei ke šikpon le. nō.

3. Ehān onane ašāne; moni buo ohe le won wōdōi.

4. Na, moni buo Israel he le ewo. ni esā ewon wōdōi gbikogbiko.

5. Iehowa dši ohebulo, Iehowa dši ohōn ye oninedšūrō nọ.

6. fane le hūlū ešāno, ni nyōn hū nyōntšere ešeno noko.

7. Iehowa aabu ohe ke-adše efōn fē mli, eebu osusuma he. 4 Mose 6, 24

8. Iehowa aabu okpodšē ke omliabā he ke-dše be ne mli ke-yaši nāno.

122.

David nokwolei alala.

Mimi še mihe, ké akēmi ake: Ba ni wote Iehowa we le! Lal. 23, 6—8.

2. Ierusalem, wonādsi māmoo ogbói le amlí!

3. Ierusalem, bo ní atoš ake mañ ko ní tšara nọ ke-kpe!

4. Boni gâimlibii yò ye ekâlò deñ le, akai oblahian bihi yò.

5. Adšò nū nī ameyi egâimlibii ako-
:oku le to le! Ame le, ké ameke henyē-
oi mātā nā ye agbó nā le, amehie gboii.

128.

Nokwolei alala.

Adšò motemo ni šeo Iehowa, ni enyieo
agbēi le anò le!

2. Edšake ooye onin-nā nitsumonii;
aadšòo ni aahī ahāo hū!

3. Onā aatamo weintšo nī woo yibii
ye owe le, obii le aatamo mūtsei bibii
ke-abole okplò le. Lal. 127, 3

4. Na, nū nī šeo Iehowa gbeyei le,
boni abadšòle ne!

5. Iehowa aadše Zion adšòo, ni oona
Ierusalem edšüröyeli ye owala gblī fiā
mli,

6. ni oona obii abii. *Hedšòle aba
Israel no! * Lal. 125, 6

129.

Nokwolei alala.

Amegba mina ahū ke-dše miblahian,
hā Israel akē akē:

2. Amegba minā ahū ke-dše mibla-
hian, ši kēle amenyēēmi.

3. Hūloī ehū mikotose, amebobō ame-
kofi le kākādādsi. Ies. 50, 6; 51, 23.

4. Iehowa le, dšalo dšile, eflo meifō-
dši atānkpei le amlī.

5. Mei fē nī nyeo Zion le ahie aagboi
ni amekū amese!

6. Ameafe tamò tsüyiten dfei ni nā-
āa dāni afāa le.

7. noni yii dfeisalo deñ, ni moni fi-
mo le hū ke-sakāā etsitsi.

8. ni mei nī hoq le ekēē akē: *Ie-
howa dšomo aba nyeno! Womidšōnye
ye Iehowa gbei amlī! * Rut 2, 4.

130.

Nokwolei alala.

Iehowa, *bu kwonkwon le mli mibloō
mitsōo ke dšeo. * Lal. 69, 3

2. Nuntso, bo mighē toi! Ka otoii
ohā mitakpamoi agbē le!

3. Kedši bo, Iehowa, okē oodi nišai-
anii ase le, kule, Nuntšo, namo po aanyē
ši adamo? Lal. 19, 18.

4. Ši bo odeñ *ešaiḡa yò, beni afe nī
ašeo gbeyei. * Ies. 55, 7. Rom. 6, 1. 2.

5. Mikwe Iehowa gbe; misusuma mi-
kwe gbe, ni ewiemo le nò mihie kã.

6. Misusuma mīmē Nuntšo le fē boni
buloi mēo dšetšeremo, fē boni buloi mēo
dšetšeremo.

7. Israel, nō ohie ofō Iehowa nò!
Edšake Iehowa deñ mōbonale yò, ni
edeñ kpōmo nī fā yò,

8. ni le nonñ eekpō Israel ke-adše
enišaiianii le fē mli! Mat. 1, 21

131.

David nokwolei alala.

Iehowa, mitsui wóo ehe nò, mihlūmeii
hū māmoo ūwei, ni misā minyieo nibii
wudši lo nibii nī yò nākpe tšó hāmi
le ase.

2. Leleñ, ninemo mininē misusuma ni
mihā efe kpō; tamò bi nī atšele fufo
ni yò enye nō, misusuma ye mimli ta-
mò bi nī atšele fufo.

3. Israel, nō ohie ofō Iehowa nò ke-
dše be ne mli ke-yaši nāno! Lal. 100, 7.

132.

Nokwolei alala.

Iehowa, kaimo David amanehūlūi le
fē ohale!

2. Boni ekā Iehowa kitā, ni ewo Iakob
hewalo le ši akē: 2 Sam. 7.

3. "Miyaboteñ miwe bū le mli, mikwon
misātšo le hū,

4. mibeñ mihlūmeii, ni midšien mihle-
nmeiase.

5. ke-yaši beyino ni manā he ko mahā
Iehowa, ni manā šihlehe ko mahā Iakob
hewalo le." 2 Sam. 7, 46.

6. Na, wonu ehe ye Efrata, woyanale
ye kōn *imōdši le amlī.

* 1 Sam. 7, 1 2 Sam. 6, 3.

7. Nyehāa woyaā cšihlehe le, woya-
kotoa ši ye enaneši mānō le hie!

8. Iehowa, wó ohe nò ke-ya ohedšō-
mōhe le, bo ke ohewale ad-ka le fiā!

4 Mose 10, 35. 2 Kron. 6, 41. 42.

136.

edaä Iehowa ši, edšake ehī; edšake
emobonale hīo ši ke-yaä! Lal. 100, 1.

Nyedaä nyoñmōi a-Nyoñmō le ši;

nāno emobonale hīo ši ke-yaä!

Nyedaä nuntšōmei a-Nuntšō le ši;

nāno emobonale hīo ši ke-yaä!

Le moni ekometō efeo nākpenii le;

nāno emobonale hīo ši ke-yaä!

Le ni efe ñwei ye nilē nā le;

nāno emobonale hīo ši ke-yaä!

Le ni elē šikpoñ le mli eha nui

; edšake nāno emobonale hīo ši
!

Le ni efe kanei wudši le; edšake
emobonale hīo ši ke-yaä!

¹ Mose 1, 14—18.

ñlū, koni eye fane nō le; edšake
emobonale hīo ši ke-yaä!

nyontšēre ke ñulamii, koni ameye
nō le; edšake nāno emobonale hīo
yaä!

Le ni etfia Mizraim nii ye amē-
bii amlī le; edšake nāno emobo-
ñō ši ke-yaä! Lal. 78, 51; 135, 8—12.

i edšie Israel ke-dšē amēteñ; edša-
no emobonale hīo ši ke-yaä!

ke ninešiwale ke nine ni akpā mli;
nāno emobonale hīo ši ke-yaä!

Le ni egba Ñšo-tšuru le mli enyo
ake nāno emobonale hīo ši ke-yaä!

ni ekpla Israel ke-tšō teñ ke-ho le;
nāno emobonale hīo ši ke-yaä!

ni ebutu Farao ke eta le ye Ñšo-
e mli le; edšake nāno emobonale
ke-yaä!

Le ni ekpla emañ le ke-tšō nā le
edšake nāno emobonale hīo ši

!
Le ni etfia mañtšēmei agboi anii le;
nāno emobonale hīo ši ke-yaä!

ni egbegbē mañtšēmei ni yō gbeii
ake nāno emobonale hīo ši ke-yaä!

ñhon. Amorbii amañtšē le, edšake
emobonale hīo ši ke-yaä!

Le Og ni dši Bašan mañtšē le hū;
nāno emobonale hīo ši ke-yaä!

ni enō amēšikpoñ le ehā akē gbo-
e, edšake nāno emobonale hīo ši

!

22. etšūlo Israel gbošinii le; edšake
nāno emobonale hīo ši ke-yaä!

23. Moni kaiwō, beni wōfe butū le;
edšake nāno emobonale hīo ši ke-yaä!

24. ni edšiewō ye wohenyelōi le adeñ le;
edšake nāno emobonale hīo ši ke-yaä!

25. Le *ehāa helo fē niyenii; edšake
nāno emobonale hīo ši ke-yaä!

* Lal. 145, 15

26. Nyedaä ñwei Mawu le ši; edšake
nāno emobonale hīo ši ke-yaä!

137.

Babel fai le anā le, dšei wōho wōtrā
ši ye, ni wōfófōi, beni wōkai Zion le.

2. Dšei fā nā kpāi le anō wōñō wō-
sañkūi le wōtšotšōro.

3. Edšake dšei mei ni ñōwō nom le
biwō lalai ye, ni wōhaolōi le tao ni
womli ašiwō, amēkē: “Nyelaä Zion lalai
le eko nyetšōawō!”

4. Té aafe teñ ni wōpla Iehowa lala
ye meikpōdši adše hū?

5. Ierusalem, ké mihle kpa onō le,
hā mininedšūrō hle adše ehe nō!

Ier. 51, 50.

6. Ké mikaii bo, ni mibuu Ierusalem
fē mimišēñō titri le, hā mililei akpetē
midāñ!

7. Iehowa, kaimō Ierusalem gbī le ohā
Edombii le, mei ni ké akē: “Nyekūmōa,
nyekūmōa ke-yamōa ešišitō le tō!” le.

Lal. 79, 12. Obad. 10—15.

8. Bo Babel biyō ni afeo butū le,
aadšō moni toō nādšian, tamō boni ofe-
wō le!

9. Aadšō moni ñō obii bibii le etfia
tešā le!

Ier. 12, 15.

138.

David lala.

Madao ši ke mitšui mū le fē, mala
madšie oyi ye nyoñmōi le ahle!

2. Matšō mihle mahā osōlemōwe kron-
kron le ni makūla ši, ni madšie ogbei
le yi ye omlihle ke onkwale le hewō;
edšake ohā owiemō le etši fē ogbei le fē.

Lal. 22, 2.

3. Gbī ni mibo mitšēo le, oheremi nō;
owomi ekā, ni misusuma nā hewale.

4. Iehowa, šikpoñ le nō mañtšēmei fē
aadšie oyi, edšake amēnu odāñ wiemōi le,

Ier. 2, 2.

10. Mei ni efo sá ewo mihe le, hã efõn ni dše amedientše amenã le aha ameyitsei ahe! Lal. 7, 17.

11. Hã nãi ni etšẽ afie amenõ; hã ašereame afie la mli ke bui ni mli kwõlo le amli, koni amekate ši donũ!

12. Nũ lileitšẽ akahe ši ye šikpoũ le nõ; efõn aagbobi nũ yiwalõ le, ni ebutule!

13. Mile ake Iehowa aaye amanehũlũ-nalõ sane ahãle, ni eekẽ noni dša ehã ohiafo.

14. Lelẽũ, dšaloĩ aada ogbei le ši, mei ni dša le aahi ši ye ohie.

141.

David lala.

Iehowa, miblo mĩtšẽo, ohe afe oyã ahãmi; kẽ mibo mĩtšẽo le, bo migbẽ toi!

2. Hã mifaikpamõ abadšẽ tamõ *tšofã-ke-ũma ye ohie, ni minidši anõholemõ le afe tamõ t̃gbeke afole!

* 2 Mose 30, 7. + 2 Mose 29, 39.

3. Iehowa, to bulõ ye minãbu, bũ minãbu šinã le nã! Lal. 39, 2.

4. Kãhã mĩtšui *mĩdõ ke-miãa nõfõn ko he, ni mĩkẽ mei ni tšuo nišaianii le mĩtšu nĩfõdšianii; ni kãhã miye amedokodokonii le eko. * Lal. 119, 36.

5. Hã dšalõ agbami mã ke mlihile ni *ekãmi, yiteũmũ dši no ni miyitšõ kwaa; ši fai mon mikpã ye amenĩfõdšianii le amli. * 3 Mose 19, 17. Abel 27, 5 6.

6. Aatsĩre amekodšolõ le atšia ši ye tesãi ahe, ni ameanu migbẽ ake ehõ.

7. Boni kẽ moko mihũ ni egbeõ šikpoũ le, nakai agbe wowui afã gbohĩladšẽ nã.

8. Edšake bo, Nuntšõ Iehowa, onõ mihĩmẽi dšere, bo nonũ abo mibãã; kãnmẽ misusuma he!

9. Bu mihe ke-dšẽ tšõne ni ametšõmi le ke mei ni tšuo nišaianii le akpai le ahe.

10. Hã meifõdši le adũ amedientšẽ ameyai le, ni mi le, madšẽ mli sokẽ. Lal. 7, 16.

142.

David seyõmõ lala ke solemõ ni esole, beni eyõ tekplo le mli le. 1 Sam. 34, 4.

2 Mike migbẽ bloõ mĩtšẽo Iehowa; mĩkẽ migbẽ kpãã Iehowa fai.

Gã Old Testament.

3. Mifoseõ mikomoyeli mĩfieõ ehie, midšadšẽo mihaomõ le ye ehie.

4. Beni mimumõ *to biti ye mimli le, bo ole migbẽ le. Ametšõ tšõne ametẽmi ye gbẽ ni minyie nõ le nõ. * Lal. 138, 7.

5. Kwe ninedšũrõgbẽ, ni oona ake mokomoko bẽ ni lemi; abobãhe ebõmi, mokomoko dšẽnũ misusuma nõ.

6. Iehowa, miblo mĩtšẽo, mĩkẽ ake: Bo dši mibobãhe, migbefãnnõ ye *hie-kãloĩ ašikpoũ le nõ. * Lal. 27, 13.

7. Bo miblomõ le toi, edšake migbodšõ naakpa; *dšiemomi ke-dšẽ mei ni nyie mĩsẽ ke yiwale le adeũ, edšake amehe wa fẽmi. * Lal. 7, 2.

8. Dšiemõ misusuma ke-dšẽ gbokle-foiatšũn, koni mada ogbei le ši. Dšaloĩ aabolemi ke-akpe, edšake ofemi edšũrõ.

143.

David lala.

Iehowa, bo misolemõ le toi, femõ toi ohã mifaikpamõ le; heremomi nõ ye onõkwayeli le ke odšale le nã!

2. Ni okẽ otšũlo akakodšõ; edšake hĩekãlo ko hĩekãlo ko yeũ bem ye ohie. Lal. 130, 3. Hlob 2, 2.

3. Edšake henyelõ le nyie misusuma se ke yiwale, etšãã miwala nõ ke-mõõ ši, ehãã mihĩõ duũ mli tamõ mei ni egboi dšeeĩmõ.

4. Nohewõ le mimumõ etõ biti ye mimli, mĩtšui efe šikplikpi ye mimli.

5. *Mikaio blema gbĩĩ le, midšẽnõ onitšumõĩ le fiã he, misusuo oninenã nitšumõĩ le ahe. * Lal. 77, 6.

6. Mikpã minidši amli mihãao; *ohe kũmai miye misusuma tamõ šikpoũ gbĩĩ. (Sela.) * Lal. 42, 3; 63, 2.

7. Ohe afe oyã ni oheremi nõ, Iehowa! Mimumõ etõ biti po: Kãnõ ohie otẽmi, ni mĩkẽ mei ni kplekeõ ši ke-yaã bu lẽn le miye egbo! Lal. 28, 1.

8. Hã manu omlihile le he lebi; edšake bo onõ mĩkẽ mihĩe fõõ. Hã male gbẽ ni sa ake manyie nõ; edšake bo mĩwõq misusuma nõ mihãa!

9. Iehowa, dšiemomi ke-dšẽ mihenyelõ le adeũ! bo ohõ miba mibatẽ mihe ye.

10. Tšõmomi ni mafe osuomõnã-nii, edšake bo dši mi-Nyõnmõ; hã

19. Mei ni šeole gbeyei le, efeo noni ametao ehāa-ame, eboo amēblomo toi, ni ehereo ameyiwala. Abel 10, 24.

20. Iehowa bāa mei fē ni sumoole le ayi; ši meifōdši le, eekpātāa amefē amehle.

21. Minābu aagba Iehowa yidšiemō, ni helo fē aadšie egbei kronkron le yi dā ke-ate nāno!

146.

Haleluya!

Dšiemō Iehowa yi, misusuma!

2. Gbīlabo ni mihle kā ne madšie Iehowa yi, gbīlabo ni miyo dšēn ne mala madšie mi-Nyohmō le yi!

3. Nyekanōa nyehle nyefōa lumei lo gbomo bi ko ni yeli-ke-buamo ko be eden le nō. Lal. 118, 8. 9. Ier. 17, 6.

4. Kē *emumo dše emli le, ekūo ese ke-yaā esū le mli ekoñ; nakai gbī le noññ eyintōi le lādšeo.

* 1 Mose 3, 19. Deada. 12, 7.

5. Adšō moni Iakob Mawu le dši ebualo, ni ehle kā Iehowa, o-Nyohmō le, nō le;

6. le efe nwei ke šikpoñ ke nšo ke nofēno ni yo mli le; eyeo anokwa ke-yaā nāno;

7. mei ni ayeoame amim le, eyeo amē-sane ehāa-ame; mei ni hōmō yeoame le, ehāa-ame niyenii. Iehowa fēneo gboklēfoi agboklei;

8. Iehowa gbleo filafoi ahīhmeii; Iehowa *holeo mei ni edro komō le anō; Iehowa sumo dšalo; * Lal. 145, 14.

9. Iehowa bāa *gboi ayi, †eflō awusā ke okūlafo se, ši meifōdši agbe le, etšōo hle ebuo ši. * 2 Mose 22, 21. 22. † Lal. 10, 14; 68, 6.

10. Iehowa aaye mantše ke-ate nāno, Zion, o-Nyohmō le aaye mantše ke-ate yinoi fē nō! Haleluya! Lal. 93, 1.

147.

Haleluya! Ehi ake ala adšie wo-Nyohmō le yi, edsake enō, ni yidšiemō sale. Lal. 92, 2

2. Iehowa dši moni too Ierusalem, ebuaā Israelbii ni agbeame afā le anā.

3. Etšāa mei ni amētšuii ekūmō le, ni efimoō amepilamōi le anō. Ies. 61, 1.

4. Etšōo nulamii ayibo hū, eke ameten mofēmo gbei tšéole. Ies. 40, 23.

5. Wo-Nuntšo le da ni chewale fá, ni enilē hū alee nā.

6. Iehowa fīo nōnaloi ase, ši meifōdši le, etšireoame etšiaā ši. Luk. 1, 52.

7. Nyelaā šidā lala nyehāa Iehowa, nyeke sañkū alaā adšiea wo-Nyohmō le yi!

8. Moni ke atatui haā nwei, ni esāa nyohmonemō ehāa šikpoñ, ni ehāa dšei kwēo ye gōdši anō le.

9. Le ehāa kolo eniyenii, ke *kwā-kwālabitebii ni bloō le hū. * Hlob 38, 41.

10. Okpoñ hewale esaa ehle, ni enāā gbomo fūqdši ahe miše.

11. Mei ni šeole gbeyei le mon ahe Iehowa mī šeo ke mei nī hle kā emo-bonale nō le.

12. Ierusalem, kafomō Iehowa; Zion, dšiemō o-Nyohmō le yi!

13. Edšake ewadše ogbói le ase ada-bāni le kpēññ, edšō obii nī yo omli le.

14. Ehāa okpokpai le anō dšōō, ehāa *otqō ke nmā kpakpa. * Lal. 81, 17.

15. Etšūo ekitā ke-baā šikpoñ le nō; ewiemō le šaā foi oyáyáyá.

16. Ehāa snō nyōo tamō kafote; egbeo bó nī efi efāa tamō lamlu.

Lal. 148, 8. Hlob 38, 22 - 30.

17. Ešereō enutei le efieo ši tamō atrō-māi; namo aanyē efēi le nā adamo?

18. Etšūo ewiemō le, ni ebasereame; ehāa ekōyo le tšā, ni nui le hoō.

19. Edšadšeo ewiemō le etšōo Iakob, egbenāi ke ekodšomōi le etšōo Israel.

20. Efeke nakai ehāko mañ ko mañ ko dā, ni ekodšomōi le hū, ameleo. Haleluya! 5 Mose 4, 7. Bof. 16, 16. Rom. 8, 2.

148.

Haleluya!

Nye-dšea nwei nyedšiea Iehowa yi; nyedšiea eyi ye nwei flōflo!

2 Nye, ebfoi le fē, nyedšiea eyi; nye, etai le fā, nyedšiea eyi!

Lal. 102, 20—22.

3. Hūlū ke nyontšere, nyedšiea eyi; nye nulamii nī kpleo le fā, nyedšiea eyi!

4. Nye nweii amli nwei ke nui nī yo nwei yiteñ le, nyedšiea eyi!

7. *Iehowa gbeyeişemọ dši nilē šišidšē; ši kwašiai gbeọ nilē ke tšosemọ he guọ. * 9, 10. Lal. 111, 10. Hlob 28, 28.

8. Mibi, bo otšē tšosemọ le toi, ni kăšē onye mla le ofō! 6, 20.

9. Edšake nomei dši anumnyam akekre hă oyitšo ke kôsônkôsô hă okuē. 4, 9.

10. Mibi, ké ešafeloi milakao le, kăkplē!

11. Ké amekē: Ba, wote ní woyawo lá anteo ni woyawo moni efeko noko ká yakatšā;

12. hă womlame hlekăloi tamọ gbohî-adše, mei ní eye emū le hū tamọ mei ní kplekeọ ši ke-yaă bu mli;

13. wọná nibii ní dšra wa srotói fē, wọke hăni aawo wọšini obôbô;

14. oke ohe abọ wöhe; wofē wọohle kotoku kome:

15. Mibi, okeame akanyie gbē le nọ; kọ onane ke-dšē ametempôn le nọ!

16. Edšake amenădši šaă foi ke-yaă efônsemọ mli, ni amehē feọ oyá ke lá-šifiemọ.

17. Edšake yakatšā po ake yă lēọ ši ye lofôdši ahle.

18. Ši ame le, amedientšē amelá anteo amewoo, amemiwo amesusumai hū ká.

19. Boni hledšôloi fē ană yakpa ne, noni amediọ se le nonh nôọ amewala ke-yaă.

20. Nilē bloü ye blohîian, ewoo egbē ye dšadši anọ;

21. ebloü ye hei ni efe hō; ewieọ ewiemoi le ye agbói le ană, ye mă len: 8, 1.

22. Nye mei ni nyenăko dšēmọ, mē beyino nonh nyeasumọ kwašiafemọ? ni hefeoyeloi aană hefeoyeli he mîšē, ni kwašiai aanye nilē ke-yaši?

23. Nyetšômọa nyehe nyehăa mikāmọ le! Na, mafose mimumọ le mahănye, mahă nyele miwiemoi le hū!

24. Ake-ni mitsé, ni nyekwa. mikpă minidši amli, ni mokomoko efoo mli, 1es. 68, 2 12.

25. ši nyešē minăwô le fē nyefô, ni mikāmọ le hū nyebun,

26. hewọ le mi hū, nyemanehülü le mli le manmô, ké nyekpokpomọ miba le, maye nyehe feọ, 2, 24.

27. ké nyehekpokpomọ le miba tamọ ahum, ni nyemanehülü le mite ši tamọ lastogbêle, ni fimọ ke tšuiyeli miba nyenọ le.

28. No mli le ametšémi, ši miheren nọ; ametao misegbē mră mli, ši amē-nahmi. 1es. 69, 2. Mika 2, 4.

29. Edšake amēnye nilē, ni amekọọ Iehowa šemọ le;

30. amesumọọ minăwô le eko eko, amegbe mikāmọ le fē he guọ;

31. hewọ le amēaye amegbē le mli yibii, ni ametôro ke amēhăi ni ametotoi le. 1es. 2, 10. 11.

32. Edšake noni mei ní náko dšēmọ le kpaleọ ke-yaă he le nonh aagbeamē, ni dšēmọ ní kwašiai dšēmọ ake amēye fefefe le aakpătă amehle. 8, 28.

33. Ši moni boomi toi le aabî ši fefefe, ni ehe aadšole ní efôn gbeyeişemọ beň. 8, 24.

Yitšo 2.

Mibi, ké omô miwiemoi le amli, ni oke mikităi le to omasei,

2. koni oba otoi ši ohă nilē, ni oke otšui hă sanesekomọ;

3. hă, ké oblo otšē *seyômọ, ni owó ogbē nọ ohă sanešišinumọ, * lak. 1, 8.

4. kedši otao esegbē tamọ dšietei, ni otao tamọ dšetrii ni anô-tē le:

5. No dăni oonu Iehowa gbeyeişemọ šiši, ni oonă Nyomọ he nilē.

6. Edšake Iehowa hăa aleọ nii, edăh nilē ke sanesekomọ dšę.

7. Etiaă feremọ ehăa *mei ní dša le, tšęh hū dšile hă mei ní nyieọ pepępe le, * Daada. 7, 20.

8. koni ebu dšale saneyeli tempôni le ahe, ni ebă emei kronkroni le agbēi le ayi.

9. No dăni oonu dšale ke kodšomọ ke noni dša, gbē kpakpa-fē-gbē kpakpa šiši.

10. Edšake nălē aabote otšui mli ni nilē aanô osusuma nă;

11. dšēmọ aabă oyi dšogbăh, sanešišinumọ aabu ohe,

12. ní edšieo ke-dšē gbē fôn nọ, ke-dšę mei ní wieọ nibii kôdôdši le aden,

13. mei hū ní šię dšale tempôni le, ni ameyanyieọ dudšian gbēi anọ le,

14. mei ní nyă efônsemọ he ní amē-mli fiigamę ye nibii fôdši kôdôdši ahe le,

Yitso 4.

Bii, nyeboa nyetše tšosemo toi, ni nyefea toi, ni nyele sanesekomo!

2. Edšake nilē kpakpa mitsōnyē, nyekasēa mimla le nyefōa!

3. Edšake mitše bi dšimi, minye bi kōme ni efēe ehe dšimi;

4. ni etšōmi nii ni ekēmi ake: Hā otšui ahle miwiemoi le amlī; *ye mikitāi le anō, nī oyi anā wala! *3 Mose 18, 5.

5. Ná nilē, ná sanesekomo! *Ohle akakpa midān wiemoi le anō, ni kādše he! *3, 1.

6. Kāšile, ni eebā oyi; suomole, ni eebu ohe.

7. Nilē šišidše dši ake: Otao nilē, ni okē onii ni onā le fē atao sanesekomo!

8. Būle, ni eewó onō; ké olōle atū le. eewo ohle nyam.

9. Eke anumnyam yifinō aafī oyitšo, eekeo akekere fefeo. 1, 9.

10. Mibi, bo toi, ni omō miwiemoi le amlī, *ni owala afī le aafā babaō. *3, 2.

11. Matsōo nilē gbe le, mawao ke-tšō dšale tempōni le anō. 1. al. 32, 8; 27, 11.

12. Ké ōnyie le, ofāmoū onādši omāmōn mli, ni ké oša foi hū, oten.

13. Mō tšosemo mli wā, kāūmē he! Oke-to dšogbān, ši no dši owala.

14. Meifōdši atempōn le. kāyi nō, ni kānyie efōūfeloi agbe nō. 1, 10 Lal. 1, 1.

15. Wile ohā afā, kātšō he ke-miho; tšō ohe ke-dše he, ni ofo mli ke-ya!

16. Edšake amewoo, ake dša amefe efōn ko dā, ni ké amehāko moko agbē ši le, wō tšeo ye amehle.

17. Edšake efōnfemo niyenii ameyeo, ni yiwale wein amenuo.

18. Ši dšaloi atempōn le tamō la ni kpeo ni eyaā nō ekpeo āhū ke-yašiq sane fintī.

19. Meifōdši agbe le tamō duū kpī, amelee nii ni ametēreō po. 13, 9; 24, 20.

20. Mibi, bo miwiemoi le atoi, ka otoi ohā noni mikēo le!

21. Kāhā amemidše ohle, nōame oto otšui ten!

22. Edšake amedši wala hā mei ni naāame le, ke noni tšāa amehewodšian fē. 3, 8, 13—16.

23. Ohle akā otšui he fē nii fē; edšake no mli wala dšeo.

24. Tši dā kōdōn ke-dše omasei, ke kūtūmpoo nābu ke-ya fōfō.

25. To ohle tē, ni ohā ohlūmeiase akwe ohle tūntū.

26. Dšadšemo onādši amāmōhe le pēpē, ni ohā ogbēi fā adša. Heb. 12, 13.

27. Kātšō ninedšūrō lo abeku; ša onane ke-dše efōn mli. 5 Mose 5, 20.

Yitso 5.

Mibi, bo minilē le toi, ni oka otoi ohā misanesekomo le,

2. koni obā dšēmō kpakpa yi, ni onābu anō nilē ato.

3. Edšake mokroko nā nābu tšereō wō, ni edān šāmoō fē mū; 2, 16—19.

4. ši enāgbē dšōo tamō tatšo, enā ba tamō klante ke enā nta.

5. Enādši kplekeō ši ke-yaā gbēle mli, efāmoō enādši ke-yaā gbohīladše.

6. Enyiee wala gbe le nō, hewō le edūō gbe, ni elee.

7. Nohewō le agbēnē, mibii, nyeboami toi, ni nyekadšea midān wiemoi le ahe!

8. Tši ogbē le ke-dše ehe ke-ya šōn, ni kābēnke ewe le šinā le,

9. koni okānō ohewale ohā meikrokomei, ke ohi le hū ohā yiwalo;

10. koni gboi akaye onii le amemītōro. ni onitšumonii le akayadše mokpōn ko we;

11. nī okakēmō ye onāgbē be len, beni ohelo ke ogbomotšo hie ekpātā le,

12. nī okē ake: Té fe tēn po nī minye tšosemo ni mitsui gbe kāmō he guō nē!

13. nī miboo mitsōloi agbē toi, nī mifee toi mihāā mei nī tšōomi nilē le!

14. fē fū nī magbē nifōdšianii fē mli ye asafo ke gwabō le ten!

15. Nu bodientše onubu mli nu ke nu nī dšeo bodientše obu nī baā le mli le.

16. Aso onu nī baā le agbē afā, nī etšō fāi ye blohūian?

17. Hā ehī ši ehā okometō ni dšee okē meikpōdši.

18. Hā onubu le atšō noni adšō, nī onā oblahian nā le he mīšē.

19. Hā nī efe tamō ofrote nī he yō feo ke yō nī he yō akonō; *ekpokuai le asa ohle befēbe, nī esuomō le ahā oyitšōn akōneo dā! *Deada. 9, 9.

3. Fimo okpete owabii ahe, umã ye otšuiñ tao le no! 3, 8.

4. Kemo nilē ake: Minyemiyō dšio! ni otšē sanesekomo ake ošienye,

5. koni amebā oyi ke-dše mokroko nã deñ, ke-dše yō mokpōñ ni wieo dokobī le deñ. 2, 16

6. Edšake mitsō miwe samfle ke emli fodši le amli mikwe.

7. ni mina oblanyo ko ni be yitšon ye mei ni náko dfènmō le atēñ, miyole ye oblahli le atēñ:

8. etšó e-koñ le masei ke-fo mli ye blohū leñ, ni etšó ewe le gbe,

9. gbī le gbeke, beni hie efe tūtū le, nyōñ teñ, beni duñ ewo kpī le

10. Ni na, yō ko kele bakpe, ewo adfamañ atade, etšui esa,

11. enā wa ni etoi esa, etoo enane ši ye ewe le hū

12. Bianebiane ete agbó le nã, bianebiane ete dšāno, ni ewoo kã ye koñfē-koñ.

13. Keke ni emōle ni efo enā, eple ehie ni ekēle ake:

14. Kūle *šidā-afole šã kã mino; ši ñmene noññ miyahã mišiwōññi le.

* 3 Mose 8, 3 4.

15. Nohewo le midše kpo ni mīkeo abakpe, ni mabo moden matao ohiegbe, ni minao ne.

16. Mike sãnohoi eha misã le no, ke kentei ni ake Mizraim kpã lò.

17. Mike mire ke aloë ke sinamon ewo misã le mli ñma.

18. Ba, ni woke suomo agbe wokono ke-yaši lebi, hã ni wonyã ke suomonibii

19. Edšake nū le be, efã gbe ke-te šoññ;

20. ewó šika ke kotoku ehie edē, nyōñ le emūyeli mli dāni ebaba šia!

21. Eke enāñōmo soññ hã ekplē, eke enā dokobī le kplale ke-te.

22. Enyie ese ke-te amrō le noññ tamō tšina ni ayagbele, alo tamō sekeyelo ni ayabole apã,

23. ke-yaši beyino ni gāi tšu emlebo mli: tamō lofū he feo oyã ke-yaä tšōne mli ni elee ake ewala hewo atšō le.

24. Nohewo le, mibii, nyeboami toi, nyefea toi nyehãa midāñ wiemoi le.

25. Kãhã otšui mido ke-miya egbēi le ano, ni kãdū gbe ke-yadše etempōñi le ano!

26. Edšake epila mei pī efie ši, ni mei ni egbegbei le ayi fá babaō.

27. Ewe le, gbohĩladše gbe ni, ekã ke-miya gbēle piai le amli. 2, 18. 19.

Yitso 8.

Ani dšee blomo nilē bloö le, ni sanesekomo hū wóo egbē? 1, 20-33

2. Edamo hei groññi le ayiteañ, ye gbe le he, ye ñmañmašai le;

3. ebloö gēgēgē ye agbói le anã, ye mañ le klotia, ye šinãi le aši ake:

4. Nye hñ, nye mibloö mitsēo, ni nye gbomeiabii le miwoo mighē mihãa.

5. Nye mei ni nyenãko dfènmō, nyekasea hietē, ni nye kwašiai le hū, nyenãa tšui ni koö sane se!

6. Nyeboa toi, edšake mibawie wiemoi ni he dšraã, ni minã ni mibagble ne, wiemoi ni dša soññ ni.

7. Edšake anokwale badše midāñ, ni minãbu mihĩ nifōdšianii.

8. Midāñ wiemoi fē le dšale ni, emli eko eko be ni ekōdō lo edši kūtūmpoo.

9. Fē kã ši faññ hã moni koö sane se, ni amedša ye mei ni enã nilē le ahie.

10. Nyemōa mitsōsemo le moñ mli, ši dšee dfietei, ke nilē hū fē šika ni aša mli. 3, 14

11. Edšake nilē hĩ fē tēñelēo, ni nii ni dšra wa fē anyēñ ake-to he.

12. Mi, nilē, mike hietē yo, ni miye seyōmo ke dfènmō kpakpa.

13. Iehowa gbeyeisemo dši ake anye efōñ; hewo ke hetsōmo ke dšēñbi fōñ ke kūtūmpoo nãbu le minye. 6, 12-19.

14. Minō dši nãwō ke feremo: midši sanesekomo, hewale le minōñ.

15. Minō mantšemei tšōo yeo mantšē, ni lumei woo mla ye dšale nã.

16, 12 Psads. 10, 16.

16. Minō lumei tšōo yeo lumei, ke abladei ke šikpoñ le no kodšoloi fē.

17. Misumoo mei ni sumoomi, ni mei ni dšeo mrã tao misegbe le, ameanami.

18. Nii ke anumnyam ye midē, nii ni tšeo ke dšale fē. 3, 16

6. Dšōmō aaba dšalo yiteñ; ši meifōdši le, amimiyeli sōññ aamō amenābu.

7. Ké akai dšalo le, adšōole; ši *meifōdši agbei aašāra. * Hiob 18, 17. Lal. 9, 6.

8. Moni le nii ye etsui mli le, emōo kitāi amli; ši kwašia nāfūtše le, eegbē ši.

9. Moni nyieo ye emūyeli le mli le, enyieo fefefe; ši moni kōdōo egbēi le, aayole.

10. Moni *bēo hīñmei le, ewoo aŵerehō; ši kwašia nāfūtše le, eegbē ši. * 6, 13.

11. Dšalo dā le, wala nubu ni; ši meifōdši le, amimiyeli sōññ aamō amenābu. K 31. Y. 14, 14.

12. Nyē tēo bēi aši; ši *suomō baā notōmōi fē nō. * 1 Pet. 4, 8.

13. Saneseyolo dāñ anaā nilē ye; ši moni be yitson le, tso sa ekotose.

14. Nileloi tlaā nilē; ši kwašia dā le, ebenke hiekpātāmō.

15. Niiatše nii le dši emō ni wa; ohlafoi ahiekpātāmō dši amehia le. 18, 11

16. Dšalo nitsumonii le, ehāa eyi nāa wala: *mofōñ nibāñii le, ehāa efeo eša. * Luk. 16, 19

17. Moni buo tšosemō le, enyie wala gbe le nō; ši moni kwaā kāmō le, edūo gbe.

18. Moni ke nyē tēo le, ehle apasa nābu, ni moni wieo mo he le, kwašia dšile.

19. Wiemo babaō yō ne, notōmō kpaa ye mli; ši moni mōo enābu mli le, nilelo ni

20. Dšalo lilei le, etamō dšieteī kroññ; ši meifōdši atsui le, ehīl hāā nokonoko.

21. Dšalo nābu lēo mei babaō; ši kwašiai le, dšēumō ni amebe hewo le amegboio.

22. Iehowa dšōmō le, no feo mō niiatše; ši deūmegbomo nyēñ eke noko afata he. Lal. 127, 2

23. Kwašia le, efōñfemō feole miše; ši moni yō dšēumō le, nilē feole miše.

24. *Noni mofōñ šeo le, no noññ baba eno; ši †dšalo le, aahāle etaomonii le. * 1. 27; † Lal. 37, 4.

25. Ké lasūogbēle te ši pe le, mofōñ le be doññ; ši dšalo le, eye nāno šišitō.

26. Boni ašīñ feo nyānyōdši ke boni lasū feo hīñmei le, nakai anihao lo feo mei ni tšñle le.

27. Iehowa gbeyeišemō hāa gbñ ase tšeo; ši meifōdši aši le, aafō nō kuku. 9, 11; 14, 27.

28. *Dšaloī ahienokāmō le bafe miše; ši †meifōdši agbekwemō le bafe yaka. * 9, 19 † Hiob 8, 13

29. Iehowa gbe le dši mō hā mei ni eye emū le; ši mei ni tšuo nišaiāñii le, edši hiekpātāmō hāame. 2, 26.

30. *Dšalo le, afāñle gbikogbiko; ši †meifōdši le, amehīñ šikpoñ le nō. * Lal. 112, 6 † Abei 2, 22.

31. Dšalo nābu dšieo nilē kpo; ši kūtūmpōo lilei le aafō. K. 11. Lal. 87, 30.

32. Dšalo nābu le noni sa; ši meifōdši adā wieo kūtūmpōo wiemoi.

Yitso 11.

Šišiumō nsēni le, Iehowa mīhī; ši nsēnite šišīši le, enāa he miše. 16, 11; 20, 10. 3 Mose 19, 35

2. Ké hewō ba le, bēle hiegbēle mība; ši hešibaloi moñ yō nilē. 16, 18; 18, 12.

3. Mei nī dša le, amēnokwayeli le aatšōame gbe; ši kūtūmpōfoi le, amēšišiumō le noññ aakpātā amehie. Lal. 62, 7.

4. Mlifū gbī le nō le, nii he be senāmō ko; ši dšale dšieo mo ye gbēle deñ. 10, 2.

5. Moni eye emū le, edšale le aahā egbe adša; ši mofōñ nifōdšianii le aagbēle ši.

6. Mei nī dša le, amēdšale le aadšieame; ši mei nī yeo kūtūmpōo le, amenitaomo le mli noññ amōmōame ye.

7. Ké gbomo fōñ gbo pe le, ehienokāmō elādše, ni yakagbomei agbekwemō le hū aalādše. 10, 28

8. Adšieo dšalo ye fimo mli, ni mofōñ bayeo enādšiah. 21, 18. Ies 43, 3.

9. Osatofo ke enābu fiteo enanyo; ši nilē nō aatšō adšie dšaloī.

10. Ké ehī hā dšaloī le, mañ nyāa; ši ké meifōdši ahie kpātā le, aboō oše.

11. Dšaloī adšōmō akē-wōo mañ nō; ši meifōdši anābu butuole. 28, 12; 28, 2.

12. Moni gbeo enanyo he guo le, ebe yitson; ši moni yō dšēumō le, ebuo enā.

13. Moni nyie ni etāa sane le, edšieo tēmosādši akpo; ši moni yō anokwale mumo le, etšimoō sane nō.

23. Hietēlo ke nilē tēo; ši kwašiai atšui šieo kwašiafemo. 20, 11.

24. Modēnboloi anine aaye onukpa; ši hedšolo le, aatšüle onia. 10, 4.

25. Gbomo tšui mli nkomoyeli hāa edoō komō; ši *wiemo kpakpa hāa emi šeo ehe. * 16, 24

26. Dšalo tšōo enanyo gbe; ši meifōdši agbe le hāa amedūo gbe.

27. Anihaolo le nine šēn emilelo le nō; ši modēnbū le, gbomei anoko ni dšra wa ni. K. 24.

28. Wala yō dšale gbe le nō, ni gbēle be etempōn le nō

Yitso 13.

Bi nilelo boō etše tšosemo toi; ši hefeoyelo le, eboo kāmō toi. 1, 8; 12, 1.

2. Gbomo *dān yibii eke-aye nii kpakpai; ši noni kūtūmpofoi taoō dši yiwale. * 12, 14.

3. Moni mōo enābu mli le, ēbā ewala yi; ši moni gbeo edān hatō le, eena hiekpātāmō. 12, 18; 21, 23.

4. Anihaolo susuma feo noko, ni enāā; ši modēnboloi asusuma aawo fo. 10, 4.

5. Dšalo nyeo amale; ši mofōn feo hiegbedšianii ni eboō ehe ahora.

6. Dšale buo moni egbe eye emū le be; ši efōnfemo butuo ešafelo.

7. Moko ye ni feo ehe nīatše, tše ebe nokonoko; moko ye ni feo ehe ohiafo. tše eye nii babaō. Mat. 5, 3. Kpod. 2, 9; 3, 17.

8. Moko wala kpōmonii dši enii ni eye; ši ohiafo le, enuu hegbeyeiwō ko.

9. Dšaloi ala le tšoo heññ; ši *meifōdši akane le aagbo. * 24, 20. Hiob 5, 14; 18, 5 6. 18.

10. *Hewō le, bēi keke eke-baā; ši †mei ni boō nāwō toi le, amele nii. * 28, 25. + 1, 5.

11. Nii ni anā ye yakayaka gbēi anō le, aatā; ši moni ke enine kpeteo le, eefere.

12. Hienokāmō ni baa mli mrā le, ewoo mo tšui hela; ši ké noni afeo le ba le, walatšo ni.

13. Moni gbeo wiemo le he guo le, eke hiekpātāmō baā eno; ši moni šeo kitā le, aawole nyōmō.

14. Nileloi anitšōmō le, wala nubu ni ake-dseo gbēle tšōnei amli ni. 10, 11; 14, 27.

15. Sanesekomō kpakpa hāa mo hie baā nyam; ši kūtūmpofoi agbe le, eno ye dokoidokoi.

16. Hietēlo-fē-hietēlo feo enii nilē mli; ši *kwašia gbeo bulufemo efāa. * 12, 23; 15, 2

17. Bōfo fōn gbēo nōfōn mli; ši otšāmē anokwafo tšāa mei.

18. Moni ekplēē tšosemō le, ohia ke hiegbēle dši enō; ši moni buo kāmō le, awoo ehie nyam. 12, 1.

19. Taomonii ni nine eše nō le enō susuma nā; ši efōn he dšē le, kwašiai mihī.

20. Moni ke nileloi nyieo le, eetšō nilelo; ši moni ke kwašiai boō le, eena amane.

21. Ešafeloi le, efōn nyieo amese; ši dšaloi le, ake ekpakpa woame nyōmō.

22. Gbomo kpakpa šlo gbošinii ehāa ebii abii; ši ešafelo nii le, *dšalo atiaā ahāa. * 14, 14. 19; 28, 8. Deads. 2, 26.

23. Niyenii pī ye ohiafoi ahmōdši aši; ši mei pī ye ni amehie kpātāa ye dšale sane ni ameyee hewo.

24. Moni tšlo etšo nā le, ēnye ebi le; ši moni sumoole le, edseo mrā etšoseole. 22, 15.

25. Dšalo yeo nii šeo esusuma nā; ši meifōdši le, mūsūnhōmō yeoame. Lal 24, 11.

Yitso 14.

Yei anilē māa šia; ši bulu le, eke enidši kūmoō fieo ši.

2. Moni šeo lehowa gbeyei le, enyieo ye dšale mli; ši moni gbeo ehe guo le, egbei ekōdō.

3. Bulu dān chewō le he tšo yō; ši nileloi anābu bāa ameyi.

4. Heni tšinai be le, ameniyeniiand le mli kāa eflo; ši nibānii babaō ye tšinanū hewale mli.

5. Odasefonyo anokwafo le emalee; ši apasa odasefonyo le, malemo emaleo.

6. Hefeoyelo taoō nilē, ši enāā; ši moni koō sane se le, nilē waa hāāle.

7. Dše nū kwašia hie; edšake onan nilē ye edān.

13. Miṣe tṣui hāa mo tṣeq ehle; ṣi tṣuindole hāa mo feq gblinl. K. 16.

14. Moni koṣo sane se le, etṣui taoq nilē segbe; ṣi kwaṣiai adā ke bulufemo lēq ehe.

15. Nōnalē gbli fē le, gbli fōdṣi soṣn ni; ṣi moni tṣui enyō emli le, dāne eye gbldṣūrō. K. 16. Y. 17, 22.

16. Nii fiō nī lehowa gbeyeiṣemo fata he le ehl fē dṣetri babaō nī haomo yō mli. 16, 6; 17, 1 Lal. 37, 16.

17. Fiē nī snomo yō he le ehl fē tṣina nī ewo fō nī nyē yō he.

18. Mlilatṣe tēq bēi ṣi; ṣi moni mli fūū mrā le, ekpātāa bēi. K. 1 Y. 20, 21; 22, 22.

19. *Anihaolē gbe tamō nmei afābañ; ṣi dṣalōi atempōn le, gbēdṣegbe nī. *24, 20, 21.

20. Bi nilelō hāa etṣe nāa miṣe; ṣi gbomo kwaṣia gbeq enye he guq. 10, 1.

21. Moni be yitṣon le, bulufemo feqle miṣe; ṣi moni yō dṣṣumo le, edṣadṣeq enyiemo.

22. Kē adṣinatō be le, yintōi feq yaka; ṣi kē nāwolōi pī yē le, amedamōq ṣi ṣiññ. 11, 14.

23. Gbomo dān hetō hāa enāa miṣe, ni wiemo nī awie yē he nī sa mli le ehl pam!

24. Nilelōi agbe le, wala gbe nī akē-yaṣ nwei nī, koni ekē-dṣe gbohlṣadṣe nī yō ṣiṣi le deñ.

25. lehowa wuleq hewolōi awe; ṣi ehāa okūlafo hūsū māa ṣi.

26. lehowa mihl nāi fōdṣi atō; ṣi wiemoi nī nō le, amehe tṣe yē ehle.

27. Hiedṣōlō kpātāa ewe hle; ṣi moni nyēq nyōnnii hemō le, eyi sanā wala. Lal. 16, 6.

28. Dṣalō tṣui dṣṣo hetōhāmo he; ṣi wiemoi fōdṣi dṣeq meifōdṣi adān.

29. lehowa ke meifōdṣi atēn dṣekē; ṣi ebog dṣalōi afaiṣpamō toi. K. 8. loh. 9, 21.

30. Hietṣemo-ke-mohāmo hāa tṣui mi ṣeq ehe; *sanekpakpa hū hāa wuiān woo fō. *25, 25.

31. Toi nī boq hlekāmo nī ke mo yaṣ wala mli le toi le, eehl ṣi yē nilelōi atēn.

32. Moni ekplēṣ tṣosemō le, ṣgbe le dientṣe esusuma he guq; ṣi moni boq kāmō toi le, enāa dṣṣmō. K. 8.

33. *lehowa gbeyeiṣemo dṣi tṣosemō nī hāa mo leq nii; nī anumnyam yō nē, †heṣibā nyieq hle *1, 7 †15, 12.

Yitso 16.

Tṣui mli gbēdṣianotōi le, adeaṣ nō nī; ṣi lilei hetō le, lehowa nō dṣeq.

2. Gbomo gbēi fē he tṣe yē ehle; ṣi lehowa dṣi moni nmeṣo mumōi ekweq. 21, 2.

3. Tu onitṣumōi le owo lehowa deñ, nī odṣṣmōi le aadamō ṣi ṣiññ. Lal. 37, 5.

4. Nofēno nī lehowa fa le, yē nō hewq nī efe, efe mofōn tete ehā gbl fōn le.

5. lehowa mihl mofēmo nī woo ehe yē etṣui mli; *kē ata abasa yē nō po, eyeñ ehe! *11, 21.

6. Mōbonale ke anōkwale akē-kplāṣ nōṣa, nī lehowa gbeyeiṣemo hāa mo dṣeq efōn he.

7. Kēdṣi gbomo gbēi sa lehowa hle le, ehāa ehenyēlōi tete keṣe kpātāa. 1 Mose 31, 24; 22, 4.

8. Fān nii fiō nī anā yē dṣalē nā fē nii babaō nī anā yē amimyeṣi nā. 12, 16.

9. Gbomo tṣui toq egbēi ahe nā; ṣi lehowa dṣi moni kudqō onano-fāmōi le. 19, 21.

10. Mantṣe dān wiemo tamō klamo; kodṣomō mli hū enā tōṣ.

11. Nāñni ke nāñite nī dṣa le, lehowa nii nī; fotro mli tēi fē le, enitṣumō nī. 11, 1.

12. Noni mantṣemei hīq dṣi efōṣfemo; edṣake *dṣalē hāa sēi māa ṣi ṣiññ. *20, 20, 22, 5; 22, 14.

13. Dṣalē nābu le, mantṣemei nāa he tṣui; nī amesumōq moni wieq dṣalē wiemo.

14. Mantṣe mlifū tamō gbēle bofoi; ṣi nilelō kpātāalē. 20, 2.

15. Mantṣe hle nī etṣeq ehāa mo le mli wala yō, nī emohe-tṣuināmō tamō gbo oblōtu. 10, 12.

16. Kē onā nilē le, ehl āhū fē ṣika, nī kē onā sanesekomō le, ehl fē dṣietēi! 2, 14; 3, 10, 11, 12.

17. Dṣalōi agbēdṣegbe dṣi efōn he dṣe, nī moni hle kā egbe he le, ṣiṣ esusuma yī.

18. Hewō nyieq hlekpātāmō hle, nī hetṣomōq mumō nyieq ṣigbēmō hle. 15, 12.

19. Ehl akē akē hūmii aba he ṣi fē noni akē hewolōi aadāa nomṣōnnii amli.

27. Moni wiemo ekaa le, ele nii, ni moni mumo he dso le, le dsi moni ko sane se. 10, 19. Iak. 1, 19.

28. Bulu tete, ke ebu ena le, abuole nilelo, ni moni mua ena le. abuole hietelo. Hlob 18, 5.

Yitso 18.

Moni etse ehe le, akononii etao, ni etseo noni hi hale fe hie atua.

2. Kwasia naa sanesekomu he mise, si mon ake etsui adsie ehe kpo keke.

3. Beni efonfelo ba le, heguogbele hu miba, ni he-ahorabo hu ke sopamo nyie.

4. Gbomo dan wiemoi tamu nui ni mli kwolo. ke fa ni ho ke nile nubu.

5. Ehi ake akwe efonfelo hientso no, ni atso dshalo sane hie abu si ye kodomo mli. 5 Mose 1, 17.

6. Kwasia nahu woo bei, ni eda tseo mai ke-ba

7. Kwasia da dsi noni kpataa ehe, ni enabu dsi esusuma tso. 18, 8.

8. Ablebiwelo wiemoi tamu dokodoni, ni amekpleke si ke-ya mu-sun piai le aml. 26, 22.

9. Mo hu ni no enitsumo esasao si le, nii fitelo kpetekple nyemi dsi. 10, 4.

10. Mo ni wa dsi lehowa gbei le; no mli dshalo saa foi ke-ya, ni ehlo si fefefe. 14, 26. Lal. 20, 2.

11. Niatse nii le dsi emu ni wa, ni ledientse edfemo na le etamo gbogbo grom. 10, 15.

12. Dani *hiekpatamo aaba le, gbomo tsui wolo ehe no, ni thesiba nyie no womo hie. * 16, 18. + 15, 22.

13. Moni nuu sane dani ehere no le, edsi bulufemo ke hiegbale hale.

14. Gbomo mli eka tere ehela hale; si ikomoyeli mumo le, namo aanyeli mli ahie? 15, 13. 15.

15. Hietelo tsui naa nile, ni nilelo toi tao nile sege.

16. Gbomo nikeni dseo gbe hale, ni ekele ya gbomei wudsi ahie. 1 Mose 43, 11.

17. Mo klenkleu ni badsadseo esane le, efo tamu noni esane dsa; si ke enanyo le ba le, ebakpale si.

18. Osi *haa bei se foo, ni egbla kakalo ateh. * 16, 13.

19. Nyemi ni afele fon le efe man ni wa, ni bei hu tamu mo se adabani.

20. Gbomo dan yibii aayi emusu oba, ni enabu nibanii le aaha eto. 12, 14; 13, 2.

21. Gbele ke wala ye lilei den, ni mei ni sumole le, ameaye eyibii le eko. 13, 3.

22. Moni aana ha le, ena nokpakpa, ni ehie aaba nyam ye lehowa hie. 19, 14; 31, 10.

23. Ohiafo le, fai ekpa; si niatse le, mo ebua.

24. Moni bo nanemei pi le, eka amane gbe; si nanyo ko ye ni kpeteo mo gba-gbali fe nyemi.

Yitso 19.

Ohiafo ni nyieo emuyeli mli le ehi fe moni ke enabu yeo kutumpoo ni kwasia dsi. 23, 6.

2. Ke susuma lee nii le, ehi, ni moni famo enadsi oyaya le, efo esa.

3. Gbomo bulufemo kodoo egbe, ni etsui mli woo lehowa la. Yaso 2, 30.

4. Nii haa nanemei faa; si ohiafo le, enanyo tseo ehe ke-dseo ehe. 14, 20.

5. Amale odasefonyo le, eyen ehe, ni moni maleo le, edsen mli. K. 2 Y. 21, 23. 5 Mose 19, 18—21.

6. Mei pi tao ablade hiege, ni moni nine kpo le, mofemo kele bo.

7. Ohiafo le, enyemime fe nyele, bloblo ni enanemei ni tsen ameh ke-yan se felen? enyieo amese ke wiemoi, si enaa-ame. K. 4.

8. Moni naa yitson le, esumo esusuma; moni mo sanesekomu mli le, aahi ahale.

9. Amale odasefonyo le, eyen ehe, ni moni maleo le, ehie aakpata. K. 5.

10. Sihle kpakpa esaa kwasia, bloblo ni tsulo aaye lumei ano.

11. Gbomo ni yo dfemo le, emli fuu ma, ni ehie ni ekoo edo notomo no le, ehienyam ni.

12. Mantse mlifu tamu dsata humo; si emohe-tsuinamo tamu bo ni dfere dfei ano. 20, 2; 16, 14. 15.

13. *Bi kwasia le, etse amanebulu dsi le, ni yo bei tamu tsuyiten nu ni tseoro fieo si. * 10, 1.

14. Sia ke nii le, tsemei agbošini ni; si na hietelo le, lehowa ho dseo. 18, 22.

25. Edši tšōne hā gbomo, ake eesa he ekē ake: Nōkronkron ni! ni šiwō le se le kpāko dāni edfēhō he.

26. Mañtše nilelo gbeo efōñfeloi efāa, ni eke fili-nane tšōo ameno. Lal. 101, 8.

27. Iehowa kane dši gbomo *mumo, ekpaā mūsūh piai le fē mli ekweo.

* 1 Kor. 2, 11.

28. Mōbonale ke anokwale bāa mañtše yi, ni mōbonale nonn waoō emañtšesēi le.

16, 12.

29. Oblahī anumnyam dši amehewale, ni hīmedši ahefeo dši *amewadši le. *16, 31.

30. Kpāi ni pilaā mo le, etšumoo efōh, ni yī šeo mūsūh piai le amlī.

Yitso 21.

Mañtše tšui tamō fāi ni hoq ye Iehowa deñ; *etšōole ke-yaā hefēhe ni esumoo.

* Lal. 33, 16.

2. Ghomo gbēi fē dša ye ledientše ehie; ši Iehowa dši moni nmēo tšui ekweo.

16, 2; 24, 12.

3. Dšale saneyeli ke kodšomō le esa Iehowa hie fē afole.

1 Sam. 16, 22. Ies. 1, 11—18. Hos. 6, 6.

4. Hie ni mā nwei, ke hewō tšui, efōñfeloi akane le, eša ni.

Ies. 2, 11.

5. *Modēnbolo dfēnmōi le, nifāle sōñh eke-baā; ši mofēmo ni feo šei le, enō le ohia keke ni.

* 22, 29.

6. Dfetrii ni ake apasa lilei nāa le, lamō ni hoq ni, ni mei ni taoq le, gbēle ametaoq le.

10, 2.

7. Efōñfeloi amimyeli lōame ke-yaā, edsake amekplēš dšale saneyeli.

8. Moni tēre sō le, egbe le ekōdō kwrā; ši moni he tše le, enitšumō dša.

9. Fāñ noni oyahī tšūyiteñ kpokplo-biañ fē noni oke yō hebēilo aahī šia kome.

K. 19. Y. 26, 24.

10. Efōñfeloi susuma taoq efōh; enanyo nii efēele mōbo.

11. Kē agbla hefeoyelo toi le, ehāa moni nāko dfēnmō leq nii, ni kē atšō nilelo nii le, eleq nii.

19, 26.

12. Dšalo le kweo mofōh we le, boni abutuq meifōdši, ni amehie kpātāa le.

13. Moni tšimoq etoi ye ohiafo blomq nō le, le hū eeblo, ši abonle toi.

14. Dudšiañ nikēnii kpātāa mlifū, ni nyōñnii ni hoq minā le ekpātāa mlila ni nā wa.

1 Sam. 26, 16.

15. Efeo dšalo miše ake eeye dšale sane, ši mei ni tšuo nišaiianii le, efeo-ame gbeyei.

16. Moni dūo gbē ke-dšeo saneseko-mō gbē le nō le, eeyahī gbohī agwabō le mli.

17. Moni sumoo femo le, ectšō ohiafo; moni sumoo wein ke mū le, enāñ nii.

23, 21.

18. Gbomo fōh le, dšalo kpōmonii ni, ni kūtūmpofo bayeo dšalo nādšiañ.

11, 8.

19. Fāñ noni oyahī nā mli fē noni oke yō hebēilo ke mlilatše aahī ši.

K. 9.

20. Dfetri ni dšra wa ke mū ye nilelo šihilehe; ši kwašia le, kpātāmo ekpātāa hie.

21. Moni nyieo dšale ke mōbonale se le, enāa wala, dšale ke hienyam.

22. Nilelo kwoō ekāloi amañ le, ni etšio hewale ni amehie kā nō le etfaā ši.

24, 6.

23. Moni mōo enābu ke elilei mli le, ebāa esusuma yi ke-dšeo haomoi amlī.

18, 3.

24. Moni woq ehe ni etšōo ehe le, egbei dši hefeoyelo, efeo enii hewō ke henowōmō mli.

25. Anihaoq nitaomonii gbeole; edsake enidši ekplēš nitšumō.

18, 4.

26. Dā dšenamō ne fē le taomō keke etaoq; ši dšalo le ehāa, ni ekāmāā.

27. Efōñfeloi afole le nihīnii ni, ahū ni eke-ba ye dfēnmō fōh mli!

15, 8.

28. *Amale odasefonyo hie aakpātā; ši moni boq sane toi le, ehāa ewieq dā.

* 19, 5, 9.

29. Gbomo fōh hāa ehie waā; ši dšalo le, esāa egbei.

30. Nilē lo sanesekomō lo adšina ko be ni ke Iehowa aaši mple.

Lal. 33, 10, 11.

31. Asāa okpono atog tawū gbī; ši kūnimyeli le, Iehowa deñ edsēo.

Lal. 33, 17. Ies. 31, 1, 3.

Yitso 22.

Gbēi kpakpa hī fē nii babaō, ni hienyam hī fē dfietei ke šika.

Deada. 7, 1.

2. Niiatše ke ohiafo kpeq: Iehowa dši moni fe amēfē.

15. Mibi, kẹd̄si ot̄sui le nii le, mi hũ mitsui aanyō mimli,

16. ni kẹ onābu mīwie wiemoi ni d̄sa le, misabai amlī aafliame.

17. Kāhā ot̄sui h̄ie m̄kō ešafeloi anō, šī mon h̄iemo Iehowa gbeyeišemo mli dāne.

18. Ed̄sake leleñ, ake wōsebe ko ye, ni ohienokāmo le efen̄ yaka.

19. Bo le, bo toi, mibi, ni ole nii, ni ohā ot̄sui anyie gbe le nō t̄ē.

20. Kāñō ohe ofutu dātoloī ke mei ni feo lō he fū le! Luk. 21, 84

21. Ed̄sake *dātolo ke fulo le, ameaye ohia, ni †wodōiwo aahā mo abu mamasei. * K. 29—35. Y. 21, 17. † 20, 13.

22. Bo ot̄se ni f̄oo le toi, ni k̄agbe onye he guo, kẹ egbo le. 1, 8.

23. Hemo anokwale, ni okahō, ke nilē ke t̄sosemo ke sanesekomo.

24. D̄salō t̄se aanyā babaō; ni moni f̄oo bi nilelo le, emi aas̄e ehe ye ehewo. 10, 1.

25. Hā ot̄se ke onye mī aš̄e amehe, ni moni f̄oo le hũ anyā.

26. Mibi, nō ot̄sui ohāmi, ni ohā migb̄ei le asa ohie!

27. Ed̄sake yō adfamañ le, bu kwon̄-kwon̄ ni, ni mokroko nā le. bu kplo-kotō ni. 22, 14.

28. Ewoō k̄a tamō od̄sot̄falo, ni ehāa kūtūmp̄ofoi ayi f̄aa ye gbomei at̄eñ. 7, 12.

29. Namō, naā nō? namo nāa haomo? namo nāa b̄ei? namo nāa ūkomoyeli? namo nāa pilamoi yakat̄fā? namo nāa h̄iimeii ni et̄su f̄a?

30. Mei ni t̄seō ye wein he le, mei ni yaā yasaā amenā wein ni afutu mli le. 20, 1. Ies. 5, 11. 22.

31. K̄akwe wein boni et̄su f̄a le, boni ehie yō feo ye kpulu le mli le, boni eyaā kpō le;

32. kẹ fe se le ekōō mo tamō onūfū, ni et̄eō mo tamō blikā.

33. Oh̄iimeii aakwe yei krokomei. ni ot̄sui aawie nibii gboh̄il.

34. Ni oot̄sō tamō moni k̄a n̄sō teñ, lo tamō moni k̄a leleñt̄so yiteñ.

35. Ook̄e ake: "Amet̄liami nii, šī ewaa mihe: ameyimi. šī minuu he. *T̄e he ni mih̄ie aat̄s̄eñ? matae sege ekoñ k̄e!" * Ies. 54, 12

Yit̄so 24.

Oh̄ie akakō gbomei f̄ōd̄si anō. ni k̄ataoame ke ših̄ile.

2. Ed̄sake amet̄sui d̄f̄eñō yiwale he, ni amenābui wieō haomo he.

3. Nilē ake-māa t̄sū, ni sanesekomo ake-hāa edamoo šī,

4. ni *nilē ake-hāa piaian̄ yimoo ke nii ni d̄sra wa ni yō feo f̄ē. * 31, 10—31.

5. Nilelo le, hewalo ni, ni gbomo ni le nii le, ehewale f̄a.

6. Ed̄sake nā oke-awu ota le, ni n̄awoloi pī le, toiñd̄s̄ole ye mli. 20, 18; 11, 14.

7. Nilē kwō t̄s̄ō hā kwaš̄ia; et̄faa es̄eñ ye koi le šī.

8. Moni f̄ieō ef̄ōñfemo he nā le, ablofo at̄s̄eole.

9. Bulu yintō le, eša ni. ni gbomei m̄ih̄i hefeoyelo.

10. Kẹ otō biti ye haomo gb̄i nō le, b̄ele ohewale f̄aā.

11. D̄siemo mei nī akplaāame ke-yaā ni ayagbeame le, ni mei ni didāa ye gb̄e gbe le nō le, k̄akū oh̄ie of̄ō amenō! H̄iob 29, 12 Lal. 82, 4.

12. K̄ed̄si ok̄e ake: "Na, wolee ene le!" Ani *moni ūm̄eō t̄suii ekweō le d̄f̄eññ nō? ni moni b̄aa osusuma yi le, ani elee? ni †eewo mof̄emo nyōmo ye enit̄sumō nā? * 16, 2. 1 Sami 16, 7. † Rom. 2, 6.

13. Ye wō, mibi, ed̄sake eh̄i. ke wō-agbaku ni nō onā le.

14. Nakai non̄ñ okase nilē ohā osusuma; kẹ onā le, *aah̄i ahāo wōse, ni ohlenokāmo le efen̄ yaka. * 23, 15

15. Gbomo f̄ōñ, k̄awo d̄salō ših̄ilehe he k̄a; k̄ahao ehed̄s̄om̄he le.

16. Ed̄sake *d̄salō gb̄eō šī šii kpawo ni et̄eō šī ekoñ; šī ef̄ōñfeloi gb̄eō šī kw̄rā, kẹ amaneh̄ilū ba le. * H̄iob 5, 19 Lal. 37, 24

17. Kẹ ohenyelo gb̄e šī le, k̄anyā. ni kẹ et̄e le, k̄anā t̄s̄uid̄s̄ūrō, H̄iob 31, 20.

18. ni Iehowa m̄ina, ni ēdole, ni ed̄sie emlifū le ye enō.

19. K̄awo ot̄sui la ye ef̄ōñfeloi ahe, ni asan̄ oh̄ie akakō meif̄ōd̄si anō. 2, 31. Lal. 87, 1; 73, 3.

20. Ed̄sake wōsebe ko b̄e hā mof̄ōñ; ef̄ōñfeloi akane le hũ aagbo. 13, 9.

23. Boni kōyigbe kōyo ke nyoñmone-mo baä le, nakai nonñ mohewiemō lilei ke hietūmo baä.

24. Fāñ noni oyahī tšūyiteñ kpokplo-biiañ fē noni okē yō hebēilo aahī šla kome. 21, v. 19.

25. Boni nuhññ yō hā susuma nī kū-mai yeole le, nakai dši sanekpakpa nī ake-dše mañse šonñ le.

26. Boni nuhññmei nī anyie mli ke nubu nī añtele yō le, nakai dšalo nī didāa ye mofññ hie yō.

27. Wò babaō yeli ehñ, nī nii nī wa tšó mlitaomo le ewa.

28. Moni nyēē emumo nō eye le, etamo mañ nī akūmo nī gbogho be he. 29, 11.

Yitso 26.

Boni snō yō ye latšābe mli ke boni nyoñmonemo hū yō ye nikpamobe mli le, nakai nonñ hienyam esaa kwašia. K. 8.

2. Take boni añimata tšomloq nī nyoñmobitete flikio le, nakai nonñ yaka lōmo hū bañ mli.

3. Kpā sa okpoñ, manyofe sa tedši, nī tšō sa kwašiai akotose. Lal. 32, 9. Abol 10, 13.

4. Kāhā kwašia hetō ye ebulufemo le nā, koni bo hū okatsó tamole.

5. Hā kwašia hetō ye ebulufemo le nā, koni ekabu ehe nilelo.

6. Moni ke šē tšūo kwašia le, etamo moni floo enādši ke moni nuo hiekpā-tāmo.

7. Boni obubuafo nādši tšotsšōro ehe eflo le, nakai abe yō ye kwašiai adāñ.

8. Moni woo kwašia hie nyam le, etamo moko nī fiō te kpeteo akromia he. K. 1.

9. Boni ñmeitšo yō ye dātolo den le, nakai abe yō ye kwašiai adāñ.

10. Moni boō kwašia ke mei nī hoq apā le, etamo gāitsēlo nī pilaā mofemo.

11. Kwašia nī kūo ese eyafeo ebuluianii ekoñ le, etamo *gbé nī kūo ese ke-yaā efē he. * 2 Pet. 2, 22

12. Ké ona gbomo nī buq ehe nilelo le, hienokāmo ye hā kwašia fēle. 3, 7.

13. Anihaolo kēo ake: Dšata ye gbe le nō; dšata ye blohūi le amlī! 22, 13.

14. Boni šlā tšómoq ye ese sai anq le, nakai anihaolo le tšómoq ehe ye esā nō. 6, 9—11

15. Anihaolo nōq enine etšōō kā mli, ewaā ehe ake eke-awo edāñ tete. 19, 24.

16. Anihaolo buq ehe nilelo fē mei kpawo nī hāa hetō nī dša.

17. Moni ke ehe woo bēi ko nī dšee enō mli le, etamo moko nī mōmoq gbé nī hoq toii amlī.

18. Boni sekeyelo feq latšei ke gāi ke gbēle he le,

19. nakai dši nū nī šišiuq enanyo nī ekēo ake: fe keke mifeo! le

20. Ké lai tā le, la gboq, nī ké ablebi-wielq be le, bēi se foq. 22, 10.

21. Boni nāi yō hā lasrēmi nī lai yō hā la le, nakai nonñ hebēilo hāa bēi mli waā. 15, 18.

22. Ablebiwielq wiemoi tamō dokodoko-nii, ši amēkplekeo ši ke-yaā mūsūñ piai le amlī. 18, 8

23. Nābu dšūrō ke tšui fōñ le, etamo ñesūkó nī ake dšietei eha he.

24. Nyelo ke enābu sāa ehe, ši emligbe le eke apasa too.

25. Ké ewie dokobī le, kāhele oye; edšake nihñii kpawo sōññ ye etšui mli.

26. Moni nōq kūtūmpoo ehaā enyē nō le, aadšie egbomo fōñ kpo atšō ye asafo hie.

27. Moni dšeo bu le, le nonñ eegbē mli, nī moni kokloq te le, le nonñ enq eekū se egbē. Lal. 7, 16. Dšada. 10, 8

28. Amale lilei nyeo mei nī epilaamo le, nī nādokomo dā ke šigbēmo baā.

Yitso 27.

Kāfā ofō wō nō; edšake olec noni gbī le aafō. lak. 4, 13, 14.

2. Hā mokroko adšie oyi nī dšee bodientšē odā, gbq ko, ši dšee bodientšē onābu. 2 Kor. 10, 12.

3. Te tši, nī šia hū dšatšu ke tšimō nī; ši bulu mlifū tši fē nii enyo ne fē.

4. Mlila yi wa, nī mlifū le, fā nī yio nī; ši namo aanyē awuñāyeli hie adamō?

5. Fāñ kāmō hī fē suomō nī añō-tē.

16. Lumo ni be dŕěnmō le yiwalo kple ni; ſi moni nyeo hiedŕōmō le, ehāa egbī ase tŕeo.

17. Gbomo ni eye moko lá yi sō le, ehie foidŕě ke-miya bu mli tŕ; moko akatŕi enā! 1 Mose 4, 14.

18. Moni nyieo emūyeli mli le, aahere eyiwala; ſi moni nyieo kōdōnkōdōn ye gbēi enyo nō le, eegbē ſi ye ekome nō.

19. Moni hūo eŕikpoñ le, eeto ke abolo; ſi moni nyieo yakayakanii ase le, eeto ke ohia. 6, 6—11; 10, 4; 12, 11.

20. Nū anokwafo aana dŕōmō babaō; ſi moni *yeo oyái anā nii le, eyeñ ehe. *K. 22. Y. 20, 21.

21. Hientŕeianokwemo ehī; edŕake abolo atrōma pe hewo le gbomo tōo.

22. Moni yo hīñmei ſa le, eyeo oyái ni enā nii, ſi elee ake ohia miba eno. *K. 20. Y. 23, 4. 1 Tim. 6, 9.

23. Moni kāa mo le, ké fe se le ehie aaba nyam fē moni ke elilei dokoō enā le.

24. Moni haā etŕe lo enye uii ni ekēo ake edŕee tōmō le, mohiekpātālo nanyo dŕile. Mat. 15, 5.

25. Moni hie dŕōo le, ewoo bēi; ſi moni hie kā lehowa nō le, eewo fo.

26. Moni ke ehie fōo ledientŕe *etŕui nō le, kwaſia ni; ſi moni nyieo nile mli le, aahere eyiwala. *3, 5

27. Moni hāa ohiafo nō le, nokonoko ehiañle; ſi moni nōo ehie etēo le, eenā lōmōi babaō. 2 Kor. 9, 6, 9

28. Ké meifōdŕi te ſi le, mei tētēo amche; ſi beni amehie kpātāa le, bēle dŕaloī ayi mifā. 29, 2

Yitso 29.

Moni afoōle kāmō ni ekueñ ti le, trukā aakūmole ni tŕābā be. 15, 10

2. Ké dŕaloī ayi mifā le, mañ nyāa; ſi ké mofōñ miye lumo le, mañ dōmoo ntŕoi. 11, 10.

3. Moni sumoo nilē le, ehāa etŕe nāa miŕe; ſi *moni ke adŕamañi boō le, etēo enii. *Luk. 15, 13.

4. Mañtŕe ke dŕale saneyeli hāa mañ damoo; ſi moni sumoo oniatŕūmō tūtu le, ebutuole.

5. Moni dokoō enā ehāa enanyo le, enmē yā ehā enādŕifāmōi.

6. Gbomo fōñ notōmō le, tŕōne ye mli; ſi dŕalo mli aañile ni eenyā.

7. Dŕalo naā ohiafoi asane nā; ſi mofōñ le, ebe dŕěnmō ni eke-ana.

8. Hefeoyeloī māa mañ nā la; ſi nileloī le, amekūo mlifū nā.

9. Ké nilelo ke bulu mitā nā le, *egrio ni enmōo ni hedŕole be. *Mat. 11, 17.

10. Lāŕifieloī nyeo moni eye emū; ni ametaoo dŕaloī asusuma ŕegbe.

11. Kwaſia dŕieo emlifū fē kpo; ſi nilelo ke-too ŕe ni edŕōo he. 25, 28; 12, 28.

12. Noyelo ni boo amale wiemo toi le, etŕūdŕi fē le, meifōdŕi ŕōññ ni.

13. Ohiafo ke yiwalo kpeo; lehowa hāa ameyienyo le fē amehīñmei anō tŕereame.

14. Mañtŕe ni tŕōo anokwale nō kodŕoo ohiafoi le, emañtŕeŕei le aamā ſi ke-ate nāno. 16, 12.

15. Tŕo ke kāmō hāa mo leo nii; ſi gbekē ni akpō edŕeñ afō eno le, ewoo enye hiegbēle. K. 17. Y. 22, 16.

16. Ké meifōdŕi ayi fā le, notōmō fāa; ſi *dŕaloī aana ameŕigbēmō le. *Lal. 37, 36.

17. Tŕosemō obi, ni eehā ohe adŕoo; ni eehā osusuma mī aŕe ehe. 22, 13.

18. Ké ninā ko be le, mañ ebuu nō; ſi moni yeo mla nō le, adŕole.

19. Ake wiemoi tŕosee tŕūlo; edŕake enā ſiſi mon, ſi ebuu.

20. Ké ona nū ni he yo *oyā ke wiemo le, hienokāmō ye hā kwaſia fēle. *Deads. 5, 1 2. lak 1, 12.

21. Ké moko hie etŕūlo fofōle ke-dŕe egbekēbīiaſi le, ké fe se le ebuu nō.

22. Mlifātŕe tēo bēi ſi, ni mlilatŕe le, etōmō fāa. 15, 18; 26, 21

23. Gbomo bewō noññ aabale ſi; ſi moni baā ehe ſi ye mumo mli le, aawo ehie nyam. Mat. 23, 12. 1 Pet. 5, 6.

24. Moni ke dŕulo dŕaā nii le, enye esusuma; enuo *kitākāmō le mon, ſi edŕadŕee. *3 Mose 5, 1.

25. Gbomo ŕemo tŕōo tŕōne; ſi moni nōo ehie efōo lehowa nō le, aabu ehe.

26. Mei pi taoo noyelo hie gbē; ſi gbomo kodŕomō le, lehowa nō dŕeo.

27. Dŕaloī anihīñii dŕi moni feo noni edŕaa; ſi meifōdŕi anihīñii dŕi moni gbē dŕa.

6. Nyeñōa dā ni wa nyehāa mei ni hīe heo akpātā, ni nyeke wein ahāa mei ni amewere eho amehe le:

7. amenu, ni amehle akpa ohia no, ni amekakai amehaomo le donh.

8. Gblemo odān ohā mūmūi, ke mei ni ašīame le fē asane mli hū.

Hlob 20, 12, 15.

9. Gblemo odān, kodšomo dšale nā, ni oye nōnalo ke ohiafo sane.

10. Yō kpakpa le, namo aaná? Edšra wa ahū fē tēñelēo.

12, 4; 18, 22.

11. Ewū tšui kaa eno, ni senāmo ebonle.

12. Ewala gbñ fiā-kwa mli le, edšūrō efole šī dsee efōñ.

13. Eboō tōhetšoi ke odonti he modēh, eke enidši tšuō nii ke tšuidšūrō.

14. Etamo dšrayeli ledši; eyañōo eniyenii ke-dšeo šonh.

15. Beni dše tšereko po le, eteo šī, ni ebāa ešīabii aniyenii ke eweyei le hū amegbefānnii.

16. Edšēno abō he, ni eheo; eninenā nitšumonii eke-feo weintrom.

17. Eke hewale mīaā ehe, ni ewadšeo enidšian.

18. Eyoo ake eguoyeli le hi; ekane le hū gboo nyōñ.

19. Eke enine mōo odonti mlidšiemō-tšo mli, eke enine hīeo akeke le.

20. Egbleo enidšian ehāa nōnalo, ni ekspāa enine mli ehāa ohiafo.

21. Ešee snō gbeyei ye ešīabii le ahe-wo, edšake ewebii le fē bumoo munēle.

22. Elōo sānōboi ehāa ehe; klala fēfēo ke afaseo mama dši ehebo.

23. Ayoo ewū ye koi le šī, kē eke šikpoñ le nō onukpai le trā šī le.

24. Ekpeo klala atadei ni ehōo, ni eke hefīnō hāa guoyelo

Bof. 9, 30

25. Hewale ke hienyam dši etade, ni *enmōo gbñ ni baba le. *Hlob 5, 22. Mat. 6, 34.

26. Egbleo edān ye nilē mli, ni mli-bīle mla kā elilei nō.

27. Ekweo ešīabii le ayā ke hā dšo-gbāñ, ni eyee hedšōfemo abolo.

28. Ebii le teo šī, ni amedšōole, ewū le hū kafoole:

29. "Biyei pī boō modēh mon, šī bo le otā amefiā amenō!"

30. Hienyam le lakamo ni, ni he-feo hū le yakayakanō ni; šī yō ní šeo Iehowa gbeyei le, aakafole!

11, 22.

31. Nyeñōa eninenā nitšumonii le eko nyehāale, ni enitšumoi le adšie eyi ye koi le aši.

DŠADŠELO SALOMO WOLO LE.

Yitso 1.

Dšadšelo le ni dši David bi ke man-tše ni yo Ierusalem le wiemoi ne:

2. Yakayakanii amli yakayakanō! dšadšelo le kē; yakayakanii amli yakayakanō! Fē le yakayakanii ni!

3. Mē se gbomo nāa ye edenme fē ni egboo ye hūlū šīši ne mli?

2, 22.

4. Yino hoō yaā, ni yino baā; šī šī-kpoñ le emā šī ke-mīya nāno. Lal 90, 2.

5. Hūlū teo šī. ni hūlū sā nyōo šī, ni eyeo oyái ke-yaā egbehe. heni eteo šī ekoñ ye le.

6. Kōyo tfaā ke-yaā wuoyigbe, ni elogoō ehe ke-baā kōyigbe; šī sponh elo-goō ke-nyieo, kōyo le kūo eeo ke-baā ešibolemohei le ekoñ.

7. Fāi fē hoō ke-yaā nšon, kēle nšo yii: heni fāi le hoō ke-yaā le, dšei nonh amehoo ke-yaā ekoñ.

18. Ni asan midenme fē ni migbo ye hūlū šisi ne edše mitšine, edšake mibašī mahā moni baye miše le. K. 21. 26. I.al. 39, 7.

19. Ši nilelo ebafē dšio, kwašia dšio, namo le? Ni kēle le ebaye nii fē ni mīke deūmegbomo ke nilē nā ye hūlū šisi ne le nō. Ene hū yakayakanoko ni.

20. Nobewo le mitšō mihe ni minidšian dše wui ye deūme fē ni migbo ye hūlū šisi ne bewo.

21. Edšake gbomo ko ye ni nā ke nilē ke feremo ye edeūmegbomo mli, šī kēle ebašī ehā moko ni gboko he deūme ko, ake egbošini. Ene hū yakayakanoko ke nōfōn kpetenkple ni!

22. Ši deūme fē ni gbomo gboō ke etšui ni yeo ye hūlū šisi ne, meni enāa ye mli?

23. Edšake egbīl le fē le ašwēhō sohū ni, ni ehenāgbamo le ūkomoyeli ni; asan nyōn tete le etšui enyōō emli. Ene hū yakayakanoko ni!

24. Nōkpakpa ko be hā gbomo *fē ene, ake eye ni enu, ni ehā esusuma aye nii kpakpai amli nōmo ye edeūmegbomo le mli. Ene hū mina, ake Nyoūmo deū edše.
* 3, 12, 22; 5, 17; 8, 15; 9, 7.

25. Kē dšee le ni le, namo aaye nii, ni namo aanā tšuidšūrō?

26. Edšake gbomo ni sa ehle le, ehāale nā ke nilē ke miše fē; šī ešafelo le, ehāale henāgbamo, ni *eke-bua nii anā ni etia, ni enō-hā moni sa Nyoūmo hle le. Ene hū yakayakanoko ke kōyo hakumo ni.
* Abē 13, 22; 28, 8.

Yitšo 3.

Nofēno ye ebe ni ato, ni nitšumo-fē-nitšumo ni yo ūwei šisi ne ye ebe. 8, 6.

2. Fomo be ye, ni gbēle be hū ye; teomo be ye, ni noni ateo le fāmo be hū ye;

3. gbē hū be ye, ni tšāmo be ye, kūmo be ye, ni mā be ye;

4. yāfō be ye, ni ūmlō be ye; yārafemo be ye, ni dšō be ye;

5. be ye ni ake-šereō tei afieo, ni be ye ni ake-buaā tei anā; be ye ni alōo mo atū, ni be ye ni alōo mo atū;

6. taomo be ye, ni lādšemo be ye; yibāmo be ye, ni šemo-ke-tō be ye;

7. gblāmo be ye, ni kpē be ye; diōfemo be ye, ni wiemo be ye;

8. suomo be ye, ni nyē be ye; tawū be ye, ni hedšole be ye.

9. Mē se moni tšuo nii le nāa ye noni egboō he deūme le mli?

10. Mina henāgbamo ni Nyoūmo enō-hā gbomei abii, ni amēke-gba amēhe nā le.

11. Efeō nofēno fefeo ye ebe mli, asan enō nāno hū ewo ametšui mli; na kēke gbomo enaa nitšumo ni Nyoūmo tšuo ke-dšeo šišidšē ke-yaā nāgbē le. 8, 17.

12. Miyo ake nokonoko be ni hī hāame *fē noni amēmī ašē amēhe ni amēafe ekpakpa ye amewala be le mli. * 2, 24.

13. Ni asan miyo ake, kē gbomo-fē-gbomo aaye ni enu, ni eye nii kpakpai amli nōmo ye edeūmegbomo fē mli le, Nyoūmo nikēnii ni.

14. Miyo ake nofēno ni Nyoūmo fe le, no kē bahī šī ke-ya nāno; anyēh ake noko afata he lo adšie noko ye mli; ni Nyoūmo fe, koni ašele gbeyei.

15. Noni yo ne, eye ke-dšē dšeehō, ni noni baba le hū, eba momo; ni noni eho le, Nyoūmo ke-baā eko.

16. Ni misā mina ye hūlū šisi ne, ake heni akodšoō ye le, efōnfemo ye dšei, ni heni dšale yo le, efōnfemo ye dšei.

17. Mikē ye mitšui mli ake: Dšalo ke mofōn le fē, Nyoūmo bakodšoame; edšake yintō-fē-yintō ke nitšumo-fē-nitšumo ye ebe. 12, 14.

18. Misā mikē ye mitšui mli ake: Gbomei abii abewo afe nakai, koni Nyoūmo akaame akwe, ni amēna ake, kē kaame kēke le ametamo koloi noh.

19. Ši noni baā gbomei abii anō le, no noh baā *koloi anō, nōkome noh baā amēfē amēno: boni mone gboō le, nakai mone hū gboō, ni mumo kome le noh amēfē amēmūo, ni gbomo ehī fē kolo; edšake amēfē le yakayakanii ni.
* I.al. 49, 13, 21.

20. Amēfē amēyaā hekome: *amēfē amē-dšē sū mli, ni amēfē amētšōō sū eko.
* 1 Mose 3, 19.

21. Namo le ake gbomei abii amumo le ūweigbe eyaā, alo ake koloi amumo le šišigbe eyaā ye šikpon šisi? 12, 7.

tšemei le, ake dša kwe ni ameakwe ke amehĩnmeii le keke?

11. Nitsulo le, eye nii fiō dšio, pĩ dšio, ewo nōo enā; šĩ to ni niatše toō le hāā ewo.

12. Efōh ko ye ni wa ni mina ye hũlũ šĩši ne: no dši nii pĩ ni nōtše le ke-toō ni eke-yeo ehe awui le.

13. Ni nakai nii le aalādše ye ošrā nā, ni ké efo bi le, nokonoko be eden.

14. Boni edše enye mūsũh eba ke ehe yayai le, nakai nonh eekũ ese ke-ate, boni eba le, ni ekon nokonoko ye ede-nmegbomo le mli, ni eke-ahie edē ke-ate.

Hlob 1, 21. Lal 49, 18.

15. Ni ene hũ dši efōh ni wa: bo pe ni eba le, nakai nonh ebaya, ni mē senāmo eyo, ake egbo deñme ehā kōyo?

16. Ewala gbĩ fē mli le duh mli eyeo nii ye, emli wo la babaō, ni hela ke mlifũ kpaale.

17. Na, noni *mina ne: ehĩ ni eye feo, ake gbomo aaye ni enu ni eye nii kpakpai amlĩ nōmo ye edenme fē ni egbooye hũlũ šĩši ne le mli, ewala gbĩ abo fē ni Nyōhmo ehāle le; edšake no dši egbe-fāhñō.

* 2, 24. Abel 15, 15.

18. Mofēmo hũ ni Nyōhmo ehāle šika ke nii babaō, ni ehāle hewale ni eke-ye eko, ni ehō egbefāhñō, ni emĩ aše ye edenmegbomo mli le: ene hũ Nyōhmo nikēnii ni.

19. Šĩ edfēhñ ewala gbĩ le ahe pĩ ko, edšake Nyōhmo ehāle noni etšui taoq.

Yitso 6.

Efōh ko ye ni mina ye hũlũ šĩši ne, ni ebu ye gbomei atēh:

2. nũ ko ni Nyōhmo ehāle šika ke nii babaō ke anumnyam hũ ni nibii ni esusuma feo le amlĩ eko eko eboole, šĩ kēle Nyōhmo hāāle hewale ni eke-ye eko, šĩ *mokpōh moñ yeo le: ene le yakayakanoko ke hedšramo ni. * 2, 18.

3. Kēdši moko fo oha, ni eye afi pĩ, ni efi ni eye le amlĩ gbĩ le fá babaō, šĩ esusuma etoq ke nii kpakpai, ni asah enāá fũ kpakpa le, le le mikē ake: fāh šrākemqbi āhũ fēle.

4. Edšake yakatfā eba, ni duh mli enyieo ke-yaā, ni duh nonh haā egbei le nq;

5. asah enaa hũlũ ni eleele moñ; šĩ kēle fāh le fē mone.

6. Ni ké eeye afi akpe toi enyo tote, šĩ eyeo nii kpakpai amlĩ nōmo ko le: ani dšee hekome mei le fē yaā?

7. Gbomo deñme ni egbooye fē le edā hewon; šĩ kēle esusuma etoq gbĩkogbĩko.

8. Šĩ meni nilelo ke-fē kwašia? ni meni ohiafo ni le boni enyieo ye hie-kāloĩ ahie le yo?

9. Noni ona he ke ohĩnmeii le ehĩ fē noni osusuma feo. Ene hũ yakayakanoko ke kōyo hakumo ni.

10. Nofēno ni eba le, awole gbēi momo, ni ale noni gbomo bafe, ni enyēh ni eke moni hewa fēle le abē.

11. Šĩ wiemoi pĩ ye ni hāa yakayakanii fāa pĩ, ni mē senāmo yo mli hā gbomo?

12. Šĩ namo le noni hĩ hā gbomo ye ewala mli, ewala ni dšee noko le mli gbĩ fē ni eyeo tamq *hōh le? Alo namo aagba gbomo noni baba ye ese ye hũlũ šĩši ne?

* 1 Kron. 29, 15. Lal. 90, 5.

Yitso 7.

*Gbēi kpakpa hĩ fē mũ kpakpa, ni gbēle gbĩ hĩ fē fomo gbĩ. * Abel 22, 1.

2. Nkomoyeli šla yā hĩ fē noni aate šla ni aāmē okplō ye mli; edšake no dši mofēmo nāgbē, ni hiekālo aadfēh he.

3. Awerēhō hĩ fē hmlō; edšake hie totōtofemo mli tšui tšōq hlo.

4. Nileloĩ atšui ye ūkomoyeli šla, šĩ kwašiai atšui ye mlše šla.

5. Ehĩ ake abo nilelo kāmō toi fē noni moko aabo kwašiai alala toi.

6. Kwašia hmlō tamq nmeii fēle ye kukwei šĩši: ene hũ yakayakanoko ni.

7. Šĩ weiyeli hāa nilelo yeo sēke, ni nyōhñii fiteq mo dfēhmo.

8. Sane nāgbē hĩ fē ebōimo; tšuišitō mumo hĩ fē hewō mumo.

9. Kāhā omumo mli *mlifũ oyā, edšake mlifũ le, kwašiai aminā eyo. * lak. 1, 19.

10. Kākē ake: Mēba ni tšutšu gbĩ le hĩ fē enemei ne? edšake dšee nilē okē-biq ene ne.

14. Yakayakanoko ye ni afe_o ye ši-kpoñ le n_o: no dš_i ake dšalo_i komei ye ni sādš_i baā ameno_o boni sa meifō-dš_i anitšumo_o, ni meifōdš_i komei hū ye ni sādš_i baā ameno_o boni sa dšalo_i anitšumo_o. Mikē ake: Ene hū yakayakanoko ni! 7, 16.

15. Kēke ni mikafo mise; *edšake ekpakpa ko be hā gbomo ye hūlū šiši ne fē noni eeye nii ni enu ni enā mišē; ni ene nonū baka ehe ye edenime ni egbo le mli, ye ewala gbīl fē ni Nyoñmo ehāle ye hūlū šiši ne mli. *2, 24.

16. Beni mika mitsui fō n_o ake male nii ni makwe nii ni atšuo ye šikpoñ le n_o le, boni fane ke nyōñ fē le gbomo enaa w_o ke ehūmeii le:

17. kēke ni mina Nyoñmo nitšumo le fē, ni mina ake gbomo nyēñ ana nitšumo ni atšuo ye hūlū šiši ne nā; edšake kē gbomo gbo deñme etao nā ake mē, enaū; ni kē nilelo kē eele hū, eleñ. 8, 11.

Yitšo 9.

Mika ene fē fō mitsui n_o ni matao fē mli: ake dšalo_i ke nilelo_i ke amenitšumoi le, Nyoñmo deñ y_o; suomo ni dšio, nyē ni dšio, gbomo ko lee; fē dšere amehie.

2. Sādš_i fē baā mei fē n_o pepēpe: ošrā kome šrāa dšalo_i ke mofōñ, mokpakpa ke moni he tše, ke moni he tšee, moni šāa afole ke moni ešāa afole fē; boni mokpakpa naū le, nakai nonū efōñfelo naū, moni kāa kitā hū tam_o moni šeo kitākāmo gbeyei nonū. 2, 14. Hiob 9, 22.

3. Ene dš_i efōñ ye nii fē ni afe_o ye hūlū šiši ne mli, ake-ni ošrā kome šrāa mei fē le, ni *nohewo hū ni gbomei abii atšuiiāñ eyimo obōbō ke efōñ, ni sekeyeli sonū y_o ametšuiiāñ ye amewala be mli: ni no se le — ameyāū gbohīl le anō! *8, 11

4. Edšake moni fata hiekālo_i fē he le, hienokāmo ye hāle kē: edšake gbé ni hie kā le eh_i fē dšata ni egbo.

5. Ši hiekālo_i le ake amēbagboi; šī gbohīl le, amēlee nokonoko, ni amēbe

nyōmowo ko doñū; edšake hie edše amekaimo n_o.

6. Amesuom_o dšio, amenyē dšio, amewuñāyeli dšio, fē cho ete dšeenmō bēbe, ni amēbe gbefāñnō ko doñū ke-miya nāno ye nii fē ni afe_o ye hūlū šiši ne mli.

7. Ya ni oyaye obolo ke mišē, ni oyanu owein ke tšuidšūrō; šī onitšumoi le esa Nyoñmo hie momo. 6, 17.

8. Hā otadei aye befēbe, ni mū hū akakpa ye oyiteñ.

9. *Oke onā ni osumo_o le ahī š_i ye mišē mli, ye owala gbīl ni dšee noko ni ehāo ye hūlū šiši ne, ni dš_i ogbīl ni dšee noko le fē mli; edšake owala ke odeñme ni ogbo_o ye hūlū šiši ne mli gbefāñnō ni onāa dš_i no. *Abel 6, 18.

10. Nofēno tšumo_o ni online aašē n_o le, oke ohewale atšū; edšake nitšumo_o lo yiñfiemo_o lo nilē lo nā ko be gbohīl adše heni oyaā le.

11. Misā mina ye hūlū šiši, ake dšee heoyātšemei anō dš_i foidamo_o, ni dšee ekālo_i hū anō dš_i ta, ni asañ dšee nilelo_i anō dš_i abolo, ni asañ dšee sanesekolo_i anō dš_i nii, ni asañ dšee nālo_i anō dš_i hienyam: šī amēfē le be ke amēšē mli dšeo. Ier. 10, 23.

12. Ši gbomo hū lee ebe: tam_o lōi ni alōame ye yā fōñ mli, lo lofōdš_i ni adūame ye tšōne mli le, nakai nonū adūo gbomei abii ye be fōñ mli, kē ebainaname trukā le.

13. Asañ neke nilē ne mina ye hūlū šiši, ni eda kple ye mihle:

14. mañ bibiō ko ye ni emli hīl fāū, ni mantšē agbo ko batuale ni eb_o nsra ewo ehe, ni etfa káwō-gboghoi wudš_i ewo he;

15. ni ana nū ohiafo nilelo ko ye mli, ni eke enilē le here mañ le etā š_i; šī mokomoko kaii nakai nū ohiafo le.

16. Kēke ni mikē: Nilē hī fē hewale; kēle abuu ohiafo nilē, ni ewiemoi hū aboo toi.

17. Nilelo_i awiemoi ni amewie_o bleō le anuo fē noyelo blomo ni eblo_o ye kwašiai ateñ.

18. Nilē hī fē tawūnii; šī ešafelo kome hite_o ekpakpa babaō.

2. be mli ni hũlũ kẹ la kẹ nyontšere kẹ nũlamii woko duh, ni atatui kũo amẹ-se amẹbaš ekoñ ye nyonmọnmọ se lẹ;

3. gbĩ nọ ni šia buloi lẹ ahe aakpo-kpo, ni hĩ hewaloi lẹ aakotokoto ši, ni wieli lẹ aafõ ye ameyi ni fáa he-wo, ni mei ni kweq samfedši amlí lẹ ahié aawo duh,

4. ni aahámọ blohũian šĩnái lẹ, ni wiemọ gbemọ ná aaba ši, ni lofiõ gbé aahá ate ši, ni yei laloi lẹ fě aaba ši lẹ.

5. Asań ašeq nii ni kwõlọ agbeyei, ni gbeyeinii sońń yọ gbẹ lẹ nọ, ni nme-tšo aagba afofro, ni agá aanyie šõ, ni tšinebá se aafõ: edšakẹ gbomo miya enānọ šia lẹ, ni yārafeloi mifo ši ye blohũian lẹ;

6. be mli ni dšietei kpá lẹ náko atše, ni šika to lẹ feko, ni gbẹ lẹ edfako ye fá lẹ ná, ni nubú lẹ he koklolonto lẹ ekũko,

7. ni *sũ lẹ aakũ esẹ aya šikpon, boni eyọ lẹ nonń, ni mumọ lẹ aakũ esẹ aya Nyomọ ni nõ-há lẹ nõ lẹ.

* 2. 20. 1 Mose 2, 12.

8. Yakayakanii amlí yakayakanõ! dša-dšelo lẹ kẹ, fě lẹ yakayakanii ni! 1, 2.

9. Akẹ-ni dšadšelo lẹ le nii hewọ lẹ, eká he etšõ mań lẹ nilě, ni edfěń nibii ahe ni etao mli, ni *ebubũ abei ba-baõ hũ.

* 1 Mań. 5, 12.

10. Dšadšelo lẹ tao ni ena wiemọ ni nõ, ni noni enmá nẹ, dšale kẹ ankwale wiemọ ni.

11. Nilelọ awiemọ tamọ *tšina kplamọ-akplọi, ni ametamọ plẹkobii ni akála, tókwelọ kome bua enemei fě ná.

* Heb. 4, 12.

12. Ni noni efẹ lẹ, mibi, há mawoõ ná! Wodši babaõ femọ lẹ ebẹ nāgbě, ni nikasemọ tũtu lẹ eháa etqõ helo.

13. Nyeháa wọboa sādši lẹ fě *nā-gbẹ toi: Še Nyomọ gbeyei ni oye ekitái lẹ anq! ši enẹ dši gbomei fě agbená.

* 1 Tim. 1, 5.

14. Edšakẹ Nyomọ bakodšo nitšumọ-fě-nitšumọ kẹ tēmqsane-fě-tēmqsane hũ, ekpakpa dšio, efõń dšio.

Rom. 2, 12. 1 Kor. 4, 5.

SALOMO LALAI AMLI LALA LE.

Yitšo 1.

Lalai amlí lala ni dši Salomo nõ.

2. Eke enāfomọi abafọ miná; edšakẹ osuomọ lẹ hĩ fě wein.

3. Omũ lẹ dšeq nma naakpa; ogbei lẹ tamọ mũ-kẹ-nma ni afose afie ši, nobe-wo ni oblayei lẹ sumọo lẹ.

4. Gblamomi! wọša foi kẹ-nyie oş! Mańtše lẹ enõmi kẹ-te epiai lẹ amlí. Woonyá ni wọoná mĩş ye omli; wọkafõ osuomọ lẹ fě wein. Gbená amẹsumọo lẹ!

5. Nye Ierusalem biyei! mĩđi mon, ši mihe ye fẹo tamọ Kedar bũi lẹ, tamọ Salomo muhõ lẹ.

6. Nyekakwẹa dĩ ni midiq, kẹ hũlũ ni ešmĩ lẹ. Minye bihĩ lẹ amlí womi la; amęšõmi amęfe weintromi akwelọ: ši midientšẹ miweintrom lẹ mikweq!

7. Bo, moni misusuma sumọq, tšõ-momi heni olẹq otõ lẹ ye, heni oháa amębumọq šane; ši mēhewọ matšõ tamọ moni tšomloq ye onanemei atõikui ahe?

8. *Bo, moni ohe ye fẹo fě fě ye yei aten, kẹ ole lẹ, dše kpo ni oya-dša tõiku lẹ aşq mọ, ni oyakẹ otšabo-tiai abii lẹ ye tókwelọ lẹ abii lẹ amasq.

* 2, 3; 4, 1.

9. Mišienye, mikqo mĩto Farao filii lẹ aná okponq lẹ aten ekome he.

8. Amefè-kwa amehie klante, ni amehesa ke tawu; mofemo klante nmò ehe ye nyôn gbeyeišemo hewo.

9. Mantše Salomo ke Lebanon tšei fe sātšo fefeo hā ehe.

10. Ehe akulašini le eke dšiete fe, ekpasamhe le šika ni, etámhe le mama afaseo ni, Ierusalem biyei le wula emligbe le ke suomo.

11. Nye Zion biyei, nyedšea kpo nye-bakwea mantše Salomo ke akekere ni enye nõ-file ye eyōkpemo gbì ke etšuidšūrōnāmo gbì le nò le!

Yitso 4.

Na, ohe ye feo, mišienye! na, ohe ye feo, ni ohĩmeii *tamo okpo hĩmeii ye ohiehānò le mli. †Oyitšoi tamò tōabotiai aku ni bumò si ye Gilead goñ le he.

* 6, 12; † 6, 8.

2. *Onyānyōdši tamò tōiku ni aku amehetšoi ni dše hedšūhe, ni amefè-kwa amefotō enyonyo, ni ameten ekometšo ešako.

* 6, 6.

3. Onābu tamò kpā tšuru, ni odāñ ye feo. *Odabii tamò granata fēi ye ohiehānò le mli.

* 6, 7.

4. Okue *tamò David mō ni kwò ni amā ni ato tawunii ye mli le: tšeni bibii akpe tšotšoro he ke ekālo atšeni wudši le tē.

* 7, 5.

5. *Ofufoi enyo le tamò yōbii enyo, alo sonāibii hādši ni yeo nii ye oflofōfōii atē.

* 7, 4.

6. Mate mire goñ le ke krobōo goñ-kpo le nò mayašera si. *ke-yaši beyino ni hūlū nā aaba si ni susumai aalādše.

* 2, 17.

7. Ohe ye feo ke-yi si, mišienye, ni kpa ko kpa ko be ohe!

Lal. 46, 14.

8. Okemi adše Lebanon, ayemforo, okemi adše Lebanon ke-ya, dše Amana yiten oba ni wote, dše Senir ke Hermon, dše dsatai asihilehei, dše kōtšemei agōdši le anò oba ni wote!

9. Minyemi, ayemforo, onò mitsui! Oke okwemo ni okwemi šikome le ke okuenii le atē ekome enò mitsui.

10. Minyemi, ayemforo, osuomò le ye feo pi! Osuomò le nõ āhū fē wein.

omū le dšeo hāa fē tšofāi-ke-nmai srotōi fē!

11. Ayemforo, onābui tšereo wò fieo si; wò ke fufo ye olilei šiši, ni oheboi le amli ūma tamò Lebanon ūma.

12. Minyemi ayemforo le tamò trom ni aħmē nā ke nu ni baā ni aħmē nā ke nubu ni aso nā.

13. OtšEIFOBII le tamò granatai atrom fefeo ke tšeiayibii ni dšra wa, kofer fōfoi ke nardo fiā,

14. nardo ke karkom, kānē ke sinamon ke krobōo tšei fē, mire ke aloē ke tšofāi-ke-nmai titrii le fē.

15. Tromi atē nubu ke wala nubu, ke fāi ni dšeo Lebanon nò ho dšio.

16. Te si, kōyigbe kōyo, ni oba, wuoyigbe kōyo, ni obatia ye mitrom le mli, ni etšofāi-ke-nmai atšere afie si! Hā misuolo le aba etrom le mli, ni ebaye etšeiayibii ni dšra wa le.

Yitso 5.

* Miba mitrom le mli, minyemi, ayemforo; mītšere mimire ke mītšofāi-ke-nmai le, miye miwò-agbaku ke miwò le, mĩnu miwein ke mifufo le: Miuanemei, nyeyea, ni misuolo, nyenua ni nyetōroa! * 6, 2.

2. Mīwo, si mītšui hie kā. Bo toi, misuolo le miši ni ēkē ake: Gblemomi, minyemi, mišienye, *mikpo, mimo ni eye emul! Si miyiten eyi obō ke bō, miyitšoi flukutū le mli eyi obō ke nyōñ nukulibii.

* 6, 9.

3. Midšie mitade le, té aafe tēñ ni mawo ekoñ? Mifo minādši ahe hū, té aafe tēñ ni mawoame mūdši ekoñ?

4. Misuolo le kpā enine mli ke-tšó samfle le mli, ni mimli tšōmi ye ehe.

5. Keke ni mite si miyagble misuolo le, ni mire mītšere ye minidši ahe, ni mire ūlehle mītšere ye miwābii ahe mĩfie srotō le nine le nò.

6. Ši beni migble misuolo le, etšó ehe ke-te momo. Beni ewieo le, mītšui fā. *Mitaole, si minaale; mītšéle, si ehereemi nò hū.

* 3, 1.

7. Buloi ni kpaš si ye mā leñ le baninami: amētšiami nii, amēpilami; gbo-gbo nò buloi le šō mibiehānò le.

10. [9.] ni odān atamo wein kpakpa ni aya misuolo le dšogbān ni ehā mei ni ewo le anābui awie.

11. [10.] Mi le, *misuolo le nō dšimi, ni midši moni efeo. *2,16.

12. [11.] Misuolo, ba ni wote nā le nō, ni woyato akrowai le amli; 2,10—13.

13. [12.] hā wote ši mānkē mrā ni woya weintromi le amli, ni woyakwe, ake *weintšo le mifroke ni ēgba afofro, ni granatatsei le hū, fofoi ye nō lo: dšei mañō misuomō le mahāo ye. *6,11.

14. [13.] Suomoyibii le midše ūma, ni yibii ni dšra wa srotai fē ye wošnā le ši: ehēi ke ememedši fē, mīke-to mi-hāo, misuolo.

Yitso 8.

Minā ni kùle otamo minyeminū ni ye minye fufo! Kùle ké minao ye agbó nā le mafo onā, ni moko egben mihe guo.

2. Kùle makplao ke-ya *minye we le, ni oyatsōmi nii, ni mahā onu wein ni awo mli tšofā-ke-ūma, ke migranata dā le eko hū. *3,4.

3. Enineabeku ye miyitšo šiši, ni eninedšūrō mīlōmi atū. 2,6.

4. Nye Ierusalem biyei, mikānye kitā, ake nyekahosoa ni nyekatsilea misuomō le hie. ke-yaši be ni ledientše esumoo! 2,7.

5. Namo dsi yō ne ni dse nā le nō baā, ni ekpasa esuolo le ne? Mitšle ohle

ye akututšo le šiši; dšei onye kōmoo ye, dšei moni fufo le kōmō ye.

6. Nōmi okpete otšui nō tamō wolo-nāsoomōnō, nōmi okpete onine nō tamō wolonāsoomōnō. Edšake suomō he wa tamō gbēle, awunāyeli hū yi wa tamō gbobliadše, esrāmāni le la osrāmāni ke Iehowa lalilei po!

7. Nu babaō nyēē suomō agbe, ni fāi nyēē eno aha. Kēdši moko nō ešlanii fē ehā ni eke-he suomō le, ūmō.abanmōle.

8. Woye nyemiyō fiō ko ni edšeko fufo. Meni woofe wohā wonyemiyō le gbi ni aababi eši le?

9. Kē edši gbogbo le, woomā dšietei mō ye nō; ni kē edši agbó le, wōke tšenedru mplāni aalala se.

10. Mi le, gbogbo dšimi, ni mifufoi tamō mōdši ni kwōlo; keke ni mitšō tamō moko ni enā hedšole ye ehie.

11. Salomo ye weintrom ye Baal-Hamon; enō weintrom le ehā kwēloi, koni mofēmo abahāle dšietei kukudši akpe ye emli yibii le ahewo.

12. Miweintrom ni dši minō le ye mīden. Bo, Salomo, oonā akpe le, ni mei ni kwēo emli yibii le hū aanā ohaī-enyo.

13. Bo moni ohlo tromi le amli, *nane-mei le mībo ogbē toi: Hā mi hū manu! *1,21. 45,15.

14. Dšo foi, misuolo, ni otšō *tamō soñāi lo tamō ofrote oblanyo ye tšofā-ke-ūma gōdši le anō! *2,9.

GBALO IESAIA WOLO LE.

Yitso 1.

Amoz bi Iesaia ninā ni ena ye Iuda ke Ierusalem hewo ye Iuda mantšemei Uzia ke Iotam ke Ahaz ke Hezekia yino ne.

2. Nwei, bo toi. ni šikpoñ, femo toi! ši Iehowa miwie: Mīlē bii ni amedāra,

ni miwō ameno hū; ši ame le, amētše mihle atūa! 6 Mose 32, 1. 5. 6

3. Tšina le etšē, ni tedši hū le enuntšō niyeniiānō: ši Israel le, le le elee, mīman le hū dšēhū nō!

4. Ao! dšēhman ni feo eša, man ni sō kā ameno, efōñfeloi afēi, bii ni ešte!

31. ni hewalo aatšó tamó ananaüsē, ni enitšumó aatamó lasrēmi, ni ameyi enyo le fē-kwa ameašā, ni moko be ni aagbe!

Yitso 2.

Sane ni Amoz bi Iesaia na ye Iuda ke Ierusalem hewo ne:

(K. 2-4: kwē Mika 4, 1-3)

2. Ni aaba mli ake nāgbē gbīi le amli le, Iehowa we le goñ le aamā šī ye gōdši le ayitea, ni aawó eno fē goñkpoi le; ni dšēnmādsi fē aaho ke-aba he: Ier. 3, 17.

3. ni mādšimādsi pi aate ayakē ake: Nyebaä ni woyakwoa Iehowa goñ le, ke-yaä Iakob Nyonmo le we le, koni etšōwo egbēi le, ni wonyie etempōni le anō! Edšake mla le, Zion ebadše, ni Iehowa wiemo le, Ierusalem ebadše. Ioh 4, 22.

4. Ni eekodšo dšēnmādsi le atē, ni eekā mādsi babaō: ni amēke ameklantei aasō kōii ni amēke amekploi hū aasō adedai. Dšēnmañ ko wōñ klante nō ešīñ dšēnmañ ko, ni amekasen tawū doññ! 9, 4.

5. Nye. Iakob we, nyebaä ni woyanyiea Iehowa la le mli!

6. Ši ošē oman ni dši Iakob we le ofō, edsake ameyimo obōbō ke bokāgbe niñemo, ni ametsōmo klamo tamó Fili-stibii le, ni ameknete mansebii ahe.

7. Amēšikpoñ le nō eyi obō ke dšīetei ke šika, ni amedsetrii le be nāgbē; amēšikpoñ le nō eyi obō ke *okpoñoi, ni amēšilii le be nāgbē. * 5 Mose 17, 16. Mika 6, 9

8. Asañ amēšikpoñ le nō eyi obō ke yakayakawodši, amedientše ameninenā nitšumo, nii ni amedientše amewābii fe le, amedšaa.

9. Ni gbomo hoq kotoq šī, ni nū hū baä šī: nohewo le kāñō-faame!

10. *Botemo tesā mli, ni oyatē ohe ye sū mli. ye Iehowa he gbeyei ke egbodše anumnyam le nā! * K. 19, 21.

11. Gbomei *ahewō-hiñmeii le aaba šī, aado ádesāi ahenowómo le ke-aba šī, ni aawó Iehowa kometō nō ye nakai gbī le nō! * 5, 16.

12. Edšake Iehowa Zebaot gbi le aaba noni kwō ke noni yō godšō ke nofēno ni awó nō le nō, ni eeba šī;

13. ni eeba Lebanon tšenedrutšei ni dāra ni kwōlo ke-te nwei le ke Bašan tšei kplei le fiā nō,

14. ke gōdši groñni fē ke goñkpoi ni kwōlo fē,

15. ke mōdši ni kwōlo fē ke gboghoi ni wa fē,

16. ke Taršiš ledši fē ke nibii ni yō feo fē nō!

17. Ni aado gbomei ahewō ke ádesāi ahenowómo ke-aba šī, ni aawó Iehowa kometō nō ye nakai gbī le nō!

18. Ni yakayakawodši le ase aafō kwrā!

19. Ni gbomei aabote tekploi ke šikpoñ bui amli. ye Iehowa he gbeyei ke egbodše anumnyam le nā, beni eete šī ebahoso šikpoñ le. Luk 23, 30.

20. Nakai gbī le nō le gbomo aasere edšīetei wodši ke ešika wodši ni afe ahāle ni edšā le afie ahā obišii ke afutufatai,

21. koni eyabote tekploi ke tesāfodši amli, ye Iehowa he gbeyei ke *egbodše anumnyam le nā, beni eete šī ebahoso šikpoñ le. * 2 Tes. 1, 9.

22. Nyegblaä nyehe šī ke-dšēa gbomo ni emumo yō ye egugōñ le he, šī meni mli po abuo le ye! 1 Mose 2, 7.

Yitso 3.

Ši na, Nuntšo, Iehowa Zebaot aafāmo *setšo ke waomotšo ke-adše Ierusalem ke Iuda, abolo-tšo-fē-abolo-tšo ke nu-tšo-fē-nu-tšo, * 3 Mose 28, 28. Ezek. 4, 16.

2. ekālo ke tabilo, kodšolo ke gbalō, ke okōmfo ke onukpa fē,

3. mei nyonmai-enumo nō asafoiatše ke gbomo ni hie yō nyam ke adšinafo-nyo ke nālo ni le nā dšogbāñ. ke nkūnyāyelo ni he esa fē.

4. Ni mahā gbekēbii aye ameno lumē, ni abifabii aaye ameno. Daads. 10, 16.

5. Ni mañ le aawawā amehe yi, ni mofēmo aawa enanyo yi: gbekē aawo ehe ahā onukpa, ni moni abuulo aawo ehe ahā moni hie yō nyam.

6. Kē moko mō enyemi ni dšē etšē we ake: Oye atade, baye wono lumo, ni nekē mañ ni edša nē ahī oden! le,

teñ, ni esā etša weinbu hū yē mli; ni ehie kà nò akē ewo weinyibii, šì ewo kōn weinyibii.

3. Ni agbene, nye Ierusalemii kē nye Iudahii, nyekodšoa mikē miweintrom lē teñ!

4. Meni aasā afe miweintrom lē lolo ni mifeko? Mēhewo mō ni beni mihie kà nò akē ebawo weinyibii lē, ni ewo kōn weinyibii nē?

5. Odsogbān! agbene mibatsōnye noni mibafe miweintrom lē: Mibadsie ehe afābān lē, ni koloī aye; mibakūmō ehe gbogbo lē hū, ni anānā nō.

6. Mibafele butū, akplōn he, ni asān ahūn he, kpitikpitii kē nimeii sōn aakwē yē mli; ni mibawo atatui lē akitā, koni amekane amemilie nō.

7. Edšakē Iehowa Zebaot weintrom dši Israel we lē, ni Iudahii lē hū, enmō ni esumō ni. Šì ekwē kodšomō gbe, ni na, amimyeli yō; ekwē dšale gbe, ni na, yāfō yō!

8. Kpóo hā mei ni nōo tšū tšāā tšū nō, kē mei ni nōo nīmō fataā nīmō he, kē-yaši beyino ni gbe bē doññ, ni nye kēkē nyehio šikpoñ lē teñ lē! Mika 2, 2.

9. Iehowa Zebaot kē yē mitoiian akē: Lelen akē tšūi pī aatšomō amanfō, tšūi ni dāra ni ameyo feo po nān moko ahī amemli!

10. Šì weintrom ni dale šeo tšinai ntai nyonma hūmō aahā wein bat kome pē, ni kē adū nii *homer* kome lē, efa kome pē abanā.

11. Kpóo hā mei ni teo šì mānkē mrā, ni ameyanyieo dā ni wa se, mei ni trāa šì kē-yašio dšenamō yi wāā ni wein hāa amehie woo la,

12. ni amehieo *sankū kē obenta kē milē kē blē kē wein yē amekplōi lē ahe, šì Iehowa †nifemō lē, amekwē, ni enine-nā nitšumō hū amēnaa!

* AMOS 6, 5. 6. † Lal 23, 5.

13. Nohewo lē aānō mimañ lē nom ni amēlee; ni hūmō aagbe enumnyam gbomei lē, ni esafo yū lē hū aānālā kē kūmai.

14. Nohewo lē gbohīladše elē esēñ, ni egbe edāñ hatō, koni amenumnyam gbomei kē amesafo yū lē kē mei ni feo hō kē

mei ni mli fiqame lē fē akpleke šì kē-ya dšei.

15. Ni gbomo aaba šì, ni aaba nū hū šì, ni hewoloi ahīnmeii hū aaba šì; 2, 11.

16. ni aawó Iehowa Zebaot nō yē kodšomō mli, ni Mawu Mokronkron lē aafele kronkron yē dšale mli.

17. Ni tōgwantenbii aaye nii yē dšei tamō amelēhe, ni mei ni ewo fō lē amanfōi lē, gboi aaye.

18. Kpóo hā mei ni kē amale-kpāi gblaā nōša ni amēkē silihe-tānkpēi hū gblaā eša lē,

19. mei ni kē akē: * Hā ni ehe afe oyā ni etšu enitšumō lē mrāmrā ni wokwē! Hā ni Israel Mokronkron lē adšina lē abeuke ni eba, koni wole lē! * Ier. 17, 16 2 Pet. 3, 4.

20. Kpóo hā mei ni tšeo efōn akē ekpakpa kē ekpakpa hū akē efōn! mei ni nōo duñ feo la, ni amēnōo la hū amēfeō duñ, mei ni nōo dšomō feo nōmō, ni amēnōo nōmō amēfeō dšomō lē!

21. Kpóo hā mei ni buo amēhe nileloi, kē mei ni amētšeo amēhe hieteloi lē! Abel 3, 7. Rom. 12, 17.

22. Kpóo hā mei ni feo ekā kē weinumō, ni amēhe waāame kē dā ni wa tutumō;

23. mei ni buo efōnfelo bem yē nyōñnii ahewo, ni amēšōo dšaloi adšale yē amēdeñ lē!

24. Nohewo lē boni lalilei sāa gbetšeli ni la ni tšoo sāa dšei gbiñ lē: nakai noññ amēšišifā lē aakpoto, ni amēfofro lē aate šì tamō mlu; edšakē amekwa Iehowa Zebaot mla lē, ni amegbe Israel Mokronkron lē wiemo lē he guo.

25. Ene hewo lē Iehowa mli wo emañ lē la, ni ekpā enine mli ewoame, ni eyiame ni gōdši kpokpo, ni amegbohli lē fe tamō bemonii yē blohūi lē amli. * Fē lē emlifū lē edšoko; šì enine lē, ekpā mli lolo. * 9, 11

26. Ni eeši allanā etšō dšēnmādsi ni yō sōññ lē, ni eekpā blē etšēame kē adše šikpoñ lē nāgbēhe lē: Ni na, amēhe aafe oyā kē-aba mrāmrā!

27. Eton amēteñ mokomoko, ni amēteñ mokomoko teñ, amēteñ mokomoko won

9. Ni Efraim yitšo dši Samaria, ni Samaria yitšo dši Remalia bi le. *Ké nyehēe nyeyee le, nyedamōn ši!
* 2 Kron. 20, 20.

10. Ni Iehowa sã kē Ahaz ake:

11. Bi okadi ke-dše Iehowa, o-Nyommo le. den ohã ohe, gbohñadše tō obi ye dšio. ñwei šonñ dšio!

12. Ši Ahaz kē: Mibii ni misã mikaa Iehowa!

13. Kēke ni ekē: Nyehoa toi ko, David we! Aso ni nyehao ghomei le, no fáã hãanye, hewo ni nyebahao mi-Nyommo le hũ ne?

14. Nohewo le Nuntšo le dientše *aahanye okadi: †Na, oblayō fro aaná mūsū ni eefo binū, ni eetšē egbei **Immanuel.

* Mika 5, 2 † Mat. 1, 23. ** Ies. 8, 8, 10; 9, 5

15. Eeye butru ke wò ke-yaši beyino ni eele efōn kwamo ke ekpakpa komo.
K 21, 22

16. Ši dāni *gbekēnū le aale efōn kwamo ke ekpakpa komo le, aasī mañtšemei enyo ni ošeoame gbeyei le ašikpoñ le afō ši.
* 8, 4.

17. Iehowa ke gbii ni bako dā, ke-dše beyino ni Efraim tše ye Iuda he le. aaba bo ke oman le ke otše we le no: no dši Ašur mañtše le.

18. Ni aaba mli ye nakai gbī le no ake Iehowa aakpā ble atšē adōdōñ ni yo Mizraim fāi le anagbēhe le ke wōbi hũ ni yo Ašur šikpoñ le no le;

19. ni amefē ameaba ni ameabasōmo dšōi vōvō ke tesāian fodši le amli ke ñmeii fē no ke dšei fē no.

20. Nakai gbī le no le Nuntšo le ke asōyi ni abole apā ye fā le se, ni dši Ašur mañtše le. aabaše yiten tšōi ke nādši ahetšōi, ni eese tšēñ hũ.

21. Ni nakai gbī le no le aaba mli ake nū ko aalē tšinabiyō ke tōgwanteñi enyo:

22. ni aaba mli ake fufo ni eená le fále nã sonñ le eeye butru: edšake butru ke wò sonñ mofēmo ni efe ye šikpoñ le no le aaye.

23. Ni nakai gbī le no le aaba mli ake hefēhe ni weintšei akpe yo sã, ni aũ-heo dñetei kukudši akpe le, aatšō kpitikpitii ke ñmeii sonñ.

24. Gãimlibii ke gãii ake-aba dšei; edšake šikpoñ le fē aatšō kpitikpitii ke ñmeii sonñ.

25. Ni gōdši fē ní ake kōi hũo no sã le oyañ dšei doññ, edšake ooše kpitikpitii ke ñmeii le agbeyei; ni eetšō heni afieo tšinaí awoo ke tōgwanteñi anyiemōhe.

Yitšo 8.

Ni Iehowa kēmi ake: Ko tão kpeten-kple, ni okē gbomo woloñmānō aumã ye no ake: Nomñōnii le feo oyá, hānii le yeo oyái!

2. Ni miñō odasefoi anokwafoi, ni dši osofo Uria ke Ieberekia bi Zakaria le, mifata mihe ni ameye odase.

3. Ni mite gbaloyō le ñō, ni ená mūsū, ni efo binū. Ni Iehowa kēmi ake: Wole gbei ake Maher-šalal haš-baz (nomñōnii le feo oya, hānii le yeo oyái.)

4. Ši dāni gbekēnū le *aale atā lo awó tšēmo le, aalō Damasko nii le ke Samaria nomñōnii le ke-anyie Ašur mañtše le hīe ke-ate. * 7, 16. 2 Mañ. 16, 9; 15, 20.

5. Ni Iehowa sã kēmi ake:

6. Ake ñō kē ní mañ ne ekwa Šiloa nui ni hoq *bleō le, ni emli fiiole ye Rezin ke Remalia bi le hewo ne: * 30, 15.

7. nohewo le, na. Nuntšo le ke fā leñ nui ni nã wa ni amefá hũ miba amenō, no dši Ašur mañtše le ke eta le fē, ni eebaha enudšōi le fē no, ni eesram etoi le fē no;

8. ni eetšō Iuda mli ke-aho, eeyi ke-atá kue; ni kē egbe efidši amli le, eekpēle ošikpoñ le hīe lēmo le no, *Immanuel!
* 7, 14.

9. Nye mādšimādši, nyefea hō, ni aakūmonye dukuduku kē! Ni nye mei ni nyeyo šikpōdši ni yo šonñ le anō fē, nyehoa toi! Nyemlaā, ni aakūmonye dukuduku kē; nyemlaā, ni aakūmonye dukuduku kē!
Lal 2.

10. Nyetoa adšina. ni eefe yaka kē! Nyewiea wiemo hũ, ni edamōñ ši; edšake *Nyommo kewo ye!
* K. 8.

11. Ši neke Iehowa kēmi wie ye nine-šiwale nã, ni etšōmi, koni mikanyie ne-ke mañ ne gbe le no, ake:

15. [16.] Edšake mañ ne gbetšöloi le hãa amedũo gbe, ni mei ni ametšöoame gbe le, ahie kpätãa.

16. [17.] Nohewo le Nuntšo le nãn ameblahi le ahe miše, ni emũsũh etšöñle ye amewusai ke okũlafoi le ahe; edšake mei le fẽ le osatofoi ke eföñfeloi ni, ni nãbu-fẽ-nãbu wieo yakayaka wiemoi. *Fẽ le emlifũ le edšoko, ni enine le ekpã mli lolo. *K. 20.

17. [18.] Ši eföñfemo tšoo tamö la, ešãa kpitikpitii ke ñmeii, ehewo ye kō-hayli amli, ni elasũ teo ši kpi ke-yaã ñwei.

18. [19.] Iehowa Zebaot mlifũ nã le šikpon le ešã, ni mañ le etšö tamö la niyenii; moko ebãa enyemi yi.

19. [20.] Ameaşãra nii ameaye ye nine-dšürögbe, ši hõmo aayeame kẽ; ni ameaye nii ye abekugbe hũ, ši ametöron. Mofẽmo aaye ledientše enine he lõ po:

20. [21] Manase aaye Efraim, ni Efraim hũ aaye Manase, ni ameyi enyo le fẽ ameate ši amewo Iuda. *Fẽ le emlifũ le edšoko, ni enine le ekpã mli lolo. *10, 4.

Yitso 10.

Kpoo hã akpowoloi ni woo akpoi ni edšaa, ke woloũmãloi hũ ni ñmãa musu nibii le,

2. koni ametšö ohiafoi akodšomo hie amebu ši, ni amešö mimañbii le ateh nõnaloi le agbenã le ye ameden, ni okũlafoi atšómo amenomñõnii ni awusai hũ atšómo amehani!

3. Ni sramo gbi le no, kẽ fitemo ni badše šonñ aba le mli le, tẽ nyebafe tẽh? Namo ñõ nyeadšo foi ke-ate nyeyaba abo? Ni nẽgbe nyeaši nyenii le ye?

4. Ešẽn nokonoko ake dša ameba amehe ši ye gboklefoi le ateh, ni amegbẽgbẽ ši ye mei ni enyönyöi le ateh! Fẽ le emlifũ le edšoko, ni *enine le ekpã mli lolo. *5, 26.

5. Kpoo hã Ašur ni dši *mimlifũ tšo le, amedẽhemotšo dši mimlila le! *7, 20.

6. Matsũle ke-ate dšẽmañ fõh ko no, ni mafãle mawo mañ ni mimli efũame le he. koni eyaha nii ni enõ nom, ni enãnã amenö tamö anãa blohũiañ ñmiamö no.

7. Ši le le, dšee nakai esusu, ni dšee nakai edfẽh ye etšui mli; ši noni yo etšui mli dši ake eekpätã hie ni ebutu dšẽhmãdši ni dšee fiõ ko. Zak. 1, 15.

8. Edšake ekẽo ake: Nto milumei le fẽ le mantšemei šonñ ni?

9. Nto Kalno tamö Karkemiš, ni Hamat hũ tamö Arpad, ni Samaria tamö Damasko?

10. Bõni minine še wodši amantšeyelii ni amemãgai le fẽ Ierusalem ke Samaria nii le anö le: 36, 19—20.

11. aso bõni mife Samaria ke ewodši le, mifeñ Ierusalem ke emãgai le hũ nakai nonñ?

12. Nohewo le aaba mli ake, kẽ Nuntšo le tšũ enii egbe nã ye Zion goñ le no ke Ierusalem le: *mabawo Ašur mantše le hewö dšẽhmo yibii le ke ehewö hĩñmeii anumnyam le he nyõmo. *37, 36.

13. Edšake ekẽ: Mininešiwale ke minilẽ mife-fe, edšake mihie tẽ; ni mitšire mãdšimãdši le ahũsũi le, ni miha amedsetrii le, ni mitšire mei ni trá mantšesẽii anö le mitfia ši tamö oblañ ko;

14. ni minine ešẽ mãdšimãdši le anii le anö tamö loflõtšũ, ni milõ šikpon le fẽ tamö alõo wodši ni aši, ni moko bẽ ni tšãã efidši amli lo egbleo edañ lo ebloö fi fi!

15. Aso lema fãa woo moni hlele ke-foo nii le? alo são woo ehe no ye moni gblaãle le no? tamö noni *tšö aatši mei ni wõo enö le, alo dẽhẽmotšo aawõ moni dšee tšö le no! *K. 6.

16. Nohewo le Nuntšo, Iehowa Zebaot, aatšũ lõtã ke-aba emei ni efifi le ateh, ni eesu la ewo enumnyam le šiši tamö la ni tšoo.

17. Ni Israel kane le aatšö la, ni e-Mokronkron le aatšö lalilei, ni eetšo ni eesã ehmeii ke ekpitikpitii le gbi kome. 5 Mose 4, 24.

18. Ni eekpätã ekõ ke enmõ kpakpa anumnyam le hie, susuma ke gbomotšo fẽ, tamö helatše ni yeo gbẽle-hela gboq!

19. Ni tšei ni aafẽ ye ekõ le mli le, ešẽe noko, ni gbekẽ aanyẽ ameyibö aňmã.

20. Ni aaba mli ake nakai gbi le no le, mei ni ešẽ ye Israel le, mei ni edše

13. Ni Efraim hetšẽmo le se aafõ, ni Iuda henyelõ le hĩe aakpātā; Efraim he tšẽn Iuda doññ, ni Iuda hũ enyeñ Efraim doññ. Ezek. 37, 22

14. Ni ameafiki ameatrā Filistibii akue nõ ye anaigbe, ameafe ekome ameaba bokaghebii le, ameke amenine aafõ Edom ke Moab nõ, ni Amonbii hũ aaboame toi.

15. Ni Iehowa aafe Mizraim ñsonine le musu, ni eke emumo ni nā wa le aahoso enine atšõ fā le, ni eetsale nō ni etšõ fāi bibii kpawo ni ake tokotai po aafõ.

16. Ni eetšõ tempõn ehā eman le mli mei ni efe le, mei ni efe ni badše Ašur le, tamõ boni etšõ ehā *Israel gbĩ nõ ni edše Mizraim le. * 2 Mose 14, 29

Yitso 12.

Nakai gbĩ le nõ le ookẽ ake: Midaõ šĩ. Iehowa, edšake omli fũmi mon, šĩ omli fũ le edšõ ni ošedše mimĩ!

2. Na. Mawu dšĩ miyiwalaheremo! Mitsui enyõ mimli ni *mišee gbeyei! Edšake †mihewale ke milala dšĩ Nuntšõ Iehowa, ni le noññ etšõ miyiwalaheremo. * Lal. 56, 6. † 2 Mose 15, 2

3. Ni nyeke nyāmo aaye nu ye *yiwalaheremo hui le amli. * Zak. 13, 1. Lal. 46, 5.

4. Ni nakai gbĩ le nõ le nyeakẽ: *Nyedañ Iehowa šĩ, nyetšẽa egbei le! Nyehāa alea enifemonii le ye mādšĩ-mādšĩ le aten. nyedšadšea ake awó egbei le nõ! * 1 Kron. 16, 8. Lal. 105, 1.

5. Nyelañ nyehāa Iehowa! šĩ efe nii wudšĩ; nyehāa alea ene ye šikpoñ mũ le fẽ nõ!

6. Bo Zion biyõ, blõmo wā ni onyá! edšake Israel Mokronkron le ní yõ oten le da!

Yitso 13.

*Babel kodšomo he gbale ni Amoz bi Iesaia na ne: * Ier. 50; 51.

2. Nyešia aflañ ye goñ kpatā nõ, nyewoa nyegbe nõ *nyetšgaame, nyefõa-ame nine, ni amebote abladei agbói le amli! * K. 17

3. Miwo mikronkronbii le akpo, mitšẽ mihewalõ le hũ mihā mimlifũ le, mimei ni nyāa ke hewõ le.

4. Na, āfe hõ ye gōdšĩ le anõ tamõ mei babaõ hõfemo! Na, dšẽnmādšĩ ní ebua amehe nā ke-dšẽ mantšeyelihei le ahõfemo ni: Iehowa Zebaot mikane eta le eto tawũ.

5. Amedše šikpoñ ni yõ šonñ ke ñwei nāgbẽhe amemiba: Iehowa ke emlifũ tawũnii le, koni efite šikpoñ mũ le fẽ

6. Nyewoa lele. *šĩ Iehowa gbĩ le ešẽ šĩ etā; ēba tamõ hiekpātāmõ ní dšẽ Ofe le deñ. * Ioe 1, 15.

7. Hewõ le nidšian fẽ-tsẽm aadše wui, ni gbomei ádesāi atšuii fẽ aafā;

8. ni ameadšidšā, ñmiñmi ke kōmõ aamõmoame; ameababla šĩ tamõ yõ ní kōmõ: ameakwekwẽ amehlean ke nā-kpe, ni amehlean aatšũ tamõ la.

9. Na, Iehowa gbĩ le miba ke yiwale ke mlila ke mlifũ ni nā wa, koni ebase šikpoñ le fẽ amanfõ, ní ekpātā emli ešafelõ le ahĩe ke-dšẽ nõ.

10. Ni ñwei ñulamii ke *onwẽ kpeñ; †hũlũ aawo duñ ye ekpodšẽ mli, nyon-tsẽre hũ hāñ ela le akpe. * Amos 8, 8. Iioh 9, 9. † Ezek. 32, 7. Ioe 2, 10; 3, 4; 4, 15. Mat 24, 29.

11. Ni mawo dšẽ le nyõmõ ye amenõ-fõn le hewõ. ke meifõdšĩ hũ ye amenõša le hewõ, ni mahā hewolõ ahetšõmõ le se afo, ni maba yiwalõ ahenwõmõ le šĩ.

12. Ni mahā ádesā dšra awa fẽ šika kroññ, ke gbomo hũ fẽ *Ofir šika ñmiñmi. * 1 Mañ 3, 26

13. Nohewõ le mahā ñwei akpokpo, ni šikpoñ le aahoso ke-adšẽ egbehe ye Iehowa Zebaot mlila le nā, ke emlifũ ní nā wa le gbĩ le hewõ.

14. Ni aaba mli ake ameafe tamõ sonāi ní afāle ke tõi ní moko bõ ní buaā amenā: mofẽmo aatšõ ehe ke-ate eman, mofẽmo aadšõ foi ke-ate ešikpoñ nõ.

15. Mofẽmo ní aana le, aatšule nõ, ní mofẽmo ní aamõ le, eenyõ ye klante nā.

16. Ni *amebii le, aañõame atšia šĩ ye amehĩe, aahaha amewei le, ni amehāmei hũ, aatoame kabonā. * Lal. 137, 8. 9.

17. Na, matẽ Mediabii ašĩ mawoame, mei ni ebuñ dšietci, ni šika hũ amenyāñ be,

22. Ši mate ši mawoame, Iehowa Zebaot kē, ni mafo Babel gbei kē noni efe le kē bi kē nābi maše mafō! Iehowa kē.

23. Asaṇ mahā etšō kotokoi agbefānnō kē nu kpākpōi soṇū, ni mīkē fitemo-blo le aabēle! Iehowa Zebaot kē.

24. Iehowa Zebaot ekā kitā ake: Le-leṇ, boni misusu le, nakai ebaba mli, ni boni mito miyīn le, nakai ebamā ši:

25. ake makū Ašur mli ye mišikpoṇ le nō, ni manānā eno ye migōdši le anō, ni epā le aadše amēno, ni edšatšu le hū adše amekue nō.

26. Ene dši yīn ni ato ye šikpoṇ mū le fē he, ni ene dši nine nī akpā mli ye dšēnnādši le fē nō.

27. Edšake Iehowa Zebaot eto eyīn, ni namo aakū na? ni ekpā enine mli, ni namo aakpalele?

28. Afi *nī mantše Ahaz gbo le nō kodšomo he gbale ne. * 2 Kron. 28, 27.

29. Bo *Filistea mu le fē, kānyā ake tšo nī yio le ekū! Ši šikpā aadše onūfū le šisifā le mli aba, ni ebi aatšō onūfū flikilo nī nā yo la. * Ier. 47.

30. Ši ohiafoi amlī ohiafoi le aanā nī aye, ni nōnaloi hū aakāmo ši fefēse; ši mīkē hōmo aagbe ošisifā le, ni omei nī aafe le hū, eegbeame.

31. Bo agbō, wō lele! Bo maṇ, blo-mo! Bo Filistea fē. otšui afā! Edšake lasū ko dse kōyigbe mība, ni etabiloi le aten mokomoko ekpeṇ se.

32. Ni mē hetō aahā dšēnmaṇ le bofoi le? No dši ake Iehowa to Zion šiši, ni eman le mli šitšialoi le aababa abo ye dšei!

Yitso 15.

(Kwō Ier. 48)

* Moab kodšomo he gbale ne: Edšake nyōn kome mli aafite Moab maṇ le, ni aakpātā ehie; edšake nyōn kome mli aafite Moab mō, ni aakpātā ehie

* Zef. 2, 8—11.

2. Ete Bait kē Dibon hei groṇni le yafo, Moab mwo lele mīfie Nebo kē Medeba nō. Amefē *ameyiteaṇ ekpakpai, ni akukū amefē amētšēn. * Ezek 7, 18.

3. Amēbumo kpekpei ye amēblohūiaṇ le amlī; amefē amēmwo lele ni amēmifō

tšō ye *amētšūi ayiteaṇ kē amēdšadši anō. * 22, 1.

4. Ni Hešbon kē Eleale mīblo, ni ānu amēgbē ye Iahaz tō. Nohewo le Moab tabiloi le mīblo wā, esusuma mikpokpo ye emli.

5. *Mitsui mīblo mīhā Moab, ni efoi-dšeloi le eše Zoar, nī dši afi etē tšinayō le; ni amēke yāfō mīkwō Luhit, ni Horonaim gbe le nō le amēwō hiekpātāmo he yāfō nō. * 16, 9—11.

6. Edšake Nimrim nui le etā, ni dšei enālā, ni dšefo hū etā, ni noko frōfrō ko be doṇṇ.

7. Nohewo le nīi babaō nī amēnā le kē dšetri nī amēho le, amēalō ke-yafo nkūntān fā le.

8. Edšake blomo ebōle Moab hūsui le; elelewomo le eše Eglaim, elelewomo le eše Elim nubu le he.

9. Edšake lá soṇū yo Dimon nui le amlī, ši mīkē nīi nī fē no aaba Dimon nō: mei nī dšo foi kē-dše Moab le kē mei nī efe ye šikpoṇ le nō le, dšata aaba amēno.

Yitso 16.

Nyeke šikpoṇ le noyelo le *gwantenbii le adšea †Sela amādšea kē-tšōa nā le nō, ke-yaš Zion biyō le goṇ le nō.

* 2 Maṇ. 3, 4. † 2 Maṇ. 14, 7.

2. Ni aaba mli ake, boni lofō nī tšomloo kē lofōtšū nī atšere mli afā yo le, nakai Moab biyei le aatšō ye Amon fā fohei le.

3. Nyewoa nā, nyeyea sane le! Hā ohōn le afe tamō nyōn sane fīntī, nī okē mei nī afieame le atē, kātšō foidšeloi le asegbē!

4. Hā Moabbii nī afie le abahī onō; tšō tēmōhe ohāame ye hiekpātālo le hie, edšake haolo le be doṇṇ, nī fitemo se efo, nāgbaloi le aatā ye šikpoṇ le nō.

5. Ni ake mantšesēi ko aamā ši ye mōbonale mli, nī moko aatā nō ye anōkwale mli, ye David bū le mli; nī eenyie dšale sane se ekodšo, nī eehā dšale aba oyā!

6. Wōnu Moab hewō le he, šwo ehe tšō, ehētšōmo kē chewō kē emlifū le kē ešā-wiemoi nī be mli le.

gòdši anò le, nyekwea, ni kèdši àkpà tetremantre le, nyeboa toi!

4. Ši boni lehowa kēmi ne: Mafe diūn ni mālše misihilehe le makwe, beni fane finti latša tšāā le, lo beni bō-atatu jo ye nikpamobe latša mli le

5. Ši dāni ašē nikpamobe le, beni afofro egbla momo ni fofoi le etšó weinyibii ni srokeo le, eke adedai aaflo nidši le afie, ni eedsie ehe kpāi le ni etšere mli.

6. Ni aasī fē ahā gòdši anò lofòdši ke šikpon le nò koloi: ni lofòdši le aayaye latšabe ye dšei, ni šikpon le nò koloi fē aayaye fēibe ye dšei.

7. Nakai be le mli le ake mañ nī kele ni amehe yo trotro le *aabake lehowa Zebaot, ni asan ake meikomei aadšē mañ nī ašēle gbeyei ke-yaā šonñ le, dšēnmañ nī he wa pam ni nānaa mei anò, nī fāi flo esikpon le mli le, atēñ aba heni lehowa Zebaot gbei le yo nī dši Zion gon le nò le.

* Lal. 69. 30. 32.

Yitso 19.

* Mizraim kodšomò he gbale: Na, lehowa tá atatu ni he yo oyá nò kemba Mizraim: ni Mizraim yakayakawodši le ahe aakpokpo ye ehle, ni Mizraim tsui aatā ye emli. * ler. 46. Ezek. 29; 30

2. Ni mahā Mizraimbii ate šī awo Mizraimbii, ni ameke amehe awuwui: mo ke enyemi, mo ke enanyo, mañ ke mañ, mantseyeli ke mantseyeli.

3. Ni Mizraim mumò aatā ye emli, ni mahā edsinatō afe yaka. Ni amēate ancyafe nī ye ameyakayakawodši ke ameklamoi ke amekōmfoi ke amewodšiatsemei hu anō.

4. Ni manò Mizraim mawo nuntšomei yiwai aden, ni mantše ko ni sane wa aaye ameno, Nuntso, lehowa Zebaot, kē.

5. Ni nšo le mli nu le aaml, ni fā le aatā ni emli aagbi;

6. ni ta le aadse fū, ni Mazor nudšoi le aagbla ni amēti aagbi: neñ ke gālāi le aatā;

7. ni dšito ni yo Nilo he ke Nilo toii le ke nī te nī adū ye Nilo he le aagbi ni eegbe eta ni eefite.

8. Ni wolei le hū aafó amemli, ni mei ni fōo kpon ye fā leñ le fē aaye ikomò, ni mei ni fōo yā ye nu le mli le ahie aafie ši.

9. Ni mei ni kpōo ananañsē ke mei ni lòo klala le ahie aagboi.

10. Aakūmò ekulašini le dukuduku, ni apāyeloj le fē atšuii aye.

11. Zoan lumei le kwašiai sōññ ni, Farao nāwoloi nī le nī dšogbāñ le anāwō le etšó buluiāñāwō. Té tēñ nī nyekēo Farao ake: Nileloi abi dšimi, blema mantšemei le abi dšimi le!

12. Agbene nēgbe onileloi le yo? Hā amegbao nī amehā ole lehowa Zebaot yin ni eto ye Mizraim hewo le!

13. Zoan lumei le etšómò kwašiai! Ašišiu Nof lumei le hū! Ni mei ni dši Mizraim akutsei le akoñtei le ehā edū gbe!

14. lehowa enō *kūtūmpoo mumò ewo Mizraim mli, ni ehā Mizraim edū gbe ye enifemonii le fē mli, tamò boni dātolo ko didāa ké ēfe le. * 29, 10 1 Mañ. 22. 21.

15. Ni *yitšo lo lei, pāmpā lo gālā nyēñ noko soto ko atšu ye Mizraim.

* 9. 13

16. Nakai gbi le nò le Mizraimbii aatšómò tamò yei, ni amehe aakpokpo ni amēaše gbeyei ye lehowa Zebaot nine nī ebahoso ewoame le hewo.

17. Ni Iuda šikpon le he aaba gbeyei ahā Mizraim: moñemo nī aatsi etā atšōle le eēše gbeyei, ye lehowa Zebaot yin ni eto ye Mizraim he le hewo.

18. Nakai gbi le nò le Mizraim šikpon le nò mādši enumò aawie Kanaan wiemo, ni *amēakāmò lehowa Zebaot kitāi; ni aatšē ekome ake Ir-Heres. * 63. 16. ler. 12. 16

19. Nakai gbi le nò le afolešālate ko aamā Mizraim šikpon le teñ ahā lehowa, ni okadite ko hū aamā ehūsūi le anò ahā lehowa;

20. ni eetšó okadi ke odase ehā lehowa Zebaot ye Mizraim šikpon le nò: ni ke amēblo amētšē lehowa ye baoloi ahewo le, eetšū yiwalaherele ke hefālo ke-aba amēñō nī ebahereame.

21. Ni lehowa aadšie ehe ši atšō Mizraim, ni Mizraimbii aale lehowa ye nakai gbi

16. Ši boni Nuntšö le këmi ne: Bię afi ni tamo *apāfonyo afi le Kedar anumnyam le aatā kwrā, *16,14.

17. ni Kedarbii le ateh gāitšēloi ekāloi ni aafe le ayi fāh; edšakę Iehowa, Israel Nyoñmo le, ekę.

Yitso 22.

Ninā dšö le kodšomo he gbale: Meni feoo ni oke omei le fē ekwö ke-te *tšüi ayiteah ne? *18,2.

2. Bo ni omli eyi obö ke hōfemo, mañ ke emli kinā, mliřimo mañ! Omli mei ni enyōnyōi le, dšee klante nā amenyō ye, ni dšee ta mli hū amegboi ye!

3. Olumei le fē-kwa edšo foi ke-te, ahiee gāi tete ni amōmqame! Mei ni ana ye omli le fē le amemidšo foi ke-miya šonñ ni amōmqame!

4. Nohewö le mikę: Nyefōami kwemo ni mafó wā! Nyekagbañ nyehe nā ake nyemiředše mimī ye mimañ biyö le hiekpātāmo le hewö!

5. Ši hōfemo ke nonānāmo ke butumo gbi ni dšę Nuntšö, Iehowa Zebaot, nō ni ye ninā dšö le mli: ākūmo gbo- gboi le, āblo ke-miya gōdši le anq.

6. Ni Elam hie gāimlibii akotoku ke filii ke gbomei ke okpoñoiatšemei ke- miba, ni Kir hū midšie tšęh kpo;

7. ni aaba mli ake odšöi kpakpai le amli aayimo oböbö ke filii sönñ, ni okpoñoiatšemei le hū aabö nsra ye agbó le nā.

8. Ni eedšie Iuda nqhānō le, ni nakai gbi le ookwe kō le *šia le mli ta- wūnii le. *1 Mañ. 7,2.

9. Ni nyeana ake David mā leñ gbo- gboi ni eghtagblai le fá, ni nyeabua ši- šigbe *kpākpo le mli nu le nā. *7,2.

10. Ni nyeakane Ierusalem tšüi le, ni nyeakūmo *tšüi le tete ni nyekę-wadše gbogbo le; *Ier. 32,4.

11. ni nyeagba nudšö ye gbogboi enyo le ateh, koni nyekę-bua kpākpo momo leñ nu le nā. Ši nyehie tšön moni fe enę le, ni moni to ke-dšę dšeeñmō le, nyekweñle gbę.

12. Ni nakai gbi le Nuntšö, Iehowa Zebaot, aakpe mei ke-aba, ni amębafó

ni amębaye nkomo ni amęše ameyi ni amemia kpekpe.

13. Ši na, nyāmo ke mliřimo sönñ ne: āgbegbē tšinañ ni āgbegbē tōi, āye lō ni ānu wein: "Nyehāa *woyea nii ni wōnua dāi; edšakę wō be ne wogboi!" *1 Kor. 15,22.

14. Ni Iehowa Zebaot dšie enę kpo ye mitoiiañ ake: Lelęh ake anōh neke nō- ša ne afañnye ke-yaši beyino ni nye- agboi! Nuntšö, Iehowa Zebaot, kę.

15. Boni Nuntšö, Iehowa Zebaot, kę ne: Te ši ni oya neke tšülo nukpa *Sebna ne ni kwę šia le nō [ni oya- kęle ake]: *22,2.

16. Meni oyo ye bię? ni namo oyo ye bię hewö okpe ofūhe ye bię ne? Ekpe ofūhe ye heni kwö, ekpe tšä mli ekpe ešihilehe!

17. Na, Iehowa bašęo afö, tamq he- walö šę nō fōq, ni eemö omli tšę;

18. kotamq eekotao koklō, ni eedšę efö šikpon ni da naakpa ko nq; dšęi ooya- gbo ye, ni onumnyam filii le aaka dšęi, bo ni odši hiegbēle hā onuntšö we le!

19. Ni mafieo ke-adšę onitšumo le mli, ni aakpao ye oyelihe le.

20. Ni aaba mli ye nakai gbi le nq ake matšę mitšülo *Eliakim, Hilkia bi le, ke-aba. *22,3.

21. Ni mikę otade yū le aawolę, ni mikę oheřinö le samiale, ni mañö onq- yeli le hū mawo edeh, ni eedšö tšę ehā Ierusalemii le ke Iuda we le.

22. Ni mañö David we le samfö le mafö ekōh nq, ni kę *egble le, moko be ni aahā, ni kę ehā le, moko be ni aagble. *Kpoda. 2,7.

23. Ni mañöle maka heko ni wa tamq šiñmlitšo, ni eedšö anumnyam mañtšęi ehā etšę we le;

24. ni ake etšę we le anumnyam le fē aatšotšöro enq, eesēi ke eflei fē, ke emlinibii bibii fē, ke-dšę kpudši anq ke-yaši gbęi anq fē.

25. No gbi le nq le, Iehowa Zebaot kę, šiñmlitšo ni anō-ka heko ni wa le, aafe wękwękwę, ni aafö afö ši, ni dšat- šu ni tšotšöro nq le aafite; edšakę Ie- howa ekę.

10 Akũmọ mań ni yọ sakasaka lẹ, ni anũmo s̄lai lẹ fẹ nā. ni mokomoko eyaa mi dońń

11 Ablo ye blohũi lẹ amli ye wein hewo, ni mĩsẹ fẹ enyō s̄i kwra, s̄ikpon lẹ no nyāmo lẹ ete s̄onń

12 Mań lẹ noni efe pe d̄s̄i amanfō, akũmọ agb̄i lẹ dukuduku.

13 Edsake boni baba ye s̄ikpon lẹ no ke mād̄simād̄s̄i lẹ aten ne, tamọ ahoso mūt̄s̄o, lo ayeo weinyibii akpekpeo, beni atse weinyibii lẹ etā lẹ. 17, 6.

14. Menemei aahole amegb̄ei anọ ni ameabo ose, lehowa agbod̄s̄e lẹ hewo lẹ ameke mliflino aablo ke-ad̄s̄e ũs̄ongbe.

15. Nohewo lẹ nyewoa lehowa h̄ie nyam ye bokā lẹ, ni ũs̄okpoi lẹ anọ hũ, nyewoa lehowa, Israel Nyonmo lẹ, gbei lẹ no!

16. Wonu lalai ke-d̄s̄e s̄ikpon lẹ nāgb̄ehei lẹ ake: Dsalọ lẹ h̄ie aaba nyam! S̄i mi le mike: Mitā lō, mitā lō! kpoo h̄ami! kūtũmpofoi miye kūtũmpoo, kūtũmpofoi miye kūtũmpoo pi!

17. Gbeyei ke bu ke t̄s̄one k̄a s̄i h̄ao, bo moni oyo s̄ikpon lẹ no lẹ.

18 Ni aaba mli ake moni aad̄s̄o gbeyei sane le na foi lẹ, eeyagb̄e bu lẹ mli; ni moni aad̄s̄e kpo ke-d̄s̄e bu lẹ mli le, eeyadũ t̄s̄one le. Edsake aagble nwei samf̄els̄i lẹ ni s̄ikpon lẹ s̄is̄it̄oi lẹ aahoso. 1er 48. 43 44 Amos 5. 19.

19. Wulemo s̄ikpon lẹ wuleo, gblamo s̄ikpon lẹ gblaa, hosomo s̄ikpon lẹ hosoo. 2 Pet 3. 10.

20. S̄ikpon lẹ aadidā *tamọ dātolo, echoso tamọ ahĩmańka; ni enot̄omo lẹ aatsi ye eno, ni eegb̄e s̄i, ni eteń s̄i dońń. * 19. 14.

21 Ni aaba mli ye nakai gbi lẹ no ake lehowa aawo ũwei ta lẹ nyōmo ye nwei, ke s̄ikpon lẹ no mant̄semei lẹ hũ ye s̄ikpon lẹ no; Kpod̄s̄. 19. 18-21

22 ni aawoame t̄s̄un, tamọ awoo gbo-kefoi at̄sun ye bu mli, aana ameyi awo gbo-kefoi at̄s̄un, ni gbi babaō se d̄ani aawoame nyōmo.

23. Ni nyontsere h̄ie aagbo, ni hũlũ h̄ie aaf̄ie s̄i; edsake lehowa Zebaot aaye nat̄se ye anunnyam mli ye Zion goń

le no ke Ierusalem ye enukpai lẹ ah̄ie. 60. 19. 20. Kpod̄s̄. 21. 23.

Yitso 25.

Iehowa, mi-Nyonmo d̄s̄io. M̄ikafoō, m̄ids̄ie ogbei lẹ yi, edsake ot̄su n̄akpe-nii. Oyińt̄o ni d̄s̄e blema b̄ebe lẹ emā s̄i s̄ińń, ni anokwale ni.

2. Edsake ohā mań lẹ efe koikoi, mań ni at̄fa gbogbo awo he lẹ et̄s̄o amanfō, man̄sebii amō lẹ d̄see mań dońń, ni amāń dońń gb̄ikogbiko.

3. Hewo lẹ mań ko ni he wa aawo oh̄ie nyam, d̄seńmād̄s̄i yiwaloi lẹ amāń lẹ aāseo gbeyei.

4. Edsake ot̄s̄o mō ohā n̄onalọ, ot̄s̄o mō ohā oh̄iafo ye ef̄imo mli, *abobāhe ye ahum mli, ke h̄on ye lat̄s̄a mli, le mli ni yiwaloi lẹ amumo tamọ ahum ke nyonmonemo ni yio gbogbo lẹ. * 4. 6

5. Boni lat̄s̄a feo ye n̄a kpatā no lẹ, nakai oba man̄sebii ah̄ofemo lẹ s̄i; boni atatu h̄on mli lat̄s̄a yo lẹ. nakai oba yiwaloi lẹ alala lẹ s̄i.

6. Ni lehowa Zebaot aam̄e okpl̄o ye goń ne no ahā mād̄simād̄s̄i f̄e: *fonii ke wein kpakpa, fonii ke wuianf̄o, wein kpakpa ni at̄s̄ere no.

* 1. al. 22, 27 - 80 Mat 22, 2.

7. Ni eeds̄ie h̄iehānō ni an̄o-ha mād̄simād̄s̄i f̄e h̄ie lẹ, ke muh̄o ni al̄e mli aha d̄seńmād̄s̄i f̄e no lẹ ye neke goń ne no.

8. Eemi *gb̄ele ke-ate n̄ano; ni Nunt̄s̄o lehowa ƒaat̄sumo h̄iean f̄e yaf̄onui, ni eeds̄ie eman lẹ h̄iegb̄ele lẹ ye s̄ikpon m̄u lẹ f̄e no; edsake lehowa ek̄e.

* 1 Kor 15, 55 + Kpod̄s̄. 7. 17

9 Ni aake ye nakai gbi lẹ no ake: Na, wo-Nyonmo lẹ ni woh̄ie k̄a eno, ake eehere woyiwala lẹ ne! Mone d̄s̄i lehowa ni woh̄ie k̄a eno lẹ! Nychāa wonyāa ni womli at̄liawo ye eyiwala-heremo lẹ hewo! Lal. 48. 15.

10. S̄i lehowa ke enine aam̄e neke goń ne no, ni aana Moab no ye he ni eyo lẹ, tamọ anāa d̄f̄ei no ye tumu no nu mli lẹ.

11. Ni cekpā enid̄s̄i amli ye ameten, tamọ s̄erelo kpāa enid̄s̄i amli ni eke-

7. Ani eyile tamò boni eyi mei ni yile le, alo egbele tamò boni agbe mei ni gbele le?

8. Beni ofiele le, *susumò nā okele ye ye; †gbì ní bokà kōyò le tfaā le oke kōyò ní nā wa le lōle ke-te.

* Ier. 30, 11. † Ier. 18, 17.

9. Nohewò le ene ake-tsumò lakob nōša le, ni yibii fè ní ehe eša le dšie-mò le wo ne, beni efe efōlešālate le he tei le fè tamò kālotei ni efufu le, ni *wonkōi le ke †hūlū amāgāi le māmōn šì doññ.

* 31, 7. † 3 Mose 26, 30.

10. Edsake mañ ni atfa gbogbo awo he le etšó amantò. šihlehe ní ašì afò si ni akwa tamò nānò; tšinabii aaye nii ye dšei, ni amebumò šì ye dšei, ni ameaye ebai le.

11. Ké enidsi le gbì le, aakūmò; yei hū aaba abale lai ye dšei ayašā. Edša-ke amedšee mañ ko ní kōyò sane se, hewò le moni feame le mūsūñ etšōñle ye amehé; ni moni šōame le enaname mōbo.

12. Ni aaba mli ye nakai gbì le nò ake lehowa aagbè enmā le ke-adše Eufate fā le nā ke-yasi Mizraim fā le nā, ni nye, Israelbii le, aakōlonye ekomekome.

13. Ni aaba mli ye nakai gbì le nò ake aakpā tetremantre wulu, ni mei ní elādše ye Asur šikpoñ le nò le ke mei ní aserame afie Mizraim šikpoñ le nò le aaba, ni amebadsā lehowa ye goñ kroñ-kroñ le nò ye Ierusalem 11, 10—16.

Yitso 28.

Kpoo hà Efraim dātoloì le ahewō akekre le, ke enumnyam fofoi fefeo ni nālāa, ni yo mei ni etoro ke wein le adšò ní taa nii le yiteñ le!

2. Na, Nuntšò le ye hewalo ke kākalo ko ni tamò nyoñmōnte ni neq, tamò ahum ni kpātāa nii ahle, tamò nyoñmōntemò ke nu babaō ni hoq lululu, le eke etite aanoame atfia šì!

3. Ni Efraim dātoloì ahewō akekre le ake nāšì aanañā nò;

4. ni enumnyam fofoi fefeo ni nālāa ni yo dso ni taa nii le yiteñ le aatšò ni yo agbāñi ni tšu mrā dāni še tšule-

be, ni mofemo ni aana le, eden ni ešeo pe le, eye.

5. Nakai gbì le nò le lehowa Zebaot aatšò akekre fefeo ke anumnyam fai ehā emā leñ mei ni aafe le,

6. ke kodšomò mumò hū hā moni taa šì kodšoo le, ke hewale hū hā mei ni fieq ta ke-yaā agbó nā le.

7. Šì menemei hū mīdidā ke wein, ni dā ní wa ewoame seke! Osofo ke gbalò fè mīdidā ke dā ní wa, wein emīame po, dā ewoame seke, amemīdidā ye nī-nā mli, amemīhaha momo ye saneyeli mli.

8. Edsake okplōi le fè nò eyimò obò to ke fè ke mūdšì soññ ní gbè bē doññ.

9. “Bēle namo nilē ebatšò mō? ni namo eehā enu sane le šiši? mei ní etše fufo, lo mei ní atšeame fufo le?

10. Edsake [amekēo ake]: mla nyie mla se, mla nyie mla se; akpo nyie akpo se, akpo nyie akpo se; fiō ye biē, ni fiō ye biē hū!”

11. Šì momohā nābu ke *mañse wiemo eke-awie etšò neke mañ ne;

* 1 Kor. 14, 21.

12. edsake ekēame ake: *Hedšōmò ne! nyehāa mei ni etoame le adšōa amehé! ni tšuiwō ne! šì amekplēē toibō.

* Mat. 11, 28, 29

13. Nohewò le lehowa wiemo le aatšò “mla nyie mla se, mla nyie mla se; akpo nyie akpo se, akpo nyie akpo se; fiō ye biē, ni fiō ye biē hū” ahāame; koni ameyagbēgbē amese, ni akūmoame, ni adūame, ni amōmoame. K. 10.

14. Nohewò le nyēboa lehowa wiemo le toi, nye hefeyeloi ni yeq mañ ne ni yo Ierusalem le nò le!

15. Edsake nyekēo ake: Woke gbēle ekpāñ, ni woke gbōhliadše eye efua! ké kplebi ni eyi ke-teke nò le miho le, ešēñ wono kwra! edsake woke amale efe wō-bobāhe, ni woyatē wōhe ye kūtūmpoo šiši!

16. Nohewò le boni Nuntšò lehowa kē ne: Na, *mike šišitō-te ko emā šì ye Zion, te ni aka akwe, kontē ni dšra wa ni mā šì šīññ. Moni heq yeq le edšoo foi.

* Ial. 118, 22 Rom. 9, 33; 10, 11. 1 Pet. 2, 6.

17. Ni mañò kodšomò mafe susumò kpā, ni mike dšale aafe kūlomūlo; ni

14 hewo le, na, mike neke mañ ne aaye nākpē sane, nākpē sane ke sane ni hāa mo he dšōo ehe, ni amenileloi le anilē aafite, ni amehietēloi le ahietē le aalādše! 44, 25. 1 Kor. 1, 19.

15. Kpóo hā mei ni nōo ameyintōi ameteo lehowa gbidigbidi, ni amenitsūmōi yō duñ mli, ni *amēkēo ake: Namō naāwo, lo namo lewo? le! *1. al. 10, 11

16. Nyemife ašitū! Aso aabu gbešōlo le tamō sū? ni nō ni afe le aakē ye moni fele le he ake: Dšee le efemi! lo nō ni ašō le aakē ye moni šōle le he ake: Elee noko!? *45, 9

17 Nto efe tiō keke ni Lebanon aatšō *abō, ni abō le hū aahule kō? *32, 15

18. Nakai gbī le nō le toimuloi tete aanu wolo le mli wiemoi le, ni *filafoi ahūmeii hū aadše kusūfemo ke duñ mli ana nii; *35, 5

19 ni mei ni nii yō mōbō le hū aanā miše ye lehowa mli, ni gbomei atēn ohiafoi amli aatlame ye Israel Mokronkron le mli.

20 Edšake yiwaloi le aatā, ni hefeoyeloi le ase aato, ni mei fē ni šio kpe ye nōša hewo le aatloame afie,

21. ke mei hū ni hāa mo tōo ye sane mli, ni ametsōo moni *kodšooame le tsōne ye agbō nā, ni amēke yakayakasane tšōo dšalo sane hie amebuō šī le. *Amos 5, 10.

22 Nohewo le boni lehowa, moni kpō Abraham le, kē ye Iakob we le he ne: Aghene Iakob hie gboñ doññ, ehie efieñ si doññ

23. Si ke le ke ebii le na mininenā nitsumoi le ye ameten le, ameahā migbei le afe kronkron, ni ameahā Iakob Mokronkron le afe kronkron, ni ameahē Israel Nyomo le gbeyei

24 Ni mei ni duo gbe ye mumo mli le aanā dšemo, ni mei ni wieo hūhūhū le aakase nīe.

Yitso 30.

Kpóo hā *nii kaniñkadšelo le, lehowa ke, mei ni yañ adisina ni mibe mli, ni amēkpato kpāmmo ni Mimumo le be mli, koni ameno esa amefata eša he le! *1, 2

2. Ameyiñ amete Mizraim, ni amehii midāñ gbē, koni amēke amche ayakpasa Farao hewale, ni amēba abo ye Mizraim hōñ le mli.

3. Ši Farao hewale le aahā nyehie agboi, ni Mizraim hōñ leñ abobā aahā nyehie afie šī.

4. Edšake amelumei le te Zoan, ni amēbofoi tšeiatsēmei le šē Hanes;

5. šī amefē amehle aagboi ye mañ ni he be senāmo ko hāame le hewo! ameyēñ amēbuañame ni amenāñ se ko ye amēhe, šī moñ hiegbēle ke ahorabō keke amēanā.

6. Wuoyigbe koloi le akodšomo he gbale: Ametsšō haomo ke hedšramo šīkpoñ le nō, heni dšatayō ke dšatanū dšeo bañ le, heni šinō ke onūfū fikilo ni nā yō la yō le; amelōo amenii amefieo tedšibii akotose, ni amēke amedšetrii le fieo yomai ase afūi anō ke-yañ mañ ko ni he be senāmo hāame le nō.

7. Ši Mizraim yeli-ke-buamo le yakatšā ni, ni enyēē nokonoko efe: nohewo mitsēle ake: *Nāfūtšē ní tūa šī diññ le! *1. al. 87, 4; 89, 11.

8. Agbene ya ni oyañmā ye tāo nō ohāame, ni okadi ye wolo mli, ni ekā šī ehā be ni baba le dā ke-ya nāno.

9 Edšake mañ atūatšelo ni, bii amalēloi, ke bii ni ekplēē lehowa mla le toibō ni;

10. mei ni kēo ninaloi le ake: Nye-kanañ nii! ke gbaloi le hū ake: Nye-kagbañ nii ní dša nyehāawo! Nyekewo awiea nādokomo wiemoi, nyegbañ šišiunmo sādši mon!

11. Nyedšea gbe le nō, ni nyegbañ ke-dšea tempōñ le nō; nyehāa Israel Mokronkron le adšea wōhle kwrā!

12. Hewo le boni Israel Mokronkron le kē ne: Ake-ni nyekwa neke wiemo ne, ni nyehle kā yiwale ke kūtūmpoo nō, ni nyetāa hū nyetōo nō tete

13. hewo le, neke nōša ne aatšō tamō gbogbo ko ni kwō mli gbalo ni ekpa ni cheo egbē si ni ekū bañ trukā ye hīñmeitšā mli le.

14. Ni eekūle tamō adšāñ gbešōlo gbē ní adšārañ le wotšowotšō ní afee eko,

3. Ši Mizraimbii le, gbomei ni, ni amedsee Mawu, ni amekponoi le hũ, lō ni, ni dsee mumo ni! ni ké Iehowa kpā enine mli le, moni buaā mo le aate, ni moni ebuaā le hũ aagbē šī, ni ameyi enyo le fē amehie aakpātā šikōme.

4. Ši boni Iehowa kēmi ne: Boni dšata hũo, lo dšatabi hũo ye emilelo he, ni ké atšé kolokwelo asafo awo ehe, ni ešee amegbē gbeyei ni ebun ameblo mo le: nakai Iehowa Zebaot aakpleke šī abawu ye Zion goh le ké egoŋkpō le nō.

5. Boni lofōdšī ké amefīdšī feo le, nakai Iehowa Zebaot aabu Ierusalem he: ebu amehie, eedšieame, eebā ameyi. ni eehā amedše mli.

5 Mose 32, 11. Mat. 23, 37.

6. Nyekūa nyese ké-baū moni nyedše ehe ké-te se kwrā le nō. nye Israelbii!

7. Edšake nakai gbī le nō le *nye-ten mofēmo aašere edfiētei wodši ké ešika wodši, ni nyeké nyedientše nyenidši fe nyeké-fe eša le, efie. *2. 20.

8. Ni Ašur aanyō ye klante ní dsee *adesā nō nā, ni klante ní dsee gbomo nō aakpātā ehie; ni eedšo klante nā foi, ni eblahil le hũ, aatšūame onīa. *37, 36.

9. Ni *etesā le aaho aya ye gbeyei na. ni elumei le ahe aakpokpo ye afa- nā le hewo. Nakai Iehowa, moni ela yo Zion ni efōnō yo Ierusalem le, ké.

* 5 Mose 32, 31.

Yitso 32.

Na, mañtše ko baye mañtše ye dšale nā, ni lumei hũ, baye lumei ye kodšomō nā;

Ier. 23, 6.

2 ni mofēmo aatšō tamō abobāhe ye kōyo nā ké tēmohe ye nyonmonemō nā, tamō fai ye nā kpatā nō lo tesū kple ko ni hāa hōn ye šikpon gbīh nō.

3 Ni afañ ninaloi ahīmeii, ninuloi atoi hũ aanu nii dšogbān;

4 ni mei ni tšui yo fōfō le aakase nile, ni momohalo alilei aawie pepēpe ni emli aatše.

35, 6.

5 Atšēn kwašia aké ablade doñ, ni šišulō hũ abunle odše doñ.

6. Ši kwasia wieo kwašiai awiemō, ni etšui hũ tšuo nišaiianii, ni eyeo kūtūmpoo

sane, ni ewieo sakasaka ešio Iehowa, ni ehāa moni hōmō yeolē le susuma kāa eflo, ni moni kūmai yeolē le ehāa enā nu enu.

7. Šišulō nā le, efōn ni; etoo efōn he nā, koni eké amale wiemoi akpātā mei ni nii yo mōbō le ahie, ké ohīafoi miwie noni dša tete le.

8. Ši ablade le abladei anii ahe edfēnō, ni abladei anii ahe hũ ekāa.

9. Nye yei ní nyehe edšonye le, nye- tea šī nyeboa migbē toi! Nye biyei hũ, ní nyeyitšei kāmō nyeyise le, nyefea toi nyehāa miwiemo le!

3, 16—4, 1.

10. Wōse afa ko le nyehe aakpokpo, nye yei ní nyeyitšei kāmō nyeyi se ne; edšaké weinyibii atšemō se aafō, tšei ayibii anāhuamō bañ doñ.

11. Nye yei ní nyehe edšonye le, nyehe adšoa, ni nye mei ní nyeyitšei kāmō nyeyise le, nyehe akpokpoa! Nyekploa nyetadei ni nyehe akā ni nyeké kpekpe añmōlōa nyehei!

12. Nyeašimō nyetsitšii ye nñmōdšī ni yo feo le ahewo, ye weintšei ni woo yibii pī le ahewo.

13. Nñmeii ké kpitikpitii aakwē ye mimañ le šikpon le nō, hē, ye nyāmo mañ le mli mīšenāmo tšui le fē ayiteañ!

14. Edšaké aakwa mōdšī le, ni aašī mañ ní mli yo sokosoko le afō šī, goñ- kpō le ké bū-mō le aatšōmō koloi abui ké-ate nānō, ké nāñ tedšii amīšenō ké kolokui alēhe;

15. ké-yaši beyino ní aafōse *Mumō ké-adše nwei afie wono. ni † nānō aatšō abō, ni aabu abō hũ aké kō.

* 44, 3. Ier. 2, 1 † Ier. 23, 17.

16. Ni kodšomō aahī šī ye nā le nō, ni dšale hũ aahe šī ye abō leñ.

17. Ni nii ni dšale le aatšū dšī he- dšole, ni dšale le mli senāmo dšī hedšō- mō ké toiñdšole ké-ate nānō;

18. ni mimañ le aahī šī ye hedšole šīa, ké šihihehe ní yo sefēse, ké hedšōmōhe ní yo kpō.

19. Ši beni kō le aagbē šī le, nyonmon- tei aanē, ni aaba mañ le šī kwakwra.

20. Adšō nye mei ní nyedūo nii ye fai fē nā, ni nyehmēo tšina ké tedšī naue gbē le.

tamo boni bāi nālāa ye weintšo nọ, lo
tamo boni agbāmitšo yi bāi nālāa le.

* Kpoda. 6, 13, 14.

5. Edšake miklante le eto dā ye ūwei;
na, ebayi *Edom nọ, ehaba mañ ni mi-
fele musu le nọ ebakodšo. *Ier 49, 7—22

6. Iehowa klante le, lá sọññ ewu he,
fo sọññ eha he, tōgwanteñbii ke tōkpa-
kpoi alá, ke tōagboi asabai ahe fo; edšake
Iehowa mišā afole ye Bozra, ni ēgbe gbē
kpetenkpale ye Edom šikpoñ le nọ.

7. Ni wuoi keame aanyōnyōi, ke tšina-
hñi ke tšina osaii hñ, ni amēšikpoñ le aato
ke lá, ni amesū le aafe ñlèññ ke fo sọññ.

8. Edšake Iehowa *oweletō gbl ni,
ke nādšiantō afi ni eke-baye Zion sane
ehā le.

* 13, 6, 9; 63, 4.

9. Ni emli fāi le aatsōmo amā, ni
dsei sū hñ aatsō swō, ni ešikpoñ le
aatsō amā ni tšoo;

1 Mose 19, 24.

10. egboñ nyōñ ke lane fē, *elasū aate
ši ke-ate nāñ, ni eetšō amanfō ye yinoi
fē nọ, ni mokomoko tšōñ dsei ke-ate nāñ;

* Kpoda. 14, 11; 19, 3.

11. ši kpokukpokui ke kotokoi aañō
dsei afe amenō, ni patui ke kwākwāla-
bitei aahñ dsei; ni eenmē oleñle kpā ye
nọ, ni eke amanfō kñlomñlo aato he;

12. ni amēbladei le hñ, moko be ni
aasie mantšeyeli le; amelumei le fē le,
amedšee noko doññ.

13. Ni ñmeii aakwē ye amemōdši le
amli, sñnsrōi ke aulēñlēi hñ aakwē ye
amemōdši ni wa le amli, ni eetšō ñāñ-
gbēi *ašihñlehe, ke dugumai aniyelihe.

* 13, 21 22.

14. Ni ñāñ koloï ke klādši aabakpe
ye dsei, ni sasabonsami hñ anā aakpe
ši; nyōñ-sisa aahñ dsei, ni eenā hedšō-
mohe ye dsei.

Kpoda. 18, 2

15. Ahurutia aafe etšū ye dsei ni eenmē
ni eebu nọ ni eefo ye ehōñ leñ, ni akromāi
aabua amehe nā, mone ke mone, ye dsei.

16. Nyetaoa ye Iehowa wolo leñ ni
nyekanea: nii ne atēñ ekomeflo efēñ,
eko eko hefatalo ebōñle; edšake minā-
bu efā, ni emumo le dši moni buāā nā.

17. Ni le noññ efō ošiki ehāame, ni
enine dša mli hāame ye susumo kpā nā:
eetšō amenō ke-ate nāñ, ni amēahñ dsei
ye yinoi fē nọ.

Yitso 35.

Nā kpatā ke šikpoñ gblñ le aanyā,
nā kplanā le hñ mli aafile, ni eegba
aofro tamo fofoi!

32, 15.

2. Eegba aofro babaō ni emli aafile,
ni emli aafile ke mišē ke nyāmo sọññ;
aahñ Lebanon anumnyam le ahāle, ke
Karmel ke Šaron wulamo le hñ. Ame-
ana Iehowa anumnyam le, ke wō-Nyo-
ñmo le wulamo le hñ.

3. Nyewadšea nidši ni mli edše wui
le, nyewoa nakutšei ni egbodšo le he-
wale!

Heb. 12, 12.

4. Mei ni tšui fāa le, nyekēame ake:
Nyewadšea nyehe, nyekašea gbeyei! Na,
nye-Nyoñmo le miba ke oweletō ke Nyo-
ñmo nādšiantō, ni eehere nyeyiwala hñ.

Lal. 94, 1.

5. No mli le aagble filafoi ahi-
ñmeii, ni aagble toimñloï atoiï.

29, 18. Mat. 11, 5.

6. No mli le obubuafoi aatūmo ake
ofrote, ni mumui lilei hñ aala ke nyā-
mo; edšake nui aatue ye nā kpatā nọ,
ni fāi aaho ye nā oleñle nọ.

7. Šia-nā ní nọ edo aatsō kpākpo, ni
šikpoñ ní nu be nọ aatsō nui ní bañ
sọññ; ni nāñgbēi ašihñlehe, heni amēbu-
mo le, dsei ke gālāi ke ntō aakwē ye
dsei.

41, 18.

8. Ni aadše *gbēdšegbe ye dsei
ke gbe ko ní aatsēle gbe kronkron
le; moko ni he tšee enyieñ nọ; edša-
ke amē adše ahā, ni mei ní nyieq
nọ le, ke kwašiai tete ni le, amē-
dññ gbe.

* 62, 10.

9. Dšata ko dšata ko ehñ dsei, ni
kolo awuyelo ko enyieñ nọ, anahame ye
dsei kwrā; mei ní adšieame le aanyie nọ.

10. Mei ní Iehowa ekpōame le
aakū amēse ke-aba ekoñ, ni amē-
aba Zion ke nyāmo lala; nāñ mi-
šē aahñ amēyiteañ, amenine aasē
mliflimo ke mišē nọ, ni ašerēhō
ke ntšqidōmo aadšo foi.

51, 11 Lal. 124, 6. Kpoda. 21, 4.

Yitso 36.

(2 Mañ. 18, 13—37 2 Kron 32, 1—13)

Ni eba mli ake mantšē Hezekia yinoi afi
ní dši nyonma ke edšē le nọ le, Sanherib,

2. Ni etšũ Eliakim ní kwęq mantšę šia le, ke Šebna, wolońmǎlę le, ke osęfoi le ateh onukpai le, ni amębumę kpekpei, ke-te gbalę Iesaia, Amos bi le, nõ.

3. Ni ameyakęle akę: Bõni Hezekia kę ne: Haomę ke dšęmę ke heguogbę gbĩ dši nmene gbĩ ne; edšakę bii le ešę asosodfǎ he, ši hewale bę ní akę-foę.

4. Ekole Iehowa, o-Nyohmę le, enu Rabšake, moni enuntšę, Ašur mantšę le, tšũ le ní ebasopa Nyohmę hiekǎlę le, wiemoi le, ni ebakǎ ehle ye wiemoi ní Iehowa, o-Nyohmę le, enu le ahewę: nohewę le wó ofaikpamę le nę ohǎ mei ní efe ní yę le!

5. Ni mantšę Hezekia tšũdši le ba Iesaia nõ.

6. Ni Iesaia kęame akę: Nyeyakęa nyenuntšę akę: Bõni Iehowa kę ne: Kǎšę gbe-yei ye wiemoi ní onu ní Ašur mantšę le tšũdši le ke-babę musu amęšimi le hewę.

7. Na, mikę mumę ko bawo emli, ni eenu adafitšǎ ko, ni eekũ ešę kę-ate ešikpon le nę, ni mahǎ enyõ ye klante nǎ ye ledientšę ešikpon le nę.

8. Kęke ni Rabšake kũ ešę, ni eya-nina Ašur mantšę le ní eke Libna mǐwu; edšakę enu akę efǎ kę-dšę Lakiš kę-te.

9. Ni enu Kuš mantšę Tirhaka he akę: Efǎ kę-mǐba ní ekeo abawu. Ni beni enu le, etšũ bofoi kę-ba Hezekia nõ akę:

10. Bõni nyeyakę Iuda mantšę Hezekia ne: Kǎhǎ o-Nyohmę le ní ohle kǎ enę le mǐlakao akę: Akę Ierusalem won Ašur mantšę le deń!

11. Na, bodientšę onu nii ní Ašur mantšęmei le fe šikpõdši le fę ní amęfeame musu le, ni bo ni abahere oyi-wala lo?

12. Dšęnmǎdši le ní mitšęmei le kpǎtǎ amęhle le. ani amęnyohmęi le here amę-yiwala lo? tamę Gozan kę Haran kę Rezef kę Edenbii le ní yę Telasar le? 22, 18.

13. Nęgbę Hamat mantšę le kę Arpad mantšę le kę Sefarvaim mań le kę Hena kę Iva mantšę le yę?

14. Ni beni Hezekia he wodši le ye bofoi le adeń ni ekane le, eyiń kę-te Iehowa we le, ni Hezekia yagble mli efõ Iehowa hie.

15. Ni Hezekia kpa Iehowa fai ni ekę:

16. Iehowa Zebaot, Israel Nyohmę, bo ní ohle kerubim anę, bo okometõ dši Nyohmę ye šikpon le nę mantšęyelii le fę nę; bo ofe nwei kę šikpon!

17. Gbo otoi ši, Iehowa, ni onu; gble-mę ohĩnmęii, Iehowa, ni okwę! ni onu Sanherib wiemoi fę ní etšũ akę-basopa Nyohmę hiekǎlę le!

18. Iehowa, eye mli leleń akę Ašur mantšęmei le efite dšęnmǎdši le fę kę amęšikpõdši le hũ,

19. ni amęšęre amęnyohmęi le amęšie la mli; edšakę dšę nyohmęi dšiamę, ši gbomei anidši anǎ nitšumę ni, tšęi kę tęi ni, nohewę ni amęšiteame le.

20. Ši agbęę, Iehowa, wę-Nyohmę, mikpao fai, heremę woyiwala kę-dšę eden, *koni šikpon le nę mantšęyelii fę anǎ ale akę bo okometõ dši Iehowa! *40, 5.

21. Kęke ni Amos bi Iesaia tšũ kę-ba Hezekia nõ abakęle akę: Bõni Iehowa, Israel Nyohmę le, kę nę: Noni okpami he fai ye Sanherib, Ašur mantšę le, hewę le:

22. Wiemę ni Iehowa wie ye ehe nę: Zion biyõ oblayõ fro le mǐgbe ohe guę, ni šye ohe feo, Ierusalem biyõ le mǐ-hoso eyitšę ye osę.

23. Namo ahora obę ni owie musubõ wiemoi ošile le? namo nę owó ogbę nę ye ni ohole ohĩnmęii anę kę-te nwei ye le? Israel Mokronkron le ni!

24. Otšũdši le anę otšõ obabę Nuntšę le ahora ni ekę: Mikę mǐfǐlii babaõ le ekwę kę-te gõdǎi ayitean, kę-te Lebanon sę tšõ, ni mašę emli *tšęnedrui ní kwęlę le kę emli sęęoi ní hĩ le mašie ši, ni mašę eyiteń ššššš le kę etšęi atrom kõ le mli. *14, 2.

25. Mitšatšǎ bui ni minu amęmli nu, ni mikę minanešĩ aabǎ Mǐsraim fũ fę-tšęm atǎ!

26. Ani onuko akę nakai mifę kę-dšę blema bębe, ni nakai mǐto kę-dšę blema gbii le amli? Agbęę le mǐhǎ eba mli, koni akpǎtǎ mǎdši ní atšǎ gbogboi awo he le ahle, ni amętšęmę amǎtšõ kuikui,

15. Tè makè tèn? Ewomi ši, ni efe hū! Miwala aŋi lè fè mli lè manyie sokè yè misusuma aŋerhō lè hewo.

16. Nuntšo, enemei anō mei tšōq ni ameyi náa wala, ni enemei fè mli mimumo wala yō; edšakè otšámi, ni ohā miyi ená wala!

17. Na, mihedšolè-námō hewo mina dšōmō babaō! ši suomō ní osu-momō misusuma hewo lè, odšiele ke-dšè fitemō bu lè mli; edšakè *ošerè mihe ešai lè fè ofie ose!

* Lal 32, 1. 2 Mika 7, 18. 19.

18. Edšakè gbohñadšè edšien oyi, ni gbèle hū kafon bo; mei hū ní kplekeq ši ke-yaš bu lè mli lè amehōn amehle amefōn onokwale lè nō; Lal. 6, 6.

19. hlekālō, hlekālō mon dšieq oyi, tamō boni mifeq ñmene nē; tšè hāa bii leq onokwale lè.

20. Iehowa here miyiwala, nohewo lè wowala gbii fè mli lè wōkè sañkū aala milalai lè yè Iehowa we lè!

21. Ši Iesaia ekè akè anō agbāmi-ta-tale ko ato asāne lè nō, ni ehe aawalē.

22. Ni Hezekia hū kè: Mō dši okadi akè mate Iehowa we lè?

Yitšo 39.

(2 Mañ. 20, 12—19. kwè 2 Kron. 32, 23—31)

Nakai be lè mli lè Merodak-Baladan, Baladan bi lè, ní dši Babel mañtšè lè, tšū akè wodši kè nikēnii bahā Hezekia; edšakè enu akè ehe ye, ni ehe ewalē.

2. Ni Hezekia ná amehè tšuidšūrō, ni ehō ešia heni enibii ní dšra wa lè yō lè etšōame, dšietēi kè šika, kè tšō-fāi-ke-ñmai kè mū ni dšra wa, kè eta-wūnii atšū lè fè kè nibii fè ní anaš yè enitōhei lè; nokonoko bē owe lè lo enq-yelihe lè ni Hezekia kè-tšōōame.

3. Kèkè ni gbalō Iesaia ba mañtšè Hezekia nō ni ebabile akè: Meni nēkè gbomei nē kè, ni nēgbè amēdšè amēba onō nē? Ni Hezekia kè: Amēdšè šonñ heko amēba minō, amēdšè Babel.

4. Ni ekè: Meni amēna yè owe lè? Ni Hezekia kè: Nibii fè ní yō miwa lè amēna; nokonoko bē minitōhei lè ní mīkè-tšōkoame.

5. Kèkè ni Iesaia kè Hezekia akè: Bo Iehowa Zebaot wiemo toi!

6. Na, gbii miba ní aabalō nibii fè ní yō owe lè kè nii ní otšēmei lè ebua nā eto kè-baši ñmene gbī nē nō lè kè-ate Babel; ašīñ nokonoko, Iehowa kè.

7. Ni asañ obii ní aadšè omli ní oofō lè, aahō amēten meikomei kè-ate, ni amē-atšōmō piafoi yè Babel mañtšè lè mō leñ.

8. Ni Hezekia kè Iesaia akè: Iehowa wiemo ní owie lè hī! Ni esā ekè: Ši hedšolè kè anokwale aahī migbii lè amli!

Yitšo 40.

Nyešēdšea, nyešēdšea mimañ lè mī! nye-Nyohmō lè kè!

2. Nyeke *Ierusalem awiea tšuidšūrō nā, ni nyedšadšea nyetšōalē, akè agbe etawū be lè nā, akè akè enišaiani lè efalē, akè enā †toi enyō kè-dšè Iehowa deñ yè ehe ešai lè fè hewo!

* Ilea. 2, 16. † Zak. 9, 12.

3. Moko gbè mibo yè nā lè nō akè: Nyedšea Iehowa gbē lè, nyedšadšea gbē-dšegbē ko yè nā kpatā lè nō nyehāa wō-Nyohmō lè! Luk. 3, 4—6. Ioh. 1, 22.

4. Awó dšō-fè-dšō nō, ni ašā gōdšī kè ñmenmei fè aba ši, ni ašā hei ní yō dokoidokoi lè afe trenē, ni hei ní yō gōdšigōdšī lè afe kplanā.

5. Ni adšie Iehowa anumnyam lè kpo, ni helo fè-tšēm ana; Edšakè Iehowa nā enē dšè!

6. Gbè ko kè: Blomō! Ni ekè: Tè miblo mikè tèn? *Helo fè lè dšei ni, ni ehēfō lè fè tamō nānō fōfōi:

* 1 Pet. 1, 23—24. Iak. 1, 10. 11. Lal. 30, 5. 6.

7. dšei gblo, fōfōi hū nālāa; edšakè Iehowa mumō ní emūq lè tšā kè-tšōq nō. Leleñ, dšei dši mañ lè!

8. Dšei gblo, ni fōfōi hū nālāa: Ši wō-Nyohmō lè *wiemo lè aadamō ši kè-ate nānō! *Lal. 112, 22. Luk. 21, 22.

9. Kwō kè-ya goñ ní kwō ko nō, bo sanekpakpadšadšelo Zion! wō ogbē nē kè hewalē, sanekpakpadšadšelo Ierusalem! Wō nō, kāšē gbeyei; kēmō Iuda mādšī lè akè: Na, nye-Nyohmō lè nē!

10. Na, Nuntšō Iehowa miba kè hewalē, ni emine lè aaye nō ašā; na,

moni tñiaa nii ye sòtẹ nọ lẹ nakai nonn, ni ekẹo ye soomo lẹ hewo akẹ: Ehi! ni eke plekobii kàlaa ni ekakpo.

8. Ši bo, *mitsũlo Israel, bo Iakob ni mihalao, †mišientše Abraham seši;

* 43, 10; 42, 19; 44, 1. 21; 45, 4: kwẹ 42, 1.

† Iak 2, 23.

9. bo ni mimò omli ke-dše šikpon lẹ nāgbèhei lẹ ke-ba, ni mitséo ke-dše eko-dši lẹ anọ, ni mikẹo akẹ: Mitsũlo dšio, mihalao ni mišeno mifõn lẹ!

10. Kāše gbeyei, ši mi, mikẹo yọ! Kā-kwẹkwẹ ohe, ši midši o-Nyohmọ lẹ! Mawadšeo, ni maye mabua; ni mahie omli ke midšale ninedšürö lẹ.

42, 1.

11. Na, mei fě ní amemli ewoö la lẹ ahie aagboi ni amehie aafie ši; mei ni keo bẹo lẹ aafe sem, ni amehie aakpātā.

12. Mei ni keo enā lẹ, ootaoame, ši onaname, mei ní keo wuọ lẹ aafe sem, ni ameatā

13. Edšakẹ mi, Iehowa, o-Nyohmọ lẹ, mihie oninedšürö mli, ni mikẹo akẹ: Kāše gbeyei! maye mabua!

14. Kāše gheyeyi, bo gōgōmi Iakob, nye Israelbii ní nyeyi fáá! *maye mabua, Iehowa kẹ, ni okpölọ dši Israel Mokronkron lẹ.

* 42, 2.

15. Na, minho mife nmāgbemotšone hē ko ní nā ba kẹ enā nyānyōdši, ni oogbē gōdši lẹ ni oošiamẹ bọdọbọdọ, ni oofe ùmeumei lẹ hū tamọ tutū.

16. Ooša amemli, ni kọyo aalōame kẹ-ate, ni lasūogbēle aagbame afā; ši bo lẹ, omli aafio ye Iehowa mli, ni oofā ofō Israel Mokronkron lẹ nọ.

17. Mei ni nii yọ mọbọ kẹ ohiafoi lẹ, amemtao nu, ši eko bẹ, amelilei anọ egbi kẹ kūmai; ši mi, Iehowa, mahereame nọ kẹ. mi, Israel Nyohmọ lẹ, mikwaname.

18. Magble fāi anā ye gōdši kpatāi anọ, ni madše nubui hū ye dšoi ateh; mahā ūānọ atšó nu kpakpo, ni šikpon ghū hū atšó nui ní baā.

42, 1. 7; 42, 20.

19. Mahā tšenedrutšei akwē ye hānọ, kẹ yōitšei, mirtotšei kẹ mūtšei; matẹo sẹsẹo kẹ papao, kẹ tšei ní nyẹg dšale ye hā kpatā nọ,

20. koni amefš-tšēm amena ni amele ni amekẹ-to ametšuih ni amedfōh he,

akẹ Iehowa nine fe enẹ, ni Israel Mokronkron lẹ bọ.

21. Nyeke nyesane lẹ abaā! Iehowa kẹ; nyeke nyesane nātšōmọi lẹ abenkeā! Iakob mantše lẹ kẹ.

22. Hā amekẹ-ba ni amebadšadše noni baba ametšōwọ! Nii ni yọ tšutšu lẹ, nyetšōa nii ní dši, ni wọkẹ-to wotšuih ni wọle amenāgbē; alo nyetšōawọ nii ní baba.

42, 8. 9; 44, 7.

23. Nyedšadšea nii ní baba wọsẹ nyetšōa, koni wōnā wọle akẹ nyohmọi dšinye; hē, nyefea ekpakpa lo efōh ko, ni wọkwẹkwẹ wọhe, ni wọfē wōna!

24. Na, nyedšee nokonoko, ni nyenitšumọ lẹ hū dšee fēifēi, moni halaanye lẹ, ahile.

25. Mitē moko ši kẹ-dše kōyigbẹ ni ēba, ni eetšẹ migbẹi kẹ-adše hūlū šitēhe, ni eenā nyelọi tamọ anā sū, lo tamọ nišölọ kpọtọ sū!

26. Namo dšadše kẹ-dše šišidše, koni wọle? lo namo dšadše dāni eba mli ní wọkẹ akẹ: Enō dšā!? Mokokoko bẹ ní dšadšẹ, mokokoko bẹ ní hā anuọ, ni mokokoko bẹ ní nuọ nyewiemọi lẹ!

27. Mi tšutšu mikẹ Zion akẹ: Na, amẹ nẹ! ni Ierusalem hū, *mihāle sanekpakpadšadelọ ko!

* Mat 23, 34.

28. Ši kẹ mikwẹ lẹ, mokokoko bẹ, ni hāwolọ ko bẹ ameten, ní kẹ mibiamẹ ni amehāmi hetō.

29. Na, amefš lẹ yakayakanii dšiamẹ, ni amenitšumọi lẹ hū dšee fēifēi, *amemāgāi lẹ hū kọyo kẹ nibii fodši ni!

* Lal. 22, 3.

Yitše 42.

Na, *mitsũlo moni mihie omli, moni mihala ni †mināa ohe tšui lẹ! Mikẹ Mimumọ lẹ efi enọ, ni eke kodšomọ aate ayahā dšēmādši lẹ.

* 42, 1—6; 42, 13: kwẹ 41, 8. Mat. 12, 18—21.

† Mat. 2, 17.

2. Eblọh ni ewōh egbē nọ, ni ebāh anu egbē ye blohūh.

3. Gālā ní amla lẹ, ekūh, ni kane mli odonti ní tšog suli lẹ, egbēh, ni eedšie kodšomọ kpo ye anekwale nā.

Lal. 21, 29.

4. Eeane nā edšph, ni enidšiah edšeh wui kẹ-yāh beying ní eke kodšomọ aamā

5. *Kāše gbeyei, ši mi, mikeo yọ; mañō oseši ke-adše bokā ke-ba, ni ma-bua onā ke-adše anaigbe; *11,11—12.

6. makē kōyigbe ake: Dšiemọ ohā! ke wuoyigbe hū ake: Kātši nā! Nō mi-bihī le ke-dše šonh ke-ba, ke mibiyei le hū ke-dše šikpon le nāgbēhe le;

7. mofemo ni anō *migbei awole, moni mibole mihā minumnyam, moni mišole ni mifele le! *Ier. 14, 2.

8. Oke mañ sīlafo ni yọ hīhmeii le aba, ke toimūloi hū ni yọ toii le! 42,12.

9. Hā dšēnmādši le fē nā abakpe ši, ni mādšimādši le hū abua amēhe nā. Ametēn *namo aanyē enē adšadše, ni eehā wonu tšutšu sādši le? Amehā amē-dasefoi le aba, ni abuamē bem, ni amēnu, ni amekē ake: Eye mli! *41,22.23.

10. Iehowa kē, nyedši midasefoi, ke *mitšūlo ni mihala, koni nyele, ni nye-hemi nyeye, ni nyenā nyele ake mi nohñ ni. Atšoko mihle ašoko nyonmọ ko, ni eko eko bañ ye mise! *41,8.

11. Mi, mi nohñ, midši Iehowa le, ni yiwalaherelo ko be, dša mi! 44,8. 5 Mose 32,22.

12. Mi nohñ midšadše, ni mihere mei ayiwala, ni mihā anu hū, ni mokpōh ko be nyeten; nohewọ le *nyedši midasefoi, Iehowa kē, ni mi, midši Mawu le! *K. 10.

13. Dāni gbī ko aaba dšēn le mi nohñ ni, ni moko be ni aadšie mo ye mideñ; kē mife noko le, namo aakū nā?

14. Boni Iehowa, nyekpōlo le, ni dši Israel Mokronkron le, kē nē: Nyehewọ mitšū ke-te Babel tō, ni miñō amēfē mitšia ši ake foidšeloi, ke Kaldeabii le hū ye amēnyāmọ ledši le amli.

15. Mi, Iehowa, dši nye-Mokronkron le, Israel bolọ le, nyemantše le.

16. Boni Iehowa, — moni *dše gbę ye nšọ le mli, ke tempōh hū ye nui ni nā wa le amli le, *2 Mose 14,22. Ioa. 2,12.

17. moni dšie filii ke okponoi ke ta ke hewale kpo, ni amēfē-tšēm amekāmọ ši ni amētee ši dohñ, ni amētā, ni amē-gboi tamọ kane mli odonti le, — kē nē:

18. Nyekakaia tšutšu sādši le, ni nye-kadfēna klenklehñii le ahe hū!

19. Na, mibafe noko hē, ebapue amrō nē: aso nyenāh nyele? Hē, madše gbę ye nā le nọ, ke *fāi hū ye nā olesh le nọ. *41,12.

20. Nāh koloi tete sawo mihle nyam, nāngbēi ke dugumai fē; edšake mahā nu aba nā le nọ, ke fāi hū ye nā olesh le nọ, ni mahā mimāñ le, mei ni mihala le, anu.

21. Mañ ni mišō mihā mihe, koni amē-gba miyidšiemọ le. 1 Pet. 2,9.

22. Kēle bo, Iakob, otšēmi, ni bo, Israel, ogbaa ohe nā ye mihe!

23. Oke ošā-afole tōi le ebahāmi, ni asañ oke ofolei le woo mihle nyam; mi-ke niyenii-afolei gbaa onā, ni mihā atọo ke krōbọ; 1,11—12.

24. oke odšietei hee kalamo ohāmi, ni ohā matọ ke ofolei afọ le; mon, oke ohe ešai le haomi, ni ohā etomi ke onišaiianii le!

25. Mi nohñ midši moni gbę onọ-tōmọi le ye midientše mihewọ, ni ohe ešai le hū mikaiñ dohñ. 44,22 Ier. 31,24.

26. Kaimomi, ni wōkodšo; dšadšemọ osane le, koni abuo bem! 32,2 Ier. 2,22.

27. Oklenkleh tše le fe eša, ni mei ni damoọ mli hāao le tō minọ: Dan. 9,2.8.

28. hewọ le mibule hekronkron le lu-mei le, ni mife Iakob musu, ni mike Israel hā heguogbē.

Yitše 44.

Ši agbenē, bo toi, mitšūlo Iakob, bo Israel ni mihalao! 41,8.

2. Boni Iehowa, moni feo, mo hū ni šōo ni eye ebuao ke-dše onye mīšūñ bēbe le, kē nē: Kāše gbeyei, mitšūlo Iakob, ke bo *Iešurun ni mihalao! *5 Mose 32,15; 32,2.22.

3. Ši mike nu aafie mei ni kūmai yegamē le anọ, ke fāi hū ye šikpon gbāñ nọ: mike mimumọ le aafie oseši nọ, ke midšēmọ hū ye oflei anọ; 32,12. Ioa. 2,1.

4. ni amēakwē ye dšei atēñ, tamē fā nā kpāi ye fāi atoi.

5. Monē aakē ake: Iehowa nō dšimi, ni monē hū, aañō Iakob gbęi le awo ehe; ni moko hū ke enine aahmā ake Iehowa nō dšile, ni eēñō Israel gbęi ewo ehe.

Yitso 45.

Boni Iehowa kẹ moni efẹlẹ mū nī dši *Koreš lẹ nẹ, moni mimō eninedšūrō mli, koni maba dšehmādši aši yẹ ehle, ni mafēne mantšemei ahefluii, ni magble šināi yẹ ehle, nī akanmē agbói lẹ amlí lẹ: * 44, 28; 41, 2.

2. Mi nonn manyie ohle, ni mahā hei ni yọ dokoidokoi lẹ afe trenẹ, ni madšara akōble šināi lẹ, ni maflo amese adabāni lẹ amlí,

3. ni miki duh mli dšetrii lẹ aahāo, kẹ tēmohēi anii nī dšra wa lẹ, koni onā ole akẹ midši Iehowa, moni tšeo kẹ ogbei, nī dši Israel Nyohmọ lẹ.

4. *Mitsūlo Iakob kẹ Israel nī mihala lẹ hewọ ni mitšeo kẹ ogbei, ni miwoō gbei, dāni olemi po. * 41, 8.

5. *Midši Iehowa, ni moko bẹ doh, misẹ lẹ Nyohmọ ko Nyohmọ ko bẹ! Mimiāo, dāni olemi po, * 44, 6.

6. koni amele kẹ-dšẹ hūlū šitōhe kẹ anaigbẹ, akẹ misẹ lẹ mokomoko bẹ. Midši Iehowa, ni moko bẹ doh.

7. Mišōo la, ni miboō duh hū; mi mihāa hedšole baā, ni *miboō efōh; mi, Iehowa, lẹ nonn mifeo enemei fē! * Amos 2, 6.

8. Nye nweii, nyetšerea kẹ-dšẹa yitōngbẹ nyefiea ši, ni atatui lẹ afōse dšalẹ afie ši! Šikpoñ lẹ hū agble enā nī yiwalaheremọ aba, ni ekẹ dšalẹ akwē šikōme: mi. Iehowa, mibo enẹ! Lal. 72, 2.

9. Kpóo hā moni kẹ efelọ lẹ bẹ, moni dši nēsūkó tamọ šikpoñ sū nēsūkói lẹ eko nonn! Aso *sū aakẹ ešōlọ akẹ: Meni ofeo nẹ? alo oninenā nitsumọ aakẹ akẹ: Ebẹ nidši! lo? * 29, 16 Ier. 18, 6. Rom. 2, 20. 21.

10. Kpóo hā moni kẹ otšẹ akẹ: Mēba ofo? alo yō akẹ: Mēba okōmọ?

11. Boni Iehowa, Israel Mokronkron kẹ efelọ lẹ, kẹ nẹ: Nii nī baba lẹ nyebiami; ši mibii kẹ mininenā nitsumọ lẹ nyēšla nyehāami!

12. Mi mife šikpoñ lẹ, ni mibo gbomei mito nọ; mi minidši gble nwei mli, ni mifā amesafo lẹ fē.

13. Mi nonn mitelẹ ši yẹ dšalẹ nā, ni madšadše egbei lẹ fē: lẹ nonn eesā eto

mimañ lẹ ni eehmē minomi lẹ ahe, dšee yinii anā, ni dšee nyōhnii anā: boni Iehowa Zebaot kẹ dši no. K. 1. Y. 41, 2.

14. Boni Iehowa kẹ nẹ: Mizraim nī tšumoni kẹ Kuš dšrayeli mli senámọ kẹ Sebabii, nī dši gbomei kākādādši lẹ, aaho kẹ-aba onō nī ameatšómọ onii, amēanyie ose, gboklẹi amlí amēanyie kẹ-aba, amēakoto bo nī amēakpao fai akẹ: Lelēñ, omli Mawu yọ, ni Nyohmọ ko *bẹ sẹ doh! * K. 2.

15. Asonkwa, bo dši Mawu nī etō ehe, Israel Nyohmọ, yiwalaherelọ! Rom. 11, 22.

16. Amēhle aagboi, ni amēfē amēhle aafie ši, mei nī feo amāgāi lẹ, amēfē amēanyie kẹ hlešifiemọ. 44, 9. 11.

17. Ši Iehowa aahere Israel yiwala kẹ nānọ yiwalaheremọ: nyehle gboiñ nī asāñ nyehle efieñ ši gbikogbiko kẹ-yaši nānọ.

18. Boni Iehowa, moni bọ nwei lẹ, Nyohmọ, moni šō šikpoñ lẹ ni efe ni ekēmā ši, ni ebọlọ eflo, ši ešōlọ nī ahi nọ lẹ, kẹ nẹ: Midši Iehowa, ni moko bẹ sẹ doh!

19. Dšee tēmohē ko miwie yẹ, dšee šikpoñ nī owo duh lẹ nọ beko; mikẹko Iakob sešibii lẹ akẹ: Nyetaoami yakatšā! Midši Iehowa nī wieo dšalẹ lẹ, nī dšadšeo nii nī dšā lẹ!

20. Nyebuañ nyehle nā kẹ-baā, nyefē-tšēm nyebabēñkẹa, nye mei nī nyedšē mli yẹ dšehmādši lẹ amlí lẹ: mei nī tēreọ amemāgā tšō, ni amēkpañ nyohmọ ko nī nyēš mo yiwala ahere fai lẹ, amēlee noko. 42, 2.

21. Nyedšadšea ni nyekẹ-baā, hē, nyefē nyeyāñ adšina! Namo hā anu enẹ kẹ-dšẹ tetēte? namo dšadšē enẹ kẹ-dšẹ blema bēbē? Aso dšee mi, Iehowa nī? ni *misẹ lẹ Nyohmọ ko bẹ doh; Mawu dšalẹ kẹ yiwalaherelọ, ni misẹ lẹ mokomoko bẹ doh! * K. 2.

22. Nyetšómọa nyehle kẹ-baā mišō, koni ahere nyeyiwala, nye šikpoñ lẹ nā-gbēhai lẹ fē, edšakẹ midši Mawu, ni moko bẹ doh!

23. Mikā midientšẹ mihe kitā, ni wie-mọ ko edšē dšalẹ nāba lẹ, ni ekūñ sẹ doh: Akẹ *nakutšō-fē-nakutšō

11. Nohewo le efõn aaba onõ, olen boni oofe okpa ye onõ; ni ošrã aašrão, ni onyẽn okpãtã: ni hiekpãtãmo aaba onõ trukã ní olee be.

12. Agbene te ši odamõ ši ke okablefimoj, ke *okũnyãyeli babaõ ni ogbo he deũme ke-dšẽ ogbekẽbiiãši le: ake aleenõ oonyẽ oke-fe noko, ake aleenõ ohe aafe gbeyei lo! * Dan. 2, 2.

13. Onãwõ pĩ le ehã etõo: hã mei ni le ñwei nii le ke ñulamiiãnkwelei le ni kẽ nyõn dšẽ ni ametšõo nii ni baba onõ le ate ši, ni amehere oyiwala!

14. Na, ametamõ gbetšeli, la aašãame: amenyẽn amehẽ amedšie ke-dšẽ lalilei le deũ; edšee ñãi-ke-la ní ašwereõ, lo la ko ní atrãa he.

15. Mei ní ogbo amehẽ deũme le, boni amebatšõmo amehão ne, mei ní keõ ye dšra ke-dšẽ ogbekẽbiiãši le atẽn mo-fẽmo aadũ gbẽ ke-ate enõ mli; moko-moko be ni aahere oyiwala.

Yitso 48.

Nyeboa enẽ toi, nye Iakob we, mei ni ake Israel gbei ewonye, ni nyedšẽ Iuda *nui le amli; nye mei ní nyeke Iehowa gbei le kãa kitã, ni nyetšio Israel Nyõnmõ le tã, ši dšee anõkwale alo dšale nã! * 51, 1.

2. Edšake ametšẽõ amehẽ mañ kron-kron le mli bii, ni amekẽ amehẽ kpasaã Israel Nyõnmõ le, Iehowa Zebaot dši egbei!

3. Tšutšunii le midšadšẽ mitšõ dšee-ñmõ; edšẽ minã, ni mihã anu, trukã mife, ni ameba mli hũ.

4. Edšake mile ake *onuu nõ, ni okuẽ le adabãñ ni. ni ohieũtšõ le akõble ni; * Ier 5, 3.

5. nohewo le midšadšẽ mitšõo dšeeñmõ, mihã onu dãnĩ eba mli, koni okakẽ ake: Miwõn le fe, alo mimãgã ní agbo lo mimãgã ní afie le fã!

6. Onu: bẽle kwẽmo enẽ fẽ! Ni nye le, aso esaa ake nyedšadšẽ lo? Mihã onu nibii hẽi ke-dšẽ be ne mli, nibii ní aũõ-tẽ ní oleko.

7. Kpãko abõ, ni ebẽ sã; onuko dã, dšã ñmẽgẽ, koni okakẽ ake: Na, mile!

8. Onuko, ni asaũ oleko, ni ke-dšẽ blema bẽbe le otoi gbleko; edšake mile ake kũtũmpõoi anii ofeo, ni atšẽõo nõ-tõlo ke-dšẽ mũsũñ bẽbe.

9. Migbei le hewo le matši mlifũ le mato, ni miyidšiemõ le hewo le mato mitšui ši mahão, koni mikakpãtã ohie.

10. Na, mitšũ ohe, ši dšee tamõ dfietei; mikao mikwe ye amanehũlũ flõnõ mli.

Lal. 66, 10.

11. Mihewo noññ, mihewo noññ mafe, edšake tẽ tẽn ní aabule migbei le? ni minumnyam le *mike-hãñ moko! * 42, 8.

12. Bomi toi ko, Iakob, ke Israel ní mitšẽõ: Mi ni, *midši kleñkleñmo, ni mi noññ dši sekpẽmo! * 41, 4.

13. Minine to šikpoñ le šiši, ni minedšũrõ le ñwei mli; mi mitšẽame, ni amefẽ amebadamõ ši!

14. Nyešẽ nyebuaã nyehe nã ní nyebaboa toi: Ametẽn namo dšadšẽ enẽ tšõ? Moni Iehowa *sumõ le: eefe noni sa ehie ye Babel he, ni enine aakã Kaldeabii le anõ. * 41, 2.

15. Mi, mi noññ miwie, ni mitšẽle, ni miñõle ke-ba, ni egbẽ le aadšã.

16. Nyetšia nyebẽnkeami, nyebaboa enẽ toi: ke-dšẽ šišidšẽ le *dšee dudšiañ miwie ye; ke-dšẽ beyino ní eyõ le miye dšei! Ni agbene Nuntšõ Iehowa etšũmi, ke Enumõ le! * 45, 19.

17. Boni Iehowa, okpõlo le ke Israel Mokronkron le, kẽ ne: Midši Iehowa, o-Nyõnmõ le, moni tšõõo nii ní hĩ hão, moni tšõõo gbẽ ní onyie nõ le.

18. Edši obo mikitãi le atoi kũle, ohedšõle aatamõ fã, ni odšale hũ aatamõ ñšõkei; 5 Mose 5, 26.

19. ni oseši aafã tamõ šia, ni omũsũñ-bii hũ aatamõ šia kulibii: afõñ egbei ašẽn afõñ ni afiteũle ye mihie!

20. *Nyedšea Babel, nyedšoa foi ke-dšea Kaldeabii atẽn ke nyãmo gbẽ! Nyedšadšea enẽ nyetšõa, nyegbaã, nyehãa odšidšea ke-yaã šikpoñ le nãgbẽhe! Nye-kẽa ake: Iehowa ekpõ etšũlo Iakob!

* 52, 11. Ier. 51, 6. 2 Kor. 6, 17. Kpoda. 18, 4.

21. Beni ekẽame nyie ñã le nõ le, kũmai yecame: ehã nu dšẽ tẽsã mli ho hãame; egbã tẽsã le mli, ni nu le tue ke-dšẽ kpo.

2 Mose 17, 6.

22. Boni Nuntso Iehowa ke ne: Na, mawo minine no mahā dsehmādsi le, ni maši miflañā le matsō mādšimādsi le, ni ameahle *obihī le ye amemina ke-aba, ni ameahole obiyei le ameatra amekōdsi ano ke-ba. *60. 4.

23. Ni *mantsemei aatsōmo okwelo, ni amemañnyemei le aatsōmo ofufohālo; †ameakotoo ni ameke amehle aabumo ši, ni amealemo onādsiaši mlu, ni oonā ole ake mi, midši Iehowa, ni mei ni hie kā mino le ahle gboñ!

* 60, 16. † Lal. 72, 9. Mika 7, 17.

24. Ani ašō ekālo hānii ye eden? alo moni he wa le nomi le aadse mli?

25. Ši boni Iehowa ke ne: *Aašō ekālo nomi le, ni moni he yo gbeyei le hānii le aadse mli, edšake moni keo beo le, mikele aabé, ni mahere obii le ayi-wala. *Mat. 12, 29.

26. Ni mahā ohaoloi le aye amedientse amehelo, ni amedientse amelā aatōroame tamō dā dokodoko; ni helo fē aanā ale ake mi, Iehowa, dši oyiwalaherelo le, ni okpōlo dši lakob hewalo le.

Yitso 50.

Boni Iehowa ke ne: Nēgbe nyenye *mligblamowolo ni mike-fiele yo? alo minyōdsiatsemei le atēn namo †mihōnye mihā? Na, nyenišaiianii le ahewo ahōnye, ni nyenotōmōi le ahewo afie nyenye.

* 6 Mose 24, 1. Ies 54, 6. † 52, 3.

2. Mēhewo miba, ni mokomoko be, ni mitšé, ni mokomoko heree no? Ani *minine efo kuku ni minyēn mo makpō? alo mibe hewale ni manyē mo madšie? Na, miyina nā le mihāa †ušō mlo, mihāa fāi tšōmo uā: nu ni be mli hewo le amemli lōi le šraā, ni kūmai gbeoame!

* 59, 1. 4 Mose 11, 23. † 2 Mose 14, 21.

3. Miwoo nwei edin, ni mike kpekpe feo ehehānō.

4. Nuntso Iehowa ehāmi *nikaselo alilei, koni male boni mike moni etole le aawie ye be ni sa mli; etšleqmi dā lebi, etšleo mitoi, ni mike-nu nii tamō nikaselo.

* Mat. 7, 28, 29; 11, 28.

5. Nuntso Iehowa egble *mitoi, ni mitsee atūa, ni asan mikūū mise.

* Lal. 40, 7.

6. Mitšō mikotose mihā yiloi, ke midabii hū mihā mei ni fāmoo tšoi; mike mihie hū etēē ke-dšee hie-gbēle ke ladšō he. Mat. 26, 67. 68. Ioh. 19, 1.

7. Ši Nuntso Iehowa yeo buaāmi, hewo le mihle efieko ši; nohewo hū le mife mihle tamō tšrebo, ni mile ake mihle gboñ.

8. *Moni buomi bem le ebenke: namo kemi aaye sane? Hā ni wofē wōdamo ši! Namo dši moni kemi enā le? hā etši ebenkemi! *Rom. 8, 33.

9. Na, Nuntso Iehowa yeo buaāmi: namo dši moni aabumi fo? Na, amefē ameasū tamō atade, omlēgē aayeame!

10. Nyeten namo šeo Iehowa gbeyei, ni eboq etšūlo le gbē toi? Ké enyie duñ mli po ni la etšoo hāāle le, hā eke ehle afō Iehowa gbei le no, ni eke ehe akpasa e-Nyōnmō le!

11. Na, nyefē ni nyešere la, ni nyeke gāimlibii ni tšoo boleq nyehle le, nyeyā nyelalilei ke gāimlibii ni tšoo ni nyešere le amli! Miden nyeanā ene ke-adše, ašerehō mli nyeakāmo ši ye!

Yitso 51.

Nyeboami toi, nye mei ni nyenyieo dšale se, ni nyetao Iehowa seghe le: Nyekwea tēšā ni agbānye ke-dše mli le, ke *bu ni atšanye ke-dše mli le! *49, 1.

2. Nyekwea nyetse Abraham, ke Sara hū ni fonye le; edšake *ekome eyo, ni mitšéle le, ni midšōle, ni mihā eyi fā. *Ezek. 38, 24.

3. Ši Iehowa ešedše Zion mi, ešedše emanfōi le fē amī, ni ehā ehā le no etšō tamō Eden, ni ehā olehle le no etšō tamō Iehowa trom. Mlifimo ke miše aana ye mli, ke šidā hū ke yidšiemō lala gbē.

4. Mimañbii, nyefea toi nyehāami, ni mimañ, nyeboami toi! ši mla aadše minō adše kpo, ni mike mikodšomō le aamā ši ake mādšimādsi le ala.

5. Midšale le ebenke, miyiwalaheremo le edše kpo, ni minidši aakodšo mādšimādsi le; nšokpoi le aakwemi gbē, ni minine no ameke amehle aafō.

6. Nyeholea nyehiñmeii ano ke-yaā nwei, ni nyekwea šikpoñ le no ye šiši-

6. Hewo le miman le aale migbei le; edšake nakai gbī le nọ le ameale ake midši moni kēo ake: Na, mi ni!

7. Kwe boni *sanekpakpadša-dšelo ní šieo hedšole le, sanekpakpadšadšelo ní šieo yiwalaheremo le nādši yọ feo ye gōdši le anọ, moni kēo Zion ake: †O-Nyommo le yeo mantše le!

* Nah. 2, 1. Rom. 10, 15. † Zak. 9, 9

8. *Obuloi le agbē ne: Amefē-tfēm amēahole amēgbēi anọ amēala; edšake hie ke hie amēana boni Iehowa aakpale Zion ke-aba ekon le.

* 56, 10; 62, 6. Ezek. 3, 17.

9. Nyefē-tfēm nyewoa nyámo lala, nye Ierusalem tšūkói, edšake Iehowa ešedše emañ le mī, ekpō Ierusalem!

10. Iehowa *edšie enine kronkron le he ye dšēmādši le fē ahie, koni šikpon le nāgbēhei le fē ana wo-Nyommo le yiwalaheremo le.

* 53, 1.

11. Nyetšia nyehe, nyetšia nyehe! nyedšea kpo ke-dšea dšei! Nyekataa noko ni he tsee he! Nyedšea kpo ke-dšea emli! Nye mei ni nyetereq Iehowa nibii le, nyetšua nyehe! 48, 20. 2 Kor. 6, 17.

12. Ši dsee *hedšodšomo nā nyeadše kpo ye, ni asan dsee foidše nọ hū nyeanie ke-ate; edšake Iehowa aanyie nyehie, ni Israel Nyommo le aanyie nyese!

* 2 Mose 12, 11.

13. Na, *mitsūlo le aafe enii nilē mli: aawó enọ, ni eekwo godšō, ni aawo ehie nyam babaō!

* 42, 1

14. Take boni mei pī ahe dšō amēhe ye ohewo le, — edšake ehie efite ni etamoo gbomo nō, ni esubān tamoo gbomeiabii anō, —

15. nakai nouh eehā dšēmādši pī ahele šī, ni ehewo le mantšemei tete aamūa amēnā; edšake *nii ní agbakoame le, amēana, ni nii ní amenuko dā le, amēana šiši.

* 66, 1. Rom. 15, 21.

Yitso 53.

* Namo ehe wosane le eye? ni Iehowa †nine le, namo adšie kpo atšō?

* Ioh. 12, 35. Rom. 10, 16. † 52, 10.

2. Edšake ekwē ye ehie tamō tšofō, lo tamō *tšōšišifā ní dšē šikpon gbīn

mli: ebe subān ni ehie be nyam hū; wonale, šī ehe be feo ni ašfewo akono.

* 11, 1.

3. *Agbe ehe guo ni gbomei kwale, hedšramo gbomo ni, ni ele hela, ni etamo moko ni ehewo le mei tšio amēhie; agbe ehe guo po, ni wobunle noko.

* I.al. 22, 7. 8. Mar. 9, 12.

4. Lelen, *wohelai le, le etere, ni wohedšramoi le, le ehole; šī wo le, wobule ake moko ni ayile ní Nyommo pīle ni ewole amanēn.

* Mat. 8, 17

5. Ši le le, apilale ye wonotōmoi le ahewo, ni atšiale nii ye wonišaianii le ahewo; agbla etoi, ní wonā hedšole, ni ehe fadši le ake-tšāawo.

1 Pet. 2, 24

6. Wofē-tfēm *wodū gbē tamō tōi, mofēmo ekọ ledientše egbe; šī Iehowa hā †wofē wonōša le bakā enọ.

* 1 Pet. 2, 25. † 2 Kor. 5, 21.

7. Afele nisenianii, šī kēle eba ehe šī, ni egblee edān, tamō tōgwantenbi ní akele yaā ayagbele, lo tamō tōgwanten feo diō ye ehetšoikuloi ahie, ni egblee edān.

Ioh. 1, 29. Bof. 8, 22

8. Haomo ke kodšomọ mli anōle ke-dše ke-te; šī eyinobii le atēn namo dšēnọ he ake ašale ke-dše hiekāloi ašikpon le nọ ke-te? Miman le notōmoi le ahewo apile!

9. Ni ahāle egbonyobu ye efōhfeloi atēn, šī egbele se le niatše okē-hī šī, edšake *owako moko yi, ni apasa ko be edān.

* 1 Pet. 2, 22. 1 Ioh. 3, 6.

10. Ši esa Iehowa hie ake eetšale nō ni ehā hela amōle. Kedši enō esusuma efe sō-afole le, eena *sešibii, eehā egbīl atše, ni noni sa Iehowa hie le aafere ye eden.

* I.al. 22, 31.

11. Esusuma haomo le hewo le eena nii ní aahā etšui anyō emli; enilē nā le mitsūlo dšalo le aanā *dšale ahā mei pī, ni †etere amenišaianii le.

* Rom. 10, 4. 2 Kor. 5, 21. † Ioh. 1, 29.

12. Nohewo le mahāle egbēfānno ye mei agboi atēn, ni eke hewaloi aadša hānii; edšake enō esusuma ewo gbēle mli, ni *abule aši notōloi anọ, ni etere mei babaō ahe eša, ni †edamo mli ehā notōloi.

* Mar. 15, 28. Luk. 22, 57. † Luk. 22, 34.

ehewo, ke wo-Nyonmo le nõ, si teke-afale ahũ! * Ezek. 33, 11. † Lal. 130, 4.

8. Si dsee midfẽnmoi le dsi nyedfẽnmoi le, ni dsee nyegbèi le dsi migbèi le, Iehowa kē;

9. si boni nwei kwo fè šikpon le, nakai migbèi le kwo fè nyegbèi le, ni *midfẽnmoi le hũ kwo fè nyedfẽnmoi le! * Lal. 92, 6.

10. Si tamò boni nyoñmonemo ke snò dseo nwei fieo si, ni ekũu ese ke-yaa dsei donn, ake dša ehā šikpon le nu, ni ehā eba nii ni ewo yibii, nieke dũmonii ehā nidũlo ni eke niyenii hũ ehā moni yeo le:

11. nakai miwiemo ni dseo midān le hũ aafe: ekũu ese ke-baũ minõ eflo, si mon eefe noni sa mihie le, ni ehā noni mitsũle ye hewo le aya nò! Mat. 12, 8.

12. Edsake nyeadše kpo ke nyámo, ni aakplanye ke-adše kpo ye hedšole mli. *Gõdši le ke nmeñmei le aawó nyámo lala nò ye nyehie, ni nãno tsei le fè aatĩa amedè. * 44, 23.

13. Seseo aakwè ye nmeitšo nãdšian, ni mirtotšo hũ aakwè ye aklati nãdšian; ni eetšó gbei ehā Iehowa ke nãno okadi hũ ni afiteñ.

Yitso 56.

Boni Iehowa kē ne: Nyeyea kodšomò nò, ni nyefea dšalenii; si miyiwalaheremo le eše si etā, ni midšale le hũ abadšiele kpo.

2. Adšò ádesā ni feo ene le, ke gbomobi ni mōo mli le, moni yeo *hedšomogbi le ni ebuleele, ni edšieo enine ke-dšeo efõnfemo he le! * 58, 13.

3. Ni *gho ni ke ehe ebakpete Iehowa le akakē ake: Iehowa badšiemike-dše eman le mli; ni tosai hũ akakē ake: Na, mi le, tšo gblũ dšimi! * 14, 1. † 5 Mose 23, 2.

4. Si boni Iehowa kē ne: Osaii ni yeo mihedšomogbi le, ni amehalañ nii ni sa mihie le, ni amemōo mikpāñmo le mli le:

5. mahāame kaimonò ke gbei ni hĩ fè bibũ ke biyei ye miwe le ke migbo-

gboi le amli; mahāame nãno gbei ni fiteñ!

6. Ni gboi ni ke amehe bakpete Iehowa he ni amesumoolē ni amesumoo Iehowa gbei le, ni ametšómo etšũdši le: mofemo ni yeo hedšomogbi le ni ebuleele, ni emōo mikpāñmo le mli le,

7. amē hũ mikeame aaba migoñ kron-kron le nò, ni mahā amenyā ye miso-lemowe le: amēšā-afolei ke amegbē-afolei le aasa mihie ye mifolešālate le nò; edšake *miwe le, aatšele solemowe ahā mādši-mādši fē. * Mar. 11, 17.

8. Nuntšo Iehowa, ni buaā Israel mei ni ašereame afie le anā le, wiemo nē. Masā mabua mei anā maši mei ni abua amenā le anò!

9. Nye nãno koloi fē, ke nye kō mli koloi fē, nyebaā nyebayea!

10. *Ebuloi le, filafoi dšiamē, amēfē-tfēm amēlee nokonoko; amēfē le, gbēi mumuii dšiamē, amenyēē amēblo; wo mli wieloi ni, amēkāmoo šī, ni amesumoo wodōiwo. * 52, 8. Ezek. 3, 17; 33, 2—9.

11. Ni gbēi le fuloi ni, amēlee mitq! Ni menemei hũ tōkweloi ni, si amēbe dšēñmo; amēfē amēkōlo amegbēi, *mofēmo mītao esenāmo ye hefēhe. * Ier. 6, 13

12. Amēkēo ake: "Nyebaā, miyawó wein ke-ba, ni wonu dā habaō, ni wõ hũ aafe tamò nmeñe noññ, gbl wulu ni da *ke-teke nò!" * Abel 23, 35.

Yitso 57.

Dšalo le hie kpātāa, ni mokomoko ke-woo etšuiñ; ni aũdō gbomei kpakpai ke-yaā, ni mokomoko dšēññ he, ake efõñ ni baba le hie *aũdō dšalo le ke-dšeo ke-yaā. * 2 Man. 22, 20.

2. Eboteo hedšole mli; *amedšōo amehe ye amesāi anò: mofemo ni nyieo ye dšale mli le. * 26, 20 Dan. 12, 13.

3. Si nye le, nyetšia nyebaā bie, nye klamofoi abii, *gblāfitelo ke yō adfamañ sešibii! * Mat. 12, 30

4. Namo he feo nyeyeo nē? namo nyegbe nyedāñ hatō nyewo, ni nyekpā nyelileii amli nē? Ani dšee notōmo-fiei ke amale-sešibii dšinye?

8. No le *ola le aadšidše take dše-tšeremo, ni otšámo le hũ aafe oyá, ni odšale le aanyie ohie, Iehowa anumnyam le aanyie ose. * K. 10. Lal. 37, 6.

9. No le *ootšé, ni Iehowa aahere nò, ooblo, ni eekē ake: Nami! Kədši odšie gbokle le ke wao ni ake-tšōo mo ke wiemo fōn ke-dše oten, * 30, 19.

10. ni ohō noni osusuma taoq le ohā moni hōmo yeole, ni ohā susuma ní nii yò mōhò le hũ tò le: no le ola le aadšidše ye duñ mli, ni oduñ kpī le aatšó tamò fane.

11. Ni Iehowa aawao dāne, ni eehā osusuma ato ye hei gbīdši, ni eehā owuian awa, ni ootšó *tamò trom ní nu hoo ye mli, lo tamò nuhiñmei ní nu kpaa ye mli. * Ier. 31, 12.

12. Ni omei le aatfa blema tšūkói le, ni ootē blema yinoi le ašišitōi le aši omāmo ši; ni aatšéo afābañsālo, ke moni dšeo gbèi ní mei ahī dšei! 61, 4.

13. Kədši otši onane nā ye *hedšōmogbī le nò, ni okatšū otšuinānii ye migbī kroñkroñ le nò, ni otšé hedšōmogbī le ake otšuihenō, ke Iehowa gbī kroñkroñ le ake onumnyam noko, ni owo ehie nyam, ni ofee bodientšé ogbèi anò nii, ni otšuu nii, ni owiee yaka wiemoi le: * 58, 2. 4.

14. no le omī aasē ye Iehowa he, ni mahā oye šikpoñ nò hei groñhi le anò, ni mahā oye otšé Iakob gbošinii le; edšake Iehowa nābu ekē!

Yitso 59.

Na, Iehowa nine efoko kuku ní enyēē yiwala ehere, ni asañ etoii hũ tšīmoko ni ennu nii: 50, 2.

2. ši mon nyenišaiianii le dši nii ní gbila nyekē nye-Nyohmo le ten, ni nyehe ešai le dši nii ní etši ehie ke-dše nyehe, ni eboonye toi le.

3. Edšake nyekē *lá ebule nyenidši ni nyewābii hũ ke nišaiianii; nyenābu wieq apasa wiemoi, ni nyelileii le wieq kūtūmpoo wiemoi. * 1, 15.

4. Moko be ni wieq ye dšale nā, ni moko be hũ ní yeo sane ye anokwale

nā: anōo hie afōo yakayakanii anò, ni amaleq; ahieo haomo mūsū ni afōo nōša!

5. Amefēleo šikpāi awodši, ni ameloo anānu ntān: moni yeo amewodši le, egboo, ni kē adfa eko le, šinō dšeo mli.

6. Amekpāi le ake-lōn atade, ni amenitšumonii ehī ní moko ke-aha ehe; amenitšumoi, nišai anitšumoi ní, ní nise-niianifemo ye amedeñ.

7. Amenādši šaā foi ke-yaū efōñfemo, ni ameyeo oyái ke lá ní eye bem le šifiemo: amedšēumoi le, nōša dšēñmoi ní, fitemo ke hiekpātāmo yò ametempōñi le anò. Rom. 3, 15—17.

8. Hedšole gbē le amelee, ni dšale saneyeli be amenyiemoi amli, amekōdō amegbèi le: mofēmo ní nyieo nò le elee hedšole.

9. Nohewo ni kodšomo ke woteñ dšeke, ni dšale hũ ninaawo le; wokweo la gbē, ni na, duñ yò, ke kpemo hũ, ni duñ kpī mli wonyieo!

10. Wogbugbūo ši ye gbogbo he tamò filafoi, ni wogbugbūo ši tamò mei ní be hiñmeii; wotēreō fane fintiññ, tamò noni hie ebu; wotamo gbobī ye hewaloj atēñ.

11. Wofē wohūo tamò ošišibrišii, ni woyeo nkomo tamò okpoi: wokweo kodšomo gbē, ni ebaa, ke yiwalaheremo hũ, ši eke woteñ dšeke.

12. Edšake wonotōmoi le fá tšó ye ohie, ni wöhe ešai le yeo odase šiowo; edšake wonotōmoi le dšere wohie, ni wonišaiianii le hũ wole:

13. Wotō Iehowa nò ní wokwale, ni wokpale ye wo-Nyohmo le se; yiwale ke atūatšemo wiemoi wowieo, wonā amale mūsū ye wotšuiian ní wodšiele kpo.

14. Ni akpale kodšomo ke-te, ni dšale hũ eyadamo se fleññ; edšake anokwale egbē ši ye blohū leñ, ni noni dša nyēē mli abote;

15. ni anokwale elādše, ni moni tšio ehe ke-dšeo efōñ he le, ahaüle. Ni Iehowa na, ni esaa ehie ake kodšomo be le.

16. Ni ena ake nū ko nū ko be, ni enā kpe ehe ake mlidamolo ko be le: hewo le eke ledientšé enino here eyiwala, ni edšale le ye buale. 63, 5.

19. Dsee *hūlū batšó ola fane doh̄n, ni asan̄ dsee nyontšere bakpe ni dsēn atše ahāo; šī mon̄ Iehowa aatšó ola ke-ate nāno, ni o-Nyoñmo le aatšó onumnyam. * 24, 23; 30, 28. Kpoda. 21, 23.

20. Ohūlū le enyōñ šī doh̄n, ni onyontšere le hū gboñ; edšake Iehowa aatšó ola ke-ate nāno, ni okomoyeli gbñ le hū se aafō.

21. Ni oman̄ mū le fē aatšómo dšaloī soññ; ameaye šikpoñ le nō ke-ate nāno, amedši miñmō le mli tšonine ni frokeo ke mininenā nitšumo ni ake-awo mihle nyam.

22. Mo bibiō ko aatšó mei akpe, ni mo fiō hū aatšó man̄ ni wa: Ké šē ebe le, mi, Iehowa, mahā afe oyá!

Yitso 61.

Nuntšo Iehowa Mumo le ye mino, edšake Iehowa efomi mū, koni mišie sauekpakpa le mitšō ohiafoi; etsūmi koni mibatšā mei ni ametšuiiekūmo le, ni midšadše heyeli mitšō nomi le, ni midšadše gblemo mitšō mei ni awoame tšūñ le; Mat. 11, 6. Luk. 4, 18, 19.

2. ni mišie Iehowa dromo *afi ke wo-Nyoñmo le †oweletō gbñ, ni mišedše ŋkomoyeloi fē amī; * 3 Mose 25, 10. † Ies. 63, 4.

3. ni mito ni ahā Zion ŋkomoyeloi le wulamōñ ye lamlu nādšian. ke mli-flimo mū ye ŋkomoyeli nādšian. ke yidšiemō-atade ye mumo ni efe vi le nādšian, koni atšéame ake dšale tšei ke Iehowa ñmō ni ake-awo eh̄e nyam.

4. Ni ameatia blema tšūkoi le, ni ameasā tšutšubii le amanfōi le, ni ameato mādši ni efite le eh̄e ekoñ, ni dši yinoi pī anō amanfōi le.

5. Ni manšebii aadamo šī ni amealē nyetōi le, ni meikpōdši aatšómo nyehūloi ke nyewaintromsaloī. * 60, 10—16.

6. Šī nye le, aatšénye Iehowa *osofoi, ni aakenye ake: Wo-Nyoñmo le sūoloi dšinye: nyeaye dšēnmādši le anii, ni amenumnyam le aatšó nyenō. * 66, 21.

7. Nyehiegbēle le nādšian le aakū abo he toi enyo ahānye, ni hiesiñiemō le nādšian le ameala nyāmo lala ye amegbefāññō le hewo; nohewo le ameanā *toi

enyo ye amēšikpoñ le nō, ni nāno miše aañō-hāame. * 40, 2.

8. Šī mi, Iehowa le, misumoo dšale saneyeli, minyeo odšotfā ke nōsafemo, ni mawoame nyōmo ye anokwale mli, ni mikeame aakpāñ *nāno kpāñmo. * 64, 10; 66, 3.

9. Ni aale amesešibii le ye dšēnmādši le atēñ ke amēšieii hū ye mādšimādši le atēñ; mei fē ní aanaame le aayoame ake amedši seši ni Iehowa edšō.

10. Manyá ye Iehowa mli, ni misusuma mli aafli le ye mi-Nyoñmo le mli; edšake ewomi *yiwalaheremo atadei, ni eke dšale mama ehami, tamō boni ayemforowu wulaā ehe ke osofo fai, lo boni ayemforo woo dšinei le. * Mat. 22, 11, 12.

11. Edšake take boni šikpoñ le bañ enii ní kwēo le, ni trom hāa nii ní adū ye mli le kwēo le: nakai Nuntšo Iehowa aahā dšale ke yidšiemō akwē ye dšēnmādši le fē ah̄e.

Yitso 62.

Zion hewo le mimūañ minā, ni Ierusalem hewo le midšōñ mihe, ke-yaši beyino ni edšale le aadše kpo tamō dšētšeremo kpemo, ni eyiwalaheremo aatšo tamō koti.

2. Ni dšēnmādši aana odšale le, ni mantšemei fē aana onumnyam le. ni ake *gbei hē ni Iehowa nābu aawo bo le, aatšéo. * 66, 16 Kpoda. 2, 17.

3. Ni ootšó akekre fēfēo ye Iehowa deñ ke mantšefai ye o-Nyoñmo le deñ.

4. Atšéuo *“moni akwale” doh̄n, ni ošikpoñ le hū, atšēñle “amanfō” doh̄n, šī mon̄ aatšéo ake †“mitsuihe gbomo”, ke ošikpoñ le hū ake “kpēmoyō”; edšake Iehowa enā ohe tšuidšūrō, ni ošikpoñ le hū, aakpēle. * 60, 15. † Hos. 2, 21.

5. Edšake take boni oblanyo kpēo oblayō le, nakai noññ obii le aakpēo; ni tamō boni ayemforowu nyāa eyemforo he le, nakai o-Nyoñmo le aanyá ohe. Zef. 3, 17.

6. Mito *buloi ye ogbogboi le anō, Ierusalem; fane ke nyōñ fē le amemūañ amenā; nye mei ni uyekaiō Iehowa le, nyekadšōa nyehe! * 62, 8.

18. Be fiō keke oman kronkron le ye nō; — wohenyeloi le enānā ohekronkron le nō. Lal. 79, 1.

19. Wotšōmo tamō mei ni oyeko amenō pēh, ke mei ni ake ogbei tšékoame!

Yitso 64.

[1. 2.] Ō, kule otšere nwei mli ni okpleke ši, ni gōdši le ahoso ye ohie, tamō la šāa lai ni la hāa nu tfaā le, koni ohenyeloi ale ogbei le, ni dšēnmā-dši le ahe akpokpo ye ohie,

2. [3.] ye onifemonii ni yo gbeyei ni wōhie kāā nō le ahewo! kplekemo ši, ni gōdši le ahoso ye ohie!

3. [4.] Edšake ke-dše tetete le anuko dā, ni efoko moko toin, ni hihmei hū enako Nyōmō ko ye ose ni feo nō ehāa moni hie kā eno le! 1 Kor. 2, 9.

4. [5.] Oke moni ke miše tšuo dšale-nii le kpeo: mei ni kaiōo ye ogbei le anō le. Na, omli efū, edšake wofe eša; nakai woyo ke-dše dšēnmō, aso aahere woyiwala kē?

5. [6.] Edšake wofē wotšōmo tamō mei ni he tšee, ni wōdšale le fē tamō atade ni abule: ni wōhā wōmihālā tamō bā, ni wōnišaiianii le mīlōwo ke-mīya tamō kōyo.

6. [7.] Ni moko be ni tšeo ogbei le ni eteo ši ni emō omli; edšake oke ohie etewo, ni ohā wōlādse ye wōnišaiianii le ahewo.

7. [8.] Ni agbene, Iehowa, bo *dši wotše: wō le, †sū dšiwō, ni bo dši wōšōlo, ni oninenā nitšumo dši wofē. * 63, 16 + 45, 9.

8. [9.] Iehowa, kāhā omli mīwo la tūtu, ni kākai nōša ke-mīya nāno! Na, kwemo! wofē oman dšiwō!

9. [10.] Omādši kronkroni le etšōmo nāno: Zion etšō nāno, ni Ierusalem etšō amanfō. Lal. 74, 7; 79, 1.

10. [11.] Wōšla kronkron ni yo feo le. nō mli ni wotšemei le dšie oyi ye le, ake la eša, ni ahte wōnibii fefedsi le fē.

11. [12.] Iehowa, aso enemei fē se le oosu ohe lo? oofe diūū, ni oowawo yi tūtu?

Yitso 65.

Mihāa mei ni bikomi le hetō, mihāa mei ni taokomi le naāmi; mikēo dšēnman ni tšeko migbei le ake: Nami, nami! Rom 10, 20.

2. *Migbeo minidši amli dāne mihāa man ni tšeo atūa ni amenyieo gbē ni chī nō ye †amedientše amedfēnmōi anā le: * Abel 1, 24. † Ier 3, 17.

3. man ni dšeo kpetekplē woo mli la dāne, ni amēšāa afole ye abōi amli, ni amēšāa tšofā-ke-nma ye ntayai anō,

4. mei ni yatrāa gbonyobui amli, ni amewoō gbatšūi amli, ni ameyeo *kplokōlō tete, ni nihīniawonu yo amenibii amli, * 66, 17. 3 Mose 11, 7.

5. mei ni kēo ake: Tši ohe ke-ya se, kābenkemi, ši mihe tše fēo! le: — menemei dši lasū ye migugōh, ke la ni tšoo dā dšenamo!

6. Na, ahmā afō mihie: Mifeh diō, dša mito nādšian dā, ni mato nādšian hū mašākā amētšitši;

7. amedientše amenišaiianii ke amētšemei ni šā tšofā-ke-nma ye gōdši le anō ni amebomi ahora ye gohkpōi le anō le anišaiianii le fē he nyōmowo le masusu mašākā amētšitši tšēm dā, Iehowa kē.

8. Boni Iehowa kē ne: Take boni anāa wein ye weinyibii amli ni akēo ake: Kahte, ši dšōmo ye mli! le: nakai mafe *ye mitšūdši le ahewo. †beni afe ni mikafite fē. * 1 Mose 18, 26. † Ies. 6, 13.

9. Ši mahā seši adše Iakob mli aba, ni migōdši le ayelo ko aadše Iuda mli: ni mei ni mihala le aahō ake amenō, ni mitšūdši le aahī dšei.

10. Ni Šaron aatšō tōikui alēhe, ni *Akor dšō le hū aatšō tšinai ašibumōhe ahā miman ni taoq misegbe le. * Ios. 7, 26.

11. Ši nye mei ni nyekwa Iehowa, ni nyehie ekpa egoū kronkron le nō, ni nyēmēo okplō nyehāa šadewōh, ni nyefoseq wein ni afutu mli nyefieq ši nyehāa šē-mli-wōh le: —

12. mi hū matonye mahā klante, ni nyefē nyeakūla ši ni agbenye; edšake *mitsēnye ni nyehereemi nō, miwie, ni

aso mañá mūsù le nā lo? o-Nyōmō le kē. 37,3.

10. Nyekē Ierusalem anyāa, ni nyemli atlianye ye ehewo, nye mei fē ni nyee-
sumoole le; nyekēle anāa mīše, nye mei
fē ni nyeyeole nkomo le: Lal. 122, 6.

11. koni nyeye emīšedšemo fufo le eko
ni nyetōro, koni nyešo enumnyam babaō
le eko, ni nyemī aše he.

12. Edšakē boni Iehowa kē ne: Na.
mado hedšole yi ke-aba eno tamō fā, ke
dšēnmādši le anumnyam le hū tamō nsu-
tēn ni eyi ke-teke no, ni nyeanu; nmā-
wuiañ aahienye ye. ni aahienye dodōdo
ye nakutšei anō. 60, 4

13. Take boni mo nye šedšeō emī
le, nakai noññ mi hū mašedše nye-
mī. ni nyemī aše nyehē ye Ierusalem.

14. Ni nyeana, ni nyetšui aanyō nye-
mli, ni nyewui le aafroke tamō dšefo;
ni aale Iehowa nine ni kã etšūdši ahe
le. ke emlifū ni kã chenyeleoi anō le.

15. Edšakē na. Iehowa ke la baba, ni
efilii le aatamō lasūogbēle. ni eke emlifū
le aawo nyōmō ke mlila, ni eke lalileii
aakā mei. Kpoda. 19, 11—15.

16. Edšakē la Iehowa ke-bakodšo, ni
eke eklante hū aakodšo helo fē, ni mei
ni Iehowa aagbe le ayi aatā babaō.

17. Mei ni feo amēhe kroñkroñ, ni
ametšūo amēhe amēhāa tromi amli yā,
ni amenyieo mokome ni yō ameten le
se, ni *ameyeo kplokōlō ke nihīnii ke
kwakwe le: aalō amefē-tfēm ke-ate! Ie-
howa kē. * 65. 4. 5.

18. Edšakē mile amenitšumoi ke ame-
dšēnmōi le. Ni be aaba ni mabua dšēn-
mādši ke lileii fē anā, ni amēaba amē-
bana minumnyam le.

19. Ni mīkē okadi ko aato amēhe, ni
matšū ameten mei ni edše mli le ke-ate
dšēnmādši le anō: ke-ate Taršiš, Pul ke
Lud, gāitsēloi le, ke Tubal ke Iavan,
ñšokpoi ni yō šonñ ni nuko mihe ni
amenako minumnyam le anō; ni amēadša-
dše minumnyam le ametšō ye dšēnmādši
le atēn. Mat. 28, 19.

20. Ni amēkē nyenyemimeī le fē ni
dše dšēnmādši le amli le aaba abake
Iehowa, ye okpoñoi anō ke filii amli
ke akpākāii amli ke tedšiokpoñoi ke
yomai anō, ye Ierusalem, migoñ kroñ-
kroñ le no, Iehowa kē, take boni Israel-
bii le hleo amenikēnii ye nibii ni mli
tše mli, ke baā Iehowa we le. 60, 3—7.

21. Ni mañō ameten meikomei hū mafe
*osofoi ke Levibii, Iehowa kē. * 61, 6.

22. Ši tamō boni *ñwei hē ke šikpoñ
hē ni mibafe le aadamō šī ye mihle le,
Iehowa kē, nakai nyeseši ke nyegbei le
aadamō šī. * 65, 17.

23. Ni aaba mli akē nyōñ hē-fē-nyōñ
hē ke hedšōmogbi-fē-hedšōmogbi no le
helo fē aaba abadšā ye mihle, Icho-
wa kē.

24. Ni amēadše kpo ameyakwe mei ni
etō mino le agbohñ le; edšakē *ame-
gōgōmi le gboñ, ni amela le hū
agbeñ, ni amēhe aafe helo fē
nyāñemo. * Mar. 9, 44.

GBALO IEREMIA WOLO LE.

Yitso 1.

Ieremia, Hilkia bi, ni dše osofoi ni
yō Anatot ye Benjamin šikpoñ le no
le atēn le. wiemoi ne:

2. Iehowa wiemo ba enō ye Iosia.
Amon bi le. ni dši Iuda mañtše le,

yino, ye emantšeyeli afi ni dši nyoma
ke etē le mli; 2 Mañ. 21, 24.

3. asañ eba enō ye Iehoiakim, Iosia
bi le, ni dši Iuda mañtše le, yino ke-
yaši Zedekia, Iosia bi le, ni dši Iuda
mañtše le, afi ni dši nyoma-ke-ekome

10. edšake nyefoa mli ke-yaš Kitimbii aňšokpoi le anọ nyeyakwea, ni nyetšua ke-yaš Kedar hũ, ni nyeyatao mli fitšo-fitšo, ni nyekwe ake ana ene eko dā lo?

11. Ani dšeiñman ko etšake enyoñmọi le pēñ? tšē nomei po le dšee nyoñmọi ni! ši mimañ le enō *enumnyam le etšake noni he be senámọ! *Rom. 1, 23.

12. Nwei, onā akpe ohe ye ene he, ni nmiñmi amōo ni ohe adšō ohe babaō! Iehowa kē.

13. Edšake mimañ le efe nifōdši enyo: amešimi ni dši *wala nubule, ni ameyakpekpe bui ni edšara ni nyēē nu ato amehā amehē.

* 17, 13. Lal. 36, 10.

14. Ani Israel le, nyōñ ni, alo nyōñbi ni afole ye šla ni? Mēhewo mo ni etšō hāñō ne?

15. Dšatabii hũo, ni amebloō amewoole, ni amefe ešikpoñ le amañfō; ašā emā-dši le, ni moko ehī mli doññ.

16. *Nof ke Takpanes bii le hũ efē oyiteñ pampam. *44, 1.

17. Ani dšee bodientše otao ene ohā ohe, ake-ni okwa Iehowa, o-Nyoñmo le, beni ekplašo ke-tšō gbe le nọ le?

Hos. 13, 9.

18. Ni agbene meni oyo femo ye Mizraim gbe le nọ, ni oyanu Šihor [Nilo] nu le eko? alo meni oyo femo ye Ašur gbe le nọ, ni oyanu [Eufrate] fā le mli nu le eko?

19. Bodientše onifōdšianii aagbla otoi, ni oseseyā le hũ aakā ohīe; hewo le ná ole ni oyo ake kwa ni okwa Iehowa, o-Nyoñmo le, ke migbeyeišemo ni be omli le edši nōfōñ ke noni dšōo, Nuntšo, Iehowa Zebaot, kē!

20. Edšake blema bēbe odše okū opā le, ni otšere okpāi le, ni okē ake: Misumọo moko! edšake *goñkpo-fē-goñkpo ni kwo nọ ke tšo-fē-tšo ni ebu kusū šiši oyakāa ši oboñ adfamañ ye.

* 3, 6. Ies. 57, 5 Ezek. 6, 13.

21. Ši mi le, miteo bo ake weintšo kpakpa ni dšē noni hī kwrā mli: té fe tēñ ní otšake otšō kōñ weintšo ní ehī ohāmi ne? Ies. 5, 1—4.

22. Edšake kē odšu ke adi po, ni ohā šāmlā fá babaō tete, otōmo le nma ši ye mihie kē! Nuntšo Iehowa kē.

23. Té tēñ ní okēo ake: Mibuleko mihe, ni miyanyieko Baalim se le? Kwe-mo ogbe le ye dšō le mli, ni onā ole noni ofel yoma oblayō ní he yo oyá ní kpaš ši;

24. nāñ tedšiyō ní ele nāñ hīle, ní fūo kōyo ye esusuma sedi le mli, — ehīedō leñ le, namo aatšī enā? mei fē ní taoole le, etoñame; enyōñ le nọ le ameanale.

25. Kwemo onane dšogbāñ, ní ehe akakā, ke osē hũ, ní kūmai akayeo! Ši okē ake: Ehī fōmo! dabi! edšake misumọo meikpōdši, ni amese manyie!

26. Boni dšulo hīe gbo, kē amōle le, nakai noññ Israel we le hīe aagbo, amē ke amemañtšemei ke amelumei ke amesofoi ke amegbaloi le fē,

27. mei ní kēo tšo ake: Mitše dšio! ke te ake: Bo ofomi! le; edšake amē-tšōmo amese amehāmi, ši dšee amehīeñ; ši amēfimo be mli le amekēo ake: Te ši ní ohere woyiwala!

28. Ši *nēgbe onyoñmọi ni ofe ohā ohe le yo? hā ní amete ši, ake amēanyē oyiwala amehere ye ofimo be le mli lo? Edšake †boni omādši le fá le, nakai noññ onyoñmọi le fá, Iuda! *Koda. 10, 14. †Ies. 11, 13.

29. Mēba nyekemi bēo mo? Nyefē-tšēm nyetō mino, Iehowa kē.

30. Yakatšā po mitšia nyebii le anii; *amekplēē tšosemo. Nyedientše nyeklante yeo nyegbaloi le, take dšata hīekpātālō! *Ies. 1, 8.

31. Nye neke yinobii! nyekwea Iehowa wiemo le! Ani mitšō nāñ mihā Israel alo šikpoñ ni eno ewo duñ kpi? Mēhewo mo ni mimañ le kēo ake: Woye wōhe! ni wōbaa onō doññ ne!?

32. Ani oblayō hīe aakpa ewulamoni anọ, alo ayemforo hīe aakpa emlifini anọ? Ši mimañ le hīe ekpa mino gbī ni anyēñ akane.

33. Kwe boni osā ogbe le fefeo, ní okē-tao suomọ! Nohewo hũ le ohā nifōdšianii eka ogbēi le anọ.

34. Anaš ohīafoi ní efeko noko le asusumai le alá ye otade nāmfi le amli; dšee nififiañ mina eno ye, ši moñ hefēhe.

21. Anuo gbē ko ye gōdši kpatāi le anọ: Israelbii le ayāfó ke faikpamoi, edśake amekōdō amegbe le. ni amehie ekpa lehowa, ame-Nyōnmọ le, nọ.

22. Nyekūa nyese, nye bii seseyaloi, matsā nyeseseyā le! *Na, womiba oūd, edśake bo dši lehowa, wọ-Nyōnmọ le.

* Hos 6, 1.

23. Lelen, gonkpoi ke gōdši le anọ hōfemo le, yakatfā ni! Lelen, lehowa, wọ-Nyōnmọ le, mli Israel yiwalaheremo yo!

24. Ši hiegbēle eye nii ni wotšemei le gbo he deume le ke-dše wogbekēbii-aši: ametōi ke ametsinai ke amebihii ke amebiyei fē!

25. Nyehāa wokāmọa ši ye wohiegbēle le mli, ni wohiešiliemo le aha wono; edśake wofe eša woši lehowa, wọ-Nyōnmọ le, wọ ke wotšemei le fē, ke-dše wogbekēbii-aši ke-baši imene gbī ne, ni woboko lehowa, wọ-Nyōnmọ le, gbē toi.

Yitso 4.

Israel, ké ookū ose le, lehowa kē, — kū ose ke-ba minō! ni kēdši oodšie onihinii le ke-adše mihie le, no le afieho donn;

2. ni *ookū kitā ye anokwale ke kodšomo ke dšale mli ake: Gbiabọ ni lehowa hie kā ne! ni no le dšēnmādši aadšōdšō amehie ye emli, ni le nonn eno amefā amefō. * 12, 16. Ies. 66, 16.

3. Edśake boni lehowa kēo Iudahi le ke Ierusalem ne: *Nyehūa nmō hē nyehāa nyehe, ni nyekadūa nii ye ūmeii atē! * Hos 10, 12.

4. *Nyefloa nyehe ketia nyehāa lehowa, ni nyedšiea nyetsui mli fō le, nye Iudahi ke Ierusalemii, ké dšee nakai le, mimlila le adše kpo tamọ la, ni eesā ni moko nyēn agbe, ye nyenifemonii fōdši le ahewo! * 9, 23. 5 Mose 10, 16

5. Nyegbaā ye Iuda, nyehāa anua ye Ierusalem, nyekēa ake: Nyekpāa tetremantre ye šikpon le nọ! Nyešiea ke gbē ni wa nyekēa ake: Nyebuaā nyehe nā ke-kpea ni nyehāa woyāā mādši ni atfa gbogboi awo he le amlil

6. Nyešia afaā ke-yaā Zion gbē: nyedšoa foi, nyekawaā nyedamọa ši!

*Edśake mike efōn ke hiekpātāmo kpetenkple badše kōyigbe aba. * 1, 14.

7. Dšata ko edše kpo ke-dše ekō kusū len ke-miba, dšēnmādši le afitelo le efā ke-dše ehileho le ke-miba, ni ebafē ošikpon le amafū, ni ekpātā omādši le ahie, ni moko ehīn mli donn.

8. Ene hewo le nyemiaā kpekpe, nyewoa yāra ni nyebloa lelēle; edśake lehowa mlifū ni nā wa le edšeko wono!

9. Ni aaba mli ake nakai gbī le nọ le, lehowa kē, mantše le tšui ke lumei le atšui aafā, ni osofoi le ahe aadšō amehie, ni gbaloi le ahie aafeame yā.

10. Ni mikē: Ao, Nuntso lehowa! Lelen, lakamo olaka man ne ke Ierusalem ni okē ake: Nyebanā *hedšole le! no mon ni klante šeo susuma mli tō ne! * 6, 14

11. Nakai be le mli le aakē neke man ne ke Ierusalem ake: Kōyo ni mli edo la dše nā le nọ gōdši kpatāi le anọ nyie gbē ke-miba miman le biyō le nọ, dšee mlišā nō ni, ni dšee hūmo nō hū ni!

12. Kōyo ni nā wa tšō hā ene aaba ahāmi, no koni mi hū mawie kodšomo wiemoi mašiamē!

13. Na, efā ke-miba tamọ atatui, ni efilii le tamọ lasūogbēle; ekponoi le ahe ye oyā fē okropo: Kpoo hāwo! wohie ekpātā!

14. *Fo otšui he ke-dše efōn mli Ierusalem, beni afe ni ahere oyiwala! Mē beyino nonn po odsēmmoi fōdši le aahi omli ke-yaši! * Ies 1, 16.

15. Edśake gbē ni wa ko mīgbē ke-midše Dan, ni sane fōn ko midše Efraim gōdši le anọ.

16. Nyetšia tā nyetšōa dšēnmādši le, nyehāa anua ye Ierusalem he ake: Kāwolo dše manse šonh miba, ni amēbawo amegbē nọ amewo Iuda mādši le.

17. *Amēbolele ke-akpe tamọ mei ni buo nmōdši ahe; edśake etše mihie atūa, lehowa kē. * 1, 15; 6, 3.

18. Ogbe ke onifemonii le feo ene ne: onifōdšianii le dši noni hā edšō, ni eše otšui mli tō ne.

19. Mimūsūh! ō, mimūsūh! mitšui mli dientše miwa mihe! mitšui kāā mimli!

wiemo nẹ hewo lẹ, na, mahā miwiemo lẹ atšó la yẹ odān, ni nẹkẹ mañ nẹ aatšó lai, ni eesāame!

15. Na, mahā dšehmañ ko ni dšẹ šonñ aba onọ, bo, Israel we, — Iehowa kẹ, — *dšehmañ ko ní he wa, dšehmañ ni dšẹ blema bẹbẹ, dšehmañ ko ni oleo ewiemo, ni onuu noni ekẹo lẹ. *4, 22.

16. Amegāimlibii akotoku lẹ tamọ gbo-nyobu ní agble nā, amefẹ lẹ, kākālọi sọññ ni.

17. Ni amẹaye onikpamonii kẹ obolo lẹ, amẹaye obihii kẹ obiyei lẹ, amẹaye otōi kẹ otšinai lẹ, amẹaye oweintšei kẹ ogbā-mitšei lẹ, amẹkẹ klante aadřara omāđši ní atfa gbogboi awo he ní ohle ká nọ lẹ.

18. Kẹlẹ nakai gbii lẹ amlí hū, — Iehowa kẹ, — miplenēñnye kẹ-mōñ ší.

19. Ni aaba mli akẹ, kẹ nyekẹ akẹ: Měhe-wo ni Iehowa, wo-Nyomọ lẹ, fewo enẹmei fẹ? lẹ, okẹame akẹ: Takẹ bọni nyekwami ni nyemọ mañsẹ nyomọi yẹ nyešikpoñ lẹ nọ lẹ, nakai nonñ kẹ nyeasumọ mañsẹbii yẹ šikpoñ ko ní dšee nyenō nọ!

20. Nyegbaā enẹ yẹ Iakob we lẹ, ni nyehāa anua yẹ Iuda, akẹ:

21. *Nyeboa enẹ toi ko, mañ kwašiai ní bẹ dšēmọ, ní amẹyo híñmẹii, ší amēnaa nii, ní amẹyo toii hñ, ší amēnuu nii! *Isa. 4, 9-10.

22. Aso nyešeemi gbeyei? Iehowa kẹ, ni nyehe kpokpoo yẹ mihle? *mi moni mikẹ šia fo hūññ miwo āđo he, ní dši nānọ afābañ ní enyēñ eteke lẹ; ní kẹ ešokẹi lẹ fe hāmāhāmā tote lẹ, kẹlẹ amēnyēñ nọ amētšó; kẹ amēhñ tote lẹ, amēnyēñlẹ amēteke. *Hob 3, 8-11.

23. Ší nẹkẹ mañ nẹ híe atūatšemo kẹ toigbẹle tñni; amētšẹ atūa ni amēte;

24. ni amēkẹ yẹ amētšuii amlí akẹ: Nyehāa wọšea Iehowa, wo-Nyomọ lẹ, gbeyei, ší lẹ *ehāa nyomọ neo gbo kẹ agbiēñ yẹ ebe mli, lẹ ebāa nikpamọ otšii ní ato lẹ ayi ehāawọ! *Bof 14, 17.

25. Nyenišaiianii lẹ etšake enẹmei, ni *nyehē ešai lẹ ehā nōkpakpa ebonye. *Isa. 59, 2.

26. Edšakẹ ana meifōđši yẹ mimā leñ, amewo ká, tamọ lofōđlọi woq antẹ, amētšó tšōnei, amēđūo gbomei.

27. Bọni lofōđšū mli eyi obō kẹ lofō-đši lẹ, nakai amēšlai eyimo obōbō kẹ šišimọ: nobewo lẹ amētšómo gbomei agboi, ni amēnā nii;

28. amewo fo, amēhe mikpe, ameyeo sādši fōđši hoq he: ameyee sane amēhāa mo, ameyee *awusaī asane amēhāa-ame ní ahī ahāame; ohiafoi hū amēkẹ amēsane amēhāame. *2 Mose 22, 22. Isa. 1, 22.

29. Aso mikawo enẹmei ahe nyomọ lo? Iehowa kẹ; alo misusuma akatọ ehe owele yẹ dšehmañ ni tamọ nẹkẹ nẹ nọ? K. 8.

30. Nākpēni kẹ gbeyei nibii afeq yẹ šikpoñ lẹ nọ:

31. gbalọi lẹ gbaā apasa gbalẹ, ni oeq-foi lẹ hū fataš amēhe kẹ-feq, ni mimāñ lẹ hū misumo nakai. Enāgbē mli lẹ, té nyebafe tññ?

Yitso 6.

Nye Benjaminii, nyedšoa foi kẹ-đšea Ierusalem, ni nyekpāa tẹtremantẹ yẹ Tekoa, ni nyešia ašāññ yẹ Bet-Hakerem! Edšakẹ nōfōñ ko mipue kẹ-midšẹ kōyigbẹ, kẹ híekpātāmọ kpetēnkple. 4. 4.

2. Zion biyō ní he yọ feo ní ehe yọ akono lẹ, mafolẹ mafō ší!

3. Tōkwelọi kẹ amētōikui lẹ aaba enọ, ni *amēšai amēbūi kẹ-abolelẹ; mofemo aaye nii yẹ egbẹhe. *4, 17.

4. Nyefea ta lẹ kronkron nyešialẹ! Nyetēa ší ni wọfāa kẹ-yaā fane! Kpóo hāwọ! edšakẹ dše mina, ni gbẹkẹ hññ lẹ elẹ ší kẹ-te šonñ!

5. Nyetēa ší ní wọfāa kẹ-yaā nyōñ, ni woyafite emōđši fefedši lẹ!

6. Edšakẹ bọni Iehowa Zebaot kẹ nẹ: Nyetōa tšei nyefiea ší, ni nyetšāa kpo-ku nyewoa Ierusalem he! Mañ ní abawolẹ nyomọ lẹ nẹ: *amimiyeli sọññ yọ mli. *4, 1.

7. Bọni nubu ko baā nu lẹ, nakai enifōđšianii lẹ baā: anuq yiwale kẹ hao-mọ he yẹ mli, fadši kẹ nitšiamọ sọññ yọ mihle dā!

8. Kplēmọ tšqemọ, Ierusalem, kẹ dšee nakai lẹ, mitšine aadšeo, ni mafeo amahfō, šikpoñ ní mokomoko ehii nọ!

9. Bọni Iehowa Zebaot kẹ nẹ: Amẹaye Israel mei ní ešẹ lẹ kpokpoo, tamọ

4. Nyeke nyehie akafōa apasa wiemoi le anō ake: lehowa solemowe, lehowa solemowe, lehowa solemowe le ne!

5. Moñ, kedši nyesā nyegbēi ke nyenifemonii le leleñ, kedši nyekodšo mo ke enanyo teñ dšogbāñ,

6. kedši nyeyee *gbō ke awusā ke okūlafo amim, ni nyefiee moko ni efe-ko noko lá ši ye bie ne, ni nyenyiee nyoñmōi krokomei ase, ni nyeke-fe nyedientše nyehie efōñ le: * 2 Mose 22, 21. 22.

7. no le mahā nyehi ši ye bie ne, ye šikpoñ ni miñō-hā nyetšemei le ke-dše nāñō āhū ke-yaši nāñō le nō.

8. Na, nye le nyenōo nyehie nyefōo apasa wiemoi ni he be senāmo le anō!

9. Aso nyeadšu, nyeaye awui, nyeafite gblā, nyeakāmo apasa kitāi, ni nyeate nye-yašā tšofā-ke-ñma nyehā Baal, ni nyeayanyie nyoñmōi krokomei ni nyelee le ase,

10. dāni nyeba nyebadamo mihie ye šia ne ni anō migbei awole le, ni nyeke ake: *Wohe edše mli! koni nyeyafe nihini ne fē ekoñ lo? * 4, 10.

11. Aso neke šia ne ni anō migbei awole le etsō *odsotfaloñ abu ye nyehie lo? Mi hū, na, mina momo! lehowa kē. * Mat. 21, 13.

12. Ši agbene nyeyaa mišihilehe ni yo *Šilo le, heni mihā migbei le hī tšutšu le, ni nyeyakwea noni mifele ye mimañ Israel nifōdšianii le ahewo

* Ios. 18, 1. 1 Sam. 4, 12 Lal 78, 60.

13. Ni agbene le, ake-ni nyetšu neke nitšumoi ne fē, lehowa kē, ni *miwico mitšōonye, miteo ši lebi mākpa miwico dā, ni nyeboo toi, ni misā mitšēonye, ni nyeheree nō

* Abel 1, 24. Ios. 66, 12.

14. hewo le, *mafe šia ne ni anō migbei awole, ni nyenōo nyehie nyefōo nō le, ke šihilehe le ni miñō-hā nye ke nyetšemei le, take bō noññ ni mife Šilo le;

* 26, 6.

15. ni mašerenye mañe ke-adše mihie, *take boni mišere nyenyemime i le fē, ni dši Efraim sešibii le fē. mife le!

* 2 Mañ. 17, 18 20, 23.

16. Nohewo le bo le, kākpa fai ohā neke mañ ne, ni asañ kāwó blomō lo solemo nō ohāame, ni kahaomi ye amehe, edšake miboñ bo toi! 11, 14; 14, 11.

17. Ani onaa nii ni amefeo ye Iuda mādši le amli ke Ierusalem blohūi le amli le?

18. Bii le leo lai, ni tšemei le šereo la, ni yei le kpotoo mā ni amekē-šio tatalei amehāa *ñwei mañnye le, ni ameyeo ñkpai amehāa nyoñmōi krokomei, beni afe ni amehā adomi. * 44, 17.

19. Ani mi amehāa edoō? lehowa kē; ani dšee amedientše amehe, beni afe ni amehie agboi?

20. Nohewo le, boni Nuntšo lehowa kē ne: Na, aafose mimlifū ke mimlila afie neke šihilehe ne nō, gbomei ke kolo i anō, nāñō tšei ke šikpoñ le nō ni-bānii le anō, ni eetšo ni anyēñ agbe.

21. Boni lehowa Zebaot, Israel Nyoñmo le, kē ne: Nyenōa nyešā-afolei le nyefataa nyegbē-afolei le ahe, ni nyeyea lō!

Lal 50, 8—15.

22. Edšake mikeame ewiee, ni asañ miwooame kitā, gbī ni midšie nyetšemei le ke-dše Mizraim šikpoñ le nō le. ye šā-afole ke gbē-afole hewo;

Mika 6, 6—8. 1 Sam. 15, 22.

23. ši moñ neke sane ne he kitā miwoame mikē: Nyeboa migbē toi, ni matšō nye-Nyoñmo, ni nye hū nyeatšō mi-mañ; ni nyenyiea migbēi ni miwonye kitā ye he le fē nō, beni afe ni ahī ahānye!

2 Mose 19, 5.

24. Ši amēboo toi, ni amehāa amētoi aba nō hū, ši moñ amedientše amēñawōi ke amētšui fōñ le wale se amēnyie, ni amētšō amese amehāmi, ni dšee amehie.

11, 8. Ios. 66, 2.

25. Ke-dše gbī nō ni nyetšemei le dšee Mizraim āhū ke-baši ñmēne gbī ne nō le, mitšūo mitšūdši ni dši gbaloi le fē ke-baā nyenō, miteo ši lebi mākpa mitšūoame dā.

26. ši kēle amēboomi toi, ni asañ amehāa amētoi aba nō hū, ši moñ amefo amehe kuētiloi, ni amefe efōñ fē ametšemei le.

16, 12.

27. Ni kē owie neke wiemoi ne fē otšōame le, amēboño toi, ni kē otšēame hū, amehereño nō.

28. Nohewo le kēmoame ake: Dšeh-mañ ni boo lehowa, amē-Nyoñmo le,

ni amebaye šikpon le ke eno nii fě, mañ le ke mei ni yo mli le hũ.

17. Edšake na, matsšũ onũfũi ke ble-saňai ni *ńkũnyäyeli ko nyěčame ke-aba nyeten, ni amebakõmõnye, Iehowa kē.

* Dsads. 10, 11.

18. Miná ni kũle manyě mihe mi mašedše ye miwrehõ le mli! mitsui egbodšo ye mimli!

4, 19.

19. Na, mimañ le biyõ le blomõ gbē le dše mañse šonũ: 'Aso Iehowa be Zion? alo emantše le be emli donũ?' "Mēba mo ni ameke amemāgāi ke mañse yaka-yakanii le woõ mimli la ne?"

20. 'Nikpamobe le eho, ni yibii atšemobe efo mli, ši ahereko woyiwala!'

21. Mimañ le biyõ le hedšramõ le hewõ le mi hũ mihe midšrami; miye ńkomo, mihe edšõ mihe.

22. Ani *tšofā be Gilead, alo tšofātše ko be dšei? mēhewõ mo ni atšako mimañ le biyõ le? * 46, 11

Yitso 9.

* Miná ni kũle nu ye miyitšon, ni mihĩnmeii tšomõ yāfõnu nubui, ni mikerfõ mimañ le biyõ le mei ni enyõnyõi le fane ke nyõn! * 13, 17. Yāfõ 1, 16.

2. Miná ni kũle miye gbenyielõi atõhe ko ye nã le nõ. ni maši mimañ le, ni madše ameten maya! edšake amefē le, gblāfitelõi, kũtũmpofoi asafo dšiamē.

3. Ni amedõroõ amelileii ameke-feõ amegāii ni ameke-maleõ: ši dšee anõkwayeli nõ ametšõõ amenāa hewale ye šikpon le nõ, ši mon amedšeo efõn mli ke-yaā efõn mli, ni mi le, amelemi pol Iehowa kē.

4. Nyeten mofemo akwe ehe ni ahi ye enanyo hewõ, nyekwea nyehe ni ahĩa, ni nyeke nyehĩe akafõa nyemi ko nyemi ko nõ! edšake nyemi-fē-nyemi šišiumo, ni asaň nanyo-fē-nanyo nyieõ mo šiši.

Mika 7, 5, 6.

5. Ameten mofemo šišiumõ enanyo, ni amewiee anõkwale: ametšõõ amelilei amale, ni amegbaā amēhe nã ye nõšafemõ hewõ.

6. Šišiumõ ten ošihilehe yo, šišiumõ hewõ le amekplēš akē amealemi! Iehowa kē.

7. Nohewõ le boni Iehowa Zebaot kē ne: Na, masēreamē ni makaame makwe; edšake té mafe mimañ le biyõ le he tēn?

8. Gāimlibi ni gbeõ mo dši amelilei, šišiumõ wiemoi ewieõ; mo ke enanyo wieõ ke nādšõle, ši ewoõle kã ye etšui mli.

9. Aso mikawoame nyõmõ ye enemei ahewõ lo? Iehowa kē, alo misusuma akatõ ehe owele ye dšehmañ ni tamõ neke ne nõ?

5, 9.

10. Mawó yāfó ke ńkomoyeli nõ ye gõdši le ahewõ, ni mawó yāfó lala nõ ye nã le nõ koloĩ alēhei le ahewõ, edšake ašāame, ni moko tšõõ dšei donũ, ni anuu koloiku ko gbē; *ńwei lofõdši ke šĩa koloĩ fě edšõ foi ete. * 4, 25; 12, 4.

11. Ni mafe Ierusalem kóikói, nāngbēi ašihilehe, ni mafe Iuda mādši le amañfõ ni moko ehĩ mli.

26, 13.

12. Namo dši *nilelõ ni aayo enē se? ni namo dši moni Iehowa nābu kele ewie ni egba nõ hewõ ni akpātā šikpon le hĩe ni ašāle tamõ nānõ ni mokomoko tšõõ nõ le?

* 5 Mose 32, 29.

13. Ni Iehowa kē: Edšake amekwa mĩmĩla ni mĩnõ-to amehĩe le, ni amēboo mĩgbē toi, ni amēnyiee ye mli,

14 ši mon *amedientše ametšui wale se amēnyieõ, ke Baalim ni ametšemei le tšõame le.

* 7, 24.

15. hewõ le boni Iehowa Zebaot, Israel Nyõnmõ le, kē ne: Na, mĩke tatšõ aafe neke mañ ne niyenii, ni mahāame nu ni ebõ yo mli amēnu;

23, 16.

16. ni magbeame mafā dšeumādši ni ameke ametšemei fě lee le atēn, ni mahā klante anyie amese ke-yaši beyinõ ni maplenēame kwrā.

3 Mose 26, 23.

17. Boni Iehowa Zebaot kē ne: Nye-dšēna nõ, ni nyeyakpēa yei yārawolõi ke-baā, ni nyetšũa ni ayañõa yei nālõi, ni amēba,

18. ni amēhe afe oyá ní amewo yāra ye wõhewõ, ni wõhĩnmeiiañ afõse yāfõnui afĩe ši, ni wõhĩnmeinātšõi atšere nui!

19. Edšake anu yāfõ gbē ke-dšē Zion: Kwe boni akpātā wõhĩe ahā! wõhĩe efĩe ši naakpa; edšake ahā wõšĩ wõšikpon le; edšake atšire wõšihilehei le atšĩa ši!

19. Kpóo hāmi ye mihedšramo le he-wo! mipilamo le miwa mihe; ši mi le mikē: Mihela ni, ni *mamō mli!

* Lal. 77, 11.

20. Mibū le efite, ni mitānkpēi le fē etšere; mibii le edše mihe ete, ni amēbe: mokomoko be ni aaši mibū le dohñ, lo ni eewo mibū le he mamai le!

21. Edšake tōkweloi le etšōmo kolo, ni amēbii Iehowa ši, nohewo le ehī hāame, ni amētōikui le fē egbe efā.

22. Anu gbē ko, na, ēba, ke hofemo babaō ni dše kōyigbe šikpoñ le nō, koni abafe Iuda mādši le amanfō ke nān-gbēi ašihilehe!

23. Iehowa, mile ake gbomo gbe be ledientše eden, ni adesā ni nyie ne, boni eetšō edšadše enādšifāmo le ehā le, ebe eden.

Abel 16, 9. Dsada. 9, 11.

24. Iehowa, kāmī, ši boni sa ke-ke, dšee ye omlifū mli, koni okaplenēmi!

46, 28. Lal. 6, 2. Hab. 1, 12.

25. *Fosemo omlila ofie dšēnmādši ni leo le ke wekui ni tšēē ogbei le anō; edšake amētšere Iakob. ni ameyele amēgbe nā kwrā, ni amefe ešihilehe le amanfō.

* Lal. 79, 6.

Yitso 11.

Wiemō ni dše Iehowa nō ba Ieremia nō ne:

2. Nyeboa neke kpānmo ne wiemoi le atoi, ni nyeke Iudahī le ke Ierusalemī le awiea.

3. Ni okēame ake: Boni Iehowa, Israel Nyōnmo le, kē ne: *Alomo moni boo neke kpānmo ne wiemoi le atoi le,

* 6 Mose 27, 26.

4. noni miwo nyetšemei le akitā ye he, gbī ni midšieame ke-dše Mizraim šikpoñ le nō, ke-dše dade flōnō le mli le, ake: Nyeboa migbē toi, ni nyeyea nō tamō boni miwonye kitā le pepēpe, ni nyetšō mimah, ni matšō nye-Nyōnmo;

5. koni mahā kitā ni mikā nyetšemei le amā ši ake mike *šikpoñ ni hoq fufo ke wō le aahāame, tamō boni eyo ūmene ne! Ni mihere nō mikē: Aba mli nakai, Iehowa!

* 2 Mose 8, 8.

6. Ni Iehowa kēmi ake: Šiemō neke wiemoi ne fē ye Iuda mādši le ke Ie-

rusalem blohūi le amli ake: Nyeboa neke kpānmo ne wiemoi le atoi, ni nyeyea nō!

7. Edšake mikpā miwo nyetšemei le atoiian gbī ni midšieame ke-dše Mizraim šikpoñ le nō ke-ba le ke-baši ūmene gbī ne, miteo ši lebi mānkpā ni mikpāa miwo ametoiiā ake: Nyeboa migbē toi!

8. Ši amēboo toi ni asañ amēhāā amētoi aba nō hū, ši mofēmo nyie etšui fōñ le wale se. Nohewo le mike neke kpānmo ne wiemoi fē ni miwoame kitā ake ameyee nō, ni ameyee nō le, eba amenō. 7, 24. 26.

9. Ni Iehowa kēmi ake: Ana ake Iudahī le ke Ierusalemī le ete apām.

10. Amēkpale ke-te amēblematšemei le ni ekplēē miwiemoi le atoibō le anišai-anii le ahe, ni ameyanyie nyōnmo kro-komei ase ni amēsūmoame. Israel we le ke Iuda we le fē ekū mikpānmo ni mikē amētšemei le kpāñ le mli.

11. Nohewo le boni Iehowa kē ne: Na, mike nōfōñ aaba amenō, ni amenyēñ mli amēdše; ni *kedši amēblo amētšēmi le, mibōname toi!

* Abel 1, 28. Ies. 1, 16.

12. Keke le Iuda mādši le ke Ierusalemī le aate ayablo atšē nyōnmo ni amēšāa tšofā-ke-nma amēhāa le, ši *amēhereñ ameyiwala kwrā ye amēfimo be le mli.

* 2, 28. 6 Mose 32, 37. 38.

13. Edšake boni omādši le fā le, nakai noññ onyōnmo le fā, Iuda; ni boni Ierusalem blohūi le fā le. nakai nyemāmo afolešālatei nyehā hlegbedšianii, afolešālatei ni ašāa tšofā-ke-nma ahāa Baal ye nō!

14. Nohewo le *bo le, kākpa fai ohā neke mah ne, ni asañ kāwō blomo lo solemo nō ohāame; edšake be mli ni amēatšēmi ye amēfimo le hewo le mibōname toi.

* 7, 16; 14, 11.

15. Mēba misuolo le tšuo nihīnii ye miwe le? Ani šiwōi ke lō kroñkroñ aadšie onifōdšianii le ye ohe, alo ootšō enemei anō odše mli? kē nakai ni le, no le omi aše ohe!

16. Iehowa woō gbei ake mūtšo ni obu kusū fefeo ni woō yibii kpakpai; ši agbene eke hōfemo gbēmo wulu ešere la ewo ohe ni enidši le ekūmo.

17. Ši Iehowa Zebaot ni tēo bo le ewio efōñ ye ohe, ye Israel we le ke

17. Ši kēdši amēboñ toi lę, no lę mafā nakai dšēnmañ lę mafie, mafšame ni mafiteame. Iehowa kę.

Yitso 18.

Boni Iehowa kęmi nę: Ya nı oyahe klala heññō, ni onō-fi ohe, ni okanō-tšō nu mli!

2. Ni mite miyabe heññō lę ye Iehowa wiemo lę nā, ni miñō-fi mihe.

3. Kęke ni Iehowa wiemo ba miñō noni dši šii enyo ake:

4. Kę heññō ni ohe ni fi ohe lę, ni ote ši oya Eufate fā lę nā, ni okę-yatē tēnā flo ko mli ye dšei.

5. Ni miyā mite ni miķ-yatē ye Eufate nā, take boni Iehowa fāmi lę.

6. Ni eba mli ake gbñ kplañ se lę Iehowa kęmi ake: Te ši nı oya Eufate nā, ni oyako heññō ni miñō ake okę-yatē dšei lę ke-ba.

7. Ni miyā mite Eufate nā, ni mi-yatša ši, ni miko heññō lę ke-dšē heni miñō-tē lę; ni na, heññō lę eñte, ehñ hā nokonoko doññ.

8. Kęke ni Iehowa wiemo ba miñō ake:

9. Boni Iehowa kę nę: Nęke pę mibañte Iuda hewō kę Ierusalem hewō babaō lę.

10. Nęke man fōñ nę ni ekplēš mi-wiemoi lę atoibō, ni amenyieo *ametšui walę se, ni amenyieo nyoñmōi krokomei ašę. ni amesúmoame ni amē-lšaa-ame lę, amęatšōmo tamō nęke heññō ni ehñ hā nokonoko doññ nę pę! * 11, 8.

11. Edšake boni heññō kpetę mo he lę, nakai mihā Israel we lę fē kę Iuda we lę fē kpetę mihe, Iehowa kę, koni ametšō mimañ kę gbci kę yidšiemō kę anumnyam; ši kęle amēboo toi!

12. Nohewō lę kęmoame nęke wiemo nę: Boni Iehowa, Israel Nyoñmō lę, kę nę: Tę-fē-tę bayi obō kę wein! Ni amę-akęo ake: Aso wlee ake tę-fē-tę bayi obō kę wein?

13. Kęke lę okęame ake: Boni Iehowa kę nę: Na, mibahā šikpon nę nę bii lę fē kę mañtšemei, ni trá David sēi lę nę lę, kę osofoi lę kę gbaloi lę kę Ierusalemii lę fē, *tęro dš kpotę.

* 25, 15—18. Ies 51, 17.

14. Ni mamōmoame matfiatšia amēbe, tšemei kę bii fē, Iehowa kę; minañ mę-bę, ni mikōñ miññ, ni mimūññ etšōñmi ye amęštemō lę hewō.

15. Nyeboa toi, ni nyehā nyetoi abañ nę! nyekawoa nyehę, edšake Iehowa ewie!

16. Nyehā anumnyam nyehā Iehowa, nye-Nyoñmō lę, beni enako ehā duñ awo, ni nyenādši aatę ye gōdši ni nę ewo duñ lę anę; ni beni nyekwę la gbę lę, ehā etšō gbēlehōñ, ni ehā duñ kpi ewo lę.

17. Ši kę nyeboo toi lę, misusuma ašō ye tēmō mli ye nyehewō lę hewō, ni *mihñmei ašō ahū, ni emli aaho nu; edšake añō Iehowa tōiku lę nom * 2, 1.

18. Kęmo mañtšę lę kę mañnye lę ake: Nyebā nyehę ši, nyetrā ši; edšake nyenumnyam *akekre lę edšę nyeyiteñ egbē ši! * Yāfo 4, 18.

19. Anāmō wuoyigbę mādši lę anā, ni mokomoko bę ni aagble; añō Iuda fē nom, añō amęšē nom kę-te!

20. Holemo ohñmei anę ni okwę mei ni dšę kōyigbę bañ nę: nęgbę tōiku ni añō-hāo lę, onumnyam tōiku lę yę?

21. Kę ewo mei, ni bodientšę otšose-ame ake onanemei lę, onukpai ye onę lę, tē obakę tēñ? Ani kōmo etañ ohe tamō yō ni bafę?

22. Ni kę okę ye otšui mli ake: Mē-bewō nęke uii nę ba minę? lę, -- oni-šaiianii babaō lę hewō ni awō otade *nāmūi lę anę, ni ahā onane tšitšii na nō. * Ies 47, 2 3. Ezek. 14, 37.

23. Ani modiu aanyē ehewolo atšake, alo kōtšę aanyē ehe hñwātāhñwātā lę atšake? no lę nye hū *nyeanýē ekpakpa nyefe, nye mei ni ešōñfemō eka nye-nę lę! * Lai 28, 20.

24. Nohewō lę magbęame mafā tamę tutā ni nāñ kōyę lōę kę-yañ!

25. Eñę dši ogbēñā ni obanā, ogbē-fāññō ni misusu mihāo, Iehowa kę; edšake ohle ekpa minę, ni onō ohle ofš amale nę!

26. Nohewō lę mi hū mawō otade nāmūi lę anę ye ohle, koni ana ohlegbē-le lę! K. 22.

nohewo le bo gbe wokweo; edšake bo ofeo enemei fē!

Yitso 15.

Ni Iehowa kēmi akē: Kē *Mose ke Samuel damo mihie tete po le, mitšui be neke mañ ne he; siemoame kē-dšē mihie, ni ameyā! * Lai 99, 8. Ezek. 14, 14.

2. Ni aaba mli akē kē amekēo akē: Nēgbe woya? le, okēame akē: Bōni Iehowa kē ne: Moni sa *gbēle le, aya gbēle mli; moni sa klante le, aya klante mli, ni moni sa hōmo le, aya hōmo mli, ni moni sa nomūō le, aya nomūō mli! * 43, 11. Zak. 11, 9.

3. Ni mahā *nibii arōtoi edfe aba amēno, Iehowa kē: Klante ni akē-agbeame, kē gbēi ni aašūtāame, kē ōwei lo-fōdšī kē šikpoñ nō koloi ni aayeame ni amekpātā amehie * Ezek. 14, 21.

4. Ni mahā agbeame afā šikpoñ le nō mañtseyelihei lo fō *ye Manase, Hezekia bi, ni dšī luda mañtše le, kē nibii ni efe ye Ierusalem le ahewo. * 2 Mañ. 31, 11—16; 23, 20.

5. Edšake namo aanao mōbo, Ierusalem? ni namo aayeo ūkomo? ni namo aagba ababi ohedšole šī?

6. Ošemi ofō, Iehowa kē, okū ose kete sēsē: nohewo le mikpā minine mli ye ono, ni mañteo, etomi kē mūsūtšōlē.

7. Ni mikē *šātšene aaša amemli ye šikpoñ le agbōi le anā; makpakpā amēbii ye amēhe, mañte mimañ le, edšake amekūū amēse ke-dšēg amēgbēi le ano! * Mat. 3, 12.

8. Ameyei okūlafoi le aafā ahāmi fē ūšōnā šia Mike hlekpātālo aaba amēteñ oblahli anye nō sane; mahā ūmiñmi kē tšuišā-sane aba eno trukā

9. Yō ni efō kpawo le eto biti, enō emumo ehā; *ehūlū enyō šī sane fntī; ehie egbo, ni ehie efie šī: ni amēteñ mei ni efe le, madšieame mahā klante ye amēhenyeloi le ahie, Iehowa kē. * Amos 3, 9.

10. Kpōo hāmi, *minye, akē ofōmi, mi ni šikpoñ mū le fē kēmi bēg ni amekemi taa nā! Mifako moko noko, ni aañ moko hū efakomi noko; kēle mei fē-kwa lomoqmi! * 20, 14.

11. Iehowa kē: Mawoō hewale ni ahī ahāo, lelēñ akē mahā henyelo tete akpao fai ye nōfōñ be kē fimo be mli!

12. Ani dade ko ye ni aanyē kōyigbe dade lo akūble akū? —

13. Nyenii kē nyedsetrii le, mahā aha ni awoo nyōmo, ye nyehē ešai fē ni nyefe ye nyekpokpai fē nō le hewo;

14. ni mahā osūmo ohenyeloi le ye šikpoñ ko ni oleo nō; edšake mimlifū le tamō la ni ašere ni eetšo ye nyeno. —

15. Bo, Iehowa, ole! kaimomi ni osrami, ni oto mihe owele ye mei ni wañmi yi le ano; oke otšui šī ni oñmēg ohāa-amē le akanōmi kē-miya; nā ole akē ohewo mināa ahorabō!

16. Kē mina owiemoi le *miyeo; owiemoi le dšī mimišē kē mitšui mliflimo; edšake ašō ogbēi awomi, Iehowa, Zebaot Nyonmo. * Ezek. 2, 1-3.

17. Mitāa feoyeloi agwabō mli mimli ešimi: onine hewo le mikometō mitāa šī; edšake owomi obō kē mlila.

18. Mēba minōnā le kā be dā, ni *miffa le ewo wu, ni ekplēē tšāmo ne? Otšō tamō fā ni lakaš mo, lo nu ni baš dā ohāmi. * 30, 12.

19. Nohewo le bōni Iehowa kē ne: Kēdšī okū ose le, no le mañōo kē-aba ekoñ ni obadamo mihie; ni kēdšī odšie nii kroñni ni mūdšī be mli le, no le ootamo minābu! Amē amēakū amēse kē-aba onō, šī bo le okūñ ose kē-yañ amēnō.

20. Ni *mañōo mafe akūble gbogbo ni wa mahā neke mañ ne, ni amekēo aawu, šī amēnyēho; edšake mikēo ye ni mahere oyiwala, ni madšieo, Iehowa kē. * 1, 18.

21. Ni madšieo kē-adšē meifōdšī adeñ, ni makpōo kē-adšē yiwaloi adeñ.

Yitso 16.

Ni Iehowa wiemo le ba minō akē:

2. Kākpē yō ni onā bibli lo biyei ye biē ne!

3. Edšake bōni Iehowa kē ye bibli kē biyei ni afo ye biē ne kē amēnyemei ni foame kē amēšēmei ni foame ye neke šikpoñ ne nō le ahewo ne;

4. Gbēle-hela ni plō mo aagbeame, afeñ ameyāra ni afūñame hū: amēatšō

eñōo helo efeo enine, ni etšui edše Iehowa he le! Lal. 118, 8; 146, 3.

6. Eetamo *tšo ni bāi be yi ye nā kpatā nō, ni enan ekpakpa ko ni aaba; ši eehi ši ye nānō hei ni egbi keketē ke nō šikpon nō heni ahī. *48, 6.

7. Adšō gbomo ni nōo ehie efōo Iehowa nō, ni Iehowa dši ehienō-kāmo le! Lal. 146, 5.

8. Edšake eetamo tšo ni ateo ye nui ahe ni lēo ešišifāi amli ke-yaā fāi atoi; ni ké latšā ba le, ešen gbeyei, ši eyi-bāi le aahī frōfrō; nuhōmo afi mli hū ehaon, ni asan efōn yibiiwō. Lal. 1, 8.

9. Tšui yo ne, eyi to ke kūtūm-poo fē nii fē, ni esane ehīi kwrā; namo aanyē ale?

10. Mi, *Iehowa, mitao tšuii, mikaā sabai mikweo, koni †mahā mofēmo ye egbei ke enifemonii ayibii le anā!

* Lal. 7, 10. † Rom 2, 6.

11. Moni tao nii ye gbe ni edšaa nō le. etamo afi ni buo wodši ni dsee le eumē nō: ešile ye egbi le atēn, ni enā-gbē mli le eetšō kwašia. Lal. 39, 7.

12. Bo anumnyam mantšesēi ni mā ši go-dšō ke-dše tetēte, wōhekronkron le māhe:

13. Iehowa, Israel hienokāmo! mei fē ni šloo le ahie aagboi! mei ni kpaleo ye mise le, aamā amegbei ye šikpon, edšake *ameši Iehowa ni dši wala nu-bu le. *2, 12.

14. Tšāmi, Iehowa, ni mihe aatā; heremo miyiwala, ni miyi aanā wala; ši bo dši miyidšiemō!

15. Na, amekēomi ake: Nēgbe Iehowa wiemo le yo? hā ni eba ko! Ies. 6, 19.

16. Ši mi le, midšieko mihe ye tōkwe-mo nitšumo ni mitšuo ke-nyieo ose le mli, ni musu gbi le hū mifee, bodientše ole! noni dšeo minā le, edfere ohie!

17. Kātšō hegbeyiwōnō ohāmi, bo dši mibobāhe ye gbi fōn nō!

18. Hā mei ni waāmi yi le ahie agboi, ši mi le, kāhā mihie migbo kwrā; hā ametšui afā, ši mi le kāhā mitšui mifā: oke gbi fōn le aba ameno, oke hiekpātāmo toi enyo akpātā amehie!

19. Boni Iehowa kēmi ne: Ya ni oya-damo manbii le agbó le nā, heni Iuda

mantšemei le tšōo ke-baā mli ni ametšōo ke-dšeo kpo le, ke Ierusalem agbó le fē nā,

20. ni okēame ake: Nyeboa Iehowa wiemo toi, nye Iuda mantšemei ke Iuda fē ke Ierusalemii le fē ní tšōo neke agbó ne amli ke-baā mli le!

21. Boni Iehowa kē ne: Nyehe ahia nyehe nō, ni nyekatēre dšatšu ko ye hedšōmogbi le nō, ni nyekē-katšō Ierusalem agbó le amli ke-miba mli!

22. ni nyesā nyekatēre dšatšu ko ke-midše nyewei ke-midše kpo ye hedšōmogbi le nō, ni nyekatšua nitšumo ko nitšumo ko, ši moñ nyefea hedšōmogbi le kronkron, *take boni miwo nyetšemei le kitā le! * Ies. 56, 2; 58, 18.

23. Ši amēboo toi, ni amehāā amētoi aba nō hū, ši amefe ameha kueñtiloi, ni amekanu, ni amekakplē tšosemo. 11, 8.

24. Ni aaba mli ake, kedši nyebomi toi leleñ, Iehowa kē, ni nyekē dšatšu ko dšatšu ko tšōō mā neñ agbó leñ ke-baa mli ye hedšōmogbi le nō, ši moñ nyefe hedšōmogbi le kronkron ni nyetšuu nitšumo ko nitšumo ko ye nō le:

25. no le mantšemei ke lumei ní trá David mantšesēi le nō le aatrā filii amli ke okponoi anō ke-atšō mā neñ agbó le amli ke-aba mli, amē ke amelumei ke Iudahī ke Ierusalemii le, ni man ne ahī ši ke-ate nānō.

26. Ni aadše Iuda mādši le amli ke hei ní bole Ierusalem le ke Benjamin šikpon le nō ke nānō ke gōdši le anō ke wuoyigbe le, ni aahie šā-aflei ke gbē-aflei ke niyenii-aflei ke krobōo ke-aba, ni ake yidšiemō-aflei aaba Iehowa we le.

27. Ši kedši nyebonmi toi, ní nyeafe hedšōmogbi le kronkron, ni nyekatēre dšatšu ko dšatšu ko ke-mitšō Ierusalem agbó le amli ye hedšōmogbi le nō le: no le mašere la ye egbó le amli, ni eesā Ierusalem mōdši le, ni anyēñ agbe.

Yitšo 18.

Wiemo ni dše Iehowa nō ba Ieremia nō ne:

2. Te ši ni oyin ke-ya gbešōlō le we le, ni dšei mahā onu miwiemoi le ye.

kē ne: Na, mike *efōn baba biē ne nō, ni mofēmo ni aanu he le etoi amli aafele heññ; * 1 Sam 3, 11. 2 Mañ. 21, 12

4. edšake amekwami, ni ametšake biē ne, ni amesā tšofā-ke-ñma ye mli amehā nyoñmōi krokomei, ni ame ke ametšemei le ke Iuda mantšemei le lee, ni amewo biē ne obō ke mei ni efeko no-ko le alá;

5. ni amemāmo Baal hei groñni le, ni amēke la šāa *amebii le amēñ-fo šā-atolei amehāa Baal, noni mifāko, ni miwieko he hū, ni esā ebako midfēñmo mli le. * 7, 31. 32.

6. Nohewo le na, ghii miba, Iehowa kē, ni atšēñ biē ne Tofet lo Hinom bi le dšō doññ, šī moñ aatsēle awuyeli dšō.

7. Ni mahā Iuda ke Ierusalem adšina le afe yaka ye biē ne, ni mahā amēnyōnyōi ye klante nā ye amehenyeloi ahie ke mei ni tao amesusuma segbe le aden, ni mañō *amegbohlī le mahā ūwei lofōdši ke šikpon nō kolo ni ameye; * 7, 33.

8. ni mahā mañ ne atšō amañfō ke noni hāa aboo tšia: *mofēmo ni aaho ye dšēi le ehe aadsō ehe ni eebo tšia ye amēmanehūlū le sōññ hewo. * 18, 16.

9. Ni mahā *ameye amēbihīl alō ke amēbiyei alō, ni amēteñ mofēmo aaye enauyo lō, ye yisamo ke fimo ni amehenyeloi le ke mei ni tao amesusuma segbe le bahā afiame le mli! * 5 Mose 28, 53.

10. Kēke ni odia kpulu le ye hii le ni kēo yaā le ahie.

11. ni okēame ake: Boni Iehowa Zebaot kē ne: *Neke noññ madfa neke mañbii ne ke neke mañ ne, take boni adsaā gbešōlō gbē ni ehī tšāramo doññ le: ni aafūame ye †Tofet, edšake gbe be hekoheko doññ. * Ies 30, 14. † Ier. 7, 32.

12. Neke mafe biē ne ke biebi le, Iehowa kē, ni mafe mañ ne tamō Tofet.

13. Ni Ierusalem šiai le ke Iuda mantšemei le ašiai le aabuleame tamō heni Tofet yo le, šiai le fē ni amesāšā tšofā-ke-ñma ye *ameyiteañ amehā ūwei asafo le fē, ni ameye ñkpai ye mli amehā nyoñmōi krokomei le. * 32, 29. Zef. 1, 5.

14. Kēke ni beni Ieremia dšē Tofet, heni Iehowa tšūle ake eyagba le, eba ni ebadamo Iehowa we le kpo le nō, ni ekē mañ mū le fē ake:

15. Boni Iehowa Zebaot, Israel Nyoñmo le, kē ne: Na, mike efōn fē ni miwie ye neke mañ ne ke ehe mādšimādši le fē he le baba amēno, edšake amēfo amēhe kuēñtiloi, koni amekabo miwie-moi le atoi.

Yitso 20.

Šī beni Pašhur, Imer bi, ni dši osofo ni yeo Iehowa we le nō lumo le nu ake Ieremia gba neke wiemoi ne,

2. Pašhur yi gbalō Ieremia, ni ebole apā ye yitengbe Benyamin agbó ni yo Iehowa we le he le mli.

3. Ni eba mli ake dšetšerenō le Pašhur fā Ieremia ye apā le mli; ni Ieremia kēle ake: Dšee Pašhur Iehowa woō, šī moñ "hefēhe efe gbeyei"!

4. Edšake boni Iehowa kē ne: Na, mahā otšō gbeyeinō ohā bodientše ohe ke onanemei le fē, ni amēanyōnyōi ye amehenyeloi le aklante nā, ni oona ke ohlūmeii; ni mañō Iuda fē mawo Babel mantše le deñ, ni eeñōame nom ke-ate Babel, ni eegbeame ke klante.

5. Ni asañ mañō mañ ne nii le ke nii ni egbo he deñme le ke *enii ni dšra wa le ke Iuda mantšemei le adletrii le fē mawo amehenyeloi le aden, ni ameha ni amelō ni ametere ke-ya Babel. * Ies 39, 6.

6. Ni bo, Pašhur, ke ošlabii fē aate nomñō mli, ni oote Babel, ni dšēi oogbo ye, ni dšēi noññ aafūo ye, bo ke onanemei le fē ni ogba amale gbale otšōame le!

7. Iehowa, *otšō miyiñ, ni miyiñ etšō; ohe wa fēmi. ni oye nō hū: mitšō moni añmōle dā dšenamo, mofēmo yeo mihe feo po. * 1, 7.

8. Bešēbe ni miwieo le, dša miblo, mibloō ake: Yiwale ke haomo sōññ! edšake Iehowa wiemo le etšō ahorabō ke hefeoyeli ehāmi dā dšenamo. * Ies 49, 4.

9. Ni kē mikē ake: Mitšīñ etā, ni miwieñ ye egbei anō doññ le, etšō tamō

la ye ekō le mli, ni eešā nibii fē ní ebolele kẹ-kpe le!

Yitso 22.

Boni Iehowa kẹ ne: Ya Iuda mantše le we le, ni oyawie neke wiemo ne ye dšei,

2. ni okẹ: Bo Iehowa wiemo toi, bo Iuda mantše ní tá David sēi le nọ, bo kẹ otšūdši kẹ oman le ní tšóo agbói ne amlí kẹ-baā mli le!

3. Boni Iehowa kẹ ne: Nyekodšoa ni nyeyea dšale sane, ni nyedšiea moni ahaāle le kẹ-dšea amimyelo le deñ, ni nyekafea gbọ kẹ awusā kẹ okūlafo efōñ ni nyekawašame yi, ni nyekafiea moni efeko noko lá ši ye bię ne! 21, 12.

4. Ni kẹ nyeye neke wiemo ne nọ leleñ le, no le mantšemei ní trá David sēi le nọ atrá filii amlí kẹ okpoñoi anọ kẹ-atšó šia ne agbói leañ kẹ-aba mli, le kẹ etšūdši kẹ eman le fē. 17, 25.

5. Ši kedši nyebon neke wiemoi ne atoi le, no le mikā midientše mihe kitā, Iehowa kẹ, ake amanfō kẹ neke šia ne aatšó.

6. Ši boni Iehowa kẹ ye Iuda mantše le we le he ne: Gilead dšio hāmi, kẹ Lebanon yitšo mon! ši kēle mahā otšó nānọ kẹ mādši ní moko bę mli kē!

7. Ni madšie fiteloi mawoð, mofēmo aahle etawūnii, ni amęatō otšenedrui fefedši le amęfie ši, ni amęašęęame amęfie la mli.

8. Ni dšenmādši pi aabatšó man ne he kẹ-ho, ni amęten mofēmo aakę ena-nyo ake: Mēhewo ni Iehowa fe man kple ne neke?

9. Ni amęakę ake: Edšake amękwa Iehowa, amę-Nyonmo le, kpāñmo le, ni amędšā nyonmoi krokomei ni amęsumo-ame!

10. Nyekafóa nyehāa gbonyo ko, ni nyekayeale nkomo hū: ši mon nyefóa nyehāa moni yaā le; edšake ekūñ ese ebañ doññ, ni enañ šikpon ni afole ye nọ le doññ!

11. Edšake boni Iehowa kẹ ye Šalum, Iuda mantše Iosia bi le, ní yeo man-tše ye etše Iosia se, ní *dše bię ne

te le he ne: Ekūñ ese ebañ bię ne doññ; * 2 Kron. 36, 2. 4.

12. Ši mon heni añole nom kẹ-te le, dšei eegbo ye, ni enañ neke šikpon ne doññ!

13. Kpóo hā moni tšóo gbę ní edšaa nọ *emāa ešia, ni etšóo sane ní edšaa yeli nọ emāmo eñweitšui, moni hāa enanyo tšuo nii yakatšā, ni ęewoolo nyōmo le; * Míka 3, 10. + 3 Mose 19, 12.

14. moni kẹo ake: Mamā šia kplele kẹ hweitšui ní dāra! ni edšieo samfedši agboi ye he ehāa ehe, ni eke tšenedru kaā mli, ni ewoo he atifo tšuru le!

15. Ani ohle ni doo ye tšenedru he le oke-baye mantše? Otše le, ani eyee nii, enuu nii, ni ekodšo ni eye dšale sane, ni ehī ehāle le?

16. Eye nōnalọ kẹ ohiafo sane ehāle, ni ehī ehāle! Ani dšee enę dši lē ní aleomi le? Iehowa kẹ.

17. Ši bo le ohīmęii kẹ otšui kāa nokonoko nọ, ake osenāmo kẹ moni efeko noko le lá šifiemo kẹ amimyeli kẹ yiwale nọ pę ekā.

18. Nohewo le boni Iehowa kẹ ye Iuda mantše Iehoiakim, Iosia bi le, he ne: Awoñ ehe yāra ake: "Kpóo, mi-nyeminū!" alo: "Kpóo, anyemiyō!" awoñ ehe yāra ake: "Kpóo, nuntšo!" alo: "Kpóo, enumnyam le!" 24, 5.

19. Aafule tamọ afūo tedši, aasātāle ni ašę afō Ierusalem agbói le ašę. Iea 14, 19.

20. Kwo kẹ-ya Lebanon ní oyablo, ni owó ogbę nọ ye Bašan, ni oblo kẹ-dšę Abarim; edšake akpātā osuoloi le fē ahle!

21. Beni ehī hāo le, miwie mitšóo, ši okę ake: Miboo toi! Osu dši no kẹ-dšę oblayeiañ, ake oboo migbę toi.

22. Kōyo aalę otōkweloi le fē, ní osuoloi le aate nomhō mli: ni *ohle aagbo ni ohle aafie ši ye onifōdšianii le fē hewo. * 22, 9. 12.

23. Bo moni ohlo Lebanon, ní ofe otšui ye tšenedrui aten, kẹ kōmo kẹ hedāra-mo ní tamọ yō ní bafọ nō le ba onọ le, onii aafe mọbo pi! 12, 21.

24. Gbñlabo ní mihle kā ne! Iehowa kẹ, kẹ *Konia, Iehoiakim bi, ní dši Iuda

moi le atoi! edšake *amehāa nyedūo gbe ke-yaā yakayakanii ahe; ametšuiian ninā amewieo, dšee noni dšē Iehowa dān. * 6, 14.

17. Dāne amekēo mei ni gbeo mihe guo le ake: Iehowa kē ake: Nyeana hedšole! Ni mofēmo ni *nyieo ledientše etšui wale se le, amekēole ake: Nōfōn komeflo baū nyenō! * 7, 24

18. Ši namo damo Iehowa adšina leñ, ni ena ni enu ewiemō le? Namu bo miwiemō le toi ni enu? Ies. 40, 18.

19. Na, Iehowa lasūogbēle le ni dši enlifū le edše kpo, lasūogbēle ni tšōmo ni. ni ebole meifōdši ayitšei ahe. 80, 23.

20. Iehowa mlifū le kpaleñ ke-yaši beyino ni eefe egbe nā, ni eehā etšui mli yintōi le aba mli; ni nāgbē gbīl le amlī le nyeana šiši pepēpe!

21. Mitsūko gbaloi ne, šī amedientše amehie foi; mikeame ewieko hū, šī amemigba kē! 14, 14

22. Ši edši amedamo midšina leñ kūle, amehāa mimān le anu miwiemōi le, ni amekpaleame ke-adše amegbe fōn le ke amenifemonii fōdši le ahe!

23. Aso kē mibeuke le, Nyonmo dšimi, šī kē miye se fleññ le, dšee Nyonmo dšimi lo? Iehowa kē.

24. Ani moko aanyē atē ehe ye temophei komei, ni minanle lo? Iehowa kē. Ani miyii ūwei ke šīkpon fē obō lo? Iehowa kē.

25. Minu noni gbaloi ni gbaā amale gbale ye migbei amlī le kēo ake: Mila lamō ko, mila lamō ko! le.

26. Mē beyino nonñ po ni enē aahl gbaloi le atšuiñ ni amegba amale gbale, ni amegba ametšuiñ šišiumo ke-yaši?

27. Ametaoo ni amekē amelamōi ni ameten mofēmo gbaā enanyo le ahā mimān le hie akpa migbei le anō, take boni ametšemei le ahie kpa migbei le anō ye Baal hewo le.

28. Gbalō ni ela lamō ko le, hā ni egba lamō le, ni moni hie miwiemō le, hā ni ewie miwiemō le anokwale mli! Mē bō yo gbetšeli ke able teñ? Iehowa kē.

29. Ani miwiemō le etamoo la? Iehowa kē, ni etamoo hamle ni dšāraā tesā wotšowotšo? Heb. 4, 12.

30. Nohewo le, na, mike gbaloi ni ameten mofēmo dšuo miwiemōi le ye enanyo deñ le enā, Iehowa kē.

31. Na, mike gbaloi ni ke amedientše amelilei wieo ni amekēo ake: Le ekē! le enā, Iehowa kē.

32. Na, mike gbaloi ni gbaā amale lamōi le enā, Iehowa kē, mei ni dšadšeo ni amekē amemale ke ameyakafāi hāa mimān le dūo gbe le; šī mitsūkoame ni miwokoame kitā ko, hewo le amehie be senāmo kwrā hā neke mañ ne! Iehowa kē. K. 21.

33. Ni kedši neke mañ ne lo gbalō le alo osofo ko bio ake: Mē dši Iehowa dšatšu le? no le kēmoame ake: Nye nonñ nyedši dšatšu le, ni mašenye mafō! Iehowa kē.

34. Ni gbalō le ke osofo le ke mañ le ni kēo ake: Iehowa dšatšu le! mawo nakai gbomo le ke ewe le nyōmo.

35. Boni nyeten mofēmo akē enanyo, ni nyeten mofēmo akē enyemi ne: “Mē hetō Iehowa hā, ni tē Iehowa kē tēñ?”

36. Ši Iehowa dšatšu le, nyekatšila tā donñ; edšake mofēmo wiemo aatšō dšatšu ahāle, edšake nyetšake Nyonmo hiekalō, Iehowa Zebaoth, wo-Nyonmo le, wiemoi le ahie!

37. Boni okē gbalō le ne: Mē hetō Iehowa hāo, ni tē Iehowa kē tēñ?

38. Ši gbīlabo ni nyekēo ake: “Iehowa dšatšu” le, hewo le boni Iehowa kē ne: Ake-ni nyewieo neke wiemo ne ake “Iehowa dšatšu” le, ni mitsū abakēnye ake: Nyekakēa ake “Iehowa dšatšu” le:

39. nohewo le, na, mawō nyenō ni mašerenye ke mañ le ni minō-hānye ke nyetšemei le mafie ke-adše mihie;

40. ni mike *nānō ahorabō ke nānō hiegbēle ni hie edšeñ nō gbikogbiko aamō nyenō! * 20, 11.

Yitso 24.

Iehowa hā mikwe, ni na, agbāmi kafūi enyo māmō Iehowa solemowe le hie, beni Nebukadnezar, *Babel mañtše le, ebañō Iuda mañtše Iekonia, Iehoiakim bi le, ke Iuda lumei le ke nālōi le ke sōlōi le anom ke-dše Ierusalem ke-te Babel se le.

* 20, 2 2 Mañ 24, 14, 15

13. Ni mahā miwiemoi fē nī miwie ye šikpoñ ne he le aba eno, nii fē nī anmā ye wolo ne mli ni Ieremia gba ye dšeh-mādši le ahe le:

14. edšake aahā amē hū amesūmo dšeh-mādši babaō ke mañtšemei agboi, ni mawoame nyōmo ye amenifemonii ke amenidši anā nitsūmo le anā.

15. Edšake boni Iehowa, Israel Nyōmo le, kēmi ne: Hemo neke *mlifū wein kpulu ne ye midē, ni †ohā dšeh-mādši fē ni mitsūo amēñō le anu,

* 51, 7. Ies. 51, 17. † Kpods. 14, 10.

16. nī amenu ni amedidā ni ameye seke ye klante nī mibatšū ke-ba ameten le hewo!

17. Keke ni mihe kpulu le ye Iehowa deñ, ni mihā dšehmādši fē nī Iehowa tšūmi amēñō le nu:

18. amēdši Ierusalem ke Iuda mādši le ke emanšemei le ke elumei le, koni ahā amētšōmo oleñle ke amanfō ke noni hāa aboo tšia ke lōmo, take boni eyo ūmene gbī ne;

19. Farao, Mizraim mañtše le hū, ke etšūdši le ke elumei le ke eman mū le fē,

20. ke futufutugbomei le fē, ke Uz šikpoñ le nō mañtšemei le fē, ke Fili-stibii ašikpoñ le nō mañtšemei le fē ke Aškelon ke Gaza ke Ekron ke Ašdod mei nī efe le,

21. ke Edom ke Moab ke Amonbii le,

22. ke Tiro mañtšemei le fē ke Zidon mañtšemei le fē ke nšokpo nī yo nšō le se le nō mañtšemei le,

23. ke Dedan ke Tema ke Buz ke mei fē *nī šeo ameyi afāfāi le, * 9, 26.

24. ke Arabia mañtšemei le fē ke futu-futugbomei nī hīo nā le nō le amanšemei le fē,

25. ke Zimri mañtšemei le fē ke Elam mañtšemei le fē ke Media mañtšemei le fē,

26. ke kōyigbe mañtšemei le fē, mei ni beuke ke mei nī yo šonñ le fē, ke šikpoñ le nō mañtšeyelii fē nī yo šikpoñ le nō le, ni amefē amese le *Šešak mañtše le aanu! * 51, 41.

27. Ni okēame ake: Boni Iehowa Zebaot, Israel Nyōmo le, kē ne: Nyenua,

ni nyetōroa, ni nyefea, ni nyegbēgbēa ši, ni nyekate ši donñ ye klante nī mibatšū ke-ba nyeten le hewo.

28. Ni aaba mli ake, kē amēkplēš ake amēahe kpulu le ye odeñ amenu le, okēame ake: Boni Iehowa Zebaot kē ne: Nu kē nyeanu!

29. Edšake na, *midše šiši mife mañ nī anō migbei awole le efōñ, ni nye nī nyeañō nyehe nyeye kwrā lo? Nyeñōñ nyehe nyeyen, ši moñ matšē klante ke-ba šikpoñ le nō bii fē nō, Iehowa Zebaot kē. * 49, 12. 1 Pet. 4, 17.

30. Nohewo le, gba neke wiemoi ne fē otšōame ni okēame ake: Iehowa aadše nwei *ahū, ni ewo egbē ke-adše ešihlehe kronkron le, eehū wā ewo ekoloi alēhe le; eebō oše ewo šikpoñ le nō bii fē tamō weinnāloi anō!

* Ioei 4, 16. Amos 1, 2. Hos. 11, 10.

31. Gbēmō aayaše šikpoñ le nāgbēhe tō; edšake Iehowa ke dšehmādši le enā, eke helo fiā bakodšo: meifōdši le, eehōame ehā klante! Iehowa kē.

32. Boni Iehowa Zebaot kē ne: Na, efōñ aadše dšehmañ nō aya dšehmañ nō, ni ahum kpetenkle aate ši ke-adše šikpoñ le nāgbēhe tō;

33. nī mei nī Iehowa *aagbe ye nakai gbī le nō le aakāmō ši ke-adše šikpoñ le nāgbēhe kome ke-ate šikpoñ le nāgbēhe kroko le; afeñ ameyāra, abuan amenā, nī asañ afūname: amēatšō tumu ye šikpoñ le nō. * 7, 33.

34. Nyewo lele ko, nye *tōkweloi, ni nyebloa, ni nyekokloa ši ye lamlu mli nye tōi le amli ekpakpai; edšake nyegbē-gbīi le eše, nī madfāran ye wotšowotšo, nī nyeagbēgbē ši tamō šōñō nī dšera wa! * 28, 1.

35. Ni foidšē aalādše tōkweloi le, nī tōi le amli ekpakpai le nāñ gbe adše mli.

36. Aanu tōkweloi le ablomō ke tōi le amli ekpakpai le alelewomō! edšake Iehowa efite amelēhei le,

37. nī hedšole šihlēhei le efite ye Iehowa mlifū nī nā wa le hewo.

38. Ešī ebu le efō ši tamō dšata, nī amēšikpoñ le etšō amanfō ye yiwale

egbele ke klante, ni eše egbonyo le efō manbii le agbohīabui le anọ.

24. Ši *Ahikam, Šafan bi le, nine kã Ieremia he, koni akatule awo mañ le deñ ni agbele. * 2 Mañ. 22, 12.

Yitso 27.

Zedekia, Iosia bi ni dši Iuda mantše le, mantšeyeli le šišidše mli neke wiemo ne dše Iehowa nõ ba Ieremia nõ, ake:

2. Boni Iehowa kēmi ne: Femọ kpāi ke kōntsei ohā ohe, ni onō-fī okue. 13, 1.

3. Ni onō-mādše *Edom mantše le ke Moab mantše le ke Amonbii amantše le ke Tiro mantše le ke Zidon mantše le, ke-tšō bofoi ni ba Ierusalem ye Iuda mantše Zedekia nõ le anine nọ, * 25, 21. 22.

4. ni ofāame ni ameyakē amēnuntšōmei le ake: Boni Iehowa Zebaot, Israel Nyonmo le, kē ne: Nyeyakēa nyenuntšōmei le ake:

5. Mi mife šikpon le ke gbomei ke koloi ni yo šikpon le nọ le ye mihe-wale kpetenkple le ke minine ni mikpā mli le nā, ni minō-hāa mofēmo ni mi-sumo;

6. ni agbene le minō neke šikpōdši ne fē miwo Nebukadnezar, Babel mantše le ni dši *mitsūlo le, deñ, ni minō dfeian koloi tote mihāle ni amesumole. * 25, 9.

7. Ni dšēnmādši fē aasumole ke ebi ke enābi āhū *ke-yaši beyino ni le hā ešikpon le he aaše, ni aahā esumo dšēnmādši babaō ke mantšemei agboi. * 25, 12.

8. Ni aaba mli ake dšēnmañ lo mantšeyeli ni sumo le Nebukadnezar, Babel mantše le, ni amēke amekue woo Babel mantše le apā le šiši le, mike klante ke hōmo ke gbēle-hela aawo nakai dšēnmañ le nyōmo, ke-yaši beyino ni matšō enine nọ maplenēame, Iehowa kē.

9. Ši nye le, nyekaboa nyegbaloi ke klamo ke lamoi ke okōmfoi ke nkūnyayeloi le ni kēnye ake: Nyesumon Babel mantše le! atoi. 14, 13. 14.

10. Edšake amale amegbañ amehāanye, beni afe ni afānye ke-dše nyešikpon le nọ ke-ya šouñ, ni mafienye ni nyehle akpātā.

11. Ši dšēnmañ ni aahō ekuę awo Babel mantše le apā le šiši ni esumole le, mahā ehī ešikpon le nọ, ni ehū nọ, ni ehī nọ, Iehowa kē.

12. Ni miwie neke wiemoi ne fē mitšō Zedekia, Iuda mantše le, ni mikē: Nyeke nyekue awoa Babel mantše le apā le šiši ni nyesumole ke emañ le, ni nyeyi anā wala!

13. Mēba ni okē omañ le aagboi ye klante ke hōmo ke gbēle-hela nā, take boni Iehowa ewie ye dšēnmañ ni sumon Babel mantše le he le?

14. Ni nyekaboa gbaloi ni kēnye ake: Nyesumon Babel mantše le! awiemoi le atoi; edšake amale gbale amegbañ amē-tšōnye le. K. 9.

15. Edšake mitsūkoame, Iehowa kē, ši mon amedientše amegbañ amale ye migbei anọ, beni afe ni mafienye, ni nyehle akpātā, nye ke nyegbaloi ni gbañ hāanye le fē!

16. Ni aah miwie mitšō osofoi le ke mañ mū ne fē ake: Boni Iehowa kē ne: Nyekaboa nyegbaloi ni gbañ hāanye ake: "Na, etšēn ni *aahō Iehowa we le nibii le ke-adše Babel ke-aba ekoñ!" le awiemoi le atoi; edšake amale gbale amegbañ amehāanye le. * 25, 3 2 Kron. 36, 10.

17. Nyekaboa-ame toi; nyesumoa Babel mantše le, ni nyeyi ana wala: mēba ni neke mañ ne aatšō amañfō?

18. Ši kēdši gbaloi dšīame ni Iehowa wiemo ye amemli le, hā ni amēkpa Iehowa Zebaot fai mon, koni uibii ni eše ye Iehowa we le ke Iuda mantše le we le ke Ierusalem le akaya Babel.

19. Edšake boni Iehowa Zebaot kē ye akulašini le ke nšo le ke adekai le ke nibii krokomei ni eše ye neke mā neñ, 52, 17.

20. ni Nebukadnezar, Babel mantše le, elōō, beni enō *Iekonia, Iehoiakim bi ni dši Iuda mantše le, ke Iuda ke Ierusalem abladei le fē nom ke-dše Ierusalem ke-te Babel le, — * 2 Mañ. 24, 14. 15.

21. edšake boni Iehowa Zebaot, Israel Nyonmo le, kē ye nibii ni eše ye Iehowa we le ke mantše we le ke Ierusalem le ahewo ne:

nyekpaä Iehowa fai nyehäale; edšake ké ehe dšole le, no nye hū nyehe aadšonye!

8. Ši boni Iehowa Zebaot, Israel Nyo-
nmō le, ké ne: *Nyekahāa nyegbaloi ni
yō nyeten le ké nyeklamoi le mīlakaā-
nye, asaṅ nyekaboa nyelamōi ní nyelaā
le atoi! *14, 14.

9. Edšake amale gbale amegbaā ye
migbei anō amehāanye le; mitšūkoame!
Iehowa ké.

10. Edšake boni Iehowa ké ne: Ké
*afi nyoṇmai-kpawo še hā Babel le,
mabasranye ni mahā miwiemo kpakpa
ni miwie ye nyehe, ake mahā nyekū
nyese ke-ba biē ne le, aba mli! *25, 11—13.

11. Ši mi le mile dšēnmōi ni mi-
diēno ye nyehe, Iehowa ké: he-
dšole dšēnmōi ni, ši dsee efōn nō
ni, koni mike nāgbē ni nyehie kā
nō le ahānye!

12. Ni nyeatsēmi, ni nyeate nyeakpa-
mi fai, ni mabonye toi;

13. ni nyeataomi, ni nyeanami, ké-
dši nyetao misēgbe ké nyetšui fē
le; 5 Mose 4, 29. Ies. 55, 6.

14. ni mahā nyenami, Iehowa ké. Ni
*makpale nyenomō le ké-ba ekoṅ, ni
mabua nyenā ké-adše dšēnmādši fiā nō
ké hei fiā ní mīfienye ké-te le, Iehowa
ké, ni mikenye aakū se ké-aba biē ne
heni mihā anōnye nom ké-dše ké-te le
ekoṅ! *1. al. 128, 4.

15. Ši nyekēo ake: Iehowa etē gbaloi
aši ehāwo ye Babel!

16. Ši boni Iehowa ké ye mahtše ni
tā David mahtšesēi le nō le ké maṅ mū
le fē ní hīo mā neṅ le, nyenyemimeī ní
kenye eyaa nomō le mli le, he ne,

17. boni Iehowa Zebaot ké ne: Na.
matšū klante ké hōmō ké gbēle-hela fē
ké-aba ameten, ni *mahā ametšōmō tamō
agbāmii šadši ní ehīi yeli ye hī ní ame-
hīi soṅh nā. *24, 8.

18. Ni mike klante ké hōmō ké gbēle-hela
aanyie amese, ni maṅdame mahā ní agbe-
ame afā šikpoṅ le nō *mahtšeyelihei le
fē, ni ametšō lōmō ké amānfō ké noni
hāa aboo tšia ké ahorabō ye dšēnmādši
ni mīficeame ké-te amēnō le atēn:
*24, 9 10.

19. ake-ni amēboo miwiemoi le atoi le,
Iehowa ké, mi ní mitšūo mitšūdši, gba-
loi le, ké-baā amēnō, ni miteo ši lebi
mānkpa mitšūgame, ši amēboo toi le,
Iehowa ké. 25, 4.

20. Ši nye le, nyeboa Iehowa wiemo
toi, nye *nomi fē ní mihā nyedše Ie-
rusalem ké-te Babel le! *K. 4.

21. Boni Iehowa Zebaot, Israel Nyo-
nmō le, ké ye Ahab, Kolaia bi le, ké
Zedekia, Maaseia bi le, *ní gbaā amale
gbale hāanye ye migbei anō le, he ne:
Na, maṅdame mawo Nebukadnezar, Ba-
bel mahtše le, deṅ, ni eegbeame ye nye-
hie; *K. 8.

22. koni Iuda nomi fē ní yō Babel le,
anōame alomō mo ake: Iehowa afeo ta-
mō Zedekia ké Ahab, mei ní Babel
mahtše le ši ye la nō le!

23. edšake amēfe hīegbedšianii ye Israel,
ni amēke amēnanemei anāmei fite gblā,
ni amēwie amale wiemo ye migbei anō,
noni mīfakoame! Ši midši moni le, ni
midši odasefonyo, Iehowa ké.

24. Asaṅ Šemaia, Nehelamnyo le, ké-
mole ake:

25. Boni Iehowa Zebaot, Israel Nyo-
nmō le, ké ne: Ake-ni oke wodši mā-
dše maṅ mū le fē ní yō Ierusalem le,
ké *Zefania, Maaseia bi, ní dši osofo le,
ké osofoi le fē ye bodientše ogbei anō
ake: *21, 1 2 Maṅ. 25, 18.

26. Iehowa ewoō osofo ye osofo Ie-
hoiada nādšian, koni nyetšōmō nokwe-
loi ye Iehowa we le nyehā mofēmo ni
*eye seke ni efeo ehe gbalō, ni obole
apā ni owole gbokle le: *Hos. 9, 7.

27. mēba okāā Ieremia, Anatotnyo le,
ní feo ehe gbalō ehāanye le?

28. Edšake etšū aba wonō ye Babel
abakē: Eše batše! nyemāmōa tšūi ní nye-
hīa mli, ní nyefea tromi ní nyeyea amē-
mli yibii!

29. Ni osofo Zefania kane neke wolo
ne ye gbalō Ieremia toīiaṅ.

30. Keke ni Iehowa wiemo ba Ieremia
nō ake:

31. Tšū aya nomi le fē nō ayakē: Bo-
ni Iehowa ké ye Šemaia, Nehelamnyo
le, he ne: Ake-ni Šemaia gba ehānye,

Yitso 31.

No he le mli le, matsó Israel wekui le fě Nyoŋmo, Iehowa kē, ni amē hū ameatsó mimān. K. 33 Y. 24, 7.

2. Boni Iehowa kē ne: Mañ ní klante le ši le hie eba nyam ye nā le nq; hā maya ni mayahā Israel hedšōmo!

3. Šonñ Iehowa pue hāmi ye: Ni nāno suomo mike-sumo hewo le mike mlihile migblao.

4. Masā mamāo ekoñ, ni oomā ši, Israel oblayō! Ootšotšoro omidši le ekoñ ni oodše kpo ye mei ni mli efiamē le adšō le mli!

5. Oofe weintromi ekoñ ye Samaria gōdši le anō: teoloī aateo, ni ameaye omli yibii!

6. Ši gbi ko aaba ni buloī aablo ye Efraim goñ le nq ake: Nyetea ši ni woyaa Zion ye Iehowa, wo-Nyoñmo le, nō!

7. Edšake boni Iehowa kē ne: Nye-nyāa Iakob he ke miše, nyeboa oše nye-bāa dšēmādši le ayitšo le! nyehāa anua yidšiemō lala ni nyekēa ake: Iehowa, heremo oman ni dši Israel mei ni efe le ayiwala!

8. Na, mayanōame ke-adše kōyigbe šikpoñ le nq ke-aba, ni mayabua amē-nā ke-adše šikpoñ le nāgbē tō, ni fila-foi ke ošifoī, yeiholoī ke yeifoyei fě-tfēm ye mli: asafo yū aakū amese aba bie ne ekoñ! Ies. 38, 8—10.

9. Ameaba ke yāfō ke faikpamo, makplaame ni mahā amenyie fāi atoi ye gbe trōmō nq, heni ametēren ye. edšake *mitšō Israel tše, ni mikromobi dši Efraim! * 2 Kor. 6, 18.

10. Nyeboa Iehowa wiemo toi, nye dšēmādši, ni nyegbaā ye nšokpoi ni yo šonñ le anō nyekēa ake: Moni gbe Israel eñ le, eebua amenā ni eekweame take tōkwelo kweo etōiku le!

11. Edšake Iehowa ekpō Iakob. ni edšiele ye moni he wa fēle le deñ.

12. Ni ameaba ni ameabala nyāmo lala ye Zion he groñ le, ni ameaho ke-ate Iehowa nii dšudši le ahe. ke-ate able ke wein ke mū ke tōbii ke tšinai ahe. ni amesusuma aatšō tamō *trom ni

nu hoq ye mli, ni amekāñ he ametoñ biti doññ. * Ies. 68, 11.

13. No dāni oblayei ke oblahi ke hli-medši fě-kwa aanyā ye dšō mli; edšake mahā amēnkōmoyeli le atšō mliŋimo, ni mašedše amemī, ni mahā amemī aše ame-he ke-dše amēwērehō le mli.

14. Ni mahā osofoi le asusumai atōro ke fo, ni mimāñ le aaye minii dšudši le atōro. Iehowa kē.

15. Boni Iehowa kē ne: *Anu gbē ko ye Rama, yārawō ke yāfō ni mli wa; Rahel mifō ebihli le, ni ekplēē mišedšemo ye ebihli le ahewo, edšake amēbe! * Mat. 2, 18.

16. Boni Iehowa kē ne: Tši ogbē nā ni okafō, ke ohlūmeii hū ni yāfōnu akadše mli; edšake aawo onitšumo le he nyōmo kē, Iehowa kē, ni amekū amese ke-adše henyelo le šikpoñ le nq.

17. Ni asañ hienokāmo ye hā owōsebe, Iehowa kē, ni obii le aaba amēdien-tše amekpokpai anō ekoñ!

18. Minu leleñ ni Efraim miye nkomo ake: Ogbla mitoi, ni mikplē mitoigblamo le tamō tšinabi ni atšōkole ni: kpalomomi, ni makpale; edšake bo dši Iehowa, mi-Nyoñmo le!

19. Ši beni mikpale ke-dše ohe le se le, mifa mihe, ni beni ahā minā mile se le, migbla miŋuo he māi: mihle gbo. ni mihle fie ši; edšake mitēre miblahiñ ahorabō le.

20. Aso mibinū dšūrō dši Efraim, alo bi ni mimi šeo ehe ni? edšake šiabo fě ni miwieo mišiole le *mikaiole kē; nohewo le tšimli nōmoomi ye ehewo, mimūsūñ tšōomi ye ehe kē! Iehowa kē. * Ies. 49, 16. + Hos. 11, 8.

21. Māmo gbekadimonii ohā ohe, ni omāmo gbetsōmotsei hū ohā ohe, hā odsēmō akā gbēdšegbe le, gbe ni onyio nq ke-te le nq; kpalemo ke-ba ko, Israel oblayō, kpalemo ke-ba omādši ne amlī!

22. Mē beyino nonñ olilā ši ke-yaši, bo biyō ni okpale ke-te se? Ši Iehowa ebo nō hē ko ye šikpoñ le nq: yō aaba-bole nū he!

23. Boni Iehowa Zebaot, Israel Nyoñmo le, kē ne: Kē mikpale amēnomō

6. Ni Ieremia kē: Iehowa wiemo ba minō ake:

7. Na, Hanamel ni dši otšekwē Šalum bi le baba onō ake: He mišikpon ni yo Anatot le; edšake bo *oyo hegbe ake okpōo ni oheo! *3 Mose 25, 25. Rut 4, 3. 4.

8. Kēke ni Hanamel, mitšekwē le bi le, ba minō ye buloi le akpo le nō, tamō boni Iehowa ekē le, ni ebakēmi ake: He mišikpon ni yo Anatot ye Benjamin šikpon le nō le; edšake bo oyo hegbe ake oyeo gbošinii, ni bo oyo hegbe ake okpōo; he ohā ohe! Kēke ni mina ake Iehowa wiemo le ni.

9. Ni mihe šikpon ni yo Anatot le ye mitšekwē bi Hanamel deñ, ni minmē šika ni nā šio dfietei šekeli nyoñma ke kpawo mihāle;

10. ni minmā nō wolo, ni miso nā, ni mitšē odasefoi baye odase, ni minmē šika le ye nsēni mli.

11. Kēke ni miko hemo-wolo ni aso nā ni dši enāyeli, ke ehe gbedšianotōi le ke noni nā kā le,

12. ni minō hemo-wolo le mihā Baruk, Maeseia bi Neria bi le, ye mitšekwē bi Hanamel ke odasefoi ni eñmā amegbei ye hemo-wolo le šiši le ke Iudafoi fē ni yo buloi le akpo le nō le ahie;

13. ni mifā Baruk ye amehie ake:

14. Boni Iehowa Zebaot, Israel Nyoñmo le, kē ne: He neke wodši ne, neke hemo-wolo ni aso nā ne ke wolo ni nā kā ne fē, ni oke-wo sū kpulu ko mli, koni amētse gbli pi.

15. Edšake boni Iehowa Zebaot, Israel Nyoñmo le, kē ne: Aabe šlai ke aboi ke weintromi ye neke šikpon ne nō ekoñ!

16. Ni beni miko hemo-wolo le ehā Baruk, Neria bi le, se le, misole ye Iehowa hie ni mikē:

17. Ao, Nuntšo Iehowa! Na, bo *oke ohewale kpetenkple le ke onine ni okpā mli le fe nwei ke šikpon; †nokonoko be ni onyēñ ofe; *27, 5. †Luk. 1, 37.

18. *onaā mei akpei abo mōbo, ni osā owo tšemei anišaiiani ahe nyōmo ošākā amebii ni baā ye amese le atšitsi, bo Mawu kpetenkple ke hewalo, Iehowa Zebaot dši ogbei! *2 Mose 20, 5. 6.

19. oda ye nāwō gbefāñ, ni ohe wa ye nitšumo gbefāñ, bo ni obīumeii kāmō hā gbomei abii agbēi fē, koni ohā mofēmo boni sa *egbēi ke enifemonii ayibii le; *Rom. 2, 6.

20. bo ni ofe okadii ke nākpenii ye Mizraim šikpon le nō ke-baši nmenē gbī ne, ye Israel ke gbomei fē atēñ, ni okehe gbēi tamō boni yo nmenē ne!

21. ni oke okadii ke nākpenii ke nnešiwale ke nine ni akpā mli ke gbeyei babaō dšie oman Israel ke-dše Mizraim šikpon le nō,

22. ni onō šikpon ni okā amētšemei le akitā ake oke-ahāame le, šikpon ni fufō ke wō hoo ye nō le ohāame;

23. ni amēba ni amēbañō-fe amēñō, ši amēboo ogbē toi ni amēnyiee omlai le amlī hū; nibii fē ni owoame kitā ake amēfe le, amēfee ekomeflo, nohewo ni ohā neke efōñ ne fē ba amēno ne.

24. Na, kpokui le mišē mañ le he, ni amēbañōle, ni atu mañ le awo Kaldeabii ni kele wuo le adeñ ye klante ke hōmo ke gbēle-hela sōññ nā, ni noni owie le eba mli, ni na, ōna!

25. ni kēle bo Nuntšo Iehowa nonñ okēmi ake: Oke šika ahe šikpon le, ni otšē odasefoi abaye odase; tšēbele añō mañ le awo Kaldeabii le adeñ!

26. Kēke ni Iehowa wiemo ba Ieremia nō ake:

27. Na, midši Iehowa, *helo fē Nyoñmo le; †aso noko ye ni minyēñ mafe lo? *4 Mose 16, 22. †Ier. 33, 17.

28. Nohewo le boni Iehowa kē ne: Na, minō neke mañ ne miwo Kaldeabii le adeñ ke Nebukadnezar, Babel mañtše le, deñ, ni eebañōle, K. 3

29. ni Kaldeabii ni ke mañ le wuo le aabote mli, ni amēamā mañ ne nā la, ni amēasāle ke šlai ni *amēšā tšofā-keñma ye ameyiteañ amēhā Baal ni amēye nkpai amēhā nyoñmōi krokomei ni amēke-wo mimli la le. *19, 13.

30. Edšake Israelbii le ke Iudabii le efōñ sōññ kēke amēfe ye mihie ke-dše amēblabian; ni mimli la sōññ kēke Israelbii le ke amēnidši anā nitšumōi le wo, Iehowa kē.

10. Boni Iehowa kē ne: Bie ne ní nye-kēo ake ehie ekpātā ní gbomo lo kolo ehīn mli dohñ le, ke Iuda mādši ke Ierusalem blohūi ní etšómo amañfōi ní gbomo be mli ní moko be ní hīo mli ní kolo ko be mli le,

11. *aanu mlifimo ke nyámo gbē ke ayemforowu ke ayemforo gbē ekoñ, mei ní kēo ake: †Nyedaā Iehowa Zebaot ši, edšake Iehowa hī; edšake nāno emo-bonale hīo ši ke-yaā! le agbē, ke mei ní ke šidā-afolei baā Iehowa we le agbē. Edšake makpale šikpoñ le nomñō le ke-aba ekoñ, tamō tšutšu le, Iehowa kē.

* 7, 34. † Lal. 106, 1. Ezra 3, 11.

12. Boni Iehowa Zebaot kē ne: Bie ne ní hīe ekpātā ní gbomo beñ, kolo tete beñ le, ke eno mādši le fē aatšómo tōkweloi ní hāa ametōikui bumoo ši le ašihilehei;

13. asañ *gōdši le anō mādši le amlī ke nāno mādši le amlī ke wuoyigbe mādši le amlī ke Benjamin šikpoñ le nō ke Ierusalem niañ ke Iuda mādši le amlī hū, tōikui aatšó kanelo nidši ašiši ke-ho ekoñ, Iehowa kē. * 32, 44.

14. Na, gbīl mba, Iehowa kē, ní mahā wiemo kpakpa ní miwie ye Israel we le ke Iuda we le he le aba mli.

15. Nakai gbīl le amlī ke nakai be leñ le mahā dšale tšonine akwē ahā David, ní eekodšo ní eeye dšale sane ye šikpoñ le nō. 23, 5. Ies. 4, 2.

16. Nakai gbīl le amlī le aahere Iuda yiwala, ní *Ierusalem †aahī ši fefefe, ní gbei ní ake-atšéle dši: Iehowa wodšale le! * 23, 6. † 5 Mose 33, 28.

17. Edšake boni Iehowa kē ne: Nū ní aatá Israel we le mañtšesēi le nō eboñ David. 2 Sam. 7, 12. 1 Mañ. 9, 6.

18. Asañ osofoi, ní dši Levibii le hū, nū ní aašā šā-afolei, ní eešā niyenii-afolei, ní eegbe afolei gbī-fē-gbī ye mi-hie, eboname.

19. Ni Iehowa wiemo sā ba Ieremia nō ake:

20. Boni Iehowa kē ne: Kedši nye-anyē mifane-he-kpāñmo ke minyōñ-he-kpāñmo le mli nyekū, ní fane ke nyōñ akaba ye amebe mli dohñ le, 31, 36, 38.

21. no le aakū mikpāñmo ní mike mitšūlo David ekpāñ le mli, ní enāñ binū ní aatá esēi le nō aye mañtše, ke noni mike Levibii, osofoi ní dši misúoloi le, ekpāñ le hū!

22. Boni *anyēñ akane nwei asafo le, lo asusu nšonā šia le, nakai mahā mitšūlo David seši le afá, ke Levibii ní dši misúoloi le hū. * 1 Mose 15, 5; 22, 17.

23. Ni Iehowa wiemo ba Ieremia nō ake:

24. Ani onako noni mañ ne wieo ake: Wekui enyo le, ní Iehowa hala le, ekwa-ame! ke boni amegbeo mimañ le he guo, ake amedsee dšenmañ dohñ ye amehie le lo?

25. Boni Iehowa kē ne: Kedši mifane ke nyōñ-he-kpāñmo le emāā ši ní mitoko gbenāi mihako nwei ke šikpoñ le, K. 20.

26. no le makwa Iakob seši le, ke mitšūlo David nō le hū, ní minōñ esešibii le atēñ meikomei miwohame Abraham ke Isak ke Iakob sešibii le anoyeloi; edšake *makpale amenomñō le ke-aba, ní mimūsūñ aatšómi ye amehie! * 32, 44.

Yitso 34.

Wiemo ní dše Iehowa nō ba Ieremia nō, beni Nebukadnezar, Babel mañtše le, ke eta le fē ke šikpoñ le nō mañtšeyelii fē ní yo enoyeli šiši le ke mādšimādši le fē ke Ierusalem ke ehe mādši le fē wuo le, ne:

2. Boni Iehowa, Israel Nyommo le, kē ne: Ya ní okē Zedekia, Iuda mañtše le, ayawie, ní okēle ake: Boni Iehowa kē ne: Na, mañō neke mañ ne mawo Babel mañtše le deñ, ní eke la aašā;

3. ní bodientše hū odšēñ eden, ši mō kē aamōo, ní aañōo awo eden, ní *oona Babel mañtše le hīe ke hīe, ní ekeo aawie nābu ke nābu, ní oote Babel! * 32, 4.

4. Kēle bo Iehowa wiemo toi, Zedekia, Iuda mañtše! Boni Iehowa kē ye ohe ne: *Ogboñ ye klante ná; * 32, 11.

5. hedšole mli oogbo ye, ní boni amē-šāšā nii amehā otšemei, ní dši blema mañtšemei ní tšō ohie le, nakai noññ

5. ni minõ kpudši ní eyimo obõbõ ke wein ke tšenei mimãmo Rekab-bii le awe le bii le ahle, ni mikẽame ake: Nyenua wein!

6. Ni amekẽ: Wonuu wein! edšake wõtšẽ *Ionadab, Rekab bi le, wowo kitã ake: Nyekanua wein gbikogbiko, nye ke nyebii fẽ, *2 Mañ. 10, 15. 23.

7. ni nyekamãmoa tšui, ni nyekadua nii, ni nyekafea weintrom, ni eko hũ akatšõ nyenõ; ši mon, nyegbii fẽ mli le nyehia bũi amlí, koni nyeye gbii pí ye šikpon ni nyebato gbo ye nò le nò!

8. Ni wobo wõtšẽ Ionadab, Rekab bi le, gbẽ toi ye nibii fẽ ní ewowo he kitã le mli, ni wogbii fẽ mli le wonuu wein, wo ke wonãmei ke wobihii ke wobiyei fẽ;

9. ni asan womãmo tšui wohii mli, ni wobe weintrom lo abõ lo nidũmonii ko;

10. hewo le bũi amlí wohio, ni woboq toi ni wofeo boni wõtšẽ Ionadab wowo kitã le pepẽpe.

11. Ši eba mli ake, beni Nebukadnezar, Babel mañtšẽ le, fã ke-ba šikpon le nò le, wokẽ ake: Nyebaã ní wodšea Kaldeabii ata le ke Arambii ata le hle woyaã Ierusalem! no dši Ierusalem ní woyo nẽ.

12. Kẽkẽ ni Iehowa wiemo ba Ieremia nõ ake:

13. Boni Iehowa Zebaot, Israel Nyommo le, kẽ nẽ: Ya ní oyakẽ Judahii le ke Ierusalemii le ake: Aso nyekplẽn tšosemo ní nyebo miwiemoi le atoi? Iehowa kẽ.

14. Aye Ionadab, Rekab bi le, wiemoi ní eke-wo ebii le akitã ake amekanu wein le nò, ni amenuu eko ke-baši ñme-ne, edšake amẽbo ametšẽ kitã le toi: ši mi le miwieq mitsõonye, miteq ši lebi mãnkpa ni miwieq mitsõonye, ši nyeboomii toi.

15. Ni mitsũq mitsũdši ní dši gbaloi le fẽ ke-baã nyenõ, miteq ši lebi mãnkpa mitsũqame, ake: Agbenẽ nyeten mofẽmo *akpale ke-dšẽ egbe fõn le nò, ni nyesãa nyenitemonii le, ni nyekanyiea nyommoi krokomei ase, ní nyesũmoame, ni nyehi šikpon ní miũd-hãnye ke nye-

tšemei le nò! ši nyehãã nyetoi aba nò ni nyeboomii toi. *25, 4—7.

16. Ši Ionadab, Rekab bi le, bii le eye ametšẽ kitã ni ewoame le nò; ši nekẽ mañ nẽ boomii toi.

17. Nohewo le boni Iehowa, Zebaot Nyommo, ní dši Israel Nyommo le, kẽ nẽ: Na, mikẽ efõn fẽ ní miwie ye Iuda ke Ierusalemii le fẽ he le aaba ameno, edšake *miwie mitsõame, ni amẽboo toi, ni mitsẽame ni ameheree nò. *7, 13.

18. Ši Rekab-bii le awe le, Ieremia kẽame ake: Boni Iehowa Zebaot, Israel Nyommo le, kẽ nẽ: Ake-ní nyebo nyetšẽ Ionadab kitã le toi ni nyeye ekpoi le fẽ nò ni nyefe boni ewonye kitã le pepẽpe

19. hewo le, boni Iehowa Zebaot, Israel Nyommo le, kẽ nẽ: Nũ ní aadamõ mihle ebõn Ionadab, Rekab bi le, gbikogbiko.

Yitso 36.

Ni eba mli ake Iosia bi Iehoiakim, Iuda mañtšẽ le, *ying afi ní dši edšẽ le nò le, nekẽ wiemo nẽ dšẽ Iehowa nõ ba Ieremia nõ ake: *25, 1.

2. Kq wolokpo ko ohã ohe, ni omã wiemoi fẽ ní mikẽo ewie ye Israel ke Iuda ke dšẽmãdši le fẽ he ke-dšẽ gbi ní mikẽo bõi wiemo ye Iosia ying ke-baši ñmenẽ le owo mli;

3. aleenõ *ekole Iuda we le aanu efõn fẽ ní mito miyih ake mafeame le, koni ameten mofẽmo akpale ke-dšẽ egbe fõn le nò, ní mañõ amenišaiianii ke amehẽ ešai le mafaame. *25, 2.

4. Kẽkẽ ni Ieremia tšẽ *Baruk, Neria bi le, ke-ba; ni Baruk ñmã Iehowa wiemoi fẽ ní eke Ieremia wie le ke-dšẽ enã ewo wolokpo le mli. *32, 12.

5. Ni Ieremia fã Baruk ake: Mi le atšimi gbẽ, minyẽn Iehowa we le maya;

6. nohewo le bo le ya ni oyakane Iehowa wiemoi ní omã ke-dšẽ minã owo wolokpo leñ le owo mañ le toiañ ye Iehowa we le ye ñmãhile gbi le nò, ni asan okane owo Iuda fẽ ní dšẽ amẽmãdši amlí bañ le atoiiañ;

7. ekole *amẽkẽ amẽfaikpamõ aafie Iehowa hle, ni ameten mofẽmo aakpale

ko ni atá David mañtšesēi le nọ, ni aasē *egbonyo le afō ni latšā atšale fane ni fēi ayele nyōn. * 22, 19

31. Ni mawo le ke esešibii le ke etšū-dši le nyōmo ye amenišaianii le ahe-wo. ni ame ke Ierusalemii le ke Iudahii le, mīke efōn fē ni miwie ye amehe ni ameboo toi le aaba ameno.

32. Keke ni Ieremia ko wolokpo kroko, ni eke-hā Baruk, Neria bi le, ni dši woloñmālo le, ni enmā wiemoi fē ni yo wolo ni Iuda mañtše Iehoiakim šā ye la mli leñ le ke-dše Ieremia nā ewo mli; ni añō wiemoi babaō ni tamō nomei afata he tete.

Yitso 37.

Ni Zedekia, Iosia bi le, baye mañtše ye Konia. Iehoiakim bi le, nādšian, edsake Nebukadnezar, Babel mañtše le, ewole mañtše ye Iuda šikpoñ le nọ.

2 Mañ 24, 17.

2. Si le ke etšūdši ke šikpoñ le nọ bii le hū boo Iehowa wiemoi ni etšō gbalō Ieremia nọ ewie le atoi.

3. Ši mañtše Zedekia tšū Iehukal, Selemia bi le, ke Zefania, Maaseia bi ni dši osofo le, ke-ba gbalō Ieremia nō ame bake: *Kpa Iehowa, wo-Nyoñmo le, fai ohāwo! * 42, 2 Ier. 37, 4

4. Agbene Ieremia yaā baā ye mañbii le aten, edsake awokole tšūn.

5. Ni Farao ta le fā ke-dše Mizraim ke-ba; ni beni Kaldeabii ni ebabo nsra ewo Ierusalem he le nu amehe le, ame-dse Ierusalem he amete.

6. Keke ni Iehowa wiemo ba gbalō Ieremia nō ake:

7. Boni Iehowa, Israel Nyoñmo le, ke ne: Nyeyakēa Iuda mañtše le ni tsūnye ke-ba minō nyebabimi nii le ake: Na, Farao ta ni fā ke-ba ni ebaye ebua-nye le, aakū amese ke-ate amešikpoñ ni asi Mizraim le nọ ekoñ;

8. ni Kaldeabii le hū aakū amese ke-aba ni ameke neke mañ ne aabawu ekoñ, ni ameanōle ni ameke la aasāle.

9. Boni Iehowa ke ne: Nyekašišiua nyedientse nyche nyemikē ake: "Fā Kaldeabii le efā ke-dše wohe ke-te kwra!" le, edsake amenuko ameya.

10. Ši kedši nyeagbe Kaldeabii ni ke-nye wuo le ata le fē ni aase ameteñ pilafoi komei keke tete le, ameteñ mo-fēmo aate šī ke-adše ebū mli, ni ameke la aasā neke mañ ne kē.

11. Ni eba mli ake, beni Kaldeabii le ata le efā ke-dše Ierusalem he ke-te ye Farao ta le hewo le,

12. keke ni Ieremia dše kpo ke-dše Ierusalem, ake ēya Benjamin šikpoñ le nọ, eyañō egbefāñnō ye dšei ye eweku-meī atēn. 32, 9

13. Ni beni eše Benjamin agbó le nā le, buloi le asafoiatše ko ni atšēole Iiria, Hanania bi Selemia bi le, ye dšei, ni ebamō gbalō Ieremia le, ekē: Kaldeabii le añō otšeo ke-ya ne!

14. Ši Ieremia kē: Ebe mli! dšee Kaldeabii le añō mitšeo ke-ya! Ši eboole toi. Ni Iiria mō Ieremia ni ekele ba lumei le añō.

15. Ni lumei le gri wo Ieremia, ni *ameyile, ni amewole tšūn ye Ionatan, woloñmālo le, we le, edsake dšei ameke-fe tšūnwōhe. * 20, 2

16. Ni Ieremia bote tšū ke emli bu le mli; ni Ieremia hī dšei gbīl pī.

17. Keke ni mañtše Zedekia tšū aya-nōle ke-ba, ni mañtše le bile ye ewe le ye tēmo mli ake: Ani wiemo ni dše Iehowa nō le eko ye? Ni Ieremia kē: Eko ye! ni esā ekē: *Aaño awo Babel mañtše le deñ! * 34, 21

18. Ni Ieremia sā kē mañtše Zedekia ake: Mē esā mifē bo ke otšūdši le ke neke mañ ne, hewo ni nyewomi tšūn ne?

19. Ni nyeghaloi le ni gba hānye ake: "Babel mañtše le bañ nye ke neke šikpoñ ne nọ!" le, nēgbē ameyo?

20. Ni agbene, bo toi, minuntšō mañtše! Hā ni mifaikpamo le asa ohie, ni okahā akemi mikū se miya Ionatan, woloñmālo le, we le doñn, koni mikayagbo ye dšei!

21. Keke ni mañtše Zedekia fā, ni ake *Ieremia yato buloi le akpo le nọ, ni añō abolo subo ke-dšeo abološāloi le ablohū leñ abahāale gbī-fē-gbī āhū ke-yaši beying ni abolo le fē tā ye mā

23. Ni onāmei ke obii fē hū, aakpla-ame ayahā Kaldeabii le, ni *bodientše hū odšen ameden, ši mou Babel mantše le ke enine aamōo, ni ake la aašā ne-ke mañ ne. * 32, 4; 34, 8.

24. Keke ni Zedekia ke Ieremia ake: Kāhā mokomoko mile neke wiemoi ne, ši ogboñ!

25. Ni kedši lumei le nu ake mikeo ewie, ni ameba ouō ni amebakēo ake: "Aghene dšadšemo wiemo ni oke mantše le wie le otšōwo, kāšiuwo sane ko nō, ši wogbeñol ni té mantše le hñ keo wie tēñ?" le:

26. no le kēmoame ake: Mike mifai-kpamo fie mantše le hie, koni ekahā akemi miya Ionatan we le doññ, ni mi-yagbo ye dšei!

27. Keke ni lumei le fē ba Ieremia nō amebabile, ni edšadše wiemoi le fē etšō-ame boni mantše le ewole kitā le; ke-ke ni amefō enā gbamo, edšake sane le edsee kpo.

28. Ni Ieremia hñ ši ye buloi le akpo le nō ke-yasi gbi ni añō Ierusalem. 37, 21.

Yitso 39.

(39, 1—10: kwe 52, 4—16. 2 Mañ 25, 1—12.)

Ni eba mli ake, beni añō Ierusalem le, Zedekia, Iuda mantše le, yino afi ni dši nehū le nō nyōñ ni dši nyoñma le nō Nebukadnezar, Babel mantše le, ke eta le fē ba Ierusalem, ni amebabo nsra amewo ehe:

2. Zedekia yino afi ni dši nyoñma ke ekome le nō nyōñ ni dši edfe le nō gbi ni dši nehū le nō agbu mañ le awo mli.)

3. keke ni Babel mantše le lumei le fē ba ni amebatrá teñ koi le ši: Nergal-Sarezzer, Sangar-Nebo, Sarsekim, piafoi le atše le, Nergal-Sarezzer, Magifoi le atše le, ke Babel mantše le lumei ni efe le fē.

4. Ni eba mli ake, beni Zedekia, Iuda mantše le, ke tabiloi le fē naame le, amedso foi ni amedše kpo ke-dše mā leñ nyōñ ke-tšō mantše trom le gbe le nō ye agbō ni yō ghogboi enyo le teñ le mli. Ni edše kpo ke-tšō nā kplanā le nō gbe le nō.

5. Ši Kaldeabii le ata le tiuame, ni ameyanina Zedekia ye Ieriko nāi kplanāi le aņo, ni amemōle ni amekēle te Nebukadnezar, Babel mantše le, nō ye Ribla ye Hamat šikpoñ le nō, ni eko-dšole ye dšei.

6. Ni Babel mantše le gbe Zedekia bii le ye Ribla ye ehie, ni Iuda abla-dei le fē hū, Babel mantše le gbeame.

7. Ni edšara Zedekia hñmeii, ni ehā awole gboklei, koni akele aya Babel.

8. Ni mantše we le ke mañbii le awei le Kaldeabii le ke la šā, ni amekūmo Ierusalem ghogboi le.

9. Ni mañbii le atēñ mei ni aši ye mā leñ le, ke tšeloñ ni tše ke-ba ehō ke mañbii le atēñ mei ni fe le, Nebuzaradan, oblafoi atše le, nōame nom ke-te Babel.

10. Ši Nebuzaradan, oblafoi atše le, ši mañ le mli ohiafoi ni be nokonoko le atēñ meikomei ye Iuda šikpoñ le nō, ni ehāame weintromi ke abōi nakai gbi le noññ.

11. Ni Nebukadnezar, Babel mantše le, wo Nebuzaradan, oblafoi atše le, kitā ye Ieremia hewo, ake:

12. Nōle ni okwele dšogbāñ, ni oka-fele efōñ, ši mou boni eekēo le, femo nakai ohale.

13. Keke ni Nebuzaradan, oblafoi atše le, ke Nebušazban, piafoi atše le, ke Nergal-Sarezzer, Magifoi atše le, ke Babel mantše le onukpai le fē tšū,

14. ni ayañō Ieremia ke-dše *buloi le akpo le nō ke-ba, ni amekēle bahā †Gedalia, Šafan bi Ahikam bi le, koni ekele aya ewe le; ni ehñ mañbii le atēñ. * 38, 26. † 40, 5. 6.

15. Ši beni añā Ieremia yi ye buloi le akpo le nō le, Iehowa wiemo ba ehō ake:

16. Ya ni oyakē *Ebed-Melek, Kušnyo le, ake: Boni Iehowa Zebaot, Israel Nyoñmo le, kē ne: Na, mahā miwiemoi le uba mañ ne nō ye efōñ gbe ni dšee ekpa-kpa gbe, ni amebaba mli ye ohie ye nō gbi le nō. * 23, 7

17. Ši madšieo ye nakai gbi le nō, Iehowa kē, ni añōñ bo awoñ hñ ni ošeq le adeñ;

amebāmo *Gedalia, Šafan bi Ahikam bi le, ni Babel mantše le ewole šikpoñ le nọ lumo le klante, ni amegbele; *40,5.

3. asan Iudafoi fē nī kē le Gedalia le yọ Mizpa le, kē Kaldeabii nī ana yę dšei nī dši tabiloi le hū Išmael gbeamę.

4. Ni eba mli akę, beni agbe Gedalia le sę gbī enyọ, ni mokomoko leko le,

5. hīl komei dšę Šekem kę Šilo kę Samaria ba, amęyi nyonmai-kpānyọ sọññ, amęšęšę amętsēñi, ni amęgblagblā amę-tadei, ni *amebāmgbāmō amęhe hū, ni amęhīe niyenii-afọle kę krobọ yę amędē ni amękę-mība Iehowa wọ le. *3 Mose 12, 23.

6. Ni Išmael, Netania bi le, dšę Mizpa teame kpēmọ, eyaā fē le ehīe yāfó; ni eba mli akę, beni ekęame kpe le, ekęame akę: Nyebaā Gedalia, Ahikam bi le, nō!

7. Ni eba mli akę, beni amęšę mañ le teñ pę le, Išmael, Netania bi le, kę hīl ni fata ehe le gbeamę ni amęšęre-amę amęfie nubu le mli.

8. Ši ana hīl nyonma yę amęteñ nī kę Išmael akę: Kągbewọ; šī woyę nī nī wọkę-tē yę nā leñ, nā kę akoko kę mū kę wó! Kękę le efó, ni egbecame yę amęnyemime le ateh.

9. Ši nubu le nī Išmael šęre hīl nī egbe kę-fata Gedalia he le agbohī le fē efie mli le dši noni *mantše Asa dšę yę Baeša, Israel mantše le, hewọ le: nọ mli Išmael, Netania bi le, nō mei nī enyönyöi le ewo obó. *1 Mañ. 14, 16, 22.

10. Kękę ni Išmael nō mañbii nī efę yę Mizpa le fē, mantše le biyei le kę mañ mū le fē nī efę yę Mizpa le, mei ni Nebuzaradan, oblafoi atše le, ehó-to Gedalia, Ahikam bi le, šiši le fē, ni Išmael, Netania bi le, nōame nom, ni eyin nī efo mli kę-ya Amonbii le anó.

11. Ši beni *Iohanan, Karea bi le, kę tai le anọ asafoiatšęmei le fē nī fata ehe le nu efón fē nī Išmael, Netania bi le, efę le he le, *40,5. 13—14.

12. amęñó hīl le fē nī amęyin kę-te ni amękę Išmael, Netania bi le, ayawu; ni amęyaninalę yę *nui babaó nī yọ Gibeon le he. *2 Sam. 2, 12.

13. Ši eba mli akę, beni mañ mū le fē nī fata Išmael he le na Iohanan,

Karea bi le, kę tai le anọ asafoiatšęmei le fē le, amęnyā,

14. ni mañ mū le fē nī Išmael yanó-amę nom kę-dšę Mizpa le tšó amęhe, ni amękū amęşę kę-ba Iohanan, Karea bi le, nō.

15. Ši Išmael, Netania bi le, kę hīl kpānyọ dšę Iohanan deñ, ni eyin ete Amonbii le anó.

16. Kękę ni Iohanan, Karea bi le, kę tai le anọ asafoiatšęmei le fē nī fata ehe le, nō mañbii nī efę le fē nī Išmael, Netania bi le, yakpla kę-dšę Mizpa, beni egbe Gedalia, Ahikam bi le, sę le: tabiloi kę yei kę gbekēbii kę piafoi le, mei nī oyakpale kę-dšę Gibeon le,

17. ni amęyin amęte amęyahī *Kimham gbọiatóhe nī yọ Betlehem masęi le, koni tamęñó-fie nọ kę-ya Mizraim,

*2 Sam. 12, 22. † Ier. 42, 7.

18. yę Kaldeabii le ahewọ; edšakę amę-mišeamę gbeyei, akę-nī Išmael, Netania bi le, egbe Gedalia, Ahikam bi le, mo-ni Babel mantše le wole šikpoñ le nọ lumo le.

Yitšo 42.

Kękę ni tai le anọ asafoiatšęmei le fē kę Iohanan, Karea bi le, kę Iezania, Hošaia bi le, kę mañ mū le fē kę-dšę mo bibió nọ kę-yaši mo wulu nọ tši bęnkę,

2. ni amębakę gbalọ Ieremia akę: Agbęę hā wọfaikpamọ asa ohīe, ni *okpa Iehowa, o-Nyonmọ le, fai ohāwọ kę mei nī efę nę fē (edšakę mei babaó nę ateh le, woyi šó pę efę, takę bęni ohīñmęii naāwọ nę), *27,2.

3. koni Iehowa, o-Nyonmọ le, atšówọ gbę nī wonyie nọ, kę noni wọfe.

4. Kękę ni gbalọ Ieremia le kęame akę: Minu; na, mibakpa Iehowa, nye-Nyonmọ le, fai tamę bęni nyekę le, ni aaba mli akę, wiemę-fē-wiemę nī Iehowa kę-abānye hetó le, magbanye, mišūhanye sane ko nọ.

5. Ni amę hū amękę Ieremia akę: Iehowa afe anękwale odasefonyo nī ahęglę ayeq ašiwọ, kędši woyee wiemę-fē-wiemę nī Iehowa, o-Nyonmọ le, kę-atšūe oba-hāwọ le nọ le!

6. hũ ke yei ke gbekēbii ke mantše e biyei le ke susumai fē ni Nebusaralan, oblafoi atše le, šī hā Gedalia, Šafan ni Ahikam bi le, ke gbalō Ieremia ke Baruk, Neria bi le, fē,

7. ni *amete Mizraim šikpoñ le nq; edšake amēboo Iehowa gbē toi; ni amēšē Takpanes. *2 Mañ. 23, 23.

8. Keke ni Iehowa wiemo ba Ieremia nō ye Takpanes akē:

9. Kōlomo tei wudši ni onōame oholo nũ mli ye ntayā ni akē-ka Farao we le nā le šī le mli, ye Takpanes, ye Iuda-ñi le ahie,

10. ni okēame akē: Boni Iehowa Zebaot, Israel Nyomō le, kē nē: Na, mibatšū ni ayanō Nebukadnezar, Babel mantšē ni dši *mitsūlo le, ke-ba, ni mañō esēi e mamā neke tei ni minō-holo mli nē nq, ni eēši ekatamanso le ye nq; *23, 2.

11. ni eeba ebatšia Mizraim šikpoñ le nī: moni sa gbēle le, eegbele, ni moni sa nomō le, eehōle nom, ni *moni sa klante le, eebāmo le klante! *13, 2.

12. Ni mamāmo Mizraim *nyomōi le awei le anā la, ni eēšame ni eēñame nom; ni eebu Mizraim šikpoñ le tamō okwelo buo emama, ni eedšē dšēi kēte ye hedšole mli. *43, 23.

13. Ni eekūmo Bet-Šemeš amāgāi ni yo Mizraim le, ni eke la ašā Mizraim nyomōi le awei le hũ.

Yitšo 44.

Wiemō ni ba Ieremia nō ye Iudafoi ē ni yo Mizraim šikpoñ le nq, mei ni yo Migdol ke *Takpanes ke Nof ke Patros šikpoñ le nq le ahewo nē: *44, 7.

2. Boni Iehowa Zebaot, Israel Nyomō le, kē nē: Nyedientšē nyena efōñ ē ni mike-ba Ierusalem ke Iuda mādši e fē nq le, ni na, nmenē amētšōmo amāñfō, ni mokomoko ehũ mli!

3. ye amenifōdšianii ni amēse amēkēwo mimli la le ahewo, akē-ni amete amēyašā tšofā-ke-nma, ni amēkē-sūmo nyomōi krokomei ni amē ke nye ke nyetšemei le lee le.

4. Ni mitsūo mitsūdši fē ni dši gba-oi le ke-baš nyenō, miteq šī lebi mān-

kpa mitšūqame akē: Nyekafea nihinii ni minyeo nē!

5. Ši amēboo toi, ni asan amēhāš amētoi aba nq ni amēkpale kē-dšē amenifōdšianii le ahe, ni amēkašā tšofā-ke-nma amēmihā nyomōi krokomei doñ.

6. Nohewo le afese mimli la ke mimlifū le afie šī ni eyatšo ye Iuda mādši le amli ke Ierusalem bloñi leñ, ni amētšōmo oleñle ke amāñfō, take boni eyo nmenē nē.

7. Nohewo le agbenē boni Iehowa, Zebaot Nyomō ni dši Israel Nyomō le, kē nē: Mēba nyefeq efōñ kpetenkpale nē nyešiq nyedientšē nyesusumai, koni nyeplenē, nũ ke yō, gbekē ke fufō fē kē-dšē Iuda tañ, ni nyekafe mokomoko nyehā nyehē nē.

8. akē-ni nyekē nyeninenā nitšumoi le woq mimli la, ni nyehā tšofā-ke-nma nyehā nyomōi krokomei ye Mizraim šikpoñ le nq heni nyete nyeyato gbq ye le, beni afe ni nyeplenē, ni nyetšō lōmo ke ahorabō ye šikpoñ le nq mādši-mādši fē atē?

9. Ani nyehie kpa nyetšemei le anifōdši ke Iuda mantšemei le anifōdši ke amēhāmei le anifōdši ke nyedientšē nyenifōdši ke nyehāmei le anifōdši ni amēse ye Iuda šikpoñ le nq ke Ierusalem bloñi le amli le anq?

10. Amēbako amēhe šī ke-baš nmenē, ni asan amēšeko gbeyei, ni amēnyieko mimli la ke mikpoi le ni minō-māmo nye ke nyetšemei le ahie le amli.

11. Nohewo le boni Iehowa Zebaot, Israel Nyomō le, kē nē: Na, mibadšie mihie makanye ye efōñ gbq, ni maplenē Iuda mñ le fē!

12. Ni mañō Iuda mei ni ešē, ni dšie amēhie amēka Mizraim šikpoñ le ni amēyato gbq ye dšēi le, ni amēšē amēatā; amēanyōnyōi ye Mizraim šikpoñ le nq: amēatā ye *klante ke hōmo nā, amēagboi ye klante ke hōmo nā kē-adšē mo bibiō nq kē-yaš mo wulu nq, ni amēatšō kitākāmōñō ke nākpōš ke lōmo ke ahorabō. *23, 17, 18.

13. Ni mawo mei ni ye Mizraim šikpoñ le nq le nyōmo, tamō boni mike

ne ke-dše Ieremia nā ewo wolo mli ye Iuda mantše Iehoiakim, Iosia bi le, yino afi ní dši edše le nō le, ne: * 36, 4.

2. Boni Iehowa, Israel Nyohmo le, kē ye bo, Baruk, ohe ne:

3. Okē ake: Mihā mihe kpoo, edšake Iehowa enō awerehō efata minōnā le he! Etomi ke ntšoidōmo, ni mināā hedšōmo!

4. Kēmole ake: Boni Iehowa kē ne: Na, noni mimā le, mi nonū mikūmo ne, ni noni miteo le, mi nonū mifāmo ne, ni nakai dši šikpon mū le fē.

5. Ni bo le nii wudši otao ohā ohe? Kātao! Edšake na, mike efōh aaba helo fiā nō, Iehowa kē; ši maiō * osusuma mahāo ake hānō ye hefēhe ni ootšō.

* 39, 18; 43, 6.

Yitso 46.

Iehowa wiemo ni ba gbalō Ieremia nō ye dšēmādši le ahewo ne:

2. * Mizraim nō.

Ye † Farao Neko, Mizraim mantše le, ta ni yō Eufate fā le nā ye Karkemiš, ní Nebukadnezar, Babel mantše le, tšiaame nii ye Iuda mantše Iehoiakim, Iosia bi le, yino afi ní dši edše le nō le hewo:

* Ies. 19. Ezek. 29; 30. † 2 Kron. 35, 20.

3. Nyesāa tšēni bibii ke tšēni wudši, ni nyefāa ta!

4. Nyewoa okponoi le anii ni nyetrāa nō, nye okponoiatšemei! Nyebumoa nyedafai ke-damoa ši, nyetšumoa akploi le ahe kākān. ni nyewoa nyedamai le!

5. Mēhewo po ni mināā ake amētšui efā, ni amētšō amese ke-yaā ne, ni amētān kākāloi le, atšiaame nii, foi amēdšeo po ni amekwee amese ne? Hefēhe efe gheyi, Iehowa kē.

6. Heoyātše nān gbē adšo foi, ni kākālo hū edšēn mli: amētēretērei ni amēnyōnyōi ye kōyigbe ye Eufate fā le nā!

7. Namō dši moni efā ke-baā tamō Nilo, ni emli nui le tšōmoō tamō fāi ne?

8. Mizraim efā ke-miba tamō Nilo, ni emli nui le mītšōmo tamō fāi, ni ekē ake: Mafā ke-ate ni mayaba šikpon le nō, ni mafite mañ le ke emli bii le!

9. Nye okponoi, nyefāa ke-ba ni nye ſilii, nyewoa foi ke-baā, ni nyehāa kākāloi le adšea kpo, Kušbii ke Putbii ní

hleo tšēni, ke Ludbii ní hleo gāii ní amēdōroō le!

10. Ši nakai gbī le, Nuntšo Iehowa Zebaot gbī ni, oweletō gbī hū ni, koni eto ehe owele ye ehēnyeloi le anō; ni klante aaye nii aato, ni amelā * aatole dā: edšake Nuntšo Iehowa Zebaot mīgbe gbē-afole ye kōyigbe šikpon le nō ye Eufate fā le nā! * 5 Mose 32, 42. Ies. 34, 5.

11. Ya * Gilead ní oyahe tšofā, bo Mizraim biyō oblayō! Yakatšā po ofeo tšofāi pī ne: tšāmo ko tšāmo ko be hāo! * 8, 22.

12. Dšēmādši le enu ohlegbēle le he, ni oblomo le eyi šikpon le obō to: edšake kākālo eyahālā kākālo, ameyi enyo le fē ameyagbēgbē ši.

13. Wiemo ni Iehowa kē gbalō Ieremia ake Nebukadnezar, Babel mantše le, baba ni ebatšia Mizraim šikpon le nii le ne:

14. Nyedšadšea ye Mizraim, ni nyešiea ye Migdol, ni nyešiea ye Nof ke Takpanes nyekēa: Damo ši ní awa, ni ofī ši šinh; ši klante miye nii ke-mi-boleo!

15. Té aye tēh ní atšire ohewaloi le atšia ši ne? Amēdamoō ši, edšake Iehowa etšireame etšia ši.

16. Ehā mei pī etēretērei, moko egbē moko nō, ni amekē: Te ši ní wokū wose ke-ya womanbii aňō ke šikpon heni afo-wo ye le nō ye yiwale klante le hewo!

17. Amēblo ye dšei ake: Farao, Mizraim mantše le, elādše; ehā ebe ní sa le eho!

18. Gbīlabo ni mihle kā ne, — mantše le, mo gbei ni dši Iehowa Zebaot le, kē, — take boni Tabor ye ye gōdši atēn, ke boni Karmel yō ye nšōnā le, nakai ehaba!

19. Sāmo ohe ohā gbefā, bo Mizraim biyō ni oyo dšei; edšake Nof batšō amanfō, ni abašāle. ni moko ehīn mli doñn!

20. Tšinabiyō ní he yō ſeo naakpa dši Mizraim; ši ofoi dšē kōyigbe miba, ſba!

21. Epāfoi ní yō etēn le tamō tšinabii ní ewo ſo; ši amē hū amētšō amēhe amēdšo foi ke-te tšēm, amēdamoō ši; edšake amēplenēmo gbī le ke amēramo-be le eninaame.

11. Moab ná hedšole ke-dše egbekēbii-
aši, ni edfere ešiši atutru le hie, ni
atšókole ke-dšeko nō mli awoko nō mli,
ni asan eyako nomhō mli dā: nohewo
ni enōmo eka emli, ni nma le tšake-
ko le.

12. Hewo le, na, gbīl mība, Iehowa
kē, ni matsū foseloī ke-aba eno, ni ame-
afosele ni ameatsōmo enibii le amli nii,
ni ameadfāradfārā etoi le hū.

13. Ni Moab hie aagbo ye Kemoš he,
take boni Israel we le hie gbo ye Betel,
amehienokāmo le, he le.

14. Mēba nyekēo ake: Hīl kākāloī ke
tabiloi ni sa tawū dšiwō le!

15. Afite Moab, ni akwo ke-bote emā-
dši le amli, ni eblahīl ní ahala le ekple-
ke ši ke-te gbē, mantše le, mo gbei ní
dši Iehowa Zebaot le kē.

16. Moab plenēmo le mībenke ke-mība,
ni emanehūlū le mīye oyái naakpa.

17. Nyeyea nkomo nyehāale, nye mei
ni nyeyo ehewo le fē, ke nye mei fē ní
nyele egbei le! ni nyekēa ake: Té aye
tēn ní mantšetšo ní wa le, dēhlemotšo
fēfeo le ekū ne!

18. Bo biyō ní ohio Dibon, dše onum-
nyam le mli okpleke ši, ni obatá ši ye
kūmai mli! edšake Moab hiekpātālo le
efā ke-ba onō, ebaite omōdši le.

19. Yadamō gbe le he ní osra, bo Aroer-
nyo! bi foidšelo ke yō ko ní edše mli
ni okē ake: Mē sane eba?

20. Ahā Moab hie efie ši, edšake akū-
mole: wō lele ni oblo! Nyegbaā ye Arnon
ake akpātā Moab hie!

21. Ni kodšomō eba šikpon kplanā le
nō, eba Holon ke Iaza ke Mefaat

22. ke Dibon ke Nebo ke Bet-Dibla-
taim

23. ke Kiriataim ke Bet-Gamul ke Bet-
Meon

24. ke Keriot ke Bozra ke Moab ši-
kpon le nō mādši le fē, nii ní yō šonh
ke nii ní benke le anō.

25. Akpo Moab aklonto le, ni enine
hū ekū! Iehowa kē.

26. Nyehāa *etōa dā, edšake ewó ehe
nō eši Iehowa, ni Moab aakoklo ši ye
efē mli, ni le hū eetšō nmlōnō! *26, 15.

27. Nto Israel tšō nmlōnō hāo! Ani
dšuloī atēn aanale ye? edšake befēbe ní
owieo ehe le, ohosoq oyitšo.

28. Nyešla mādši le, ni nyeyahia tēsai
amli, nye Moab-bii, ni nyetamōa okpo
ní feo etšū ye buian fodši amli!

29. Wōnu Moab hewō le he, ewó ehe
nō tšō! ke ehenowómo ke ehewō ke ehe-
nāmo ke etšuin hetšōmo le.

30. Mile emlifū ke efā ní esaa le, Ie-
howa kē; nii ní esaa amefe.

31. Nohewo le mawo lele ye Moab
hewo, ni mablo ye Moab fē hewo: aaye
nkomo ye Kir-Heres hīl le ahewo!

32. Yáfó ní fē Iazer nō le mafó ma-
hāo, bo Sibma weintšo; onidši le eteke
nšo le tete, ameyāše Iazer nšo le nā tō:
hiekpātālo ebafe otšeiayibii ke owein-
yibii le anō.

33. Ni nyāmo ke mliſimō se efo ye
nmōdšian ke Moab šikpon le nō, ni mi-
hā wein hū se efo ye weinbui lea: anān
wein ke lala, lala le dšee lala donh!

34. Ke-dše Hešbon blomō le nō le ame-
wóo amēgbē ke-yašio Eleale ke Iahas
tō, ke-dše Zoar ke-yaši Horonaim, ní
dši tšinayō ni eye afi etē le; edšake
Nimrim nui le tete aatšōmo olenle.

35. Ni mahā moni šāa šā-afole ye he
groh ke moni šāa tšofā-ke-nma ehāa
enyonmōi le se afo ye Moab, Iehowa kē.

36. Hewo le mitsui mli hūo tamō be-
dši ye Moab hewo, ni mitsui mli hūo
tamō bedši ye Kir-Heres hīl le ahewo;
edšake enii babaō ní enā le elādše.

4, 19. Ies. 15, 7; 16, 11.

37. Edšake mofēmo yiteh ekpa, ni aku
mofēmo tšēn; *abāmō mofēmo nidši ahe,
ni mofēmo ke kpekpe enmō ehe. *47, 8.

38. Nkomoyeli sonh yo Moab tšūiayi-
teah fē ke eblōhūi le amli; edšake mi-
dfāra Moab dukuduku, tamō šōnō ko ní
asumqo, Iehowa kē.

39. Kwe boni ekūmo! Nyewo lele!
Kwe boni Moab etšō ekue! Eye hie-
gbēle! Ni Moab aatšō nmlōnō ke tšūifā
fē ehā mei fē ní ebōlele ke-kpe le.

40. Edšake boni Iehowa kē nō: Na,
eeſiki ke-aba tamō okropoh, ni eegbe
efīdšian ewo Moab.

, efā tamō dšata kẹ-dšẹ Iordan
ayii lẹ amli kẹ-miba koloiani-
ni hīo ši dā lẹ; ši mahā edšo
še eno hīnmeitsā, ni moni aaba-
lẹ mañō-to eno. Edšakẹ namo
mi? ni namo kemi aakpe? ni
ni tōkwelọ ni anyē mihle ada-

50, 44.

hewo lẹ nyeboa Iehowa yin ni
Edom he kẹ eyin ni eto ye
i lẹ ahe lẹ toi: Šātāmo kẹ aašātā
mli bibii lẹ kẹ-ate, ni ameni-
nā aakpe ehe ye amehẹ!
nešigbēmo lẹ gbēmo lẹ hewo lẹ
mihoso; blomo lẹ hū, anu edši-
e Nšo-tšuru lẹ nā tō.

, eefā kẹ-aba, ni *eefiki tamō
ni eegbe efidšian ewo Bozra,
gbī lẹ Edombīl kākālọi lẹ atšui
mo yō ni kōmo tšui. *48, 40.
Damasko nō.

Iamat kẹ Arpad hīe efie ši,
amenu sane fōh; ametšui efā,
ni efe hāmāhāmā, amenāā he-

* Ies. 17, 1. Amos 1, 8—9.

masko egbodšo, etšō ehe ni eba-
nmiñmi emōlẹ; hedšramo kẹ kō-
ehe tamō yō ni bafo.

aye tēn ni akwa yidšiemō mañ
nimīše mō lẹ ne?

hewo lẹ eblahīl lẹ aanyōnyōi
ni lea, ni aaplenē hīl tawu-
ye no gbī lẹ nọ, Iehowa Ze-

mašere la ye Damasko gbogbo
eešā Benhadad mōdši wudši lẹ.
Kedar kẹ †Hazor mantšeyeli
kadnezar, Babel mantše lẹ, tšia-
lẹ anō.

Iehowa kẹ ne: Nyetea ši, nye-
aā Kedar, ni nyeyakpātāa bokā-
lẹ ahīe! * Ies. 21, 16. 17. † Ios. 11, 10.

nebūi lẹ kẹ amētōiku lẹ amēaño
amēbū he mamai lẹ kẹ amenibii
ameyomai lẹ amēalō amēhā amē-
meablo amewoame ake: Hefēhe
ei!

ešāā foi, nyedšoa foi ni awāa,
bui ni mli kwōlọ nyehīa mli,
orbii! Iehowa kẹ; edšakẹ Ne-

bukadnezar, Babel mantše lẹ, ete nyeyi
nọ adšina, ni eto eyin ye nyehẹ. K. a

31. Nyetea ši nyefāa kẹ-yaā mañ ni
he edšoame, ni amehīo ši sefēse lẹ nọ,
Iehowa kẹ; mei ni bẹ agbói alo agbói
ase-adabāni, ni amekokrō amehīo ši.

32. Ni ameyomai lẹ aatšōmō odšonii,
ni amekoloikui babaō lẹ aatšōmō hānii;
ni magbe *mei ni ešēšē ameyii afāfāi
lẹ mafā kōyoi fā mli; ni mikẹ amē-
manehūlū lẹ aadše amehewo hefēhe kẹ-
aba, Iehowa kẹ. * 22, 22.

33. Ni Hazor aatšō nāngbēi ašihīlẹhe
kẹ amanfō kẹ-ate nānọ, ni mokomoko
ehīn dšei, ni asan gbomobi ko ebatoñ
gbọ ye dšei. 2, 10.

34. Iehowa wiemo ni ba gbalọ Ieremia
nō ye *Elam hewo ye Iuda mantše Ze-
dekia mantšeyeli lẹ šišidše mli ne: * 22, 22.

35. Bōni Iehowa Zebaot kẹ ne: Na,
makū Elam gāi lẹ ni dši amehewalenō
titri lẹ;

36. ni mikẹ kōyoi edše aadše nwei nā-
gbēhei edše lẹ aba Elam nọ, ni magbe-
ame mafā kẹ-ate nakai kōyoi lẹ fē nọ,
ni dšēnmañ ko dšēnmañ ko bẹ ni Elam
mei ni agbeame afā ne eya mli.

37. Ši mahā Elam tšui afā ye amehē-
nyeloi kẹ mei ni taoq amesusuma segbẹ
lẹ ahīe, ni mikẹ efōh, ni dši mimlifu ni
nā wa lẹ, aaba ameno, Iehowa kẹ; ni
matšū klante kẹ-anyie amese kẹ-yaši be-
yino ni maplenčame.

38. Ni mikẹ mimantšesēi lẹ aamā Elam,
ni makpātā mantše kẹ lumei lẹ ahīe ye
dšei, Iehowa kẹ.

39. Ši aaba mli ye nāgbē gbīl lẹ anọ
ake makpale Elam nomō lẹ kẹ-aba ekoñ,
Iehowa kẹ. K. a

Yitše 50.

Wiemō ni Iehowa tšō gbalọ Ieremia
nọ ewie ye Babel, Kaldeabii lẹ ašikpoñ
lẹ, hewo ne: Ios. 19; 14.

2. Nyedšadšea ye dšēnmādši lẹ atēn,
nyešīa, ni nyešīa ašīnā! Nyešīa, ni
nyekašīa nọ! Nyekā ake: Anō Babel;
ahā Bel hīe efie ši, adšara Merodak
hū; ahā emāgāi lẹ ahīe efie ši, adšara
ewodši lẹ! Ios. 44, 1.

buaä ši tamò ñmă kuikui, nyefealę musu tšēm! Nyekahăa enokonoko mifea!

27. Nyegbea etšinahĩ lę fě-tšēm, nyehăa amękplekea ši kę-yaă gbě! Kpóo hăame! edšake amęgbĩ ní dši amęsramębe lę eše!

28. Anuę mei ní dšo foi ni amędše mli kę-dše Babel šikpon lę nọ lę agbė, ni amęmidšadše Iehowa, wọ-Nyohmọ lę, oweletọ. esolemowe lę he oweletọ lę yę Zion!

29. Nyetšęa găitšęlọi lę nyewoa Babel he, mei ni dőroő găi lę fě! Nyebọa nsra nyewoa ehe kę-kpea! Nyekahăa moko-moko midšea mli! *Nyewoalę nyōmọ yę enitšumọ lę nă! Bofębọ ni efe lę, nyefealę nakai nonn; edšake ewó ehe yę Iehowa nọ, yę Israel Mokronkron lę nọ! *K. 15.

30. Nohewọ lę eblahĩ lę aanyōnyōi yę eblöhđi lę amli, ni aaplenė ehĩ tawulọi lę fě yę no gbĩ lę nọ, Iehowa kę.

31. Na, mikęo enă, bo hewolọ, Nuntšọ Iehowa Zebaot kę; edšake ogbĩ ní dši osramębe lę eše!

32. Ni hewolọ lę aate ni eegbė ši, ni mokomoko bę ní aawó enọ; ni mašere la yę emădšimădši lę amli, ni eešă mei fiă ní bolelę kę-kpe lę.

33. Bóni Iehowa Zebaot kę nę: Amia Israelbii lę kę Iudabii lę fě-tšēm, ni amęnomnđlọi lę fě hie amęmli kpěnn, amękplėě ní amęnmě amęhe lę.

34. Amękpölọ lę he wa, Iehowa Zebaot dši egbei: yę kę ebaye amęsane lę ehă-amę, beni afe ní ehă šikpon lę adšọ ehe, ni ehă Babelbii lę ahao.

35. Klante aaba Kaldeabii lę anọ, Iehowa kę, kę Babelbii lę anọ kę elumei lę anọ kę enilelọi lę anọ!

36. Klante aaba năfütšemei lę anọ, ni amętšómọ kwašiai! Klante aaba ehĩ kă-kălọi lę anọ, ni amętšui afă!

37. Klante aaba ekponłi kę ešlii lę anọ kę futufutugbomei lę fě ní yọ eten lę anọ, ni *amętšómọ yei! Klante aaba edsetrii lę anọ, ní aha! *51, 20.

38. Klante aaba enui lę anọ, ni amę-am! edšake amăgăi ašikpon ni, ni gbe-yei wđđši ahe sękę amęyeę!

39. Nohewọ lę năn koloi kę klădši aahl dšei, ni dugumai aahl dšei; ni ahĩn dšei donn kę-ate năno, ni asan akę dšei efen šihilehe yę yino ko yino ko nọ.

40. Tamọ boni Nyohmọ butu *Sodom kę Gomora kę amęhewọ mădši lę, Iehowa kę, mokomoko ehĩn dšei, ni asan gbomobi ko ebatoň gbọ yę dšei.

* 1 Mose 19, 24. 25.

41. Na, *maň ko aadšę kőyigbę aba, ni dšehnmaň wulu ko kę maňtšemei babaő aate ši kę-adšę šikpon lę năgbė tđ. *K. 9.

42. Amęhle găi kę akplọ; amęyi wa, ni amęmšsűn etšđđame; amęgbė *tamọ nšọ hűmọ, ni amętră okponłi anọ kę-miba, awoame nii tamọ tabilłi, ní amękę bo, Babel biyđ lę, abawu! *6, 22.

43. Babel maňtšę lę nu amęhe pę, ni enidšian dšę wui; etšui fă, ekōmọ tamọ yđ ní bafo.

44. Na, efă tamọ dšata kę-dšę Iordan he kđ-hayli lę amli kę-miba koloianiyelihe ní hłọ ši dă lę: ši mahă edšo foi kę-dšę amęno hĩnmeitsă, ni moni aahalalę lę, lę maňđ-to enọ. Edšake namo po tamomi? ni namo kęmi aakpe? ni namo dši tđkwelọ ní anyė mihle adamọ?

49, 19—21.

45. Nohewọ lę nyebwa Iehowa yin ni efie yę Babel he kę eyin ní eto yę Kaldeabii lę ašikpon lę he lę toi: Šătămọ kę aašătă tđiku lę mli bibii lę kę-ate, ni amęniyelibe lę nă aakpe ehe yę amęhe!

46. Gbė ní kęo akę: Anđ Babel! lę gbēmọ nă lę šikpon aahoso, ni aanu eblomọ lę yę dšehnădši lę aten.

Yitso 51.

Bóni Iehowa kę nę: Na, mi lę matė kőyo ní fiteę nii ko ši mawo Babel kę mei ní hłọ mei ní ete ši ewomi lę aten lę,

2. ni matšű mei kpđđši kę-ate Babel ni *amęaša emli, ni amęafe ešikpon lę sem; edšake amęabolelę kę-akpe yę gbĩ fōň lę nọ. *14, 7.

3. Moni dđđ găi lę, găidolọ lę aadọ egăi awolę, kę moni teę ši kę edama lę hű: ni nyekabăa eblahĩ lę ayi, nyefea eta lę fě-kwa musu!

29. Ni šikpon le mihoso, ni edšidšā; edšake Iehowa yin ni etotoi ye Babel he le damo ši ake eefe Babel šikpon le amanfō, ni mokomoko akahi mli donn.

30. Babel hii kākālōi le efō tawū, ametrā amemōdši le amlī; amē-ekā le etā, amētšōmō yei: ašāšā amēšihlēhei le, akūmō amē-adabāni le.

31. Foišalo šaā foi ke foišalo yakpeo, bofo hū ke bofo yakpeo, koni ameyatfa Babel mantše le adafi ake anō eman le ye ehēfēhe,

32. ni ahe fāfōhei le, ni ašā kpākpōi le ke la, ni tabilōi le atšui efā.

33. Ši boni Iehowa Zebaot, Israel Nyo-umō le, kē nē: Babel biyō le tamō nmā-gbēmōhe be mli ni anānāa nō le; efe fiō kekē ni nikpamōbe le ašē ahāle!

34. Nebukadnezar, Babel mantše le, eyewo, ekspātā wōhle; enōwo emā ši tamō nō flo, emiwo hū tamō dšeh; ewo emūsū obō ke midokōdokōni le; ešerewo efie.

35. Zionnyo aakē ake: Yi ni awami ke mihelo le aba Babel nō! Ierusalem aakē ake: Milā aba Kaldeabii le anō!

36. Nohewo le boni Iehowa kē nē: Na, maye osane le mahāo, ni matō ohe owele; ni mahā enšō le agbi, ni mahā enubu le atā.

37. Ni Babel aatšōmō kóikói ke nān-gbēi ahlēhe, nākpenō ke noni hāa abop tšia, ni mokomoko ehīn dšei donn. 50, 12.

38. Amēfē-kwa amēahū tamō dšatai oblahū, ni amēablō tamō dšatabii.

39. Kē amēhie dō le, mahmēame okplō, ni mahā amētōrō dā, koni amemli ašiamē, ni amēwo nānō wō, ni amēhie akatšē! Iehowa kē.

40. Makplaame ke-kpleke ši tamō tōbii ni ayagbeame, tamō tōagboi ke tōkpa-kpoi!

41. Té aye tēn ni anō *Šešak, ni ahe šikpon le fē yidšiemō le nē? Té aye tēn ni Babel etšō nākpenō ye dšehmā-dši le ateh nē? * 22, 22.

42. Nšō le ete ši ewo Babel, enšōkei ni gbēo le eha enō.

43. Emādši le etšōmō amanfōi ke šikpon ni egbi keketē ke olēnle, šikpon

ni mokomoko ehīl nō, ni gbomobi ko tšōō nō.

44. Ši mayasra Bel ye Babel, ni mādšie noni emī le ye edān, ni dšehmādši le hōh ke-yan enō donn; Babel gbogbo le tete aagbē ši! 50, 2.

45. Miman, nyedšea kpo ke-dšea eteh, ni nyeten mofēmo ahere eyiwala ke-dšē Iehowa mlifū ni nā wa le mli! K. 6.

46. Nyetšui akafāa, ni nyekašea gbe-yei ye adafi ni aanu ye šikpon le nō le hewo, ši adafi aaba ye afi ko nō, ni no sē afi le adafi aaba ekon, ake yi-wale ye šikpon le nō, nōyelō aate ši awo nōyelō!

47. Nohewo le na, gbīl mība, ni mayasra Babel amāgāi le, ni ešikpon le fē hīe aagbo, ni emei ni agbe le fē aanyōnyōi ye eteh.

48. Ni *nwei ke šikpon ke amemli nii fē aala nyāmō lala ye Babel hewo; edšake hīekpātālōi aadšē kōyigbē aba enō, Iehowa kē. * Kpoda 12, 20.

49. Babel hū bagbē ši, nye Israel mei ni enyōnyōi, tamō boni Babel hā šikpon le fē nō mei ni enyōnyōi le gbēgbē ši le.

50. Nye mei ni nyedšē klante nā, nye-yaā, nyekadamōa ši! Nyekaia Iehowa ke-dšēa šonh, ni *nyehīe abaa Ierusalem nō! * Lal 127, 2.

51. 'Wōhle egboi, edšake wōnu ahora-bō; hīešifiemō eha wōhle, edšake meikpōdši eba Iehowa we le hei kron-kroni le!'

52. Nohewo le, na, gbīl mība, Iehowa kē, ni mayasra emāgāi le, ni ešikpon le fē nō le pilafoi le aakēmō!

53. Kē Babel kwō ke-te nwei po, ni ehā emōdši le kwōlō boni moko nyē abēnke po le, mi nonh kē miñō ehīekpātālōi aadšē aba enō! Iehowa kē.

54. Anuō blēmō ko ke-dšē Babel, ke hīekpātāmō kpetēnkple ke-dšē Kaldeabii le ašikpon le nō!

55. Edšake Iehowa mikpātā Babel hīe, ni ehā hōfemō sē mīfo ye mli; ni amē-nšōkei le hūo tamō nui babeš, ni amē-gbē le gbēmō nā wa.

56. Edšake hīekpātālō eha enō, eba Babel nō, ni amēmō emli hīi kākālōi

ni efẹ ni aṣi yẹ mǎ lẹn lẹ, kẹ tṣelqi ni tṣe kẹ-te Babel mantṣe lẹ nṣ lẹ, kẹ aṣafo yū lẹ aten mei ni efẹ lẹ, Nebusaradan, oblafoi atṣe lẹ, nṣame nom kẹ-te.

16. Ši Nebusaradan, oblafoi atṣe lẹ, Ši šikpoṇ lẹ nṣ ohiafoi kwrá lẹ aten meikomei, ni ametṣṣomṣ weintromaṣlqi kẹ okwáfoi.

17. Ni akṣble akulašini lẹ ni yṣ Iehowa we lẹ, kẹ šiši-adekai lẹ kẹ akṣble nṣe lẹ ni yṣ Iehowa we lẹ, Kaldenbii lẹ dṣaraame dukuduku, ni amelṣ akṣble lẹ fṣ kẹ-te Babel. 27, 19—22

18. Ni kukweii lẹ kẹ lṣmonii lẹ kẹ kaklai lẹ kẹ lalakai lẹ kẹ atoi lẹ kẹ akṣble nibii lẹ fṣ ni akṣ-sṣmoṣ lẹ, amekṣlṣ kẹ-te;

19. ni kai lẹ kẹ nṣṣi lẹ kẹ lalakai lẹ kẹ kukweii lẹ kẹ kanetṣei lẹ kẹ atoi lẹ kẹ likṣlikqi lẹ, nii ni dṣi šikani kẹ dṣiṣṣini lẹ, oblafoi atṣe lẹ kṣlṣ fṣ kẹ-te.

20. Akulašini enyo lẹ kẹ nṣe kome lẹ kẹ akṣble tṣinai nyoṇma kẹ enyo ni yṣ šiši-adekai lẹ aṣiṣi ni *mantṣe Salomo fṣ hǎ Iehowa we lẹ, nṣe nibii nṣ fṣ akṣble lẹ alee nǎ. * 1 Maṣ. 7, 15—17.

21. Ni akulašini lẹ, ameten ekome kwṣlṣ dṣi ninetalqi nyoṇma kẹ kpányṣ, ni kpǎ ni hṣe ninetalqi nyoṇma kẹ enyo kpeṣ he, ni etilṣ dṣi ninewábii edṣe, ni gbṣ kǎ mli;

22. ni eyiten kpe lẹ hṣ akṣble ni, ni kpe lẹ ekome kwṣlṣ dṣi ninetalqi enu-mṣ, ni ntǎn ni alṣ kẹ kpṣbii kokrobii ni bole yiten kpe lẹ he kẹ-kpe lẹ, fṣ lẹ akṣble ṣṣnṣ ni; ni nakai noṇn dṣi akulašini ni dṣi enyo lẹ kẹ kpṣbii kokrobii lẹ;

23. ni kpṣbii kokrobii nyoṇmai-nṣhṣ kẹ ekpa ye kponggbṣ, ni kpṣbii kokrobii fṣ ni yṣ ntǎn lẹ he kẹ-kpe dṣi oha.

24. Ni oblafoi atṣe lẹ nṣ oṣṣonukpa *Seraia kẹ Zefania, oṣṣo ni dṣi enyo lẹ, kẹ Šinǎkwelqi etṣ lẹ; * 1 Kron. 6, 42.

25. ni enṣ piafonyo ni kwṣ tabilqi lẹ anṣ lẹ kẹ-dṣe mǎ lẹn, kẹ mei ni nǎ

mantṣe lẹ hṣe lẹ aten mei kpawo ni ana ye mǎ lẹn, kẹ tatṣe ni buaṣ šikpoṇ lẹ nṣ bii lẹ anǎ kẹ-yǎṣ ta lẹ woloṇmǎlṣ lẹ, kẹ šikpoṇ lẹ nṣ bii lẹ aten hṣi nyoṇmai-ekpa ni ana ye mǎ lẹn lẹ,

26. ni Nebusaradan, oblafoi atṣe lẹ, kplaame ni ekṣame yǎṣ Babel mantṣe lẹ ye Ribla.

27. Ni Babel mantṣe lẹ tṣiame nii ni egbeame ye Ribla ye Hamat šikpoṇ lẹ nṣ. Ni anṣ Iuda nom kẹ-dṣe eṣikpoṇ lẹ nṣ kẹ-te.

28. Maṣ ni Nebukadnesar nṣame nom lẹ nṣ: Aṣi ni dṣi kpawo lẹ nṣ lẹ Iudafoi akpei-etṣ kẹ nyoṇmai-enyo kẹ etṣ; 2 Maṣ. 24, 11—12.

29. Nebukadnesar yinṣ aṣi ni dṣi nyoṇma kẹ kpányṣ lẹ nṣ lẹ ebaṇṣ mei ohaikpányṣ kẹ nyoṇmai-etṣ kẹ enyo nom kẹ-dṣe Ierusalem;

30. Nebukadnesar yinṣ aṣi ni dṣi nyoṇmai-enyo kẹ etṣ lẹ nṣ lẹ Nebusaradan, oblafoi atṣe lẹ, baṇṣ Iudafoi aten mei ohaikpawo kẹ nyoṇmai-edṣe kẹ enu-mṣ nom kẹ-te: mei lẹ fṣ dṣi akpei-edṣe kẹ ohaiekpa.

(K. 51—54: kwṣ 2 Maṣ. 24, 27—32.)

31. Ni eba mli akṣ Iuda mantṣe Iehoiakin nomṣ aṣi ni dṣi nyoṇmai-etṣ kẹ kpawo lẹ nṣ nyṣn ni dṣi nyoṇma kẹ enyo lẹ nṣ gbṣ ni dṣi nyoṇmai-enyo kẹ enu-mṣ lẹ nṣ lẹ, aṣi nṣ ni Babel mantṣe Evil-Merodak baye mantṣe lẹ, ewṣ Iehoiakin, Iuda mantṣe lẹ, yitṣe nṣ, ni edṣielṣ kẹ-dṣe gbokṣfoiatṣṣ lṣn;

32. ni ekṣlṣ wie wiame kpakpa, ni enṣ eṣi lẹ eto mantṣamei ni kṣlṣ ye Babel lẹ aṣi lẹ anṣ;

33. ni etṣake etṣṣṣwṣ atadei lẹ, ni ekṣlṣ yeṣ nii dṣame ewala gbṣi abṣ fṣ.

34. Ni noni ato ni aṣṣalṣ lẹ, Babel mantṣe lẹ nṣ adṣṣ aṣṣalṣ dṣ, gbṣ-fṣ-gbṣ kẹ enṣ, ewala gbṣi abṣ fṣ kẹ-yǎṣi egbṣle gbṣ.

te-hā amesusumai ahle atšere-
*K.11.

Iehowa, kwe boni efimi! mimlinii
mitsui etšó ye mimli, edšake
ua. Klante mišó mibii ye agbó
hū gbēle ye.

nenu ake midōmō ntšoi: moko-
ni šedšeo mimi; mihenyeloi le
mimanehūlū le he, ameminyā
ofe. Oohā gbī nī ošie le aba,
atšōmō tamomi. *4.21.

amenifōdšianii le fē aba ohle,
le tamō boni ofemi ye minōtō-
š hewo le! edšake mitšoidōmō
š, nī mitsui efe vi.

Yitšo 2.

boni Iehowa enō atatu eha Zion
he ye emlifū le mli! Nwei po
Israel hefe le etša šikpon, nī
gbī le nō le ekaii *enāđšiaši

*1 Kron. 22.2

ntšō le eplenē Iakob šihlēhei
naa mōbō; ekūmō Iuda biyō le
ye emlifū len, etšireame etšia
ebule mantšeyeli le ke emli lu-

lo Israel aklontoi fē ye mlifū
a mli; esu eninedšūrō ewon ye
le hie, nī ešā Iakob tamō la
plamplam nī šāa nii ke-kpeo.

do egāi mli tamō henyelo; eda-
ke eninedšūrō tamō haolo, nī
nii fē nī feo hihmei akono le
se emlifū le tamō la ye Zion
bū le mli. *Lal. 7, 13

ntšō le etšó tamō henyelo; eple-
l, eplenē emōdši fefedši le fē,
ōdši nī wa le, nī ehā nkomo-
yāfó efā ehā Iuda biyō le.

e esese le butū tamō ahūo trom
e egwabōhe le. Iehowa ehā hie
idšūrō ke hedšōmogbī le nō ye
emlifū hiedō le mli le enyāne
ke osofo fē.

ntšō le ešē efōlešālate le efō,
ehekronkron le; enō emōdši fe-
ahe gbogboi le ewo henyelo le
emiblo ye Iehowa we le tamō
*gbidšūrō ko nō. *K.22

8. Iehowa eto eyiñ ake eekpātā Zion
biyō le gbogbo le hie; enmē kpā le,
esuko enine ewoko mli nī efōle plen-
mō; ehā kpoku ke gbogbo fē miye nk-
mō, amefē amegbōdšō.

9. Egbói le ešiu ke-bote šikpon; eekpātā
egbói aag-adabāni le ahle nī ekūmgama.
Emanšē ke elumei le ye dšenmāđši le
aten, heni mla be le; egbaloi le tote
enaa ninā ko ke-dšeo Iehowa nō.

10. Zion biyō le onukpai le trā šik-
pon, amefe diññ; amelō mlu amefie
ameyitean, amemla kpekpei; Ierusalem
oblayei le emāmō ameyii aši.

11. *Mihlāmēii ešiu ke yāfōnui spon,
mimlinii mitšōmō; afose mimlēbo afie
šikpon ye miman le biyō le hiekpātāmō
le hewo, edšake gbekēbii ke fufobii eto
biti ye mā len blohūi le amli. *Ier. 14, 17.

12. Amekēo amenyemei ake: Nēgbē
able ke wein yo? boni ametotō biti ta-
mō pilafoi ye mā len blohūi le amli, nī
amefōse amesusuma amefieo amenyemei
aminā le.

13. Mē odase maye mahāo, meni he
manōo mato, Ierusalem biyō? Meni mi-
ke-ato ohe, nī mīke-šedšē omī, Zion biyō
oblayō? Edšake opilamō le da tamō nšō;
namo aanyēo atšā?

14. Ogbaloi le gbañ apasa ke yakanināi
amehāao; šī amēdšiee onišaiianii le aši nī
ameke-kpale onomnō le ke-ba, šī mon ame-
gbañ apasa gbalē wiemoi ke nanešitūtšā
sāđši amehāao. *Ier. 14, 14—16; 22, 14—22.

15. Mei fē nī hoq ye gbē le nō le
tšāñ amēdē amewoqo; amēboq tšia nī
amehosoo ameyitšei amewoq Ierusalem
biyō le ake: "Aso man nī atšēole *he-
fe nī eye emū, šikpon mū le fē nyā-
monō le nē lo?" *Lal. 22, 2. Ezek. 12, 14.

16. Ohenyeloi le fē egbē amēdāñ ewoō,
amēboq tšia, nī *amēkpeo amenyānyōđši
ašiši, amekēo ake: "Woplenēle pē! Gbī
nī †wokweo gbē le nē; ešē wodeñ nī
wona!" *Hlob 16, 9. †Lal. 22, 25; 127, 7.

17. Iehowa yiñ nī eto le efe; ehā ewie-
mō nī ewo he kitā ke-dšē blema bēbe
le eba mli; etšire etšia šī nī enaa mō-
bō; ehā henyelo le eyeo yō; ewo haoloi
le aklonto le nō!

ni awaami lẹ; ye
 2. lẹ fẹ kẹ ameyin
 3. fẹ.
 amehora ni amebog
 metoo ye mihe lẹ fẹ,
 woomi lẹ anā wiemo
 amedfeno ye mihe dā
 ametrā dāio, ʒi amete
 amedān lala! *K 14
 nādāian ye amēni-
 anā! 1. 21. Lal. 197, 8
 ko ohāame, ni olō-

alifū mli, ni okpātā
 ra ōwei ʒiʒi nẹ!

D 4.

edī tō, ni ʒiku ōmi-
 ʒi hekroukron lẹ tei
 ʒi-blobū kún! 1. 10
 ʒāra wa lẹ, mei ni
 ʒi-roh lẹ, kwe boni
 udāi ni dāi ʒbeʒōlō
 ʒ!

ʒblāʒ amefufō amē-
 naū lẹ biyō lẹ etāō
 ō ni yō nānō
 lei kpetō edā yiteū
 hewō; abifahii biō
 ʒi lẹ ō kūō hāa-amē.
 kodokoni lẹ efe fem
 nei ni alhame ye bo
 imui atū.

lẹ nōʒa lẹ dā fē
 ʒi lẹ abutule hiūmei-
 ʒi mli

1 Mose 18, 21. 19. 24 26.
 tāe fē snō, ameyēō
 ʒuō fē tēnēlēo, amē-

edī fē nāi, ayooame
 amehewolo ekpetō
 irē ni etāō tamō tāo.
 ʒi ye kiante nā lẹ
 ʒi ye hōmō nā lẹ;
 amōʒi ʒi nāi ni
 nēhoq meī

35. ké moko kōdō gbomo kodšomō ye
Nweinyo le hie,

36. ké moko tšō gbomo sane hie bu
ši le, ani Nuntšō le enaa?

37. Namō dši moni aakē *noko ni eeba
mli, kēdši Nuntšō le fáko le? * *les. 45, 7.*
Amos 3, 6.

38. Ani efōh ke ekpakpa fē le dšee
Nweinyo le dāh dšeo lo?

39. Mēhewō gbomo wieō hūhūhū
ye ewala mli? Hā mofēmo awie hū-
hūhū ye ehe.ešai le ahewō mon!

40. Nyehāa wōtaoō wōgbēi le amli ni
wōkaā wōkwea, ni wōkpalea ke-baā Ie-
howa nō ekon!

41. Nyehāa wōholea wōtšnii ke wōni-
dši anō wōhāa Nyonmō ye nwei!

42. Wō le *wōtō ni wōtše atūa; bo
le onō-fako. * *Lal. 106, 6. Dan. 9, 5.*

43. Okē mlifū eha ohe ni onyie wōse
ke yiwale, ogbewō, onako mōbō.

44. Okē atatu eha ohe, koni faikpamō
akatšō mli ke-miho.

45. Okewō efe bēmōnii ke nyāhēmōnii
ye mādšimādši le atēh.

46. Wōhenyelōi le fē egbegbē amēdāh
amewowō.

47. Gbeyei ke bu ke fitemō ke hie-
kpātāmō ebakā wōnō.

48. Mihūmei mli foseō nu fāi fieō ši
ye mimāh le biyō le hiekpātāmō le hewō.
ler. 9, 1.

49. Mihūmei mli hoo nu dāne, ni efōō.

50. ke-yaši beyino ni Iehowa aamā eyi
ši ni edše nwei ekwe.

51. Mihūmei ehao misusuma ye mimāh
biyei le fē ahewō. *2, 11.*

52. Mei ni nyeomi yakatšā le mīgbo-
bimi tamō lofō;

53. amēplenē miwala ye bu le mli, ni
ameke tei efie minō.

54. Nui le ho ye miyiteh; mikē ake:
Milādše!

55. Iehowa, bu le šiši tō midše mitšē
ogbēi. *Lal. 130, 1*

56. Onu migbē: Kātšimō otoi ye mi-
hūmō ke miblomō le nō!

57. Gbī ni mitšeo le otši obēnke, okē
ake: Kāše gbeyei!

58. Nuntšō, oye misusuma sane le ohā-
mi, okpō miwala!

59. Iehowa, ona yi ni awaāmi le; ye
misane le ohāmi!

60. Ona ameweletō le fē ke ameyih
ni ameto ye mihe le fē.

61. Iehowa, onu amehora ni amēboō
le ke ameyih ni ameto ye mihe le fē,

62. mei ni teō ši woomi le anā wiemo
ke amēdfēhmō ni amēdfēho ye mihe dā
dšenamō le.

63. Kwemō, ši ametrā dšio, ši ameto
dšio, mi nohē dši *amēdāh lala! * *K. 14*

64. Iehowa, toame nādšiah ye amēni-
dši anā nitšumōi le anā! *1, 21. Lal. 137, 8.*

65. Nō tšuinohānō ko ohāame, ni olō-
mō le akā amēnō!

66. Tiumōame ye mlifū mli, ni okpātā
amēhie ke-dše Iehowa nwei šiši ne!

Yitso 4.

Kwe boni šika le edī tū, ni šika nmi-
nmi le etšake! Ašere bekronkron le tei
le afie ši ye blohū-fē-blohū kōh! *1, 6. 10.*

2. Zion bihīl ni dšra wa le, mei ni
anmēoame ke šika kronh le, kwe boni
abuoame tamō sū kpudši ni dši gbēšōlo
nidši anā nitšumō le!

3. Nāngbēi tete gblaā amēfufō ame-
hāa amēbii yeō; mimāh le biyō le etšō
yiwalo tamō dugumai ni yō nānō.

4. Gbekē fufō lilei kpēteō edā yiteh
ye kūmai ni yeōle hewō; abifabii biō
abolo ši, ši mokomoko be ni kūo hāa-ame.

5. Mei ni yeō dokōdokōnii le efe sem
ye blohūi le amli; mei ni alēame ye bo
tšuru mli le mlō tumui atū.

6. Mimāh le biyō le nōša le da fē
Sodom he eša le, ni le le abutule hlūmei-
tšā, ni moko nine be mli.
1 Mose 18, 20; 19, 24. 25.

7. Ebladei le ahe tše fē snō, amēyeō
fē fufō; amēhewolo tšuo fē tēhēlēo, amē-
motšō tamō safiro.

8. Agbene amēhie edī fē nāi, ayooame
ye blohūi le amli; amēhewolo ekpēte
amēwui ahe, egbi kekrē ni etšō tamō tšō.

9. Mei ni nyōnyōi ye klante nā le
anō hī fē mei ni gboi ye hōmō nā le;
edšake menemei le, nmōši nibānii ni
amēnāā hewō le, amēhoō ši tamō mei
ni agbulōame.

GBALO EZEKIEL WOLO LE.

Yitso 1.

Ni eba mli ye afi ni dši nyonmai-etē le nọ ye nyōn ni dši edfē le nọ gbī ni dši gbī enumo le nọ, beni miyo nomi le atēn ye *Kebār fā le nā le ake nwei gble, ni mina Nyonmo he nināi. *10,15.

2. Nakai nyōn le nọ gbī ni dši gbī enumo ye mantše *Iehoiakin nomnō afi ni dši enumo le nọ le, *2 Mañ 24,15.

3. Iehowa wiemo ba osofo Ezekiel, Busi bi le, nō ye Kaldeabii le ašikpon le nọ ye Kebār fā le nā, ni Iehowa nine ba eno ye dšei.

4. Ni mikwe, ni na, lasūogbēle ko fā ke-dše kōyigbe, atatu kple, ke la ni efi tōo, ni kpemo ebole he ke-kpe, ni eteugbe hū noko dšeo kpo tamō šika ni kpeo su ye la le teñ. Y.10 Kpoda.4,6—8.

5. Ni hlekāloi edfē subān dšeo kpo ye etēn; ni boni amesu yo ne: amehie gbomo subān;

6. ni mofemo ye hiei edfē, ni ameten mofemo ye fidši edfē;

7. ni amēnādši le nādši trōmōi ni, ni amēnādši ašiši tamō tšina nanešiši, ni amehie kpleo tamō akōble ni aša he kākān;

8. ni amehie gbomo nidši ye amefidši le ašiši ye amemasēii edfē le, ni ameyi edfē le boni amehiean ke amefidši le yo ne;

9. amefidši le eko ke eko tša; ké ameminyie le, ametšómoo amehie: ameten mofemo nyieo ke-yaā ehie tē.

10. Ni amehie tamō gbomo hie, ni ameyi edfē le amehie dšata hie ye amenine-dšūrōgbe, ni ameyi edfē le amehie tšina hie ye amebekugbe, ni ameyi edfē le amehie okropoñ hie hū.

11. Ni amehiei ke amefidši le adša-dša mli ye yiteugbe; mofemo fidši enyo tša, ni enyo hū ameke-hahā amegbomotšei le ahe.

12. Ni mofemo nyieo ke-yaā ehie tē; *heni mumo le yaā le, dšei ameyaa; ké ameminyie le, ametšómoo amehie. *K.20.

13. Ni hlekāloi le atēn le noko dšeo kpo tamō nāi la ni tšeo tamō kotii, ni enyienyieo ye hlekāloi le atēn; ni la le kpeo, ni srawa dšeo la le mli.

14. Ni hlekāloi le šaā foi ke-yaā ke-baā tamō srawa gbaā.

15. Ni beni mikwe hlekāloi le, na, kokrolonto komekome māmō šikpon le ye hlekāloi le amasei ye amehiei edfē le.

16. Kokrolonto le asu ke amefemo tamō Taršiš-te su, ni ameyi edfē le amehie subān kome, ni amesu ke amefemo tamō noni kokrolonto hō kokrolonto teñ.

17. Ké ameminyie le, amenyieo amekodši edfē le nọ. ni ké ameminyie le, ametšómoo amehie.

18. Amegai le kwōlo ni amehie ye gbe-yei; ni amegai le ahe eyimo to ke himeii ke-bole ameyi edfē le fē ke-kpe.

19. Ni ké hlekāloi le minyie le, kokrolonto le hū nyie amemasēi; ni ké hlekāloi le hole amehie nọ ke-dše šikpon le, bēle kokrolonto le hū ehole amehie nọ.

20. Hefēhe ni mumo le yaā le, dšei ameyaa; ni kokrolonto le keame holeo amehie nọ šikōme; edšake hlekāloi le amumo ye kokrolonto le amlī. K.12.

21. Ké nomei minyie le, bēle enemei hū minyie; ni ké nomei wa damo ši le, bēle enemei hū ewa edamo ši; ni ké nomei hole amehie nọ ke-dše šikpon le, bēle kokrolonto le hū keame ehole amehie nọ šikōme; edšake hlekāloi le amumo ye kokrolonto le amlī.

22. Ni noko ye hlekāloi le ayiten tamō atatu ni tamō afife hālāhālā ni alē mli akete ameyiten ye nwei.

2 Mose 24,10.

23. Ni amefidši le dša trōmō ye atatu le šiši, eko mikwe eko hie, ni mofemo ye enyo ni haā amegbomotšei ahe.

24. Ké ameminyie le, minuo amefidšian gbemo tamō nu babaō gbemo, tamō Ofe le gbē, hōfemo gbē ni tamō ta

13. Ni minu hlekāloī lẹ afldši ní eko saā eko he lẹ agbēmo kẹ kokrolontoi ní yọ amemasei lẹ agbēmo kẹ hosomo kpetenkple gbēmo.

14. Ni mumo lẹ wómi, ni ekemi te, ni mite yẹ mimumo mlila ní nā wa lẹ mli, ni Iehowa nine lẹ mli wa yẹ mino.

15. Kẹkẹ ni miba nomi ní yọ Tel-Abib, mei ní yọ Kebar fā lẹ nā lẹ kẹ mei ni hīo dšei lẹ ańō; ni mitá ši yẹ ameten yẹ dšei gbīl kpawo sọh, ni mitfaa misen.

16. Ni eba mli ake gbīl kpawo lẹ se lẹ. Iehowa wiemo ba minō ake:

17. Gbomobi, mitoō *bulọ mihā Israel we lẹ, nohewo lẹ bo midān wiemo lẹ toi, ni oboame kọkọ ohā-mi. * 22, 7—9. Ies. 52, 8. Heb. 12, 17.

18. Kẹ mikẹ efōńfelo ake: Gbo oogbol ni oboole kọkọ, ni osā owiee otšōō efōńfelo lẹ ní edše egbe fōh lẹ nọ, ni oke-here eyiwala lẹ: nakai efōńfelo lẹ aagbo yẹ enišaianii lẹ ahewo; ši elá lẹ, odeh mabi ši ke-adše.

19. Ši kẹdši obo efōńfelo lẹ kọkọ, ni ekpalee ke-dšee enōfōńfemo len kẹ egbe fōh lẹ nọ lẹ, eegbo yẹ enišaianii lẹ ahewo, ši bo lẹ ohere osusuma yiwala.

20. Ni asan kẹdši *dšalo kpale ke-dše edšale len ni efe nii ní edšaa lẹ, mike pampi aato ehie ni eegbo: kẹdši oboole kọkọ lẹ, eegbo yẹ ehe eša lẹ hewo, ni akain edšalenii ni efe lẹ; ši elá lẹ, odeh mabi ši ke-adše. * 18, 24.

21. Ši kẹdši obo dšalo lẹ kọkọ, beni afe ní dšalo lẹ akafe eša, ni efee eša lẹ, no lẹ eyi aaná wala, edšake ekplē kọkọbō; ni bo hū odšie osusuma.

22. Ni Iehowa nine ba mino *yẹ dšei, ni ekemi ake: Te ši ní oya dšō len, ní mikeo ayawie yẹ dšei. * 1, 3

23. Ni mite ši mite dšō len, ni na, Iehowa anumnyam lẹ damo dšei, tamọ anumnyam ni mina yẹ *Kebar fā lẹ nā lẹ; ni mike mihle bu ši. * 1, 4.

24. Ni *mumo lẹ babote mimli, ni etēmi ši edamọ minādši anọ; ni ekemi wie ni ekemi ake: Yaná oyi owo owe lẹ. * 2, 2.

25. Ni bo, gbomobi, na, amẹkẹ kpai aafie onọ ni amẹkẹ-afio, ni odšen kpo yẹ ameten.

26. Ni mahā olilei akpete odā yiten, ni ooto mū, ni otšōh kālọ ohāname; edšake weku *toigboloi dšiamẹ. * 2, 5, 7.

27. Ši kẹdši mikeo bawie lẹ, magble odāh, ni ookẹame ake: Boni Nuntšo Iehowa kẹ ne! Moni nuọ lẹ, hā ní enu, ni moni nuu lẹ, ekann; edšake weku toigboloi dšiamẹ. K. 11.

Yitso 4.

Ši bo, gbomobi, kọ ntayā, ni ohō-fō ohie, ni otēh mań ni dši Ierusalem lẹ yẹ nọ.

2. Ni otfa káwō gbogbo owo he, ni omāmo mōdši owo he, ni otfa kpoku owo he, ni oke nsrai abolele ke-kpe, ni ohō gbogbokūmonii omāmo he ke-kpe.

3. Ni ohō dade neshū, ni ohō-fe dade gbogbo yẹ oke mań lẹ ten; ni odšie ohie okale, ni atfa káwō gbogbo awo ehe, ni owole ká! Okadi dši no hā Israel we lẹ.

4. Asan ká obeku nmāwu nọ, ni ohō Israel we lẹ nōša lẹ ofō nọ; gbīl abo ní ookā nọ lẹ ootere amenōša lẹ.

5. Edšake minō amenōša afi lẹ mife gbīl ayikule mihāo: gbīl ohai-etē kẹ nyo-nmai nehū ootere Israel we lẹ nōša lẹ.

6. Ni kẹ ogbe enemei anā lẹ, osā okā oninedšūrō nmāwu hū nọ, ni otere Iuda we lẹ nōša lẹ gbīl nyohmai-edse: minō gbīl kome mife afi mihāo.

7. Ni odšie ohie oka Ierusalem he káwō gbogbo lẹ kẹ onine he efio, ni ogba ošile.

8. Ni na, mike kpai aafie onọ, ni otšōh ohe ke-dšen ohmāwu nọ ke-yan ohmāwu nọ ke-yaši beyino ní oogbe okáwō gbīl lẹ anā dā.

9. Ši bo lẹ, nō nmā kẹ akoko kẹ akpa-tramo kẹ yọ kẹ blofo-akoko kẹ able, ni ohō-wo nō kome mli, ni ohō-fe abolo ohā ohe, ni oye gbīl abo ní ookā ohmāwu nọ ní dši *gbīl ohai-etē kẹ nyohmai-nehū lẹ; * K. 2.

10. ni oniyenii ní ooye lẹ nmā, šekel nyohmai-enyo dšenamo, ni ofio mli bei oye.

Yitso 6.

Ni Iehowa wiemo le ba mino ake:

2. Gbomobi, tso ohie *oha Israel godsi le, ni ogba osiame ni okē:

* 36, 1. Mika 6, 1.

3. Nye Israel godsi, nyeboa Nuntso Iehowa wiemo toi! Boni Nuntso Iehowa keo godsi le ke gonkpoi le fe, nudsoi le ke dsoi le ne: Na, mahā klante aba nyeno, ni makpata nyehei grohni le ahie,

4. koni afite nyefolesalatei le, ni akumo *nyehulu amagai le, ni masere nyemei ni enyonyoi le mafie nyewodsi le ahie;

* 3 Mose 28, 30.

5. ni manō Israelbii le agbohii le mafie amewodsi le ahie, ni magbe nyewui le masā nyefolesalatei le ahe ke-kpe.

6. Nyesihlehei le fe mli madshi le aatso mo amahfoi, ni nyehei grohni le aafite, beni afe ni akpata nyefolesalatei le ahie, ni ametso mo amahfo, ni akumo nyewodsi le ni ametā, ni aflo nyehulu amagai le afie, ni agu nyenifemonii le!

7. Ni gbohii anyonyoi ye nyeten, ni nyeana nyele ake midshi Iehowa le!

8. Si kele mafe fenō ko, ni nyeana mei komei ni edse klante nā ye dshenmadshi le aten, beni aagbenye asā šikpōdshi le anō le;

Isa. 6, 13.

9. ni nyeten mei ni aadse mli le aakaimi ye dshenmadshi ni ahōame nom ke-te mli le aten, beni mikumo amedfamanbō tšui ni etse ehe ke-dse mihe le mli, ke amehihmeii ni eyabo adfaman ke-nyie amewodsi le ase le; ni ameyanye amedientse amehie ye nifodshianii ni amefe ye amenihinii le fe mli le ahewo.

5 Mose 30, 2.

10. Ni ameanā amele ake midshi Iehowa le, dsee yakatla miwie ake mafame neke efōh ne le.

11. Boni Nuntso Iehowa ke ne: Tfa odē ni oke onane asimo si ni okē ake: Kpoo hā Israel we le nihinii fōdshi le fe, edšake ameyonyoi ye klante ke hōmo ke gbēle-hela nā!

12. Moni yo se šonh le aagbo ye gbēle-hela nā, ni moni benke hū aanyō ye klante nā, ni moni efe ni abā eyi le aagbo

ye hōmo nā, ni mahmē mimlifū le gbe ke-aba ameno.

13. Ni nyeana nyele ake midshi Iehowa le, beni nye mei ni enyonyoi le aakamo nyewodsi le aten ke-abole nyefolesalatei le kpula, ye gonkpo-fe-gonkpo ni kwō nō ke *godsi le ayitean fe hū ke tso-fe-tso ni ebu šiši ke blofoyōitso kusū-fe-blofoyōitso kusū šiši, beni amesā tsofā-ke-nma amehāa amewodsi le fe ye le.

* 1 Mañ. 14, 23.

14. Ši makpā minine mli ye ameno, ni mafe šikpon le amahfo ke olehlo kedse nā le nō ke-yaši Dibla, ye ameshihlehei le fiā-kwa; ni *ameanā amele ake midshi Iehowa le.

* K. 7.

Yitso 7.

Ni Iehowa wiemo ba mino ake:

2. Ni bo, gbomobi, boni Nuntso Iehowa keo Israel šikpon le ne: Nāgbē, nāgbē mība šikpon le kodši edse le nō!

3. Agbene nāgbē le mība onō, ni matšū mimlifū le ke-aba onō, ni makodšoō ye ogbei le anā, ni mīke onihinii le fiā aaba onō!

4. Ni mihihmei enano mōbo, ni mibān oyi, si mon mahā ogbei le aba onō, ni onihinii le aahl oten, ni nyeana nyele ake midshi Iehowa le.

5. Boni Nuntso Iehowa ke ne: Na, nōfōn nyie nōfōn se ke-mība!

6. Nāgbē mība, nāgbē le mība, ehie etšē ewoō; na, ēba!

7. Bo šikpon le nōhilo, noni ato ahāo le mība onō; be le ešē, *haomo gbi le ebenke, ni dsee godši anō nyāmo ošebō ni!

* Isai 1, 15.

8. Agbene etšen ni mafose mimlila le mafie onō, ni mahmē mimlifū le gbe ke-aba onō, ni makodšoō ye ogbei le anā, ni mīke onihinii le fiā aaba onō.

9. Ni mihihmei enan mōbo, ni mibān yi; boni ogbei le yo le, nakai mīke-aba onō, ni onihinii le aahl oten; ni nyeana nyele ake mi, Iehowa, mitfiāā nii le.

10. Na, gbi le, na, ēba! noni ato ahāo le edse kpo, *tso le egba afopro, hewō le hū egba ahwānyā!

* Isai 10, 4.

8. Ni ekēmi ake: Gbomobi, gbu gbo-
gbo le mli! Ni beni migbu gbogbo le
mli le, na šinā ko.

9. Ni ekēmi ake: Botemo mli ni oya-
kwe nō nihīnii fōdši ni amefeo ye bie ne!

10. Keke ni mibote mli ni mikwe, ni
na, *wāmonibii ke koloi ni ahio srotoi
abo, ke Israel we le wodši le fē amfo-
nirii ni atēname ye gbogbo le he ke-
bole ke-kpe. *Rom. 1, 23.

11. Ni Israel we le onukpai le atēn
hī nyoñmai-kpawo damo amehie, ni Iaa-
zania, Šafan bi le, damo ameten, ni mo-
femo hie etšofā-ke-nma nesū ye eden,
ni tšofā-ke-nma atatu le nma mite ši
ke-miya nwei.

12. Ni ekēmi ake: Gbomobi, ōna noni
Israel we le onukpai le feo ye dūdšian,
mofemo ye emāgā piai le amlī lo? Edšake
*amekēo ake: Iehowa enaawo, Iehowa
ešī šikpon le! *2, 9. Lal. 24, 7.

13. Ni esā ekēmi ake: Osā oona nihī-
nii wudši krokomei hū ni amefeo!

14. Keke ni ekēmi ba Iehowa we le
agbó le šinā ni ká ke-yaā kōyigbe le
nā, ni na, yei le trá dšei, amemifó Ta-
mus.

15. Ni ekēmi ake: Gbomobi, ōna enē?
Osā oona nihīnii wudši ni fē enemei.

16. Keke ni ekēmi ba Iehowa we le
mligbe kpo le nō; ni na, Iehowa solemo-
we le nā šinā le nā, ye koi le ke
afolešālate le ten le, hī aafe nyoñmai-
enyō ke enumo ye dšei, ni ametšōmo
*amese amehā Iehowa solemowe le ni
ametšōmo amehleah amehā bokāgbē, ni
amemikwe bokāgbē amemidšā hūlū.

*2 Kron. 29, 6.

17. Keke ni ekēmi ake: Gbomobi, ōna
enē? Ani efāā hāā Iuda we le ake ame-
feo nihīnii ni amefeo ye bie ne le?
edšake ameke yiwale soññ ewo šikpon
le nō obō to, ni amekū amese ameba-
wo mimli la ekon? Ni na, ameke tšo-
nine too amegugū nā!

18. Nohewo le mi hū maye sane ye
mlifū ni nā wa mli: mihīnmei enah
mōbō, ni mibān yi, ni *ameablo ame-
awo mitoiian ke gbē ni wa mon, ši
miboname toi. *Isa. 1, 18.

Yitso 9.

Keke ni eblō ye mitoiian ke gbē ni
wa ake: Nyetšia nyebēnkea, nye mañ
le nōkweloi, ni mofemo ahie mogbē dade
ye edē!

2. Ni na, hī ekpa dšē yitenge agbó
le nā gbē le ni ká ke-yaā kōyigbe le
nō amēba, ni mofemo hie dšaramo dade
ye edē; ni ameten *mokome wo klala,
ni woloñmālo-to nmo ehe. Ni amēba mli
ni amēbadamo akōble afolešālate le masēi.

*10, 2. Dan. 10, 5.

3. Ni Israel Nyoñmo le *anumnyam
le dšē kerub le nō heni eyo le ke-ba šia
le kpoku le nō, ni etšē nū le ni wo klala
ni woloñmālo-to nmo ehe le. *1, 4—28.

4. Ni Iehowa kēle ake: Yakpa ši ke-
tšō mañ le ten, ke-tšō Ierusalem ten,
ni *okadi hī ni †dōmo ntšoi ni ameyeo
nkomo ye nihīnii fē ni afeo ye eten le
hewo le ahienāi! *Kpoda. 7, 2. †2 Pet. 2, 8.

5. Ši meikrokomei le, ekēame ye mi-
toiian ake: Nyenyiea ese ke-kpaā mā
len, ni nyetšiaā nii; nyebīnmei akanā
mōbō, ni nyekabāa yi hū!

6. Onukpai ke oblahī ke oblayei ke
gbekēbii ke yei le, nyegbeame butu-
butu; ši mofemo ni okadi le yō ehe le
nyekataā ehe; ni *nyebōia ke-dšea mi-
hekronkron le! Keke ni amēbōi ke-dšē
onukpai le ni yō šia le hie le anō.

*1 Pet. 4, 17. Ier 25, 29.

7. Ni esā ekēame ake: Nyebulea šia
le, ni nyewoa kpoi le anō obōbō ke mei
ni enyōnyōi! Nyedšea kpo! Ni amēdšē
kpo ni ameyatšia mañ le nii.

8. Ni eba mli ake, beni amegbeamē
le, ebafe mikometō; ni *minō mihie mi-
bu ši, ni miblo mikē: Ao, Nuntšō Ie-
howa! aso ookpātā Israel mei ni efe le
fē hie ye fosemo ni ofoseq omlila le
ofie Ierusalem nō le mli lo? *11, 12.

9. Ni ekēmi ake: Israel ke Iuda we
le nōša le da kple naakpa dientšē, ni
šikpon le nō eyi obō ke lá, ni mañ le
hū eyi to ke sanchietšōmo; edšake *ame-
kē: Iehowa ešī šikpon le, ni Iehowa enaā!

*8, 12.

10. Nohewo le mi hū mihīnmei enah
mōbō, ni mibān yi, ši mahā amegbe le
abua ameyiteah!

kę ename ye agbó lę Hnā lę ǎi; ni mi-na Iasania, Azur bi lę, kę Pelatia, Benaia bi lę, ni dǎi mañ lę mli luma lę, ye ameten. *4,12.

2. Ni ekęmi akę: Gbomobi, menęmai dǎi mei ni dǎfę nǎianii ni amęwog nǎ fǎn ye mǎ nęn.

3. ni amękęp akę: Eǎko be ni akę-mǎmoq tǎi; nękę mañ nę dǎi kukwęi lę, ni wq dǎi lǎ lę!

4. Nohewq lę gba oǎiamq, gbomobi, gba!

5. Kękę ni Iehowa Mumq lę ba mi-nq, ni ekęmi akę: Kęmq akę: Bęni Iehowa kę nę: Nakai nyekęp, nye Israel we; edǎakę nii ni teq ǎi ye nyedǎnmęi amli lę mile pepępę.

6. Nychǎ nye mei ni enyǎnyǎi lę ayi eǎa ye mǎ nęn, ni nyewo eblohǎi lę obǎbǎ kę mei ni enyǎnyǎi.

7. Nohewq lę bęni Nuntǎq Iehowa kę nę: Nye mei ni enyǎnyǎi ni nyakę-sie eten lę, amędǎi lǎ lę, ni nękę mañ nę dǎi kukwęi lę; ǎi nye lę, aadǎienye kę-adǎq eten.

8. Nyemiǎe klante gbeyei, ǎi klante kę mikę-aba nyenq, Nuntǎq Iehowa kę.

9. Ni madǎienye kę-adǎq eten, ni madǎienye mawo gbęi aden, ni makodǎonye.

10. Klante nǎ noññ nycanyǎnyǎi ye; Israel kpokpai lę anq makodǎonye ye, ni nycanǎ nyele akę midǎi Iehowa lę! *Mañ 22, 30. 21.

11. Mañ nę efen kukwęi eǎǎnye, ni nye hǎ nyefen emli lǎ; Israel kpokpai lę anq noññ makodǎonye ye.

12. Ni nycanǎ nyele akę midǎi Iehowa, moni nyenyiee ye ekpęi lę anǎ, ni nyeyee emlai lę anq, ǎi dǎenmǎdǎi ni bolenye lę amlai lę anq mon nyeyeq lę.

13. Ni eba mli akę, bęni migbañ lę, Pelatia, Benaia bi lę, gbo. Kękę ni *mikę mihle bu ǎi ni mibiq kę gbǎ ni wa mikę: Ao, Nuntǎq Iehowa! awo oogbo Israel fęnǎ lę nǎ kwakwra? *2,2.

14. Kękę ni Iehowa wiemq ba mǎdǎ akę:

15. Gbomobi, onyemime lę, onyemime ni dǎi odǎakubii lę kę Israel we mǎ lę fę dǎi mei ni Ierusalemii lę ekęmq akę: Nyetǎia nyehę kę-dǎa Iehowa be

kę-yañ nę ǎonǎ; wę aǎb nękę ǎikpęn nę aǎb ni etǎb węnǎ.

16. Nohewq lę kęmq akę: Bęni Nuntǎq Iehowa kę nę: Kę *mikęmq te ǎonǎ ye dǎenmǎdǎi aten, ni migbęmq mǎfǎ ǎikpǎdǎi lę anq dǎimǎ, mǎtǎb bekroǎkron mahǎmq kę be ǎb ko ye ǎikpǎdǎi ni amęate nę lę anq. *2,2-22. Ier. 22, 2, 2.

17. Nohewq lę kęmq akę: Bęni Nuntǎq Iehowa kę nę: Mabua nyenǎ kę-adǎq mǎdǎimǎdǎi lę amli, ni mahǎ nyenǎ abati kę-adǎq ǎikpǎdǎi ni agbęnye aǎb nę lę anq, ni mikę Israel ǎikpęn lę sabǎnye. Ier. 22, 12.

18. Ni amęaba dǎq, ni amęabadǎie emli tǎntǎanti lę fę kę nihini lę fę kę-adǎq mli kę-ate.

19. Ni mahǎmq tǎni kroko, ni mikę mumq hǎ awo nyemli, ni madǎie *tę-tǎui lę kę-adǎq amę-helo mli, ni mahǎmq lǎ-tǎui, *2,22. Ier. 22, 1.

20. bęni afe ni amęnyie ye mikpęi lę anǎ, ni amęye mimlai lę anq ni amęfe, ni amętǎb mimañ, ni ni hǎ mǎtǎb amę-Nyomę. Ier. 22, 22.

21. ǎi mei ni amętǎui nyieq amętǎ-tǎnni kę amęnihiñii etǎui lę nę lę, mahǎ amęgbę lę abua amęyiteñ! Nuntǎq Iehowa kę

22. Kękę ni kerubim lę hǎle amęfidǎi anq, ni kokrolentoi lę kęmq hǎle amę-he nę, ni Israel Nyomę lę anumnyam lę ye amęnq ye yitegbę. *2,4-22.

23. Ni Iehowa anumnyam lę wǎ ehe nę kę-dǎq mañ lę ten, ni oyadame goñ lę ni ye mañ lę bekǎgbę lę nę.

24. Kękę ni *mumq lę wǎmǎ ni ehe-mi te Kalden ye nemi lę aǎb ye mǎm mli ye Nyomę Mumq lę nǎ. Ni mǎm ni mǎa lę dǎe minq. *2,12.

25. Kękę ni midǎdǎe nii ni Iehowa hǎ mǎa lę fę mǎtǎb nemi lę.

Yitse 12.

Ni Iehowa wiemq

2. Gbomobi, weka

nę, amęye hiñmǎi

amęnaa; amęye tofi

amęnaa; odǎakę waku

3. Boni Nuntso Iehowa ke ne: *Kpoo ha gbaloi bului le, ni nyieo amedientse amemumo ke nii ni amenako le ase le!

* Ier. 23, 21. 31.

4. Israel, ogbaloi le etsomo tam osoi ni yo amafoi aml!

5. Nyekwoko ke-yadamoko *fodsi le ana, ni nyefoko afaba nyewoko Israel we le he, ni edamo si sin ye ta le mli, ye Iehowa gbi le no.

* 22, 30.

6. Amena yakayakanii ke *amale klamo, amekoe ake: Iehowa ke! ni Iehowa tsukoame, si kele amehle ka no ake wemo le aaba mli.

* 22, 28. Ier. 23, 32.

7. Aso dsee yaka nina nyena, ni amale klamo nyeklaa, ni nyekoe ake: Iehowa ke! tse miwieko le?

8. Nohewo le boni Nuntso Iehowa ke ne: Ake-ni nyewieo yakani ni nyena amale nii hewo le, na, mikenye ena! Nuntso Iehowa ke.

9. Ni minine aaka gbaloi le ni naa yakani ni ameklaa amalei le ano: *amehin miman le gwabo le mli, ni asan anman amegbei ye Israel we le wolo le mli, ni ameban Israel sikpon le no hu, ni nyena nyele ake midsi Nuntso Iehowa le.

* 14, 9.

10. Edsake, he, edsake amelakaa miman le, amekoe ake: Omany! si omany ko be, ni beni menemei tfaa gbogbo le, bele na. ameke yaka kalo mimaa he.

Ier. 6, 14.

11. Kemo mei ni ke yaka kalo maa he le, ake ebagbe si! nyonmonemo ni loo nibii ke-ya baba, ni maha nyonmontei wudsi alie si, ni ahum batfa.

12. Ni na, gbogbo le bagbe si. Aso akenye ake: Ngebe noni nyekema he le yo?

13. Nohewo le boni Nuntso Iehowa ke ne: Mahaa ahum atfa ye mimlila len, ni nyonmonemo ni loo nibii ke-ya aaba ye mimlifun len, ni nyonmontei wudsi aaba ye mlila le mli ni ebakpata hie.

14. Ni makumo gbogbo ni nyekema yaka kalo ema he le mafie si, ni maha eba sikpon, ni esisitole adse kpo; ni eegbe si, ni aaplenenye ye eten, ni nyena nyele ake midsi Iehowa le!

15. Ni manme mimlila le gbe ke-aba gbogbo le ke mei ni ke yaka kalo ma

he le ano, ni makanye ake: Gbogbo le be donh, ni mei ni ma he le hu be donh,

16. mei ni dsi Israel gbaloi ni gba ye Ierusalem hewo, ni amena *omanye nina amehale, ni omany ko be le! Nuntso Iehowa ke.

* K. 10.

17. Ni bo, gbomobi, tso ohle ohla oman le biyei le ni dsee amedientse ametui mli gba le, ni ogba oshame,

18. ni ok: Boni Nuntso Iehowa ke ne: Kpoo ha yei ni kpeo fimomamai ameha nikutsei fe, ni amefeo yitenha-mamai ameha yitso-fe-yitso dale, ni ake-du susumai le! Nyemidu miman le susumai, si nyedientse nyesusumai le nyemihere ameyiwala;

19. ni nyebuleomi ye miman le ten ye akoko kokoi obobo ke abolo atromai ahewo, ni *nyeke-gbeo susumai ni esaa gbelle, ni nyekerehereo susumai ni esaa yiwalaheremo le ayiwala, ye nyemalemo ni nyemaleo nyetsoo miman le ni boo amale toi le ahewo?

* Ier. 6, 23. Abel 17, 15.

20. Nohewo le boni Nuntso Iehowa ke ne: Na, miki nyefimomamai ni nyekeduo susumai tam lofodsi le ena, ni matserame ke-adse nyenidsi, ni manme susumai le ahe, susumai ni nyeduo tam lofodsi le.

21. Ni matsera nyeyitenha-mamai le hu, ni madhie miman le ye nyeden, ni amehin nyeden ake gbobimonon donh, ni nyena nyele ake midsi Iehowa le.

22. Edsake nyekema amale haa dsalo, ni mi le mihako ewere aho ehe le, tsui yeo, ni *nyewadseo mofon mon nidshan, beni afe ni ekakpale ke-midse egbe fon le no, ni ahere eyiwala.

* Ier. 23, 14.

23. Nohewo le nyenan yakani donh, ni klamo hu nyeklan donh; si madhie miman le ye nyeden, ni nyena nyele ake midsi Iehowa le.

Yitso 14.

Keke ni Israel *onukpai le aten meikomei ba mino ni amebatra mible.

* 20, 1.

2. Ni Iehowa wiemo ba mino ake:

3. Gbomobi, neke hii ne eno amewodsi le ewo ametui mli, ni amenho ame-

3. Ani anõo etõo lẹ eko atõuõ noko, alo anõo eko agboõ ãihmlitõo ni akẹ ni-bii srotõi tõtõtõroo nọ?

4. Na, akẹ-woo la mli akẹ lai; kẹ la eãã enãbui enyo lẹ fẹ ni eten enãlã lẹ, aso ehi hã noko tsumo lo? Ioh. 15, 6.

5. Na, beni eyo emũ lẹ, no tete lẹ akẹ-tõnu nokonoko: bloblo ni la eããlẹ ni enãlã lẹ, ni akẹ-atõnu noko lo?

6. Nohewo lẹ boni Nuntõo Iehowa kẹ ne: Take boni minõ weintõo ni yo kõh tsei aten lẹ mihã la akẹ eniyenii lẹ, nakai mahõ Ierusalembii lẹ mahã.

7. Ni madõie mihie makaame: amẹ-adõe kpo ye la len, ãi la lẹ aayeame kẹ, ni kẹ midõie mihie mikaame lẹ, nye-anã nyele akẹ midõi Iehowa lẹ.

8. Ni mahã ãikpon lẹ atõõ amanfõ, edãakẹ ametõ, Nuntõo Iehowa kẹ.

Yitõo 16.

(Kwe Yitõo 23.)

Ni Iehowa wiemo sã ba minõ akẹ:

2. Gbomobi, hã Ierusalem anã ale enihinii lẹ,

3. ni okẹ: Boni Nuntõo Iehowa kẹ Ierusalem ne: Odsẽhe kẹ heni afoo ye dãi Kanaanbii lẹ aãikpon lẹ nọ: otõ lẹ Amornyõ ni, ni onye lẹ Hityõ ni.

4. Asan ofomo mli lẹ, gbĩ ni afoo lẹ, afoo olanmo, akẹ-nu hũ dõnu ohe ni ohe adõe, awoo bo nõ hũ kwrã, ni akẹ mama eblaa ohe kwrã.

5. Mekomoko enaao mọbo, ni eefe enemei eko ehão, ni emũsũn aatõõlẹ ye ohe; ãi mon aõeo afõ nãno ye nyã-nemo ni anyãne osusuma gbĩ ni afoo lẹ hewo.

6. Kẹkẹ ni mibatõõ omasei kẹ-ho, ni minao, ni õkoklo ãi ye olã lẹ mli, ni mikẹo ye olã lẹ mli akẹ: Oyi anã wala! hẽ mikẹo ye olã lẹ mli akẹ: Oyi anã wala!

7. Mihã oyi fá babaõ tamõ nãno kwẽ-nii, ni ofere ni oda kple, ni ohe fe feo teke nọ; ofufõi badãra ni oyitõõ ba; kẹlẹ onyie yayai kẹ ohe pasã.

8. Ni mibatõõ omasei kẹ-ho, ni minao, ni na, oõ suomo; ni minõ *mitade lẹ milẹ onọ, ni minõ-ha oyayaian; ni mikã

kitã mitõõo, ni mikẹo ãkpãh, Nuntõo Iehowa kẹ, ni otõõ minõ! *Rut 3, 9
† 2 Mose 12, 5.

9. Kẹkẹ ni mikẹ nu dõu ohe, ni mifo ohe lãi lẹ kwrã, ni mikpao mũ;

10. ni misã miwoõ atade ni aye mli nãbii, ni miwoõ nuhgbẽ wolo tokotai, ni mikẹ klala kpakpa fi ohe, ni mikẹ seda ha ohe;

11. ni misã miwulao kẹ wulamõnii, ni mikẹ nineõigai wo onidõiafi, ni mikẹ kõsõh kõsõ wo okuẹ,

12. ni mikẹ ga wo ogugõh, ni mikẹ toiañnii hũ wo otoiañ, ni mikẹ akẹ-kre fefeo fi oyitõo.

13. Ni okẹ ãika kẹ dfiẽtei wula ohe, ni otadei dãi klala kẹ seda kẹ mama ni aye mli nãbii. ãikiãh kẹ wõ kẹ mũ sõh oyeo, ni ohe fe feo naakpa dien-tõ, ni onine ãe mantõeyeli nọ.

14. Ni ogbei hehe kẹ-te dõenmãdõi lẹ aten ye ohefe lẹ hewo, edãakẹ miwulamõnii ni minõ-woõ lẹ hã eyo emũ, Nuntõo Iehowa kẹ. Yitõo 2, 15.

15. Ñi onõ ohie ofõ ohefe lẹ nọ, ni ogbei ni ehehe lẹ hewo lẹ *obõ adfamañ, ni ofõse ofõsamanbõi lẹ ofie mofõmo ni ho lẹ nọ: enõ ni! *2 Mose 24, 16.

16. Ni okõ otadei lẹ eko ni okẹ-fe bei groñni ni akẹ asãã ewula ohã ohe, ni obõ adfamañ ye nọ: noni esaa akẹ akẹ-baã dõen lo afe lẹ!

17. Osã onõ ofiẽi fefedõi lẹ ni dãi miõika kẹ midfiẽtei ni mihão lẹ eko, ni onõ-fe hfi-amãgãi ohã ohe, ni okẹame bõ adfamañ.

18. Ni onõ otadei ni aye mli nãbii lẹ oha amẽhe, ni onõ mimũ kẹ mitõõfã-kẽ-hma lẹ omãmo amẽhie.

19. Ni miniyenii ni mihão, ni dãi ãikiãh kẹ mũ kẹ wõ ni mikẹ-lẹo lẹ, onõ-mãmo amẽhie ni edõe hma. Ni eba nakai! Nuntõo Iehowa kẹ.

20. Asan onõ *obihi kẹ obiyei ni ofõ ohãmi lẹ oãã afõlei ohãame ni ameye. Aso ofõsamanbõi lẹ fáã hãõ.

* 2 Mañ 16, 2. Ier. 7, 21.

21. hewo ni osã ogbe mibii lẹ, ni onõ-ame ohã ni ametõõ la mli amẽhãame lẹ?

22. Ni onihinii lẹ kẹ ofõsamanbõi lẹ fẽ mli lẹ okai oblayeian gbĩ lẹ, *beni

lẹ kẹ ebiyei lẹ ahe, ʃi ewadʃee ohiafo kẹ moni efiḽe nidʃian;

50. ʃi mon amewo amẹhe ni amefe ni-hinii ye mihle, ni beni mina lẹ, milō-ame miḽie. 1 Mose 18, 20.

51. Samaria hū efee ohe eʃai lẹ amlī fā tete; ʃi ohā onihinii lẹ fā fẹame, ni oke onihinii lẹ fẹ ni ofe lẹ ebu onyemimeiyei lẹ abem.

52. Bo hū tẹremo bodientʃe ohlegbẹle lẹ, ake-ni odamo mli ohā onyemimeiyei lẹ; ohe eʃai ni dʃi nihinii ni ofe fẹame lẹ hewo lẹ amedʃa fẹo. Bẹle bo hū ohle agbo, ni otẹre ohlegbẹle lẹ, ake-ni obu onyemimeiyei lẹ abem lẹ!

53. Ni makpale *amenomnō lẹ ke-aba ekoḽ, Sodom kẹ ebiyei lẹ anomnō lẹ kẹ Samaria kẹ ebiyei lẹ anomnō lẹ, ni makpale onomi lẹ anomnō lẹ ye ameten, * 11, 17.

54. beni afe ni otẹre ohlegbẹle lẹ, ni ohle agbo ye nii fẹ ni ofe lẹ hewo, ake-ni oʃedʃe ameml lẹ.

55. Ni onyemimeiyei ni dʃi Sodom kẹ ebiyei lẹ aakū amese ke-aba amesá ʃihile len, ni Samaria hū kẹ ebiyei lẹ aakū amese ke-aba amesá ʃihile len, ni bo hū oke obiyei lẹ aakū nyese ke-aba nyesá ʃihile len.

56. Nto ohewō gbli lẹ amlī lẹ onyemiyō Sodom lẹ tʃō odān lala,

57. beni anáko adʃie onōfōnfemo lẹ kpo, tamọ be mli ni Aram biyei lẹ kẹ mei fẹ ni ebolele ke-kpe lẹ kẹ Filistibii lẹ abiyei ni he tʃeoo lẹ boo ahora ke-kpe lẹ?

58. Onyenyentfībō kẹ onihinii lẹ, bo otẹre, Iehowa kẹ.

59. Edʃake boni Nuntʃo Iehowa kẹ ne: Maḽeo tamọ boni ofe lẹ, ni ogbe kitā ni akā lẹ he guo, ni okū kpānmọ lẹ mli lẹ.

60. Kẹle mi lẹ *makai mikpānmọ lẹ ni mikeo kpān ye †oblayeian gbli lẹ amlī lẹ, ni matē **nāno kpānmọ ʃi mamā ʃi mahāo! * 3 Mose 26, 45. † Hos 2, 17.
** 37, 26. Ier. 31, 31—34.

61. No lẹ *ookai ogbẹi lẹ, ni ohle aagbo, beni oonō onyemimeiyei onukpai lẹ ofata onyemimeiyei gbekəbii lẹ fẹ he, ni maḽame mahāo ake biyei lẹ, ʃi dʃee bodientʃe okpānmọ nā. * 20, 43.

62. Ni mahā mikeo ten kpānmọ lẹ amā ʃi, ni oonā ole ake midʃi Iehowa lẹ,

63. beni afe ni *okai ni ohle agbo, ni okatʃa odān doḽn ye ohlegbẹle lẹ hewo, beni mikeo nii ni ofe lẹ fẹ efao lẹ, Nuntʃo Iehowa kẹ. * 26, 21, 22.

Yitʃo 17.

Ni Iehowa wiemo ba minō ake:

2. Gbomobi, to ablōn, ni obu abe otʃō Israel we lẹ,

3. ni okẹ: Boni Nuntʃo Iehowa kẹ ne: Okropoḽ kpetenkple ko kẹ efiḽi agboi kẹ etʃedʃi kakadādʃi, ni ehe eyi to kẹ tʃedʃi bibii ni mli yo sāmāisāmāi, ba Lebanon ni ebakpo tʃenedru lẹ yiten.

4. Ekū enidʃi fobii lẹ ayiten fofio lẹ, ni enō-kō enā ke-te *dārayeli ʃikpoḽ ko nọ, eke-te eyateo ye guoyeloi amān ko mli. * 16, 20.

5. Ni esā enō ʃikpoḽ lẹ nọ nidūmo-nii lẹ eko, ni eke-te eyadū ye nidūmo-he ko; enō-mā nu pī nā, eteole tamọ fānā-tʃo ko.

6. Ni ekwē ni etʃō *weintʃo likpiti ni lẹ ʃi, ni enidʃi lẹ dōro ke-ba enōgbẹ, ni eʃiʃifāi lẹ ye eʃiʃi; kẹke ni etʃō weintʃo, ni egblā nidʃi, ni etʃērē bāi. * 19, 10.

7. ʃi okropoḽ kpetenkple kroko hū ye kẹ efiḽi kplei kẹ etʃedʃi pī; ni na, neke weintʃo ne dōro eʃiʃifāi lẹ ke-ba enōgbẹ, ni egblā enidʃi lẹ ke-ba enōgbẹ, koni ehāle nu ke-dʃe eumō len akofi lẹ amlī.

8. ʃikpoḽ kpakpa nọ kẹ nu pī nā ateole ye, koni egblā nidʃi, ni ewo yi-bii, ni kule etʃō weintʃo fefeo.

9. Kẹmo ake: Boni Nuntʃo Iehowa kẹ ne: Aso eehi ehāle? Ani efāmōn eʃiʃifāi lẹ, ni efio eyibii lẹ efie, koni enālā? Eyibāi fobii lẹ fẹ aahālā, ni dʃee nineʃiwale lo mei babaō aafāmọ eʃiʃifāi lẹ.

10. Ni na, ni ateole ne, aso eehi ehāle? Ani kẹ bokā kōyo lẹ sa ehe lẹ, dʃee nālāmọ eehālā? eehālā ye akofi ni ekwē ye nọ lẹ anọ!

11. Ni Iehowa wiemo sā ba minō ake:

12. Kẹmo weku toigboloi lẹ ake: Ani nyenaa enemei aʃiʃi? Kẹmo ake: Na,

14. Ši na, kədši efɔ bi ko, ni lɛ lɛ ena etšɛ he ešai lɛ ní efe lɛ fɛ, ni eše gbeyei, ni efɛe nakai noko,

15. eyee nii yɛ gōdši lɛ anɔ, ni eholee ehĩnmeii anɔ ekweɛ Israel we lɛ wōdši lɛ, ebulee enanyo hā hū,

16. ni ewaa mokomoko yi, ehee awabatōnii, ehaa nii, ši mon ehōɔ ebolo ehāa moni hōmɔ yeolɛ, ni asan heyayaiatšɛ lɛ, ebuolɛ mama,

17. edšieɔ enine yɛ nōšafemɔ he, ehee hekpa ní fɛ nine lo hebō, eyeɔ mimlai lɛ anɔ, ni enyieɔ yɛ mikpoi lɛ anā lɛ: lɛ lɛ egbon yɛ etšɛ nišaiianii lɛ ahewɔ, ši mon eyi aaná wala kě.

18. Etšɛ lɛ, akɛ-ní ewaā yi, ni ehaā enyemi, ni efɛɔ noni ehĩ yɛ eman lɛ ten hewɔ lɛ, na, eegbo yɛ enišaiianii lɛ ahewɔ!

19. Kě lɛ nyekɛɔ akɛ: Měhewɔ bi tere etšɛ nišaiianii lɛ? Kě bi lɛ yeɔ dšalɛ sane ni efɛɔ noni dša, ni eyeɔ mikpoi lɛ fɛ nɔ ni efɛɔ lɛ, eyi aaná wala kě.

20. *Susuma ni feɔ eša lɛ, lɛ nonh eegbo. †Bi tere etšɛ nišaiianii, ni tšɛ hū tere ebi nišaiianii; dšalo lɛ dšalɛ lɛ ahĩ enɔ, ni mofōn nōfōn lɛ hū aahĩ enɔ! * 2 Mose 20, 5. † 4 Mose 22, 11.

21. Ni kədši mofōn lɛ kpale kɛ-dšɛ ehe ešai ni efe lɛ fɛ mli, ni eye mikpoi lɛ fɛ nɔ, ni eye dšalɛ sane, ni efe noni dša lɛ, eyi aaná wala kě, egbon!

22. Enotōmɔi ni etō lɛ *akain eko eko ahānle donh; eyi aaná wala yɛ edšalenii niefɛ lɛ hewɔ. * Ies. 43, 25; 44, 22.

23. Aso mināa *mīšɛ yɛ efōnfelɔ gbɛle hewɔ? Nuntšɔ Iehowa kě; ni dšee akɛ ekpale kɛ-dšɛ egbɛ lɛ nɔ ni eyi aná wala mon? * K. 22 Y. 22, 11.

24. Ši kě dšalo kpale kɛ-dšɛ edšalɛ lɛ mli ni efe nišaiianii, ni efe nihĩnii fɛ ní mofōn feɔ lɛ: aso eyi aaná wala? Edšalenii fɛ ní efe lɛ akain eko eko; etōmɔi ni etō lɛ kɛ ehe ešai ní efe lɛ, eegbo yɛ nomei ahewɔ! 2, 20.

25. Ni kě lɛ nyekɛɔ akɛ: *Nuntšɔ lɛ gbɛ lɛ yee egbɔ! Nyeboa toi ko, nye Israel we: Ani migbɛ lɛ yee egbɔ? ani dšee nye mon nyegbɛi lɛ yee egbɔ? * 33, 17—20.

26. Kě dšalo kpale kɛ-dšɛ edšalɛ lɛ mli ni eyafe nišaiianii ni egbo yɛ mli lɛ: bɛlɛ egbo yɛ enišaiianii ní efe lɛ mli.

27. Asan kě efōnfelɔ kpale kɛ-dšɛ enōfōn ní efe lɛ mli ni eye dšalɛ sane ni efe noni dša lɛ: lɛ lɛ ehɛ esusuma yiwala.

28. Edšakɛ ekɔ eyin, ni ekpale kɛ-dšɛ etōmɔi ní etō lɛ fɛ mli: eyi aaná wala kě, egbon.

29. Kě lɛ Israel we lɛ kɛɔ akɛ: Nuntšɔ lɛ gbɛ lɛ yee egbɔ! Ani migbɛi lɛ yee egbɔ, Israel we? ani dšee nye nye-gbɛi lɛ yee egbɔ?

30. Nohewɔ lɛ makodšonye, Israel we, mofōmɔ yɛ egbɛi anā! Nuntšɔ Iehowa kě. *Nyekpalea ni nyetšōmɔa nyehe kɛ-dšɛa nyenotōmɔi lɛ fɛ mli, koni nišaiianii akafenye pāmpi! * 22, 11. Ies. 55, 7.

31. Nyešɔrɛa nyenotōmɔi lɛ fɛ ní nyekɛ-tō lɛ nyefɛa kɛ-dšɛa nyehe, ni nyefɛa *tšui hɛ kɛ mumɔ hɛ nyehāa nyehe! ši mēba nyeagboi, Israel we? * 22, 22.

32. Edšakɛ *mināa moni gbɔɔ lɛ gbɛle he mīšɛ, Nuntšɔ Iehowa kě. Nohewɔ lɛ nyekpalea, ní nyeyi aná wala! * K. 22.

Yitso 19.

Ni bo lɛ, wó yáfó lala nɔ ohā Israel lumei lɛ,

2. ni okɛ akɛ: Meni dši onye? Dšatayō ni; ebu dšatahĩ atɛn, elɛ ebii lɛ yɛ dšatai oblahĩ atɛn.

3. Ni etšɔe ebii lɛ atɛn ekome; etšó dšata oblanyo ní ekase lōmōmɔ, eyeɔ gbomei tete.

4. Ni dšehmādši lɛ banu ehe; adūlɛ yɛ amebu lɛ mli, ni amekɛ kpodši gblalɛ kɛ-te Mizraim šikpon lɛ nɔ.

2 Mañ. 22, 20—24.

5. Ni beni onye lɛ na akɛ omɛ āhū ni ehienokāmɔ elādšɛ lɛ, esā ehō ebii lɛ atɛn ekroko efe dšata oblanyo.

6. Ni beni ekɛ dšatai lɛ nyie āhū lɛ, etšó dšata oblanyo, ni ekase lōmōmɔ, eyeɔ gbomei tete. 2 Mañ. 24, 2. 9.

7. Ni efe amɛten yei pi okūlafoi, ni efe amemādši lɛ amanfōi, ni šikpon lɛ kɛ enɔ nii lɛ ahe dšó amɛhe yɛ ehūmɔ lɛ gbēmɔ nā.

i mikē amēbii lē yē nā lē nō akē:
nyiea yē nyetšemei lē akpoi lē anā,
kayea amēmlai lē anō, ni nyekē
lāi lē akabulea nyehē!

idši Iehowa, nye-Nyohmō lē; nye-
yē mikpoi lē moñ anā, ni nyeyea
lē anō ni nyefea!

i nyeyea mihedšōmogbii lē kron-
i amētšōmō okadi yē mikēnye tēh,
zenā nyele akē midši Iehowa, nye-
ō lē. K. 12

i bii lē hū tšē mihle atūa: amē-
yē mikpoi lē anā, ni asah ameyee
lē anō ni amēfe, nii ni kē gbo-
nō ni eyi aanā wala yē mli lē;
e mihedšōmogbii lē hū. Kēkē ni
Mafose mimlila lē mafie amēnō,
mē mimlifū lē gbē kē-ba amēnō
lē nō.

šēlē misu minine miwo mli, ni
nii yē migbēi lē hewō, koni aka-
yē dšehmādši, mei ahle ni mi-
ē yē lē, ahle. K. 3.

asah miwō minine nō mitšōamē yē
nō, akē matširē ameyieš kē-ate
dši lē amlī, ni magbēamē mafā
ši lē anō;

lšakē ameyee mimlai lē anō, ši
mikpoi lē ahe guō, ni amēbule
ōmogbii lē, ni amēhle nyie amē-
awōdši lē ašē.

Iohewō lē mi hū mihšamē akpoi
lē mlai ni amēyi nāñ wala yē

i mibuleamē yē amēdientšē amē-
lē amlī, akē-ni *amēhāa nii fē
ō mūsū nā lē tšōq la mli lē, kē-
šeamē fēm, ni amēnā amēle akē
Iehowa lē. * K. 31. 2 Kron. 22, 6.

Nohewō lē, gbomobi, okē Israel
awie, ni okēamē akē: Bōni Nun-
howa kē nē: Enē mli hū nyetšē-
bō musu šimi yē, akē-ni amētō
ē.

lšakē beni mikēamē ba šikpoñ ni
minine nō akē mañō-hšamē lē nō
kpō-fē-gōñkpō ni kwō lo tšē kush-
kushū ni amēana lē, amēyašāa amē-
lei lē yē dšēi, ni amēkē amēmli-
ikēni lē yakeq yē dšēi; dšēi noññ

amēhāa amētšōfšī lē dšēq āma yē, ni
amēyēq amēakpai yē dšēi.

29. Ni mikēamē akē: He groññ lē ni
nyeyā lē, tē eššāñ? Ši atšōq dšēi akē
he groññ kē-bašī āmēnē.

30. Nohewō lē kāmō Israel we lē akē:
Bōni Nuntšō Iehowa kē nē: Aso nye-
abule nyehē bōni nyetšemei lē fe lē, ni
nyebō adfamañ kē-nyie amēniññii lē
ašē?

31. Ni nyekē nyenikēni lē yahāa, ni
nyehāa *nyebii tšōq la mli nē, nyemī-
bule nyehē yē nyewōdši lē fē hewō kē-
bašī āmēnē, ni mahā abimi nii ahānye,
Israel we? Gbllabō ni mihle kē nē,
Nuntšō Iehowa kē, mihāñ abimi nii
ahānye! * K. 22. 2 Mōh. 12, 3; 17, 17.

32. Noni baš nyedšōamē mli lē, baš
mli kwā, ni nyekē akē: “Wōqtamē
dšehmādši lē, tamē šikpōdši lē anō we-
kui lē, ni wōšāmō tšē kē tē” lē.

33. Gbllabō ni mihle kē nē, Nuntšō
Iehowa kē, ninešiwale kē nine ni akpā
mli kē mlila ni afōse afie ši mikē-aye
nyenō mantšē.

34. Ni madšieaye kē-adšē mādšimādši
lē atēh, ni mahua nyenā kē-adšē šikpō-
dši ni agbēnye afā nō lē anō, kē nine-
šiwale kē nine ni akpā mli kē mlila ni
afōse afie ši,

35. ni mikēnye aaba mādšimādši lē
*anā lē nō, ni mikēnye aabakodšō yē
dšēi hle kē hle. * Hōa. 2, 12.

36. Bōni mikē nyetšemei lē kodšō yē
Misraim šikpoñ lē nō nā lē nē lē, na-
kai mikēnye aakodšō. Nuntšō Iehowa
kē. 4 Mōse 14, 22, 23.

37. Ni mahā nyetšē tšē lē šikšī, ni mi-
kēnye aawo kpāamē lē kpā lē mli.

38. Ni madšie atūatšēlōi lē kē mei ni
etō minō lē kē-adšē nyetēh; madšieamē
kē-adšē amēgbōtō šikpoñ lē nē meñ, ši
amēbañ Israel šikpoñ lē nō, ni nyenā
nye le akē midši Iehowa lē.

39. Ši nye, Israel we, bōni Nuntšō
Iehowa kē nē: Nyeyā ni nyetēh ašē-
fēmo ayasāmō ewōdši lē; ši kē fe nē
lē, nyebomi toi kē, ni nyekē nyenikē-
ni kē nyewōdši lē bulañ migbēi kron-
kron lē doññ.

klante kpetenkple ni eboleame ke-kpe le ni.

20. [15.] Beni afe ni ametšni afā ni mei ni enyōnyōi le afā pī hewo le mitšō klante le nā mihā amegbōi le fē. Ao, ahā ekpe tamō srawa, adšō nā ahā mogbē!

21. [16.] Tšó ohe ke-ya ninedšūrōgbe, ni oya abekugbe le hū, hefēhe ni ohle aatua!

22. [17.] Ni mi hū matfa midē, ni mañmē mimlila le gbe; mi, Iehowa, miwie!

23. [18.] Ni Iehowa wiemo ba minō ake:

24. [19.] Asaṇ bo, gbomobi, *to gbēi enyo ohā ohe, ni Babel mantše le klante le atšó nō ke-ba; enyo le fē adše šikpoñ kome nō ke-ba. Ni oto gbetsōmonii ye mañ le ñmañmaša. *4, 1.

25. [20.] To ghe ko ni klante le atšó nō ke-ya Raba ni dši Amonbii le amañ le, ke Iuda ke-bote Ierusalem ni atfa gbogbo awo he le.

26. [21.] Edšake Babel mantše le aabadamo gbenta le nō, ye gbēi enyo le ašiši-dšēhe le, koni ekla; ni eehoso gāimlibii le, ni eebi amāgāi le anii, ni eekwe mlēbo mli.

27. [22.] Klamō le tšō ninedšūrōgbe ke-te Ierusalem, koni anō gbogbokūmo-nii ato dšei, ni agble dāñ ke blomō, ni awó gbē nō ke ošebō, ni anō gbogbokūmonii ato agbōi le ahe, ni atia kpo-kui, ni amāmo mōdši.

28. [23.] Ši eetšó tamō yaka klamo ehāame ye amēhē, tšē amekāmokāmō kitāi ametšōame; šī eekai amēnōša le, koni amōmoame.

29. [24.] Nohewo le boni Nuntšō Iehowa kē ne: Ake-ni nyehā akai nye-nišaianii le, ni adšie nyenifōdšianii le akpo, ni nyehe ešai le edše kpo ye nyenifemonii fē mli, — ake-ni akainye hewo le, ake nine amōmonye.

30. [25.] Ni bo mofōñ ni sa gbēle, Israel lumo ni egbi ešē ye nāgbē nōša be le mli:

31. [26.] Boni Nuntšō Iehowa kē ne: Adšie *fai le, ni akpo akekere le! Ene

ehīñ boni eyo le doññ; †noni eba ši le, aawó nō, ni noni awó nō le, aaba le ši! *2 Mose 28, 4 †Ezek. 17, 24. Luk. 18, 14.

32. [27.] Butumō, butumō, butumō mabutule; ni enē hū ehīñ ši ke-yaši beyi-nō ni *mo gbenā ni dši le aaba, ni mañō-hāle!

*1 Mose 49, 10.

33. [28.] Ši bo, gbomobi, gba ni okē ake: Boni Nuntšō Iehowa kē ye *Amonbii le ke amēhorabō le hewo ne; ni okē: Klante, klante le agbla ahā gbē, aša he kāñkāñ ni egbe mei, ni ekpe tamō srawa,

*25, 2—7.

34. [29.] beni amēnaš yakanii amēhāao, ni amēklaš amale klamo amēhāao, koni anōo afō meifōdši ni enyōnyōi le akuēi anō, mei ni amegbi le ešē momo ye nāgbē nōša be le mli le.

35. [30.] Okē-kū se owo ehebo leñ! Heni abo ye le, šikpoñ ni odše nō le nō makodšō ye.

36. [31.] Ni mafōse mimlila le mafie onō, ni mafi mimlifū la leñ mawoð, ni madšieo mawo hī dikalo ni le fitemo he nā le adeñ.

37. [32.] Ootšó lai ohā la; olá le aafie šikpoñ le teñ; akaiño doññ; edšake mi, Iehowa mikē!

Yitšo 22.

Ni Iehowa wiemo bà minō ake:

2. Ni bo, gbomobi, ani ookodšo, ani ookodšo *lášifiemo mañ le? Bēle hā ele enihīnii le fē,

*24, 6.

3. ni okē ake: Boni Nuntšō Iehowa kē ne: Bo mañ ni ofieo lá ši ye omli, koni obe ašē, ni ofeo wodši ohāa ohe ni okē-bule ohe!

4. Olá ni ofose ofie ši le hewo le otēre sō, ni owodši ni ofe le okē-bule obe; ni ohā ogbi le ebēñke, ni ošē ofi le amli; nohewo le minōo mife ahorabō mihā dšēnmādši le ke hefeyeli mihā šikpōdši le fē.

5. Mei ni beñkeo ke mei ni keo teñ dšeke le aaye ohe feo, bo moni abule ogbei ni hōfemo eyi omli obō.

6. Na, Israel lumē le, amēteñ mofēmo fieo lá ši ye omli boni eenyē.

Ni ametsómo minii, ni amefofō bihīl ke biyei. Ni amegbeii ne: Samaria dši Ohola, ni Ierusalem dši Oholiba.

5. Ni Ohola dše mise yabo adfaman, ni ehie tšu esuoloi le anọ, ye Ašurbii ni beinkeole le anọ,

6. mei ni woo mama afaseo atadei, amraloi ke lumei, oblahīl ni he yo akono sonu, okponoiatšemei ni traa okponoi anọ ni.

7. Ni Ašur hīl ni ahala le fē le, ekeame bo adfaman, ni mei fē ni ehie tšu ameno le eke amewodši le fē bule ehe.

8. Asan edfamanbō ni eke-dše Mizraim le efoko: edsake amekele wo ye eblayeian, ni ameniamia eblayeian kpokuai le, ni amefose amedfamanbō le amefie eno.

9. Nohowo le mitule miwo esuoloi le ni dši Ašur hīl le ni ehie tšu ameno le aden.

10. Menemei dšie eyayaian kpo; amelō ebihīl ke ebiyei le ke-te. ni ledientše le, ameke klante gbele. Ni etsó yei le afeoyeli wiemo; ši amekodšole. K. 29.

11. Ni enyemiyō Oholiba na ene, ši kēle efe efōn ye ehietšū le mli *fēle, ni edfamanbō le fā fē enyemiyō le adfamanbō le. * 18, 51.

12. Ehie tšu Ašur hīl le, ni dši amraloi ke lumei sonu ni beinkeole, ni woo atadei fefedsi, okponoiatšemei ni traa okponoi anọ, ni dši oblahīl ni he yo akono sonu le anọ

13. Keke ni mina ake ebule ehe, ni ameyi enyo le fē amenyie gbe kome nọ.

14. Ni ehā edfamanbō le fā; edsake beni ena hīl ni atēn ye gbogbo he, ni dši Kaldeabii amfonirii ni atēn ni ake atifo tšuru etēn,

15. ni ameke hefinii efimo amehēi, ni ameke yitsofinii kakadādši efimo ameyitsei, ni kē okweame le, asafoiatšemei sonu ni, tamọ Babelbii ni afoame ye Kaldea šikpon le nọ le:

16. amrō pe ni enaame le, ehie tšu ameno, ni etsū bofoi ke-te amēnō, ye Kaldea tō.

17. Keke ni Babel hīl le ba enō, ni amekele bawo ye suomọ nā, ni ameke

amedfamanbō le bulele; ni beni ekeame ebule ehe le, no dāni etšine dšeamē.

18. Ni beni edšie edfamanbō le kpo ni edšie eyayaian kpo le, kēke ni mitšine dšele, take boni mitšine dše enyemiyō le.

19. Ši kēle ehā edfamanbō le fā, ni okai eblayeian gbīl le, beni ebo adfaman ye Mizraim šikpon le nọ le.

20. Ni ehie tšu amehemei le anọ, mei ni amehelō tamọ tedšii ahelō, ni amehenu tamọ okponoi ahenu le.

21. Ni okai oblayeian nyenyentšibō le, beni Mizraimbii miamia ofufoi ni ametaratāra oblayeian kpokuai le ahe le.

22. Nohowo le, Oholiba, boni Nuntšo Iehowa kē ne: Na, mibatē osuoloi ni otšine edšeamē le aši mawoō, ni mahā amedše hefēhe amēba ono:

23. Babel hīl le ke Kaldeabii le fē, tatšemei ke abladei ke odehei, ke Ašur hīl le fē fata amēhe, oblahīl ni he yo akono, amraloi ke lumei sonu, asafoiatšemei ke mei ni yo gbei, amefē ametrā okponoi anọ.

24. Ni amēaba ono ke tawūnii ke tafīlii ke nigblamo-šīlii ke mādšimādši asafo, amēagbā amewo ohe ke tšēni wudši ke tšēni bibii ke dadefai; ni mīke kodšomọ aawo amēden, ni amēakodšoō ye amēdientše amēkodšomọ le nā. Luk. 19, 48.

25. Ni matē miwunāyeli le ši mawoō, ni amēkeo aaye ye mlila nā: amēaflo ogugō ke otōii, ni omei ni efē le aanyōnyōi ye klante nā. Amēalō obihīl ke obiyei le ke-atē, ni omei ni efē le, la aakpātā amēhie.

26. Ni amēakplo otadei ye ohe, ni amēadšie odsinei fefedši le.

27. Ni mahā onyenyentšibō le ke odsamanbō hū ni oke-dše Mizraim šikpon le nọ bēbe le se afo ye ohe, ni oholeu ohīnmeii anọ okweame, ni okai Mizraim doūn!

28. Edsake boni Nuntšo Iehowa kē ne: Na, mibatuo mawo mei ni onyēo le ke mei ni otšine edšeamē le aden.

29. Ni amēkeo aaye ye nyē nā, ni amēalō nii ni ogbo deñme ye he le fē, ni amēašlo yayai ke ohe pašā, ni aadšie odsamanbō yayai ke onyenyentšibō ke odsamanbōi le fē kpo.

8. Beni afe ni ehā mlila ate ši, ni ebato owele hewo ni mihā eke elā le fie tesā kpatā nō ni akaha nō le.

9. Nohewo le boni Nuntšo Iehowa kē ne: Kpoo hā *lášifiemo mañ le! Mi hū mahā ešiši laike le ada! * Nah. 2, 1.

10. Hā lai le afá, hā la le atšo! Hā lō le abe dšogbāñ. hā wonu le afi, ni wui le tete añlā!

11. Ni ohā emā eñāi la le nō efo, beni afe ni edo, ni ehe akōble le atšū heññ, ni emli mūdši le asere, ni emli nkanale le atā kwrā!

12. Agbo he deñme boni aagbo, ši kēle emli nkanale babaō le edšee; la le po nyèè emli nkanale le adšie!

13. Omūdšinii le nyenyentsibō ye mli; ake-ni mitsū ohe ni ohe tsee hewo le, ohe tšen ke-dšen omūdšinii le amli doññ ke-yaši beyino ni mañmē *mimlila gbē ke-aba ono. * 5, 12.

14. Mi, Iehowa, miwie; eeba mli, ni mafe hū: mifōñ, ni minañ mobo ni mifañ mihe hū. Boni ogbēi le yo ke boni onifemonii le yo le, nakai amekodšo, Nuntšo Iehowa kē.

15. Ni Iehowa wiemo ba minō ake:

16. Gbomobi, na, mīke gbēle-hela bañō *ohñmeii atšuihenō le ke-dše ohe; ši kawo yāra ni kāfō hū ni kāhā ohleyāfōñni midse. * K. 18

17. Dōmo ntšoi diō, kāfe gbōhñ ahe yāra ko; okē oyitšofñii le afi oyitšo, ni okē tokotai le awo onādši, ni kāha onabu nō, ni kāye yāra nō niyenii hū!

18. Keke ni mīke mañ le wie lebi, ni gbeke le minā le gbo; ni lebi le mife boni awomi kitā le.

19. Keke ni mañ le bimi ake: Ani otšōñwo noni dši nii ni ofeo ne ašiši hāwo?

20. Ni mīkame ake: Iehowa wiemo ba minō ake:

21. Kemo Israel we le ake: Boni Nuntšo Iehowa kē ne: Na, mibabule mihekronkron le, ni dši nyehewale hewō le ke nyehñmeii atšuihenō le ke nyesusumai ahedonii le, ni nyebihñ ke nyebiyei le ni nyeši le aanyōnyōi ye klante na

22. Ni nyeafe tamō boni mife ne: nye-hañ nyenābui anō, ni nyeyēñ yāra nō niyenii hū,

23. ni nyeyitšofñii le aafimo nyeyitšei, ni nyetokotai le aahñ nyenādši; nyewon yāra ni asañ nyefōñ, ši nye-atārā lō ye nyenišaiianii le ahewo, ni nyeakēmo nyetšōtšō nyehe.

24. Ni Ezekiel aatšō *okadi ahānye; boni efe le, nakai pe nyeafe, kē eba mli le; ni nyeaná nyele ake midši Iehowa le. * K. 27. Y. 12, 11.

25. Ni bo, gbomobi, leleñ ake gbñ ní mašō amehewale le, amenumnyam le he nyāmo le, amehñmeii atšuihenō le ke amesusumai ataomonii le, amehihñ ke amehiyei le, ke-adše amēdeñ le,

26. nakai gbñ le noññ *moko ni edše mli aaba onō, ní ebawó otoi nō. * 33, 21.

27. Nakai gbñ le noññ okē moni edše mli le fē nābu aagble, ni oowie ni otōñ mū doññ; ni ootšō okadi ohāame, koni amenā ameñle ake midši Iehowa le.

Yitšo 25.

Ni Iehowa wiemo sā ba minō ake:

2. Gbomobi, tšō ohñe ohā *Amonbii le, ni ogba ošīame. * 21, 33—37. Ier. 49, 1—6.

3. ni okē Amonbii le ake: Nyeboa Nuntšo Iehowa wiemo toi! Boni Nuntšo Iehowa kē ne: Ake nō kē ni nyebo: * Yie! ye mihekronkron le he, edšake abulele, ke Israel šikpon le he, edšake afele amanfō, ke Iuda we le he, edšake amete nomñō mli: * 38, 2 Yāfō 2, 16.

4. hewo le na, mañō mahā bokāgbēbii le ní otšō amēñō, ni amēabo amēnsrai ye omli, ni amēamāmo amēšihñlehei ye omli; amēaye oyibii le, ni amēanu ofufu le.

5. Ni mañō Raba mafe yomai atšū, ni mañō Amonbii le mafe heni tōikui bumoo ši ye; ni nyeaná nyele ake midši Iehowa le.

6. Edšake boni Nuntšo Iehowa kē ne: Ake-ni otša odē ni okē onane šimo ši, ni okē otšui mli heguogbē fē ye Israel šikpon le yō

7. hewo le, na, makpā minine mli ye onō, ni mañō mahā dšēnmādši le ake

15. Boni Nuntso Iehowa ke Tiro ne: Lelen ake nsokpoyi le aahoso ye oshigbemo le gbemo na, beni pilafoi kemo ni agbeo mei ye oten kpotoyi le.

16. Ni nso le no lumei le fe aadse amesii le anoyi akpleke si, ni ameadsie ameheloyi le, ni amekplo ametadei ni alo mli le; ameabu hekpokpomoyi, ni ametrasi, ni ameheloyi aakpokpo hihmeiti-fa-fe-hihmeiti-fa, ni ameheloyi aadso ameheloyi ye ohewoyi.

17. Ni amawo yafu lala ye ohe ni amekoyi ake: Kwe boni oheloyi ekpata, bo ni nsohienyieloyi hio omli, bo man ni adsieo oyoyi, ni ohe wa ye nso hie, bo ke omli bii, ni ha ameheloyi nminmi momoyi mei fe ni boleame le!

18. Agbene nsokpoyi le ahe aakpokpo ye oshigbemo gbi le no, ni nsokpoyi ni yo nso le mli le atsui aafa ye odshenshe le hewoyi!

19. Edsake boni Nuntso Iehowa ke ne: Beni mafeyo man amanfo, tamoyi madshi ni ahii mli donh le, beni mahi nso ayi abaninao, ni nu babao abaha onoyi le:

20. mahi okoyi mei ni ekpleke si ke-te ladsemoyi bu le mli le akpleke si ke-ya blema bebe man le no, ni mahi okoyi mei ni ekpleke si ke-te ladsemoyi bu le mli le ahi si ye sikpon le shi, ye hei ni dsi amanfoi ke-dse blema bebe le, beni afe ni akahi omli donh, ni asan okatso ohe ye hiekalo aikipon le no donh!

21. Manoo mafeyo gbeyinoo, ni ohii si donh; ni ke abi oshi le, anano donh ke-ate nanyo fe, Nuntso Iehowa ke.

Yitso 27.

Ni Iehowa wiemo sa ha minoo ake:

2. Gbomobi, agbene bo le wo *yafu lala ye Tiro he, *lea.22.

3. ni okoyi Tiro ake: Bo ni ohio nso na heni adseyo wuo ye, ni okoyi madshimadshi le yeo guo ke-ya nsokpoyi pi anoyi: Boni Nuntso Iehowa ke ne: Tiro, bo le okoyi ake: *Mihe ye feo ke-wula si! *Hos.2,12.

4. Ohusu ye nso ten; mei ni too le cha ohe efe feo ke-wula si.

5. Seseo ni dse *Senir sonyi amekoyi-fe oledsi ahe gbogboi le; tshenedru ni dse Lebanon amekoyi-fe oledsi le. *5 Mos.2,2.

6. Tshai wudsi ni dse Baian amekoyi-gbo otaloi le; omahoi le suwu ni akoyi awo tshai ni nyeyo dshale ni dse Kitim nsokpoyi le anoyi le amli amekoyi-fe.

7. Klala ni alo mli ni dse Misraim le dsi obala, koni esha otso oflana hu; mama blu ke afaseo ni dse *Eliha nsokpoyi le anoyi dsi onshabti le. *1 Mos.10,4.

8. Zidonbii ke Arwadbii dsi owiriloyi; Tiro, onsheloyi ni yo omli le, amedsi okudotshemei.

9. *Gebel onukpai le ke emli shaleloiyi le hu ye omli, ameyi ametshimoyi ofodsi le; nso no ledsi fe ke ameledshianbii ye omli; ameyoyi dshara amehao. *1 Man.2,22.

10. Persia ke Lud ke Put ye ota le mli, otaloi ni; amekoyi tshen ke dadefai tshotshoro omli, ameyi ameha oheloyi ba nyam.

11. Arwadbii le ke ota le yo ogbogboi le anoyi ke-koyi, ni hii kakaloyi ye omodsi ni kwolyo le amli; amekoyi ametsheni le tshotshoro ogbogboi le ahe ke-koyi; ameyi ameha ohe feo feo ke-wula si.

12. Tarshi keoyi yeo dshara ye onifale sonyi hewoyi; dsheteyi ke dade ke sanyo ke sumi amekoyi-batshakeoyi ogonyi le.

13. Iavan, *Tubal ke Meshak keoyi yeo dshara; gbomei asusumai ke akoble nibii amekoyi-batshakeoyi odshayelinii le. *sa.2.

14. Mei ni dse Togarma we le ke okponoyi ke tawu-okponoyi ke tedshiokpontoyi amekoyi-batshakeoyi ogonyi le.

15. Dedanbii keoyi yeo dshara; ake oninenanii yeo dshara ye nsokpoyi babao no; suwu ke nokotshai amekoyi-bawoyo nyomo.

16. Aram hu keoyi yeo dshara ye oninenanii nitshumoyi le afale hewoyi; karfunke ke mama afaseo tshuru ke mama ni alo mli ke klala kpakpa ke tshelsho ke rubi-tshai amekoyi-batshakeoyi ogonyi le.

17. Iuda ke Israel sikpon le keoyi yeo dshara; hma ni dse Minit ke akpano ke wo ke mti ke ohe ni dseyo hma amekoyi-batshakeoyi odshayelinii le.

18. Damasko hu keoyi yeo dshara ye oninenanii nitshumoyi le afale ke onifale sonyi hewoyi, ke wein ni dse Helbon ke tshetshai ni yo futi.

19. Wedan ke Iavan dseyo Usal batshakeoyi ogonyi le; dade nibii, kasia ke sinamon ye odshayelinii le amli.

ke yaspi, safiro. karfunkle ke smaragdo ke šika. Ofabii ke obedši le, omli nonh afeo ye, gbí ní aboo le bēbe asāame ato.

14. Bo dši kerub ní afole mū ní keteo nọ, ni mi mitoö nakai; Nyoñmo *goñ kroñkroñ le nọ oyo, la tei aten hū ošeraš ši ye. * Ies. 14, 12.

15. Oye emū ye ogbèi le amli ke-dše gbí nọ ní aboo le āhū ke-yaši beyino ni ana noni edšaa ye omli le.

16. Uguoyeli ni fá le nā le amēke amimiyeli ewo omli obō, ni ofe eša; no-hewo le mabuleo mafieo ke-adše Nyoñmo goñ le nọ, ni makpātā ohie ke-adše la tei le aten. bo kerub ní keteo nọ.

17. Otšui ewó ehe nọ ye ohefeo le hewo; ofite onilē le ye okpemo le hewo. Mañoo matfa šikpoñ, mañoo mafō mantšemei ahie, koni amekweco.

18. Onisaianii le afāle, odšrayeli ni edšaa le okē-bule ohei kroñkroñi le. Nohewo le mahā la adše ye omli, ni cešāo, ni mahā otšó lamlu ye šikpoñ le nọ ye mei fē ní kweo le ahie.

19. Mei fē ní leo ye mādšimādši le aten le ahe aadsō amehē ye ohe, *ople-nemo le ye gbeyei, ni olādše ke-miya nano! * 27, 28.

20. Ni lehowa wiemo sā ba miñō ake:

21. Gbomobi, tšó ohie ohā *Zidon, ni ogba ošile. * Ies. 23, 2 12.

22. ni okē: Boni Nuntšo lehowa kē ne: Na, mikeo enā, Zidon, ni *aawo mihle nyam ye omli, ni ameanā amele ake midši lehowa le, beni makodsole ni mafe mihe kroñkroñ ye emli le. * 2 Mose 14, 19.

23. Ši matsū gbēle-hela ke-aba eno ke lá hū ke-aba eblohūi le amli, ni pilafoi le aanyōnyōi ye eten ye klante ni dše hefēhe ke-ba eno ke-kpe le nā, ni ameanā amele ake midši lehowa le.

24. Ni ñmei ko ni tšuo mo lo aklati ko ni nā dšraa ehūi ši hūi Israel we le doni ye mei fē ní eboleame ke-kpe, ni gbeo amehē guo le aten, ni ameanā amele ake midši lehowa le.

25. Boni Nuntšo lehowa kē ne: Beni mabua Israel we le nā ke-adše mādši-mādši le ni agbeame afā ameten le amli, ni mihe aate kroñkroñ ye amemli ye

dšēnmādši le ahie le. nọ le ameahi amēdientše amēšikpoñ le ní miñō-hā mitšūlo Iakob le nọ.

26. Ni ameahi nọ fefefe, ni ameamāmo tšūi, ni amēafe weintromi, ni ameahi ši fefefe, beni makodšo mei fē ní gbeo amehē guo ní eboleame ke-kpe le, ni ameanā amele ake midši lehowa, amē-Nyoñmo le.

Yitšo 29.

Afi ni dši nyoñma le nọ nyōñ ni dši nyoñma le nọ gbí ní dši gbí nyoñma ke enyo le nọ le lehowa wiemo ba miñō ake:

2. Gbomobi, tšó ohie ohā Farao, Mizraim mantše le, ni ogba ošile ke Mizraim mū le fē. Ies. 19 Ier. 46.

3. Wiemo ni okē: Boni Nuntšo lehowa kē ne: Na, mikeo enā, Farao, Mizraim mantše, *bā wulu kple ní kū efāi aten ni kēo ake: Mifā le minōh, midientše mife mihā mihe! * 32, 2.

4. Ši mike *kpodši aatsere okadāi amli, ni mahā ofāi le amli lōi le akpete ohetotoi le ahe, ni magblao ke-adše ofāi le aten ke-aba, ni ofāi le amli lōi le fē aakpete ohetotoi le ahe. * 34, 4. 2 Mañ 12, 28.

5. Ni mašeo mafō ūā le nọ, bo ke ofāi le amli lōi le fē; oonyō ye ūā kplanā le nọ, awōñ bo, ni asañ abuañ onā; mañoo mafe šikpoñ koloi ke ūwei lofōdši aniyenii.

6. Ni Mizraimbii fē aanā ale ake midši lehowa le. Edšake ametsōmo *gālā amehā Israel we le. * 2 Mañ 18, 21.

7. beni amēke amenine mō omli le, oboda, ni ogbla amekōdši anọ fē; ni beni amekpasa bo le, okū, ni ohā amehē fē kpokpo.

8. Nohewo le boni Nuntšo lehowa kē ne: Na, mike klante auba onọ, ni mafe gbomo ke kolo fē ye omli mašē mafō.

9. Ni Mizraim šikpoñ le aatsō amafō ke oleñle, ni ameanā amele ake midši lehowa le. Edšake eke ake: "Fā le minōh, ni mi mife!"

10. nohewo le na, mikeo ke ofāi le enā, ni mafe Mizraim šikpoñ oleñle ke amafō ke-dše Migdol ke-yaši Seweno ke Kuš hūsūi anọ tō.

le atā ye Nof, ni lumō dāēn Mizraim šikpoñ le nọ doññ; ni mahā gbeyei aba Mizraim šikpoñ le nọ.

14. Ni mafe Patros hū pasā ni mawo la ye Zoan, ni makodšo Nō.

15. Ni mafose mimlila le mafie Sin, ni dāi Mizraim mō ni wa le nọ, ni mafe Nō asafo yū le maše mafō.

16. Ni mawo la ye Mizraim, ni Sin aakēmō, ni aagbu Nō awo mli; ni Nof aana haoloi fane fintiññ.

17. Awen ke Pi-Beset oblahi le aanyō-nyōi ye klante nā, ni amemli bii le aate nomnō mli.

18. Duñ aawo fane ye Tehafnehes, beni makūmō Mizraim kōntsei le amli ye dāi, ni ehewale hewō le se aafō ye emli le; ledientse le, atatu aaha enọ, ni ebiyei le hū aate nomnō mli.

19. Ni makodšo Mizraim, ni amēanā amele ake midši Iehowa le.

20. Ni eba mli ake afi ni dāi nyoma ke ekome le nọ klenklen nyōñ le nọ gbi ni dāi gbi kpawo le nọ le Iehowa wiemo ba minō ake:

21. Gbomobi, mikū Farao, Mizraim mantse le, nine, ni na, afiñ ni ake tsofā aato he, lo ni ake flafimama aafi nọ ni emli awa, boni eenye klante mli emō.

22. Nohewo le boni Nuntso Iehowa ke nę: Na, mika Farao, Mizraim mantse le, enā ni makūmō enidši le, noni mli wa le ke noni akū le fē, ni mahā klante le adše edē anyō ši.

23. Ni matsire Mizraimbii ayise ke-ate dšenmādsi le ateh, ni magbeame mafā šikpōdsi le anọ.

24. Ši mawadše Babel mantse le ni-dšian, ni mika *miklante le aawo eden, ni makūmō Farao nidši, ni eekēmō ye ehie tamō pilafo kēmō. *29,30.

25. Ši mawadše Babel mantse le ni-dšian, ni Farao nidši aakplo afie ši, ni amēanā amele ake midši Iehowa le, boni mika miklante le aawo Babel mantse le den, ni eewo nọ ye Mizraim šikpoñ le nọ le.

26. Ni matsire Mizraimbii ayise ke-ate dšenmādsi le ateh, ni magbeame mafā

šikpōdsi le anọ, ni amēanā amele ake midši Iehowa le.

Yitso 31.

Ni eba mli ake afi ni dāi nyoma ke ekome le nọ nyōñ ni dāi etē le nọ klenklen gbi le nọ le Iehowa wiemo ba minō ake:

2. Gbomobi, kēmō Farao, Mizraim mantse le, ke esafo yū le ake: Namo otamō ye odale len?

3. Na, Ašur le, Lebanon nọ tšenedru ni ke enidši fefedši kusukusu ni hā hōñ, ni ekwo groññ, ni eyiteñ ye atatuiah. Dan. 4, 10—14.

4. Nui le lēle, bu kwonkwon le hā eda; efai le ho ke-bole enmō le, ni egbla enudši le ke-te nāñ tsei le fē he.

5. Nohewo le ekwo fē nāñ tsei le fē, ni enidši wudši le fá babaō, ni enidši bibii ni egblā le kēle kakadādsi ye nu le fále spon nā.

6. Nwei lofōdsi fē fe amētšii ye enidši wudši le amli, ni nāñ koloi fē yafē amēbii ye enidši bibii le ašiši, ni dšenmādsi wudši le fē yahi ešiši hōñ le mli.

7. Ni ehe fe fēo ye edale le mli, ye enidši bibii le akēlemō le mli, edšake ešišifai le ye nui wudši ahe.

8. Nyomō trom le mli tšenedrui le nyēē enọ aye, seşoi le hū ke enidši wudši le yee egbo, ni papai ke enidši bibii le yee egbo, ni asan tso ko tso ko be Nyomō trom len ni kēle ye egbo ke hefēo.

9. Mifele fefēo ye enidši bibii le afale nā, ahū ni Eden tsei fē ni yo Nyomō trom len le ahie kō enọ.

10. Nohewo le boni Nuntso Iehowa ke nę: Ake-ni ekwo groññ, ni eyiteñ ye atatuiah, ni ekwole le hewo le *etšui wó ehe nọ. *29,2—32.

11. hewo le, matule mawo dšenmādsi le amli hewale le den, ekele baye; enifōdsianii le ahewo mifele.

12. Ni gbai ni dāi dšenmādsi le ateh yiwalgi le etōle efō ši, ni enidši bibii le efie gōdsi le anọ ke dāi le fē mli, ni enidši wudši le ekēmō efie šikpoñ le

ni dši gbī nyonma ke enumo le no le, lehowa wiemo ba minō ake:

18. Gbomobi, fō ohā Mizraim asafo yū le, ni otšireame ke dšēnmādši ni hie yo nyam le abiyei le ofia ši ke-ya šikpon le šiši tō ofata *mei ni kplekeo ši ke-yaā bu leñ le ahe. * 31, 16.

19. Ohe ye feo fē namo? Kplekemo ši ni akeo ayañmē fōloi le amasei!

les. 14, 11—19.

20. Ameanyōnyōi ye mei ni ake klante agbegbēame le atēñ; anōle ahā *klante: nyegblaāle ke esafo yū le fē ke-yaā!

* 21, 14.

21. Ekāloi le atēñ hewaloi le aawie le ke ebualoi le ahe ye gbohliadše teñ ake: Amekpleke ši ke-ba, amekāmokāmo ši, fōloi le ni ake klante egbegbēame le.

les. 14, 9.

22. Asur ke esafo le fē ye dšei, egbohliabui le ebolele ke-kpe: amefē le mei ni agbegbēame ni amenyōnyōi ye klante nā soññ ni:

23. moni anō egbohliabui le ato *bu le mli tō, ni esafo le ebole egbonyobu le ke-kpe le: amefē le mei ni agbegbēame ni amenyōnyōi ye klante nā soññ ni, mei ni hā nmiñmi mōmo mei ye hlekāloi ašikpon le no le. * les. 14, 15.

24. Elam ke esafo yū le fē ye dšei, amebōle egbonyobu le ke-kpe: amefē le mei ni agbegbēame ni amenyōnyōi ye klante nā soññ ni, fōloi ni kpleke ši ke-te šikpon le šiši tō, ni amehā amehē nmiñmi mōmo mei ye hlekāloi ašikpon le no, ni ameke mei ni kplekeo ši ke-yaā bu le mli le tēre amehiegbēle le.

25. Mei ni agbegbēame le atēñ aumē esa ahāle ye, ke esafo yū le fē, egbohliabui le ebolele ke-kpe: amefē le, fōloi dšiamē, ni agbegbēame ye klante nā; edšake amehā amehē nmiñmi mōmo mei ye hlekāloi ašikpon le no, nohewo le ameke mei ni kplekeo ši ke-yaā bu le mli le tēre amehiegbēle le, mei ni agbegbēame le atēñ atoame ye

26. *Mešek, Tubal ke esafo yū le fē ye dšei, egbohliabui le ebolele ke-kpe: amefē le, fōloi dšiamē, ni agbegbēame ye klante nā; edšake amehā amehē nmiñmi mōmo mei ye hlekāloi ašikpon le no. * 33, 2

27. Ni amekāmon ekāloi ni enyōnyōi ye fōloi le atēñ le amasei, mei ni ekpleke ši ke-te gbohliadše ke ametawūnii le, ni ameke ameklantei le ebolo ameyitšei ašiši, ni amenišaianii le eba amewui anō; edšake ekāloi le ahe nmiñmi mōmo mei ye hlekāloi ašikpon le no.

28. Ši bo hū aakūmo ye fōloi le atēñ, ni oke mei ni agbegbēame ye klante nā le aakāmo ši!

29. *Edom ke emantšemei ke elumei le fē ye dšei, ni anōame ye amehewale le mli ato mei ni agbegbēame ye klante nā le amasei; amē hū ameke fōloi ke mei ni ekpleke ši ke-te bu leñ le kāmō ši. * 25, 12—14.

30. *Kōyigbe lumei le fē-tšēm ye dšei, ke †Zidonbii le fē ni ke mei ni agbēame le kpleke ši ke-te ke amehē nmiñmi le, amehie gboi ye amehewale le hewo, ni amē ke mei ni ake klante egbegbēame le kāmō ši ni amefloko ketia, ni amē ke mei ni kplekeo ši ke-yaā bu le mli le tēre amehiegbēle le. * 26, 6. † 26, 21—23.

31. Farao sanaame, ni *emī aaše ehe ye esafo yū le fē hewo; Farao ke eta le fē dši mei ni agbegbēame ye klante nā le, Nuntšo lehowa ke. * les. 14, 10.

32. Edšake mīke ehe nmiñmi eba hlekāloi ašikpon le no, ni ake Farao ke esafo yū le fē eñmē fōloi ke mei ni agbegbēame ye klante nā le atēñ, Nuntšo lehowa ke.

Yitso 33.

Ni lehowa wiemo sū ba minō ake:

2. Gbomobi, wiemo otšō omā leñ bii le ni okēame ake: Kedši mihā klante ba šikpon le no, ni šikpon le no mañ le fā nū kome ye ameten, ni ametole bulo amehā amehē,

3. ni ena klante le mība šikpon le no, ni ekpā tetremantre, ni etfa mañ le adafi le:

4. no le mofēmo ni nuo tetremantre le gbēmo, ni ekplēē adafitšā le, kē klante le ba ebañōle ke-te le: elā aabua le-dientše eyiten!

5. Enu tetremantre le gbēmo, ni ekplēē adafitšā le: elā aabua eno! ši kē ekplē adafitšā le, eehere eyiwala.

ke tekpodši le amli le, gbële-hela aagbe-ame.

28. Ni mafe šikpon le amañfō ke hedšōmonō, ni ehewale hewō le se aaso, ni Israel gōdši le aatšōmō amañfō, ni mokomoko tšōn nō ke-hon donn.

29. Ni ameaná amele akę midši Iehowa le, beni mafe šikpon le amañfō ke hedšōmonō ye amenihīnii fē ní amefe le hewo le.

30. Ni bo, gbomobi, omanbii le wieo ohe ye gbogboi ahe ke šlai ašīnāi aši, ni moko ke moko wieo, ni mo ke enye-mi hū wieo akę: Nyebaš ní nyebaboa nō wiemo ní dšę Iehowa nō toi!

31. Ni amębaš onō tamō mañ baš, ni amębatraš ši ye ohle tamō mimañ, ni amęboq owiemoi le atoi, ši *ameyee nō; edšakę amęke amęnābu wieo dokqbi, ši amętsui nyieo amęsenāmo se.

* Ies 58, 1. Iak. 1, 22.

32. Ni na, bo le otamō lala ke nōmō ke moko ní gbē nō ni ele sañkūtšā dšogbāñ ohāame; edšakę amęboq owiemoi le atoi moñ, ši ameyee nō.

33. Ši kę eba mli le, — na, ebaba! — no dāni ameaná amele *akę gbalq ehi amęteñ pēñ.

* 25.

Yitšo 34.

Ni Iehowa wiemo ba miñō akę:

2. Gbomobi, gba ye Israel tōkweloi le ahe, gba ni okeame, tōkweloi le, akę: Bōni Nuntšō Iehowa kę nę: Kpóo hā Israel *tōkweloi ni lęo amędientšę amęhe le! Ani tōkweloi le, dšee tōi le sa akę amelę lo?

* Ier. 22, 1—4.

3. Nyeyeo fō le, ni nyewoo tōiahetšoi le, ni nyegbeo nii ni ewo fō le; ši tōi le, nyelęęame!

4. Nii ni *egbodšō le, nyewadšecame; ni helatšemei le, nyetšāame; ni noni epila le, nyefīl nyehāšle; ni noni edū gbę le, nyeyakplaale; ni noni elādšę le, nyeyataoolę: ši moñ †nyeyeo amęnō ke nonyē ke yiwale. * Zak. 11, 16. † 1 Pet. 2, 2.

5. Ni agbęame afā, edšakę tōkwelō ko bę, ni amętsōmō nāñ koloi fē aniyenii, ni agbęame afā.

Mat. 2, 22.

6. Mitōi le tšomloq kę-nyieo gōdši fē nō ke goñkpo-fē-goñkpo ní kwō nō, ni

mitōi le egbę afā šikpon le hle fē, ni moko bę ní diq amęę lo etaogame.

7. Nobewo le, nye tōkweloi, nyebwa Iehowa wiemo toi!

8. Gbñlabo ni mibšę kā nę, Nuntšō Iehowa kę: Akę-ni mitōi le etšōmō hāñi, ni mitōi le etšōmō nāñ koloi fē aniyenii, edšakę tōkwelō ko bę, ni mitōkweloi le edii mitōi le aę, ši moñ tōkweloi le, *amędientšę amęhe kęke amelę, ni amęlę mitōi le:

* K. 2.

9. hewo le, nye tōkweloi, nyebwa Iehowa wiemo toi!

10. Bōni Nuntšō Iehowa kę nę: Na, mıkę tōkweloi le enā, ni mabi mitōi le aši kę-adšę amędeñ, ni mahā amęfō tōi le akwemō, ni tōkweloi le akalę amędientšę amęhe donn, ni madšie mitōi le kę-adšę amędāñ, ni amętsōmō amęniyenii donn.

11. Edšakę bōni Nuntšō Iehowa kę nę: Na, midientšę madi mitōi le aę, ni matao amęęgbę.

12. Bōni *tōkwelō taoq etōiku aęgbę, gbī ní eyo etōi ní egbę afā le atēñ le, nakai nonn kę matao mitōi le aęgbę, ni madšicame kę-adšę hefšhe ní amęgbę amęfā kę-te ye oblętu kę dūñ tūtūtū gbī le nō le.

* Luk. 14, 4.

13. Ni makplaame kę-adšę mādšimādšī le amli, ni mabwa amęnā kę-adšę šikpōdši le anō, ni mahā amęba amędientšę amęšikpon le nō, ni malęame ye Israel gōdši le anō, ye dšęi le amli kę šikpon le nō šihlēhele le fē.

14. *Lęhe kpakpa malęame ye, ni Israel gōdši ní kwōlę le anō amęniyelibe aahī, amęabumō niyelibe kpakpa ye dšęi, ni lęhe ní wo fō amęaye nii ye, ye Israel gōdši le anō.

* Lal. 22, 2.

15. Midientšę malę mitōi le, ni mahā amębumō ši, Nuntšō Iehowa kę.

16. Noni elādšę le, matao; ni ne-ni edū gbę le, mayakplale; ni noni epila le, mafi mahāle; helatšę le, mawadšele; ši noni ewo fō kę noni yō hewale le, makpātā amęhile; malęame bōni dšę!

17. Ni nye, mitōi, bōni Nuntšō Iehowa kę nę: Na, *makedšę tō kę tō teñ, tšagboi kę tōkpakpoi atēñ! * Mat. 22, 22.

14. Boni Nuntso Iehowa ke ne: Mafeo amafö, koni šikpon mü le fë anyá!

15. Boni *onyá ye Israel we le gbošinii le hewo, ake etšo amafö le, nakai nohü mafeo: amafö nohü Seir goh le aatšo ke Edom fë-tfëm hü, ni ameaná amele ake midši Iehowa le!

* 25, 8. Lal. 137, 7.

Yitso 36.

Ši ho, ghomobi, gba otšo Israel gödši le, ni okē ake: Nye Israel gödši, nyeboa Iehowa wiemo toi! 6, 2.

2. Boni Nuntso Iehowa ke ne: Ake-ni henyelo le kēo ye nyehe ake: * "Yie, blema hei groñni le etšomo wogbefāñnii!" * 25, 3.

3. hewo le, gba ni okē: Boni Nuntso Iehowa ke ne: Ake-ni, hē, ake-ni afe-nye amafö, ni ātaonye amī ye hefche, ni nyetšomo dšēmādši ni efē le agbefāñnō, ni nyekā wieloi alilei nō, ni mañ le sopaānye

4. hewo le, nye Israel gödši, nyeboa Nuntso Iehowa wiemo toi! Boni Nuntso Iehowa kēo gödši ke goñkpoi le ke nudšoi ke dšoi le ke amaföi ni kāmō efo-dši ke mādši ni aši alie ši ni ametšomo hāñii ke hefeoyeli amehā dšēmādši ni efē ni boleame ke-kpe le ne: —

5. nohewo le boni Nuntso Iehowa ke ne: Lelen ake mawie ye miwunāyeli la le mli maši dšēmādši ni efē le ke * Edom fë-tfëm hü, mei ni enō mišikpon le efē amegbefāñnō ye ametšui mü le fë nyā-mō nā, ye susuma heguogbē hü nā, koni anō-fie ši ahā hā le. * 35, 15.

6. Nohewo le gba ye Israel šikpon le he, ni okē gödši ke goñkpoi le ke nudšoi ke dšoi le ake: Boni Nuntso Iehowa ke ne: Na, miwie ye miwunāyeli ke mihledō len ake: Ake-ni nyetere wondšaloi aheguogbe le

7. hewo le, boni Nuntso Iehowa ke ne. Miwō minine nō ake: Lelen ake wondšaloi ni ebolenye ke-kpe le, amedientse ameatere amheguogbē le!

8. Ši nye, Israel gödši, nyeagblā nye-nidsi le, ni nycawo nyeyibii le nyehā minañ Israel; edsake amehā-bo ešē etā!

9. Ši na, maba nyenō, ni matšo mihe mahānye, ni aahūnye, ni aadū nii ye nyenō!

10. Ni mahā gbomei afā ye nyenō, Israel we le fë, amefē-tfēm, ni aahī mādši le amli, ni aasā tšükoi le.

11. Ni mahā *gbomei ke koloi afā ye nyenō, ni amēafere ni amēafofoi. Ni mahā ahī nyenō tamō boni ahī nyenō sá le, ni mafenye edšūrō fē tšutšu le, ni nycanā nyele ake midši Iehowa le! * K 38.

12. Ni mahā gbomei, ni dši mimañ Israel le, anyie nyenō, ni amēanōo amēfe amēnō, ni ootšo amegbošinii, ni okpakpā amēbii ye amēhe doññ.

13. Boni Nuntso Iehowa ke ne: Ake-ni amēkēonye ake: "Gbomoyelo dšio, ni okpakpā oman le bii ye amēhe!"

14. hewo le, oyeñ gbomei doññ; okpakpā oman le bii ye amēhe doññ, Nuntso Iehowa kē.

15. Ni mihāñ anu wondšaloi aheguogbē le he ye onō doññ, ni otēreñ mādšimādši le ahorabō le doññ, ni okpakpā oman le bii ye amēhe doññ, Nuntso Iehowa kē.

16. Ni Iehowa wiemo sá ba miñō ake:

17. Gbomobi, beni Israel we le hī amēšikpon le nō le, amēke amegbēi ke amēnifemonii *bulele, ni amegbē le tamō yō ni ete tšūi-asē hebulemo ye mihle. * 3 Mose 18, 25, 28.

18. Nohewo le mifose mimlila mifie amēnō ye lá ni amēfose amēfie ši ye šikpon le nō le ke amewodši ni amēkebulele le hewo.

19. Ni mitšire ameyise ke-te dšēmādši le atēñ, ni agbeame afā šikpōdši le anō; boni amegbēi ke amēnifemonii le yō le, nakai pe mikodšoame.

20. Ni beni amēšē dšēmādši le amli he-ni amēyañ le, *amēbule migbei kroñkroñ le, ni akē ye amēhe ake: "Iehowa mañ le ne, ni kēle ahā amēdše ešikpon le nō!" * Ies. 62, 5.

21. Ši *migbei kroñkroñ le ni Israel we le bule ye dšēmādši le atēñ beni amēte le sane domi. * 20, 9.

22. Nohewo le kēmo Israel we le ake: Boni Nuntso Iehowa ke ne: Dšee nyehewo mifeo, Israel we, ši moñ *migbei

9. Ni ekēmi ake: Gba otšō mumo le; gba, gbomobi, ni okē mumo le ake: Boni Nuntšō Iehowa kē ne: Dšē kōyoi edšē le nō oba, mumo, ni obamū ofie nēke mei ni agbe nē anō. nī ameyi anā wala!

10. Keke ni migba, take boni afāmi le. ni mumo ba amemli ni ameyi nā wala, ni amete ši amēdamo amēnādsi anō. ta babaō dientše!

11. Keke ni ekēmi ake: Gbomobi, nēke wui nē, Israel we mū le fē ni. Na, amekōo ake: Wowui ahe ekwakwao, ni wonohiekāmo elādše, akpūtā wohle kwrā!

12. Nohewo le gba ni okēame ake: Boni Nuntšō Iehowa kē ne: Na, magble nyegbohlabui le anā, ni mahā nyedšē nyegbohlabui le amlī nyeba, mimān, ni mañōnye ke-ate Israel šikpoñ le nō;

13. ni nycanā nyele ake midši Iehowa le. beni migble nyegbohlabui le anā, ni mihā nyedšē nyegbohlabui le amlī nyeba le, mimān.

14. Ni mike Mimumo le aawo nyemli, ni nyeyi aanā wala, ni mikēnye aato nyedientše nyešikpoñ le nō, ni nycanā nyele ake mi, Iehowa, miwie ni mife, Iehowa kē.

15. Ni Iehowa wiemo sū ba miñō ake:

16. Ni bo, gbomobi, kō tšō kome ohā ohe, ni oñmā yē nō ake: "Iuda ke Israelbii ni fata ehe le anō;" asān okō tšō kroko hū ni oñmā yē nō ake: "Iosef nō, Efraim ke Israel we le fē nī fata ehe le tšō "

4, 1.

17. Ni onō eko obo eko he ofeame tšō kome ohā ohe, ni amētšō ekome yē odeñ.

18. Ni kē omanbii le bio ake: Aso otšōnwo noni okē enemei tšōo lo? le.

19. kemoame ake: Boni Nuntšō Iehowa kē ne: Na, mibañō Iosef tšō le nī yō Efraim dē le, ke Israel akutšēi le nī fata ehe le, ni mañōame mafata Iuda tšō le he, ni mafeame tšō kome, ni amēafe ekome yē mideñ.

20. Ni tšēi le nī oñmā nii yē nō le ahi odē yē amehle,

21. ni okēame ake: Boni Nuntšō Iehowa kē ne: Na, *mayanō Israelbii le ke adšē dšēnmādsi le ateh beni amete le. ni mabua amenā ke-adšē hefēhe ke-

bakpe, ni mīkēame aate amēdientše amēšikpoñ le nō;

* 34, 24.

22. ni mafeame *dšēnmañ kome yē šikpoñ le nō, yē Israel gōdši le anō, ni mañtšē kome aaye amēfē amēnō mañtšē, ni amēfēn dšēnmādsi enyō doññ, ni asān adšān amemli mañtšeyelii enyō hū kwrā doññ;

* Ioa. 11, 12. 13. Hos. 2, 2. Ier. 3, 18.

23. ni asān amēke amewōdsi le lo amēnibini le lo amēnotōmōi le eko eko buleh amēhe doññ, ši moñ mahere ameyi-wala ke-adšē amēšihlēhe le fē, hei nī amēfe eša yē le, ni matšū amēhe, ni *ameatšō mimān, ni matšō amē-Nyohmō!

* 34, 28.

24. Ni mitšūlo *David aaye amēnō mañtšē, ni amēfē amēanā tōkwelo kome, ni †ameanyie mimlai le amlī, ni amēato mikpoi le nī amēye nō.

* 34, 23. + 34, 27.

25. Ni amēahi šikpoñ nī miñō-hā mitšūlo Iakob, nī nyetšēmei le hī nō le nō, ni amēahi nō, amē ke amēbii ke amēbii abii ke-ate nānō; ni mitšūlo David aaye amēnō lumō ke-ate nānō.

26. Ni mīkēame aakpān *hedšōle kpāñmō, eetšō nānō kpāñmō ehāame; ni mañōame mato, ni mahā amēfere, ni mīkē mihekronkron le aamā amēteh ke-ate nānō.

* 34, 25. Ioa. 54, 10.

27. Ni mišihlēhe aahi amēnō, ni matšō amē-Nyohmō, ni amē hū amēatšō mimān.

28. Ni *dšēnmādsi le aanā ale ake midši Iehowa, moni feq Israel kronkron le, beni mihekronkron le aamā amēteh ke-ate nānō le.

* 34, 24.

Yitšo 38.

Ni Iehowa wiemo sū ba miñō ake:

2. Gbomobi, tšō ohle ohā *Gog ni yō Magog šikpoñ le nō, nī dši Roš, †Mešek ke Tubal lumō le, ni ogba ošile,

* 38, 1. Kpoda 20, 2. †Ezek. 38, 22.

3. ni okē: Boni Nuntšō Iehowa kē ne: Na, mīkēo enā, bo Gog nī dši Roš, Mešek ke Tubal lumō le!

4. Ni malakao, ni mīkē *kpodši antšēre okadāi amlī, ni magblao ke-adšē kpo ke ota le fē, okpōñi ke okpōñiatšēmei, ni amēfē-kwa amēwowō atadei fefedši,

ohe le; *mañdo mahā lofōdđi lōyeloi srotai fē ke ñāno koloi le ni ameyeo. *K. 17.

5. Nā kplenē le nọ nonñ oonyō yē; edśake mi miwie, Nuntşo Iehowa kē.

6. Ni matşu la ke-ate Magog ke ñşo-kpoi anọ bii ní hīo şi sefēse le ateh, ni amēanā amele akē midşi Iehowa le!

7. Ni mahā ale migbei kronkron le yē mimañ Israel teh, ni mihāñ abule migbei kronkron le doññ, ni dşehmāđđi le aanā ale akē midşi Iehowa, Mokronkron ni yō Israel le.

8. Na, ēba, ni abafe, Nuntşo Iehowa kē; ene dşi gbī ní miwie he le.

9. Ni Israel mādşi le amlī bii le aadşo kpo ni amēayamā tawūnii le anā la amē-şā, tşēni bibii ke tşēni wudşi le fē ke gāitşei ke gāimlibii le ke kpotii ke akplōi le, ni amēke-afe lai amēşā afi kpawo;
 Lal. 44, 10.

10. ni ameyalen lai ke-dşeh ñā le nọ, ni asañ ameyafloñ eko ke-dşeh kōi le amlī, edśake amēke tawūnii aafe lai amēaşā; ni amēaha mei ní haame le, ni amēatfa mei ní tfaame odşo le odşo, Nuntşo Iehowa kē.

11. Ni aaba mli akē nakai gbī le nọ le mahā Gog fūhe yē Israel, gbenyieloi le adşo ní yō ñşo le bokāgbē le, ni eetşī gbenyieloi le agbē; ni dşei aafū Gog ke esafō yū le fē yē, ni aatşē dşei akē: Gog asafō yū le dşō.

12. Ni Israel we le aafūame nyōđđi kpawo sōññ, ni amēke-tşu şikpoñ le he.

13. Ni şikpoñ le nọ mañ mū le fē aafūame, ni eetşō gbeihehemō ehāame gbī ni aawo mihle nyam le, Nuntşo Iehowa kē.

14. Ni amēafāmo mei ní amētşu nii dā, ni amēkpa şikpoñ le nọ, ni benī amēkpaā si le, amēfū mei ní efe yē şikpoñ le. koni akē-tşu he; nyōđđi kpawo se le amēatao fitşoñtşo.

15. Ni mei ni kpaā şikpoñ le nọ le, ke amēteh moko na ghomo wū ko le, eto okadi yē he ke-yaşı beyinq ní fūloi le aaba abafūle yē Gog asafō yū le dşō le mli.

16. Ni aawo mañ ko gbēi akē “asafō yū.” Boni amēatşu şikpoñ le he nę.

17. Şi bo, gbomobi, boni Nuntşo Iehowa kē nę: Kęmō lofōdđi srotai fē ke ñāñ koloi fē akē: *Nyebuañ nyehe nā ni nyebañ; nyenā abakpea şi ke-dşea befēhe ke-baā migbē-afōle ní migbeq mahānye, ní dşī gbē-afōle kpetenkle yē Israel gōđđi le anọ le he, ni nyebayea lō ni nyenua lá!
 *Kpoda. 12, 17, 18.

18. Kākālōi alō nyeaye, ni şikpoñ le nọ lumei le alá nyanu: tōagboi ke tō-gwantenbii ke tōkpakpoi ke tşinahī, Başan koloi ní ewo fō sōññ ni!

19. Ni nyeaye fō ke-yaşı beyinq ní nyeatōrō, ni nyanu lá ke-yaşı beyinq ní nyeatōrō dā, ke migbē-afōle ní migbeq mahānye le.

20. Ni nyeatōrō yē mikplō le he ke okpoñoi ke filii ke hī kākālōi ke tabiloi sōññ, Nuntşo Iehowa kē.

21. Ni mikē minumnyam le aato dşehmāđđi le ateh, ni dşehmāđđi le fē aana mikodşomō ní mikodşo le ke minine ní mikē-ñmē amēnō le.

22. Ni ke-dşē nakai gbī le nọ ke-yaşı nę Israel we le aanā ale akē mi, Iehowa, dşī amē-Nyoñmō le.

23. Ni dşehmāđđi le hū aanā ale akē Israel we le, amēnişaiianii ahewō amēte nomñō mli le; edśake amētō minō bewō le minō *mihle mitēame, ni mituame miwo amēhaoloi adeñ, ni amēfē-tfēm amēnyōnyōi yē klante nā.
 *Isa. 44, 2.

24. Boni amēmū-lşinii ke amēnōtōmōi le yō le, nakai mifeame, ni minō mihle mitēame.

25. Nohewō le boni Nuntşo Iehowa kē nę: Agbēnō makpale Iakob nomñō le ke-aba ekoñ, ni mimūsūñ aatşōmi yē Israel we mū le fē bewō, ni maye migbei kronkron le he awuñā.
 12, 23—24.

26. Ni amēatēre amēhlegbēle ke tōmōi fē ní amētō minō le, benī amēahī amēşikpoñ le nọ sefēse ní mokomoko woo amēhe gbeyei le.

27. Kē miyanōame ke-dşē mādşimāđđi le an ke-ba, ni miyabua amēnā ke-dşē amēhenyeloi aşikpōđđi le anọ, ni afe mihle kronkron yē amēnli yē dşehmāđđi pī ahle le.

28. no dāni amēanā amēle akē mi, Iehowa, dşī amē-Nyoñmō le, akē-ni mihā

22. Ni esamfedši le ke ekoi le ke etēni le asusumo tamō agbó ní hīe kweo bokāgbē le nō le; ni akwoō atrakpoi kpawo ke-yaā he; ni ekoi le kā mligbē.

23. Ni mligbē kpo le nō agbó le ye agbó ní hīe kweo kōyigbē le hēleno, ni eko ye agbó ní hīe kweo bokāgbē le hēleno; ni esusu ke-dše agbó kome he ke-yaā agbó kroko le he, ninetaloi oha.

24. No se le ekemi te wuoyigbē, ni na, agbó ye wuoyigbē le hū; ni esusu ešimāmonii ke ekoi le tamō klenklen susumoi le nohū.

25. Ni samfedši ye he ke ekoi le he ke-bolele ke-kpe tamō klenklen samfedši le nohū; ekele dši ninetaloi nyoñmai-enumo le, ni elēmo dši ninetaloi nyoñmai-enyo ke enumo.

26. Ni atrakpoi kpawo akwoō ke-yaā he, ni ekoi le kā mligbē; ni tēni ye ešimāmonii le ahe, ekome ye biē ni ekome hū ye biē.

27. Ni agbó ye mligbē kpo le he ye wuoyigbē, ni esusu ke-dše agbó kome he ke-yaā agbó kroko le he ye wuoyigbē, ninetaloi oha.

28. Ni ekemi tšō wuoyigbē agbó le ke-te mligbē kpo le nō, ni esusu wuoyigbē agbó le tamō klenklen susumoi le nohū.

29. ke etsūi le ke ešimāmonii le ke ekoi le, tamō klenklen susumoi le nohū; ni samfedši ye he ke ekoi le he ke-kpe; ekele dši ninetaloi nyoñmai-enumo, ni elēmo dši ninetaloi nyoñmai-enyo ke enumo.

30. Ni koi le bolele ke-kpe, ekele dši ninetaloi nyoñmai-enyo ke enumo, ni elēmo dši ninetaloi enumo.

31. Ni ekoi le kweo agbónāgbē kpo le nō gbē, ni tēni ye ešimāmonii le ahe, ni atrakpoi kpānyo akwoō ke-yaā he.

32. Keke ni ekemi te mligbē kpo le nō ye bokāgbē, ni esusu agbó le tamō klenklen susumoi le nohū;

33. ni etsūi le ke ešimāmonii le ke ekoi le tamō klenklen susumoi le nohū, ni samfedši ye he ke ekoi le he ke-kpe; ekele dši ninetaloi nyoñmai-enumo, ni elēmo dši ninetaloi nyoñmai-enyo ke enumo.

34. Ni ekoi le kweo agbónāgbē kpo le nō gbē, ni tēni ye ešimāmonii le ahe biē ke biē; ni atrakpoi kpānyo akwoō ke-yaā he.

35. Keke ni ekemi te kōyigbē agbó le nā, ni esusu tamō klenklen susumoi le nohū:

36. etsūi le, ešimāmonii le ke ekoi le; ni samfedši ye he ke-bolele ke-kpe; ekele dši ninetaloi nyoñmai-enumo, ni elēmo dši ninetaloi nyoñmai-enyo ke enumo.

37. Ni ešimāmonii le kweo agbónāgbē kpo le nō gbē, ni tēni ye ešimāmonii le ahe biē ke biē; ni atrakpoi kpānyo akwoō ke-yaā he.

38. Ni pia ke enā šinā ye šimāmonii ni yo agbó le ahe le amasei, dšei afoō šā-afole le he ye.

39. Ni agbó le koi le okplōi enyo māmo mli ye fā kome nē, ni okplōi enyo hū ye fā kome nē, ni agbeo šā-afole ke eša-afole ke sō-afole le ye nō.

40. Ni gbogbo le masēi ni ye agbónāgbē, ké ōkwō ke-miya kōyigbē agbó le nā gbē le, okplōi enyo ye dšei, ni emasei kroko le ní yo agbó le koi le šī le hū, okplōi enyo ye dšei.

41. Okplōi edfe ye fā kome nē, ni okplōi edfe hū ye fā kome nē, ye agbó le masēi: okplōi kpānyo ni agbeo koloi ye nō.

42. Ni okplōi edfe ní dši šā-afole nō le, te ní ako akē-fe, ekele dši ninetaloi kome ke fā, ni elēmo ninetaloi kome ke fā, ni ekwole ninetaloi kome; nomei anō akē dadei ni akē-gbeo šā-afole le ke gbē-afole le fieo.

43. Ni akāla akotokloi ní hīe dē lēmō ye mligbē ke-kpe kpula; ni okplōi le anō afole lō le kāmoo.

44. Ni mligbē agbó le segbē le piāi enyo ye dšei ye mligbē kpo le nō: ekome ye kōyigbē agbó le ní hīe kweo wuoyigbē le masēi, ni ekome hū ye wuoyigbē agbó le ní hīe kweo kōyigbē le masēi.

45. Ni ekemi akē: Neke tšū nē ní hīe kweo wuoyigbē nē osofoi ní tšūo šīa le nii le anō ni.

46. Šī tšū le ní hīe kweo kōyigbē le osofoi ní tšūo afolešilata le he nii le

19. ni gbomo hie mikwe tēn ye bie, ni dšata hie mikwe tēn ye bie; nakai afe ye šia le fē ke-bolele ke-kpe.

20. Ke-dše šikpon ke-yaši šinā le yiten le. ayeyē kerubim ke tēni asāmāi ye dšei.

21. Ni solemotšū le gbogbo le he šinātšei le afeame kodši edšedse, ni hekronkron le hie le noko ye dšei ni esu tamō afolešālate.

22. *Tšo ake-fe, ekwole dši ninetaloi etē, ni ekele dši ninetaloi enyo; ni ehe ye kodši. ni enādši ke chewohewoi le tšo ake-fe; ni ekēmi ake: Okplō ni mā Iehowa hie le ne. *2 Mose 30, 1—10.

23. Ni šināi enyo ye solemotšū le ke hekronkron le he.

24. Ni šināi le ntatai ni, ntatai enyo ni tšōmo; šinā kome hie ntatai enyo, ni šinā kroko le hū hie ntatai enyo.

25. Ni ayeyē kerubim ke tēni asāmāi ye solemotšū le nā šināi le ahe, tamō nii ni afe ye gbogboi le ahe le; ni ake tšo fe kpoku ye koi le hie ye kponogbe.

26. Ni samfedši ni ašoflo mli ke tēni ye koi le masei bie ke bie, ke šia le piaipiai le ke kpokui le ahe.

Yitšo 42.

Keke ni ekēmi dše kpo ke-ba agbónagbe kpo le nō ye gbe ni ká ke-yaš kōyigbe le nō, ni ekēmi te pia ni yō mōse le neleno ke tšū le neleno ye kōyigbe le he;

2. ni ekele dši *ninetaloī oha ye kōyigbe agbó le nā, ni elēmō dši ninetaloi nyoñmai-enumo; *41, 18.

3. ye ninetaloi *nyoñmai-enyo ni yō mligbe kpo le he le neleno, ke tšeni aka dšei te ni yō agbónagbe kpo le nō le neleno. ablanā ye ablanā hie ye nsōdoi etē le anō *41, 10. + 40, 17.

4. Ni piai le ahle le nyiemōhe ni hie ninetaloi nyoñma lēmō ye dšei ye mligbe, ekele dši ninetaloi oha; ni amēšināi le anā kāmō kōyigbe.

5. Ni nweigbe tšūi le kēlē; edšake ablanāi le ehe amegbe le fē šišinii le ke teñii le anō le.

6. Edšake amēhie nsōdoi etē, šī amēbe akulašini tamō kpōi le anō akulašini

le; nohewo le adše šiši abē nwei nii le amlī fē šišinii le ke teñii le.

7. Ni gbogbo ni yō kponogbe ni nyie tšūi le aheleno ye agbónagbe kpo le nō, ye tšūi le ahle le, ekele dši ninetaloi nyoñmai-enumo.

8. Edšake tšūi ni kweo agbónagbe kpo le nō le akele dši ninetaloi nyoñmai-enumo, šī na, ye solemotšū le hie le amēhie ninetaloi oha.

9. Ni nāgbe ká neke tšūi ne ašišigbe ke-dše bokāgbe, ke odše agbónagbe kpo le nō ōba le.

10. Ni kpo le he gbogbo le lēmō nō ke-yaš bokāgbe ye mōse le ke tšūi le ahle le, piai ye dšei hū.

11. Ni gbe ká amēhie, take boni ana ye tšūi ni yō kōyigbe le ahle le; amēkele ke amēlēmō tamō ekrokomei le noñ, ni amēnāgbei ke amēgbedšianotōi tamō ekrokomei le noñ.

12. Nakai noñ tšūi ni kāmō wuoyigbe le ašiši le yō; asah šinā ko ye gbe le šišidše, gbe ni ká gbogbo le hie tūntū ke-yaš bokāgbe, ke ōbote mli le.

13. Keke ni ekēmi ake: Tšūi ni kāmō kōyigbe le ke tšūi le ni kāmō wuoyigbe ye mōse le hie le dši tšūi kronkroni le, heni osfoi ni beñkeo Iehowa le aaye nii kronkroni fē fē le ye; dšei amēke nii kronkroni fē fē le ke niye-nii-afole le ke eša-afole le ke sō-afole le aato; edšake dšei ye kronkron.

14. Ke osfoi le bote mli le, amēkadše hekronkron le amēmidše kpo ke-miya agbónagbe kpo le nō, šī moñ amēke amētadei le ni amēke-sūmo le afie dšei, edšake amēye kronkron; amēwo atadei krokomei, dāni amēbeñke heni mañ le yō le.

15. Agbēni beni esusu mligbe šia le egbe nā le, ekēmi dše kpo ke-tšō agbó ni hie kweo bokāgbe le nā gbe, ni esusu fē ke-kpe.

16. Eke susumotšo le susu bokāgbe le, tšei ohai-enumo ye susumotšo le nā ke-kpe.

17. Eša esusu kōyigbe le, tšei ohai-enumo ye susumotšo le nā ke-kpe.

18. Asah esusu wuoyigbe le hū, tšei ohai-enumo ye susumotšo le nā.

21. Ni onò eša-afòle tšinanù lẹ hù, ni ošàlẹ yẹ šla lẹ he ni ato yẹ hekronkron lẹ kponogbe lẹ

22. Ni gbí ní dāi gbí enyọ lẹ nọ lẹ onò tókpaipo ní kpa ko bẹ ehe kẹ-ba ni akẹ-fe eša-afòle, ní akẹ-dšie afòlèšà-latẹ lẹ he eša, takẹ bọni akẹ tšinanù lẹ dšie lẹ.

23. Kẹ odšie eša lẹ ogbe nà lẹ, onò tšina oblanyo ní kpa ko bẹ ehe kẹ tōagbo ni kpa ko bẹ ehe kẹ-dšẹ tōi lẹ aten kẹ-ba,

24. ni okẹame aba Iehowa hie, ni oşfoi lẹ anò nò afie amẹnọ, ni amẹnđamẹ ameshā šš-afòle amehā Iehowa.

25. Okẹ tókpaipo aba ní akẹ-fe eša-afòle dā gbí kẹ-yaši gbí kpaipo; asah akẹ tšina oblanyo kẹ tōagbo ní kpa ko bẹ ameha aba.

26. Akpātā ahā afòlèšàlatẹ lẹ gbí kpaipo, ni atšu he, ni adšọ nọ ahā afòlèšà. ^{2 Mose 28, 41.}

27. Ni kẹ agbe nẹkẹ gbí nẹ anā lẹ, aba mli akẹ gbí ní dāi gbí kpányọ lẹ nọ ahū kẹ-yaš nẹ oşfoi lẹ ašš nyešš-afòlei kẹ nyešidā-afòlei lẹ yẹ afòlèšàlatẹ lẹ nọ, ni manā nyehe tšui, Nuntšọ Iehowa kẹ.

Yitso 44.

Kẹkẹ ni ekemi kù sẹ kẹ-ba hekronkron lẹ kponogbe agbó ni hie kwẹp bokugbe lẹ nà; ni anā.

2. Ni Iehowa kemi akẹ: Nẹkẹ agbó nẹ anā da, akugbe, ni moko akatšó dšei kẹ-bote mli; edšakẹ Iehowa, Israel Nyonno lẹ, etšó na kẹ-bote mli, bewọ lẹ anā da.

3. Ni *lumo lẹ, etā dšei akẹ lumo, ni eye abolo yẹ Iehowa hie; etšó agbó lẹ koi ší gbẹ lẹ kẹ-bote mli, ni etšó nakai gbe lẹ nonn kẹ-dšẹ kpo. ^{* 44, 7.}

4. Kẹkẹ ni ekemi tšó kōyigbe agbó na gbẹ lẹ kẹ-ba šla lẹ hie; ni mikwe, ni na, *Iehowa anuunyam lẹ eyi Iehowa we lẹ obò, ni mikẹ mihle bu ší. ^{* 44, 8.}

5. Ni Iehowa kemi akẹ: Gbomobi, okẹ odšumọ afò nọ, ni okẹ obtumẹii akwẹ, ni okẹ otóii anu nibii fẹ ní mikẹ wiewe Iehowa we lẹ gbenuanii lẹ fẹ kẹ emlai

lẹ fẹ bewọ lẹ, ni okẹ odšumọ afò šla lẹ mlibotomghe kẹ hekronkron lẹ kpo-dšehi lẹ fẹ nọ.

6. Ni okẹ toigbolọi lẹ, ni dāi Israel we lẹ, akẹ: Bọni Nuntšọ Iehowa kẹ nọ: Nye Israel we, nyenibinii fẹ ní nyefe lẹ efá,

7. akẹ-ni nyešó gbọiabii ní dāi tšui mli fòlọi kẹ helo mli fòlọi lẹ kẹ-ba, ni amehahi mihekronkron lẹ, ni amehale miwe lẹ, ni beni nyekẹ mibolo kẹ fọ kẹ lá lẹ baš lẹ, nyekū mikpāšmọ lẹ mli nyefata nyenibinii lẹ fẹ he.

8. Ni asah nyetšuu minii kronkroni lẹ ahe nitšumọ lẹ, ší nyeto mei ní tšuo minii lẹ yẹ mihekronkron lẹ nyešā nyehe.

9. Bọni Nuntšọ Iehowa kẹ nọ: Gbọ ko gbọ ko ní dāi tšui mli fòlọ kẹ helo mli fòlọ akabote mihekronkron lẹ, yẹ gbọi ní yẹ Israelbii lẹ aten lẹ fẹ mli;

10. ší mon Levibii lẹ ní dšẹ mihe kẹ-te sẹ šššš, beni Israel dū gbẹ lẹ, mei ní dšẹ mihe ameyadū gbẹ kẹ-nyie amewodšii lẹ asẹ lẹ, ametšere amenišaiianii lẹ.

11. Ni ametšómọ sšolọi yẹ mihekronkron lẹ, ni amegbu šla lẹ agbó lẹ anā, ni amegsumọ yẹ šla lẹ; amẹ amegagbe šš-afòle kẹ gbš-afòle amehā man lẹ, ni amẹ nonn amegadamọ amehie, koni amegsumgame

12. Akẹ-ni amegsumgame yẹ amewodšii lẹ ahie, ni ametšómọ nōša pámpí amehā Israel we lẹ bewọ lẹ, miwó minine nọ yẹ amẹnọ, Nuntšọ Iehowa kẹ, ni ametšere amenišaiianii lẹ.

13. Ni amekabegnkemi, ni amebatšuu oşfo nitšumọ amehāmi, ni asah amekata minii kronkroni ní dāi nii ní yẹ kronkron fẹ fẹ lẹ eko he; ší ametšere amehiegbile lẹ kẹ amenišaiianii ní amefe lẹ.

14. Ší manđamọ mafe šla lẹ he nitšulọi yẹ ehe sšomọ lẹ fẹ kẹ noššeno ní afeg yẹ mli lẹ gbẹšā.

15. Ší oşfoi Levibii ní dāi *Zadek bii lẹ ní tšuu mihekronkron lẹ he nitšumọ lẹ, beni Israelbii dšẹ mihe ameyadū gbẹ lẹ, amẹ amekabegnkemi, koni amegsummi ní amegadamọ mihle, koni amekẹ fọ kẹ lá abahāmi, Nuntšọ Iehowa kẹ.

^{* 28, 45; 49, 11.}

anai ke-yaā anaigbe ke bokā ke-yaā bokāgbe; ni ekele ke akutsei le agbefānni le ekome kele aye gbọ ke-dše anaigbe hūsū le he ke-yaši bokāgbe hūsū le he.
* 44, 8; 44, 21, 22.

8. Ene atšó ešikpon ke egbefānnō ye Israel, ni milumei le akawa mimān le yi doh, ši amehō šikpon le amehā Israel we le ye amekutsei le anā.

9. Boni Nuntšo Iehowa kē nē: Boni nyefe le, efā, nye Israel lumei: nyedšiea amimyeli ke nihā, ni nyeyea dšale sano ni nyefea noni dša, ni nyefōa mimān le fiemo ye amegbefānnō le nọ! Nuntšo Iehowa kē.
44, 18.

10. Nyehiea *nsēnii ní dša ke efa ní dša ke bat ní dša. * 3 Mose 19, 28. 3 Mose 22, 18.

11. Efa ke bat aye egbo, koni bat le aye homer mlidšai nyoma mli ekome, ke efa le hū homer mlidšai nyoma mli ekome; ake homer asusu.

12. Ni šekel le gerai nyoma-enyo ni; šekeli nyoma-enyo, ke šekeli nyoma-enyo ke enumo, ke šekeli nyoma ke enumo afe nye-mānē.

13. Nowómo-nikēnii ní nyekē-hā nē: Nmā homer kome le, efa mlidšai ekpa mli ekome; ni akoko homer le, efa mlidšai ekpa mli ekome.

14. Ni mū he akpo nē: Mū bat mlidšai nyoma mli ekome ye kor ní dši homer ní hie bati nyoma le mli; edšake bati nyoma feo homer;

15. ni tōiku le mli le ahā tō kome ye tōi ohai-enyo ní dše Israel koloi alēhei ni ewo fọ le ten, ní ake-fe niyenii-afole ke šā-afole ke šidā-afolei ní ake-kpātā ahānye. Nuntšo Iehowa kē.

16. Šikpon le nọ mañ mū le fē anō neke nowómo-nikēnii nē ahā lumo ní yo Israel le.

17. Ši lumo le gbenā dši ake ehā šā-afolei, niyenii-afolei ke dā-afolei ye gbī dšudši ke nyōdši hēi ke hedšomogbī ke Israelbī le agbī dšudši ní ameyeq le fē nọ; le nonh ehā eša-afolei ke niyenii-afolei ke šā-afolei ke šidā-afolei ní ake-kpātā ahā Israel we le.

18. Boni Nuntšo Iehowa kē nē: Kleñ-kleñ nyōñ le nọ kleñkleñ gbī le nọ le

nō tšina oblanyo ní kpa ko be ehe, ni okē-dšie hekronkron le he eša.

19. Ni osfo le anō eša-afole le lá le eko, ni ehō-diki šā le šinātšei le ke afolešalatē le šišišēi le kodši edšē le ke mligbe kpo le nā agbó le he šinātšei le ahe.

20. Ni nakai nonh kē ofe ye nyōñ le nọ gbī ní dši gbī kpawo le nọ hū ohā moni *dšee kwa ekwa etō ke moni lee ni efe le, ní nyekē-kpātā nyehā šā le.
* 3 Mose 4, 2; 5, 17.

21. Asañ kleñkleñ nyōñ le nọ gbī ní dši *gbī nyoma ke edšē le nyeyea Hehō, ní dši gbī kpawo gbīdšūrō le; aye abolo akpiti sponh.
* 3 Mose 22, 6.

22. Ni nakai gbī le lumo le ahā tšinanū ko ní ake-šā eša-afole ahā ledientšē ke šikpon le nọ mañ mū le fē.

23. Ni gbīdšūrō le mli gbī kpawo le fē le ehā šā-afole ní ake-hā Iehowa: tšinahī kpawo ke tōagboi kpawo ní kpa ko be amehē dā gbī ke-yaši gbī kpawo le, ke eša-afole hū: tōkpakpo kome dā gbī.
4 Mose 23, 19—22.

24. Ni ehā niyenii-afolei hū: tšinanū kome le, efa kome; ni tōagbo kome le, efa kome; ni mū šin kome afata efa kome he.
44, 5. 4 Mose 15, 4. 6. 9.

25. Nyōñ ní dši kpawo le nọ *gbī ní dši nyoma ke enumo le nọ, ye gbīdšūrō le nọ le, efe nakai nonh gbī kpawo le fē: tamō eša-afole ke šā-afole ke niyenii-afole ke mū le nonh.
* 3 Mose 22, 24.

Ylšeo 46.

Boni Nuntšo Iehowa kē nē: Mligbe kpo le nọ agbó le ní kweq bokāgbe le anā dā nitšumogbī ekpa le; ši hedšomogbī le nọ le agble, ni nyōñ hē gbī le nọ hū agble.

2. Ni *lumo le atšó nakai agbó le koi le ši gbe le nọ ye kponogbe le kebote mli, ni ebadamō agbó le šinātšeo le he. Ni osfoi le ašā eša-afole ke ešidā-afolei le; ni edšā ye agbó le kpoku le nọ, ni edšee kpo, ši agbó le akatā ke-yaši gbekē.
* 44, 2.

3. Ni šikpon le nọ mañ le hū abadšā ye neke agbó nē šinā le ši ye hedšomog-

kpoku le šiši miho ke-miya bokāgbe; edsake šia le hie mikwe bokāgbe. Ni nu le dse šisigbe ke-dse šia le nine-dšūrōgbe ye afolešālate le wuoyigbe.

* Ioel 4, 18. Zak. 14, 8. Kpoda. 22, 1.

2. Ni ekemi tšō kōyigbe agbó le ke-dse kpo. ni ekplami ke-tšō agbónāgbe le ke-logo šī ke-ba kponogbe agbó le ni kweo bokāgbe le nā, ni na, nu dse ninedšūrōgbe miho.

3. Ni beni nū le dse kpo ke-te bokāgbe le. ehie *susumokpā ye edē, ni esusu ninetaloi akpe. ni ehā mifo nu le, ni nu le tá nanekpo nọ. * 40, 8.

4. Ni esā esusu akpe, ni ehā mifo nu le, ni nu le tá nakutšei anā; ni esā esusu akpe, ni ehā mifo, ni nu le tá he.

5. Ni esā esusu akpe, ni etšō fā ni minyēē mafo; edsake nu le mli kwọ ni etšō nu ni asereọ ke fā ní anyēn afo.

6. Ni ekemi ake: Gbomobi, ona lo? Ni ekemi nyie ke-kū se ke-ba fā le nā ekoñ.

7. Ni beni mikū mise miba le, na, tšei babaō dientše māmọ fā le toi bie ke bie.

8. Ni ekemi ake: Neke nu ne hoq ke-yaā bokāgbe niañ, ni emāa eyi šī ke-yaā nā kplanā le nọ, ni eke enā ya-woq *nšọ le mli. ni ké ete nšọ le mli le, keke le atšā nu le. * 1 Mose 14, 8.

9. Ni aaba mli ake nofēno ni hie ká ni tšio ehe ye hefēhe ní neke fāi ne aaba le yi aaná wala, ni emli lōi aafá babaō dientše; edsake neke nu ne aaba dšei, ni aatšā nofēno ye heni neke fā ne aaba le, ni eyi aaná wala.

10. Ni aaba mli ake wolci le aadamq-damq na, ke-dse En-Gedi ahū ke-yaši En-Eglaim tò aatšómọ yāiakamqhei; emli loi le aafe srotoisrotoi, tamq nšọ wulu len lōi. babaō dientše.

11. Ši ehe nmiāmọi ke nmotoi le atšāñ; aahā amenyō nō.

12. Ni yelitšei srotoi fē aakwē ye fā le toi bie ke bie, ni ameyibāi le nālāñ, ni ameyibii le hū etāñ. Nyōñ-fē-nyōñ no le ameawo yibii hēi; edsake amenu le. hekronkron le edšeq choq. Ni ameyibii le aatšō niyenii, ni ameyibāi le aatšō tšofā. Kpoda. 22, 2.

13. Boni Nuntšọ Iehowa ké ne: Ené dši hūsū ní nyeke-adša šikpon le nye-hā Israel akutšei nyonma ke enyo le; Iosef aná susumokpāi *enyo.

* 1 Mose 48, 5. Ioa. 17, 17.

14. Ni etšō nyenō, mofēmo aná tamq enyemi, ake-ni miwó minine nọ ye he, ake mañō-hā nyetšemei le; ni aanō ne-ke šikpon ne ahānye ake nyegbefāññō.

15. Ni šikpon le hūsū ne: Kōyigbe le, ke-dse nšọ wulu le nā ke-tšō Hetlon gbe ke-yamō Zedad, 4 Mose 24, 2—12.

16. Hamat, Berota, Sibraim ní ká Damasko ke Hamat hūsū le teñ. Teñ-Hazer ní yọ Hauran hūsū le nā le.

17. Ni hūsū ní ká ke-dse nšọ le nā dši: Hazar-Enon ní ká Damasko hūsū le nā le. ni eteke nọ ke-te kōyigbe ke-yamō Hamat hūsū le; no dši kōyigbe hūsū le.

18. Ni bokāgbe hūsū le adse Hauran ke Damasko teñ ke Gilead ke Israel šikpon le teñ ye Iordan fā le he, ni nyesusu ke-dse nakai hūsū le nọ ke-yaši bokāgbe nšọ le nā; ni ené dši bokāgbe hūsū le.

19. Ni ke-yaš wuoyigbe le: wuoyigbe hūsū dši ke-dse Tamar ke-tšō *Meribot-Kadeš nui le ahe ke-yamō Mizraim †fā le ke nšọ wulu le; ni ené dši wuoyigbe hūsū le ye wuoyigbe.

* 4 Mose 20, 18. † 4 Mose 24, 8.

20. Ni anaigbe hūsū dši nšọ wulu le, ke-dse nakai hūsū le nọ ahū ke-yaši Hamat nelenq; no dši anaigbe hūsū le.

21. Ni nyedšāñ neke šikpon ne mli nyehāa nyeha ye Israel akutšei le anā.

22. Ni aba mli ake nyeke ošiki adša mli ní etšō gbošinii ehānye ke mei ní ebato *gbọ ye nyeten, mei ní efọ bii ye nyeten le; ni ametšómọ tamq mei ní afoame ye Israelbii le ateh amehānye; ahā amq ke nye gbošinii ye Israel akutšei le ateh. * 2 Mose 22, 21.

23. Ni aba mli ake akutšo ní me le yato gbọ ye mli le, dšei noññ nyehāñ egbošinii ye, Nuntšọ Iehowa ké.

Yitše 48.

Ni akutšei le agbii nọ: Ke-dse kōyigbe nāgbē le ke-nyie *Hetlon gbe le

22 Ni ke-dã Levibii lẹ agbẹfānō lẹ ke mañ lẹ gbẹfānō lẹ ni kã lumō lẹ nō lẹ teñ lẹ he ye Iuda hūsū lẹ ke Benjamin hūsū lẹ teñ lẹ, lumō lẹ nō ni.

23. Ni akutsei ní efẹ lẹ nẹ: Ke-dã bokāgbẹ hūsū lẹ nọ ke-yaši anaigbẹ hūsū lẹ nọ lẹ: Benjamin nō ni.

24. Ni Benjamin hūsū lẹ masẹ, ke-dã bokāgbẹ hūsū lẹ nọ ke-yaši anaigbẹ hūsū lẹ nọ lẹ: Simeon nō ni.

25. Ni Simeon hūsū lẹ masẹ, ke-dã bokāgbẹ hūsū lẹ nọ ke-yaši anaigbẹ hūsū lẹ nọ lẹ: Isakar nō ni.

26. Ni Isakar hūsū lẹ masẹ, ke-dã bokāgbẹ hūsū lẹ nọ ke-yaši anaigbẹ hūsū lẹ nọ lẹ. Zebulon nō ni.

27 Ni Zebulon hūsū lẹ masẹ, ke-dã bokāgbẹ hūsū lẹ nọ ke-yaši anaigbẹ hūsū lẹ nọ lẹ: Gad nō ni.

28. Ni Gad hūsū lẹ masẹ, ye wuoyigbẹ hūsū lẹ nọ ye wuoyigbẹ lẹ, hūsū lẹ adše *Tamar ke yaši Meribot-Kadeš nui lẹ ke Mizraim fā lẹ nā ke-yaši tšọ wulu lẹ nā. *47. 12.

29. Ene dāi šikpoñ lẹ ní nyebafō ofiki nyekē-dāa mli nyehā Israel akutsei lẹ

ni etšō amegbolini lẹ, ni enemei dāi amegbẹfānii lẹ, Nuntšọ Iehowa kẹ.

30: Ni mañ lẹ kpodšehai nẹ: Kōyigbẹ hūsū lẹ, kẹ asusu lẹ, efẹ susemptšei akpei-edfẹ ke ohai-enumọ.

31. Ni mañ lẹ nā agbói lẹ ašō Israel akutsei lẹ agbēii awoamọ: agbói etš ye kōyigbẹ: Ruben agbó kome, Iuda agbó kome, Levi agbó kome. Kpada. 21, 12, 12.

32. Ni bokāgbẹ hūsū lẹ nō dāi akpei-edfẹ ke ohai-enumọ, kẹ agbói etš: Iosef agbó kome, Benjamin agbó kome, Dan agbó kome.

33. Ni wuoyigbẹ hūsū lẹ, kẹ asusu lẹ, efẹ akpei-edfẹ ke ohai-enumọ, kẹ agbói etš: Simeon agbó kome, Isakar agbó kome, Zebulon agbó kome.

34. Anaigbẹ hūsū lẹ bñ nō dāi akpei-edfẹ ke ohai-enumọ, kẹ agbói etš: Gad agbó kome, Ašer agbó kome, Naftali agbó kome.

35. Nohewọ lẹ efẹ susemptšei akpeinyonma-ke-kpányọ ke-bọlele ke-kpe. Ni ke-dã nakai gbi lẹ nọ lẹ mañ lẹ gbēi dāi: Iehowa *ye dšei!

*42, 7. Kpada. 21, 2.

GBALO DANIEL WOLO LE.

Yltsō 1.

Iuda mantšẹ Iehoiakim mantšeyeli aš ní dšei etš lẹ nọ lẹ Nebukadnezar, Babel mantšẹ lẹ, ba Ierusalem, ni ebasa eyi.

2 Mañ 24. 1. 2.

2. Ni Nuntšọ lẹ aš Iuda mantšẹ Iehoiakim ke Nyoũmọ we lẹ nibii lẹ ekomei ewo eden, ni ekamẹ te Šinear šikpoñ lẹ nọ ye enyonmọ lẹ we lẹ, ni ekẹ nibii lẹ yato enyonmọ lẹ nitō šla lẹ.

3 Ni mantšẹ lẹ kẹ Ašpenaz, epiafoi lẹ anukpa lẹ, akẹ edšie gbekēbiihii komei ye Israelbii ní dāi mantšẹ ašibii kẹ abladei lẹ ateh, 2 Mañ 20, 12.

4. gbekēbii ní kpa ko bẹ amche, ni amche yọ fẹo ní amčanyē aš-fē-aš am-

kase, ni amčle nii, ni amčyọ dšēmọ, ni amčanyē mantšẹ lẹ mō lẹn amčdamọ, koni atšdamọ Kaldeamei awolon kẹ wiemọ.

5. Ni mantšẹ lẹ to akẹ ašdamọ amčdānmā kẹ dšẹ lẹ mantšẹ lẹ dšentšẹ eniyenii kẹ ewein ní enuọ lẹ mli; ni ašdamọ aš etš, ní no sẹ ní amčbadamọ mantšẹ lẹ hie.

6. Ni amčteh mei ní dšẹ Iudabii lẹ ateh dāi Daniel, Hanania, Mišael kẹ Azaria.

7. Ni piafoi lẹ anukpa lẹ woamẹ gbēi, ni ewo Daniel Beltršazar, ni Hanania lẹ, ewolẹ Šadrak, ni Mišael lẹ, ewolẹ Mešak, ni Azaria lẹ, ewolẹ Abednego.

8. Ni Daniel kpe mli ye etšai mli akẹ akẹ mantšẹ lẹ niyenii kẹ ewein mli

13. Ni akpo le dše kpo, akę agbe nileloi le. ni ātao Daniel ke enanemei le hū, ni agbeame.

14. Keke ni Daniel ke *dfēnmọ ke seyomọ to he hā mantše le oblafoi le anukpa †Ariok ni edše kpo eyagbe Babel nileloi le; * 1. 17. 20. † K. 24.

15. ni ehete mantše le asafoiatše Ariok le nọ ni ekę: Mēba akpo ni mli wa neke dše mantše nō? Keke ni Ariok tši sane le tš etšō Daniel.

16. Ni Daniel yin te ni eyakpa mantše le fai, akę ehāle be ni etšō mantše le šisi.

17. Keke ni Daniel yin ete ewe, ni eyadšadše neke sane ne etšō enanemei Hanania, Mišael ke Azaria le,

18. koni amekpa nwei Nyońmọ le fai, ni emūsūn atšōle ye amehewọ ye neke tēmōsane ne hewọ, koni akakpātā Daniel ke enanemei le ahle afata Babel nileloi krokomei le ahe.

19. Keke ni *adšie neke tēmōsane ne ši atšō Daniel nyōn ye ninā mli; nohewọ le Daniel dšie nwei Nyońmọ le yi. * K. 20.

20. Ni Daniel wó enā nọ ekę: Adšie Nyońmọ gbei le yi ke-dše nānọ ke-yaši nānọ, edšake enō dši nilē ke hewale fē!

21. Le dši moni tšakeọ be ke yinq, le *ekpaā mantšemei, ni esā ewoọ mantšemei, le ehāa nāleloi leọ nā, ni nileloi hū leọ nii. * 4. 14. 22. 20.

22. Le dši moni dšieọ nibii ni mli kwōlo ke nibii ni anō-tē le akpo, ele nii ni yọ duń mli, ni la hū kele yọ.

23. Bo, mitšemei a-Nyońmọ, mīdao ši, ni midšie oyi, akę ohāmi nilē ke hewale, ni agbene otšōmi noni wọkpao he fai le; edšake otšōwo mantše le sane le.

24. Nohewọ le Daniel yin ete *Ariok, moni mantše le to akę ekpātā Babel nileloi le ahle le nō, ni eyakęle akę: Kakpātā Babel nileloi le ahle, ši okęmi aya mantše le nō, ni matšō mantše le šisi. * K. 14.

25. Keke ni Ariok he fe oyā ni ekę Daniel te mantše le nō, ni ekęle akę: Mina nū ko ye luda nomnōbii le atēn, ni anyē atšō mantše šiši.

26. Mantše le here nọ ni ekę Daniel ni atšēole Beltešazar hū le akę: Ani oonyē odšadše lamō ni mina le ke ešiši otšōmi?

27. Daniel here nọ ye mantše le hie ni ekę: Tēmōsane le ni mantše biọ le, nileloi ke okōmfoi ke wolonleloi ke nūlamiiānkwełoi le nyēn atšō mantše;

28. ši Nyońmọ ko ye nwei ni dšieọ tēmōsādši aši, ni etšō mantše Nebukadnezar noni baba wōse. Olamō ke oyitšōn ninā ni ona, beni okā osā le nọ le, nę:

29. Bo mantše, dfēnmọi te ši ye oyin ye osā le nọ ye noni baba wōse hewọ, ni moni *dšieọ tēmōsādši aši le mihā ole noni baba. * K. 22.

30. Ši mi le, *dšee minii ni mile tšō fē hlekālọi fē hewọ ni adšie neke tēmōsane ne ši atšōmi, ši moni beni afe ni atšō mantše šiši, ni ole otšuin dfēnmọi le hewon. * 1 Moss 41. 16.

31. Bo mantše okwe, ni na, amāgā kpetenkle ko ne, ni neke amāgā ne da, ni ekpeọ akę noko, ni edamọ ohle, ni ehe ye gbeyei.

32. Neke amāgā ne yitšō le šika kpa kpa ni, etšitši ke onidši le dfietei ni, emūsū ke ehe le akōble ni,

33. efūqdši le dade ni, enādši le fā dade, ni fā hū sū.

34. Ohiele kwemọ ahū, ni tē ko tše bagbē ši ni dšee nine sa he, ni ebatfa amāgā le nādši ni dši dade ke sū le anọ, ni edfāraame wotšowotšọ.

35. Keke ni dade le ke sū le ke akōble le ke dfietei le ke šika le fē-tfēm dfāra wotšowotšọ, ni amgtšōmọ tamọ ablenāšadši ni dfere gbo ablešāhe, ni kōyo lōame ke-te ni anaa-ame ye hekoheko donn; ši tē le ni tfa amāgā le tšō gon kpetenkle, ni ekpēle šikpon mū le fē nọ.

36. Lamō le ne; ni wotšō ešiki hū ye mantše le hie.

37. Bo mantše dši *mantšemei amantše. ni nwei Nyońmọ le enō mantšeyeli ke hewale ke nuyeli ke anunnyam ehāo; * Ezek. 28. 7.

38. ni hefšhe ni gbomei abii ke *nān kolei ke nwei lofēdši hie le, enō-wo

lẹ fẹ agbẹmọ lẹ, ekùla šì, ni edšá šika amágá lẹ. *a.13.

11 ni mofẹmo ní kùlaa šì ní edšá lẹ, našẹlẹ afò la kẹ fìlòńò ní tšoo grigri lẹ mli.

12. Agbẹnẹ Indafoi komei yẹ *ní onò-ame oto Babel šikpoń lẹ nọ nitšumọi lẹ anọ, amedšì Šadrak kẹ Mešak kẹ Abednego Nẹkẹ gbomei nẹ yea bo mantšẹ okpo lẹ nọ; amesúmọọ onyohmọi lẹ, ni šika amágá ní okẹ-má šì lẹ hù amẹ-dšáá *a.14.

13. Kẹkẹ ni Nebukadnezar kẹ mlifù kẹ mlila fà akẹ ayanò Šadrak, Mešak kẹ Abednego kẹ-ba. Ni ayanò nẹkẹ gbomei nẹ kẹ ba mantšẹ lẹ hie.

14. Ni Nebukadnezar wó enà nọ ni ekẹame akẹ: Šadrak, Mešak kẹ Abednego, aní nyehie ká he ní nyesúmọọ mi-nyohmọi lẹ, ni nyedšáá šika amágá lẹ ni miki-má šì lẹ?

15. Agbẹnẹ kẹdšì nyesá nyehie nyeto lẹ, nọ lẹ bešẹbe ní nyeann kòfěń lẹ kẹ blẹ lẹ kẹ sankù lẹ kẹ koto lẹ kẹ obentá lẹ kẹ obonu lẹ kẹ dšòlì srqtoi lẹ fẹ agbẹmọ lẹ, nyekùlák šì, ní nyedšáá amágá ní mife lẹ; šì kẹdšì nyedšáá lẹ, nakai hmletšá lẹ nọ nońń lẹ ašẹrenye afie la kẹ fìlòńò ní tšoo grigri lẹ mli! Ni *na-mo dšì Nyohmọ ní aadšienye yẹ mi-deń lẹ? *2 Mań. 13, 25.

16 Šadrak, Mešak kẹ Abednego here nọ ni amẹkẹ mantšẹ lẹ akẹ: Nebukadnezar, ehlaawọ akẹ wòháo hetò yẹ nẹkẹ sane nẹ mli

17. Kẹdšì nakai lẹ, wọ-Nyohmọ lẹ ní wosúmọọ lẹ aanyě adšiewọ yẹ *la kẹ fìlòńò ní tšoo grigri lẹ mli, ni eedšiewọ yẹ odeń, mantšẹ. *1 La. 26, 12.

18. Šì kẹ dšee nakai hù lẹ, mantšẹ, ná ole akẹ wosúmọọ onyohmọi lẹ, ni wọdšáń šika amágá ní okẹ-má šì lẹ. *1 Moos 20, 2—4.

19 Kẹkẹ ni Nebukadnezar mli wo la naakpa, ní ehie tšake srqto ko ewo Šadrak, Mešak kẹ Abednego, ní efà akẹ amehá fìlòńò lẹ adọ toi kpawo fà bọni aháa edọọ dá lẹ.

20 Ni efà eta lẹ mli hli hewalọi komei akẹ amẹfimo Šadrak, Mešak kẹ Abednego, ní amẹyášẹcamẹ amẹfio la kẹ fìlòńò ní tšoo grigri lẹ mli.

21. Kẹkẹ ni afimọ nẹkẹ gbomei nẹ kẹ amẹtsakotoi kẹ amẹtsakai kẹ amẹheboi kẹ amẹtadei krokomei lẹ, ní ašẹrcamẹ afie la kẹ fìlòńò ní tšoo grigri lẹ mli.

22. Nohewọ lẹ, akẹ-ní mantšẹ lẹ wiemo lẹ mli wa, ní fìlòńò lẹ edọ naakpa hewọ lẹ, lalileii lẹ gbe gbomei ní hole Šadrak, Mešak kẹ Abednego yawo mli lẹ.

23. Ni nẹkẹ gbomei etò ní dšì Šadrak, Mešak kẹ Abednego nẹ yağbò la kẹ fìlòńò ní tšoo grigri lẹ mli bọni afimọcamẹ lẹ nońń.

24. Kẹkẹ ni mantšẹ Nebukadnezar ná kpẹ ebe, ní eto šì oyá, ní ekẹ edšinafoi lẹ akẹ: Aní dšee mei etò wofimọ wowo la lẹ mli lẹ? Amẹhere nọ ni amẹkẹ mantšẹ lẹ akẹ: Eycń, mantšẹ!

25. Ehere nọ ni ekẹ: Na, mi lẹ mli na mei edšẹ ní afšecame ní *amẹnyie la lẹ mli, ní nokonoko efekoamẹ, ní moni gbe yi fe edšẹ lẹ su tamọ †nyohmọi lẹ abi! *1 Is. 42, 2 †Dan. 8, 22.

26. Kẹkẹ ni Nebukadnezar tšì bẹkẹ la kẹ fìlòńò ní tšoo grigri lẹ ná, ní ewò enà nọ ekẹ: Šadrak kẹ Mešak kẹ Abednego, nye Nyohmọ moni yẹ ńwei šonń lẹ tšòdšì, nyedšea kpo ní nyebáń! Kẹkẹ ni Šadrak kẹ Mešak kẹ Abednego dšee kpo yẹ la lẹ mli.

27. Ni mantšẹ lẹ amraloi lẹ kẹ lumai lẹ kẹ akutšei anukpai lẹ kẹ mantšẹ lẹ adšinafoi lẹ bua amẹhe ná ni amẹbakwẹ nẹkẹ gbomei nẹ, ní amẹna akẹ la lẹ ná hewalẹ ko yẹ amẹgbomotšei anọ, ní amẹ-yiten tšqí nàlšá, ní amẹtadei lẹ tšakee, ašan lań tete edšee fà yẹ amẹhe. *1 Is. 11, 24.

28. Kẹkẹ ni Nebukadnezar wó enà nọ ni ekẹ: Adšie Šadrak, Mešak kẹ Abednego Nyohmọ lẹ yi akẹ *etšù ebqfo, ní ebadšie etšùdšì ní nò amẹbie amẹfò enọ, ní amẹtsake mantšẹ lẹ wiemo lẹ hie, ní amẹńđ amẹgbomotšei amehá, koni amẹkasúmọ nyohmọ ko nyohmọ ko ní amẹdšá lẹ, akẹ dšee amẹ-Nyohmọ lẹ kẹkẹ lẹ! *a.22.

29. Nohewọ lẹ miwo akpẹ akẹ: Mań-fě-mań kẹ ańafo-fě-ańafo kẹ wiemo-fě-wiemo ní ańafo Šadrak kẹ Mešak kẹ Abednego Nyohmọ lẹ he efšń ko lẹ, ańafo amẹmli dukuduka, ní ańań amẹlšai etš-

kpoñ, ni nyeke dade ke akõble kòsòh-kòsò afiale ye nānò dsefo le mli, ni nyehāa nwei bó afoale, ni enā egbe-fāñnò ye nāñ koloi le ateh ke-yaši beyino ni bei kpawo aaho eyi le: —

24. ešiši ne, mantše, ni moni yo nwei šonñ le adšina ni baā minuntšo mantše nọ ne:

25. aafieo ye gbomei ateh, ni ooyahi nāñ koloi ateh, ni aahā oye dfei tamọ tšinai, ni nwei bó aafoo, ni bei kpawo aaho oyi, ke-yaši beyino ni oole ake moni yo nwei šonñ le ye hewale ye gbomei amantšeyeli nọ, ni enō-hāa mofemo ni esumoo.

26. Ni boni afā ake aši tšoku le, nakai omanšeyeli le aadamọ ahāo, beni onā ole ake nwei yo hewale le.

27. Nohewo le, mantše, hā mināwō le asa ohie, ni oke dšale akūmo ohe ešai le afie, ni oke *ohiafoi amobonale akūmo onišaiiani le, ake aleenō no aahā ohedšole le se atše ahāo lo.

Abel 19, 17. Mat. 6, 7; 12, 21.

28. Ene fē ba mantše Nebukadnezar nọ.

29. Nyōdši nyonma ke enyo se le enyie Babel mantše mō le yiteh,

30. ni mantše le wó enā nọ ni ekē: Ani dsee Babel kpetenkple le ni mimā ni etšó mantšewe ye mihewale kpetenkple le nā hā minumnyam le yidšiemọ le ne!

Abel 16, 18. Bof. 12, 22.

31. Mantše le nā enyōō ši, ni gbē dšē nwei kē: Mantše Nebukadnezar, akēo ake: Ašō mantšeyeli le ye odeh;

32. ni aafieo ye gbomei ateh, ni ooyahi nāñ koloi ateh, ni aahā oye dfei tamọ tšinai, ni bei kpawo aaho oyi, ke-yaši beyino ni *oonā ole ake moni yo nwei šonñ le ye hewale ye gbomei amantšeyeli nọ, ni enō-hāa mofemo ni esumoo! * 4, 21.

33. Nakai nmlētšā le nọ nonñ wiemo le ba mli ye Nebukadnezar nọ; ni afiele ye gbomei ateh, ni eye dfei tamọ tšinai, ni nwei bó fọ egomotšo le, ke-yaši beyino ni eyitšoi tša tamọ okropoñ tšedši, ni elanii hū tamọ lofōdši awābii anā.

34. Ni gbii le ase le mi, Nebukadnezar, mihole mihleñmeii anọ mikwe nwei, ni midšēñmọ kū se ba mimli ekoñ, ni midšie

moni yo nwei šonñ le yi, ni mikafo ni miwo moni hīo ši ke-yaši nānò le hie nyam; edšake *enoyeli le nānò noyeli ni, ni emantšeyeli le ye ke-dšē yino ke-yaš yino. * K. A.

35. Ni šikpoñ le nọ bii fē le, abuoame ake amedšee fēifēi, ni efeo noni esumoo ye nwei ta le ke šikpoñ le nọ bii le ateh, ni moko be ni aatša enine afō lo ni eekēle ake: Meni ofeo ne?

36. Nakai be le mli nonñ le midšēñmọ kū se ba mimli ekoñ, ni beni afe ni mimantšeyeli le hie aba nyam ekoñ hewo le, miwō ke mihlentšo nọ kpemo le kū se ba minō ekoñ, ni midšinafoi ke minukpai le taomi, ni anōmi ato mimantšeyeli le nọ ekoñ, ni anō hewale ni fē tšutšu nō le afata he ahāmi.

37. Nohewo le agbenę mi, Nebukadnezar, midšie nwei mantše le yi, ni miwó eno, ni miwo ehie nyam; edšake enitšumoi fē le anokwale ni, ni egbei hū dša, ni *mei ni yo hewō dšēñ le enyēoame ši ebaā. * 4, 20. Luk. 1, 51; 12, 14.

Yitše 5.

Mantše *Belšazar nme enukpai le ateh mei akpe okplō kpetenkple, ni enu wein ye mei akpe ne hie. * 7, 1.

2. Ni beni wein le tšē Belšazar nā le, efā ake ayanō šika ke dšietēi nibii ni etšē Nebukadnezar yalō ye solemowe ni yo Ierusalem le ke-ba, koni mantše le ke enukpai le ke enāmei le ke ehemei le anu dā ye mli. 1, 2 3 Kron. 24, 10.

3. Kēkē ni ake šika nibii le ni ayalō ye solemowe ni dši Nyonmo we ni yo Ierusalem le ba, ni mantše le ke enukpai le ke enāmei le ke ehemei le nu dā ye mli.

4. Amenu wein ni amedšie šika ke dšietēi ke akõble ke dade ke tšo ke tē nyonmọi le ayi.

5. Nakai nmlētšā le nọ nonñ le gbo-mo nine wābii dšē kpo, ni ebañmā nī ye kanetšo le neleno ye mantše mō leñ gbogbo ni aā he kālō le he; ni mantše le na nine ni nānā nī le.

6. Kēkē ni mantše le hie tšake, ni edšēñmọi haole, ni ehe taloi le anli gbodšō, ni enakutšei tšiatšia amhe.

28. *Perēs*: adša omantšeyeli le mli, ni anō-hā Mediabii ke Persiabii!

29. Kēke ni Belšazar fā ni awo Daniel atade afaseo, ni awo ekue šika kōsōn-kōsō, ni ašie ye ehewo akē etšō nōyelō moni dši etē ye mantšeyeli le mli.

2, 48. 1 Mose 41, 42. 43.

30. Ši nakai nyō len nonn agbe Kal-deabii amantše Belšazar le.

Yitso 6.

[Y. 5, 31.] Ni Dario, *Medianyo le, nō mantšeyeli le, beni eye afi nyonmai-ekpa ke enyo le.

* 2, 1. Ier. 12, 17.

2. [1.] Esa Dario hie akē eenō amraloi oha ke nyonmai-eyo eto mantšeyeli le nō, ni ameye mantšeyeli mū le fē nō;

3. [2.] ni menemei hū, enō onukpai etē eto amenō, ni Daniel dši ameten mokome, koni amraloi ne ababu akontā atšōame, ni mantše le noko hie aka-kpātā.

4. [3.] Agbene neke Daniel ne fē onukpai ke amraloi ne fē, edšake mumo ni teke nō ye emli; ni mantše le susu akē eenōle eto mantšeyeli mū le fē nō. 2, 12.

5. [4.] Kēke ni onukpai le ke amraloi le tao boni aafe ni amena Daniel he sane ko ye enoyeli nitšumo le mli; šī amēnaa ehe sane ko lo tōmo ko, edšake eyo anokwa, ni anaa efōn lo tōmo ko ye ehe.

6. [5.] Kēke ni neke gbomei ne kē: Wonañ neke Daniel ne he sane ko sane ko, akē dša e-Nyommo le mla le hewo kēke wona eko ye.

7. [6.] Kēke ni neke onukpai ke amraloi ne bua amēhe nā ke-ba mantše le nō, ni boni amebakēle ne: *Mantše Dario, oyi ana wala ke-ya nānō! * 2, 9; 2, 10.

8. [7.] Mantšeyeli le mli onukpai le ke lumei le ke amraloi le ke adšinafoi le ke akutšei anukpai le ete adšina, akē mantše awo kitā ke akpo akē mofēmo ni aabi nyommo lo gbomo ko noko, ni dšee bo mantše okome kēke, ke-yaši biē gbii nyonmai-etē le, ašēle afō dšatai abu le mli.

9. [8.] Nohewo le, mantše, wo akpo ne, ni ohā ašmā wolo, ni atšakee ye

Mediabii ke Persiabii *amla ni atšakee le nā.

* K. 14. Est. 1, 19; 2, 2.

10. [9.] Nohewo le mantše Dario hā ašmā wolo le ke akpo le.

11. [10.] Beni Daniel nā le akē ašmā wolo le, eyiñ ke-te ewe, ni enwei-pia le he samfedši ni *kweo Ierusalem le anā kāmō, ni ehoo ekūlā šī ye enakutšei anā †šii etē dā gbi, ni esoleo ni edaš šī ye e-Nyommo le hie, take boni efēo sá le.

* 1 Mañ. 2, 42. Ier. 51, 50. † Lal. 55, 12.

12. [11.] Kēke ni neke gbomei ne bua amēhe nā ke-ba, ni amēbanina Daniel ni esole ni ekpa fai ye e-Nyommo le hie.

13. [12.] Kēke ni amētši amēba, ni amēbawie ye mantše le hie ye mantše le akpo le hewo amēkē: Ani onmāko akpo ko akē mofēmo ni aabi nyommo lo gbomo ko noko, ni dšee bo mantše okome kēke, ke-yaši biē gbii nyonmai-etē le, ašēle afō dšatai abu le mli lo? Mantše le to he ni ekē: Sane le ye mli ye Mediabii ke Persiabii amla ni atšakee le nā.

2, 10.

14. [13.] Kēke ni amēhere nō ni amēkē ye mantše le hie akē: Ši Daniel ni dšē Iuda nomnō gbomei le atē le, ebuno, mantše, ke akpo ni ohā ašmā le, šī esoleo šii etē dā gbi.

15. [14.] Agbene beni mantše le nu wiemo ne, edole naakpa, ni etao boni eefe ye Daniel hewo, koni edšiele, ni ebō mōdeñ šhū ke-yaši hūlū šinyō mli, koni ehore eyiwala.

16. [15.] Kēke ni neke gbomei ne bua amēhe nā ke-ba mantše le nō, ni amēbakē mantše le akē: Ná ole, mantše, akē Mediabii ke Persiabii amla dši akē, akpo ko lo kitā ko ni mantše ewo le, atšakee.

17. [16.] Kēke ni mantše le fā ni ayanō Daniel ke-ba, ni ašēle afō dšatai abu le mli. Ni mantše le wó enā nō ni ekē Daniel akē: *O-Nyommo le ni osūmoqlā dāne le, le eedšieo!

* K. 21.

18. [17.] Ni akē tē ba ni akē-bafō bu le nābu, ni mantše le ke ladienlē enā-šomomō ke enukpai le anāšomomōni špo nā, koni yiñ ni ato ye Daniel hewo le akatšake.

Kodšoloi lẹ ho-trá ši, ni agble wodši anā. * Lal. 68, 18. Kpoda. 4, 11.

11. Agbene mihle kwemo ye wiemoi wudši ni aklonto lẹ wieq lẹ gbé lẹ he-wo; mihle kwemo ahū ke-yaši beyinq ni agbe kolo lẹ, ni aite egbonyo lẹ, ni aše afō la mli ni ešā. Kpoda. 19, 20.

12. Ni ašō koloi ni fẹ lẹ hū ahewale ye ameden, ni atoame *be ke nmlētšā ni amewala se atše ke-yaši. * 2, 21.

13. Misā mina ye nyōh ninā lẹ mli, ni na, moko tamō *gbomobi ke nwei atatui miba, ni eba moni eye gbīl pī lẹ nō, ni akele ba ehle; * Luk. 21, 27.

14. ni ahāle nọyeli ke anumnyam ke mantšeyeli, koni mādšimādši ke asafoi ke wiemoi lẹ fē asúmọlẹ, enọyeli lẹ nā-nọ nọyeli ni hoñ eyañ ni, ni emanťšeyeli lẹ noni fiteñ ni.

15. Mi, Daniel, mimumo hao ye migbo-motšo mli, ni miyitšoh nināi lẹ wo mi-he gbeyei.

16. Mitši miše *mei ni damo dšei lẹ ateh mokome nō, ni mibile ene fē mli anokwale. Ni ekemi wie, ni etšōmi nibii lẹ ašiši: * K. 10.

17. Neke koloi wudši edfe ne, amedši mantšemei edfe ni bate ši ye šikpon lẹ nọ lẹ.

18. Ši moni yọ nwei šohñ lẹ *mei kronkroni lẹ anine aase mantšeyeli lẹ nọ, ni ameyaye mantšeyeli lẹ nọ ke-ya nānọ, ke-ya nānọ anānọ. * K. 22.

19. Keke ni mitao ni male *kolo ni dši edfe lẹ ni sōrolẹ sōro ekrokomei lẹ fē, ni ehe yọ gbeyei naakpa, ni eyọ dade nyānyōdši ke akōble wābii, ni eye nii, ni ekūmọ mli dukuduku, ni nii ni fē lẹ eke enādši nānā nọ lẹ, sane lẹ mli anokwale, * K. 7.

20. ke aklontoi nyohma lẹ ni yọ eyiteñ lẹ, ke ekroko lẹ ni dše ni etē kplọ ye ehle, ni neke aklonto ne he yọ hihmeii ke nā-bu ni wieq nibii wudši, ni ke okwele lẹ, edse agbo fē enanemei lẹ anō lẹ hū.

21. Mihle kwemo noññ, ni *nakai aklonto lẹ noññ ke mei kronkroni lẹ wu. ni eye amenọ. * Kpoda. 18, 7.

22. ke-yaši beyinq ni moni eye gbīl pī lẹ ba, ni anō kodšomọ ahā moni yọ

nwei šohñ lẹ mei kronkroni lẹ, ni be baše ni mei kronkroni lẹ ye mantšeyeli lẹ nọ.

23. Ni boni ekē ne: Kolo ni dši edfe lẹ dši šikpon lẹ ne mantšeyeli ni dši edfe ni asōrolẹ ye mantšeyelii fē ateh, ni eeye šikpon mū lẹ fē, ni eenānā nọ ni eekūmọlẹ dukuduku.

24. Ni *aklontoi nyohma lẹ, mantšeyeli nyohma aate ši ke-adše neke mantšeyeli ne mli; ni mokroko aate ši ye amese, ni asōrolẹ ke klenklenbii lẹ, ni eeba mantšemei etē ši. * Kpoda. 17, 12.

25. Ni eewie wiemoi *eši moni yọ nwei šohñ lẹ, ni eehao moni yọ nwei šohñ lẹ mei kronkroni lẹ, ni eete eyiñ ake eetšake bei lẹ ke mla lẹ, ni atuame awo edeh ke-yaši †be ke bei ke be mlidšā. * Kpoda. 18, 5. 6. † Dan. 12, 7; 4, 16.

26. Ši kodšoloi lẹ atrā ši, ni ašō nọyeli lẹ ye edeh, ni ašitele ni aakpātē ehle ke-yaši nāgbē.

27. Ši mantšeyeli lẹ ke nọyeli lẹ ke mantšeyelii ni yọ nwei mū lẹ fē šiši lẹ amlī hewale lẹ ašō-hā moni yọ nwei šohñ lẹ mei kronkroni lẹ aman lẹ. Emanťšeyeli lẹ nānọ mantšeyeli ni, ni nọyelii lẹ fē asúmọlẹ, ni amgabole toi.

28. Sane lẹ nāgbē ne. Ši mi, Daniel, lẹ, midfēhmqi haomi naakpa, ni mihle tšake, ni minō sane lẹ mito mitšuiñ.

Yitso 8.

Mantše Belšazar mantšeyeli aš ni dši etē lẹ nọ lẹ, ninā ko badšie ehe kpo etšō mi, Daniel, ye klenkleññō ni badšie ehe kpo etšōmi lẹ se.

2. Ni mina ye ninā lẹ mli, ni eba mli ake, beni mina lẹ, miye Šulan mō lẹ ni yọ Elam šikpon lẹ nọ lẹ mli; ni mina ye ninā lẹ mli, ni miye Ulai fā lẹ nā.

3. Ni mihole mihihmeii anọ, ni mikwe, ni na, tōagbo ko damo fā lẹ nā, ni edše aklontoi enyo, ni aklontoi lẹ kwōlọ, ši ekome kwō fē ekome, ni noni kwō fē enanyo lẹ kpe se ba.

4. Mina tōagbo lẹ, ni eši ke-miya anai-gbe ke kōyigbe ke wuoyigbe, ni kolo ko kolo ko nyēē ehle adamọ, ni moko

Yitso 9.

Ahašweroä bi *Dario ni dāg Mediabi aseši mli, ni awole mantše ye Kaldesi bii le amantšeyeli le nō le kleñklen af le nō le, *4.1.

2 emantšeyeli le mli kleñklen afi le nō le mi, Daniel, mikwe wodši le amli, ni mina ake afi le ni Iehowa wiemō be gbalō Ieremia nō ye hewō, ake eegbe Ierusalem amanfō le nā le, dāi afi *nyoñmai-kpawo. *Ier. 28, 11-12.

3 Ni mitšō mihle mihā Nuntšō Nyoñmō le, koni mikē buadayeli kē kpekpe kē lamlu atao solemō kē faikpamō segbē.

4. Ni mikpa Iehowa, mi-Nyoñmō le, fai, ni midšadše ni mikē: Ō Nuntšō, bo ni dāi Mawu kpetenkle ni he ye gbe-yei, ni too kpāñmō kē mōbōnalē ehā mei ni sumōle ni ameyeq ekitāi le aq le!

5. Wofe eša ni wotō, ni wofe nifōdšianii ni wotše atā, ni wotše okitāi le kē omlai le ahe wogbā afā,

6. ni wōboo otšūdši, gbalōi le, ni wie ye ogbei aq tšō wōmantšemei le kē wōlumei le kē wotšemei le kē mañ mā le fē ni ye šikpoñ le nō le atoi.

7 Nuntšō, onō dāi dšalē. šī wō le wosa hiegbēle, takē bōni eyo āmēnē-āmēnē nē, wōkē Iudabii kē Ierusalem-bu kē Israel fē, mei ni beñkē kē mei ni ye šonñ kē-tšō šikpōdši aq hei ni ofieamē kē-te ye tōmō ni amētō onq hewō le.

8 Nuntšō, wosa hiegbēle, wōkē wōmantšemei le kē wōlumei le kē *wotšemei le, edšakē wofe eša wōšio. *Isa. 48, 27.

9 Šī *Nuntšō wō-Nyoñmō le nō dāi mūsūntšōle kē ešaišā. Edšakē wotše ehle atā *Lai. 128, 4.

10 ni wōboo Iehowa, wō-Nyoñmō le, ghe toi, koni wōnyie emlai le ni etšō etšō lši. gbalōi le, anine nō onō-sie wō-lie le amli:

11 Šī Israel fē etō omla le, ni amēgbā atā, koni amekabo ogbē toi; nohewō le afuse lōmō kē kitākāmō ni *ašmā ye Nyoñmō tšūlo Mose mla le mli le afie wōno, edšakē wofe eša wōšilē.

* 3 Mose 24, 18. 63. 8 Mose 24, 14—22.

12. Ni eyo ewiempi le ni ewie ediwo kē wōkodšolōi le ni kodšowō le aq, akē-ni ekē efōñ kpetenkle eba wōnq le; edšakē nwei šiki fē le afeko noni afe Ierusalem nē eko pēñ.

13. Bōni ašmā ye Mose mla le mli le, nakai nēkē efōñ nē fē eba wōnq nē; šī kēle wōkpa Iehowa, wō-Nyoñmō le, fai, koni wōkpale kē-dšō wōnišaiianii le ahe, ni wotšōñ aqkwale le he.

14. Nohewō le Iehowa *eši efōñ le he kpe, ni ekē-ba wōnq; edšakē dšalē dāi Iehowa, wō-Nyoñmō le, ye ni fē ni efēq le mli; šī wōboo ogbē toi. *Ier. 1, 12.

15. Ni agbēnē, Nuntšō, wō-Nyoñmō, bo ni ekē ninešiwale dšie oman le kē-dšō Misraim šikpoñ le nō, ni onō-here gbei kē āmēnē: wofe eša, wofe nifōdšianii!

16. Nuntšō, ye odšalē nitšumqi le fē nā le, mikpao fai ni ohā omlifū kē omlila le adšē oman Ierusalem, ogoñ kroñ-kroñ le nō! Edšakē wofe ešai le kē wotšemei le anišaiianii le ahewō le Ierusalem kē oman le etšō ahorabōnō ehā mei fē ni bolewo le.

17 Ni agbēnē, wō-Nyoñmō, bo etšūle wōlemō kē ešaikpamō le toi, ni ohā ohle akpe ye ohēkroñkroñ ni eše amanfō le nō, ye Nuntšō le hewō!

18. Ba otoi šī, mi-Nyoñmō, ni obo toi! Gblemō ohlāmēii, ni okwē wōmantšōi le kē mañ le ni akē ogbei ewole le! Edšakē *dšee wotšalē nitšumqi ahewō wōkē wōfaikpamqi le sieq ohle nē, šī mon ye omšūntšōle babaš le hewō. *Lai. 128, 1.

19. Nuntšō, bo toi! Nuntšō, šō-fa! Nuntšō, ka toi, ni ofe; kātšē kwā, ye bodiantšē ohewō, mi-Nyoñmō; edšakē akē *ogbei ewo oman kē omanbii le! *Ier. 14, 2.

20. Ni beni miwieq lolo, ni mišleq, ni midšadšeq mihe ešai le kē mimā Israel he ešai le, ni mikē mifaikpamō ē sieq Iehowa, mi-Nyoñmō le, hie mi-šā mi-Nyoñmō le goñ kroñkroñ le, —

21. beni miwieq lolo ye mišleq le nli le, nū *Gabriel le ni mina ye kleñklen minā le mli le ba mimēgi eyā, ni bata mihe afe gheke aflelē be le nli. *4.12.

17. ni té aafe tēn ni minuntšō tšūlo ne aanyē eke minuntšō ne awien? edšake amrō ne hewale ko be mimli, ni mumo komeflo efeko ye mimli.

18. Keke ni moko ni tamō gbomo su bata mihe ekon, ni owomi hewale,

19. ni ekē: *Kāše gbeyei, bo nū ní asumoo osane naakpa! hedšole ahāo! ohe awa, hē, ohe awa! Ni beni ekemi wie le, minā hewale, ni mikē: Wiemo, minuntšō, edšake owomi hewale!

* Kpoda. 1, 17.

20. Ni ekē: Ole nō hewo ní miba onō ne? Ni agbene mibakū mise ní mikē *Persia lumo le ayawu; ni ké mite pe le, na, Hela lumo le baba. * K. 12.

21. Ši mibatšōo noni aḥmā ye anokwale wolo le mli; ni mokomoko be ní aafata mihe aši menemei, ake dša nyelumo Mikael le.

Yitso 11.

Ši mi hū, ye Dario Medianyo le klehkleh afi le nō le, midamo ši, ni mawole hewale ni mafl ese.

2. Ni agbene le, *mibatšōo anokwale le: Na, maṭšemei etē aasā ate ši adamo ši ye Persia; ni moni dši edfe le aanā nii babaō fē amēfē; ni kēdši etšō enii le anō enā hewale le, eetē mei fē ši ewo Hela maṭšeyeli le. * 10, 21.

3. Ni maṭšē ekālo ko aate ši adamo ši, ni eke hewale kpetenkple aaye nō, ni eefe noni esumoo.

4. Ši ké ete ši edamo ši le, emaṭšeyeli le aadfa, ni *aadša mli ke-ya ḥwei kōyoi edfe le mli gbe, ši dšee esešibii aānō-hā, ni asaṇ dšee ehewale ní eke-ye nō le nā aaye nō, ni emaṭšeyeli le aāšō ahā meikrokomei, ši dšee menemei. * 8, 22.

5. Ni wuoyigbe maṭšē le he aawa, ši elumei le atēu mokome he aawa fēle, ni eeye nō, ni enoyeli le aatšō nōyeli kpetenkple.

6. Ši afi komei ase le ameabqbō nanyo; ni wuoyigbe maṭšē le biyō le aaba kōyigbe maṭšē le nō, ní ekele abakpān; ši ehien enidšianwale le, ni le hū edamon si ke enidšianwale le; ši aadšie yō le ke mei ní kele ba le ke moni

fole le ke moni wole hewale ye bei nō amlī le ahā.

7. Ši yō le šišifai le amlī nine ko aate ši ye enādšian, ni eeba ta le nō, ni eeyabote kōyigbe maṭšē le mō ní wa le mli, ni ekeame aanā ni eeye nō.

8. Ni eēnō amenyohmōi le ke amēmagai le ke amēdšieteī ke šika nibii ní yō fēo le anom ke-ate Misraim; ni eedamo kōyigbe maṭšē le hle afi komei.

9. Ni eeba wuoyigbe maṭšē le maṭšeyelihe le mon; ši eekū ese ke-ate le-
dientšē ešikpoṇ le nō ekon.

10. Ši ebii le aafe ta, ni amēabua tai wudši asafo babaō nā, ši eeba, ni eebaho tamō nu babaō, ni eetšō nō ke-aho; ni eekū ese, ni amēawu ta ke-yaši emō ní wa le he.

11. Ni wuoyigbe maṭšē le mli aawo la, ni eedše kpo eke le ní dši kōyigbe maṭšē le abawu; ni eetē asafo babaō ši edamo ši, ši aānō asafo le awo eden;

12. ni eēnō asafo le nom, ni etšui aawó ehe nō, ni eetšire mei akpei-nyohmai abo etšia ši; ši kele enān hewale.

13. Ši kōyigbe maṭšē le aakū se aba, ni eetē asafo babaō ní fē tšūtšunō le ši edamo ši, ni afi komei ase le eeba ke ta babaō ke nii pl.

14. Ni nakai bei le amlī le mei pl aate ši awo wuoyigbe maṭšē le; ni omanbii le amlī atšatšeloī komei hū aate ši, ní amēhā ninā le aba mli, ši amēanyōnyōi.

15. Ni kōyigbe maṭšē le aaba, ni eetša kpoku, ni eēnō maṇ ní atša gbogbo awo he le, ni wuoyigbe nidši le nyēn nā adamo, ni eta ní hī fē fē le tete nān hewale ní eke-adamo ši.

16. Ši moni baš enō le aafe boni esumoo, ni moko be ní aadamō ehle, ni eedamo *šikpoṇ fēfēo le nō, ni hiekpātāmō aahī edē. * 2, 2.

17. Ni eeto eyin ake eke emaṭšeyeli mū le fē hewale aaba, ni ekele aakpān, ni eēnō yei le abiyō le ehāle gblā, ni eštele; ši edamon ši, ni etšōn enō.

18. Ni eetšō ehle ehā ḥšēkpōi le, ni eēnō pl; ši asafoiatšē ko aahā efō aho-

42. Ni eekpā enine mli yē šikpōdāi lē anō, ni Mizraim šikpoñ lē edšēñ mli;

43. Ši eeye šika kē dšīetēi dšetrii kē Mizraim feonibii lē fē nō, ni Lubbi kē Kušbii aanyie ešē.

44. Ši sādāi ni dšē bokāgbē kē kōyigbē lē aahaolē; nohewō lē ekē mlila ba-baō aadše kpo, ni eyafite mei pī ni efe-ame musu.

45. Ni eeši emō leñ búi lē yē nšoi lē kē goñ kronkron ní yō fēo lē teñ; ni eešē enāgbē, ni moko bē ní aaye abuale.

Yitso 12.

Ni nakai be lē mli lē *Mikael ní dši lumo kpetēnkple ni damō šī hā omanbii lē aate šī adamō šī; †šī fīmō-be ko aaba ni anako nō dā kē-dšē beyinō ni dšēñ-mañ yō lē kē-yaši nakai be lē mli; ni nakai be lē mli lē aahere oman lē mli mofēmo ni aana akē **aahmā egbei yē wolo lē mli lē.

* 10, 13. † Mat. 24, 21.
** 2 Mose 32, 32. Fil. 4, 2.

2. Ni mei ni woō yē šikpoñ sū mli lē atēñ mei pī hīe aatšē; *mei-komei aate nānō wala mli, šī mei-komei hū aate nānō hīegbēle kē nānō nyāñemō mli.

* Ioh 8, 29.

3. Ni mei ni le nii lē *aakpe tamō atatu kpemō, ni mei ní etšō mei pī agbē kē-te dšale mli lē aakpe tamō nulamii kē-ate nānō.

* Mat. 13, 43. 1 Kor. 15, 41, 42.

4. Ši bo, Daniel lē, tšīmō wiemoi nē anō, ni *osōo wolo nē nā kē-yaši nāgbē be lē; mei pī aakane fītšofītšō, ni nilē aafā.

* K. 9. Kpoda 10, 4.

5. Kēkē ni mi, Daniel, mikwē, ni na, meikrokomei enyō damō šī, mokome yē fā lē nā biē nē, ni mokome hū yē fā lē nā biē nē.

6. Ni mokome kē nū lē ní wo *klala ní yō fā lē mli nui lē ayiteñ lē akē: Mē beyinō aagbe nēkē nākpēni nē anā?

* 10, 5.

7. Ni minu nū lē ní wo klala ní eyō fā lē mli nui lē ayiteñ lē wiemo, ni *ewó enine dšūrō kē ebeku nō etšō nwei, ni ekā moni hīe kā kē-yaš nānō lē kitā, akē eekā nō kē-yaši †be kē bei kē be fā; ni kē akūmō mañ kronkron lē hewale lē agbe nā lē, aagbe enēmei fē nā.

* Kpoda 10, 5, 6. † Dan. 7, 25.

8. Ni minu, šī minaa šiši, ni mikē: Minuntšō, té enēmei anā aayakpa tēñ?

9. Ni ekē: Ya, Daniel! edšakē atšīmō wiemoi lē anō, ni asōo nā kē-yaši nāgbē be lē.

10. Aatšū mei pī ahe ni aahā ameyē futafuta, ni aakaame akwē; šī mei fōdšī lē aafe efōñ, ni mei fōdšī lē atēñ moko-moko enañ šiši; šī mei ní le nii lē aana šiši.

11. Ni kē-dšē be ní aadšie dā gbī afōle lē ni aāō amañfōfemō *nihīnii lē amā šī yē enādšiañ lē efeq gbīl akpe kē ohai-enyō kē nyohmai-nēhū.

* 11, 21. Mat. 24, 15.

12. Adšō moni aahmō etšui šī ni eeyāšē gbīl akpe kē ohai-etē kē nyohmai-etē kē enumō lē nō lē!

13. Ši bo lē, ya kē-yaši nāgbē lē aadšē, ni oodšō ohe, ni oote šī oyanā ogbēfāñnō yē gbīl lē anāgbē lē mli.

GBALO HOŠEA WOLO LE.

Yitso 1.

Iehowa wiemo ni ba Hošea, Beerī bi lē, nō yē *Uzia, Iotam, Ahas kē Hese-kia, Iuda mañtšēmei lē, ayinō kē †Ie-

robeam, Ioaš bi lē, ní dši Israel mañtšē lē, yinō nē. * Ioa 1, 1. † 2 Mañ. 14, 22. Amos 1, 1.

2. Beni Iehowa kē Hošea hīi wiemo lē, Iehowa kē Hošea akē: Yāhō *yē adšā-

eblayeian gbī lē amli, lo gbī nī edšē Mizraim šikpoñ lē nō eba lē.

* Ios. 7, 24—25. † 2 Mose 15, 1.

18. [16.] Ni aaba mli akē nakai gbī lē nō lē, Iehowa kē, ootšēmi akē “Mi-wū”, nī otšēhmi akē “mi-Baal” doññ.

19. [17.] Edšakē madšie Baalim gbei ye edāñ, nī atšīñ amegbei atā doññ.

20. [18.] Ni nakai gbī lē nō lē mīkē nāñ koloi kē ūwei lofōdšī kē šikpoñ sū lē nō wāmonibii aakpāñ kpāñmō ko abā-ame. nī makūmō gāi kē klante kē ta mli kē-adšē šikpoñ lē nō, nī mahā amekāmō šī fefēfe.

Ezek. 34, 25.

21. [19.] Ni matšē ohe bā mahā mihe kē-ate nāñ, nī matšē ohe bā mahā mihe ye dšalē kē kodšomō kē mlihīlē kē mūsūntšōlē mli;

Kpoda. 19, 7.

22. [20.] nī matšē ohe bā mahā mihe ye *anokwayeli mli, nī ʔoonā ole Iehowa!

* Lal. 146, 6. † Ier. 31, 24.

23. [21.] Ni aaba mli akē nakai gbī lē nō lē mabo toi, Iehowa kē, mabo ūwei toi, nī amē lē amēabo šikpoñ toi,

24. [22.] nī šikpoñ lē aabo able kē wein kē mū toi, nī amē lē amēabo Iez-reel toi.

25. [23.] Ni madūame mahā mihe ye šikpoñ lē nō, nī mimūsūñ aatšōmi ye * “moni mimūsūñ etšōkomi ye ehe lē” he, nī makē moni † “dšee mimāñ lē” akē: Mimañ dšio! nī lē hū eekēmi akē: mi-Nyōñmō dšio!

* 1, 6. † 1, 9. Rom. 9, 25. 1 Pet. 2, 10.

Yitso 3.

Ni Iehowa kēmi akē: Ya ekoñ nī oyasumō yō ko nī ewū sumoolē, šī kē lē gblāfitelō dšilē, takē boni Iehowa sumō Israelbii lē, tšē amē lē amēkpale kē-te nyōñmōi krokomei anō, nī amēsuumō weinyibii atatalei lē.

1, 2

2. Keke nī mihelē mihā mihe kē dšīṭeī kukudšī nyōñma kē enumō kē akoko *homer* kome kē fā.

3. Ni mikēlē akē: Hī šī ohāmi gbīl pī, kabō adfamañ nī kāgbā nū ko nū ko, nī mi hū mahī šī mahāo.

4. Edšakē *Israelbii lē aahī šī gbīl pī nī amēbē mantšē, nī amēbē asafoi-

atšē, nī amēbē afōlō, nī amēbē amāgā, nī amēbē *efod* lo *terafim*. * 2 Kron. 15, 2

5. Kē fe sē lē Israelbii lē aakū amē-sē, nī amēabatao Iehowa, amē-Nyōñmō lē, kē *amēmantšē David lē; nī amēkē hekpokpomō aaba Iehowa kē enōkpakpafemō lē nō ye nāgbē gbīl lē amli.

* Ier. 20, 9. 21, 22. Ezek. 24, 23. 24.

Yitso 4.

Nyeboa Iehowa wiemō lē toi, nye Israelbii! Šī Iehowa kē šikpoñ lē nō bii lē enā, edšakē anokwale kē mōbonalē kē Nyōñmō he nilē bē šikpoñ lē nō.

2. Noni ešamō pē dšī kitākāmō kē kūtūmpooyeli kē gbomogbē kē dšū kē gblāfitemō; amegbulōō šīai amewoq mli, nī lāšifiemō tša lāšifiemō nō.

3. Nohewō lē šikpoñ lē mīye űkōmō, nī mofēmo nī hīq nō lē etō bitī, kē nāñ koloi kē űwei lofōdšī lē, nī nšōñlōi tete eplenē.

4. Kēlē mokomoko akabē lo nī ekā moko hīe; edšakē oman lē tamō mei nī kē *osofo bēq!

* 5 Mose 17, 12.

5. Nohewō lē oogbē šī fane, nī gbalō tete kēo aagbē šī nyōñ, nī makpātā onye hīe!

6. Aakpātā mimāñ lē hīe ye nilē nī ebē hewō; akē-nī okwa nilē hewō lē, makwao nī okaye osofo ohāmi; akē-nī ohīe ekpa o-Nyōñmō lē mla lē nō hewō lē, mi hū mihīe aakpa obii lē anq.

7. Boni ameyi fā lē, nakai amēfe eša amēšimi; mahā *amēnumnyam lē atšō hīegbēle.

* Fil. 2, 15.

8. Mimañ lē he eša lē amēkē-lēq amēhe, nī amēfeq amēnišaiianii lē.

3 Mose 6, 24.

9. Osofo lē etšō tamō manbīi lē noññ, nī mawoame nyōmō ye amegbēi lē ahe-wo, nī mahā amēnifemōñii lē akū sē abua ameyiteñ.

10. Ni amēaye nii, šī amēṭṭṛqñ; amē-abō adfamañ, šī amēfereñ; edšakē amēfō Iehowa bñ.

11. Adfamañbō kē wein kē wein hō fiteq mo dšēñmō.

12. Mimañ lē, *amēṭṭō nō amēbiq nii ye, nī amēdšīemōṭṭō lē dšādšēq sādšī tšōqamē; edšakē † adfamañbō mumō lē

6. Edšake mɔbɔnale misumoq, ni dšee afole, ke Nyohmo he nilē hū fē šā-afɔlei. 1 Sam. 15, 22. Mat. 9, 13; 12, 7.

7. Ši ame le ametō kpānmq le *tamq Adam, dšei ameyemi kūtūmpqo ye.

* 1 Mose 2, 6.

8. Gilead le, mei ni tšūq nišaianii amah ni, lá ewú mli!

9. Ni boni odšotsalqi asafo woq mo ká le, nakai osofoi asafoku le yeq awui ye Šekem gbeteñ; ni ametšūq nišaianii!

10. Israel we le, mina gbeyeinō ko ye dšei: dšei Efraim *bq adfamañ ye, Israel ebule ehe.

* 4, 8.

11. Iuda, bo hū ato *nikpamqbe ahāo, beni †makpale mimañ le nomō le ke-aba ekoñ le.

* Joel 4, 12. † Joel 4, 1.

Yitso 7.

Beni mikē mibatšá Israel le, kēke ni Efraim nišaianii le ke Samaria nifōdšianii le dšee kpo; edšake ametšūq amale-nii, ni dšulq boteq mli, odšotsalqi asafo haā nii ye agbó nā.

2. Ni amedfēññ ye ametšui mli akē mikaiq amenifōdšianii le fē. Agbene am-nifemonii le eboleame; ameyē mihle!

3. Ameke amenifōdšianii le hāa mañ-tšē le mī šeq, ni ameke amepasa wiemoi le hāa lumei le hū amī šeq.

4. Amefē-ťēm le, gblāftelqi dšiamē, ametamo flōñō ni abološālo ewo la ye mli, ni efūo la le mlitšimo, ke-dšē beyinq ni ekpoto mā le ke-yaši beyinq ni efūo.

5. Womantšē le gbī le nq le lumei le ahe wo la *ke wein soññ; ekē he-feoyelqi tāra dē.

* 4, 11.

6. Ameke dfēñmoi fōdšī ewo ametšui mli tamq awoq la ye flōñō mli; amēbo-lošālo le woq nyō leñ fē, lebi le ehāa etšoo plamplam.

7. Amefē-ťēm amemli edq la tamq flō-nō, ni amēšāa amekodšolqi le; amemañ-tšemei le fē nyōnyōq, ni mokomoko bq ameteñ ni tšéomi!

8. Akē Efraim efutu mādšimādšī le; Efraim etšó kaka ní atšóko.

9. Gbqi eye ehewale, šī elee; wadšī efā eyiteñ, šī elee.

10. Ni Israel hewō le miye odase ye ehle, kēle amekūñ amese amēbaa Iehowa, amq-Nyohmo le, nō, ni ametacole ye enq fē mli hū.

11. Ši Efraim etšó tamq okpo kwašia ní bq yitšon: Misraim ametšeq, Ašur ameyāñ.

5, 13; 12, 2

12. Kē amemiya le, magble miyā leñ malē amenq; madšieame mayimq šī tamq nwei lofōdšī; magbla ametoi, take boni amesafo le enu le.

13. Kpóo hāame! edšake amēbq kó kē-dšē minō; hiekpātāmō dšī amenō! edšake ametō minq; šī *mi le mītao makpōame moñ, šī ame le amemalemaleq mihe.

* Lal. 31, 14, 15.

14. Ni amēbloq ametšēmi ye ametšuii-añ, šī amēhūq ye amēšāi anq. Amēbua-buañ amēhe nā ye nūā ke wein moñ hewq; ametšeq mihle atūa.

15. Mitšee amenidšī ni miwoame hewale; šī kēle amedfēññ mihe efōñ.

16. Amekūñ amese, šī dšee nweigbq; *ametamo gāitšō gbonyo. Amelumei le aanyōnyōi ye klante nā, ye amēhilei grimq le hewq; enq aatšó noni akē-yeq amēhe feq ye Misraim šikpon le nq.

* Lal. 72, 27.

Yitso 8.

Nō *tētremantrē le omā onā! Eeyi Iehowa we le nq tamq okropon; edšake amekū mikpānmq le mli, ni ametō mī-mī la le.

* Isa. 52, 1.

2. Amēablo ametšēmi akē: Mi-Nyohmo! wq Israel wqleo!

3. Israel ešē ekpakpa le efō; henyelo aatiule!

4. *Ametq mantšemei, šī dšee midēñ edšq; amewoq lumei hū, šī milee mli. Ameke amedfēññ ke amēhika le feq amāgāi, beni afe ní ašigame ašie!

* 2 Mañ. 15, 10, 14, 22, 23.

5. *Otšinabi le ye tññ, Samaria; mī-mī la le ete šī ewoame. Mē beyinq po nyeanyē nyeba nyedšēñ kpoñ?

* 1 Mañ. 12, 22.

6. Ši Israel deñ enq dšē, tšālo fe, ni dšee Nyohmo ni; šī *aakūñ Samaria tšinabi le dukuduku!

* 2 Mose 22, 22.

7. Edšake *kēye ametšē, ni ašum amēakpa; enāñ ahe ní dšeq šī; enāñ

le hũ fá; bõni ešikpoñ le bĩ le, nakai efe amāgāi ni hĩ. * Ier. 2, 21.

2. Adša ametšui mli; agbēnē amēana he nō. Eewule amēfolešālatei le efie ši, ni esā eekpātā amēmāgāi le ahle.

3. Edšakē agbēnē amēakē akē: Wobē mañtšē, edšakē wōšee Iehowa gbeyei; ni meni mañtšē bafe ehāwō?

4. Amēwie wiemōi, amēkāmō amale kitāi amēke-kpāñ kpāñmōi; nobewō le kodšomō kwē tamō nkonyobii yē ñmōši akoñi le anō.

5. * Bet-Awen tšinabii le ahewō le Samariabii le atšui aaye; edšakē eman le aaye ñkomō yē ehewo, ni ewulomei le ahe aakpokpo yē ehewō, yē enumnyam le hewō, edšakē edše ehe etc.

* K. 16. Y. 4, 16.

6. No hũ aahō ke-ate * Ašur, ni akē-yake mañtšē Iareb; hiegbēle aamō Efraim, ni Israel hie aagbo yē ehāwō le hewō.

* 5, 18.

7. Samaria ke emanñtšē le elādše tamō nu hie afūi.

8. Ni aakpātā Awen hei groññi le ni dši Israel he eša le ahle; ñmei ke * añlē-ñlēi aakwē yē amēfolešālatei le anō, ni † amēakē gōdši le akē: Nyehaš wōnō! ke goñkpoi le hũ akē: Nyebagbēa wōnō!

* 9, 6. † Luk. 23, 30. Kpoda. 6, 16.

9. Israel, ofe eša ke-dšē Gibeā gbñ le amlī! Amedamō dšei; aso ta ni afā aši nōšabii le ninañame yē Gibeā? a.a.

10. Magbla amētoi bõni misumō, ni aabua mādšimādši anā awoame, beni aafimōame akpetē amēmlatōmōi enyō le ahe le.

11. Ši Efraim le, tšina oblayō ni atšō-le nii ni, ni esumō ñmāgbēmō. Ši mitšō ekue fēfēo le nō ke-bo; mahā Efraim agbla nii; Iuda hũ ke tšinakōi aahũ; Iakob aaninē ahāle!

12. Nyedūa nii nyehāa nyehe yē dšale mli, nyekpaā nii yē mōbonale nā! * Nyehūa hayi hũ nyehāa nyehe; edšakē † ešē be ni akē-tao Iehowa segbē ke-yaši beyino ni eeba ebanē dšale ehānye.

* Ier. 4, 8. † Ier. 22, 6.

13. * Nyehū nōfōñfemō, nyekpa nōša, nyeye apasa yibii; edšakē onō ohle ofō ogbē le ke ohñ kākālōi le ayifāle le nō.

* Hiob 4, 8

14. Nobewō le blomō hō aate ši yē omādšimādši le amlī, ni aakpātā omōdši le fē hie, take bõni Šalman kpātā Bet-Arbel hie yē ta-gbĩ le nō le; atšerē nye le mli afie ebii le anō!

15. Nakai nonñ Betel aafenye yē nye-nōfōñfemō kpetenkle le hewō; beni dšē aatšere le, aaso Israel mañtšē le ašē afō!

Yitso 11.

Beni Israel dši gbekē le, no mli misumōle, ni * Misraim tō mitšē mibi le ke-dšē.

* 2 Mose 4, 22. Mat. 2, 15.

2. Beni amētšame le, amēdše amēhile amēte, amēyašā afgle amēhā Baalim, ni amēšā tšofā-ke-ñma amēhā amāgāi.

3. Ši mife Efraim tatā, miholeame yē mikpokpōi; ši amēlee akē mitšame.

4. Gbomei akpāi mikē-gblaame, ke suomō tākpeñ hũ, ni mife tamō moni wōō apā nō yē amēkadāi anō, ni mikē niyenii mā amēhile.

5. Ekūñ ešē ke-yañ Misraim šikpoñ le nō doññ, ši Ašur dši emanñtšē; edšakē amēkplēš sēkũ.

6. Ni klante aakpa emādši le anō, ni eefite egbōiasē-adabāñi le, ni eekpātā hie yē amēdšinatōi le ahewō.

7. Ši mimañ le fōō sēseyā; ni kē atšame ke-ya ñwei le, amēteñ moko-moko wōō ehe nō.

8. Tē mafe tēñ mahmē oheñ, Efraim? Tē mafe tēñ madšieo mahāñ, Israel? Tē mafe tēñ mafeo tamō * Adāma, ni mahōo mamā ši tamō Zeboim hũñ? † Mitšui etšō yē mimli, mimōbonale le ehe mimli fē!

* 2 Mose 22, 22. † Ier. 31, 22.

9. Mifeñ yē mimlifū ni nā wa le nā; mikūñ mišē mibañteñ Efraim; edšakē Nyomō dšimi, ši dšee gbomo, mokroñ-kroñ ni yō oteñ le, ni mibañ ke mlila.

Yitso 2, 21—22.

10. Amēanyie Iehowa sē; * eehũ tamō dšata; edšakē eehũ, ni † bii le ke hekpokpomō aadšē anaigbē aba.

* Ier. 31, 4. Ier. 22, 22. † Hoš. 2, 1.

11. Amēke hekpokpomō aadšē Misraim aba tamō lofō, ni amēadšē Ašur šikpoñ le nō amēaba tamō okpo; ni mahā amēbahl amēwei le! Iehowa kē.

15. Tšē *ewoo yibii yē enyemimeī lē atēn mon, kēlē †bokā ahum aafā, Iehowa kōyo aadšē nā lē nō atfa, ni enubu lēh aagbī, ni enuhīnmeī lē sē aafō; eelō dsetri lē mli nibii nī dšra wa lē fē kē-ate.

* 1 Mose 49, 22 + Hoa. 4, 12.

Yitso 14, 1. Samaria aatēre lēdien-tšē esō; edšakē etšē e-Nyohmō lē hīe atūa. Ameanyōnyōi yē klante nā; aahō amēbifabii lē atfīa šī, aagblagbla amē-yeihōlōi lē amli.

Yitso 14.

Israel, *kpalemō oba Iehowa, o-Nyohmō lē, nō! Edšakē onišaiianii lē ahewō lē ogbē šī.

* 12, 7. Zak. 1, 4.

3. Nyeñōa wiemoi nyehlea nyedē, ni nyekūa nyese nyeyaa Iehowa nō! Nye-yakēalē akē: “Nō nišaiianii fē ofa, ni omli ahī ahāwō, ni *wōñō wōnābui wofe tšī-nahīi wōhāo.

* Heb. 12, 18.

4. Ašur nyēh wōyiwala ahēre, wōtrāh okponōi anō hū, ni asah wōtšēh wōni-

dšī anā nitšumōi lē akē: Wōnyohmōi! donn; edšakē bo lē omūsūn tšōpō yē awusāi ahe!”

5. Matšā amēsēyā lē, masumōame yē tšuidšūrō nā; edšakē mīmli fū lē edšē enō.

6. Matšō tamō bō mahā Israel: eegba afofro tamō ofō-fōfōi, ni eetšērē fāi tamō Lebanon.

7. Enidšī aalē šī, ni ehēfēo lē aata-mō mūtšō nō, ni eedšē nma hū tamō Lebanon.

8. Mei nī yō ehōh lē šīšī lē aakū amēsē, amēahā nma lē yī anā wala, ni amēafroke tamō weintšō; egbei aahehe tamō Lebanon wein.

9. Mē sane Efraim kē wōdšī yō donn? Mi lē maherele nō ni makwelē; mitamō sēsēo nūmōh; minō aana oyibii kē-adšē!

10. Namo dšī nilelō nī aana enēmei ašīšī, lo nālō nī aale? Edšakē Iehowa *gbēi lē dša trōmō, ni dšalōi nyieo nō; šī mlatōlōi aagbē šī yē nō!

* Lal. 22, 10.

GBALO IOEL WOLO LE.

Yitso 1.

Iehowa wiemo ni ba Ioel, Petuel bi lē, nō nē.

2. Nyeboa enē toi, nye onukpai, ni nyefea toi, nye šikpon lē nō bii fē! Ani enē eko eba dā yē nyeyinō alo nyetšēmei ayino tete?

3. Nyegbaā nyebii, ni nyebii lē agba amēbii, ni amēbii lē hū agba yinō nī baba yē amēsē lē!

4. Nii ni agāi yē fē lē, bālabii eye; ni nii ni bālabii yē fē lē, otukpei eye; ni nii nī otukpei yē fē lē, no ligōligōi eye.

5. Nyehle atšēa, nye dātōlōi, ni nyefōa! ni nyewōa lele, nye weinnulōi, yē wein dokōdokō lē hewō, edšakē ahā edšē nyedān!

6. Šī *dšēnman ko efā kē-ba mišikpon lē nō, amēhe wa, ni alēo ameyibō; amē-nyānyōdšī lē, dšata nyānyōdšī nī, nī amē-hīe dšatayō kadā.

* 2, 22.

7. Amēkpātā miweintšō lē hīe, nī amē-kūmō migbāmitšō lē; amēkplō ehētotoi lē amēfie, nī enidšī lē ahe eyē futafuta.

8. Wō yāra tamō oblayō nī emia kpe-kpe ehā eblayeian wū lē!

9. Afo *niyenii-afōle kē dā-afōle sē kē-dšē Iehowa wē lē; oepfoi nī dšī Iehowa sūolōi lē miye nkomō. *K. 12. Y. 2, 14.

10. Akpātā nūmōdšī lē ahīe, šikpon lē miye nkomō; edšakē akpātā nma lē hīe, wein hē lē egbī, mū lē hū ešālā.

11. Hūlōi ahīe egboi, weintromāšlōi wōš lele, yē nma kē akoko hewō; edšakē nūmōdšīašī nikpamō lē elādšē.

dšenmädäi lẹ kẹame mife amẹdān lala!
 *Mēba aakẹ yẹ mädäimädäi lẹ ateh akẹ:
 Nẹgbẹ ame-Nyohmọ lẹ yọ? *Lal. 79. 10.

18 No lẹ Iehowa aaye ẹkikpon lẹ he awunā, ni eona eman lẹ mọbọ.

19 Ni Iehowa aahere nọ akẹ eman lẹ akẹ: Na, mamädäenye nmā kẹ wein hẹ kẹ mū, ni nyetōrọ, ni *mihān abonye ahora yẹ dšenmädäi lẹ ateh dohā. *K. 22. 27.

20. Ni *kōyigbenyo lẹ, matšile kẹ-adäe nyehe kẹ-ate šonh, ni mafiele kẹ-ate šikpon gbih kẹ amanfō lẹ nọ, ehie-ta lẹ aate bokägbẹ nšọ lẹ mli, ni es-ta lẹ aate anaigbẹ nšọ lẹ mli, ni esädäe lẹ aate ši, hẹ, efüdäe lẹ aate ši; edšakẹ efe nibii wudäi! *1. 4. 4.

21. Kāše gbeyei, šikpon! omli afio ni onyā; edšakẹ Iehowa efe nibii wudäi!

22. Nyekāšea gbeyei, nye nān kolo! ši tūnọ dšefō lẹ mifroke, ši tšei mliwo ameyibii, ni agbāmitšọ kẹ weintšọ hū midšie amemli hewale lẹ mihā!

23 Ni nye, Zionbii, nyemli afianye ni nyenyāa yẹ Iehowa, nye-Nānyohmọ lẹ, mli! edšakẹ ehānye tšölө ni kẹnye yaā dšale mli, ni *ehā gbo kẹ agbišā enẹ ehānye yẹ klenklen nyōh lẹ nọ. *Ier. 2. 24.

24 Ni nmāgbemohei lẹ aayimọ oböbö kẹ nmā, ni bui lẹ aabo kẹ wein kẹ mū.

25 Ni matonye afi lẹ amli nii ni *bā-labin kẹ otukpẹi kẹ ligölīgöi kẹ agāi, ni dšä mita babaō lẹ ni mitšū kẹ-ba nyeten lẹ. eye lẹ anädšian. *1. 4.

26 Ni nyeaye nii pi ni nyetōrọ, ni *nyeadšie Iehowa, nye-Nyohmọ lẹ, gbei lẹ yi. edšakẹ ekẹnye eye yẹ nākpe gbẹ nọ; ni mimān lẹ hie gbon gbikogbiko. *2 Mose 4. 10.

27. Ni nyeanā nyelo akẹ miyẹ Israel ten, ni midšä Iehowa, nye-Nyohmọ lẹ, ni mišẹ lẹ moko bẹ, ni mimān lẹ hie gbon gbikogbiko!

Yitso 3.

Ni aaba mli akẹ enemei aag lẹ mafōse *mi-Mumọ lẹ mafie holo fẹ nọ. ni nyebihli kẹ nyebiyei lẹ angba, ni nyenukpai lẹ aala lamöi, ni nyebihli lẹ aana nināi; *4 Mose 11. 22. Ier. 44. 3 Ezech. 39. 29. Hof. 2. 18—21. Tii. 2. 4.

2. ni asan tšüdšihli kẹ tšüdšiyei lẹ hū, mafōse mi-Mumọ lẹ mafie amẹnọ yẹ nakai gbii lẹ amli.

3. Ni mahā ana nākpenii yẹ awei kẹ šikpon lẹ nọ: lā kẹ la kẹ lasū kutū.

4. Hülū atšö duh, ni nyontšire atšö lā, dāni Iehowa gbi wulu ni he yẹ gbeyei lẹ aaba. 2. 2. 10. 11. Mat. 24. 22. Kpode. 2. 12.

5. Ni aaba mli akẹ *mofēmo ni atšö Iehowa gbei anọ lẹ, aahere eyiwala; ši Zion gon lẹ nọ kẹ Ierusalem lẹ, yiwala-heremọ sahi dšei, bōni Iehowa kẹ lẹ, ni mei ni Iehowa tšö lẹ sahi mei ni edšie mli lẹ ateh. *Rom. 10. 12.

Yitso 4.

[Y. 3. 6.] Ši na, nakai gbii lẹ amli kẹ nakai be lẹ mli, beni makpale Iuda kẹ Ierusalem nomhō lẹ kẹ-aba ekon lẹ, Hosa. 4. 11.

2. [7.] mabua dšenmädäi lẹ fě nā, ni mikẹamẹ aakpleke ši kẹ-aba *Iehošafat dšö lẹ mli, ni mikẹamẹ aakodšö yẹ dšei yẹ mimān kẹ migbēšānō Israel, ni amegbẹ amegšā dšenmädäi lẹ amli, ni amẹdāa mišikpon lẹ mli lẹ hewọ; *K. 12. 14.

3. [8.] Ši *amgšö mimān lẹ nọ ofiki, ni amēkēgbekōnū tšāke adšamaš, ni amēhō gbekōyō amēhe wein amēnu. *Nah. 2. 10.

4. [9.] Ni asan, meni nyetaoq nyefemi, Tiro kẹ Zidon kẹ nye Filistia šikpödäi lẹ fě? Ani noni afenye lẹ ako nyebafemi nyeto nädšian, alo nyebafemi noko? Amrō nonh mahā nyenifemōnii lẹ akū sẹ abua nyeyiten.

5. [10.] Edšakẹ nyehō midšietšei kẹ mišika lẹ, ni minibii fefedäi lẹ nyelö kẹ-te nyedšāmpwei lẹ!

6. [11.] Ni Iudabii kẹ Ierusalembii lẹ, nyehōamẹ nyehā Helabii lẹ, beni afe ni nyekamẹ adšā amēkpokpai lẹ anọ kẹ-ya šonh.

7. [12.] Na, mi lẹ matšie amēhie ni amēdšie heni nyehōamẹ kẹ-te lẹ, ni mahā nyenifemōnii lẹ akū sẹ abua nyeyiten.

8. [13.] Ni mahō nyebihli kẹ nyebiyei lẹ mahā Iudabii lẹ, ni amēhōamẹ amēhā Šebabii ni dšä maneg šonh bii lẹ; edšakẹ Iehowa ewie!

9. [14.] Nyetšie anọ yẹ dšenmädäi lẹ ateh: Nyefea ta kroškroš nyetōa! nye-

matšó minine mawo Ekron, ni Fili-
stibii le ateh mei ni eſe le hie aakpātā,
Nuntšo Iehowa kē.

9. Boni Iehowa kē ne: *Tiro mla-
tōmōi etē ke edſe le hewo le mitšaken
miyintō le; edšake ametu mañ mū le fē
amewo Edom deñ, ni amekaii nyemime
†akpāñmō le. *Ier. 23. Ioe. 4, 4. †1 Mañ. 5, 26.

10. Ši mamā Tiro gbogbo le nā la, ni
eešā emli mōdši fefedši le.

11. Boni Iehowa kē ne: *Edom mla-
tōmōi etē ke edſe le hewo le mitšaken
miyintō le; edšake eke klante tiu †enye-
mi le, ni eſe mūsūntšōle fē eſō, ni emli-
fū tšereq mei amli dāne, ni etoq emlila
le ke-yaā nāgbē.

*Ier. 49, 7. †5 Mose 23, 8. Obad. 10.

12. Ši mamā Teman nā la, ni eešā
Bozra mōdši fefedši le.

13. Boni Iehowa kē ne: *Amonbii
le amlatōmōi etē ke edſe le hewo le mi-
tšaken miyintō le; edšake amegblagbla
Gilead yeiholo le amli, beni afe ni amelē
amehūsui le amli.

*Ier. 49, 1—4.

14. Ši mašere la mawo Raba gbogbo
le he, ni eešā emli mōdši fefedši le, ke
oſebō ye ta gbi le nq, ke ahum ye laſo-
gbēle gbi le nq.

15. Ni aañō amemañtšē le ke elumei
le fē-tfēm nom, Iehowa kē.

Yitšo 2.

Boni Iehowa kē ne: *Moab mlatōmōi
etē ke edſe le hewo le mitšaken miyintō
le; edšake enō Edom mañtšē le wui
le ešā kālō.

*Ier. 18. Ier. 49.

2. Ši mamā Moab nā la, ni eešā Keriot
mōdši fefedši le, ni Moab aagbo ye hō-
femō ke oſebō ke tetremantre gbēmō leñ;

3. ni maplenē emli kodšolo le, ni ma-
gbe emli lumei le fē mafata ehe, Ieho-
howa kē.

†4 Mose 24, 17.

4. Boni Iehowa kē ne: Iuda mlatō-
mōi etē ke edſe le hewo le mitšaken
miyintō le; edšake amekwa Iehowa mla
le, ni ameyee ekpoi le anq, šī amepa-
saianii ni amētšemei le nyie sē le hāa
amedūo gbē.

5. Ši mamā Iuda nā la, ni eešā Ieru-
saleu mōdši fefedši le.

6. Boni Iehowa kē ne: Israel mlatō-
mōi etē ke edſe le hewo le mitšaken mi-
yintō le; edšake amehō dšalo amehē dſi-
te, ke ohiafo hū, *amehe tokota: *a. e.

7. mei ni ſeq sū ni yq mei *ni eſi-
ame le ayitean, ni amekōdōq amanehūlū-
nalq agbē; ni moko ke etšē yaā oblayō
kome nō, beni afe ni abule migbēi kron-
kron le.

*a. 4.

8. Ni amekāmoq *awaba atadei anq
ye afolešālate-fē-afolešālate maſei, ni mei
ni abuame fō le awain amenuq ye amē-
nyonmōi le awe le!

*2 Mose 23, 26.

9. Ši mi mikpātā *Amornyo le hie
ye amehie, moni edale le tamq tšenedrui
adāramq, ni ehe wa hū tamq odumi le;
kōle mikpātā eyibii ni yq yiteñ le ke
eñiſifāi ni yq šiši le ahie.

*4 Mose 21, 21—23.

10. Ni mi midšienye ke-dšē Misraim
šikpoñ le nq, ni mikenye nyie ye nā le
nq aſi nyonmai-edſe sqñ, koni nyebanō
Amornyo le šikpoñ le.

11. Ni mitē nyebihū le ekomei aſi mife
gbalq, ke nyeblahū le ekomei hū mife
*Nasirmei. Ani ebē mli nakai, nye Israel-
bii? Iehowa kē.

*4 Mose 4, 2—12.

12. Ši nyehā Nasirmei le wein amenu,
ni nyewo gbalq le akitā akē: *Nyeka-
gbañ!

*7, 12. 16. Ier. 11, 21.

13. Na, mi le mamlanye ke-ya šiši,
take boni ſili ni eyi obō ke nma mlañ
nii le.

14. Ni foidšē aalādšē heoyātšē, ni he-
walq ewadšēñ chewodšian, ni ekālq hū
herēñ eyiwala;

15. aſañ moni hie gāi damqñ ši, ni
moni nādši yq oya hū edšēñ mli, ni
moni tā okpoñq nq herēñ eyiwala;

16. ni moni dāi tšuisalo ye ekālq atēñ
le, ehe yayai po ekē-adšo foi ye nakai
gbi le nq! Iehowa kē.

Yitšo 3.

Nyebaa nekē wiemo ne toi, moni Ie-
howa wie ye nyehē, nye Israelbii, ye
weku mū le fē ni midšie ye Misraim
šikpoñ le nq ke-ba le he, akq:

2. Nye kekē mile *ye šikpoñ le nq
wekui le atēñ; nobewo le mibawonye nye-
nišaiianii le fē he nyōmōi! *3 Mose 4, 24.

12. Nohewo le boni mibafeo ne, Israel: ni ake-ni mibafeo nakai hewo le, samo ohe ni oke o-Nyohmo le akpe, Israel!

13. Edsake na, moni do godsi ni ebokoyo, ni egbaa gbomo noni yo edsahmo mli le, moni haa dsetseremo tsoo dun, ni enyieo sikpon le no *hei grohni le ano le, Jehowa, Zebaot Nyohmo le, dsi egbei!

* Mika 1, 2.

Yitsa 5.

Nyehoa neke wiemo ne ni dsi yafola lala ni miwo no ye nyehel le toi, Israel we!

2. Israel oblayo le egbe si, ni eteh si don! atsil atsa si ni eka esikpon le no, moko be ni aawo eno!

3. Edsake boni Nuntso Jehowa ke ne: Mañ ni dse kpo ke mei akpe le, efe oha. ni mañ ni dse kpo ke mei oha le, efe nyoma eha Israel we le.

4. Edsake boni Jehowa ke Israel we le ne: *Nyetaoa misegbe, ni nyeyi aana wala!

* Ier. 20, 12.

5. Si nyekataoa *Betel segbe, ni nyekaya Gilgal, ni nyekafoa mli ke-miya Beersaba! edsake Gilgal aate nomho mli, ni Betel hie aakpata.

* 4. 4. Hoa. 4, 15.

6. Nyetaoa Jehowa segbe, ni nyeyi aana wala! ke dsee nakai le, eedse tamola ye Iosef we le, ni eesa nii, ni moko-moko be ni aagbe aha Betel.

7. Nye mei ni nyehoo *dsale saneyeli nyefeo tatso, ni nyehoo dsale nyetsa sikpon le!

* 4. 12. Ier. 5, 20.

8. Si le *efe wu-ke-ebii ke ohwe, ni ehaa gbehon tsoo lebi la, ni ehaa fane wo dun tamonyon; le tetsao nso leh nu le hu ni efese efese sikpon le hie, Jehowa dsi egbei!

* Hlob 22, 21. + Amos 2, 6.

9. Le ehaa hiekpatamo gbaa yio hewalo no, ni hiekpatamo ba mo ni wa no!

10. Amenyee moni kaa mei ahie ye koi si le, ni moni wieo noni dsa le amehio ehie.

Ier. 22, 21.

11. Nohewo le ake-ni nyeha ohiafo no ni nyetsole able onia hewo le, nyeketei ni ako emamo modsi mon, si *nyehin mli: nyefe weintromi fefedsi mon, si nyenuh amemli wein!

* Zef. 1, 12.

12. Edsake mile ake nyemlatomoi le fa, ni nyehel lai le hu amli wal nye mei ni nyegbaa dsalo na, ni nyehonyonni, ni nyetso mei ni efame le asane hie nyebu si ye koi si.

13. Nohewo le moni dsi hietelo le, nakai be le mli le efese dinh; edsake be fon ni.

14. Nyetaoa nokpakpa ni dsee nofon, beni afe ni nyeyi ana wala, ni no le Jehowa, Zebaot Nyohmo le, kanye ahi si, take boni nyekelo le.

15. Nyenyea *nofon, ni nyesumoa nokpakpa, ni nyeha dsale saneyeli adamo si ye koi si; ake aleon Jehowa, Zebaot Nyohmo le, aandro Iosef feno le lo!

* Lal. 24, 15. Rom. 12, 2.

16. Nohewo le boni Jehowa, Zebaot Nuntso Nyohmo le, ke ne: Blohian fe le yafola son ye, ni gbesegebei ano fe le amekelo ake: Ao! ao! ni atso okwafonyo ni ebaye nkomo, ke mei ni le yafola dsogban ni amebafola.

17. Ni yafola ye weintromi fe mli; edsake mitso omli ke-ho, Jehowa ke.

18. Kpo ha nye, mei ni nyefeo Jehowa gbi le! Meni Jehowa gbi le bafe ahanye? *Dun gbi ni, si dsee la!

* Ier. 2, 11.

19. Tamoboni ke moko dso dsata na foi, ni osibrisi kele kpeo, ni ke eba sha ni eke enine kpara gbogbo, ni onufu kole le.

20. Ani dsee dun Jehowa gbi le aawo, ni dsee la; dun kpi ni kpomo be mli?

21. *Minye nyegba dndsi le, migbe he guo, nyegwabi le tote edse mitine.

* Ier. 1, 11—12.

22. Ni ke nyeha *nyeha-aflei ke nyenyeni-aflei le nyehami tote le, minaa he tui; siha-aflei ni nyekelo nyekoloi ni ewo fo le sha le, mitao makwe po!

* Mika 6, 6, 7.

23. Dsiemo olalai le agbomo ke-dse mino, ni osankui atsa le hu mitao toi mabe!

24. Ni oha dsale saneyeli akomo keba tamonu, ni dsale hu aba tamu fa ni ho dsi!

25. Ani *nyekelo gba-aflei ke nyenyeni-aflei bahami ye ha le no ahi nyehamiedse le, Israel we?

* Ier. 7, 22, 23.

we lẹ ten; šikpon lẹ nyèn ewiemoi lẹ fẹ nà adamo. ler. 30.4

11. Ši boni Amos kẹ nẹ: Ierobeam aagbo yẹ klante nà, ni Israel lẹ, nom kẹ aadòlẹ kẹ-adšẹ ešikpon lẹ nọ kẹ-ate!

12. Ni Amazia kẹ Amos akẹ: *Ninalọ, dšo foi ni oya Iuda šikpon lẹ nọ, ni oyaye abolo yẹ dšei, ni ogba yẹ dšei! *1 Sam. 9.9

13. Ši Betel nẹ, kākā he ọgba yẹ biẹ donh; edšakẹ mantše lẹ hekronkron ni, ni asan mantše we ni.

14. Kẹkẹ ni Amos here nọ ni ekẹ Amazia akẹ: Dšee gbalọ dšimi, ni asan hū dšee gbalọ bi dšimi; šī mon *tšina-kwelọ dšimi kẹ moni sša sikamoretšei ahe. *1.1

15. Ni Iehowa yakplami kẹ-dšẹ tōi lẹ ašẹ, ni Iehowa lẹ nonh kẹmi akẹ: Ya ni oyagba otšō miman Israel!

16. Nohewo lẹ agbene bo Iehowa wiemo toi: Bo lẹ okẹ akẹ: *Kagba oši Israel, ni kāsīe otšō Isak we lẹ! *K. 12. Y. 2. 12.

17. Hewo lẹ boni Iehowa kẹ nẹ: Onā aatšō adlaman yẹ mā lẹh, ni obihl kẹ obiyei lẹ aanyonyōi yẹ klante nà, ni ošikpon lẹ, akẹ susumokpā aadša mli, ni bodientše lẹ, ooyagbo yẹ šikpon ko ni he tšee nọ, ni Israel lẹ, nom kẹ aadōame kẹ-adšẹ amēšikpon lẹ nọ kẹ-ate!

Yitso 8.

Noni Nuntšọ Iehowa hā mina nẹ: Ni na kafū kẹ tšeiayibii ni etšu.

2. Ni ekẹ: Meni onaš nẹ, Amos? Ni mike: Kafū kẹ tšeiayibii ni etšu! Ni Iehowa kẹmi akẹ: Tšulẹ be lẹ ešẹ ehā miman Israel; *mihon amebe donh! *7.8

3. Ni Nyonmo we lẹ lalai lẹ aatšō lelewomo yẹ nakai gbi lẹ nọ, Nuntšọ Iehowa kẹ. Gbohli lẹ aafā, ni aasgreame afie hefche *dinh! *6.10

4. Nyeboa ene toi, *nye mei ni nyeheọ ohiafoi nyemi, koni nyehā šikpon lẹ nọ nōnaloi lẹ ašẹ afo, *2.7

5. ni nyekẹ akẹ: Tě be ni nyon hē lẹ aahon, koni wohō able, alo *hedšomogbi lẹ, ni wogble hmā nā, koni wofe efa lẹ bibiō, ni wohā šakel lẹ ada, ni wotšake šišiumo nseni? *Neh. 10. 33; 12. 14.

6. ni wọkẹ šika ahe ohiafoi, ni *wọkẹ tokotai ahe moni ofile, ni hmā šiši tutu tete wghō tamg able. *2.6

7. Iehowa ekẹ Iakob anumnyam lẹ kitā akẹ: Lelẹh, mihle kpan amgnifemonii lẹ eko nọ gbikogbiko!

8. Aso šikpon boson yẹ ene hewo, ni mofemo ni yẹ nọ lẹ tšui ofāh? *Eeyi tamg Nilo, ni eefe hāmāhāmā ni eekpōh tamg Misraim fā lẹ. *2.8

9. Ni aaba mli akẹ nakai gbi lẹ nọ lẹ, Nuntšọ Iehowa kẹ, *mahā hūlū anyō šī fane, ni mahā šikpon lẹ nọ awo dun fane fintlāh. *ler. 12. 9.

10. Ni mahā nyegbii dšudši lẹ atšō akomoyeli, ni nyelalai fẹ atšōmọ yāfó lalai, ni mike kpekpe aamō hẹ-fẹ-hẹ, ni mahā mofemo yiten akpa, ni mahā atšō *tamg bi kome he akomoyeli, ni enāgbō hū aatamọ awerēhō gbi. *ler. 6. 26.

11. Na, gbii miba, Nuntšọ Iehowa kẹ, ni mahā hōmọ aba šikpon lẹ nọ, dšee abolo hōmọ lo nu kūmai ni, šī Iehowa wiemoi lẹ atoibō nō ni!

12. Ni amęato ntitāh kẹ-adšẹ nšọ nā kẹ-ya nšọ nā, ni amęatšomlo kẹ-adšẹ kōyigbe kẹ-ya bokāgbe, amęyatao Iehowa wiemo lẹ, *ni amęnanh! *Mika 2. 7.

13. Nakai gbi lẹ nọ lẹ oblayei ni he yọ fẹo kẹ oblahli aatọ biti kẹ kūmai sōnh,

14. mei ni kẹ Samaria eša lẹ kāa kitā ni amękẹ akẹ: "Gbllabo ni bo, Dan, onyomọ lẹ hle kā nẹ!" kẹ "gbllabo ni Beeršeba gbẹ lẹ hle kā nẹ!" lẹ, amę lẹ amęanyonyōi, ni amęten šī donh!

Yitso 9.

Mina Nuntšọ lẹ damọ afolēšilate lẹ he, ni ekẹ akẹ: Tša akulašlā lẹ yitenkpe lẹ nọ, koni kpoku lẹ ahoso, ni owule ofie amęfō amęyiten! Ni mike klante aagbe amęten sękpeloi lẹ; amęten mekomoko edšon foi, ni amęten mekomoko edšon mli.

2. Kẹ amętša šī kẹ-te gbohliadšẹ tete lẹ, minine aadōame kẹ-edšẹ dšgi; ni kẹ amękwọ kẹ-te awei tete lẹ, mįkwamę aakpleke šī kẹ-adšẹ dšgi; Lai. 12. 2.

ba onọ lẹ, ani amẹshin kpekpe-
we boni ataoọ Ešau nibiian, kwe
lšieo edsetrii ni anō-tē lẹ aši!
ei ni keo kpān lẹ fẹ efieo ke-te
nọ tō; mei ni keo yọ gbē dšūrō
šišiuo ni ameye onọ; mei ni yeo
e tete etšō tšōne ye ošiši; ebe
po.

so dsee nakai gbī lẹ, Iehowa kẹ,
ā nilelọi ahie ke-adšẹ Edom, ke
hū ke-adšẹ Esau goh lẹ nọ?

i nmiñmi aamōmọ ohī kākālọi
nan! beni afe ni ake awuyeli
mofemo hie ke-dšẹ Esau goh

i ni owa *onyemi Iakob hewo lẹ
e aaha ohe, ni aakpātā ohie ke-
nọ. * Isai 4, 19.

gbī ni odamo afā, gbī ni gbọi
lẹ nom ke-te ni meikpōdšī bote
lẹ amli ni amefō Ierusalem nọ
lẹ, bo hū otamọ ameten mo-

i *kākwe onyemi lẹ gbī ni dāi
ūlū gbī lẹ, ni kāye Iudabii lẹ
amēliekpātāmọ gbī lẹ nọ, ni
hewō wiemo ye amehaomọ gbī
* Lal. 137, 7.

labote mimān lẹ agbó lẹ mli ye
fōn lẹ nọ, kākwe amenōnā lẹ ye
fōn lẹ nọ, ni kākpa onine mli ota
lẹ ahe ye amegbī fōn lẹ nọ!

14. Ni kāyadamọ gbenta ni okpātā emei
ni dšoọ foi lẹ ahie, ni kādšie emei ni
efe lẹ ohā ye efimọ gbī lẹ nọ!

15. Edšake Iehowa *gbī lẹ ešẹ etā ehā
dšehmādšī lẹ fẹ: †boni ofe lẹ, nakai
aafeo, onifemonii lẹ aakū sọ awula oyi-
ten! * Isai 1, 15. † Isai 50, 15, 20.

16. Edšake take boni nyenunū dāi ye
migon kronkron lẹ nọ lẹ, nakai nonn
dšehmādšī lẹ fẹ *aanunū dāi dānọ; ni
ameanu ni ameani, ni ameatšōmọ tamọ
mei ni be po. * Isai 25, 15.

17. Ši *Zion goh lẹ nọ lẹ mei ni edše
mli lẹ aahī dšei, ni eetšō hekronkron,
ni Iakob we lẹ nine ašẹ amegbefānnō
lẹ nọ. * Isai 2, 5; 4, 17.

18. Ni Iakob we lẹ aatšō *la, ni Iosef
we lẹ aatšō lalilei, ni Esau we lẹ aatšō
gbetšeli, ni amehere ye ameten, ni
ameaššame, ni mokomoko efēn hān Esau
we lẹ; edšake Iehowa kẹ. * Zak. 12, 6.

19. Ni wuoyigbebii lẹ aahō Edom goh
lẹ, ni hānọ šikpon lẹ nọ bii lẹ aahō
Filistibii ašikpon lẹ, ni amehān Efraim
hā lẹ ke Samaria hā lẹ, ni Benjamin
aahō Gilead.

20. Ni neke ta nọ, ni dāi Israelbii ni
aahāmọ nom lẹ, aahō Kanaanbii lẹ ke-
yaši Zarefad, ni Ierusalem nomi ni yọ
Sefarad lẹ aahō wuoyigbe mādšī lẹ.

21. Ni yiwalaherelọi aakwọ ke-ba Zion
goh lẹ nọ, koni amebakodšō Esau goh
lẹ, ni mantšeyeli lẹ aatšō Iehowa nō.

GBALO IONA WOLO LE.

Yitso 1.

Iehowa wiemo ba *Iona, Amitai
nō ake: * 2 Mañ. 14, 25.

le ši ni oya Ninive mañ kpeteh-
n, ni oyašie ošile, edšake amēni-
nii lẹ ebašẹ mihie!

leke ni Iona te ši, koni edšo foi
Iehowa hie ke-ya Taršiš; ni eyin

ke-te Iopa, ni eyana lẹle ko ni yaš Taršiš,
ni ewole nyōmọ, ni ebote mli, koni ekpamọ
aya Taršiš ni *edšo Iehowa hie.

* Lal. 139, 7. 9, 10.

4. Ni Iehowa hā kọyo ni nā wa te
ši ye nšọ lẹ hie, ni ahum ni nā wa tfa ye
nšọ lẹ hie, ni lẹle lẹ fe tamọ noni ebadfa.

5. Kẹkẹ ni amlākui lẹ še gbeyei, ni
mofemo blọ tšẹ enyomọ, ni amedšie lẹle

6. Ni beni wiemo le še Ninive mañtše le nō le, ete ši ke-dše esēi le nō, ni edšie ehebo fefeo le ye ehe efō ši, ni ebu kpekpe, ni eho etá lamlu mli.

7. Ni ehā ašie ye Ninive ye mañtše ke enukpai le akpo le nā ni akē akē: Gbomei ke koloi, tšinaí ke tōi akasa amenā nokonoko; amekaye nii ni amekanu nu hū!

8. Ni gbomei ke koloi fē abumo kpekpe, ni ameblo wā ametšē Nyoñmo, ni mofemo akpale ke-dše egbe fōñ le nō ke yiwale ni yō amedē le he;

9. ake *aleenō Nyoñmo hū aakpale ni eefa ehe, ni eetšō ehe ke-dše emlifū ni nā wa le he, ni wōhle akakpātā lo!

* Ioa 2, 14.

10. Ni Nyoñmo na amenifemonii le, ake amekpale ke-dše amegbe fōñ le nō, ni Nyoñmo *fa ehe ye efōñ ni ekē ebafame le hewo, ni efee.

* Ier. 18, 7. 8.

Yitso 4.

Si ene enōō Iona nā kwra, ni emli wo la.

2. Ni ekpa Iehowa fai ni ekē: Ao, Iehowa! ani dsee noni mikē, beni miyo mišikpon le nō le ne? Ene hewo noññ midše mrā midšo foi ke-miya Taršiš; edsake mile ake *bo le. Nyoñmo drolo ke mūsūntšōlo dšio, ni omli fūñ mrā, ni omobonale fā, ni ofaā ohe ye efōñ hewo!

* 2 Mose 34, 6.

3. Nohewo le agbene, Iehowa, nō misusuma ke-dše mimli; edsake fāñ noni migbo moñ fē noni mihle kā ne!

1 Mañ 19, 4.

4. Kēke le Iehowa kēle akē: *Kole omli ni ewo la ne edša, be? *K. 9.

5. Ši Iona dše kpo ke-dše mā leñ, ni eyatá mañ le bokāgbē, ni efe asese ye dšei ehā ehe, ni eho etá šiši ye hōñ le mli, ke-yaši beyino ni eena noni aafe mañ le.

6. Kēke ni Iehowa sā adedenkrūma ko, ni ekwē eha Iona yiteñ, koni eyiteñ aná hōñ, ni eke-dšiele ke-dše ehaomo le mli. Kēke ni Iona nyā adedenkrūma le he naakpa.

7. Ši dšetšereno lebi le, Nyoñmo sā gōgōmi ko, ni eye adedenkrūma le, ni enālā.

8. Ni eba mli akē, beni hūlū te ši le, Nyoñmo sā bokā kōyo ni mli edo la, ni hūlū le šā Iona yiteñ, ni eto biti; ni etao gbēle ehā ehe, ni ekē: Fāñ noni migbo moñ fē noni mihle kā ne!

9. Ni Nyoñmo kē Iona akē: *Kole omli ni ewo la ye adedenkrūma ne hewo ne edša, be? Ni ekē: Edša akē mli awo la ke-yaši gbēle mli tete!

* K. 4.

10. Ni Iehowa kē: Bo le, adedenkrūma ne ni ogboko he deñme ko, ni dsee bo ohā ekwē, ni nyōñ kome mli eba, ni nyōñ kome mli noññ ehie kpātā le, esane mido;

11. ni mi le, Ninive *mañ kpetenkle ne, ni gbomei fē akpei-oha-ke-nyonmai-nyo ni lee ameninedšūrō ke amebeku, ke koloi babaō hū yō mli le, sane akadomi, be?

* 3. 3.

GBALO MIKA WOLO LE.

Yitso 1.

Iehowa wiemo ni ba *Mika, Moraštinyo le, nō ye †lotam, Ahaz ke Hezekia. Iuda mañtšemei le, ayino, ni ena ye Samaria ke Ierusalem hewo ne:

* Ier. 26, 18 + Ioa 1, 1.

2. Nyeboa toi, nye mādšimādši fēkwa! nyefea toi, šikpon ke emli nii le!

ni Nuntšō Iehowa, ni dši Nuntšō le, adše esolemowe kronkron le aye odase ašinye!

3. Ši na, Iehowa edše kpo ke-dše egbe le, ni ceyi ši, ni ebanyie šikpon le nō *bei groñhi le anō.

* Amos 4, 12.

4. Ni gōdši le aasere ye ešiši, ni dšoi le amli aagblagblai, tamō wō-agbaku sereq

Yitso 3.

Ni mikē: Nyeboa toi ko, nye Iakob onukpai, ke nye, Israel we le lumei! Ani dsee nyegbenā dāi akē nyeale noni dša?

2. Nyenyeo ekpakpa, ni nyesumoq efōn, nyedšieq amehewolo ke-dšeo amehē ke amehelo hū ke-dšeo amewui ahe.

3. Ni asan *nyeyeo mimabii le ahe-lo, ni nyekploö amehewolo ke-dšeo amehē, ni amewui le tete nyekūmoq, ni nyefloö mli tamq noni akē-yawo gbé mli, lo tamq lō ni yō kukwei mli. * Lal. 14, 4.

4. No dāni amēablo amēatšē Iehowa, ni efoñ amedān, šī mon ekē ehle aatē-ame ye nakai be le mli, takē boni amefe efōn ye amenifemōnii amli le.

5. Boni Iehowa kē ye gbaloi le, ni hāa miman le dūo gbē le, mei nī kē amenā noko amēke amēnyānyōdšī mikpe nī amēbloö akē: Omanyē! šī moni woo amedān noko le, amefeo ta amēšiole le, ahe ne:

6. Ene hewo le dšē aananye, koni nyekana ninā ko, ni duñ aawonye, koni nyekakla, ni hūlū aanyō šī ye gbaloi le anq, ni fane aatšō duñ kpī ye amenq

7. Ni ninaloi le ahle aagboi, ni klamoi le ahle aafie šī, ni amēfē-kwa amē-ahahā amenābui anq, edšakē Nyohmq hetō ko be.

8. Šī mi le, miyi obō kē hewale kē Iehowa Mumq le kē kodšomq kē ekā soññ, ni mañō-dšadše Iakob mlatōmq le kē Israel he ešai le matšōame. Ier. 33, 1.

9. Nyeboa enē toi ko, nye Iakob onukpai ke nye Israel we le lumei, nye mei ni nyehio kodšomq, ni nyekōdōq nii nī dša fē le;

10. nye mei ni nyekē *lá māa Zion, ni nyekē kōdōnnii māa Ierusalem le! * Hab 2, 12.

11. Emli onukpai le, nyōñnii hewo amekodšoo, ni emli osofoi le, nyōmqwo hewo ametšōo nii, ni emli gbaloi le, šika hewo amegbaš; ni kēle amēke amehē kpasaš Iehowa ni amēkēo akē: *Nto Iehowa ye woteñ? nōfōñ ko nōfōñ ko bañ wōno! * Ier. 7, 4.

12. Nohewo le nyehewo le *aahū Zion tamq ahūo ñmō, ni Ierusalem aatšō kōi-kōi, ni šīa le goñ le aatšō kōñ he groññ ko! * Ier. 9, 11; 26, 18.

Yitso 4.

(K. 1—3: kwē Ier. 2, 2—4.)

Ni aaba mli akē nāgbē gbī le amli le Iehowa we goñ le aamā šī ye gōdšī le ayitean, ni aawó enq fē goñkpōi le; ni mādšimādšī aaho kē-aba he;

2. ni dšēnmādšī pī aate ayakē akē: Nyebaš nī woyakwqa Iehowa goñ le, kē-yaš Iakob Nyohmq le we le, koni etšōwo egbēi le, ni wōnyie etempōñi le anq! Edšakē mla le, Zion ebadšē, ni Iehowa wiemo le, *Ierusalem ebadšē. * Luk. 24, 47.

3. Ni eekodšō mādšī pī atēñ, ni eekā dšēnmādšī agboi ahle kē-ate šōññ; ni amēke amēklantei aasō kōii, ni amēke amēkplōi le hū aasō adedai. Dšēnman ko wōñ klante nq ešīñ dšēnman ko, ni amēkaseñ tawū doññ!

4. Ni mofēmo aatā *eweintšō kē egbēmitšō šīšī, ni moko wōñ amehē gbeyei; edšakē Iehowa Zebaot nābu wie. * 1 Mañ. 8, 5. Zak. 3, 10.

5. Edšakē mādšimādšī le fē atēñ mofēmo nyieq ye enyohmq gbēi amli; šī wq le wōnyie ye Iehowa, wq-Nyohmq le, gbēi amli kē-ate nāñqī anāñq!

6. Nakai gbī le nq le, Iehowa kē, mabua mei nī tšōq le anā, ni makpla mei nī aficame le kē mei nī mihao le fē kē-aba. Ier. 31, 8.

7. Ni mañō mei nī tšōq le mafe mei nī ešē, ni mañō mei nī ašēreame afie šōññ le mafe dšēnman agbo; ni Iehowa aaye amenq mantšē ye Zion goñ le nq kē-adšē ñmēnq kē-ate nāñq fē.

8. Ni bo, *tōiku le mō nī kwq, bo Zion biyō le goñkpō, tšūtšū nqyeli le nī dšī Ierusalem biyō le mantšeyeli le aaba abašē oñō! * 1 Moos 22, 21.

9. Agbēñ mēba obloq wā? *Ani mantšē be omli, alo oñāwolq le elādšē, edšakē kōmq eta ohe tamq yō nī bašq? * Ier. 8, 12.

10. Zion biyō, kēmq kēkē, nī okōmq tamq yō nī bašq! Edšakē agbēñ oodšē kpo kē-adšē mā leñ, nī oyahī šā le nq, nī

mimlatômô lẹ hewô, alo mikẹ mimtũnbi ahâ yẹ misusuma he eâ lẹ hewô?"

8. Gbomo, adãadãe noni hĩ kẹ noni lehowa *biq yẹ odeh atãdo: no dãi akẹ ofe noni dãa gbẹ, ni osumô edũrõfemô, ni okẹ o-Nyomô lẹ anyie yẹ hešibã mli.

* 8 Mose 10, 12. 1 Sam. 15, 22.

9. Iehowa gbẹ lẹ mibo mitãg mañ lẹ, ni ehĩ akẹ aãe ogbei lẹ gbeyei; nyebaa tão lẹ kẹ moni tole lẹ toi!

10. Anĩ nõfõnfemô dfetrii kẹ *efa ni ẽe ni ahĩo lẹ yẹ mofõn we lẹ lolo?

* Amos 2, 5.

11. Anĩ mihe aatãe, kẹ mibie nañii fõ-dãĩ kẹ fotro kẹ emli šišiumô ašnitçi lẹ?

12. Edãakẹ emli niatãemei lẹ eyimô ohõbõ kẹ yiwale, ni emli bii lẹ hũ wieq apasai awiemoi, ni amelilei ni yẹ amẽ-dãu lẹ šišiumonõ ni!

13. Nohewô lẹ mi hũ matšiao nii dõo-ghãh, ni makpãtã ohie yẹ ohe eãai lẹ ahewô.

14. Ooye nii, šĩ otõh, šĩ ohõmô lẹ aahl omli kẹ; oodšie nii, šĩ okẹ-yañ; ni noni okẹ-ate lẹ, mañõ-hã klante;

15. oodũ nii, šĩ okpañ; oonã mütšoyibii, šĩ okpañ mã, kẹ wein hõ hũ, šĩ onuñ wein

* 8 Mose 22, 22—23.

16. Edãakẹ ayeq *Omri akpoi lẹ kẹ Ahab we nifemonii lẹ šĩ nq, ni nyenyieq yẹ amẽnãwõĩ lẹ anã: boni afe ni mafeo amañfõ, ni mafe emli bii lẹ hũ tšiabõnõ; ni nyetere mimañ lẹ ahora-bõ lẹ!

* 1 Mañ. 24, 25. 26—27.

Yitão 7.

Kpoo hãmi! edãakẹ efemi tamô efeg mo yẹ tšeiayibii-tšewô eq, tamô noni atãe weinyibii etã ni šye kpẽkpẽo: Wein-yibii ašao komeflo bẹ ni ayeq; klenklen agbãmi miba mitšinel

2 *Mokronkron elãdãe kẹ-dãg šikpon lẹ no, ni anqkwafo bẹ gbomei ateh: amefẽ-kwa amẽwoq iã he kã; mofõma tãõq enyemi tãõne.

* Lai 12, 2.

3. Amẽnidãĩ dfere efõh nq, amẽniſe kẹ mqednhõ. Lumo lẹ biq noko, ni kodšolo lẹ kwẽq nyõmowo ekodšeq; gbomo agbo lẹ wieq noni osusuma taoq, ni amelõq mli amẽtoq.

4. Moni hĩ fẽ fẽ yẹ amẽtoh lẹ, etamô kpitikipiti; moni dãi anqkwafo fẽ fẽ lẹ, fãh ñmei afãbañ. Obulqi agbi lẹ ni dãi osramô lẹ miba! agbẽq amẽdãidãimô lẹ eãq!

5. Nyekahen nanyo nyeyea, nyekatõa nyehle nyefõa šientãq nq; yõ ni kã oeq tote lẹ, nã onãbu ñnã lẹ yẹ ehewô!

6. Edãakẹ *binũ ebun etãq, biyõ hũ teq šĩ woq enye, šãyõ teq šĩ woq eã-yõ; ni modientãq šlantenbii dãi ehenyelqi!

* Ier. 2, 2. 4. Mat. 10, 25. 26.

7. Šĩ mi lẹ, makwẽ lehowa gbẹ, mamẽ miywalaheremô Nyomô lẹ; mi-Nyomô lẹ aabomi toi!

8. *Kãyemi yõ, mihenyelq! Kẹ mi-gbẽ šĩ lẹ, mate šĩ ekon; kẹ mitã duñ mli lẹ, Iehowa dãi mila!

* Ooad 12.

9. Matãre Iehowa mlifũ lẹ, edãakẹ mife eãa mišile; kẹ-yañi beyinq ni ooye misane lẹ ehãmi, ni eekodšõ ehãmi; eedãiemĩ kẹ-aba la he, ni makwẽ edšalã lẹ.

Ier. 24, 7.

10. No lẹ mihenyelq lẹ sana, ni hõgbẽle aaha ehe, lẹ moni ekõpmĩ akq: *Nõgbq Iehowa, o-Nyomô lẹ, yõ? lẹ; mihĩmũgĩ aanaq, agbẽq aanañ enq tamô blohũiañ ñmõtq.

* Lai 12, 10.

11. Gbĩ ko aaba ni aatãa ogbogboi lẹ; nakai gbĩ lẹ aatãĩ ohũũ lẹ kẹ-ate šõñ.

12. Nakai gbĩ lẹ aadãq Ašur kẹ Mizraim mãdšĩ lẹ amli aba ohõ, ni aatã aadãq Mizraim kẹ-yañi fã lẹ nã, kẹ tãq nã kẹ-yañi tãq nã, kẹ goñ nq kẹ-yañi goñ nq.

13. Šĩ šikpon lẹ aatãõ amañfõ yẹ enq bii lẹ ahewô, yẹ amẽnifemonii ayibii lẹ ahewô.

14. Okq otšõ lẹ *alq oman lẹ, ni dãi ogbẽñãñõ lẹ tõiku lẹ, ni šekometõ ehĩq šĩ, yẹ kõh yẹ Karmel yiteh lẹ; hã ni alqamô yẹ Bašan kẹ Gilgal, tamô blema gbĩ lẹ amli.

* 2. 2. 1. 4 Mose 22, 2.

15. Mahã ena nãkpenii tamô gbĩ amli ni odãe kpo kẹ-dãq Mizraim šikpon lẹ nq lq!

16. Dšõnmãdšĩ lẹ sana, ni amẽhĩe agboi yẹ amẽhewalq lẹ fẽ hewô; amẽatõ *amẽnidãĩ amẽto amẽnã, amẽtoii aatšimô!

* Mofõn, 2.

17. Amqalqamô *eã tamô onũũ, tamô šikpon nq wãmgnibii, amqadĩq amqpe-kplobii lẹ amli amqaba kẹ kekpekpeq;

lẹ anọ, kẹ okwame lẹ, ametamọ kotii, ni amesaa foi tamọ srawai.

6. Etseọ ehlenanobii lẹ: ametere yẹ amenyiemoi amli; amehẹ fẹy oyá kẹ-yaá egbogbo lẹ nọ, ni atẹọ hietaino lẹ si amaa si.

7. Agbleọ fái lẹ aná agbói lẹ, ni mọ fefẹo lẹ kpotoo.

8. Si akpe mli: adiele si, anole kẹ-te, ni eweyei miye nkomo kẹ gbẹ ni tamọ okpoi anó, ni amemishimọ ametitaii.

9. Si Ninive tamọ kpakpo kẹ-dẹ blama bebe; si ameadso foi. Nyedamọ si, nyedamọ si! si mokomoko tsoh ehe.

10. Nyehaá dsietẹi, nyehaá siika! edake nii ni abua ná ato kẹ fẹonibii arọtoi habao lẹ fẹ be nągbá.

11. Afele eflo, eká si eflo kẹ amantso, ni *tsui mifá, ni nakutsei mihoso; amehẹian fẹ mikpokpo, amefẹ amehiean eale.

* Is. 18, 7.8.

12. Nẹgbẹ dšatai ahilehe lẹ kẹ dšata oblahii aniyelihe lẹ yọ, beni dšatanu kẹ dšatayó kẹ dšatabi nyiey, ni moko woo amehẹ gbeyei lẹ?

13. Dšata lẹ tšerey mli boni aaşę ebii lẹ aná, ni ešótóy ebáa edšatayei lẹ, ni eke ló ni emó woq ebui lẹ amli obóbó, ni eke nii ni etšerey mli lẹ woq ešihilehei lẹ obóbó.

14. Na, mikęo ená, Iehowa Zebaot kẹ, ni mahá efilii lẹ ašá yẹ lasu mli, ni odšatabii oblahii lẹ hũ, klante aakpata amehle; ni mafo onihá lẹ nọ kẹ-adşę sikpon lẹ nọ, ni asan anun obọfoi lẹ agbẹ doh!

Yitso 3.

Kpoo há *lášifiemọ man lei! Emli fẹ yi obó kẹ amale kẹ yiwalę; nihá kpa yẹ mli!

* Ezek. 24, 4.8.

2. Okpono kpá migbẹ, ni silinadai migbe, okponoi mša foi, ni filii mihemọ si;

3. okponoiatšemei ewó foi kẹ-miba, ni klante mikpe nyeramnyeram, ni akplo mikpe tamọ srawa, ni mei ni enyonyoi lẹ ayi fá pl. ni mei ni egboi lẹ ayi fá babao, ni ghohii lẹ be nągbá, ni amemitere amegbohii lẹ.

4. Adfaman ni he yọ *fẹo, ni dšai nkunyayelọi anye lẹ, adfamanbpi lẹ afale

hewo moni kẹ edfamanbpi lẹ hşo dšehmá-dšai, ni eke ekunyayeli lẹ hşo wekui lẹ.

* Is. 28, 18. Kpoda 17.

5. Na, mikęo ená, Iehowa Zebaot kẹ, ni *mawó otade námui lẹ anọ yẹ ohle, ni mahá dšehmá-dšai lẹ ana oyayaian, ni mantşeyelii lẹ hũ ana oblegbole lẹ.

* Is. 47, 8.

6. Ni maşę nyahemonii mafie onọ, ni mabuleo, ni manşo mafe kwemşo.

7. Ni saba mli akę mofemo ni aanao lẹ aadşo oná foi, ni eekę akę: Ninive etşó amantso! namo aayelę nkomo? nęgbę matao mışedşelọi maháo kẹ-adşę?

8. Ani ohí fẹ *No-Amon ni ká fai ateh, ni nu ebilele kẹ-kpe, ni nşo dšai ehe kpokn, ni nşo nohş dšai ehe gbo-gbo lẹ lo?

* Is. 48, 28.

9. Kuş kẹ Misraim ni be nągbá lẹ dšai ehewale; Putbii kẹ Lubbi yẹ ebualęi lẹ ateh.

10. Lẹ hũ ete nomşo mli ni etşó nom; ebii abifabii lẹ, akęamę tşia si yẹ bloh-fş-blohtu kódsi anọ; emei ni hşo yẹ ayan lẹ, *afş amęnọ ofiki, ni egbomei agboi lẹ fş lę, awoamę gboklei.

* Is. 4, 2.

11. Bo há *ooto dšai ni ohle saba; be há ootao abobáhe yẹ henyele lẹ hewo!

* Is. 28, 18.

12. Omódsi ni wa lẹ fş aatşomę tamọ agbamitşei kẹ ameklenkleh agbamii: kę ahosomę pę lę, amegbę yelę lę dšai!

13. Na, omaş ni yọ omli lẹ yei aghş ni; aagble ofikpon lẹ nọ agbói lẹ ašá ohenyele lẹ, la ašá ogbói lẹ aşę adabani lę!

14. Yę na oto ohá ohe yę káwó lẹ hewo, wadşemę omódsi ni wa lei! botomę şu lẹ mli ni oná şu lę, mş ntayafemę adeka lę mli!

15. Dşęi nohş la ašşo yę, klante aaplenşo; eeyeo tamọ otukpei yę aš, óle-beni oyi afş tamọ otukpei, óle-beni oyi afş tamọ balabii.

* Is. 1, 4.

16. Ohá odşrayelọi lẹ ayi efş fş awei aulamii; otukpei lẹ egbę amefidşian, ni amefiki kẹ-te.

17. Olumei lę tamọ balabii, ni otatşmei lę tamọ balabii aanafoi ni bua ešibani ahe yę fşigbi nọ; kę hşlá te si lę, amefiki kẹ-yaá, ni alean beni amęyę.

3. Ši ninā lẹ yẹ hā be ni ato lẹ kẹ, ni eeye oyái ni ešẹ nāgbě, ni emalen; kẹ ešašao ši hū dšinh, mēlẹ kẹ; edšake ebaba lẹlẹn, *ekpon sẹ!
*2 Pet. 3, 9.

4. Na, esusuma efū, *edšaa yẹ emli; †ši dšalo lẹ, ehemọ-kẹ-yeli lẹ nọ eetšó ni eyi aaná wala.

* Ier. 48, 23. † Rom. 1, 17. Gal. 3, 11. Heb. 10, 22.

5. Asan wein lẹ šišinlọ ni, ni nū he-wolo lẹ enyēē ši etá dinh; moni gbẹq edān tamọ gbohñadše, ni etamọ gběle, etọq, ši ebuaš dšehmādši fě nā kẹ-baš enō, ni etiaš mādšimādši fě nā yẹ enō!

6. Aso menemei fě ebun abẹ šinlẹ, ni ameyen ehe fẹo ni ameton ehe ablōn akẹ:

Kpoo hā moni hāa nii ni dšee enō lẹ fāa! - - mē beyinọ nonh ni? — kẹ moni lōo awabatōnii efieq enq!

7. Aso dšee trukā ni mei ni bayeo wei lẹ aate ši, ni mei ni bahao bo lẹ ahie aatšē? ni ootšó hānii ohāame!

8. Akẹ-ni oha dšehmādši pl hewọ lẹ, bo hū mādšimādši lẹ amli mei ni efẹ lẹ fě aahao, *yẹ gbomei alášifiemọ kẹ yi ni owa šikpon lẹ kẹ mañ lẹ kẹ emli bii fě lẹ hewọ.
* K. 17.

9. Kpoo hā moni nāa sənámọ fōn ebāa ewe, beni afe ni eyafe etšū yẹ nwei šonh, ni edšie ehe kẹ-dšẹ efōn deñ lẹ!

10. Oto hiegběle he adšina ohā owe lẹ, akẹ-ni oplenē mādšimādši pl lẹ, ni ofe eša oši osusuma lẹ.

11. Edšake tẹ aabo kẹ-adšẹ gbogbo mli, ni mplān aadšẹ tšei ateh ahere nọ.

12. Kpoo hā *moni kẹ lášifiemọ toq mañ, ni ekẹ nišaiianii māa mō!

* Ier. 22, 13. Mika 3, 10.

13. Na, aso dšee Iehowa Zebaot nō edšẹ, ni mādšimādši lẹ tšuo nii hāa la, ni dšehmādši lẹ gboq deñme yẹ yakayaka-noko he nẹ?
Ier. 51, 22.

14. Edšake *šikpon lẹ nọ aayi tọ kẹ Iehowa anumnyam lẹ lẹ, tamọ nu ba nšọ šiši lẹ.
* Ier. 11, 2.

15. Kpoo hā bo moni ohāa onanyo dš enuq, ni ofoseq ohiedọ owọq mli, ni okẹ hā eto dā, beni afe ni okwẹ ameyayaiah!

16. Yẹ hienyam nādšiah lẹ oyi tọ kẹ hiegběle: bo hū nu, ni odšie oyayaiah ofō ši; Iehowa ninedšūrō kpulu lẹ *aatšó

kẹ-ba onq, ni hiegběle ni wa aaba ohie-nyam lẹ nq!
* Ier. 22, 13, 22.

17. Edšake yi ni owa Lebanon kẹ koloí ni owo amehie la lẹ ahiekpātāmọ aaba ohe, yẹ gbomei alášifiemọ kẹ yi ni owa šikpon lẹ kẹ mañ lẹ kẹ emli bii fě lẹ hū hewọ.

18. Mē sənámọ yọ amāgā he, hewọ ni nālọ gbọlẹ lẹ, lo amāgā ní afie ni tšọq amale lẹ he, hewọ nī nālọ lẹ kẹ ehie fōq enii ní efe lẹ nq, ni efẹq wọdši mu-muii lẹ?
Ier. 44, 10.

19. Kpoo hā moni kẹ tšó akẹ: Ohie atšó! kẹ tẹ mumui hū akẹ: Te ši! Aso enẹ aatšó mo nii lo? — Na, *akẹ šika kẹ dšiegei eha he, ši mumọ ko mumọ ko bẹ emli kwrā!
* Lal. 11, 4—5.

20. Ši *Iehowa yẹ esqlemọwe kronkron lẹ; šikpon mū lẹ fě †afe dinh yẹ ehie!

* Lal. 11, 4. † Lal. 7, 9. Zak. 2, 17. Kpoda. 3, 1.

Yitše 3.

Gbalọ Habakuk faikpamọ ni ekẹ lala gbě la.

2. Iehowa, minu ohe ni mišẹ gbeyei! Iehowa, tšiemọ onitšumọ lẹ hie yẹ afi nẹ amli nonh, hā ale yẹ afi nẹ amli nonh; mlifū mli lẹ kaimọ mūsuntšölẹ!

3. Nānyonmọ dšẹ Teman miba, ni Mokronkron lẹ dšẹ Paran gon lẹ nq. (Sela.) Enumnyam lẹ eha nwei, ni eyi-dšiemọ eyi šikpon lẹ nq tọ.

* Mose 22, 3. Koda. 3, 4.

4. Ni ekpamọ lẹ tamọ la, egblaš hāi yẹ emasei, ni dšẹi dšẹi chewale lẹ tēmọhe.

5. Tšehemọ-hela nyie ehie, ni he-ladọ dšẹq enādšiaši.

6. Ewá edamọ ši, ni šikpon hoso; ekwẹ, ni dšehmādši ahe kpokpo, ni agbẹ nānọ gōdši lẹ afā, nānọ gonkpọi lẹ hū ba ši; enyiemọi lẹ tamọ blema nō. Lal. 104, 22.

7. Mina Kušan bñi lẹ yẹ haomọ mli, ni Midian šikpon lẹ nq muhōi lẹ kpokpo.

8. Ani fāi ni Iehowa mli ewo la ewo? Ani fāi lẹ omli efū, alo nšẹ ogri ewo, hewọ ni otrá o-kponhọi lẹ anq kẹ okñaim-yeli filii lẹ anq kẹ-baš nq?

9. Ogāi lẹ he ekā kwrā; owiemọ lẹ ekā toigblamọ he kitā. (Sela.) Okẹ fāi egbla šikpon lẹ mli.

11. Nyewoa lele, nye mei ni nyehio Makteš le, edšake akpātā dšrayeloī aman le fē hie, ni aplenē mei fē ni tēre dšietei le.

12. Ni aaba mli ake nakai be le mli le mike kanei aakpa Ierusalem, ni mawo gbomei ni dšere amešiši atutru le hie le anyōmō, mei ni kēy ye amētšui mli ake: "Iehowa efen ekpakpa, ni ešā efen efōn hū!" le.

13. Ni amenii le aatšōmō hānii, ni amēwei le hū aatšōmō amanfō; *ameamāmō tšui, šī amehin mli, ni amēafe †wein-tromi, šī amenuh mli wein le eko.

* Amos 5, 11. † 5 Mose 28, 20.

14. *Iehowa gbī wulu le ebēnkē, ebēnkē, ni ēye oyāi naakpa. Anuq Iehowa gbī le gbē! No mli le nū kākālō aablo wā.

* Ios 1, 15.

15. Mlifū gbī dšī *nakai gbī le, fimō ke amanehulū gbī ni, amanfō ke amanfō-femō gbī ni, duh ke dšeh tūtūfemō gbī ni. atatu ke oblotu kpī gbī hū ni,

* Ier. 30, 7.

16. tetremantre ke ošebō gbī ni baš mā-dšī ni atfa gbogboi awo amēhe le ke mōdšī ni kwōlō le anō ni.

17. Ni mahao gbomei le, ni amēanyie tamō šilafoi, edšake amēfe ešā amēšī Iehowa; ni aafose amelā afie šī tamō mlu, ke amēhelo hū tamō sebo.

18. Asan *amedšietei ke amēšika fē nyēname adšie ye Iehowa mlifū gbī le nō, šī ewunāyeli la le aasā šikpoñ mū le fē; edšake eke plenēmō ni baš trukā aaplenē šikpoñ le nō bii le fē.

* Ezek. 7, 19.

Yitso 2.

Nyebuaš nyehē nā ni nyesua nyehē, nye dšehman ni nyehie gbool

2. dāni akpō le afō, ni gbī le aho tamō tutū; dāni Iehowa mlifū ni nā wa le aba nyenō, dāni Iehowa mlifū gbī le aba nyenō!

3. Nyetaoa Iehowa segbē. nye šikpoñ le nō hešibalōi fē ni nyeyeq emla le nō le! Nyetaoa dšale segbē, nyetaoa hešibā segbē: ekole aahōnye atē ye Iehowa mlifū gbī le nō!

4. Edšake Gaza le, aasile afō šī, ni Aškelon aatšō amanfō; Ašdod le, aasiele

šane šintih, ni Ekron hū, aafale ke ešiši.

5. Kpōo hā nšonābii le, *Keretibii adšehman le! Iehowa wiemō le kā nye-nō, Kanaan, †Filistibii ašikpoñ le! makpātā ohie, ni mokomoko ehin omli doñ!

* 1 Sam. 30, 14. † Ier. 47.

6. Ni nšō le nā niah aatšō koloi alēhe ke tōkwelōi asesei ke tōi atšui.

7. Ni nšō le nā niah aatšō Iuda we le mei ni efē le anō: dšēi noñ amēalē amēkoloi le ye; gbēke le amēabumō šī ye Aškelon šiai le; edšake Iehowa, amē-Nyohmō le, aabasraame, ni eekpale *amē-nomhō le ke-aba ekoñ!

* 2. 20.

8. Minu *Moab ahorabō ke †Amon-bii le adšēmōi ni amēke-bō miman le ahora, ni amēke-wō amēhe nō amēšī amēkpokpai le.

* Ier. 48. † Ios 49, 1.

9. Nohewō le, gbīlabō ni mihie kā nē, Iehowa Zebaot, Israel Nyohmō le, kē, Moab aatšō tamō *Sodom, ni Amon-bii le hū aatamō Gomora; sansrōi amē-mōhe ke nōbui, ke nānō amanfōi: miman le mli mei ni efē le aahaame, ni miman le mli mei ni efē le aahōame aye.

* 1 Mose 18, 24.

10. Enē amēanā ye amēhewō le hewō, edšake amēbō Iehowa Zebaot man le ohora, ni amēwō amēhe nō ye amēnō.

11. Iehowa he aaba gbeyei ašāame, edšake eekpātā šikpoñ le nō nyohmōi le fē hie, ni dšehmādšī le nšōkpōi le fē aadšāle, mofēmo ke-adšē egbēhe.

12. Nye *Kušbii hū, nyeanyōnyōi ye miklante nā!

* Ezek. 30, 9.

13. Ni eekpā enine mli ewo kōyigbē le, ni eekpātā Ašur hie, ni eefe Ninive amanfō, ni eehā egbī keketē tamō nānō,

Nah. 1, 1.

14. ni koloi kui *aabumō eteh, koloi sro-toi fē; †kpokukpoku ke kotōkō fē aabawō ekulašini ayiteankpōi le anō; aasu lofōdšī alala ye samfēdšī le amli; gbogbo kukudšī aadšere kpokui le anō; edšake adšie tšenedrui le.

* Ios. 12, 21. † Ios. 24, 11.

15. Man ni mli fiqlē, ni hīq šī šefēšē, ni kēy ye etšui mli ake: *Mi ni, ni mokomoko bē miš! le nē: tē tēh ni etšō amanfō, koloi ašibumōhe nē! mo-

GBALO HAGAI WOLO LE.

Yitso 1.

Mañtše Dario yinọ afi ni dši enyo le nọ nyōñ ni dši ekpa le nọ kleñkleñ gbí le nọ le Iehowa wiemo tšó gbalọ Hagai nine nọ ba Zerubabel, Šealtiel bi le, ni dši Iuda amralo le, ke Iošua, Iehozadak bi le, ni dši osofonukpa le, ñđ, akẹ:

Ezra 4, 24; 5, 1. 2.

2. Bóni Iehowa Zebaot kẹ nẹ: Nẹkẹ mañ nẹ kẹo akẹ: Be le šeko, be ni akẹ-amā Iehowa we le!

3. Ši Iehowa wiemo le tšó gbalọ Hagai nine nọ ba akẹ:

4. Aso nye le eše be ehānye, ni nyehiọ nyetšūi ni aseñ nọ le amli, beni nẹkẹ šla nẹ ká ší amañfō le lo? 2 Sam. 7, 2.

5. Nohewo le agbene, bóni Iehowa Zebaot kẹ nẹ: Nyedšēna nyegbèi le ahe!

6. *Nyedūo nii pī, ší fiō pẹ baā; nyeyeo nii, ší nyetōroo; nyenuo dāi, ší nyetōroo dā; nyebumoo mamai, ší mokomoko he efēe kulō; ni moni yeo apā ní awoole nyōmo le, eke-woọ kotoku ní agbulọ he mli.

* 2. 16. 5 Mose 28, 28.

7. Bóni Iehowa Zebaot kẹ nẹ: Nyedšēna nyegbèi le ahe!

8. Nyekwoa ke-yaā goñ le nọ, ni nye-yañōa tsei ke-baā, ni nyekẹ-bamāa šla le; ni maná he tšui, ni aawo mihie nyam! Iehowa kẹ.

9. Nyekweo nii pī gbẹ, ni na, ebafeo fiō; ni kẹ nyekẹ-ba šla hū, kẹkẹ le miñi miñie. Mēhewon? Iehowa Zebaot kẹ; miwe le ni ká ší amañfō ní nye le nyeteh mofemo dšoo foi ke-yaā ledientše owe le hewon.

10. Nohewo le ñwei ni yọ nyeyiten le etši *bó nā, ni šikpon le hū etši eni-bānii le anā;

* 1 Mañ 17, 1.

11. ni mitšé *nuhōmo ke-ba šikpon le nọ ke gōdši le anọ, ke able ke wein ke mū ke nofēno ní šikpon le baā le nọ, ke gbomei anọ, ke šla koloi anọ, ke ninenā nitšumoi fē nọ. * 2, 17. Amos 4, 2.

12. Kẹkẹ ni Zerubabel, Šealtiel bi le, ke Iošua, Iehozadak bi ni dši osofonukpa le, ke mañ le mli mei ni efē le fē bo Iehowa, amẹ-Nyohmo le, gbẹ ke gbalọ Hagai wiemoi le atoi, bóni Iehowa, amẹ-Nyohmo le, tšūle le; ni mañ le še gbeyei ye Iehowa hie.

13. Kẹkẹ ni Hagai, Iehowa *bofo le, kẹ mañ le ye tšūmo ní Iehowa tšūle le nā akẹ: Mikenye ye! Iehowa kẹ. * Mat. 2, 7.

14. Kẹkẹ ni Iehowa tē Šealtiel bi Zerubabel, Iuda amralo le, ke Iehozadak bi Iošua, osofonukpa le, ke mañ le mli mei ni efē le fē amumo ší, ni ameba amebatšu nii ye Iehowa Zebaot, amẹ-Nyohmo le, we le.

15. ye nyōñ ni dši ekpa le nọ gbí ni dši gbí nyohmai-nyo ke edfē le nọ, ye mañtše Dario yinọ afi ni dši enyo le nọ.

Yitso 2.

Asañ nyōñ ni dši kpawo le nọ gbí ni dši gbí nyohmai-nyo ke ekome le nọ le Iehowa wiemo tšó gbalọ Hagai nine nọ ba akẹ:

2. Agbene kẹmo Zerubabel, Šealtiel bi, ni dši Iuda amralo le, ke Iošua, Iehozadak bi, ni dši osofonukpa le, ke mañ le mli mei ni efē le akẹ:

3. Namo efē ye nyeteh ní na nẹkẹ tšū nẹ ye *ekleñkleñ anumnyam leñ? ni té nyenañle tēh agbene? ani etamoo noni dšee noko ye nyehiñmeii amli?

* Ezra 3, 12.

4. Ši kẹle agbene, wadšemo ohe ko, Zerubabel! Iehowa kẹ, ni wadšemo ohe, Iošua, Iehozadak bi, ni odši osofonukpa! ni wadšemo ohe, bo šikpon le nọ mañ le fē! — Iehowa kẹ, ni nyetšua nii; edšakẹ mikenye ye, Iehowa Zebaot kẹ.

5. Wiemo ní miwie ni mikenye *kpāñ, beni nyedše Misraim le, — ni †Mimamo hū hio nyeteh. Nyekāšea gbeyei!

* 2 Mose 28, 2. † Zak. 4, 2.

6. Ši bóni Iehowa Zebaot kẹ nẹ: Ešẹ be, be kukuō kẹkẹ, *ni mahoso

4. Nyekafea tamò nyetšemei lẹ, mei ni klenklen gbaloi lẹ šie tšòame akẹ: Boni Iehowa Zebaot kẹ nẹ: *Nyekpalea ke-dšea nyegbèi fòdši lẹ anọ kẹ nyenifemonii fòdši lẹ ahe! ni amenuu ni amesà amẹboomi toi lẹ, Iehowa kẹ. *Ier. 2, 12. Ezek. 22, 11.

5. Nyetšemei lẹ, nẹgbẹ ameyo? ni gbaloi lẹ, ani amehio ši kẹ-yaš nānọ?

6. Ši kẹlẹ miwiemoi lẹ kẹ mikpoi lẹ ni mitu miwo mitšūdši gbaloi lẹ adeh lẹ, ani amenināa nyetšemei lẹ ní amẹakpale ni amẹakẹ akẹ: Boni Iehowa Zebaot dšēn akẹ eefewo yẹ wogbèi kẹ wonifemonii lẹ anā lẹ, nakai pẹ ekewo yẹ nẹ?

7. Nyōn ni dši nyonma kẹ ekome ní dši Šebat nyōn lẹ nọ gbī ní dši gbī nyonmai-enyo kẹ edfe lẹ nọ, yẹ Dario yino afi ní dši enyo lẹ nọ lẹ, Iehowa wiemo ba Zakaria, Ido bi Berekia bi, ní dši gbaloi lẹ ūō, akẹ:

8. Mina nyōn, ni na, nū ko tá okpono tšuru nọ, ni edamo ši yẹ mirtotšei lẹ ní yọ dšō len lẹ ateh, ni okponoi tšūdši kẹ okobeñi kẹ eyedši yẹ ešẹ. *1-2.

9. Ni mikẹ: Meni dši enemei, minuntšọ? Ni bofo lẹ ni kemi wieq lẹ kemi akẹ: Mibatšōo nii ní dši enemei.

10. Ni nū lẹ ní damo mirtotšei lẹ ateh lẹ here nọ ni ekẹ: Menemei dši mei ni Iehowa tšū, ní ameyakpa šikpon lẹ nọ lẹ.

11. Ni amehere Iehowa bofo lẹ ní damo mirtotšei lẹ ateh lẹ nọ amẹkẹ: Woyakpa šikpon lẹ nọ, ni na, šikpon mū lẹ fě ká ši diññ ni ehe edšọlẹ.

12. Kẹkẹ ni Iehowa bofo lẹ here nọ ni ekẹ: Iehowa Zebaot, mē beyino noññ ni *omūsūn etšōn bo yẹ Ierusalem kẹ Iuda mādši lẹ ní omli ewoame la †afi nyonmai-kpawo sōññ nẹ ahe kẹ-yaši? *Lal. 102, 14. †Dan. 2, 2.

13. Ni Iehowa here bofo lẹ ní kemi wieq lẹ nọ kẹ wiemoi kpakpai ní dši mišedšemo wiemoi.

14. Kẹkẹ ni bofo lẹ ni kemi wieq lẹ kemi akẹ: Šiemo ni okẹ akẹ: Boni Iehowa Zebaot kẹ nẹ: Awunā kpetenkple miyeo yẹ Ierusalem kẹ Zion he nẹ,

15. ši mimli efū dšēnmādši ní he edšọame lẹ naakpa; edšakẹ beni mimli fū

fīō kẹkẹ lẹ, amẹ lẹ ameyo amẹbua nō-fōn lẹ. Ier. 47, 6.

16. Nohewo lẹ boni Iehowa kẹ nẹ: *Mike mūsūntšōlei ekū sẹ eba Ierusalem, aamā mišia lẹ yẹ mli, Iehowa Zebaot kẹ, ni aahmē kpā yẹ Ierusalem nọ. *2, 2.

17. Asaš šiemọ akẹ: Boni Iehowa Zebaot kẹ nẹ: Nikpakpai aayi mimādši lẹ amli kẹ-teke nọ, ni Iehowa *aahedšē Zion mī ekon, ni †eehala Ierusalem ekon. *Ier. 40, 1. 2. †Ier. 14, 1.

Yitso 2.

[Y. 1, 18.] Ni mihole mihlñmeii anọ ni mikwẹ, ni na aklontoi edfe.

2. [19.] Ni mikẹ bofo lẹ ní kemi wieq lẹ akẹ: Mē dši enemei? Ni ekemi akẹ: Enemei dši aklontoi ní gbẹ Iuda kẹ Israel kẹ Ierusalem fā lẹ.

3. [20.] Ni Iehowa hā mina sōlọi edfe.

4. [21.] Ni mikẹ: Meni menemei hū ba femo? Ni ekẹ akẹ: Enemei dši aklontoi ní gbẹ Iuda fā, āhū po ni mokomoko wóó eyitšō nọ lẹ; ši menemei ba amẹhe gbeyeiwō, koni amẹfūmọ dšēnmādši ní hole amẹklontoi anọ amẹwo Iuda ši-kpon lẹ ní amẹkẹ-gbẹame amẹfā lẹ aklontoi lẹ.

5. [1.] Mišā mihole mihlñmeii anọ ni mikwẹ, ni na nū ko ní hle *susumokpā yẹ edē. *Ezek. 40, 2.

6. [2.] Ni mikẹ: Nẹgbẹ oyaš? Ni ekemi akẹ: Miyasusu Ierusalem, ní mana boni elēmọ kẹ ekele yọ.

7. [3.] Ni na, bofo lẹ ní kemi wieq lẹ dšē kpo, ni bofo kroko dšē kpo te ekele yakpe,

8. [4.] ni ekẹlẹ akẹ: Ša foi ní oya-kẹ nekẹ oblanyo nẹ akẹ: Ierusalem he *bakā eflo yẹ gbomei kẹ koloi ní yọ mli lẹ ayifále hewo; *Ezek. 22, 11.

9. [5.] ši mi lẹ, *matšō elā gbo-gbo kẹ-abolele kẹ-akpe, Iehowa kẹ, ni matšō omli anumnyam. *2, 2.

10. [6.] Hēi! hēi! nyedšea foi kẹ-dšga kōyigbẹ šikpon lẹ nọ! Iehowa kẹ; edšakẹ migbanye mišā tamọ awei kōyoi edfe lẹ, Iehowa kẹ.

11. [7.] Hēi, Zion, heremọ oyiwala, bo moni okẹ Babel biyō lẹ yẹ lẹ!

Iehowa hĩhmeii ní kpaā šikpoñ mū le fě nọ le, aana kũlomũlo le yę Zerubabel deñ, ni ameanýá. * Hag. 2, 2 + Zak. 2, 9.

11. Ni mihere nọ ni mikẹle ake: Meni dši neke mūtsei enyo ne ní yọ kanetšo le ninedšürō ke ebeku ne?

12. Ni misā mihere nọ ni mikẹle ake: Meni dši neke mūtsei anidši enyo ne ní yọ šika bedši enyo le ní foseo šika mū le ke-dšeo amemli le amasei ne?

13. Ni ekēmi ake: Aso oleo noni dši enemei lo? Ni mikẹ: Dabi, minuntšo!

14. Keke ni ekẹ: Enemei dši mūbihĩ enyo ní damo šikpoñ mū le fě nuntšo le masei le. Kpoda. 11, 4.

Yitso 5.

Keke ni misā mihole mihĩhmeii anọ ni mikwe, ni na woloipo ko ní fikiq.

2. Ni ekēmi ake: Meni onaā ne? Ni mikẹ: Mĩna woloipo ko ní fikiq: ekele hĩe ninetaloi nyoñmai-nyo, ni elēmọ hũ ninetaloi nyoñma.

3. Keke ni ekēmi ake: Enẹ dši lõ-mọ ní dšeo kpo yaā šikpoñ mū le fě nọ le; edšake dšulo-fě-dšulo le, aabẹle ke-adše bie ke-ate tamọ no nonh, ni kitākālo-fě-kitākālo hũ. aabẹle ke-adše bie ke-ate tamọ no nonh.

4. Mihā edše kpo, Iehowa Zebaot kẹ, koni eyabote dšulo le we ke moni ke migbei kāa amale kitā le we, ni eehĩ šĩ yę ewe le, ni eekpātā ehĩe ke emli tsei ke emli tei fě.

5. Keke ni bofo le ní kẹmi wieo le dše kpo, ni ekēmi ake: Holemọ ohĩhmeii anọ ni okwe! Meni dšeo kpo ne?

6. Ni mikẹ: Meni ni? Ni ekẹ: *Efa dšeo kpo ne. Ni esā ekẹ: Enẹ dši amẹ-subāñ yę šikpoñ mū le fě nọ.

* Mika 6, 10.

7. Ni na, awó sumui kutruku ko nọ; ni agbene yō kome tá efa le teñ.

8. Ni ekẹ: nōfōñ ne. Ni ešele efō efa le teñ, ni eše sumuite le efō enābu.

9. Keke ni mihole mihĩhmeii anọ ni mikwe, ni na, yei enyo dše kpo ba, ni kōyo yę amefĩdšiañ. ni ameye fĩdši tamọ klitšo fĩdši; ni amebawó efa le nọ ke-te šikpoñ ke nwei teñ.

10. Keke ni mikẹ bofo le ní kẹmi wieo le ake: Nēgbe menemei hĩe efa le ke-yaā ne?

11. Ni ekēmi ake: Ameyamā tšũ amehāle yę *Šinear šikpoñ le nọ; ni kẹ asā agbe nā le, akele aayi šĩ yę dšei yę egbehe le. * 1 Mose 11, 2.

Yitso 6.

Ni misā mihole mihĩhmeii anọ ni mikwe, ni na, fĩlii edše dše gōdši enyo le atēñ dše kpo ba, ni gōdši le akōble gōdši ni. 1, 2 Kpoda. 6, 2—3.

2. Kleñkleñ fĩli le okpoñoi tšudši yę he, ni fĩli ní dši enyo le okpoñoi didši yę he,

3. ni fĩli ní dši etē le okpoñoi yedši yę he, ni fĩli ní dši edše le okpoñoi truntrāi ní he wa yę he.

4. Keke ni mihere nọ ni mikẹ bofo le ní kẹmi wieo le ake: Meni dši enemei, minuntšo?

5. Ni bofo le here nọ ni ekēmi ake: Enemei dši nwei kōyo edše le ní ke amehē yatšō *šikpoñ mū le fě nuntšo le ni amedšeo kpo le. * 4, 14.

6. Noni okpoñoi didši yę he le dšeo kpo ke-yaā kōyigbe šikpoñ le nọ, ni eyedši le dšeo kpo nyieo amese, ni truntrāi le dšeo kpo ke-yaā wuoyigbe šikpoñ le nọ.

7. Šĩ etšudši le dše kpo ni amemĩtao ameyakpa šĩ yę šikpoñ le nọ. Ni ekẹ: Nyeyāñ ní *nyeyakpañ šĩ yę šikpoñ le nọ! Ni ameyakpa šĩ yę šikpoñ le nọ. * 1, 10.

8. Keke ni ebomi ni ekēmi ake: Na, nũ ní dšeo kpo ke-yaā kōyigbe šikpoñ le nọ le, amehā mimumọ he edše yę kōyigbe šikpoñ le nọ.

9. Ni Iehowa wiemo sā ba miñō ake:

10. He nibii ke-dše nomi ní dši Heldai ke Tobia ke Iedaia le adeñ, ni oya nakai gbĩ le nonh ni oyabote Ionia, Zefania bi le, we le, heni amedše Babel ameba le,

11. ni ohe dšietei ke šika yę amedēñ, ni okẹ-fe akekre ní okẹ-fĩ Iošua, Iehozadak bi le, ní dši oşfonukpa le, yitšo;

hũ matsõ ame-Nyohmo ye anokwale mli ke dšale mli! * Ier. 24, 7.

9. Boni Iehowa Zebaot kē nē: *Nye-wadšea nynidšian, nye mei ni neke gbli nē amlī ni nyenuo neke wiemoi nē ye gbaloi, ni yō gbī ni ato Iehowa Zebaot we lē ni dši solemowe lē šiši, koni amā lē, anā lē! * Ier. 33, 2.

10. Ši beni gbli nē šeko lē, gbomo nitšumo feo yaka, ni kolo nitšumo hũ feo yaka, ni moni dšeo kpo lo ebaš mli lē, nāā hedšole ye haolo lē hewo, ni mihā mofēmo ete ši ewo enanyo.

11. Ši agbene mitamon boni miyo ye klenklen gbli lē amlī lē mihān neke mañ nē mli mei ni efe lē; Iehowa Zebaot kē;

12. ši mon nidūmonii aahī ši fefefe. Weintšo aawo eyibii, ni šikpon hũ aaba enii, ni nwei hũ aahā ebó lē anyō; ni mahā mañ nē mli mei ni efe lē anō enemei fē aye.

13. Ni aaba mli ake, boni nyetšó lōmo ye dšehmādši lē atēn lē, Iuda we ke Israel we, nakai nonū mahere nyeyiwala, ni nyeatšó *dšōmo. Nyekašea gbeyei; nyewadšea nyenidšian kēkē! * I. Moos 12, 2.

14. Edšake boni Iehowa Zebaot kē nē: Take boni midšēn ake mibafenye efōn, beni nyetšemei lē wo mimli la lē, ni mifaa mihe lē, Iehowa Zebaot kē,

15. nakai nonū midšēn ye neke gbli nē amlī, ake mafe Ierusalem ke Iuda we lē edšūrō. Nyekašea gbeyei!

16. Nibii ni nyefe nē: Nyeten mofēmo ke enanyo *awie anokwale, asañ nye-kodšoa anokwale ke hedšole kodšomo ye nyegbói lē amlī! * Ez. 4, 22.

17. Ni nyeten mokomoko *akadlēn enanyo he efōn ye etšui mli, ni nyekasumoa amale kitākāmo! edšake enemei fē dši nibii ni minyeo, Iehowa kē. * 7, 10.

18. Ni Iehowa Zebaot wiemo sá ba minō ake:

19. Boni Iehowa Zebaot kē nē: Nyōn ni dši edfe lē nō nmāhile lē ke noni dši enumo lē nō nmāhile lē ke noni dši kpawo lē nō nmāhile lē ke noni dši nyoma lē nō nmāhile lē aatšó nyāmo ke miše ke mlifimo gbli dšudši aahā

Iuda we lē; ši nyesumoa anokwale ke hedšole! 7, 2. & Ier. 32, 6-12; 41, 1; 52, 4.

20. Boni Iehowa Zebaot kē nē: Aakā he aba mli ake mādšimādši ke mādši pi amlī bii aaba,

21. ni mañ kome mli bii aate mañ kroko mli ayakē ake: Nyehāa woyāš woyakpaš Iehowa fai, ni woyatao Iehowa Zebaot segbē! Mi hũ mate!

22. Ni mādšimādši pi ke dšehmādši ni he wa aaba abatao Iehowa Zebaot segbē ye Ierusalem, ni amekpa Iehowa fai.

23. Boni Iehowa Zebaot kē nē: Nakai gbli lē amlī lē aaba mli ake hli nyoma ni dšē dšehmādši anō wiemoi srotoi fē mli aamō Iudanyo kome atade nāmū mli, amekē: Wokenye aate; edšake wōnu ake Nyohmo kenye ye!

Yitšo 9.

Iehowa wiemo lē mli kodšomo he gbalē ye Hadrak šikpon lē hewo, ni eeyakā *Damasko nō; edšake Iehowa hihmei dšere gbomei ke Israel akutšei lē fē nō; * Ier. 17, 1.

2. ke Hamat hũ ni keke dšē hūsū lē, ke *Tiro ke Zidon hũ, edšake ameke nii tšó. * Ier. 22. Ier. 47, 4. Ezek. 26—28.

3. Ni Tiro etša gbogbo ewo ehe, ni ebua dšietēi nā tamō mlu ke šika kroph hũ tamō blohtian nmiamō.

4. Na, Nuntšo lē aahōlē, ni eotša ehewale lē nō ye nšō mli, ni ledientšē lē, aahāle ke la.

5. *Aškelon aana, ni eotše gbeyei, ke Gaza hũ, ni ehe aakpokpo naakpa, ke Ekron; edšake ehlenokāmo lē hie aagbo, ni mantšē lē aalādšē ye Gaza, ni Aškelon hũ ahiñ mli doññ. * Ier. 47.

6. Ni adfamanbii aahī ši ye Ašdod, ni mafo Filistibii ahewō lē sē.

7. Ni madšie elā lē ye edāñ, ke enihinii lē hũ ye enyānyōdši atēn, ni lē hũ eotšó fēnō ehā wō-Nyohmo lē, ni eotšó tamō asafoiatšē ye Iuda, ni Ekron-nyo hũ aatamō Iebusnyo.

8. Ni *mabō nara maba miwe lē he mañ mei ni bafon ke-hoq ke mei ni kūq ameq ke-baš lē, ni haolo ko tšē ameten ke-hoñ doññ; edšake agbene mi-kwē ke mihāmēii. * 2, 9.

Nyewo lele, nye Bašan odumi, edšake kō-hayī le eba ši!

3. Tōkweloi alelewomō gbē le midšidše, edšake amenumnyam le hie ekpātā; dšatabii ahūmō gbē le midšidše, edšake Iordan hewō le hie ekpātā.

4. Bōni Iehowa, mi-Nyoñmō le, kē nē: Lē tōiku ni abagbe le,

5. nii ní mei ní heoamē le gbeoamē, ni ameyee fō, ni mei ní hōoamē le kēo akē: Yidšiemō ahā Iehowa, edšake minā nii! ni amekweloi le hū ebāā ameyi le.

Ier. 22. Ezek. 18, 24.

6. Edšake mibān šikpoñ le nō bii le ayi doññ, Iehowa kē; ši na, madšie gbomei le atēn mofēmo mawo enanyo deñ kē emantše deñ, ni ameatšia šikpoñ le nii, ni midšien moko yē amēdeñ.

7. Ni milē tōiku ni abagbe le ní dši tōi le atēn nii *ní nii yō mōbō leleñ le; ni mikōlō dēhlemotšei enyō mihā mihe: ekome le mitšéle Mlihile, ni ekroko le mitšéle Kpāñmō; ni milē tōiku le.

* K. 11.

8. Ni miplenē tōkweloi etē le yē nyōñ kome mli; edšake amesane edše misusuma tšine, ni amē hū amesusuma onyāñemi.

9. Ni mikē akē: Milēñye doññ: noni aagbo le, egbo, ni noni aalādše le, elādše; ni mei ní efē le atēn mofēmo aye enanyo lō!

Ier. 15, 2.

10. Kēkē ni mikō midēhlemotšēo ní dši Mlihile le, ni mikū mli, koni makū mikpāñmō ni mikē mādši fē kpāñ le mli.

11. Ni akū mli yē nakai gbī le nō, ni tōiku le mli nii *ní nii yō mōbō ní buomi le ná le akē Iehowa wiemō ni. * K. 7.

12. Ni mikēamē akē: Kēdši esa nyehie le, nyewoami nyōmō, ní kē dšee nakai hū, nyehāa ahia ši! Kēkē ni amēñmē dšietei *kukudši nyoñmai-etē amēkēwomi nyōmō.

* Mat. 23, 15.

13. Ni Iehowa kēmi akē: Šeremō miyi dšra kpakpa ni amēwo le ofie nitōhe le! Ni *mikōlō dšietei kukudši nyoñmai-etē le ni miyašere mišie Iehowa we le nitōhe le.

* Mat. 27, 9. 10.

14. Kēkē ni mikū mitšō kroko ní dši Kpāñmō le mli, beni afe ni akū *nyemifemō ní yō Iuda kē Israel teñ le mli.

* Ezek. 37, 22.

15. Ni Iehowa sē kēmi akē: Kōlōmō tōkwelō kwašia nitšumoni ohā ohe ekoñ!

16. Edšake na, matē tōkwelō ko ši yē šikpoñ le nō, moni ediñ nii ní lādšeq le ašē, ni etaon nii ní egbē efē le, ni etšāñ nii ní ekūmō le, ni elēñ noni yō hewale le; ši eeye nii ní ewo fō le alō, ni eegbla amēkoklotoi amli.

17. Kpōo hā tōkwelō gbonyo ní šlō tōiku le! Klante aakā enine kē ehīñmēi dšūrō nō! Enine aagbo kwrā, ni ehīñmēi dšūrō aafila kwrā!

Yitšo 12.

Iehowa wiemō le mli kodšomō he gbale yē Israel hewō. Bōni Iehowa, moni le hwei mli, ni eto šikpoñ šiāi, ni ešō gbomo mumō yē emli le kē nē:

2. Na, mañō Ierusalem mafe *didāmō kpulu mahā mādšimādši fē ní bolele kēkpe le; kē awo Ierusalem he ká le, ešē Iuda hū nō.

* Ier. 51, 17.

3. Ni aaba mli akē nakai gbī le nō le mañō Ierusalem mafe tē ní tšī mahā mādšimādši fē; mei fē ní awó nō le, amēapila amēhe, ni šikpoñ le nō *dšēñmādši le fē aabua amēhe ná awolē.

* 14, 2 Ier. 4, 12.

4. Nakai gbī le nō le, Iehowa kē, mahā okpoñ-fē-okpoñ agri, ni enotālo hū aaye sēkē; ni magble mihīñmēi yē Iuda we le nō, ši mādši le akpoñoi le mahā amēšila.

5. Ni Iuda asafoiatšemei le aakē yē amētšuiñ akē: Ierusalemii le dši mi-hewale yē Iehowa Zebaot, amē-Nyoñmō le, mli!

6. Nakai gbī le nō le mañō Iuda asafoiatšemei le mafe tamō la kē hēšū yē laii atēn, lo tamō kōti ní asu yē *hāmākei atēn, ni amēšā mādšimādši fē ní boleamē le yē ninedšūrō kē abēku, ni Ierusalem aahī egbēhe, ní dši Ierusalem le noññ.

* Obađ 12.

7. Ni Iehowa aahere Iuda būi le ayi-wala tšūtšū, koni David we le anumnyam le kē Ierusalemii le anumnyam le akawó amēhe nō amēmiwo Iuda.

8. Nakai gbī le nō le Iehowa aabu moni hīo Ierusalem le he, ni moni *egbō-

7. Ši gbī ko aaba ni *Iehowa pẹ le: dsee fane lẹ, dsee nyōn hū ni; ši aaba mli akẹ gbẹkẹ lẹ dseen aatše.

* Mark. 12, 32.

8. Ni aaba mli akẹ nakai gbī lẹ nọ lẹ walanui atue kẹ-adše Ierusalem: emli fā aate bokāgbẹ nšọ lẹ mli, ni emli fā hū aate anaigbẹ nšọ lẹ mli; eeba yẹ latšābe kẹ fēibe fē mli.

Ezek. 47, 1—8.

9. Ni Iehowa aaye *mantše yẹ šikpon lẹ fē nọ; nakai gbī lẹ nọ lẹ Iehowa aafe ekome, kẹ egbei hū ekome

* I.al. 97, 1. Kpoda. 11, 15.

10. Šikpon mū lẹ fē aatšó tamọ nā kplanā, kẹ-dše Geba kẹ-yaši Rimon yẹ Ierusalem wuoyigbẹ lẹ, ni eekwọ, ni eehi egbehe lẹ kẹ-adše Benjamin agbó lẹ nā kẹ-yaši heni tšutšu agbó lẹ yọ lẹ, kẹ-yaši koñ agbó lẹ nā, ni kẹ-dše Hananel mō ni kwọ lẹ he āhū kẹ-yaši mantše weinbui lẹ anā.

Ier. 31, 38.

11. Ni ameahi mli, ni *musu ko bẹ doññ, ni †Ierusalem aahi ši fefefe.

* Kpoda. 22, 3. † Ier. 33, 16.

12. Ni enẹ dši haomọ ni Iehowa kẹ-ahao mādšimādši fiā ni efā ta eši Ierusalem lẹ: amehelo aakpotọ beni amẹdamọ amēnādši anā lolo lẹ, ni amehihmeii aakpotọ yẹ amefodši lẹ amli, ni amelilei hū aakpotọ yẹ amedāñ.

13. Ni aaba mli akẹ nakai gbī lẹ nọ lẹ búmọ kpetenkple aadše Iehowa nō aba ameten, ni ameten mofemo aamō enanyo nine mli, ni mone aawó enine nọ yẹ mone nọ.

14. Ni Iuda hū aawu yẹ Ierusalem, ni aabua dšehmādši fē ni boleamọ kẹ-kpe lẹ anifále lẹ nā, šika kẹ dšietei kẹ atadei babaō dientše.

15. Ni okponọ kẹ tedšiookponọ kẹ yoma kẹ tedši kẹ koloi fē ni yọ neke nsrai nẹ amli lẹ ahaomọ lẹ aatamọ neke haomọ nẹ noññ.

16. Ni aaba mli akẹ dšehmādši fē ni te ši wo Ierusalem lẹ ateh mei ni efẹ lẹ fē aaba dā afi, ni amẹbadšá *mantše Iehowa Zebaot, ni amẹbaye asesei agbidšürö lẹ hū.

* K. 9.

17. Ni aaba mli akẹ šikpon lẹ nọ wekui lẹ fē mli mei ni baa Ierusalem, ni amẹbadšá mantše Iehowa Zebaot lẹ, nyomọ enen hāhamẹ.

18. Ni kẹ Misraim weku lẹ efā kẹ-baa lẹ, no lẹ haomọ ni Iehowa kẹ-ahao dšehmādši ni baa amẹbayee asesei agbidšürö lẹ aaba amẹnọ.

19. Enẹ dši Misraim eša he nyomọwo, kẹ dšehmādši fiā ni baa amẹbayee asesei agbidšürö lẹ eša he nyomọwo.

20. Nakai gbī lẹ nọ lẹ aahmā yẹ okponọ ahe hmēdši lẹ anọ akẹ: *Kronkron hā Iehowa! ni Iehowa we kukweii lẹ aatamọ kái ni yọ afọlešalatẹ lẹ hie lẹ.

* 2 Mose 23, 26.

21. Ni kukwei-fē-kukwei ni yọ Ierusalem kẹ Iuda lẹ aafe kronkron ahā Iehowa Zebaot, ni mei fē ni šāa afọle lẹ aaba abakọlọ ekomei ayahō lō yẹ mli: ni nakai gbī lẹ nọ lẹ Kanaannyo ko *ehiñ Iehowa Zebaot we lẹ doññ.

* Kpoda. 21, 27.

GBALO MALEAKI WOLO LẸ.

Yitso 1.

Iehowa wiemo lẹ mli kodšomọ he gbale ni atšó Maleaki nine nọ akẹ-bā Israel nẹ:

2. Misumonye! Iehowa kẹ. Ši nyekẹ akẹ: Meni mli osumowo yẹ? Ani Esau lẹ dsee Iakob nyemiñ? Iehowa kẹ; *kẹlẹ misumọ Iakob,

* 1 Mose 26, 23. Rom. 9, 12.

3. Ši minye Esau, ni mife egōdši lẹ amanfō, ni mife egbefāññō lẹ hā *aah-gbei.

* Ier. 31, 22.

4. Kẹ Edom kẹ akẹ: Adšurawọ moñ, ši wọkū wọc kẹ-ya ni woyamāmọ kóikói lẹ! no lẹ boni Iehowa Zebaot kẹ nẹ: Amẹamāmọ moñ, ši mi lẹ mawule maffie

12. Iehowa aaplenē nū nī feo enē le, tšelo ke noherelo fē, ke-adšē lakob bñi le amlī, ke moni ke nikēnii bahāa Iehowa Zebaot le.

13. Ni noni dši enyo ne hū nyefeo: Nyeke yāfónui ke yāfó ke ntšoidōmo haā Iehowa afolešālate le nō, āhū po nī ekweē *nikēnii le doññ, lo nī eke tšuidšūrō aahe ye nyeden. *1,10.

14. Kēle nyekēo akē: Mēhewon? Edšake Iehowa efe odasefonyo ye okē oblahian nā le teñ, moni oyeole kūtūmpoo, tše le dši ohefatalo ke okpānmo nā le.

15. Moko nī mumo le eko efe ye emli, efeko enē pēñ. Ni mēba ekome efe enē? Edšake etao Nyohmo *seši le. Nohewo le nyekwea nyehe nī ahia ye nyemumo le hewo, nī okāye oblahian nā le kūtūmpoo! *1 Mose 15, 6; 21, 12.

16. Minye *nāfiemo, Iehowa, Israel Nyohmo le, kē, ke moni nōo yiwale ehaā etade nō le, Iehowa Zebaot kē; nohewo le nyekwea nyehe nī ahia ye nyemumo le hewo, nī nyekaye kūtūmpoo! *5 Mose 24, 1.

17. Nye hā eto Iehowa ke *nyewiemoi le. Ši nyekēo akē: Meni mli wōhā etole ye? Ni nyekēo akē: Mofēmo nī feo efōñ le ehī ye Iehowa hīe, nī enāa amēhe tšui le, alo: Nēgbe kodšomo Nyohmo le yo? le *2, 13, 14.

Yitso 3.

Na, *mitsū mibofo le, nī eesā gbe le etomi; nī Nuntšo le nī nyetao le aaba esolemo we le trukā; nī kpānmo bofo le nī nye-nāa ehe tšui le, na, ēba! Iehowa Zebaot kē. *Mat. 11, 10. Mar. 1, 2. Luk. 1, 17.

2. Ši namo aanyē akpē ebā gbī le nā? nī namo aanyē šī adamo beni eebapue le? *Edšake etamo nīahetsūlo la, ke nīahefoloi asāmlā: *Isa. 1, 25.

3. nī eeta šī tamō dšīetēi hetšulo ke kroñtelo, nī eefe Levibii le kroññ, nī *eetsū amēhe tamō šika lo dšīetēi, nī amēke nikēnii aabahā Iehowa ye dšale mli. *Zak. 12, 9.

4. No dāni Iuda ke Ierusalem nikēnii le aasa Iehowa hīe tamō blema gbī le ke tšutšū afii le amlī.

5. Ni matši mabēnkēnye nī makodšo, nī matsō odasefonyo nī he yo oyā maši nkūnyāyeloi ke gblāfiteloi ke mei nī kāmoo amale kitāi ke mei nī yeo apāfoi anyōmowo, nī amētšō yō okūlafo ke awusā ke gbō sane hīe amēbuo šī, nī amēseemi gbeyei le! Iehowa Zebaot kē.

6. Edšake mi Iehowa le, mitšakee; hewo le, nye lakob bii hū, nyeplenēko.

7. Kē-dšē nyetšēmei ayino bēbe nye-gbā afā kē-dšē mikpoi le ahe nī nyeyee nō. *Nye kpalea ke-baā miñō! nī makpale kē-ba nyeñō, Iehowa Zebaot kē. Ši nyekēo akē: Meni mli wōkpale ye? *Zak. 1, 2.

8. Aso gbomo ko šišiūo Nyohmo? šī nye le nyešišiūomi. Ši nyekēo akē: Meni mli wōšišiūo ye? ye mlidšāi nyohma mli ekomekome le ke nowōmo-afolei le amlī!

9. Lōmo *kā nyenō, edšake nye mañ mū le fē nyešišiūomi! *Hag. 1, 6.

10. Nyeke mlidšāi nyohma mli ekomekome le fē abaā fiase le, koni niyenii ahī miwe le! nī nyeke-kāmi nyekwea, Iehowa Zebaot kē, akē migbleñ hwei samfedši le mihāñnye, nī mifoseñ dšōmo mihāñnye nī ateke nō lo?

11. Ni mañā niyelō le yi mahānye, nī ekañte nyeñmōši nibānii le, nī asañ nye-weintšei nī yo nā le nō le ayibii kplan dāni šē be, Iehowa Zebaot kē.

12. Ni dšēnmādši fē aabunye mei nī adšō, edšake nyetšō šikpon nī ayo he tšui, Iehowa Zebaot kē.

13. Nyewiemoi le anā wa ye mino, Iehowa kē. Ši nyekēo akē: Meni mli wōwieo wōšiqo ye?

14. Nyekēo akē: Iehowa sūomo le, yakatšā nī; nī kē wōye egbenānii le anō nī wōnyie mōbomōbō ye Iehowa Zebaot hīe le, mē sōnāmō yo mli? *Isa. 72, 12, 14.

15. Ši agbēnē wōbuo hewoloi akē mei nī adšōame; mei nī feo nifōdšianii le, amāa-amē; amēkañ Nyohmo, nī adšieq-amē kē.

16. Kēke nī mei nī šeo Iehowa gbeyei le ke amēhe wie, nī Iehowa bo toi, nī enu, nī ahmā kaimō-wolo ye ehīe ahā mei nī šeo Iehowa gbeyei le, kē mei nī dšēnō egbei le he le.

WQ-NUNTŠQ KE YIW

IESU KRISTO

KPĀŅMŌ HĒ. I. Ē.

BRITI

NII NÍ YÓ MLI.

1. Mateo sanekpakpa	ehle yitšei 28
2. Marko sanekpakpa	- - 16
3. Luka sanekpakpa	- - 24
4. Iohane sanekpakpa	
5. Bọfoi le asāḍḍi	
6. Romabii awolo	
7. 1 Korintobii awolo	
8. 2 Korintobii awolo	
9. Galatabii awolo	
10. Efesobii awolo	
11. Filipibii awolo	
12. Kolosebii awolo	
13. 1 Tesalonikabii awolo	
14. 2 Tesalonikabii awolo	
15. 1 Timoteo wolo	
16. 2 Timoteo wolo	
17. Tito wolo .	
18. Filēmon wolo .	
19. Hebribii awolo	
20. Iakobo wolo .	
21. 1 Petro wolo .	
22. 2 Petro wolo .	
23. 1 Iohane wolo .	
24. 2 Iohane wolo .	
25. 3 Iohane wolo .	
26. Iuda wolo .	
27. Iohane kpodšiemu	

keke hewoñ, ši mon koni amena Lazaro moni etele ši ke-dše gbohñ ateh le hũ.

10. Ni osofonukpai le kpe ameyiñ ake, ameagbe Lazaro hũ;

11. chewo dše ni Iudafoi le ateh mei pi te ni ameyahē Iesu no ameye le.

(12—19 Mat 21,1—11 Mar. 11,1—10. Luk. 19,29—40.)

12. Dšetšerenō le mei babaō ni ēba gbidsūrō le, beni amenu ake Iesu miba Ierusalem le,

13. amekōlo bleoi, ni amedše kpo ameyakpele, ni ameblo ake: *Hosiana! Adšō moni baä ye Nuntšō le gbei anō le, Israel mañtše le! *Lal. 118,26,28.

14. Ši Iesu enā tedšibi ko ni cho etā nō, take boni *aīmā le ake: *Zak. 9,9.

15. "Kašo gbeyei, Zion biyō; na, omañtše le tā tedšibi nō ke-miba."

16. Ši ekaseloi le enaa nii ne ašiši nrā mli, ši beni awo Iesu hie nyam le, no dāni amekai ake aīmā nii ne ye chewo, ni no afe ahāle le.

17. Agbene asafo ni kele yo be mli ni etšē Lazaro ke-dše gbonyobu le mli ni etele ši ke-dše gbohñ ateh le ye he odase.

18. Enehewo hũ ni asafo le yakpele le, edsake amenu ake efe okadi ne.

19. Nohewo le Farisifoi le kē ye ameten ake: Tē nyena ake nyenyēē fēi nyefe; na, *dše le efā ke-nyie ese le. 11,48.

20. Ši Helabii komei ye mei ni ba koni amebadšā Nyoñmo ye gbidsūrō le no le ateh;

21. menemei ba Filipino *ni dše Betsaida ye Galilea le nō, ni amebabile ake: Nuntšō, womitao ake wona Iesu. *1,44

22. Filipino ba ni ebakē Andrea, ni asañ Andrea ke Filipino bakē Iesu.

23. Ni Iesu hereame nō ekē: Nñletšā ni ake bawo gbomobi le hie nyam le eše.

24. Lelen, lelen, mikēnye ake: Kē *nyēñnyēñ šikpoñ ni egbo le, no le *ni eyo le noññ eyo; ši kedši egbo le, *ni yibi pi. *Rom 14,9.

25. Moni doō ewala he le, elādšeole, *ni nyēñnyēñ ewala ye dše ne mli le, *ni ke ate nāñ wala mli.

Mat 10,39 Luk 17,33

26. Kedši moko misumomi le, hā ni enyie mise, ni heni *miyo le, dšei misuolō le hũ aahĩ; kedši moko misumomi le, mitšē le aawole. *14,8; 17,24.

27. Agbene *misusuma mihao, ni meni makē? Atā, heremomi ye nñletšā ne mli? Tšēbele enē hewo noññ miba ye nñletšā ne mli. *Mat 26,38.

28. Atā, wo ogbei le hie nyam! Keke ni gbē ko dše nwei kē: Minā miwo ehie nyam, ni masā mawo ehie nyam ekoñ.

29. Keke ni mei ni damo dšei ni nu le kē ake: Nyoñmo ēši; meikomei hũ kē: Nweibofo ko kele ewie.

30. Iesu here nō ni ekē: Dšee mihewo gbē ne ba, ši *nye mon nyehewoñ. *11,42.

31. Agbene dše neñ kodšomo le eše: kpako abafā dše neñ lumo le aše afō; 14,30; 16,11. Luk 10,18.

32. ni mi le, kedši *awo mino ke-dše šikpoñ le nō le, magbla mei fē ke-aba minō. *8,28.

33. Ši enē le ekē ekē-tšō nō gbēle ni ebagbo le.

34. Asafo le herele nō ake: Wo le wonu ye mla le mli ake Kristo le *hlo ši ke-yañ nāñ; ni té tēñ ni bo le okēo ake: Dša awo gbomobi le noñ? Namo dši neke gbomobi ne? *Lal 110,4. Dan. 7,14

35. Keke le Iesu kēame ake: Be kukuō keke efe ehā *la le ye nyeten. Gbñ abo ni nyeyo la le ne, nyenyiea, koni duñ akabaninanye; ši tmon nyieo duñ mli le, elee heni eyañ. *8,12; t11,10.

36. Gbñ abo ni nyeyo la le ne, nyeha la le nō nyeyea, koni *nyetšōmo la-bii. Iesu wie nii ne, ni eyiñ ete ni eyatē che ye amehie. *Ef 5,9.

37. Tšēbele efe okadii wudši ye amehie, ši kele amehē enō ameyee;

38. koni gbalō Iesaia wiemo ni ewie le anā aba mli ake: *Nuntšō, namo che wosane le eye, ni namo adšie Nuntšō le nine le kpo atšō? *Ies 55,1. Rom 10,16.

39. Enehewo ni amenyēē amehē ameye le, edsake Iesaia sš kē ekoñ ake: Ies 49,10. Mat 13,14,15.

40. "Efila amehlūmeii, ni ekplim amētšuii; koni amekana ke amehlūmeii, ni

27. koni enòlẹ e
ehe ake anumnyan
alo hlekũamo ko
efe kroũkroũ ní l

28. Nakai sa a
amedientşę amehũ
amegbomotşei. N
dientşę ehe esumo

29. Edşake moka
dã, şĩ mon elẹlẹ
boni Nuntşo lẹ b

30. edşake egbo
†ehelo ke ewũĩ a
*12

31. "Enghewo l
ni eekpetẹ enã b
ameatşómo helo b

32. Nęke tẽmos
lẹ miwico ke-toq

33. Sa ake nye
sumo lędientşę eni
ehe; koni uã lẹ

YI

Nye bii lẹ, n
yę Nuntşo lẹ mli

2. "Wo otşę l
kleũ kitã ní hie

3. "koni *ah
şikpoũ lẹ nq."

4. Ni nye tşemo
amlifũ, şĩ mon n
tşoşemo ke †nãw

*kol 2:21 Abaj 10:1

5. Nye tşũdşĩ
ghefũn-nuntşomeĩ
ke hekpokpomọ y
lẹ mli, take boni n
kol. 2.

6. dşee ke hie
tao ghomei ahle
tşũdşĩ ní dşieo am
suomonãni,

7. ni amekę
Nuntşo lẹ ni, şĩ

8. ni nyelo al

10. moni gbo
kāmō dšio, wq

11. Hewō lē
nyemli, ni *mē
ši, takē bō not

12. Ši, anye
akē *nyelo me.
nī ameyeq nye
mli ni amēwieq

13. ni nyebu
suomō mli, yē
Nyeħia ši yē

14. Ši wōmli
*nyewiea nyet.
lē; nyešēdšea
nyeherea mei
nyetšui ši nyel

15. Nyekwēa
efōū mīto efōi
nyenyiea ekpa
kē mei fē. A

16. Nyenāa n

17. nyesqlea

(Ani

Paulo kē S
yahā Tesalonil
Nyoūmō lē kē l

2 Dromō k
Nyoūmō lē kē
deu ahānyel

3. Esawō ak
nyehewō hōni
nychemō-kē-yel

3. Ši anɔkwafo dši Nuntšo lę, moni aawadšenye, ni eebu nyehe ke-adše mofõn lę deñ lę. 1 Tes. 5,24.

4. Ši wõhie kã nyenõ ye Nuntšo lę mli ake, nii ni wõwoonye he kitã lę, nyemife ni nyeafe hũ. 2 Kor. 7,16. Gal. 5,10.

5. Ši Nuntšo lę adšadše nyetšuii ke-ya Nyõnmõ suomõ ke Kristo tšuišimũ lę mli.

6. Ši, anyemime, wõmwoame kitã ye wõ-Nuntšo Iesu Kristo gbei amli, ake nyeke nyemi-fẽ-nyemi ni enyiee gbẽdšiano ye nii ni wõtu wõwo nyedeñ lę anã lę agbla mli. Mat. 18,17. Rom. 16,17.

7. Edšake nyedientše nyele ake esa ake *nyekasewõ; edšake wõfee wõhe sakasaka ye nyeteñ, * 1 Tes. 1,6.

8. ni asan wõyee moko ñmã yaka, ši mon wõke mõdenbõ ke tole tšuo nii nyõñ ke fane, beni afe ni wõkafe dšatšu wõ-mihã nyeteñ moko; 1 Kor. 4,12.

9. dšee ake *wõbõ nakai hegbõ, ši mon, †koni wõñõ wõhe wõtonye okadi ni nyekasewõ. * Mat. 10,10. † 1 Kor. 4,16.

10. Edšake beni wõkenye yõ lę hũ,

wõwonye kitã ake, kę moko sumõ ake *etšuo nii lę, bẽlę ekaye nii hũ. * 1 Mose 8,12.

11. Edšake wõnuõ ake meikomei ye nyeteñ ni enyiee gbẽdšiano, ni ametšun nii, ši mon tšõñtšõñ amenyieõ.

12. Neke mei ne wõmwoame kitã ni wõmwoame nã ye wõ-Nuntšo Iesu Kristo mli ake ametšu nii *diõ ni ameye amedientše amedeñ ñmã. * 1 Tes. 4,11.

13. Ši nye lę, anyemime, nyekahã edšurõfemõ mitõanye. Gal. 6,9.

14. Ši kę moko boo wõwiemõ ni yõ wolo lę mli lę toi lę, nyekadiale, ni nyekelę *akabõ, koni ehie agbo; * K. 6. 1 Kor. 5,9.11.

15. ni nyekabuale ake henyelõ, ši mon nyewiea nyetšõale take nyemi.

16. Ši lę hedšole Nuntšo lę dientše ahãnye hedšole dã ye nofẽno gbẽfãñ. Nuntšo lę ke nyefẽ ahi ši!

17. Mi Paulo dientše minine nã bimo ni dši okadi ye miwolo-fẽ-wolo mli ne; boni miñmãa ne. 1 Kor. 16,21.

18. Wõ-Nuntšo Iesu Kristo dromõ lę ke nyefẽ ahi ši! Amen.

(Wolo ni dši enyõ ni añmã amãdše Tesalonikabii lę, añmã ke-dše Atene.)

TIMOTEO KLENKLEN WOLO

NÍ PAULO ÑMÃ MÃDŞELE.

Yitso 1.

Paulo ni dši Iesu Kristo bofo ye Nyõnmõ, wõyiwalaherele lę, ke Nuntšo Iesu Kristo, *wõñlenõkãmõ lę, kitã nã lę, * Kol. 1,27.

2. ñmã yahã Timoteo ni dši *ebi krõññ ye hemõ-ke-yeli mli lę: Dromõ, mõbonale, hedšole adše wõtše Nyõnmõ ke Iesu Kristo, wõ-Nuntšo lę, deñ ahão! * Tit. 1,4.

3. Take boni, beni miyã *Makedonia ni mikpao fai ake ohi ši ye Efeso, koni abõ meikomei akokõ ake amekatšõ tšõ-ñoi krokomei, * Bõc. 20,1.

4. ni asan amekadi *adesã ke wekusisitsõmõ tšralã lę sę, edšake enẽmei ke

ñwanedše baã fẽ Nyõnmõ tšumã ni yõ hemõ-ke-yeli mli lę, nakai fai mikpaño ekon. * 4,7.

5. Ši *kitã lę nãgbõ dši suomõ ni dšę tšui ni mli tšę ke henilõ kpakpa ke hemõ-ke-yeli ni apasa ko bę mli lę mli, * Rom. 12,10. Gal. 5,6.

6. nii ni meikomei edše sę, ni amekpale ke-te *yakawiemõ he, * 6,4.20.

7. amemitaõ ametšõmõ mlatšõlõ, tšę amẽnaa nii ni amekõ lę lo nii ni amemãa nõ aduatšõ lę šiši.

8. Ši wõle ake mla lę hi hã moni tšuo he nii boni sa mla lę, Rom. 7,12.

9. ni ele enę, ake dšalõ lę awoolõ

Yitso 6.

*Tšūdši abo ni yo apā šiši le abu amedientše amenuntšomei le ake mei ni wō fē saame, koni akawie Nyoŋmo gbei le ke tšōmo le he musubō-wiemō.

* Ef 6,5. Tit. 2,9.10.

2. Ši mei ni yo nuntšomei heyelilo le, akagbe amche guo, ake-ni nyemime dšiamē hewo le, ši moŋ amesumoame dšogbān, edšake mei ni nāa nitšumo le mli nii le heyelilo ke suomomei ni. Tšōmoame enemei ni owoame nā ye he.

Filem. 16.

3. Kē moko tšōo tšōmo *kroko ni ekplē wō-Nuntšo Iesu Kristo wiemoi †ni tšāa mo le ke Nyoŋmo-dšāmō nā tšōmo le,

* Gal 1,6—9. † 2 Tim 1,12.

4. no le ewō ehe nō, ni elee noko, ši moŋ ehe miye ke ŋwanedšēi ke nātāmōi ni hīkō, bēi, musubō-wiemōi, meiahe-susumōi fōdši dšeo mli le,

5. ni dši yakayakablomōi ni gbomei ni amedfēmōi efite ni ašō anokwale le ye amedēn ni amesusuō ake Nyoŋmo-dšāmō dši nināmō le hleo mli le. Tši ohe ke-dšē nēke gbomei ahe.

6. Ši leleŋ, *nināmō kpetenkle dši Nyoŋmo-dšāmō, kēdši moko †mi šē enii ahe le.

* 4,5 † Fil. 4,11.12. Heb 12,5.

7. Edšake wōke nokonoko baa dšē neŋ. nohewo le eyē faŋŋ ake wonyōŋ wōke noko aya hū.

Isaia 5,14. Hlob 1,21.

8. Ši kē woyē ŋmā ke behanii keke le, esa ake womi ašē he.

Abel 20,8.

9. Ši mei ni taoq nii pī anā le gbēo kē tšōne ke kwašiai akonoi pī ni fito mo ni tšio mei ewoq hlekpatāmō ke ladšemo mli le amli.

Abel 23,4; 23,22.

10. Edšake nibii fōdši fē ašišifā dši sikasuomō ni meikomei di sē ni amedū ghe ke-dšē hemo-ke-yeli le mli, ni amēke pūmōi babao egbulō amche le.

Ef. 6,5.

11. Ši bo le, ō Nyoŋmo gbomo, dšō nibii nē anā foi, ni *onyie dšale, Nyoŋmo-dšāmō, hemo-ke-yeli, suomō, tšui-šimē ke mlidšole sē.

* 2 Tim. 2,22.

12. Wu hemo-ke-yeli he *ta kpakpa le, mō nānō wala le mli, nō he hū ni atšeo ke-ba ni odšadšē dšadšemo fefeo ye odasefoi pī ahle le.

* 1 Kor. 9,25.26.

13. Miwoō kitā ye Nyoŋmo ni hāa nibii fiā wala le ke Kristo Iesu ni ye dšadšemo fefeo le he odase *ye Pontio Pilato yino le hle,

* Ioh. 19,34.37; 19,11.

14. ake oye kitā le nō, ni kpa ko alo famō ko akahi he ke-yaši wō-Nuntšo Iesu Kristo puemo leŋ,

15. noni hewale-nyelo kome ni *adšō-le, †mantšemei amantšō ke **nuntšomei anuntšō le aatšō ye ledientšē ebe mli le,

* 1,11. † Kpod. 17,14. ** 5 Mose 10,17.

16. mo hū ni le ekome eyō nānōšihle ni gbēle bē mli, ni ehlo la ni anyēŋ abēŋke mli le, moni gbomo-ko-gbomo-ko enakole dā, ni *enyēŋle ena hū le, mo nō ni dši nānōwō ke hewale le. Amen.

* 2 Mose 33,20.

17. Niiatšemei ni yo dšē neŋ le, woame kitā ni amekadšēn nii wudši, ni *amekanō amehle hū amefō nifāle ni bē fefefe le nō, ši moŋ Nyoŋmo hlekālō le nō, mo hū ni nōq nibii fē ehāwō babō, ake woye mli nōmō le,

* Lal. 62,11. Luk. 12,20.

18. ni amefo edšūrō, ni ametšōmō nii-atšemei ye edšūrōfemōi agbēfāŋ, amesumō nihāmō, amenine akpo,

19. amehō dšetri amehā amche, ni efe šišitō kpakpa ehā be ni baba le, koni amēmō anokwa wala le mli.

Mat. 6,20.

20. Ō Timoteo! *nii ni atu awo oden le bāmō yi, ni †okwa yakayakasane-gbā ni buleo mo ke ŋwanedšēwiemo ni dšē apasa-nilē mli le,

* 2 Tim. 1,14 † 1 Tim 4,7.

21. noni meikomei tšōo ake ameyō ni *amedū gbē ke-dšē hemo-ke-yeli le he le. Dromō le keo ahi ši! Amen.

(Annā klenkleŋnō nē ayahā Timoteo ke-dšē Laodikea ni dši Frigia Pakatiana maŋwulu le.)

le anō anumnyam ahā ke-yaši nānōi anānō le! Amen.

19. Mibi Priska ke *Akwila ke †Onesiforo we le. * Bof 18,2 Rom. 16,3. † 2 Tim 1,16.

20. *Erasto ye Korinto; ši †Trofimo le, mišile ye Mileto ni ehe miye.

* Bof. 19,22 † Bof 20,4; 21,29

21. Bọ mọden ní oba dāni fēibe le ašẹ. Eubulo ke Pude ke Lino ke Klaudia ke nyemimele le fē mibio.

22. Nuntšọ Iesu Kristo ke omumọ le ahi ši! Dromọ kenye ahi ši! Amen.

(Wolo ni dši enyo ni ahmā amādše Timoteo ni dši Efeso asafo le klenklen nọkwelọ ní ato le, akẹ-dše Roma, beni akẹ Paulo damọ Kaisare Nero hie noni dši ši enyo le.)

TITO WOLO

NÍ PAULO NĀ MĀDŠELE.

Yitso 1.

Paulo, ni dši Nyoŋmọ tšulo. ke Iesu Kristo bofo hū ye Nyoŋmọ halamobii ahemo-ke-yeli ke Nyoŋmọ-dšumọ nā anọkwale le he nilē le nā,

2. ye nānọ wala le he nọhiekāmọ le nā, nō wala ni Nyoŋmọ ni malee le wo ši ehā dāni abọ dšen bei le,

3. ši *ye be ni sa mli le edšie ewie-mo le ši etšō ye šiēmqsane ni †atu awo miden ye Nyoŋmọ ni dši woyiwalaherele le kitā nā le mli le:

* Ef 1,9 10. † 1 Tim 1,1 11.

4. nāmā yahā Tito, ni dši *ebi kroph ye hemo-ke-yeli kōme le nonn gbefān le: Dromọ, mobonale, hedšole ni dšẹ tšẹ Nyoŋmọ le ke Nuntšọ Iesu Kristo, woyiwalaherele le, den ahāo! * 1 Tim. 1,2

5. Enehewọ mišio ye Kreta, koni oto nii ni efe le gbędšianọ pepẹpe, ni owowō onakpai ye mañ-fē-mañ mli, take bōni miko memo le:

6. ke moko ye ni kpa ko be ehe, ni dsi noni yọ nā kome, ni yọ bii ni he yee ni awiee ameha akẹ nyenyentfibo-loi lo toigboloi dšiam le. 1 Tim. 2,2—4.

7. Edsake esa akẹ nọkwelọ le kpa ko akadi che, akẹ-ni *Nyoŋmọ we nọ tsalonakpa dšile hewọ le; dšee moni teo ledientšẹ etšui nā nii, dšee mlifütšẹ,

dšee dānulọ, dšee ninekpokpōkpotšẹ, dšee kpekpēlọ,

* 1 Kor. 4,1. 2 Tim. 2,24.

8. ši mon gbōfelọ, moni sumọ ekpa-kpa, moni dšēmọ ká ši, dšalọ, moni he tšẹ, moni hie ká ši,

9. moni hie tšōmọ le nā anọkwa wiemọ le mli, koni enyē ewie etšō mei ye nitšōmọ ni tšāa mo le mli, ni mei ni kūọ wiemọ nā le hū, ekā amehle.

10. Edšake mei pi ye ni dši yaka-yakawieloi ke šišioloi ni baa ameha ši amehā moko, titri le mei ni dšẹ ketiafoloi le ateh le;

11. mei ni sa akẹ awo amēnā manyofe; amẹ, amẹbutuọ šlai mūdši fē, ni hlegbedšianii asenámọ hewọ le amētšōo nii ni edšaa. 2 Tim. 2,6

12. Amēteh moko ni dši amēdientšẹ amēgbalọ le kẹ akẹ: Kretabii maleọ dā; koloi fōdši ni, mūsūtšemele hedšōloi ni.

13. Nẹkẹ odase nẹ anọkwale ni. Nehewọ le *kā amehle vevēve, koni ameha awa ye hemo-ke-yeli le mli, * 2 Tim 4,2

14. ni amekabo Iudafoi *adesāi le ke gbomele ni kpaleọ ke-dšẹ anọkwale le mli le akitāi le atoi. * 1 Tim 4,7.

15. Mei *ni he tšẹ le, nii fē he tšẹ hāame; ši mei ni he tšee kẹ mei ni hee yee le, nokonoko be ni he tšẹ hāame,

9. Ši kwašia
šišitšōmōi kē b
tši ohe kē-dšē
nāmō ni edšee f

10. Gbomo ko
lē, kē obolē kōk
lē, kwale;

11. edšakē ole
lē, edšō eūglēnō
lēdientšē ehe fō

12. Kē mitšū
ba oūō lē, bō

(Aumā kē-dšē

Paulo, nī dš
fonyo lē, kē wōi
Filemon, wōsuol

2. kē wōnyei
nī dšī wōnanyi
yō owe lē fē:

3. Dromō kē
Nyōmō le kē
deū ahānyel

4. Midaū mī-
tšō otā yē mis

5. ake-ni mir
yeli nī ohō yō
kroūkroūi lē fē

6. beni afe n
lē atšū nīi yō
yō nyemli lē he
lesu.

7. Edšakē *n
yē osuomō lē he
meikroukroui lē

8. Nohewō f
Kristo mli nī
sa lu wō,

Gā New Testam

Yitso 2.

Nohewo le esa ake womo nii ni wonu le mli ni awa, koni wokakplau ke-dse he beko.

2. Edsake ke wiemo ni awie ye *nwei-bofoi ana le ma si sinu, ni awo notomo-fe-notomo ke toigbele-fe-toigbele he nyomo boni dsa le. * Bof 7,53. Gal. 3,19.

3. *te wo le wobafe ten wodso na toin, kedsi wobuu neke yiwalaheremo kpetenkple ne le? Noni tsutsu le †Nuntso le dsi moni wie he, ni mei ni nu le hu ma no mi amehawo, * 10,29. † 12,23.

4. ni Nyomo dientse hu ke okadii ke nakpenii ke hewalenii srotoi ke Mumo kronkron hamo le miye *odase misi no, ye ledientse esuomo na le. * Mar 16,20. 1 Kor. 12,4,11.

5. Edsake dsee nweibofoi asisi eke dseu ni baba ni wowie he le to.

6. Si moko ye odase fau ye *heko ake: "Meni dsi gbomo adesu ni okaiole? alo gbomo bi hu, ni ohie ka che ne? * Lal. 8,5—7.

7. Fe fio keke ni oha eke nweibofoi aye egbo; oke anumnyam ke wo efle akekre [ni onole oto oninenā-nitsumoi le an].

8. Ono nibii fe-kwa oto enadsiasi." Edsake, ke eke nibii fe eto enadsi asi le, eflele nokonoko ni anu-toko esisi; si ad ne le, wonako wona ake ake nibii fe eto esisi.

9. Si moni aha fe fio keke ni eke nweibofoi aye egbo le, wona ake Iesu ni, moni gbale mli amanehulu le hewo ni *ake anumnyam ke wo file akekre le, boni afe ni Nyomo dromo na le esa ena glele cha mofemo. * Fil. 2,39

10. Edsake esale, mo hewo ni nii fia yo ke *no no ni atsō ni nii fia yo le, noni noo lli babao ke-baa anumnyam na le, ake cha ameyiwalaheremo tatse-nukpa le atsō amanehulu amla ahl ke-... * Rom. 11,36

11. Edsake moni tsuo mei ahe le ke ni ni atsō ameha le fe dse mokome... no hewo dse ni ehie gboo ake... *nyemime le.

* Mar 9,43 Mat 23,40. Ioh 20,17.

12. ni eke: *"Matši ogbei le atā matsō minyemime le; asafo ten hu mala madšie oyi ye." * Lal. 22,23

13. Ni asan: *"Mañō mihie mafō eno." Ni asan: †"Nami, ke bii ni Nyomo eno-hami le." * Ies. 8,17. † Ies. 8,18.

14. Nohewo le ake-ni bii le hie helo ke la hewo le, le hu eno no nonu eko *tamoame, koni etsō gbale no ekpata moni yo gbale no †hewale ni dsi abonsam le hie, * K. 17. † 2 Tim. 1,10. Ioh 12,31.

15. ni ekpo mei ni gbale gbeyiesemo hewo le ametsomo nyōdsi ye amewalabe fe mli le.

16. Edsake lelen, dsee nweibofoi eyeo ebuaa, si mon Abraham sešibii eyeo ebuaa;

17. nohewo le nibii fe gbefan le esa ake *etamo enyemime le, koni etsō mobonal ke anokwa osofonukpa ye Nyomo hie, koni ekpa mañ le yi musu. * Fil. 2,7.

18. Edsake ake-ni ledientse le ena amanehulu ni akale hewo le, enyeo eyeo ebuaa mei ni akaame le. 4,16.

Yitso 3.

Enhewo le, anyemime kronkroni ni ena nwei tsemo le eko, nyetedsa nyehie nyekwea wohemo-ke-yeli dsadsem le he bofo ke *osofonukpa ni dsi Kristo Iesu le; * 4,14.

2. moni yeo moni wole le anokwa, tamō boni *Mose hu ye ewe le fe no anokwa le. * 4 Mose 12,7.

3. Edsake tamō boni moni ma šla ko le wo fa fe šla le no le, nakai nonu le hu ehie yo nyam fe Mose.

4. Edsake šla-fe-šla le, moko ke ma, si moni sa nii fia to dsi Nyomo.

5. Ni Mose le, eye anokwa ye esla mu le fe ake suolo, koni eye nii ni abawie le ahe odase;

6. si Kristo le ake bi ye ledientse ewe; le *ewe dsi wo, ke wohle nphle-kamo eka ke fa le mli kpenu ke-yaši nagbe le. * Ef. 2,19.

7. Hewo le, take boni Mumo kronkron le ke le, *"amene, kedsi nyenu egbe le, * Lal. 24,7—11

15. Edšake wosofonukpa ni woyo le edsee moni *nyēē anu wogbede-moi le ahe ahāwo, ši edši moko ni akale ye nibii fē gbeḥān tamowo ni kēle eša-ko-eša-ko be che. *2,17.

16. Hewo le nyehāa *woke ekā atšia abenkea †dromo sēi le, koni wonine aše mobonale no ni wona dromo ni aaye abuwawo ye be ni sa mli. *1 Ioh. 3,21. †Rom. 3,23.

Yitso 5.

Edšake osofonukpa-fē-osofonukpa ni afā ye gbomei ateū le, gbomei awole osofo ahā, ye Nyoŋmo gbeḥānii ahewo, koni eke nikēnii ke afolei abahā ye ešai ahewo.

2. ake moko ni *nyēo enuo nō he ehāa mei ni lee nii ke mei ni edū gbe le, gbii abo ni ledientše hū le gbedemo ebole che ke-kpe le. *4,18.

3. Ni ene hewo le ehia ake, tamō boni efeo chāa mañ le, efe nakai noññ *chā che, ni ešā ešai ahe afole. *3 Mose 9,7; 16,6

4. Ni moko enōō nyam ne ehāa le-dientše che, ake dša Nyoŋmo tšēle, *tamō etšē Aaron hū le. *2 Mose 28,1.

5. Nakai noññ Kristo hū, dšee le-dientše ewo ehie nyam ake-ni eye osofonukpa le, ši moñ, moni kēle ake: *Mibi dšio, ŋmenē mifoo" le wole. *1,1. 2,7.

6. Take bo noññ ni ekē ye hekroko hū ake: *Osofo dšio ke-miya nāno ye Melkizedek gbedšiano le nā." *1,1. 110,4 Heb 7.

7. Mo hū ni ehelo gbii le amli le enō solemoi ke faikpamoi ni blomo ni na wa ke yafonui fata he *ešā afole ehā moni yo hewale ni eke-aherele ke-adse gbēle mli le, ni abole toi hū, edšake ebuo Nyoŋmo; *Mat. 28,39—44.

8. ni tše Nyoŋmo bi dšile moñ, ši kēle ekase *toibō ye amanehūlūi ni ena le amli. *Fil 2,8.

9. ni ake-ni *chi ke-wula ši hewo le, etso mo mli ni nāno yiwalaheremo dšeo cha mei tē ni boole toi le, *Ioh. 17,1,5.

10. edšake Nyoŋmo wole osofonukpa ye Melkizedek gbedšiano le nā.

11. Woye wiemoi pi ni woowie ye nohewo, ni ešišitsōmo hū wa, edšake nyetoi esā;

12. edšake nye ni kule esā ake nye-tšōmo tšōloi moñ ye be le nā le, ehia ake atšōnye Nyoŋmo wiemoi le amli šišidše nibii le ekoñ, ni nyetšōmo mei ni *fufo ehlaame, ni dšee niyenii kpakpa. *1 Kor. 3,1—8.

13. Edšake mofēmo ni yeo fufo le, ekpako dšale wiemo le ši; edšake *fufo dšile. *Ef. 4,14.

14. Ši mei ni edūra le anō dši niyenii kpakpa, mei ni fo ni amefoō femo le ehā amehenumonii le *ele ekpakpa ke efōñ mlikpamo. *Fil. 1,10. Rom. 16,19.

Yitso 6.

Nohewo le nyehāa wofōa Kristo šišidše sādši le ahe wiemo, ni wofon keya dale mli; ni wokato nitšumoi gboghli ahe tšuitšakemo ke Nyoŋmo no hemoke-yeli,

2. ke baptisimoi ahe nitšōmo ke nidšike-nofiemo, ke gboghli ašitē ke nāno kodšomo he sādši le ašiši ekoñ.

3. Ni wofe ene hū, ke Nyoŋmo aamē gbe le.

4. Edšake mei ni la etšo ameno pēn ni amesa amenā nwei nōkēnō le ni amenā Mumō kroñkroñ le eko

10,26 27. Mat. 12,31 1 Ioh. 5,16.

5. ni amesa Nyoŋmo wiemo kpakpa le ke dšeh ni baba leñ hewalei le anā,

6. ni no sē ni amegbē ši le, anyēnamē atšake afe ehē ekoñ ahā tšuitšakemo, ake-ni amemiseñ Nyoŋmo bi le ekoñ amemihā amēhe ni amemibole ahora amemitsō hewo le.

7. Edšake šikpoñ ni mlo nu ni neq fieq eno kpitiokpitio ni ebañ nii ni hī hā mei ni hūq no le, enāa Nyoŋmo dšōmo le eko;

8. ši ke ŋmeii ke anlēnlē ekwēq le, akwāale, ni ebēnke lōmo, ni enāgbē dši šā.

9. Ši wosumomei, tše womikē neke moñ, ši kēle wōhle kā nyeno ake nye-sādši hī fē nakai, ni yiwalaheremo aanyie sē.

17. Edšake eye odase ake: **“Osofo dšio ke-miya nānō ye Melkizedek gbedšiano le nā.”*
• Lal. 110,4. Heb. 5,6.

18. Edšake kitā nī tšō hle le, ake-ni ebe hewale ni che be senāmō ko hewo le agu,

19. edšake mla le *hāā nokonoko aye emū, šī ake nōhlekāmō nī hī fē no nī woke-benkeō Nyoīmō le ba dšēn. *99.

20. Nī babaō nī ašīi kitākāmō le: — edšake ame le, awoame osofoi moñ šī akāā kitā ko,

21. šī mone le, kitākāmō ake-wole, ye moni kēle ake: **“Nuntšō le ekā kitā nī efañ che, ake: Osofo dšio ke-miya nānō ye Melkizedek gbedšiano le nā”*
le hewo: • Lal. 110,4.

22. babaō nī kpāīmō nī Iesu damō mli le hī fē no dšī no. 8,6; 12,24.

23. Nī ame le, ake-ni gbēle hāā amewo sīhile hewo le, ameyi pī ameye osofoi;

24. šī mone le, ake noni ehio šī ke-yaā nānō hewo le, esofoyeli le se efoo.

25. Nohewo hū le enyēō mei nī tšōō enō ke-baā Nyoīmō nō le ayiwala ehereo kwā, edšake eye dā koni edamō mli ehāame.
Rom 8,34. 1 Ioh 2,1.

26. Edšake osofonukpa nī sawo pe ne: moni he tše, nī efōñ ko be che, nī che be kpa ko, nī etše che ke-dše ešafeloi ahe, nī awo enō ahā ekwo fē ūwei; 4,14

27. moni ehiaale, *tamō nakai osofonukpai le, ake gbī-fē-gbī le ešā le dientše che ešai ahe afole tšutšu, dāni ešā mañ le hū nō; edšake efe enē šikome nyoīlo, benī enō ledientše che ešā afole le.
• 3 Mose 16,6 13.

28. Edšake *mla le, ghomei gbedeloi enō-woō osofonukpai le, šī kitā nī akā ye mla le se le he wiemo le ewo bi nī eye emū ke-yaā nānō le [osofonukpa].
• 5,12

Yitso 8.

Šī nīi nī wowieo le ayitšo ne: Neke osofonukpa woyo, moni tā hewalo agbo le nuntšesēi le ninedšūrō nō ye ūwei,
• 4,14

2. ake hekronkron le ke anokwa bū

le nī Nuntšō le dientše šī nī dšee gbomo ko šī le mli sūolo.

3. Edšake *osofonukpa-fē-osofonukpa le, awole koni enō nikēnii ke afolei ebahā, nohewo le ehla ake mone hū anā noko nī eke-bahā.
• 5,1.

4. Šī edšī šikpoñ le nō eyo kule, edšee osofo tete, edšake osofoi nī ke nikēnii yahāa ye mla le nā le ye;

5. mei nī ūweinii le *aheno ke susuma keke amesúmoō, take boni awie atšō Mose, benī ebase bū le, edšake ekē: *“Kwemo nī ahl, †koni ofe nibii le fē ye henō nī atšōo ye goñ le nō le nā.”*
• Kol. 2,17. † 2 Mose 25,40.

6. Šī agbene le enā osofoyeli nī hī fē tšutšunō le, edšake *kpāīmō nī hī fē tšutšunō le nī adamō šiwōi nī hī fē tšutšunii le anō akpāñ le mlidamolo dšile.
• 7,22; 12,20. 2 Kor. 8,6.

7. Edšake edšī tšutšunō le hī ke-wula šī kule, atao gbe ahāā noni dšī enyo le.

8. Edšake efaame ekē: **“Na, gbīi nūba, Nuntšō le kē, nī mike Israel we le ke Iuda we le aakpāñ kpāīmō hē ko,”*
• Ier 31,31-34. Heb. 10,16.17.

9. dšee tamō kpāīmō nī *mike amētšemei le kpāñ gbī nō nī mimō amenine mli nī mikemo dše Mizraim šikpoñ le nō le, — edšake ameyee mikpāīmō le nō, nī mi hū midfēññ ameno, Nuntšō le kē.
• 2 Mose 19,5.6.

10. Šī enō dšī kpāīmō nī mike Israel we le bakpāñ ye nakai gbīi le ase le, Nuntšō le kē: Mike mīmlai aawo amedfēñmō mli, nī māñmā mawo amētšni mli, nī matšō ame-Nyoīmō, nī ame hū amēatšō mīmañ.

11. Nī amēteh moko etšōñ emañnyo alo enyemi doññ ake: Le Nuntšō le. Edšake amēfē amēalemi, ke-adšō amēteh mo-bibiō nō ke-yaši mo-wulu nō.

12. Edšake manaame mōbo ye amēnō-tōmōi le agbefāñ, nī amēhe ešai le hū mikaiñ doññ.

13. Noni ekē ake ‘chē’ ne, eke-fe kleñkleññō le emomo. Šī noni etšō emomo ke noni egbo le, etšēñ nī eclādše.
Rom 10,4.

26. edšake kedši nakai le, kule sa ake ena amanehulu kpitiokpitio ke-dše dšen šisidše bebe; ši agbene le, *šikome keke adšiele kpo tye dšenbei le anagbe le mli, koni eke ledientše ehe ni eke-ša afole le adšie eša le.

*K. 12 + 1 Kor. 10,11 Gal. 4,4

27. Ni *gbil abo ni ekā ši ehā gbo-me ake šikome amegboio, ši no se le abakodsoame le:

* 1 Mose 3,19.

28. nakai noni *Kristo hū, noni anōle ahā šikome, koni etere mei pī ahe ešai ke-ya le, noni dsi ši enyo le eeši eša ebapue ehā mei ni kweole gbe le ayi-walaheremo.

* 10,10.12.14.

Yitso 10.

Edšake nii kpakpai ni baba le *asusuma keke mla le hie, ni dšee nibii le asubān dientše ni, hewo le tnyen eke da aī afolei ni amešāa notonoto le ahā mei ni babenkeo le aī ke-wula ši, gbikogbiko;

* 8,5 + 7,19.

2. kule aafō afolei le šā, edšake mei ni badšāa Nyoimo le, ké atšū amehe šikome pe le, amebe amehe ešai ahenilē kwrā doh.

3. Ši moī afolei le, *kaimo anō-kaio ešai da aī.

* 3 Mose 16,21

4. Edšake anyen ake tšinai ke tō-kpakpoi aī adšie ešai.

5. Nohewo le beni ebaā dše nen le, *eke: "Afole ke nikenii le osumo, ši ghomotšo osa ohāni;

* Lal. 40,7—9.

6. šā-afolei ke eša he afolei esaa ohie.

7. No ni mikē: Na, miba, aīmā mihe sane ye wolekpo le mli, ni mibafe bo, Nyoimo, osuemonānii le."

8. Beni eke tšutsu le ake: "Afole ke nikenii ke šā-afolei ke eša he afolei le osumo, ni esaa ohie hū," nii ni ake-lahā ye mla le nā le, keke le ekē:

9. "Na, miba ni mibafe bo, Nyoimo, osuemonānii le," edsie tšutsunō le, ni ehe noni dsi enyo le aba dšen;

10. nakai osuemonānii le mli atšū wolekpo le Iesu Kristo ghomotšo ni eke-šikome nyoilo le no.

* 9,12.24

11. Ni osoto-fē-osoto le, *gbi-fē-gbi le ešai ešai ešai, ni ešāa nakai afolei

le noni kpitiokpitio, nii ni tnyen ešai adšie gbikogbiko le; * 2 Mose 29,38 + Heb. 10,1.

12. ši le le, noni ešā ešai ahe afole *šikome nyoilo le, eyatā Nyoimo nine-dšūrō no;

* K. 10,14

13. ni noni efe dši ake, emē *ke-yaši beyino ni aāō ehenyelo le afe enādšiaši-māhō."

* Lal. 110,1.

14. Edšake afole kome ni ešā le, eke-hā mei ni atšū amehe le eī ke-wula ši nyoilo.

K. 12

15. Ni Mumo kronkron le hū yeowo odase. Edšake ekē momo le ake:

16. "Ene dši kpānmo ni mikeame aakpān ye nakai gbil le ase" le, Nuntso le ke: "Mike mimlai le aawo ametsuii aī, ni mānā mawo amedfēnmoī aī,

ler. 31,33. Heb. 8,10

17. ni amehe ešai le ke amenotōmoī le mikai kwrā doh."

ler 31,31 Heb. 8,12

18. Ni heni ake enemei efa ye le, ešai ahe afole-šā ko be doh.

19. Nohewo le, anyemimeī, ake-ni woyō ekā ye Iesu lā le hewo ni wōke-abote hekronkron le mli,

Mat. 27,51.

20. ye *gbe hē ni hie kā ni edše ehāwo le no, ke-tšō muhō le ni dši le-dientše ehelo le mli,

* 9,8.

21. ni asān woyō osofonukpa kpeten-kple ni yō Nyoimo we le no hewo le,

22. *nyehāa wōke anōkwa tšui ababēnkēa ye hemō-ke-yeli ni woyō hewale ye no le mli, ke tšui hū ni atšū he ni ebe henilē fōn ko doh, ke ghomotšo ni tke nu ni mli tše edsu he,

* 4,16 + Ef. 5,22

23. ni nyehāa *womōa wōhlenō-kāmō dšadšemo le mli ni awāā nī ekagbugbā, edšake moni wo ši le anōkwafo ni,

* 4,14

24. ni nyehāa woyoseyosea wōhe, koni wōhe adō suomō ke nitsūmoī kpakpai ahe,

12,1.

25. ni wōkwa wōhe nāhuamo, take boni meikomei fōō femo le, ši moī *wōwowō wōhe nā, ni titri le ake-ni tnyenā ake gbi le mibēke ne.

* 3,12 + 10,37.

26. Edšake ké kwa wōkwaā wōfo eša, beni wōnā anōkwale he nilē le se le, bēle ešai ahe afole ko be doh;

4,1—8

anọ, ̣i mon ̣o
ameke-̣eḍe ame
ameḍaḍe ake
ame ye ̣ikpon l

14. Eḍake m
le, ameṭḍo faḥ
amemạ.

15. Ni eḍi a
mli le no ḳle,
aḳ amese ke-at

16. ̣i agbene
f̣e no, ni ḍi ḍ
efee Nyoṃ ḥe
Nyoṃ, eḍake

17. Heṃ-ke-y
cyạa afole, be
kome le ba ebal
le anọ momo le,

18. le moni ak
osẹi ye" le;

19 eḍake ebu
ni eke-aṭle ̣i l
ni lelẹo, enine l

20. Heṃ-ke-y
Esau ye nii n̄

21. Heṃ-ke-y
bii le aṭh mof
̣esole beni eke
en̄ le. *1

22 Heṃ-ke-y
bii akpoḍe le
ni ewo ledienṭe

23. Heṃ-ke-y
ṭe nỵḍi eṭe,
aṃna ake gbek
see manṭe le al

24. Heṃ-ke-y
ye eno, beni eḍ
lỵ le bi,

25. ̣suṃ mon
ana amaneḥl
ḷoṃ be fịo ko

26 ebụ Krisṭ
ni babạ f̣e Mi
̣nyoṃwo le ek

27. Heṃ-ke-y

"Efe šikome ní mahoso, dšee šikpoñ le keke, ši ùwei hū" le. * Hag. 2.4

27. Ši noni ekē: "efe šikome" le, ekē tšō faññ ake, nii ní ahosoq le aatšake, edšake nii ní afe ni, koni nii ní hosoh le ahī ši.

28. Nohewo le, ake noni woná mantšeyeli ní anyēñ ahoso le, nyehāa wodañ ši, ní wōke-súmq Nyoñmq boni sa ehle ke wō ke gbeyeišemo!

29. Edšake wq-Nyoñmq le, la ní fiteq mo hū dšile. 5 Mose 4.24; 2.2

Yitšo 13.

Nyehāa nyemimeiahedō ahīa ši dā!

Ioh. 12.24. 2 Pet. 1.7.

2. *Gbofemo hū, nyehle akakpañ nq; edšake no nq meikomei tšō fe †ñwei-bofoi agbo, ni amele.

* Rom. 12.12. 1 Pet. 4.9. † 1 Mose 12.8; 12.22.

3. Nyekaia mei ní *awoame gboklei le tamq ake nyekame kām q mli, ke mei ní afeame efōñ le hū, ake nye hū nye-ye gbomotšo mli lolo. * Mat. 22.22.

4. A'wo gblā hle nyam ye nyefē nyeten, ni akabule gblāñ hū; ši adfamañ-boloi ke gblañkūoloi le, Nyoñmq bako-dšoame. Gal. 5.19.21. Ef. 5.5.

5. Šikasuomq akaba nyedšēñba mli, ni *nyemi ašea nii ní nyeyo le he; edšake ledientšē †ekē: "Mišlho ni mišā mikwaño gbikogbiko." * 1 Tim. 6.2. † Ioa. 1.2.

6. Beni afe ni woná tšui ní wōkē: * "Nuntšō le dši mibobalo, ni mišēñ gbeyei; meni gbomo aafemi?" * Lal. 11.22.

7. Nyekaia *nyetšölqi, mei ní wie Nyoñmq wiemo le tšōnye le; nyekwea amedšēñba le nāgbē, ni †nyekasea amē-hemo-ke-yeli le. * K. 17. † 1 Kor. 4.12.

8. Iesu Kristo le, boni eyo nyē ke ñmēñ le, nakai nonñ eyo ke-yañ nāñq. 1 Kor. 2.11. Kpoda. 1.17.

9. Nyekahāa *tšōmōi srōtoi ke tšōmōi krokomei kenye mīlila ši; edšake ehī ake ake dromq †awo tšui hewale, ši **dšee niyenii ní hāñ mei ní tšūq he nii le anā se ko ye mli le.

* Ef. 4.12. † 2 Kor. 1.21. ** Rom. 14.17.

10. Woye afolešālate ko ní mei ní súmq ye bū le mli le be hegbe ake ameyeq enq nii. 4.12.

11. Edšake *koloi ní osofonukpa le ñōq amelā ke-yañ hekronkron le ye eša hewo le agbohñ le ayašāa ye nsra le se. * 3 Mose 16.27.

12. Nohewo le Iesu hū, beni afe ní ekē ledientšē elā le atšū mañ le he le, agbó le se ena amanehñlū le ye. Mat. 21.20. Ioh. 2.22.

13. Nohewo le agbēñ, nyehāa wodañ kpo ke-yañ enō ye nsra le se ni wotēre *chorabō le. * 11.26; 12.2.

14. Edšake wōbe mañ ní kāa ši ye biē, ši mañ ní baba le mon segbe wqtaoq. 11.10; 12.22.

15. Bēle nyehāa wotšōa enq ní wōke yidšiemq afole abahāa Nyoñmq dā; no dāi nābui ní dšadšeq egbei le ayibii le. Lal. 50.14.22. Ioa. 14.2.

16. Ši edšūrōfemo ke nikē le, nyehle akakpañ nq; edšake *nakai afolei sañ Nyoñmq hle dšogbāñ. * Fil. 4.12.

17. *Nyebwa nyetšölqi le atoi ni nyebāñ nyehē ši nyehāñame; edšake amē amē-buq nyesusumai le ahe ake mei ní †baba he akontā, koni amēke mīšē afe nii nq, ši dšee ntšōidōmq; edšake no ehñ hāñnye. * 1 Tes. 5.12. † Ezek. 2.12.

18. Nyesolea nyehāawo; edšake *wōhle kā nq ake woye henilē kpakpa, ni wōmītao ake wōba wodañ fefeo ye nii fē mli. * 2 Kor. 1.12.

19. Ni mikpanye fai babañ ake nyefe nakai, koni akpalemi ahāñye oyā.

20. Ši hedšōle Nyoñmq le, moni dšie tōi le *akwēle kpeteñkple ní dši wq-Nuntšō Iesu ke-dšē gbohñ atēñ ye nāñq kpāñmq le lá le mli le, * Ioh. 10.11. 1 Pet. 2.22.

21. le éšānye ehā nitšūmq kpakpa-fē-nitšūmq kpakpa, ni nyefe esuomqñāñi, ní etšō Iesu Kristo nq efe noni sa le-dientšē ehle ye nyemli; le ašō anum-nyam ahā ke-yañ nāñq anāñq le! Amen.

22. Ši, anyemime, mikpanye fai ní nyemō wiemo-ke-tšōmq nq mli, edšake wiemo kukuō mīñmā mimāđšēnye nq.

23. Nyenāa nyelea ake añmē wōnyemi Timoteo ha, ni kē eba mīñ le, mikēle aaba mabananya.

24. Wōmibi nyetšölqi le fē ke meikronkroni le fē-tšēm. Mei ní, dšē Italia le mibinye.

25. Dromq le ke nyefē ahi ši! Amen.

(Añmā amāđše Hebribii le ke-dšē Italia ke-tšō Timoteo nq.)

le hie dši ene, ake mo asra awusāi ke okūlafoi ye amemanehūlū le mli, ni eto ehe ke-dše dše neñ koni eka-wo ehe mūdši.

Yitso 2.

Minyemimei, nyeke meiahleankwemo akahlea wo-Nuntšo Iesu Kristo ni dši *anumnyam nuntšo le hemo-ke-yeli le.

* 1 Kor. 2,8.

2. Edšake kedši nū ko ni wo šikaga ke atade fefeo babote nyekpēhe le, ni ohiafo ko hū ni wo atade tāntān babote mli,

3. ni nyehle fie moni wo atade fefeo le hleañ ni nyekēle ake: Bo le batá hekpakpa ne; ni ohiafo le, le le nyekēle ake: Bo le damo dšei, alo batá minādsi anā ye bie le;

4. ani dšee niaan nyedšieo ye nyeten, ni kodšoloi ni hie dšēmōi fōdši nyetšō-mo le?

5. Minyemimei ni misumo, nyehoa toi! Ani dšee dše neñ ohiafoi ni dši niatšemei *ye hemo-ke-yeli gbeñ le Nyommo tchala, koni ametšōmo mantše-yeli ni ewo ši ehā mei ni sumoole le yeloi?

* Luk. 12,21. † 1 Kor. 1,28.

6. ni nye le nyegbeo ohiafo le he guo. Ani dšee niatšemei le yeo nyeno wa, ni ame noñ amekplaanye ke-yaā kodsomohēi le?

7. Ani dšee ame noñ amegbeo gbei kpakpa ni ake-tšēnye le he guo le?

8. Nohewo le kedši nyeye kitā ni dši mla le mli otu ni *kēo ake: “Suomo onanyo take boni osumo bodientše ohe le” no ye hmāle le nā le, no le nyemife dšogbān

* 3 Mose 12,18.

9. Si ke mei ahlea nyekweo le, no le nyemife eša ni mla le kāanye ake mla-toi.

5 Mose 1,17.

10. Edšake moni aaye mla mū le fē no tete, si etō ye ekome mli le, eye le yi sō

Mat 5,19.

11. Edšake moni kē ake: * “Kābo adhamāñ” le, ekē hū ake: “Kāgbe gbeñ.” Ni kē obgo adhamāñ, ši ogbeo mli le, otšō mla tōlo.

* 2 Mose 20,13.14

12. Nyewica ni nyefea nyenii tamō mei ni *heyeñ mla ake-bakodsoame.

* 1,25

13. Edšake kodšomo mli le, moni enaa mōbo le anañle mōbo: fā mōbonale fāa ešio kodšomo. Mat 5,7; 18,30 34; 25,45 46.

14. Minyemimei, kedši moko kē, eye hemo-ke-yeli, ši ebe nitšumoi le, mē senāmo yo mli? Ani hemo-ke-yeli le aanyē eyiwala ahere?

Mat. 7,31.

15. Kedši nyeminū ko alo nyemiyō ko nyie yayai ni enāā edā hmā le,

16. ni nyeten moko yakēame ake: Nyeyaā ye hedšole mli: nyeyawerea la, ni nyeyayea nii nyetōroa; ši ehāame nii ni hiaā gbomotšo le: mē senāmo yo mli?

1 Ioh 3,17.

17. Nakai noñ hemo-ke-yeli hū, kē nitšumoi be he le, edši hemo-ke-yeli gbonyo.

18. Ši moko aakē: Bo le, oye hemo-ke-yeli, ni mi le, nitšumoi miyo; tšō-momi ohemo-ke-yeli ni nitšumoi be he le, ni mi hū madše minitšumoi le aml matšōo *mihemo-ke-yeli le.

* Gal. 5,6.

19. Bo le oheo oyeo ake Nyommo le mokome ni? ofe dšogbān; daimonioi hū heo yeo, ni amche dšoo.

20. Ō yaka gbomo, ōtao ole ake hemo-ke-yeli ni nitšumoi be he le hemo-ke-yeli gbonyo ni lo?

21. Wotše Abraham le, ani dšee nitšumoi aml adše abule bem, beni eke ebi Isak yañmē afolesālate le nō le?

1 Mose 22,9 10 12.

22. Ōna ake hemo-ke-yeli ke enitšumoi le nyie, ni nitšumoi le aml edše ni ehemo-ke-yeli le ye emū le;

23. ni hmāle le ni *kēo ake: “Ši Abraham he Nyommo eye, ni abu ene dšale ahāle le”, ba mli, ni atšile ake Nyommo tšientše.

* 1 Mose 15,6. † Ies 41,8.

24. Nyemina ake nitšumoi aml adše abuo gbomo bem, ši dšee hemo-ke-yeli keke mli.

25. Nakai noñ *Rahab, adfamañ le hū, ani dšee nitšumoi aml adše abule bem, beni ehēre tbofoi le atū ni edšieame gbe ke-tšō gbe kroko nō le?

* Heb 11,31. † Ios 2,4.15.

26. Edšake take boni gbomotšo ni mu-mo be mli le dši gbonyo le, nakai noñ hemo-ke-yeli ni nitšumoi be he le dši *hemo-ke-yeli gbonyo.

K. 17.

11. Nyekawiewiea nyenanemei ahe, anyemime. Moni wiewe enyemi he alo ekodsoo enyemi le, mla le ewiewe esio ni mla le ekodsoo le; si ke okodso mla le, dsee mla le noyelo dso, si mla le kodsolo mon dso.

12. Mokome dsi mlawolo ke kodsolo, moni yo hewale ni eke-here mo yiwala ni eke-kpataa mo hie hu; *si bo le, namo dso ni okodsoo onanyo?

* Mat 7,1. Rom. 21; 14,4.

13. Bele agbene nye hu, nye mei ni nyeko ake: Nmen lo wo le woote neke lo neke ma nen, ni woyaye ahi kome ye dsei, ni wooye dsra, ni wona se.

Abi 27,1.

14. Tse nyeele wo sane. Edsake meni dsi nyewala le? Edsi lamo ni puo fio ko, ni ke fe se le eladso. Luk 12,20.

15. Hewo le sa mon ake nyeko ake: Keds Nuntso le misumo ni woyi na wala le, no le woofe ene lo ene. Ro 18,21.

16. Si agbene le nyefaa ye nyehewi le aml; neke fa ne fe le, efon ni.

17. Nohewo le moni le ekpakpafemo ni efee le, esa dsi no hale.

Luk 12,47.

Yitso 5.

Agbene, nye niatsemei hu, nyefaa ni nyewoa lele ye nyewerehonianii ni baba nyeno le ahewo!

Luk. 6,24

2. *Nyeni baba le esara, ni nyetadei le hu, onlogi eye.

* Mat 6,19

3. Nyesika ke nyedfietei le edo ukale, ni amche ukale le aaye nyehelase, ni eeye nyehewodsiha tam la. Nyeto dietri ye naghegbii le aml.

4. Na, nitsuloi ni kpa nyemodsiha nii le anyomowo ni nyetse ye sisiumo na le nido, ni mei ni bua nyeni ana le abonoi le elabote Zebaot Nuntso le toliu.

5 Mose 24,14,15.

5. *Nyeye nyonani ye sikpon le no ni nyeko alofi: nyete nyetuii ahu ke yestie gni le no.

* Luk 16,19,25 + Jer 12,3

6. Nyebu dsalo le fo, ni nyegbele, esu nyena.

7. Nohewo le, *nyemba nyetui si, anyemime, ke yasia Nuntso le babe le.

Na, hulo le meo sikpon no nibanii ni dsra wa le, ni emeo etsui si ye he ke-yasio boyino ni enaa agbienna ke gbo nunemo le;

* Luk. 21,19. Heb. 10,36

8. bele nye hu nyemba nyetui si; nyewoa nyetuii eka, edsake Nuntso le babe le ese eta.

9. Nyekadomoa ntsoi nyewoa nyeha, anyemime, koni akakodsonye; na, kodsolo le damo sinai le ase.

10. Minyemime, nyemba gbaloi ni wiewe Nuntso le gbei aml le nyefaa amanehulu ke tsuiiime he okadi.

Mat. 5,12

11. Na, wodsoo mei ni emeo ametui si le. Nyenu *Hiob tsuiiime le he, ni nyena Nuntso le nagbe le; ake Nuntso le mli tsoole babao, ni emli dso hu.

* Hiob 1,21,22

12. Si titri le, minyemime, nyekakaa kita, uwei no dso, sikpon no dso. alo kita kroko dso; si nyeha le afe ha, ni dabi le afe dabi, koni nyekagbe kodsoo mli.

Mat 5,34—37.

13. Ke nyeten moko *mina amanehulu le. ha esole; ke moko ena tsuidsuru le, ela tyidsemolalai.

* Lal. 50,15. + Kol. 2,16.

14. Ke nyeten moko he waale le, etse asafo le mli onukpai le ke-ba eno, ni *amekpale mu ye Nuntso le gbei aml ni amesole amehale,

* Mar 6,12

15. ni *hemoke-yeli solemo le aahere helatse le yiwala, ni Nuntso le aatela si, ni keds efe esai le, aano-fale.

* Mar. 16,18

16. Nyeddsaa nyenotomoi nyetsoa nyeha, ni nyesolea nyehaa nyeha, ni nyeha ata. Dsalo solemo ni mli wa le nyeo nii babao etsuo.

17. Ella dsi ghomo adesaa tamowo nohu, ni esole solemo ko koni nyommo akane, ni *ence ye sikpon le no ahi eta ke nyodsi ekpa sonu.

* 1 Mañ 17,1 Luk 4,23.

18. Ni esa esole, ni Nyommo ha nu ne, ni sikpon le ba enii.

1 Mañ 18,42

19. Anyemime, keds nyeten moko du gbe kedse anokwale le mli ni *moko mikpalele eko le,

* Gal. 6,1.

20. ha ni ele ake, moni kpaleo *esafelo kedse egbedu mli le, ehene susuma yiwala kedse gbela mli, ni techa esai pi anu.

* Lal. 51,15. + Abi 10,12. 1 Pet. 4,2

